

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
CENTRAL STATISTICAL OFFICE

O
chrona
środowiska
Environment **2010**

WARSZAWA
WARSAW 2010

INFORMACJE I OPRACOWANIA STATYSTYCZNE
STATISTICAL INFORMATION AND ELABORATIONS

Opracowanie publikacji
Preparation of the publication

GUS, Departament Badań Regionalnych
i Środowiska
*CSO, Regional and Environmental Surveys
Division*

kierujący

Dariusz Bochenek – naczelnik (*chief*)

supervisor

zespół

Danuta Dziel
Michał Falandysz
Grzegorz Jabłonowski
Katarzyna Karczewska
Agata Kielczykowska
Magdalena Marczyk
Tomasz Pac
Teresa Pawłowska
Katarzyna Wilk
Paulina Wrzosek

team

Wykresy
Graphs

Halina Sztrantowicz
Zakład Wydawnictw Statystycznych
Statistical Publishing Establishment

Fotografie
Photos

Michał Kielczykowski
Lidia Motrenko-Makuch
Paulina i Marcin Wrzoskowie

Projekt okładki
Cover design

Lidia Motrenko-Makuch
Zakład Wydawnictw Statystycznych
Statistical Publishing Establishment

ISSN 0867-3217

Publikacja dostępna na płycie CD oraz w Internecie – www.stat.gov.pl
Publication available on compact disc and in Internet – www.stat.gov.pl

PRZEDMOWA

„Ochrona Środowiska 2010” jest kolejnym, wydawanym corocznie od 1972 r., zbiorczym opracowaniem Głównego Urzędu Statystycznego, a dwudziestą trzecią otwartą edycją publikacji o tematyce ekologicznej, dostępną również (od 2001 r.) na płycie CD ROM. Publikacja ukazuje się w wersji polsko-angielskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera uwagi metodyczne, część tabelaryczną, a także ilustracje graficzne. Układ treści oraz sposoby prezentowania danych zostały podporządkowane dążeniu do możliwie najbardziej pełnego i komunikatywnego naświetlenia złożonych i wielostronnych aspektów działalności człowieka w środowisku, a przede wszystkim przedstawienia charakterystyki skali, tendencji oraz dynamiki ilościowych i jakościowych zmian ekologicznych, a także ich przyczyn i konsekwencji.

Uwagi metodyczne, ogólne i działowe, zawierają omówienie zakresu, źródeł i zasad grupowania danych, metod badań i ich organizacji, a także ważniejsze pojęcia, definicje i interpretacje wielkości oraz wskaźników statystycznych zawartych w publikacji.

Podstawowym źródłem danych, prezentowanych w części tabelarycznej, są materiały oparte na badaniach i sprawozdawczości GUS. Ponadto, w celu możliwie wszechstronnego i obiektywnego przedstawienia wieloaspektowej problematyki ekologicznej, wykorzystano właściwą tematycznie sprawozdawczość ministerstw, ich wewnętrzne systemy informacyjne i dane administracyjne, a także – zwykle po odpowiedniej transformacji w oparciu o metody statystyczne – wyniki pomiarów, kontroli, ocen i analiz laboratoryjnych (monitoring) wykonanych w ramach działalności: Inspekcji Ochrony Środowiska, Państwowej Inspekcji Sanitarnej, służb pomiarów skażeń promieniotwórczych oraz przez specjalistyczne służby: hydrologiczno-meteorologiczne, geologiczne, geodezyjne, leśnictwa i ochrony przyrody. Dodatkowo wykorzystano szereg specjalnych źródeł danych ekologicznych, jak: ekspertyzy, raporty, „czerwone księgi i listy”, atlasy, inwentaryzacje i opracowania autorskie.

Dane z tych źródeł zgrupowano w dziewięciu działach obejmujących: komponenty środowiska (powierzchnię ziemi, gleby i kopaliny; wodę; powietrze; florę i faunę ze szczególnym uwzględnieniem środowiska leśnego i ochrony przyrody); czynniki zagrożeń – odpady przemysłowe i komunalne, hałas i promieniowanie; działalność na rzecz ochrony i kontroli stanu środowiska; ekonomiczne aspekty ochrony środowiska. Charakterystykę koncentracji i zróżnicowania skali degradacji oraz zanieczyszczeń środowiska w ujęciu przestrzennym przedstawiono głównie w układzie województw, a wybrane dane także według: regionów, podregionów, powiatów i miast o dużej skali zagrożenia środowiska.

Ponadto – w oparciu o bazę danych New Cronos EUROSTAT-u, publikacje i dokumenty OECD oraz FAO – ujęto porównania międzynarodowe, obejmujące szeroką problematykę dotyczącą stanu zagrożenia i ochrony środowiska w Polsce w relacji do krajów członkowskich OECD i Unii Europejskiej.

W związku z Międzynarodowym Rokiem Bioróżnorodności, Publikacja Ochrona Środowiska 2010 stanowi ważny wkład statystyki publicznej w wiedzę na temat środowiska przyrodniczego. Interpretacja wielu danych wymaga zrozumienia zagadnień dotyczących bioróżnorodności oraz procesów ekologicznych i ewolucyjnych przyczyniających się do jej zachowania. Mamy nadzieję, że zasięg obecnej edycji dostarczy społeczeństwu oraz instytucjom administracji publicznej cennych podstaw dotyczących wiedzy o jakości środowiska, w szczególności podniesie świadomość społeczną w obszarze bioróżnorodności.

Publikacja została opracowana w Departamencie Badań Regionalnych i Środowiska przez zespół pracowników Wydziału Statystyki Środowiska oraz Wydziału Ekonomiki Środowiska.

Zastępca Dyrektora
Departamentu Badań
Regionalnych i Środowiska

dr inż. Paweł Bartoszczuk

Warszawa, październik 2010 r.

P R E F A C E

“Environment 2010” is another collective study of the Central Statistical Office (GUS), published annually since 1972, and the twenty third open edition of the ecological subject matter accessible also (from 2001) on CD-ROM. The whole publication is edited in polish-english version.

This study includes methodical notes as well as tables and charts. The arrangement of the contents and data presentation methods have been subordinated to pursue of explanation as fully and communicatively as possible of the complicated and many-sided aspects of the human activities concerning the environment and above all is aimed at showing the scope, trends and dynamics of qualitative and quantitative ecological changes and their reasons and consequences, too.

The general and sectional methodical notes refer to the scope, sources and rules of data assembling, to the methods and organization of surveys as well as main conceptions, definitions and interpretations of indices and statistical categories contained in this publication.

The main source of the data presented in the table part of this volume are materials based on the CSO surveys and reports. Moreover, in order to present the multi-aspect ecological problems as comprehensively and objectively as possible the accessible resort reports, internal information systems and administrative data have been used as well as - usually following an appropriate transformation based on statistical methods - the results of measurements, inspections, evaluation and monitoring carried out under activities of: The Inspectorate of Environmental Protection, The State Sanitary Inspection, measurements of radioactive contamination and by specialistic services: hydrological and meteorological, geological, geodesic, forestry and nature protection. In addition, a number of special sources of ecological data like experts reports, "red lists and books", atlases, diagnoses, stock-takings and authors studies have been used

The data obtained from these sources have been grouped into nine chapters which cover: environmental components (land area, soil and useful raw materials; water; air; flora and fauna with a special emphasis on the forest environment and nature protection); hazardous factors - industrial and municipal waste, noise and radiation; activities for environment protection and economical aspects of environment protection. The characteristics of a concentration and diversification of the scale of degradation and pollution of the environment, in territorial formulation has been worked out by new voivodeships and selected data also by: regions, subregions, administrative districts, and towns of big scale of threats to the environment.

In addition international comparisons have been inserted based mainly on the New Cronos data base of the Statistical Office of the European Communities (EUROSTAT), as well as publications and documents of OECD and, FAO covering the broad problems on the state, threats to and protection of the environment in Poland in relation to the OECD and European Union Member States.

In recognition of International Year of Biodiversity, 2010, the Environment 2010 exemplifies the unique contribution of public statistics to our knowledge of the environment. An interpretation of many values requires an understanding of biodiversity and ecological and evolutionary processes generating and maintaining it. We hope these edition and related outreach will provide both the society and Administration with valuable grounding on issues related to the knowledge on environmental quality, particularly by raising people's awareness concerning biodiversity.

The publication has been elaborated at the Regional and Environmental Surveys Division by a team of experts of the Environment Statistics Section and Environmental Economics Section .

*Deputy Director of Regional
and Environmental Surveys Division*

Paweł Bartoszczuk, Ph. D.

Warsaw, October 2010

SPIS TREŚCI

	Tabl.	Str.
PRZEDMOWA	x	3
Uwagi ogólne	x	30
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska (1990, 1995, 2000, 2005-2009)	I	34
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska według regionów w 2009 r.	II	40
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska według województw w 2009 r.	III	42
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska według podregionów w 2009 r.	IV	56
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska według powiatów w 2009 r.	V	60

TABLICE

Dział 1. WARUNKI NATURALNE

	Tabl.	Str.
Uwagi metodyczne	x	76
Położenie geograficzne Polski	1	78
Układ pionowy powierzchni	2	78
Najwyżej oraz najniżej położone punkty i miejscowości	3	78
Terytorium i granice	4	79
Największe głębokości na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej	5	80
Wyższe szczyty górskie	6	80
Najdłuższe jaskinie	7	81
Ważniejsze przełęcze i kulminacje na drogach kołowych	8	83
Powierzchnia zlewisk i dorzeczy	9	84
Większe rzeki	10	84
Przepływy rzek w głównych profilach wodowskazowych (1951-1995, 1996-2000, 1995, 2000, 2005, 2008, 2009)	11	86
Większe i głębsze jeziora	12	87
Ważniejsze kanały	13	88
Większe sztuczne zbiorniki wodne	14	88
Temperatury powietrza (1971-2000, 1991-2000, 1996-2000, 2001-2005, 2009, 1971-2009)	15	91
Opady atmosferyczne, prędkość wiatru, usłonecznienie i zachmurzenie (1971-2000, 1991-2000, 1996-2000, 2001-2005, 2009)	16	92
Średnie miesięczne temperatury powietrza (1971-2000, 1991-2000, 1996-2000, 2001-2005, 2009)	17	93
Miesięczne sumy opadów atmosferycznych (1971-2000, 1991-2000, 1996-2000, 2001-2005, 2009)	18	95

Dział 2. WYKORZYSTANIE I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEBY. KOPALINY

Uwagi metodyczne	x	97
Zmiany struktury użytkowania gruntów (1938, 1946, 1950, 1960, 1970, 1980, 1990, 1995, 2000, 2005, 2007; 2008; 2009)	1(19)	105
Stan geodezyjny, kierunki i zmiany w wykorzystaniu powierzchni kraju (2009, 2010)	2(20)	105
Powierzchnia odłogów i ugorów na gruntach ornych (2000; 2005, 2007; 2008; 2009)	3(21)	106
Powierzchnia geodezyjna kraju według kierunków wykorzystania i województw w 2010 r.	4(22)	107
Powierzchnia odłogów i ugorów na gruntach ornych według województw (2000, 2005, 2009)	5(23)	109
Struktura odczynu gleb w Polsce w latach 2006-2009	6(24)	109
Grunty rolne i leśne wyłączone na cele nierolnicze i nieleśne (2000, 2005, 2007; 2008; 2009)	7(25)	110
Grunty rolne i leśne wyłączone z produkcji rolniczej i leśnej według województw w 2009 r.	8(26)	110
Kierunki wyłączenia gruntów rolnych według województw w 2009r.	9(27)	111
Zmiany powierzchni gruntów rolnych według województw w 2009r.	10(28)	111
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty rekultywowane i zagospodarowane (2000, 2005, 2007; 2008; 2009)	11(29)	112
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz rekultywowane i zagospodarowane według województw w 2009 r.	12(30)	112
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji według Polskiej Klasyfikacji Działalności i województw w 2009 r.	13(31)	113
Rekultywacja i zagospodarowanie gruntów przekształconych działalnością górnictwem (2000, 2005, 2007; 2008; 2009)	14(32)	113

	Tabl.	Str.
Powierzchnia zmeliorowanych użytków rolnych oraz spółki wodne według województw (2000, 2005, 2007; 2008; 2009)	15(33)	114
Zagrożenie potencjalne gleb użytkowanych rolniczo erozją wietrzną według województw	16(34)	114
Zagrożenie gruntów rolnych i leśnych erozją wodną powierzchniową według województw	17(35)	115
Zagrożenie gruntów rolnych i leśnych erozją wąwozową według województw	18(36)	115
Występowanie wąwozów drogowych według województw	19(37)	116
Dorzeczka i zlewnie rzek powyżej 500 km ² według 1 i 2 stopnia pilności zagospodarowania wąwozów	20(38)	116
Sprzedaż środków ochrony roślin (2000, 2005, 2007; 2008; 2009)	21(39)	118
Zużycie nawozów sztucznych i wapniowych (w czystym składniku) (1999/00, 2004/05, 2005/06; 2006/07; 2007/08); 2008/2009	22(40)	118
Zużycie nawozów sztucznych, wapniowych i obornika w przeliczeniu na czysty składnik według województw w roku gospodarczym 2008/09	23(41)	118
Bilans azotu brutto według województw (średnie z lat 2007-2009)	24(42)	119
Potrzeby wapnowania gleb w Polsce w latach 2006-2009	25(43)	119
Zasobność gleb w przyswajalne makroelementy w latach 2006-2009	26(44)	120
Działalność Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska w zakresie ochrony gleb w 2009r.	27(45)	121
Zasoby ważniejszych kopaliny w 2009r.	28(46)	122
Zasoby węgla kamiennego w 2009 r.	29(47)	123
Zasoby węgla brunatnego w 2009 r.	30(48)	123
Zasoby rud miedzi w 2009r.	31(49)	124
Zasoby soli kamiennej w 2009 r.	32(50)	124
Zasoby surowców wapiennych i kruszyw naturalnych w 2009 r.	33(51)	124
Powierzchnia, zasoby i eksploatacja złóż torfów według województw w 2009 r.	34(52)	125
Pożary upraw rolnych, łąk, rżysk i nieużytków według województw w 2009 r.	35(53)	125
Dział 3. ZASOBY, WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD		
Uwagi metodyczne	x	126
Zasoby wód powierzchniowych (1951-1985, 1951-2000, 1991-2000, 1960, 1965, 1970, 1975, 1980, 1985, 1990, 1995, 2000, 2005-2009)	1(54)	136
Zasoby wód powierzchniowych według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2009 r.	2(55)	136
Zasoby wód powierzchniowych według regionów hydrograficznych w 2009 r.	3(56)	137
Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych (1990, 1995, 2000, 2005, 2007-2009)	4(57)	139
Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych według województw w 2009 r.	5(58)	139
Zasoby wód leczniczych udokumentowane geologicznie w 2009 r.	6(59)	140
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według źródeł poboru (2000, 2005, 2007-2009)	7(60)	141
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według źródeł poboru i Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2009 r.	8(61)	141
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według źródeł poboru i regionów hydrograficznych w 2009 r.	9(62)	142
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według źródeł poboru i województw w 2009 r.	10(63)	144
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2009 r.	11(64)	145
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według województw w 2009 r.	12(65)	145
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według regionów hydrograficznych w 2009 r.	13(66)	146
Miasta o decydującym zużyciu wody w gospodarce narodowej w 2009 r.	14(67)	148
Zużycie wody w zakładach i ich wyposażenie w zamknięte obiegi wody według województw w 2009 r.	15(68)	151
Bilans gospodarowania wodą w przemyśle według województw w 2009 r.	16(69)	151
Gospodarowanie wodą w przemyśle według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2009 r.	17(70)	152
Gospodarowanie wodą w przemyśle według regionów hydrograficznych w 2009 r.	18(71)	153
Gospodarowanie wodą w przemyśle według Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2009 r.	19(72)	155
Gospodarowanie wodą w sieci wodociągowej według województw w 2009 r.	20(73)	159
Wody z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych i wody zasolone oraz ich wykorzystanie według województw w 2009 r.	21(74)	159

	Tabl.	Str.
Wody zasolone i ich zagospodarowanie według województw 2009 r.	22(75)	160
Melioracje podstawowe według województw (1990, 1995, 2000, 2005, 2007-2009)	23(76)	160
Melioracje podstawowe wymagające odbudowy lub modernizacji według województw w 2009 r. . .	24(77)	161
Obiekty małej retencji wodnej według województw w 2009 r.	25(78)	161
Nawadniane użytki rolne i grunty leśne według sposobu nawadniania i województw w 2009 r.	26(79)	162
Nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz uzupełnianie stawów rybnych według wielkości obiektów (2000, 2005, 2007-2009)	27(80)	162
Nawadniane użytki rolne i grunty leśne oraz napełniane stawy rybne według województw w 2009 r.	28(81)	163
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi (2000, 2005, 207-2009)	29(82)	163
Ścieki przemysłowe odprowadzone bezpośrednio do wód lub do ziemi (2000, 2005, 2007-2009) ..	30(83)	164
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi według województw w 2009 r.	31(84)	164
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania według województw w 2009 r.	32(85)	165
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2009 r.	33(86)	165
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód według regionów hydrograficznych w 2009 r.	34(87)	166
Miasta o dużej skali zagrożenia ściekami w 2009 r.	35(88)	168
Ścieki przemysłowe oczyszczane i nieoczyszczane według województw w 2009 r.	36(89)	172
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi z uzdrowisk w 2009 r.	37(90)	173
Ścieki przemysłowe oczyszczane i nieoczyszczane według Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2009 r.	38(91)	174
Zakłady według wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2007-2009)	39(92)	177
Zakłady według wyposażenia w oczyszczalnie ścieków i województw w 2009 r.	40(93)	178
Zakłady odprowadzające ścieki wymagające oczyszczania bezpośrednio do wód lub do ziemi w 2009 r.	41(94)	178
Ładunki zanieczyszczeń w ściekach komunalnych odprowadzonych po oczyszczeniu do wód lub do ziemi w latach 2000, 2005, 2007-2009	42(95)	179
Ścieki oczyszczane przemysłowe i komunalne według stopnia redukcji zanieczyszczeń (2000, 2005, 2007-2009)	43(96)	179
Sieć kanalizacyjna według województw w 2009 r.	44(97)	181
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną oczyszczane i nieoczyszczane według województw w 2009 r.	45(98)	181
Miasta i oczyszczalnie ścieków w miastach w 2009 r.	46(99)	182
Miasta obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków oraz ścieki komunalne oczyszczane według regionów hydrograficznych w 2009 r.	47(100)	183
Oczyszczalnie ścieków komunalnych według przepustowości i ilości ścieków oczyszczanych w 2009 r.	48(101)	185
Oczyszczalnie ścieków obsługujące miasta i wsie (2000, 2005, 2007-2009)	49(102)	186
Gminy obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków oraz ścieki komunalne oczyszczane według województw w 2009 r.	50(103)	186
Oczyszczalnie ścieków komunalnych według województw w 2009 r.	51(104)	187
Oczyszczalnie ścieków komunalnych typu mechanicznego według województw w 2009 r.	52(105)	188
Oczyszczalnie ścieków komunalnych typu mechanicznego według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2009 r.	53(106)	188
Oczyszczalnie ścieków komunalnych typu biologicznego według województw w 2009 r.	54(107)	189
Oczyszczalnie ścieków komunalnych typu biologicznego według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2009 r.	55(108)	189
Oczyszczalnie ścieków komunalnych z podwyższonym usuwaniem biogenów według województw w 2009 r.	56(109)	190
Oczyszczalnie ścieków komunalnych z podwyższonym usuwaniem biogenów według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2009 r.	57(110)	190
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków według województw w 2009 r.	58(111)	191
Ludność miast i wsi korzystająca z oczyszczalni ścieków według województw w 2009 r.	59(112)	191
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych według województw w 2009 r.	60(113)	192
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych według województw w 2009 r.	61(114)	193
Osady z przemysłowych i komunalnych oczyszczalni ścieków (2000, 2005, 2007-2009)	62(115)	193
Osady z oczyszczalni ścieków przemysłowych i komunalnych według województw w 2009 r.	63(116)	195

	Tabl.	Str.
Miasta obsługiwane przez sieć wodociągową, kanalizacyjną i oczyszczalnie ścieków (1990, 1995, 2000, 2005, 2007-2009)	64(117)	197
Wsie obsługiwane przez sieć kanalizacyjną i oczyszczalnie ścieków (1995, 2000, 2005, 2007-2009)	65(118)	197
Działalność Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska w zakresie ochrony wód (2000, 2005, 2007-2009)	66(119)	198
Jakość wody dostarczanej ludności do spożycia w latach 2005-2009	67(120)	200
Jakość wody dostarczanej ludności do spożycia w 2009 r.	68(121)	201
Jakość wody z wodociągów dostarczanej ludności do spożycia według województw w 2009 r.	69(122)	201
Stan jednolitych części wód rzek w 2008 r.	70(123)	202
Ocena wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2009 r.	71(124)	202
Ocena wrażliwości wód na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2009 r.	72(125)	203
Ocena jakości wód przeznaczonych do bytowania ryb łososiowatych i karpiniowatych według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2009 r.	73(126)	203
Wyniki monitoringu jakości wód podziemnych w sieci krajowej w 2009 r.	74(127)	204
Wyniki monitoringu badań stężeń azotanów (NO ₃) w wodach podziemnych w 19 obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych w 2009 r. ...	75(128)	204
Różnice ilości azotu wprowadzonego i odprowadzonego ze środowiska w obrębie obszarów szczególnie narażonych (OSN) na azotany pochodzenia rolniczego w latach 2004-2007	76(129)	205
Zawartość azotu mineralnego w glebie w punktach monitoringowych zlokalizowanych na obszarach szczególnie narażonych (OSN) na azotany pochodzenia rolniczego w 2009 r.	77(130)	206
Stan czystości jezior kontrolowanych w 2008 r.	78(131)	207
Odpływ substancji organicznych i biogennych rzekami do Morza Bałtyckiego (1995, 2000, 2005, 2007-2009)	79(132)	209
Ładunki zanieczyszczeń wprowadzone z obszaru Polski do Morza Bałtyckiego w latach hydrologicznych (1990, 1995, 2000, 2005, 2007 – 2009)	80(133)	209
Odpływ substancji organicznych i biogennych rzekami do Morza Bałtyckiego w 2009 r.	81(134)	210
Odpływ metali ciężkich rzekami do Morza Bałtyckiego w 2009 r.	82(135)	211

Dział 4. ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA

Uwagi metodyczne	x	212
Zużycie ogółem nośników energii pierwotnej w gospodarce narodowej (1988, 2000, 2005, 2007, 2008, 2009)	1(136)	223
Zużycie krajowe podstawowych paliw w gospodarce narodowej (2000, 2005, 2007, 2008, 2009) ...	2(137)	223
Produkcja i zużycie energii odnawialnej według źródeł wytwarzania (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)	3(138)	223
Całkowita emisja głównych zanieczyszczeń powietrza (2000, 2005, 2007, 2008)	4(139)	224
Całkowita emisja dwutlenku siarki, tlenków azotu i pyłów (2000, 2005, 2007, 2008)	5(140)	224
Całkowita emisja głównych zanieczyszczeń powietrza według rodzajów działalności w 2008 r. ...	6(141)	225
Całkowita emisja gazów cieplarnianych (1988, 1990, 1995, 2000, 2005, 2007, 2008)	7(142)	226
Całkowita emisja głównych gazów cieplarnianych według źródeł emisji w 2008 r.	8(143)	227
Całkowita emisja metali ciężkich (2000, 2005, 2007, 2008)	9(144)	227
Całkowita emisja metali ciężkich według rodzajów działalności w 2008 r.	10(145)	228
Emisja trwałych zanieczyszczeń organicznych w 2008 r.	11(146)	229
Pojazdy samochodowe i ciągniki (2000, 2005-2009)	12(147)	229
Pojazdy samochodowe i ciągniki według grup wieku w 2009 r.	13(148)	230
Emisja zanieczyszczeń ze środków transportu (2000, 2005, 2006, 2007, 2008)	14(149)	230
Zużycie paliwa i emisja zanieczyszczeń powietrza według rodzajów środków transportu drogowego w 2008 r.	15(150)	231
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza według wielkości emisji (2000, 2009)	16(151)	232
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza według stopnia redukcji wytworzonych zanieczyszczeń (2000, 2005, 2008, 2009)	17(152)	233
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza według stopnia neutralizacji zanieczyszczeń gazowych w 2009 r.	18(153)	233
Wyposażenie zakładów w podstawowe urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w 2009 r.	19(154)	234
Zakłady szczególnie uciążliwe emitujące zanieczyszczenia powietrza według wielkości emisji zanieczyszczeń pyłowych i województw w 2009 r.	20(155)	234

	Tabl.	Str.
Zakłady szczególnie uciążliwe emitujące zanieczyszczenia powietrza według wielkości emisji zanieczyszczeń gazowych i województw w 2009 r.	21(156)	235
A. Bez dwutlenku węgla	21(156)	235
B. Z dwutlenkiem węgla	21(156)	235
Emitory na terenie zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza według wielkości emisji i województw w 2008 r.	22(157)	236
Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych według województw w 2009 r.	23(158)	236
Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych według województw w 2009 r.	24(159)	237
Emisja zanieczyszczeń z zakładów szczególnie uciążliwych w uzdrowiskach w 2009 r.	25(160)	237
Emisja metali ciężkich z zakładów szczególnie uciążliwych według województw w 2009 r.	26(161)	238
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych według rodzaju substancji (2000, 2009)	27(162)	238
Zanieczyszczenia zatrzymane i zneutralizowane w urządzeniach oczyszczających według województw w 2009 r.	28(163)	240
Miasta o dużej skali zagrożenia środowiska emisją zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w 2009 r.	29(164)	241
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych według Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2009 r.	30(165)	245
Międzynarodowy obrót substancjami zubożającymi warstwę ozonową w 2008 r.	31(166)	248
Całkowita zawartość ozonu w atmosferze (1963, 1965, 1970, 1975, 1980, 1985, 1990, 1995, 2000, 2005-2009)	32(167)	248
Ciśnienie cząstkowe ozonu w atmosferze nad Legionowem k/Warszawy w 2009 r.	33(168)	250
Promieniowanie nadfioletowe (UV-B) w 2009 r.	34(169)	251
Stężenie ozonu w przyziemnej warstwie atmosfery w 2009 r.	35(170)	252
Stężenia pyłu zawieszonego PM ₁₀ według aglomeracji i miast w 2009 r.	36(171)	253
Stężenia dwutlenku siarki według aglomeracji i miast w 2009 r.	37(172)	254
Stężenia dwutlenku azotu według aglomeracji i miast w 2009 r.	38(173)	254
Stężenia tlenku węgla według aglomeracji i miast w 2009 r.	39(174)	255
Stężenia benzenu i ołowiu według aglomeracji i miast w 2009 r.	40(175)	255
Stężenia arsenu i kadmu według aglomeracji i miast w 2009 r.	41(176)	256
Stężenia niklu i benzo(a)pirenu według aglomeracji i miast w 2009 r.	42(177)	256
Skład chemiczny opadów atmosferycznych w rejonach monitoringu tła zanieczyszczenia atmosfery oraz w aglomeracji miejsko-przemysłowej (1995, 2000, 2002-2009)	43(178)	257
Przebieg roczny składu chemicznego opadów atmosferycznych w rejonach monitoringu tła zanieczyszczenia atmosfery oraz w aglomeracji miejsko-przemysłowej w 2009 r.	44(179)	258
Mokra depozycja siarki, azotu i jonów wodoru w rejonach monitoringu tła zanieczyszczenia atmosfery oraz w aglomeracji miejsko-przemysłowej (1995,2000, 2002-2009)	45(180)	259
Średnie roczne stężenie pyłu, dwutlenku siarki i dwutlenku azotu na terenie uzdrowisk w 2009 r. ..	46(181)	260
Poważne awarie według województw w 2009 r.	47(182)	260
Przykłady poważnych awarii według źródeł i województw w 2009 r.	48(183)	261
Działalność wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska w zakresie ochrony powietrza w 2009 r.	49(184)	262
Dział 5. OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ		
Uwagi metodyczne	x	264
Obiekty o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronione w latach 2000- 2009 r.	1(185)	280
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)	2(186)	280
Obiekty i obszary o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronione według województw w 2009 r.	3(187)	281
Parki narodowe (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)	4(188)	282
Parki narodowe według kategorii gruntów w 2009 r.	5(189)	282
Parki narodowe według kategorii ochronności w 2009 r.	6(190)	283
Parki narodowe według form własności i kategorii użytkowania gruntów w 2009 r.	7(191)	283
Parki narodowe według form własności w 2009 r.	8(192)	284
Turystyka w parkach narodowych w 2009 r.	9(193)	284
Stan liczebny głównych gatunków zwierząt łownych i chronionych w parkach narodowych w 2009 r.	10(194)	285
Ośrodki zachowawczej hodowli zwierząt w 2009 r.	11(195)	286

	Tabl.	Str.
Liczebność zwierzyny oraz wykonana redukcja ogółem wybranych gatunków zwierząt łownych w parkach narodowych (2000, 2005, 2008, 2009)	12(196)	286
Regulacja populacji zwierząt łownych w parkach narodowych w 2009 r.	13(197)	287
Działalność dydaktyczna parków narodowych w 2009 r.	14(198)	287
Ochrona lasu w parkach narodowych w 2009 r.	15(199)	288
Pozyskanie drewna w parkach narodowych według kategorii cięć w 2009 r.	16(200)	288
Szkodnictwo i ochrona przed szkodnictwem w parkach narodowych w 2009 r.	17(201)	289
Rezerwy przyrody (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)	18(202)	289
Rezerwy przyrody według województw w 2009 r.	19(203)	290
Parki krajobrazowe według kategorii gruntów i województw w 2009 r.	20(204)	291
Parki krajobrazowe w 2009 r.	21(205)	291
Obszary chronionego krajobrazu według województw w 2009 r.	22(206)	295
Obszary „Natura 2000” – Obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) według województw w 2009 r. ...	23(207)	295
Obszary „Natura 2000” – Specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO) według województw w 2009 r. ...	24(208)	298
Charakterystyka trendów dla 123 gatunków ptaków lęgowych objętych monitoringiem obszarów ochrony Natura 2000	25(209)	307
Pomniki przyrody (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)	26(210)	309
Pomniki przyrody według województw w 2009 r.	27(211)	310
Indywidualne formy ochrony przyrody według województw w 2009 r.	28(212)	310
Obszary wodno-błotne według „Konwencji o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życia ptactwa wodnego”	29(213)	311
Rezerwy Biosfery w Polsce	30(214)	311
Zagrożenie flory według „Polskiej Czerwonej Księgi Roślin”	31(215)	312
Szacunkowe liczby gatunków zwierząt wyższych i wszystkich razem opisanych w skali świata i kraju	32(216)	313
Łączne zestawienie sklasyfikowanych gatunków zwierząt ograniczające się do wyższych jednostek systematycznych	33(217)	313
Status i zagrożenie kregowców według klasyfikacji „Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt”	34(218)	314
Stan liczebny kregowców w wydzielonych kategoriach klasyfikacyjnych według „Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt”	35(219)	314
Ważniejsze zwierzęta chronione (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)	36(220)	315
Stan liczebny ważniejszych zwierząt chronionych według województw w 2009 r.	37(221)	315
Wydane zezwolenia na redukcję zwierząt chronionych w 2009 r.	38(222)	316
Liczba okazów CITES zatrzymanych przez służby celne w latach 2000, 2007, 2008, 2009	39(223)	317
Wydane zezwolenia na import i (re)eksport określonych w CITES gatunków zwierząt w 2009 r.	40(224)	317
Wydane zezwolenia na import określonych w CITES gatunków roślin w 2009 r.	41(225)	318
Decyzje Ministra Środowiska wydane na eksperymentalne uwolnienie do środowiska organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO) w latach 1999-2009	42(226)	318
Decyzje Ministra Środowiska wydane na zamknięte użycie organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO) w latach 2002-2009	43(227)	319
Koła i członkowie Ligi Ochrony Przyrody (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)	44(228)	320
Parki i ogrody historyczne według województw w 2009 r.	45(229)	321
Rodzinne ogrody działkowe według województw (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)	46(230)	322
Stan pszczelarstwa (2000, 2007, 2008, 2009)	47(231)	322
Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej w miastach i na wsi według województw (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)	48(232)	323
Tereny zieleni ogólnodostępnej i lasów gminnych w miastach i na wsi według województw (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)	49(233)	324
Pożary lasów (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)	50(234)	325
Pożary lasów według miesięcy w 2009 r.	51(235)	325
Pożary lasów według województw w 2009 r.	52(236)	325
Monitoring lasu – trendy zmian w stanie uszkodzenia drzew (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)	53(237)	326
Monitoring lasu – ocena stanu defoliacji drzew według gatunków w 2009 r.	54(238)	327
Monitoring lasu – ocena stanu odbarwienia drzew według gatunków w 2009 r.	55(239)	327
Monitoring lasu – ocena stanu uszkodzenia drzew według gatunków w 2009 r.	56(240)	328
Koncentracja gazowych zanieczyszczeń powietrza w lasach według krain przyrodniczo-leśnych w latach 2005-2008	57(241)	328
Depozyt niektórych jonów i metali ciężkich w opadzie atmosferycznym według krain przyrodniczo-leśnych w 2009 r.	58(242)	329
Oddziaływanie górnictwa na obszary leśne według Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)	59(243)	329
Powierzchnia lasów ochronnych w zarządzie Lasów Państwowych w latach 2000, 2005-2008	60(244)	329

	Tabl.	Str.
Powierzchnia lasów ochronnych według województw w 2009 r.	61(245)	330
Powierzchnia rezerwatów i lasów ochronnych w zarządzie Lasów Państwowych według grup lasów i kategorii ochronności w 2009 r.	62(246)	331
Leśne kompleksy promocyjne w 2009 r.	63(247)	332
Ważniejsze zwierzęta łowne według województw (2005, 2007-2009)	64(248)	332
Odstrzał ważniejszych zwierząt łownych (2005/2006-2009/2010)	65(249)	333
Odlów zwierząt łownych(2005/2006-2009/2010)	66(250)	333
Liczba ubytków ważniejszych zwierząt łownych według województw w łowieckim roku hodowlanym 2009/2010	67(251)	333
Zalesienia gruntów w latach 1945-2009	68(252)	334
Zadrzewienia według województw w 2009 r.	69(253)	334
Odnowienia i zalesienia według województw w 2009 r.	70(254)	335
Dział 6. ODPADY		
Uwagi metodyczne	x	336
Odpady wytworzone w ciągu roku (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)	1(255)	344
Zakłady według stopnia odzyskanych odpadów wytworzonych w ciągu roku (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)	2(256)	344
Zakłady według stopnia unieszkodliwiania odpadów wytworzonych w ciągu roku (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)	3(257)	344
Zakłady według stopnia składowania odpadów wytworzonych w ciągu roku (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)	4(258)	344
Zakłady według ilości dotychczas składowanych (nagromadzonych) odpadów (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)	5(259)	345
Odpady wytworzone według rodzajów i województw w 2009 r.	6(260)	345
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) według rodzajów w 2009 r.	7(261)	346
Odpady w miejscowościach uzdrowiskowych w 2009 r.	8(262)	346
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) według województw w 2009 r. ...	9(263)	347
Tereny i powierzchnia składowania odpadów według województw w 2009 r.	10(264)	347
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) oraz tereny ich składowania według Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2009 r.	11(265)	348
Import odpadów z krajów Unii Europejskiej i krajów OECD do Polski w 2009 r.	12(266)	351
Import odpadów z krajów Unii Europejskiej i krajów EFTA do Polski według grup odpadów w 2009 r.	13(267)	351
Import odpadów spoza krajów Unii Europejskiej do Polski w 2009 r.	14(268)	352
Import odpadów spoza krajów Unii Europejskiej do Polski według grup odpadów w 2009 r.	15(269)	352
Tranzyt odpadów przez Polskę w 2009 r.	16(270)	353
Tranzyt odpadów przez Polskę według grup odpadów w 2009 r.	17(271)	353
Eksport odpadów z Polski w 2009 r.	18(272)	354
Eksport odpadów z Polski według grup odpadów w 2009 r.	19(273)	354
Osiągnięte poziomy odzysku i recyklingu sprzętu elektrycznego i elektronicznego w 2009 r.	20(274)	355
Opakowania i produkty wprowadzone na rynek oraz osiągnięte poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych (2006-2009)	21(275)	355
Opakowania i produkty wprowadzone na rynek oraz osiągnięte poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych w 2009 r.	22(276)	356
Osiągnięte poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych według województw w 2009 r.	23(277)	357
Osiągnięte poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych ze szkła gospodarczego według województw w 2009 r.	24(278)	358
Osiągnięte poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych z papieru i tektury według województw w 2009 r.	25(279)	358
Osiągnięte poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych według województw w 2009 r.	26(280)	359
Odpady komunalne według form własności, miast i wsi w 2009 r.	27(281)	360
Odpady komunalne wytworzone i zebrane (2005, 2007-2009)	28(282)	360
Odpady komunalne zebrane (2005, 2007-2009)	29(283)	361
Odpady komunalne zebrane (bez wyselekcjonowanych) według województw w 2009 r.	30(284)	361
Odpady komunalne zebrane selektywnie według województw w 2009 r.	31(285)	362
Odpady komunalne zebrane z gospodarstw domowych według województw w 2009 r.	32(286)	362
Odpady komunalne zebrane i unieszkodliwione według województw w 2009 r.	33(287)	363
Odpady komunalne zebrane i unieszkodliwione według miast w 2009 r.	34(288)	364
Odpady komunalne w uzdrowiskach w 2009 r.	35(289)	366

	Tabl.	Str.
Składowiska odpadów komunalnych według województw w 2009 r.	36(290)	367
Kontrolowane składowiska czynne według miast i wsi w 2009 r.	37(291)	367
Odgazowywanie składowisk odpadów komunalnych według województw w 2009 r.	38(292)	368
Działalność wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska w zakresie gospodarki odpadami w 2009 r.	39(293)	368
Obrót surowcami wtórnymi w jednostkach produkcyjnych w 2009 r.	40(294)	369
Obrót surowcami wtórnymi w jednostkach handlowych w 2009 r.	41(295)	369
Zużycie i zapasy makulatury (2000, 2005, 2007-2009)	42(296)	370
Postępowanie z odpadami pochodzącymi z pojazdów wycofanych z eksploatacji w 2009 r.	43(297)	370
Aneks „Odpady wg Rozporządzenia (WE) Nr 2150/2002 w sprawie statystyk odpadów”		
Odpady wytworzone według klasyfikacji działalności w 2008 r.	1(298)	371
Odpady spalane stosowane jako paliwo lub inny materiał do wytwarzania energii; odzysk energii (w procesie R1) w 2008 r.	2(299)	382
Odpady unieszkodliwione poprzez spalanie na ziemi (w procesie D10) w 2008 r.	3(300)	383
Odpady poddane odzyskowi w procesach innych niż spalanie (R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10, R11) w 2008 r.	4(301)	384
Odpady unieszkodliwione w procesach składowania i magazynowania (w procesach D1, D3, D4, D5, D12) w 2008 r.	5(302)	385
Odpady unieszkodliwione biologicznie (w procesach D2, D6, D7) w 2008 r.	6(303)	386
Instalacje odzysku i unieszkodliwiania według regionów i województw oraz rodzaju operacji w 2008 r.	7(304)	387
Dział 7. PROMIENIOWANIE. HAŁAS		
Uwagi metodyczne	x	388
Moc dawki promieniowania gamma w 2009 r.	1(305)	394
Średnie roczne stężenie cezu 137 oraz strontu 90 w opadzie całkowitym (1970-2009)	2(306)	394
Stężenia radionuklidów w powietrzu w 2009 r.	3(307)	395
Stężenia radionuklidów naturalnych i wartości wskaźników aktywności f1 i f2 w wybranych surowcach i materiałach budowlanych pomierzone w latach 2003-2009	4(308)	396
Wartości średnich rocznych dawek skutecznych otrzymanych przez mieszkańców Polski z naturalnych i sztucznych źródeł promieniowania w 1986 oraz 2009 r.	5(309)	398
Stężenie cezu 137 oraz strontu 90 w wybranych rzekach w 2009 r.	6(310)	399
Stężenie radionuklidów w glebie według województw w 2009 r.	7(311)	400
Średnie roczne stężenie cezu 137 w wybranych artykułach żywnościowych (1985-2009)	8(312)	401
Średnie roczne stężenie cezu 137 oraz strontu 90 w mleku (1963-2009)	9(313)	401
Sumaryczna aktywność odpadów składowanych w Centralnej Składowicy Odpadów Promieniotwórczych (1961-2009)	10(314)	402
Odpady promieniotwórcze odebrane przez Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych w 2009 r.	11(315)	403
Ochrona radiologiczna według rodzaju źródeł promieniowania w 2009 r.	12(316)	403
Ochrona radiologiczna – pomiary skażeń promieniotwórczych w 2009 r.	13(317)	403
Ochrona radiologiczna według rodzaju działalności w 2009 r.	14(318)	404
Ochrona przed polami elektromagnetycznymi o częstotliwości 0 Hz-300 GHz w środowisku pracy w 2009 r.	15(319)	404
Hałas przemysłowy według województw w latach 2007-2009	16(320)	405
Hałas drogowy w dzień w miastach w 2009 r.	17(321)	406
Monitoring szczególnych uciążliwości hałasu samochodowego niektórych dróg krajowych i miast w latach 2007-2009	18(322)	410
Dział 8. EKONOMICZNE ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA		
Uwagi metodyczne	x	412
Nakłady na ochronę środowiska (nakłady na środki trwałe i koszty bieżące) netto według sektorów i dziedzin ochrony środowiska (2000, 2005, 2007-2009)	1(323)	422
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (2000, 2005, 2007-2009)	2(324)	423
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2000, 2005, 2007-2009)	3(325)	424
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej według źródeł finansowania i grup inwestorów (2000, 2005, 2007-2009)	4(326)	425

	Tabl.	Str.
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej według Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2009 r.	5(327)	426
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według kierunków inwestowania i źródeł finansowania w 2009 r.	6(328)	430
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według źródeł finansowania i województw w 2009 r.	7(329)	438
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według grup inwestorów i województw w 2009 r.	8(330)	438
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według kierunków inwestowania i grup inwestorów w 2009 r.	9(331)	439
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według niektórych kierunków inwestowania oraz województw w 2009 r.	10(332)	443
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według kierunków inwestowania, sektorów, inwestycji „końca rury” i technologii zintegrowanych oraz Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2009 r.	11(333)	444
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według rodzaju inwestycji i województw w 2009 r.	12(334)	454
Nakłady na komunalne oczyszczalnie ścieków i efekty rzeczowe według województw w 2009 r.	13(335)	455
Efekty rzeczowe oddanych do użytku inwestycji ochrony środowiska według grup inwestorów w 2009 r.	14(336)	456
Niektóre efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska według województw w 2009 r.	15(337)	461
A. Ochrona powietrza i klimatu oraz gospodarka odpadami	15(337)	461
B. Gospodarka ściekowa i ochrona wód	15(337)	462
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według kierunków inwestowania i źródeł finansowania w 2009 r.	16(338)	463
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według kierunków inwestowania i grup inwestorów w 2009 r.	17(339)	463
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według kierunków inwestowania i województw w 2009 r.	18(340)	464
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według grup inwestorów i województw w 2009 r.	19(341)	464
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według źródeł finansowania i województw w 2009 r.	20(342)	465
Efekty rzeczowe oddanych do użytku inwestycji gospodarki wodnej według grup inwestorów w 2009 r.	21(343)	465
Efekty rzeczowe inwestycji gospodarki wodnej według województw w 2009 r.	22(344)	466
Koszty bieżące ochrony środowiska netto według dziedzin ochrony środowiska w sektorze publicznym, gospodarczym i sektorze usług ochrony środowiska (2000, 2005, 2007-2009)	23(345)	466
Koszty bieżące ochrony środowiska i przychody według dziedzin ochrony środowiska w poszczególnych sektorach w 2009 r.	24(346)	467
Koszty bieżące ochrony środowiska i przychody według dziedzin ochrony środowiska i sektorów w 2009 r.	25(347)	467
Koszty bieżące ochrony środowiska netto według dziedzin ochrony środowiska, sektorów oraz Polskiej Klasyfikacji Działalności w 2009 r.	26(348)	472
Stan wyposażenia wsi w niektóre urządzenia i obiekty ochrony środowiska i gospodarki wodnej według województw w 2009 r.	27(349)	477
Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska i gospodarkę wodną na wsi według województw w 2009 r.	28(350)	478
A. Wodociągi zbiorowe i stacje uzdatniania wody	28(350)	478
B. Kanalizacja zbiorcza	28(350)	479
C. Oczyszczalnie ścieków zbiorcze	28(350)	479
D. Indywidualne wiejskie oczyszczalnie ścieków	28(350)	480
E. Wysypiska odpadów	28(350)	480
Efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej na wsi według województw w 2009 r.	29(351)	481
A. W zakresie wodociągów zbiorowych i stacji uzdatniania wody	29(351)	481
B. W zakresie sieci kanalizacyjnej, oczyszczalni ścieków, wysypisk odpadów	29(351)	481
Nakłady inwestycyjne na małą retencję wodną według województw (2000, 2006, 2008, 2009)	30(352)	482
A. Kierunki inwestowania	30(352)	482
B. Źródła finansowania	30(352)	482
Efekty rzeczowe inwestycji małej retencji wodnej według województw w 2009 r.	31(353)	483

	Tabl.	Str.
Kredyty proekologiczne udzielone przez Bank Ochrony Środowiska S. A. (2000, 2005, 2006-2008, 2009)	32(354)	483
Kredyty proekologiczne udzielone przez Bank Ochrony Środowiska S.A. we współpracy z WFOŚiGW według województw w 2009 r.	33(355)	484
Preferencyjne kredyty proekologiczne udzielone przez Bank Ochrony Środowiska S.A. we współpracy z Europejskim Funduszem Rozwoju Wsi Polskiej według województw w 2009 r. ...	34(356)	484
Komercyjne kredyty proekologiczne udzielone przez Bank Ochrony Środowiska S.A. według województw w 2009 r.	35(357)	485
Ekofundusz – wpływy z tytułu ekokonwersji według źródeł pochodzenia i kierunki wydatkowania dotacji (2000, 2005, 2006, 2008, 2009)	36(358)	486
A. Wpływy z ekokonwersji	36(358)	486
B. Kierunki wydatkowania dotacji	36(358)	487
Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej – źródła, wykorzystanie i stan w 2009 r.	37(359)	487
A. Środki	37(359)	487
B. Dziedziny finansowania	37(359)	488
Opłaty za korzystanie ze środowiska i inne wpływy na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej i ich redystrybucja według województw w 2009 r.	38(360)	489
Wpływy na wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej według województw w 2009 r.	39(361)	490
Wydatki wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej według województw w 2009 r.	40(362)	490
Kierunki finansowania wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej według województw w 2009 r.	41(363)	491
Wpływy na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej z tytułu kar według województw w 2009 r.	42(364)	491
Redystrybucja wpływów z tytułu kar na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej według województw w 2009 r.	43(365)	492
Wpływy oraz należności z tytułu kar wymierzonych za przekroczenia ustalonych warunków korzystania ze środowiska w 2009 r.	44(366)	492
Gospodarowanie powiatowymi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej według województw w 2009 r.	45(367)	493
Gospodarowanie gminnymi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej według województw w 2009 r.	46(368)	494
Opłaty produktowe – wpływy i redystrybucja według województw w 2009 r.	47(369)	495
Wysokość opłaty produktowej ogółem wpłaconej do urzędów marszałkowskich według województw w 2009 r.	48(370)	495
Wysokość zaległej opłaty produktowej (z odsetkami) oraz dodatkowej opłaty produktowej wpłaconych do urzędów marszałkowskich według województw w 2009 r.	49(371)	496
Wysokość opłaty produktowej od opakowań wpłaconej do urzędów marszałkowskich według województw w 2009 r.	50(372)	496
Wysokość zaległej opłaty produktowej (z odsetkami) od opakowań wpłaconej do urzędów marszałkowskich według województw w 2009 r.	51(373)	497
Formy finansowania z funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej w 2009 r.	52(374)	497
Wykorzystanie środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych (2000, 2005, 2006, 2008, 2009)	53(375)	498
Prace i przedsięwzięcia zrealizowane w oparciu o środki Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych (2000, 2005, 2006, 2008, 2009)	54(376)	499
Gromadzenie środków pieniężnych Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych według województw w 2009 r.	55(377)	499
Wpływy i gospodarowanie Funduszem Ochrony Gruntów Rolnych w 2009 r.	56(378)	500
Wykorzystanie środków pieniężnych Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w 2009 r.	57(379)	501
Prace i przedsięwzięcia zrealizowane w oparciu o środki Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych według województw w 2009 r.	58(380)	502
Ważniejsze straty powodziowe według województw w 2009 r.	59(381)	502
Naprawa szkód górniczych według rodzajów kopalin oraz obiektów i urządzeń w 2009 r.	60(382)	503
Pomoc zagraniczna na ochronę środowiska według źródeł pochodzenia, kierunków i zakresu rzeczowego w latach 2007-2009	61(383)	504
Dział 9. PORÓWNANIA MIĘDZYNARODOWE		
Uwagi metodyczne	x	506
Użytkowanie gruntów w krajach członkowskich Unii Europejskiej i kandydujących do UE	1(384)	508
Zużycie nawozów sztucznych NPK (2000, 2002, 2004, 2005, 2006, 2008)	2(385)	509

	Tabl.	Str.
Trendy w zużyciu nawozów azotowych i fosforowych (2000, 2002, 2004, 2005, 2006, 2008)	3(386)	510
Zużycie środków ochrony roślin	4(387)	511
Zasoby wód	5(388)	512
Pobór wody	6(389)	513
Pobór wody na zaopatrzenie ludności i gospodarki narodowej (2000, 2007)	7(390)	514
Ludność korzystająca z wodociągów (2000-2007)	8(391)	515
Ludność obsługiwana przez sieć kanalizacyjną (2000-2007)	9(392)	516
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków (2000, 2005, 2007)	10(393)	517
Osady z komunalnych oczyszczalni ścieków	11(394)	518
Produkcja energii pierwotnej (2000-2008)	12(395)	519
Produkcja energii odnawialnej według źródeł (2000, 2008)	13(396)	520
Zanieczyszczenia powietrza (1997, 2006, 2007)	14(397)	521
Ludność miejska narażona na powietrze zanieczyszczone pyłem (2000-2008)	15(398)	522
Ludność miejska narażona na powietrze zanieczyszczone ozonem (2000-2008)	16(399)	523
Emisja gazów cieplarnianych (2000-2008)	17(400)	524
Emisja gazów cieplarnianych według źródeł (2008)	18(401)	525
Emisja dwutlenku węgla na 1 mieszkańca (2000-2008)	19(402)	526
Wytwarzanie odpadów według wybranych rodzajów działalności gospodarczej (2004, 2006)	20(403)	527
Odpady komunalne (2000, 2005, 2008)	21(404)	528
Reaktory jądrowe (działające i w budowie) w 2009 r.	22(405)	529
Powierzchnia lasów i innych terenów leśnych w państwach członkowskich ministerialnych konferencji ochrony lasów w Europie (MCPFE) (2005)	23(406)	530
Trendy zmian uszkodzenia (defoliacji) drzew w niektórych krajach Europy (2000-2009)	24(407)	531
Ocena stanu uszkodzenia lasów metodą bioindykacyjną (defoliacji) w niektórych krajach Europy w 2008 r.	25(408)	533
Obszary chronione (2007)	26(409)	535
Rezerwaty biosfery i tereny wodno-błotne (2008)	27(410)	536
Stan i zagrożenie flory według gatunków	28(411)	537
Stan i zagrożenie fauny według gatunków	29(412)	538
Trendy populacji ptaków krajobrazu rolniczego (1990, 1995, 2000, 2005-2007)	30(413)	540
Rolnictwo ekologiczne w Europie (2008)	31(414)	541
Udział wydatków na ochronę środowiska (inwestycyjnych i bieżących) sektora publicznego w produkcie krajowym brutto (2000, 2005, 2007)	32(415)	542
Udział wydatków na ochronę środowiska (inwestycyjnych i bieżących) sektora gospodarczego w produkcie krajowym brutto (2000, 2005, 2007)	33(416)	543
Krajowe wykorzystane pozyskanie materialne (2000-2007)	34(417)	544
Krajowa konsumpcja materialna (2000-2007)	35(418)	545
Produktywność zasobów (2000-2007)	36(419)	546
Aneks	x	547

WYKRESY

	Str.
Położenie geograficzne Polski	80
Rozkład średnich temperatur powietrza w 2009 r.	80
Rozkład sum opadów atmosferycznych w 2009 r.	80
Użytkowanie gruntów w latach 2000 i 2009	112
Powierzchnia odłogów i ugorów na gruntach ornym w latach 1995, 2000, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009	112
Zużycie nawozów sztucznych w kg na 1 ha użytków rolnych w latach gospodarczych 1970/71-2008/09	112
Procentowa struktura źródeł przychodowej strony bilansu azotu w glebie w Polsce w latach 2007-2009	112
Ocena stanu zakwaszenia gleb użytków rolnych w latach 2006-2009	120
Ocena potrzeb wapnowania gleb użytków rolnych w latach 2006-2009	120
Ocena zasobności gleb w przyswajalny magnez w latach 2006-2009	120
Ocena zasobności gleb w przyswajalny potas w latach 2006-2009	120
Ocena zasobności gleb w przyswajalny fosfor w latach 2006-2009	120
Opady i odpływy w latach 1975-2009	152
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w latach 1965-2009	152
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według województw w 2009 r.	152
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2009 r.	152
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi w latach 1970-2009	176
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania według Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w 2009 r.	176
Stopień oczyszczania ścieków przemysłowych i komunalnych w 2009 r.	176
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi według województw w 2009 r.	176
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w latach 1995-2009	192
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków i stopień oczyszczania ścieków według województw w 2009 r.	192
Ocena jakości jezior w 2008 r.	192
Postępowanie z osadami z komunalnych oczyszczalni ścieków w latach 2000-2009	192
Postępowanie z osadami z komunalnych oczyszczalni ścieków w 2009 r.	192
Postępowanie z osadami z przemysłowych oczyszczalni ścieków w latach 2000-2009	192
Postępowanie z osadami z przemysłowych oczyszczalni ścieków w 2009 r.	192
Ocena jakości wód powierzchniowych wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych w 2009 r.	200
Ocena jakości wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia w 2009 r.	200
Ładunki zanieczyszczeń wprowadzone rzekami do Morza Bałtyckiego z dorzeczy Wisły, Odry i rzek przymorza w latach hydrologicznych 1990, 1995-2009	200
Całkowita emisja głównych zanieczyszczeń powietrza w latach 2000-2008	232
Bilans emisji głównych zanieczyszczeń powietrza w 2008 r.	232
Całkowita emisja gazów cieplarnianych w latach 1988-2008	232
Zagregowana emisja gazów cieplarnianych wyrażona w ekwiwalencie dwutlenku węgla w latach 1988-2008.	232
Całkowita emisja metali ciężkich w latach 2000 -2008.	248
Średnie miesięczne całkowitej zawartości ozonu w atmosferze.	248
Odchylenia średnich miesięcznych całkowitej zawartości ozonu w 2009 r. od średniej z lat 1963-2008	248
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w latach 1980-2009	288
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona według kategorii i województw	288
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona według województw w 2009 r.	288
Procentowy udział drzew w klasach defoliacji w latach 2000-2009	288
Parki narodowe w 2009 r.	288
Indywidualne formy ochrony przyrody w latach 2000- 2009 r.	288
Rezerваты przyrody w latach 1980-2009	288
Pomniki przyrody w latach 1960-2009	288
Sieć Natura 2000.	312
Regionalne zróżnicowanie intensywności gospodarowania w krajobrazie rolniczym	312
Wartości wskaźnika liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego w latach 2000-2009	312
Wskaźnik liczebności 87 najbardziej rozpowszechnionych gatunków ptaków w latach 2000- 2008	312
Leśnictwo w latach 1946-2009.	328
Wykonanie zalesień w latach 1995-2009	328
Odpady wytworzone w latach 2000-2009	352

	Str.
Odpady wytworzone według województw w 2009 r.	352
Odpady wytworzone według rodzajów w 2009 r.	352
Tereny składowania odpadów w 2009 r.	352
Osiągnięty poziom odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych w latach 2006-2009	368
Wymagany i osiągnięty poziom odzysku i recyklingu odpadów poużytkowych w 2009 r.	368
Wymagany i osiągnięty poziom recyklingu odpadów opakowaniowych w 2009 r.	368
Wytworzone i zebrane odpady komunalne według województw w 2009 r.	368
Wytworzone i zebrane odpady komunalne na jednego mieszkańca według województw w 2009 r.	368
Udział źródeł promieniowania jonizującego w średniorocznej dawce skutecznej otrzymanej przez statystycznego mieszkańca Polski w 2009 r.	400
Średnie roczne stężenie Cezu-137 w powietrzu w Polsce w latach 1994-2009	400
Stężenie Cezu-137 w Wiśle (Warszawa) w latach 1994-2009	400
Stałe odpady promieniotwórcze odebrane przez Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych w latach 1995-2009	400
Ciekłe odpady promieniotwórcze odebrane przez Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych w latach 1996-2009	400
Elektrownie jądrowe w odległości do ok. 300 km od granic Polski	408
Rozkład przekroczeń poziomów dopuszczalnych hałasu dla zakładów przemysłowych	408
Udział nakładów na ochronę środowiska w produkcie krajowym brutto w latach 2001-2009	432
Nakłady na środki trwałe i koszty bieżące ochrony środowiska (bez sektora gospodarstw domowych) w latach 2001-2009	432
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i koszty bieżące przypadające na 1 mieszkańca w latach 2001-2009	432
Struktura nakładów na ochronę środowiska według sektorów w 2009 r.	432
Struktura nakładów na środki trwałe służących ochronie środowiska w latach 1995-2009	432
Struktura nakładów na środki trwałe służących ochronie środowiska według źródeł finansowania w 2009 r.	432
Struktura nakładów na środki trwałe służących gospodarce wodnej w latach 1995-2009	432
Struktura nakładów na środki trwałe służących gospodarce wodnej według źródeł finansowania w 2009 r.	432
Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej – wpływy z opłat w latach 1995-2009	488
Wpływy na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej według rodzajów opłat w latach 1995-2009 ..	488
Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej – kary w latach 1995-2009	488
Wpływy na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej według rodzajów kar w latach 1995-2009	488
Wielkość i struktura finansowania ze środków funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej według beneficjentów w 2009 r.	504
Struktura finansowania ze środków funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej według form finansowania w 2009 r.	504
Pomoc zagraniczna przyznana Polsce na ochronę środowiska w latach 2005-2009	504
Środki dyspozycyjne Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w latach 1995-2009	504
Wykorzystanie środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w latach 1995-2009	504
Pobór wody na 1 mieszkańca w 2007 r.	512
Ludność obsługiwana przez sieć kanalizacyjną w 2007 r.	512
Energochłonność gospodarki w kg oleju ekwiwalentnego na 1000 Euro PKB	512
Emisja dwutlenku węgla na 1 mieszkańca	528
Udział elektryczności ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii elektrycznej	528
Odpady komunalne na 1 mieszkańca w 2008 r.	536
Uszkodzenie (defoliacja) drzewostanów w wybranych krajach Europy w 2009 r.	536
Ważniejsze obszary chronione	536
Zagrożone gatunki zwierząt w wybranych krajach	536
Zagrożone gatunki roślin naczyniowych w wybranych krajach	536

CONTENTS

	Table	Page
PREFACE	x	4
General notes	x	32
<i>Major data on environmental state, threat and protection (1990, 1995, 2000, 2005-2009)</i>	<i>I</i>	<i>34</i>
<i>Major data on environmental state, threat and protection by regions in 2009</i>	<i>II</i>	<i>40</i>
<i>Major data on environmental state, threat and protection by voivodships in 2009</i>	<i>III</i>	<i>42</i>
<i>Major data on environmental state, threat and protection by sub-regions in 2009</i>	<i>IV</i>	<i>56</i>
<i>Major data on environmental state, threat and protection by powiats in 2009</i>	<i>V</i>	<i>60</i>
 TABLES		
Chapter 1. NATURAL CONDITIONS		
Methodological notes	x	77
<i>Geographical location of Poland</i>	<i>1</i>	<i>78</i>
<i>Elevations</i>	<i>2</i>	<i>78</i>
<i>The highest and the lowest points and localities</i>	<i>3</i>	<i>78</i>
<i>Territory and borders</i>	<i>4</i>	<i>79</i>
<i>The biggest depths on sea areas of the republic of Poland</i>	<i>5</i>	<i>80</i>
<i>Higher mountain peaks</i>	<i>6</i>	<i>80</i>
<i>Longest caves</i>	<i>7</i>	<i>81</i>
<i>More important passes and peaks at roads</i>	<i>8</i>	<i>83</i>
<i>Drainage areas and drainage basins</i>	<i>9</i>	<i>84</i>
<i>Principal rivers</i>	<i>10</i>	<i>84</i>
<i>Flow of rivers in principal water-gauge sites (1951-1995, 1996-2000, 1995, 2000, 2005, 2008, 2009)</i>	<i>11</i>	<i>86</i>
<i>Larger and deeper lakes</i>	<i>12</i>	<i>87</i>
<i>Major canals</i>	<i>13</i>	<i>88</i>
<i>Major artificial reservoirs</i>	<i>14</i>	<i>88</i>
<i>Air temperatures (1971-2000, 1991-2000, 1996-2000, 2001-2005, 2009, 1971-2009)</i>	<i>15</i>	<i>91</i>
<i>Atmospheric precipitation, wind velocity, insolation and cloudiness (1971-2000, 1991-2000, 1996-2000, 2001-2005, 2009)</i>	<i>16</i>	<i>92</i>
<i>Average monthly air temperatures (1971-2000, 1991-2000, 1996-2000, 2001-2005, 2009)</i>	<i>17</i>	<i>93</i>
<i>Total monthly atmospheric precipitation (1971-2000, 1991-2000, 1996-2000, 2001-2005, 2009)</i>	<i>18</i>	<i>95</i>
 Chapter 2. USE AND PROTECTION OF LAND AND SOIL. USEFUL MINERALS		
Methodological notes	x	101
<i>Changes in the land use structure (1938 1946, 1950, 1960, 1970, 1980, 1990, 1995, 2000, 2005-2009)</i>	<i>1(19)</i>	<i>105</i>
<i>Geodesic status, directions and changes of land use (2009, 2010)</i>	<i>2(20)</i>	<i>105</i>
<i>Area of idle and set aside land within arable land (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)</i>	<i>3(21)</i>	<i>106</i>
<i>Geodesic area of the country by land use and by voivodship in 2010</i>	<i>4(22)</i>	<i>107</i>
<i>Area of idle and set aside land within arable land by voivodship (2000, 2005, 2009)</i>	<i>5(23)</i>	<i>109</i>
<i>Structure of soil reaction in Poland in 2006-2009</i>	<i>6(24)</i>	<i>109</i>
<i>Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non-forest purposes (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)</i>	<i>7(25)</i>	<i>110</i>
<i>Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated forest for non-forest purposes by voivodship in 2009</i>	<i>8(26)</i>	<i>110</i>
<i>Directions of designation of agricultural land by voivodship in 2009</i>	<i>9(27)</i>	<i>111</i>
<i>Changes in the agricultural land area by voivodship in 2009</i>	<i>10(28)</i>	<i>111</i>
<i>Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)</i>	<i>11(29)</i>	<i>112</i>
<i>Devastated and degraded land requiring reclamation and management, as well as reclaimed and managed land by voivodship in 2009</i>	<i>12(30)</i>	<i>112</i>
<i>Land devastated and degraded requiring reclamation according to the polish classification of activity and by voivodship in 2009</i>	<i>13(31)</i>	<i>113</i>
<i>Reclamation and management of land transformed by mining activity (2000, 2005-2009)</i>	<i>14(32)</i>	<i>113</i>
<i>Area of reclaimed agricultural land and water companies by voivodship (2000, 2005-2009)</i>	<i>15(33)</i>	<i>114</i>
<i>Agricultural land threatened by potential windy erosion by voivodship</i>	<i>16(34)</i>	<i>114</i>
<i>Agricultural and forest land threatened by surface water erosion by voivodship</i>	<i>17(35)</i>	<i>115</i>
<i>Agricultural and forest land threatened by gully erosion by voivodship</i>	<i>18(36)</i>	<i>115</i>
<i>Road gullies by voivodship</i>	<i>19(37)</i>	<i>116</i>

	Table	Page
<i>Drainage basins and drainage areas exceeding 500 km² by 1st and 2nd degree of urgency of gully management</i>	20(38)	116
<i>Sales of plant protection products by types (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)</i>	21(39)	118
<i>Consumption of mineral and lime fertilisers (in pure ingredient) (1999/00, 2004/05, 2005/06; 2007/08; 2008/09)</i>	22(40)	118
<i>Consumption of mineral and lime fertilisers, as well as of manure in terms of pure ingredient by voivodship in the economic year 2008/09</i>	23(41)	118
<i>Gross nitrogen balance by voivodship (average for 2007-2009)</i>	24(42)	119
<i>Soil liming needs in Poland in 2006-2009</i>	25(43)	119
<i>Soil resources of absorbable macro-elements in 2006 - 2009</i>	26(44)	120
<i>Activity of the voivodship inspectorates for environmental protection in the field of soil protection in 2009</i>	27(45)	121
<i>Major minerals resources in 2009</i>	28(46)	122
<i>Hard coal resources in 2009</i>	29(47)	123
<i>Lignite resources in 2009</i>	30(48)	123
<i>Copper ores resources in 2009</i>	31(49)	124
<i>Rock-salt resources in 2009</i>	32(50)	124
<i>Limestone and natural aggregate resources in 2009</i>	33(51)	124
<i>Area, resources and exploitation of peat resources by voivodship in 2009</i>	34(52)	125
<i>Fires of agricultural crops, meadows, stubbles and wasteland by voivodship in 2009</i>	35(53)	125
 Chapter 3. RESOURCES, USE, POLLUTION AND PROTECTION OF WATERS		
Methodological notes	x	131
<i>Resources of surface water (1951-1985, 1951-2000, 1991-2000, 1960, 1965, 1970, 1975, 1980, 1985, 1990, 1995, 2000, 2005 - 2009)</i>	1(54)	136
<i>Resources of surface water by Regional Boards of Water Management in 2009</i>	2(55)	136
<i>Resources of surface water by hydrographic regions in 2009</i>	3(56)	137
<i>Exploitable underground water resources (1990, 1995, 2000, 2005, 2007-2009)</i>	4(57)	139
<i>Exploitable underground water resources by voivodship in 2009</i>	5(58)	139
<i>Gelologically documented resources of therapeutic water in 2009</i>	6(59)	140
<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population by sources of withdrawal (1980, 1990 2000, 2005, 2007 - 2009)</i>	7(60)	141
<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population by sources of withdrawal and Regional Boards of Water Management in 2009</i>	8(61)	141
<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population by sources of withdrawal and hydrographic regions in 2009</i>	9(62)	142
<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population by sources of withdrawal and voivodship in 2009</i>	10(63)	144
<i>Consumption of water for needs of the national economy and population by Regional Boards of Water Management in 2009</i>	11(64)	145
<i>Consumption of water for needs of the national economy and population by voivodship in 2009</i>	12(65)	145
<i>Consumption of water for needs of the national economy and population by hydrographic regions in 2009</i>	13(66)	146
<i>Cities with decisive water consumption in national economy in 2009</i>	14(67)	148
<i>Consumption of water in plants equipped with closed water cycles by voivodship in 2009</i>	15(68)	151
<i>Balance of water management in industry by voivodship in 2009</i>	16(69)	151
<i>Water management in industry by Regional Boards of Water Management in 2009</i>	17(70)	152
<i>Water management in industry by hydrographic regions in 2009</i>	18(71)	153
<i>Water management in industry by Polish Classification of Activities in 2009</i>	19(72)	155
<i>Water management in water-line system by voivodship in 2009</i>	20(73)	159
<i>Waters from mine drainage and building constructions and saline waters and their use by voivodship in 2009</i>	21(74)	159
<i>Saline waters and their management by voivodship in 2009</i>	22(75)	160
<i>Primary melioration by voivodship (1990, 1995, 2000, 2005, 2007 - 2009)</i>	23(76)	160
<i>Primary melioration requiring rebuilding or modernisation by voivodship in 2009</i>	24(77)	161
<i>Small retention objects by voivodship in 2009</i>	25(78)	161
<i>Irrigated agricultural land and forest land by irrigation method and voivodship in 2009</i>	26(79)	162

	Table	Page
<i>Irrigation in agriculture and forestry and completion of fishponds by size of objects (2000, 2005, 2007 – 2009)</i>	27(80)	162
<i>Irrigated agricultural land and forest land and filled fishponds by voivodship in 2009</i>	28(81)	163
<i>Industrial and municipal waste water discharged into waters or into the ground (2000, 2005, 2007 - 2009)</i>	29(82)	163
<i>Industrial waste water discharged into waters or into the ground (2000, 2005, 2007 – 2009)</i>	30(83)	164
<i>Industrial and municipal waste water discharged into waters or into the ground by voivodship in 2009</i>	31(84)	164
<i>Industrial and municipal waste water requiring treatment by voivodship in 2009</i>	32(85)	165
<i>Industrial and municipal waste water requiring treatment discharged into waters or into the ground by Regional Boards of Water Management in 2009</i>	33(86)	165
<i>Industrial and municipal waste water requiring treatment discharged into waters or into the ground by hydrographic regions in 2009</i>	34(87)	166
<i>Cities with high waste water treat in 2009</i>	35(88)	168
<i>Treated and untreated industrial waste water by voivodship in 2009</i>	36(89)	172
<i>Industrial and municipal waste water discharged into waters or into the ground from health resorts in 2009</i>	37(90)	173
<i>Treated and untreated industrial waste water by Polish Classification of Activities in 2009</i>	38(91)	174
<i>Plants by waste water treatment plants possessed (2000, 2005, 2007 - 2009)</i>	39(92)	177
<i>Plants by waste water treatment plants possessed and voivodship in 2009</i>	40(93)	178
<i>Plants discharging waste water requiring treatment directly into waters or into the ground in 2009</i>	41(94)	178
<i>Pollutant load in municipal waste water discharged after treatment into waters or into ground (2000, 2005, 2007 - 2009)</i>	42(95)	179
<i>Treated industrial and municipal waste water by the degree of pollutant reduction (2000, 2005 - 2009)</i>	43(96)	179
<i>Sewerage system by voivodship in 2009</i>	44(97)	181
<i>Treated and untreated waste water discharged through sewerage system by voivodship in 2009</i>	45(98)	181
<i>Cities and waste water treatment plants in cities in 2009</i>	46(99)	182
<i>Cities served by waste water treatment plants and treated municipal waste water by hydrographic regions in 2009</i>	47(100)	183
<i>Municipal waste water treatment plants by capacity and amount of treated waste water in 2009</i>	48(101)	185
<i>Waste water treatment plants servicing cities and villages (2000, 2005, 2007 - 2009)</i>	49(102)	186
<i>Gminas served by waste water treatment plants and treated municipal waste water by voivodship in 2009</i>	50(103)	186
<i>Municipal waste water treatment plants by voivodship in 2009</i>	51(104)	187
<i>Mechanical municipal waste water treatment plants by voivodship in 2009</i>	52(105)	188
<i>Mechanical municipal waste water treatment plants by Regional Boards of Water Management in 2009</i>	53(106)	188
<i>Biological municipal waste water treatment plants by voivodship in 2009</i>	54(107)	189
<i>Biological municipal waste water treatment plants by Regional Boards of Water Management in 2009</i>	55(108)	189
<i>Municipal waste water treatment plants with increased biogen removal by voivodship in 2009</i>	56(109)	190
<i>Municipal waste water treatment plants with increased biogen removal by Regional Boards of Water Management in 2009</i>	57(110)	190
<i>Population using waste water treatment plants by voivodship in 2009</i>	58(111)	191
<i>Population of cities and villages using waste water treatment plants by voivodship in 2009</i>	59(112)	191
<i>Industrial waste water treatment plants by voivodship in 2009</i>	60(113)	192
<i>Waste water pretreatment plants by voivodship in 2009</i>	61(114)	193
<i>Sewage sludge from industrial and municipal waste water treatment plants (2000, 2005, 2007 - 2009)</i>	62(115)	193
<i>Sewage sludge from industrial and municipal waste water treatment plants by voivodship in 2009</i>	63(116)	195
<i>Cities served by water-line system, sewerage system and waste water treatment plants (1990, 1995, 2000, 2005 - 2009)</i>	64(117)	197
<i>Cities served by sewerage system and waste water treatment plants (1990, 1995, 2000, 2005, 2007-2009)</i>	65(118)	197
<i>Activity of Voivodship Environmental Protection Inspectorate (2000, 2005, 2007 – 2009)</i>	66(119)	198
<i>Quality of water supplied to population for consumption in the years 2005-2009</i>	67(120)	200
<i>Quality of water supplied to population for consumption in 2009</i>	68(121)	201
<i>Quality of water from water-line system supplied to population for consumption by voivodship in 2009</i>	69(122)	201
<i>The status of bodies of river waters in 2008</i>	70(123)	202

	Table	Page
<i>Evaluation of surface waters used for supplying population intended for consumption by Regional Water Management Boards in 2009</i>	71(124)	202
<i>The assesment of the sensitivity of waters to contamination with nitrogen compounds from agricultural sources by Regional Water Management Boards in 2009</i>	72(125)	203
<i>The assesment of the quality of waters intended for living of salmonidae and cyprinid fish by Regional Water Management Boards in 2009</i>	73(126)	203
<i>The results of monitoring of underground waters quality in domestic network in 2009</i>	74(127)	204
<i>The results of monitoring of nitrate (NO₃) concetration research in underground waters in the 19 areas under special threat from agricultural nitrates in 2009</i>	75(128)	204
<i>Differences in quantity of nitrogen introduced into and from the environment within areas under special threat (OSN) from agricultural nitrates in the years 2004 – 2007</i>	76(129)	205
<i>Mineral nitrogen content in soil in monitoring sites located in the areas under special threat (OSN) from agricultural nitrates in 2009</i>	77(130)	206
<i>Purity of lakes inspected in 2007</i>	78(131)	207
<i>The outflow of organic and biogenic substances through the rivers to the Baltic Sea (1995, 2000, 2005, 2007 - 2009)</i>	79(132)	209
<i>Contamination loads introduced to the Baltic Sea from the area of Poland in hydrological years (1995, 2000, 2005, 2007 - 2009)</i>	80(133)	209
<i>The outflow of organic and biogenic substances through the rivers to the Baltic Sea in 2009</i>	81(134)	210
<i>The outflow of heavy metals through rivers to the Baltic Sea in 2009</i>	82(135)	211
Chapter 4. POLLUTION AND PROTECTION OF AIR		
Methodological notes	x	218
<i>Total consumption of primary energy commodities in the national economy (1988, 2000, 2005, 2007, 2008, 2009)</i>	1(136)	223
<i>Domestic consumption of basic fuels in the national economy (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)</i>	2(137)	223
<i>Production and consumption of renewable energy by generation sources (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)</i>	3(138)	223
<i>Total emission of main air pollutants (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	4(139)	224
<i>Total emission of sulphur dioxide, nitrogen oxides and particulates (2000, 2005, 2006, 2007)</i>	5(140)	224
<i>Total emission of main air pollutants by kinds of activities in 2008</i>	6(141)	225
<i>Total emission of greenhouse gases (1988, 1990, 1995, 2000, 2005, 2007, 2008)</i>	7(142)	226
<i>Total emission of main greenhouse gases by sources of emission in 2008</i>	8(143)	227
<i>Total emission of heavy metals (2000, 2005, 2007, 2008)</i>	9(144)	227
<i>Total emission of heavy metals by kinds of activity in 2008</i>	10(145)	228
<i>Emission of persistent organic pollutants in 2008</i>	11(146)	229
<i>Road vehicles and tractors (2000, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009)</i>	12(147)	229
<i>Road vehicles and tractors by age groups in 2009</i>	13(148)	230
<i>Pollutants emission from transport facilities(2000, 2005, 2006, 2007, 2008)</i>	14(149)	230
<i>Consumption of fuel and air pollutants emission by types of road transport facilities in 2008</i>	15(150)	231
<i>Plants especially noxious to air purity by emission size (2000, 2009)</i>	16(151)	232
<i>Plants especially noxious to air purity by reduction degree of generated pollutants (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	17(152)	233
<i>Plants especially noxious to air purity by the degree of gaseous pollutants neutralization in 2009</i>	18(153)	233
<i>Basic air pollution reduction systems in plants in 2009</i>	19(154)	234
<i>Plants especially noxious to air purity emitting air pollutants by the size of particulates emission and voidodship in 2009</i>	20(155)	234
<i>Plants especially noxious, emitting air pollutants by quantity of gaseous pollutants emission and voidodships in 2009</i>	21(156)	235
<i>A. Without carbon dioxide</i>	21(156)	235
<i>B. With carbon dioxide</i>	21(156)	235
<i>Emission sources in plants especially noxious to air purity by emission size and voidodship in 2009</i>	22(157)	236
<i>Particulates pollutants emission from plants especially noxious by voidodship in 2009</i>	23(158)	236
<i>Gaseous pollutants emission from plants especially noxious by voidodship in 2009</i>	24(159)	237
<i>Pollutants emission from plants especially noxious to air purity in health resorts in 2009</i>	25(160)	237
<i>Emission of heavy metals from plants especially noxious to air purity by voidodship in 2009</i>	26(161)	238
<i>Air pollutants emission from plants especially noxious to air purity by types of substances</i>	27(162)	238
<i>Pollutants retained and neutralized in cleaning devices by voidodship in 2009</i>	28(163)	240

	<i>Table</i>	<i>Page</i>
<i>Cities with high environmental threat of air pollutants emission from plants especially noxious in 2009</i>	29(164)	241
<i>Emission and air pollutant reduction from plants especially noxious by polish classification of activities in 2009</i>	30(165)	245
<i>International trade with substances impoverishing the ozone layer in 2008</i>	31(166)	248
<i>Total ozone content in the atmosphere (1963, 1965, 1970, 1975, 1980, 1985, 1990, 1995, 2000, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009)</i>	32(167)	248
<i>Partial pressure of ozone in the atmosphere over Legionowo near Warsaw in 2009</i>	33(168)	250
<i>Ultra-violet radiation (UV-B) in 2009</i>	34(169)	251
<i>Ozone concentration in the ground layer of the atmosphere in 2009</i>	35(170)	252
<i>Concentration of suspended particulate PM₁₀ by agglomerations and cities in 2009</i>	36(171)	253
<i>Sulphur dioxide concentration by agglomerations and cities in 2009</i>	37(172)	254
<i>Nitrogen dioxide concentration by agglomerations and cities in 2009</i>	38(173)	254
<i>Carbon monoxide concentration by agglomerations and cities in 2009</i>	39(174)	255
<i>Concentration of benzene and lead by agglomerations and cities in 2009</i>	40(175)	255
<i>Concentration of arsenic and cadmium by agglomerations and cities in 2009</i>	41(176)	256
<i>Concentration of nickel and benzo(a)pyrene by agglomerations and cities in 2009</i>	42(177)	256
<i>Chemical composition of atmospheric precipitation in the background air pollution monitoring areas as well as in urban -industrial agglomeration (1999, 2000, 2002-2009)</i>	43(178)	257
<i>Annual course of the chemical composition of atmospheric precipitation in the background air pollution monitoring areas as well as in urban-industrial agglomeration in 2009</i>	44(179)	258
<i>Wet depositions of sulphur, nitrogen and hydrogen ions in the background air pollution monitoring areas as well as in urban-industrial agglomeration (1995, 2000, 2002-2009)</i>	45(180)	259
<i>Average annual concentration of particulates, sulphur dioxide and nitrogen dioxide in health resorts in 2009</i>	46(181)	260
<i>Major accidents by voivodships in 2009</i>	47(182)	260
<i>Examples of major accidents by sources and voivodships in 2008</i>	48(183)	261
<i>Activity of the voivodship inspectorates for environmental protection in the scope of air protection in 2009</i>	49(184)	262
 Chapter 5. NATURE AND BIODIVERSITY PROTECTION		
Methodological notes	x	272
<i>Objects of special nature value protected by law (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)</i>	1(185)	280
<i>Area of special nature value protected by law (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)</i>	2(186)	280
<i>Objects and area of special nature value protected by law by voivodships in 2009</i>	3(187)	281
<i>National parks (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)</i>	4(188)	282
<i>National parks by lands categories in 2009</i>	5(189)	282
<i>National parks by protective categories in 2009</i>	6(190)	283
<i>National parks by ownership forms and land use categories in 2009</i>	7(191)	283
<i>National parks by ownership forms in 2009</i>	8(192)	284
<i>Turism in national parks in 2009</i>	9(193)	284
<i>Number of the main species of beasts of the chase and protected animals in national parks in 2009</i>	10(194)	285
<i>Centres of animals conservative breeding in 2009</i>	11(195)	286
<i>Numerical force of animals and executed reduction of selected species of beasts of the chase in national parks (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	12(196)	286
<i>Regulation of population of beasts of the chase in national parks in 2009</i>	13(197)	287
<i>Didactic activity of national parks in 2009</i>	14(198)	287
<i>Protection of forest in national parks in 2008</i>	15(199)	288
<i>Wood harvest in national parks by categories of cuttings in 2009</i>	16(200)	288
<i>Pest damage and protection against pest damage in national parks in 2009</i>	17(201)	289
<i>Nature reserves (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)</i>	18(202)	289
<i>Nature reserves by voivodships in 2009</i>	19(203)	290
<i>Landscape parks by land categories and voivodships in 2009</i>	20(204)	291
<i>Landscape parks in 2009</i>	21(205)	291
<i>Protected landscape areas by voivodships in 2009</i>	22(206)	295
<i>Natura 2000 areas – areas of special bird protection by voivodships in 2009</i>	23(207)	295
<i>Natura 2000 areas – areas of special habitat protection by voivodships in 2009</i>	24(208)	298
<i>The characterisation of trends for 123 species of breeding birds included in the monitoring of Natura 2000 protection areas</i>	25(209)	307

	Table	Page
<i>Monuments of nature (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)</i>	26(210)	309
<i>Monuments of nature by voivodships in 2009</i>	27(211)	310
<i>Individual forms of nature protection by voivodships in 2009</i>	28(212)	310
<i>Wetlands by “the convention on wetlands of international importance, especially as waterfowl habitat”</i>	29(213)	311
<i>Biosphere reserves in Poland</i>	30(214)	311
<i>Threat to flora by “the Polish Red Book of Plants”</i>	31(215)	312
<i>Estimated numbers of higher species of animals and all other species described in the world and poland context</i>	32(216)	313
<i>Total list of classified species of animals restricted to higher systematic units</i>	33(217)	313
<i>Status and threat of vertebrates by classification of “the Polish Red data Book of Animals”</i>	34(218)	314
<i>State of population of vertebrates in separated classification categories by „Polish Red Data Books of Animals”</i>	35(219)	314
<i>Major animals protected (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)</i>	36(220)	315
<i>State of population of major protected animals by voivodships in 2009</i>	37(221)	315
<i>Permissions granted for reduction of protected animals in 2009</i>	38(222)	316
<i>Number of of CITES individuals detained by customs officers (2000, 2007, 2008, 2009)</i>	39(223)	317
<i>Permissions granted for imports and (re)exports of animals determined in CITES in 2009</i>	40(224)	317
<i>Permissions granted for imports of plants determined in CITES in 2009</i>	41(225)	318
<i>Decisions granted for experimental reveal into the environment of genetic modified organisms (GMO) in 2009</i>	42(226)	318
<i>Decisions granted for closed use of genetic modified organisms (GMO) in the years 2002-2009</i>	43(227)	319
<i>Clubs and members of the Nature Protection League (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)</i>	44(228)	320
<i>Parks and historical gardens by voivodships in 2009</i>	45(229)	321
<i>Family allotment gardens by voivodships (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)</i>	46(230)	322
<i>State of bee-keeping (2000, 2007, 2008, 2009)</i>	47(231)	322
<i>Generally accessible and estate green areas in cities and villages by voivodships (2000, 2005, 2006, 2007, 2008)</i>	48(232)	323
<i>Generally accessible green areas and gmina forests in cities and villages by voivodships (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)</i>	49(233)	324
<i>Forest fires (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)</i>	50(234)	325
<i>Forest fires by months in 2009</i>	51(235)	325
<i>Forest fires by voivodships in 2009</i>	52(236)	325
<i>Monitoring of forest - trends of changes in state of trees damages (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)</i> ..	53(237)	326
<i>Monitoring of forest - assessment of defoliation state of the trees by species in 2009</i>	54(238)	327
<i>Monitoring of forest - evaluation of discolouration state of trees by species in 2009</i>	55(239)	327
<i>Monitoring of forest - evaluation of damages state of trees by species in 2006</i>	56(240)	328
<i>Concentration of gaseous air pollutants in forests by natural and forest regions in the years 2005 2008</i>	57(241)	328
<i>Deposit of some heavy metal ions in atmospheric precipitation by natural and forest regions in 2008</i>	58(242)	329
<i>Influence of mining on forest areas by regional directorates of state forests (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)</i>	59(243)	329
<i>Protective forest area managed by state forests in the years 2000, 2005-2009</i>	60(244)	329
<i>Protection forests area by voivodships in 2009</i>	61(245)	330
<i>Area of nature reserves and protective forests managed by state forests by forest groups and protection category in 2009</i>	62(246)	331
<i>Promotion forest complexes in 2009</i>	63(247)	332
<i>Major beasts of the chase by voivodships (2005, 2007, 2008, 2009)</i>	64(248)	332
<i>Shot of the main beasts of the chase (2005/2006- 2009/2010)</i>	65(249)	333
<i>Game species trapped (2005/2006- 2009/2010)</i>	66(250)	333
<i>Decrease of major game species by voivodships in the hunting and breeding year 2009/2010</i>	67(251)	333
<i>Afforestations of land in the years 1945-2009</i>	68(252)	334
<i>Tress and shurbs outside the forest by voivodships in 2009</i>	69(253)	334
<i>Renewals, afforestation by voivodships in 2009</i>	70(254)	335
Chapter 6. WASTES		
Methodological notes	x	340
<i>Waste generated during a year (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)</i>	1(255)	344
<i>Plants by degree of recovered waste generated during a year (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)</i>	2(256)	344

	Table	Page
<i>Plants by degree of treated waste generated during a year (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)</i>	3(257)	344
<i>Plants by degree of landfilled waste generated during a year (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)</i>	4(258)	344
<i>Plants by quantity of waste landfilled (accumulated) so far (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)</i>	5(259)	345
<i>Waste generated by types and voivodships in 2009</i>	6(260)	345
<i>Waste generated and accumulated so far by types in 2009</i>	7(261)	346
<i>Waste in health resorts in 2009</i>	8(262)	346
<i>Waste generated and accumulated so far by voivodships in 2009</i>	9(263)	347
<i>Waste landfill sites and their area by voivodships in 2009</i>	10(264)	347
<i>Waste generated and landfilled (accumulated) so far and their landfill sites according to the Polish Classification of Activities in 2009</i>	11(265)	348
<i>Imports of waste from the European Union Member States and OECD countries to Poland in 2009</i>	12(266)	351
<i>Imports of waste from the European Union Member States and EFTA Countries to Poland by waste groups in 2009</i>	13(267)	351
<i>Imports of waste from outside the European Union to Poland in 2009</i>	14(268)	352
<i>Imports of waste from outside the European Union to Poland by waste groups in 2009</i>	15(269)	352
<i>Transit of waste through Poland in 2009</i>	16(270)	353
<i>Transit of waste through Poland by waste groups in 2009</i>	17(271)	353
<i>Exports of waste from Poland in 2009</i>	18(272)	354
<i>Exports of waste from Poland by waste groups in 2009</i>	19(273)	354
<i>Levels of recovery and recycling of electric and electronic equipment achieved in 2009</i>	20(274)	355
<i>Packaging and products launched into market and levels of recovery and recycling of packaging waste and post-use products achieved in 2006-2009</i>	21(275)	355
<i>Packaging and products launched into market and levels of recovery and recycling of packaging waste and post-use products achieved in 2009</i>	22(276)	356
<i>Achieved levels of recycling of packaging waste by voivodships in 2009</i>	23(277)	357
<i>Levels of recycling of packaging waste from household glass by voivodships achieved in 2009</i>	24(278)	358
<i>Levels of recycling of packaging waste from paper and cardboard by voivodships achieved in 2009</i>	25(279)	358
<i>Levels of recycling of packaging waste from plastics by voivodships achieved in 2009</i>	26(280)	359
<i>Municipal waste by forms of property, cities and villages in 2009</i>	27(281)	360
<i>Municipal waste generated and collected (2005, 2007-2008)</i>	28(282)	360
<i>Municipal waste collected (2005, 2007-2009)</i>	29(283)	361
<i>Municipal waste collected (without selected) by voivodships in 2009</i>	30(284)	361
<i>Municipal waste collected selectively by voivodships in 2009</i>	31(285)	362
<i>Municipal waste collected from households by voivodships in 2009</i>	32(286)	362
<i>Municipal waste collected and treated by voivodships in 2009</i>	33(287)	363
<i>Municipal waste collected and treated by cities in 2009</i>	34(288)	364
<i>Municipal waste in health resorts in 2009</i>	35(289)	366
<i>Landfill sites of municipal waste by voivodships in 2009</i>	36(290)	367
<i>Controlled landfill sites in operation by cities and villages in 2009</i>	37(291)	367
<i>Outgassing of municipal waste landfill sites by voivodships in 2009</i>	38(292)	368
<i>Activity of voivodship environment protection inspectorates in the scope of waste management in 2009</i>	39(293)	368
<i>Turnover of secondary raw materials in production units in 2009</i>	40(294)	369
<i>Turnover of secondary raw materials in commercial units in 2009</i>	41(295)	369
<i>Use and stock of waste paper (2000, 2005, 2007, 2008, 2009)</i>	42(296)	370
<i>Treatment of waste from vehicles withdrawn from operation in 2009</i>	43(297)	370

ANNEX. WASTE BY REGULATION (WE) 2150/2002 ON WASTE STATISTICS

<i>Waste generated classification by activiti in 2008</i>	1(298)	371
<i>Combustion waste used as fuel or other material for the production of energy energy recovery (in the process R1) in 2008</i>	2(299)	382
<i>Waste disposal by incineration on the earth (in the process D10) in 2008</i>	3(300)	383
<i>Waste recorved in the process other than incineration (R2, R3, R4, R5,R6, R7, R8, R9, R10, R11) in 2008</i>	4(301)	384
<i>Waste disposal in the process of storage (in the process of D1, D3, D4, D5, D12) in 2008</i>	5(302)	385
<i>Waste disposal of biological (in the process of D2, D6, D7) in 2008</i>	6(303)	386
<i>Recovery and disposal installations by region and type, and province of operations in 2008</i>	7(304)	387

	Table	Page
Chapter 7. RADIATION. NOISE		
Methodological notes	x	391
<i>Dose rate of gamma radiation in 2009</i>	<i>1(305)</i>	<i>394</i>
<i>Average annual caesium 137 and strontium 90 concentration in total fall-out (1970-2009)</i>	<i>2(306)</i>	<i>394</i>
<i>Radionuclides concentrations in the air in 2009</i>	<i>3(307)</i>	<i>395</i>
<i>Natural radionuclides concentrations and values of f_1 and f_2 activity indices in selected raw materials and construction materials (2003-2009)</i>	<i>4(308)</i>	<i>396</i>
<i>Values of average annual individual effective doses received by inhabitants of Poland from natural and man-made sources of radiation in 1986 and 2009</i>	<i>5(309)</i>	<i>398</i>
<i>Concentrations of cesium 137 and strontium 90 in selected rivers in 2009</i>	<i>6(310)</i>	<i>399</i>
<i>Radionuclides concentration in soil by voivodships in 2009</i>	<i>7(311)</i>	<i>400</i>
<i>Average annual concentration of cesium 137 in selected food stuffs (1985-2009)</i>	<i>8(312)</i>	<i>401</i>
<i>Average annual concentration of cesium 137 and strontium 90 concentration in milk (1963-2009)</i>	<i>9(313)</i>	<i>401</i>
<i>Summary activity of waste stored in the Central Radioactive Waste Repository (1961-2009)</i>	<i>10(314)</i>	<i>402</i>
<i>Radioactive waste received by The Department of the Neutralisation of Radioactive Waste in 2009</i>	<i>11(315)</i>	<i>403</i>
<i>Radiological protection by the radiation sources in 2009</i>	<i>12(316)</i>	<i>403</i>
<i>Radiological protection – radioactive contamination measurements in 2009</i>	<i>13(317)</i>	<i>403</i>
<i>Radioactive protection by the type of activity in 2009</i>	<i>14(318)</i>	<i>404</i>
<i>Protection against electromagnetic fields with the frequency of 0 Hz – 300 GHz in working places in 2009</i>	<i>15(319)</i>	<i>404</i>
<i>Industrial noise by voivodships (2007- 2009)</i>	<i>16(320)</i>	<i>405</i>
<i>Traffic noise during a day in the towns in 2009</i>	<i>17(321)</i>	<i>406</i>
<i>Monitoring of traffic noise of special nuisance of selected country roads and towns in the years 2007-2008</i>	<i>18(322)</i>	<i>410</i>
Chapter 8. ECONOMIC ASPECTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Methodological notes	x	417
<i>Net outlays on environmental protection (outlays on fixed assets and current costs) by sectors and fields of environmental protection (2000, 2005, 2007-2009)</i>	<i>1(323)</i>	<i>422</i>
<i>Outlays on fixed assets for environmental protection and water management (2000, 2005, 2007-2009)</i>	<i>2(324)</i>	<i>423</i>
<i>Tangible effects of completed investments in environmental protection and water management (2000, 2005, 2007-2009)</i>	<i>3(325)</i>	<i>424</i>
<i>Outlays on fixed assets for environmental protection and water management by sources of financing and groups of investors (2000, 2005, 2007-2009)</i>	<i>4(326)</i>	<i>425</i>
<i>Outlays on fixed assets for environmental protection and water management by the Polish Classification of Activities in 2009</i>	<i>5(327)</i>	<i>426</i>
<i>Outlays on fixed assets for environmental protection by directions of investing and sources of financing in 2009</i>	<i>6(328)</i>	<i>430</i>
<i>Outlays on fixed assets for environmental protection by sources of financing and voivodships in 2009</i>	<i>7(329)</i>	<i>438</i>
<i>Outlays on fixed assets for environmental protection by groups of investors and voivodships in 2009</i>	<i>8(330)</i>	<i>438</i>
<i>Outlays on fixed assets for environmental protection by directions of investing and groups of investors in 2009</i>	<i>9(331)</i>	<i>439</i>
<i>Outlays on fixed assets for environmental protection by selected directions of investing and voivodships in 2009</i>	<i>10(332)</i>	<i>443</i>
<i>Outlays on fixed assets for environmental protection by directions of investing, sectors, “end of pipe” investments and integrated technologies and the Polish Classification of Activities in 2009</i>	<i>11(333)</i>	<i>444</i>
<i>Outlays on fixed assets for environmental protection by types of investments and voivodships in 2009</i>	<i>12(334)</i>	<i>454</i>
<i>Outlays on municipal waste water treatment plants and tangible effects by voivodships in 2009</i>	<i>13(335)</i>	<i>455</i>
<i>Tangible effects of completed investments in environmental protection by groups of investors in 2009</i>	<i>14(336)</i>	<i>456</i>
<i>Selected tangible effects in investments on environmental protection by voivodships in 2009</i>	<i>15(337)</i>	<i>461</i>
<i>A. Protection of air and climate as well as waste management</i>	<i>15(337)</i>	<i>461</i>
<i>B. Waste water management and protection of water</i>	<i>15(337)</i>	<i>462</i>
<i>Outlays on fixed assets for water management by directions of investing and sources of financing in 2009</i>	<i>16(338)</i>	<i>463</i>
<i>Outlays on fixed assets for water management by directions of investing and groups of investors in 2009</i>	<i>17(339)</i>	<i>463</i>
<i>Outlays on fixed assets for water management by directions of investing and voivodships in 2009</i>	<i>18(340)</i>	<i>464</i>

	Table	Page
<i>Outlays on fixed assets for water management by groups of investors and voivodships in 2009</i>	19(341)	464
<i>Outlays on fixed assets for water management by sources of financing and voivodships in 2009</i>	20(342)	465
<i>Tangible effects of completed investments in water management by groups of investors in 2009</i>	21(343)	465
<i>Tangible effects of water management investments by voivodships in 2009</i>	22(344)	466
<i>Current net costs of environmental protection by fields of environmental protection in public, economic sector and sector of environmental protection services (2000, 2005, 2007-2009)</i>	23(345)	466
<i>Current costs of environmental protection and revenues by fields of environmental protection in individual sectors in 2009</i>	24(346)	467
<i>Current costs of environmental protection and revenues by fields of environmental protection and sectors in 2009</i>	25(347)	467
<i>Current net costs of environmental protection by fields of environmental protection, sectors and the Polish Classification of Activities in 2009</i>	26(348)	472
<i>Equipment with some appliance and facilities of environmental protection and water management in villages by voivodships in 2009</i>	27(349)	477
<i>Investments outlays on environmental protection and water management in villages by voivodships in 2009</i>	28(350)	478
<i>A. Collective water-line systems and water treatment plants</i>	28(350)	480
<i>B. Collective water-line system</i>	28(350)	479
<i>C. Collective waste water treatment plants</i>	28(350)	479
<i>D. Individual village waste water treatment plants</i>	28(350)	480
<i>E. Waste landfills</i>	28(350)	480
<i>Tangible effects on environmental protection and water management investments in villages by voivodships in 2009</i>	29(351)	481
<i>A. Concerning collective water-line systems and water treatment plants</i>	29(351)	481
<i>B. Concerning: sewerage system, waste water treatment plants, waste landfills</i>	29(351)	481
<i>Investment outlays for small water retention by voivodships in 2000, 2006, 2008, 2009</i>	30(352)	482
<i>A. Directions of investing</i>	30(352)	482
<i>B. Sources of financing</i>	30(352)	482
<i>Tangible effects of investments in small water retention by voivodships in 2009</i>	31(353)	483
<i>Pro-ecological loans granted by the Bank Ochrony Środowiska S.A. (2000, 2005, 2006-2008, 2009)</i>	32(354)	483
<i>Pro-ecological credits granted by the Bank Ochrony Środowiska S.A. in cooperation with voivodships environmental protection and water management funds by voivodships in 2009</i>	33(355)	484
<i>Preferential pro-ecological credits granted by the Bank Ochrony Środowiska S.A. in cooperation with the European Fund for the Rural Development of Poland by voivodships in 2009</i>	34(356)	484
<i>Commercial pro-ecological credits granted by the Bank Ochrony Środowiska S.A. by voivodships in 2009</i>	35(357)	485
<i>Ecofund – receipts from ecoconversion by sources of origin and directions of grant spending (2000, 2005, 2006, 2008, 2009)</i>	36(358)	486
<i>A. Receipts from ecoconversion</i>	36(358)	486
<i>B. Directions of grant spending</i>	36(358)	487
<i>Environmental protection and water management funds – sources, use and balance in 2009</i>	37(359)	487
<i>A. Funds</i>	37(359)	487
<i>B. Domains of financing</i>	37(359)	488
<i>Payments for use of natural environment and other receipts for the environmental protection and water management funds and their redistribution by voivodships in 2009</i>	38(360)	489
<i>Receipts for voivodship environmental protection and water management funds by voivodships in 2009</i>	39(361)	490
<i>Expenditures of voivodship environmental protection and water management funds by voivodships in 2009</i>	40(362)	490
<i>Financing directions of voivodship environmental protection and water management funds by voivodships in 2009</i>	41(363)	491
<i>Receipts for voivodship environmental protection and water management funds due to fines by voivodships in 2009</i>	42(364)	491
<i>Redistribution of receipts due to fines for voivodship environmental protection and water management funds by voivodships in 2009</i>	43(365)	492
<i>Receipts and dues from fines for transgress of conditions for use of natural environment in 2009</i>	44(366)	492
<i>Management of the powiat environmental protection and water management funds by voivodships in 2009</i>	45(367)	493
<i>Management of the gmina environmental protection and water management funds by voivodships in 2009</i>	46(368)	494
<i>Product payments – receipts and redistribution by voivodships in 2009</i>	47(369)	495
<i>The value of total product fee paid to marshals' offices by voivodships in 2009</i>	48(370)	495

	Table	Page
<i>The value of due product fee (with interest) as well as additional product fee paid to marshals' offices by voivodships in 2009</i>	49(371)	496
<i>The value of product fee for packages paid to marshals' offices by voivodships in 2009</i>	50(372)	496
<i>The value of due product fee (with interest) for packages paid to marshals' offices by voivodships in 2009</i>	51(373)	497
<i>Forms of financing from the environmental protection and water management funds in 2009</i>	52(374)	497
<i>Te use of resources from the Agricultural Land Protection Fund (2000, 2005, 2006, 2008, 2009)</i>	53(375)	498
<i>Works and undertakings carried out with the use of the money from the Agricultural Land Protection Fund (2000, 2005, 2006, 2008, 2009)</i>	54(376)	499
<i>Accumulation of money of the Agricultural Land Protection Fund by voivodships in 2009</i>	55(377)	499
<i>Receipts and management of the Agricultural Land Protection Fund in 2009</i>	56(378)	500
<i>The use of money from the Agricultural Land Protection Fund in 2009</i>	57(379)	501
<i>Works and undertakings carried out with the use of the money from the Agricultural Land Protection Fund by voivodships in 2009</i>	58(380)	502
<i>Main flood damages by voivodships in 2009</i>	59(381)	502
<i>The compensation of miner's damages by types of mineral resources as well as facilities and appliances in 2009</i>	60(382)	503
<i>Foreign aid concerning environmental protection by sources of origin, directions and material scope in the years 2007-2009</i>	61(383)	504
Chapter 9. INTERNATIONAL COMPARISONS		
Methodological notes	x	507
<i>Land use in the European Union Member States and Candidates Countries</i>	1(384)	508
<i>Use of artificial fertilizers NPK (2000, 2002, 2004, 2005, 2006, 2008)</i>	2(385)	509
<i>Trends in use of nitrogen and phosphorus fertilizers (2000, 2002, 2004, 2005, 2006, 2008)</i>	3(386)	510
<i>Use of pesticides</i>	4(387)	511
<i>Water resources</i>	5(388)	512
<i>Water abstraction</i>	6(389)	513
<i>Water abstraction for population and national economy supply (2000, 2007)</i>	7(390)	514
<i>Population connected to water supply supply (2000-2007)</i>	8(391)	515
<i>Population connected to urban waste water collecting systems (2000-2007)</i>	9(392)	516
<i>Population connected to waste water treatment plants (2000, 2005, 2007)</i>	10(393)	517
<i>Sewage sludge from urban waste water treatment plants</i>	11(394)	518
<i>Production of primary energy (2000-2008)</i>	12(395)	519
<i>Production of renewable energy by sources (2000, 2008)</i>	13(396)	520
<i>Air pollutants (1997, 2006, 2007)</i>	14(397)	521
<i>Urban population exposure to air pollution by particulate matter (2000-2008)</i>	15(398)	522
<i>Urban population exposure to air pollution by ozone (2000-2008)</i>	16(399)	523
<i>Emission of greenhouse gases (1996-2008)</i>	17(400)	524
<i>Emission of greenhouse gases by sector (2008)</i>	18(401)	525
<i>Emission of carbon dioxide per capita (2000-2008)</i>	19(402)	526
<i>Generation of waste by selected economic activities (2004, 2006)</i>	20(403)	527
<i>Municipal waste (2000, 2005, 2008)</i>	21(404)	528
<i>Nuclear reactors in 2009</i>	22(405)	529
<i>Area of forests and other wooded land in the Member States of the ministry conference of forest protection in Europe (2005)</i>	23(406)	530
<i>Trends of changes of trees damages (defoliation) in selected European countries (2000-2009)</i>	24(407)	531
<i>Evaluation of forests damage with bioindication method (defoliation) in selected European countries in 2008</i>	25(408)	533
<i>Major protected areas (2007)</i>	26(409)	535
<i>Biosphere reserves and wetlands (2008)</i>	27(410)	536
<i>State and hazard to flora by species</i>	28(411)	537
<i>State and hazard to fauna by species</i>	29(412)	538
<i>Population trends of farmland birds (1990, 1995, 2000, 2005-2007)</i>	30(413)	540
<i>Organic farming in Europe (2008)</i>	31(414)	541
<i>Environment protection expenditures (investment and current costs) in public sector, share of GDP (2000, 2005, 2007)</i>	32(415)	542
<i>Environment protection expenditures (investment and current costs) in business sector, share of GDP (2000, 2005, 2007)</i>	33(416)	543
<i>Domestic extraction used (2000-2007)</i>	34(417)	544
<i>Domestic material consumption total (2000-2007)</i>	35(418)	545
<i>Resource productivity (2000-2007)</i>	36(419)	546
Annex	x	547

LIST OF GRAPHS

	<u>Page</u>
<i>Geographical location of Poland</i>	80
<i>Distribution of average air temperature in 2009</i>	80
<i>Distribution of sum of precipitation in 2009</i>	80
<i>Land use in 2000 and 2009</i>	112
<i>Area of Idle and set aside land on arable land in period 1995, 2000, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009</i>	112
<i>The Use of artificial fertilisers in kg per 1 ha of agricultural land in the farming years 1970/71-2008/09</i>	112
<i>Percentage structure of the sources of the receipt side of nitrogen balance in soil in Poland in period 2007-2009</i>	112
<i>Evaluation of soil acidification state of agricultural land in Poland in the years 2006 - 2009</i>	120
<i>Evaluation of the necessity of liming agricultural land soils in the years 2006 - 2009</i>	120
<i>Evaluation of adaptive magnesium soil resources in the years 2006 - 2009</i>	120
<i>Evaluation of adaptive potassium soil resources in period 2006 - 2009</i>	120
<i>Evaluation of adaptive phosphorus soil resources in period 2006 - 2009</i>	120
<i>Precipitation and outflow in the years 1975-2009</i>	152
<i>Water withdrawal for the needs of national economy and population in the years 1965-2009</i>	152
<i>Water withdrawal for the needs of national economy and population by voivodships in 2009</i>	152
<i>Water withdrawal for the needs of national economy and population by Regional Water Management Boards in 2009</i>	152
<i>Industrial and municipal waste water requiring treatment discharged into waters or into the ground in years 1970-2009</i>	176
<i>Industrial and municipal waste water requiring treatment by Regional Water Management Boards in 2009</i>	176
<i>The degree of treatment of industrial and municipal waste water in 2009</i>	176
<i>Industrial and municipal waste water discharged to waters or into the ground by voivodships in 2009</i>	176
<i>Population using waste water treatment plants in the years 1995-2009</i>	192
<i>Population using waste water treatment plants and the degree of waste water treatment by voivodships in 2009</i>	192
<i>Evaluation of the quality of lakes in 2008</i>	192
<i>Dealing with sewage sludge from municipal waste-water treatment plants in the years 2000-2009</i>	192
<i>Dealing with sewage sludge from municipal waste-water treatment plants in 2009</i>	192
<i>Dealing with sewage sludge from industrial waste-water treatment plants in the years 2000, 2005-2009</i>	192
<i>Dealing with sewage sludge from industrial waste-water treatment plants in 2009</i>	192
<i>Evaluation of the quality of surface waters susceptible to contamination with nitrogen compounds from agricultural sources in 2009</i>	200
<i>Evaluation of the quality of surface waters used in water supply for human consumption in 2009</i>	200
<i>Pollutant loads introduced to the Baltic Sea through rivers from drainage basins of Wisła, Odra and littoral rivers in the hydrological years 1990, 1995-2009</i>	200
<i>Total emission of main air pollutants in 2000-2008</i>	232
<i>Balance of main air pollutants emission in 2008</i>	232
<i>Total emission of greenhouse gases in period 1988-2008</i>	232
<i>Aggregative emission of greenhouse gases expressed as carbon dioxide equivalent in 1988-2008</i>	232
<i>Total emission of heavy metals in 2000 - 2008</i>	248
<i>Monthly average total ozone content in the atmosphere</i>	248
<i>Deviations of monthly average total ozone content in the atmosphere in 2009 in relation to the average from the years 1963-2008</i>	248
<i>Area of special natural values protected by law in the years 1980-2009</i>	288
<i>Area of special natural values protected by law by categories and voivodships in 2009</i>	288
<i>Area of special natural values protected by law by voivodships in 2009</i>	288
<i>The Percentage share of trees in defoliation classes in the years 2000-2009</i>	288
<i>National parks in 2009</i>	288
<i>Individual forms of nature protection in the years 2000-2009</i>	288
<i>Nature reserves in the years 1980-2009</i>	288
<i>Monuments of nature in the years 1960-2009</i>	288
<i>In terms of functionality Natura 2000 Network</i>	312
<i>Regional diversification of the intensity of agricultural works in agricultural landscape</i>	312
<i>Value of the farmland bird index (FBI) of agricultural landscape in the years 2000 - 2009</i>	312

	<u>Page</u>
<i>Numerical force index of 87 most widespread bird species in the years 2000 -2008</i>	312
<i>Forestry in the years 1946 - 2009</i>	328
<i>Afforestation in the years 1995 - 2009</i>	328
<i>Waste generated in years 2000 - 2009</i>	352
<i>Waste generated by voivodships in 2009</i>	352
<i>Waste generated by types in 2009</i>	352
<i>Waste landfill sites in 2009</i>	352
<i>Reached level of recovery and recycling of packaging and end-of-life waste in the years 2006-2009</i>	368
<i>Required and reached level of recovery and recycling of end-of-life waste in 2009</i>	368
<i>Required and reached level of packaging waste recycling in 2009</i>	368
<i>Produced and collected municipal waste by voivodeships in 2009</i>	368
<i>Produced and collected municipal waste per capita by voivodeships in 2009</i>	368
<i>Contribution of radiation sources to the average annual individual effective dose in Poland in 2009</i>	400
<i>Average annual cesium -137 concentration in the air in Poland in the years 1994 - 2009</i>	400
<i>Cesium-137 concentration in the Vistula river (Warsaw) in the years 1994 - 2009</i>	400
<i>Solid radioactive waste received by the Radioactive Waste Neutralisation Plant (ZUOP) in the years 1995-2009</i>	400
<i>Liquid radioactive waste received by the Radioactive Waste Neutralisation Plant in the years 1996-2009</i>	400
<i>Nuclear power plants at the distance of up to about 300 kilometres from Polish borders</i>	408
<i>Distribution of violations of permissible noise levels for industrial plants</i>	408
<i>The share of outlays on environmental protection in GDP in the years 2001-2009</i>	432
<i>Outlays on fixed assets and current costs of environmental protection (excluding the household sector) in the years 2001-2009</i>	432
<i>Outlays on fixed assets for environmental protection and current costs per capita in the years 2001-2009</i>	432
<i>Structure of outlays for environmental protection by sectors in 2009</i>	432
<i>Structure of outlays on fixed assets in environmental protection in the years 1995-2009</i>	432
<i>Structure of outlays on fixed assets in environmental protection by source of financing in 2009</i>	432
<i>Structure of outlays on fixed assets in water management in the years 1995-2009</i>	432
<i>Structure of outlays on fixed assets in water management by source of financing in 2009</i>	432
<i>Environmental protection and water management funds – revenues from payments in the years 1995-2009</i>	488
<i>Revenues of environmental protection and water management funds by types of payments in the years 1995-2009</i>	488
<i>Environmental protection and water management funds – fines in the years 1995-2009</i>	488
<i>Revenues of environmental protection and water management funds by type of fines in the years 1995-2009</i>	488
<i>The size and structure of financing from environmental protection and water management funds by beneficiaries in 2009</i>	504
<i>The structure of financing from environmental protection and water management funds by forms of financing in 2009</i>	504
<i>Foreign aid granted to Poland for environmental protection in the years 2005-2009</i>	504
<i>Disposable funds of the Agricultural Land Protection Fund in the years 1995-2009</i>	504
<i>Use of the Agricultural Land Protection Fund in the years 1995-2009</i>	504
<i>Water abstraction per capita in 2007</i>	512
<i>Population connected to urban wastewater collecting system in 2007</i>	512
<i>Energy intensity of the economy in kilogram of oil equivalent per 1 thousand of Euro of GDP</i>	512
<i>Emission of carbon dioxide per one inhabitant</i>	528
<i>Share of electricity generated from renewable energy sources in gross electricity consumption</i>	528
<i>Municipal waste per 1 inhabitant in 2008</i>	536
<i>Damage (defoliation) of timber stand in selected countries of Europe in 2009</i>	536
<i>Major protected areas</i>	536
<i>Threatened animal species in selected countries</i>	536
<i>Threatened species of invertebrates in selected countries</i>	536

UWAGI OGÓLNE

Publikacja zawiera statystyczną charakterystykę ilościowo - jakościową zasobów naturalnych, problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej. Zakres prezentowanych danych odpowiada obowiązującemu w 2009 r. stanowi prawnemu w tej dziedzinie, a w szczególności regulacji wynikającej z ustaw:

- Inspekcji Ochrony Środowiska z dnia 20.VII.1991 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2007, Nr 44, poz. 287);
- o lasach z dnia 28.IX.1991 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2005, Nr 45, poz. 435);
- prawo geologiczne i górnictwo z dnia 4.II.1994 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2005, nr 228, poz. 1947 z późn. zm.);
- o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3.II.1995 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2004, Nr 121, poz. 1266 z późn. zm.);
- prawo łowieckie z dnia 13.X.1995r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2005, Nr 127, poz. 1066);
- o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13.IX.1996 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2005, nr 236, poz. 2008 z późn. zm.);
- prawo atomowe z dnia 29.XI.2000 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2007, Nr 42, poz. 276 z późn. zm.);
- prawo ochrony środowiska z dnia 27.IV.2001 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2008, nr 25, poz. 150 z późn. zm.);
- o odpadach z dnia 27.IV.2001 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2007, Nr 39, poz. 251);
- o opakowaniach i odpadach opakowaniowych z dnia 11.V.2001 r. (Dz. U. Nr 63, poz. 638 z późn. zm.);
- o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej z dnia 11.V.2001 r. (tekst jednolity Dz. U. 2007, Nr 90, poz. 607);
- o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków z dnia 7.VI.2001 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2006, Nr 123, poz. 858);
- o organizmach genetycznie zmodyfikowanych z dnia 22.VI.2001 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2007, Nr 36, poz. 233);
- prawo wodne z dnia 18.VII.2001 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2005, nr 239, poz. 2019 z późn. zm.);
- o ochronie przyrody z dnia 16.IV.2004 r. (Dz. U. z 2004, Nr 92, poz. 880 z późn. zm.);
- o substancjach zubożających warstwę ozonową z dnia 20.IV.2004 r. (Dz. U. z 2004, Nr 121, poz. 1263 z z późn. zm.);
- o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji z dnia 22.XII.2004; (Dz. U. z 2004, Nr 281, poz. 2784).
- o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów z dnia 29 czerwca 2007 (Dz. U. z 2007, Nr 124, poz. 859);

Podstawowe źródło danych (ok. 50%) stanowią badania statystyczne GUS oparte głównie na sprawozdawczości rocznej. Materiał uzupełniający (ok. 30%) stanowiły dane ze sprawozdawczości ministerstw: Środowiska; Rolnictwa i Rozwoju Wsi; Zdrowia; Gospodarki, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz z wewnętrznych systemów informacyjnych i źródeł administracyjnych Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Wyższego Urzędu Górniczego, Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, Komendy Głównej Straży Granicznej, Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej, Państwowej Agencji Atomistyki, Krajowego Centrum Inwentaryzacji Emisji, Ligi Ochrony Przyrody .

Ponadto, w celu możliwie wszechstronnego i obiektywnego przedstawienia wielostronnych relacji przyczynowo-skutkowych i złożoności problematyki ekologicznej, wykorzystane zostały - zwykle po odpowiedniej transformacji w oparciu o metody statystyczne - wyniki pomiarów, kontroli, ocen i analiz laboratoryjnych wykonywanych przez organy: Inspekcji Ochrony Środowiska, Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz specjalistyczne służby hydrologiczno-meteorologiczne, geologiczne, geodezyjne, leśnictwa i ochrony przyrody. Dodatkowo, w celu przynajmniej częściowego wypełnienia licznych jeszcze luk w systemie informacji ekologicznej, wykorzystano szereg specjalnych źródeł danych jak: ekspertyzy, inwentaryzacje, raporty, „czerwone księgi” zagrożonych i ginących gatunków flory i fauny, opracowania autorskie oraz dane: Fundacji EKOFUNDUSZ; Banku Ochrony Środowiska S.A.; Polskiej Akademii Nauk; Instytutu Ochrony Środowiska; Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej; Instytutu Badawczego Leśnictwa; Państwowego Instytutu Geologicznego; Wyższego Urzędu Górniczego, Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej, Instytutu Transportu Samochodowego; Instytutu Geodezji i Kartografii; Instytutu Medycyny Pracy; Sztabu Generalnego Wojska Polskiego; Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej; Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa; Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; Polskiego Związku Łowieckiego; Polskiego Związku Pszczelarskiego; Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Przyrody „pro Natura”; Agencji Rynku Energii S.A.; Biura d.s. Usuwania Klęsk Żywiolowych MSWiA; Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych; Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej; Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków; Polskiego Związku Działkowców, Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków.

Zakres prezentowanych wyników badań statystycznych i zasileń z wyżej wymienionych źródeł pozasprawozdawczych dotyczy w szczególności:

- warunków naturalnych (geograficznych, hydrograficznych, meteorologicznych),
- stanu i zmian w wykorzystaniu zasobów powierzchni ziemi, zagrożenia i ochrony gleb oraz kopalni,
- stanu oraz zmian ilościowych i jakościowych zasobów leśnych, ich zagrożenia i ochrony oraz ekologicznych funkcji lasów,

- zasobów, wykorzystania oraz zanieczyszczenia i ochrony wód, w tym oceny sanitarnej wody pobieranej przez ludność; stanu czystości rzek, jezior i wód podziemnych; zagrożenia i ochrony środowiska M. Bałtyckiego,
- zanieczyszczeń i ochrony powietrza (emisje i imisje; gazy cieplarniane i ochrona warstwy ozonowej),
- ochrony przyrody, krajobrazu i różnorodności biologicznej,
- odpadów przemysłowych i komunalnych (w tym odpadów niebezpiecznych),
- promieniowania i hałasu,
- ekonomicznych aspektów ochrony środowiska (nakładów inwestycyjnych i efektów rzeczowych inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej; kosztów bieżących ochrony środowiska; opłat, kar i funduszy ekologicznych; źródeł i skali pomocy zagranicznej; strat powodziowych oraz szkód górniczych),
- porównań międzynarodowych.

Zastosowano prezentację danych według: regionów, województw; podregionów; miast o dużej skali zagrożenia środowiska; Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) oraz Polskiej Klasyfikacji Statystycznej dot. Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska. Dla niektórych tematów uwzględniono agregację danych według specyficznych klasyfikacji i delimitacji, np. według regionów hydrograficznych, regionalnych zarządów gospodarki wodnej (RZGW), jednostek organizacyjnych leśnictwa, obiektów i obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych oraz obszarów ochrony uzdrowiskowej.

Po raz pierwszy dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej — Statistical Classification of Economic Activities in the European Community — NACE Rev. 2. PKD 2007, wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności — PKD 2004.

PKD 2007, w stosunku do dotychczas stosowanej klasyfikacji PKD 2004, wprowadza zmiany zakresowe polegające na uwzględnieniu nowych grupowań rodzajów działalności (ujęcie nowych, podział lub agregacja dotychczasowych), a także na przesunięciu rodzajów działalności pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi. W efekcie w PKD 2007 wyróżnia się m.in. 21 sekcji i 88 działów, wobec 17 sekcji i 62 działów w PKD 2004. Zmiany te powodują również w niektórych przypadkach brak porównywalności danych przy niezmiennych nazwach poziomów klasyfikacyjnych.

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania ujmując pod pojęciem „Przemysł” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Przyjęto następujące zasady retrospekcji prezentowanych danych:

- dla tematów podstawowych ujętych w tablicy przeglądowej otwierającej publikację i w syntetycznych tablicach działowych lata: 1990, 1995, 2000, 2005, 2007, 2008, 2009.
- dla tematów szczegółowych w grupowaniach według: województw, miast imiennie; sekcji, działów i grup wg PKD; regionów hydrograficznych; obiektów i obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych oraz obszarów ochrony uzdrowiskowej w większości za 2009 r.,
- dla tematów opartych na wynikach badań (inwentaryzacji) jednorazowych lub cyklicznych według dat ich realizacji,
- dla porównań międzynarodowych dotyczących Polski na tle krajów członkowskich OECD i Unii Europejskiej zaprezentowano w oparciu o wydane w latach 2005 - 2009 publikacje i opracowania OECD, Biura Statystycznego UE (EUROSTAT).

Przez podmioty gospodarki narodowej rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, samodzielne jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem podmiotów gospodarczych rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą, tj. produkcyjną i usługową w celach zarobkowych i na własny rachunek podmiotu prowadzącego tę działalność.

Charakterystykę koncentracji i zróżnicowania skali degradacji oraz zanieczyszczeń środowiska w ujęciu przestrzennym przedstawiono w układzie województw, a wybrane dane także według: miast imiennie, przy czym delimitację według regionów oparto na: Nomenklaturze Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 listopada 2007 r. (Dz. U. z 2007, Nr 214, poz. 1573).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nie ostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych edycjach publikacji.

Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Mając na względzie pełniejsze i bardziej komunikatywne naświetlenie skali i tendencji zmian ilościowych i jakościowych oraz przestrzennego zróżnicowania degradacji i zanieczyszczeń środowiska zastosowano różne formy prezentacji graficznej, np.: wykresy, mapki i kartogramy, przy czym dotyczy to również ilustracji porównań międzynarodowych Polski z innymi krajami.

Objaśnienia zakresowe i pojęciowe prezentowanych w niniejszym opracowaniu wielkości i wskaźników statystycznych podano w ramach poszczególnych działów publikacji. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Głównego Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.

GENERAL NOTES

The Publication presents a statistical description of quantitative and qualitative natural resources, problems related to threat and protection of the environment as well as water management. The scope of presented data reflects the legal situation in 2008 in this field, and in particular regulations set forth in the following acts:

- Act on the Inspection of Environmental Protection of 20 July 1991 (consolidated text O. J. 2007, No. 44, item 287);
- Act on forests of 28 November 1991 (consolidated text O. J. of 2005 No. 45 item 435 as amended);
- Geologic and Mining Act of 4 February 1994 (consolidated text O. J. of 2005, No. 228, item 1947 as amended);
- Act on protection of rural and forest areas of 3 February 1995 (consolidated text: O. J. 2004, No. 121, item 1266 as amended);
- Hunting Act of 13 October 1995 (consolidated text: O. J. of 2005 No. 127 of 1086 item 2005);
- Act on maintenance of cleanness and order in communes 13 November 1996 (consolidated text: O. J. 2005, No. 236, item 2008 as amended);
- Nuclear Law of 29 November 2000 (consolidated text: O. J. of 2007 No. 42 of 2007 item 276 as amended);
- Act on the Environmental Protection of 27 April 2001 (consolidated text O. J. 2008, No. 25, item 150 as amended);
- Law on wastes of 27 April 2001 (consolidated text: O. J. of 2007, No. 39, item 251);
- Act on packages and packaging waste of 11 May 2001 (O. J. of 2001 No. 63, item 638 as amended);
- Act on requirements for entrepreneurs with respect to management of some wastes and product and deposit fees of 11 May 2001 (consolidated text O. J. 2007, no. 90 item 607);
- Act on mass water supply and mass sewage discharge of 7 June 2001 (consolidated text: O. J. of 2006 No. 123, item 858);
- Act on Genetically Modified Organisms of 22 June 2001 (consolidated text: O. J. of 2007, No. 36, item 233);
- Water Act of 18 July 2001 (consolidated text: O. J. of 2005, No. 239, item 2019 as amended);
- Act on the Nature Protection of 16 April 2004 (O. J. of 2004, No. 92, item 880 as amended);
- Act on substances which damage the ozone layer of 20 April 2004 (O. J. of 2004 No. 121, item 1263 as amended);
- Act on trade of rights to emit greenhouse gases and other substances to the atmosphere of 22 December 2004; (O. J. of 2004, No. 281 item 2784).
- Act on international transport of waste of 29 June 2007 (O. J. of 2007, No. 124, item 859);

The main data source (about 50%) comes from statistical surveys of CSO, mainly based on yearly reports. Complementary material (about 30%) is based on reported data from: Ministry of Environment, Ministry of Agriculture and Rural Development, Ministry of Health, Ministry of Economy, The General Director for Environmental Protection and from internal information system and administrative sources, General Directorate of National Forests, State Mining Authority, Chief Office of Geodesy and Cartography, Headquarters of Border Guard, National Headquarters of State Fire Service, National Atomic Energy Agency, National Centre of Emission Inventory, Nature Protection League.

Moreover, in order to enable the presentation of versatile, objective, cause and result relations and complexity of ecological problem, the results of inspections, evaluations and analyses were used (after proper transformation on the basis of statistical methods) by the following organs: Environmental Protection Inspection, National Sanitary Inspectorate, hydrological- meteorological services, geological services, geodesy services, forests services and nature protection services.

Additionally, in order to partly fill in the gaps in ecological information system, a range of special sources was used such as: expertises, inventories, reports, „red books” of endangered and disappearing species of fauna and flora, auteur surveys and data: ECOFUND Foundation; Bank Ochrony Środowiska S.A.; Polish Academy of Sciences; Environmental Protection Institute; Institute of Meteorology and Water Management; Forest Research Institute; National Geological Institute; Higher Mining Authority; Central Laboratory of Radiological protection, Motor Transport Institute; Geodesy and Cartography Institute; Occupational Medicine Institute; General Headquarters of Polish Army; Forestland Water Management Office; Polish Hunting Association; Polish Beekeeping Association; Environment Friendly Society „pro Natura”; The Energy Market Agency; Office for Natural Disasters’ Recovery Ministry of Interior; Agricultural and Food Quality Inspection; National Chemical-Agricultural Station; National Heritage Board of Poland; Polish Plot Association; Polish Bird Protection Association.

The range of presented statistic results and supplies from mentioned sources particularly concerns:

- natural conditions (geographical, hydrographical, meteorological),
- the condition and changes of using natural resources, threats and protection of soil and fossils,
- the condition, quantity and quality changes of forests, threat and protection and ecological functions of forests,
- resources, use and pollution and protection of waters, including sanitary evaluation of water used by people, condition of river, lake and subterranean water; danger and environmental protection of the Baltic Sea,
- environmental, landscape and biological diversity protection,
- air pollution and protection (emissions and imissions; greenhouse gases and ozone layer protection),

- *industrial and municipal waste (including hazardous waste),*
- *radiation and noise*
- *economic aspects of environmental protection (investment and tangible effects of environmental protection and water management; current expenditures of environmental protection, fees and penalties and ecological funds; scale of foreign assistance; flood losses and mining damages,*
- *international comparisons. The data were presented according to: regions, voivodeships, subregions, highly contaminated cities; Polish Statistical Classification of Economic Activity concerning Activity and Equipment related to Environmental Protection. For some issues the aggregation of data was used according to specific classifications and delimitations, for example according to hydrographical regions, Regional Water Management Board, forest organization units, buildings and areas of high natural values protected by law and areas of tourist protection.*

For the first time data are presented according to the Polish Classification of Activities — PKD 2007, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community — NACE Rev. 2 PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) and replaced the Polish Classification of Activities — PKD 2004.

PKD 2007/NACE Rev. 2 differs from the previously used PKD 2004/NACE Rev. 1.1 classification in the introduction of changes in its scope, i.e. new groupings of activity types (presentation of new types, division or aggregation of the previous ones) as well as transfers of some types of activities between individual classification levels. As a result there are, among others, 21 sections and 88 divisions in PKD 2007/NACE Rev. 2 compared with 17 sections and 62 divisions in PKD 2004/NACE Rev. 1.1. In some cases these changes result in a lack of comparability of data if the names of classification levels remain unchanged.

The item "Industry" was introduced, including NACE rev. 2 sections "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities", as an additional grouping.

The following principles of presenting the data in retrospect were adopted:

- *for the basic subjects presented in the overview table at the beginning of the publication and in the synthetic section tables for the years: 2000, 2005, 2007, 2008 and 2009;*
- *for detailed subjects grouped by: voivodeships, cities and towns by names; sections, departments and groups by Polish Classification of Economic Activity; hydrographical regions; legally protected facilities and areas of particular natural significance and protected curative areas for 2009;*
- *for subjects based on one-time and cyclical research results (inventory-taking) by dates of performance;*
- *for international comparisons referring to Poland and other OECD and EU Member States, the data were taken from publications and papers published in 2005-2009 by OECD, Statistical Office of the European Communities (EUROSTAT), FAO.*

National Economy entities mean legal entities i.e. legal persons, autonomous organizations without a status of a legal person conducting economic activity and natural persons conducting economic activity.

Business entity means entities which conduct business activity i.e. provide products and services to earn profits on its own behalf.

The characteristics of concentration and diversity of scale of degradation and environmental pollution in geographical perspective were presented by voivodeships, whereas selected data also by: cities (by name), whereas delimitation by regions was based on Nomenclature of Units for Territorial Statistics provided for in the Ordinance of the Council of Ministers, of 14 November 2007 (O. J. of 2007, No. 214, item 1573).

Directed numbers (indicators, interest) were usually calculated on the basis of absolute numbers expressed with accuracy than in the tables.

Some information for the previous year was presented on the basis of non-final data and may be subject to change in the consecutive editions of the publication.

Due to electronic processing of data, the sums of elements may insignificantly differ from the numbers specified in 'total'.

Taking into consideration more complete and transparent presentation of the scale and trends of quantitative and qualitative changes and geographical diversity of degradation and pollution of environment, various forms of graphical presentation e.g. charts, maps, and cartograms were used; however, this applies also to illustrations of international comparisons of Poland and other countries.

Explanations referring to the scope and definitions presented in this work on the quantity and statistical indicators were presented within the framework of particular sections. Statistical information which does not come from the Central Statistical Office was identified with proper notes.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
WYKORZYSTANIE I OCHRONA ZASOBÓW POWIERZCHNI ZIEMI I GLEBY <i>USE AND PROTECTION OF LAND AND SOIL</i>								
Powierzchnia ogólna kraju^a w tys. ha (stan w dniu 1 I)	31268,5	31268,5	31268,5	31268,5	31267,9	31267,9	31267,9	Total area of the country^a in thous. (as of 1 January)
Użytki rolne.....	18804,7	18689,7	18557,6	19148,2	19069,4	19025,0	18980,7	Agricultural land
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	8875,8	8936,7	9103,6	9338,5	9400,7	9463,5	9496,1	Forest land as well as woody and bushy land
Grunty pod wodami	825,0	829,7	833,4	636,2	636,3	638,2	640,5	Lands under waters
Grunty zabudowane i zurbanizowane..	1972,5	2034,5	2048,9	1475,8	1494,4	1510,6	1529,4	Built-up and urbanized areas
Użytki ekologiczne	.	.	9,5	25,1	30,2	32,8	33,9	Ecological arable lands
Nieużytki	503,5	505,3	499,8	497,9	488,5	486,8	485,5	Wasteland
Tereny różne	255,0	241,0	215,7	146,8	148,6	111,0	101,9	Miscellaneous land
Grunty zdewastowane i zdegrado- wane wymagające rekultywacji i zagospodarowania w tys. ha (stan w dniu 31 XII)	93,7	72,2	71,5	65,0	64,3	63,7	62,1	Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land in thous. ha (as of 31 December)
Grunty w tys. ha w ciągu roku:								Land in thous ha during the year:
zrekultywowane	2,7	2,7	2,2	1,9	1,7	1,3	1,4	reclaimed
zagospodarowane	2,3	1,9	1,2	1,1	0,5	0,6	0,5	managed
Zużycie nawozów sztucznych (w czystym składniku) w kg/1ha użytków rolnych	163,9	79,7	85,8	102,4	121,8	132,6	117,9	Consumption of artificial fertilizers (in pure ingredient) in kg/1ha agricultural land
Dostawy pestycydów (w substancji aktywnej) w tonach	7548	6962	8848	16039	18722	20614	18495	Supply of pesticides (in active substance) in tonnes
ZASOBY, WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD <i>RESOURCES, USE, POLLUTION AND PROTECTION OF WATERS</i>								
Zasoby wodne w km³:								Water resources in km³:
opady	203,1	205,0	197,3	181,4	224,9	202,8	213,6	precipitation ^b
odpływy.....	43,3	61,6	71,0	56,7	56,4	54,4	55,1	outflow
w tym z obszaru kraju.....	37,9	54,4	61,9	48,8	48,7	46,6	46,7	of which from the area of the country
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej w hm³	14247,7	12065,5	11048,5	10940,3	11397,9	10751,9	10828,4	Water abstraction for needs of the national economy in hm³
na cele:								for the purposes of:
przemysłowe (poza rolnictwem i leśnictwem)	9549,4	8431,6	7637,9	7734,1	8190,4	7499,5	7601,8	industry (excluding agriculture and forestry)
nawodnienia w rolnictwie, leśnictwie oraz uzupełnianie stawów rybnych	1693,7	1176,8	1060,6	1101,0	1122,0	1148,9	1159,3	irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fishponds
eksploatacja sieci wodociągowej ^c ...	3004,6	2457,1	2350,1	2105,2	2085,6	2103,5	2067,3	exploitation of water-supply system ^e
Miasta (stan w dniu 31 XII)	830	860	880	887	891	892	897	Cities (as of 31 December)
w tym wyposażone w sieć:								of which possessing:
wodociągową	798	854	877	886	889	890	895	water- supply system
kanalizacyjną	720	793	845	881	888	889	892	sewerage system
obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków :	467	643	801	857	872	880	885	connected to waste water treatment plants
w tym mechaniczne	165	105	30	8	3	2	3	mechanically
biologiczne	302	491	522	450	433	422	418	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	.	42	247	399	436	456	464	with increased biogene removal
bez oczyszczalni ścieków	363	217	79	30	19	12	12	without waste water treatment
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków:								Population connected to waste water treatment plants:
w % ludności ogółem.....	.	41,8 ^d	53,6 ^d	60,2	62,2	63,1	64,2	in % of total population
w tym w miastach w %	.	65,7 ^d	80,0 ^d	85,2	86,6	86,9	88,1	of which in cities in %

a Dane dotyczą powierzchni ewidencyjnej, a od danych za 2000 r. powierzchni geodezyjnej (nowa ewidencja gruntów), patrz uwagi metodyczne do działu 2. b Łącznie z obszarami zlewni poza granicami kraju. c Od 2000 r. zmieniono zakres podmiotowy badania. d W latach 1995 i 2000 do przeliczeń przyjęto skorygowaną liczbę ludności uwzględniającą ludność zbilansowaną w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002

a Data concern registered area, and for the data for 2000 geodesic area (new land register), see analytical notes for chapter 2. b Including catchment basins outside the borders of the country. c From 2000 the subject scope of the survey was changed. d In the years 1995 and 2000 corrected number of population including population balanced based on results of Population and Housing Census 2002 were assumed for calculations.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA (cd.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
ZASOBY, WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD <i>RESOURCES, USE, POLLUTION AND PROTECTION OF WATERS</i>								
Zakłady odprowadzające ścieki	4718	3493	2697	2283	2191	2018	2025	Plants discharging waste water
bezpośrednio do wód lub do ziemi ^a ..	2870	1868	1499	1169	1111	1051	1045	<i>directly into waters or into ground^a</i>
wyposażone w oczyszczalnie ścieków.....	2453	1589	1238	1004	950	885	894	<i>connected to waste water treatment plants</i>
o wystarczającej przepustowości	2242	1415	1115	910	861	792	788	<i>with sufficient capacity</i>
o niewystarczającej przepustowości	211	174	123	94	89	93	106	<i>with insufficient capacity</i>
bez oczyszczalni ścieków	417	279	261	165	161	166	151	<i>not connected to waste water treatment plants</i>
do kanalizacji lub do ziemi (bez oczyszczalni ścieków)	1848	1625	1198	1114	1080	967	980	<i>discharging waste water into sewerage system or into the ground (not possessing waste water treatment plants)</i>
w tym wyposażone w podczyszczalnie ścieków.....	.	579	528	483	473	446	432	<i>of which connected to waste water pretreatment plants</i>
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi w hm³	11368,4	9980,9	9160,7	8981,5	9514,9	8807,4	8971,5	Industrial and municipal waste water discharged into waters or into the ground in hm³
wody chłodnicze	7253,7	6961,3	6659,2	6866,4	7364,0	7553,2	6773,5	<i>cooling water</i>
ścieki wymagające oczyszczania	4114,7	3019,6	2501,5	2115,1	2150,9	2236,5	2198,0	<i>waste water requiring treatment</i>
oczyszczane.....	2772,1	2319,4	2200,2	1929,4	2000,4	2076,9	2062,1	<i>treated</i>
mechanicznie.....	1458,5	917,3	732,7	576,1	571,1	656,5	632,9	<i>mechanically</i>
chemicznie	217,8	188,0	131,2	109,0	109,0	99,3	96,4	<i>chemically</i>
biologicznie.....	1095,8	1133,0	875,9	501,8	487,2	383,4	367,1	<i>biologically</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów	.	81,1	460,4	742,5	833,0	937,6	965,8	<i>with increased biogene removal (disposal)</i>
nie oczyszczane.....	1342,6	700,2	301,3	185,7	150,6	159,5	135,9	<i>untreated</i>
odprowadzone:								<i>discharged:</i>
bezpośrednio z zakładów przemysłowych.....	419,7	105,4	50,8	52,1	59,2	74,6	92,2	<i>directly from the industrial plants</i>
siecią kanalizacji miejskiej.....	922,9	594,8	250,5	133,6	91,4	84,9	43,6	<i>by the municipal sewerage system</i>
ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA <i>POLLUTION AND PROTECTION OF AIR</i>								
Całkowita emisja^b głównych zanieczyszczeń powietrza w Gg.:								Total emission^b of main air pollutants in Gg.:
dwutlenek siarki	3210	2376	1511	1222	1216	999	.	<i>sulphur dioxide</i>
tlenki azotu ^c	1280	1120	838	811	860	831	.	<i>nitrogen oxides^c</i>
dwutlenek węgla ^d	368409	365910	320727	319286	328511	325381	.	<i>carbon dioxide^d</i>
tlenek węgla niemetaanowe lotne związki organiczne	.	4547	3463	3333	2553	2674	.	<i>carbon oxide volatile non-methane organic compounds</i>
źródła antropogeniczne	1121	1076	904	885	879	894	.	<i>anthropogenic sources</i>
przyroda.....	831	769	599	585	568	583	.	<i>nature</i>
amoniak	290	307	306	301	311	312	.	<i>ammonia</i>
pyły ^d	550	380	322	326	289	285	.	<i>particulates^d</i>
1950	1308	464	430	430	430	421	.	
Zakłady szczególnie uciążliwe ogółem (stan w dniu 31XII)	1622	1665	1725	1695	1727	1787	1725	Plants generating substantial air pollution in total (as of 31 December)
Emisja zanieczyszczeń z zakładów szczególnie uciążliwych w tys. ton:								Emission of pollutants from plants generating substantial pollution in thous. tonnes:
pyłów	1163,0	432,3	180,5	110,5	94,8	76,8	61,7	<i>particulates</i>
w tym: pyły ze spalania paliw ^e	932,8	362,9	147,9	88,8	70,8	56,0	45,8	<i>of which: particulates from the combustion of fuels^e</i>

a Odprowadzone do wód powierzchniowych. *b* Dane szacunkowe, zgłoszone do Konwencji Klimatycznej (UNFCCC) i Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie transgranicznego transportu zanieczyszczeń powietrza na dalekie odległości. *c* Wyrażone w NO₂. *d* Patrz „Uwagi metodyczne” do działu 4. *e* Do 1992 r., popiół lotny.

a Discharged into surface waters. *b* Estimated data, submitted to the United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) and Convention on Long-range Transboundary Air Pollution (LRTAP). *c* Expressed in NO₂. *d* See “Analytical notes” for chapter 4. *e* Until 1992, fly ash.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA (cd.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA POLLUTION AND PROTECTION OF AIR								
gazów	4114,6	2784,8 ^a	2083,2 ^a	2007,3 ^a	2052,9 ^a	1785,4 ^a	1590,7 ^a	gases
	198074,9	203610,6	213706,2	223269,5	216319,0	203125,6		
w tym: dwutlenek siarki	2210,3	1643,3	1040,2	855,5	828,2	603,6	472,6	<i>of which : sulphur dioxide</i>
tlenki azotu	640,2	557,4	370,9	351,1	360,6	331,1	323,0	<i>nitrogen oxides</i>
dwutlenek węgla	195290,2	201527,4	211698,9	221216,6	214533,6	201534,9		<i>carbon dioxide</i>
tlenek węgla	1105,8	467,5	345,3	326,0	374,8	348,2	286,0	<i>carbon oxide</i>
Stopień redukcji wytworzonych zanieczyszczeń w %:								Degree of reduction of generated pollutants in %:
pyłowych	95,2	97,8	99,0	99,4	99,5	99,6	99,7	<i>particulates</i>
gazowych								<i>gases</i>
(bez dwutlenku węgla).....	15,7	27,3	43,7	49,5	50,5	54,9	57,3	<i>(without carbon dioxide)</i>
OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ PROTECTION OF NATURE AND BIODIVERSITY								
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	8693,8	8756,1	8864,8	9000,5	9048,4	9065,9	9088,6	Forest areas (as of 31 December) in thous. ha
w % powierzchni geograficznej ^b ...	27,8	28,0	28,4	28,8	30,2	29,0	29,1	<i>in % of geographic area^b</i>
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona^c								Legally protected areas possessing unique environmental value^c
w tys. ha	6073,1	8146,1	10163,8	10175,9	10101,5	10102,0	10103,7	<i>in thous. ha</i>
w % powierzchni kraju	19,4	26,1	32,5	32,5	32,3	32,3	32,3	<i>in % of area of the country</i>
na 1 mieszkańca w m ²	1591	2110	2630	2667	2650	2649	2647	<i>per capita in m²</i>
Parki narodowe (stan w dniu 31 XII):								National parks (as of 31 December):
liczba obiektów	17	20	22	23	23	23	23	<i>number of objects</i>
w tys. ha	165,9	270,1	306,5	317,2	317,3	314,5	314,5	<i>in thous. ha</i>
w % powierzchni kraju	0,5	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	<i>in % of area of the country</i>
w tym lasów: w tys. ha	118,8	169,5	190,9	193,7	194,9	195,0	195,0	<i>of which forests: in thous. ha</i>
w % powierzchni lasów kraju	1,37	1,94	2,16	2,15	2,15	2,15	2,15	<i>in % of forest areas of the country</i>
w tym pod ochroną ścisłą: w tys. ha	42,2	58,7	64,3	67,3	67,5	67,6	68,0	<i>of which strictly protected: in thous. ha</i>
w % powierzchni ogólnej parków narodowych.....	25,4	21,7	21,0	21,2	21,3	21,5	21,6	<i>in % of total area of national parks</i>
w tym lasów: w tys. ha	29,4	45,0	50,4	52,4	52,5	53,7	54,1	<i>of which forests: in thous. ha</i>
w % powierzchni lasów kraju	0,34	0,51	0,57	0,58	0,58	0,59	0,60	<i>in % of forest areas of the country</i>
Rezerwy przyrody (stan w dniu 31 XII):								Nature reserves (as of 31 December)
w tys. ha	117,0	121,3	148,7	165,2	168,9	173,4	163,4	<i>in thous. ha</i>
w % powierzchni kraju	0,37	0,39	0,48	0,53	0,54	0,55	0,52	<i>in % of area of the country</i>
w tym ścisłe ^d : w tys. ha	7,2	4,7	4,0	3,3	3,5	3,5	3,8	<i>of which strict^d: in thous. ha</i>
w % powierzchni kraju	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	<i>in % of area of the country</i>
Parki krajobrazowe (stan w dniu 31 XII):								Landscape parks (as of 31 December):
liczba obiektów	68	102	120	120	120	120	120	<i>number of objects</i>
w tys. ha	1215,4	1930,8	2446,9	2516,9	2515,1	2513,8	2518,0	<i>in thous. ha</i>
w % powierzchni kraju	3,9	6,2	7,8	8,1	8,0	8,0	8,1	<i>in % of area of the country</i>

a W liczniku - bez dwutlenku węgla, w mianowniku – z dwutlenkiem węgla. *b* Lesistość. *c* Bez obszarów sieci Natura 2000. *d* Rezerwy w których ochrona ścisła dotyczy całości obiektu.

a In the numerator – without carbon dioxide, in the denominator – with carbon dioxide. *b* Forest cover. *c* Excluding Natura 2000 areas. *d* Strict protection concerns reservations in which integrity of object.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA (cd.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ PROTECTION OF NATURE AND BIODIVERSITY								
Obszary chronionego krajobrazu (stan w dniu 31 XII):								Protected landscapes/seascapes (as of 31 December):
liczba obiektów	214	344 ^a	407 ^a	449 ^a	412 ^a	418 ^a	384	number of objects
w tys. ha	4574,8	5782,7	7137,7	7044,5	6959,8	6969,1	6913,1	in thous. ha
w % powierzchni kraju	14,6	18,5	22,8	22,5	22,3	22,3	22,3	in % of area of the country
Pomniki przyrody (stan w dniu 31 XII) :	18876	26423 ^a	33094 ^a	34989 ^a	35074 ^a	35833 ^a	35420	Monuments of nature (as of 31 December):
Lasy ochronne^b (stan w dniu 31 XII):								Protective forests^b (as of 31 December):
w tys. ha	2679,2	3311,6	3399,0	3264,5	3294,9	3299,1	3405,4	in thous. ha
w % powierzchni lasów kraju	30,8	37,8	38,4	36,3	36,4	36,4	37,5	in % of forest areas of the country
Powierzchnia objęta zabiegami pielęgnacyjnymi: w tys. ha	449,3	391,7	333,2	316,5	313,7	305,7	257,8	Area subject to tending: in thous. ha
w % powierzchni lasów	5,2	4,5	3,8	3,5	3,5	3,4	2,8	in % of forest areas
Odnowienia i zalesienia ogółem w tys. ha w tym:	66,8	77,8	68,9	62,0	60,8	55,9	49,7	Renewals and afforestations in thous. ha of which:
halizn i plazowin:								blanks and irregularly stocked open stands: in thous. ha
w tys. ha	8,3	11,0	3,5	1,6	2,3	2,1	1,6	in % of grand total
w % ogółem	12,4	14,1	5,1	2,6	3,8	3,9	3,3	agricultural land ^c and wasteland: in thous. ha
użytków rolnych ^c i nieużytków:								in % of grand total
w tys. ha	6,8	15,6	23,4	12,9	13,3	7,9	5,6	
w % ogółem	10,2	20,0	34,0	20,7	21,9	14,1	11,3	
Grunty leśne wyłączone na cele nieleśne^d w tys. ha	0,6	0,4	0,7	0,5	0,6	0,6	0,6	Forest land designated for non-forest^d purposes in thous. ha
Pozyskanie drewna w tys. m³	18676	22492	27659	31945	35935	34273	34629	Removals in thous. m³
w tym grubizna	17617	20651	26025	29725	34146	32407	32701	of which timber
iglasta	13774	15365	19540	21919	26375	24544	24529	coniferous
liściasta	3843	5286	6485	7806	7771	7863	8172	non-coniferous
Ważniejsze zwierzęta chronione (stan w dniu 31 XII):								Major animals protected (as of 31 December):
żubry	550	704	715	901	1070	1107	1139	European bison
kozice	191	96	87	138	128	150	186	chamois
niedźwiedzie	78	69	118	164	138	156	119	bears
bobry	5000	12740	24464	43499	51334	58847	64254	beavers
ryś	-	-	285	231	230	203	212	lynxes
wilki	-	-	1086	800	759	702	696	wolves
Ważniejsze zwierzęta łowne w tys. szt. (stan w dniu 31 III):								Major game animals in thous. heads (as of 31 March):
Łosie	5,4	3,1	2,1	3,9	6,5	7,5	8,4	Moose
Daniele	5,4	7,5	9,1	13,1	17,8	20,7	23,3	Deer
Jelenie	92,2	99,8	117,5	140,7	163,6	176,1	180,2	Fallow deer
Sarny	500,8	514,9	597,1	691,6	760,2	827,5	822,0	Roe deer
Dziki	79,9	81,0	118,3	173,5	211,8	251,0	249,9	Wild boars
Lisy	55,8	67,4	145,1	201,2	209,5	203,3	198,3	Foxes
Zajęce	1153,8	925,7	551,4	475,4	531,8	562,4	558,7	Hares
Bazanty	377,0	312,3	263,7	333,1	412,7	462,0	462,9	Pheasants
Kuropatwy	920,2	960,7	345,6	346,6	408,2	442,3	388,4	Partridges
Zadrzewienia w tys. szt.:								Plantings in thous. pcs:
sadzenie drzew	5300	4101	4200	1983	2078	1956	2316	planting trees
sadzenie krzewów	5654	2057	1506	894	501	949	969	planting bushes
ODPADY WASTE								
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w mln ton:								Waste (excluding municipal waste) in mln tonnes:
wytworzone w ciągu roku	143,9	122,7	125,5	124,6	124,4	114,9	111,1	generated during the year
poddane odzyskowi	77,0	66,9	96,5	98,8	95,0	86,1	81,5	recovered
unieszkodliwione	0,3	0,3	25,1 ^e	21,9 ^e	25,0 ^e	24,9 ^e	26,5 ^e	treated
składowane	66,5	55,5	22,3	16,7	19,5	20,3	21,4	land-filled
odpady dotychczas składowane (nagromadzone) w mln ton (stan w końcu roku)	1637,9	1966,0	2011,0	1752,6	1735,2	1731,6	1740,5	waste land-filled up to now (accumulated) in mln tonnes (end of year)

a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwały rady gminy. b W lasach w zarządzie Lasów Państwowych. c Zakwalifikowanych do zalesienia i określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. d W Lasach Państwowych i prywatnych. e Łącznie ze składowaniem.

a Including those created on the basis of gmina resolution. b In forests by State Forests. c Liquidated for afforestation and specified in the local land development plan. d In State Forests and private forests. e Including landfilling.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA (cd.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
ODPADY WASTE								
Powierzchnia niezrekultywowana w ha (stan w dniu 31 XII):								Unreclaimed area in ha (as of 31 December):
składowisk, hałd i wysypisk	6263,3	6916,1	5908,1	5370,8	4909,5	4877,8	4844,2	landfill areas, waste dumps and landfills
stawów osadowych	4920,1	4969,0	5065,0	4236,0	4131,9	4179,7	4126,9	sludge tanks
Powierzchnia zrekultywowana w ciągu roku w ha:								Reclaimed area during the year in ha:
składowisk, hałd i wysypisk	230,1	279,0	327,9	37,7	207,6	39,7	51,8	landfill areas, waste dumps and landfills
stawów osadowych	115,9	51,0	40,7	63,9	64,9	29,4	37,1	sludge tanks
Odpady komunalne w tys. ton:								Municipal wastes in thous. tonnes:
wytworzone	.	.	.	12169	12264	12194	12053	generated
zebrane	11099	10985	12226	9352	10083	10036	9265	collected
EKONOMICZNE ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA ECONOMIC ASPECTS OF ENVIRONMENT PROTECTION								
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska^a (ceny bieżące) w mln zł	415,2	3170,9	6570,3	5986,5	7520,7	8528,6	10671,9	Outlays on fixed assets for environmental protection^a (current prices) in mln zł
w tym:								of which:
gospodarka ściekowa i ochrona wód	200,5	1160,5	3341,2	3615,6	4477,3	5433,1	7120,4	waste water management and protection of water
ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	126,8	1692,9	2417,8	1149,5	1724,4	1969,2	2109,5	protection of air and climate
gospodarka odpadami, ochrona gleb, wód podziemnych i powierzchniowych	86,4	300,6	650,6	847,5	889,2	681,4	970,0	waste management, protection of soils and underground waters
ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	0,9	6,8	4,0	7,6	6,3	3,0	11,9	protection of biodiversity and landscape
zmniejszenie hałasu i wibracji	0,5	9,7	47,3	113,9	87,6	147,3	74,1	reduction of noise and vibration
w % (ceny bieżące):								in % (current prices):
udział w nakładach inwestycyjnych w gospodarce	3,7	6,7	4,9	4,6	3,9	4,0	4,8	share in investment outlays in the national economy
udziału w Produkcie Krajowym Brutto	0,7	1,0	0,9	0,6	0,6	0,7	0,8	share in Gross Domestic Product
na 1 mieszkańca w zł	11	82	170	157	197	224	280	per 1 resident in zł
służące gospodarce wodnej:	252,7	999,4	1652,7	1715,8	2245,4	2264,8	2823,2	for water management:
w tym:								of which:
ujęcie i doprowadzenie wody ..	181,7	765,0	851,8	863,3	1133,6	1363,8	1672,5	water intakes and systems
zbiorniki i stopnie wodne	41,7	165,1	205,8	335,3	336,3	210,8	258,5	water reservoirs and falls
regulacja i zabudowa rzek i potoków	21,8	30,2	154,9	108,5	196,1	145,9	132,8	regulation and management of rivers and streams
obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	7,5	39,1	243,5	116,9	213,0	144,4	109,1	flood embankments and pump stations
w % (ceny bieżące):								in % (current prices):
udział w nakładach inwestycyjnych w gospodarce narodowej	2,4	2,1	1,2	1,3	1,2	1,1	1,3	share in investment outlays in the national economy
udziału w Produkcie Krajowym Brutto	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	share in Gross Domestic Product
na 1 mieszkańca w zł	7	26	43	45	59	59	74	per 1 resident in zł
Efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska:								Tangible effects of investments in environmental protection:
przepustowość oczyszczalni ścieków w dam ³ /dobę:	1002,5	1046,8	1097,9	122,8	157,0	73,8	142,6	capacity of waste water treatment plants in dam ³ /24h:
mechanicznych	641,3	251,1	252,6	27,6	36,7	29,2	64,9	mechanical
chemicznych	267,8	47,3	76,0	3,9	-	-	2,0	chemical
biologicznych	93,4	748,4	405,4	56,1	60,9	26,6	75,9	biological
o podwyższonym usuwaniu biogenów	.	.	363,9	35,2	59,4	18,1	0,4	with increased biogene removal (disposal)

^a Do 2005 „Wydatki inwestycyjne”.

^a Until 2005 „Investment expenditures”.

TABL. I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA (dok..)

TABLE I. MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
EKONOMICZNE ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA (dok.) <i>ECONOMIC ASPECT OF ENVIRONMENT PROTECTION (cont.)</i>								
sieć kanalizacyjna (w km) odprowadzająca: ścieki	.	.	4758	5417	4426	4948	5338	sewerage system (in km) for the transport of: waste water
wody opadowe	.	.	343	352	455	637	846,4	precipitation waters
zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń w tys. ton/rok:								ability of the systems transferred for exploitation in thous. tonnes/year
do redukcji zanieczyszczeń:								for pollutants reduction :
pyłowych	435,8	123,5	170,3	238,0	146,9	77,9	87,2	particulates
gazowych	44,5	250,7	176,3	4,3	40,7	823,5	247,9	gaseous
unieszkodliwiania odpadów	604	26645	870	732,1	14486,3	838,4	932,0	waste treatment
w tym składowania	.	.	631	614,8	14466,8	448,6	625,0	of which land-filling
gospodarczego wykorzystania odpadów	.	.	746	528,4	286,9	167,0	365,0	economic waste manage
rekultywacja terenów składowania odpadów w ha	346	423	77,2	25,6	94,3	57,9	63,7	reclamation of areas used for depositing waste in ha
gospodarki wodnej:								water management:
wydajność ujęć wodnych w dam ³ /dobę ^a	670	708	301	98,4	101,3	141,3	161,0	capacity of water intakes in dam ³ /24h ^a
sieć wodociągowa w km	4492	17637	7837	5576	5169	4979	4693	water- supply system in km
pojemność zbiorników wodnych w hm ³	4,1	91,3	8,1	51,9	5,3	55,0	0,13	capacity of water reservoirs in hm ³
regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	699	245	205	280	326	416	246	regulation and management of rivers and streams in km
obwałowania przeciwpowodziowe w km	64	103	204	78	95	248	60	flood embankments in km
Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej w mln zł:								Environmental protection and water management funds in mln zł:
wpływy z tytułu opłat (należność główna) ^b	26,6	1249,2	1413,1	1316,7	1688,5	1857,4	1874,0	Receipts form payments (main claim) ^b
wpływy przekazane na rzecz funduszy:								receipts given to funds:
Narodowego Funduszu OŚiGW	11,3	525,8	435,2	291,5	370,0	397,0	380,2	National Environmental Protection and Water Management Fund
wojewódzkich funduszy OŚiGW	.	575,1	653,3	523,4	685,7	737,1	706,0	voivodship's environmental protection and water
powiatowych funduszy OŚiGW	x	x	142,8	122,2	165,3	185,9	185,6	powiat's environmental protection and water management fund
gminnych funduszy OŚiGW	.	183,2	334,8	306,6	427,1	531,5	584,0	gmina's environmental protection and water management fund
Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych w mln zł:								Agricultural Land Protection Fund in mln zł:
wymierzono	7,0	18,7	69,2	120,4	132,3	211,0	134,8	assessed
wpłynęło	6,3	31,8	72,2	117,9	128,8	203,7	137,9	received

a Bez ujęć w energetyce zawodowej. b Wpływy urzędów marszałkowskich przed przekazaniem do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i do funduszy: wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

a Excluding intakes in power generating plants. b Receipts of Marshal's Offices before transferring to Environmental Protection and Water Management Fund and to: voivodship, powiat and gmina funds.

TABL. II. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG REGIONÓW (NTS 1) W 2009 R.

MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY REGION (NUTS 1) IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	POLSKA POLAND	Centralny	Południowy	Wschodni	Północno- zachodni	Południowo- zachodni	Północny
Pobór wody w hm³	10828,4	3135,7	1001,5	2020,8	3480,3	574,2	616,0
<i>Water abstraction in hm³</i>							
w tym w % ogółem na potrzeby: <i>of which in % in total for needs of:</i>							
przemysłu..... <i>industry</i>	70,2	80,3	39,1	69,4	84,6	25,6	32,1
eksploatacji sieci wodociągowej ^a ..... <i>exploitation of the water- supply system^a</i>	19,1	14,0	45,7	14,1	10,2	39,7	49,2
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania w hm³	2198,0	357,7	634,7	245,4	406,1	268,1	285,9
<i>Industrial and municipal waste- water requiring treatment in hm³</i>							
w tym oczyszczane w % ogółem..... <i>of which treated in % of total</i>	93,8	92,2	92,0	92,8	95,9	92,0	99,4
w tym chemicznie ^b , biologicznie i z pod- wyższonym usuwaniem miogenów..... <i>of which treated chemically^b, biologically and with increased biogen removal</i>	69,3	90,8	49,3	83,4	58,4	66,6	91,5
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem	64,2	56,1	64,1	57,1	67,3	72,6	74,9
<i>Population connected to water treatment plants in % of total population</i>							
w tym z biologicznych i z podwyższonym usuwaniem biogenów..... <i>of which biological and with increased biogen removal</i>	64,1	56,1	63,9	57,0	67,0	72,5	74,5
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w tys. ton: <i>Emission of air pollutants from plants especially noxious, in thous. tonnes:</i>							
pyłowych..... <i>particulates</i>	61,7	9,7	16,0	9,3	9,9	8,2	8,6
gazowych..... <i>gaseous</i>	203125,6	62435,4	48549,5	21605,1	27627,5	29272,5	13635,7
w tym: <i>of which:</i>							
dwutlenek siarki..... <i>sulphur dioxide</i>	472,6	155,8	111,6	45,1	50,5	67,3	42,4
tlenki azotu..... <i>nitrogen oxides</i>	323,0	99,8	81,6	36,7	41,1	41,2	22,7
dwutlenek węgla..... <i>carbon dioxide</i>	201534,9	62146,1	47765,2	21465,0	27488,8	29125,7	13544,1
Zanieczyszczenia powietrza zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % wytworzonych: <i>Air pollutants retained in pollutant reduction systems in % of pollutants generated:</i>							
pyłowe..... <i>particulates</i>	99,7	99,8	99,6	99,6	99,5	99,8	99,0

TABL. II. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG REGIONÓW (NTS 1)

W 2009 R. (dok.)

MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY REGION (NUTS 1) IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	POLSKA POLAND	Centralny	Południowy	Wschodni	Północno- zachodni	Południowo- zachodni	Północny
gazowe (bez CO ₂) ..... gaseous (excluding carbon dioxide)	57,3	52,9	33,7	66,1	54,7	85,9	44,9
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. ton: Waste (excluding municipal waste) in thous. tonnes:							
wytworzone w ciągu roku ..... generated during the year	111060,2	11843,4	38939,5	9456,2	11139,6	34215,1	5466,4
w tym poddane odzyskowi ..... of which recovered	81532,2	4825,3	35845,4	6429,7	6210,8	23581,6	4639,4
unieszkodliwione ..... treated	26544,6	6757,5	2720,5	2319,6	4597	9718,8	431,2
w tym składowane ^c ..... of which land-filled ^d	21369,2	5278,3	1393,1	2224,7	2550,8	9654,9	267,4
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) dotychczas składowane (nagromadzone^d) w tys. ton – stan na koniec roku ..... Waste (excluding municipal waste) land-filled (accumulated) up to now, in thous. tonnes – as of the end of the year	1740475,6	101073,9	788021,1	36520	164837,2	608062,5	41960,9
Odpady komunalne w tys. ton: Municipal waste in thous. tonnes:							
wytworzone ..... generated	10053,5	2190,4	2159,0	1144,9	1755,4	1257,8	1546,0
zebrane ..... collected	6,062	13,549	4,803	3,550	4,984	4,063	1,922
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona: Legally protected areas possessing unique environmental values:							
w tys. ha ..... in thous. ha	10103,7	1397,9	1063,1	2765,9	1973,9	619,5	2283,4
w % powierzchni ogółem ..... in % of total area	32,3	26,0	38,6	36,9	29,6	21,1	37,8
Pomniki przyrody (obiekty) ..... Nature monuments (objects)	35420	7744	3632	5431	7581	3254	7778
Nakłady na środki trwale w mln zł służące: Outlays on fixed assets in mln zł on:							
ochronie środowiska ..... environmental protection	10671,9	2358,6	3185,6	1010,8	1561,6	1092,4	1462,9
gospodarce wodnej ..... water management	2823,2	767,4	491,1	289,3	479,7	374,5	421,2

a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci. b Od 2003 r. dane o ściekach oczyszczanych chemicznie dotyczą tylko ścieków przemysłowych. c Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. d Na terenach zakładów.

a Water withdrawal by intakes before entering the water-line system. Since 2003, data on waste treated chemically concern only industrial waste. c On the grounds of plants and on foreign grounds. d On the grounds of plants.

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (NTS 2) W 2009 R. (cd.)

MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY VOIVODSHIP (NUTS 2) IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Opolskie	Podkar- packie	Podla- skie	Pomor- skie	Śląskie	Święto- krzyskie	Warmińsko- mazurskie	Wielko- polskie	Zachodnio- pomorskie
WYKORZYSTANIE I OCHRONA ZASOBÓW POWIERZCHNI ZIEMI <i>USE AND PROTECTION OF LAND RESOURCES</i>									
Powierzchnia ogólna kraju^a w tys. ha stan w dniu (1 I 2010 r.) <i>Total area^a in thous. ha as of 1 January 2010</i>	941,2	1784,6	2018,7	1831,0	1233,3	1171,1	2417,3	2982,7	2289,2
w tym: <i>of which:</i>									
Użytki rolne ..... <i>Agricultural land</i>	604,0	962,4	1219,9	929,2	646,1	756,2	1327,8	1948,4	1129,5
w tym: grunty orne, sady, łąki trwale i pastwiska..... <i>of which: arable land, orchards, permanent meadows and pastures</i>	582,0	911,6	1178,2	896,5	615,8	720,8	1289,9	1882,6	1099,0
grunty rolne zabudowane ..... <i>agricultural build-up areas</i>	13,4	41,6	32,5	20,7	19,3	28,0	25,7	42,9	20,7
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione ..... <i>Forest land as well as woody and bushy land</i>	261,9	710,3	640,0	685,7	410,1	344,5	778,3	790,7	848,8
Grunty pod wodami..... <i>Lands under waters</i>	12,1	20,3	27,6	73,9	15,1	8,1	138,4	42,6	120,4
w tym: powierzchniowymi ..... <i>of which: surface waters</i>	12,1	20,3	27,6	58,8	15,1	8,2	120,9	42,6	73,7
płynącymi ..... <i>flowing waters</i>	11,4	19,0	24,4	50,0	9,2	7,0	117,1	34,9	67,8
stojącymi ..... <i>standing waters</i>	0,7	1,3	3,2	8,8	5,9	1,2	3,8	7,7	5,9
Grunty zabudowane i zurbanizowane..... <i>Built-up and urbanised areas</i>	55,8	76,3	73,1	91,3	141,2	51,8	86,8	150,4	96,8
w tym: tereny mieszkaniowe ..... <i>of which: residential areas</i>	9,3	10,8	7,4	17,8	43,5	7,6	12,0	28,1	10,9
komunikacyjne..... <i>transport areas</i>	30,8	48,7	54,7	50,9	51,5	31,7	59,3	86,4	56,1
użytki kopalne..... <i>minerals</i>	2,2	1,4	2,2	0,8	1,1	2,3	1,1	4,7	1,6
Użytki ekologiczne..... <i>Ecological arable land</i>	0,4	1,7	1,8	1,8	0,4	0,3	2,5	2,0	4,2
Nieużytki..... <i>Wasteland</i>	4,0	9,5	54,5	42,1	14,9	8,9	76,6	36,7	76,3
Ubytek (-) lub przyrost (+) gruntów ornych, sadów, łąk trwałych i pastwisk w 2010 r. w stosunku do roku 2009 w ha (stan w dniu 1 I 2009 r.) <i>Decrease (-) or increase (+) in arable land, orchards, permanent meadows and pastures in 2009 in relation to 2008 in ha (as of 1 January 2009)</i>	-742	-4144	-3978	-3304	-1347	-2510	-3090	-3327	-2359
Użytki rolne wyłączone na cele nie-rolnicze w ha^b <i>Arable land designated for nonagricultural purposes in ha^b</i>	24	123	24	285	178	29	41	284	255
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji <i>Devastated and degraded land requiring reclamation</i>	3,3	1,7	2,8	2,8	4,5	3,1	4,7	10,0	2,9
Powierzchnia odlogów i ugorów na gruntach ornych: <i>Area of idle and set aside land within arable land:</i>									
w tys. ha ..... <i>in thous. ha.</i>	20,3	67,2	17,1	31,7	39,6	19,8	20,1	17,3	28,4

a Powierzchnia geodezyjna. *b* W trybie obowiązujących przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

a Geodetic area. *b* In accordance with the existing legal regulations on the protection of agricultural and forest land.

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (NTS 2) W 2009 R. (cd.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY VOIVODSHIP (NUTS 2) IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	POLSKA POLAND	Dolno- śląskie	Kujawsko- pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopol- skie	Mazo- wieckie
WYKORZYSTANIE I OCHRONA ZASOBÓW POWIERZCHNI ZIEMI (cd.) <i>USE AND PROTECTION OF LAND RESOURCES (cont.)</i>								
w % powierzchni gruntów ornych..... <i>in % of arable land area</i>	4,1	2,6	1,0	2,9	7,7	3,8	7,2	5,4
Pożary w ha: <i>Fires in ha:</i>								
upraw rolnych, łąk i rżysk..... <i>of agricultural crops, meadows and stubbles</i>	2057	288	75	308	69	105	67	110
nieużytków..... <i>of wasteland.</i>	10974	1567	324	942	395	418	617	1034
Zużycie nawozów sztucznych NPK (w czystym składniku) w kg/1ha użytków rolnych 2007/2008 <i>Consumption of mineral N, P, K fertilisers (in pure ingredient) in kg/1 ha of agricultural land in 2007/2008</i>	117,9	158,9	175,5	98,1	120,4	120,1	62,0	92,3
WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD <i>USE, POLLUTION AND PROTECTION OF WATERS</i>								
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w hm³ <i>Consumption of water for needs of economy and population in hm³</i>	10309,5	411,8	223,5	344,7	89,4	286,3	463,3	2756,0
przemysł..... <i>industry</i>	7606,1	120,3	76,0	113,4	11,4	96,0	270,1	2421,1
rolnictwo i leśnictwo ^a ..... <i>agriculture and forestry^a</i>	1159,3	171,1	58,7	162,7	40,0	78,4	76,5	98,3
eksploatacja sieci wodociągowej..... <i>exploitation of the water - supply system</i>	1544,1	120,4	88,8	68,7	38,0	111,9	116,6	236,6
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód powierzchniowych lub do ziemi w hm³ <i>Industrial and municipal waste-water discharged into surface waters or into the ground in hm³</i>	8971,5	223,7	114,4	150,3	35,3	128,7	486,7	2583,8
w tym wody chłodnicze..... <i>of which cooling water</i>	6773,5	49,0	4,4	77,3	0,4	0,1	221,7	2354,7
ścieki wymagające oczyszczenia..... <i>waste -water requiring</i>	2198,0	174,7	110,0	73,0	34,8	128,5	265,0	229,2
w tym oczyszczane w % wymagających oczyszczenia..... <i>of which waste - water treated in % of total waste requiring treatment</i>	93,8	95,1	100,0	98,5	95,7	97,3	99,7	89,4
ścieki oczyszczane w hm³ <i>waste -water treated in hm³</i>	2062,1	166,1	112,0	71,9	33,3	125,1	264,2	204,8
w tym: mechanicznie..... <i>of which treated: mechanically</i>	632,9	34,5	17,3	15,1	0,9	26,5	148,6	3,8
biologiczna..... <i>biologically</i>	367,1	33,6	41,1	14,0	11,0	12,2	21,5	63,8
z podwyższonym usuwaniem biogenów..... <i>with increased biogen removal</i>	965,8	73,1	52,8	40,8	20,7	86,3	90,8	132,0
ścieki nieoczyszczane w hm³ <i>untreated waste -water in hm³</i>	135,9	8,6	.	1,1	1,5	3,5	.	24,4
w tym odprowadzane siecią kanalizacyjną..... <i>of which discharged through the sewerage system</i>	43,6	1,1	.	0,9	1,3	2,8	.	23,9
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w tys. <i>Population connected to waste water treatment plants in thous.</i>	24516,6	2181,9	1454,7	1139,8	680,5	1676,3	1814,8	2680,7

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (NTS 2) W 2009 R. (cd.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY VOIVODSHIP (NUTS 2) IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
WYKORZYSTANIE I OCHRONA ZASOBÓW POWIERZCHNI ZIEMI (dok.) <i>USE AND PROTECTION OF LAND RESOURCES (cont.)</i>									
w % powierzchni gruntów ornych..... <i>in % of arable land area</i>	4,1	13,7	2,3	5,1	11,8	5,0	3,0	1,1	3,9
Pożary w ha: <i>Fires in ha:</i>									
upraw rolnych, łąk i ryzys..... <i>of agricultural crops, meadows and stubbles</i>	75	57	59	145	38	46	104	213	297
nieużytków..... <i>wasteland</i>	179	1055	308	360	791	788	1004	256	936
Zużycie nawozów sztucznych NPK (w czystym składniku) w kg/1ha użytków rolnych.2007/2008..... <i>Consumption of mineral N, P, K fertilisers (in pure ingredients) in kg/1 ha of arable land 2007/2008</i>	186,6	55,4	93,3	129,2	105,9	83,1	121,1	154,6	121,4
WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD (cd.) <i>USE, POLLUTION AND PROTECTION OF WATERS (cont.)</i>									
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w hm³..... <i>Consumption of water for the purposes of national economy and population in hm³</i>	106,9	272,4	81,4	198,0	397,4	1238,0	130,2	1823,4	1486,8
przemysł..... <i>industry</i>	40,1	152,2	12,5	94,7	127,4	1109,0	27,7	1555,7	1378,4
rolnictwo i leśnictwo ^a ..... <i>agriculture and forestry^a</i>	28,4	60,2	23,7	10,1	75,9	86,8	46,8	111,7	29,9
eksploatacja sieci wodociągowej..... <i>exploitation of the water-supply system</i>	38,3	59,9	45,2	93,3	194,1	42,2	55,7	156,0	78,4
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód powierzchniowych lub do ziemi w hm³..... <i>Industrial and municipal waste-water discharged into surface waters or into the ground in hm³</i>	95,6	201,3	41,0	168,7	371,9	1159,0	65,3	1709,4	1436,3
w tym wody chłodnicze..... <i>of which cooling water</i>	2,2	129,9	0,5	42,0	2,1	1098,6	16,1	1518,1	1256,3
ścieki wymagające oczyszczenia..... <i>waste-water requiring treatment</i>	93,4	71,5	40,5	126,7	369,8	60,5	49,1	191,3	180,0
w tym oczyszczane w % wymagających oczyszczenia..... <i>of which waste-water treated in % of total waste requiring treatment</i>	86,3	97,6	97,4	98,8	86,5	77,4	95,7	97,4	94,3
ścieki oczyszczane w hm³..... <i>waste-water treated in hm³:</i>	80,6	69,8	39,5	125,2	319,9	46,8	47,0	186,2	169,7
w tym: mechanicznie..... <i>of which treated: mechanically</i>	48,0	9,9	0,7	6,2	147,7	12,1	0,5	77,4	83,7
biologicznie..... <i>biologically</i>	6,5	16,1	7,7	49,2	30,2	19,0	8,7	19,6	12,9
z podwyższonym usuwaniem biogenów..... <i>with increased miogen removal</i>	25,9	37,7	31,0	67,2	122,2	13,4	37,7	88,8	45,4
ścieki nieoczyszczane w hm³..... <i>untreated waste-water in hm³</i>	12,8	1,7	1,0	1,5	49,9	.	2,1	5,1	10,2
w tym odprowadzane siecią kanalizacyjną..... <i>of which discharged through the sewage system</i>	0,2	0,7	1,0	0,9	6,2	.	2,0	4,5	9,4
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w tys. .... <i>Population connected to waste water treatment plants in thous.</i>	655,8	1284,0	743,4	1794,2	3271,8	669,4	1037,8	2128,0	1303,5

a Obejmuje wodę użytą do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych.
a Covers water used for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling and completing fish ponds.

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (NTS 2) W 2009 R. (cd.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY VOIVODSHIP (NUTS 2) IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD (dok.) <i>USE, POLLUTION AND PROTECTION OF WATERS (cont.)</i>									
w % ludności ogółem <i>in % of total population</i>	63,6	61,1	62,5	80,5	70,5	52,7	72,7	62,4	77,0
w tym z oczyszczalni: <i>of which from:</i>									
biologicznych <i>biological treatment plants</i>	12,1	19,5	11,2	14,3	12,6	27,7	16,2	12,6	16,2
z podwyższonym usuwaniem biogenów <i>with increased biogene removal</i>	51,2	41,5	51,3	66,1	57,7	25,1	56,5	49,7	60,2
ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA (dok.) <i>POLLUTION AND PROTECTION OF AIR (cont.)</i>									
Emisja z zakładów szczególnie uciążliwych w tys. ton <i>Emission of air pollutants from plants especially noxious in thous. tonnes</i>									
pyłów <i>particulates</i>	3,1	2,0	1,1	2,6	11,7	3,2	1,5	4,7	3,7
gazów (bez dwutlenku węgla) <i>gases (excluding carbon dioxide)</i>	61,4	18,5	9,1	30,2	644,9	79,5	9,7	78,8	33,8
w tym dwutlenku siarki <i>of which sulphur dioxide</i>	12,4	8,8	3,4	16,3	83,4	17,9	4,1	21,4	16,2
Zanieczyszczenia z zakładów szczególnie uciążliwych zatrzymane w urządzeniach do redukcji w tys. ton: <i>Air pollutants from plants especially noxious, retained in pollutant reduction systems in thous. tonnes:</i>									
pyłowe <i>particulates</i>	2645,5	142,8	68,9	300,0	3306,5	1681,7	50,0	1218,4	667,7
gazowe <i>gaseous</i>	113,2	10,2	0,8	40,6	279,9	51,9	0,3	141,2	26,5
Stopień redukcji wytworzonych zanieczyszczeń w zakładach szczególnie uciążliwych w %: <i>Degree of reduction of pollutants generated by plants especially noxious in %:</i>									
pyłowe <i>particulates</i>	99,9	98,7	98,4	99,1	99,6	99,8	97,2	99,6	99,4
gazowe <i>gaseous</i>	64,8	35,6	8,2	57,3	30,3	39,5	2,6	64,2	44,0
OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ (cd.) <i>PROTECTION OF NATURE AND BIODIVERSITY (cont.)</i>									
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona^a w tys. ha (stan w dniu 31 XII) <i>Legally protected area possessing unique environmental value^a in thous. ha (as of 31 December)</i>	257,1	794,7	645,5	598,1	272,8	756,0	1123,4	948,3	482,1
w % powierzchni ogółem	27,3	44,5	32,0	32,7	22,1	64,6	46,5	31,8	21,2
na 1 mieszkańca w m ² <i>per 1 capita in m²</i>	2493	3781	5425	2682	588	5952	7872	2782	2847
Parki narodowe w tys. ha <i>National parks in thous. ha</i>	–	46,6	92,1	26,2	–	7,6	–	8,0	13,5
Rezerваты przyrody w tys. ha <i>Natural reserves in thous. ha</i>	0,8	11,0	23,5	8,7	4,1	3,8	30,8	4,1	12,4
Parki krajobrazowe w tys. ha <i>Landscape parks in thous. ha</i>	62,4	272,8	83,5	152,2	227,0	126,5	139,4	177,9	116,2
Obszary chronionego krajobrazu w tys. ha <i>Protected landscape area in thous. ha..</i>	189,8	463,0	444,2	390,4	37,0	617,1	927,8	753,7	324,6

^a Bez obszarów sieci Natura 2000.

^a Excluding areas covered by Natura 2000.

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (NTS 2) W 2009 R. (cd.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY VOIVODSHIP (NUTS 2) IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	POLSKA POLAND	Dolno- śląskie	Kujawsko- pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopol- skie	Mazo- wieckie
OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ (cd.) <i>PROTECTION OF NATURE AND BIODIVERSITY (cont.)</i>								
Stanowiska dokumentacyjne w ha ..... <i>Documentation sites in ha..</i>	8,4	–	0,9	0,1	0,1	0,1	0,6	5,2
Użytki ekologiczne w tys. ha ..... <i>Ecological arable land in thous. ha</i>	47,3	5,1	5,2	6,9	3,0	1,6	1,1	1,8
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe w tys. ha ..... <i>Landscape-nature complexes in thous. ha</i>	86,4	0,9	2,4	0,8	9,8	10,8	0,1	5,3
Pomniki przyrody – obiekty (stan w dniu 31 XII) ..... <i>Nature monuments – objects (as of 31 December)</i>	35420	2659	2478	1506	1166	3509	2132	4235
Parki spacerowo-wypoczynkowe (stan w dniu 31 XII): <i>Strolling and recreational parks (as of 31 December):</i>								
liczba obiektów ..... <i>number of objects</i>	2521	271	118	95	115	162	121	235
w tys. ha ..... <i>in thous. ha</i>	22,4	2,2	1,5	1,1	0,9	1,5	1,2	2,0
Zieleńce (stan w dniu 31 XII): <i>Lawns (as of 31 December):</i>								
liczba obiektów ..... <i>number of objects</i>	15208	1951	654	733	716	544	1156	968
w tys. ha ..... <i>in thous. ha</i>	9,8	1,1	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,8
ODPADY <i>WASTE</i>								
Odpady^a wytworzone w ciągu roku na 1 km² w tonach ..... <i>Waste^a generated during the year per 1 km² in tonnes.</i>	355,2	1669,8	114,8	209,6	52,2	328,4	440,1	164,8
W % wytworzonych: <i>In % of waste generated:</i>								
poddane odzyskowi ..... <i>recovered</i>	73,4	68,5	86,5	54,4	65,6	19,4	86,1	62,5
unieszkodliwione ..... <i>treated</i>	23,9	28,9	10,3	34,3	24,8	78,7	13,0	35,0
w tym składowane ..... <i>of which land-filled</i>	19,2	28,8	7,0	33,8	12,1	78,2	11,8	10,3
Odpady^a dotychczas składowane (nagromadzone) na składowiskach własnych na 1 km² w tonach ..... <i>Waste^a landfilled (accumulated) up to now on own landfill areas per 1 km² in tonnes</i>	5566,3	29355,6	1056,7	690,4	210,4	2909,2	9513,1	1351,9
Tereny składowania odpadów^a w ha: <i>Waste landfill areas^a in ha:</i>								
niezrekultywowane (stan w końcu roku) ..... <i>not reclaimed (as of the end of the year)</i>	8971,1	2625,0	258,4	127,8	50,2	579,4	828,9	642,9
zrekultywowane w ciągu roku ..... <i>reclaimed during the year</i>	51,8	1,6	0,4	1,0	–	0,7	–	2,8

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

a Excluding municipal waste.

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (NTS 2) W 2009 R. (cd.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY VOIVODSHIP (NUTS 2) IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ (dok.) <i>PROTECTION OF NATURE AND BIODIVERSITY (cont.)</i>									
Stanowiska dokumentacyjne w ha	0,2	0,2	–	0,3	0,1	0,5	–	–	0,1
<i>Documentation sites in ha</i>									
Użytki ekologiczne w tys. ha	0,7	1,2	2,1	4,0	0,8	0,6	4,5	2,5	6,3
<i>Ecological arable land in thous. ha</i>									
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe w tys. ha	3,3	0,1	0,1	16,6	3,9	0,2	20,9	2,2	9,1
<i>Landscape-nature complexes in thous. ha</i>									
Pomniki przyrody – obiekty (stan w dniu 31.XII)	595	1262	1916	2744	1500	747	2556	3734	2681
<i>Nature monuments – objects (as of 31 December)</i>									
Parki spacerowo-wypoczynkowe (stan w dniu 31 XII): <i>Strolling and recreational parks (as of 31 December):</i>									
liczba obiektów	68	85	42	133	264	56	98	437	221
<i>number of objects</i>									
w tys. ha	0,8	0,7	0,3	1,1	3,9	0,3	0,4	2,9	1,4
<i>in thous. ha</i>									
Zieleńce (stan w dniu 31 XII): <i>Lawns (as of 31 December):</i>									
liczba obiektów	315	335	254	1286	2599	142	676	1754	1125
<i>number of objects</i>									
w tys. ha	0,2	0,2	0,1	1,1	1,5	0,1	0,4	1,1	0,6
<i>in thous. ha</i>									
ODPADY (c.d.) <i>WASTE (cont.)</i>									
Odpady^a wytworzone w ciągu roku na 1 km² w tonach	96,5	54,4	36,6	144,6	2615,5	212,1	31,2	190,3	206,8
<i>Waste^a generated during the year per 1 km² in tonnes</i>									
W % wytworzonych: <i>In % of waste generated:</i>									
poddane odzyskowi	85,6	81,1	90,2	84,4	93,3	85,0	82,2	60,8	48,1
<i>recovered</i>									
unieszkodliwione	9,3	14,1	3,3	6,7	5,8	14,3	5,4	36,1	50,0
<i>treated</i>									
w tym składowane	7,9	10,1	0,7	4,1	1,9	13,8	2,0	22,7	24,8
<i>of which land-filled</i>									
Odpady^a dotychczas składowane (nagromadzone) na składowiskach własnych na 1 km² w tonach	2391,3	29,6	117,3	1187,2	52183,9	1390,1	51,0	1700,8	4856,1
<i>Waste^a land-filled (accumulated) up to now on own landfill areas per 1 km² in tonnes</i>									
Tereny składowania odpadów^a w ha: <i>Waste landfill areas^a in ha:</i>									
niezrekultywowane (stan w końcu roku)	222,6	46,5	31,6	162,4	2166,7	112,2	9,2	675,7	431,6
<i>not reclaimed (as of the end of the year)</i>									
zrekultywowane w ciągu roku	3,4	3,4	-	21,3	13,2	3,2	-	0,1	0,7
<i>reclaimed during the year</i>									

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

^a Excluding municipal waste.

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (NTS 2) W 2009 R. (cd.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY VOIVODSHIP (NUTS 2) IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Opolskie	Podkar- packie	Podla- skie	Pomor- -skie	Śląskie	Święto- krzyskie	Warmińsko- mazurskie	Wielko- polskie	Zachodnio- pomorskie
ODPADY (dok.) WASTE (cont.)									
Odpady komunalne wytworzone: ^a <i>Municipal waste generated:</i> ^a									
na 1 mieszkańca w kg	306	198	292	353	356	204	282	318	364
<i>per capita in kg</i>									
w tysiącach ton	315	415	347	788	1652	259	402	1083	616
<i>in thous. tonnes</i>									
Odpady komunalne zebrane: ^a <i>Municipal waste collected:</i> ^a									
na 1 mieszkańca w kg	259	171	207	314	300	163	227	264	318
<i>per capita in kg</i>									
w tysiącach ton	268	359	247	699	1394	207	323	898	539
<i>in thous. tonnes</i>									
NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ ORAZ ICH EFEKTY RZECZOWE OUTLAYS ON FIXED ASSETS ON ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT AND THEIR TANGIBLE EFFECTS									
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska (ceny bieżące) w mln zł	316,8	337,8	140,6	680,8	2419,7	335,1	256,3	687,5	598,9
<i>Outlays on fixed assets on environmental protection (current prices)</i> <i>in mln zł</i>									
<i>z tego na:</i> <i>of which on:</i>									
gospodarkę ściekową i ochronę wód	155,7	291,1	90,1	441,5	1508,8	166,0	196,8	551,5	454,9
<i>wate-water management and waters protection of water</i>									
<i>w tym na:</i> <i>of which on:</i>									
oczyszczanie ścieków	13,6	71,8	15,5	152,3	232,6	46,6	5,3	152,2	120,8
<i>waste-water treatment plants</i>									
<i>w tym komunalnych .....</i> <i>of which municipal waste</i>	9,0	66,6	5,4	131,5	206,5	44,6	3,8	143,9	114,7
kanalizację odprowadzającą ścieki ...	128,4	188,9	35,9	175,6	1061,5	96,2	85,9	303,1	305,0
<i>sewerage system for the transport of waste</i>									
ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	67,4	42,7	18,8	67,6	690,1	142,6	22,2	55,1	88,6
<i>protection of air and climate</i>									
<i>w tym na:</i> <i>of which on:</i>									
urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pollutant reduction systems	44,3	11,5	0,1	7,2	39,1	21,3	13,7	14,6	15,8
<i>nowe techniki i technologie spalania paliw .....</i> <i>new techniques and technologies of fuel combustion</i>	10,9	7,8	18,7	33,6	601,9	45,6	3,5	24,9	58,1
gospodarkę odpadami, ochronę gleb, wód powierzchniowych i podziemnych	75,1	16,2	15,0	169,6	93,2	18,9	34,3	56,5	29,9
<i>waste management, protection of soil, underground and surface waters</i>									
<i>w tym na:</i> <i>of which on:</i>									
unieszkodliwianie odpadów	66,1	3,8	4,7	19,7	61,3	11,1	32,9	31,6	14,0
<i>waste treatment.</i>									
składowanie odpadów	3,1	4,2	8,4	140,3	16,8	6,0	0,2	13,8	5,5
<i>waste land-filling</i>									
ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	0,1	-	-	0,3	3,2	-	-	0,0	0,8
<i>protection of biodiversity and landscape</i>									

^a Dane szacunkowe.

^a Estimated data.

TABL. III. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (NTS 2) W 2009 R. (cd.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY VOIVODSHIP (NUTS 2) IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	POLSKA POLAND	Dolno- śląskie	Kujawsko- pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopol- skie	Mazo- wieckie
NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ ORAZ ICH EFEKTY RZECZOWE (cd.)								
OUTLAYS ON FIXED ASSETS ON ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT AND THEIR TANGIBLE EFFECTS (cont.)								
w tym przyrody i krajobrazu..... <i>of which nature and landscape</i>	7,4	0,8	-	2,7	0,4	2,4	0,0	0,2
zmniejszanie hałasu i wibracji..... <i>noise and vibration reduction</i>	74,1	1,0	0,6	2,4	1,2	10,2	0,2	18,2
ochronę przed promieniowaniem jonizującym..... <i>protection against radiation</i>	0,8	-	-	-	-	-	0,0	0,8
Nakłady na środki trwałe służące gospo- darce wodnej (ceny bieżące) w mln zł .... <i>Outlays on fixed assets on water management (in current prices) in mln zł</i>	2823,2	323,3	166,1	60,3	78,0	213,9	248,3	553,5
w tym na: <i>of which on:</i>								
ujęcia i doprowadzenia wody..... <i>water intakes and systems</i>	1672,5	167,6	134,6	53,7	45,0	178,2	77,7	236,9
budowę i modernizację stacji uzdatniania wody..... <i>construction and modernisation of water treatment plants</i>	650,3	16,6	26,8	4,7	16,5	21,7	42,0	311,2
zbiorniki wodne..... <i>water reservoirs</i>	258,5	97,5	0,7	0,2	8,2	9,2	76,6	3,5
regulację i zabudowę rzek i potoków..... <i>regulation and management of rivers and streams</i>	132,8	25,7	4,0	1,1	0,2	4,7	38,7	1,5
obwałowania przeciwpowodziowe..... <i>flood embankments</i>	97,4	15,9	0,0	0,5	7,1	0,1	12,9	0,4
stacje pomp na zawałach i obszarach depresyjnych..... <i>pump stations behind embankments and depression areas</i>	11,8	0,0	-	-	-	-	0,4	0,0
Efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska: <i>Tangible effects of environmental protection investments:</i>								
przepustowość oczyszczalni ścieków w m ³ /dobę..... <i>waste-water treatment plant capacity in m³/24h</i>	142639	30259	4412	1587	6650	5499	2983	6285
mechanicznych..... <i>mechanical</i>	64914	9946	660	725	6650	1208	735	1885
chemicznych..... <i>chemical</i>	1500	140	-	-	-	-	1360	-
biologicznych..... <i>biological</i>	75865	20053	3752	862	-	4291	648	440
o podwyższonym usuwaniu biogenów..... <i>plants with increased biogen removal</i>	360	120	-	-	-	-	240	-
indywidualne przydomowe..... <i>individual domestic plants</i>	4272	134	1396	461	1	262	64	1658
sieć kanalizacyjna odprowadzająca (w km): <i>sewerage system discharging (in km):</i>								
ścieki..... <i>waste water</i>	5338,0	299,3	469,4	145,8	93,5	372,4	700,9	571,2
wody opadowe..... <i>precipitation water</i>	846,4	69,2	109,3	28,5	23,9	141,2	13,1	59,0

TABL. IV. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG PODREGIONÓW (NTS 3) W 2009 R.
 MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY SUBREGIONS (NUTS 3) IN 2009

WOJEWÓDZTWA PODREGIONY VOIVODSHIPS SUBREGIONS	Pobór wody Water withdrawal			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania Industrial and municipal waste requiring treatment		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem Population using water treatment plants in % of total	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych Emission of air pollutants from plants generating substantial pollution					Zanieczy- szczenia pyłowe zatrzy- mane ^b Particu- late pollutants retained ^b
	ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym na potrzeby of which for the purposes of		ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym oczyszcz- czane w % ogółem of which treated in % of total		pyło- wych particu- lates	gazowych gases				
		prze- mysłu industry	eksplo- atacji sieci wodocią- gowej ^a exploita- tion of the water-line system ^a					ogółem total	w tym of which			
									dwu- tlenek siarki sulphur dioxide	tlen- ki azotu nitric oxides	dwu- tlenek węgla carbon dioxide	
w % ogółem in % of total						w tysiącach ton in thousand tonnes						
P O L S K A <i>P O L A N D</i>	10828,4	70,2	19,1	2198,0	93,8	64,2	61,7	203125,6	472,6	323,0	201534,9	99,7
Dolnośląskie	453,7	23,0	39,3	174,7	95,1	75,9	5,2	15466,6	54,9	18,5	15381,2	99,8
<i>Podregiony / Subregions:</i>												
jeleniogórski	97,0	33,0	48,3	51,1	85,8	71,0	3,1	12022,2	41,3	12,1	11965,6	99,8
legnicko-głogowski	61,2	21,1	41,6	47,9	99,1	84,7	0,9	1018,0	6,4	2,1	1006,0	99,4
wałbrzyski	29,5	3,6	94,5	21,8	96,9	72,0	0,5	401,7	1,1	0,6	398,8	93,7
wrocławski	166,8	5,2	17,1	19,0	98,7	50,6	0,3	753,3	1,9	1,2	749,6	99,2
m. Wrocław	99,2	50,2	49,8	34,9	100,0	99,9	0,4	1271,4	4,1	2,4	1261,3	99,5
Kujawsko-pomorskie	246,7	29,7	46,5	110,0	100,0	70,3	4,5	6766,9	22,0	12,1	6715,3	99,1
<i>Podregiony / Subregions:</i>												
bydgosko-toruński	64,3	15,4	72,8	34,8	100,0	83,0	1,2	1690,3	8,3	3,6	1676,7	98,7
grudziądzki	67,5	38,6	38,7	34,3	98,8	67,4	0,6	597,0	2,0	1,6	592,2	98,7
wrocławski	114,8	32,5	36,3	40,9	94,8	59,8	2,8	4479,6	11,7	6,8	4446,3	99,2
Lubelskie	365,7	31,5	24,0	73,0	98,5	52,8	3,0	4901,8	14,9	8,5	4868,8	98,6
<i>Podregiony / Subregions:</i>												
białski	43,3	3,7	25,7	6,6	98,3	49,3	0,2	169,6	0,5	0,2	168,4	89,8
chełmsko-zamojski	70,7	7,5	35,0	13,3	97,8	46,1	0,6	1836,9	2,1	2,9	1826,8	99,5
lubelski	72,6	7,4	44,6	29,2	99,6	66,7	0,9	983,6	3,4	1,1	977,9	94,1
puławski	179,2	57,5	10,9	23,9	97,6	43,8	1,3	1911,7	9,0	4,3	1895,7	98,3
Lubuskie	104,0	11,5	50,0	34,8	95,7	67,4	1,4	1952,4	2,9	2,5	1926,3	98,7
<i>Podregiony / Subregions:</i>												
gorzowski	41,2	20,0	46,2	15,5	98,7	73,5	0,4	829,6	1,7	1,2	826,1	97,8
zielonogórski	62,8	6,0	52,5	19,3	93,3	63,6	1,0	1122,9	1,2	1,3	1100,2	98,9
Łódzkie	315,7	30,4	44,7	128,5	97,3	65,9	4,6	34500,3	64,9	53,6	34364,8	99,8
<i>Podregiony / Subregions:</i>												
łódzki	26,8	6,5	82,0	16,3	87,7	60,1	0,3	288,6	1,0	0,4	286,6	96,6
m. Łódź	43,5	6,7	93,3	46,5	99,9	97,6	0,4	2479,7	9,2	5,4	2464,6	99,8
piotrkowski	144,1	59,3	24,5	46,1	98,3	57,1	2,6	30187,3	52,0	43,6	30081,9	99,9
sieradzki	36,5	8,9	61,4	9,4	96,8	44,2	1,0	1238,6	1,6	3,8	1228,0	97,4
skiemiewicki	64,8	4,3	32,1	10,2	96,6	49,4	0,3	306,1	1,1	0,4	303,7	92,4
Małopolskie	524,1	55,1	30,3	265,0	99,7	55,0	4,3	10640,7	28,2	19,9	10501,3	99,4
<i>Podregiony / Subregions:</i>												
krakowski	249,1	88,5	9,6	16,5	91,5	35,0	0,3	1359,3	4,6	2,8	1351,4	99,7
m. Kraków	74,5	12,7	84,9	47,4	100,0	91,4	2,2	4910,0	9,3	6,5	4872,9	98,7
nowosądecki	29,2	10,1	89,9	17,9	95,7	45,7	0,4	179,8	0,5	0,3	177,1	97,9
oświęcimski	136,3	29,7	20,4	164,9	98,1	49,2	1,0	2867,6	8,7	3,8	2790,4	99,6
tarnowski	34,9	44,1	50,1	18,2	94,8	48,5	0,4	1324,0	5,1	6,6	1309,6	99,6
Mazowieckie	2820,0	85,9	10,6	229,2	89,4	51,3	5,1	27935,1	90,8	46,2	27781,4	99,6
<i>Podregiony / Subregions:</i>												
ciechanowski-płocki	62,1	41,8	52,0	26,7	99,4	51,5	1,0	6643,0	22,2	7,6	6608,8	79,0
ostrołęcko-siedlecki	620,0	87,7	5,5	24,4	99,3	45,3	0,9	3368,2	10,5	6,3	3345,4	99,6
radomski	1689,2	97,4	1,6	19,9	99,5	56,6	1,5	11143,3	33,6	21,8	11085,4	99,8
m. st. Warszawa	307,9	63,6	36,4	111,9	76,7	50,9	0,9	6138,8	22,7	9,4	6104,8	99,8
warszawski wschodni	81,3	4,3	74,1	18,7	100,0	46,4	0,3	254,5	0,7	0,4	252,4	91,2
warszawski zachodni	59,5	13,0	57,0	27,6	100,0	58,9	0,4	387,2	1,2	0,6	384,6	90,4

a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci. b W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % wytworzonych.

a Water withdrawal by intakes before entering the system. b In facilities for the reduction of pollutants produced in %.

TABL. IV. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG PODREGIONÓW (NTS 3) W 2009 R. (cd.)
 MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY SUBREGIONS (NUTS 3) IN 2009 (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS PODREGIONY SUBREGIONS	Zanieczyszczenia gazowe (bez CO ₂) zatrzymane ^a Gas pollutants retained (excluding CO ₂) ^a	Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) Waste (excluding municipal waste)					Odpady komunalne zebrane w ciągu roku ^d Municipal waste collected during the year ^d		Nakłady na środki trwałe służące Outlays on fixed assets for		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona Legally protected areas possessing unique environmental value		Pomniki przyrody (obiekty) Monuments of nature (number)
		wytworzone w ciągu roku produced during the year			dotychczas składowane (nagromadzone) ^c (stan w końcu roku) landfilled up to now (accumulated ^c ; end of year)		ogółem w tys. ton total in thous. tonnes	w tym nieszkodliwe w ciągu roku w % zebranych of which treated during the year in % of collected	ochronie środowiska environmental protection	gospodarce wodnej water management	w tys. ha in thous. ha	w % powierzchni ogółem in % of the total area	
		ogółem grand total	w tym of which		w tym nieszkodliwe landfilled up to now (accumulated ^c ; end of year)								
			poddane odzyskowi recovered	nieškodliwe treated		razem total							
		w tysiącach ton in thousand tonnes					w mln zł in mln zł						
P O L S K A <i>P O L A N D</i>	57,3	111060,2	81532,2	26544,6	21369,2	1740475,6	9264,6	6,6	10671,9	2823,2	10103,7	32,3	35420
Dołnośląskie	90,2	33307,2	22804,8	9634,5	9583,3	585555,3	912,5	4,6	775,7	323,3	362,4	18,2	2659
<i>Podregiony / Subregions:</i>													
jeleniogórski	43,7	2348,7	2295,0	36,1	12,0	38665,4	175,4	11,2	66,8	29,1	65,5	11,8	782
legnicko-głogowski	98,4	29471,9	19222,7	9459,2	9435,8	518205,9	174,8	6,4	97,3	23,1	84,6	24,4	476
wałbrzyski	3,8	716,1	696,5	11,8	11,6	19057,7	206,9	1,4	96,6	27,8	105,4	25,2	790
wrocławski	25,2	410,0	264,1	101,0	98,6	9395,4	122,3	5,7	164,2	123,4	106,2	16,5	504
m. Wrocław	0,6	360,5	326,5	26,4	25,3	230,9	233,0	0,6	350,7	120,0	0,7	2,4	107
Kujawsko-pomorskie	39,6	2063,4	1785,3	212,6	143,8	18991,8	484,4	2,0	525,8	166,1	561,9	31,3	2478
<i>Podregiony / Subregions:</i>													
bydgosko-toruński	10,7	437,8	267,8	145,1	85,0	2009,8	232,2	2,1	340,9	126,3	107,2	36,8	411
grudziądzki	5,5	431,3	374,2	48,1	43,3	1579,3	103,4	2,1	55,4	17,0	343,4	50,4	1208
włocławski	49,0	1194,3	1143,3	19,4	15,5	15402,7	148,8	2,0	129,6	22,9	111,3	13,5	859
Lubelskie	86,5	5264,5	2866,2	1803,4	1777,8	17344,4	303,8	2,9	197,3	60,3	569,8	22,7	1506
<i>Podregiony / Subregions:</i>													
białski	-	113,3	107,3	3,9	1,8	0,0	32,6	0,0	31,4	9,6	92,4	15,5	403
chełmsko-zamojski	-	857,9	800,7	11,6	1,5	0,0	69,7	0,0	67,9	22,5	210,9	22,7	437
lubelski	3,5	4034,3	1736,2	1753,4	1751,9	12306,9	141,0	4,4	51,6	9,7	91,3	21,6	231
puławski	92,9	259,0	222,0	34,5	22,6	5037,5	60,5	4,5	46,4	18,5	175,3	31,1	435
Lubuskie	0,3	730,0	479,0	181,3	88,4	2943,6	300,1	12,5	275,2	77,0	543,5	38,9	1166
<i>Podregiony / Subregions:</i>													
gorzowski	0,0	225,6	128,6	84,9	67,9	2934,2	113,5	17,2	101,8	18,4	302,8	49,5	411
zielonogórski	0,3	504,4	350,4	96,4	20,5	9,4	186,7	9,7	173,4	58,6	240,7	30,6	755
Łódzkie	62,4	5983,9	1163,3	4708,0	4676,5	53001,9	577,9	4,7	766,9	213,9	343,0	18,8	3509
<i>Podregiony / Subregions:</i>													
łódzki	17,3	97,9	80,9	16,9	9,3	438,3	102,7	1,8	134,5	22,5	56,9	25,8	522
m. Łódź	3,9	601,3	513,2	84,3	80,7	738,2	223,6	9,2	339,9	132,3	2,0	6,7	295
piotrkowski	67,9	4899,2	240,1	4585,5	4583,2	51809,1	113,4	1,3	148,3	29,9	84,3	14,1	1347
sieradzki	0,0	163,1	157,6	3,7	1,9	16,3	66,3	3,5	97,0	24,1	131,6	23,2	837
skiermiewicki	3,2	222,4	171,5	17,6	1,4	0,0	71,9	1,3	47,2	5,1	68,2	16,7	508
Małopolskie	46,2	6682,0	5755,9	865,6	788,7	144436,8	686,2	2,2	765,9	248,3	790,4	52,1	2132
<i>Podregiony / Subregions:</i>													
krakowski	38,5	266,4	214,2	20,5	10,5	4013,9	94,5	1,4	145,7	45,2	147,2	36,3	862
m. Kraków	0,4	1264,6	1053,4	210,1	205,6	40194,4	280,4	3,1	405,6	33,0	4,9	14,9	204
nowosądecki	24,8	543,8	374,8	164,9	136,2	6614,7	117,1	1,4	76,9	26,8	428,4	78,3	386
oświęcimski	58,1	4380,6	3915,8	444,3	418,9	91454,6	121,7	2,9	90,4	108,2	55,6	20,4	421
tarnowski	30,8	226,6	197,7	25,8	17,5	2159,2	72,5	0,0	47,4	35,0	154,4	59,3	259
Mazowieckie	39,5	5859,5	3662,0	2049,5	601,8	48072,0	1433,1	18,8	1591,7	553,5	1054,9	29,7	4235
<i>Podregiony / Subregions:</i>													
ciechanowski-płocki	11,1	320,9	272,8	34,6	14,2	16,0	124,0	16,9	283,9	15,3	339,2	43,6	618
ostrołęcki-siedlecki	43,6	1046,3	944,2	60,4	43,2	8051,6	117,1	0,2	271,3	28,1	171,7	14,2	828
radomski	51,1	1243,1	737,0	488,9	482,3	28440,0	121,6	8,1	318,5	28,9	150,2	26,1	554
m. st. Warszawa	31,0	2205,1	730,1	1421,7	59,1	11388,2	627,1	30,3	157,1	243,0	12,0	23,3	478
warszawski wschodni	22,5	777,6	729,1	32,5	1,0	34,1	179,9	2,2	274,6	163,8	220,3	43,2	841
warszawski zachodni	42,4	266,5	248,8	11,4	2,0	142,1	263,4	16,9	286,3	74,4	161,4	37,5	916

a W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % wytworzonych. b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. c Na terenach zakładów. d Bez wyselekcjonowanych

a In facilities for the reduction of pollutants produced in %. b On own plant grounds and other land. c On plant grounds. d Without selected.

TABL. IV. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG PODREGIONÓW (NTS 3) W 2009 R. (cd.)
 MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY SUBREGIONS (NTS 3) IN 2009 (cont.)

WOJEWÓDZTWA PODREGIONY VOIVODSHIPS SUBREGIONS	Pobór wody Water withdrawal			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania Industrial and municipal waste requiring treatment		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem Population using water treatment plants total in %	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych Emission of air pollutants from plants generating substantial pollution					Zanieczy- szczenia pyłowe zatrzy- mane ^b Particu- late pollutants retained ^b
	ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym na potrzeby of which for the purposes of		ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym oczysz- czane w % ogółem of which treated total in %		pyło- wych particu- lates	gazowych gases				
		prze- mysłu industry	eksplo- atacji sieci wodocią- gowej ^a exploita- tion of the water-line system ^a					ogółem total	w tym of which			
									w % ogółem in % of total	dwu- tlenek siarki sulphur dioxide	tlen- ki azotu nitric oxides	
					w tysiącach ton in thousand tonnes							
Opolskie	120,4	35,2	41,2	93,4	86,3	63,6	3,1	13805,8	12,4	22,7	13744,4	99,9
<i>Podregiony / Subregions:</i>												
nyski	36,8	9,7	52,5	13,1	90,0	60,9	0,5	321,2	1,6	0,5	318,0	87,6
opolski	83,7	46,4	36,2	80,3	85,7	65,4	2,6	13484,7	10,8	22,2	13426,4	99,9
Podkarpackie	305,6	53,1	27,2	71,5	97,6	61,1	2,0	3402,2	8,8	5,5	3383,7	98,7
<i>Podregiony / Subregions:</i>												
króśnieński	19,8	14,8	82,8	13,4	94,6	55,5	0,4	312,2	0,9	0,6	310,2	91,5
przemyski	33,7	2,7	48,3	9,7	96,9	64,9	0,1	286,0	0,6	0,7	284,5	97,6
rzeszowski	32,2	7,3	79,9	19,1	97,7	65,8	0,3	584,4	1,2	0,8	581,2	96,0
tarnobrzeski	220,0	70,9	11,3	29,2	99,1	58,3	1,1	2219,6	6,1	3,3	2207,8	99,1
Podlaskie	94,6	13,4	61,5	40,5	97,4	62,5	1,1	1597,6	3,4	3,1	1588,5	98,4
<i>Podregiony / Subregions:</i>												
białostocki	36,4	7,0	71,0	18,9	95,3	76,7	0,2	861,7	1,5	1,7	857,8	99,1
łomżyński	31,6	23,2	62,7	13,7	99,0	48,2	0,5	393,2	0,9	0,5	391,0	85,5
suwalski	26,7	10,8	48,7	7,9	99,7	57,8	0,4	342,7	1,0	0,9	339,7	99,0
Pomorskie	224,6	43,3	52,3	126,7	98,8	80,5	2,6	5427,8	16,3	8,3	5397,6	99,1
<i>Podregiony / Subregions:</i>												
gdański	30,8	4,5	73,9	15,2	95,5	65,9	0,2	100,3	0,3	0,2	99,2	83,3
śląpski	31,7	12,7	76,6	17,5	99,3	78,3	0,5	325,8	0,9	0,4	323,0	78,7
starogardzki	71,7	63,4	36,6	51,9	99,6	72,8	1,0	1949,2	3,7	2,7	1940,9	99,5
trójmiejski	90,4	51,3	48,7	42,2	98,8	97,0	0,8	3052,6	11,4	5,0	3034,5	99,2
Śląskie	477,3	21,6	62,5	369,8	86,5	70,5	11,7	37908,9	83,4	61,7	37263,9	99,6
<i>Podregiony / Subregions:</i>												
bielski	107,1	5,0	58,4	25,9	92,5	59,3	0,8	941,2	4,2	1,3	934,3	99,2
bytomski	36,8	16,6	68,2	40,6	93,8	77,2	0,9	953,1	3,8	1,2	945,8	98,7
częstochowski	41,2	14,7	63,2	17,1	98,3	60,4	0,7	1330,9	2,8	2,9	1321,5	99,4
gliwicki	25,4	29,0	69,7	37,0	89,6	83,2	0,9	1091,0	4,1	1,7	1002,5	98,6
katowicki	15,1	100,0	0,0	73,8	73,6	79,8	1,1	2949,4	7,4	2,8	2832,6	99,5
rybnicki	35,9	42,8	20,7	38,9	62,2	58,8	2,1	9070,8	25,2	17,9	8929,1	99,8
sosnowiecki	76,8	45,0	55,0	90,7	93,8	77,0	4,0	16016,5	26,7	24,1	15887,9	99,7
tyski	138,9	9,4	84,5	45,8	96,7	68,1	1,3	5555,9	9,1	9,8	5410,2	99,8
Świętokrzyskie	1254,8	88,6	4,5	60,5	77,4	52,7	3,2	11703,5	17,9	19,6	11623,9	99,8
<i>Podregiony / Subregions:</i>												
kielecki	59,3	11,4	67,5	43,3	84,8	62,9	1,6	2378,5	3,4	2,7	2351,6	97,8
sandomiersko-jędrzejowski	1195,5	92,4	1,4	17,2	58,7	36,7	1,6	9324,9	14,5	16,9	9272,3	99,9
Warmińsko - Mazurskie	144,7	18,6	49,0	49,1	95,7	72,7	1,5	1440,9	4,1	2,4	1431,3	97,2
<i>Podregiony / Subregions:</i>												
elbląski	60,5	28,1	44,0	17,1	97,0	69,7	0,6	540,6	1,9	0,9	536,9	98,3
elcki	20,5	11,1	62,8	8,8	96,5	72,5	0,4	268,7	0,6	0,4	267,0	84,4
olsztyński	63,6	12,1	49,3	23,3	94,4	75,4	0,5	631,6	1,7	1,1	627,3	96,9
Wielkopolskie	1869,9	83,2	10,8	191,3	97,4	62,4	4,7	17595,6	31,4	24,7	17516,8	99,6
<i>Podregiony / Subregions:</i>												
kaliski	64,7	3,9	56,5	17,9	91,0	52,9	0,8	345,4	1,2	0,6	328,8	85,7
koniński	1594,5	96,3	2,2	92,7	99,4	56,3	2,2	14159,5	23,1	17,9	14114,6	99,8
leszczyński	52,0	9,1	59,5	16,4	95,4	54,6	0,5	437,5	1,2	1,3	433,8	93,2
pilski	67,0	5,6	33,8	12,8	95,5	66,4	0,4	472,7	0,9	1,1	469,8	98,2
poznański	69,0	7,4	85,7	16,9	91,9	57,6	0,3	319,9	0,7	0,4	317,8	95,4
m. Poznań	22,8	19,7	80,1	34,5	99,5	91,1	0,5	1860,6	4,2	3,3	1852,1	99,6
Zachodniopomorskie	1506,3	91,4	6,6	180,0	94,3	77,0	3,7	8079,5	16,2	13,9	8045,7	99,4
<i>Podregiony / Subregions:</i>												
koszaliński	47,4	7,7	74,0	23,1	98,1	77,9	1,5	600,6	1,4	0,8	597,3	99,4
stargardzki	39,2	4,4	48,3	12,6	94,1	72,6	0,4	284,7	0,7	0,4	283,0	92,1
m. Szczecin	154,5	97,8	2,0	21,1	58,0	83,8	0,3	1032,0	4,2	2,0	1025,4	99,6
szczeciński	1265,1	96,5	3,3	123,2	99,8	71,8	1,6	6162,3	9,9	10,7	6140,0	99,5

a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci. b W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % wytworzonych.
 a Water withdrawal by intakes before entering the system. b In facilities for the reduction of pollutants produced in %.

TABL. IV. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG PODREGIONÓW (NTS 3) W 2009 R. (dok.)
 MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY SUBREGIONS (NTS 3) IN 2009 (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS PODREGIONY SUBREGIONS	Zanieczyszczenia gazowe (bez CO ₂) zatrzymane ^a Gas pollutants retained (excluding CO ₂) ^a	Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) Waste (excluding municipal waste)					Odpady komunalne zebrane w ciągu roku ^d Municipal waste collected during the year ^d		Nakłady na środki trwałe służące Outlays on fixed assets for		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona Legally protected areas possessing unique environmental value		Pomniki przyrody (obiekty) Monuments of nature (number)
		wytworzone w ciągu roku produced during the year			dotychczas składowane (nagromadzone) ^e (stan w końcu roku) landfilled up to now (accumulated; end of year)		ogółem w tys. ton total in thous. tonnes	w tym unieszkodliwione w ciągu roku w % zebranych of which treated during the year in % of collected	ochronie środowiska environmental protection	gospodarce wodnej water management	w tys. ha in thous. ha	w % powierzchni ogółem in % of the total area	
		ogółem grand total	w tym of which		w tym unieszkodliwione treated	w tym składowane ^b of which land-filled ^b							
			poddane odzyskowi recovered	razem total			w tym składowane ^b of which land-filled ^b						
		w tysiącach ton in thousand tonnes						w mln zł in mln zł					
Opolskie	64,8	907,9	776,8	84,3	71,6	22507,2	252,8	3,6	316,8	51,2	257,1	27,3	595
<i>Podregiony / Subregions:</i>													
nyski	-	77,3	67,4	7,8	5,3	5,8	96,6	9,1	189,8	26,9	105,3	24,6	252
opolski	66,0	830,6	709,4	76,5	66,3	22501,4	156,2	0,1	126,9	24,3	151,8	29,5	343
Podkarpackie	35,6	969,9	786,4	137,1	97,9	528,9	327,5	0,3	337,8	117,8	794,7	44,5	1262
<i>Podregiony / Subregions:</i>													
krośniński	44,0	132,2	82,2	35,5	22,3	73,0	73,8	1,4	100,8	23,1	411,7	74,4	300
przemyski	1,1	37,8	34,3	3,2	0,1	0,0	61,7	0,0	54,7	24,1	204,7	47,7	493
rzeszowski	4,3	221,4	134,0	58,9	54,5	169,9	93,9	0,0	83,0	33,3	133,5	37,6	187
tarnobrzeski	41,9	578,5	535,9	39,5	21,0	286,0	98,0	0,0	99,3	37,4	44,8	10,0	282
Podlaskie	8,2	737,9	665,3	24,7	5,3	2367,0	235,9	12,6	140,6	34,2	645,5	32,0	1916
<i>Podregiony / Subregions:</i>													
białostocki	11,0	164,4	132,2	1,9	0,7	2359,6	130,6	4,6	85,1	19,4	154,2	30,0	215
łomżyński	1,3	313,4	281,4	20,5	4,5	7,4	58,8	0,8	27,3	7,3	191,3	21,7	1372
suwalski	9,3	260,1	251,7	2,3	0,1	0,0	46,5	50,3	28,2	7,6	300,0	48,1	329
Pomorskie	57,3	2647,9	2233,6	177,5	108,8	21737,1	656,8	3,0	680,8	157,5	598,1	32,7	2744
<i>Podregiony / Subregions:</i>													
gdański	4,0	95,6	62,8	20,3	2,3	15,2	129,0	0,7	157,4	36,8	196,0	44,1	630
ślupski	0,1	536,7	422,8	47,2	34,0	14,4	110,5	4,1	52,0	29,2	214,3	26,2	1324
starogardzki	23,9	899,9	722,7	50,4	48,8	2251,0	123	8,8	69,9	16,1	176,2	33,5	530
trójmiejski	67,8	1115,7	1025,3	59,6	23,7	19456,5	294,3	1,2	401,5	75,5	11,5	27,9	260
Śląskie	30,3	32257,5	30089,5	1854,9	604,4	643584,3	1281,0	6,9	2419,7	242,8	272,8	22,1	1500
<i>Podregiony / Subregions:</i>													
bielski	26,2	454,2	429,5	9,6	6,4	34,6	131,8	3,6	127,8	39,6	94,4	40,1	427
bytomski	91,3	1141,0	1114,3	18,9	13,9	1602,0	126,5	0,3	208,5	26,6	28,9	18,3	245
częstochowski	1,0	317,5	302,7	10,1	2,0	1933,2	110,4	3,1	326,0	12,5	58,9	19,3	164
gliwicki	4,0	4030,0	3915,7	77,0	56,3	247508,6	154,1	2,7	199,2	50,8	9,2	10,4	58
katowicki	14,9	5596,9	5478,3	50,4	38,2	31534,5	288,8	25,2	341,7	27,4	0,7	1,8	67
rybnicki	20,6	8710,5	7112,1	1590,4	433,6	243596,7	161,8	0,7	311,9	46,6	38,1	28,1	172
sosnowiecki	41,2	4208,6	4013,7	39,3	6,2	25342,3	206,1	0,3	511,0	28,4	38,3	21,3	223
tyski	25,6	7798,8	7723,2	59,2	47,8	92032,4	101,4	1,4	393,6	11,0	4,2	4,5	144
Świętokrzyskie	39,5	2483,9	2111,8	354,4	343,7	16279,7	197,1	0,5	335,1	77,0	756,0	64,6	747
<i>Podregiony / Subregions:</i>													
kielecki	0,6	1268,1	1239,8	13,9	11,8	166,4	138,3	0,7	167,3	23,9	421,1	83,7	291
sandomiersko-jędrzejowski	49,6	1215,8	872,0	340,5	331,9	16113,3	58,8	0,0	167,8	53,0	334,9	0,1	456
Warmińsko - Mazurskie	2,6	755,1	620,5	41,1	14,8	1232,0	304,4	0,0	256,3	97,6	1123,4	46,5	2556
<i>Podregiony / Subregions:</i>													
elbląski	4,9	448,1	380,9	18,2	4,3	575,9	105,0	0,0	60,3	42,8	317,0	42,3	1339
elcki	1,6	118,4	88,7	9,9	1,1	8,7	52,8	0,0	26,5	10,6	372,2	58,7	467
olsztyński	0,8	188,6	150,9	13,0	9,4	647,4	146,7	0,0	169,6	44,2	434,2	42,0	750
Wielkopolskie	64,2	5675,5	3453,4	2046,9	1288,0	50727,5	809,1	3,1	687,5	161,3	948,3	31,8	3734
<i>Podregiony / Subregions:</i>													
kaliski	1,7	265,4	224,3	29,1	1,1	0,0	129,0	12,0	106,3	30,1	234,2	40,5	558
koniński	75,2	2718,9	844,1	1825,8	1231,3	50445,2	133,3	5,3	101,7	33,2	196,0	30,6	384
leszczyński	5,4	1131,4	970,9	74,5	4,4	10,8	102,7	0,0	79,2	19,0	197,2	32,9	1097
pilski	30,3	176,1	163,5	12,6	0,1	1,1	88,6	0,0	56,2	17,1	228,1	35,3	621
poznański	11,2	698,6	639,7	58,2	5,7	270,4	145,9	1,9	150,7	34,1	92,5	18,8	1049
m. Poznań	27,6	685,1	610,9	46,7	45,4	0,0	209,6	0,0	193,5	27,9	0,4	1,4	25
Zachodniopomorskie	44,0	4734,1	2278,4	2368,8	1174,4	111166,1	501,9	4,9	598,9	241,4	482,1	21,1	2681
<i>Podregiony / Subregions:</i>													
koszaliński	1,1	357,7	344,9	4,3	2,2	2,0	164,4	12,5	257,1	125,3	272,0	26,1	1428
stargardzki	0,3	802,1	784,8	14,0	0,1	0,0	95,0	3,7	42,8	15,8	144,3	21,1	749
m. Szczecin	3,7	242,2	154,0	17,2	4,5	3670,3	150,1	0,0	191,4	79,0	1,7	5,7	25
szczeciński	54,1	3332,1	994,7	2333,3	1167,6	107493,8	92,4	0,6	107,5	21,4	64,1	12,0	479

a W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % wytworzonych. b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. c Na terenach zakładów. d Bez wyselekcjonowanych.

a In facilities for the reduction of pollutants produced in %. b On own plant grounds and other land. c On plant grounds. d Without selected.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2009 R.
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NUTS 4) IN 2009

POWIATY POWIATS	Pobór wody <i>Water withdrawal</i>			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania <i>Industrial and municipal waste requiring treatment</i>		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem <i>Population using waste water treatment plants in % of total population</i>	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych <i>Emission of air pollutants from plants generating substantial pollution</i>				
	ogółem w hm ³ <i>total in hm³</i>	w tym na potrzeby of which for the purposes of		ogółem w hm ³ <i>total in hm³</i>	w tym oczyszczane w % ogółem of which treated in % of total		pyło- wych <i>particu- lates</i>	gazowych <i>gases</i>			
		przemysłu <i>industry</i>	eksploatacji sieci wodociągo- wej ^a <i>exploita- tion of the water-line system^a</i>					ogółem <i>total</i>	w tym of which		
									dwutlenek siarki <i>sulphur dioxide</i>	tlenki azotu <i>nitric oxides</i>	dwu- tlenek węgla <i>carbon dioxide</i>
w % ogółem <i>in % of total</i>			w tysiącach ton <i>in thousand tonnes</i>								
P O L S K A <i>P O L A N D</i>	10828,4	70,2	19,1	2198,0	93,8	64,2	61,7	203125,6	472,6	323,0	201534,9
DOLNOŚLĄSKIE	453,7	23,0	39,3	174,7	95,1	75,9	5,2	15466,6	54,9	18,5	15381,2
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
bolesławiecki	7,2	18,7	69,5	8,5	32,8	78,3	0,1	45,3	0,2	0,1	44,9
dzierżoniowski	2,9	0,7	99,3	2,9	99,4	78,2	0,0	22,9	0,1	0,0	22,7
głogowski	13,9	72,9	27,1	6,5	98,1	88,1	0,1	112,8	4,4	1,0	105,9
górowski	1,7	8,4	91,6	0,9	90,4	37,6	0,0	0,6	0,0	0,0	0,6
jaworski	2,5	3,3	82,1	1,6	99,5	75,4	0,0	27,9	0,1	0,0	27,8
jeleniogórski	14,6	3,2	39,6	1,9	94,8	52,5	0,1	43,9	0,2	0,0	43,6
kamiennogórski	13,1	1,4	98,6	1,2	100,0	72,1	0,0	17,6	0,1	0,0	17,5
kłodzki	8,1	6,2	93,8	5,0	98,3	69,3	0,1	55,5	0,2	0,1	54,9
legnicki	11,7	0,7	15,6	1,7	92,4	70,3	0,0	15,5	0,0	0,0	15,4
lubański	2,9	11,2	88,8	1,6	97,3	65,8	0,0	19,4	0,1	0,0	19,2
lubiński	9,1	1,4	60,9	30,4	99,8	93,7	0,4	220,0	0,8	0,4	218,2
lwówecki	6,0	23,4	30,9	2,4	44,5	52,9	0,0	0,2	0,0	0,0	0,2
milicki	76,1	0,2	2,6	0,7	97,1	49,7	0,0	0,7	0,0	-	0,7
oleśnicki	7,7	1,9	65,2	2,8	98,7	64,3	-	0,0	-	-	0,0
otawski	4,1	1,0	79,6	2,4	97,1	72,7	0,1	36,9	0,1	0,0	36,6
polkowicki	13,9	0,3	29,9	1,9	99,9	80,1	0,4	187,6	0,5	0,4	186,1
strzeliński	3,0	5,3	93,9	1,0	100,0	35,5	0,0	47,1	0,1	0,1	46,9
średzki	2,9	9,5	90,5	0,8	97,6	42,4	-	-	-	-	-
świdnicki	10,2	3,5	96,5	6,9	92,3	64,7	0,1	144,1	0,5	0,2	143,0
trzebnicki	48,8	-	8,0	1,2	99,2	40,3	-	0,4	0,0	-	0,4
wałbrzyski	5,4	0,8	99,2	5,5	99,7	85,7	0,2	179,0	0,3	0,3	177,9
wołowski	11,6	60,6	13,9	7,0	98,7	32,5	0,2	251,4	0,2	0,2	250,6
wrocławski	12,5	7,7	58,5	3,1	99,7	48,2	0,1	416,7	1,5	0,9	414,3
ząbkowicki	3,0	4,6	76,4	1,5	99,1	50,0	0,0	0,3	-	0,0	0,3
zgorzelecki	39,2	71,5	14,0	26,6	99,9	71,5	2,8	11736,1	40,7	11,8	11682,4
złotoryjski	2,1	4,6	95,4	1,1	99,5	63,2	0,0	40,8	0,0	0,0	39,4
<i>Miasta na prawach powiatu:</i> <i>Cities with powiat status:</i>											
Jelenia Góra	9,4	1,1	97,1	6,1	100,0	91,6	0,1	91,0	0,1	0,1	90,6
Legnica	10,9	21,4	78,6	6,6	99,2	99,4	0,0	481,5	0,7	0,3	479,8
Wrocław	99,2	50,2	49,8	34,9	100,0	99,9	0,4	1271,4	4,1	2,4	1261,3
KUJAWSKO-POMORSKIE	246,7	29,7	46,5	110,0	100,0	70,3	4,5	6766,9	22,0	12,1	6715,3
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
aleksandrowski	3,5	1,8	98,2	1,5	97,1	48,2	0,0	8,7	0,0	0,0	8,6
brodnicki	5,2	3,2	86,0	2,2	98,9	57,9	0,0	34,3	0,1	0,0	34,1
bydgoski	11,2	6,2	59,0	3,1	88,1	49,2	0,3	103,2	0,3	0,2	102,2
chełmiński	2,5	9,3	89,6	1,2	97,9	62,5	-	0,4	-	-	0,4
golubsko-Dobrzyński	2,9	1,4	58,1	0,7	95,9	51,9	-	-	-	-	-
grudziądzki	5,9	1,0	28,8	0,5	94,8	40,5	-	-	-	-	-
inowrocławski	31,7	70,4	26,8	21,9	94,4	76,2	1,4	2200,1	9,8	3,6	2176,2
lipnowski	4,8	4,7	73,2	1,0	99,2	35,2	0,0	7,0	0,0	0,0	6,9
mogileński	3,9	11,3	66,4	1,3	74,3	56,1	-	-	-	-	-
nakielski	31,0	0,1	13,8	1,6	95,3	56,3	0,1	47,1	0,1	0,1	46,6
radziejowski	2,4	17,3	82,7	0,8	94,9	29,8	-	-	-	-	-
rypiński	3,1	13,8	69,7	1,0	99,9	43,9	0,0	36,7	0,1	0,0	36,5
sępoleński	1,4	3,3	96,7	0,7	76,7	71,2	-	-	-	-	-
świecki	34,5	73,8	14,0	22,7	99,5	68,0	0,4	395,2	1,4	1,4	391,3
toruński	7,1	1,4	47,1	2,6	100,0	45,3	0,1	83,4	0,2	0,1	82,8
tucholski	7,3	-	28,6	1,0	96,6	72,1	-	-	-	-	-
wąbrzeski	1,9	4,0	96,0	0,7	99,5	74,7	-	9,5	0,0	0,0	9,5
włocławski	6,0	1,0	76,1	1,0	87,3	30,2	0,0	2,0	0,0	0,5	1,4
zniński	12,4	35,9	29,1	2,9	90,1	62,0	0,1	1116,3	0,5	1,5	1113,0
<i>Miasta na prawach powiatu:</i> <i>Cities with powiat status:</i>											
Bydgoszcz	28,5	30,4	69,6	18,7	100,0	93,1	0,7	1132,6	6,4	2,9	1122,6
Grudziądz	6,0	0,3	99,7	4,7	99,8	88,0	0,2	157,6	0,4	0,2	156,9
Toruń	17,5	2,7	97,3	10,4	100,0	100,0	0,2	371,0	1,3	0,4	369,1
Włocławek	15,9	56,0	44,0	7,9	100,0	97,0	1,0	1061,8	1,1	1,0	1057,2

a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

a Water withdrawal by intakes before entering the system.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2009 R. (cd.)
 MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NUTS 4) IN 2009 (cont.)

POWIATY POWIATS	Zanieczyszczenia powietrza zatrzymane ^a Pollutants retained (excluding CO ₂) ^a		Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) Waste (excluding municipal waste)					Odpady komunalne zebrane w ciągu roku ^d Municipal waste collected during the year ^d		Nakłady na środki trwałe służące Outlays on fixed assets for		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona Legally protected areas possessing unique environmental value		Pomniki przyrody (obiekty) Monuments of nature (number)
	pyłowe particulates	gazowe (bez CO ₂) (excluding CO ₂)	ogółem grand total	wytworzone w ciągu roku produced during the year			dotychczas składowane (nagromadzone ^c) stan w końcu roku landfilled up to now (accumulated ^c) end of year	ogółem w tys. ton total in thous. tons	w tym unieszkodliwione w ciągu roku w % zebranych of which treated during the year in % of collected	ochronie środowiska environmental protection	gospodarce wodnej water management	w tys. ha in thous. ha	w % powierzchni ogółem in % of the total area	
				w tym of which		w tym składowane ^b of which land-filled ^b								
	w % wytworzonych in % of produced		w tysiącach ton in thousand tonnes					w mln zł in mln zł						
P O L S K A	99,7	57,3	111060,2	81532,2	26544,6	21369,2	1740475,6	9264,6	6,6	10671,9	2823,2	10103,7	32,3	35420
P O L A N D														
DOLNOŚLĄSKIE	99,8	90,2	33307,2	22804,8	9634,5	9583,3	585555,3	912,5	4,6	775,7	323,3	362,4	18,2	2659
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiaty:</i>														
bolesławiecki	99,2	-	32,0	24,3	-	-	38665,4	19,3	29,4	22,0	1,0	12,0	9,2	197
dzierżoniowski	88,6	1,4	6,5	5,9	0,4	0,4	-	31,0	0,0	3,3	4,0	9,1	18,9	109
głogowski	99,9	98,8	1101,1	311,5	135,6	120,3	8926,9	27,7	0,0	39,1	5,2	1,2	2,8	39
górowski	80,4	-	-	3,4	-	-	-	9,3	0,0	2,5	2,3	52,2	70,7	84
jaworski	80,0	0,8	4,8	9,6	3,1	1,8	-	20,5	0,2	5,3	0,7	15,2	26,2	119
jeleniogórski	80,8	-	13,2	2,1	-	-	-	22,1	4,8	3,9	2,9	15,7	25,1	71
kamiennogórski	88,8	-	2,7	162,3	8,7	8,7	0,8	19,5	0,0	2,6	1,4	6,3	16,0	37
kłodzki	87,6	0,4	171,4	7,3	0,2	0,2	-	51,1	5,6	14,8	7,9	62,0	37,7	186
legnicki	-	38,5	7,5	1,5	-	-	-	14,2	5,8	6,8	2,1	8,9	12,0	156
lubański	85,3	-	2,5	235,2	12,6	10,3	504871,2	12,3	4,9	2,5	3,5	1,0	2,3	166
lubiński	90,7	-	250,4	-	-	-	-	39,0	1,1	23,8	7,9	1,5	2,1	86
lwówecki	35,7	-	6,3	8,1	-	-	-	10,7	1,6	0,8	10,6	9,3	13,1	46
milicki	20,0	-	8,1	6,2	-	-	-	6,0	0,0	0,5	1,0	48,4	67,8	36
oleśnicki	100,0	-	6,2	17,0	0,5	-	-	22,5	0,0	14,5	2,2	11,0	10,5	53
oławski	99,4	11,8	19,8	18537,8	9282,2	9282,2	705,5	19,8	0,0	15,1	0,6	-	-	22
polkowicki	95,6	5,6	27820,0	29,9	-	-	-	18,2	0,0	15,7	2,7	20,7	26,6	31
strzeliński	85,0	-	70,8	45,4	-	-	-	4,0	0,0	6,1	1,7	1,5	2,4	33
średzki	-	-	47,1	69,9	2,6	2,4	1393,9	8,8	0,0	5,2	96,3	0,5	0,7	30
świdnicki	96,4	-	76,7	63,4	0,1	0,1	17663,0	56,3	0,0	12,7	4,2	4,9	6,6	192
trzebnicki	-	-	-	34,8	100,5	98,6	1520,6	15,9	0,0	4,8	2,0	24,6	24,0	202
wałbrzyski	91,4	8,9	66,5	122,7	-	-	7874,8	56,2	0,0	62,1	11,1	16,8	32,7	222
wołowski	94,3	61,5	135,3	395,0	-	-	-	10,3	0,0	5,4	2,3	8,0	11,8	22
wrocławski	99,8	-	122,7	1951,5	22,8	-	-	35,0	20,0	112,6	17,4	12,2	10,9	106
ząbkowski	33,3	-	395,0	302,6	-	-	-	12,3	0,0	3,7	0,7	12,6	15,8	81
zgorzelecki	99,9	44,7	1974,4	-	-	-	-	28,6	42,1	15,7	5,9	0,1	0,1	51
złotoryjski	6,5	-	302,6	-	-	-	-	11,2	0,9	1,8	0,8	4,1	7,1	75
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
<i>Cities with powiat status:</i>														
Jelenia Góra	98,1	49,3	10,2	-	10,2	10,2	-	31,3	0,0	12,1	2,2	1,8	16,5	20
Legnica	99,9	98,9	292,9	130,9	28,6	22,8	3702,3	66,4	14,9	9,5	2,8	0,0	0,4	80
Wrocław	99,5	0,6	360,5	326,5	26,4	25,3	230,9	233,0	0,6	350,7	120,0	0,7	2,4	107
KUJAWSKO-POMORSKIE	99,1	39,6	2063,4	1785,3	212,6	143,8	18991,8	484,4	2,0	525,8	166,1	561,9	31,3	2478
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiaty:</i>														
aleksandrowski	37,2	-	-	-	-	-	-	10,3	0,0	9,6	0,9	9,7	20,5	25
brodnicki	83,7	-	17,7	10,5	4,8	-	5,7	13,8	0,0	3,8	1,7	57,4	55,1	72
bydgoski	83,4	4,5	44,8	6,4	24,7	-	-	25,8	0,8	8,8	4,6	57,3	41,1	198
chełmiński	100,0	-	3,6	2,5	1,1	1,1	1,0	9,4	0,0	5,0	2,4	20,9	39,7	137
golubsko-Dobrzyński	-	-	2,4	2,4	-	-	-	6,7	0,0	5,0	0,3	26,4	43,2	56
grudziądzki	-	-	-	-	-	-	-	3,3	0,0	5,3	4,0	24,3	33,4	192
inowrocławski	99,3	32,7	752,0	716,2	13,9	11,0	15326,2	39,9	0,0	38,1	4,0	7,3	6,0	152
lipnowski	50,0	50,0	-	-	-	-	-	3,9	0,0	6,3	1,7	27,6	27,2	27
mogileński	-	-	6,9	-	-	-	-	7,8	0,0	8,9	2,7	8,1	12,0	88
nakielski	95,2	-	301,6	300,6	-	-	-	18,9	0,0	8,2	7,5	8,4	7,5	265
radziejowski	-	-	28,1	28,1	-	-	-	5,1	0,0	2,7	1,7	6,0	9,9	17
rypiński	87,4	-	51,2	51,2	-	-	-	6,0	46,2	1,4	0,8	9,0	15,4	74
sępoleński	-	-	-	-	-	-	-	4,5	4,7	8,9	4,7	61,5	77,8	109
świecki	99,1	2,8	374,1	326,0	41,5	41,5	1572,6	21,2	2,3	9,3	2,0	71,0	48,1	342
toruński	80,5	4,8	85,2	59,1	26,1	22,6	22,6	18,4	0,0	24,9	2,6	43,1	35,0	84
tucholski	-	-	-	-	-	-	-	7,2	0,0	8,3	0,8	69,2	64,4	240
wąbrzeski	100,0	78,3	-	-	-	-	-	5,0	0,0	5,0	1,1	11,4	22,7	36
włocławski	40,0	-	-	-	-	-	-	6,8	2,3	8,8	1,6	24,7	16,7	39
żniński	99,9	-	7,1	7,1	-	-	-	13,1	0,0	12,2	0,9	10,4	10,5	170
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
<i>Cities with powiat status:</i>														
Bydgoszcz	99,0	13,3	176,8	127,4	41,2	40,4	1347,0	118,1	0,9	211,7	110,2	6,1	34,6	83
Grudziądz	93,0	2,6	33,5	32,8	0,7	0,7	-	32,3	4,7	4,8	0,0	1,3	22,3	24
Toruń	99,3	-	131,0	74,9	53,1	22,0	640,2	69,9	5,0	95,4	8,9	0,7	6,1	46
Włocławek	91,5	81,4	47,4	40,1	5,5	4,5	76,5	37,0	0,0	33,2	0,9	0,1	0,7	2

a W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń. b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. c Na terenach zakładów. d Bez wyselekcjonowanych.
 a In facilities for the reduction of pollutants. b On own plant grounds and other land. c On plant grounds. d Without selected.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2009 R. (cd.)
 MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NUTS 4) IN 2009 (cont.)

POWIATY POWIATS	Pobór wody Water withdrawal			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania Industrial and municipal waste requiring treatment		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem Population using waste water treatment plants in % of total population	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych Emission of air pollutants from plants generating substantial pollution				
	ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym na potrzeby of which for the purposes of		ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym oczyszczane w % ogółem of which treated in % of total		pyło- wych particu- lates	gazowych gases			
		przemysłu industry	eksploatacji sieci wodociągo- wej ^a exploita- tion of the water-line system ^a					ogółem total	w tym of which		
									dwutlenek siarki sulphur dioxide	tlenki azotu nitric oxides	dwu- tlenek węgla carbon dioxide
w % ogółem in % of total			w tysiącach ton in thousand tonnes								
LUBELSKIE	365,7	31,5	24,0	73,0	98,5	52,8	3,0	4901,8	14,9	8,5	4868,8
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
białski	7,7	7,4	46,1	1,8	93,4	35,6	0,0	18,0	0,1	0,0	17,8
biłgorajski	9,6	1,7	40,0	1,6	100,0	49,1	0,1	24,3	0,0	0,1	23,9
chełmski	6,6	14,2	29,9	0,5	98,1	27,5	0,0	148,4	0,5	0,3	146,7
hrubieszowski	3,6	16,3	60,1	1,6	85,0	41,9	0,1	79,6	0,1	0,1	79,4
janowski	10,7	0,4	12,9	0,5	95,7	27,7	0,0	5,1	0,0	0,0	5,0
krasnostawski	7,5	14,6	30,4	1,6	99,3	41,6	0,1	120,1	0,4	0,1	119,5
kraśnicki	22,5	1,9	14,8	1,6	99,3	38,8	0,1	53,1	0,2	0,1	52,6
lubartowski	34,8	1,1	9,6	1,4	97,8	45,9	0,0	32,8	0,1	0,1	32,6
lubelski	6,9	6,6	73,3	1,1	97,3	17,5	0,1	38,7	0,3	0,1	38,2
łęczyński	2,7	28,2	71,8	6,3	99,4	54,2	0,2	57,5	0,5	0,1	56,4
lukowski	10,6	8,2	45,4	2,4	99,2	38,1	0,1	55,7	0,2	0,1	55,2
opolski	10,7	3,6	20,5	1,1	95,5	37,5	0,1	26,2	0,1	0,1	25,9
parczewski	25,4	0,6	5,3	0,5	99,7	39,9	0,0	13,3	0,1	0,0	13,1
puławski	109,2	92,0	4,7	16,2	99,8	62,6	0,9	1752,1	8,5	4,1	1737,5
radzyński	4,9	15,5	43,9	1,3	97,6	29,0	0,0	39,9	0,1	0,1	39,5
rycki	15,4	5,3	17,0	2,2	78,7	45,4	0,1	19,7	0,0	0,0	19,5
świdnicki	6,1	5,8	55,9	2,0	99,2	68,8	0,1	81,4	0,3	0,1	80,8
tomaszowski	14,8	5,7	18,2	2,0	98,2	35,4	0,0	13,3	0,1	0,0	13,1
włodawski	2,9	0,9	61,0	1,1	100,0	60,8	0,0	30,5	0,1	0,0	30,4
zamojski	18,1	3,6	12,6	0,8	99,5	11,4	0,0	62,0	0,1	0,1	61,5
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>											
<i>Cities with powiat status:</i>											
Biała Podlaska	2,4	3,8	96,2	2,0	100,0	95,3	0,1	68,0	0,2	0,1	67,6
Chełm	7,2	10,7	89,3	2,5	100,0	99,5	0,2	1300,1	0,6	2,0	1293,9
Lublin	22,1	15,6	84,4	18,3	100,0	93,9	0,5	773,2	2,2	0,7	770,0
Zamość	3,3	8,0	92,0	2,7	100,0	88,7	0,0	89,1	0,3	0,1	88,7
LUBUSKIE	104,0	11,5	50,0	34,8	95,7	67,4	1,4	1952,4	2,9	2,5	1926,3
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
gorzowski	15,1	28,2	50,8	4,6	98,8	47,7	0,0	273,8	0,4	0,4	273,0
kruszyński	17,7	2,5	14,4	1,2	99,0	56,0	0,1	38,8	0,1	0,1	38,5
międzyrzeczki	6,3	3,4	49,8	1,7	98,1	71,8	0,2	35,9	0,1	0,1	35,6
nowosolski	3,9	7,0	93,0	2,1	88,9	55,1	0,0	21,0	0,2	0,0	20,7
ślubicki	6,5	1,9	43,4	1,3	99,9	67,7	0,0	11,3	0,0	0,0	11,2
strzelecko-Drezdenecki	5,6	0,7	35,1	1,0	97,5	59,5	0,0	15,4	0,0	0,0	15,2
sulęciński	2,4	12,9	62,7	1,1	92,7	62,7	0,0	10,7	0,0	0,0	10,5
świebodziński	4,0	13,8	73,9	2,1	88,6	69,5	0,1	19,3	0,2	0,0	19,0
wschowski	2,4	13,9	86,1	1,1	96,9	58,8	-	0,5	-	-	0,5
zielonogórski	11,8	5,8	92,0	2,5	95,2	51,0	0,1	130,3	0,3	0,1	111,1
zagański	7,8	3,3	54,8	2,1	70,0	43,8	0,1	78,2	0,2	0,1	77,6
żarski	13,1	6,6	37,2	2,9	98,6	59,0	0,5	290,7	0,1	0,5	289,3
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>											
<i>Cities with powiat status:</i>											
Gorzów Wielkopolski	5,2	63,5	36,5	5,8	100,0	98,9	0,1	482,5	1,1	0,7	480,6
Zielona Góra	2,2	15,4	84,6	5,4	100,0	100,0	0,1	544,1	0,2	0,4	543,5
ŁÓDZKIE	315,7	30,4	44,7	128,5	97,3	65,9	4,6	34500,3	64,9	53,6	34364,8
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
belchatowski	89,7	90,9	6,1	33,8	99,7	64,6	1,9	29634,8	50,7	43,0	29532,6
brzeziński	1,6	10,0	87,2	0,6	97,2	38,2	0,0	10,4	0,0	0,0	10,3
kutnowski	7,2	10,8	89,2	3,6	95,7	58,8	0,2	142,5	0,5	0,2	141,3
łaski	5,3	3,2	43,6	0,9	94,8	42,9	0,0	13,9	0,0	0,0	13,8
łęczycki	7,8	1,2	38,4	0,9	99,0	36,5	0,0	0,4	0,0	0,0	0,4
łowicki	38,1	2,8	13,2	2,3	96,3	38,0	0,1	60,4	0,2	0,1	60,0
łódzki wschodni	7,6	4,7	77,5	1,1	92,7	42,2	0,0	16,1	0,0	0,0	16,0
opoczyński	7,8	15,0	38,6	1,9	89,0	49,8	0,3	157,6	0,3	0,2	156,8

a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

a Water withdrawal by intakes before entering the system.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2009 R. (cd.)
 MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NUTS 4) IN 2009 (cont.)

POWIATY POWIATS	Zanieczyszczenia powietrza zatrzymane ^a Pollutants retained (excluding CO ₂) ^a		Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) Waste (excluding municipal waste)					Odpady komunalne zebrane w ciągu roku ^d Municipal waste collected during the year ^d		Nakłady na środki trwałe służące Outlays on fixed assets for		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona Legally protected areas possessing unique environmental value		Pomniki przyrody (obiekty) Monuments of nature (number)
			wytworzone w ciągu roku produced during the year			w tym of which		dotychczas składowane (nagromadzone ^c); stan w końcu roku landfilled up to now (accumulated ^c); end of year)	ogółem w tys. ton total in thous. tons	w tym unieszkodliwione w ciągu roku w % zebranych of which treated during the year in % of collected	ochronie środowiska environmental protection	gospodarce wodnej water management	w tys. ha in thous. ha	
	pyłowe particulates	gazowe (bez CO ₂) gases (excluding CO ₂)	ogółem grand total	poddane odzyskowi recovered	unieszkodliwione treated									
					razem total	w tym składowane ^b of which land-filled ^b	ogółem w tys. ton total in thous. tons	w mln zł in mln zł						
	w % wytworzonych in % of produced		w tysiącach ton in thousand tonnes							w mln zł in mln zł				
LUBELSKIE	98,6	86,5	5264,5	2866,2	1803,4	1777,8	17344,4	303,8	2,9	197,3	60,3	569,8	22,7	1506
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiaty:</i>														
białski	80,2	-	35,6	33,9	1,7	-	-	7,9	0,0	15,3	4,4	24,8	9,0	258
biłgorajski	88,4	-	27,0	24,0	0,2	0,2	-	6,9	0,0	16,0	2,7	18,4	10,9	41
chełmski	99,9	-	4,9	4,9	-	-	-	3,6	0,0	6,8	2,3	75,0	39,8	80
hrubieszowski	80,3	-	433,1	409,5	-	-	-	5,9	0,0	0,7	1,6	24,8	19,5	50
janowski	80,0	37,7	2,0	-	-	-	-	2,7	0,0	6,1	3,3	55,1	63,0	142
krasnostawski	73,7	-	289,5	283,3	5,9	-	-	5,5	0,0	6,4	1,7	25,4	24,6	81
kraśnicki	89,1	-	22,4	21,6	0,8	0,4	-	12,3	0,0	4,5	3,4	23,7	23,6	68
lubartowski	90,1	-	56,4	52,9	1,3	1,3	46,2	7,5	0,0	3,7	2,5	32,1	24,9	41
lubelski	96,4	5,2	15,2	15,1	-	-	-	9,0	0,0	5,7	2,3	30,6	18,2	82
łęczyński	83,9	14,3	3806,7	1515,1	1750,0	1750,0	11373,0	9,4	0,0	7,2	0,6	19,1	30,0	46
lukowski	89,9	6,2	20,9	13,9	7,0	-	-	10,0	0,0	19,2	2,9	22,4	16,0	63
opolski	86,0	-	14,5	14,4	-	-	-	5,9	0,0	3,6	2,5	35,3	43,6	21
parczewski	46,6	-	13,3	13,3	-	-	-	3,0	0,0	5,8	0,3	15,6	16,4	46
puławski	98,7	93,6	183,9	156,8	26,7	22,2	5037,5	21,6	12,7	12,1	3,1	31,6	33,8	70
radzyński	93,9	-	48,3	46,8	-	-	-	8,0	0,0	6,4	3,2	0,8	0,9	45
rycki	48,1	-	15,3	15,3	-	-	-	8,1	0,0	0,9	3,3	7,2	11,8	71
świdnicki	95,7	-	13,9	13,9	-	-	-	14,8	0,0	5,4	1,0	7,0	14,9	30
tomaszowski	83,6	-	22,8	0,8	3,9	-	-	6,4	0,0	17,4	5,8	15,6	10,5	54
włodawski	89,4	-	5,1	2,7	1,8	1,4	-	4,8	0,0	1,9	1,3	51,1	40,7	40
zamojski	55,6	-	12,8	12,0	0,8	0,5	-	6,6	0,0	8,0	3,9	51,8	27,7	109
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
<i>Cities with powiat status:</i>														
Biała Podlaska	91,5	-	11,0	10,6	0,4	0,4	-	8,9	0,0	2,0	0,4	-	-	14
Chelm	99,7	-	46,5	46,2	0,3	0,3	-	16,9	0,0	8,3	0,7	-	-	11
Lublin	95,2	-	142,1	139,2	2,1	0,6	887,7	100,3	6,1	29,5	3,1	2,5	17,2	32
Zamość	93,4	-	21,3	20,0	0,5	0,5	-	17,8	0,0	4,2	3,8	-	-	11
LUBUSKIE	98,7	0,3	730,0	479,0	181,3	88,4	2943,6	300,1	12,5	275,2	77,0	543,5	38,9	1166
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiaty:</i>														
gorzowski	74,3	-	41,9	37,6	4,3	-	-	18,1	0,1	81,6	7,8	67,4	55,5	53
króśniński	97,5	-	27,5	23,5	4,0	0,2	-	14,2	0,0	4,5	2,9	37,9	27,2	97
międzyrzeczki	37,4	-	20,2	10,0	10,2	7,2	20,8	13,7	0,8	2,2	3,3	43,8	31,6	110
nowosolski	86,1	-	39,4	12,3	1,3	0,1	-	25,2	0,0	8,6	4,2	17,2	22,3	106
ślubicki	83,0	-	11,9	11,8	0,1	-	-	8,9	2,9	1,4	0,7	39,5	39,5	28
strzelecko-Drezdenecki	98,6	-	31,4	20,8	10,6	9,2	58,8	10,1	0,0	4,8	2,1	90,7	72,7	70
sulęciński	64,9	-	13,8	13,8	-	-	-	8,7	5,8	2,5	4,5	61,0	51,8	94
świebodziński	89,9	-	64,4	62,3	0,1	0,1	-	18,1	0,0	41,7	28,1	31,0	33,1	61
wschowski	-	-	6,3	1,5	4,8	-	-	12,2	0,0	1,6	0,2	16,4	26,3	59
zielonogórski	96,8	0,1	113,1	79,1	4,2	0,6	-	24,8	2,3	53,9	7,5	46,2	29,5	220
żagański	78,3	-	34,4	34,2	0,2	0,2	-	20,9	0,0	7,4	2,2	29,5	26,1	71
żarski	99,4	4,1	122,2	121,2	1,0	1,0	-	29,5	0,0	37,1	11,8	62,4	44,8	103
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
<i>Cities with powiat status:</i>														
Gorzów Wielkopolski	99,6	0,1	106,4	34,6	59,7	51,5	2854,6	54,0	34,6	9,3	0,0	0,4	5,1	56
Zielona Góra	84,1	-	97,1	16,3	80,8	18,3	9,4	41,7	42,1	18,7	1,8	-	-	38
ŁÓDZKIE	99,8	62,4	5983,9	1163,3	4708,0	4676,5	53001,9	577,9	4,7	766,9	213,9	343,0	18,8	3509
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiaty:</i>														
bełchatowski	99,9	68,6	4579,9	39,8	4539,1	4537,8	50306,9	30,7	4,6	59,6	10,8	23,0	23,8	90
brzeziński	85,2	-	4,6	4,6	-	-	-	4,7	0,0	2,6	0,4	19,6	54,7	64
kutnowski	85,6	-	115,8	83,1	5,9	-	-	21,4	0,6	21,9	3,4	4,6	5,2	39
łaski	31,3	-	6,9	6,9	-	-	-	9,4	3,2	8,1	1,0	25,4	41,0	71
łęczycki	50,0	-	2,4	2,0	-	-	-	6,7	0,0	7,1	0,2	10,7	13,9	21
łowicki	49,1	-	48,0	38,2	9,3	1,3	-	13,2	0,1	6,9	0,3	21,7	22,0	41
łódzki wschodni	90,0	86,1	9,1	9,1	-	-	-	13,2	0,8	16,0	2,7	5,5	11,0	148
opoczyński	87,9	4,7	47,2	44,7	-	-	-	8,0	0,0	7,0	1,4	15,0	14,4	159

a W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń. b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. c Na terenach zakładów. d Bez wyselekcjonowanych.
 a In facilities for the reduction of pollutants. b On own plant grounds and other land. c On plant grounds. d Without selected.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2009 R. (cd.)
 MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NUTS 4) IN 2009 (cont.)

POWIATY POWIATS	Pobór wody Water withdrawal			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania Industrial and municipal waste requiring treatment		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem Population using waste water treatment plants in % of total population	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych Emission of air pollutants from plants generating substantial pollution				
	ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym na potrzeby of which for the purposes of		ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym oczyszczane w % ogółem of which treated in % of total		pyło- wych particu- lates	gazowych gases			
		przemysłu industry	eksploatacji sieci wodociągo- wej ^a exploita- tion of the water-line system ^a					ogółem total	w tym of which		
									dwutlenek siarki sulphur dioxide	tlenki azotu nitric oxides	dwu- tlenek węgla carbon dioxide
w % ogółem in % of total			w tysiącach ton in thousand tonnes								
LÓDZKIE (dok.)	315,7	30,4	44,7	128,5	97,3	65,9	4,6	34500,3	64,9	53,6	34364,8
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
pabianicki	7,0	6,2	89,5	10,0	82,7	65,5	0,2	85,6	0,5	0,2	84,7
pajęcząński	5,8	19,2	58,5	1,0	95,3	35,4	0,2	902,2	0,3	3,3	894,4
piotrkowski	18,3	0,9	75,4	0,6	98,7	25,6	0,0	10,2	0,0	0,0	10,1
podębicki	8,3	2,6	22,1	0,5	94,6	28,1	-	-	-	-	-
radomskiego	18,7	3,4	35,4	2,8	96,7	49,6	0,1	89,4	0,3	0,1	88,7
rawski	5,0	1,3	44,5	0,9	97,1	43,9	-	5,5	-	0,0	5,5
sieradzki	6,5	7,6	92,4	2,2	97,2	42,3	0,1	75,1	0,4	0,1	74,5
skierniewicki	3,5	7,6	45,1	0,3	88,8	8,8	-	1,7	0,0	0,0	1,7
tomaszowski	5,0	23,2	53,2	3,6	91,4	60,3	0,1	170,2	0,3	0,1	169,4
wieluński	4,4	9,6	83,7	1,6	97,9	42,9	0,1	66,5	0,4	0,1	65,8
wieruszowski	2,3	10,4	83,1	0,7	94,4	44,6	0,4	92,8	0,1	0,2	91,8
zdunowski	3,9	15,0	85,0	2,5	98,2	66,9	0,1	88,1	0,4	0,1	87,6
zgierski	10,7	7,6	79,6	4,6	96,5	67,7	0,2	176,6	0,5	0,2	175,6
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>											
<i>Cities with powiat status:</i>											
Łódź	43,5	6,7	93,3	46,5	99,9	97,6	0,4	2479,7	9,2	5,4	2464,6
Piotrków Trybunalski	4,6	16,7	83,3	3,4	98,9	96,4	0,2	125,1	0,4	0,2	124,3
Skierniewice	3,3	15,1	80,0	2,3	98,4	99,0	0,1	95,5	0,3	0,1	94,8
MAŁOPOLSKIE	524,1	55,1	30,3	265,0	99,7	55,0	4,3	10640,7	28,2	19,9	10501,3
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
bocheński	3,6	13,3	86,7	2,3	99,9	49,3	0,0	61,6	0,1	0,1	61,2
brzeski	2,4	61,5	22,9	1,9	99,9	27,3	0,0	34,2	0,1	0,0	33,9
chrzanowski	24,6	60,8	38,7	19,6	98,8	54,9	0,5	1949,3	5,7	2,2	1939,8
dąbrowski	0,9	-	100,0	0,7	99,4	39,4	-	-	-	-	-
gorlicki	2,0	6,7	93,3	2,3	91,6	42,9	0,1	51,4	0,1	0,1	51,1
krakowski	230,0	95,3	4,7	9,0	85,8	35,0	0,2	1277,4	4,4	2,7	1269,9
limanowski	2,9	26,8	73,2	2,2	95,9	26,8	-	12,1	-	0,0	12,0
miechowski	4,9	2,7	48,3	0,6	99,6	31,1	0,0	2,3	0,0	0,0	2,3
myślenicki	2,8	0,7	99,3	1,9	94,4	32,8	0,0	16,6	0,0	0,0	16,5
nowosądecki	6,5	12,7	87,3	2,9	96,9	28,8	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
nowotarski	5,6	4,9	95,1	4,0	90,8	50,1	0,1	17,0	0,1	0,0	16,8
olkuski	20,0	69,4	30,6	128,0	100,0	50,2	0,2	256,7	1,1	0,6	254,2
oświęcimski	69,4	15,0	6,7	13,3	78,5	61,8	0,1	586,4	1,7	0,9	521,6
proszowicki	4,4	-	46,6	0,4	99,1	28,1	-	-	-	-	-
suski	2,1	17,9	82,1	1,2	96,3	26,5	-	11,2	-	0,0	11,2
tarnowski	14,1	1,0	96,0	2,9	77,4	30,9	0,0	42,1	0,1	0,1	40,9
tatrzański	9,7	5,1	94,9	2,9	99,1	59,6	-	6,2	-	0,0	6,1
wadowicki	20,3	4,4	29,1	2,9	100,0	43,4	0,1	63,9	0,2	0,1	63,6
wielicki	3,4	19,0	81,0	2,2	99,6	28,5	0,0	1,4	-	0,0	1,4
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>											
<i>Cities with powiat status:</i>											
Kraków	74,5	12,7	84,9	47,4	100,0	91,4	2,2	4910,0	9,3	6,5	4872,9
Nowy Sącz	2,6	17,7	82,3	3,6	100,0	97,4	0,2	93,2	0,3	0,2	91,1
Tarnów	17,5	79,0	14,2	12,7	97,8	100,0	0,4	1247,7	4,9	6,4	1234,7
MAZOWIECKIE	2820,0	85,9	10,6	229,2	89,4	51,3	5,1	27935,1	90,8	46,2	27781,4
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
białobrzeski	3,7	-	37,7	0,4	99,9	23,0	-	0,0	-	0,0	-
ciechanowski	6,2	10,4	85,5	2,9	99,7	54,2	0,2	319,9	0,7	0,3	318,4
garwoliński	8,5	5,7	45,2	2,2	91,1	35,2	0,0	30,0	0,0	0,1	29,7
gostyniński	3,1	2,1	76,6	0,8	98,8	47,5	0,0	26,4	0,0	0,0	26,3
grodziski	10,0	1,2	42,4	1,9	99,9	66,0	-	4,5	-	0,0	4,4
grójecki	12,6	25,9	32,8	4,5	98,5	40,6	0,1	55,0	0,1	0,1	54,7
koziński	1647,1	99,8	0,1	3,5	99,7	58,7	1,1	10778,8	32,3	21,3	10723,5
legionowski	36,8	1,0	99,0	3,4	100,0	64,3	0,1	68,6	0,3	0,1	68,2
lipski	1,4	17,9	82,1	0,7	98,4	27,3	0,0	8,4	0,0	0,0	8,3

^a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the system.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2009 R. (cd.)
 MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NUTS 4) IN 2009 (cont.)

POWIATY POWIATS	Zanieczyszczenia powietrza zatrzymane ^a Pollutants retained (excluding CO ₂) ^a		Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) Waste (excluding municipal waste)					Odpady komunalne zebrane w ciągu roku ^d Municipal waste collected during the year ^d		Nakłady na środki trwałe służące Outlays on fixed assets for		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona Legally protected areas possessing unique environmental value		Pomniki przyrody (obiekty) Monuments of nature (number)
			wytworzone w ciągu roku produced during the year			dotychczas składowane (nagromadzone) ^c stan w końcu roku; landfilled up to now (accumulated ^c); end of year		ogółem w tys. ton total in thous. tons	w tym unieszkodliwione w ciągu roku w % zebranych of which treated during the year in % of collected	ochronie środowiska environmental protection	gospodarce wodnej water management	w tys. ha in thous. ha	w % powierzchni ogółem in % of the total area	
	pyłowe particulates	gazowe (bez CO ₂) gases (excluding CO ₂)	ogółem grand total	w tymof which										
				poddane odżytkowi recovered	unieszkodliwione treated	razem total	w tym składowane ^b of which land-filled ^b	w mln zł in mln zł						
	w % wytworzonych in % of produced		w tysiącach ton in thousand tonnes											
ŁÓDZKIE (dok.)	99,8	62,4	5983,9	1163,3	4708,0	4676,5	53001,9	577,9	4,7	766,9	213,9	343,0	18,8	3509
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiaty:</i>														
pabianicki	94,2	-	46,5	46,2	0,3	0,3	-	39,9	4,4	62,7	2,1	8,9	18,2	68
pajęczański	37,2	-	15,8	15,4	-	-	-	6,3	26,7	33,0	0,6	4,4	5,4	75
piotrkowski	99,6	-	16,8	15,9	0,2	0,2	-	9,5	0,4	13,6	2,7	14,0	9,8	315
poddębicki	-	-	27,7	27,7	-	-	-	6,7	0,0	1,2	5,3	21,3	24,2	79
radomszczański	96,2	6,1	21,5	21,5	-	-	-	24,7	0,0	29,1	5,3	19,6	13,6	139
rawski	-	-	23,0	21,7	0,5	-	-	8,4	0,0	2,2	0,3	13,2	20,5	125
sieradzki	89,7	-	14,6	14,0	0,4	0,4	-	17,9	1,3	29,0	14,0	36,7	24,6	300
skiermiewicki	-	-	9,4	4,3	0,3	0,1	-	5,4	14,8	4,0	0,9	17,9	23,7	193
tomaszowski	96,4	-	174,6	77,9	36,9	35,9	1179,9	24,3	0,0	36,4	9,7	11,7	11,4	631
wieluński	92,7	-	21,9	20,1	1,8	-	-	6,3	1,4	12,5	0,9	18,3	19,8	149
wieruszowski	98,8	-	51,7	51,2	0,2	0,2	16,3	3,4	1,3	8,6	1,8	22,9	39,6	54
zdunicki	93,9	0,6	24,5	22,3	1,3	1,3	-	16,3	0,0	4,6	0,5	2,7	7,3	109
zgierski	97,6	1,0	37,7	21,0	16,6	9,0	438,3	44,8	0,0	53,3	17,3	22,9	26,7	242
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
<i>Cities with powiat status:</i>														
Łódź	99,8	3,9	601,3	513,2	84,3	80,7	738,2	223,6	9,2	339,9	132,3	2,0	6,7	295
Piotrków Trybunalski	86,4	7,5	59,2	40,3	9,3	9,3	322,3	16,2	0,0	2,7	0,0	1,0	14,8	13
Skiermiewice	97,2	9,9	23,8	22,2	1,6	-	-	16,8	0,0	5,1	0,0	0,0	0,2	89
MAŁOPOLSKIE	99,4	46,2	6682,0	5755,9	865,6	788,7	144436,8	686,2	2,2	765,9	248,3	790,4	52,1	2132
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiaty:</i>														
bocheński	94,5	16,9	45,0	41,6	3,1	3,1	90,7	14,8	2,5	14,4	21,6	36,3	55,9	138
brzeski	92,4	65,6	71,7	65,9	4,8	4,8	-	9,2	0,0	1,8	4,6	44,1	74,7	68
chrzanowski	99,7	70,2	1721,7	1547,5	163,4	162,7	43811,3	28,8	0,0	37,6	5,7	8,5	22,9	115
dąbrowski	-	-	-	-	-	-	-	5,0	0,0	15,0	0,1	5,3	10,0	13
gorlicki	94,6	2,0	15,2	14,4	0,4	0,1	0,4	17,0	0,0	13,4	2,2	59,0	61,1	35
krakowski	99,8	39,5	208,7	162,8	14,9	5,3	3923,2	39,4	2,5	60,6	10,4	38,0	30,8	474
limanowski	-	-	23,8	22,9	0,9	-	-	13,1	2,0	11,5	3,7	61,9	65,1	54
miechowski	-	-	-	-	-	-	-	4,9	0,0	1,9	0,5	58,4	86,4	32
myślenicki	89,7	12,2	7,3	4,5	2,4	2,1	-	15,1	0,0	25,7	1,2	7,8	11,6	118
nowosądecki	99,2	-	352,0	249,0	103,0	102,1	6545,2	19,8	0,0	12,5	11,0	126,1	81,3	173
nowotarski	84,8	-	27,3	14,1	13,2	0,2	22,6	24,1	5,5	24,8	1,3	137,2	93,0	98
olkuski	99,1	97,0	1625,6	1537,6	85,0	82,1	40851,0	26,5	0,0	11,4	0,8	20,4	32,9	77
oświęcimski	99,6	4,1	995,9	806,2	189,7	172,6	6784,7	36,5	9,5	13,0	14,1	0,2	0,6	61
proszowicki	-	-	-	-	-	-	-	3,7	0,0	6,8	0,2	6,6	15,9	35
suski	-	81,0	9,4	7,2	2,2	0,1	7,6	11,7	0,0	5,4	3,2	19,1	27,8	54
tarnowski	83,4	-	-	-	-	-	-	20,1	0,0	23,0	3,5	104,9	74,3	139
tatrzański	-	-	43,3	28,5	11,8	11,3	-	19,3	0,4	12,9	0,4	43,7	92,7	15
wadowicki	89,1	-	28,0	17,3	4,0	1,4	-	18,3	0,0	23,1	84,4	7,4	11,5	114
wielicki	90,0	-	5,4	5,3	0,1	-	-	16,6	0,0	36,4	11,3	0,1	0,3	65
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
<i>Cities with powiat status:</i>														
Kraków	98,7	0,4	1264,6	1053,4	210,1	205,6	40194,4	280,4	3,1	405,6	33,0	4,9	14,9	204
Nowy Sącz	98,6	29,1	82,2	45,9	35,6	22,5	46,5	23,8	0,0	1,7	8,1	0,4	6,3	11
Tarnów	99,6	31,6	154,9	131,8	21,0	12,7	2159,2	38,3	0,0	7,5	26,9	0,1	1,0	39
MAZOWIECKIE	99,6	39,5	5859,5	3662,0	2049,5	601,8	48072,0	1433,1	18,8	1591,7	553,5	1054,9	29,7	4235
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiaty:</i>														
białobrzeski	-	-	27,6	27,6	-	-	-	4,5	0,0	1,7	0,4	35,0	54,8	39
ciechanowski	66,0	-	125,0	123,5	0,7	0,4	-	21,5	2,4	17,3	2,8	39,7	37,5	123
garwoliński	83,8	-	39,0	18,7	20,3	-	-	7,2	0,0	22,2	7,5	47,2	36,8	98
gostyniński	99,9	53,5	14,1	11,4	-	-	-	7,3	0,0	2,3	0,8	26,4	42,9	53
grodziski	-	88,1	6,4	4,7	1,7	0,3	-	25,4	65,9	42,9	9,6	8,6	23,5	237
grójce	27,6	-	120,4	120,4	-	-	-	33,8	0,1	5,8	10,4	29,1	23,0	70
koziński	99,8	52,1	1093,0	595,3	482,6	479,5	28378,7	12,7	0,0	216,6	1,8	10,5	11,4	97
legionowski	87,8	-	546,5	545,4	0,1	-	-	32,5	3,8	21,9	132,4	28,1	72,0	114
lipski	61,4	-	2,5	0,3	2,2	2,2	-	2,5	0,0	0,3	1,5	15,2	20,6	25

a W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń. b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. c Na terenach zakładów. d Bez wyselekcjonowanych.
 a In facilities for the reduction of pollutants. b On own plant grounds and other land. c On plant grounds. d Without selected.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2009 R. (cd.)
 MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NUTS 4) IN 2009 (cont.)

POWIATY POWIATS	Pobór wody Water withdrawal			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania Industrial and municipal waste requiring treatment		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem Population using waste water treatment plants in % of total population	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych Emission of air pollutants from plants generating substantial pollution				
	ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym na potrzeby of which for the purposes of		ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym oczyszczone w % ogółem of which treated in % of total		pyło- wych particu- lates	gazowych gases			
		przemysłu industry	eksploatacji sieci wodociągo- wej ^d exploita- tion of the water-line system ^a					ogółem total	w tym of which		
									dwutlenek siarki sulphur dioxide	tlenki azotu nitric oxides	dwu- tlenek węgla carbon dioxide
w % ogółem in % of total			w tysiącach ton in thousand tonnes								
MAZOWIECKIE (dok.)	2820,0	85,9	10,6	229,2	89,4	51,3	5,1	27935,1	90,8	46,2	27781,4
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
łosicki	2,7	11,6	50,1	0,5	99,8	42,1	0,0	18,6	0,0	0,1	18,2
makowski	4,9	4,6	38,5	0,7	100,0	32,7	0,0	2,7	0,0	0,0	2,5
miński	16,3	4,0	34,9	2,8	98,3	44,0	0,1	43,6	0,1	0,1	43,0
mławski	4,7	8,2	76,9	1,3	99,7	47,6	0,0	15,7	0,1	0,0	15,5
nowodworski	3,7	2,5	97,5	1,5	99,7	53,2	0,0	40,3	0,1	0,1	40,0
ostrołęcki	13,2	6,5	16,3	1,0	99,2	17,4	-	1,9	-	0,0	1,9
ostrowski	4,8	11,9	79,0	1,5	99,4	37,6	0,2	115,1	0,5	0,2	111,8
otwocki	6,5	8,9	76,3	2,8	98,7	44,0	0,0	15,3	0,0	0,1	15,0
piaseczyński	12,8	13,9	59,8	7,5	100,0	60,6	0,1	61,4	0,2	0,1	60,9
płocki	6,5	1,7	76,1	1,3	95,8	26,4	-	0,4	-	-	0,3
płoński	4,8	11,1	85,4	1,4	99,1	35,4	0,1	28,2	0,1	0,1	27,7
pruskowski	7,5	5,6	46,6	5,9	94,7	73,8	0,1	132,8	0,3	0,2	132,2
przasnyski	15,6	-	22,0	1,3	99,7	44,3	0,0	31,3	0,1	0,0	31,1
przysuski	2,6	35,0	55,2	1,0	100,0	25,5	0,1	34,7	0,1	0,1	34,4
pułtuski	3,9	0,5	66,3	1,3	99,8	36,3	0,0	17,9	0,1	0,0	17,6
radomski	14,5	0,9	38,0	2,0	96,0	37,0	0,1	35,0	0,1	0,1	34,7
siedlecki	9,5	2,8	29,4	0,8	98,4	23,1	0,0	10,1	0,0	0,0	10,0
sierpecki	4,0	22,2	68,5	1,4	100,0	45,4	0,0	37,0	0,1	0,1	36,8
sochaczewski	5,8	16,2	83,8	2,7	100,0	47,2	0,1	65,1	0,2	0,1	64,5
sokołowski	4,9	9,0	66,3	2,1	96,2	42,4	0,1	61,3	0,2	0,1	60,6
sztyrboński	5,1	0,4	23,8	0,4	97,7	31,6	0,0	14,0	0,1	0,0	13,9
warszawski Zachodni	7,0	16,2	83,8	3,1	100,0	53,5	0,0	14,0	0,0	0,0	13,9
węgrowski	5,3	8,4	49,4	1,1	95,0	31,3	0,0	12,2	-	0,0	12,1
wołomiński	9,5	13,3	60,5	6,1	98,8	44,0	0,1	56,8	0,1	0,1	56,5
wyszowski	7,9	1,3	39,9	1,4	99,7	50,2	0,0	60,0	0,2	0,2	59,5
zwoleński	1,3	31,0	68,8	0,7	99,2	32,3	0,0	13,2	0,0	0,0	13,0
żuromiński	2,6	6,9	85,1	0,4	99,5	26,0	0,0	8,3	0,0	0,0	8,1
żyrardowski	3,8	2,6	97,4	2,0	99,4	62,3	0,1	54,6	0,3	0,1	54,1
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>											
<i>Cities with powiat status:</i>											
Ostrołęka	542,4	99,5	0,5	9,2	100,0	97,9	0,4	2898,8	9,0	5,3	2882,4
Płock	30,1	77,0	23,0	17,1	99,5	96,1	0,6	6207,1	21,2	7,2	6175,7
Radom	13,5	7,0	93,0	11,1	100,0	93,3	0,2	259,2	1,0	0,3	257,7
Siedlce	5,0	15,7	84,3	3,5	100,0	94,5	0,1	138,7	0,3	0,2	137,8
m.st. Warszawa	307,9	63,6	36,4	111,9	76,7	50,9	0,9	6138,8	22,7	9,4	6104,8
OPOLSKIE	120,4	35,2	41,2	93,4	86,3	63,6	3,1	13805,8	12,4	22,7	13744,4
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
brzeski	6,8	4,6	68,5	3,5	99,6	79,2	0,2	108,6	0,6	0,2	107,5
głubczycki	2,8	4,3	93,1	1,2	99,0	48,6	0,2	9,3	0,1	0,1	8,8
kędzierzyński-Kozielski	14,2	62,7	37,3	19,9	99,9	79,8	0,7	1346,8	3,8	4,0	1332,8
kluczborski	5,6	27,7	51,0	1,9	67,6	54,9	0,1	49,2	0,2	0,1	48,7
krapkowicki	9,9	77,1	22,9	3,9	99,1	65,4	0,5	3581,8	1,6	4,2	3564,7
namysłowski	12,8	2,2	16,1	1,0	100,0	39,8	0,1	22,2	0,1	0,0	21,9
nyski	8,5	10,4	84,3	5,1	87,1	59,9	0,1	100,1	0,6	0,1	99,1
oleski	3,4	18,1	73,9	1,2	96,8	42,3	0,0	10,6	0,0	0,0	10,5
opolski	36,7	55,2	14,9	34,5	98,1	47,5	0,9	7967,4	4,5	13,2	7946,5
prudnicki	3,1	17,2	82,8	1,6	99,9	57,4	0,1	41,1	0,2	0,0	40,8
strzelecki	7,5	5,7	51,9	12,5	14,6	54,1	0,0	40,5	0,1	0,1	40,3
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>											
<i>Cities with powiat status:</i>											
Opole	9,1	9,3	90,7	7,1	100,0	98,9	0,2	528,2	0,7	0,7	522,8
PODKARPACKIE	305,6	53,1	27,2	71,5	97,6	61,1	2,0	3402,2	8,8	5,5	3383,7
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
bieszczadzki	1,3	-	100,0	0,3	97,7	48,1	0,0	15,6	0,1	0,0	15,4
brzozowski	0,7	9,7	90,3	1,0	87,4	30,9	-	-	-	-	-

a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

a Water withdrawal by intakes before entering the system.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2009 R. (cd.)
 MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NUTS 4) IN 2009 (cont.)

POWIATY POWIATS	Zanieczyszczenia powietrza zatrzymane ^a Pollutants retained (excluding CO ₂) ^a		Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) Waste (excluding municipal waste)					Odpady komunalne zebrane w ciągu roku ^d Municipal waste collected during the year ^d		Nakłady na środki trwałe służące Outlays on fixed assets for		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona Legally protected areas possessing unique environmental value		Pomniki przyrody (obiekty) Monuments of nature (number)
			wytworzone w ciągu roku produced during the year				dotychczas składowane (nagromadzone ^c); stan w końcu roku landfilled up to now (accumulated ^c) end of year	ogółem w tys. ton total in thous. tons	w tym unieszkodliwione w ciągu roku w % zebranych of which treated during the year in % of collected	ochronie środowiska environmental protection	gospodarce wodnej water management	w tys. ha in thous. ha		
	pyłowe particulates	gazowe (bez CO ₂) gases (excluding CO ₂)	ogółem grand total	w tym of which										
				poddane odzyskowi recovered	unieszkodliwione treated	ogółem w tys. ton total in thous. tons	w tym w tym składowane ^b of which land-filled ^b	w mln zł in mln zł	w tys. ha in thous. ha	w % powierzchni ogółem in % of the total area				
	w % wytworzonych in % of produced		w tysiącach ton in thousand tonnes											
MAZOWIECKIE (dok.)	99,6	39,5	5859,5	3662,0	2049,5	601,8	48072,0	1433,1	18,8	1591,7	553,5	1054,9	29,7	4235
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiaty:</i>														
łosicki	39,7	-	-	-	-	-	-	3,8	0,0	3,1	0,1	18,2	23,5	82
makowski	11,8	-	2,2	2,2	-	-	-	4,8	0,0	3,7	4,2	1,0	1,0	47
miński	85,8	-	39,6	36,1	1,0	-	-	31,0	0,0	20,2	7,9	34,7	29,8	217
mławski	46,9	-	43,4	39,0	4,3	-	-	13,6	0,0	5,2	0,7	59,4	50,2	72
nowodworski	39,2	59,6	105,3	104,7	0,2	0,2	-	21,4	0,0	24,2	3,7	42,2	60,8	48
ostrolecki	-	-	62,9	59,8	3,1	-	-	8,0	0,0	19,9	3,5	0,9	0,4	82
ostrowski	93,3	69,6	10,6	8,7	1,9	-	-	12,1	0,0	20,2	2,0	1,3	1,1	30
otwocki	62,6	31,8	27,2	14,0	1,6	0,6	-	40,7	0,0	94,4	1,6	48,0	78,0	132
piaseczyński	76,1	75,5	59,9	51,8	6,5	1,7	134,9	54,2	3,6	122,0	10,6	32,6	52,5	159
płocki	-	-	8,0	8,0	-	-	-	12,0	13,6	8,1	4,7	60,3	33,6	165
płoński	83,7	-	13,0	11,4	0,1	0,1	1,8	16,8	0,0	23,9	0,6	49,2	35,7	123
pruskowski	77,8	-	30,4	23,3	2,7	-	-	59,9	20,5	51,0	22,8	8,6	34,9	123
przasnyski	45,8	-	102,1	99,3	2,8	-	-	6,4	0,0	9,7	0,1	3,9	3,2	41
przysuski	86,4	-	13,9	13,0	0,8	-	-	3,5	0,0	4,6	1,2	32,2	40,1	39
pultuski	45,5	-	17,6	17,6	-	-	-	6,8	0,0	5,2	0,8	14,0	16,9	45
radomski	85,6	-	1,4	1,4	-	-	-	12,0	0,0	8,2	5,2	33,1	21,6	214
siedlecki	81,5	6,3	8,7	5,4	2,0	-	-	5,3	0,0	14,3	5,9	39,2	24,5	109
sierpecki	94,7	-	23,4	23,4	-	-	-	7,6	0,0	11,6	2,6	42,6	50,0	36
sochaczewski	84,4	-	21,7	21,4	-	-	7,2	23,1	0,0	7,5	3,7	25,2	34,3	81
sokołowski	86,4	-	304,4	291,1	7,1	-	-	4,7	0,0	2,4	5,0	46,3	40,9	157
szydłowiecki	95,6	-	1,1	1,1	-	-	-	6,4	0,0	0,6	3,4	17,6	39,0	34
warszawski Zachodni	85,0	-	4,3	3,8	0,5	-	-	50,6	24,3	32,7	8,7	24,9	46,7	117
węgrowski	83,0	-	14,4	13,5	-	-	-	8,0	0,0	7,0	3,0	46,4	38,0	174
wołomiński	96,6	33,3	20,0	10,2	9,3	0,2	34,1	47,0	5,7	91,7	10,7	20,0	20,9	232
wyszowski	95,9	-	21,1	21,1	-	-	-	9,6	0,0	26,3	1,1	0,1	0,1	-
zwoleniński	45,8	-	-	-	-	-	-	3,2	0,0	0,9	4,8	6,3	11,0	86
żuromiński	43,3	-	1,2	1,2	-	-	-	5,1	0,0	7,5	0,4	59,6	73,9	35
żyrardowski	97,7	-	23,4	23,4	-	-	-	16,5	7,1	24,5	8,5	32,4	60,8	129
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
<i>Cities with powiat status:</i>														
Ostrołęka	99,8	38,0	445,3	378,7	43,5	43,2	8051,6	15,4	0,0	153,4	0,7	-	-	7
Płock	3,8	11,5	92,8	54,9	29,5	13,7	14,2	40,1	46,8	208,0	2,8	2,0	22,7	11
Radom	97,1	18,5	103,6	98,3	3,3	0,6	61,3	76,9	12,8	85,4	10,5	0,3	2,3	20
Siedlce	94,1	7,5	57,0	46,8	-	-	-	32,1	0,8	6,3	1,8	0,4	13,5	54
m.st. Warszawa	99,8	31,0	2205,1	730,1	1421,7	59,1	11388,2	627,1	30,3	157,1	243,0	12,0	23,3	478
OPOLSKIE	99,9	64,8	907,9	776,8	84,3	71,6	22507,2	252,8	3,6	316,8	51,2	257,1	27,3	595
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiaty:</i>														
brzeski	87,2	-	16,3	14,6	0,6	0,5	-	22,1	0,0	8,4	17,0	14,8	16,9	115
glubczycki	62,7	-	8,9	8,9	-	-	-	8,1	1,0	2,4	0,5	8,4	12,5	9
kędzierzyński-Kozielski	99,3	61,9	224,2	155,5	37,5	37,3	18636,7	22,7	0,0	27,0	8,3	4,7	7,5	48
kluczborski	89,2	-	8,2	8,1	-	-	-	12,2	0,0	14,4	2,0	30,9	36,3	51
krapkowicki	100,0	73,4	87,8	71,8	13,7	13,1	1180,9	18,6	0,0	13,2	1,3	9,4	21,2	37
namysłowski	81,8	-	15,2	14,8	0,3	0,1	-	8,9	99,3	7,9	2,5	34,9	46,6	30
nyski	90,3	-	33,3	28,2	4,7	4,7	-	38,8	0,0	155,5	4,2	23,0	18,8	48
oleski	68,4	-	1,3	1,3	-	-	-	10,6	1,4	4,5	1,3	8,8	9,0	37
opolski	99,9	67,4	98,6	90,1	0,1	0,1	2356,2	26,3	0,0	53,1	4,2	88,5	55,8	136
prudnicki	84,4	-	4,3	1,7	2,2	-	5,8	14,6	0,0	3,6	1,2	1,7	2,9	8
strzelecki	87,4	-	13,4	13,1	-	-	-	16,1	0,0	13,8	5,5	32,1	43,1	52
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
<i>Cities with powiat status:</i>														
Opole	99,8	-	396,4	368,7	25,2	15,8	327,6	53,9	0,0	13,0	3,3	0,0	0,1	24
PODKARPACKIE	98,7	35,6	969,9	786,4	137,1	97,9	528,9	327,5	0,3	337,8	117,8	794,7	44,5	1262
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiaty:</i>														
bieszczadzki	35,9	-	4,3	4,3	-	-	-	3,5	0,0	2,4	0,1	114,1	100,0	85
brzozowski	-	-	12,7	4,3	-	-	-	5,6	0,0	7,6	0,0	26,3	48,7	35

a W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń. b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. c Na terenach zakładów. d Bez wyselekcjonowanych.
 a In facilities for the reduction of pollutants. b On own plant grounds and other land. c On plant grounds. d Without selected.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2009 R. (cd.)
 MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NUTS 4) IN 2009 (cont.)

POWIATY POWIATS	Pobór wody Water withdrawal			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania Industrial and municipal waste requiring treatment		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem Population using waste water treatment plants in % of total population	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych Emission of air pollutants from plants generating substantial pollution				
	ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym na potrzeby of which for the purposes of		ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym oczyszczane w % ogółem of which treated in % of total		pyło- wych particu- lates	gazowych gases			
		przemysłu industry	eksploatacji sieci wodociągo- wej ^a exploita- tion of the water-line system ^a					ogółem total	w tym of which		
									dwutlenek siarki sulphur dioxide	tlenki azotu nitric oxides	dwu- tlenek węgla carbon dioxide
w % ogółem in % of total			w tysiącach ton in thousand tonnes								
PODKARPACKIE	305,6	53,1	27,2	71,5	97,6	61,1	2,0	3402,2	8,8	5,5	3383,7
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
dębicki	7,0	18,0	77,7	4,9	94,8	52,0	0,1	106,6	0,3	0,1	106,0
jarosławski	5,9	1,5	98,5	3,2	98,9	67,6	0,0	175,2	0,2	0,6	174,4
jasielski	4,4	27,2	68,3	3,5	91,0	43,6	0,1	76,7	0,3	0,2	76,1
kolbuszowski	3,4	0,1	23,9	1,0	93,1	46,3	0,0	22,5	0,0	0,0	22,2
krośnieński	7,6	9,5	90,5	3,1	97,7	62,8	0,0	54,2	0,1	0,1	54,0
leski	1,0	26,1	73,9	0,9	92,0	51,4	0,0	0,1	0,0	-!	0,1
leżajski	5,2	55,8	44,2	1,9	96,5	42,3	0,0	387,9	0,2	0,2	387,3
lubaczowski	5,3	1,3	43,7	1,1	93,6	53,9	-	-	-	-	-
łańcucki	4,1	5,0	84,0	2,3	99,9	77,1	0,0	0,1	-	0,0	0,0
mielecki	10,0	8,5	60,3	4,3	100,0	57,3	0,6	314,8	0,6	0,5	312,8
nizański	3,0	-	66,7	1,0	97,7	48,9	0,1	29,5	0,1	0,0	29,0
przemyski	14,9	0,7	8,0	1,0	93,0	41,8	-	-	-	-	-
przeworski	2,4	2,5	97,5	1,6	92,0	60,6	0,0	8,6	0,0	0,0	8,5
ropczycko-Sędziszowski	2,6	19,0	81,0	1,4	94,8	36,8	0,1	101,8	0,4	0,1	101,1
rzeszowski	4,9	9,8	90,2	3,5	97,5	62,0	0,0	12,1	0,0	0,0	11,9
sanocki	4,6	11,1	83,1	2,2	98,1	63,5	0,1	66,2	0,2	0,1	65,7
stałowowlowski	141,7	94,5	3,0	6,7	99,9	68,4	0,2	1301,2	4,7	2,4	1293,8
strzyżowski	2,9	0,4	60,9	0,6	98,1	24,1	0,0	0,6	0,0	0,0	0,5
tarnobrzeski	35,0	3,3	7,2	6,8	99,7	53,8	0,0	15,8	0,1	0,0	15,7
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>											
<i>Cities with powiat status:</i>											
Krosno	0,2	100,0	-	2,3	96,4	91,1	0,1	99,4	0,2	0,3	98,8
Przemysł	5,2	11,6	88,4	2,9	100,0	99,4	0,1	102,1	0,4	0,1	101,6
Rzeszów	14,3	8,0	92,0	10,3	98,2	98,0	0,2	447,3	0,7	0,5	445,5
Tarnobrzeg	18,2	87,4	12,6	3,5	100,0	96,1	0,1	63,7	0,3	0,1	63,2
PODLASKIE	94,6	13,4	61,5	40,5	97,4	62,5	1,1	1597,6	3,4	3,1	1588,5
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
augustowski	3,5	1,6	95,6	1,3	100,0	55,2	0,1	39,7	0,1	0,1	39,3
białostocki	31,6	1,5	72,2	2,9	96,9	51,6	0,0	22,2	0,1	0,0	21,9
bielski	4,4	25,2	61,3	1,8	99,5	51,5	0,1	49,1	0,1	0,1	48,7
grajewski	5,0	21,3	39,6	1,7	99,9	52,4	0,3	130,7	0,3	0,6	129,1
hajnowski	2,7	18,7	77,4	1,9	98,6	59,8	0,1	91,5	0,1	0,1	91,1
kolneński	2,0	21,9	64,2	0,7	99,4	26,9	0,1	28,9	0,1	0,0	28,6
łomżyński	3,1	19,9	75,0	0,8	99,6	17,9	0,0	11,2	0,0	0,0	11,2
moniecki	11,1	3,4	17,9	0,8	98,9	41,9	0,0	28,6	0,1	0,0	28,4
sejneński	1,2	16,3	81,8	0,5	98,8	30,3	-	-	-	-	-
siemiatycki	5,0	13,4	51,6	1,2	96,7	27,2	-	12,7	0,0	0,0	12,7
sokólski	3,1	13,6	82,5	1,5	98,6	43,0	0,0	7,1	0,0	0,0	7,0
suwalski	1,7	6,8	93,0	0,3	98,3	24,4	-	-	-	-	-
wysokomazowiecki	5,5	29,1	70,2	2,5	99,9	30,0	0,1	61,4	0,1	0,1	61,1
zambrowski	4,5	13,6	53,2	1,4	97,8	57,7	0,1	37,7	0,1	0,1	37,5
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>											
<i>Cities with powiat status:</i>											
Białystok	1,6	100,0	-	14,5	94,6	96,6	0,2	832,4	1,5	1,7	828,9
Łomża	4,2	41,1	58,9	3,4	99,6	100,0	0,1	100,6	0,4	0,1	100,0
Suwałki	4,2	25,4	74,6	3,3	100,0	98,5	0,1	143,7	0,5	0,2	142,9
POMORSKIE	224,6	43,3	52,3	126,7	98,8	80,5	2,6	5427,8	16,3	8,3	5397,6
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
bytowski	4,3	23,3	69,8	1,8	98,8	71,2	0,0	22,2	0,1	0,0	22,0
chojnicki	5,6	4,4	76,8	2,6	98,8	83,3	0,0	33,9	0,1	0,0	33,5
człuchowski	3,7	22,5	71,2	1,8	96,8	72,1	0,1	22,6	0,1	0,0	22,3
gdański	4,6	5,2	94,8	2,7	87,2	74,4	-	-	-	-	-
kartuski	5,4	7,0	93,0	2,2	100,0	44,0	0,1	14,1	0,1	0,0	13,9

a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

a Water withdrawal by intakes before entering the system.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2009 R. (cd.)
 MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NUTS 4) IN 2009 (cont.)

POWIATY POWIATS	Zanieczyszczenia powietrza zatrzymane ^a Pollutants retained (excluding CO ₂) ^a		Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) Waste (excluding municipal waste)					Odpady komunalne zebrane w ciągu roku ^d Municipal waste collected during the year ^d		Nakłady na środki trwałe służące Outlays on fixed assets for		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona Legally protected areas possessing unique environmental value		Pomniki przyrody (obiekty) Monuments of nature (number)
			wytworzone w ciągu roku produced during the year			dotychczas składowane (nagromadzone ^c); stan w końcu roku landfilled up to now (accumulated ^c); end of year		ogółem w tys. ton total in thous. tonnes	w tym nieszkodliwione w ciągu roku w % zebranych of which treated during the year in % of collected	ochronie środowiska environmental protection	gospodarce wodnej water management	w tys. ha in thous. ha		
	pyłowe particulates	gazowe (bez CO ₂) gases (excluding CO ₂)	ogółem grand total	w tymof which										
				poddane odżytkowi recovered	nieuszkodliwione treated	razem total	w tym składowane ^b of which land-filled ^b	w mln zł in mln zł						
PODKARPACKIE (dok.)	98,7	35,6	969,9	786,4	137,1	97,9	528,9	327,5	0,3	337,8	117,8	794,7	44,5	1262
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiaty:</i>														
dębicki	93,1	18,7	32,1	21,8	10,0	1,6	37,0	15,6	0,0	30,7	11,1	4,3	5,5	54
jarosławski	90,9	-	2,9	0,2	2,7	-	-	20,4	0,0	15,2	9,0	24,6	24,0	39
jasielski	92,3	0,3	30,7	25,2	3,2	0,2	5,4	20,2	0,0	56,4	14,8	30,2	36,3	37
kolbuszowski	99,9	-	4,5	0,2	4,0	-	-	5,0	0,0	9,8	4,9	38,2	49,4	48
krośnieński	92,6	63,0	4,6	1,2	3,4	-	-	12,4	0,0	5,2	3,5	59,0	63,7	69
leski	-	-	-	-	-	-	-	5,5	0,0	9,3	1,9	82,0	98,2	23
leżajski	96,2	88,5	50,9	46,7	4,2	0,5	-	10,5	0,0	6,8	1,7	24,6	42,1	9
lubaczowski	-	-	-	-	-	-	-	5,6	0,0	10,4	2,8	62,7	47,9	132
łańcucki	-	3,4	32,1	28,4	1,4	1,4	102,9	8,3	0,0	6,4	3,4	9,5	21,1	12
mielecki	94,6	50,6	138,8	133,5	4,1	-	-	29,1	0,0	13,1	10,6	11,6	13,2	31
nizański	56,8	-	19,9	19,9	-	-	-	3,3	0,0	9,0	2,5	-	-	58
przemyski	-	-	5,0	5,0	-	-	-	6,6	0,0	9,1	3,2	85,8	70,7	187
przeworski	47,2	13,4	10,3	9,9	0,4	-	-	7,4	0,0	9,1	5,9	31,5	45,2	97
ropczycko-Sędziszowski	95,5	-	73,0	20,1	52,9	52,9	67,0	5,1	0,0	7,6	0,5	18,3	33,3	26
rzeszowski	43,6	41,3	12,4	11,9	-	-	-	16,8	0,0	16,4	11,8	44,3	37,6	73
sanocki	93,8	70,8	22,8	22,3	-	-	-	14,9	1,6	4,7	1,5	100,2	81,8	48
stałowowlowski	99,8	-	227,0	223,1	2,6	0,6	223,1	20,2	0,0	17,3	10,3	4,3	5,2	60
strzyżowski	30,0	1,5	4,0	4,0	-	-	-	1,8	0,0	2,7	3,1	23,2	46,0	24
tarnobrzeski	94,8	93,3	45,8	45,5	0,3	-	-	8,5	0,0	7,0	0,6	-	-	32
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
<i>Cities with powiat status:</i>														
Krosno	86,5	1,5	57,1	24,9	28,9	22,1	67,6	11,7	6,5	15,1	1,3	0,0	0,1	3
Przemysł	98,6	-	19,6	19,2	0,1	0,1	-	21,8	0,0	10,9	3,2	-	-	38
Rzeszów	95,6	2,9	95,4	69,4	0,6	0,2	-	56,9	0,0	40,2	9,6	0,0	0,1	4
Tarnobrzeg	98,8	37,3	64,0	45,4	18,3	18,3	25,9	10,9	0,0	15,4	0,5	-	-	38
PODLASKIE	98,4	8,2	737,9	665,3	24,7	5,3	2367,0	235,9	12,6	140,6	34,2	645,5	32,0	1916
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiaty:</i>														
augustowski	94,5	-	8,8	7,4	1,4	0,1	-	15,6	0,0	9,8	0,3	110,8	66,8	72
białostocki	81,8	-	23,8	23,8	-	-	-	27,7	20,6	11,2	4,1	101,0	33,9	153
bielski	75,5	2,3	8,3	2,1	5,0	3,7	5,2	10,7	0,0	1,1	0,9	4,2	3,0	61
grajewski	99,3	16,0	92,5	92,5	-	-	-	6,6	0,0	0,8	1,7	18,9	19,5	19
hajnowski	61,2	-	10,5	10,4	-	-	-	5,3	2,4	5,1	0,3	95,4	58,8	1097
kolneński	72,3	-	6,6	6,6	-	-	-	4,3	0,0	0,6	1,7	21,1	22,4	39
łomżyński	96,5	40,7	178,2	178,2	-	-	-	5,6	0,0	1,3	2,1	35,2	26,0	50
moniecki	84,8	-	118,2	117,5	0,7	-	-	4,4	0,0	5,2	0,8	43,9	31,8	15
sejneński	-	-	1,2	1,2	-	-	-	2,3	9,1	0,8	0,0	52,1	60,9	77
siemiatycki	-	-	15,1	5,4	9,1	0,1	-	5,4	6,6	1,6	0,4	31,3	21,5	42
sokółski	97,0	-	18,4	10,8	-	-	-	11,5	2,0	8,8	1,7	53,2	25,9	50
suwalski	-	-	-	-	-	-	-	3,4	0,0	9,3	2,7	73,4	56,1	119
wysokomazowiecki	87,7	-	21,6	20,4	1,2	-	-	6,6	0,0	3,8	0,8	3,1	2,4	67
zambrowski	88,6	-	11,8	11,6	0,2	-	2,2	6,6	0,0	0,3	0,5	0,3	0,4	4
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
<i>Cities with powiat status:</i>														
Białystok	99,2	12,1	122,2	97,6	1,9	0,7	2359,6	91,4	0,0	65,1	13,6	0,1	1,0	12
Łomża	92,7	-	61,3	46,7	5,0	0,7	-	14,2	0,0	13,6	0,5	0,7	20,7	12
Suwałki	98,8	-	39,4	33,1	0,2	-	-	14,2	163,2	2,2	2,1	1,0	14,7	27
POMORSKIE	99,1	57,3	2647,9	2233,6	177,5	108,8	21737,1	656,8	3,0	680,8	157,5	598,1	32,7	2744
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiaty:</i>														
bytowski	73,9	-	40,9	40,2	0,7	0,7	0,5	10,4	0,0	2,8	2,2	45,6	20,8	327
chojnicki	80,6	-	16,3	10,0	5,9	-	-	19,5	0,0	7,9	1,5	80,2	58,8	225
człuchowski	78,3	-	286,0	270,8	4,6	0,1	-	10,4	0,0	4,8	0,7	16,7	10,6	92
gdański	-	-	25,9	14,1	4,7	-	-	26,5	0,1	36,3	10,2	38,9	49,0	76
kartuski	37,2	-	15,1	11,0	4,1	-	-	16,7	0,0	28,7	3,4	55,2	49,3	121

a W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń. b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. c Na terenach zakładów. d Bez wyselekcjonowanych.
 a In facilities for the reduction of pollutants. b On own plant grounds and other land. c On plant grounds. d Without selected.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2009 R. (cd.)
 MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NUTS 4) IN 2009 (cont.)

POWIATY POWIATS	Pobór wody Water withdrawal			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania Industrial and municipal waste requiring treatment		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem Population using waste water treatment plants in % of total population	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych Emission of air pollutants from plants generating substantial pollution				
	ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym na potrzeby of which for the purposes of		ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym oczyszczane w % ogółem of which treated in % of total		pyło- wych particu- lates	gazowych gases			
		przemysłu industry	eksploatacji sieci wodociągo- wej ^a exploita- tion of the water-line system ^a					ogółem total	w tym of which		
									dwutlenek siarki sulphur dioxide	tlenki azotu nitric oxides	dwu- tlenek węglą carbon dioxide
w % ogółem in % of total			w tysiącach ton in thousand tonnes								
POMORSKIE (dok.)	224,6	43,3	52,3	126,7	98,8	80,5	2,6	5427,8	16,3	8,3	5397,6
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
kościerski	3,1	21,1	78,9	1,6	99,2	65,9	0,0	34,8	0,0	0,1	34,6
kwidziński	44,2	90,6	9,4	37,9	100,0	74,4	0,5	1501,1	2,6	2,0	1495,9
łęborski	4,3	10,6	81,3	2,9	99,0	72,7	0,1	62,9	0,1	0,1	62,3
malborski	7,2	2,4	97,6	2,1	99,6	94,4	0,2	120,5	0,3	0,2	119,6
nowodworski	0,4	-	100,0	1,1	99,6	58,0	0,0	3,2	0,0	0,0	3,2
pucki	11,8	3,3	43,7	3,9	94,1	77,6	0,0	18,7	0,0	0,0	18,5
śląpski	8,0	14,4	67,6	3,6	100,0	64,7	0,1	36,4	0,1	0,1	36,0
starogardzki	9,4	44,0	56,0	5,7	97,5	61,8	0,3	195,3	0,5	0,3	193,9
sztumski	2,3	11,1	88,9	1,1	98,1	64,4	0,0	12,4	0,0	0,0	12,3
tczewski	5,4	3,3	96,7	3,4	99,7	79,1	0,1	85,2	0,2	0,1	84,6
wejherowski	8,6	4,5	90,8	5,2	96,4	71,6	0,1	64,3	0,2	0,1	63,6
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>											
<i>Cities with powiat status:</i>											
Gdańsk	69,2	60,9	39,1	27,2	98,9	97,4	0,7	2305,4	9,2	3,7	2291,3
Gdynia	17,7	23,9	76,1	12,8	98,3	95,7	0,2	733,9	2,2	1,3	730,0
Ślupsk	5,8	5,6	94,4	4,8	100,0	99,4	0,3	147,9	0,4	0,2	147,0
Sopot	3,5	-	100,0	2,2	100,0	100,0	-	13,3	-	0,0	13,3
ŚLĄSKIE	477,3	21,6	62,5	369,8	86,5	70,5	11,7	37908,9	83,4	61,7	37263,9
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
będziński	24,2	32,6	67,4	4,3	98,8	59,7	0,7	3064,3	10,8	6,6	3046,1
bielski	58,5	3,9	60,3	5,7	67,4	40,0	0,2	376,5	1,3	0,3	374,4
bieruńsko-Lędzki	32,1	13,2	86,8	26,6	99,4	66,8	0,2	116,0	0,7	0,2	114,9
cieszyński	32,1	1,2	43,4	5,0	99,9	58,3	0,1	95,9	0,3	0,1	95,1
częstochowski	18,3	2,9	49,9	1,8	99,4	33,8	0,1	432,4	0,3	0,7	430,8
gliwicki	14,1	36,3	61,3	7,8	98,6	54,1	0,3	208,7	0,7	0,3	170,9
kłobucki	5,4	4,0	87,6	1,2	100,0	35,0	0,0	11,6	0,1	0,0	11,4
lubliniecki	9,4	6,8	33,9	2,6	90,1	64,7	0,0	23,5	0,1	0,0	23,3
mikołowski	3,0	80,6	15,0	6,2	79,7	56,8	0,8	4697,2	6,7	8,6	4658,6
myszkowski	6,3	48,0	52,0	2,4	90,4	56,6	0,1	104,2	0,4	0,1	103,5
pszczyński	101,5	4,1	87,6	3,2	92,9	59,4	0,2	307,3	0,4	0,3	204,8
raciborski	6,3	2,8	84,1	2,8	96,6	53,8	0,2	106,5	0,3	0,1	104,9
rybnicki	3,2	16,1	11,9	6,9	33,2	47,4	0,2	97,4	0,5	0,2	96,2
tarnogórski	24,4	10,2	89,8	4,2	89,0	64,2	0,1	438,8	0,8	0,2	436,6
wodzisławski	12,8	25,0	13,5	17,2	42,4	39,9	0,4	401,4	1,0	0,6	369,9
zawierciański	11,1	17,1	82,9	3,0	98,7	42,6	0,2	300,8	0,6	0,4	298,5
żywiecki	8,0	30,7	66,7	3,7	99,1	44,4	0,0	38,4	0,1	0,1	38,2
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>											
<i>Cities with powiat status:</i>											
Bielsko-Biała	8,5	3,1	93,7	11,6	99,5	90,0	0,4	430,4	2,5	0,8	426,6
Bytom	1,7	100,0	-	28,5	94,5	87,8	0,5	407,7	2,4	0,9	403,8
Chorzów	-	-	-	4,6	99,4	97,1	0,1	1119,3	1,7	0,9	1116,3
Częstochowa	11,3	20,6	79,4	11,7	99,5	85,4	0,4	782,7	2,1	2,0	775,7
Dąbrowa Górnicza	4,8	18,2	81,8	15,0	99,6	91,2	2,8	5984,9	6,5	5,5	5901,2
Gliwice	6,7	23,6	76,4	13,1	74,0	91,6	0,4	462,2	1,7	0,6	431,2
Jastrzębie-Zdrój	0,8	100,0	-	3,7	100,0	79,9	0,2	780,1	2,8	1,1	726,1
Jaworzno	36,7	65,0	35,0	39,4	99,6	94,7	0,3	6512,8	8,4	11,4	6489,7
Katowice	8,1	100,0	-	33,2	74,0	81,9	0,6	1134,0	2,8	1,0	1115,3
Mysłowice	1,3	100,0	-	9,5	74,8	9,7	0,1	130,1	0,2	0,1	84,1
Piekary Śląskie	1,3	100,0	-	5,2	95,7	90,6	0,2	83,0	0,5	0,1	82,2
Ruda Śląska	5,7	100,0	-	14,8	90,0	82,3	0,2	519,7	2,4	0,7	471,7
Rybnik	10,9	97,5	-	6,5	99,4	61,9	1,0	7604,1	20,3	15,6	7554,7
Siemianowice Śląskie	0,0	100,0	-	9,8	29,0	99,0	0,1	9,1	0,3	0,1	8,5
Sosnowiec	0,0	100,0	-	29,0	81,8	92,1	0,2	153,7	0,5	0,2	152,5
Świętochłowice	-	-	-	2,0	98,7	97,6	0,0	37,2	0,1	0,1	36,7
Tychy	2,3	100,0	-	9,8	100,0	83,8	0,1	435,4	1,3	0,7	431,9
Zabrze	4,6	14,5	85,5	16,1	98,0	92,1	0,2	420,1	1,7	0,8	400,5
Zory	1,9	3,5	-	1,8	100,0	90,4	0,1	81,3	0,2	0,1	77,3

^a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the system.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2009 R. (cd.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NUTS 4) IN 2009 (cont.)

POWIATY POWIATS	Zanieczyszczenia powietrza zatrzymane ^a Pollutants retained (excluding CO ₂) ^a		Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) Waste (excluding municipal waste)					Odpady komunalne zebrane w ciągu roku ^d Municipal waste collected during the year ^d		Nakłady na środki trwałe służące Outlays on fixed assets for		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona Legally protected areas possessing unique environmental value		Pomniki przyrody (obiekty) Monuments of nature (number)
			wytworzone w ciągu roku produced during the year			dotychczas składowane (nagromadzone ^c); stan w końcu roku) landfilled up to now (accumulated ^c); end of year		ogółem w tys. ton total in thous. tons	w tym unieszkodliwione w ciągu roku w % zebranych of which treated during the year in % of collected	ochronie środowiska environmental protection	gospodarce wodnej water management	w tys. ha in thous. ha	w % powierzchni ogółem in % of the total area	
	pyłowe particulates	gazowe (bez CO ₂) gases (excluding CO ₂)	ogółem grand total	w tymof which		w tym unieszkodliwione w % of which land-filled ^b								
				poddane odzyskowi recovered	unieszkodliwione treated		razem total	w tysiącach ton in thousand tonnes	w mln zł in mln zł					
POMORSKIE (dok.)	99,1	57,3	2647,9	2233,6	177,5	108,8	21737,1	656,8	3,0	680,8	157,5	598,1	32,7	2744
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiaty:</i>														
kościerski	94,2	-	6,7	5,1	0,4	0,4	6,1	14,6	0,0	13,8	2,1	64,0	54,9	77
kwidziński	99,7	28,1	601,4	428,8	48,1	48,1	2244,9	18,3	56,9	21,1	6,6	25,9	31,0	120
łęborski	69,6	0,5	68,8	11,5	7,6	7,0	-	17,0	20,1	12,6	0,5	19,6	27,7	128
malborski	82,8	-	202,2	201,3	-	-	-	18,2	2,1	3,8	2,1	4,1	8,3	78
nowodworski	81,8	54,9	7,6	7,6	-	-	-	9,4	0,0	1,0	3,4	16,8	25,1	34
pucki	82,2	-	30,3	13,4	11,5	2,3	15,2	30,1	0,1	64,0	15,1	26,3	45,5	107
ślupski	79,9	-	47,1	37,8	8,9	6,7	13,9	17,5	1,1	17,7	6,3	52,3	22,7	459
starogardzki	95,6	29,8	36,8	34,8	1,9	0,3	-	29,7	0,0	14,4	2,3	57,1	42,4	119
sztumski	90,0	-	5,7	5,7	-	-	-	9,9	0,0	3,8	0,6	16,4	22,4	76
tczewski	98,7	-	47,1	47,0	-	-	-	32,2	0,0	12,9	2,3	8,9	12,7	60
wejherowski	87,6	-	16,7	16,7	-	-	-	46,3	2,0	27,4	4,8	58,8	46,0	292
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
<i>Cities with powiat status:</i>														
Gdańsk	99,1	72,9	368,3	296,9	56,9	21,0	17856,4	163,6	0,0	322,8	69,4	6,5	24,7	167
Gdynia	99,5	0,1	747,4	728,4	2,7	2,7	1600,1	98,1	3,3	28,7	6,1	4,4	32,3	61
Ślupsk	80,2	-	77,6	52,5	19,5	19,5	-	35,7	2,7	6,2	17,9	-	-	93
Sopot	-	-	-	-	-	-	-	32,5	0,7	50,0	0,0	0,7	40,8	32
ŚLĄSKIE	99,6	30,3	32257,5	30089,5	1854,9	604,4	643584,3	1281,0	6,9	2419,7	242,8	272,8	22,1	1500
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiaty:</i>														
będziński	99,8	51,0	468,3	462,2	6,0	-	2127,7	43,1	0,0	344,2	11,5	0,8	2,2	48
bielski	99,3	53,4	134,8	134,2	0,2	0,2	-	19,7	19,4	26,9	10,3	10,9	23,8	75
bieruńsko-Lędziński	84,8	66,2	1770,9	1769,8	0,1	0,1	5001,4	15,0	2,6	34,2	1,8	0,0	0,3	28
cieszyński	99,3	0,1	59,6	57,5	1,6	1,5	20,7	33,4	0,0	20,5	11,3	24,2	33,1	175
częstochocki	99,9	-	5,3	4,8	0,5	-	236,1	14,1	7,0	34,4	4,5	34,0	22,4	83
gliwicki	97,8	-	2307,2	2228,9	43,1	43,1	146955,7	27,7	0,0	23,6	5,0	9,1	13,7	49
kłobucki	84,8	-	-	-	-	-	1572,0	10,2	0,3	10,5	1,4	6,8	7,6	41
lubliniecki	97,7	47,6	3,3	3,0	0,3	-	-	13,3	0,0	10,7	4,3	28,3	34,4	97
mikołowski	99,8	54,3	2651,2	2587,7	48,7	45,8	37331,4	25,9	0,2	24,9	0,5	3,1	13,2	68
myszkowski	93,6	-	19,2	8,3	7,6	-	125,1	12,8	0,0	9,5	2,7	17,1	35,6	23
pszczyński	99,1	-	3056,8	3050,7	5,8	-	49699,6	28,5	3,2	82,3	3,3	1,1	2,3	46
raciborski	97,4	32,4	13,2	8,3	2,7	2,7	-	27,0	0,5	94,3	9,3	19,8	36,5	52
rybnicki	89,6	-	3,5	3,5	-	-	24549,0	15,1	0,0	3,9	1,5	13,1	58,5	23
tarnogórski	99,7	97,1	122,1	115,5	0,7	0,6	1055,7	38,2	0,0	20,8	4,9	0,5	0,8	147
wodzisławski	98,8	-	2172,8	1776,2	396,6	394,8	78006,8	31,7	0,0	26,3	25,6	0,6	2,2	23
zawierciański	99,3	1,7	338,0	332,0	0,3	0,2	199,2	21,6	2,5	72,4	5,3	33,5	33,4	66
żywiecki	90,8	0,5	120,4	119,8	0,6	0,6	-	18,1	0,1	56,7	14,4	54,2	52,1	116
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
<i>Cities with powiat status:</i>														
Bielsko-Biała	99,2	0,6	139,4	118,0	7,2	4,1	13,9	60,6	1,4	23,8	3,6	5,1	41,0	61
Bytom	97,9	12,2	661,2	650,3	9,0	4,4	82,3	55,0	0,6	161,6	17,2	0,1	1,3	1
Chorzów	99,9	79,6	307,1	271,6	31,5	24,8	-	44,7	3,9	54,1	7,4	0,3	8,5	1
Częstochowa	98,4	1,3	293,0	289,6	2,0	2,0	-	73,2	3,3	271,7	3,9	1,0	6,3	17
Dąbrowa Górnicza	98,6	2,6	1820,4	1659,6	15,7	3,1	4886,5	40,2	0,0	35,4	3,9	3,7	19,4	16
Gliwice	98,5	7,8	1007,4	972,0	33,9	13,2	99976,8	72,1	0,1	58,9	5,5	0,1	0,4	9
Jastrzębie-Zdrój	99,8	-	2950,2	1792,6	1156,7	1,7	136572,3	28,4	0,0	45,7	2,1	-	-	27
Jaworzno	100,0	74,8	1459,6	1442,8	16,8	2,4	16201,8	34,1	0,0	29,4	6,2	0,4	2,5	23
Katowice	99,4	31,8	2955,2	2883,0	9,7	9,7	3451,4	120,5	57,1	47,0	6,5	0,2	1,4	33
Mysłowice	89,0	-	371,2	370,6	-	-	4035,8	27,6	0,0	138,1	0,2	-	-	13
Piekary Śląskie	91,3	0,3	354,4	345,5	8,9	8,9	464,0	20,1	0,1	15,4	0,2	-	-	-
Ruda Śląska	99,4	-	1936,7	1930,5	5,3	1,4	24045,8	53,6	1,5	76,4	4,1	-	-	5
Rybnik	99,9	42,2	3533,6	3526,8	2,5	2,5	4468,6	42,4	0,0	133,8	5,7	4,5	30,3	20
Siemianowice Śląskie	94,7	-	8,6	8,4	-	-	-	26,0	0,0	4,1	0,8	0,1	5,5	12
Sosnowiec	92,4	1,4	122,3	117,1	0,5	0,5	1927,1	67,2	0,028	29,6	1,5	0,0	0,4	70
Świętochłowice	99,9	-	18,1	14,2	3,9	2,3	1,5	16,4	9,4	22,1	8,4	0,0	2,4	3
Tychy	99,7	37,6	319,9	315,0	4,6	1,9	-	32,0	0,1	252,2	5,4	0,0	0,2	2
Zabrze	99,1	5,0	715,4	714,8	-	-	576,1	54,4	7,5	116,6	40,2	-	-	-
Żory	77,4	-	37,2	4,7	31,9	31,9	-	17,1	6,4	7,9	2,3	0,0	0,1	27

a W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń. b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. c Na terenach zakładów. d Bez wyselekcjonowanych.
a In facilities for the reduction of pollutants. b On own plant grounds and other land. c On plant grounds. d Without selected.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2009 R. (cd.)
 MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NUTS 4) IN 2009 (cont.)

POWIATY POWIATS	Pobór wody Water withdrawal			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania Industrial and municipal waste requiring treatment		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem Population using waste water treatment plants in % of total population	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych Emission of air pollutants from plants generating substantial pollution				
	ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym na potrzeby of which for the purposes of		ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym oczyszczane w % ogółem of which treated in % of total		pyło- wych particu- lates	gazowych gases			
		przemysłu industry	eksploatacji sieci wodociągo- wej ^a exploita- tion of the water-line system ^a					ogółem total	w tym of which		
									dwutlenek siarki sulphur dioxide	tlenki azotu nitric oxides	dwu- tlenek węgla carbon dioxide
w % ogółem in % of total			w tysiącach ton in thousand tonnes								
ŚWIĘTOKRZYSKIE	1254,8	88,6	4,5	60,5	77,4	52,7	3,2	11703,5	17,9	19,6	11623,9
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
buski	16,1	0,8	11,4	1,7	84,0	38,2	0,1	37,1	0,8	0,1	36,0
jędrzejowski	17,5	4,9	16,1	1,2	93,2	35,1	0,1	834,2	0,8	0,9	829,1
kazimierski	0,3	-	100,0	0,2	88,8	21,6	0,0	34,2	0,1	0,0	33,9
kielecki	18,5	15,5	66,0	22,8	57,0	31,0	0,4	1372,6	0,8	1,2	1352,1
konecki	12,9	3,6	26,3	1,3	92,5	36,1	0,2	116,4	0,2	0,1	115,7
opatowski	2,7	19,7	80,3	0,8	95,6	31,1	0,3	1614,2	0,5	2,5	1609,5
ostrowiecki	6,5	24,5	75,5	3,5	99,7	59,8	0,1	361,6	0,5	0,4	360,1
pińczowski	8,3	7,5	19,1	2,0	42,1	40,3	0,1	87,1	0,1	0,1	86,7
sandomierski	3,7	5,0	80,9	6,6	18,6	42,2	0,1	132,7	0,1	0,9	131,6
skarżyski	4,0	13,2	86,8	2,3	98,3	70,1	0,4	87,5	0,4	0,2	86,7
starachowicki	5,8	0,6	99,4	2,9	99,9	71,8	0,2	130,3	0,5	0,2	129,2
staszowski	1134,1	97,2	0,3	3,9	96,0	41,2	0,7	6091,3	11,9	12,1	6065,9
włoszczowski	12,9	5,9	12,3	0,9	96,7	36,0	0,3	494,3	0,3	0,2	479,5
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>											
<i>Cities with powiat status:</i>											
Kielce	11,6	10,9	89,1	10,4	100,0	100,0	0,4	310,1	1,0	0,6	307,8
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	144,7	18,6	49,0	49,1	95,7	72,7	1,5	1440,9	4,1	2,4	1431,3
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
bartoszycki	8,8	1,0	36,6	1,7	97,1	68,3	0,1	26,3	0,1	0,1	26,0
braniewski	2,0	0,9	99,1	1,3	83,9	68,5	0,1	28,1	0,1	0,1	27,8
działdowski	7,2	10,4	39,5	1,5	97,7	65,7	0,1	29,2	0,1	0,1	28,8
elbląski	3,7	13,7	55,7	1,3	100,0	43,7	0,1	37,7	0,1	0,0	37,5
elcki	4,5	19,7	80,3	2,9	96,6	80,3	0,1	126,4	0,4	0,1	125,7
giżycki	3,9	17,6	82,4	2,2	98,8	73,6	0,2	56,5	0,1	0,1	55,9
goldapski	1,3	3,6	96,4	0,6	97,3	71,9	-	-	-	-	-
iławski	11,3	5,9	39,9	3,0	96,8	64,8	0,1	58,9	0,2	0,1	58,5
kętrzyński	3,5	-	95,7	1,8	94,1	75,7	0,1	30,9	0,1	0,1	30,6
lidzbarski	2,7	22,5	77,5	1,6	98,5	65,0	0,0	58,5	0,1	0,1	58,3
mragowski	7,9	16,1	31,2	2,2	98,4	68,3	0,1	61,1	0,2	0,1	60,6
nidzicki	3,6	3,9	36,3	0,7	98,5	71,5	0,0	6,5	0,0	0,0	6,4
nowomiejski	2,7	1,5	61,1	0,5	97,9	37,4	-	-	-	-	-
olecki	2,5	12,5	59,2	0,9	96,9	65,6	0,0	1,3	0,0	0,0	1,3
olsztyński	15,8	6,9	28,4	3,4	93,3	55,4	0,0	3,0	0,0	0,0	2,8
ostródzki	11,4	13,2	42,8	3,2	95,6	69,1	0,0	70,6	0,2	0,1	70,2
piski	2,6	13,8	86,2	1,6	91,9	68,4	0,1	79,1	0,1	0,1	78,7
szczywieński	6,1	7,2	53,8	1,9	94,3	67,1	0,1	29,5	0,1	0,1	29,1
węgorzewski	5,8	-	20,2	0,5	99,7	61,6	0,0	5,4	0,0	0,0	5,4
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>											
<i>Cities with powiat status:</i>											
Elbląg	22,1	60,9	39,1	6,3	99,4	99,0	0,1	316,1	1,2	0,6	314,1
Olsztyn	15,2	26,7	73,3	10,0	92,5	99,6	0,2	415,8	1,1	0,7	413,5
WIELKOPOLSKIE	1869,9	83,2	10,8	191,3	97,4	62,4	4,7	17595,6	31,4	24,7	17516,8
<i>Powiaty:</i>											
<i>Powiaty:</i>											
chodzieski	13,3	2,1	23,3	1,8	96,9	71,5	0,0	13,7	0,0	0,0	13,7
czarnkowsko-Trzcianecki	14,6	7,0	28,6	2,1	94,2	54,8	0,2	243,6	0,5	0,3	242,6
gnieźnieński	14,1	4,2	65,2	3,9	96,5	69,2	0,1	58,5	0,3	0,1	57,9
gostyński	6,8	18,8	66,7	3,0	94,1	47,0	0,1	151,4	0,4	0,8	150,1
grodziski	7,9	16,7	34,8	1,5	99,5	49,9	-	0,2	-	0,0	0,2
jarociński	4,3	10,5	86,1	2,7	80,4	70,1	0,1	37,2	0,2	0,1	36,8
kaliski	8,0	2,9	64,1	0,9	97,4	23,7	0,0	2,7	0,0	0,0	2,7
kępiski	3,1	0,9	95,3	1,4	97,4	48,2	0,0	18,9	0,1	0,0	18,7
kolski	7,1	25,5	62,4	2,6	94,7	45,2	0,1	48,6	0,1	0,1	48,3

a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

a Water withdrawal by intakes before entering the system.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2009 R. (cd.)
 MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NUTS 4) IN 2009 (cont.)

POWIATY POWIATS	Zanieczyszczenia powietrza zatrzymane ^a Pollutants retained (excluding CO ₂) ^a		Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) Waste (excluding municipal waste)					Odpady komunalne zebrane w ciągu roku ^d Municipal waste collected during the year ^d		Nakłady na środki trwałe służące Outlays on fixed assets for		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona Legally protected areas possessing unique environmental value		Pomniki przyrody (obiekty) Monuments of nature (number)
			wytworzone w ciągu roku produced during the year			w tym of which		dotychczas składowane (nagromadzone ^c); stan w końcu roku landfilled up to now (accumulated ^c); end of year	ogółem w tys. ton total in thous. tons	w tym unieszkodliwione w ciągu roku w % zebranych of which treated during the year in % of collected	ochronie środowiska environmental protection	gospodarce wodnej water management	w tys. ha in thous. ha	
	pyłowe particulates	gazowe (bez CO ₂) gases (excluding CO ₂)	ogółem grand total	poddane odzyskowi recovered	unieszkodliwione treated									
					razem total	w tym składowane ^b of which land-filled ^b	ogółem total in thous. tons	w mln zł in mln zł	w tys. ha in thous. ha	w % in %				
ŚWIĘTOKRZYSKIE	99,8	39,5	2483,9	2111,8	354,4	343,7	16279,7	197,1	0,5	335,1	77,0	756,0	64,6	747
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiaty:</i>														
buski	64,0	26,3	18,5	18,5	-	-	-	8,7	0,0	8,2	1,8	89,6	92,5	26
jędrzejowski	99,9	-	1,5	1,5	-	-	-	8,5	0,0	8,9	1,7	85,1	67,7	97
kazimierski	82,9	-	6,8	6,8	-	-	-	3,2	0,0	2,2	3,4	7,5	17,8	9
kielecki	98,5	0,3	369,0	368,6	0,2	-	-	15,4	0,0	90,7	14,6	209,6	93,3	101
konecki	97,9	7,7	25,8	25,5	0,3	-	-	11,0	0,0	12,7	1,3	81,2	71,3	27
opatowski	100,0	-	19,8	8,2	8,5	-	-	4,6	0,0	17,7	8,7	13,2	14,5	88
ostrowiecki	99,7	-	666,9	663,3	-	-	-	20,2	2,9	16,6	4,2	45,2	73,3	27
pińczowski	76,5	-	26,9	26,8	0,1	0,1	3,9	4,1	0,0	3,7	7,2	59,8	97,6	47
sandomierski	99,9	-	29,9	29,7	0,2	0,2	-	15,2	0,1	2,4	4,8	4,7	7,0	90
skarżyski	74,0	-	9,1	9,1	-	-	-	9,7	0,0	18,1	1,9	30,0	75,9	51
starachowicki	92,2	-	36,8	31,3	1,1	0,1	-	20,9	0,0	14,9	0,8	46,9	89,6	37
staszowski	99,9	67,0	1009,5	677,9	331,6	331,6	14109,4	9,7	0,0	102,5	21,7	33,0	35,7	73
włoszczowski	96,2	-	102,9	102,6	0,1	-	2000,0	4,9	0,0	22,1	3,8	42,0	46,2	26
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
<i>Cities with powiat status:</i>														
Kielce	94,6	1,9	160,5	142,0	12,3	11,7	166,4	61,1	0,5	14,4	1,1	8,1	74,3	48
WARMIŃSKO- MAZURSKIE	97,2	2,6	755,1	620,5	41,1	14,8	1232,0	304,4	0,0	256,3	97,6	1123,4	46,5	2556
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiaty:</i>														
bartoszycki	41,2	-	6,7	6,4	0,3	0,3	-	11,3	0,0	3,5	2,9	25,7	19,7	163
braniewski	58,8	6,8	1,9	1,9	-	-	-	7,7	0,0	7,4	0,5	36,4	30,3	193
działdowski	75,8	-	39,5	39,5	-	-	-	9,7	0,0	7,1	2,1	36,5	38,2	107
elbląski	63,0	-	4,3	4,2	0,1	0,1	-	7,4	0,0	4,0	2,4	57,7	40,8	601
elcki	91,5	-	38,4	17,1	6,0	-	-	20,2	0,0	11,1	4,6	55,9	50,3	31
giżycki	74,4	4,9	3,9	3,9	-	-	-	5,3	0,0	2,1	2,4	73,7	65,8	151
goldapski	-	-	8,5	8,3	0,2	0,2	-	1,9	0,0	1,9	0,3	60,6	78,5	37
iławski	94,9	-	58,1	48,4	3,7	0,3	-	11,6	0,0	8,9	4,1	59,4	42,9	162
kętrzyński	84,8	0,3	7,4	7,4	-	-	-	12,9	0,0	11,4	1,3	26,5	21,8	179
lidzbarski	98,5	-	1,6	1,6	-	-	-	17,1	0,0	2,7	0,6	22,4	24,2	56
mragowski	82,7	-	4,1	3,8	-	-	-	12,2	0,0	1,2	2,2	64,2	60,3	75
nidzicki	53,3	18,3	30,7	28,5	2,2	-	-	5,4	0,0	1,2	0,9	55,6	57,9	23
nowomiejski	-	-	6,6	2,0	4,4	-	-	2,8	0,0	1,6	0,3	24,5	35,2	35
olecki	-	-	5,7	1,7	-	-	-	6,2	0,0	8,1	2,7	35,0	40,0	49
olsztyński	-	2,8	26,1	24,7	1,4	-	-	20,3	0,0	4,8	7,4	153,7	54,2	124
ostródzki	96,6	29,9	77,8	50,5	3,5	3,5	3,6	24,7	0,1	19,6	2,6	98,9	56,0	163
piski	84,3	-	57,9	55,7	1,7	0,4	-	13,1	0,0	3,0	0,3	102,9	58,0	129
szczygieński	92,5	-	16,2	8,0	8,2	8,2	-	12,1	0,0	3,2	2,1	85,5	44,2	113
węgorzewski	-	-	4,0	2,0	2,0	0,5	8,7	6,1	0,0	0,3	0,3	44,2	63,8	70
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
<i>Cities with powiat status:</i>														
Elbląg	99,5	-	259,9	234,4	6,5	0,4	572,3	41,0	0,0	11,7	30,8	3,6	44,8	78
Olsztyn	98,6	0,4	95,8	70,5	0,9	0,9	647,4	55,4	0,0	141,6	26,9	0,5	5,7	17
WIELKOPOLSKIE	99,6	64,2	5675,5	3453,4	2046,9	1288	50727,5	809,1	3,1	687,5	161,3	948,3	31,8	3734
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiaty:</i>														
chodzieski	90,0	-	-	-	-	-	-	12,8	0,0	5,3	1,2	21,6	31,5	94
czarnkowsko-Trzcianecki	99,3	-	66,5	66,5	-	-	-	14,3	0,0	17,8	5,3	81,9	45,3	160
gnieźnieński	88,7	-	132,4	125,3	6,3	0,1	-	36,3	0,0	12,2	7,0	16,0	12,7	132
gostyński	89,9	-	348,8	282,4	8,9	1,0	-	14,9	0,0	5,5	2,0	15,1	18,6	100
grodziski	100,0	-	28,8	27,7	-	-	8,7	7,7	0,0	3,0	1,0	0,1	0,1	142
jarociński	87,8	-	19,5	14,9	4,6	-	-	13,2	0,0	10,0	9,5	11,4	19,3	91
kaliski	92,8	-	21,0	18,8	2,2	-	-	6,5	26,6	5,4	6,7	28,5	24,5	56
kępiski	47,6	-	9,2	9,0	-	-	-	7,6	0,0	2,2	1,8	9,5	15,6	38
kolski	95,9	-	58,6	45,4	6,5	-	677,7	11,6	0,0	11,8	0,7	24,6	24,3	67

a W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń. b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. c Na terenach zakładów. d Bez wyselekcjonowanych.
 a In facilities for the reduction of pollutants. b On own plant grounds and other land. c On plant grounds. d Without selected.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2009 R. (cd.)
MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NUTS 4) IN 2009 (cont.)

POWIATY POWIATS	Pobór wody Water withdrawal			Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania Industrial and municipal waste requiring treatment		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem Population using waste water treatment plants in % of total population	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych Emission of air pollutants from plants generating substantial pollution				
	ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym na potrzeby of which for the purposes of		ogółem w hm ³ total in hm ³	w tym oczyszczane w % ogółem of which treated in % of total		pyło- wych particu- lates	gazowych gases			
		przemysłu industry	eksploatacji sieci wodociągo- wej ^a exploita- tion of the water-line system ^a					ogółem total	w tym of which		
									dwutlenek siarki sulphur dioxide	tlenki azotu nitric oxides	dwu- tlenek węgla carbon dioxide
w % ogółem in % of total			w tysiącach ton in thousand tonnes								
WIELKOPOLSKIE (dok.)	1869,9	83,2	10,8	191,3	97,4	62,4	4,7	17595,6	31,4	24,7	17516,8
<i>Powiaty:</i> <i>Powiaty:</i>											
koniński	6,8	4,1	95,4	32,3	99,9	31,1	0,1	31,7	0,3	0,1	30,8
kościański	5,5	3,6	80,2	2,0	93,6	59,3	-	-	-	-	-
krotoszyński	6,2	1,6	76,0	1,9	100,0	54,4	0,1	25,5	0,2	0,1	25,0
leszczyński	4,5	5,9	76,3	0,7	91,8	28,7	-	0,1	-	-	-
miedzychodzki	6,8	8,6	30,2	1,2	96,5	69,9	0,0	68,0	0,0	0,1	67,8
nowotomyski	8,2	2,8	40,1	1,8	92,5	42,0	0,1	64,2	0,3	0,1	63,5
obornicki	4,3	1,2	68,2	1,2	98,7	48,8	-	-	-	-	-
ostrowski	21,4	2,6	37,4	4,3	77,3	50,7	0,1	121,8	0,2	0,2	107,4
ostrzeszowski	11,9	0,6	27,8	1,2	98,4	44,2	0,0	3,2	0,0	0,0	3,2
pilski	17,8	12,3	45,9	5,7	97,5	78,4	0,2	179,8	0,4	0,8	178,1
pleszewski	3,7	7,9	92,1	1,0	97,1	42,2	-	-	-	-	-
poznański	47,6	3,1	93,2	9,8	92,9	57,6	0,0	53,9	0,1	0,1	53,8
rawicki	4,5	3,6	89,9	1,7	98,6	50,9	0,1	49,6	0,2	0,1	49,0
ślupecki	3,5	14,3	85,4	1,7	92,8	49,2	0,0	32,1	0,0	0,0	32,0
szamotulski	7,4	13,4	76,0	2,5	79,6	57,1	0,0	141,1	0,0	0,1	140,2
średzki	4,2	10,2	76,6	1,8	95,3	52,3	0,1	72,9	0,3	0,1	72,4
śremski	5,6	38,3	54,9	1,7	97,0	71,8	0,1	51,9	0,3	0,1	51,3
turecki	16,3	60,0	24,3	46,1	99,9	50,7	1,2	444,0	11,6	6,4	442,9
wągrowiecki	17,7	0,3	22,4	1,5	87,3	59,4	-	5,6	0,0	0,0	5,6
wolsztyński	4,1	9,5	72,3	1,7	93,1	46,9	0,0	20,5	0,1	0,0	20,3
wrzesiński	6,4	12,0	66,7	1,6	99,4	56,9	0,1	18,4	0,0	0,0	18,2
złotowski	3,7	5,9	88,3	1,8	96,3	60,3	0,1	31,7	0,3	0,1	30,8
<i>Miasta na prawach powiatu:</i> <i>Cities with powiat status</i>											
Kalisz	6,3	13,3	86,7	4,6	99,7	79,0	0,4	136,0	0,5	0,2	134,9
Konin	1540,2	98,8	0,3	4,5	97,9	95,8	0,7	9526,2	10,7	11,3	9502,5
Leszno	3,8	7,9	92,1	2,9	97,5	98,0	0,2	83,5	0,2	0,2	82,9
Poznań	22,8	19,7	80,1	34,5	99,5	91,1	0,5	1860,6	4,2	3,3	1852,1
ZACHODNIOPOMORSKIE	1506,3	91,4	6,6	180,0	94,3	77,0	3,7	8079,5	16,2	13,9	8045,7
<i>Powiaty:</i> <i>Powiaty:</i>											
białogardzki	8,0	5,7	31,2	1,3	97,4	78,5	0,4	26,6	0,0	0,1	26,4
choszczeński	6,0	3,5	37,5	1,3	100,0	71,9	0,0	12,4	0,1	0,0	12,3
drawski	5,3	5,2	50,8	1,7	94,7	66,8	0,1	11,6	0,0	0,0	11,5
goleniowski	5,3	10,4	75,9	2,7	94,7	66,9	0,1	20,9	0,1	0,0	20,5
gryficki	4,1	4,6	95,4	2,8	96,7	73,0	0,0	5,0	0,0	0,0	4,9
gryfiński	1139,6	97,5	2,4	5,4	99,7	64,0	0,6	5043,1	7,0	9,4	5026,2
kamieński	3,6	0,4	99,6	2,2	100,0	65,9	-	0,2	0,0	-	0,2
kolobrzeski	7,2	3,6	90,6	4,8	97,7	85,4	0,1	90,5	0,4	0,1	89,8
koszaliński	8,1	3,3	96,7	1,9	99,7	60,6	0,1	8,7	0,0	0,0	8,5
łobeski	3,7	9,8	46,5	1,3	61,9	55,5	0,1	14,5	0,1	0,0	14,3
myśliborski	7,2	4,4	38,8	1,9	98,3	69,2	0,1	116,5	0,1	0,1	116,0
policki	113,5	96,3	3,7	110,7	100,0	75,8	0,5	1031,1	2,5	1,2	1026,7
pyrzycki	3,1	2,1	60,4	1,0	91,7	72,7	-	-	-	-	-
ślawieński	3,9	1,6	98,4	1,8	96,0	72,6	0,0	9,0	0,0	0,0	8,9
stargardzki	15,1	3,9	42,2	4,3	98,9	80,0	0,1	136,2	0,4	0,2	135,6
szczecinecki	5,5	16,0	73,9	2,2	98,7	75,8	0,6	259,3	0,2	0,3	258,5
świdwiński	3,1	24,1	66,0	1,6	98,0	71,1	0,1	21,8	0,0	0,0	21,6
walecki	3,1	15,6	84,4	1,7	96,8	71,9	0,1	36,8	0,1	0,1	36,6
<i>Miasta na prawach powiatu:</i> <i>Cities with powiat status</i>											
Koszalin	3,3	6,8	93,2	6,0	100,0	99,1	0,1	136,4	0,6	0,2	135,6
Szczecin	154,5	97,8	2,0	21,1	58,0	83,8	0,3	1032,0	4,2	2,0	1025,4
Świnoujście	3,2	3,5	96,5	2,3	98,7	97,4	0,3	67,0	0,2	0,1	66,5

^a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the system.

TABL. V. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG POWIATÓW (NTS 4) W 2009 R. (dok.)
 MAJOR DATA ON ENVIRONMENTAL STATE, THREAT AND PROTECTION BY POWIATS (NUTS 4) IN 2009 (cont.)

POWIATY POWIATS	Zanieczyszczenia powietrza zatrzymane ^a Pollutants retained (excluding CO ₂) ^a		Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) Waste (excluding municipal waste)					Odpady komunalne zebrane w ciągu roku ^d Municipal waste collected during the year ^d		Nakłady na środki trwałe służące Outlays on fixed assets for		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona Legally protected areas possessing unique environmental value		Pomniki przyrody (obiekty) Monuments of nature (number)
			wytworzone w ciągu roku produced during the year			dotychczas składowane (nagromadzone ^c); stan w końcu roku landfilled up to now (accumulated ^e); end of year		ogółem w tys. ton total in thous. tons	w tym nieszkodliwe w ciągu roku w % zebranych of which treated during the year in % of collected	ochronie środowiska environmental protection	gospodarce wodnej water management	w tys. ha in thous. ha	w % powierzchni ogółem in % of the total area	
	pyłowe particulates	gazowe (bez CO ₂) gases (excluding CO ₂)	ogółem grand total	w tym of which										
				poddane odzyskowi recovered	nieuszkodliwe treated	razem total	w tym składowane of which land-filled ^b	w mln zł in mln zł						
	w % wytworzonych in % of produced	w tysiącach ton in thousand tonnes												
WIELKOPOLSKIE (dok.) ...	99,6	64,2	5675,5	3453,4	2046,9	1288	50727,5	809,1	3,1	687,5	161,3	948,3	31,8	3734
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiaty:</i>														
koniński	75,2	-	11,6	9,0	2,6	-	-	11,6	0,0	20,2	5,8	64,4	40,8	65
kościański	-	-	109,1	75,6	23,4	1,1	-	14,2	0,0	17,2	4,8	31,7	43,8	55
krotoszyński	84,1	11,2	18,3	12,7	4,8	-	-	15,4	0,0	7,9	1,1	32,1	45,0	17
leszczyński	-	-	64,0	50,6	13,4	1,0	2,1	7,2	0,0	7,7	1,9	41,9	52,0	122
międzychodzki	-	-	16,8	16,5	0,3	0,2	-	8,0	0,0	5,7	1,2	49,7	67,5	320
nowotomyski	84,7	-	90,9	90,9	-	-	-	12,5	0,0	11,7	2,0	14,1	13,9	220
obornicki	-	-	21,1	19,6	1,3	0,2	14,1	7,1	0,0	9,1	1,6	10,1	14,2	200
ostrowski	92,9	-	84,5	75,5	2,9	0,3	-	40,7	0,0	12,0	6,2	80,6	69,5	141
ostrzeszowski	80,0	80,0	22,2	10,6	10,1	-	-	4,0	0,0	4,1	0,6	65,2	84,3	34
pilski	46,2	3,2	103,3	90,7	12,6	0,1	1,1	39,1	0,0	25,3	4,6	56,2	44,3	154
pleszewski	-	-	53,7	49,0	3,9	0,3	-	8,1	0,9	10,7	1,0	7,0	9,9	126
poznański	90,0	45,8	170,0	122,2	47,5	5,5	120,6	95,3	2,9	113,6	25,3	47,8	25,2	478
rawicki	89,3	-	376,7	349,7	9,7	0,2	-	7,3	0,0	14,5	3,5	0,9	1,7	52
ślupecki	85,3	-	42,7	39,0	-	-	-	13,5	0,0	12,0	3,5	41,3	49,3	41
szamotulski	59,0	0,1	280,4	280,4	-	-	-	18,1	0,0	9,9	1,1	24,1	21,6	135
średzki	92,0	-	196,7	189,0	7,7	-	4,2	12,7	0,0	7,3	2,2	2,0	3,1	85
śremski	97,0	19,1	30,4	28,5	1,7	-	131,5	12,7	0,0	10,8	3,9	8,5	14,8	151
turecki	99,6	-	382,3	10,4	370,7	367,4	17132,6	13,9	27,5	13,6	3,5	32,1	34,6	31
wągrowiecki	-	97,0	3,2	3,2	-	-	-	14,0	0,0	2,1	2,8	14,7	14,2	89
wolsztyński	46,2	-	51,0	47,5	3,5	-	-	12,7	0,0	9,3	1,8	43,7	64,3	83
wrzesiński	93,8	-	101,2	95,3	4,8	-	-	26,2	0,0	2,8	1,0	16,3	23,1	43
złotowski	43,8	-	3,1	3,1	-	-	-	8,3	0,0	5,7	3,1	53,7	32,3	124
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
<i>Cities with powiat status</i>														
Kalisz	82,2	-	37,0	33,8	0,6	0,5	-	33,5	40,9	54,0	3,2	0,0	0,1	55
Konin	99,9	85,1	1990,1	519,7	1434,9	863,8	32634,9	20,1	16,0	29,1	11,7	1,3	15,7	5
Leszno	96,5	25,5	45,3	30,0	15,3	0,9	-	18,2	0,0	4,5	1,0	-	-	3
Poznań	99,6	27,6	685,1	610,9	46,7	45,4	-	209,6	0,0	193,5	27,9	0,4	1,4	25
ZACHODNIOPOMORSKIE	99,4	44,0	4734,1	2278,4	2368,8	1174,4	111166,1	501,9	4,9	598,9	241,4	482,1	21,1	2681
<i>Powiaty:</i>														
<i>Powiaty:</i>														
białogardzki	98,2	12,7	51,2	50,7	0,5	0,5	-	10,2	0,0	61,1	35,0	0,2	0,3	57
choszczeński	83,5	-	11,6	11,3	0,3	-	-	8,0	44,4	6,6	1,8	72,3	54,4	105
drawski	57,5	-	-	-	-	-	-	11,1	0,0	4,8	1,1	76,4	43,3	279
goleniowski	45,9	4,8	62,7	51,2	11,1	1,8	-	22,6	0,0	7,7	4,3	5,6	3,5	78
gryficki	15,4	-	6,2	6,2	-	-	-	18,0	0,0	15,8	3,1	0,5	0,5	73
gryfiński	99,8	54,6	563,2	444,3	118,3	118,3	21287,1	20,9	1,2	73,0	13,4	45,8	24,5	259
kamieński	-	-	-	-	-	-	-	13,9	0,0	6,1	0,9	7,5	7,5	96
kolobrzegi	95,6	-	23,5	23,0	0,5	0,5	-	29,5	35,4	80,1	39,9	5,0	6,9	225
koszaliński	85,8	-	1,1	1,1	-	-	-	13,0	0,0	48,4	12,4	33,7	20,2	220
łobeski	81,0	1,8	49,5	42,9	5,0	-	-	7,8	0,0	6,6	2,2	3,0	2,9	24
myśliborski	97,1	-	196,6	192,6	4,0	-	-	19,4	0,0	3,4	2,7	52,1	44,1	123
policki	96,6	56,8	2698,5	491,5	2203,9	1047,5	86206,7	23,1	0,0	14,0	1,3	2,2	3,3	21
pyrzycki	-	-	-	-	-	-	-	8,3	0,0	0,8	0,6	0,0	0,1	24
slawieński	51,2	-	51,7	51,7	-	-	-	9,7	0,0	5,9	5,6	14,3	13,7	155
stargardzki	81,6	-	538,2	531,8	4,7	0,1	-	33,4	0,0	9,6	5,3	16,3	10,7	400
szczecinecki	99,8	-	186,3	185,6	0,7	0,3	-	17,4	0,0	6,3	1,5	50,4	28,5	168
świdwiński	45,0	-	3,0	1,2	1,8	0,2	-	10,6	4,3	37,8	24,6	15,4	14,1	171
walecki	83,5	-	10,3	10,2	0,1	-	-	20,2	37,1	1,0	1,4	72,8	51,5	86
<i>Miasta na prawach powiatu:</i>														
<i>Cities with powiat status</i>														
Koszalin	88,4	-	30,6	21,4	0,7	0,7	2,0	42,8	4,9	11,8	3,7	3,7	44,6	67
Szczecin	99,6	3,7	242,2	154,0	17,2	4,5	3670,3	150,1	0,0	191,4	79,0	1,7	5,7	25
Świnoujście	37,8	-	7,7	7,7	-	-	-	11,9	2,7	6,8	1,5	3,1	15,6	25

a W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń. b Na terenach własnych zakładów i terenach obcych. c Na terenach zakładów. d Bez wyselekcjonowanych.
 a In facilities for the reduction of pollutants. b On own plant grounds and other land. c On plant grounds. d Without selected.

Dział 1. WARUNKI NATURALNE

Uwagi metodyczne

W dziale przedstawiono informacje o zróżnicowaniu przestrzennym komponentów środowiska naturalnego i położeniu geopolitycznym kraju. Uwzględniono podstawowe charakterystyki kartograficzno-topograficzne oraz wybrane elementy morfologiczne, hydrograficzne i meteorologiczne, które w ogólnym zarysie obrazują warunki naturalne panujące na obszarze Polski.

Poniżej omówiono i zdefiniowano wybrane specjalistyczne pojęcia i zagadnienia występujące w dziale.

Zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1502, z późn. zm.) obszarami morskimi Rzeczypospolitej Polskiej są:

1. Morskie wody wewnętrzne obejmujące:

- część Jeziora Nowowarpieńskiego i część Zalewu Szczecińskiego wraz ze Świną i Dziwną oraz Zalewem Kamieńskim, znajdujące się na wschód od granicy państwowej między Rzeczypospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec, oraz rzeka Odra pomiędzy Zalewem Szczecińskim a wodami portu Szczecin;
- część Zatoki Gdańskiej zamknięta linią podstawową biegnącą od punktu o współrzędnych 54°37'36" szerokości geograficznej północnej i 18°49'18" długości geograficznej wschodniej (na Mierzei Helskiej) do punktu o współrzędnych 54°22'12" szerokości geograficznej północnej i 19°21'00" długości geograficznej wschodniej (na Mierzei Wiślanej);
- część Zalewu Wiślanego, znajdującą się na południowy zachód od granicy państwowej między Rzeczypospolitą Polską a Federacją Rosyjską na tym Zalewie ;
- wody portów określone od strony morza linią łączącą najdalej wysunięte w morze stałe urządzenia portowe, stanowiące integralną część systemu portowego

2. Morze terytorialne obejmuje obszar wód morskich o szerokości 12 mil morskich, liczonych od linii podstawowej tego morza (czyli linii najniższego stanu wody wzdłuż wybrzeża lub zewnętrznej granicy morskich wód wewnętrznych). Do morza terytorialnego są włączone wody, na których odbywa się normalnie załadunek, wyładunek i kotwiczenie statków, położone całkowicie lub częściowo poza obszarem wód morskich.

3. Wylączna strefa ekonomiczna jest położona na zewnątrz morza terytorialnego i przylega do tego morza.

Obejmuje ona wody, dno morza i znajdujące się pod nim wnętrze ziemi.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. Nr 78, poz. 461 z późn. zm.), **granica państwa** to powierzchnia pionowa przechodząca przez linię graniczną, oddzielająca terytorium państwa polskiego od terytoriów innych państw i od morza pełnego. Rozgranicza ona również przestrzeń powietrzną, wody i wnętrze ziemi.

Zlewisko stanowi obszar, z którego wody spływają do jednego morza.

Dorzecze to obszar, który jest odwadniany przez rzekę i jej dopływy (wody powierzchniowe spływają do systemu jednej rzeki i odpływają zeń rzeką główną).

Zlewnia to część dorzecza zamknięta działem wodnym w dowolnym przekroju np. wodowskazowym, zapory, mostu itp.

Przeptyw rzeki - ilość (objętość) wody przepływającej w jednostce czasu przez określony przekrój poprzeczny rzeki w m³ na sekundę.

Sieć obserwacyjno-pomiarowa Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMGW) składa się ze Stacji Meteorologicznych i Hydrologiczno-Meteorologicznych (61 w tym 9 Regionalnych Stacji Hydrologiczno-Meteorologicznych, 2 Obserwatoria wysokogórskie, 8 lotniskowych Stacji Meteorologicznych, 2191 pozostałych posterunków pomiarowych, 3 stacje sondażu aerologicznego, 8 radarów meteorologicznych).

W 2009 r. (stan w dniu 31 XII) obserwacje i pomiary meteorologiczne prowadziło 269 stacji i posterunków meteorologicznych oraz 1005 posterunków opadowych, które prowadziły wyłącznie pomiary opadu atmosferycznego. Pomiary hydrometryczne wykonywano na 900 stacjach wodowskazowych.

Stacje Hydrologiczno-Meteorologiczne (synoptyczne) prowadzą obserwacje i pomiary elementów meteorologicznych co godzinę, natomiast do obliczeń średnich dobowych i ekstremalnych korzysta się z ośmiu obserwacji na dobę.

Posterunki meteorologiczne prowadzą obserwacje podstawowych elementów meteorologicznych cztery razy na dobę.

Średnie roczne temperatury powietrza zostały wyznaczone na podstawie średnich dobowych wartości liczonych z ośmiu obserwacji na stacjach synoptycznych IMGW, które odzwierciedlają przebieg parametrów meteorologicznych na obszarze Polski.

Roczne sumy opadu atmosferycznego zostały obliczone na podstawie sum dobowych w oparciu o wybrane stacje i posterunki IMGW, które oddają przestrzenne zróżnicowanie przebiegu sum opadu atmosferycznego w kraju.

Wykaz stacji meteorologicznych, z których zaprezentowano dane meteorologiczne uwzględnia stacje IMGW wchodzące w skład Regionalnej Bazowej Sieci Synoptycznej (RBSN) w Europie.

Chapter 1. NATURAL CONDITIONS

Methodological notes

This chapter presents information on spatial diversity of elements of the natural environment and geopolitical location of the country. The information encompasses the essential cartographic and topographic features as well as selected morphological, hydrographical and meteorological components, which in general illustrate natural conditions in Poland.

The specialist concepts and issues touched upon in this section have been discussed and defined below.

Pursuant to the Act of 21 March 1991 on maritime areas of the Republic of Poland and the maritime administration (O. J. of 2003, No. 153 item 1502, as amended) the maritime areas of the Republic of Poland shall be:

1. Maritime internal waters:

- The part of Nowe Warpno Lake and the part of the Szczecin Lagoon together with the Świna and the Dziwna and the Kamień Lagoon, situated to east of the State frontier between the Republic of Poland and the Federal Republic of Germany, and the Oder River between the Szczecin Lagoon and the waters of the port of Szczecin;
- That part of the Bay of Gdansk closed by a baseline running from a point determined by the coordinates 54° 37' 36'' of north geographic latitude and 18° 49' 18'' of east geographic longitude from the Hel Sandbar to a point determined by the coordinates 54° 22' 12'' of north geographic latitude and 19° 21' 00'' of east geographic longitude (on the Vistula Sandbar);
- The part of the Vistula Lagoon situated south-west of the State frontier between Republic of Poland and Russian Federation on that Bay;
- Harbour waters defined on the sea said by the line connecting the outermost permanent harbour works which form an integral part of the harbour system

2. **The territorial sea** consists of a marine area of 12 nautical miles (22 224 m) wide, measured from the baseline of the sea (baselines of the territorial sea is constituted by the low-water line along the coast or the outer limit of the internal waters). Waters landing totally or partly outside maritime waters are included to territorial sea, on which normal loading, loading out and anchor of ships is carried out.

3. **The exclusive economic zone** is situated beyond and adjacent to the territorial sea. It includes the waters, the seabed and its subsoil.

Pursuant to the Act of 12 October 1990 on protection of the state border (O. J. No. 78 item 461 as amended), **a state border** is a vertical surface on a border line, which divides the territory of Poland from territories of other states and the open sea. It also divides atmosphere, water and interior of the earth.

A catchment area is a region of land where waters go downhill into a sea.

River basin - Area of land from which all surface run-off flows through a sequence of streams, rivers and, possibly, lakes into the sea at a single river mouth, estuary or delta.

Drainage basin – a part of catchment area closed with a drainage divide in any cross-section e.g. (dam, bridge etc.)

River flow – volume (capacity) of water flowing per a unit of time through a particular river section, measured in m³/s.

Observational and measurement network of the Institute of Meteorology and Water Management (IMGW) comprising Meteorological and Hydrological and Meteorological Stations (61 including 9 regional hydrological and meteorological stations, 2 high mountain observation stations, 8 airport meteorological stations, 2191 other measurement posts, 3 aerological stations, 8 meteorological radars).

In 2009 (data as of 31 December) observations and meteorological measurements were carried out by 269 meteorological stations and posts as well as 1005 precipitation posts, which carried out only atmospheric precipitation measurements. Hydrometric measurements were carried out at 900 water level measurement posts.

(Synoptic) Hydrological and Meteorological Stations carry out observations and measurements of meteorological elements every hour; however, average daily and extreme values are calculated on the basis of 8 observations per day. Meteorological posts carry out observations of basic meteorological elements four times a day.

Average annual air temperatures were determined on the basis of average daily values calculated on the basis of eight observations at Institute of Meteorology and Water Management (IMGW) synoptic stations, which reflect the situation of meteorological parameters in Poland.

Annual atmospheric precipitation total was calculated on the basis of daily data from selected stations and posts of the Institute, which reflect geographical diversity of precipitation in Poland.

A list of meteorological stations, from which the meteorological data were taken, includes IMGW stations covered by Regional Basic Synoptic Network in Europe.

TABL.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE POLSKI
GEOGRAPHIC LOCATION OF POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Określenie punktu Point Specification	W stopniach i minutach In degrees and minutes	W km In km
Najdalej wysunięte punkty granicy państwowej: <i>Extreme points of the national border:</i>			
na północ (szerokość geograficzna północna) ..... <i>in the north (northern geographic latitude)</i>	Przylądek Rozewie ..... <i>Cape Rozewie</i>	54°50'	x
na południe (szerokość geograficzna północna) ..... <i>in the south (northern geographic latitude)</i>	Szczyt Opołonok (Bieszczady) ..... <i>Opołonok Peak (Bieszczady)</i>	49°00'	x
na zachód (długość geograficzna wschodnia) ..... <i>in the west (eastern geographic longitude)</i>	Na zachód od Cedyni ..... <i>In the west of Cedynia</i>	14°07'	x
na wschód (długość geograficzna wschodnia) ..... <i>in the east (eastern geographic longitude)</i>	Kolano Bugu na wschód od Strzyżowa ..... <i>Bug river bend, east of Strzyżów</i>	24°09'	x
Rozciągłość: z południa na północ ..... <i>Extent: from south to north</i>	x	5°50'	649
z zachodu na wschód ..... <i>from west to east</i>	x	10°02'	689

Źródło: dane Instytutu Geodezji i Kartografii.

Source: data of the Institute of Geodesy and Cartography.

TABL.2. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI
ELEVATIONS

WZNIESIENIE NAD POZIOM MORZA ELEVATION ABOVE THE SEA LEVEL	W % powierzchni ogólnej kraju ^a In % of total area of the country ^a	WZNIESIENIE NAD POZIOM MORZA ELEVATION ABOVE THE SEA LEVEL	W % powierzchni ogólnej kraju ^a In % of total area of the country ^a
P O L S K A ..... P O L A N D	100,0	200 - 300	16,2
Poniżej 0 m ..... <i>Below 0 m</i>	0,2	300 - 500	5,6
0 - 100	25,2	500 - 1000	2,9
100 - 200	49,7	Powyżej 1000 m ..... <i>Above 1000 m</i>	0,2

^a Patrz uwaga do tabl.4.

Uwaga: Średnie wzniesienie nad poziom morza wynosi 173 m.

Źródło: dane Instytutu Geodezji i Kartografii.

^a See note to table 4.

Note: Average elevation above the sea level amounts to 173 m.

Source: data of the Institute of Geodesy and Cartography.

TABL.3. NAJWYŻEJ ORAZ NAJNIŻEJ POŁOŻONE PUNKTY I MIEJSCOWOŚCI
THE HIGHEST AND THE LOWEST POINTS AND LOCALITIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Nazwa Name	Województwo Voivodship	Wzniesienie nad poziom morza w m Elevation above the sea level in m
Najwyżej położony punkt ..... <i>The highest point</i>	Rysy	małopolskie	2499
Najwyżej położony stale zamieszkały punkt ..... <i>The highest permanently occupied point</i>	Obserwatorium Meteorologiczne na Kasprowym Wierchu	małopolskie	1981
Najwyżej położona miejscowość ..... <i>The highest locality</i>	Gubałówka - część m. Zakopanego	małopolskie	1125
Najniżej położony punkt ..... <i>The lowest point</i>	Na terenie wsi Raczki Elbląskie	warmińsko-mazurskie	-1,8
Najniżej położona miejscowość ..... <i>The lowest locality</i>	Żółwiniec	warmińsko-mazurskie	-1,3

Źródło: dane Instytutu Geodezji i Kartografii.

Source: data of the Institute of Geodesy and Cartography.

TABL.4. TERYTORIUM I GRANICE
TERRITORY AND BORDERS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	W liczbach bezwzględnych In absolute numbers	W od- setkach In per- cent	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	W liczbach bezwzględnych In absolute numbers	W od- set- kach In per- cent
Terytorium w km ²	322575	100,0	Długość granicy państwowej w km (dok.) <i>Length of the national border in km (cont.)</i>		
obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi)	311888 ^a	96,7	lądowej (dok.) <i>land border (cont.)</i>		
<i>land area (including inland waters)</i>			ze Słowacją	541	15,4
morskie wody wewnętrzne	2005 ^a	0,6	z Republiką Czeską	796	22,7
<i>internal waters</i>			z Niemcami	467	13,3
morze terytorialne	8682	2,7	morskiej	440	12,5
<i>territorial sea</i>			na morzu ^b	395	11,3
Powierzchnia wyłącznej strefy ekonomicznej w km ²	22634	x	odcinki rozgraniczające obszar morza terytorialnego: <i>sections demarcating the area of territorial sea:</i>		
<i>Area of exclusive economic zone in km²</i>			z Rosją	22	0,6
Długość granicy państwowej w km	3511	100,0	z Niemcami	22	0,6
<i>Length of the national border in km</i>			z Litwą	770 ^{ac}	x
lądowej	3071	87,5	Długość linii brzegowej w km.		
<i>land border</i>			<i>Length of coast in km</i>		
w tym na wodach granicznych	1295	36,9	Na 1 km granicy przypada terytorium w km ²	92	x
<i>of which boundary of territorial waters</i>			<i>Territory in km² per 1 km of border</i>		
z Rosją	210	6,0			
<i>with Russian Federation</i>					
z Litwą	104	3,0			
<i>with Lithuania</i>					
z Białorusią	418	11,9			
<i>with Belarus</i>					
z Ukrainą	535	15,2			
<i>with Ukraine</i>					

a Dane uaktualnione w wyniku weryfikacji przebiegu linii brzegowej b Przebiega wzdłuż linii, której każdy punkt jest oddalony o 12 mil morskich od morskiej linii brzegowej, a w Zat. Gdańskiej - od linii podstawowej morza terytorialnego. c W tym Mierzeja Helska - 74 km; łącznie z Zalewem Szczecińskim i Zalewem Wiślanym.

U w a g a: Powierzchnia ogólna kraju przyjęta według podziału administracyjnego wynosi 312679km² i obejmuje obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) - 311888 km² oraz część morskich wód wewnętrznych - 791 km², tj.: część Zalewu Wiślanego wraz z wodami portów, część Jeziora Nowowarpieńskiego i część Zalewu Szczecińskiego wraz ze Świną i Dziwną oraz Zalewem Kamieńskim wraz z wodami portów, Odrę pomiędzy Zalewem Szczecińskim a wodami portu Szczecin oraz wody portów Zatoki Gdańskiej i portów granicznych z wodami morza terytorialnego

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii oraz Komendy Głównej Straży Granicznej.

a Data updated in result of verification of the coast outline. b Running along the line 12, each point of which is 12 nautical miles from the coast line, and in the Gulf of Gdańsk – from the primary line of territorial sea. c Of which the Hel Peninsula - 74 km; including Szczecin Bay and Wisła Bay.

N o t e: The total area of the country according to the administrative division amounts to 312679 km² and includes the land area (including inland waters) of 311888 km² as well as part of internal waters — 791 km², i.e.: part of the Wisła Bay including waters of ports, a part of Lake Nowowarpieńskie and a part of Szczecin Bay including Świna and Dziwna as well as Kamieński Bay including waters of ports, Odra between the Szczecin Bay and waters of Szczecin port as well as waters of the Gulf of Gdańsk and ports bordering on territorial sea waters

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography as well as the Headquarters of the Border Guard.

TABL.5. NAJWIĘKSZE GŁĘBOKOŚCI NA OBSZARACH MORSKICH RZECZYSPOLITEJ POLSKIEJ
THE BIGGEST DEPTHS ON SEA AREAS OF THE REPUBLIC OF POLAND

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Głębokość w m <i>Depth in m</i>	Szerokość geograficzna północna <i>Northern geographic latitude</i>	Długość geograficzna wschodnia <i>Eastern geographic longitude</i>
Zatoka Gdańska ..... <i>Gulf of Gdańsk</i>	108	54° 47'	19°20'
Zalew Wiślany ..... <i>Wisła Bay</i>	4,4	54°27'	19°43'
Zalew Szczeciński ^a ..... <i>Szczecin Bay^a</i>	7,8	53°47'	14°16'

a Głębokość toru wodnego łączącego port morski w Szczecinie z portem morskim w Świnoujściu waha się od 10,5 m do 14,3 m.

Ź r ó d ł o: dane Sztabu Generalnego Wojska Polskiego.

a The depth of the water course linking Szczecin seaport with Świnoujście seaport fluctuates from 10.5 m to 14.3 m.

S o u r c e: data of the Polish Army General Staff.

TABL.6. WYŻSZE SZCZYTY GÓRSKIE
HIGHER MOUNTAIN PEAKS

PASMO LUB GRUPA GÓRSKA SZCZYTY <i>MOUNTAIN RANGE OR GROUP PEAKS</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above the sea level in m</i>	PASMO LUB GRUPA GÓRSKA SZCZYTY <i>MOUNTAIN RANGE OR GROUP PEAKS</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above the sea level in m</i>
KARPATY <i>CARPATHIAN MOUNTAINS</i>		KARPATY (dok.) <i>CARPATHIAN MOUNTAINS (cont.)</i>	
Tatry		Beskid Mały	
Rysy	2499	Czupel	930
Mieguszwiecki Szczyt	2438	Łamana Skala	929
Świnica	2301	Leskowiec	918
Wołowiec	2064	Beskid Makowski	
Kasprowy Wierch	1987	Mędralowa (Beskidek)	1169
Giewont	1894	Lubomir	904
Beskid Żywiecki		SUDETY <i>SUDETEN MOUNTAINS</i>	
Babia Góra	1723	Karkonosze	
Romanka	1366	Śnieżka	1602
Bieszczady		Wielki Szyszak	1509
Tarnica	1346	Masyw Śnieżnika	
Halicz	1333	Śnieżnik	1425
Gorce		Góry Izerskie	
Turbacz	1314	Wysoka Kopa	1126
Beskid Sądecki		Kamienica	973
Radziejowa	1267	Góry Sowie	
Jaworzyna Krynicka	1114	Wielka Sowa	1015
Beskid Śląski		Góry Stołowe	
Skrzyczne	1257	Szczeliniec Wielki	919
Barania Góra	1215	GÓRY ŚWIĘTOKRZYSKIE <i>ŚWIĘTOKRZYSKIE MOUNTAINS</i>	
Beskid Wyspowy		Lysogóry	
Mogielnica (Mogielica)	1170	Łysica	612
Pieniny		Łysa Góra	594
Wysokie Skalki	1050	Pasmo Jeleniowskie	
Trzy Korony	982	Szczytniak	554
Beskid Niski		Pasmo Klonowskie	
Lackowa	997	Bukowa Góra	484
Cergowa	716		

Ź r ó d ł o: dane Sztabu Generalnego Wojska Polskiego.

S o u r c e: data of the Polish Army General Staff.

TABL. 7. NAJDŁUŻSZE JASKINIE
LONGEST CAVES

JASKINIE CAVES	Długość <i>Length</i>	Głębokość <i>Depth</i>
	w metrach <i>in metres</i>	
REGION WEWNĄTRZKARPACKI <i>INNER CARPATHIAN REGION</i>		
Tatry Zachodnie		
System Wielka Śnieżna - Wielka Litworowa.....	23619	824
Jaskinia Śnieżna Studnia.....	12050	759
System Wysoka - Za Siedmiu Progami.....	11660	435
Jaskinia Miętusia.....	10725	305
Jaskini Bańdzioch Kominiarski.....	9550	562
Jaskinia Czarna.....	6500	303
System Ptasia Studnia - Lodowa Litworowa.....	6291	352
Jaskinia Zimna.....	4600	176
Jaskinia Mała w Mułowej.....	3760	555
Jaskinia Kozia.....	3470	389
Pieniny		
Jaskinie w Ociemnym.....	196	47
Jaskinia Pienińska.....	101	18
Jaskinia nad Polaną Sosnowką.....	94	16
Jaskinia w Dziurawej Skale.....	70	17
Jaskinia w Szaflarach.....	43	6
Walusiowa Jama.....	32	8
Jaskinia Wyżna.....	30	11
Zbójcka Dziura.....	21	10
Jaskinia w Facimiechu.....	20	.
Jaskinia w Świniej Skale.....	16	14
REGION ZEWNĄTRZKARPACKI <i>OUTER CARPATHIAN REGION</i>		
Jaskinia Wiślana.....	2223	41
Jaskinia Miecharska.....	1801	56
Jaskinia w Trzech Kopcach.....	1254	33
Jaskinia Słowiańska – Drwali.....	601	24
Jaskinia Dująca.....	582	18
Jaskinia Głęboka w Stołowie.....	554	20
Jaskinia Oblica.....	436	21
Jaskinia Zbójcka w Łopieniu.....	433	19
Diabla Dziura w Bukowcu.....	365	42
Jaskinia Niedźwiedzia.....	340	28
REGION SUDECKI <i>SUDETEN REGION</i>		
Jaskinia Niedźwiedzia w Kletnie.....	3330	69
Jaskinia z Filarami –Prosta.....	675	.
Jaskinia Radochowska.....	502	.
Szczelina Wojcieszowska.....	440	113
Jaskinia Nowa.....	232	49
Jaskinia na Ścianie.....	205	21
Jaskinia Imieninowa.....	170	58
Jaskinia Błotna.....	155	40
Złota Sztolnia.....	136	26

Uwaga. Zastosowano podział na regiony występowania jaskiń ze względu na ich genezę.
Notice. Regional division of occurrences of caves was applied by their genesis.

TABL. 7. NAJDŁUŻSZE JASKINIE (dok.)
THE LONGEST CAVES (cont.)

JASKINIE CAVES	Długość <i>Length</i>	Głębokość <i>Depth</i>
	w metrach <i>in metres</i>	
REGION SUDECKI (dok.) <i>SUDETEN REGION (cont.)</i>		
Jaskinia Kryształowa.....	130	30
REGION GÓR ŚWIĘTOKRZYSKICH <i>ŚWIĘTOKRZYSKIE MOUNTAINS REGION</i>		
System Chelosiowa Jama - Jaskinia Jaworznicka.....	3670	61
Jaskinia Pajęczna.....	1183	25
Jaskinia Odkrywców- Prochownia Szczelina na Kodzielni.....	392	23
Jaskinia w Sztolni Zofia.....	279	23
Jaskinia Raj.....	240	10
Szczelina na Kadzielni.....	200	21
Jaskinia Zbójecka w Łagowie.....	160	22
Jaskinia Gwarecka.....	84	21
Jaskinia Wschodnia na Kadzielni.....	80	10
Jaskinia na Wietrzni.....	60	10
Jaskinia Piekło pod Skibami.....	57	8
REGION WYŻYNY KRAKOWSKO-CZĘSTOCHOWSKIEJ <i>THE POLISH JURA CHAIN REGION</i>		
Jaskinia Wierna.....	1027	30
Jaskinia Wierzchowska Górna.....	975	25
Jaskinia Szachownica I.....	690	13
Jaskinia Brzozowa.....	645	18
Jaskinia Twardowskiego.....	500	17
Jaskinia pod Skipirzepą.....	450	9
Piętrowa Szczelina.....	400	45
Jaskinia Korolowa.....	375	35
Jaskinia Studnisko.....	337	77
Jaskinia Nietoperzowa.....	326	23
REGION NIECKI NIDZIAŃSKIEJ <i>NIDA TROUGH REGION</i>		
Jaskinia Skorocicka.....	352	5
Jaskinia Sawickiego.....	173	3
Jaskinia w Skorocicach u Ujścia Doliny.....	122	4
Jaskinia Północna Duża.....	115	39
Jaskinia w Gackach.....	115	.
Jaskinia pod Świeceami.....	106	7
Jaskinia Dzwonów.....	91	5
Jaskinia Stara.....	86	3
Jaskinia Flisa.....	71	5
Jaskinia w Aleksandrowie.....	67	4

Uwaga. Zastosowano podział na regiony występowania jaskiń ze względu na ich genezę.

Ź r ó d ł o: dane Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk o Ziemi.

Notice. Regional division of occurrences of caves was applied by their genesis.

S o u r c e: data of the Polish Society of Friends of Earth Sciences.

TABL.8. WAŻNIEJSZE PRZEŁĘCZE I KULMINACJE NA DROGACH KOŁOWYCH
MORE IMPORTANT PASSES AND PEAKS AT ROADS

PRZEŁĘCZ, KULMINACJA PASS, PEAK	Miejsce położenia <i>Location</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above the sea level in m</i>	Droga <i>Road</i>
Szklarska	Karkonosze, Góry Izerskie	dolnośląskie	886	Szklarska Poręba-Harrachov
Bierutowicka	Karkonosze	dolnośląskie	820	Karpacz-Sosnówka
Kowarska	Rudawy Janowickie, Karkonosze	dolnośląskie	727	Jelenia Góra-Kamienna Góra
Okraj	Karkonosze	dolnośląskie	1046	Kowary-Trutnov
Widok.....	Góry Kaczawskie	dolnośląskie	613	Jelenia Góra-Świerzawa
Walimska	Góry Sowie	dolnośląskie	750	Walim-Pieszyce
Woliborska	Góry Sowie	dolnośląskie	711	Bielawa-Nowa Ruda
Srebrna	Góry Sowie, Góry Bardzkie	dolnośląskie	586	Ząbkowice Śląskie-Nowa Ruda
Lisia	Góry Stołowe	dolnośląskie	786	Kudowa-Zdrój-Radków
Polskie Wrota.....	Góry Stołowe, Góry Orlickie	dolnośląskie	660	Kłodzko-Kudowa-Zdrój
Kubalonka.....	Beskid Śląski	śląskie	761	Wisła Istebna
Salmopolska.....	Beskid Śląski	śląskie	934	Wisła-Szczyrk
Koniakowska.....	Beskid Śląski	śląskie	846	Istebna-Żywiec
Kocierska	Beskid Mały	śląskie, małopolskie	718	Andrychów-Żywiec
Krowiarki	Beskid Żywiecki	małopolskie	986	Zawoja-Zakopane
Mały Luboń.....	Beskid Wyspowy	małopolskie	660	Kraków-Zakopane
Obidowa.....	Gorce	małopolskie	810	Kraków-Zakopane
Wierch Poroniec	Tatry	małopolskie	1105	Zakopane-Łysa Polana
Głodówka.....	Tatry	małopolskie	1148	Bukowina-Łysa Polana
Przysłop	Gorce, Beskid Wyspowy	małopolskie	752	Mszana Dolna-Szczawnica
Huta.....	Beskid Sądecki	małopolskie	760	Nowy Sącz-Krynica
Małastowska	Beskid Niski	małopolskie	604	Gorlice-Konieczna
Dukielska	Beskid Niski	podkarpackie	500	Dukla-Swidnik
Góry Słonne	Góry Sanocko-Turczańskie	podkarpackie	638	Przemyśl-Sanok
Wyżnia	Bieszczady	podkarpackie	872	Cisna-Ustrzyki Górne

a) Na granicy z Czechami. b) Na granicy ze Słowacją.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Geodezji i Kartografii.

a) At the border with Czech Republic. b) At the border with Slovakia.

S o u r c e: data of the Institute of Geodesy and Cartography.

TABL.9. POWIERZCHNIA ZLEWISK I DORZECZY
DRAINAGE AREAS AND DRAINAGE BASINS

ZLEWISKA I DORZECZA DRAINAGE AREAS AND DRAINAGE BASINS	Ogółem Total		W tym w Polsce Of which in Poland	
	w tysiącach kilometrów kwadratowych in thousand square kilometres		w % powierzchni ogólnej in % of total area	
			zlewiska lub dorzecza of drainage area or drainage basin	Polski ^a of Poland ^a
Zlewisko Morza Bałtyckiego Baltic Sea drainage area	1380,9	311,9	22,6	99,7
Dorzecze Odry Odra drainage basin	118,9	106,1	89,2	33,9
Zlewisko Zalewu Szczecińskiego ^b Szczecin Bay drainage area ^b	12,1	2,5	20,4	0,8
Bezpośrednie zlewisko Bałtyku ^c Direct drainage area of Baltic Sea ^c	x	17,3	x	5,5
Dorzecze Wisły ^d Wisła drainage basin ^d	194,4	168,7	86,8	54,0
Zlewisko Zalewu Wiślanego ^e Wisła Bay drainage area ^e	24,2	14,8	60,9	4,7
Dorzecze Niemna Niemen drainage basin	98,1	2,5	2,5	0,8
Zlewisko Morza Północnego North Sea drainage area	519,9	0,2	0,04	0,1
Dorzecze Łaby Łaba drainage basin	146,5	0,2	0,1	0,1
Zlewisko Morza Czarnego Black Sea drainage area	1838,5	0,6	0,03	0,2
Dorzecze Dunaju Dunaj drainage basin	817,0	0,4	0,05	0,1
Dorzecze Dniestru Dniestr drainage basin	72,0	0,2	0,3	0,1

a Powierzchnia lądów i wód śródlądowych. *b* Bez Odry. *c* Łącznie z Martwą Wisłą. *d* Bez delty. *e* Łącznie z prawostronną częścią delty.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

a Land area and inland waters. *b* Excluding the Odra. *c* Together with the Martwa Wisła. *d* Excluding the delta. *e* Together with the right side of the delta.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL.10. WIĘKSZE RZEKI
PRINCIPAL RIVERS

RZEKI ^d RIVERS ^d	Recypient ^b Recipient ^b	Powierzchnia dorzecza w km ² Drainage basin area in km ²		Długość w km Length in km			Wzniesienie nad poziom morza w m Elevation above the sea level in m		Przepływ średni ^e w m ³ na sekundę Average flow ^e in m ³ per second
		ogółem total	w tym w Polsce of which in Poland	ogółem grand total	w tym w Polsce of which in Poland		źródła springs	ujścia estuaries	
					razem total	w tym odcinek żeglowny of which sailing sections			
Odra	M. Bałtyckie Baltic Sea	119074	106043	840	726 ^d	711	634	0	567,0
Mała Panew	Odra	2115	2115	129	129	-	354	146	11,2
Nysa Kłodzka	Odra	4570	3742	189	189	-	975	140	37,7
Kaczawa	Odra	2263	2263	86	86	-	500	95	8,7
Barycz	Odra	5547	5547	136	136	-	126	76	18,8
Bóbr	Odra	5874	5830	279	276	-	600	40	44,8
Nysa Łużycka	Odra	4403	2201	246	197 ^e	15	785	33	31,0
Warta	Odra	54520	54520	795	795	407	384	11	216,0
Widawka	Warta	2418	2418	100	100	-	239	136	13,7
Proсна	Warta	4917	4917	227	227	-	260	70	17,4
Kanał Mosiński ^f	Warta	2503	2503	115	115	-	93	56	5,7
Welna	Warta	2635	2635	118	118	-	98	45	9,2
Obra ^g	Warta	2760	2760	171	171	-	64	24	9,9
Noteć	Warta	17302	17302	391	391	282	102	21	76,6
Gwda	Noteć	4947	4947	140	140	-	140	48	27,9
Drawa	Noteć	3291	3291	192	192	-	175	30	21,3

TABL.10. WIĘKSZE RZEKI (dok.)
PRINCIPAL RIVERS(cont.)

RZEKI ^a RIVERS ^a	Recipient ^b Recipient ^b	Powierzchnia dorzecza w km ² Drainage basin area in km ²		Długość w km Length in km			Wzniesienie nad poziom morza w m Elevation above the sea level in m		Przepływ średni ^c w m ³ na sekundę Mean flow ^c in m ³ per second
		ogółem total	w tym w Polsce of which in Poland	ogółem grand total	w tym w Polsce of which in Poland		źródła springs	ujścia estuaries	
					razem total	w tym odcinek żeglowny of which sailing sections			
Ina	Odra	2151	2151	125	125	59	110	0,5	13,0
Rega	M. Bałtyckie Baltic Sea	2767	2767	188	188	-	146	0	21,1
Paręta	M. Bałtyckie Baltic Sea	3084	3084	143	143	-	137	0	29,1
Wieprza	M. Bałtyckie Baltic Sea	2213	2213	133	133	-	154	0	23,8
Wisła	M. Bałtyckie Baltic Sea	193960 ^h	168775 ^h	1022	1022	941	1106	0	1080,0
Przemsza	Wisła	2125	2125	87	87	24	385	229	20,0
Dunajec	Wisła	6796	4838	249 ⁱ	249 ⁱ	30	1500	170	85,5
Poprad	Dunajec	2083	482	169	63 ^k	-	1310	292	24,4
Nida	Wisła	3844	3844	154	154	-	268	165	21,1
Wisłoka	Wisła	4100	4100	173	173	22	600	155	35,5
San	Wisła	16877	14426	458	457 ^l	90	843	141	129,0
Wisłok	San	3538	3538	220	220	-	770	178	24,5
Tanew	San	2338	2338	114	114	-	308	163	13,4
Kamienna	Wisła	2020	2020	149	149	-	355	123	8,9
Wieprz	Wisła	10497	10497	349	349	-	273	107	36,4
Tyśmienica	Wieprz	2750	2750	74	74	-	160	133	9,6
Radomka	Wisła	2111	2111	116	116	-	315	100	9,23
Pilica	Wisła	9258	9258	333	333	-	348	93	47,4
Narew	Wisła	74527	53846	499	443 ^m	300	159	67	313,0
Biebrza	Narew	7092	7067	164	164	84	163	102	35,3
Pisa	Narew	4510	4510	82 ⁿ	82 ⁿ	80	115 ^o	100	26,8
Orzyc	Narew	2134	2134	142	142	-	145	82	9,3
Bug	Narew	38712 ^p	19239 ^p	774	590 ^r	587	310	75	155,0
Krzna	Bug	3273	3273	107	107	-	175	130	11,4
Nurzec	Bug	2087	2086	107	107	-	175	110	10,0
Liwiec	Bug	2763	2763	142	142	-	161	84	12,1
Wkra	Narew	5348	5348	255	255	-	186	69	22,3
Bzura	Wisła	7764	7764	173	173	-	238	64	28,6
Drwęca	Wisła	5697	5697	231	231	-	160	37	30,0
Brda	Wisła	4665	4665	245	245	14	181	30	28,0
Wda (Czarna Woda).....	Wisła	2324	2324	198	198	5	160	23	14,3
Pasłęka	Zalew Wiślany Wisła Bay	2321	2319	187	187	9	156	0	18,6
Lyna i jej dopływy	Pregola	5990	5722	264	207	-	155	27 ^s	34,7

a W porządku hydrograficznym. b Rzeka lub zbiornik wodny, do którego uchodzi dopływ. c Z lat 1951-2000 w profilu ujścia rzeki. d W tym odcinek graniczny - 187 km. e Odcinek graniczny. f Za początek Kanału Mosińskiego przyjęto górną Obrę, w skład której wchodzi: Kanał Obrę i Kanał Kościański. W Bonikowie Kanał Kościański rozgałęzia się kierując większą część wody do Kanału Mosińskiego, a mniejszą do Obrzańkiego Kanału Południowego. g Za początek Obrę przyjęto początek Obrzańkiego Kanału Północnego. h Bez delty. i Łącznie z Czarnym Dunajcem; w tym odcinek graniczny - 17 km. k-m) W tym odcinek graniczny: k - 30 km, l - 55 km, m. - 1 km. n Liczona od jeziora Roś.

o Przy wypływie z jeziora Roś. p Po ujście do Jeziora Zegrzyńskiego. r W tym odcinek graniczny - 363 km. s Na granicy państwa. t) W profilu granicznym zamykającym zlewnię - 5313 km².

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Atlas Podziału Hydrograficznego Polski – Warszawa 2005

a According to hydrographic order. b River or reservoir, into which the water flows. c From 1951 to 2000 at river estuary. d Of which the border section - 187 km. e Border section. f The Górna Obrę was assumed as the beginning of Mosiński Canal. g The beginning of the North Obrę Canal was assumed as the beginning of the Obrę; the górna Obrę (Kościański Canal of the Obrę) bifurcates, i.e. divides, directing more than half of waters into Mosiński Canal, and less than half into canals of the Obrę; North, Middle and South. h Excluding the delta. i Together with the Czarny Dunajec; of which the border section - 17 km. k-m) Of which the border section: k - 30 km, l - 55 km, m. - 1 km. n Calculated from Lake Roś.

o At the outflow from Lake Roś. p Up to Lake Zegrzyńskie. r Of which the border section - 363 km. s At the border of the country. t) At the border enclosing the drainage area - 5313 km².

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management – The Atlas of the Hydrographic Division of Poland – Warsaw 2005

TABL. 11. PRZEPLYWY RZEK W GŁÓWNYCH PROFILACH WODOWSKAZOWYCH
FLOW OF RIVERS IN PRINCIPAL WATER-GAUGE SITES

RZEKI RIVERS	Postorunek wodowskazowy Water-gauge site	Kilometr biegu rzeki Kilometre of the richness of the river	Powierz- chnia zlewni do wodow- skazu w km ² Drainage area to water- gauge in km ²	Przeptyw średni w m ³ na s Average flow in m ³ per s						
				1951- 1995	1996- 2000	1995	2000	2005	2008	2009
Odra	Racibórz-Miedonia	55,5	6744,0	64,0	73,2	61,7	66,1	60,0	57,8	68,4
	Słubice	584,1	53382,0	304,0	355,0	298,0	289,0	248,0	240	286
	Gozdowice	645,3	109729,1	523,0	593,0	498,0	477,0	411,0	445	453
Nysa Kłodzka	Skorogoszcz	7,5	4514,5	36,8	44,2	33,4	30,7	32,4	32,6	45,5
Barycz	Osetno	17,5	4579,3	15,2	18,6	14,2	10,5	10,4	11,0	9,5
Bóbr	Żagań	74,5	4254,3	38,4	39,7	43,0	36,6	35,8	30,6	38,3
Warta	Poznań	243,6	25910,9	100,0	119,0	98,6	105,0	76,8	123,0	74,7
	Gorzów Wielkopolski	56,4	52404,3	212,0	227,0	191,0	202,0	162,0	186	157
Prosna	Bogusław	42,2	4303,5	15,9	18,6	13,3	18,8	11,1	11,6	9,7
Noteć	Nowe Drezdenko	38,0	15970,1	74,5	74,1	70,5	68,5	62,7	70,9	57,9
Rega	Trzebiatów	12,9	2627,6	20,4	21,3	20,2	21,2	18,5	25,3	20,0
Słupia	Słupsk	31,6	1450,4	15,5	16,9	16,6	16,1	16,9	16,7	15,1
Wisła	Nowy Bieruń	3,6	1747,4	20,1	26,1	18,8	27,3	21,7	17,8	24,6
	Sandomierz	268,4	31846,5	284,0	341,0	250,0	390,0	293,0	261	317
	Warszawa	504,1	84540,0	561,0	678,0	571,0	722,0	584,0	505	564
	Tczew	908,6	194376,0	1060,0	1260,0	1080,0	1354,0	1020,0	899	970
Przemsza	Jeleń	12,8	1995,9	18,5	21,8	16,4	21,6	15,0	15,2	17,1
Soła	Oświęcim	3,0	1386,0	19,9	25,8	22,4	29,2	24,1	16,4	12,7
Skawa	Wadowice	21,1	835,4	12,0	14,8	11,7	16,2	13,9	10,7	13,9
Raba	Proszówki	21,7	1470,4	16,2	22,0	14,5	22,4	16,0	14,1	16,2
Dunajec	Nowy Sącz	106,8	4341,0	62,4	74,6	66,6	82,1	77,6	67,9	71,2
Nida	Pińczów	56,8	3352,5	18,2	22,7	14,2	21,5	14,1	12,2	9,1
San	Przemyśl	165,9	3686,5	50,3	65,2	49,6	60,0	68,8	66,0	53,6
	Radomyśl	10,3	16823,8	124,0	162,0	120,0	173,0	172,0	153	154
Wisłok	Trynka	5,8	3516,0	23,6	31,2	21,4	34,6	41,6	30,2	30,7
Kamienna	Kunów	66,2	1106,0	5,9	6,2	4,7	5,0	4,87	3,74	5,49
Wieprz	Kośmin	17,9	10230,6	35,3	40,0	31,1	53,8	35,2	33,2	44,8
Pilica	Białobrzegi	45,3	8664,2	44,5	50,5	37,8	48,5	37,9	29,1	34,2
Narew	Suraż	355,3	3376,5	15,4	15,5	18,0	13,7	14,5	14,7	12,6
	Ostrołęka	146,8	21862,2	111,0	103,0	129,0	94,7	108,0	101	98,4
Biebrza	Burzyn	8,5	6900,4	34,0	36,6	39,5	31,0	43,2	36,1	32,4
Bug	Włodawa	378,3	14410,0	53,4	64,9	47,2	75,2	63,6	62,1	72,3
	Wyszków	33,8	39119,4	154,0	153,0	152,0	160,0	147,0	139	165
Bzura	Sochaczew	27,7	6281,4	23,5	22,0	19,7	17,9	14,6	18,1	17,1
Łyna	Sępól	89,8	3647,2	25,3	25,2	26,2	27,1	26,9	23,2	21,7
Guber	Prosna	9,3	1567,8	8,8	7,8	8,4	8,40	10,0	9,0	9,2

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.
 Source: data of the Institute Meteorology and Water Management.

TABL. 12. WIĘKSZE I GŁĘBSZE JEZIORA
LARGER AND DEEPER LAKES

JEZIORA LAKES	Dorzecze <i>Drainage basin</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	Powierzchnia ^a w km ² <i>Area^a in km²</i>	Największa głębokość <i>Maximum depth</i>	Wzniesienie nad poziom morza <i>Elevation above the sea level</i>
				w metrach <i>in metres</i>	

WEDŁUG POWIERZCHNI
BY AREA

Śniardwy	Pisa	warmińsko-mazurskie	113,4	23,4	115,6
Mamry ^b	Węgorapa	warmińsko-mazurskie	102,8	43,8	116,2
Łebsko	Łeba	pomorskie	71,4	6,3	0,3
Dąbie	u ujścia Odry	zachodniopomorskie	56,0	4,2	0,1
Miedwie	Płonia	zachodniopomorskie	35,3	43,8	14,1
Jeziorak	Drwęca	warmińsko-mazurskie	32,2	12,0	99,5
Niegocin	Pisa	warmińsko-mazurskie	26,0	39,7	116,0
Gardno	Łupawa	pomorskie	24,7	2,6	0,3
Jamno	Morze Bałtyckie	zachodniopomorskie	22,4	3,9	0,1
Wigry	Czarna Hańcza	podlaskie	21,2	73,0	131,9
Gopło	Noteć	kujawsko-pomorskie	21,5	16,6	76,9
Drawsko	Drawa	zachodniopomorskie	17,8	79,7	128,4
Roś	Pisa	warmińsko-mazurskie	18,9	31,8	115,0
Wielimie	Gwda	zachodniopomorskie	17,5	5,5	132,7
Tały (z jeziorem Ryńskim)	Pisa	warmińsko-mazurskie	18,3	50,8	116,1
Nidzkie	Pisa	warmińsko-mazurskie	18,2	23,7	119,0
Bukowo.....	Grabowa	zachodniopomorskie	17,5	2,8	0,1

WEDŁUG GŁĘBOKOŚCI
BY DEPTH

Hańcza	Czarna Hańcza	podlaskie	3,1	108,5	229,0
Drawsko	Drawa	zachodniopomorskie	17,8	79,7	128,4
Wielki Staw ^c	Dunajec	małopolskie	0,3	79,3	1664,5
Czarny Staw ^d	Dunajec	małopolskie	0,2	76,4	1580,5
Wigry	Czarna Hańcza	podlaskie	21,2	73,0	131,9
Wdzydze ^e	Wda	pomorskie	14,6	68,7	133,8
Wuksniki	Pasłęka	warmińsko-mazurskie	1,2	68,0	111,4
Babięty Wlk	Krutynia	warmińsko-mazurskie	2,5	65,0	140,7
Morzycko	Słubia	zachodniopomorskie	3,4	60,0	51,4
Ciecz (Trześniowskie).....	Pliszka	lubuskie	1,9	58,8	106,0
Piłakno	Krutynia	warmińsko-mazurskie	2,6	56,6	143,0
Elckie	Elk	warmińsko-mazurskie	3,8	58,2	120,0
Ozewo(Użewo)	Rospuda	podlaskie	0,6	49,6	191,3

a Zwierciadła wody i wysp na jeziorze. *b* System wodny jeziora Mamry; Mamry, Świącjayty, Kirsajty, Dargin, Dobskie, Kisajno. *c* W Dolinie Pięciu Stawów w Tatrach. *d* Nad Morskim Okiem w Tatrach. *e* System wodny jeziora Wdzydze: Wdzydze Południowe, Radolne, Jelenie, Gołuń.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej –Atlas jezior Polski –Poznań 2006

a Water and island lake level. *b* Water system of Lake Mamry; Mamry, Świącjayty, Kirsajty, Dargin, Dobskie, Kisajno. *c* In the Valley of the Pięć Stawów Polskich in Tatra Mountains. *d* Above Lake Morskie Oko in the Tatra Mountains. *e* Water system of lake Wdzydze: Wdzydze Południowe, Radolne, Jelenie, Gołuń.

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management –The Atlas of Polish Lakes –Poznań 2006

TABL. 13. WAŻNIEJSZE KANAŁY

MAJOR CANALS

Kanały Canals	Połączenia Links	Rok uruchomienia Year opened	Długość w km Length in km
Wieprz-Krzna	Wieprz - Krzna Południowa	1961	140,0
Augustowski	Czarna Hańcza - Biebrza	1840	80,0 ^a
Elbląski	Jezioro Drwęckie - jezioro Druzno	1850	62,5
Gliwicki	Kłodnica - Odra ^b	1941	41,2
Ślesiński	Warta - jezioro Gopło	1950	32,0
Notecki	Noteć - Kanał Bydgoski	1892	25,0
Bydgoski	Brda - Noteć	1914	24,5
Żerański	Wisła - Narew	1963	17,6
Łączański	Wisła - Wisła	1961	17,2

^a Długość kanału w granicach Polski wraz z jeziorami i odcinkami cieków naturalnych leżącymi na trasie kanału. ^b Z portem Gliwice.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

^a Canal's length within the borders of Poland, together with lakes and sections of water along the canal's course. ^b With Port of Gliwice.

S o u r c e: data of Ministry of Environment.

TABL.14. WIĘKSZE SZTUCZNE ZBIORNIKI WODNE

MAJOR ARTIFICIAL RESERVOIRS

ZBIORNIKI WODNE (nazwa i lokalizacja) RESERVOIRS (name and location)	Rzeka River	Rok uruchomienia Year opened	Pojemność całkowita /zy maksymalnym piętrzeniu / w hm ³ Total capacity /at maximum accumu- lation/ in hm ³	Powierz- chnia przy maksymalnym piętrzeniu w km ² Area at maximum accumu- lation in km ²	Wysokość piętrzenia w m Height of accumu- lation in m
Solina (woj. podkarpackie)	San	1968	472,4	22,0	60,0
Włocławek ^a (woj. kujawsko-pomorskie)	Wisła	1970	370,0	75,0	12,7
Czorsztyn-Niedzica (woj. małopolskie)	Dunajec	1997	231,9	12,3	54,5
Jezioro (woj. łódzkie)	Warta	1986	202,8	42,3	11,5
Goczałkowice (woj. śląskie)	Mała Wisła	1956	165,6	32,0	13,0
Rożnów (woj. małopolskie)	Dunajec	1942	159,3	16,0	31,5
Dobczyce (woj. małopolskie)	Raba	1986	141,7	10,7	27,9
Otmuchów (woj. opolskie)	Nysa Kłodzka	1933	130,5	20,6	18,4
Nysa (woj. opolskie)	Nysa Kłodzka	1971	123,4	20,7	13,3
Turawa (woj. opolskie)	Mała Panew	1938/1948	106,2	20,8	13,6
Tresna (woj. śląskie)	Soła	1967	96,1	9,6	23,8
Dzierżno Duże ^b (woj. śląskie)	Kłodnica	1964	94,0	6,2	11,2
Dębe ^a (woj. mazowieckie)	Narew	1963	90,0	33,0	7,0
Sulejów (woj. łódzkie)	Pilica	1973	84,1	23,8	11,3
Koronowo (woj. kujawsko-pomorskie)	Brda	1960	80,6	15,6	22,0
Siemianówka (woj. podlaskie)	Narew	1991	79,5	32,5	7,0
Mietków (woj. dolnośląskie)	Bystrzyca	1986	71,8	9,1	15,3
Dzieckowice ^b (woj. śląskie)	woda z Soły	1976	52,5	7,1	14,5
Pilchowice (woj. dolnośl.)	Bóbr	1912	50,0	2,4	46,7
Kuźnica Wareżyńska ^b (woj. śląskie)	Przemsza	2005	46,3	4,8	2,3
Pakość (woj. kujawsko-pomorskie)	Noteć Zachodnia	1974	45,8	13,0	4,8
Klimkówka (woj. małopolskie)	Ropa	1994	43,5	3,1	33,3
Słup (woj. dolnośląskie)	Nysa Szalona	1978	38,7	4,9	19,1
Wióry (woj. świętokrzyskie)	Świślina	2007	35,0	4,1	23,4
Pławniowice ^b (woj. śląskie)	Potok Toszecki	1975	29,1	2,4	2,2

TABL.14. WIĘKSZE SZTUCZNE ZBIORNIKI WODNE (cd)
MAJOR ARTIFICIAL RESERVOIRS (cont)

ZBIORNIKI WODNE (nazwa i lokalizacja) RESERVOIRS (name and location)	Rzeka <i>River</i>	Rok urucho- mienia <i>Year opened</i>	Pojemność całkowita /przy maksymalnym piętrzeniu / w hm ³ <i>Total capacity /at maximum accumulation/ in hm³</i>	Powierzchnia przy maksymalnym piętrzeniu w km ² <i>Area at maximum accumulation in km²</i>	Wysokość piętrzenia w m <i>Height of accumu- lation in m</i>
Porąbka (woj. śląskie).....	Soła	1936	27,2	3,3	21,2
Topola (woj. dolnośląskie).....	Nysa Kłodzka	2003	26,5	3,4	7,8
Chańcza (woj. świętokrzyskie).....	Czarna Staszowska	1985	24,2	4,7	12,8
Rybnik.(woj. śląskie).....	Ruda	1972	23,5	4,6	11,8
Poraj (woj. śląskie).....	Warta	1978	21,8	5,1	12,0
Przeczyce (woj. śląskie).....	Przemsza	1963	20,7	4,7	12,5
Nielisz. (woj. lubelskie).....	Wieprz	1976/1997	19,5	8,3	9,6
Mylof (woj. pomorskie).....	Brda	1848/1972	18,9	26,0	10,4
Bukówka (woj. dolnośląskie).....	Bóbr	1987	16,8	2,0	22,4
Kozielno (woj. dolnośląskie).....	Nysa Kłodzka	2003	16,4	3,5	8,0
Żarnowiec ^c (woj. pomorskie).....	Piaśnica	1983	16,4	0,9	16,0
Żur (woj. kujawsko-pomorskie).....	Wda	1929	16,0	3,0	15,5
Kozłowa Góra (woj. śląskie).....	Brynica	1939	15,2	5,8	6,5
Leśna (woj. dolnośląskie).....	Kwisa	1907	15,0	1,4	35,8
Besko (woj. podkarpackie).....	Wisłok	1978	14,2	1,3	25,0
Sosnówka (woj. dolnośląskie).....	Czerwonka	2002	14,0	1,8	18,0
Domaniów (woj. mazowieckie).....	Radomka	2001	12,9	5,0	8,6
Dzierżno Małe ^b (woj.śląskie).....	Drama	1938	12,6	1,7	13,1
Czchów ^d (woj. małopolskie).....	Dunajec	1949	12,0	3,4	9,5
Pogoria III ^b (woj. śląskie).....	Pogoria	1974	12,0	2,0	1,0
Łąka (woj. śląskie).....	Pszczynka	1986	12,0	3,5	6,9
Pierzchały (woj. warmińsko-mazurskie).....	Pasłęka	1916	11,5	2,4	14,0
Dobromierz (woj. dolnośląskie).....	Strzegomka	1987	11,0	1,1	26,7
Złotniki (woj. dolnośląskie).....	Kwisa	1924	10,5	1,2	27,5
Kamienne ^c (woj. zachodniopomorskie).....	Radew	1971	8,9	1,0	79,6
Myczkowce ^d (woj. podkarpackie).....	San	1961	8,6	1,0	15,5
Rosnowo (woj. zachodniopomorskie).....	Radew	1922	8,4	1,5	11,5
Lubachów (woj. dolnośląskie).....	Bystrzyca	1917	8,0	0,5	38,0
Brzeg Dolny ^a (woj.dolnośląskie).....	Odra	1958	8,0	2,1	7,0
Brody Iłżeckie (woj. świętokrzyskie).....	Kamienna	1965	7,3	1,9	8,1
Ciesznowice (woj. łódzkie).....	Luciąża	1997	7,3	2,2	10,7
Mosty (woj. lubelskie).....	Kanał Wieprz-Krzna	1969	6,9	3,9	4,0
Sobieszów (woj. dolnośląskie).....	Kamienna	1909	6,7	2,0	9,7
Sromowce Wyżned (woj.małopolskie).....	Dunajec	1994	6,4	0,9	8,5
Słupca (woj. wielkopolskie).....	Meszna	1965	6,4	2,6	3,4
Żelizna (woj. lubelskie).....	Kanał Wieprz-Krzna	1971	6,3	3,5	4,0
Zemborzyce (woj. lubelskie).....	Bystrzyca	1974	6,3	2,8	7,0
Jastrowie (woj. wielkopolskie).....	Gwda	1931	6,2	1,5	7,2
Niedalino (woj. zachodniopomorskie).....	Radew	1913	5,5	0,9	9,1
Gródek (woj.kujawsko-pomorskie).....	Wda	1923	5,5	1,0	11,0
Kwiecko ^d (woj. zachodniopomorskie).....	Radew	1971	5,2	1,4	4,0
Strzegomino (woj. pomorskie).....	Słupia	1924	5,1	1,0	8,6
Niedów (woj. dolnośląskie).....	Witka	1962	4,9	1,9	12,5
Cieplice (woj. dolnośląskie).....	Wrzosówka	1909	4,9	2,1	7,6
Opole (woj. lubelskie).....	Kanał Wieprz-Krzna	1970	4,8	2,8	5,0
Raduszc Staryd (woj. lubuskie).....	Bóbr	1935	4,7	1,9	5,8
Rejowice (woj. zachodniopomorskie).....	Rega	1924	4,6	2,0	7,3
Zahajki (woj. lubelskie).....	Kanał Wieprz-Krzna	1968	4,4	2,4	5,0

TABL.14. WIĘKSZE SZTUCZNE ZBIORNIKI WODNE (dok.)
MAJOR ARTIFICIAL RESERVOIRS (cont.)

ZBIORNIKI WODNE (nazwa i lokalizacja) RESERVOIRS (name and location)	Rzeka River	Rok uruchomienia Year opened	Pojemność całkowita /przy maksymalnym piętrzeniu / w hm ³ Total capacity /at maximum accumulation/ in hm ³	Powierzchnia przy maksymalnym piętrzeniu w km ² Area at maximum accumulation in km ²	Wysokość piętrzenia w m Height of accumulation in m
Szałe (woj. wielkopolskie).....	Pokrzywnica	1978	4,4	1,5	4,8
Wisła-Czarne (woj. śląskie).....	Mała Wisła	1973	4,9	0,4	34,0
Miedzna (woj. łódzkie).....	Wąglanka	1979	4,2	1,8	7,0
Wilcza Wola (woj. podkarpackie).....	Łęg	1989	4,2	4,8	8,0
Ptusza (woj. wielkopolskie).....	Gwda	1933	4,0	2,0	6,0
Mirsk ^e (woj. dolnośląskie).....	Długi Potok	1910	3,9	1,0	12,5
Podgaje (woj. wielkopolskie).....	Gwda	1930	3,9	1,2	9,3
Mysłakowice ^e (woj. dolnośląskie).....	Łomnica	1913	3,6	1,0	3,4
Kamienna (woj. lubuskie).....	Drawa	1918	3,5	1,0	7,6
Dychów ^e (woj. lubuskie).....	Bóbr	1936	3,4	1,0	10,8
Straszyn (woj. pomorskie).....	Radunia	1910	3,5	0,7	14,1
Pogoria I ^b (woj. śląskie).....	Pogoria	1943	3,4	0,7	8,0
Bledzew (woj. lubuskie).....	Obra	1909	3,0	3,2	6,8
Koszyce. (woj. wielkopolskie).....	Ruda	1981	2,6	1,0	4,8
Paprocany (woj. śląskie).....	Gostynka	1870	2,4	1,2	4,0
Krzywaniec ^a (woj. lubuskie).....	Bóbr	1936	2,4	1,0	5,9
Bielkowo (woj. pomorskie).....	Radunia	1924	2,5	0,6	6,9
Jarnołtówek ^e (woj. opolskie).....	Złoty Potok	1907	2,4	0,6	14,6
Dobrzyca (woj. wielkopolskie).....	Gwda	1912	2,2	0,9	4,8
Smukała (woj. kujawsko- pomorskie).....	Brda	1951	2,2	0,9	8,0
Tryszczyn (woj. kujawsko-pomorskie).....	Brda	1960	2,2	0,9	7,2
Porąbka – Żar (woj. śląskie).....	Soła	1979	2,2	0,2	-
Krzynia (woj. pomorskie).....	Słupia	1925	2,0	1,2	3,5
Wrzeszczyn (woj. dolnośląskie).....	Bóbr	1927	2,0	0,4	15,0
Zatonie (woj. dolnośląskie).....	Plebanka	1968	2,0	0,2	31,5

a Stopień wodny, b Zbiornik w wyrobisku c Zbiornik górny elektrowni pompowej d Zbiornik wyrównawczy. e Zbiornik powodziowy „suchy”.

Uwaga. Dane zweryfikowane przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Ośrodek Technicznej Kontroli Zapór.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska oraz Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a Flow reservoir, b Excavation reservoir, c Upper reservoir of a power plant. d Compensatory reservoir. e Flood reservoir “dry”.

Notice. Data verified by the Institute of Meteorology and Water Management – Dams Monitoring Centre.

Source: data Ministry of the Environment and Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL.15. TEMPERATUREY POWIETRZA
AIR TEMPERATURES

STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Wzniesie- nie stacji nad po- ziom mo- rza w m Station elevation above the sea level in m	Temperatury w °C <i>Temperatures in °C</i>							
		średnie ^a <i>average^a</i>					skrajne <i>extreme</i>		amplitudy temperatur skrajnych <i>amplitudes of extreme temperatures</i>
		1971- 2000	1991- 2000	1996- 2000	2001- 2005	2009	maksi- mum <i>maximum</i>	mini- mum <i>minimum</i>	
		1971-2009							
Hel.....	1	8,1	8,4	8,3	8,6	8,6	33,7	-18,2	51,9
Łeba	2	7,7	8,0	8,0	8,2	8,3	37,2	-22,3	59,5
Koszalin	33	8,0	8,4	8,4	8,6	8,6	37,1	-25,4	62,5
Suwałki	184	6,3	6,8	6,8	6,9	6,9	35,2	-30,6	65,8
Olsztyn	133	7,3	7,6	7,5	7,8	7,7	36,2	-30,2	66,4
Chojnice	164	7,3	7,6	7,6	7,9	7,9	36,3	-25,7	62,0
Szczecin	1	8,8	9,1	8,9	9,3	9,4	37,8	-30,0	67,8
Białystok	148	6,9	7,2	7,3	7,4	7,2	35,5	-35,4	70,9
Toruń.....	69	8,1	8,5	8,5	8,7	8,6	37,9	-32,0	69,9
Mława	147	7,3	7,7	7,7	7,9	7,9	36,6	-31,2	67,8
Gorzów Wielkopolski ...	72	8,6	9,0	8,9	9,2	9,2	37,4	-24,6	62,0
Poznań.....	87	8,5	8,8	8,7	9,1	9,3	37,0	-28,5	65,5
Warszawa.....	106	8,1	8,3	8,3	8,6	8,9	36,4	-30,7	67,1
Terespol	133	7,5	7,9	7,9	8,1	8,1	35,3	-34,3	69,6
Zielona Góra	192	8,5	8,8	8,8	9,1	9,2	36,8	-22,2	59,0
Kalisz	138	8,4	8,8	8,8	9,0	9,1	38,0	-28,5	66,5
Łódź.....	187	8,0	8,3	8,2	8,5	8,6	37,6	-30,3	67,9
Włodawa	177	7,5	7,8	7,8	8,0	8,2	36,0	-34,2	70,2
Lublin.....	238	7,4	7,7	7,7	7,9	8,2	35,3	-33,7	69,0
Wrocław.....	120	8,7	9,1	9,0	9,3	9,4	37,4	-30,0	67,4
Jelenia Góra	342	7,4	7,7	7,6	7,8	7,9	35,8	-31,8	67,6
Kielce.....	260	7,4	7,7	7,7	7,9	8,2	36,2	-33,9	70,1
Częstochowa	293	8,0	8,2	8,1	8,5	9,0	35,6	-26,6	62,2
Śnieżka.....	1603	0,6	1,0	1,0	1,2	1,6	24,5	-32,1	56,6
Kłodzko.....	356	7,4	7,6	7,6	7,8	8,0	35,1	-29,7	64,8
Katowice	284	8,2	8,6	8,5	8,6	9,0	36,0	-27,4	63,4
Rzeszów	212	7,9	8,2	8,2	8,5	9,0	34,5	-30,9	65,4
Kraków.....	237	8,1	8,5	8,5	8,8	8,7	36,7	-29,9	66,6
Bielsko-Biała.....	398	8,1	8,4	8,4	8,6	9,0	34,2	-27,4	61,6
Nowy Sącz	292	8,2	8,5	8,5	8,7	9,1	36,1	-29,2	65,3
Zakopane.....	855	5,4	5,8	5,8	5,8	6,2	32,5	-27,1	59,6

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL.16. OPADY ATMOSFERYCZNE , PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIE NIE I ZACHMURZENIE
ATMOSPHERIC PRECIPITATION, WIND VELOCITY, INSOLATION AND CLOUDINESS

STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Wzniesie- nie stacji nad poziom morza w m Station elevation above the sea level in m	Roczne sumy opadów w mm <i>Total annual precipitation in mm</i>				Średnia prędkość wiatru w m na sekundę <i>Average wind velocity in m per second</i>	Usłonecz- nienie w h <i>Insolation in h</i>	Średnie za- chmurzenie w oktantach ^b <i>Average cloudiness in octants ^b</i>	
		średnie ^a <i>average ^a</i>							2009
		1971- 2000	1991- 2000	1996- 2000	2001- 2005				
Hel.....	1	578	590	622	582	673	3,6	1901	5,1
Łeba.....	2	632	638	680	681	682	4,5	1971	5,3
Koszalin.....	33	717	740	745	766	761	3,2	2028	5,9
Suwałki.....	184	591	575	565	601	600	3,4	1797	5,2
Olsztyn ^c	133	625	623 ^c	615	609	604	3,0	-	5,3
Chojnice.....	164	547	574	601	664	584	3,7	1956	5,5
Szczecin.....	1	530	572	588	530	630	3,8	1754	5,2
Białystok.....	148	577	573	551	555	703	2,5	1720	5,3
Toruń.....	69	528	526	542	558	527	2,6	1786	5,2
Mława.....	147	543	573	577	538	544	3,3	1686	5,5
Gorzów Wielkopolski.....	72	531	541	566	553	586	2,7	1914	5,5
Poznań.....	87	507	555	600	507	584	3,5	1852	5,2
Warszawa.....	106	519	532	533	529	652	3,0	2258	5,2
Terespol.....	133	512	527	550	483	683	2,7	1950	5,3
Zielona Góra.....	192	572	598	643	553	580	3,1	1720	5,3
Kalisz.....	138	507	505	515	492	563	3,7	1943	5,5
Łódź.....	187	571	565	629	582	668	3,5	1820	5,4
Włodawa.....	177	515	518	544	502	738	3,6	1826	5,2
Lublin.....	238	572	590	628	575	681	2,8	1823	5,3
Wrocław.....	120	569	522	535	504	724	3,1	1891	5,6
Jelenia Góra.....	342	678	686	744	710	787	2,4	1720	5,7
Kielce.....	260	600	626	684	670	642	2,9	1829	5,6
Częstochowa.....	293	617	660	711	652	641	2,6	1773	5,3
Śnieżka.....	1603	1150	1101	1125	1111	1213	10,0	-	6,1
Kłodzko.....	356	576	596	650	602	702	3,0	1605	5,6
Katowice.....	284	729	728	808	724	838	2,5	1789	5,4
Rzeszów.....	212	629	666	728	695	773	3,4	-	5,2
Kraków.....	237	662	669	740	685	735	3,0	-	5,1
Bielsko-Biała ^c	398	942	879	914	1007	1092	2,9	-	5,3
Nowy Sącz.....	292	696	703	768	768	908	1,7	1738	5,1
Zakopane.....	855	1107	992	994	1198	1268	1,4	1560	5,5

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów. *b* Stopień zachmurzenia nieba: od 0 (niebo bez chmur) do 8 (całkowicie pokryte chmurami). *c* Stacje nie prowadzą pomiarów usłonecznienia.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

a Data for multi-year periods include annual averages from these periods. *b* Level of cloudiness: from 0 (sky without clouds) to 8 (fully covered with clouds). *c* Stations do not record insolation measurements.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL.17. ŚREDNIE MIESIĘCZNE TEMPERATURY POWIETRZA
AVERAGE MONTHLY AIR TEMPERATURES

STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Lata ^a Years ^a	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w stopniach Celsjusza in Celsius degrees											
Hel.....	1971 - 2000	0,1	0,1	2,2	5,6	10,6	14,6	17,1	17,2	13,6	9,4	4,6	1,8
	1991 - 2000	0,9	0,9	2,6	6,5	10,8	14,8	17,5	17,8	13,8	9,2	4,2	1,5
	1996 -2000	0,3	1,2	2,2	6,7	10,7	15,0	16,9	17,7	13,8	9,4	4,5	1,3
	2001 - 2005	0,4	0,4	2,1	6,1	11,7	14,7	18,2	18,5	14,7	9,5	5,1	1,3
	2009	0,5	0,2	2,5	8,0	11,0	13,8	18,0	18,1	15,2	8,1	6,5	0,7
Leba	1971-2000	-0,4	0,0	2,3	5,8	10,6	14,1	16,6	16,6	13,0	8,9	4,1	1,2
	1991-2000	0,5	0,7	2,7	6,8	10,6	14,5	16,9	17,0	13,2	8,8	3,7	0,9
	1996-2000	-0,2	0,9	2,3	7,1	10,5	14,8	16,2	16,9	13,3	9,3	4,0	0,7
	2001-2005	0,1	0,4	2,0	6,3	11,6	14,5	17,7	17,8	13,8	9,1	4,7	0,9
	2009	-0,2	0,0	3,0	8,5	10,9	13,4	17,7	17,8	14,7	7,5	6,4	-0,5
Koszalin	1971-2000	-0,4	0,1	2,9	6,6	11,8	14,8	16,8	16,8	13,0	8,9	4,0	1,1
	1991-2000	0,6	1,0	3,3	8,0	11,9	15,0	17,3	17,4	13,4	9,0	3,6	0,8
	1996-2000	-0,1	1,3	3,0	8,2	12,0	15,4	16,4	17,4	13,7	9,5	3,9	0,7
	2001-2005	0,0	0,7	2,7	7,6	12,5	15,2	18,1	18,2	13,9	9,2	4,6	0,8
	2009	-0,8	-0,3	3,2	10,4	11,8	13,9	18,3	18,3	14,5	7,4	6,6	-0,6
Suwałki	1971-2000	-4,0	-3,4	0,1	6,0	12,1	15,1	16,6	16,3	11,5	6,6	1,3	-2,2
	1991-2000	-2,7	-2,3	0,5	7,1	12,1	15,6	17,4	17,0	11,8	6,7	0,8	-2,6
	1996-2000	-3,7	-1,9	0,0	7,6	12,2	16,1	16,8	16,8	11,6	7,2	1,5	-2,8
	2001-2005	-3,2	-3,1	0,1	6,9	12,7	14,7	18,9	17,8	12,5	6,8	2,2	-3,2
	2009	-4,0	-3,3	0,4	8,4	12,1	14,6	18,2	16,3	13,7	5,1	3,5	-3,0
Olsztyn	1971-2000	-2,5	-1,8	1,6	6,7	12,4	15,4	17,1	16,8	12,3	7,7	2,4	-0,8
	1991-2000	-1,5	-0,9	1,8	7,7	12,3	15,6	17,6	17,3	12,4	7,8	2,0	-1,3
	1996-2000	-2,4	-0,5	1,4	8,0	12,5	16,0	16,8	17,0	12,2	8,2	2,5	-1,4
	2001-2005	-2,0	-1,4	1,6	7,3	13,2	15,2	18,9	18,0	13,1	7,8	3,3	-1,8
	2009	-3,0	-1,8	1,4	9,7	12,3	14,5	18,6	17,4	14,3	5,8	4,9	-1,9
Szczecin	1971-2000	-0,1	0,6	3,8	7,8	13,2	16,0	18,0	17,7	13,6	9,0	4,2	1,4
	1991-2000	0,8	1,6	4,2	8,9	13,2	16,2	18,4	18,1	13,7	8,9	3,7	1,0
	1996-2000	-0,1	2,1	3,7	8,8	13,2	16,2	17,0	17,7	13,6	9,3	3,9	1,0
	2001-2005	0,6	1,2	3,7	8,6	13,9	16,4	18,9	18,8	14,4	9,4	4,8	1,0
	2009	-1,5	0,3	4,5	11,9	13,2	15,1	19,2	19,1	14,9	7,8	7,3	-0,1
Białystok	1971-2000	-3,5	-2,7	1,0	6,8	12,8	15,7	17,2	16,5	11,9	7,0	1,8	-1,6
	1991-2000	-2,3	-1,6	1,4	7,7	12,7	16,2	17,7	17,0	12,0	7,1	1,4	-2,1
	1996-2000	-3,4	-1,0	1,0	8,2	12,9	16,8	17,2	16,7	11,7	7,6	2,1	-2,3
	2001-2005	-2,7	-2,3	1,3	7,5	13,3	15,3	19,3	17,8	12,4	7,5	2,7	-2,8
	2009	-4,1	-2,2	1,0	9,1	12,2	15,1	18,4	16,4	13,6	5,7	3,9	-2,8
Toruń.....	1971-2000	-1,6	-0,8	2,7	7,6	13,3	16,3	18,0	17,8	13,1	8,3	3,1	0,0
	1991-2000	-0,8	0,1	2,9	8,7	13,4	16,6	18,7	18,5	13,5	8,4	2,7	-0,4
	1996-2000	-1,8	0,5	2,5	9,0	13,8	17,1	17,7	18,3	13,5	9,0	3,3	-0,4
	2001-2005	-1,1	-0,2	2,7	8,2	14,3	16,4	19,5	19,1	13,9	8,6	3,9	-0,9
	2009	-3,0	-0,4	3,0	10,5	12,9	15,3	18,9	18,9	14,7	6,6	5,6	-1,0
Gorzów Wielkopolski	1971-2000	-0,8	0,1	3,6	7,9	13,3	16,2	18,1	17,9	13,5	8,7	3,5	0,7
	1991-2000	0,1	1,0	4,0	9,1	13,6	16,6	18,8	18,5	13,8	8,8	3,2	0,3
	1996-2000	-0,9	1,7	3,6	9,3	13,9	16,9	17,5	18,4	13,8	9,3	3,4	0,3
	2001-2005	-0,2	0,7	3,6	8,9	14,4	16,7	19,2	19,2	14,2	9,2	4,1	0,1
	2009	-2,6	-0,3	4,1	12,4	13,5	15,4	19,4	19,5	15,4	7,5	6,5	-0,8
Poznań.....	1971-2000	-1,0	-0,2	3,4	7,9	13,5	16,3	18,1	17,8	13,3	8,6	3,4	0,5
	1991-2000	-0,2	0,5	3,6	9,1	13,6	16,5	18,6	18,3	13,6	8,5	3,1	0,2
	1996-2000	-1,2	1,1	3,2	9,3	14,0	16,9	17,5	18,1	13,6	9,1	3,5	0,3
	2001-2005	-0,7	0,1	3,1	8,8	14,8	17,0	19,5	19,5	14,1	9,1	4,0	-0,3
	2009	-2,6	-0,1	3,9	12,1	13,6	15,7	19,5	19,6	15,6	7,5	6,6	-0,6
Warszawa.....	1971-2000	-2,2	-1,2	2,6	7,9	13,7	16,5	18,1	17,7	13,0	8,1	2,8	-0,4
	1991-2000	-1,3	-0,4	2,6	8,7	13,8	16,9	18,7	18,3	13,2	8,1	2,3	-1,1
	1996-2000	-2,3	0,1	2,2	9,1	14,3	17,3	17,8	18,0	12,9	8,6	2,9	-1,2
	2001-2005	-	-1,0	2,4	8,4	14,7	16,5	20,1	19,1	13,8	8,6	3,7	-1,7
	2009	-2,7	-0,6	2,7	11,3	13,6	16,2	19,9	18,6	15,5	6,9	5,6	-1,0

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich miesięcznych z tych okresów.

^a Data for multi-year periods include monthly averages from these periods.

TABL.17. ŚREDNIE MIESIĘCZNE TEMPERATURY POWIETRZA (dok.)

AVERAGE MONTHLY AIR TEMPERATURES (cont.)

STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Lata ^a Years ^a	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w stopniach Celsjusza in Celsius degrees											
Terespol	1971-2000	-3.1	-2.2	1.8	7.8	13.7	16.4	17.8	17.3	12.6	7.6	2.2	-1.2
	1991-2000	-2.0	-1.2	2.0	8.5	13.7	17.1	18.4	17.8	12.8	7.7	1.9	-1.9
	1996-2000	-3.1	-0.7	1.6	9.0	14.1	17.7	17.9	17.5	12.3	8.0	2.6	-2.1
	2001-2005	-2.4	-1.9	2.1	8.4	14.3	16.1	20.2	18.6	13.0	8.3	3.2	-2.6
	2009	-3.2	-1.3	1.7	10.4	13.2	16.2	19.4	17.3	14.1	6.7	4.8	-2.1
Zielona Góra	1971-2000	-0.9	0.1	3.6	7.9	13.4	16.2	18.1	18.0	13.6	8.8	3.4	0.5
	1991-2000	-0.2	0.8	3.8	9.1	13.7	16.6	18.8	18.7	13.7	8.8	3.0	0.1
	1996-2000	-1.2	1.5	3.4	9.3	14.0	16.9	17.4	18.5	13.6	9.2	3.4	0.1
	2001-2005	-0.3	0.5	3.5	8.8	14.6	16.9	19.1	19.5	14.3	9.4	4.0	-0.4
	2009	-2.7	-0.7	4.0	12.7	13.9	15.2	19.0	19.8	15.8	7.1	6.6	-1.2
Łódź	1971-2000	-2.0	-1.0	2.8	7.7	13.4	16.1	17.7	17.6	13.0	8.2	2.8	-0.4
	1991-2000	-1.2	-0.4	2.7	8.7	13.6	16.6	18.5	18.3	13.2	8.2	2.5	-1.1
	1996-2000	-2.2	0.0	2.3	8.9	14.1	16.8	17.2	17.8	12.9	8.6	2.9	-1.2
	2001-2005	-1.7	-0.7	2.5	8.3	14.4	16.4	19.6	19.1	13.7	8.7	3.7	-1.4
	2009	-2.9	-0.9	2.6	11.5	13.2	15.4	19.3	18.5	15.0	6.7	5.7	-1.0
Lublin	1971-2000	-3.1	-2.0	1.8	7.4	13.1	15.8	17.3	17.0	12.6	7.6	2.1	-1.3
	1991-2000	-2.2	-1.3	1.9	8.1	13.2	16.4	18.0	17.7	12.8	7.7	1.9	-2.0
	1996-2000	-3.1	-0.9	1.4	8.5	13.8	16.8	17.3	17.3	12.3	8.0	2.7	-2.0
	2001-2005	-2.6	-2.1	1.9	8.0	14.1	15.9	19.4	18.5	13.2	8.2	3.2	-2.6
	2009	-3.1	-1.7	1.1	10.5	12.9	15.8	19.3	18.0	15.0	6.7	5.1	-1.7
Wrocław	1971-2000	-0.9	0.2	3.9	8.2	13.5	16.3	18.1	17.8	13.6	8.9	3.6	0.7
	1991-2000	-0.1	0.9	4.0	9.1	13.8	17.0	18.9	18.7	14.0	9.0	3.4	0.3
	1996-2000	-1.3	1.5	3.5	9.4	14.3	17.3	17.8	18.4	13.9	9.6	3.9	0.2
	2001-2005	-0.3	0.7	3.7	8.9	14.9	17.3	19.3	19.4	14.1	9.5	4.3	-0.3
	2009	-2.5	0.1	4.5	12.2	14.2	15.6	19.4	19.4	15.6	7.9	6.8	-0.5
Kielce	1971-2000	-2.9	-1.6	2.1	7.2	12.9	15.7	17.3	16.9	12.4	7.6	2.1	-1.1
	1991-2000	-2.0	-1.0	2.1	8.0	13.1	16.3	18.0	17.6	12.7	7.7	2.0	-1.7
	1996-2000	-3.0	-0.6	1.6	8.4	13.7	16.6	17.1	17.2	12.4	8.1	2.7	-1.7
	2001-2005	-2.4	-1.8	2.0	7.8	14.1	16.0	19.0	18.2	12.8	8.2	3.2	-2.3
	2009	-3.5	-1.2	2.0	10.8	12.9	15.6	19.1	17.9	14.7	6.8	4.6	-1.3
Śnieżka	1971-2000	-6.1	-6.4	-4.7	-1.5	3.8	6.4	8.3	8.7	5.2	1.7	-3.0	-5.0
	1991-2000	-5.2	-6.2	-4.7	-0.6	4.1	7.0	9.1	9.4	5.4	1.5	-2.8	-5.1
	1996-2000	-4.9	-6.0	-5.1	-0.2	4.8	7.5	7.7	9.2	5.5	1.6	-2.9	-5.2
	2001-2005	-6.7	-6.5	-4.1	-0.9	5.3	7.3	9.5	10.2	5.2	2.0	-2.0	-5.4
	2009	-6.8	-7.5	-4.6	4.0	5.1	6.1	10.8	10.6	7.5	0.3	0.2	-6.8
Katowice	1971-2000	-1.7	-0.4	3.3	8.0	13.3	16.0	17.7	17.4	13.2	8.6	3.1	-0.2
	1991-2000	-1.0	0.1	3.3	8.7	13.6	16.8	18.5	18.2	13.4	8.6	3.2	-0.8
	1996-2000	-2.1	0.6	2.7	9.1	14.2	17.1	17.5	17.7	13.1	9.1	3.9	-0.9
	2001-2005	-1.4	-0.4	3.3	8.6	14.7	16.7	19.0	18.7	13.3	8.9	4.0	-1.6
	2009	-2.6	-0.8	2.9	12.2	14.0	15.8	19.5	18.6	15.2	7.4	5.9	-0.5
Rzeszów	1971-2000	-2.6	-1.3	2.7	8.0	13.4	16.4	17.9	17.4	13.2	8.3	2.8	-0.7
	1991-2000	-1.8	-0.6	2.7	8.5	13.6	17.0	18.6	18.0	13.2	8.4	2.8	-1.4
	1996-2000	-2.7	-0.2	2.0	8.9	14.3	17.4	18.0	17.5	12.6	8.6	3.8	-1.4
	2001-2005	-2.2	-1.6	2.9	8.5	14.8	16.8	19.8	18.9	13.4	8.9	4.1	-2.0
	2009	-2.2	-1.0	2.4	11.1	13.3	16.6	20.0	18.8	15.2	8.2	6.1	-0.4
Kraków	1971-2000	-2.3	-0.9	3.1	8.0	13.4	16.2	17.8	17.5	13.2	8.4	2.8	-0.6
	1991-2000	-1.4	-0.2	3.2	8.8	13.9	17.1	18.7	18.4	13.5	8.6	2.8	-1.2
	1996-2000	-2.8	0.3	2.6	9.3	14.6	17.5	17.9	18.0	13.3	9.1	3.6	-1.3
	2001-2005	-1.7	-0.6	3.3	8.9	15.1	17.2	19.6	19.2	13.5	8.9	3.7	-1.9
	2009	-3.4	-1.2	2.7	11.4	13.6	16.0	19.9	18.6	15.2	7.7	4.7	-0.9
Zakopane	1971-2000	-3.7	-2.9	0.3	4.8	10.1	12.8	14.5	14.2	10.4	6.1	0.8	-2.5
	1991-2000	-2.8	-2.6	-0.2	5.2	10.3	13.7	15.1	15.1	10.5	6.4	1.1	-3.1
	1996-2000	-3.7	-2.2	-0.6	5.7	11.0	14.2	14.4	14.7	10.1	7.0	2.1	-3.20
	2001-2005	-4.0	-2.9	0.2	5.3	11.7	13.6	15.7	15.5	10.1	6.3	1.8	-3.9
	2009	-4.4	-3.6	-0.5	8.8	10.5	12.9	16.6	15.5	12.3	4.8	3.1	-2.2

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich miesięcznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

a Data for multi-year periods include monthly averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL.18. MIESIĘCZNE SUMY OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH
TOTAL MONTHLY ATMOSPHERIC PRECIPITATION

STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Lata ^a Years ^a	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w milimetrach in millimetres											
Hel.....	1971-2000	37	28	29	31	44	60	69	66	62	56	48	48
	1991-2000	34	33	32	34	55	60	61	66	67	59	41	48
	1996-2000	30	36	28	38	65	66	81	65	51	75	35	53
	2001-2005	43	39	34	34	46	47	75	64	46	60	47	47
	2009	30	36	61	3	71	67	131	36	59	88	38	54
Leba	1971-2000	38	29	35	31	45	54	70	70	75	74	58	53
	1991-2000	39	35	41	32	50	58	53	78	69	84	48	52
	1996-2000	29	37	33	42	64	65	67	86	61	106	38	53
	2001-2005	42	38	31	30	49	64	71	75	85	89	57	51
	2009	25	39	38	5	60	53	129	84	60	98	47	46
Koszalin	1971-2000	47	35	43	38	53	82	87	74	77	64	62	57
	1991-2000	46	44	55	39	63	82	80	85	79	61	50	56
	1996-2000	31	53	54	45	71	73	93	76	69	78	48	54
	2001-2005	51	43	47	32	57	71	93	81	80	83	61	66
	2009	18	44	50	15	66	97	103	56	99	121	52	40
Suwałki	1971-2000	33	25	34	37	49	74	83	64	53	49	46	43
	1991-2000	32	32	41	45	45	60	73	57	51	45	48	45
	1996-2000	25	34	33	49	49	67	85	51	34	48	50	38
	2001-2005	36	33	36	26	61	60	91	76	45	68	36	34
	2009	32	29	37	6	75	97	91	51	20	72	56	35
Olsztyn	1971-2000	37	27	37	39	52	83	75	64	61	51	49	50
	1991-2000	37	37	44	50	61	67	73	53	61	47	45	48
	1996-2000	27	38	41	49	69	66	94	61	31	53	44	42
	2001-2005	37	33	35	36	42	63	86	66	56	72	40	44
	2009	29	31	67	11	65	100	93	38	32	65	44	29
Szczecin	1971-2000	38	28	36	34	48	62	64	53	44	37	40	45
	1991-2000	35	34	46	34	60	63	76	61	50	36	32	46
	1996-2000	23	42	44	38	67	58	102	50	49	44	29	43
	2001-2005	40	39	29	31	51	48	62	51	54	44	41	39
	2009	13	43	53	10	71	65	80	82	21	108	59	26
Białystok	1971-2000	29	24	31	39	52	72	85	62	57	46	40	39
	1991-2000	26	33	38	52	58	64	69	53	60	42	40	38
	1996-2000	19	32	37	54	61	57	79	56	44	41	41	30
	2001-2005	33	35	29	24	70	55	71	63	52	54	35	37
	2009	31	29	57	4	84	148	93	78	25	62	44	47
Toruń.....	1971-2000	26	23	28	29	48	72	80	61	51	37	35	38
	1991-2000	25	26	34	35	47	51	72	68	65	29	33	40
	1996-2000	18	34	34	42	55	48	106	66	37	31	35	39
	2001-2005	30	32	34	38	54	44	116	47	46	45	30	42
	2009	16	22	45	1	80	66	115	28	31	47	42	36
Gorzów Wielkopolski	1971-2000	35	28	35	36	49	67	66	53	42	35	39	46
	1991-2000	35	34	46	34	56	54	70	56	41	33	36	45
	1996-2000	28	41	45	40	63	48	88	58	42	42	31	40
	2001-2005	41	38	33	30	46	46	83	60	52	48	36	39
	2009	20	45	55	16	76	89	88	20	32	68	47	31
Poznań.....	1971-2000	29	23	33	31	47	62	76	55	44	35	33	39
	1991-2000	29	31	47	30	57	61	85	57	50	34	32	42
	1996-2000	25	35	43	33	57	60	114	61	55	48	33	35
	2001-2005	38	34	33	26	43	45	78	46	44	43	31	47
	2009	21	30	54	20	86	110	86	24	32	52	35	33
Warszawa.....	1971-2000	22	22	28	35	51	71	73	59	49	38	36	34
	1991-2000	22	26	32	42	49	64	80	47	55	36	41	37
	1996-2000	16	30	28	41	50	69	110	48	40	37	40	25
	2001-2005	29	37	30	37	50	46	92	60	41	41	33	33
	2009	19	33	44	6	79	149	88	60	13	67	51	45

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich miesięcznych z tych okresów.
a Data for multi-year periods include monthly averages from these periods.

TABL.18. MIESIĘCZNE SUMY OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH (dok.)
TOTAL MONTHLY ATMOSPHERIC PRECIPITATION (cont.)

STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Lata ^a Years ^a	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w milimetrach in millimetres											
Terespol.....	1971-2000	23	21	26	38	51	63	71	62	53	38	34	33
	1991-2000	21	28	33	48	50	52	78	51	61	35	37	32
	1996-2000	17	31	26	51	48	49	111	57	47	35	42	35
	2001-2005	25	32	22	24	61	47	88	54	33	38	29	29
	2009	19	30	59	2	66	155	49	58	44	92	49	60
Zielona Góra.....	1971-2000	36	30	38	41	51	59	77	68	43	39	41	48
	1991-2000	35	36	54	39	52	58	91	73	45	36	35	42
	1996-2000	30	42	58	48	53	61	124	69	48	49	28	34
	2001-2005	45	41	34	30	38	49	91	55	56	35	41	38
	2009	31	45	66	15	93	67	53	10	31	66	43	59
Łódź.....	1971-2000	29	27	34	36	50	68	88	62	51	40	41	44
	1991-2000	27	33	42	40	50	59	95	40	56	37	41	43
	1996-2000	28	39	42	39	62	69	142	31	54	44	44	35
	2001-2005	37	42	34	40	72	59	76	46	47	41	45	43
	2009	24	43	54	1	44	160	98	56	36	72	40	41
Lublin.....	1971-2000	27	26	30	43	56	71	76	68	59	44	37	36
	1991-2000	24	33	36	55	57	68	81	52	68	46	37	33
	1996-2000	19	37	31	64	66	68	112	60	55	41	44	31
	2001-2005	36	37	36	41	48	65	103	49	52	42	35	31
	2009	24	37	67	0	62	148	70	57	23	101	46	46
Wrocław.....	1971-2000	28	24	30	37	57	79	91	64	51	38	37	34
	1991-2000	23	25	42	32	55	63	93	51	48	30	30	30
	1996-2000	22	29	40	36	58	51	122	46	50	37	26	19
	2001-2005	25	24	30	23	63	39	95	62	41	32	37	34
	2009	30	45	46	14	78	171	124	69	9	64	29	45
Kielce.....	1971-2000	34	28	35	39	53	71	81	76	55	42	40	44
	1991-2000	30	34	43	42	59	80	88	67	59	44	40	39
	1996-2000	25	38	44	40	64	93	123	81	63	45	41	30
	2001-2005	42	34	38	55	80	60	136	70	37	41	39	37
	2009	17	31	59	1	71	109	101	47	28	79	57	42
Śnieżka.....	1971-2000	87	84	83	89	94	115	138	108	85	72	93	103
	1991-2000	97	87	98	58	76	89	138	77	89	82	81	130
	1996-2000	70	93	89	61	71	91	168	68	96	109	83	126
	2001-2005	117	109	85	54	58	94	121	106	101	69	93	106
	2009	68	133	126	4	112	190	182	60	40	147	63	90
Katowice.....	1971-2000	39	36	42	53	77	90	103	79	62	53	48	48
	1991-2000	36	39	50	51	69	84	114	68	62	58	54	44
	1996-2000	35	47	47	47	67	99	158	80	67	64	61	37
	2001-2005	53	45	41	48	76	80	99	77	57	44	44	61
	2009	28	67	96	0	38	117	165	61	57	91	68	51
Rzeszów.....	1971-2000	29	27	31	47	72	82	90	68	62	48	35	39
	1991-2000	28	32	35	58	77	77	88	68	79	55	35	35
	1996-2000	27	40	33	65	83	83	126	71	73	57	36	35
	2001-2005	36	35	36	55	76	94	106	80	64	45	40	28
	2009	25	39	88	4	103	146	98	45	32	88	59	46
Kraków.....	1971-2000	35	30	35	50	74	94	81	76	60	49	40	38
	1991-2000	34	32	40	54	72	86	94	64	62	55	40	35
	1996-2000	32	41	36	49	76	112	130	73	58	59	43	31
	2001-2005	45	31	38	57	73	62	127	84	55	39	35	40
	2009	28	40	67	5	107	121	83	53	35	82	70	46
Zakopane.....	1971-2000	44	39	55	85	122	163	168	140	108	70	60	52
	1991-2000	41	47	66	98	118	136	81	120	107	76	59	43
	1996-2000	41	58	64	107	127	139	48	108	113	86	65	39
	2001-2005	53	59	54	87	146	176	255	112	95	66	51	44
	2009	58	76	131	13	114	230	162	157	64	131	83	51

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich miesięcznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Data for multi-year periods include monthly averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

Dział 2. WYKORZYSTANIE I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEBY. KOPALINY

Uwagi metodyczne

Dane o **stanie i zmianach w ewidencyjnym przeznaczeniu gruntów** opracowano na podstawie rocznych wykazów gruntów wprowadzonych rozporządzeniami Ministrów: Rolnictwa oraz Gospodarki Komunalnej z dnia 20 II 1969 r. w sprawie ewidencji gruntów (MP. Nr 11, poz. 98), od 1997 r. - Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa oraz Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 17 XII 1996 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 158, poz. 813), a od 2002 r. Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454). W kolejnych rozporządzeniach klasyfikacje zaliczenia gruntów do poszczególnych użytków gruntowych były zmieniane m. in. ze względu na potrzebę dostosowywania do standardów międzynarodowych. Od danych za 1997 r. wykazy gruntów sporządzają Główny Urząd Geodezji i Kartografii oraz wojewódzkie wydziały geodezji i gospodarki gruntami. Dane te prezentowane są według powierzchni geodezyjnej.

Ewidencja gruntów z 2001 r. (Dz. U. z 2001 r. Nr 38, poz. 454) wprowadziła różnice zakresowe w stosunku do lat poprzednich polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (dotychczas ujmowanych w pozycji „grunty zabudowane i zurbanizowane”), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji „wody śródlądowe stojące”) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję). Dane według wymienionej ewidencji o:

- **użytkach rolnych** dotyczą: gruntów ornych, sadów, łąk i pastwisk trwałych, gruntów rolnych zabudowanych zajętych pod budynki mieszkalne oraz inne budynki i urządzenia budowlane służące produkcji rolniczej, nie wyłączając produkcji rybnej oraz przetwórstwa rolno-spożywczego (kotłownie, komórki, garaże, szopy, stodoły, wiaty, spichlerze, budynki inwentarskie, place składowe i manewrowe w obrębie zabudowy itp.), a także ogródków przydomowych w gospodarstwach rolnych, gruntów pod stawami obejmującymi zbiorniki wodne (z wyjątkiem jezior i zbiorników zaporowych z urządzeniami do regulacji poziomu wód) wyposażone w urządzenia hydrotechniczne, nadające się do chowu, hodowli i przetrzymywania ryb obejmujące powierzchnię ogroblowaną wraz z systemem rowów oraz z terenami przyległymi do stawów i z nimi związane, a należącymi do obiektu stawowego, gruntów pod rowami do których zalicza się otwarte rowy pełniące funkcję urządzeń melioracji wodnych dla gruntów wykorzystywanych do produkcji rolniczej.
- **grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione** dotyczą:
  - **lasów** do których zalicza się grunty określone jako „las” w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435, z późn. zm.).
  - **gruntów zadrzewionych i zakrzewionych**, do których zalicza się grunty porośnięte roślinnością leśną, których pole powierzchni jest mniejsze od 0,1000 ha, a także: śródpolne skupiska drzew i krzewów niezaliczone do lasów, tereny torfowisk, pokrytych częściowo kępami krzewów i drzew karłowatych, grunty porośnięte wikliną w stanie naturalnym i krzewiastymi formami wierzb w dolinach rzek i obniżeniach terenu, przylegające do wód powierzchniowych grunty porośnięte drzewami lub krzewami, stanowiące biologiczną, strefę ochronną cieków i zbiorników wodnych, jary i wąwozy pokryte drzewami i krzewami naturalnie lub sztucznie w celu zabezpieczenia przed erozją, niezaliczone do lasów, wysypiska kamieni i gruzowiska porośnięte drzewami i krzewami, zadrzewione i zakrzewione tereny nieczynnych cmentarzy, poza zwartymi kompleksami lasów, skupiska drzew i krzewów mające charakter parku, niewyposażone w urządzenia i budowle dla rekreacji i wypoczynku.
- **gruntach pod wodami** dotyczą:
  - **gruntów pod morskimi wodami wewnętrznymi**, są to grunty pokryte morskimi wodami wewnętrznymi, do których zalicza się: część Jeziora Nowowarpieńskiego i część Zalewu Szczecińskiego, wraz ze Świną i Dziwną oraz Zalewem Kamieńskim, znajdujące się na wschód od granicy państwowej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec, oraz rzekę Odrę pomiędzy Zalewem Szczecińskim a wodami portu Szczecin, część Zatoki Gdańskiej zamkniętą linią podstawową biegnącą od punktu o współrzędnych 54°37'36" szerokości geograficznej północnej i 18°49'18" długości geograficznej wschodniej (na Mierzei Helskiej) do punktu o współrzędnych 54°22'12" szerokości geograficznej północnej i 19°21'00" długości geograficznej wschodniej (na Mierzei Wiślanej), część Zalewu Wiślanego znajdującą się na południowy zachód od granicy państwowej między Rzeczpospolitą Polską a Federacją Rosyjską na tym Zalewie, wody portów określone od strony morza linią łączącą najdalej wysunięte w morze stałe urządzenia portowe, stanowiące integralną część systemu portowego.
  - **gruntów pod wodami powierzchniowymi płynącymi**, do których zalicza się grunty pod wodami płynącymi w rzekach, potokach górskich, kanałach i innych ciekach, o przepływach stałych lub okresowych oraz źródła, z których cieków biorą początek, a także grunty pod wodami znajdującymi się w jeziorach i zbiornikach sztucznych, z których cieków wypływają lub do których wpływają.
  - **gruntów pod wodami powierzchniowymi stojącymi**, do których zalicza się grunty pod wodami w jeziorach i zbiornikach innych niż określone powyżej.

- **gruntach zabudowanych i zurbanizowanych** dotyczą:

- **terenów mieszkaniowych**, do których zalicza się grunty zajęte pod budynki mieszkalne, urządzenia funkcjonalnie związane z budynkami mieszkalnymi (podwórza, dojazdy, przejścia, przydomowe place gier i zabaw itp.), a także ogródki przydomowe,
- **terenów przemysłowych** do których zalicza się grunty zajęte pod budynki i urządzenia służące produkcji przemysłowej, a także ujęcia wody, oczyszczalnie ścieków, stacje transformatorowe, czynne hałdy i wysypiska, urządzenia magazynowo-składowe, bazy transportowe i remontowe itp.,
- **innych terenów zabudowanych** do których zalicza się grunty zajęte pod budynki i urządzenia związane z administracją, służbą zdrowia, handlem, kultem religijnym, rzemiosłem, usługami, nauką, oświatą, kulturą i sztuką, wypoczynkiem, łącznością itp., czynne cmentarze, grzebowiska zwierząt oraz inne grunty zabudowane (nie ujęte w poz. dotyczących terenów mieszkaniowych i przemysłowych),
- **urbanizowanych terenów niezabudowanych** do których zalicza się grunty niezabudowane, ale przeznaczone w planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę, wyłączone z produkcji rolniczej i leśnej,
- **terenów rekreacyjno-wypoczynkowych** do których zalicza się nie zajęte pod budynki:
  - tereny ośrodków wypoczynkowych, zabaw dziecięcych, plaże, urządzone parki, skwery, zieleńce (poza pasami ulic),
  - tereny o charakterze zabytkowym: ruiny zamków, grodziska, kurhany, pomniki przyrody itp.,
  - tereny sportowe: stadiony, boiska sportowe, skocznie narciarskie, tory saneczkowe, strzelnice sportowe, kąpieliska itp.,
  - tereny spełniające funkcje rozrywkowe: lunaparki, wesołe miasteczka itp.,
  - ogrody zoologiczne i botaniczne,
  - tereny zieleni nieurządzonej nie zaliczone do lasów oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych.
- **terenów komunikacyjnych** do których zalicza się grunty zajęte pod:
  - drogi: krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne, w osiedlach mieszkaniowych, dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych oraz do obiektów użyteczności publicznej; place postojowe i manewrowe przy dworcach kolejowych, autobusowych i lotniczych, portach morskich i rzecznych, i innych oraz ogólnodostępne dojazdy do ramp wyładowniczych i placów składowych,
  - tereny kolejowe,
  - inne tereny komunikacyjne obejmujące: porty lotnicze i inne budowle oraz urządzenia służące komunikacji lotniczej, urządzenia portowe, przystanie obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, naziemne obiekty, budowle i urządzenia górskich kolei linowych, torowiska tramwajowe poza pasami ulic i dróg, a także obiekty i urządzenia związane z komunikacją miejską, urządzone parkingi poza lasami państwowymi, dworce autobusowe, wały ochronne wód przystosowane do ruchu kołowego.

- **użytki kopalne** dotyczą gruntów zajętych przez czynne odkrywkowe kopalnie, w których odbywa się wydobycie kopaliny.

- **użytki ekologiczne** dotyczą prawnie chronionych pozostałości ekosystemów, takich jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne „oczka wodne”, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce itp. Użytki ekologiczne określa się na podstawie rozporządzenia właściwego wojewody lub uchwały właściwej rady gminy, podjętych na podstawie przepisów o ochronie przyrody.

- **nieużytki** dotyczą:

- niezakwalifikowanych do użytków ekologicznych: bagna (błota, topieliska, trzęsawiska, moczary, rojsty), piaski (piaski ruchome, plaże nieurządzone, piaski nadbrzeżne, wydmy), naturalne twory fizjograficzne, takie jak: urwiska, strome stoki, uskoki, skały, rumowiska,
- nieprzeznaczone do rekultywacji wyrobiska po wydobywaniu kopaliny.
- **tereny różne** dotyczą wszystkich pozostałych gruntów, których nie można zaliczyć do innych użytków, takich jak: grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrehabilitowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego. Do terenów przeznaczonych do rekultywacji zalicza się zdegradowane lub zdewastowane grunty, takie jak: nieczynne hałdy, wysypiska, zapadliska, tereny po działalności przemysłowej i górniczej oraz po poligonach wojskowych, dla których właściwe organy zatwierdziły projekty rekultywacji.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytku rolnego pod względem jego przydatności do produkcji rolniczej. Klasa I określa najwyższą wartość rolniczą, a klasa VI najniższą. Grunty orne oraz pastwiska zaliczone do klasy VI z odpowiednim symbolem RZ (grunty orne) lub PsZ (pastwiska) są to grunty, które ze względu na niską jakość zostały uznane w toku gleboznawczej klasyfikacji gruntów za nieprzydatne do uprawy i przeznaczone do zalesienia.

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty: dla gruntów nabytych do 1981 r. – w trybie rozporządzeń Rady Ministrów (Dz. U. 1974, Nr 19, poz. 104; Dz. U. 1977, Nr 33, poz. 145) do ustawy z dnia 26 X 1971 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz rekultywacji (Dz. U. Nr 27, poz. 249); dla gruntów wyłączonych w latach 1982-1994 – w trybie rozporządzenia Rady Ministrów (Dz. U. 1982, Nr 20, poz. 149) do ustawy z dnia 26 III 1982 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 11, poz. 79 z późn. zmianami), a dla gruntów wyłączonych od 1995 r. w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych – tekst jednolity (Dz. U. Nr 121 z 2004 r., poz. 1266).

Ochrona gruntów rolnych i leśnych w myśl tej ustawy polega na:

- ograniczeniu przeznaczania ich na cele nierolnicze lub nieleśne,
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych i leśnych oraz szkodom w produkcji rolniczej lub leśnej oraz w drzewostanach powstającym wskutek działalności nierolniczej lub nieleśnej,
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi,

- rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze,
- zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych,
- przywracaniu i poprawianiu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej, a także na zapobieganiu obniżania produktywności gruntów leśnych.

Dane nie uwzględniają ubytku gruntów rolnych nie związanej ze zmianą właściciela, np. ubytku tych gruntów w ramach rozwoju budownictwa indywidualnego na gruntach własnych gospodarstw rolnych.

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (jednolity tekst, Dz. U. 2004 Nr 121, poz. 1266, z późniejszymi zmianami). Ustawa ta chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I-III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV-VI wytworzone z gleb organicznych. W 2009 r. przepisy ustawy nie stosuje się do gruntów rolnych, stanowiących użytki rolne, położonych w granicach administracyjnych miast.

Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartość użytkową (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa rolnicza lub leśna zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej. Zostały one zaewidencjonowane w oparciu o kryteria i zasady określone w odpowiednich ustawach o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowaniu stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg. Grunty zrekultywowane podlegają zagospodarowaniu, czyli rolniczemu, leśnemu lub innemu rodzajowi użytkowania.

Melioracje wodne szczegółowe obejmują: ciekii wodne naturalne i sztuczne odwadniające i nawadniające o szerokości dna do 1,5 m w ich dolnym biegu oraz rurociągi o średnicy do 1 m z wyjątkiem rurociągów o średnicy większej niż 0,4 m na odcinkach przebiegających przez zabudowane tereny wsi i miast, groble na obszarach nawadnianych, drenowania, deszczownie wraz z pompami przENOŚnymi, stawy rybne i inne podobne urządzenia. Melioracje scharakteryzowano powierzchnią zmeliorowanych gruntów oraz łąk i pastwisk zagospodarowanych według rodzajów melioracji szczegółowych.

Erozja gleb to proces niszczenia (zmywania, żłobienia, wywiewania) wierzchniej warstwy gleby wywołany siłą wiatru i płynącej wody. Erozję gleb przyspiesza działalność gospodarcza człowieka: nadmierny wyrąb lasów, niszczenie szaty roślinnej, nieprawidłowa uprawa gruntów i dobór roślin uprawnych, odwadnianie bagien itp. w zależności od bezpośredniego czynnika sprawczego wyróżnia się erozję: wietrzną (eoliczną), wodną, wodno-grawitacyjną (ruchy masowe) oraz uprawową. Masowo występuje erozja wietrzna oraz wodna (powierzchniowa i wąwózowa).

Erozja wietrzna (eoliczna) polega na wywiewaniu odspojonych cząstek gruntu, a następnie ich przemieszczaniu, sortowaniu i osadzaniu.

Zagrożenie gleb erozją wietrzną ocenia się przy pomocy 3-stopniowej skali, uwzględniając rzeźbę terenu, pokrycie powierzchni roślinnością (lesistość) oraz rodzaj gleby. Najbardziej narażone na erozję wietrzną są piaski luźne drobnoziarniste i utwory murszowe, na których silne zagrożenie występuje już nawet w terenie płaskim o lesistości 25%.

Erozja wodna polega na zmywaniu i wymywaniu cząstek gleby. W przypadku, gdy niewielki spływ wody po zboczu powoduje jedynie rozbryzgi i splukiwanie odspojonych frakcji gleby ma miejsce **erozja wodna powierzchniowa**, natomiast gdy przy silnym spływie wody powstają rozmywy o głębokości ponad 2 m mówimy o **erozji wąwózowej**.

Zagrożenie gleb erozją wodną powierzchniową (skala 3-stopniowa) ustala się w oparciu o rodzaje gleb oraz ekspozycję (nachylenie) terenu. Erozji wodnej w pierwszej kolejności ulegają lessy, utwory lessowe oraz gleby pyłowe i piaski luźne. Przy **erozji wąwózowej** kryterium wyróżniania poszczególnych stopni zagrożenia (5 stopni) stanowi gęstość sieci wąwozów wyrażona w km na km²; w pierwszym stopniu zagrożenia (erozja słaba) gęstość wąwozów wynosi od 0,01 do 0,1 km/km², w drugim (erozja umiarkowana) od 0,1 do 0,5, w trzecim (erozja średnia) od 0,5 do 1,0, w czwartym (erozja silna) od 1,0 do 2,0 i w stopniu piątym (erozja bardzo silna) powyżej 2,0 km /km².

Podaż **środków ochrony roślin** na zaopatrzenie rolnictwa obejmuje sprzedaż przez przedsiębiorstwa produkcyjne odbiorcom krajowym powiększoną o import. Do roku 2004 badaniami sprzedaży objęte były wybrane środki ochrony roślin dopuszczone do obrotu i stosowania. Lista środków ochrony roślin była ustalana corocznie w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi po konsultacji z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, a wybór był uzasadniony gospodarczym znaczeniem i wielkością sprzedaży danego środka i tak np. w 2003 r. badano sprzedaż 357, a w 2004 r. – 321 środków. Od 2005 roku zgodnie z wymogami UE badane są wszystkie środki ochrony roślin dopuszczone do obrotu. W 2005 r. było ich 974.

Bilanse azotu brutto wykonywane są w Instytucie Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach, obligatoryjnie m.in. na potrzeby OECD, metodą na powierzchni pola (Kopiński 2006). Według tej metody określa się różnicę pomiędzy ilością składników mineralnych wnoszonych a wynoszonych z gleb użytków rolnych z plonami.

Dane o **zasobności gleb w przyswajalne makroelementy, odczynie gleb oraz potrzebie wapnowania** pochodzą z badań Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej. Oceny odczynu i zasobności gleb w składniki mineralne dokonano na podstawie liczb granicznych zawartych w polskich normach: PN-ISO 10390 (pH), PN-R-04023 (fosfor), PN-R-04022 (potas) i PN-R-04020 (magnez).

Dane o **zasobach ważniejszych kopalin** pochodzą z informacyjnego systemu gospodarki i ochrony bogactw mineralnych Polski „MIDAS” prowadzonego przez Państwowy Instytut Geologiczny.

Dane o zasobach ważniejszych kopalin dotyczą rodzajów i zasobów udokumentowanych geologicznie złóż, w których kopaliny te występują z uwzględnieniem złóż i zasobów zagospodarowanych oraz ubytków związanych z ich eksploatacją, a także przyrostów uzyskanych w wyniku nowych udokumentowanych badań geologicznych.

Zasoby geologiczne złoża (bilansowe i pozabilansowe) – całkowita ilość kopaliny lub kopalin w granicach złoża.

Zasoby bilansowe – zasoby złoża lub jego części, którego cechy naturalne określone przez kryteria bilansowości oraz warunki występowania umożliwiają podejmowanie jego eksploatacji.

Zasoby pozabilansowe – zasoby złoża lub jego części, którego cechy naturalne lub warunki występowania powodują, iż jego eksploatacja nie jest możliwa obecnie, ale przewiduje się, że będzie możliwa w przyszłości w wyniku postępu technicznego, zmian gospodarczych itp.

Zasoby przemysłowe – część zasobów bilansowych, która może być przedmiotem ekonomicznie uzasadnionej eksploatacji w warunkach określonych przez projekt zagospodarowania złoża, optymalny z punktu widzenia technicznego i ekonomicznego przy spełnieniu wymagań ochrony środowiska.

Chapter 2. USE AND PROTECTION OF LAND AND SOIL. USEFUL MINERALS

Methodological notes

Data on the condition and changes in the registered intended use of land were developed on the basis of annual reports on land, introduced in the following Regulations: of the Minister of Agriculture and Municipal Management of 20 February 1969 on land register (MP No. 11, item 98), from 1997 – of the Minister of Spatial Economy and Construction and of the Minister of Agriculture and Food Economy 17 December 1996 on register of land and buildings (O. J. No. 158, item 813), and from 2002 of the Minister of Regional Development and Construction of 29 March 2001 on register of land and buildings (O. J. No. 38, item 454). The consecutive regulations, classifications of land were changed *inter alia* due to adoption of international standards. Beginning with data for 1997 on, the registers of land were prepared by the Chief Office of Geodesy and Cartography as well as voivodeship branches of geodesy and land management. The data are presented, taking into consideration geodesic area.

Land Register (O. J. of 2001 No. 38, item 454) introduced range differences in relation to previous years consisting mainly in classification of built-up rural areas as agricultural land (therefore classified as „built-up and urban areas”), land under ponds (classified as „inland lentic waters”) and ditches (which were classified separately). According to the aforementioned register, data on:

- **Agricultural land:** Arable land, orchards, meadows, permanent pastures, agricultural land occupied by residential and other buildings as well as facilities designed for agricultural production, including fishery production and food-processing industry (boiler houses, shed, garages, shanties, barns, umbrella roofs, granaries, buildings for livestock, stockyards and manoeuvring yards within developed area etc.) as well as gardens adjacent to farms, land under ponds including water reservoirs (excluding lakes and dam reservoirs for water level adjustment) equipped with hydro-technical installations suitable for fish farming and keeping covering dyke areas including ditches and areas adjacent and related to ponds, land under ditches including open ditches acting as land improvement facilities for land used in agricultural production.
- **Forest, wooded and shrubbery areas** refer to:
  - **Forests**, including land identified as “forest” in the Act of 28 September 1991 - on forests (OJ of 2005 No. 45 item 435 as amended).
  - **Forests and other wooded land** – land covered with forest plants and whose surface area is under 0.1000 ha are as well as: groups of trees and shrubs found in the middle of fields and not included in forest land, peat bogs partially covered with groups of shrubs and dwarf trees, natural wicker fields and natural bush formed willow trees located in river beds and depressed land, land covered with trees and shrubs located next to surface water and constituting a biological protective zone against sewage and water reservoirs, ravines and gorges naturally or artificially covered with trees and shrubs in order to protect them against erosion and not counted as forests, stone and rubble dumps covered with trees and shrubs, cemeteries no longer being used and covered with trees and shrubs; with the exception of forest complexes, groups of trees and shrubs constituting a park but not equipped with equipment and buildings used for recreation and relaxation.
- **Land under waters** refer to:
  - **land under internal marine waters**, including: The part of Nowe Warpno Lake and the part of the Szczecin Lagoon gather with the Świna and the Dziwna and the Kamień Lagoon, situated east the State frontier between the Republic of Poland and Germany, and the river Odra between the Szczecin Lagoon and the waters of the port of Szczecin; The part of the Bay of Gdańsk closed by a baseline running from a point having the coordinates 54° 37' 36'' north geographic latitude and 18° 49' 18'' east geographic longitude from the Hel Sandbar to a point having the coordinates 54° 22' 12'' north geographic latitude and 19° 21' 00'' east geographic longitude (on the Vistula Sandbar); The part of the Vistula Lagoon situated south-west of the State frontier between Republic of Poland and Russian Federation on that Bay. Harbor waters defined on the sea said by the line connecting the outermost permanent harbor works which form an integral part of the harbor system.
  - **land under surface flowing waters**, which covers land under waters flowing in rivers, mountain streams, channels, and other water courses, permanently or seasonally and their sources as well as land under lakes and artificial water reservoirs, from or to which the water course flow.
  - **land under surface lentic water**, which covers land under water in lakes and reservoirs other than those described above.

• **Built-up and urban areas** refer to:

- **Residential areas** include land not used for agricultural and forest production, put under dwelling buildings, devices functionally related to dwelling buildings (yards, drives, passages, playgrounds adjacent to houses), as well as gardens adjacent to houses.
- **Industrial areas** include land put under buildings and devices serving the purpose of industrial production, as well as water intakes, waste water treatment plants, transformer station, active waste-dumps and landslides, storage devices, transport and repair bases etc.
- **Other built-up areas** include land put under buildings and devices related to administration, health services, commerce, worship, crafts, services, science, education, culture and art., recreation communication etc, graveyards in service, animal cemeteries and other built-overland not listed under residential and industrial areas.
- **Undeveloped urbanised areas** include land that is not built over, allocated in spatial management plans to building development and excluded from agricultural and forest production
- **Recreational and resting areas** comprise the following types of land not put under buildings:
  - Areas of recreational centres, children playgrounds, beaches, arranged parks, squares, lawns (outside street lanes);
  - Areas of historical significance: ruins of castles, strongholds, barrows, natural monuments etc.
  - Sport grounds: stadiums, football fields, ski-jumping take-offs, toboggan-run, sports rifle-ranges, public baths etc.
  - Area for entertainment purposes: amusement, grounds, funfairs etc.,
  - Zoological and botanical gardens;
  - Areas of non-arranged greenery, not listed under woodlands or land planted with trees or shrubbery
- **Transport areas** including land put under:
  - roads: national roads; voivodeship roads; poviata roads; communal roads; roads within housing estates; access roads to agricultural land and woodlands and to facilities of public utility; stopping and manoeuvring yards next to railway stations, bus stations and airports, maritime and river ports and other ports, as well as universal accesses to unloading platforms and storage yards,
  - railway grounds,
  - other transport grounds comprise land put under: airports and other building and devices for air transport; port equipment, piers, facilities and buildings for water transport; on-land mountain facilities, buildings and devices of cable railway; tramway lines outside driving lanes of streets and roads as well as facilities and devices connected with municipal transport, arranged parking lots outside state forests, bus stations, protective dams fit for road traffic.
- **Mining grounds** comprise land put under active quarries extracting minerals.

• **Ecological areas** comprise legally protected the remains of ecosystems: natural water basins, field and forest ponds, tree and bush clusters, swamps, peat-bogs, dunes, areas of unused flora, old river-beds, rock outcrops, scarps, and gravel-banks. This form of environmental protection is introduced by the virtue of a decision of a voivode or a commune council, in compliance with environmental protection regulations.

• **Wastelands** comprise:

- land not qualified as ecological grounds: marshes (swamps, whirlpools, sloughs, bogs); sands (quick sands, non-arranged beaches, coastal sands, dunes); natural physiographical formations such as: crags, steep slopes, faults, rocks, rubble.
- excavations after extraction of minerals not fitted for re-cultivation.

• **Various areas** comprise all other land, which cannot be classified as other usable area such as: Land to be reclaimed and undeveloped reclaimed land, dikes not suitable for vehicle traffic. Land to be reclaimed comprises degraded or devastated land such as: Inactive dumps, landfills, post-industrial zones and post-mining areas, post military range areas, for which appropriate bodies approved land reclamation projects.

Agricultural land valuation class describes the quality of arable land with respect to its suitability for agricultural production. Class 1 describes the highest agricultural value, whereas Class 6 the lowest. Arable land pastures classified in Class 6 with an appropriate symbol RZ (arable land) or PsZ (pastures) cover the land, which owing to its low quality were in the course of soil classification process recognized as unsuitable for cultivation and designed for afforestation.

Data on agricultural and forest areas exempted for non-agricultural and non-forest purposes refer to areas, for which fees were paid: for land purchased by 1981, - pursuant to the Regulation of the Council of Ministers (O. J. 1974, No. 19, item 104; O. J. 1977, No. 33, item 145) to the act of 26 October 1971 on protection of agricultural and forest land and land reclamation (O. J. No. 27, item 249); for land excluded in 1982-1994 - pursuant to Regulation of the Council of Ministers (O. J. 1982, No. 20, item 149) to the Act of 26 March 1982 on protection of agricultural and forest land (O. J. No. 11, item 79 as amended), and for land excluded from 1995 pursuant to the Act of 3 February 1995 on protection of agricultural and forest land – consolidated text (O. J. No. 121 z 2004r., item 1266).

The protection of agricultural land forests means:

- limiting the conversion of such land to non-agricultural and non-forestry uses;
- the prevention of degradation and devastation of agricultural land and damage to agricultural production caused by non-agricultural or non-forest activities,
- the prevention of degradation and devastation of agricultural land and damage to agricultural production caused by non-agricultural and mass earth movements,
- land reclamation and developing land for agricultural use,
- preservation of peat bogs and small natural water reservoirs.
- enhancing the value of forest lands and preventing decreases in their productivity

The data do not comprise loss of agricultural land not associated with a change of the owner e.g. loss of land due to development of individual constructions on lands owned by farms.

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees were collected based on the Law on Agricultural and Forest Land Protection, date 3 II 1995 (uniform text, Journal of Laws 2004 No.121, item 1266, with later amendments). The Law protects all agricultural land included in quality classes I-III, as well as agricultural land included in quality classes IV-VI comprised of organic soils. In 2009 the provisions of the Law do not apply to agricultural land located within the administrative borders of urban area.

Data on **devastated and degraded land to be reclaimed and developed** refer to land, which lost its utility value (devastated land) and land the agricultural or forest utility value of which diminished due to deterioration of natural conditions or environmental changes as well as industrial activity and harmful agricultural activity. They were registered on the basis of criteria and principles defined in respective acts on protection of agricultural and forest areas.

Land reclamation means creation or restoration of utility or natural value for degraded or devastated land through proper formation of the landscape, enhancements of physical and chemical properties, regulation of water conditions, and restoration of soil, reinforcement of scarps and reconstruction or construction of indispensable routes. Reclaimed land is subject to development i.e. agricultural, forest or other type of utilization.

Detailed meliorations cover: natural and artificial drainage and irrigation water lower courses of the width of 1.5 m and water pipes of a diameter of up to 1 m, except for pipes the diameter of which exceeds 0.4 m at the sections running through villages, towns and cities, dykes on irrigated areas, drainage, sprinkling machines and mobile pumps, fish ponds and similar equipment. Melioration is characterized by the area of meliorated lands, meadows and pastures developed by types of detailed meliorations.

Soil erosion is a process of destruction (denudation, gauging, and deflation) of the top surface of soil by forces of wind or flowing water. Erosion may be accelerated by human economic activity: excessive forest-cutting, destruction of flora, inappropriate cultivation of land and inappropriate selection of crops, dewatering of swamps, etc. Depending on the direct factor, we identify the following types of erosion: Wind erosion, water erosion, water and gravitational erosion (mass wasting) and crop erosion. The most frequent type of erosion is wind and water erosion (sheet and gully erosion).

Wind erosion (Aeolian process) causes small particles of land to be lifted and therefore moved to another region, sorted and deposited.

Exposure of soils to wind erosion is assessed in 3-degree scale, taking into account the landscape, flora (forestation) and type of soil. The most exposed to wind erosion are: fine-grained loose sands and decay formations, which are highly exposed even on flat area with 25% of forests.

Water erosion means denudation and washing out of soil particles. If a small downhill flow of water causes loose fractions of soil to splash and ash away, it is a sheet erosion, whereas if a strong flow of water causes 2m deep scours, it is a gully erosion.

A level of threat of sheet soil erosion is specified on the basis of the types of soils and exposure (slope) of terrain. Water erosion in the first place affects loess areas, loess formations and dust soils and loose sands. In the case of gully erosion, the criterion of identification of particular threat levels (5) is the density of ravines expressed in km per km²; In the first threat class (weak erosion) density of ravines is from 0.01 to 0.1 km/km², in the second class (moderate erosion) from 0.1 to 0.5. in the third class (medium erosion) from 0.5 to 1.0. in the fourth class (strong erosion) from 1.0 to 2.0 and in the fifth class (very strong erosion) above 2.0 km /km².

Supply of **plant protection products** for agricultural industry covers sale by production companies to domestic customers enlarged by import. By 2004, sales surveys encompassed selected plant protection products admitted to trade and use. The list of plant protection products was specified by the Ministry of Agriculture and Rural Development upon consultation with the Chief Inspectorate of Plant Health and Seed Protection, and the selection was justified by economic significance and the volume of sales of particular products, thus, e.g. in 2003, 357 products were covered by the survey and in 2004, 321 were included. From 2005, pursuant to the EU requirements, all plant protection products admitted to the market are taken into account. In 2005, the number was 974.

Gross nitrogen balances are prepared by the Institute of Soil Science and Plant Cultivation – National Research Institute in Puławy, obligatorily, as required by OECD, applying the method of field area (Kopiński 2006). According

to this method, we may identify a difference between the quantity of mineral elements introduced and obtained from crops.

Data on the soil abundance in available macro-elements, soil reaction and liming needs come from National Chemistry and Agricultural Station. The evaluation of reaction and soil abundance in mineral elements was carried out on the basis of limit values provided in Polish standards: PN-ISO 10390 (pH), PN-R-04023 (phosphorus), PN-R-04022 (potassium) i PN-R-04020 (magnesium).

Data on resources of more significant useful minerals come from the information system of management and protection of natural resources of Poland "MIDAS" maintained by the National Geological Institute.

Data on resources of more significant useful minerals refer to the types and methods of documented geological deposits, in which the respective minerals occur, taking into consideration developed deposits and resources and losses associated with their exploitation as well as increases obtained as a result of new documented geological research.

Geological deposit resources - a total quantity of minerals within a deposit.

Balance-sheet resources - deposit resources or part thereof, the natural characteristics of which specified by balance criteria and occurrence conditions facilitate their exploitation.

Off-balance-sheet resources – deposit resources or part thereof, the natural characteristics or occurrence conditions of which make the exploitation impossible at present, but it is anticipated that it will be possible in the future as a result of technical progress, economic transformations etc.

Industrial resources – a part of balance-sheet resources, which may be subject to justified economic exploitation under conditions specified by deposit management project, optimal in terms of technology and economy, provided that the requirements on environmental protection are fulfilled.

TABL. 1(19). ZMIANY STRUKTURY UŻYTKOWANIA GRUNTÓW

CHANGES IN THE LAND USE STRUCTURE

Stan w czerwcu / As of June

LATA YEARS	Ogółem Grand total	Użytki rolne Agricultural land		Lasy i zadrzewienia Forests and woody land	Pozostałe Other
		razem total	w tym grunty orne of which arable land		
w odsetkach in percent					
1938 ^a	100,0	65,9	52,7	21,8	11,4
1946	100,0	65,6	51,3	20,8	13,7
1950	100,0	65,6	51,3	21,9	12,5
1960	100,0	65,5	51,2	24,5	10,0
1970	100,0	62,5	48,3	27,3	10,2
1980	100,0	60,3	46,7	27,7	12,0
1990	100,0	59,3	45,7	28,0	12,7
1995	100,0	57,4	44,4	28,2	14,4
2000	100,0	57,0	43,8	28,8	14,2
2005	100,0	50,9	39,1	29,3	19,8
2007	100,0	51,7	38,0	29,5	18,7
2008	100,0	51,7	38,7	29,6	18,7
2009	100,0	51,6	38,7	29,7	18,7

a W granicach obecnych.

Źródło: dane dla lat 1938 - 1970 wg Z. Szukrławskiego "Przemiany strukturalne w użytkowaniu ziemi w Polsce w latach 1938 - 1982", w "Ekorozwój szansą przetrwania cywilizacji - Polski Klub Ekologiczny", Wydawnictwo Akademii Górniczo-Hutniczej, Kraków 1986; dane od 1980 r. na podstawie spisów rolnych, a między spisami uzupełniające szacunki.

a Within current borders.

Source: data for 1938 - 1970 according to Z. Szukrławski "Structural changes in the land use in Poland in 1938 - 1982" (Polish: "Przemiany strukturalne w użytkowaniu ziemi w Polsce w latach 1938 - 1982"), in "Ecodevelopment as the chance of the civilisation survival - Polish Ecological Club" (Polish: "Ekorozwój szansą przetrwania cywilizacji - Polski Klub Ekologiczny"), Editorial Board of the AGH University of Science and Technology, Kraków 1986, data since 1980 based on the Agricultural Censuses and supplementary estimates in the inter-census periods.

TABL.2(20). STAN GEODEZYJNY, KIERUNKI I ZMIANY W WYKORZYSTANIU POWIERZCHNI KRAJU

GEODESIC STATUS, DIRECTIONS AND CHANGES OF LAND USE

Stan w dniu 1 I / As of 1 January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009		2010			SPECIFICATION
	tys. ha thous. ha	na 1 mieszka- ńca ^a w ha per capita ^a in ha	tys. ha thous. ha	na 1 mieszka- ńca ^a w ha per capita ^a in ha	przyrost (+) lub ubytek (-) w tys. ha w stosunku do roku 2009 increase(+) or decrease (-) in thous. ha in relation to 2009	
POWIERZCHNIA OGÓLNA KRAJU^b	31268	0,82	31268	0,82	-	TOTAL AREA OF THE COUNTRY^b
Użytki rolne	18981	0,50	18931	0,50	-50	Agricultural land
grunty orne, sady, łąki i pastwiska trwale	18243	0,48	18193	0,48	-50	arable land, orchards, permanent meadows and pastures
grunty orne	14002	0,37	13969	0,37	-33	arable land
sady	293	0,01	292	0,01	-1	orchards
łąki trwale	2302	0,06	2293	0,06	-9	permanent meadows
pastwiska trwale	1645	0,04	1638	0,04	-7	permanent pastures
grunty rolne zabudowane	531	0,01	530	0,01	-1	agricultural built-up areas
grunty pod stawami	65	0,00	70	0,00	+5	lands under ponds
grunty pod rowami	142	0,00	138	0,00	-4	lands under ditches
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	9496	0,25	9531	0,25	+35	Forest land as well as woody and bushy land
lasy	9251	0,24	9276	0,24	+25	forests
grunty zadrzewione i zakrzewione	245	0,01	255	0,01	+10	woody and bushy land
Grunty pod wodami	640	0,02	640	0,02	-	Lands under waters
morskimi wewnętrznymi	79	0,00	79	0,00	-	marine internal
powierzchniowymi płynącymi	490	0,01	495	0,01	+5	surface flowing
powierzchniowymi stojącymi	71	0,00	66	0,00	-5	surface standing

TABL.2(20). STAN GEODEZYJNY, KIERUNKI I ZMIANY W WYKORZYSTANIU POWIERZCHNI KRAJU (dok)

GEODESIC STATUS, DIRECTIONS AND CHANGES OF LAND USE(cont)

Stan w dniu 1 I / As of 1 January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010				SPECIFICATION
	tys. ha thous. ha	na 1 mieszkań ca ^a w ha per capita ^a in ha	tys. ha thous. ha	na 1 mieszkań ca ^a w ha per capita ^a in ha	przyrost (+) lub ubytek (-) w tys. ha w stosunku do roku 2009 increase(+) or decrease (-) in thous. ha in relation to 2009	
Grunty zabudowane i						Built-up and urbanised
zurbanizowane	1529	0,04	1550	0,04	+21	areas
tereny mieszkaniowe	269	0,01	278	0,01	+9	residential areas
tereny przemysłowe	110	0,00	112	0,00	+2	industrial areas
inne tereny zabudowane.....	117	0,00	122	0,00	+5	other built-up areas
zurbanizowane tereny						urbanised unbuilt
niezabudowane.....	51	0,00	51	0,00	-	areas
tereny rekreacji i wypoczynku.....	65	0,00	65	0,00	-	recreational areas
tereny komunikacyjne.....	888	0,02	891	0,02	+3	transport areas
drogi	773	0,02	776	0,02	+3	roads
tereny kolejowe.....	103	0,00	103	0,00	-	rail areas
inne ^c	12	0,00	12	0,00	-	other ^c
użytki kopalne	30	0,00	29	0,00	-1	minerals
Użytki ekologiczne.....	34	0,00	34	0,00	-	Ecological arable land
Nieużytki	485	0,01	482	0,01	-3	Wasteland
Tereny różne^d	102	0,00	100	0,00	-2	Miscellaneous land^d

a Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2008 i 2009. b Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) oraz część morskich wód wewnętrznych. c Porty lotnicze, urządzenia portowe, przystanie, obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, nazienne obiekty itp. patrz uwagi metodyczne. d Grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrehabilitowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Population as of 31 December for 2008 and 2009, respectively. b Land area (including inland waters) as well as part of internal waters; c Airports, airport devices, harbours, buildings and other objects of water communication, terrestrial objects, etc. see methodological notes. d Land designated for reclamation, unused reclaimed land, embankments, not designated for car traffic.

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 3(21). POWIERZCHNIA ODŁOGÓW I UGORÓW^a NA GRUNTACH ORNYCHAREA OF IDLE AND SET ASIDE LAND^a WITHIN ARABLE LAND

Stan w czerwcu/ As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH HEKTARÓW IN THOUSENT HECTARES						
O G Ó Ł E M	1668,2^b	1028,6	413,1	462,8	498,4	TOTAL
Sektor prywatny	1006,6	767,0	349,3	411,0	433,3	Private sector
w tym:						of which
gospodarstwa indywidualne	777,6	713,7	328,2	391,5	414,8	private farms
spółdzielnie produkcji rolniczej	23,5	.	.	.	.	agricultural production cooperatives
Sektor publiczny	661,9	261,6	63,8	51,7	65,2	Public sector
W % POWIERZCHNI GRUNTÓW ROLNYCH ^c IN % OF THE ARABLE LAND AREA ^c						
O G Ó Ł E M	11,9^b	8,4	3,5	3,8	4,1	TOTAL
Sektor prywatny	7,7	6,5	3,0	3,5	3,6	Private sector
w tym:						of which
gospodarstwa indywidualne	6,6	6,7	3,1	3,6	3,8	private farms
spółdzielnie produkcji rolniczej	7,4	.	.	.	.	agricultural production cooperatives
Sektor publiczny	68,5	59,2	26,9	23,3	27,4	Public sector

a Od 2007 r. „Powierzchnia gruntów ugorowanych na gruntach ornych”. b Razem z gruntami różnymi nie stanowiącymi gospodarstw rolnych. c Przyjmując 100% dla każdej formy własności.

a Since 2007 „Area of set aside land within arable land”. b Together with miscellaneous land other than farms. c. Assuming 100% for each form of ownership.

**TABL. 4 (22). POWIERZCHNIA GEODEZYJNA KRAJU WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA I WOJEWÓDZTW
W 2010 R. Stan w dniu 1 I
GEODESIC AREA OF THE COUNTRY BY LAND USE AND BY VOIVODSHIP IN 2010
As of 1 January**

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem <i>Grand total</i>	Użytki rolne <i>Agricultural land</i>							
		razem <i>in total</i>	grunty orne <i>arable land</i>	sady <i>orchards</i>	łąki trwale <i>permanent meadows</i>	pastwiska trwale <i>permanent pastures</i>	grunty rolne zabudo- wane <i>built-up agricul- tural land</i>	grunty pod stawa- mi <i>lands under ponds</i>	grunty pod rowami <i>lands under ditches</i>
w hektarach <i>in hectares</i>									
P O L S K A	31267967	18930981	13969108	292376	2292770	1638322	530212	70351	137843
P O L A N D									
Dolnośląskie.....	1994674	1196980	875481	7051	138909	122373	29638	13191	10337
Kujawsko-pomorskie	1797134	1178568	995940	15848	84919	48024	23591	1972	8274
Lubelskie.....	2512249	1778331	1334648	32264	253407	79050	58265	8950	11747
Lubuskie.....	1398788	571053	406426	2826	101441	36252	14499	3594	6015
Łódzkie	1821895	1299894	1010593	31231	116878	87283	40902	4125	8882
Małopolskie.....	1518279	937040	667136	31094	98917	93337	40184	3709	2663
Mazowieckie	3555847	2445710	1731356	83513	280438	249541	78447	4852	17563
Opolskie	941187	603956	491484	3503	68622	18388	13356	4130	4473
Podkarpackie.....	1784573	962445	626476	11733	118541	154878	41625	3339	5853
Podlaskie	2018702	1219915	772680	5535	207115	192837	32483	1500	7765
Pomorskie	1831034	929232	707083	5008	112461	71904	20708	505	11561
Śląskie	1233309	646076	463371	8535	91079	52805	19260	7737	3290
Świętokrzyskie.....	1171050	756171	552475	28986	95349	44036	27958	3772	3595
Warmińsko-mazurskie ..	2417347	1327753	891380	2663	165957	229947	25664	1511	10631
Wielkopolskie	2982651	1948408	1576289	17436	207418	81473	42910	5796	17086
Zachodniopomorskie.....	2289248	1129450	866291	5149	151318	76195	20722	1668	8107

(cd.) (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione <i>Forest land as well as woody and bushy land</i>			Grunty pod wodami <i>Lands under waters</i>			
	razem <i>in total</i>	las <i>forests</i>	grunty zadrzewione i zakrzewione <i>woody and bushy land</i>	razem <i>in total</i>	morskimi wewnętrznymi <i>internal</i>	powierz- chniowymi płynącymi <i>surface and flowing</i>	powierz- chniowymi stojącymi <i>surface and standing</i>
w hektarach <i>in hectares</i>							
P O L S K A	9531015	9275784	255231	639833	79231	494976	65625
P O L A N D							
Dolnośląskie.....	621204	607325	13879	17692	-	15043	2649
Kujawsko- pomorskie ..	436356	426170	10186	47739	-	43080	4659
Lubelskie.....	593977	572620	21357	19039	-	11123	7916
Lubuskie.....	715518	707583	7935	24727	-	21543	3184
Łódzkie	395130	387711	7419	10954	-	8519	2435
Małopolskie.....	459465	438280	21185	20138	-	17347	2791
Mazowieckie	839091	804912	34179	41003	-	37528	3475
Opolskie	261886	258170	3716	12070	-	11417	653
Podkarpackie.....	710287	674450	35837	20287	-	18965	1322
Podlaskie	639978	624856	15122	27570	-	24415	3155
Pomorskie	685717	677673	8043	73925	15125	49976	8824
Śląskie.....	410114	399592	10522	15133	-	9210	5922
Świętokrzyskie.....	344510	332089	12421	8148	-	6987	1161
Warmińsko-mazurskie ..	778262	755050	23212	138401	17440	117116	3845
Wielkopolskie	790704	780795	9909	42646	-	34936	7710
Zachodniopomorskie.....	848816	828508	20308	120361	46666	67771	5924

TABL.4(22). POWIERZCHNIA GEODEZYJNA KRAJU WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA I WOJEWÓDZTW

W 2010 R. Stan w dniu 1 I (cd.)

GEODESIC AREA OF THE COUNTRY BY DIRECTION OF LAND USE AND BY VOIVODSHIP IN 2010 (cont.)

As of 1 January

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Grunty zabudowane i zurbanizowane <i>Built-up and urbanised areas</i>					
	razem <i>in total</i>	tereny mieszkaniowe <i>residential areas</i>	tereny przemysłowe <i>industrial areas</i>	inne tereny zabudowane <i>other built-up areas</i>	zurbanizo- wane tereny niezabudo- wane <i>urbanised unbuilt areas</i>	tereny rekreacji i wypoczynku <i>recreational areas</i>
	w hektarach <i>in hectares</i>					
P O L S K A	1550228	278479	112113	122489	51406	65466
POLAND						
Dolnośląskie.....	133186	19928	13835	10281	5144	7911
Kujawsko-pomorskie	81969	15862	5979	5803	2508	3264
Lubelskie.....	89786	8633	3774	6238	1748	2379
Lubuskie.....	60038	8271	2951	3788	3354	3397
Łódzkie	93312	18410	6019	7743	4071	2846
Małopolskie.....	83796	16999	7258	8102	2131	3146
Mazowieckie.....	184689	42902	11020	17635	5559	5022
Opolskie	55768	9319	4780	3006	2217	3527
Podkarpackie.....	76265	10826	4725	6001	1481	3158
Podlaskie	73139	7374	2445	4052	744	1561
Pomorskie	91282	17782	5219	7226	5733	3605
Śląskie	141196	43544	21238	12465	3413	7948
Świętokrzyskie.....	51834	7567	3709	4115	920	1552
Warmińsko-mazurskie	86788	12016	3021	5979	2640	2728
Wielkopolskie	150378	28112	8621	11289	4119	7164
Zachodniopomorskie.....	96802	10935	7519	8767	5625	6257

(dok.) (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Grunty zabudowane i zurbanizowane (dok.) <i>Built-up and urbanised areas (cont.)</i>				Użytki Ekologiczne <i>Ecological arable land</i>	Nieużytki <i>Wasteland</i>	Tereny różne <i>Miscellaneous land</i>
	tereny komunikacyjne <i>transport areas</i>			Użytki kopalne <i>Minerals</i>			
	drogi <i>roads</i>	tereny kolejowe <i>railways</i>	inne <i>other</i>				
w hektarach <i>in hectares</i>							
P O L S K A	776163	102981	12043	29087	34372	481737	99801
POLAND							
Dolnośląskie.....	60953	8818	222	6094	3688	12968	8956
Kujawsko-pomorskie	41363	6321	425	444	4972	42284	5246
Lubelskie.....	59502	5925	943	644	4357	22954	3805
Lubuskie.....	32370	5022	154	731	2743	17576	7133
Łódzkie	45093	6240	497	2393	1164	15258	6183
Małopolskie.....	40164	4374	530	1092	573	11625	5642
Mazowieckie.....	89576	10603	1923	449	1734	35721	7899
Opolskie	26678	3817	272	2152	422	3968	3117
Podkarpackie.....	43041	4202	1419	1412	1688	9475	4126
Podlaskie	49175	5421	132	2236	1825	54457	1818
Pomorskie	43972	6261	708	775	1765	42145	6968
Śląskie	39884	9936	1705	1063	440	14940	5410
Świętokrzyskie.....	26641	4861	194	2275	325	8855	1207
Warmińsko-mazurskie	52609	6339	394	1062	2489	76561	7093
Wielkopolskie	76346	8736	1298	4693	1992	36693	11830
Zachodniopomorskie.....	48796	6105	1227	1571	4195	76257	13367

U w a g a: Dane według nowej ewidencji gruntów (Dz. U. z 2001 r. Nr 38, poz. 454) – patrz „Uwagi metodyczne” do Działu.
Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

N o t e: Data of new land file (O. J. 2001, No. 38, item 454) – see “Methodological notes” to chapter.

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 5(23). POWIERZCHNIA ODŁOGÓW I UGORÓW^a NA GRUNTACH ORNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Stan w czerwcu

AREA OF IDLE AND SET ASIDE LAND^a WITHIN ARABLE LAND BY VOIVODSHIP

As of June

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	2000			2005			2009		
	ogółem <i>in total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	z ogółem w % powierzchni gruntów ornych <i>of which in % of arable land area</i>	ogółem <i>in total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	z ogółem w % powierzchni gruntów ornych <i>of which in % of arable land area</i>	ogółem <i>in total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	z ogółem w % powierzchni gruntów ornych <i>of which in % of arable land area</i>
	w tysiącach hektarów <i>in thous. ha</i>			w tysiącach hektarów <i>in thous. ha</i>			w tysiącach hektarów <i>in thous. ha</i>		
P O L S K A	1668,2	777,6	11,9	1028,6	713,7	8,4	498,4	414,8	4,1
POLAND									
Dolnośląskie	115,5	35,5	13,0	73,9	39,0	9,1	19,8	15,9	2,6
Kujawsko-pomorskie	59,0	21,7	5,8	19,8	16,9	2,1	9,4	8,6	1,0
Lubelskie	89,0	39,3	6,6	57,2	42,9	4,9	35,4	35,0	2,9
Lubuskie	116,8	36,1	28,6	62,4	27,6	17,0	27,2	16,6	7,7
Łódzkie	83,7	44,0	8,3	55,5	54,1	6,4	33,1	32,4	3,8
Małopolskie	78,4	50,0	13,0	49,8	48,3	11,0	31,2	30,7	7,2
Mazowieckie	172,6	107,8	9,8	141,5	118,5	9,5	80,9	77,2	5,4
Opolskie	21,6	9,4	4,4	33,0	12,0	6,7	20,3	6,4	4,1
Podkarpackie	140,7	94,0	21,8	90,8	70,6	18,1	67,2	52,9	13,7
Podlaskie	58,9	34,4	7,3	36,6	29,7	5,1	17,1	16,5	2,3
Pomorskie	106,0	41,8	14,7	66,7	45,1	10,4	31,7	18,5	5,1
Śląskie	126,7	66,0	27,7	60,5	58,3	16,4	39,6	38,6	11,8
Świętokrzyskie	75,9	44,3	13,5	33,0	32,6	8,0	19,8	19,3	5,0
Warmińsko-mazurskie	166,2	54,6	18,5	84,8	36,1	12,3	20,1	15,0	3,0
Wielkopolskie	82,4	29,4	5,2	37,1	24,0	2,5	17,3	10,5	1,1
Zachodniopomorskie	175,1	69,2	20,1	126,0	58,0	15,4	28,4	20,5	3,9

a Od 2007 r. „Powierzchnia gruntów ugorowanych na gruntach ornych”.

a Since 2007 „Area of set aside land within arable land”.

TABL. 6(24). STRUKTURA ODCZYNU GLEB W POLSCE W LATACH 2006- 2009

STRUCTURE OF SOIL REACTION IN POLAND IN 2006-2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Liczba próbek w szt <i>Number of samples in pcs</i>	Przebadana powierzchnia w tys. ha <i>Area examined in thous. ha</i>	Odczyn gleby w % <i>Soil reaction in %</i>				
			bardzo kwaśny pH < 4,5 <i>very acid pH < 4.5</i>	kwaśny pH 4,6 - 5,5 <i>acid pH 4.6 - 5.5</i>	lekko kwaśny pH 5,6 - 6,5 <i>slightly acid pH 5.6 - 6.5</i>	obojętny pH 6,6 - 7,2 <i>neutral pH 6.6 - 7.2</i>	zasadowy pH > 7,2 <i>alkaline pH > 7.2</i>
P O L S K A	1611619	3670,4	19	29	29	15	8
POLAND							
Dolnośląskie	127402	346,5	14	28	36	14	8
Kujawsko-pomorskie	146989	372,8	9	20	30	25	16
Lubelskie	98394	130,8	22	28	24	14	12
Lubuskie	47873	103,0	13	36	35	11	5
Łódzkie	107048	154,8	34	34	21	8	3
Małopolskie	52892	41,3	30	28	21	14	7
Mazowieckie	139848	242,1	30	31	22	12	5
Opolskie	86371	200,3	5	21	48	21	5
Podkarpackie	80663	93,8	35	31	20	11	3
Podlaskie	56288	119,3	29	34	23	11	3
Pomorskie	105273	275,1	16	36	29	16	3
Śląskie	46497	251,6	18	28	35	14	5
Świętokrzyskie	35550	37,9	19	22	22	19	18
Warmińsko-mazurskie	120686	317,2	19	33	28	16	4
Wielkopolskie	232114	604,6	14	26	33	15	12
Zachodniopomorskie	127731	379,3	14	31	30	16	9

Ź r ó d ł o : dane Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej.

S o u r c e : data of the National Chemistry-Agriculture Station.

TABL. 7(25). GRUNTY ROLNE I LEŚNE WYLĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
	w hektarach <i>in hectares</i>					
OGÓŁEM	2894	4520	6111	6018	3918	TOTAL
Użytki rolne	1501	2782	3918	3441	2060	Agricultural land
klasy bonitacyjne:						quality classes:
I-III	1053	1783	2091	1830	982	I-III
IV	393	858	1608	1486	831	IV
V i VI	55	141	219	125	871	V and VI
Inne grunty rolne	675	1266	1596	1956	1216	Other arable land
Grunty leśne	718	472	597	621	642	Forest land
typy siedliskowe lasów						forest habitats
las świeży, wilgotny, łęgowy, górski oraz ols jesionowy i ols górski	98	36	59	87	17	forest: fresh, humid, riparian, mountain as well as ash-tree
las mieszany: świeży, wilgotny, bagienny, wyżynny i górski	154	57	47	84	179	mixed forest: fresh, humid, marshy, mountain and wet leafy
bór mieszany: świeży, wilgotny, bagienny, wyżynny i górski	175	178	159	172	185	mixed coniferous forest: fresh, humid, marshy, mountain and wet leafy
bór świeży, wilgotny i górski	271	186	307	249	246	coniferous forest: fresh, humid and mountain
bór suchy i bagienny	20	15	24	30	16	coniferous forest: dry and marshy
	w tym WEDŁUG KIERUNKU WYLĄCZENIA ^a					of which BY DIRECTION OF DESIGNATION ^a
RAZEM	2894	4520	6111	6018	3918	TOTAL
wylądzone:						designated for:
na tereny osiedlowe	1121	1663	3251	3205	1959	residential areas
na tereny przemysłowe	375	837	767	925	545	industrial areas
pod drogi i szlaki komunikacyjne	615	251	268	194	108	roads and communication trails
pod użytki kopalne	304	465	777	572	713	minerals
na inne cele	479	1304	1048	1123	593	other purposes

a Bez użytków rolnych pod zalesienia i zadrzewienia.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie gruntów rolnych wyłączonych w trybie przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych, a dane o wyłączeniu gruntów leśnych - Ministerstwa Środowiska.

a Excluding agricultural land designed for afforestation.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development as regards agricultural land designated in accordance with the legal regulations on the protection of agricultural and forest land, data on designation of forest land - of the Ministry of Environment.

TABL. 8(26). GRUNTY ROLNE I LEŚNE WYLĄCZONE Z PRODUKCJI ROLNICZEJ I LEŚNEJ WEDŁUG
WOJEWÓDZTW W 2009 R.
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES BY VOIVODSHIP IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Grand total	Z tego grunty of which land		Kierunki wyłączenia Directions of designation			inne other		
		rolne agricultural	leśne forest	tereny area					
				komunikacy jne transport	osiedlowe residential	przemysłowe industrial		użytki kopalne minerals	zbiorniki wodne reservoirs
w hektarach <i>in hectares</i>									
P O L S K A	3918	3276	642	108	1959	545	713	35	558
POLAND									
Dolnośląskie	279	188	91	13	87	14	134	-	30
Kujawsko-pomorskie	95	60	35	1	36	41	2	-	14
Lubelskie	82	72	10	-	57	7	9	-	10
Lubuskie	137	95	42	3	78	33	12	-	10
Łódzkie	525	393	132	8	225	135	113	27	17
Małopolskie	215	186	29	5	144	10	17	6	32
Mazowieckie	217	173	44	7	120	24	7	-	59
Opolskie	48	24	24	0	9	1	35	-	3
Podkarpackie	155	138	17	1	93	13	24	-	23
Podlaskie	68	56	12	1	30	20	4	2	11
Pomorskie	628	607	21	22	414	52	32	-	109
Śląskie	278	267	11	2	183	11	27	-	55
Świętokrzyskie	73	58	15	2	37	2	26	-	6
Warmińsko-mazurskie	86	83	3	2	40	3	17	-	24
Wielkopolskie	506	433	73	16	167	72	203	-	47
Zachodniopomorskie	528	443	85	25	239	105	50	-	108

Źródło: dane o wyłączonych gruntach rolnych - Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a w zakresie gruntów leśnych - Ministerstwa Środowiska.

Source: data on designated agricultural land - of the Ministry of Agriculture and Rural Development, and as regards forest land - of the Ministry of Environment.

TABL. 9(27). KIERUNKI WYLĄCZENIA GRUNTÓW ROLNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
DIRECTIONS OF DESIGNATION OF AGRICULTURAL LAND BY VOIVODSHIP IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Grand total	Tereny Land			Użytki kopalne Minerals	Zbiorniki wodne Reservoirs	Inne Other
		komunikacyjne transport	osiedlowe residential	przemysłowe industrial			
w hektarach in hectares							
POLSKA	3276	83	1909	400	358	32	494
POLAND							
Dolnośląskie.....	188	12	87	14	48	-	27
Kujawsko-pomorskie	60	-	28	17	2	-	13
Lubelskie.....	72	-	56	7	1	-	8
Lubuskie.....	95	3	73	6	8	-	5
Łódzkie	393	5	220	119	5	27	17
Małopolskie.....	186	4	143	10	-	3	26
Mazowieckie.....	173	1	105	23	2	-	42
Opolskie.....	24	-	9	1	12	-	2
Podkarpackie.....	138	-	93	10	22	-	13
Podlaskie.....	56	-	30	18	1	2	5
Pomorskie	607	21	408	51	21	-	106
Śląskie.....	267	2	181	10	20	-	54
Świętokrzyskie.....	58	-	36	2	15	-	5
Warmińsko-mazurskie	83	1	39	3	17	-	23
Wielkopolskie	433	9	165	43	173	-	43
Zachodniopomorskie.....	443	25	236	66	11	-	105

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development

TABL. 10(28). ZMIANY POWIERZCHNI GRUNTÓW ROLNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
CHANGES IN THE AGRICULTURAL LAND AREA BY VOIVODSHIP IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Przyrost (+) lub ubytek (-) gruntów ornych, sadów, łąk i pastwisk trwałych w 2010 r. w stosunku do 2009 r. według ewidencji geodezyjnej ^a Increase(+) or decrease(-) in arable land, orchards, permanent meadows and pastures in 2010 in relation to 2009 according to geodesic register ^a	Grunty rolne wylączone ogółem ^b Agricultural land designated in total ^b	Z ogółem wylączone Of which designated						Inne grunty Miscela -neous land
			użytki rolne według klas bonitacji agricultural land by quality class						
			razem in total	mineralne mineral			organiczne organic		
				I - II	III	IV	IV	V - VI	
w hektarach in hectares									
POLSKA	-50386	3276	2060	127	855	831	40	207	1216
POLAND									
Dolnośląskie.....	-2083	188	188	29	143	16	-	-	-
Kujawsko-pomorskie	-2383	60	60	2	55	-	1	2	-
Lubelskie.....	-7240	72	69	19	46	4	-	-	3
Lubuskie.....	-1291	95	41	-	12	29	-	-	54
Łódzkie	-3230	393	168	1	22	19	4	122	225
Małopolskie.....	183	186	172	34	137	-	-	1	14
Mazowieckie.....	-9542	173	119	2	71	28	8	10	54
Opolskie.....	-742	24	24	1	23	-	-	-	-
Podkarpackie.....	-4144	138	123	25	88	10	-	-	15
Podlaskie.....	-3978	56	24	-	7	16	-	1	32
Pomorskie	-3304	607	285	5	56	212	6	6	322
Śląskie.....	-1347	267	178	1	44	133	-	-	89
Świętokrzyskie.....	-2510	58	29	3	11	14	-	1	29
Warmińsko-mazurskie	-3090	83	41	1	10	30	-	-	42
Wielkopolskie	-3327	433	284	1	94	118	16	55	149
Zachodniopomorskie.....	-2359	443	255	3	36	202	5	9	188

^a Stan w dniu 1 I. Obliczono dla powierzchni geodezyjnej. ^b W trybie przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a w zakresie przyrostu lub ubytku gruntów ornych, sadów, łąk i pastwisk trwałych - Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a As of 1 January. Calculated for the geodesic area. b In accordance with the legal regulations on the protection of agricultural land.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development as regards the increase or decrease in arable land, orchards, permanent meadows and pastures - the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 11(29). GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE Stan w końcu roku
DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND As of the end of the year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
	w hektarach <i>in hectares</i>					
Grunty zdevastowane i zdegradowane	71473	64978	64373	63735	62077	<i>Devastated and degraded land</i>
Grunty zreklamowane w ciągu roku.....	2235	1861	1678	1319	1417	<i>Land reclaimed during the year</i>
w tym na cele: rolnicze.....	456	555	586	553	823	<i>of which for agricultural purposes</i>
leśne.....	1345	608	445	369	488	<i>for forest purposes</i>
Grunty zagospodarowane w ciągu roku	1222	1132	478	523	497	<i>Land managed during the year</i>
w tym na cele: rolnicze.....	254	374	338	270	393	<i>of which for agricultural purposes</i>
leśne.....	830	266	97	120	72	<i>for forest purposes</i>

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL.12 (30). GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT, AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND BY VOIVODSHIP IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Grunty wymagające rekultywacji <i>Land requiring reclamation</i>			Grunty w ciągu roku <i>Land during the year</i>					
	ogółem <i>in total</i>	zdevastowane <i>devastated</i>	zdegradowane <i>degraded</i>	zreklamowane <i>reclaimed</i>			zagospodarowane <i>managed</i>		
				ogółem <i>in total</i>	w tym na cele <i>of which designated for</i>		ogółem <i>in total</i>	w tym na cele <i>of which designated for</i>	
					rolnicze <i>agricultural purposes</i>	leśne <i>forest purposes</i>		rolnicze <i>agricultural purposes</i>	leśne <i>forest purposes</i>
w hektarach <i>in hectares</i>									
P O L S K A.....	62077	55848	6229	1417	823	488	497	393	72
P O L A N D									
Dolnośląskie	7031	4755	2276	57	57	-	7	7	-
Kujawsko-pomorskie	4436	4390	46	4	3	1	3	3	-
Lubelskie	3083	2880	203	57	49	8	39	32	7
Lubuskie	1560	880	680	15	2	13	1	-	1
Łódzkie	4443	4278	165	45	11	34	10	5	5
Małopolskie	1620	1613	7	45	25	-	22	22	-
Mazowieckie.....	4094	4055	39	61	47	14	22	3	19
Opolskie.....	3299	2943	356	36	24	12	8	-	8
Podkarpackie.....	1715	1653	62	61	56	5	42	40	2
Podlaskie.....	2825	2716	109	41	2	26	10	6	4
Pomorskie	2784	2298	486	58	50	4	3	-	-
Śląskie.....	4471	3682	789	75	30	6	36	17	2
Świętokrzyskie.....	3074	3017	57	1	-	1	-	-	-
Warmińsko-mazurskie	4746	4585	161	169	8	161	3	3	-
Wielkopolskie	10009	9816	193	651	451	198	269	249	19
Zachodniopomorskie	2887	2287	600	41	8	5	22	6	5

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 13 (31). GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI I WOJEWÓDZTW W 2009 R.
LAND DEVASTATED AND DEGRADED REQUIRING RECLAMATION ACCORDING TO THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITY AND BY VOIVODSHIP IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem In total	Z tego w wyniku działalności w zakresie <i>Of which in result of the activity in the field of:</i>				
		górnictwa i kopalnictwa surowców <i>mining and quarrying</i>		produkcji metali <i>manufacture of basic metals</i>	zaopatrywania w energię, gaz i wodę <i>energy, gas and water supply</i>	innej <i>other</i>
		energe- tycznych <i>energy</i>	innych niż energetyczne <i>other than energy</i>			
w hektarach <i>in hectares</i>						
P O L S K A	62077	12102	26940	276	1092	21667
POLAND						
Dolnośląskie	7031	1990	4052	-	17	972
Kujawsko-pomorskie	4436	-	793	-	-	3643
Lubelskie	3083	-	1090	-	-	1993
Lubuskie	1560	47	1088	9	42	374
Łódzkie	4443	1326	715	-	-	2402
Małopolskie	1620	147	798	-	38	637
Mazowieckie	4094	1	1522	-	58	2513
Opolskie	3299	29	2816	13	-	441
Podkarpackie	1715	43	1564	-	1	107
Podlaskie	2825	-	2587	92	-	146
Pomorskie	2784	1	1018	-	11	1754
Śląskie	4471	2042	1936	162	178	153
Świętokrzyskie	3074	8	2604	-	167	295
Warmińsko-mazurskie	4746	1	1287	-	46	3412
Wielkopolskie	10009	6426	1754	-	284	1545
Zachodniopomorskie	2887	41	1316	-	250	1280

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 14 (32). REKULTYWACJA I ZAGOSPODAROWANIE GRUNTÓW PRZEKSZTAŁCONYCH DZIAŁALNOŚCIĄ GÓRNICZĄ^a
RECLAMATION AND MANAGEMENT OF LAND TRANSFORMED BY MINING ACTIVITY^a

RODZAJ KOPALINY MINERALS TYPE	Grunty pod działalnością górnictwą (stan w dniu 31 XII) <i>Land under mining activity (as of 31</i>	Grunty w ciągu roku <i>Land during the year</i>		Grunty zrehabilitowane i zagospodarowane przekazane innym użytkownikom <i>Reclaimed and managed land transferred to other users</i>	
		zrehabilitowane <i>reclaimed</i>	zagospodarowane <i>managed</i>		
		w hektarach <i>in hectares</i>			
O G Ó Ł E M	2000	44991	2340	574	1511
T O T A L	2005	39 286	1123	765	1331
	2007	38116	1061	356	591
	2008	36315	474	656	636
	2009	37080	512	428	301
Węgiel kamienny		6436	67	36	27
<i>Hard coal</i>					
Węgiel brunatny		15406	145	315	121
<i>Lignite</i>					
Rudy miedzi		295	-	8	8
<i>Copper ores</i>					
Rudy cynku i ołowiu		548	-	-	1
<i>Zinc and lead ores</i>					
Siarka		1704	174	15	6
<i>Sulphur</i>					
Sól		243	41	-	1
<i>Salt</i>					
Ropa i gaz ziemny		943	42	22	61
<i>Petroleum and natural gas</i>					
Surowce skalne		11505	43	32	76
<i>Mineral resources</i>					

^a Dotyczy gruntów prawnie przejętych przez przedsiębiorstwa górnicze oraz gruntów innych użytkowników.

Źródło: dane Wyższego Urzędu Górniczego.

^a Concerns land lawfully incorporated by mining enterprises and land of other users.

Source: data of the State Mining Authority.

TABL. 15 (33). POWIERZCHNIA ZMELIOROWANYCH UŻYTKÓW ROLNYCH ORAZ SPÓŁKI WODNE WEDŁUG WOJEWÓDZTW Stan w dniu 31 XII
AREA OF RECLAIMED AGRICULTURAL LAND AND WATER COMPANIES BY VOIVODSHIP
As of 31 December

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	w tys. ha in thous. ha	Ogółem <i>Grand total</i>		Grunty orne <i>Arable land</i>			Łąki i pastwiska <i>Meadows and pastures</i>			Spółki wodne <i>Water companies</i>	
		w % ogólnej powie- rzchni użytków rolnych in % of total area of agricultural land	razem <i>in total</i>	w tym <i>of which</i>		razem <i>in total</i>	w tym <i>of which</i>		razem <i>in total</i>	grunty zmelio- rowane w tys. ha reclaimed land in thous. ha	
				zdreno- wane <i>drained</i>	nawad- niane <i>watered</i>		zdreno- wane <i>drained</i>	nawad- niane <i>watered</i>			
w tysiącach hektarów <i>in thous. ha</i>											
P O L S K A	2000	6661,4	36,2	4725,6	3979,7	53,1	1935,8	403,1	400,9	2749	4879,5
P O L A N D	2005	6647,5	41,8	4720,9	3982,4	50,4	1926,6	401,0	392,7	2450	4506,9
	2007	6421,4	39,7	4630,6	3982,0	48,6	1790,8	400,9	364,6	2380	4351,6
	2008	6421,7	39,8	4630,9	3982,3	48,6	1790,7	401,0	365,0	2298	4589,7
	2009	6420,9	39,8	4630,3	3981,8	47,8	1790,6	400,9	364,4	2290	4294,0
Dolnośląskie.....	442,9	46,6	315,0	240,6	1,5	127,9	37,1	2,5	124	342,3	
Kujawsko-pomorskie	462,5	42,5	390,0	347,3	4,0	72,4	7,3	7,8	224	344,4	
Lubelskie.....	318,0	20,1	150,9	124,2	0,3	167,1	30,3	47,3	124	175,2	
Lubuskie.....	176,1	35,2	105,0	60,1	5,3	71,1	6,0	20,9	45	91,2	
Łódzkie.....	473,7	43,2	400,9	384,1	0,3	72,8	10,8	15,4	175	367,1	
Małopolskie.....	203,5	29,5	171,8	148,8	0,2	31,7	9,9	0,7	170	155,8	
Mazowieckie.....	775,4	35,4	562,2	511,9	1,2	213,3	25,7	55,8	267	586,7	
Opolskie.....	248,8	44,3	187,0	132,0	1,0	61,8	14,5	4,0	63	150,3	
Podkarpackie.....	221,2	29,6	145,6	117,3	0,3	75,6	40,1	6,8	206	147,8	
Podlaskie.....	350,3	30,5	185,0	181,3	0,1	165,3	29,6	59,9	104	324,0	
Pomorskie.....	421,8	54,6	286,6	164,3	14,3	135,2	22,5	33,7	69	180,0	
Śląskie.....	214,0	47,1	159,3	144,1	0,0	54,7	19,4	3,6	97	119,3	
Świętokrzyskie.....	115,7	20,0	66,0	52,4	0,2	49,6	11,3	9,5	89	89,5	
Warmińsko-mazurskie ..	620,6	62,3	401,5	373,1	5,0	219,1	88,1	23,7	69	185,3	
Wielkopolskie.....	971,3	53,7	835,7	759,3	11,4	135,6	12,6	34,1	389	819,7	
Zachodniopomorskie.....	405,0	42,5	267,7	240,9	2,8	137,3	35,7	38,6	75	215,2	

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL.16 (34). ZAGROŻENIE POTENCJALNE GLEB UŻYTKOWANYCH ROLNICZO EROZJĄ WIETRZNĄ WEDŁUG WOJEWÓDZTW
AGRICULTURAL LAND THREATENED BY POTENTIAL WINDY EROSION BY VOIVODSHIP

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem powierzchnia zagrożona <i>Area threatened in total</i>		Według stopnia zagrożenia <i>According to the degree of threat</i>					
	w km ² in km ²	w % powierzchni ogólnej in % of total area	ślaba <i>weak</i>	średnia <i>average</i>	silna <i>strong</i>	ślaba <i>weak</i>	średnia <i>average</i>	silna <i>strong</i>
			w km ² <i>in km²</i>			w % powierzchni ogólnej <i>in % of total area</i>		
P O L S K A	86332	27,6	54203	29137	2992	17,3	9,3	1,0
P O L A N D								
Dolnośląskie.....	5374	26,9	2990	2384	-	15,0	12,0	-
Kujawsko-pomorskie	6156	34,3	4249	1891	16	23,6	10,5	0,1
Lubelskie.....	8928	35,5	2098	6684	146	8,4	26,6	0,6
Lubuskie.....	676	4,8	588	40	48	4,2	0,3	0,3
Łódzkie.....	8330	45,7	5670	1632	1028	31,1	9,0	5,6
Małopolskie.....	3806	25,1	2274	1516	16	15,0	10,0	0,1
Mazowieckie.....	11739	33,0	6640	4277	822	18,7	12,0	2,3
Opolskie.....	2694	28,6	1286	1408	-	13,7	15,0	-
Podkarpackie.....	2232	12,5	1216	1000	16	6,8	5,6	0,1
Podlaskie.....	8588	42,6	6528	1780	280	32,3	8,8	1,4
Pomorskie.....	2534	13,9	1884	630	20	10,3	3,4	0,1
Śląskie.....	4278	34,8	3004	1258	16	24,4	10,2	0,1
Świętokrzyskie.....	4334	37,1	1926	2384	24	16,5	20,4	0,2
Warmińsko-mazurskie	4165	17,2	3600	545	20	14,9	2,3	0,1
Wielkopolskie.....	8025	26,9	6289	1208	528	21,1	4,1	1,8
Zachodniopomorskie.....	4473	19,5	3961	500	12	17,3	2,2	0,1

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa.

S o u r c e: data of the Institute of Soil Science and Plant Cultivation.

TABL.17 (35). ZAGROŻENIE GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH EROZJĄ WODNĄ POWIERZCHNIOWĄ
AGRICULTURAL AND FOREST LAND THREATENED BY SURFACE WATER EROSION BY VOIVODSHIP

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem powierzchnia zagrożona <i>Area threatened in total</i>		Według stopnia zagrożenia <i>According to the degree of threat</i>					
	w km ² in km ²	w % powierzchni ogólnej in % of total area	ślaba <i>weak</i>	średnia <i>average</i>	silna <i>strong</i>	ślaba <i>weak</i>	średnia <i>average</i>	silna <i>strong</i>
			w km ² in km ²			w % powierzchni ogólnej in % of total area		
P O L S K A	89074,9	28,5	43019,4	34455,0	11600,5	13,8	11,0	3,7
POLAND								
Dolnośląskie.....	5665,9	28,4	2914,4	2115,7	635,8	14,6	10,6	3,2
Kujawsko-pomorskie	5141,9	28,6	2636,5	2444,8	60,6	14,7	13,6	0,3
Lubelskie.....	7578,0	30,2	3843,1	2208,0	1526,9	15,3	8,8	6,1
Lubuskie.....	3113,0	22,3	1650,1	1435,1	27,8	11,8	10,3	0,2
Łódzkie.....	3735,9	20,5	2582,0	1058,2	95,7	14,2	5,8	0,5
Małopolskie.....	8572,2	56,6	1455,0	3153,0	3964,2	9,6	20,8	26,2
Mazowieckie.....	5356,7	15,0	3180,5	1978,4	197,8	8,9	5,6	0,6
Opolskie.....	1160,2	12,3	833,2	317,7	9,3	8,9	3,4	0,1
Podkarpackie.....	6502,1	36,3	1517,8	1916,4	3067,9	8,5	10,7	17,1
Podlaskie.....	5561,1	27,6	3528,6	1968,1	64,4	17,5	9,8	0,3
Pomorskie.....	7507,4	41,0	3259,3	4198,0	50,1	17,8	22,9	0,3
Śląskie.....	5005,4	40,7	2475,0	1672,4	858,0	20,1	13,6	7,0
Świętokrzyskie.....	4867,6	41,7	2770,2	1175,6	921,8	23,7	10,1	7,9
Warmińsko-mazurskie	7079,0	29,2	3620,6	3438,9	19,5	15,0	14,2	0,1
Wielkopolskie	5023,8	16,8	2627,5	2301,9	94,4	8,8	7,7	0,3
Zachodniopomorskie.....	7204,7	31,5	4125,6	3072,8	6,3	18,0	13,4	0,0

Źródło: dane Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa.

Source: data of the Institute of Soil Science and Plant Cultivation.

TABL. 18 (36). ZAGROŻENIE GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH EROZJĄ WĄWOSZOWĄ WEDŁUG WOJEWÓDZTW
AGRICULTURAL AND FOREST LAND THREATENED BY GULLY EROSION BY VOIVODSHIP

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem powierzchnia zagrożona <i>Area threatened in total</i>		Według stopnia zagrożenia <i>According to the degree of threat</i>							
	w km ² in km ²	w % powierzchni ogólnej in % of total area	ślaba <i>weak</i>	średnia <i>average</i>	silna <i>strong</i>	bardzo silna <i>very strong</i>	ślaba <i>weak</i>	średnia <i>average</i>	silna <i>strong</i>	bardzo silna <i>very strong</i>
			w km ² in km ²				w % powierzchni ogólnej in % of total area			
P O L S K A	54748,5	17,5	32731,9	13295,2	7504,3	1217,1	10,5	4,3	2,4	0,4
POLAND										
Dolnośląskie.....	5298,8	26,6	3366,1	1326,5	587,3	18,9	16,9	6,6	2,9	0,1
Kujawsko-pomorskie	2624,9	14,6	2319,6	218,4	86,9	-	12,9	1,2	0,5	-
Lubelskie.....	4924,7	19,6	1406,3	1754,6	1073,9	689,9	5,6	7,0	4,3	2,7
Lubuskie.....	1939,5	13,9	1859,2	67,8	7,8	4,7	13,3	0,5	0,1	0,0
Łódzkie.....	766,2	4,2	624,2	119,0	23,0	-	3,4	0,7	0,1	-
Małopolskie.....	7965,8	52,6	1922,0	3708,4	2113,6	221,8	12,7	24,5	14,0	1,5
Mazowieckie.....	620,5	1,7	473,7	104,4	24,7	17,7	1,3	0,3	0,1	0,0
Opolskie.....	1097,0	11,7	760,3	336,7	-	-	8,1	3,6	-	-
Podkarpackie.....	4406,4	24,6	97,5	1647,2	2469,6	192,1	0,5	9,2	13,8	1,1
Podlaskie.....	722,0	3,6	693,1	19,7	9,2	-	3,4	0,1	0,0	-
Pomorskie.....	4954,1	27,1	4180,1	765,7	8,3	-	22,9	4,2	0,0	-
Śląskie.....	1857,5	15,1	871,0	718,9	267,6	-	7,1	5,8	2,2	-
Świętokrzyskie.....	2444,3	20,9	812,0	800,2	760,1	72,0	7,0	6,9	6,5	0,6
Warmińsko-mazurskie	8693,6	35,9	7398,8	1266,0	28,8	-	30,6	5,2	0,1	-
Wielkopolskie	1726,6	5,8	1543,0	158,1	25,5	-	5,2	0,5	0,1	-
Zachodniopomorskie.....	4706,6	20,6	4405,0	283,6	18,0	-	19,2	1,2	0,1	-

Źródło: dane Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa.

Source: data of the Institute of Soil Science and Plant Cultivation.

TABL.19 (37). WYSTĘPOWANIE WĄWOZÓW DROGOWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW
ROAD GULLIES BY VOIVODSHIP

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Grand total		Gęstość wąwozów drogowych <i>Density of road gullies</i>							
			słaba weak		średnia average		silna strong		bardzo silna very strong	
	długość wąwozów km gully length in km	% po- wierzchni ogółem % of total area	długość wąwozów km gully length in km	% po- wierzchni ogółem % of total area	długość wąwozów km gully length in km	% po- wierzchni ogółem % of total area	długość wąwozów km gully length in km	% po- wierzchni ogółem % of total area	długość wąwozów km gully length in km	% po- wierzchni ogółem % of total area
P O L S K A	19126,2	16,9	11206,7	13,3	6411	3,1	1342,6	0,4	166,9	0,1
POLAND										
Dolnośląskie.....	2655,1	28,5	1068,6	19,9	994,2	6,3	512,4	2,1	79,9	0,2
Kujawsko-pomorskie	793,6	15,6	683,1	15	64,5	0,3	46,0	0,3	-	-
Lubelskie.....	1733,4	17,7	968,6	11,6	732,1	6,0	32,7	0,1	-	-
Lubuskie.....	491,5	16,1	467,5	15,8	24,6	0,3	1,1	0,0	-	-
Łódzkie	101,1	1,7	78	1,4	23,3	0,3	-	-	-	-
Małopolskie.....	2911,2	42,6	1377	24,5	1385,6	17,1	272,8	1,0	-	-
Mazowieckie	177,6	0,6	133,2	0,5	14,6	0,1	5,2	0,0	-	-
Opolskie	419,3	16	352	14,6	67,3	1,5	-	-	-	-
Podkarpackie.....	2663,3	18,9	431,2	7,3	1612,1	8,4	409,0	2,9	83,5	0,3
Podlaskie.....	270,8	3,1	243,8	3,1	21,8	0,0	5,2	0,0	-	-
Pomorskie	1391,1	26,5	1138,8	24,1	250,9	2,4	1,3	0,0	-	-
Śląskie.....	870,9	10,9	461,7	6,4	399,6	4,4	12,7	0,1	-	-
Świętokrzyskie.....	1119,6	22,1	524,6	13,2	573	8,7	19,7	0,2	3,5	0,0
Warmińsko-mazurskie	1974,2	28,4	1871,3	27,4	117,9	0,9	9,5	0,1	-	-
Wielkopolskie	512,1	6,5	421,7	5,8	77,2	0,6	15,1	0,1	-	-
Zachodniopomorskie.....	1041,4	18,2	985,6	17,8	52,3	0,4	-	-	-	-

Ź r ó d ł o: "Erozja wąwozowa i metody zagospodarowania wąwozów", Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa. Biblioteka Monitoringu Środowiska - Warszawa, 1996 r.

S o u r c e: "Gully erosion and gully management methods" (Polish: "Erozja wąwozowa i metody zagospodarowania wąwozów"), The Institute of Soil Science and Plant Cultivation. Environment Monitoring Library – Warsaw, 1996.

TABL. 20 (38). DORZECZA I ZLEWNIE RZEK POWYŻEJ 500 KM² WEDŁUG 1 I 2 STOPNIA PILNOŚCI
ZAGOSPODAROWANIA WĄWOZÓW
DRAINAGE BASINS AND DRAINAGE AREAS EXCEEDING 500 KM² BY 1ST AND 2ND DEGREE OF URGENCY
OF GULLY MANAGEMENT

RZEKI RIVERS	Powierzchnia zlewni w km ² Drainage area in km ²	Erozja wąwozowa o stopniu zagrożenia 3 do 5 Gully erosion degree of threat 3 and 5				Stopień pil- ności zagos- podarowania wąwozów Degree of urgency of gully management
		użytki rolne <i>agricultural land</i>		lasy <i>forests</i>		
		w km ² in km ²	w % powierzchni zlewni in % of drainage area	w km ² in km ²	w % powierzchni zlewni in % of drainage area	
DORZECZE WISŁY						
WISŁA DRAINAGE AREA						
Szreniawa.....	706,1	408,0	57,8	15,5	2,2	1
Nidzica.....	708,4	400,2	56,5	11,5	1,6	1
Ropa.....	974,1	519,3	53,3	69,5	7,1	1
Biała.....	983,3	469,1	47,7	102,7	10,4	1
Por.....	590,3	271,6	46,0	63,2	10,7	1
Raba.....	1537,1	679,1	44,2	289,6	18,8	1
Sanna.....	606,8	248,3	40,9	26,5	4,4	1
Skawa.....	1160,1	463,6	40,0	260,9	22,5	1
Wyżnica.....	508,3	199,4	39,2	11,8	2,3	1
Mleczka.....	558,5	197,9	35,4	27,9	5,0	1
Koprzywianka.....	707,4	229,3	32,4	7,0	1,0	1
Wisłok.....	3528,2	1119,4	31,7	246,4	7,0	1
Wisłoka.....	4110,2	1291,3	31,4	279,6	6,8	1
Bystrzyca.....	1315,5	351,6	26,7	19,3	1,5	1
Radunia.....	837,1	209,4	25,0	38,3	4,6	1
Dunajec.....	4851,6	1154,9	23,8	534,6	11,0	1
Rata.....	70,0	15,1	21,6	11,5	16,4	1
Jasiołka.....	513,2	95,8	18,7	40,1	7,8	1
Poprad.....	482,8	81,5	16,9	136,5	28,3	1
Wiar.....	398,6	64,5	16,2	38,3	9,6	1
Ośława.....	389,1	53,6	13,8	67,2	17,3	1
Łada.....	507,3	114,1	22,5	4,1	0,8	2

TABL. 20 (38). DORZECZA I ZLEWNIE RZEK POWYŻEJ 500 KM² WEDŁUG 1 I 2 STOPNIA PILNOŚCI ZAGOSPODAROWANIA WĄWOZÓW (dok.)
DRAINAGE BASINS AND DRAINAGE AREAS EXCEEDING 500 KM² BY 1ST AND 2ND DEGREE OF URGENCY OF GULLY MANAGEMENT(cont.)

RZEKI RIVERS	Powierzchnia zlewni w km ² Drainage area in km ²	Erozja wąwozowa o stopniu zagrożenia 3 do 5 Gully erosion degree of threat 3 and 5				Stopień pilności zagospodarowania wąwozów Degree of urgency of gully management
		użytki rolne agricultural land		lasy forests		
		w km ² in km ²	w % powierzchni zlewni in % of drainage area	w km ² in km ²	w % powierzchni zlewni in % of drainage area	
DORZECZE WISŁY WISŁA DRAINAGE AREA						
Huczwa.....	1394,3	275,4	19,8	26,3	1,9	2
San.....	14390,0	2547,9	17,7	839,7	5,8	2
Wieprz.....	10415,2	1689,2	16,2	297,5	2,9	2
Mierzawa.....	563,6	79,9	14,2	4,3	0,8	2
Motława.....	1511,3	209,4	13,9	38,3	2,5	2
Martwa Wisła i Śmiała łącznie	1735,6	209,4	12,1	38,3	2,2	2
Kamienna.....	2007,9	243,9	12,1	22,4	1,1	2
Łabuńka.....	513,5	59,8	11,6	35,3	6,9	2
Bukowa.....	661,9	74,0	11,2	2,5	0,4	2
Wel.....	810,1	90,1	11,1	18,8	2,3	2
Soła.....	1390,6	152,9	11,0	38,9	2,8	2
Tanew.....	2339,0	244,0	10,4	30,6	1,3	2
Nida.....	3865,4	363,2	9,4	59,1	1,5	2
DORZECZE ODRY ODRA DRAINAGE AREA						
Olza.....	479,0	175,3	36,5	11,0	2,3	1
Kłodnica.....	1084,8	180,1	16,6	22,2	2,0	2
Ścinawka.....	405,1	60,3	14,9	18,1	4,5	2
Nysa Kłodzka.....	3744,5	391,6	10,4	228,6	6,1	2
Bóbr.....	5829,8	546,4	9,4	243,1	4,2	2
Bystrzyca.....	1767,8	124,9	7,0	99,3	5,6	2
Strzegomka.....	554,7	36,1	6,5	26,8	4,8	2
RZEKI WYPŁYWAJĄCE Z POLSKI RIVERS FLOWING FROM POLAND						
Upa – dopływ Łaby Upa – Łaba tributary.....	18,2	9,4	51,6	6,8	37,4	1
Dniestr – dopływ M Czarnego Dniestr- Black Sea tributary.....	233,2	92,0	39,5	79,2	33,4	1
Morawa – dopływ Dunaju Morawa – Dunaj tributary.....	1,3	0,5	38,5	-	-	1
Skaliczanka – dopływ Wagu Skaliczanka – Wag tributary.....	24,2	5,8	24,0	1,8	7,4	1
Metuje – dopływ Łaby Metuje – Łaba tributary.....	103,2	24,8	24,0	4,7	4,6	1
Łaba – dopływ M Północnego Łaba – North Sea tributary.....	239,8	37,5	15,6	13,4	5,6	2

Źródło: "Erozja wąwozowa i metody zagospodarowania wąwozów", Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa. – Warszawa 1996.

Source: "Gully erosion and gully management methods," The Institute of Soil Science and Plant Cultivation. – Warsaw, 1996.

TABL. 21 (39). SPRZEDAŻ ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN
SALES OF PLANT PROTECTION PRODUCTS BY TYPES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
	w tonach in tonnes					
W MASIE TOWAROWEJ <i>IN COMMODITY MASS</i>						
O G Ó Ł E M	22164	41135	49256	53347	49761	TOTAL
Owadobójcze	2533	1917	2880	3012	3390	<i>Insecticides</i>
Grzybobójcze i zaprawy nasienne.....	4686	9915	10732	13217	13531	<i>Fungicides and dressings</i>
Chwastobójcze	13233	24455	31645	31766	28035	<i>Herbicides</i>
Regulatory wzrostu	.	2483	1944	2536	3058	<i>Regulators of growth</i>
Gryzonobójcze	53	249	51	107	146	<i>Rodent poisons</i>
Pozostałe	1659	2116	2004	2709	1601	<i>Other</i>
W SUBSTANCJI AKTYWNEJ <i>IN ACTIVE SUBSTANCE</i>						
O G Ó Ł E M	8848	16039	17102	20614	18495	TOTAL

a Od 2005 r. badaniami są objęte wszystkie środki ochrony roślin dopuszczone do obrotu w Polsce.
 a Since 2005, all plant protection products allowed for the use in Poland have been covered in the survey.

TABL. 22 (40). ŻUŻYCIE NAWOZÓW SZTUCZNYCH I WAPNIOWYCH (w czystym składniku)
CONSUMPTION OF MINERAL AND LIME FERTILISERS (in pure ingredient)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/00	2004/2005	2005/2006	2007/2008	2008/2009	SPECIFICATION
	w tysiącach. ton in thous. tonnes					
Nawozy sztuczne (NPK).....	1526,5	1628,4	1966,1	2142,0	1899,5	<i>Mineral fertilisers (NPK)</i>
azotowe (N).....	861,3	895,3	996,5	1142,3	1095,4	<i>nitric (N)</i>
fosforowe (P ₂ O ₅).....	296,8	324,3	441,8	462,3	375,3	<i>phosphoric (P₂O₅)</i>
potasowe (K ₂ O).....	368,4	408,8	527,8	537,4	428,7	<i>potassium (K₂O)</i>
Nawozy wapniowe (CaO) ^a	1693,9	1455,6	873,7	622,4	529,8	<i>Lime fertilisers (CaO)^a</i>
Na 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg <i>Per 1 ha of AGRICULTURAL LAND in kg</i>						
Nawozy sztuczne (NPK).....	85,8	102,4	123,3	132,6	117,9	<i>Mineral fertilisers (NPK)</i>
azotowe (N).....	48,4	56,3	62,5	70,7	68,0	<i>nitric (N)</i>
fosforowe (P ₂ O ₅).....	16,7	20,4	27,7	28,6	23,3	<i>phosphoric (P₂O₅)</i>
potasowe (K ₂ O).....	20,7	25,7	33,1	33,3	26,6	<i>potassium (K₂O)</i>
Nawozy wapniowe (CaO) ^a	95,1	91,5	54,8	38,5	32,9	<i>Lime fertilisers (CaO)^a</i>

a Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym. b Dane z Powszechnego Spisu Rolnego 1996.
 a Most frequently in the form of quicklime; including defected lime. b Data from the Agricultural Census 1996.

TABL. 23 (41). ŻUŻYCIE NAWOZÓW SZTUCZNYCH, WAPNIOWYCH I OBORNIKA W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK WEDŁUG WOJEWÓDZTW W ROKU GOSPODARCZYM 2008/2009
CONSUMPTION OF MINERAL AND LIME FERTILISERS, AS WELL AS OF MANURE IN TERMS OF PURE INGREDIENT BY VOIVODSHIP IN THE ECONOMIC YEAR 2008/2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Sztuczne <i>Mineral fertilisers</i>				Wapniowe ^a (CaO)	Obornik (NPK) Manure (NPK)
	ogółem (NPK) <i>in total (NPK)</i>	azotowe (N) <i>nitric (N)</i>	fosforowe (P ₂ O ₅) <i>phosphoric (P₂O₅)</i>	potasowe (K ₂ O) <i>potassium (K₂O)</i>	Lime fertilisers ^a (CaO)	
	na 1 ha użytków rolnych w kg <i>per 1 ha of agricultural land in kg</i>					
P O L S K A	117,9	68,0	23,3	26,6	32,9	45,8
POLAND						
Dolnośląskie	158,9	89,9	32,7	36,3	57,1	14,6
Kujawsko-pomorskie	175,5	104,2	33,2	38,1	38,9	52,1
Lubelskie	98,1	53,9	21,7	22,5	19,6	40,5
Lubuskie	120,4	71,2	22,7	26,5	36,4	15,8
Łódzkie	120,1	69,2	23,9	27,0	23,2	63,1
Małopolskie	62,0	29,7	16,2	16,1	6,9	40,1
Mazowieckie.....	92,3	54,1	18,4	19,8	16,0	68,5
Opolskie.....	186,6	104,5	36,4	45,7	99,6	26,5
Podkarpackie.....	55,4	30,1	12,5	12,8	15,4	30,4
Podlaskie.....	93,3	50,8	20,6	21,9	13,2	65,9
Pomorskie	129,2	81,0	21,7	26,5	37,4	34,6
Śląskie.....	105,9	58,0	21,3	26,6	24,2	44,0
Świętokrzyskie.....	83,1	44,1	19,1	19,9	4,8	43,1
Warmińsko-mazurskie	121,1	74,8	21,5	24,8	48,1	38,6
Wielkopolskie	154,6	87,7	29,6	37,3	47,4	64,1
Zachodniopomorskie.....	121,4	77,4	19,8	24,2	62,8	10,2

a Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.
 a Most frequently in the form of quicklime; including defected lime.

TABL 24 (42). BILANS AZOTU BRUTTO WEDŁUG WOJEWÓDZTW (średnia z lat 2007-2009)
GROSS NITROGEN BALANCE BY VOIVODSHIP (average for 2007-2009)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Przychód Resource					Rozchód Use	Saldo bilansu brutto (przychód- rozchód) Gross balance sheet (resource-use)	Efektywność (rozchód/ przychód) Efficiency (use/ resource)
	nawożenie fertilisation		material siewny i sadzeniaki sowing materials and seed- potatoes	azot nitrogen				
	mine- ralne mine- ral	orga- ni- czne orga- nic		wiązany symbiotycz- nie symbioti- cally fixed	w opadzie z atmosfery in atmospheric precipitation	pobrane z plonami collected with yields		
			w kg azotu (N) /ha użytków rolnych in kg of nitrogen (N) /ha of agricultural land					
P O L S K A	70,5	36,5	2,4	5,6	17,0	75,9	56,2	57,4
POLAND								
Dolnośląskie.....	89,0	15,4	2,5	4,7	17,0	78,1	50,6	60,7
Kujawsko- pomorskie ...	102,1	42,4	2,6	5,9	17,0	85,3	84,7	50,2
Lubelskie	58,8	25,8	2,7	6,3	17,0	65,6	44,9	59,4
Lubuskie	75,0	20,4	2,2	5,2	17,0	61,5	58,2	51,4
Łódzkie	76,2	41,7	2,7	5,3	17,0	72,1	70,8	50,5
Małopolskie	33,6	35,6	2,1	6,4	17,0	71,8	22,8	75,9
Mazowieckie	60,5	42,1	2,2	5,6	17,0	71,1	56,3	55,8
Opolskie	94,5	26,2	2,6	5,1	17,0	95,8	49,5	65,9
Podkarpackie	34,8	25,5	2,2	5,1	17,0	64,6	19,9	76,5
Podlaskie	48,5	52,9	2,0	5,2	17,0	86,8	38,8	69,1
Pomorskie	76,4	30,1	2,6	5,7	17,0	74,2	57,6	56,3
Śląskie	62,7	36,2	2,2	5,5	17,0	75,8	47,*9	61,2
Świętokrzyskie	53,6	32,0	2,4	6,7	17,0	67,2	44,6	60,1
Warmińsko-mazurskie	79,3	38,8	2,1	5,9	17,0	82,2	60,9	57,4
Wielkopolskie	89,1	59,0	2,6	5,8	17,0	86,2	87,3	49,7
Zachodniopomorskie	80,3	14,6	2,5	5,2	17,0	68,5	51,1	57,3

Źródło: opracowanie Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy (Jerzy Kopiński) wg danych GUS.
 Source: compilation of the Institute of Soil Science and Plant Cultivation – National Research Institute (Jerzy Kopiński), the CSO data

TABL. 25 (43). POTRZEBY WAPNOWANIA GLEB W POLSCE W LATACH 2006– 2009
SOIL LIMING NEEDS IN POLAND IN 2006-2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Liczba przebadanych próbek w szt Number of samples examined in pcs	Przebadana powierzchnia w tys. ha Area examined in thous. ha	Potrzeby wapnowania w % Liming needs in %				
			konieczne required	potrzebne needed	wskazane recommended	ograniczone local	zbędne needless
P O L S K A	1611619	3635,3	25	16	16	15	28
POLAND							
Dolnośląskie	127402	350,7	28	17	18	16	21
Kujawsko- pomorskie ...	146989	393,5	12	11	13	16	48
Lubelskie	98394	131,9	28	15	14	13	30
Lubuskie	47873	102,5	16	19	20	18	27
Łódzkie	107048	162,9	35	20	16	12	17
Małopolskie	52892	41,9	48	13	11	10	18
Mazowieckie	139848	247,0	35	17	14	11	23
Opolskie	86371	197,1	15	17	27	23	18
Podkarpackie	80663	97,5	48	15	12	9	16
Podlaskie	56288	116,9	27	20	16	11	26
Pomorskie	105273	257,7	22	21	19	15	23
Śląskie	46497	207,9	33	16	19	16	16
Świętokrzyskie	35550	38,5	26	12	11	11	40
Warmińsko-mazurskie	120686	301,3	26	18	17	14	25
Wielkopolskie	232114	627,7	16	13	16	17	38
Zachodniopomorskie	127731	360,1	17	16	17	16	34

Źródło: dane Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej.
 Source: data of the National Chemistry-Agriculture Station.

TABL 26 (44). ZASOBNOŚĆ GLEB W PRZYSWAJALNE MAKROELEMENTY W LATACH 2006 – 2009
SOIL RESOURCES OF ABSORBABLE MACRO-ELEMENTS IN 2006 – 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Liczba przebadanych próbek w szt <i>Number of samples examined</i>	Bardzo niska <i>Very low</i>	Niska <i>Low</i>	Średnia <i>Average</i>	Wysoka <i>High</i>	Bardzo wysoka <i>Very high</i>
		w % badanych próbek <i>in % of samples surveyed</i>				
FOSFOR <i>PHOSPHOR</i>						
P O L S K A	1610233	9	24	25	17	25
POLAND						
Dolnośląskie	126021	11	21	23	17	28
Kujawsko- pomorskie	146988	3	16	23	20	38
Lubelskie	98343	11	30	27	17	15
Lubuskie	47976	4	18	32	24	22
Łódzkie	107047	10	31	26	14	19
Małopolskie	52892	33	24	15	9	19
Mazowieckie	139848	8	26	26	17	23
Opolskie	86351	5	22	25	19	29
Podkarpackie	80663	25	29	19	11	16
Podlaskie	56288	11	32	26	15	16
Pomorskie	105273	6	23	28	18	25
Śląskie	46479	14	22	20	15	29
Świętokrzyskie	35545	20	28	19	11	22
Warmińsko- mazurskie	120686	9	27	26	17	21
Wielkopolskie	232111	5	19	26	20	30
Zachodniopomorskie	127722	4	23	32	21	20
POTAS <i>POTASSIUM</i>						
P O L S K A	1610233	16	27	30	14	13
POLAND						
Dolnośląskie	126021	9	17	34	17	23
Kujawsko- pomorskie	146988	13	27	32	14	14
Lubelskie	98343	19	29	29	11	12
Lubuskie	47976	10	23	30	18	19
Łódzkie	107047	26	36	22	8	8
Małopolskie	52892	32	23	25	8	12
Mazowieckie	139848	32	33	21	7	7
Opolskie	86351	8	17	38	19	18
Podkarpackie	80663	19	27	29	11	14
Podlaskie	56288	19	33	30	11	7
Pomorskie	105273	12	28	32	14	14
Śląskie	46479	27	26	33	11	3
Świętokrzyskie	35545	19	30	27	11	13
Warmińsko- mazurskie	120686	8	20	36	19	17
Wielkopolskie	232111	15	29	30	14	12
Zachodniopomorskie	127722	8	26	36	18	12
MAGNEZ <i>MAGNESIUM</i>						
P O L S K A	1610233	14	20	27	18	21
POLAND						
Dolnośląskie	126021	12	18	27	18	25
Kujawsko- pomorskie	146988	11	23	31	18	17
Lubelskie	98343	28	25	22	13	12
Lubuskie	47976	13	19	29	18	21
Łódzkie	107047	17	20	26	18	19
Małopolskie	52892	7	10	25	21	37
Mazowieckie	139848	19	22	26	15	18
Opolskie	86351	9	18	35	21	17
Podkarpackie	80663	10	14	16	13	47
Podlaskie	56288	10	16	30	20	24
Pomorskie	105273	18	19	25	17	21
Śląskie	46479	17	19	26	16	22
Świętokrzyskie	35545	8	15	21	19	37
Warmińsko- mazurskie	120686	7	17	29	21	26
Wielkopolskie	232111	13	21	32	19	15
Zachodniopomorskie	127722	13	22	32	18	15

Ź r ó d ł o : dane Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej.
S o u r c e : data of the National Chemistry-Agriculture Station.

TABL. 27 (45). DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKICH INSPEKTORATÓW OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE OCHRONY GLEB W 2009 R.
ACTIVITY OF THE VOIVODSHIP INSPECTORATES FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION IN THE FIELD OF SOIL PROTECTION IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Stano- wi- ska po- mia- rowe <i>Meas- uring posi- tions</i>	Pobrane próbki pierwotne <i>Primary samples collected</i>					Wykonane oznaczenia <i>Tests performed</i>								
		ogó- łem <i>in total</i>	z tego w ramach: <i>of which as part of:</i>				ogółem <i>in total</i>	w ramach monitoringu <i>as part of monitoring</i>		w ramach kontroli <i>as part of control</i>		w ramach prac własnych i pozostałych ^a <i>as part of own works and others^a</i>		w ramach akcji związa- nych z powa- żnymi awaria- miami <i>as part of activi- ties related to serious break- downs</i>	
			mo- ni- tingu <i>Mo- ni- ting</i>	kon- troli <i>con- trol</i>	akcji związa- nych z poważ- nymi awaria- miami <i>activi- ties related to serious break- downs</i>	prac włas- nych i pozos- tałych ^a <i>own works and others^a</i>		ogółem <i>in total</i>	ogółem <i>in total</i>	w tym wskaź- ników fizyko- chemi- cznych <i>of which physio- chemi- cal indica- tors</i>	ogółem <i>in total</i>	w tym wskaź- ników fizyko- chemi- cznych <i>of which physio- chemi- cal indica- tors</i>	ogółem <i>in total</i>		w tym wskaź- ników fizyko- chemi- cznych <i>of which physio- chemi- cal indica- tors</i>
POLSKA	219	1727	289	486	91	861	19587	3704	3704	2493	2486	12986	17157	404	
POLAND															
Dolnośląskie	142	244	148	65	-	31	5015	1673	1673	228	228	3114	3114	-	
Kujawsko-pomorskie	-	43	-	11	1	31	328	-	-	28	28	297	297	3	
Lubelskie	17	215	102	16	-	97	1911	1038	1038	29	26	844	843	-	
Lubuskie	-	6	-	6	-	-	56	-	-	56	56	-	-	-	
Łódzkie	60	122	39	14	-	69	4936	993	993	42	42	3901	3869	-	
Małopolskie	-	68	-	16	3	49	442	-	-	196	196	246	246	-	
Mazowieckie	-	302	-	164	51	87	1528	-	-	677	677	674	674	177	
Opolskie	-	12	-	8	2	2	66	-	-	40	40	22	22	4	
Podkarpackie	-	90	-	14	5	71	660	-	-	122	118	529	486	9	
Podlaskie	-	134	-	4	8	122	2111	-	-	7	7	2096	2096	8	
Pomorskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Śląskie	-	148	-	25	18	105	722	-	-	341	341	271	271	110	
Świętokrzyskie	-	88	-	22	-	66	258	-	-	76	76	182	182	-	
Warmińsko-mazurskie	-	16	-	12	-	4	70	-	-	58	58	12	12	-	
Wielkopolskie	-	228	-	101	-	127	1337	-	-	561	561	776	776	-	
Zachodniopomorskie	-	11	-	8	3	-	147	-	-	32	32	22	22	93	

^a Prace zlecone (inne niż monitoring) i prace własne prowadzone w laboratoriach.

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska

^a Works commissioned (other than monitoring) and own works conducted in laboratories.

Source: data of the Environment Protection Inspection.

TABL. 28 (46). ZASOBY WAŻNIEJSZYCH KOPALIN W 2009 R. Stan w dniu 31 XII
MAJOR MINERALS RESOURCES IN 2009 As of 31 December

KOPALINY MINERALS	Liczba złóż Number of deposits		Zasoby bilansowe złóż geologicznie udokumentowane Geologically documented balance deposit resources			Wydobycie Production
	ogółem in total	w tym zagospodarowane of which exploited	ogółem in total	w tym zagospodarowane of which exploited	przyrost "+" lub ubytek "-" w stosunku do 2008 r. increase "+" or decrease "-" in relation to 2008	
SUROWCE ENERGETYCZNE FUELS						
Ropa naftowa ..... <i>Crude petroleum</i>	84	68	25,88	25,30	+2,46	0,66
Gaz ziemny ..... <i>Natural gas</i>	279	189	146,81	119,83	+6,25	5,84
Metan pokładów węgla ..... <i>Coal bed methane</i>	51	23	89,95	25,88	-9,09	0,25
Węgle brunatne ..... <i>Lignite</i>	78	11	14858,96	1748,86	+1295,97	57,06
Węgle kamienne ..... <i>Hard coal</i>	141	47	44229,47	16948,13	+1028,85	70,90
SUROWCE METALICZNE METALLIC RAW MATERIALS						
Rudy cynku i ołowiu ..... <i>Zinc and lead ores</i>	18	3	90,41	21,18	-3,95	2,35
Rudy miedzi ..... <i>Copper ores</i>	14	6	1781,91	1470,26	-36,74	23,16
SUROWCE CHEMICZNE CHEMICAL RAW MATERIALS						
Siarka ..... <i>Sulphur</i>	18	5	515,02	29,14	-0,48	0,29
Sól kamienna ..... <i>Rock-salt</i>	19	4	85364,69	12536,30	-25,46	3,07
Sole potasowo-magnezowe ..... <i>Potassic-magnesium salt</i>	5	1	669,11	72,09	-	-
Baryt ..... <i>Barite</i>	5	-	5,66	-	-	-
SUROWCE SKALNE MINERAL RESOURCES						
Bentonity i ily bentonitowe ..... <i>Bentonites and bentonite loam</i>	7	1	2,72	0,50	0,00	0,00
Dolomity ..... <i>Dolomite</i>	12	4	350,68	152,51	-2,67	2,94
Gipsy i anhydryty ..... <i>Gypsum and anhydrite</i>	15	5	258,83	128,23	-1,85	1,28
Gliny ceramiczne ..... <i>Ceramic clay.</i>	28	5	142,27	13,62	-0,33	0,30
Gliny ogniotrwałe ..... <i>Fire-resistant clay.</i>	17	3	54,92	5,04	-0,09	0,10
Kamienie łamane i bloczne (d.kamienie drogowe i budowlane) ..... <i>Crushed and block stones (road and construction stones)</i>	685	292	9783,88	4720,29	+581,22	55,28
Kreda ..... <i>Chalk</i>	197	37	198,91	14,63	+0,56	0,12
Kwarcyty ogniotrwałe ..... <i>Refractory quartzite</i>	18	-	6,88	-	-	-
Kwarc żyłowy ..... <i>Vein quartz</i>	7	3	6,56	5,35	-	-
Magnezyty ..... <i>Magnesites</i>	6	1	14,70	4,50	-0,05	0,05
Piaski formierskie ..... <i>Moulding sand</i>	77	9	340,50	94,54	-1,12	1,07
Piaski i żwiry (d. Kruszywo naturalne) ..... <i>Sand and gravel (Natural aggregate)</i>	7323	2669	16245,11	4038,23	+596,45	141,04
Piaski kwarcowe do produkcji cegły i betonów . <i>Quartz sand for the production of bricks and concrete</i>	159	43	749,61	152,09	+17,66	1,59
Piaski podsadzkowe ..... <i>Filling sand</i>	34	8	4554,21	830,55	+69,22	10,08
Surowce ilaste ceramiki budowlanej ..... <i>Argillaceous raw materials for construction ceramics</i>	1232	269	4043,66	536,46	+35,18	5,28

TABL. 28 (46). ZASOBY WAŻNIEJSZYCH KOPALIN W 2009 R. (dok.)

MAJOR MINERALS RESOURCES IN 2009 (cont).

Stan w dniu 31 XII As of 31 December

KOPALINY MINERALS	Liczba złóż Number of deposits		Zasoby bilansowe złóż geologicznie udokumentowane Geologically documented balance deposit resources			Wydobycie Production
	ogółem in total	w tym zagospodarowane of which exploited	ogółem in total	w tym zagospodarowane of which exploited	przyrost "+" lub ubytek "-" w stosunku do 2006 r. increase "+" or decrease "-" in relation to 2006	
Surowce ilaste do produkcji kruszywa lekkiego. Argillaceous raw materials for the production of light aggregate	42	2	339,32	33,86	-0,04	0,19
Surowce kaolinowe	14	2	213,68	81,02	-0,26	0,26
Surowce skaleniowe.....	11	2	137,11	10,60	-0,11	0,11
Surowce szklarskie.....	31	8	639,09	209,97	-1,55	1,79
Wapienie i margle ^{a)}	180	34	18265,36	6052,72	+137,35	35,16
Limestone and marls ^{a)}						

a) Dla przemysłu wapienniczego i cementowego.

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.

a For cement and lime industry.

Source: data of the Polish Geological Institute.

TABL. 29 (47). ZASOBY WĘGLA KAMIENNEGO W 2009 R.

HARD COAL RESOURCES IN 2009

Stan w dniu 31 XII As of 31 December

ZASOBY ZŁÓŻ DEPOSIT RESOURCES	Złoża geologicznie udokumentowane Geologically documented deposit				liczba number				zasoby w mln ton resources in mln t			
	ogółem in total	zagospodarowane exploited	nie zagospodarowane not exploited	których eksploatacji zaniechano no longer exploited	ogółem in total	zagospodarowane exploited	nie zagospodarowane not exploited	których eksploatacji zaniechano no longer exploited	ogółem in total	zagospodarowane exploited	nie zagospodarowane not exploited	których eksploatacji zaniechano no longer exploited
OGÓŁEM..... IN TOTAL	141	47	51	43	44229	16948	26585	697				
Górnosląskie Zagłębie Węglowe Upper Silesian Coal Basin	123	46	41	36	34953	16132	18124	697				
Lubelskie Zagłębie Węglowe Lublin Coal Basin	11	1	10	-	9277	816	8461	-				
Dolnośląskie Zagłębie Węglowe Lower Silesian Coal Basin.....	7	-	-	7	-	-	-	-				

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.

Source: data of the Polish Geological Institute.

TABL. 30(48). ZASOBY WĘGLA BRUNATNEGO W 2009 R

LIGNITE RESOURCES IN 2009

Stan w dniu 31 XII As of 31 December

ZASOBY ZŁÓŻ	Liczba złóż Number of deposits	Zasoby w mln ton Resources in mln t			DEPOSIT RESOURCES
		bilansowe balance resources	poza-bilansowe off-balance resources	przemysłowe industrial resources	
Udokumentowane geologicznie	78	14858,96	4661,67	1374,01	Geologically documented
w tym:					of which:
zagospodarowane	11	1748,86	101,55	1374,01	exploited
w zakładach czynnych	11	1748,86	101,55	1374,01	in active enterprises
w budowie.....	-	-	-	-	in construction
nie zagospodarowane.....	60	13100,82	4555,85	-	not exploited
rozpoznane: szczegółowo	30	4081,68	779,80	-	identified: in detail
wstępnie	30	9019,14	3776,05	-	preliminarily
Których eksploatacji zaniechano	7	9,28	4,27	-	No longer exploited

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.

Source: data of the Polish Geological Institute.

TABL. 31 (49). ZASOBY RUD MIEDZI W 2009 R.
COPPER ORES RESOURCES IN 2009
Stan w dniu 31 XII As of 31 December

ZASOBY ZŁÓŻ	Liczba złóż Number of deposits	Zasoby w przeliczeniu na metal w mln ton Resources in terms of metal in mln t			DEPOSIT RESOURCES
		bilansowe balance resources	poza- bilansowe off- balance resources	przemysłowe industrial resources	
Udokumentowane geologicznie	14	35,2	13,7	25,0	<i>Geologically documented</i>
w tym:					<i>of which:</i>
zagospodarowane (w zakładach czynnych)	6	29,8	0,4	25,0	<i>exploited (in active enterprises</i>
nie zagospodarowane.....	6	5,1	13,2	-	<i>not exploited</i>
w tym rozpoznane: szczegółowo	6	5,1	13,2	-	<i>of which identified: in detail</i>
wstępnie.....	-	-	-	-	<i>preliminarily</i>
Których eksploatacji zaniechano.....	2	0,3	0,1	-	<i>No longer exploited</i>

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.
Source: data of the Polish Geological Institute.

TABL. 32 (50). ZASOBY SOLI KAMIENNEJ W 2009 R.
ROCK-SALT RESOURCES IN 2009
Stan w dniu 31 XII As of 31 December

ZASOBY ZŁÓŻ	Liczba złóż Number of deposits	Zasoby w mln ton Resources in mln t		DEPOSIT RESOURCES
		bilansowe balance resources	poza- bilansowe off-balance resources	
Udokumentowane geologicznie	19	85365	20678	<i>Geologically documented</i>
Zagospodarowane	4	12536	8	<i>Exploited</i>
Nie zagospodarowane	12	72641	20483	<i>Not exploited</i>
Których eksploatacji zaniechano.....	3	188	187	<i>No longer exploited</i>

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.
Source: data of the Polish Geological Institute.

TABL. 33 (51). ZASOBY SUROWCÓW WAPIENNYCH I KRUSZYW NATURALNYCH W 2009 R.
LIMESTONE AND NATURAL AGGREGATE RESOURCES IN 2009
Stan w dniu 31 XII As of 31 December

ZASOBY ZŁÓŻ DEPOSIT RESOURCES	liczba złóż number of deposits	Surowce wapienne Limestone		liczba złóż number of deposits	Kruszywa naturalne Natural aggregate	
		zasoby geologiczne w mln ton geological resources in mln t			zasoby geologiczne w mln ton geological resources in mln t	
		bilansowe balance resources	poza- bilansowe off-balance		bilansowe balance resources	poza- bilansowe off-balance
Udokumentowane geologicznie.....	180	18265	1775	7323	16245	347
<i>Geologically documented</i>						
w tym						
<i>of which:</i>						
zagospodarowane.....	34	6053	69	2669	4038	56
<i>exploited</i>						
nie zagospodarowane.....	103	11943	1642	2968	10960	216
<i>not exploited</i>						
w tym rozpoznane.						
<i>of which identified</i>						
szczegółowo.....	71	5823	750	2626	4183	91
<i>in detail</i>						
wstępnie.....	32	6120	892	342	6777	125
<i>preliminarily</i>						
których eksploatacji zaniechano.....	43	269	64	1686	1246	75
<i>no longer exploited</i>						

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.
Source: data of the Polish Geological Institute.

TABL. 34 (52) . POWIERZCHNIA, ZASOBY I EKSPLOATACJA ZŁÓŻ TORFÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
AREA, RESOURCES AND EXPLOITATION OF PEAT RESOURCES BY VOIVODSHIP IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Zasoby Resources		W tym Of which											
			trwale użytki zielone (z) według kompleksów glebowo-rolniczych permanent grassland (g) by soil-agricultural complexesa						inne użytki rolne other agricultural land		nieużytki rolnicze wasteland			
	ogółem in total		eksploatowane exploited		1z 1g		2z 2g		3z 3g					
	udoku- mento- wane w ha docu- mented in ha	szacun- kowe w mln m3 estima- ted in m3	w ha in ha	w mln m3 in mln m3	razem in total	eks- plo- to- wane explo- ited	razem in total	eks- plo- to- wane explo- ited	razem in total	eks- plo- to- wane explo- ited	razem in total	eks- plo- to- wane explo- ited	razem in total	eks- plo- to- wane explo- ited
w hektarach in hectares														
POLSKA	947268	12995,7	3317	135,9	23155	-	420168	819	300493	1300	49637	301	153815	897
POLAND														
Dolnośląskie.....	7214	59,8	11	-	-	-	1410	-	3188	-	1939	-	677	11
Kujawsko-pomorskie.....	40247	592,0	36	-	5	-	22947	20	11763	1	684	-	4848	15
Lubelskie.....	103208	1555,0	23	-	449	-	61665	-	32055	23	684	-	8355	-
Lubuskie.....	37780	484,4	-	-	266	-	21511	-	12549	-	715	-	2739	-
Łódzkie.....	22934	183,6	-	0,1	822	-	8992	-	10713	-	654	-	1753	-
Małopolskie.....	2224	32,7	14	0,2	160	-	218	-	337	-	68	-	1441	14
Mazowieckie.....	40652	481,7	59	0,2	1167	-	22251	2	13394	-	1373	1	2467	56
Opolskie.....	2644	0,0	-	-	5	-	1950	-	624	-	65	-	-	-
Podkarpackie.....	7893	0,0	5	-	-	-	4729	-	2072	-	411	5	681	-
Podlaskie.....	187284	2587,4	1553	15,8	562	-	70247	621	64721	597	16946	273	34808	62
Pomorskie.....	51264	1003,4	17	0,3	22	-	25555	-	14262	-	1619	6	9806	11
Śląskie.....	3133	55,0	-	-	470	-	1452	-	691	-	393	-	127	-
Świętokrzyskie.....	8330	87,3	-	-	11	-	4278	-	3026	-	21	-	994	-
Warmińsko-mazurskie.....	139345	1874,0	233	94,0	8730	-	43640	-	58437	-	8006	-	20532	233
Wielkopolskie.....	46612	482,0	478	-	-	-	8971	2	30133	-	669	1	6839	475
Zachodniopomorskie.....	246504	3517,4	888	25,3	10486	-	120352	174	42528	679	15390	15	57748	20

a Określonych na podstawie waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej opracowanej przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a Defined on the basis of the agricultural valorisation of production space, developed by the the Institute of Soil Science and Plant Cultivation.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 35 (53). POŻARY^a UPRAW ROLNYCH ŁĄK, RZYSK I NIEUŻYTKÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009R.
FIRES^a OF AGRICULTURAL CROPS, MEADOWS, STUBBLES AND WASTELAND BY VOIVODSHIP IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Liczba pożarów Number of fires		Powierzchnia pożarów w ha Area of fires in ha	
	upraw rolnych, łąk, rzysk of agricultural crops, meadows, stubbles	nieużytków of wasteland	upraw rolnych, łąk, rzysk of agricultural crops, meadows, stubbles	nieużytków of wasteland
POLSKA	3452	22789	2057	10974
POLAND				
Dolnośląskie.....	419	2889	288	1567
Kujawsko-pomorskie.....	186	415	75	324
Lubelskie.....	361	1321	308	942
Lubuskie.....	99	937	69	395
Łódzkie.....	275	1297	105	418
Małopolskie.....	173	2129	67	617
Mazowieckie.....	371	2884	110	1034
Opolskie.....	145	479	75	179
Podkarpackie.....	110	1982	57	1055
Podlaskie.....	76	364	59	308
Pomorskie.....	171	687	145	360
Śląskie.....	127	1698	38	791
Świętokrzyskie.....	113	1605	46	788
Warmińsko-mazurskie.....	127	1885	104	1004
Wielkopolskie.....	395	492	213	256
Zachodniopomorskie.....	304	1725	297	936

a Powstałe w wyniku wypalania pozostałości roślinnych.

Źródło: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej+

a Resulting from the burning down of plant remains.

Source: data of the National Headquarters of the State Fire Services

Dział 3. ZASOBY, WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD

Uwagi metodyczne

W dziale zawarto informacje dotyczące: zasobów wodnych i głównych kierunków ich wykorzystania, ścieków przemysłowych i komunalnych oraz stopnia ich oczyszczania, wyposażenia miast i wsi w instalacje wodne i oczyszczalnie ścieków, a także stanu czystości wód powierzchniowych (rzek i jezior oraz M. Bałtyckiego) oraz wód podziemnych.

Dane dotyczące **opadów** określone zostały na podstawie pomiarów dobowych sum opadów w oparciu o sieć opadową.

Odpiły wód obliczono na podstawie stanów wody w rzekach i pomiarów hydrometrycznych wykonanych na sieci wodowskazowej Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych to część zasobów, które z uwzględnieniem zasad ich ochrony i warunków technicznych mogą być pobierane z określonego poziomu wodonośnego bez naruszania równowagi hydrogeologicznej.

Przyrost zasobów wód podziemnych jest to ilość wody dodatkowo udokumentowana w wyniku prowadzonych w danym roku prac hydrogeologiczno-studiennych przy budowie ujęć wód podziemnych i przekazana do wykorzystania.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2006 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 32, poz. 220, z późn. zm.) **wody lecznicze** to wody podziemne niezanieczyszczone pod względem chemicznym i mikrobiologicznym, o naturalnej zmienności cech fizycznych i chemicznych, spełniające co najmniej jeden z następujących warunków:

- zawartość rozpuszczonych składników mineralnych stałych – nie mniej niż 1000 mg/dm³;
- zawartość jonu żelazawego – nie mniej niż 10 mg/dm³ (wody żelaziste);
- zawartość jonu fluorkowego – nie mniej niż 2,0 mg/dm³ (wody fluorkowe),
- zawartość jonu jodkowego – nie mniej niż 1 mg/dm³ (wody jodkowe),
- zawartość siarki dwuwartościowej – nie mniej niż 1 mg/dm³ (wody siarczkowe),
- zawartość kwasu metakrzemowego – nie mniej niż 70 mg/dm³ (wody krzemowe),
- zawartość radonu – nie mniej niż 74 Bq (wody radonowe),
- zawartość dwutlenku węgla niezwiązanego – nie mniej niż 250 mg/dm³ (250-999 mg/dm³ wody kwasowęglowe, od 1000 mg/dm³ szczawa).

Do wód termalnych zalicza się wody podziemne występujące we wszystkich jednostkach geologicznych, z których wydobywana woda ma na wypływie z ujęcia temperaturę co najmniej 20°C, z wyjątkiem wód odprowadzanych z odwadniania czynnych zakładów górniczych i odwadniania nieczynnych wyrobisk.

Wody mineralne to wody lecznicze zawierające co najmniej 1000 mg/dm³ rozpuszczonych składników stałych.

Zestawienia bilansowe zasobów wód leczniczych, mineralnych i termalnych zawierają dane o zasobach dyspozycyjnych i eksploatacyjnych, udokumentowanych zgodnie z obowiązującymi przepisami i zatwierdzonych przez Ministra Środowiska. Wody te są użytkowane dla potrzeb uzdrowisk (wody lecznicze, termalne), mają charakter potencjalnego surowca leczniczego (wody o właściwościach leczniczych), stanowią nośnik energii cieplnej (wody termalne) lub surowiec do produkcji soli i pierwiastków chemicznych (jod, brom). **Zestawienie bilansowe zasobów wód termalnych** uwzględnia wody podziemne, które mają określone zastosowanie dla celów energetyki cieplnej oraz dla celów leczniczych.

Za zasoby wód leczniczych udokumentowanych geologicznie uznano zasoby udokumentowane zgodnie z przepisami „Prawa geologicznego i górniczego” (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947) i zatwierdzone przez Ministra Środowiska.

Informacje o **poborze wody** dotyczą:

1. w pozycji „na cele produkcyjne” – **poza rolnictwem** (z wyłączeniem ferm przemysłowego chowu zwierząt), **leśnictwem, łowiectwem i rybactwem**) – jednostek: do 1985 r. państwowych, spółdzielni oraz organizacji społecznych, politycznych i związków zawodowych zużywających rocznie co najmniej 40 dam³ wody łącznie z wodą używaną przez elektrownie ciepłe w zbiornikowych układach chłodzenia skraplaczy turbin; od 1986 r. – wszystkich jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków (udział jednostek nieprzemysłowych w zużyciu wody w 2009 r. wynosił 0,6 %). Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania.
2. w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha.
3. w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – do 1998 r. przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych, dla których organem założycielskim jest wojewoda oraz pozostających w zarządzie samorządów terytorialnych; od 1999 r. wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itp.).

Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej (RZGW) to państwowe jednostki zarządzania gospodarką wodną dostosowane do hydrograficznego podziału kraju. RZGW istnieją od 1991 r. (M.P. z 1991 r. Nr 6, poz. 38). Od 1 stycznia 2000 r. do końca 2002 r. działały one na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 listopada 1999 r. w sprawie organizacji i zakresu działania regionalnych zarządów gospodarki wodnej (Dz. U. Nr 101, poz. 1180). Od dnia 1 stycznia 2003 r. do 29 lipca 2006 roku działały na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2002 r. w sprawie

przebiegu granic obszarów dorzeczy, przyporządkowania zbiorników wód podziemnych do właściwych obszarów dorzeczy, utworzenia regionalnych zarządów gospodarki wodnej oraz podziału obszarów dorzeczy na regiony wodne (Dz. U. Nr 232, poz. 1953). Z dniem 29 lipca 2006 r. działają na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. Nr 126, poz. 878).

Dane o **recyrkulacji wody w przemyśle** dotyczą zakładów przemysłowych wyposażonych w zamknięte obiegi wody oraz udziału wody zużytej w obiegach zamkniętych w ogólnym zużyciu wody na cele produkcyjne.

Przez **obieg zamknięty** rozumie się układ, w którym woda raz użyta nie jest odprowadzana do odbiornika, lecz zwracana do punktu bezpośredniego podawania wody do obiegu celem powtórnych rotacji i wykorzystania.

Wskaźnik ujęcia pobieranej wody w obiegi zamknięte obliczono dzieląc ilość wody pobieranej w ciągu roku na uzupełnienie obiegów zamkniętych z tytułu strat wody (bezwrotnych i w sieci), zrzutów wód zanieczyszczonych, np. dla odświeżenia obiegu zamkniętego itp. przez ilość wody zużytej w ciągu roku na cele produkcyjne. Wyrażona w procentach wartość tego wskaźnika może być zawarta w granicach od zera (obieg otwarty) do 100 (wartość teoretyczna w warunkach całkowitego zamknięcia obiegów i braku uzupełniającego poboru wody).

Z uwagi na to, że część zakładów pobierających wodę i odprowadzających ścieki nie posiadała urządzeń pomiarowych, bądź też nie dokonywała pomiarów z wystarczającą częstotliwością, dane pochodzące z tych zakładów były ustalane pośrednio, na podstawie wydajności pomp, ilości wody zużytej na jednostkę produkcji itp., a zatem częściowo szacunkowo.

Informacje charakteryzujące **wody zasolone**, prezentowane są od 1998 r. i dotyczą ilości i sposobu zagospodarowania oraz ładunków soli w nich zawartych.

Zasolone wody to wody z odwadniania zakładów górniczych jak też powstające w procesach technologicznych, np. z instalacji odsiarczania spalin, w których stężenie sumy jonów $\text{Cl}^- + \text{SO}_4^{2-}$ przekracza 1800 mg/l.

Utylizacja termiczna polega na wytrąceniu względnie wykrystalizowaniu z wody składników mineralnych.

Zatlaczanie do górotworu polega na gromadzeniu wód zasolonych w głębszych utworach geologicznych.

Recyrkulacja polega na wtłaczaniu wód zasolonych do drenowanych przez wyrobiska górnicze utworów wodonośnych poza obrębem robót górniczych.

Zagospodarowanie wód zasolonych metodami innymi obejmuje użycie ich do produkcji nawozów, do podsadzania wyrobisk górniczych itp. wykorzystanie.

Ścieki przemysłowe to ścieki nie będące ściekami bytowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, powstałe w związku z prowadzoną przez zakład działalnością handlową, przemysłową, składową, transportową lub usługową, a także będące ich mieszaniną ze ściekami innego podmiotu, odprowadzane urządzeniami kanalizacyjnymi tego zakładu.

Dane o ściekach przemysłowych dotyczą ścieków odprowadzonych z jednostek określonych w pkt 1 – które według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostały ujęte w „Przemśle” obejmującym sekcje „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, jak również w pozostałych sekcjach, których udział w ilości odprowadzanych ścieków jest niewielki – w 2009 r. stanowił 0,8 %. Do tych samych jednostek odnoszą się dane o poborze wód i wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków.

Jako ścieki przemysłowe wymagające oczyszczania przyjęto ścieki odprowadzone siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód, do ziemi lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i zanieczyszczonymi wodami wykorzystanymi w przemyśle do celów chłodniczych).

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodzenia w procesach technologicznych.

Za wody chłodnicze nie wymagające oczyszczania uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód wydzielonym dla nich systemem kanalizacji i nie następuje mieszanie ich z innymi ściekami wymagającymi oczyszczania,
- ładunki zanieczyszczeń w wodach chłodniczych (po procesie produkcyjnym) nie są większe od ładunków zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura określona w pozwoleniu wodno-prawnym dla wód chłodniczych odprowadzanych do:
  - jezior oraz ich dopływów nie przekracza $+26^{\circ}\text{C}$ albo naturalnej temperatury wody w przypadku gdy jest ona wyższa niż $+26^{\circ}\text{C}$,
  - pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza $+35^{\circ}\text{C}$.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz o podwyższonym usuwaniu biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizację metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. przez rolnicze wykorzystanie ścieków, zrasanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogennych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysoko efektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu. Badania statystyczne oczyszczalni z podwyższonym usuwaniem biogenów rozpoczęto w 1995 r.

Kilkustopniowe oczyszczanie ścieków, np. oczyszczanie ścieków mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Ścieki bytowe są to ścieki z budynków mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego oraz użyteczności publicznej, powstające w wyniku ludzkiego metabolizmu lub funkcjonowania gospodarstw domowych oraz ścieki o zbliżonym składzie pochodzące z tych budynków.

Ścieki komunalne to ścieki bytowe lub mieszanina ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, odprowadzane urządzeniami służącymi do realizacji zadań własnych gminy w zakresie kanalizacji i oczyszczania ścieków komunalnych.

Dane o **ściekach komunalnych** obejmują ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną przez jednostki będące w gestii przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych, dla których organem założycielskim jest wojewoda (lub będących pod zarządem samorządów terytorialnych) oraz od 1994 r. wszystkich jednostek nadzorujących pracę zbiorowego odprowadzania ścieków poprzez sieć kanalizacyjną (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.). Ścieki te przed odprowadzeniem do odbiornika powinny być w całości poddane procesom oczyszczania, stąd w statystyce zostały ujęte jako **ścieki wymagające oczyszczania**. Dane te nie obejmują wód opadowych i infiltracyjnych odprowadzanych siecią kanalizacyjną.

Oczyszczalnie ścieków komunalnych obejmują do 1993 r. jednostki (oczyszczalnie) **pracujące na sieci kanalizacyjnej**, będące w gestii przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych oraz tzw. oczyszczalnie zbiorcze należące do spółek wodnych, a od 1994 r. wszystkie oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej. Nie są objęte badaniami statystycznymi oczyszczalnie przydomowe (pryzagrodowe) lub oczyszczające ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalnie nie pracujące na sieci kanalizacyjnej).

Dane o **ściekach oczyszczanych odprowadzonych kanalizacją** obejmują ścieki oczyszczane w oczyszczalniach mechanicznych, mechaniczno-biologicznych oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Większa ilość ścieków miejskich i wiejskich oczyszczanych od odprowadzonych siecią kanalizacyjną może występować w następujących przypadkach:

- oczyszczalnia otrzymuje ścieki oddzielnym kolektorem z zakładu lub do kolektora zakładowego odprowadzone są ścieki socjalno-bytowe z miast/wsi,
- kolektor zakładowy pełni rolę sieci kanalizacyjnej, lecz nie został przejęty przez jednostki prowadzące działalność wodociągowo-kanalizacyjną,
- ścieki są dowożone do oczyszczalni,
- stosowania metody określania ścieków komunalnych odprowadzanych siecią kanalizacyjną opartej głównie na odczytach wodomierzy, przyjmując ilość ścieków równą ilości dostarczanej wody i informacjach o ryczałtowych ilościach odprowadzonych ścieków.

Stopień obciążenia oczyszczalni jest to wyrażony w procentach stosunek ilości ścieków oczyszczanych do przepustowości urządzeń oczyszczalni. Wskaźnik wyższy od 100% oznacza przeciążenie urządzeń oczyszczalni.

Ładunek zanieczyszczeń w ściekach to masa zanieczyszczeń zawartych w ściekach odprowadzona w jednostce czasu, równa iloczynowi natężenia przepływu ścieków i stężenia zanieczyszczeń.

Biochemiczne zapotrzebowanie tlenu (BZT₅) jest to ilość tlenu zużyta w ciągu 5 dni w procesie biochemicznego utleniania substancji (głównie organicznych) zawartych w ściekach, przy użyciu żywych bakterii i enzymów pozakomórkowych. Pięciodniowe dlatego, że procesy mineralizacji najbardziej intensywnie przebiegają w ciągu pierwszych 5 dni.

Chemiczne zapotrzebowanie tlenu (ChZT) jest to ilość tlenu pobrana w procesie chemicznego utleniania ścieków.

Zawiesiny w ściekach to nierozpuszczone, zawieszane substancje i materiały o różnym stopniu rozdrobnienia.

Stopień redukcji zanieczyszczeń w ściekach jest to wyrażona w procentach redukcja ładunków zanieczyszczeń w ściekach w wyniku zastosowania procesów oczyszczania.

Równoważna liczba mieszkańców (RLM) wyraża wielokrotność ładunku zanieczyszczeń w ściekach w stosunku do jednostkowego ładunku w ściekach odprowadzonych od jednego mieszkańca w ciągu doby (określonego jako BZT₅), równego 60 g O₂ na dobę.

Informacje o stanie jednolitych części wód rzek prezentuje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. z 2008 roku Nr 162, poz. 1008). Rozporządzenie to, dokonuje wdrożenia Ramowej Dyrektywy Wodnej – dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000r. (Dz. Urz. WE L 327 z 22.12.2000, str. 1).

Jednolita część wód powierzchniowych oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych takich jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych.

Stan jednolitych części wód rzek ocenia się jako dobry lub zły porównując wyniki klasyfikacji stanu ekologicznego jednolitych części wód z wynikami klasyfikacji stanu chemicznego.

Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska, na podstawie rozporządzeń Ministra Środowiska:

- z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U. nr 204, poz. 1728);
- z dnia 4 października 2002r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz. U. nr 176, poz. 1455),
- z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. nr 241, poz. 2093),

przeprowadziły w 2008 r. pomiary w przekrojach badawczych na obszarach tzw. chronionych, wyznaczonych przez Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej. Do obszarów takich zaliczono m. in. cieki i zbiorniki wodne wykorzystywane do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody przeznaczone do bytowania ryb łososiowatych i karpowatych, wody wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych.

Za wody wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych uznaje się wody zanieczyszczone oraz wody zagrożone zanieczyszczeniem, jeśli nie zostaną podjęte działania ograniczające bezpośredni lub pośredni wrzut do tych wód azotanów i innych związków azotowych mogących przekształcić się w azotany, pochodzących z działalności rolniczej.

Dla lat 2004-2007 wyznaczono w Polsce 21 **obszarów szczególnie narażonych na azotany pochodzenia rolniczego** (tzw. OSN), z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do wód należy ograniczyć. Obszary te zostały umocowane prawnie za pomocą rozporządzeń dyrektorów poszczególnych Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej (RZGW). OSN zajmowały ok. 2 % powierzchni kraju, a ich powierzchnia łączna wynosiła 6264,35 km².

W 2008 r. na terenach poszczególnych RZGW dokonano weryfikacji granic obszarów szczególnie narażonych. W latach 2008-2011 na terenie kraju występować będzie 19 OSN o łącznej powierzchni 4623,14 km², co stanowi ok. 1,5 % powierzchni kraju.

Wody powierzchniowe, które są lub mogą być wykorzystane jako surowiec do produkcji wody do spożycia są podzielone na trzy kategorie: A1, A2 i A3. Do **kategorii A1** zalicza się wody najczystsze, wymagające prostego uzdatniania fizycznego, przede wszystkim, filtracji i dezynfekcji. **Kategoria A2** obejmuje wody gorszej jakości, wymagające wielostopniowego uzdatniania fizycznego i chemicznego, w szczególności występowania utleniania, koagulacji, flokulacji, dekantacji, filtracji i dezynfekcji. **Wody kategorii A3** to wody najbardziej zanieczyszczone, wymagające wysoko sprawnego uzdatniania fizycznego i chemicznego.

Nowa klasyfikacja dla prezentowania stanu wód powierzchniowych obejmuje pięć klas jakości tych wód, z uwzględnieniem kategorii jakości wody A1, A2 i A3, określonych w przepisach w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia:

- **Klasa I** – wody o bardzo dobrej jakości – spełniające wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w przypadku ich uzdatniania sposobem właściwym dla kategorii A1 oraz wody, w których wartości wskaźników jakości wody nie wskazują na żadne oddziaływania antropogeniczne;
- **Klasa II** – wody dobrej jakości – spełniające w odniesieniu do większości wskaźników jakości wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w przypadku ich uzdatniania sposobem właściwym dla kategorii A2 oraz wody, w których wartości biologicznych wskaźników jakości wody wykazują niewielki wpływ oddziaływań antropogenicznych;
- **Klasa III** – wody zadowalającej jakości – spełniające wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w przypadku ich uzdatniania sposobem właściwym dla kategorii A2 oraz wody, w których wartości biologicznych wskaźników jakości wody wykazują umiarkowany wpływ oddziaływań antropogenicznych;
- **Klasa IV** – wody niezadowalającej jakości – spełniające wymagania określone dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w przypadku ich uzdatniania sposobem właściwym dla kategorii A3 oraz wody, w których wartości biologicznych wskaźników jakości wody wykazują, na skutek oddziaływań antropogenicznych, zmiany jakościowe i ilościowe w populacjach biologicznych;
- **Klasa V** – wody złej jakości – nie spełniające wymagań jakościowych dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz wody, w których wartości biologicznych wskaźników jakości wykazują, na skutek oddziaływań antropogenicznych, zmiany polegające na zaniku występowania znacznej części populacji biologicznych.

Informacje o stanie czystości jezior podano na podstawie wyników badań monitoringowych. Badania jezior wykonywane są dwukrotnie w ciągu roku: w czasie cyrkulacji wiosennej i podczas stagnacji letniej. Corocznie badana jest inna zbiorowość jezior. W 2008 r. podstawę określenia klas czystości wód w jeziorach (pięć klas czystości wód) stanowiło rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 II 2004 r. w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji stanu tych wód (Dz. U. Nr 32, poz. 284), mimo że straciło moc prawną.

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna to przewody wodociągowe i kanalizacyjne wraz z uzbrojeniem i urządzeniami, którymi jest dostarczana woda lub którymi doprowadzane są ścieki.

Do miast wyposażonych w wodociąg zaliczono te miasta, w których sieć wodociągowa rozdzielcza (uliczna) wynosiła co najmniej 250 m i równocześnie obsługiwała 5 budynków mieszkalnych posiadających co najmniej 25 mieszkań lub 2 źródła uliczne.

Do miast wyposażonych w kanalizację zaliczono te miasta w których sieć kanalizacyjna (uliczna) ogólnospławna i na ścieki gospodarcze wynosiła co najmniej 250 m – od której prowadzi co najmniej 5 połączeń do budynków mieszkalnych lub do wpustów podwórzowych oraz miasta posiadające sieć na wody opadowe, jeżeli do tej sieci są odprowadzane również ścieki gospodarcze.

Do miast obsługiwanych przez oczyszczalnie ścieków zaliczono te miasta z których ścieki komunalne przed odprowadzeniem ich do odbiornika były poddawane procesom oczyszczania mechanicznego, biologicznego lub z podwyższonym usuwaniem biogenów. W przypadku wyposażenia miasta w kilka oczyszczalni o różnym sposobie oczyszczania, o klasyfikacji miasta do obsługiwanego przez poszczególne rodzaje oczyszczalni ścieków decydowała przewaga ilości ścieków oczyszczanych mechanicznie, biologicznie lub z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Dane o ludności korzystającej w miastach z wodociągów i kanalizacji obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych podłączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągów przez źródła podwórzowe i uliczne, a z kanalizacji przez wpusty kanalizacyjne.

Dane o ludności miast i wsi korzystającej z oczyszczalni ścieków podano w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej.

Przez **osady ściekowe** rozumie się pochodzące z oczyszczalni ścieków osady z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków. Ilość i skład osadów uzależnione są od sposobu i stopnia oczyszczania ścieków.

Za **wykorzystanie osadów do celów rolniczych** uważa się zastosowanie osadów ściekowych do uprawy wszystkich plodów rolnych wprowadzanych do obrotu handlowego, włączając w to uprawy przeznaczone do produkcji pasz.

Unieszkodliwianie osadów ściekowych polega na ich usuwaniu lub ograniczeniu uciążliwości poprzez spalanie, pirolizę (odgazowanie), utlenianie na mokro, neutralizację chemiczną, chlorowanie lub inne metody, których efektem jest zmniejszenie lub likwidacja uciążliwości osadów.

Przez **osady ściekowe nagromadzone** należy rozumieć osady nagromadzone na terenie oczyszczalni na składowiskach, poletkach, lagunach i w stawach osadowych, w okresie sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Wody podziemne to wody występujące pod powierzchnią ziemi w wolnych przestrzeniach skał skorupy ziemskiej, tworzące, w zależności od głębokości występowania wody, przypowierzchniowe oraz głębsze użytkowe poziomy wodonośne.

Klasyfikacja jakości wód podziemnych oparta jest na wynikach badań prowadzonych przez Państwowy Instytut Geologiczny w ramach monitoringu jakości wód podziemnych w sieci krajowej. Monitoringiem objęto jednolite części wód (o zwierciadle swobodnym lub napiętym). **Jednolita część wód podziemnych** oznacza określoną objętość wód podziemnych, występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych.

Zwierciadło wód podziemnych to granica stref aeracji (napowietrzenia) i saturacji (nasylenia). **Zwierciadło swobodne** to takie, które pozostaje pod ciśnieniem atmosferycznym, co oznacza, że nad zwierciadłem wody w tej samej warstwie przepuszczalnej występuje przestrzeń bez wody umożliwiająca jego podnoszenie się. Natomiast **zwierciadło napięte** pozostaje pod ciśnieniem wyższym od atmosferycznego. Jego położenie jest wymuszone przez wyżej leżące utwory nieprzepuszczalne, które uniemożliwiają wzrost poziomu zwierciadła wody. Występuje na granicy warstwy wodonośnej i warstwy nieprzepuszczalnej.

Klasy jakości wód podziemnych w 2009 r. określono w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 23.VII.2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny wód podziemnych (Dz. U. Nr 143, poz. 896). Wyróżnia się pięć klas jakości oznaczających dobry lub słaby stan rynch wód. **Dobrym stanem wód podziemnych** (klasy jakości I, II i III) jest taki stan chemiczny wód, w którym stężenia substancji zanieczyszczających:

- nie wykazują efektów odpływu wód słonych ani innych wód o jakości zagrażającej zanieczyszczeniem,
- nie przekraczają standardów jakości ustalonych dla wód podziemnych w przepisach odrębnych,
- zmiany w przewodności elektrolitycznej nie wskazują na odpływ wód słonych ani innych wód o jakości zagrażającej zanieczyszczeniem wód podziemnych.

Słabym stanem wód podziemnych (klasy jakości IV i V) jest taki stan chemiczny wód, w którym nie jest spełniony co najmniej jeden z warunków określonych dla dobrego stanu wód podziemnych.

Informacje o **ocenie sanitarnej wodociągów i studni oraz jakości wody** pobieranej z tych urządzeń opracowane są w ujęciu zgodnym z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. (Dz. U. z 2007 r. Nr 61, poz. 417);. Ponadto warunki zaopatrzenia w wodę i jakość wody określa ustawa z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity: Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858).

Kontrola wodociągów przeprowadzana jest w reprezentatywnych punktach charakterystycznych dla danego wodociągu, uzgodnionych między odpowiednią powiatową stacją sanitarno-epidemiologiczną a zarządcą wodociągu. Wodociągi pogrupowano według ich wydajności dobowej. Na podstawie wyników analiz fizyczno-chemicznych i badań bakteriologicznych wyróżnia się dwie kategorie urządzeń – dostarczających wodę odpowiadającą wymaganiom sanitarnym i dostarczających wodę nie spełniającą wymagań sanitarnych.

W zakresie jakości wody ze studni kontrolą objęte zostały studnie publiczne. Oceniano próbki wody.

Wodociągi – zespoły urządzeń rozprowadzających wodę w sposób ciągły, których głównym przeznaczeniem jest zaopatrywanie w wodę gospodarstw domowych na zasadzie powszechnej dostępności.

Studnie – urządzenia służące do ujmowania i pionowego czerpania wody.

Ładunki zanieczyszczeń odprowadzonych z obszaru Polski do Morza Bałtyckiego są określane na podstawie wyników pomiarów jakości wód w rzekach oraz przepływów w przyujściowych przekrojach badawczych zlokalizowanych na Wiśle, Odrze oraz 10-ciu rzekach Przymorza (Ina, Rega, Parsęta, Grabowa, Wieprza, Słupia, Łupawa, Łeba, Reda, Pasłęka) w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w części monitoringu jakości wód w rzekach. Badanie ładunków zanieczyszczeń odpływających z obszaru kraju do morza jest realizowane w ramach międzynarodowych zobowiązań Rzeczypospolitej Polskiej, wynikających z podpisania i ratyfikowania Konwencji Helsińskiej o ochronie środowiska morskiego Bałtyku.

Rok hydrologiczny obejmuje okres od 1 listopada do 31 października roku kalendarzowego.

Chapter 3. RESOURCES, USE, POLLUTION AND PROTECTION OF WATERS

Methodological notes

The chapter presents information on: water resources and major trends in their consumption, industrial and municipal wastewaters and their treatment level, water installations in urban and rural areas and water treatment plants as well as the state of surface waters (rivers, lakes, the Baltic Sea) and underground waters.

The data on **precipitations** have been determined on the basis of daily sums of precipitation measurements on the basis of a precipitation network.

Water outflow was measured on the basis of water levels in rivers and hydrometric measurements in water-level indicating network of Institute of Meteorology and Water Management.

Exploitable underground water resources constitute a part of resources, which upon consideration of their protection and technical conditions may be extracted from a particular water level without interference with hydro-geological balance.

The increment of underground water resources means a volume of water documented in the course of hydro-geological research during construction of underground water intakes and their commissioning.

Pursuant to the Ordinance of the Council of Ministers of 14 February (O. J. of 2006 No. 32, item 220 as amended) medicinal waters are underground and uncontaminated waters in terms of chemical and microbiological constitution of natural variability of physical and chemical characteristics, which comply with at least one of the conditions:

- the content of dissolved permanent mineral elements is at least equal or exceeds $1,000 \text{ mg/dm}^3$;
- the content of iron ions is at least equal or exceeds 10 mg/dm^3 (ferruginous waters)
- the content of fluorine ions is at least equal or exceeds 2.0 mg/dm^3 (fluoride waters),
- the content of iodine ions is at least equal or exceeds 1 mg/dm^3 (iodine waters),
- the content of bivalent sulphur is at least equal or exceeds 1 mg/dm^3 (sulphide waters),
- the content of metasilicic acid is at least equal or exceeds 70 mg/dm^3 (silicon waters),
- the content of radon is at least equal or exceeds 1 Bq (radon waters),
- the content of unbound carbon dioxide is at least equal or exceeds 250 mg/dm^3 ($250\text{-}999 \text{ mg/dm}^3$ – carbon-dioxide water; $1,000 \text{ mg/dm}^3$ oxalate).

Thermal waters include underground waters, which occur in all geological units from which the extracted water temperature is at least 20°C upon outflow at water intake, except for water discharged from active mining plants and dehydration of inactive excavations.

Mineral waters are medicinal waters which have at least $1,000 \text{ mg/dm}^3$ of dissolved permanent components.

Balance sheets for curative, mineral and thermal waters contain data on attainable and exploitable resources, documented in compliance with the regulations approved by the Minister of Environment. The waters are used by health resorts (therapeutic and thermal waters) or as a natural medicine (medical waters); they might also serve as a thermal energy carrier (thermal waters) or as a raw material for the production of salt and chemical elements (iodine, brome). The balance sheet for thermal water resources covers underground waters, which have specific uses in thermal power engineering or therapy.

Geologically documented therapeutic water reserves are the reserves documented in compliance with the provisions of Geological and Mining Act (O. J. of 2005, No. 228 item 1947) and approved by the Minister of Environment.

Information on **water withdrawal** refer to:

1. under “**water delivered for production purposes**” – **excluding agriculture** (except industrial livestockfarming), **forestry, hunting and fishing** – the units: since 1985 state, co-operatives and social and political organizations and trade unions, which annually use at least 40 dam^3 of water, including water used by power and heating plants in container systems for cooling turbine condensers; since 1986 all organizational entities which make payments for extraction of underground water from private intakes in the volume of 5 dam^3 or more or surface water in the volume of 20 m^3 and more or annually discharge water or sewage in the amount of 20 dam^3 (the share of non-industrial entities in water consumption in 2009 was 0,6 %). Data on water withdrawal for the needs of national economy and population do not include waters from dehydration of mines and construction facilities discharged to tanks without using it.
2. under “**irrigation in agriculture and forestry as well as filling and refilling of fish ponds**” – agricultural, forestry and fishery organizational entities using water for irrigation of agricultural and forest land of the area exceeding 20 ha or to meet the needs related to functioning of fish ponds exceeding 10 ha.
3. under “**exploitation of water supply system**” – before 1998 water supply and sewage companies and plants established by a voivode and those managed by territorial self-local governments; from 1999 all units supervising water supply networks (including housing cooperatives, water companies, water service plants, enterprises etc.)

Regional Water Management Boards (RZGW) are the state entities for water management adjusted to hydrographical division of the country. **Regional Water Management Boards** have been operating since 1991(1991 No. 6 item 38). Since 1 January 2000 by the end of 2002, they acted pursuant to the Ordinance of the Minister of Environment of 29 November 1999 on the organization and the scope of activity of Regional Water Management Boards (O. J. No. 101 item 1180). Since 1 January 2003, by 29 July 2006, they functioned by the virtue of the Ordinance of the Council of Ministers of 10 December

2002 on the borderlines of river basins, assignment of underground waters to particular river basins, establishment of water management boards and division of river basins in the water regions (O. J. No. 232 item 1953). From 29 July 2006, they act pursuant to the Ordinance of the Council of Ministers of 27 June 2006 on the border lines of river basins and water regions (O. J. No. 126 item 878).

Data on recirculation of water in the industry refer to industrial plants equipped with closed circulation of water and a share of used water in closed circulations in the total volume of water used for production purposes.

Closed circulation is a system, in which water which was once used is not discharged to the receiver but returned to the direct water supply point to be reused and recirculated.

The **indicator of water used to fill closed circulation** was calculated by dividing the volume of water used throughout the year to refill closed circulations due to (non-returnable and network) water losses, contaminated water discharges e.g. to refresh closed circulation etc. by the volume of water used for production purposes within a year. The value of this indicator expressed as a percentage can vary from zero (open circulation) to 100 (theoretical value in the conditions of absolute closure and lack of water intake).

Due to the fact that some of the plants, which take water and discharge sewage do not have the measurement devices or do not take measurements frequently enough, data from these plants were determined directly on the basis of efficiency of pumps, the volume of water used per a unit of production etc. hence, to some extent by the way of estimation.

The information on **brines** are presented from 1998 and refer to the volume and manner of water management and salt content in brines.

Saline mine waters mean waters from dehydration of mines and from technological processes e.g. from fumes desulphurization installations, in which the concentration of chloride and sulphate ions exceeds 1800mg/l.

Thermal treatment means precipitation or crystallization of mineral elements from water.

Pumping to the organic root consists in gathering of brines in deeper geological formations.

Recirculation means pumping salted water into water bearing formations drained by mining excavations outside the mining works.

Other slated water management means use of the water to produce fertilizers, stope filling etc.

Industrial waste water includes sewage which is not residential sewage or rainwater produced as a result of commercial, industrial, storage, transportation or service activity as well as water mixed with sewage produced by Rother entities discharged by sewage network owned by this plant.

Data on industrial wastewater refer to sewage discharged by the entities determined in 1), which according to Polish Classification of Activity were included under "Industry" covering "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities" as well as other sections, whose share in the volume of discharged sewage is insignificant – in 2009 the value was 0,8 %. The same entities are covered by data on water intake and waste water installations.

Industrial wastewater requiring treatment means sewage discharged via a network of open canals or ditches directly to waters, earth or sewage network from production entities (including water contaminated as a result of dehydration of mines and contaminated waters used in industry for cooling).

Cooling water means water used in production processes, mainly in heat and power generating plants for cooling. This is usually hot water, which causes so-called thermal pollution of water.

Cooling water, including water coming from cooling cycles, not requiring treatment, has to meet the following conditions:

- it is drained off to surface waters via a separate drainage system and are not mixed with other waste water which requires treatment,
- quantity of pollutants in cooling water (after the production process) is not greater than the amount of pollutants in water collected for cooling purposes,
- the temperature specified in legal water permit for cooling water drained off to:
  - lakes and their tributaries does not exceed +26 degrees centigrade or the natural temperature of water in case it is higher than +26 degrees centigrade;
  - other waters, except territorial sea, does not exceed +35 degrees centigrade.

Data on **treated waste water** refer to mechanically, chemically and biologically treated sewage as well as to increased biogene removal and discharged to waters or soil.

Mechanically purified waste water means wastewater purified with mechanical methods, using grates, filters, grit chambers, grease traps and sedimentation tanks. Mechanical treatment of waste water is removing only non-soluble pollutants, i.e. solid bodies and easily settling fats as well as fats and oils.

Chemical waste water treatment covers chemical methods, such as coagulation, absorption using active carbon and other methods, resulting in precipitation of certain soluble chemical compounds or in neutralisation of waste water.

Biological water treatment is effected through a mineralization process by micro-organisms in a water environment in a natural way (e.g. through agricultural use of wastewater, sprinkling of fields, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in removal of organic pollutants, biogenic and refractive compounds from wastewater.

Waste water treatment with increased biogene removal takes place at water treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content. Statistical surveys of waste water treatment plants with increased biogene removal began in 1995.

Multi-stage sewage treatment e.g. mechanical and biological sewage treatment or mechanical-chemical-biological sewage treatment classified as a higher rank sewage treatment (biological and chemical).

Household wastewater means sewage from residential buildings, housing estates and service areas arising mainly from human metabolism and households and similar sewage from these buildings.

Municipal wastewater means residential or municipal sewage including industrial sewage or the mixture of residential sewage with rainwater or the mixture of residential sewage with industrial sewage and rainwater disposed of by a commune through sewage water system and wastewater treatment plants.

Data on **municipal wastewaters** cover sewage discharged via a sewerage system by the units managed by water supply and sewerage companies and plants established by a voivode (or managed by territorial self-local governments) and from 1994 all units supervising collective discharge of sewage via sewerage network (including housing cooperatives, water companies, water service plants, enterprises etc.) Prior to discharge to the recipient, all the sewage should be treated. Thus, in the statistics, the waste water was included as the **wastewater requiring treatment**. The data do not include rainwater and infiltration water discharged via sewerage network.

Municipal wastewater treatment plants cover (from 1993) waste water treatment plants **operating within a sewerage network** managed by water supply and sewerage companies and plants and so-called collective water treatment plants owned by water companies, and from 1994 all water treatment plants within a sewerage network. The statistical surveys do not include household wastewater treatment facilities or plants which treat only transported wastewater (i.e. wastewater treatment plants which operate outside the sewerage network).

Data on **treated wastewater discharge via sewerage system** include wastewater treated in mechanical, mechanical and biological waste water treatment plants and waste water treatment plant with increased bio gene removal.

A **larger volume of municipal and rural treated wastewater discharged** via sewerage system may exist in the following circumstances:

- wastewater treatment plant receives sewerage from a separate interceptor from a plant or residential wastewater from cities and villages are discharges to an industrial interceptor,
- industrial interceptor fulfils a role of a sewerage network; however, it has not managed by water supply and sewage discharge entities,
- the waste water is transported to wastewater treatment plants,
- the use of the method of estimating the municipal wastewater discharged via sewerage network based mainly on water meter readouts, adopting the volume of wastewater equalling the volume of supplied water and information on lump-sum quantities of discharged wastewater.

The degree of **wastewater treatment plant burden** is expressed as a percentage ratio of the volume of treated wastewater to the throughout of waste water plant facilities. An indicator exceeding 100% means overload of the plant facilities.

Pollutants mass in waste water discharged to waste water treatment plant devices in time unit equals a product of intensity of waste water flow and concentration of pollutants in it.

Biochemical oxygen demand (BOD) refers to the amount of oxygen used within 5 days' time for the aerobic oxidation of organic matter, contained in water or sewage, by live bacteria and extracellular enzymes. Biochemical oxidation of organic matters takes about 20 days, and it is the most intensive during the first five days.

Chemical oxygen demand (COD) is a conventional concept referring to the amount of oxygen used in the chemical process of oxidization of waste water by using potassium dichromate.

Suspension in waste water means non-dissolved, suspended substances and materials of various degree of break-up.

Degree of pollutants reduction in waste water is the reduction of charge of pollutants due to treatment expressed as a percentage.

Population equivalent (P.E.) is a number expressing the ratio of the sum of the pollution load produced during 24 hours by industrial facilities and services to the individual pollution load in household sewage produced by one person in the same time. In Poland, the BOD₅ load from 1 person is assumed to be equal 60 g O₂ per 24 hours.

Information on the **status of uniform bodies of river waters** are presented in accordance with the decree of the Minister of Environment of 20 VIII 2008 on the method of classifying the status of uniform bodies of surface water (Journal of Laws No. 162, item 1008). This decree implements the Framework Water Directive – Directive 2000/60/EC of the European Parliament and Council of 23 X 2000 (Official Journal EC L 327, page 1).

The uniform body of surface water means a discrete and significant element of surface waters such as: a lake, a reservoir, a stream, river or canal, part of stream, river or canal, a transitional water or a stretch of coastal waters. The status of uniform bodies of surface water is evaluated as good or bad by comparing results of classification of ecological uniform surface water body status with results of the classification of their chemical status.

Voivodship Inspectorates of Environmental Protection, pursuant to the Ordinances of the Minister of Environment:

- of 27 November 2002 on the quality required of surface water intended for the abstraction of drinking water (O. J. No. 204 item 1728);
- of 4 October 2002 on the quality required of inland waters providing living conditions for fish in their natural environment (O. J. No. 176 item 1455),
- of 23 December 2002 on the criteria of identifying waters sensitive to contamination with nitrogen compounds from agriculture (O. J. No. 241 item 2093),

conducted in 2008 research measurements on the so-called “protected areas” determined by Regional Water Management Boards. These areas include water courses and reservoirs used for abstraction of drinking water, water intended as a living environment for salmons and cyprinids, waters sensitive to contamination with nitrogen compounds from agriculture.

Waters sensitive to contamination with nitrogen compounds from agriculture mean contaminated waters or waters endangered with contamination unless the measures are taken to prevent direct or indirect discharge of agricultural nitrates or other nitrogen compounds which may turn into nitrates to these waters.

For the years 2004-2007 in Poland 21 areas were designated as **areas under special threat from agricultural nitrates** (the so called OSN), whose outflow of nitrogen to waters should be limited. These areas were secured by law by means of decrees of directors of particular Regional Water Management Boards (RZGW), OSN occupied nearly 2% of the country's area, and their total area amounted to 6264.35 km².

In 2008 within particular RZGW, borders of particular areas under special threat were verified. In the years 2008 - 2011 there will be 19 OSN with the total area of 4623.14 km², which provides for approximately 1.5 % of the country's area.

Surface waters, which are or may be used as raw waters for production of drinking water are divided in three categories: A1, A2 and A3. **Category A1** includes the purest waters which require simple physical treatment and disinfection, e. g. rapid filtration and disinfection. **Category A2** includes waters of worse quality, which require gradual physical treatment, chemical treatment and disinfection, e.g. pre-chlorination, coagulation, flocculation, decantation, filtration, disinfection (final chlorination). **Category A3** includes the most polluted waters, which require intensive physical and chemical treatment.

New classification for presenting the condition of surface waters includes five classes of water quality, which account for water quality classes A1, A2 and A3 specified in regulations concerning the quality required of surface water intended for the abstraction of drinking water:

- **Class I** – very good quality waters – which comply with requirements for surface waters, in case of their treatment, applying methods suitable for A1 category and waters for which water quality indicators do not reflect any human interference;
- **Class II** – good quality waters – which comply with most requirements for surface waters, in case of their treatment, applying methods suitable for A2 category and waters for which biological water quality indicators reflect insignificant human interference;
- **Class III** – satisfactory quality waters – which comply with requirements for surface waters, in case of their treatment, applying methods suitable for A2 category and waters for which biological water quality indicators reflect moderate human interference;
- **Class IV** – unsatisfactory quality waters – which comply with requirements for surface waters, in case of their treatment, applying methods suitable for A3 category and waters for which biological water quality indicators reflect qualitative and quantitative changes in biological populations, due to human interference;
- **Class V** – poor quality waters – which do not comply with requirements for surface waters and waters for which biological water quality indicators reflect a significant decline in the number of biological populations, due to human interference;

Information on the condition of lakes has been prepared on the basis of monitoring research. The research is carried out twice a year: During spring circulation and during summer stagnation periods. The basis for determining quality classes of water in lakes in 2008 (five water quality classes) was constituted by the decree of the Minister of Environment dated 11 II 2004 on classification used in presentation of the state of surface and underground water, method of conducting monitoring and method of interpretation and presentation of the state of the waters (Journal of Laws No 32, item 284), although it became null and void

Water supply and sewage networks are water supply and sewage conduits as well as related equipment for water supply and sewage discharge.

The cities with water supply system include those cities, where the (street) water-line distribution network was at least 250 m long and at the same time it served 5 residential buildings, with at least 25 flats or 2 street outlets.

The cities with sewage system include those cities, where the (street) combined sewage network was at least 250 m long and from which there area at least 5 connections to residential buildings or to yard inlets as well as cities with rainwater network, if the network is used for discharge of household wastewater as well.

The cities served by wastewater treatment plants include those cities, in which the municipal wastewater underwent mechanical or biological treatment or treatment with increased biogene removal prior to its transfer to a receiver. In the case of cities served by various types of wastewater treatment plants, the classification of a city as a city served by a particular type of wastewater treatment plant was determined on a basis of the volume of wastewater treated mechanically, biologically or in water treatment plants with increased bio gene removal.

Data on urban population connected to water supply and sewage systems comprise population inhabiting residential buildings connected to a particular network as well as population using water supply systems via street and yard outlets and sewage system via sewage inlets.

Data on urban and rural population connected to wastewater treatment plants area presented on a basis of a number of people served by wastewater treatment plants operating within a sewage system.

Sludge means sediment from wastewater treatment plants, sludge digestion chambers or other installations for wastewater treatment. The quantity and composition of sludge depend on the method and degree of wastewater treatment.

The use of sludge for agricultural purposes means the use of sludge for cultivation of crops sold on the market, including crops used in production of feed.

Sludge treatment means disposal or reduction of burden through combustion, pyrolysis (degasification), wet oxidation, chemical treatment or other methods resulting in reduction or liquidation of the sludge burden.

Accumulated sludge means sludge at the premises of a wastewater treatment plant in the storage yards, fields, lagoons or ponds, in a reporting period and in previous years.

Underground waters mean waters under the ground surface in empty spaces between rocks of the soil crust, forming, depending on the depth of water deposits, surface waters and deeper, water-bearing levels of aquifer fit for use.

Classification of underground water quality, is based on the Polish Geological Institute research conducted as part of underground water quality monitoring in domestic network. The monitoring included uniform water bodies (with unconfined and confined water table). **The uniform body of groundwater** means a distinct volume of groundwater within an aquifer or aquifers.

Underground water table is a border between aeration and saturation zones. **Unconfined water table** is under atmospheric pressure, which means that there is a space without water in the same permeable layer above the water table, which allows its elevation. **Confined water table** is under pressure higher than atmospheric pressure. Its location is forced by

impermeable formations lying above, which prevents the water table from elevating. It is located at the border of the aquifer and the impermeable layer.

Classes of underground water quality in 2009 were stated in the decree of the Minister of Environment of 23 VII 2008 on the criteria and method of evaluation of the status of underground waters (Journal of Laws No. 143, item 896). There are five quality classes distinguished, indicating the good or the poor status of these waters.

The good status of underground waters (quality classes I-III) is a water chemical status, in which pollutant concentrations:

- do not result in the outflow of salt waters and any other waters of pollution threatening quality,
- do not exceed quality standards specified for underground waters by separate regulations,
- changes in electrolyti conductivity do not indicate the outflow of salt waters and any other waters of quality threatening underground waters with pollution.

The poor status of underground waters (IV and V quality classes) is a water chemical status in which at least one condition specified for the good status of underground waters has not been met.

Information on **sanitary assessment of water supply systems and wells and quality of water** taken from these facilities has been elaborated in a way which prevents comparison with previous years and complies with the Ordinance of the Minister of Health of March.29.2007 on quality required of drinking water (O.J. No. 61, item 417). Furthermore, the requirements of water supply and water quality are set forth in the act of 7 June 2001 on mass water supply and mass sewage discharge (consolidated text: O.J. of 2006 No. 123, item 858).

Supervision of water supply systems is carried out in representative points characteristic for particular water supply, arranged with the proper Sanitary and Epidemiological Service and the Administrator of water supply system. Water supply systems are classified according to their 24 hour efficiency. There are two categories of devices supplying with water according to the physical-chemical analysis: supplying with water which meets the sanitary requirements and supplying with water which does not meet the sanitary requirements.

Quality of water from wells was analysed for public weels. Water samples were tested.

Water supply systems – sets of devices used for continuous distribution of water, designed to supply water to households according to the principle of common availability.

Wells – the devices used for intake of water and drawing water vertically.

Mass of pollutants discharged from Poland to the Baltic Sea is determined on the basis of measurements of the quality of water in rivers and flows in estuary area cross-sections located on the Vistula and Oder Rivers as well as on 10 coastal rivers (Ina, Rega, Parsęta, Grabowa, Wieprza, Szupia, Łupawa, Łeba, Reda, Pasłęka) as a part of the National Environmental Monitoring System, and river water quality monitoring in particular. The examination of mass of pollutants discharged from the territory of Poland to the sea is conducted in compliance with international commitments of the Republic of Poland stemming from conclusion and ratification of the Helsinki Convention on the environmental protection of the Baltic Sea.

A hydrological year is a year from the 1 November to 31 October of the calendar year.

TABL. 1(54). ZASOBY WÓD POWIERZCHNIOWYCH
RESOURCES OF SURFACE WATER

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Opady ^a Precipitation ^a			Odpływy wód Water outflow					
				ogółem ^b total ^b			w tym z obszaru kraju of which from the area of the country		
	w mm in mm	w km ³ in km ³	w km ^{2 c} from 1 km ^{2 c}	na 1 mieszkańca per capita	w km ³ in km ³	z 1 km ² from 1 km ²	na 1 mieszkańca per capita	w dam ³ in dam ³	
								w dam ³ in dam ³	
1951 - 1985 ^d	617,6	193,1	63,1	202	x	54,8	177	x	
Dorzecze Wisły	630,7	106,4	34,6	205	x	29,7	176	x	
<i>Wisla drainage basin</i>									
Dorzecze Odry	592,1	62,8	18,5	174	x	15,1	142	x	
<i>Odra drainage basin</i>									
Bezpośrednie zlewnisko Bałtyku ^e	688,7	11,9	5,3	307	x	5,3	307	x	
<i>Direct drainage area of Baltic Sea^e</i>									
Pozostałe obszary ^f	581,2	12,0	4,7	228	x	4,7	228	x	
<i>Other areas^f</i>									
1951 – 2000 ^d	617,4	195,8	62,4	200	x	54,3	175	x	
1991 – 2000 ^d	621,6	196,5	61,9	198	x	54,1	173	x	
1960	707,0	219,4	.	.	.	46,3	148	1,6	
1965	651,0	205,8	.	.	.	55,6	178	1,8	
1970	764,0	227,8	.	.	.	60,5	194	1,9	
1975	631,3	221,7	87,9	281	2,6	76,1	243	2,2	
1980	764,1	268,4	89,0	285	2,5	77,7	248	2,2	
1985	610,5	214,4	59,4	190	1,6	51,2	164	1,4	
1990	578,4	203,1	43,3	139	1,1	37,9	121	1,0	
1995	655,7	205,0	61,6	197	1,6	54,4	174	1,4	
2000	630,9	197,3	71,0	227	1,8	61,9	198	1,6	
2005	580,3	181,4	56,7	181	1,5	48,8	156	1,3	
2006	624,1	195,1	50,0	160	1,3	42,2	135	1,1	
2007	719,2	224,9	56,4	180	1,5	48,7	156	1,3	
2008	648,6	202,8	54,4	174	1,4	46,6	149	1,2	
2009	683,0	213,6	55,1	176	1,4	46,7	149	1,2	

a Dla okresu 1951-1985, dla obszaru kraju; dla poszczególnych lat łącznie z obszarami zlewni poza granicami kraju. b Łącznie z dopływami z zagranicy. c Powierzchni kraju. d Średnie roczne z wielolecia. e Łącznie z dorzeczem Martwej Wisły. f Zlewnie Zalewu Szczecińskiego i Zalewu Wiślanego oraz fragmenty zlewni Niemna, Dunaju, Dniestru i Łaby.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

a For the period 1951-1985, for the area of the country; for individual years together with catchment basins outside the borders of the country. b Together with foreign tributaries. c Area of the country. d Annual average from multi-year periods e Together with the Martwa Wisla drainage basin. f Catchment basin of the Szczecin Bay and the Wisla Bay and fragments of the Niemen, Dunaj, Dniestr and Łeba catchment basins.

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 2(55). ZASOBY WÓD POWIERZCHNIOWYCH WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI
WODNEJ W 2009 R.
RESOURCES OF SURFACE WATER BY REGIONAL BOARDS OF WATER MANAGEMENT IN 2009

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ REGIONAL BOARDS OF WATER MANAGEMENT	Powierzchnia Area	Opady na obszar RZGW Precipitation on the area of RZGW	Dopływ wód spoza RZGW Water inflow outside RZGW	Odpływ z obszaru RZGW Outflow from the area of RZGW		Łączne zasoby wód płynących Total resources of flowing waters
				mln m ³	mm	
	km ²	mm	mln m ³	mln m ³	mm	mln m ³
Gdańsk	35466,1	611,8	28862,3	5397,0	152,2	34259,3
Gliwice	7775,7	824,0	1742,4	2119,2	272,5	3861,6
Kraków	43768,8	800,2	2888,1	10881,8	248,6	13769,9
Poznań	54528,7	612,6	—	5151,9	94,5	5151,9
Szczecin	20473,9	715,5	14515,5	4057,3	198,2	18572,8
Warszawa	111113,2	650,9	16803,1	13987,7	125,9	30790,8
Wrocław	39551,0	705,1	3763,7	5059,5	127,9	8823,2

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management

TABL. 3(56). ZASOBY WÓD POWIERZCHNIOWYCH WEDŁUG REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH W 2009 R.
RESOURCES OF SURFACE WATER BY HYDROGRAPHIC REGIONS IN 2009

REGIONY HYDROGRAFICZNE HYDROGRAPHIC REGIONS	Powierzchnia Area			Opady Precipitation		Odpływy Outflow	
	ogółem total	w tym obszar kraju of which the area of the country	poza granicami kraju outside the borders of the country	ogółem total	w tym na obszar kraju of which per the area of the country	ogółem total	w tym z obszaru kraju of which from the area of the country
	km ²			mm		mln m ³	
O G Ó Ł E M.....	351207,7	312677,4	38530,3	683,0	676,0	55143,3	46654,1
TOTAL							
Dorzecze górnej i środkowej Odry do ujścia Warty	53536,1	44279,5	9256,6	726,5	707,4	9045,3	5958,3
<i>Drainage basin of the upper and middle Odra up to the Warta estuary</i>							
<i>w tym dorzecza: of which drainage basins of:</i>							
Nysy Kłodzkiej.....	4565,7	3744,5	821,2	798,6	794,8	1234,3	710,5
Baryczy	5534,5	5534,5	x	618,1	618,1	360,6	360,6
Bobru.....	5876,1	5829,8	46,3	764,7	763,7	1512,1	1486,8
Nysy Łużyckiej.....	4297,0	2196,7	2100,3	749,2	703,3	842,3	220,9
Dorzecze Warty	54528,7	54528,7	x	612,6	612,6	5151,9	5151,9
<i>Warta drainage basin</i>							
<i>w tym dorzecza: of which drainage basins of:</i>							
Prosny.....	4924,7	4924,7	x	612,1	612,1	350,4	350,4
Noteci	17330,5	17330,5	x	593,4	593,4	2008,9	2008,9
Dorzecze dolnej Odry od Warty do ujścia do Zalewu Szczecińskiego.....	10796,2	7248,3	3547,9	648,7	641,5	15470,3	764,0
<i>Drainage basin of the lower Odra from the Warta up to the Szczecin Bay</i>							
<i>w tym dorzecze Iny .....</i>	<i>2189,4</i>	<i>2189,4</i>	<i>x</i>	<i>656,3</i>	<i>656,3</i>	<i>314,1</i>	<i>314,1</i>
<i>of which Ina drainage basin</i>							
DORZECZE ODRY	118861,0	106056,5	12804,5	667,2	654,2	15470,3	11874,2
ODRA DRAINAGE BASIN							
ZLEWISKO ZALEWU SZCZECIŃSKIEGO	x	2467,7	x	595,2	595,2	398,7	398,7
DRAINAGE AREA OF THE SZCZECIN BAY							
ZLEWISKO BAŁTYKU (od Dziw- nej do ujścia Wisły).....	17308,2	17308,2	x	780,1	780,1	5098,9	5098,9
DRAINAGE AREA OF BALTIC SEA (from the Dziwna up to the Wisła estuary)							
<i>w tym dorzecza: of which drainage basins of:</i>							
Regi	2724,9	2724,9	x	808,6	808,6	654,1	654,1
Parsęty	3150,9	3150,9	x	829,2	829,2	941,5	941,5
Wieprzy	2169,9	2169,9	x	804,9	804,9	657,9	657,9
Ślupi	1623,0	1623,0	x	775,6	775,6	550,7	550,7
Łeby	1801,2	1801,2	x	783,8	783,8	588,2	588,2
Dorzecze górnej Wisły do ujścia Sanu	33458,0	31505,6	1952,4	822,7	814,6	10502,8	9588,4
<i>Drainage basin of the upper Wisła up to the San estuary</i>							
<i>w tym dorzecza: of which drainage basins of:</i>							
Przemśy	2121,5	2121,5	x	778,8	778,8	573,2	573,2
Soły	1390,6	1390,6	x	1100,8	1100,8	591,7	591,7
Skawy	1160,1	1160,1	x	1021,4	1021,4	592,8	592,8
Raby	1537,1	1537,1	x	910,0	910,0	534,1	534,1
Dunajca	6804,0	4851,6	1952,4	947,1	944,5	3313,3	2398,9
Wisłoki	4110,2	4110,2	x	843,8	843,8	1375,1	1375,1

TABL. 3(56). ZASOBY WÓD POWIERZCHNIOWYCH WEDŁUG REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH W 2009 R. (dok.)
RESOURCES OF SURFACE WATER BY HYDROGRAPHIC REGIONS IN 2009 (cont.)

REGIONY HYDROGRAFICZNE HYDROGRAPHIC REGIONS	Powierzchnia Area			Opady Precipitation		Odpiływy Outflow	
	ogółem total	w tym obszar kraju of which the area of the country	poza granicami kraju outside the borders of the country	ogółem total	w tym na obszar kraju of which per the area of the country	ogółem total	w tym z obszaru kraju of which from the area of the country
	km ²			mm		mln m ³	
Dorzecze Sanu ..... San drainage basin	16861,3	14390,0	2471,3	792,8	797,3	4867,4	4195,8
w tym dorzecze Wisłoka ..... of which Wisłoka drainage basin	3528,2	3528,2	x	798,5	798,5	971,5	971,5
Dorzecze środkowej Wisły od Sanu do ujścia Narwi ..... Drainage basin of the middle Wisła from the San up to the Narew estuary	34767,3	34767,3	x	670,2	670,2	17901,3	2531,1
w tym dorzecza: of which drainage basins of:							
Wieprza	10415,2	10415,2	x	682,7	682,7	1492,9	1492,9
Pilicy	9273,0	9273,0	x	675,0	675,0	1154,3	1154,3
Dorzecze Narwi ..... Narew drainage basin	75175,2	53873,1	21302,1	664,7	652,2	9970,3	6663,2
w tym dorzecza: of which drainage basins of:							
Biebrzy	7057,4	7051,3	6,1	647,2	647,2	1045,0	1044,1
Bugu	39420,3	19284,2	20136,1	701,6	706,6	5243,5	2057,4
Wkry	5322,1	5322,1	x	553,6	553,6	453,2	453,2
Dorzecze dolnej Wisły od Narwi do ujścia ..... Drainage basin of the lower Wisła from the Narew up to the estuary	34162,6	34162,6	x	571,2	571,2	30597,5	2725,9
w tym dorzecza: of which drainage basins of:							
Bzury	7787,5	7787,5	x	617,1	617,1	593,7	593,7
Drwęcy	5343,5	5343,5	x	573,0	573,0	818,9	818,9
Brdy	4627,2	4627,2	x	581,9	581,9	760,4	760,4
DORZECZE WISŁY ..... WISŁA DRAINAGE BASIN	194424,4	168698,6	25725,8	687,6	682,2	30597,5	25704,4
ZLEWISKO ZALEWU WIŚLA- NEGO ..... DRAINAGE AREA OF THE WIŚLA BAY	x	14779,2	x	x	642,0	2722,1	2722,1
w tym dorzecza: of which drainage basins of:							
Pasłęki	x	2294,5	x	x	672,8	495,4	495,4
Lyny	x	5719,0	x	x	657,3	1109,9	1109,9
DORZECZE NIEMNA ..... NIEMEN DRAINAGE BASIN	x	2511,6	x	x	657,2	473,0	473,0
DORZECZE ŁABY ..... ŁABA DRAINAGE BASIN	x	239,8	x	x	914,8	87,0	87,0
DORZECZE DUNAJU ..... DUNAJ DRAINAGE BASIN	x	382,6	x	x	909,8	174,5	174,5
DORZECZE DNIESTRU ..... DNIESTR DRAINAGE BASIN	x	233,2	x	x	948,1	121,3	121,3

a Powierzchnia ogółem zgodna z podziałem hydrograficznym Polski z 1975 r. Opracowywana obecnie w IMiGW aktualizacja podziału hydrograficznego będzie pokrywać się z ogólną powierzchnią kraju według podziału administracyjnego (tj. 312685 km²).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

a Total area according to hydrographic division of Poland of 1975. Updating of hydrographic division currently in preparation by the Institute of Meteorology and Water Management will correspond to total area of the country by administrative division (i.e. 312685 km²).

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 4(57). ZASOBY EKSPLOATACYJNE WÓD PODZIEMNYCH ^a

Stan w dniu 31 XII
EXPLOITABLE UNDERGROUND WATER RESOURCES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M.....	14039,6	15393,2	16050,2	16575,6	16864,4	16941,5	17066,0	TOTAL
z utworów geologicznych:								from geological formations of the:
Czwartorzędowych.....	9125,7	9993,6	10570,4	10931,0	11112,6	11203,8	11293,4	Quaternary period
Trzeciorzędowych.....	1544,4	1643,1	1626,6	1682,3	1725,1	1750,7	1769,3	Tertiary period
Kredowych.....	1825,1	2105,8	2179,1	2260,4	2299,8	2316,0	2328,5	Cretaceous period
Starszych.....	1544,4	1650,7	1674,1	1701,9	1726,8	1670,9	1674,8	Older

^a W hektometrach sześciennych na rok

^a In cubic hectometers per year

Ź r ó d ł o: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.

S o u r c e: data of the State Geological Institute.

TABL. 5(58). ZASOBY EKSPLOATACYJNE WÓD PODZIEMNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.

Stan w dniu 31 XII
EXPLOITABLE UNDERGROUND WATER RESOURCES BY VOIVODSHIPS IN 2009
As of 31 XII

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total		Z utworów geologicznych From geological formations of the			
	stan w dniu 31 XII as of 31 XII	przyrost lub ubytek (-) w stosunku do 2008 r. increase or decrease (-) in relation to 2008	czwartorzędowych quaternary period	trzeciorzędowych tertiary period	kredowych cretaceous period	starszych older
	w hektometrach sześciennych na rok in cubic hectometers per year					
P O L S K A..... POLAND	17066,0	124,5	11293,4	1769,3	2328,5	1674,8
Dolnośląskie.....	781,4	5,8	530,5	177,9	28,3	44,7
Kujawsko-pomorskie.....	1389,1	32,6	1091,9	227,5	56,9	12,8
Lubelskie.....	1172,7	2,3	191,1	109,5	864,9	7,1
Lubuskie.....	815,6	5,7	758,0	57,5	0,1	-
Łódzkie.....	1406,8	18,4	552,7	64,7	521,7	267,6
Małopolskie.....	614,9	1,8	339,9	73,7	111,8	89,5
Mazowieckie.....	2087,7	30,7	1626,7	155,6	217,8	87,6
Opolskie.....	479,7	3,9	210,6	127,9	16,8	124,4
Podkarpackie.....	503,1	-0,7	451,1	38,7	13,0	0,3
Podlaskie.....	665,2	2,1	646,8	17,9	0,3	0,1
Pomorskie.....	1429,5	-2,8	1183,0	140,3	105,8	0,4
Śląskie.....	924,7	5,4	201,2	20,5	39,0	664,0
Świętokrzyskie.....	532,7	3,3	60,0	38,4	124,4	309,9
Warmińsko-mazurskie.....	1141,1	2,5	1079,4	60,4	1,3	-
Wielkopolskie.....	1611,6	11,0	978,6	394,1	213,3	25,5
Zachodniopomorskie.....	1510,2	2,6	1391,7	64,5	13,0	40,9

Ź r ó d ł o: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.

S o u r c e: data of the State Geological Institute.

TABL. 6(59). ZASOBY WÓD LECZNICZYCH UDOKUMENTOWANE GEOLOGICZNIE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
GEOLOGICALLY DOCUMENTED RESOURCES OF THERAPEUTIC WATER BY VOIVODSHIPS IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba złóż Number of deposits	Zasoby eksploatacyjne w m ³ na h Exploitable resources in m ³ per h	Pobór wód w tys. m ³ na rok Water withdrawal in thous. m ³ per year
OGÓŁEM TOTAL	83	4 153,3	7513,9
	DOLNOŚLĄSKIE		
Wody mineralne..... <i>Mineral water</i>	7	172,0	46,7
Wody mineralne, słabo zmineralizowane..... <i>Mineral and low-mineralised water</i>	2	66,4	390,9
Wody słabo zmineralizowane..... <i>Low-mineralised water</i>	4	20,9	23,9
Wody termalne, słabo zmineralizowane..... <i>Thermal low-mineralised water</i>	3	223,9	719,7
Wody termalne, mineralne i słabo zmineralizowane..... <i>Thermal mineral and low-mineralised water</i>	1	6,0	-
	KUJAWSKO-POMORSKIE		
Wody mineralne..... <i>Mineral water</i>	1	27,0	7,5
Wody mineralne, termalne..... <i>Mineral, thermal water</i>	2	500,0	89,1
	LUBELSKIE		
Wody słabo zmineralizowane..... <i>Low-mineralised water</i>	1	96,0	-
	LUBUSKIE		
Wody mineralne, termalne..... <i>Mineral, thermal water</i>	1	5,0	-
	ŁÓDZKIE		
Wody termalne..... <i>Thermal water</i>	3	332,6	-
	MAŁOPOLSKIE		
Solanki..... <i>Brine</i>	1	6,2	4,5
Wody mineralne..... <i>Mineral water</i>	15	134,8	206,0
Wody mineralne i słabo zmineralizowane..... <i>Mineral and low-mineralised water</i>	3	135,3	239,9
Wody słabo zmineralizowane..... <i>Low-mineralised water</i>	1	2,9	-
Wody mineralne, termalne..... <i>Mineral, thermal water</i>	1	6,4	4,1
Wody termalne..... <i>Thermal water</i>	8	1328,0	3896,4
	MAZOWIECKIE		
Wody mineralne..... <i>Mineral water</i>	1	9,1	3,5
Wody termalne..... <i>Thermal water</i>	1	60,0	370,9
	PODKARPACKIE		
Wody mineralne..... <i>Mineral water</i>	3	18,8	13,9
Wody słabo zmineralizowane..... <i>Low-mineralised water</i>	1	26,4	14,0
Wody termalne, mineralne i słabo zmineralizowane..... <i>Thermal mineral and low-mineralised water</i>	1	41,1	15,3
	POMORSKIE		
Wody mineralne..... <i>Mineral water</i>	2	75,0	30,4
Wody termalne..... <i>Thermal water</i>	1	44,7	-
	ŚLĄSKIE		
Wody mineralne..... <i>Mineral water</i>	3	8,7	1,5
Wody mineralne, termalne..... <i>Mineral, thermal water</i>	1	2,2	5,0
	ŚWIĘTOKRZYSKIE		
Wody mineralne..... <i>Mineral water</i>	5	31,8	86,6
	WIELKOPOLSKIE		
Wody mineralne, termalne..... <i>Mineral and thermal water</i>	1	75,7	-
Wody termalne..... <i>Thermal water</i>	1	60,0	-
	ZACHODNIOPOMORSKIE		
Wody mineralne..... <i>Mineral water</i>	6	156,5	34,9
Wody termalne..... <i>Thermal water</i>	2	540,0	1309,3

Źródło: dane Państwowego Instytutu Geologicznego.
 Source: data of the State Geological Institute.

TABL. 7(60). POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG ŹRÓDEŁ POBORU
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION BY SOURCES OF
WITHDRAWAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	11048,5	10940,3	11397,9	10751,9	10828,4	TOTAL
Wody powierzchniowe.....	9150,6	9205,7	9665,3	9022,8	9139,7	Surface waters
Wody podziemne	1747,3	1640,4	1641,3	1649,1	1613,8	Underground waters
Wody z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych (użyte do produkcji).....	150,6	94,2	91,4	79,9	74,9	Water from mine drainage and building constructions (used for production)
Cele produkcyjne^a	7637,9	7734,1	8190,4	7499,5	7601,8	Production purposes^a
Wody powierzchniowe.....	7221,5	7420,9	7885,5	7211,8	7331,3	Surface waters
Wody podziemne	265,8	219,0	213,5	207,7	195,6	Underground waters
Wody z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych (użyte do produkcji) ^b	150,6	94,2	91,4	79,9	74,9	Water from mine drainage and building constructions (used for production) ^b
Nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie						Irrigation in agriculture and forestry and filling
oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych...	1060,6	1101,0	1122,0	1148,9	1159,3	and completing fishponds
Wody powierzchniowe.....	1060,6	1101,0	1122,0	1148,9	1159,3	Surface waters
Eksploatacja sieci wodociągowej^c	2350,1	2105,2	2085,6	2103,5	2067,3	Exploitation of water-line system^c
Wody powierzchniowe.....	868,5	683,8	657,8	662,1	649,1	Surface waters
Wody podziemne	1481,5	1421,4	1427,8	1441,4	1418,2	Underground waters

a Poza rolnictwem , leśnictwem , łowiectwem i rybactwem - z ujęć własnych. b Do 1999 r. wykazywane jako wody kopalniane. c Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci; od 1999 r. rozszerzono zakres podmiotowy badania – patrz uwagi metodyczne pkt. 3.

a Excluding agriculture, forestry, hunting and fishing – from own intakes. b Up to 1999 classified as mining water. c Water withdrawal by intakes, before entering the water system; since 1999 the subject scope of the survey has been extended – see methodological notes point 3.

TABL. 8(61). POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG ŹRÓDEŁ POBORU
I REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2009 R.
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION BY SOURCES OF
WITHDRAWAL AND REGIONAL BOARDS OF WATER MANAGEMENT IN 2009

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ REGIONAL BOARDS OF WATER MANAGEMENT	Ogółem Total		Na cele For purposes of						
			produkcyjne ^c (z ujęć własnych) production ^c (from own intakes)			nawodnień w rolnictwie i leśnictwie ^b irrigation in agriculture and forestry ^b	eksploatacji sieci wodociągowej ^a exploitation of water-line system ^a		
			razem total	w tym wody of which waters			razem total	wody waters	
				powierz- chniowe surface	podziemne underground			powierz- chniowe surface	podziemne underground
				w hektometrach sześciennych in cubic hectometres					
	w hm ³ in hm ³	na 1 km ² w dam ³ per 1 km ² in dam ³							
POLSKA	10828,4	34,6	7601,8	7331,3	195,6	1159,3	2067,3	649,1	1418,2
POLAND									
Gdańsk	437,3	12,5	159,8	137,5	22,2	55,6	221,9	29,3	192,7
Gliwice.....	430,8	55,6	114,5	51,1	17,0	94,6	221,6	151,6	70,0
Kraków.....	2058,2	47,0	1546,1	1504,4	21,2	206,5	305,6	187,6	118,0
Poznań.....	2207,4	40,0	1688,7	1648,5	38,8	165,8	352,9	36,3	316,6
Szczecin	1501,0	72,7	1376,6	1368,8	7,9	31,6	92,7	23,5	69,2
Warszawa.....	3507,0	31,5	2571,2	2500,9	68,1	362,3	573,5	155,7	417,8
Wrocław.....	686,8	17,7	144,9	120,1	20,5	242,8	299,0	65,1	233,9

a Pobór wód na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci. b oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych. c Poza rolnictwem , leśnictwem , łowiectwem i rybactwem.

a Water withdrawal by intakes, before entering the water system. b and filling and completing fishponds. c Excluding agriculture, forestry, hunting and fishing.

TABL. 9(62). POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG ŹRÓDEŁ POBORU I REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH W 2009 R. (cd.)
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION BY SOURCES OF WITHDRAWAL AND HYDROGRAPHIC REGIONS IN 2009 (cont.)

REGIONY HYDROGRAFICZNE HYDROGRAPHIC REGIONS	Ogółem Total		Na cele For purposes of						
			produkcyjne ^c (z ujęć własnych) production ^c (from own intakes)			nawodnień w rolnictwie i leśnictwie ^b irrigation in agriculture and forestry ^b	eksploatacji sieci wodociągowej ^a exploitation of water-line system ^a		
			razem total	w tym wody of which waters			razem total	wody waters	
				powierz- chniowe surface	pod- ziemne under- ground	powierz- chniowe surface		pod- ziemne under- ground	
	w hm ³ in hm ³	na 1 km ² w dam ³	w hektometrach sześciennych in cubic hectometres						
Wisła od ujścia Drwęcy do ujścia Brdy włącznie <i>Wisła from the Drwęca estuary up to and including the Brda estuary</i>	75,8	11,4	12,0	8,1	3,9	10,2	53,6	19,1	34,6
Wisła od ujścia Brdy do ujścia do Morza Bałtyckiego ..... <i>Wisła from the Brda estuary up to the Baltic Sea</i>	68,3	10,8	31,0	28,2	2,7	8,4	28,9	0,0	28,9
DORZECZE ODRY ..... ODRA DRAINAGE BASIN	4419,6	41,1	3246,2	3154,5	72,8	450,7	722,6	124,5	598,1
Odra od granicy Państwa do ujścia Nysy Kłodzkiej..... <i>Odra from the border of the country up to the Nysa Kłodzka estuary</i>	170,7	20,0	72,3	43,2	14,7	24,3	74,2	1,3	72,9
Dorzecze Nysy Kłodzkiej..... <i>Nysa Kłodzka drainage basin</i>	31,0	7,4	1,6	0,6	0,8	11,6	17,8	6,5	11,3
Odra od ujścia Nysy Kłodzkiej do ujścia Bobru.. <i>Odra from the Nysa Kłodzka estuary up to the Bóbr estuary</i>	442,4	19,5	78,2	65,8	12,1	189,3	174,9	38,5	136,4
Dorzecze Bobru..... <i>Bóbr drainage basin</i>	83,0	13,5	4,7	0,7	1,3	31,3	47,0	16,9	30,1
Odra od ujścia Bobru do ujścia Warty..... <i>Odra from the Bóbr estuary up to the Warta estuary</i>	48,1	14,3	28,2	28,0	0,2	8,4	11,5	2,3	9,2
Warta od źródeł do ujścia Prosny..... <i>Warta from the source up to the Prosna estuary</i>	1817,9	108,4	1630,2	1610,2	18,9	46,9	140,8	13,6	127,2
Dorzecze Prosny ..... <i>Prosna drainage basin</i>	33,6	7,5	2,3	0,4	1,9	4,8	26,5	-	26,5
Warta od ujścia Prosny do ujścia Noteci..... <i>Warta from the Prosna estuary up to the Noteć estuary</i>	171,0	12,0	14,8	5,4	9,4	40,2	116,0	21,4	94,6
Dorzecze Noteci..... <i>Noteć drainage basin</i>	155,3	8,8	33,2	26,9	6,1	68,5	53,7	0,8	52,8
Warta od ujścia Noteci do ujścia do Odry..... <i>Warta from the Noteć estuary up to the Odra</i>	24,5	10,9	7,9	5,7	2,2	5,7	10,8	-	10,8
Odra od ujścia Warty do ujścia do Zalewu Szczecińskiego..... <i>Odra from the Warta estuary up to the Szczecin Bay</i>	1442,2	192,9	1373,0	1367,7	5,2	19,6	49,6	23,2	26,5
DORZECZA RZEK PRZYMORZA ..... DRAINAGE BASINS OF COASTAL RIVERS	338,4	9,8	114,2	96,3	17,7	43,3	180,9	9,8	171,1
Zlewnia Zalewu Szczecińskiego (bez dorzecza Odry)..... <i>Szczecin Bay catchment basin (excluding Odra drainage basin)</i>	4,2	3,4	0,1	0,1	0,1	-	4,1	-	4,1
Dorzecze rzek Pomorza Zachodniego do ujścia Wisły..... <i>Drainage basin of rivers in Western Pomerania up to the Wisła estuary</i>	188,5	10,5	52,6	40,0	12,4	16,2	119,7	9,7	110,1
Zlewnia Zalewu Wiślanego (bez dorzecza Wisły) <i>Wisła Bay catchment basin (excluding Wisła drainage basin)</i>	95,9	13,4	55,5	53,0	2,5	11,6	28,9	0,0	28,8
Dorzecze Pregoly..... <i>Pregola drainage basin</i>	49,8	6,1	6,0	3,3	2,8	15,6	28,2	0,1	28,1
POZOSTAŁE DORZECZA ..... OTHER DRAINAGE BASINS	8,8	3,0	1,4	0,0	1,4	0,0	7,3	2,1	5,2

TABL. 9(62). POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG ŹRÓDEŁ POBORU I REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH W 2009 R. (dok.)

WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION BY SOURCES OF WITHDRAWAL AND HYDROGRAPHIC REGIONS IN 2009 (cont.)

REGIONY HYDROGRAFICZNE HYDROGRAPHIC REGIONS	Ogółem Total		Na cele For purposes of						
			produkcyjne ^c (z ujęć własnych) production ^c (from own intakes)			nawodnień w rolnictwie i leśnictwie ^b irrigation in agriculture and forestry ^b	eksploatacji sieci wodociągowej ^a exploitation of water-line system ^a		
			razem total	w tym wody of which waters			razem total	wody waters	
				powierz- chniowe surface	pod- ziemne under- ground	powierz- chniowe surface		pod- ziemne under- ground	
w hm ³ in hm ³	na 1 km ² w dam ³	w hektometrach sześciennych in cubic hectometres							
Dorzecze Niemna..... Niemen drainage basin	6,4	3,0	1,4	-	1,4	0,0	5,0	-	5,0
Dorzecze Dniestru..... Dniestr drainage basin	1,2	2,6	-	-	-	-	1,2	1,2	0,0
Dorzecze Dunaju..... Dunaj drainage basin	0,4	1,5	0,0	-	0,0	-	0,4	0,3	0,1
Dorzecze Łaby..... Łaba drainage basin	0,7	21,0	0,0	0,0	-	-	0,7	0,6	0,1

a Pobór wód na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci. b oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych. c Poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem

a Water withdrawal by intakes, before entering the water system. b and filling and completing fishponds. c Excluding agriculture, forestry, hunting and fishing

TABL. 10(63). POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG ŹRÓDEŁ POBORU I WOJEWÓDZTW W 2009 R.

WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION BY SOURCES OF WITHDRAWAL AND VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total		Na cele For purposes of						
			produkcyjne ^c (z ujęć własnych) production ^c (from own intakes)			nawodnień w rolnictwie i leśnictwie ^b irrigation in agriculture and forestry ^b	eksploatacji sieci wodociągowej ^a exploitation of water-line system ^a		
			razem total	w tym wody of which waters			razem total	wody waters	
				powierz- chniowe surface	podziemne underground	powierz- chniowe surface		podziemne underground	
w hm ³ in hm ³	na 1 km ² w dam ³ in dam ³	w hektometrach sześciennych in cubic hectometres							
P O L S K A ..... POLAND	10828,4	34,6	7601,8	7331,3	195,6	1159,3	2067,3	649,1	1418,2
Dolnośląskie.....	453,7	22,7	104,5	94,5	7,0	171,1	178,1	57,6	120,5
Kujawsko-pomorskie.....	246,7	13,7	73,3	65,4	7,8	58,7	114,6	20,9	93,7
Lubelskie.....	365,7	14,6	115,3	97,4	16,4	162,7	87,7	0,0	87,7
Lubuskie.....	104,0	7,4	12,0	5,8	6,2	40,0	52,0	3,8	48,2
Łódzkie.....	315,7	17,3	96,1	80,8	14,3	78,4	141,2	13,4	127,7
Małopolskie.....	524,1	34,5	288,8	250,4	9,6	76,5	158,8	105,4	53,4
Mazowieckie.....	2820,0	79,3	2422,7	2397,0	25,1	98,3	299,1	146,8	152,3
Opolskie.....	120,4	12,8	42,4	28,8	10,3	28,4	49,6	4,1	45,5
Podkarpackie.....	305,6	17,1	162,2	151,2	7,7	60,2	83,1	42,8	40,3
Podlaskie.....	94,6	4,7	12,7	1,2	11,5	23,7	58,2	7,6	50,6
Pomorskie.....	224,6	12,3	97,2	82,7	14,3	10,1	117,4	9,7	107,7
Śląskie.....	477,3	38,7	103,0	52,1	20,8	75,9	298,4	189,8	108,6
Świętokrzyskie.....	1254,8	107,2	1111,6	1101,9	7,2	86,8	56,4	1,5	54,9
Warmińsko-mazurskie.....	144,7	6,0	27,0	17,8	9,2	46,8	70,9	0,1	70,8
Wielkopolskie.....	1869,9	62,7	1555,5	1535,4	19,9	111,7	202,8	22,4	180,4
Zachodniopomorskie.....	1506,3	65,8	1377,5	1369,0	8,5	29,9	98,9	23,2	75,8

a Pobór wód na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci. b oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych. c Poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem

a Water withdrawal by intakes, before entering the water system. b and filling and completing fishponds. c Excluding agriculture, forestry, hunting and fishing

TABL. 11(64). ZUŻYCIĘ WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2009 R.
CONSUMPTION OF WATER FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION BY REGIONAL BOARDS OF WATER MANAGEMENT IN 2009

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ REGIONAL BOARDS OF WATER MANAGEMENT	Ogółem <i>Total</i>	Przemysł <i>Industry</i>	Rolnictwo i leśnictwo ^a <i>Agriculture and forestry^a</i>	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b <i>Exploitation of water-line system^b</i>	Przemysł <i>Industry</i>	Rolnictwo i leśnictwo ^a <i>Agriculture and forestry^a</i>	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b <i>Exploitation of water-line system^b</i>
	w hektometrach sześciennych <i>in cubic hectometres</i>				w odsetkach ogółem <i>in total percent</i>		
POLSKA	10309,5	7606,1	1159,3	1544,1	73,8	11,2	15,0
POLAND							
Gdańsk	387,9	157,5	55,6	174,8	40,6	14,3	45,1
Gliwice	398,9	132,3	94,6	172,0	33,2	23,7	43,1
Kraków	1923,3	1514,1	206,5	202,8	78,7	10,7	10,5
Poznań	2142,7	1697,9	165,8	279,0	79,2	7,7	13,0
Szczecin	1482,9	1377,5	31,6	73,8	92,9	2,1	5,0
Warszawa	3372,4	2566,9	362,3	443,2	76,1	10,7	13,1
Wrocław	601,3	159,9	242,8	198,6	26,6	40,4	33,0

a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych. *b* Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Water consumed for irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fishponds. *b* Excluding consumption of water for industrial purposes by water-line systems owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 12(65). ZUŻYCIĘ WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
CONSUMPTION OF WATER FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem <i>Total</i>	Przemysł <i>Industry</i>	Rolnictwo i leśnictwo ^a <i>Agriculture and forestry^a</i>	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b <i>Exploitation of water-line system^b</i>	Przemysł <i>Industry</i>	Rolnictwo i leśnictwo ^a <i>Agriculture and forestry^a</i>	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b <i>Exploitation of water-line system^b</i>
	w hektometrach sześciennych <i>in cubic hectometres</i>				w odsetkach ogółem <i>in total percent</i>		
POLSKA	10309,5	7606,1	1159,3	1544,1	73,8	11,2	15,0
POLAND							
Dolnośląskie	411,8	120,3	171,1	120,4	29,2	41,6	29,2
Kujawsko-pomorskie	223,5	76,0	58,7	88,8	34,0	26,3	39,7
Lubelskie	344,7	113,4	162,7	68,7	32,9	47,2	19,9
Lubuskie	89,4	11,4	40,0	38,0	12,8	44,7	42,5
Łódzkie	286,3	96,0	78,4	111,9	33,5	27,4	39,1
Małopolskie	463,3	270,1	76,5	116,6	58,3	16,5	25,2
Mazowieckie	2756,0	2421,1	98,3	236,6	87,8	3,6	8,6
Opolskie	106,9	40,1	28,4	38,3	37,6	26,6	35,8
Podkarpackie	272,4	152,2	60,2	59,9	55,9	22,1	22,0
Podlaskie	81,4	12,5	23,7	45,2	15,3	29,1	55,6
Pomorskie	198,0	94,7	10,1	93,3	47,8	5,1	47,1
Śląskie	397,4	127,4	75,9	194,1	32,1	19,1	48,9
Świętokrzyskie	1238,0	1109,0	86,8	42,2	89,6	7,0	3,4
Warmińsko-mazurskie	130,2	27,7	46,8	55,7	21,3	36,0	42,8
Wielkopolskie	1823,4	1555,7	111,7	156,0	85,3	6,1	8,6
Zachodniopomorskie	1486,8	1378,4	29,9	78,4	92,7	2,0	5,3

a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych. *b* Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Water consumed for irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fishponds. *b* Excluding consumption of water for industrial purposes by water-line systems owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 13(66). ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH W 2009 R.
CONSUMPTION OF WATER FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION BY HYDROGRAPHIC REGIONS IN 2009

REGIONY HYDROGRAFICZNE HYDROGRAPHIC REGIONS	Ogółem <i>Total</i>	Przemysł <i>Industry</i>	Rolnictwo i leśnictwo ^a <i>Agriculture and forestry^a</i>	Eksploatacja sieci wodo- ciągowej ^b <i>Exploitation of water-line system^b</i>	Przemysł <i>Industry</i>	Rolnictwo i leśnictwo ^a <i>Agriculture and forestry^a</i>	Eksploatacja sieci wodo- ciągowej ^b <i>Exploitation of water-line system^b</i>
	w hektometrach sześciennych <i>in cubic hectometres</i>				w odsetkach ogółem <i>in total percent</i>		
OGÓLEM	10309,5	7606,1	1159,3	1544,1	73,8	11,2	15,0
TOTAL							
DORZECZE WISŁY	5699,1	4220,7	665,2	813,2	74,1	11,7	14,3
WIŚLA DRAINAGE BASIN							
Wisła od źródeł do ujścia Dunajca	646,6	334,1	120,0	192,5	51,7	18,6	29,8
<i>Wisla from the source up to the Dunajec estuary</i>							
Dorzecze Dunajca	36,7	14,2	1,6	20,9	38,6	4,4	57,0
<i>Dunajec drainage basin</i>							
Wisła od ujścia Dunajca do ujścia Wisłoki	1210,0	1105,7	76,6	27,6	91,4	6,3	2,3
<i>Wisla from the Dunajec estuary up to the Wisloka estuary</i>							
Dorzecze Wisłoki	20,8	4,1	2,8	13,9	19,8	13,5	66,7
<i>Wisloka drainage basin</i>							
Wisła od ujścia Wisłoki do ujścia Sanu	56,5	12,9	35,6	8,0	22,8	63,0	14,2
<i>Wisla from the Wisloka estuary up to the San estuary</i>							
Dorzecze Sanu	221,6	135,8	40,1	45,7	61,3	18,1	20,6
<i>San drainage basin</i>							
Wisła od ujścia Sanu do ujścia Wieprza	155,1	103,4	30,0	21,7	66,7	19,4	14,0
<i>Wisla from the San estuary up to the Wieprz estuary</i>							
Dorzecze Wieprza	145,5	9,2	96,9	39,4	6,4	66,6	27,0
<i>Wieprz drainage basin</i>							
Wisła od ujścia Wieprza do ujścia Pilicy	1687,6	1645,6	21,3	20,7	97,5	1,3	1,2
<i>Wisla from the Wieprz estuary up to the Pilica estuary</i>							
Dorzecze Pilicy	64,6	6,5	35,7	22,5	10,0	55,2	34,8
<i>Pilica drainage basin</i>							
Wisła od ujścia Pilicy do ujścia Narwi	349,2	199,9	20,2	129,1	57,2	5,8	37,0
<i>Wisla from the Pilica estuary up to the Narew estuary</i>							
Narew od źródeł do ujścia Biebrzy	43,3	3,5	17,4	22,4	8,2	40,1	51,8
<i>Narew from the source up to the Biebrza estuary</i>							
Dorzecze Biebrzy	15,8	2,9	2,2	10,7	18,5	13,6	67,9
<i>Biebrza drainage basin</i>							
Narew od ujścia Biebrzy do ujścia Bugu	609,6	546,1	38,8	24,7	89,6	6,4	4,1
<i>Narew from the Biebrza estuary up to the Bug estuary</i>							
Dorzecze Bugu	76,9	8,6	31,6	36,7	11,2	41,1	47,7
<i>Bug drainage basin</i>							
Narew od ujścia Bugu do ujścia Wisły	33,5	4,1	3,5	25,9	12,2	10,5	77,2
<i>Narew from the Bug estuary up to the Wisla estuary</i>							
Wisła od ujścia Narwi do ujścia Bzury włącznie. <i>including the Bzura estuary</i>	98,3	6,1	49,7	42,5	6,2	50,5	43,3
<i>Wisla from the Narew estuary up to and including the Bzura estuary</i>							
Wisła od ujścia Bzury do ujścia Drwęcy	69,0	32,5	8,7	27,7	47,2	12,7	40,2
<i>Wisla from the Bzura estuary up to the Drweca estuary</i>							
Dorzecze Drwęcy	33,7	3,4	13,9	16,4	10,0	41,3	48,7
<i>Drweca drainage basin</i>							
Wisła od ujścia Drwęcy do ujścia Brdy włącznie <i>including the Brda estuary</i>	62,6	11,5	10,2	40,9	18,4	16,3	65,3
<i>Wisla from the Drweca estuary up to and including the Brda estuary</i>							
Wisła od ujścia Brdy do ujścia do Morza Bałtyckiego	62,1	30,5	8,4	23,2	49,1	13,5	37,3
<i>Wisla from the Brda estuary up to the Baltic Sea</i>							

TABL. 13(66). ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH W 2009 R. (dok)
CONSUMPTION OF WATER FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION BY HYDROGRAPHIC REGIONS IN 2009 (cont.)

REGIONY HYDROGRAFICZNE HYDROGRAPHIC REGIONS	Ogółem <i>Total</i>	Przemysł <i>Industry</i>	Rolnictwo i leśnictwo ^a <i>Agriculture and forestry^a</i>	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b <i>Exploitation of water-line system^b</i>	Przemysł <i>Industry</i>	Rolnictwo i leśnictwo ^a <i>Agriculture and forestry^a</i>	Eksploatacja sieci wodociągowej ^b <i>Exploitation of water-line system^b</i>
	w hektometrach sześciennych <i>in cubic hectometres</i>				w odsetkach ogółem <i>in total percent</i>		
DORZECZE ODRY	4305,7	3271,4	450,7	583,6	76,0	10,5	13,6
ODRA DRAINAGE BASIN							
Odra od granicy Państwa do ujścia Nysy Kłodzkiej.....	188,0	70,9	24,3	92,9	37,7	12,9	49,4
<i>Odra from the border of the country up to the Nysa Kłodzka estuary</i>							
Dorzecze Nysy Kłodzkiej.....	26,5	1,6	11,6	13,3	5,9	43,8	50,3
<i>Nysa Kłodzka drainage basin</i>							
Odra od ujścia Nysy Kłodzkiej do ujścia Bobru.. Bóbr.....	415,9	95,3	189,3	131,2	22,9	45,5	31,6
<i>Odra from the Nysa Kłodzka estuary up to the Bóbr estuary</i>							
Dorzecze Bobru.....	57,5	4,8	31,3	21,4	8,3	54,4	37,3
<i>Bóbr drainage basin</i>							
Odra od ujścia Bobru do ujścia Warty.....	43,5	27,1	8,4	8,0	62,3	19,4	18,3
<i>Odra from the Bóbr estuary up to the Warta estuary</i>							
Warta od źródeł do ujścia Prosny.....	1798,8	1636,2	46,9	115,6	91,0	2,6	6,4
<i>Warta from the source up to the Prosna estuary</i>							
Dorzecze Prosny.....	28,3	2,0	4,8	21,5	7,1	17,0	75,9
<i>Prosna drainage basin</i>							
Warta od ujścia Prosny do ujścia Noteci.....	145,7	15,2	40,2	90,3	10,4	27,6	62,0
<i>Warta from the Prosna estuary up to the Noteć estuary</i>							
Dorzecze Noteci.....	146,0	36,7	68,5	40,9	25,1	46,9	28,0
<i>Noteć drainage basin</i>							
Warta od ujścia Noteci do ujścia do Odry.....	21,5	7,6	5,7	8,1	35,3	26,8	37,9
<i>Warta from the Noteć estuary up to the Odra</i>							
Odra od ujścia Warty do ujścia do Zalewu Szczecińskiego.....	1434,1	1374,1	19,6	40,3	95,8	1,4	2,8
<i>Odra from the Warta estuary up to the Szczecin Bay</i>							
DORZECZA RZEK PRZYMORZA	297,8	112,6	43,3	141,9	37,8	14,5	47,7
DRAINAGE BASINS OF COASTAL RIVERS							
Zlewnia Zalewu Szczecińskiego (bez dorzecza Odry).....	3,3	0,2	-	3,1	4,6	-	95,4
<i>Szczecin Bay catchment basin (excluding Odra drainage basin)</i>							
Dorzecze rzek Pomorza Zachodniego do ujścia Wisły.....	164,0	51,4	16,2	96,4	31,3	9,9	58,8
<i>Drainage basin of rivers in Western Pomerania up to the Wisła estuary</i>							
Zlewnia Zalewu Wiślanego (bez dorzecza Wisły).....	87,5	55,3	11,6	20,6	63,2	13,2	23,6
<i>Wisła Bay catchment basin (excluding Wisła drainage basin)</i>							
Dorzecze Pregoly.....	43,1	5,8	15,6	21,8	13,4	36,1	50,5
<i>Pregola drainage basin</i>							
POZOSTAŁE DORZECZA	6,9	1,4	0,0	5,4	20,2	0,5	79,3
OTHER DRAINAGE BASINS							
Dorzecze Niemna.....	5,4	1,3	0,0	4,0	24,2	0,6	75,2
<i>Niemen drainage basin</i>							
Dorzecze Dniestru.....	0,4	-	-	0,4	-	-	100,0
<i>Dniestr drainage basin</i>							
Dorzecze Dunaju.....	0,4	0,0	-	0,4	4,9	-	95,1
<i>Dunaj drainage basin</i>							
Dorzecze Łaby.....	0,7	0,1	-	0,6	10,4	-	89,6
<i>Łaba drainage basin</i>							

a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych. *b* Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Water consumed for irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fishponds. *b* Excluding consumption of water for industrial purposes by water-line systems owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 14(67). MIASTA O DECYDUJĄCYM ZUŻYCIU WODY W GOSPODARCE NARODOWEJ W 2009 R.
CITIES WITH DECISIVE WATER CONSUMPTION IN THE NATIONAL ECONOMY IN 2009

MIASTA CITIES	Zużycie wody Water consumption							
	ogółem total	na cele przemysłowe ^a for industrial purposes ^a				na cele eksploatacji sieci wodociagowej ^b for purposes of exploitation of water-line system ^b		
		razem total	w tym do produkcji of which for production		z zakupu from purchase	razem total	w tym gospodarstwa domowe of which households	
			z ujęć własnych zakładu from plant's own intakes	z sieci wodociagowej from water-line system				
w hektometrach sześciennych in cubic hectometers							na 1 mieszkańca w m ³ per capita in m ³	
P O L S K A P O L A N D	9150,2	7606,1	7472,0	29,0	136,1	1544,1	1194,7	31,3
	w tym MIASTA of which CITIES							
R A Z E M T O T A L	4661,5	3555,4	3436,7	25,5	98,5	1106,1	823,4	35,4
	w tym 119 miast uszeregowanych od największego zużycia wody w których koncentrowało się 45,8 % krajowego zużycia wody na cele przemysłowe oraz 49,9% na cele komunalne of which 119 cities listed starting with the one of the largest water consumption amounting to 45,8 % of national water consumption for industrial and 49,9% for municipal purposes							
R A Z E M	4251,8	3481,0	3377,7	22,5	90,9	770,8	567,9	37,6
Konin.....	1524,3	1521,1	1521,0	0,0	0,1	3,2	2,5	31,9
Ostrołęka.....	541,8	539,5	525,0	0,0	14,4	2,3	1,6	29,4
Mst Warszawa.....	304,1	195,7	193,2	0,8	1,4	108,4	80,8	47,1
Skawina.....	219,5	218,2	218,0	0,0	0,1	1,4	0,8	35,2
Szczecin.....	173,6	151,9	150,5	0,7	1,1	21,7	15,7	38,7
Stalowa Wola.....	132,0	129,6	129,3	0,1	3,4	2,4	2,1	32,2
Police.....	111,2	109,4	109,4	-	0,4	1,7	1,2	34,5
Puławy.....	101,1	99,0	98,3	-	0,0	2,1	1,6	33,4
Wrocław.....	84,5	50,1	49,2	0,3	0,7	34,4	26,2	41,5
Gdańsk.....	63,7	41,7	40,5	0,0	0,3	21,9	17,9	39,1
Kraków.....	55,8	8,8	4,9	0,1	0,6	47,1	35,9	47,6
Łódź.....	45,2	3,0	2,0	0,2	0,3	42,2	31,6	42,6
Kwidzyn.....	40,8	39,0	38,8	-	0,2	1,8	1,1	30,0
Poznań.....	38,2	4,9	2,7	0,4	0,4	33,4	23,1	41,6
Płock.....	28,1	22,7	22,2	0,0	0,0	5,4	4,1	32,6
Bogatynia.....	28,1	27,0	26,7	-	0,3	1,1	0,6	33,6
Jaworzno.....	27,5	23,0	21,8	0,6	3,4	4,5	2,9	30,4
Katowice.....	26,1	8,1	6,4	0,5	1,4	18,0	11,8	38,1
Świecie.....	25,9	24,9	24,6	0,0	0,0	1,0	0,8	31,6
Bydgoszcz.....	25,7	8,0	7,1	0,1	0,3	17,6	13,1	36,5
Częstochowa.....	21,2	9,5	9,0	0,0	9,3	11,6	9,4	39,4
Elbląg.....	20,7	14,3	0,3	0,7	0,9	6,5	4,6	36,3
Lublin.....	19,6	3,0	2,3	0,1	0,2	16,5	13,1	37,5
Inowrocław.....	17,8	14,4	14,3	-	0,0	3,5	2,3	30,5
Tarnów.....	17,5	11,4	11,2	0,0	0,3	6,1	4,2	36,1
Gdynia.....	15,4	3,7	3,0	0,0	0,1	11,7	9,3	37,5
Białystok.....	15,1	1,5	1,2	0,0	0,1	13,6	10,0	33,9
Dąbrowa Górnicza.....	14,6	9,9	7,7	0,0	12,7	4,7	3,8	29,8
Łaziska Górne.....	14,5	13,7	10,2	3,4	12,6	0,8	0,7	32,0
Tarnobrzeg.....	14,2	12,5	1,1	-	0,4	1,7	1,4	27,5
Rybnik.....	14,0	9,0	7,4	0,2	0,2	5,0	3,8	27,0
Włocławek.....	13,7	8,4	7,4	0,0	0,0	5,3	3,7	31,6
Ruda Śląska.....	13,2	7,1	5,1	1,2	2,0	6,1	4,5	31,4
Olsztyn.....	12,8	3,8	3,3	0,0	0,2	9,0	6,5	36,9
Kielce.....	11,8	0,6	0,3	0,2	0,2	11,2	8,1	39,5
Radom.....	10,9	0,9	0,5	0,0	0,1	9,9	8,2	36,8
Toruń.....	10,8	0,5	0,4	0,1	0,1	10,3	7,4	35,9

TABL. 14(67). MIASTA O DECYDUJĄCYM ZUŻYCIU WODY W GOSPODARCE NARODOWEJ W 2009 R. (cd.)
CITIES WITH DECISIVE WATER CONSUMPTION IN THE NATIONAL ECONOMY IN 2009 (cont.)

MIASTA CITIES	Żużycie wody Water consumption							
	ogółem total	na cele przemysłowe ^a for industrial purposes ^a				na cele eksploatacji sieci wodociągowej ^b for purposes of exploitation of water-line system ^b		
		razem total	w tym do produkcji of which for production		z zakupu from purchase	razem total	w tym gospodarstwa domowe of which households	
			z ujęć własnych zakładu from plant's own intakes	z sieci wodociągowej from water-line system				
w hektometrach sześciennych in cubic hectometers							na 1 mieszkańca w m ³ per capita in m ³	
Tychy.....	10,8	2,6	1,5	0,9	1,1	8,2	4,8	37,0
Sosnowiec.....	10,7	0,2	0,0	0,1	0,2	10,5	8,2	37,3
Gliwice.....	10,6	1,7	1,2	0,1	1,0	8,9	6,6	33,5
Trzebinia.....	10,4	7,7	1,9	5,6	5,6	2,7	0,7	32,2
Będzin.....	10,3	8,0	7,7	0,2	0,2	2,3	2,0	33,5
Rzeszów.....	10,3	1,2	0,6	0,4	0,6	9,2	6,8	39,6
Kędzierzyn-Koźle.....	10,2	7,3	6,5	0,0	2,7	2,9	2,2	33,7
Turek.....	10,1	8,9	8,9	0,0	0,1	1,2	1,0	34,6
Bytom.....	9,8	2,0	1,6	0,1	0,4	7,8	5,6	30,4
Bielsko-Biała.....	9,6	0,6	0,2	0,3	0,7	9,1	6,4	36,3
Bukowno.....	9,0	8,7	5,8	-	-	0,3	0,3	27,0
Zabrze.....	8,5	1,3	0,5	0,6	0,9	7,2	5,6	29,7
Opole.....	8,1	1,3	0,8	0,4	0,4	6,8	4,7	37,2
Gorzów Wielkopolski.....	8,0	3,2	2,8	-	0,4	4,8	4,0	32,3
Janikowo.....	7,2	6,8	6,6	-	-	0,4	0,4	39,2
Zielona Góra.....	6,7	0,3	0,2	0,0	0,0	6,4	4,2	35,5
Koszalin.....	6,2	0,2	0,1	-	-	6,0	4,2	39,5
Zdzieszowice.....	6,2	5,8	5,0	-	-	0,4	0,3	22,5
Kalisz.....	5,9	0,9	0,7	0,0	0,0	5,1	3,8	35,8
Knurów.....	5,8	4,5	3,6	0,2	0,4	1,3	1,2	31,1
Chorzów.....	5,6	-	-	-	-	5,6	3,5	30,6
Brzeg Dolny.....	5,6	5,1	5,1	-	-	0,5	0,4	33,2
Oświęcim.....	5,6	3,8	3,6	0,0	0,0	1,8	1,5	36,9
Jastrzębie-Zdrój.....	5,5	2,1	1,2	0,5	1,4	3,4	2,9	30,9
Mysłówice.....	5,4	1,6	0,8	0,2	0,3	3,8	2,7	35,6
Grudziądz.....	5,3	0,2	0,0	0,2	0,2	5,1	3,3	33,3
Wałbrzych.....	5,1	-	-	-	-	5,1	3,6	29,9
Słupsk.....	4,9	0,3	0,2	0,0	0,0	4,6	3,7	37,6
Kostrzyn nad Odrą.....	4,8	4,0	3,9	0,0	0,1	0,8	0,6	31,7
Starogard Gdański.....	4,8	3,0	2,6	0,0	0,0	1,8	1,4	28,3
Zawiercie.....	4,8	1,4	1,2	0,0	0,1	3,3	1,7	33,6
Legnica.....	4,7	0,1	0,1	0,0	0,2	4,6	3,3	31,3
Żywiec.....	4,4	1,7	1,6	0,0	0,0	2,8	1,0	32,6
Ostrowiec Świętokrzyski.....	4,2	1,4	1,1	0,0	0,0	2,8	2,3	31,7
Jelenia Góra.....	4,1	0,3	0,0	0,1	0,2	3,9	2,9	33,9
Piła.....	4,1	0,7	0,5	0,0	0,0	3,4	2,7	35,5
Piotrków Trybunalski.....	4,1	0,8	0,6	0,0	0,1	3,3	2,6	32,9
Łomża.....	4,1	1,8	1,5	0,1	0,2	2,3	1,7	27,5
Siedlce.....	3,9	0,8	0,5	-	0,1	3,1	2,5	32,4
Lędziny.....	3,9	1,8	0,5	-	-	2,1	0,5	31,1
Tomaszów Mazowiecki.....	3,8	0,8	0,5	0,3	0,4	3,0	2,2	33,3
Myszków.....	3,7	2,7	2,6	-	-	1,1	0,9	28,6
Stargard Szczeciński.....	3,7	0,3	0,1	0,2	0,2	3,4	2,3	33,5
Nowy Sącz.....	3,7	0,4	0,3	-	0,0	3,3	2,1	24,5
Ostrów Wielkopolski.....	3,6	0,2	0,2	0,0	0,1	3,4	2,8	39,4
Głogów.....	3,6	0,9	0,9	-	-	2,7	2,0	29,4
Czechowice-Dziedzice.....	3,6	1,6	1,2	0,3	0,5	1,9	1,2	34,3

TABL. 14(67). MIASTA O DECYDUJĄCYM ZUŻYCIU WODY W GOSPODARCE NARODOWEJ W 2009 R. (dok.)
CITIES WITH DECISIVE WATER CONSUMPTION IN THE NATIONAL ECONOMY IN 2009 (cont.)

MIASTA CITIES	Zużycie wody Water consumption							
	ogółem total	na cele przemysłowe ^a for industrial purposes ^a				na cele eksploatacji sieci wodociągowej ^b for purposes of exploitation of water-line system ^b		
		razem total	w tym do produkcji of which for production		z zakupu from purchase	razem total	w tym gospodarstwa domowe of which households	
	z ujęć własnych zakładu from plant's own intakes		z sieci wodociągowej from water-line system					
w hektometrach sześciennych in cubic hectometers								na 1 mieszkańca w m ³ per capita in m ³
Piekary Śląskie.....	3,6	1,4	0,7	-	0,1	2,2	1,8	31,3
Suwałki.....	3,5	1,0	0,8	0,0	0,1	2,5	1,9	27,7
Przemyśl.....	3,5	0,7	0,0	0,0	0,1	2,8	2,0	30,6
Kołobrzeg.....	3,4	0,2	0,1	0,0	0,0	3,2	1,9	43,1
Śrem.....	3,4	2,2	2,1	-	0,1	1,2	1,1	37,8
Lubin.....	3,4	0,2	-	0,2	0,2	3,2	2,7	36,6
Elk.....	3,3	0,9	0,7	0,0	0,0	2,4	2,1	37,0
Siemianowice Śląskie.....	3,3	0,1	0,0	-	0,0	3,2	2,5	34,9
Pabianice.....	3,2	0,4	0,2	0,1	0,1	2,8	2,3	33,1
Dębica.....	3,2	1,2	0,9	0,1	0,3	2,1	1,3	28,9
Ciechanów.....	3,1	0,7	0,4	0,2	0,3	2,4	1,4	31,7
Kutno.....	3,1	0,4	0,1	-	0,0	2,6	1,3	28,5
Chełm.....	3,0	0,8	0,6	0,0	0,0	2,2	1,8	26,5
Zamość.....	3,0	0,3	0,0	0,0	0,0	2,7	2,0	30,7
Gniezno.....	2,9	0,2	0,1	-	0,0	2,8	2,1	30,6
Leszno.....	2,9	0,2	0,2	-	0,0	2,7	2,2	34,9
Bieruń.....	2,9	1,9	1,5	0,1	0,4	1,0	0,6	31,0
Świdnica.....	2,9	0,1	0,0	-	0,0	2,7	2,0	34,1
Mielec.....	2,8	0,3	0,1	0,1	0,6	2,6	2,2	35,6
Skierniewice.....	2,7	0,5	0,4	0,0	0,0	2,2	1,7	34,7
Racibórz.....	2,7	0,3	0,1	0,1	0,2	2,4	1,7	29,4
Krosno.....	2,7	0,4	0,2	0,2	0,4	2,3	1,4	28,5
Pruszków.....	2,7	0,2	0,1	-	0,0	2,5	2,1	36,6
Jasło.....	2,7	0,9	0,7	0,2	0,3	1,7	1,0	27,5
Koło.....	2,6	1,6	1,3	0,0	0,0	1,0	0,9	39,6
Radomsko.....	2,6	0,4	0,4	0,0	0,0	2,2	1,6	32,4
Zgierz.....	2,6	0,2	0,1	0,0	0,1	2,4	1,9	33,1
Zakopane.....	2,5	0,5	0,4	0,1	0,1	2,1	1,2	44,4
Tczew.....	2,5	0,0	0,0	-	-	2,5	2,2	36,0
Świnoujście.....	2,5	0,1	0,0	-	0,1	2,4	1,6	39,1
Żary.....	2,5	0,8	0,7	0,0	0,1	1,6	1,2	30,8
Tarnowskie Góry.....	2,5	0,1	0,0	0,0	0,0	2,3	1,8	28,9
Sopot.....	2,4	-	-	-	-	2,4	1,9	48,3
Brzeg.....	2,4	0,5	0,3	0,2	0,3	1,9	1,3	34,0
Skarżysko-Kamienna.....	2,4	0,3	0,3	0,0	0,0	2,0	1,7	35,8

^a Poza rolnictwem i leśnictwem. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Excluding agriculture and forestry. ^b Excluding consumption of water for industrial purposes by water-line systems owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 15(68). ZUŻYCIĘ WODY W ZAKŁADACH I ICH WYPOSAŻENIE W ZAMKNIĘTE OBIEGI WODY WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
CONSUMPTION OF WATER IN PLANTS EQUIPPED WITH CLOSED WATER CYCLES BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Zużycie wody na cele produkcyjne <i>Consumption of water for production purposes</i>		Zakłady wyposażone w obiegi zamknięte <i>Plants equipped with closed water cycles</i>					
	ogółem w hm ³ <i>total in hm³</i>	w tym w obiegach zamkniętych w % ogółem <i>of which in closed cycles in % of total</i>	w % zakładów ogółem ^a <i>in % of total plants^a</i>	według wskaźnika ujęcia w obiegi zużywaney wody <i>by indicator of withdrawal to fill used water</i>				
				poniżej 10% <i>below 10%</i>	10,1- -50,0	50,1- -90,0	90,1- -99,0	99,1% i więcej <i>99.1% and more</i>
P O L S K A	7501,0	3,8	46,1	454	163	75	25	44
POLAND								
Dolnośląskie	117,8	46,1	41,0	15	6	4	2	6
Kujawsko-pomorskie	72,6	15,6	56,3	27	8	6	1	2
Lubelskie	110,5	8,5	53,0	44	9	5	-	-
Lubuskie	9,7	11,9	29,3	10	4	1	-	1
Łódzkie	91,9	61,8	40,1	37	4	5	2	4
Małopolskie	261,2	6,0	49,0	28	7	1	3	4
Mazowieckie.....	2400,3	0,9	42,7	53	22	6	2	2
Opolskie.....	37,5	70,2	64,3	11	5	5	2	4
Podkarpackie.....	138,2	1,4	56,3	24	12	6	2	1
Podlaskie.....	10,8	11,0	56,7	24	9	4	-	-
Pomorskie	90,4	1,6	29,7	25	6	2	-	1
Śląskie.....	112,8	58,8	62,6	34	33	18	7	14
Świętokrzyskie.....	1107,8	0,2	50,0	17	9	3	1	1
Warmińsko-mazurskie	12,4	7,1	36,6	23	5	-	1	1
Wielkopolskie	1551,1	0,7	40,2	55	21	6	2	3
Zachodniopomorskie.....	1376,1	0,1	42,7	27	3	3	-	-

a Zużywających wodę do produkcji.

a Using water for production.

TABL. 16(69). BILANS GOSPODAROWANIA WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
BALANCE OF WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIP	Przychód wody <i>Income of water</i>						
	ogółem <i>total</i>	z ujęć własnych <i>from own intakes</i>					z zakupu od innych jednostek <i>from purchase from other entities</i>
		razem <i>total</i>	w tym wody <i>of which waters</i>			z odwadniania zakładów górnicych oraz obiektów budowlanych <i>from mine drainage and building constructions</i>	
			powierzchniowe <i>surface</i>	podziemne <i>underground</i>			
w hektometrach sześciennych <i>in cubic hectometres</i>							
P O L S K A	7737,9	7601,8	7331,3	195,6	74,9	136,1	
POLAND							
Dolnośląskie	135,5	104,5	94,5	7,0	3,0	31,1	
Kujawsko-pomorskie	78,1	73,3	65,4	7,8	0,1	4,8	
Lubelskie	115,9	115,3	97,4	16,4	1,5	0,6	
Lubuskie	12,7	12,0	5,8	6,2	-	0,7	
Łódzkie	97,6	96,1	80,8	14,3	1,1	1,5	
Małopolskie	296,2	288,8	250,4	9,6	28,9	7,4	
Mazowieckie.....	2440,2	2422,7	2397,0	25,1	0,6	17,5	
Opolskie.....	46,1	42,4	28,8	10,3	3,3	3,7	
Podkarpackie.....	168,8	162,2	151,2	7,7	3,4	6,6	
Podlaskie.....	13,2	12,7	1,2	11,5	-	0,5	
Pomorskie	98,1	97,2	82,7	14,3	0,2	0,9	
Śląskie.....	155,4	103,0	52,1	20,8	30,1	52,4	
Świętokrzyskie.....	1113,6	1111,6	1101,9	7,2	2,5	1,9	
Warmińsko-mazurskie	28,5	27,0	17,8	9,2	-	1,5	
Wielkopolskie	1558,5	1555,5	1535,4	19,9	0,2	3,1	
Zachodniopomorskie	1379,5	1377,5	1369,0	8,5	-	2,1	

TABL. 16(69). BILANS GOSPODAROWANIA WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R. (dok.)
BALANCE OF WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY BY VOIVODSHIPS IN 2009 (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Rozchód wody Outcome of water					
	ogółem total	zużycie na potrzeby zakładów consumption for plants' needs			sprzedaż sale	straty w sieci losses in system
		razem total	w tym do produkcji of which for production			
			razem total	w tym z sieci wodociągowej of which from water-line system		
w hektometrach sześciennych in cubic hectometres						
P O L S K A POLAND	7737,9	7606,1	7501,0	29,0	118,9	12,9
Dolnośląskie	135,5	120,3	117,8	1,3	14,1	1,2
Kujawsko-pomorskie	78,1	76,0	72,6	0,8	1,7	0,4
Lubelskie	115,9	113,4	110,5	0,3	2,0	0,6
Lubuskie	12,7	11,4	9,7	0,1	1,2	0,1
Łódzkie	97,6	96,0	91,9	0,9	1,5	0,1
Małopolskie	296,2	270,1	261,2	6,1	24,1	2,0
Mazowieckie	2440,2	2421,1	2400,3	2,0	18,3	0,8
Opolskie	46,1	40,1	37,5	0,7	4,8	1,2
Podkarpackie	168,8	152,2	138,2	1,4	15,1	1,5
Podlaskie	13,2	12,5	10,8	0,3	0,7	0,1
Pomorskie	98,1	94,7	90,4	0,2	1,6	1,8
Śląskie	155,4	127,4	112,8	10,5	26,3	1,7
Świętokrzyskie	1113,6	1109,0	1107,8	0,5	3,6	0,9
Warmińsko-mazurskie	28,5	27,7	12,4	1,0	0,5	0,3
Wielkopolskie	1558,5	1555,7	1551,1	2,1	2,5	0,4
Zachodniopomorskie	1379,5	1378,4	1376,1	1,0	1,0	0,1

TABL. 17(70). GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2009 R.
WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY BY REGIONAL BOARDS OF WATER MANAGEMENT IN 2009

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ REGIONAL BOARDS OF WATER MANAGEMENT	Pobór wód Water withdrawal		Zakup wody Purchase of water		Zużycie wody Water consumption	Zakłady Plants	
	w tym of which		razem total	w tym z sieci wodociągowej na cele produkcyjne of which from water-line system for production purposes		zużywające wodę using water	odprowadzające ścieki wymagające oczyszczania water requiring treatment
	powierz- chniowych surface	podziemnych underground					
W HEKTOMETRACH SZEŚCIENNYCH IN CUBIC HECTOMETRES							
P O L S K A POLAND	7331,3	195,6	136,1	29,0	7606,1	2280	1045
Gdańsk	137,5	22,2	3,1	1,7	157,5	281	98
Katowice	51,1	17,0	51,2	16,0	132,3	157	117
Kraków	1504,4	21,2	10,3	2,4	1514,1	289	169
Poznań	1648,5	38,8	17,0	2,2	1697,9	461	189
Szczecin	1368,8	7,9	2,0	1,0	1377,5	117	41
Warszawa	2500,9	68,1	19,7	3,2	2566,9	745	299
Wrocław	120,1	20,5	32,7	2,6	159,9	230	132

TABL. 18(71). GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH W 2009 R.
WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY BY HYDROGRAPHIC REGIONS IN 2009

REGIONY HYDROGRAFICZNE HYDROGRAPHIC REGIONS	Pobór wody z ujęć własnych <i>Water withdrawal from own intakes</i>			Zużycie wody przez zakłady <i>Water consumption by plants</i>		
	ogółem <i>total</i>	w tym wody <i>of which waters</i>		ogółem <i>total</i>	w tym do produkcji <i>of which for production</i>	
		powierzchniowe <i>surface</i>	podziemne <i>underground</i>		razem <i>total</i>	w tym z sieci wodociągowej <i>of which from water-line system</i>
	w hektometrach sześciennych <i>in cubic hectometres</i>					
O G Ó Ł E M.....	7601,8	7331,3	195,6	7606,1	7501,0	29,0
TOTAL						
DORZECZE WISŁY	4240,0	4080,4	103,7	4220,7	4157,6	18,6
WISŁA DRAINAGE BASIN						
Wisła od źródeł do ujścia Dunajca.....	333,6	270,6	15,3	334,1	318,3	12,7
<i>Wisła from its source up to the Dunajec estuary</i>						
Dorzecze Dunajca.....	16,5	14,3	2,2	14,2	13,3	0,1
<i>Dunajec drainage basin</i>						
Wisła od ujścia Dunajca do ujścia Wisłoki.....	1107,1	1101,1	3,4	1105,7	1105,2	0,4
<i>Wisła from the Dunajec estuary up to the Wisłoka estuary</i>						
Dorzecze Wisłoki	4,4	2,6	1,8	4,1	3,4	0,6
<i>Wisłoka drainage basin</i>						
Wisła od ujścia Wisłoki do ujścia Sanu	18,2	12,5	2,3	12,9	1,3	0,1
<i>Wisła from the Wisłoka estuary up to the San estuary</i>						
Dorzecze Sanu	141,1	136,1	5,0	135,8	133,7	0,8
<i>San drainage basin</i>						
Wisła od ujścia Sanu do ujścia Wieprza	104,3	97,0	7,3	103,4	101,9	0,1
<i>Wisła from the San estuary up to the Wieprz estuary</i>						
Dorzecze Wieprza	10,5	1,1	8,2	9,2	8,0	0,2
<i>Wieprz drainage basin</i>						
Wisła od ujścia Wieprza do ujścia Pilicy	1645,6	1642,9	2,7	1645,6	1644,8	0,1
<i>Wisła from the Wieprz estuary up to the Pilica estuary</i>						
Dorzecze Pilicy.....	6,7	0,8	5,8	6,5	5,7	0,3
<i>Pilica drainage basin</i>						
Wisła od ujścia Pilicy do ujścia Narwi	200,8	192,9	7,3	199,9	197,1	1,1
<i>Wisła from the Pilica estuary up to the Narew estuary</i>						
Narew od źródeł do ujścia Biebrzy	3,7	–	3,7	3,5	3,0	0,1
<i>Narew from the source up to the Biebrza estuary</i>						
Dorzecze Biebrzy	3,0	–	3,0	2,9	2,5	–
<i>Biebrza drainage basin</i>						
Narew od ujścia Biebrzy do ujścia Bugu	546,0	539,8	6,2	546,1	530,5	0,3
<i>Narew from the Biebrza estuary up to the Bug estuary</i>						
Dorzecze Bugu	8,9	0,2	8,4	8,6	7,4	0,1
<i>Bug drainage basin</i>						
Narew od ujścia Bugu do ujścia do Wisły	3,8	0,2	3,6	4,1	3,2	0,4
<i>Narew from the Bug estuary up to the Wisła estuary</i>						
Wisła od ujścia Narwi do ujścia Bzury włącznie.....	6,2	0,4	5,8	6,1	4,7	0,6
<i>Wisła from the Narew estuary up to and including the Bzura estuary</i>						
Wisła od ujścia Bzury do ujścia Drwęcy	33,4	30,7	2,7	32,5	30,7	–
<i>Wisła from the Bzura estuary up to the Drwęca estuary</i>						
Dorzecze Drwęcy	3,2	0,8	2,3	3,4	3,1	0,3
<i>Drwęca drainage basin</i>						
Wisła od ujścia Drwęcy do ujścia Brdy włącznie	12,0	8,1	3,9	11,5	10,3	0,2
<i>Wisła from the Drwęca estuary up to and including the Brda estuary</i>						
Wisła od ujścia Brdy do ujścia do Morza Bałtyckiego /bez delty/	31,0	28,2	2,7	30,5	29,4	0,3
<i>Wisła from the Brda estuary up to the Baltic Sea /excluding the delta/</i>						

**TABL. 18(71). GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH
W 2009 R. (dok.)
WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY BY HYDROGRAPHIC REGIONS IN 2009 (cont.)**

REGIONY HYDROGRAFICZNE HYDROGRAPHIC REGIONS	Pobór wody z ujęć własnych Water withdrawal from own intakes			Zużycie wody przez zakłady Water consumption by plants		
	ogółem total	w tym wody of which waters		ogółem total	w tym do produkcji of which for production	
		powierzchniowe surface	podziemne underground		razem total	w tym z sieci wodociągowej of which from water-line system
w hektometrach sześciennych in cubic hectometres						
DORZECZE ODRY	3246,2	3154,5	72,8	3271,4	3248,2	9,5
ODRA DRAINAGE BASIN						
Odra od źródeł do ujścia Nysy Kłodzkiej	72,3	43,2	14,7	70,9	62,7	4,1
<i>Odra from the source up to the Nysa Kłodzka estuary</i>						
Dorzecze Nysy Kłodzkiej	1,6	0,6	0,8	1,6	1,3	0,1
<i>Nysa Kłodzka drainage basin</i>						
Odra od ujścia Nysy Kłodzkiej do ujścia Bobru	78,2	65,8	12,1	95,3	92,6	1,9
<i>Odra from the Nysa Kłodzka estuary up to the Bóbr estuary</i>						
Dorzecze Bobru	4,7	0,7	1,3	4,8	4,2	0,2
<i>Bóbr drainage basin</i>						
Odra od ujścia Bobru do ujścia Warty	28,2	28,0	0,2	27,1	26,8	–
<i>Odra from the Bóbr estuary up to the Warta estuary</i>						
Warta od źródeł do ujścia Prosny	1630,2	1610,2	18,9	1636,2	1632,2	0,6
<i>Warta from the source up to the Prosna estuary</i>						
Dorzecze Prosny	2,3	0,4	1,9	2,0	1,7	0,2
<i>Prosna drainage basin</i>						
Warta od ujścia Prosny do ujścia Noteci	14,8	5,4	9,4	15,2	12,1	1,3
<i>Warta from the Prosna estuary up to the Noteć estuary</i>						
Dorzecze Noteci	33,2	26,9	6,1	36,7	34,9	0,2
<i>Noteć drainage basin</i>						
Warta od ujścia Noteci do ujścia Odry	7,9	5,7	2,2	7,6	6,8	–
<i>Warta from the Noteć estuary up to the Odra estuary</i>						
Odra od ujścia Warty do ujścia do Zalewu Szczecińskiego... ..	1373,0	1367,7	5,2	1374,1	1372,9	0,9
<i>Odra from the Warta estuary up to the Szczecin Bay</i>						
DORZECZA RZEK PRZYMORZA	114,2	96,3	17,7	112,6	94,1	0,9
DRAINAGE BASINS OF COASTAL RIVERS						
Zlewnia Zalewu Szczecińskiego /bez dorzecza Odry/	0,1	0,1	0,1	0,2	–	–
<i>Szczecin Bay catchment basin /excluding Odra drainage basin/</i>						
Dorzecza rzek Przymorza Zachodniego do ujścia Wisły	52,6	40,0	12,4	51,4	47,7	0,2
<i>Drainage basin of rivers in Western Pomerania up to the Wisła estuary</i>						
Zlewnia Zalewu Wiślanego / bez dorzecza Wisły/	55,5	53,0	2,5	55,3	41,4	0,7
<i>Wisła Bay catchment basin /excluding Wisła drainage basin/</i>						
Dorzecze Pregoly	6,0	3,3	2,8	5,8	4,9	–
<i>Pregola drainage basin</i>						
POZOSTAŁE DORZECZA	1,4	–	1,4	1,4	1,1	–
OTHER DRAINAGE BASINS						
Dorzecze Niemna	1,4	–	1,4	1,3	1,1	–
<i>Niemen drainage basin</i>						
Dorzecze Dniestru	–	–	–	–	–	–
<i>Dniestr drainage basin</i>						
Dorzecze Dunaju	–	–	–	–	–	–
<i>Dunaj drainage basin</i>						
Dorzecze Łaby	–	–	–	0,1	–	–
<i>Łaba drainage basin</i>						

**TABL. 19(72). GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a
W 2009 R.**
WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY BY POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES IN 2009

Poziom Level of		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychód wody Income of water					Rozchód wody Outcome of water				
			ogółem total	z ujęć własnych from own intakes				z odwadniania zakładów górnictwowych oraz budowlanych from mine drainage and building constructions	razem total	zużycie na potrzeby zakładu consumption for plant's needs		
w tym of which				w tym do produkcji of which for production	razem total	w tym z sieci wodo- ciągowej of which from water- line system						
razem total	powie- rznio- wych surface						podziem- nych under- ground					
działu division	grupy group	w hektometrach sześciennych in cubic hectometres										
		OGÓŁEM..... TOTAL	7737,9	7601,8	7331,3	195,6	74,9	7606,1	7501,0	29,0	118,9	
		SEKCJA B+C+D+E.. SECTION B+C+D+E	7677,4	7546,6	7316,3	163,0	67,2	7559,9	7486,3	27,5	105,6	
		SEKCJA B..... SECTION B	77,7	64,2	11,2	6,3	46,6	58,1	47,4	3,8	19,0	
5			47,4	38,4	4,0	5,0	29,4	41,2	30,9	3,8	5,6	
	05.1		46,2	37,4	4,0	4,8	28,6	40,2	30,7	3,8	5,4	
	05.2		1,2	0,9	0,0	0,1	0,8	1,0	0,2	0,0	0,2	
7			12,8	12,8	0,0	0,0	12,8	1,5	1,4	0,0	11,3	
	07.2		12,8	12,8	0,0	0,0	12,8	1,5	1,4	0,0	11,3	
		klasa 07.29 ..... class 07.29	12,8	12,8	0,0	0,0	12,8	1,5	1,4	0,0	11,3	
8			17,5	13,0	7,3	1,3	4,4	15,4	15,1	0,0	2,1	
	08.1		7,7	7,6	3,0	1,1	3,5	5,6	5,3	0,0	2,1	
		klasa 08.12 ..... class 08.12	7,0	7,0	3,0	0,9	3,1	5,0	4,8	0,0	2,0	
	08.9		9,8	5,4	4,2	0,2	1,0	9,8	9,8	0,0	0,0	
		klasa 08.91 ..... class 08.91	1,3	0,4	0,0	0,0	0,3	1,3	1,3	0,0	0,0	
		klasa 08.93 ..... class 08.93	7,9	4,4	4,2	0,2	0,0	7,9	7,9	0,0	0,0	
		SEKCJA C..... SECTION C	624,6	566,9	417,5	129,4	20,0	585,6	541,1	12,4	30,7	
10			74,4	66,7	6,6	60,0	0,0	71,8	66,4	6,4	2,2	
	10.1		17,6	14,1	0,3	13,8	0,0	16,9	14,8	2,6	0,7	
	10.2		0,6	0,6	0,0	0,6	0,0	0,6	0,4	0,0	0,0	
	10.3		16,3	15,0	1,2	13,8	0,0	15,4	14,4	1,2	0,8	
		klasa 10.31 ..... class 10.31	1,1	0,7	0,1	0,6	0,0	1,1	1,1	0,4	0,0	
	10.4		3,1	2,6	1,7	0,8	0,0	3,0	3,0	0,5	0,0	
	10.5		25,9	24,9	0,0	24,8	0,0	25,7	24,5	0,9	0,2	
	10.8		6,6	5,7	1,1	4,6	0,0	6,1	5,3	0,7	0,3	
		klasa 10.81 ..... class 10.81	1,9	1,7	1,0	0,7	0,0	1,8	1,4	0,1	0,1	
11			23,2	20,6	2,7	17,9	0,0	21,4	19,6	2,3	1,6	
	11.0		23,2	20,6	2,7	17,9	0,0	21,4	19,6	2,3	1,6	
		klasa 11.05 ..... class 11.05	10,0	8,1	2,2	5,9	0,0	9,5	9,0	1,8	0,4	

TABL. 19(72). GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a
W 2009 R. (cd.)
WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY BY POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES IN 2009 (cont.)

Poziom Level of		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychód wody Income of water					Rozchód wody Outcome of water				
			ogółem total	z ujęć własnych from own intakes				z odwadniania zakładów górnictw oraz obiektów budowlanych from mine drainage and building constructions	zużycie na potrzeby zakładu consumption for plant's needs			sprzedaż sale
w tym of which				razem total	w tym do produkcji of which for production							
razem total	powie- rznio- wych surface				podziem- nych under- ground	z odwadniania zakładów górnictw oraz obiektów budowlanych from mine drainage and building constructions	razem total		razem total	w tym z sieci wodo- ciągowej of which from water- line system		
w hektometrach sześciennych in cubic hectometres												
13			5,4	4,9	1,2	3,7	0,0	4,4	3,9	0,1	1,0	
	13.1		0,6	0,5	0,0	0,5	0,0	0,6	0,3	0,0	0,0	
		klasa 13.10 ..... class 13.10	0,6	0,5	0,0	0,5	0,0	0,6	0,3	0,0	0,0	
	13.2		1,4	1,2	1,0	0,2	0,0	1,4	1,3	0,0	0,0	
14			0,6	0,5	0,0	0,5	0,0	0,6	0,6	0,1	0,0	
	14.1		0,2	0,2	0,0	0,2	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0	
	14.2		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
15			0,8	0,7	0,2	0,5	0,0	0,8	0,7	0,1	0,0	
	15.1		0,8	0,7	0,2	0,5	0,0	0,8	0,7	0,1	0,0	
		klasa 15.11 ..... class 15.11	0,8	0,7	0,2	0,5	0,0	0,8	0,7	0,1	0,0	
	15.2		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
16			5,8	5,4	2,6	2,8	0,0	5,6	4,7	0,2	0,2	
	16.2		5,8	5,4	2,6	2,8	0,0	5,6	4,7	0,2	0,2	
		klasa 16.21 ..... class 16.21	5,4	5,0	2,6	2,4	0,0	5,2	4,4	0,2	0,2	
17			90,4	75,4	71,7	3,7	0,0	88,3	73,3	0,2	0,9	
	17.1		72,4	72,0	70,7	1,3	0,0	70,6	70,2	0,1	0,6	
	17.2		18,0	3,4	1,0	2,4	0,0	17,6	3,1	0,1	0,3	
19			38,6	34,7	32,0	2,7	0,0	37,1	35,5	0,1	1,0	
	19.1		10,8	6,9	5,0	1,9	0,0	10,2	9,3	0,1	0,7	
	19.2		27,8	27,8	27,0	0,8	0,0	27,0	26,2	0,0	0,4	
20			293,7	291,0	278,5	12,5	0,1	279,8	276,1	0,1	10,7	
	20.1		291,5	289,1	278,0	11,1	0,0	277,9	274,5	0,0	10,4	
		klasa 20.13 ..... class 20.13	21,8	21,8	20,9	1,0	0,0	21,7	21,4	0,0	0,1	
		klasa 20.14 ..... class 20.14	31,6	29,7	24,2	5,5	0,0	24,7	23,7	0,0	4,7	
		klasa 20.15 ..... class 20.15	219,8	219,3	216,0	3,3	0,0	218,9	218,2	0,0	0,9	
	20.2		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	20.3		0,3	0,1	0,0	0,0	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	
	20.4		0,6	0,6	0,2	0,4	0,0	0,6	0,4	0,0	0,0	
	20.5		1,3	1,3	0,3	1,0	0,0	1,2	1,1	0,0	0,1	
21			4,5	3,8	2,5	1,3	0,0	3,8	3,5	0,6	0,4	
	21.1		0,6	0,1	0,0	0,1	0,0	0,6	0,6	0,4	0,0	
	21.2		3,8	3,7	2,4	1,2	0,0	3,2	2,9	0,2	0,4	
22			5,7	5,2	4,8	0,5	0,0	5,1	4,5	0,1	0,3	
	22.1		5,0	4,6	4,5	0,2	0,0	4,5	4,0	0,1	0,2	
	22.2		0,7	0,6	0,3	0,3	0,0	0,6	0,5	0,0	0,1	

TABL. 19(72). GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a
W 2009 R. (cd.)
WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY BY POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES IN 2009 (cont.)

Poziom Level of		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychód wody Income of water					Rozchód wody Outcome of water				
			ogółem total	z ujęć własnych from own intakes				z odwadniania zakładów górnictw oraz obiektów budowlanych from mine drainage and building constructions	razem total	zużycie na potrzeby zakładu consumption for plant's needs		
razem total	powie- rznio- wych surface	podziem- nych under- ground		w tym of which	w tym do produkcji of which for production	razem total	w tym z sieci wodo- ciągowej of which from water- line system					
			w hektometrach sześciennych in cubic hectometres									
23			18,7	16,3	1,1	8,7	6,4	16,9	15,5	1,1	1,6	
	23.1		3,2	1,9	0,4	1,5	0,0	2,6	2,3	0,4	0,5	
	23.4		1,1	0,8	0,0	0,8	0,0	0,9	0,8	0,1	0,2	
	23.5		8,0	8,0	0,5	2,2	5,3	7,4	7,0	0,0	0,5	
		klasa 23.51 ..... class 23.51	4,7	4,7	0,5	1,7	2,6	4,3	4,0	0,0	0,4	
		klasa 23.52 ..... class 23.52	3,3	3,2	0,0	0,5	2,7	3,2	3,1	0,0	0,1	
	23.6		2,6	2,4	0,2	2,1	0,1	2,3	2,1	0,1	0,2	
24			47,7	28,8	9,7	5,6	13,5	37,9	28,3	0,2	8,9	
	24.1		28,6	10,3	6,8	3,5	0,0	23,6	17,4	0,0	4,2	
	24.2		0,2	0,2	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	
	24.3		0,7	0,6	0,4	0,2	0,0	0,6	0,6	0,0	0,0	
	24.4		15,4	15,3	0,2	1,6	13,5	10,7	7,7	0,0	4,7	
		klasa 24.43 ..... class 24.43	14,3	14,3	0,0	1,2	13,1	9,7	6,8	0,0	4,5	
		klasa 24.44 ..... class 24.44	0,5	0,4	0,2	0,1	0,0	0,4	0,4	0,0	0,0	
	24.5		2,7	2,5	2,2	0,3	0,1	2,7	2,6	0,0	0,0	
		klasa 24.51 ..... class 24.51	2,5	2,3	2,2	0,1	0,0	2,5	2,4	0,0	0,0	
25			2,6	1,7	0,5	1,2	0,0	1,3	1,0	0,1	1,0	
	25.1		0,4	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2	
	25.2		0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	
	25.5		0,3	0,1	0,0	0,1	0,0	0,2	0,1	0,0	0,1	
	25.7		0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	
	25.9		0,4	0,3	0,1	0,2	0,0	0,3	0,2	0,0	0,1	
26			0,3	0,2	0,0	0,2	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	
27			1,7	1,3	0,1	1,3	0,0	1,6	1,0	0,2	0,0	
	27.1		0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	
	27.4		0,5	0,5	0,0	0,5	0,0	0,5	0,4	0,0	0,0	
28			2,5	2,1	0,3	1,9	0,0	1,5	0,9	0,2	0,5	
	28.2		0,2	0,2	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	
	28.3		0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	
	28.9		0,3	0,2	0,0	0,2	0,0	0,2	0,1	0,0	0,1	
29			0,8	0,5	0,0	0,5	0,0	0,7	0,5	0,2	0,1	
	29.1		0,4	0,1	0,0	0,1	0,0	0,3	0,3	0,2	0,0	

TABL. 19(72). GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a
W 2009 R. (dok.)
WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY BY POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES IN 2009(cont.)

Poziom Level of		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychód wody Income of water					Rozchód wody Outcome of water				
			ogółem total	z ujęć własnych from own intakes				z odwadniania zakładów górnictw oraz obiektów budowlanych from mine drainage and building constructions	razem total	zużycie na potrzeby zakładu consumption for plant's needs		
razem total	powierzchniowych surface	podziemnych underground		w tym do produkcji of which for production	w tym z sieci wodociągowej of which from water- line system	w hektometrach sześciennych in cubic hectometres	razem total			razem total	w tym z sieci wodociągowej of which from water- line system	
			30									5,3
	30.1		4,9	4,9	2,6	2,3	0,0	4,7	4,1	0,0	0,2	
	30.2		0,3	0,2	0,0	0,2	0,0	0,2	0,1	0,0	0,1	
31			0,3	0,2	0,1	0,2	0,0	0,3	0,2	0,0	0,0	
	31.0		0,3	0,2	0,1	0,2	0,0	0,3	0,2	0,0	0,0	
12												
18												
32			1,6	1,5	0,4	1,0	0,0	1,5	0,8	0,0	0,1	
33												
		SEKCJA D.....	6932,2	6905,6	6882,6	22,5	0,6	6886,4	6868,2	10,8	44,5	
		SECTION D										
35			6932,2	6905,6	6882,6	22,5	0,6	6886,4	6868,2	10,8	44,5	
	35.1		6643,6	6620,1	6607,4	12,7	0,0	6618,8	6614,4	9,6	24,6	
	35.3		288,4	285,3	275,2	9,5	0,6	267,4	253,6	1,2	19,9	
		SEKCJA E.....	42,9	9,9	5,0	4,9	0,0	29,8	29,6	0,4	11,4	
		SECTION E										
36			3,9	3,8	0,4	3,4	0,0	0,6	0,5	0,0	2,9	
37			9,8	5,8	4,6	1,3	0,0	0,3	0,2	0,1	8,3	
38			29,2	0,2	0,0	0,2	0,0	28,9	28,9	0,3	0,2	
	38.2		0,3	0,1	0,0	0,1	0,0	0,2	0,1	0,1	0,1	
39			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
		SEKCJA F.....	17,3	16,5	11,7	1,4	3,4	12,9	0,8	0,0	4,3	
		SECTION F										
41			1,6	1,2	0,0	1,2	0,0	0,8	0,1	0,0	0,7	
42			0,4	0,4	0,3	0,1	0,0	0,3	0,2	0,0	0,1	
43			15,3	14,9	11,4	0,1	3,4	11,8	0,4	0,0	3,5	
		SEKCJA G.....	2,7	2,4	0,7	1,6	0,0	2,2	1,9	0,3	0,4	
		SECTION G										
		SEKCJA O.....	4,1	3,8	0,0	3,7	0,0	3,8	0,0	0,0	0,4	
		SECTION O										
		SEKCJA Q.....	10,5	8,9	0,3	8,5	0,0	9,6	1,4	0,3	0,9	
		SECTION Q										
		POZOSTALE										
		SEKCJE.....	25,9	23,8	2,2	17,3	4,3	17,7	10,7	0,9	7,5	
		OTHER SECTIONS										

^a Patrz Aneks, str. 547

^a See Annex, page 547

TABL. 20(73). GOSPODAROWANIE WODĄ W SIECI WODOCIĄGOWEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
WATER MANAGEMENT IN WATER-LINE SYSTEM BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Długość sieci wodo- ciągowej rozdzielczej w km <i>Length of water-line distribution system in km</i>	Połączenia prowadzące do budynków mieszkal- nych ^a w tys. sztuk <i>Connections leading to residential buildings^a in thous. of units</i>	Miasta <i>Cities</i>		Pobór wody <i>Water</i>		Zużycie wody ^b <i>Water consumption^b</i>			
			obsłu- giane przez sieć wodo- ciągową served by water- line system	ludność korzysta- jąca z sieci wodo- ciągowej <i>population using water-line system</i>	ogółem <i>total</i>	w tym powierz- chinowej of which surface	ogółem <i>total</i>	w tym w gospo- darstwach domowych of which in households		
				w % lud- ności miast ogółem <i>in % of total population in cities</i>				razem <i>total</i>	na 1 mieszkańca miast w m ³ na rok <i>per capita in cities in m³ per year</i>	
			w tysią- cach in thou- sands	w hm ³ in hm ³	w hm ³ in hm ³	razem <i>total</i>	na 1 mieszkańca miast w m ³ na rok <i>per capita in cities in m³ per year</i>			
P O L S K A	267332,1	4849,3	895	22170,5	95,2	2067,3	649,1	1544,1	1194,7	35,3
POLAND										
Dolnośląskie	14110,8	298,1	91	1953,4	96,6	178,1	57,6	120,4	91,8	35,3
Kujawsko-pomorskie ...	21556,7	251,7	52	1207,6	96,1	114,6	20,9	88,8	68,2	34,0
Lubelskie	18871,5	338,9	41	941,5	93,8	87,7	-	68,7	57,4	32,1
Lubuskie	6143,1	120,1	42	614,7	95,7	52,0	3,8	38,0	30,3	32,7
Łódzkie	21483,3	360,2	43	1538,4	94,3	141,2	13,4	111,9	87,8	36,4
Małopolskie	17324,2	402,3	57	1525,3	93,9	158,8	105,4	116,6	88,7	37,9
Mazowieckie.....	39066,0	655,7	85	3067	90,9	299,1	146,8	236,6	185,5	40,2
Opolskie.....	6796,2	155,5	35	525,6	97,4	49,6	4,1	38,3	29,8	33,5
Podkarpackie.....	13139,6	285,5	47	793,5	91,9	83,1	42,8	59,9	46,6	30,6
Podlaskie.....	11937,5	174,8	38	686,5	95,9	58,2	7,6	45,2	36,9	30,6
Pomorskie	13794,0	237,2	42	1446	97,9	117,4	9,7	93,3	75,0	36,4
Śląskie.....	19867,9	554,2	71	3518	97,1	298,4	189,8	194,1	141,8	32,7
Świętokrzyskie.....	12143,1	221,9	31	544,6	94,9	56,4	1,5	42,2	31,3	31,5
Warmińsko-mazurskie .	13508,7	152,2	49	832,7	97,5	70,9	0,1	55,7	44,2	34,8
Wielkopolskie	28648,7	474,7	109	1848,6	96,6	202,8	22,4	156,0	120,1	36,3
Zachodniopomorskie	8940,8	166,4	62	1126,9	96,9	98,9	23,2	78,4	59,3	37,2

a Łącznie z połączeniami prowadzącymi do budynków zbiorowego zamieszkania. b Woda dostarczona odbiorcom przez sieć wodociągową.
a Including connections leading to collective accommodation facilities. b Water supplied to receivers by water-line system.

TABL. 21(74). WODY Z ODWADNIANIA ZAKŁADÓW GÓRNICZYCH ORAZ OBIEKTÓW BUDOWLANYCH I WODY ZASOLONE ORAZ ICH WYKORZYSTANIE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
WATERS FROM MINE DRAINAGE AND BUILDING CONSTRUCTIONS AND SALINE WATERS AND THEIR USE BY VOIVODSHIP IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Wody z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych <i>Waters from mine drainage and building constructions</i>				Wody zasolone ^a <i>Saline waters^a</i>			
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>			ogółem <i>total</i>	z tego <i>of which</i>		
		nadające się do wykorzystania <i>suitable for use</i>	w tym wykorzystane ^b <i>of which used^b</i>			ogółem <i>total</i>	odprowadzone do wód powierz- chinowych <i>discharged into surface waters</i>	zagospo- darowane <i>managed</i>
			razem <i>total</i>	w % nadających się do wykorzystania <i>in % of suitable for use</i>				
w dekametrach sześciennych <i>in cubic decimetres</i>				w dekametrach sześciennych <i>in cubic decimetres</i>				
P O L S K A	972418	741149	74876	10,1	204817	176032	28785	
POLAND								
Dolnośląskie	27483	12899	2974	23,1	37727	26051	11676	
Kujawsko-pomorskie.....	1279	1279	134	10,5	15674	15389	285	
Lubelskie	11699	11699	1549	13,2	-	-	-	
Łódzkie.....	-	-	-	-	-	-	-	
Małopolskie.....	275511	275293	1063	0,4	-	-	-	
Mazowieckie	170657	78434	28864	36,8	11534	11534	-	
Opolskie	1145	1145	582	50,8	-	-	-	
Podkarpackie	51470	50827	3333	6,6	-	-	-	
Podlaskie.....	9823	3617	3390	93,7	4173	4173	-	
Pomorskie.....	-	-	-	-	-	-	-	
Śląskie	155	155	155	100	52	52	-	
Świętokrzyskie	240843	123516	30115	24,4	135361	118537	16824	
Wielkopolskie.....	26989	26921	2540	9,4	260	260	-	
Zachodniopomorskie	-	-	-	-	-	-	-	

a Łącznie z wodami zasolonymi z odwadniania zakładów górniczych. b Użyte do produkcji w zakładzie bądź sprzedane lub przekazane.
a Including saline waters from mine drainage. b Used for production in a plant, sold or transferred.

TABL. 22(75). WODY ZASOLONE I ICH ZAGOSPODAROWANIE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
SALINE WATERS AND THEIR MANAGEMENT BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem total	Zagospodarowane Managed				Ładunek sumy jonów $Cl^- + SO_4^{2-}$ w wodach zasolonych Charge of sum of ions $Cl^- + SO_4^{2-}$ in saline waters		
		razem total	w tym metodami of which by methods of		ogółem total	odprowadzo- nych do wód powierzchni- owych discharged into surface waters	zagospoda- rowanych managed	
			utylicacji termicznej thermal treatment	recyrkulacji recirculation				
W DEKAMETRACH SZEŚCIENNYCH IN CUBIC DECAMETRES						W TONACH NA ROK IN TONNES PER YEAR		
P O L S K A	204817	176032	28785	1717	36	3359276	2869103	490173
POLAND								
Dolnośląskie	37727	26051	11676	-	-	600523	414505	186018
Kujawsko-pomorskie	15674	15389	285	285	-	886675	867502	19173
Małopolskie	11534	11534	-	-	-	50096	50096	-
Podkarpackie.....	4173	4173	-	-	-	21209	21209	-
Śląskie.....	52	52	-	-	-	43	43	-
Świętokrzyskie.....	135361	118537	16824	1432	36	1794726	1509744	284982
Wielkopolskie	260	260	-	-	-	5646	5646	-

TABL. 23(76). MELIORACJE PODSTAWOWE WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Stan w dniu 31 XII

PRIMARY MELIORATION BY VOIVODSHIPS

As of 31 XII

L A T A WOJEWÓDZTWA YEARS VOIVODSHIPS	Rzeki i kanały Rivers and canals		Wały Rollers		Pojemność użytkowa zbiorników wodnych w dam^3 Usable capacity of water reservoirs in dam^3	Stacje pomp odwadniająjących Drainage pump stations	
	długość length	w tym rzeki uregulowane of which regulated	długość length	obszar chroniony w tys ha protected area in thous. ha		liczba number	obszar oddziaływania w tys. ha area of interaction in thous. ha
P O L S K A	72577	37923	8148	1004,3	163408	609	571,4
POLAND							
1990							
1995	74462	38402	8392	1021,4	222749	589	535,7
2000	74717	39019	8448	1063,4	234743	585	576,6
2005	73900	40113	8469	1086,2	284971	572	596,9
2007	74125	40297	8481	1081,8	250071	584	599,2
2008	74111	40399	8509	1092,7	269703	585	599,6
2009	74060	40 411	8492	1093,3	270109	585	598,7
Dolnośląskie.....	6178	3 935	1333	155,0	4754	33	18,0
Kujawsko-pomorskie	3282	1 981	179	40,9	13690	29	41,6
Lubelskie.....	4876	3 477	199	27,3	66433	23	18,9
Lubuskie.....	3979	1 795	816	129,9	7041	44	77,8
Łódzkie	3822	2 285	162	10,6	12397	-	-
Małopolskie.....	3680	1 503	1016	108,5	420	23	37,0
Mazowieckie	7939	4 420	671	117,4	13829	25	70,0
Opolskie	2917	2 099	372	43,1	3791	4	5,0
Podkarpackie.....	3692	1 916	613	71,5	8840	6	4,6
Podlaskie	4224	3 017	31	7,7	59488	14	18,8
Pomorskie	4623	1 608	653	141,0	-	95	111,6
Śląskie.....	2335	1 473	340	20,2	4402	3	1,7
Świętokrzyskie	2551	1 309	347	50,1	5760	9	3,5
Warmińsko-mazurskie	6463	2 756	443	37,9	3654	93	43,3
Wielkopolskie	7053	3 555	766	76,7	57782	50	64,1
Zachodniopomorskie.....	6446	3 282	551	55,6	7828	134	83,1

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 24(77). MELIORACJE PODSTAWOWE WYMAGAJĄCE ODBUDOWY LUB MODERNIZACJI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R. Stan w dniu 31 XII
PRIMARY MELIORATION REQUIRING REBUILDING OR MODERNISATION BY VOIVODSHIPS IN 2009. As of 31 XII

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIP	Melioracje podstawowe Primary melioration					Powierzchnia użytków rolnych z urządzeniami wymagającymi odbudowy lub modernizacji Area of agricultural area with equipment requiring rebuilding or modernisation		
	rzeki rivers	wały rollers	zbiorniki w tys. m ³ reservoirs in thous. m ³	stacje pomp w sztukach pump stations in units	wydajność stacji pomp w l/s capacity of pump stations in l/s	ogółem total	w tym of which	
							grunty orne arable land	użytki zielone grassland
						w tysiącach hektarów in thousands of hectares		
P O L S K A	14109	3477	38732	171	240321	1422,3	852,7	569,6
POLAND								
Dolnośląskie	1533	638	-	8	6172	169,9	111,5	58,4
Kujawsko-pomorskie	1282	89	959	2	800	108,9	84,5	24,4
Lubelskie	1289	124	21187	2	2450	61,5	8,8	52,7
Lubuskie	918	368	-	10	44000	34,8	17,8	17,0
Łódzkie	371	53	-	-	-	46,4	28,6	17,9
Małopolskie	577	379	420	6	17979	8,0	5,6	2,4
Mazowieckie	1433	260	-	4	21150	82,2	23,4	58,8
Opolskie	691	55	-	3	2183	54,9	42,3	12,7
Podkarpackie	525	341	425	1	3760	13,2	8,0	5,2
Podlaskie	860	18	20	6	8498	85,3	12,2	73,2
Pomorskie	389	204	-	35	42110	111,6	71,1	40,5
Śląskie	495	140	707	-	-	51,8	37,8	14,0
Świętokrzyskie	119	139	1165	1	300	19,0	6,5	12,4
Warmińsko-mazurskie	1173	183	-	49	39325	188,2	122,3	65,9
Wielkopolskie	1788	367	6649	25	40794	301,8	227,8	74,1
Zachodniopomorskie	666	119	7200	19	10800	84,8	44,6	40,2

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 25(78). OBIEKTY MAŁEJ RETENCJI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW Stan w dniu 31 XII 2009 r.
SMALL RETENTION OBJECTS BY VOIVODSHIPS As of 31 XII 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIP	Liczba obiektów Number of objects	Pojemność w dam ³ Capacity in dam ³	W tym Of which						Powierz- chnia nawodnień w ha Area of irrigation in ha	
			piętrzenie jezior damming of lakes		sztuczne zbiorniki wodne artificial reservoirs		stawy rybne fishponds			budowle piętrzące objekty buildings damming objects
			objekty objects	dam ³	objekty objects	dam ³	objekty objects	dam ³		
P O L S K A	30631	705322,9	368	226290,8	3395	137648,9	7440	312299,5	18541	153009,6
POLAND										
Dolnośląskie	3840	155390,1	27	8984,2	298	27190,9	2333	110264,2	960	1728,8
Kujawsko-pomorskie	691	14151,0	73	12868,0	21	334,0	512	117,1	85	1899,1
Lubelskie	68	8446,1	1	65,0	24	7912,0	2	60,2	39	985,7
Lubuskie	4797	38137,0	84	16019,0	861	6245,0	515	15623,0	3269	29138,0
Łódzkie	681	12412,0	-	-	6	12397,0	-	-	675	2940,0
Małopolskie	850	4510,2	3	13,0	33	955,6	687	3541,2	58	-
Mazowieckie	4793	34262,8	2	1504,6	409	5249,9	200	23754,3	4090	24306,5
Opolskie	1013	34060,7	-	-	89	3336,5	701	30684,8	158	514,8
Podkarpackie	83	973,9	-	-	30	936,7	28	27,6	5	60,0
Podlaskie	288	1942,0	-	-	119	1595,0	35	108,0	111	1747,0
Pomorskie	69	16002,4	45	15340,1	7	134,7	4	14,8	10	812,6
Śląskie	1679	29334,5	-	-	82	578,6	801	26923,1	735	100,5
Świętokrzyskie	75	5103,5	-	-	31	4956,1	29	142,4	13	245,0
Warmińsko-mazurskie	2366	118396,7	67	87332,0	147	5898,1	244	23271,0	1752	11494,0
Wielkopolskie	6021	176086,3	38	64888,0	997	49350,9	1083	56020,2	3842	52926,6
Zachodniopomorskie	3317	56113,7	28	19276,9	241	10578,0	266	21747,6	2739	24111,0

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 26(79). NAWADNIANE UŻYTKI ROLNE I GRUNTY LEŚNE WEDŁUG SPOSOBU NAWADNIANIA I WOJEWÓDZTW W 2009 R.
IRRIGATED AGRICULTURAL LAND AND FOREST LAND BY IRRIGATION METHOD AND VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Powierzchnia nawadniana w ha <i>Irrigated area in ha</i>					Pobór wody ^a do nawadnień w dam ³ <i>Water withdrawal^a for irrigation in dam³</i>				
	ogółem <i>total</i>	według sposobu nawadniania <i>by irrigation method</i>				ogółem <i>total</i>	według sposobu nawadniania <i>by irrigation method</i>			
		podsiąk <i>ascent</i>	deszczow- nie <i>sprinkling machines</i>	zalew <i>flooding</i>	stokowe <i>declivity</i>		podsiąk <i>ascent</i>	deszczow- nie <i>sprinkling machines</i>	zalew <i>flooding</i>	sto- kowe <i>declivity</i>
P O L S K A POLAND	78863	72869	5813	73	108	96300	90652	5544	33	71
Dolnośląskie.....	361	221	140	-	-	344	298	46	-	-
Kujawsko-pomorskie	2767	2565	202	-	-	15343	14435	908	-	-
Lubelskie.....	7330	7307	23	-	-	4162	4152	10	-	-
Lubuskie.....	1356	609	747	-	-	1473	1262	211	-	-
Łódzkie	497	111	386	-	-	2719	888	1831	-	-
Małopolskie.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mazowieckie	13204	13204	-	-	-	27502	27502	-	-	-
Opolskie	1749	-	1749	-	-	1121	-	1121	-	-
Podkarpackie.....	1648	1648	-	-	-	3862	3862	-	-	-
Podlaskie	15322	15322	-	-	-	2468	2468	-	-	-
Pomorskie	7447	7418	29	-	-	8300	8288	12	-	-
Śląskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Świętokrzyskie.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Warmińsko-mazurskie	3261	3231	30	-	-	9119	9084	35	-	-
Wielkopolskie	22298	20367	1750	73	108	19257	17817	1336	33	71
Zachodniopomorskie.....	1623	866	757	-	-	630	596	34	-	-

a Łącznie z poborem ścieków.

a Including waste water withdrawal.

TABL. 27(80). NAWODNIENIA W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ UZUPEŁNIANIE STAWÓW RYBNYCH WEDŁUG WIELKOŚCI OBIEKTÓW
IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AND COMPLETION OF FISHPONDS BY SIZE OF OBJECTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
UŻYTKI ROLNE I GRUNTY LEŚNE AGRICULTURAL LAND AND FOREST LAND						
Powierzchnia nawadniana w tys. ha	99,1	77,9	80,0	80,7	78,9	Irrigated area in thous. ha
Obiekty nawadniane.....	821	706	752	663	617	<i>Irrigated objects</i>
o powierzchni w ha:						<i>with area in ha:</i>
20-25	113	115	133	98	104	20-25
26-50	244	221	256	217	187	26-50
51-100	216	177	173	157	138	51-100
101-200	128	105	105	99	101	101-200
201-500	91	67	62	69	62	201-500
501-750	13	7	8	9	10	501-750
751-1000	8	6	7	6	5	751-1000
1001 ha i więcej	8	8	8	8	10	<i>1001 ha and more</i>
Pobór wody w hm³	112,6	94,9	100,2	103,7	96,3	Water withdrawal in hm³
w tym ścieków	2,2	2,1	2,2	1,7	1,6	<i>of which waste water</i>
STAWY RYBNE FISHPONDS						
Powierzchnia napelniana w tys. ha	44,8	47,7	48,8	48,7	50,0	Filled area in thous. ha
Obiekty napelniane.....	688	743	768	779	782	<i>Filled objects</i>
o powierzchni w ha:						<i>with area in ha:</i>
10-25	253	273	291	299	294	10-25
26-50	183	194	201	205	204	26-50
51-75	78	88	86	93	95	51-75
76-100	53	65	61	61	62	76-100
101-150	67	67	71	59	65	101-150
151-200	21	24	25	27	25	151-200
201-500	25	25	26	28	30	201-500
501 ha i więcej	8	7	7	7	7	<i>501 ha and more</i>
Pobór wody w hm³	950,3	1008,1	1023,9	1046,9	1064,5	Water withdrawal in hm³

TABL. 28(81). NAWADNIANE UŻYTKI ROLNE I GRUNTY LEŚNE ORAZ NAPEŁNIANE STAWY RYBNE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
IRRIGATED AGRICULTURAL LAND AND FOREST LAND AND FILLED FISHPONDS BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Nawadniane użytki rolne i grunty leśne ^a <i>Irrigated agricultural land and forest land</i>	Napełniane stawy rybne ^b <i>Filled fishponds^b</i>		Pobór wody ^c <i>Water withdrawal^c</i>						
		razem total	w tym leśne of which forest	ogółem grand total	do nawodnień użytków rolnych i gruntów leśnych <i>for irrigation of agricultural land and forest land</i>			do napełniania stawów rybnych <i>for filling fishponds</i>		
					razem total	w tym ścieków of which waste water	na 1 ha per 1 ha	razem total	w tym leśnych of which forest	na 1 ha per 1 ha
		w hektarach <i>in hectares</i>			w dekametrach sześciennych <i>in cubic decametres</i>					
P O L S K A P O L A N D	78863	50011	3877	1160829	96300	1572	1,2	1064529	53447	21,3
Dolnośląskie.....	361	8697	605	171145	344	-	1,0	170801	7618	19,6
Kujawsko-pomorskie	2767	962	17	58718	15343	-	5,5	43375	450	45,1
Lubelskie.....	7330	7012	152	162684	4162	10	0,6	158522	4303	22,6
Lubuskie.....	1356	2447	825	40026	1473	54	1,1	38553	10198	15,8
Łódzkie	497	3043	131	78615	2719	195	5,5	75896	2267	24,9
Małopolskie.....	-	3148	43	76544	-	-	-	76544	430	24,3
Mazowieckie.....	13204	3352	58	98258	27502	-	2,1	70756	3343	21,1
Opolskie	1749	1799	1267	29454	1121	1020	0,6	28333	17233	15,7
Podkarpackie.....	1648	2835	-	60240	3862	-	2,3	56378	-	19,9
Podlaskie.....	15322	1561	198	23710	2468	-	0,2	21242	2243	13,6
Pomorskie	7447	95	-	10050	8300	-	1,1	1750	-	18,4
Śląskie.....	-	4349	511	75851	-	-	-	75851	4545	17,4
Świętokrzyskie.....	-	2851	-	86810	-	-	-	86810	-	30,4
Warmińsko-mazurskie	3261	1679	14	46809	9119	-	2,8	37690	144	22,4
Wielkopolskie	22298	4816	56	111984	19257	293	0,9	92727	673	19,3
Zachodniopomorskie.....	1623	1365	-	29931	630	-	0,4	29301	-	21,5

a Obiekty o powierzchni co najmniej 20 ha. b Obiekty o powierzchni co najmniej 10 ha. c Łącznie z poborem do nawodnień ścieków.
a Objects with the area of at least 20 ha. b Objects with the area of at least 10 ha. c Including withdrawal for waste water irrigation.

TABL. 29(82). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	9160,7	8981,5	9514,9	8807,6	8971,5	TOTAL
przemysłowe^b	7666,7	7707,9	8249,4	7553,2	7746,8	industrial^b
w tym wody chłodnicze	6659,2	6866,4	7364,0	6571,0	6773,5	of which cooling water
komunalne^c	1494,0	1273,6	1265,5	1254,4	1224,7	municipal^c
Ścieki wymagające oczyszczania	2501,5	2115,1	2150,9	2236,6	2198,0	Waste water requiring treatment
oczyszczane	2200,2	1929,4	2000,4	2077,0	2062,1	treated
mechanicznie.....	732,7	576,1	571,1	656,5	632,9	mechanically
chemicznie	131,2	109,0 ^d	109,0	99,3	96,4	chemically
biologicznie.....	875,9	501,8	487,2	383,4	367,1	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^e	460,4	742,5	833,0	937,6	965,8	with increased biogen removal ^e
nieoczyszczane	301,3	185,7	150,6	159,6	135,9	untreated
odprowadzone:						discharged
bezpośrednio z zakładów przemysłowych ...	50,8	52,1	59,2	74,6	92,2	directly from industrial plants
siecią kanalizacyjną	250,5	133,6	91,4	85,0	43,6	through sewerage system

a Odprowadzone do wód powierzchniowych. b Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych. c Patrz uwagi metodyczne do działu. d Dotyczy ścieków przemysłowych. e W przypadku wystąpienia zjawiska przed 1995 r. ścieki wykazywano jako oczyszczane biologicznie.

a Discharged into surface waters. b Including cooling water and polluted water from mine drainage and building constructions. c See methodological notes to the chapter. d Concerns industrial waste water. e If before 1995, waste water indicated as treated biologically.

TABL. 30(83). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE ODPROWADZONE BEZPOŚREDNIO DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M.....	7666,7	7707,9	8249,4	7553,2	7746,8	TOTAL
Wody chłodnicze.....	6659,2	6866,4	7364,0	6571,0	6773,5	Cooling water
Ścieki wymagające oczyszczenia^a.....	1007,5	841,5	885,4	982,2	973,3	Waste water requiring treatment^b
oczyszczane.....	956,8	789,4	826,2	907,6	881,1	treated
mechanicznie.....	647,9	526,2	560,2	653,3	631,4	mechanically
chemicznie.....	128,9	109,0	109,0	99,3	96,4	chemically
biologicznie.....	170,1	134,6	136,0	134,9	134,0	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	9,9	19,5	21,1	20,0	19,3	with increased biogen removal
nieoczyszczane.....	50,8	52,1	59,1	74,6	92,2	untreated

a Łącznie z zanieczyszczonymi wodami chłodniczymi i z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych.
a Including polluted cooling water and water from mine drainage and building constructions.

TABL. 31(84). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Grand total	Bezpośrednio z zakładów ^a Directly from plants ^a		Siecią kanalizacyjną through sewerage system
		razem total	w tym wody chłodnicze of which cooling water	
w hektometrach sześciennych in cubic hectometres				
P O L S K A.....	8971,5	7746,8	6773,5	1224,7
POLAND				
Dolnośląskie.....	223,7	124,3	49,0	99,5
Kujawsko-pomorskie.....	114,4	49,9	4,4	64,5
Lubelskie.....	150,3	100,0	77,3	50,3
Lubuskie.....	35,3	5,4	0,4	29,9
Łódzkie.....	128,7	34,8	0,1	93,8
Małopolskie.....	486,7	388,3	221,7	98,4
Mazowieckie.....	2583,8	2390,0	2354,7	193,8
Opolskie.....	95,6	66,6	2,2	29,0
Podkarpackie.....	201,3	149,7	129,9	51,6
Podlaskie.....	41,0	7,0	0,5	34,1
Pomorskie.....	168,7	88,8	42,0	80,0
Śląskie.....	371,9	221,9	2,1	150,0
Świętokrzyskie.....	1159,0	1129,8	1098,6	29,2
Warmińsko-mazurskie.....	65,3	18,8	16,1	46,5
Wielkopolskie.....	1709,4	1601,5	1518,1	107,8
Zachodniopomorskie.....	1436,3	1370,1	1256,3	66,2

a Łącznie z wodami chłodniczymi, wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi.

a Including cooling water, water from mine drainage and building structures as well as polluted precipitation water.

TABL. 32(85). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.

INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER REQUIRING TREATMENT^a BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIP	Ogółem <i>Grand total</i>	Oczyszczane <i>Treated</i>					Nieoczyszczane <i>Untreated</i>	
		razem <i>total</i>	mechanicznie <i>mechanically</i>	chemicznie ^b <i>chemically^b</i>	biologicznie <i>biologically</i>	z podwyższonym usuwaniami miogenów <i>with increased biogen removal</i>	razem <i>total</i>	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną <i>of which discharged through sewerage system</i>
w hektometrach sześciennych <i>in cubic hectometres</i>								
P O L S K A	2198,0	2062,1	632,9	96,4	367,1	965,8	135,9	43,6
POLAND								
Dolnośląskie	174,7	166,1	34,5	24,9	33,6	73,1	8,6	1,1
Kujawsko-pomorskie	110,0 ^c	112,0 ^c	17,3	0,9	41,1	52,8	.	.
Lubelskie	73,0	71,9	15,1	2,0	14,0	40,8	1,1	0,9
Lubuskie	34,8	33,3	0,9	0,7	11,0	20,7	1,5	1,3
Łódzkie	128,5	125,1	26,5	0,1	12,2	86,3	3,5	2,8
Małopolskie	265,0	264,2	148,6	3,3	21,5	90,8	.	.
Mazowieckie.....	229,2	204,8	3,8	5,3	63,8	132,0	24,4	23,9
Opolskie.....	93,4	80,6	48,0	0,3	6,5	25,9	12,8	0,2
Podkarpackie.....	71,5	69,8	9,9	6,0	16,1	37,7	1,7	0,7
Podlaskie.....	40,5	39,5	0,7	-	7,7	31,0	1,0	1,0
Pomorskie	126,7	125,2	6,2	2,6	49,2	67,2	1,5	0,9
Śląskie.....	369,8	319,9	147,7	19,8	30,2	122,2	49,9	6,2
Świętokrzyskie.....	60,5	46,8	12,1	2,3	19,0	13,4	.	.
Warmińsko-mazurskie	49,1	47,0	0,5	0,1	8,7	37,7	2,1	2,0
Wielkopolskie.....	191,3	186,2	77,4	0,4	19,6	88,8	5,1	4,5
Zachodniopomorskie	180,0	169,7	83,7	27,7	12,9	45,4	10,2	9,4

a Odprowadzone do wód lub do ziemi. *b* Dotyczy ścieków przemysłowych.

a Discharged into waters or into the ground. *b* Concerns industrial waste water.

TABL. 33(86) ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2009 R.

INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND BY REGIONAL BOARDS OF WATER MANAGEMENT IN 2009

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ REGIONAL BOARDS OF WATER MANAGEMENT	Ogółem <i>Grand total</i>	Oczyszczane <i>Treated</i>					Nieoczyszczane <i>Untreated</i>	
		razem <i>total</i>	mechanicznie <i>mechanically</i>	chemicznie ^a <i>chemically^a</i>	biologicznie <i>biologically</i>	z podwyższonym usuwaniami biogenów <i>with increased biogen removal</i>	razem <i>total</i>	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną <i>of which discharged through sewerage system</i>
W HEKTOMETRACH SZEŚCIENNYCH <i>IN CUBIC HECTOMETRES</i>								
P O L S K A	2198,0	2062,1	632,9	96,4	367,1	965,8	135,9	43,6
POLAND								
Gdańsk.....	217,5	219,6	6,7	3,5	87,6	121,9	.	.
Gliwice	493,4	441,9	283,7	21,8	26,6	109,8	51,5	6,1
Kraków	255,7	242,3	46,7	8,9	54,0	132,6	.	.
Poznań	357,9	347,6	123,3	0,8	41,1	182,5	10,3	7,1
Szczecin	176,1	166,0	83,7	27,7	11,9	42,7	10,1	9,3
Warszawa.....	415,1	385,7	21,1	7,3	98,0	259,2	29,5	28,4
Wrocław.....	282,3	259,1	67,7	26,4	48,0	117,0	23,2	2,6

a Dotyczy ścieków przemysłowych.

a Concerns industrial waste water.

TABL. 34 (87). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE DO WÓD^a WEDŁUG REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH W 2009 R.
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED INTO WATER^a BY HYDROGRAPHIC REGIONS IN 2009

REGIONY HYDROGRAFICZNE HYDROGRAPHIC REGIONS	Ogółem Grand total	Oczyszczone Treated					Nieoczyszczone Untreated			
		razem total	mecha- nicznie mecha- nically	chemi- cznie ^b chemi- cally ^b	biolo- gicznie bio- logi- cally	z podwyż- szonym usuwan- iem biogenów with increased biogen removal	razem total	odprowadzane discharged		
								z zakła- dów from plants	siecią kanali- zacyjną through sewerage system	
w hektometrach sześciennych in cubic hectometres										
O G Ó Ł E M.....	2198,0	2062,1	632,9	96,4	367,1	965,8	135,9	92,2	43,6	
TOTAL										
DORZECZE WISŁY.....	1094,6	1026,8	294,2	29,3	212,3	491,0	67,8	45,8	22,0	
WISŁA DRAINAGE BASIN										
Wisła od źródeł do ujścia Dunajca..... <i>Wisła from the source up to the Dunajec estuary</i>	451,5	425,1	246,0	12,8	33,6	132,7	26,4	25,7	0,7	
Dorzecze Dunajca..... <i>Dunajec drainage basin</i>	29,1	27,9	4,8	0,0	6,6	16,5	1,1	0,4	0,7	
Wisła od ujścia Dunajca do ujścia Wisłoki..... <i>Wisła from the Dunajec estuary up to the Wisłoka estuary</i>	43,4	35,0	11,3	2,3	16,6	4,8	.	10,7	.	
Dorzecze Wisłoki..... <i>Wisłoka drainage basin</i>	17,5	16,8	2,2	1,1	4,3	9,3	0,7	0,4	0,3	
Wisła od ujścia Wisłoki do ujścia Sanu..... <i>Wisła from the Wisłoka estuary up to the San</i>	18,3	12,8	2,8	4,9	1,8	3,3	5,5	5,4	0,1	
Dorzecze Sanu..... <i>San drainage basin</i>	46,3	45,2	5,4	0,1	11,5	28,4	1,1	0,6	0,5	
Wisła od ujścia Sanu do ujścia Wieprza..... <i>Wisła from the San estuary up to the Wieprz</i>	30,0	29,8	10,1	2,0	6,0	11,7	0,2	0,0	0,2	
Dorzecze Wieprza..... <i>Wieprz drainage basin</i>	39,2	38,5	5,6	0,0	6,6	26,3	0,7	0,1	0,6	
Wisła od ujścia Wieprza do ujścia Pilicy..... <i>Wisła from the Wieprz estuary up to the Pilica estuary</i>	19,5	19,4	1,6	0,1	15,6	2,1	0,1	0,0	0,1	
Dorzecze Pilicy..... <i>Pilica drainage basin</i>	15,9	15,1	0,1	0,1	5,3	9,6	0,8	0,4	0,4	
Wisła od ujścia Pilicy do ujścia Narwi..... <i>Wisła from the Pilica estuary up to the Narew estuary</i>	128,9	103,2	0,2	4,6	6,3	92,1	25,7	0,4	25,4	
Narew od źródeł do ujścia Biebrzy..... <i>Narew from the source up to the Biebrza estuary</i>	20,8	19,9	0,6	-	3,0	16,3	0,9	-	0,9	
Dorzecze Biebrzy..... <i>Biebrza drainage basin</i>	8,1	8,0	0,1	-	1,1	6,8	0,1	-	0,1	
Narew od ujścia Biebrzy do ujścia Bugu..... <i>Narew from the Biebrza estuary up to the Bug estuary</i>	26,0	25,7	1,6	0,1	10,3	13,7	0,4	0,0	0,3	
Dorzecze Bugu..... <i>Bug drainage basin</i>	29,0	28,4	0,3	-	5,1	23,1	0,6	0,1	0,4	
Narew od ujścia Bugu do ujścia Wisły..... <i>Narew from the Bug estuary up to the Wisła estuary</i>	19,5 ^b	20,1 ^b	0,0	-	7,9	12,3	.	-	.	
Wisła od ujścia Narwi do ujścia Bzury włącznie..... <i>Wisła from the Narew estuary up to and including the Bzura estuary</i>	29,1 ^b	29,8 ^b	0,2	0,0	7,3	22,3	.	0,0	.	
Wisła od ujścia Bzury do ujścia Drwęcy..... <i>Wisła from the Bzura estuary up to the Drwęca estuary</i>	32,1	31,7	0,3	1,3	20,9	9,2	0,4	0,0	0,3	
Dorzecze Drwęcy..... <i>Drwęca drainage basin</i>	10,8	10,5	0,1	-	5,3	5,1	0,3	0,1	0,2	
Wisła od ujścia Drwęcy do ujścia Brdy włącznie..... <i>Wisła from the Drwęca estuary up to and including the Brda estuary</i>	38,1 ^b	42,4 ^b	0,2	0,0	4,9	37,3	.	1,4	.	
Wisła od ujścia Brdy do ujścia do Morza Bałtyckiego..... <i>Wisła from the Brda estuary up to the Baltic Sea</i>	41,6	41,4	0,7	0,1	32,3	8,3	0,2	0,0	0,1	

TABL. 34(87). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE DO WÓD^a WEDŁUG REGIONÓW HYDROGRAFICZNYCH W 2009 R. (dok)
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED INTO WATERS^a BY HYDROGRAPHIC REGIONS IN 2009 (cont.)

REGIONY HYDROGRAFICZNE HYDROGRAPHIC REGIONS	Ogółem Grand total	Oczyszczone Treated					Nieoczyszczone Untreated			
		razem total	mecha- nicznie mecha- nically	chemi- cznie ^b chemi- cally ^b	biolo- gicznie biolo- gically	z podwyż- szonym usuwan- iem biogenów with increased biogen removal	razem total	odprowadzane discharged		
								z zakła- dów from plants	siecią kanali- zacyjną through sewerage system	
w hektometrach sześciennych in cubic hectometres										
DORZECZE ODRY	928,3	863,9	332,6	64,4	99,1	367,9	64,4	45,3	19,0	
ODRA DRAINAGE BASIN										
Odra od granicy Państwa do ujścia Nysy Kłodzkiej .. <i>Odra from the border of the country up to the Nysa Kłodzka estuary</i>	210,0	176,3	90,6	10,4	12,7	62,6	33,7	32,9	0,7	
Dorzecze Nysy Kłodzkiej	11,9	11,1	0,0	0,1	4,4	6,6	0,8	0,7	0,0	
<i>Nysa Kłodzka drainage basin</i>										
Odra od ujścia Nysy Kłodzkiej do ujścia Bobru	146,8	144,1	28,9	7,4	31,6	76,1	2,7	1,0	1,7	
<i>Odra from the Nysa Kłodzka estuary up to the Bóbr estuary</i>										
Dorzecze Bobru	27,8	19,9	0,0	0,6	3,7	15,5	7,8	7,2	0,6	
<i>Bóbr drainage basin</i>										
Odra od ujścia Bobru do ujścia Warty	29,2	29,2	6,1	17,4	2,6	3,0	0,1	-	0,1	
<i>Odra from the Bóbr estuary up to the Warta</i>										
Warta od źródeł do ujścia Proсны	209,6	206,4	101,7	0,5	13,9	90,3	3,3	0,9	2,4	
<i>Warta from the source up to the Prosna estuary</i>										
Dorzecze Proсны	13,3	12,2	0,4	-	1,5	10,3	1,1	0,1	1,0	
<i>Prosna drainage basin</i>										
Warta od ujścia Proсны do ujścia Noteci	72,3	69,1	2,0	0,2	11,3	55,6	3,2	0,4	2,8	
<i>Warta from the Prosna estuary up to the Noteć estuary</i>										
Dorzecze Noteci	49,1	46,6	18,5	0,1	10,0	18,0	2,6	1,8	0,8	
<i>Noteć drainage basin</i>										
Warta od ujścia Noteci do ujścia do Odry	11,4	11,3	0,7	-	3,6	7,0	0,1	-	0,1	
<i>Warta from the Noteć estuary up to the Odra</i>										
Odra od ujścia Warty do ujścia do Zalewu Szczecińskiego	146,9	137,8	83,5	27,7	3,7	22,8	9,1	0,3	8,8	
<i>Odra from the Warta estuary up to the Szczecin Bay</i>										
DORZECZA RZEK PRZYMORZA	169,8	166,1	6,2	2,6	55,0	102,3	3,7	1,0	2,6	
DRAINAGE BASINS OF COASTAL RIVERS										
Zlewnia Zalewu Szczecińskiego (bez dorzecza Odry) <i>Szczecin Bay catchment basin (excluding Odra drainage basin)</i>	2,8	2,7	0,1	-	0,4	2,2	0,0	0,0	0,0	
Dorzecze rzek Pomorza Zachodniego do ujścia Wisły	93,8	91,7	3,3	2,6	11,1	74,7	2,2	1,0	1,2	
<i>Drainage basin of rivers in Western Pomerania up to the Wisła estuary</i>										
Zlewnia Zalewu Wiślanego (bez dorzecza Wisły)	53,2	52,8	2,5	0,0	39,0	11,3	0,4	0,0	0,4	
<i>Szczecin Bay catchment basin (excluding Odra drainage basin)</i>										
Dorzecze Pregoly	20,0	18,9	0,3	-	4,5	14,1	1,1	0,0	1,1	
<i>Pregola drainage basin</i>										
POZOSTAŁE DORZECZA	5,3	5,3	-	-	0,7	4,5	0,0	0,0	0,0	
OTHER DRAINAGE BASINS										
Dorzecze Niemna	4,1	4,1	-	-	0,4	3,6	0,0	-	0,0	
<i>Niemen drainage basin</i>										
Dorzecze Dniestru	0,3	0,3	-	-	-	0,3	0,0	-	0,0	
<i>Dniestr drainage basin</i>										
Dorzecze Dunaju	0,4	0,4	-	-	0,3	0,1	0,0	-	0,0	
<i>Dunaj drainage basin</i>										
Dorzecze Łaby	0,5	0,5	-	-	-	0,5	-	0,0	-	
<i>Łaba drainage basin</i>										

a Lub do ziemi. b Dotyczy ścieków przemysłowych.
a Or into the ground. b Concerns industrial waste water.

TABL. 35(88). MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚCIEKAMI W 2009 R.
CITIES WITH HIGH WASTE WATER THREAT IN 2009

MIASTA CITIES	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi <i>Industrial and municipal waste water requiring treatment discharged into waters or into the ground</i>								
	ogółem <i>total</i>	oczyszczane <i>treated</i>					nieoczyszczane <i>untreated</i>		
		razem <i>total</i>	mecha- nicznie <i>mecha- nically</i>	chemi- cznie ^a <i>chemically^a</i>	biolo- gicznie <i>biologically</i>	z podwyż- szonym usuwan- iem m- iog- genów with increased biogen removal	razem <i>total</i>	odprowadzone <i>discharged</i>	
								bezpośrednio z zakładów przemysłowych <i>directly from industrial plants</i>	siecią kanalizacji miejskiej <i>through sewerage system</i>
w dekametrach sześciennych <i>in cubic decimetres</i>									
P O L S K A POLAND	2197999	2062135	632942	96363	367067	965763	135864	92219	43645
	w tym MIASTA of which CITIES								
R A Z E M TOTAL	1791570	1698368	436250	91528	273289	897301	93202	59133	34069
	w tym 198 miast o dużej skali zagrożenia środowiska ściekami które odprowadziły 70,9% krajowej ilości ścieków wymagających oczyszczania oraz 64,7% ścieków nie oczyszczonych <i>of which 198 cities with high waste water threat that have discharged 70,9%</i> <i>of national waste water requiring treatment and 64,7% of untreated waste water</i>								
R A Z E M TOTAL	1558582	1470693	433999	89578	185690	761426	87889	56829	31060
Bukowno.....	125619	125618	122662	2721	235	-	1	-	1
M .st. Warszawa.....	111933	85876	7	4590	508	80771	26057	8	26057
Police.....	109403	109403	80536	27412	-	1455	-	-	-
Kraków.....	47383 ^b	52817 ^b	1041	-	1140	50636	.	74	.
Łódź.....	46526	46461	7	-	47	46407	65	65	65
Jaworzno.....	39419	39257	36232	515	91	2419	162	67	162
Kwidzyn.....	37268	37268	2387	-	34881	-	-	-	-
Wrocław.....	34853	34853	2218	149	12198	20288	-	-	-
Poznań.....	34516	34341	1580	72	164	32525	175	11	175
Katowice.....	33242	24607	10366	13	1789	12439	8635	5912	8635
Sosnowiec.....	29044	23745	15109	-	111	8525	5299	5299	-
Bytom.....	28531	26959	10525	9797	193	6444	1572	1572	-
Gdańsk.....	27153	26859	2477	2517	1191	20674	294	159	294
Bogatynia.....	24392	24392	6139	17436	146	671	.	-	.
Szczecin.....	21130	12251	227	117	1628	10279	8879	347	8879
Świecie.....	20929	20928	-	-	20928	-	1	-	1
Bydgoszcz.....	18669 ^c	23423 ^c	146	-	199	23078	.	1353	.
Lędziny.....	18542	18458	17797	-	541	120	.	84	.
Lublin.....	18279	18279	-	-	-	18279	.	-	.
Płock.....	17082	16992	267	515	16155	55	90	-	90
Zabrze.....	16111	15790	9188	-	332	6270	321	279	321
Dąbrowa Górnicza.....	14973	14914	9437	305	1906	3266	59	59	59
Ruda Śląska.....	14776	13304	8346	-	71	4887	1472	1173	1472
Białystok.....	14519	13736	135	-	-	13601	783	-	783
Puławy.....	14515	14491	8905	1972	1647	1967	24	-	24
Gliwice.....	13122	9707	1901	64	332	7410	.	3415	.
Gdynia.....	12807	12583	435	73	-	12075	224	75	224
Tarnów.....	12746	12469	4417	-	1359	6693	277	275	277
Częstochowa.....	11744	11689	1250	-	2	10437	55	39	55
Strzelce Opolskie.....	11656	1013	-	-	-	1013	10643	10643	10643
Inowrocław.....	11602	10627	7528	-	-	3099	975	975	975
Bielsko-Biała.....	11580	11523	865	31	206	10421	57	57	57
Radom.....	11080	11080	-	-	11080	-	.	-	.
Kielce.....	10438 ^b	13822 ^b	-	-	13654	168	.	-	.
Toruń.....	10381 ^b	10439 ^b	-	-	161	10278	.	43	.
Rzeszów.....	10251	10062	974	-	248	8840	189	189	189
Olsztyn.....	9988	9242	325	-	-	8917	746	-	746
Tychy.....	9779 ^b	9920 ^b	46	1423	747	7704	.	-	.
Siemianowice Śląskie.....	9760	2829	-	-	-	2829	6931	6931	6931

TABL. 35(88). MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚCIEKAMI W 2009 R. (cd.)
CITIES WITH HIGH WASTE WATER THREAT IN 2009. (cont.)

MIASTA CITIES	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi <i>Industrial and municipal waste water requiring treatment discharged into waters or into the ground</i>								
	ogółem <i>total</i>	oczyszczone <i>treated</i>					nieoczyszczone <i>untreated</i>		
		razem <i>total</i>	mechani- cznie <i>mechani- cally</i>	chemi- cznie ^a <i>chemically^a</i>	biolo- gicznie <i>biologically</i>	z podwyż- szonym usuwan- iem miogenów <i>with increased biogen removal</i>	razem <i>total</i>	odprowadzane <i>discharged</i>	
								bezpośrednio z zakładów przemysłowych <i>directly from industrial plants</i>	siecią kanalizacji miejskiej <i>through sewerage system</i>
w dekametrach sześciennych <i>in cubic decimetres</i>									
Libiąż.....	9483	9483	8839	-	344	300	-	-	-
Mysłowice.....	9459	7072	5930	43	1060	39	2387	-	2387
Ostrołęka.....	9196	9196	1484	44	5061	2607	-	-	-
Pabianice.....	8989	7374	-	-	-	7374	1615	29	1615
Janikowo.....	8215	8213	8213	-	-	-	2	-	2
Włocławek.....	7862	7862	-	753	-	7109	-	-	-
Trzebinia.....	7816	7734	6092	-	39	1603	82	45	82
Bieruń.....	7788	7708	19	6081	715	893	-	138	-
Oświęcim.....	7478	7207	-	-	-	7207	271	271	271
Opole.....	7071	7071	616	-	-	6455	-	-	-
Knurów.....	6794	6727	5316	-	516	895	67	-	67
Kędzierzyn-Koźle.....	6623	6623	2336	-	1013	3274	-	-	-
Legnica.....	6604	6548	-	2237	535	3776	56	56	-
Czerwonka-Leszczyny....	6546	1931	1432	-	499	-	-	4615	-
Rybnik.....	6465	6424	1834	-	321	4269	41	-	41
Stalowa Wola.....	6428	6428	4117	-	-	2311	-	-	-
Elbląg.....	6326	6287	79	49	-	6159	39	6	39
Brzeg Dolny.....	6316	6227	-	-	6227	-	89	89	-
Jelenia Góra.....	6125	6125	-	-	-	6125	-	-	-
Głogów.....	6038	6038	6	3514	-	2518	-	-	-
Koszalin.....	5952	5952	-	-	-	5952	-	-	-
Gorzów Wielkopolski.....	5821	5821	730	-	41	5050	-	-	-
Zielona Góra.....	5420	5420	-	-	-	5420	-	-	-
Rydułtowy.....	5408	4975	4314	-	-	661	433	433	433
Piekary Śląskie.....	5219	4992	3212	-	1780	-	227	-	227
Ślupsk.....	4818	4818	-	-	-	4818	-	-	-
Nowa Dęba.....	4733	4732	210	4088	-	434	1	-	1
Grudziądz.....	4658	4649	104	-	4545	-	9	-	9
Kalisz.....	4579	4566	74	-	-	4492	13	-	13
Chorzów.....	4551	4522	-	-	4522	-	29	-	29
Konin.....	4550	4452	980	239	242	2991	98	-	98
Stogard Gdański.....	4477	4364	-	-	2452	1912	113	-	113
Wałbrzych.....	4432	4430	-	-	-	4430	2	-	2
Łaziska Górne.....	4390	3245	2436	-	809	-	1145	952	1145
Czechowice-Dziedzice.....	4210	2378	504	35	872	967	1832	1808	1832
Turek.....	3880	3880	1380	-	122	2378	-	-	-
Kostrzyn nad Odrą.....	3776	3769	-	-	2442	1327	7	-	7
Jastrzębie-Zdrój.....	3691	3691	147	-	171	3373	-	-	-
Mielec.....	3672 ^b	3852 ^b	436	21	604	2791	-	-	-
Nowy Sącz.....	3645	3645	196	-	129	3320	-	-	-
Piła.....	3569	3569	1	-	-	3568	-	-	-
Tarnobrzeg.....	3518	3518	1114	815	-	1589	-	-	-
Sandomierz.....	3515	921	-	-	-	921	2594	2594	2594
Siedlce.....	3513	3513	-	-	-	3513	-	-	-
Ostrów Wielkopolski.....	3467	2731	5	-	7	2719	736	96	736
Dębica.....	3440	3405	1144	-	84	2177	-	35	-
Łomża.....	3378	3363	18	-	992	2353	15	14	15
Piotrków Trybunalski.....	3354	3318	11	-	-	3307	36	34	36
Suwałki.....	3349	3349	-	-	-	3349	-	-	-

TABL. 35(88). MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚCIEKAMI W 2009 R. (cd.)
CITIES WITH HIGH WASTE WATER THREAT IN 2009. (cont.)

MIASTA CITIES	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi <i>Industrial and municipal waste water requiring treatment discharged into waters or into the ground</i>								
	ogółem <i>total</i>	oczyszczane <i>treated</i>					nieoczyszczane <i>untreated</i>		
		razem <i>total</i>	mecha- nicznie <i>mecha- nically</i>	chemi- cznie ^a <i>chemically^a</i>	biolo- gicznie <i>biologically</i>	z podwyż- szonym usuwaniam miogenów <i>with increased biogen removal</i>	razem <i>total</i>	odprowadzone <i>discharged</i>	
								bezpośrednio z zakładów przemysłowych <i>directly from industrial plants</i>	siecią kanalizacji miejskiej <i>through sewerage system</i>
w dekametrach sześciennych <i>in cubic decametres</i>									
Skawina.....	3314	3314	2175	-	-	1139	-	-	-
Kołobrzeg.....	3311	3311	-	-	-	3311	-	-	-
Ostrowiec Świętokrzyski..	3303	3302	530	-	-	2772	1	-	1
Stargard Szczeciński.....	3165	3163	-	-	-	3163	2	-	2
Lubin.....	3100	3100	31	-	-	3069	-	-	-
Świdnica.....	3089	3089	-	-	-	3089	-	-	-
Brzeszcze.....	3025	330	-	-	-	330	2695	2695	2695
Przemysł.....	2905	2905	9	-	7	2889	-	-	-
Leszno.....	2905	2833	-	-	-	2833	72	-	72
Jasło.....	2881	2558	-	38	773	1747	323	323	323
Pruszków.....	2833	2744	-	-	-	2744	89	-	89
Tomaszów Mazowiecki....	2771	2702	-	-	11	2691	69	45	69
Kutno.....	2734	2636	98	-	-	2538	98	-	98
Zamość.....	2691	2691	-	-	-	2691	-	-	-
Elk.....	2670	2572	-	-	-	2572	98	-	98
Gniezno.....	2664	2608	-	-	-	2608	56	-	56
Będzin.....	2636	2587	246	554	-	1787	49	49	-
Chełm.....	2537	2537	6	-	17	2514	-	-	-
Nowogrodzic.....	2537	110	25	-	85	-	2427	2427	2427
Racibórz.....	2532	2436	-	192	46	2198	96	96	-
Starachowice.....	2524	2524	-	-	-	2524	-	-	-
Ciechanów.....	2466	2466	-	-	-	2466	-	-	-
Ząbki.....	2447	2447	-	-	-	2447	-	-	-
Tczew.....	2358	2358	-	-	-	2358	-	-	-
Świnoujście.....	2342	2311	71	-	20	2220	31	31	31
Krosno.....	2322	2239	67	-	-	2172	83	82	83
Skierzwice.....	2312	2274	-	-	-	2274	38	-	38
Legionowo.....	2280 ^b	2291 ^b	-	-	-	2291	-	-	-
Zawiercie.....	2268	2268	384	-	-	1884	-	-	-
Żywiec.....	2256	2256	280	-	-	1976	-	-	-
Bełchatów.....	2227	2136	-	-	-	2136	91	90	91
Sopot.....	2192	2192	-	-	-	2192	-	-	-
Radomsko.....	2185	2161	-	31	-	2130	24	-	24
Brzeg.....	2145	2145	311	-	-	1834	-	-	-
Piaseczno.....	2133 ^b	2868 ^b	-	-	-	2868	-	-	-
Żary.....	2127	2106	-	647	170	1289	21	-	21
Nysa.....	2090	2090	-	-	-	2090	-	-	-
Skarżysko-Kamienna.....	2079	2060	111	-	-	1949	19	-	19
Łowicz.....	2065	2033	-	-	-	2033	32	8	32
Świętochłowice.....	2047	2020	-	-	2020	-	27	-	27
Zakopane.....	2022	2020	-	-	1104	916	2	-	2
Koło.....	2000	1975	1	-	176	1798	25	12	25
Tarnowskie Góry.....	1998	1964	-	70	1894	-	-	34	-
Biała Podlaska.....	1995	1995	-	-	-	1995	-	-	-
Łuków.....	1978	1978	16	-	-	1962	-	-	-
Myszków.....	1971	1745	-	-	918	827	226	226	226
Zgierz.....	1970	1927	-	-	7	1920	43	-	43
Zduńska Wola.....	1954	1934	84	-	13	1837	20	-	20
Jarosław.....	1885	1885	-	-	4	1881	-	-	-

TABL. 35(88). MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚCIEKAMI W 2009 R. (dok.)
CITIES WITH HIGH WASTE WATER THREAT IN 2009. (cont.)

MIASTA CITIES	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi <i>Industrial and municipal waste water requiring treatment discharged into waters or into the ground</i>								
	ogółem <i>total</i>	oczyszczane <i>treated</i>					nieoczyszczane <i>untreated</i>		
		razem <i>total</i>	mecha- nicznie <i>mecha- nically</i>	chemi- cznie ^a <i>chemically^a</i>	biolo- gicznie <i>biologically</i>	z podwyż- szonym usuwaniam miogenów <i>with increased biogen removal</i>	razem <i>total</i>	odprowadzane <i>discharged</i>	
								bezpośrednio z zakładów przemysłowych <i>directly from industrial plants</i>	siecią kanalizacji miejskiej <i>through sewerage system</i>
w dekametrach sześciennych <i>in cubic decimetres</i>									
Wejherowo.....	1876	1856	10	-	-	1846	20	11	20
Kęty.....	1842	1842	968	167	-	707	-	-	-
Nowy Targ.....	1834	1454	-	-	-	1454	380	-	380
Wysokie Mazowieckie....	1832	1831	-	-	-	1831	1	-	1
Świdnik.....	1825	1824	270	7	128	1419	1	-	1
Cieszyn.....	1764	1764	13	-	55	1696	.	-	.
Żory.....	1758	1758	-	2	-	1756	-	-	-
Lębork.....	1746 ^b	1747 ^b	-	-	-	1747	.	-	.
Ława.....	1736	1644	2	-	-	1642	92	87	92
Sieradz.....	1732	1732	28	-	-	1704	-	-	-
Chrzanów.....	1709	1709	-	-	-	1709	-	-	-
Gostyń.....	1692	1629	-	-	296	1333	63	-	63
Mragowo.....	1689	1688	-	-	-	1688	1	-	1
Malbork.....	1688	1688	-	-	-	1688	-	-	-
Bolesławiec.....	1687	1687	-	-	-	1687	-	-	-
Rumia.....	1684	1684	-	-	-	1684	-	-	-
Oleśnica.....	1671	1669	1	-	-	1668	2	-	2
Sanok.....	1665	1665	20	-	70	1575	.	-	.
Giżycko.....	1630	1629	-	-	-	1629	1	-	1
Bielsk Podlaski.....	1627	1627	441	-	209	977	-	-	-
Szczecinek.....	1612	1602	-	-	-	1602	10	-	10
Nowa Sól.....	1581	1457	34	-	1423	-	124	-	124
Gorlice.....	1549	1511	349	4	23	1135	38	-	38
Sokołów Podlaski.....	1541	1531	-	-	-	1531	10	-	10
Hajnówka.....	1533	1533	-	-	-	1533	-	-	-
Chojnice.....	1525	1509	5	-	1504	-	16	-	16
Ostróda.....	1510	1508	-	-	-	1508	2	-	2
Konstancin-Jeziorna.....	1498	1498	-	-	1498	-	.	-	.
Mińsk Mazowiecki.....	1487	1487	53	-	-	1434	-	-	-
Zdzieszowice.....	1478	1478	-	-	-	1478	-	-	-
Grajewo.....	1474	1474	64	-	-	1410	.	-	.
Otwock.....	1462	1436	-	-	-	1436	26	-	26
Warka.....	1457 ^b	1484 ^b	-	-	-	1484	.	9	.
Żyrardów.....	1455	1448	-	-	1448	-	7	7	7
Bochnia.....	1455	1455	-	225	17	1213	-	-	-
Leżajsk.....	1445	1383	-	-	-	1383	62	62	62
Chełmża.....	1440 ^b	1574 ^b	17	-	1439	118	.	-	.
Wołomin.....	1437	1437	-	-	1437	-	.	-	.
Ryki.....	1433	1012	-	-	1012	-	421	-	421
Brzesko.....	1418	1418	-	-	1418	-	-	-	-
Sochaczew.....	1409 ^b	1436 ^b	28	-	65	1343	.	-	.
Zgorzelec.....	1394	1394	-	-	-	1394	-	-	-
Brodnica.....	1374	1374	-	-	1374	-	.	-	.
Kraśnik.....	1371	1371	-	-	73	1298	.	-	.
Grodzisk Mazowiecki.....	1361	1361	-	-	1361	-	.	-	.
Pruszcz Gdański.....	1343	1266	33	-	-	1233	77	75	77

^a Dotyczy ścieków przemysłowych. ^b Większa ilość ścieków oczyszczanych od odprowadzonych – patrz „Uwagi metodyczne” do działu 3.

^a Concerns industrial waste water. ^b Larger volume of waste water treated than discharged – see methodological notes to chapter 3.

TABL. 36(89). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
TREATED AND UNTREATED INDUSTRIAL WASTE WATER BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIP	Ścieki odprowadzone ^{a)} Waste water discharged ^{a)}				W tym ścieki wymagające oczyszczenia odprowadzone bezpośrednio do wód lub do ziemi Of which waste water requiring treatment discharged directly into waters or into the ground						
	ogółem total	bezpośrednio do wód lub do ziemi directly into waters or into the ground		zawierające substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego containing substances especially harmful to water environment	razem total	oczyszczone treated					nie oczy- szcza- ne untreated
		razem total	w tym wody chłodni- cze of which cooling water			razem total	mecha- nicznie mecha- nically	chemi- cznie chemi- cally	biolo- gicznie biolo- gically	z podwyż- szonym usuwa- niem biogenów with increased biogen removal	
w hektometrach sześciennych in cubic hectometres											
P O L S K A ..... POLAND	7851,7	7746,8	6773,5	251,4	973,3	881,1	631,4	96,4	134,0	19,3	92,2
Dolnośląskie	126,8	124,3	49,0	8,7	75,3	67,8	34,5	24,9	8,0	0,4	7,5
Kujawsko-pomorskie ..	57,2	49,9	4,4	22,0	45,5	42,2	16,9	0,9	22,6	1,9	3,2
Lubelskie	106,4	100,0	77,3	0,2	22,7	22,6	15,0	2,0	5,1	0,5	0,2
Lubuskie	8,5	5,4	0,4	0,5	4,9	4,8	0,9	0,7	3,2	0,0	0,2
Łódzkie	42,3	34,8	0,1	0,6	34,7	34,0	26,5	0,1	6,5	1,0	0,7
Małopolskie	398,7	388,3	221,7	9,0	166,5	161,9	148,5	3,3	4,6	5,5	4,6
Mazowieckie.....	2402,9	2390,0	2354,7	14,0	35,4	34,9	3,7	5,3	24,3	1,6	0,5
Opolskie.....	68,7	66,6	2,2	1,7	64,4	51,8	47,9	0,3	1,2	2,4	12,6
Podkarpackie.....	155,8	149,7	129,9	9,5	19,8	18,9	9,9	6,0	2,8	0,2	1,0
Podlaskie.....	10,6	7,0	0,5	0,2	6,4	6,4	0,7	—	3,0	2,7	0,0
Pomorskie	96,7	88,8	42,0	36,5	46,8	46,1	6,2	2,6	37,1	0,3	0,6
Śląskie.....	236,1	221,9	2,1	41,2	219,8	176,1	147,4	19,8	8,7	0,1	43,7
Świętokrzyskie.....	1132,4	1129,8	1098,6	0,1	31,3	15,2	12,1	2,3	0,6	0,2	16,1
Warmińsko-mazurskie	24,8	18,8	16,1	0,8	2,6	2,5	0,5	0,1	1,0	0,9	0,1
Wielkopolskie.....	1610,6	1601,5	1518,1	1,6	83,5	82,9	77,2	0,4	3,8	1,4	0,6
Zachodniopomorskie...	1373,4	1370,1	1256,3	105,0	113,8	112,9	83,4	27,7	1,5	0,4	0,8

a Łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych - dane obejmują również wody chłodnicze używane przez elektrownie w zbiornikowych układach chłodzenia skraplaczy turbin.

a Including polluted water from mine drainage and building constructions – data include also cooling water used by power plants in tank cooling systems of turbine condensers.

TABL. 37(90). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI Z UZDROWISK W 2009 R.
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND FROM HEALTH RESORTS IN 2009

UZDROWISKA HEALTH RESORTS	Ogółem w dam ³ Total in dam ³	Ścieki komu- nalne Municipal waste water	Oczyszczone Treated				Nieoczyszczone Untreated		
			razem total	mecha- nicznie mecha- nically	chemi- cznie chemi- cally	biologicznie i z podwyższonym usuwaniam biogenów biologically and with increased biogen removal	razem w dam ³ total in dam ³	odprowadzane discharged	
								bezpośrednio z zakładów przemysłowych directly from industrial plants	siecią kanalizacyjną through sewerage system
w % ogółem in % of grand total						w % razem in % of total			
Augustów.....	1172,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Busko-Zdrój.....	1339,0	89,3	81,1	9,9	-	71,2	253,0	-	100
Ciechocinek.....	882,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Duszniki-Zdrój.....	287,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Goczałkowice-Zdrój ^{a)}	463,0	97,2	97,2	-	-	97,2	13,0	100	-
Gołdap.....	453,0	100,0	99,8	-	-	99,8	1,0	-	100
Horyniec ^{a)}	178,0	80,3	80,3	-	-	80,3	35,0	100	-
Inowrocław.....	11602,0	26,7	91,6	64,9	-	26,7	975,0	100	-
Iwonicz-Zdrój.....	226,0	94,2	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Jedlina-Zdrój.....	111,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Kamień Pomorski.....	402,0	97,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Kołobrzeg.....	3311,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Konstancin Jeziorna.....	1498,0	63,8	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Krasnobród.....	81,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Krynica.....	849,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Kudowa-Zdrój.....	546,0	97,1	97,1	-	-	97,1	16,0	100	-
Lądek-Zdrój.....	316,0	100,0	97,5	-	-	97,5	8,0	-	100
Muszyzna.....	233,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Nałęczów.....	380,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Piwniczna.....	126,0	80,2	100,0	-	9,5	90,5	-	-	-
Polanica-Zdrój.....	428,0	88,6	99,5	-	11,0	88,6	2,0	100	-
Połczyn-Zdrój.....	585,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Rabka Zdrój.....	459,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Rymanów-Zdrój.....	95,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Solec-Zdrój ^{a)}	66,0	100,0	83,3	-	-	83,3	11,0	-	100
Sopot.....	2192,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Supraśl.....	109,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Szczawnica.....	237,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Szczawno-Zdrój.....	298,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-
Świeradów-Zdrój.....	236,0	90,7	100,0	0,4	-	99,6	-	-	-
Świnoujście.....	2342,0	93,6	98,7	3,0	-	95,6	31,0	100	-
Ustka.....	1078,0	97,9	99,7	-	-	99,7	3,0	100	-
Ustroń.....	781,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	-

a Dane liczbowe dotyczą terenu gminy.

a Data concern gminas.

TABL. 38(91). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2009 R. (dok.)
TREATED AND UNTREATED INDUSTRIAL WASTE WATER BY POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES IN 2009 (cont.)

Poziom		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ścieki odprowadzone ^b Discharged waste water ^b	W tym ścieki wymagające oczyszczenia odprowadzane bezpośrednio do wód lub do ziemi Of which waste water requiring treatment discharged directly into waters or into the ground							nieoczyszczone untreated
działu division	grupy group			razem total	oczyszczone treated					z podwyższonym usuwanieniem biogenów with increased biogen removal	
					razem total	mechanicznie mechanically	chemicznie chemically	biologicznie biologically			
				w hektometrach sześciennych in cubic hectometres							
16	16.2		3,8 3,8	1,6 1,6	1,5 1,5	0,6 0,6	0,7 0,7	0,3 0,3	0,0 0,0	0,0 0,0	
		klasa 16.21 ..... class 16.21	3,3	1,4	1,4	0,5	0,7	0,2	0,0	0,0	
17	17.1		80,7 63,6	65,7 59,2	65,3 58,9	2,7 2,7	0,0 0,0	62,6 56,2	0,0 0,0	0,3 0,2	
	17.2		17,1	6,5	6,4	0,0	0,0	6,4	0,0	0,1	
19	19.1		23,0 4,4	21,3 2,8	21,3 2,8	2,1 0,0	4,1 0,3	14,0 1,3	1,2 1,2	0,0 0,0	
	19.2		18,6	18,6	18,6	2,1	3,8	12,7	0,0	0,0	
20	20.1		254,5 252,4	152,4 150,9	150,7 149,6	107,4 107,3	31,6 31,3	8,4 8,1	3,3 2,9	1,8 1,3	
		klasa 20.13 ..... class 20.13	17,1	16,9	15,9	15,5	0,4	0,0	0,0	1,0	
		klasa 20.14 ..... class 20.14	14,3	9,7	9,5	2,3	0,0	6,2	1,0	0,1	
		klasa 20.15 ..... class 20.15	206,9	121,5	121,3	89,5	30,2	1,6	0,0	0,2	
	20.2		0,3	0,3	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	
	20.3		0,5	0,3	0,3	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	
	20.4		0,4	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	
	20.5		0,9	0,9	0,5	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4	
21	21.1		4,0 0,6	2,7 0,0	2,7 0,0	0,1 0,0	0,0 0,0	2,6 0,0	0,0 0,0	0,0 0,0	
	21.2		3,4	2,7	2,7	0,1	0,0	2,6	0,0	0,0	
22	22.1		5,3 4,5	2,4 1,7	1,8 1,5	1,5 1,4	0,0 0,0	0,3 0,1	0,0 0,0	0,6 0,2	
	22.2		0,8	0,7	0,3	0,1	0,0	0,2	0,0	0,4	
23	23.1		62,7 4,8	58,4 3,2	39,9 0,6	39,2 0,4	0,0 0,0	0,6 0,2	0,2 0,0	18,5 2,7	
	23.4		1,1	0,6	0,6	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	
	23.5		42,3	41,1	27,4	27,1	0,0	0,1	0,1	13,7	
		klasa 23.51 ..... class 23.51	15,4	14,3	3,0	2,8	0,0	0,1	0,1	11,2	
		klasa 23.52 ..... class 23.52	27,0	26,9	24,4	24,3	0,0	0,1	0,0	2,5	
	23.6		1,5	1,3	0,3	0,1	0,0	0,1	0,0	1,0	
24	24.1		146,2 15,5	140,3 12,3	140,1 12,3	136,2 12,3	3,7 0,0	0,2 0,0	0,0 0,0	0,2 0,1	
	24.2		0,2	0,2	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	
	24.3		0,4	0,3	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	
	24.4		127,7	127,4	127,4	123,8	3,5	0,1	0,0	0,0	
		klasa 24.43 ..... class 24.43	126,0	125,9	125,9	122,7	3,2	0,0	0,0	0,0	
		klasa 24.44 ..... class 24.44	0,5	0,3	0,3	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	

TABL. 38(91). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2009 R. (dok.)
TREATED AND UNTREATED INDUSTRIAL WASTE WATER BY POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES IN 2009 (cont.)

Poziom		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ścieki odpro-wadzone ^b Dis- charged waste water. ^b	W tym ścieki wymagające oczyszczania odprowadzane bezpośrednio do wód lub do ziemi <i>Of which waste water requiring treatment discharged directly into waters or into the ground</i>						
działu divi sion	grupy group			razem total	oczyszczone treated					nieoczysz- czane untreated
					razem total	mechanicznie mechanically	chemicz- nie chemically	biologicznie biologically	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów with increased biogen removal	
41		SEKCJA F ..... SECTION F	11,1	10,2	7,3	2,8	4,1	0,4	0,0	2,9
42			1,2	0,5	0,4	0,0	0,0	0,3	0,0	0,2
43			0,3	0,3	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
			9,5	9,3	6,6	2,5	4,1	0,0	0,0	2,7
		SEKCJA G ..... SECTION G	10,0	9,0	1,4	0,1	0,0	0,5	0,8	7,6
		SEKCJA O ..... SECTION O	4,0	1,4	1,2	0,1	0,0	1,1	0,0	0,1
		SEKCJA Q ..... SECTION Q	9,8	1,5	1,2	0,2	0,1	0,9	0,0	0,2
		POZOSTAŁE SEKCJE ..... OTHER SECTIONS	31,8	23,7	22,4	19,6	0,3	2,3	0,2	1,3

^a Patrz Aneks, Str. 547. ^b Łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, dane obejmują również wody chłodnicze używane przez elektrownie ciepłone w zbiornikowych układach skraplaczy turbin.

^a See Annex, page 547. ^b Including polluted water from mine drainage and building constructions – data also include cooling water used by power plants in tank cooling systems of turbine condensers.

TABL. 39(92). ZAKŁADY^a WEDŁUG WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW
PLANTS^a BY WASTE WATER TREATMENT PLANTS POSSESSED

ZAKŁADY	2000	2005	2007	2008	2009	PLANTS
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	2697	2283	2191	2018	2025	100,0 TOTAL
Posiadające oczyszczalnię	1238	1004	950	885	894	44,1 With waste water treatment plants
o wystarczającej przepustowości.....	1115	910	861	792	788	38,9 with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości	123	94	89	93	106	5,2 with insufficient capacity
Bez oczyszczalni ścieków	1459	1279	1241	1133	1131	55,9 Without waste water treatment plants
odprowadzające ścieki do:						discharging waste water into:
wód lub do ziemi ^b	261	165	161	166	151	7,5 waters or into the ground ^b
kanalizacji lub do ziemi.....	1198	1114	1080	967	980	48,4 sewerage system or into the ground
w tym wyposażone w podczyszczalnie ścieków.....	528	482	473	446	432	21,3 of which equipped with waste water treatment plants

^a Zróżnicowane kryteria ustalania badanej zbiorowości do 1985 r. i od 1986 r. podano w uwagach metodycznych. ^b do wód powierzchniowych.

^a Diverse criteria of establishing the surveyed group since up to 1985 and since 1986 are given in methodological notes. ^b into surface water.

TABL. 40(93). ZAKŁADY WEDŁUG WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW I WOJEWÓDZTW W 2009 R.
PLANTS BY WASTE WATER TREATMENT PLANTS POSSESSED AND VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem total	Odprowadzające ścieki Discharging waste water					
		bezpośrednio do wód lub do ziemi wymagające oczyszczenia directly into waters or into the ground requiring treatment					do sieci kanalizacyjnej (bez oczyszczalni) into sewerage system (without waste water treatment plant)
		razem total	wyposażone w oczyszczalnie ścieków equipped with waste water treatment plants			bez oczyszczalni ścieków without waste water treatment plant	
			razem total	o wystarczającej przepustowości with sufficient capacity	o niewystarczającej przepustowości with insufficient capacity		
P O L S K A.....	2025	1045	894	788	106	151	980
POLAND							
Dolnośląskie	100	63	54	46	8	9	37
Kujawsko-pomorskie.....	93	51	40	36	4	11	42
Lubelskie	142	66	62	60	2	4	76
Lubuskie	85	35	29	29	–	6	50
Łódzkie.....	175	92	73	69	4	19	83
Małopolskie.....	118	73	63	56	7	10	45
Mazowieckie	275	130	117	112	5	13	145
Opolskie	48	35	30	25	5	5	13
Podkarpackie	98	70	59	52	7	11	28
Podlaskie	77	26	26	25	1	–	51
Pomorskie.....	144	53	40	31	9	13	91
Śląskie	202	143	115	86	29	28	59
Świętokrzyskie	76	40	32	25	7	8	36
Warmińsko-mazurskie...	87	25	22	19	3	3	62
Wielkopolskie.....	204	99	90	84	6	9	105
Zachodniopomorskie	101	44	42	33	9	2	57

**TABL. 41(94). ZAKŁADY ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA BEZPOŚREDNIO DO WÓD
LUB DO ZIEMI W 2009 R.**
**PLANTS DISCHARGING WASTE WATER REQUIRING TREATMENT DIRECTLY INTO WATERS OR INTO THE
GROUND IN 2009**

ZAKŁADY PLANTS	Zakłady odprowadzające ścieki do wód lub do ziemi Plants discharging waste water into waters or into the ground		Ścieki wymagające oczyszczenia Waste water requiring treatment		
	wymagające oczyszczenia requiring treatment	nieoczyszczane untreated	razem total	w tym nieoczyszczane of this untreated	
			w hektometrach sześciennych in cubic hectometres	w % razem in % of total	
O G Ó Ł E M.....	1045	257	973,3	92,2	9,5
TOTAL					
Odprowadzające ścieki wymagające oczyszczenia w ilości: Discharging waste water requiring treatment in the amount of:					
40 dam ³ /rok i mniej.....	511	127	7,3	1,3	18,3
40 dam ³ /year and less					
41 – 100.....	194	43	12,2	1,9	15,6
101 – 200.....	104	28	14,9	2,3	15,5
201 – 500.....	89	17	27,8	4,1	14,9
501 – 1000.....	38	9	28,4	6,3	22,3
1001 – 5000.....	65	19	148,4	35,0	23,6
5001 – 10000.....	24	11	167,5	30,5	18,2
10001 dam ³ /rok i więcej.....	20	3	566,9	10,7	1,9
10001 dam ³ /year and more					

TABL. 42(95). ŁADUNKI ZANIECZYSZCZEŃ W ŚCIEKACH KOMUNALNYCH ODPROWADZONYCH PO OCZYSZCZENIU DO WÓD LUB DO ZIEMI^a
POLLUTANT LOAD IN MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED AFTER TREATMENT INTO WATERS OR INTO THE GROUND^a

LATA YEARS	BZT ₅	ChZT	Zawiesina Suspension	Azot ogólny Nitrogen	Fosfor ogólny Phosphorus
	w tys. ton na rok in thous. tonnes per year				
2000.....	57,7	149,9	61,0	36,8	5,1
2005.....	27,2	101,5	36,1	28,2	2,7
2007.....	17,1	86,1	25,2	24,2	2,2
2008.....	13,5	76,0	18,9	21,4	1,7
2009.....	11,7	73,3	18,2	21,1	1,2

a Do 1998 r. odprowadzone do wód powierzchniowych.

a Up to 1998 discharged into surface water.

TABL. 43(96). ŚCIEKI OCZYSZCZANE PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WEDŁUG STOPNIA REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ
TREATED INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER BY THE DEGREE OF POLLUTANT REDUCTION

LATA RODZAJE ZANIECZYSZCZEŃ YEARS POLLUTANT TYPES	Ogółem ścieki oczyszczane Total treated waste water	O stopniu redukcji zanieczyszczeń With the degree of pollutant reduction of							95,1% i więcej 95.1% and more
		nie określonym (brak analiz) not defined (analyses not available)	30,0% i mniej 30.0%	30,1- 50,0	50,1- 60,0	60,1- 75,0	75,1- 90,0	90,1- 95,0	

O G Ó Ł E M w hm³
TOTAL in hm³

BZT ₅	2000	2200,2	520,0	162,2	86,2	45,0	136,3	186,6	272,0	792,0
	2005	1929,4	468,3	134,5	64,3	8,2	15,5	51,3	147,0	1040,3
	2007	2059,5	510,5	108,9	14,7	16,9	20,5	91,7	117,6	1119,6
	2008	2151,6	464,8	203,2	38,5	44,6	34,8	40,3	70,5	1180,1
	2009	2062,1	569,0	81,6	50,4	36,7	27,4	50,9	73,2	1172,8
ChZT	2000	2200,2	538,2	129,0	76,9	148,6	127,3	368,4	546,7	265,3
	2005	1929,4	292,9	221,0	98,5	19,1	20,2	267,2	547,2	463,2
	2007	2059,5	321,9	192,9	51,6	24,7	55,7	288,4	495,2	569,9
	2008	2151,6	438,6	64,9	29,8	13,3	54,9	174,1	477,5	824,0
	2009	2062,1	339,6	203,9	14,9	9,7	76,2	301,5	422,1	694,3
Zawiesina Suspension	2000	2200,2	391,6	81,4	123,5	57,2	177,8	422,4	436,0	510,4
	2005	1929,4	387,6	36,0	68,3	34,3	86,9	166,9	353,8	795,5
	2007	2059,5	403,1	14,8	44,6	47,3	53,0	226,3	300,5	910,7
	2008	2151,6	384,6	37,5	13,3	23,8	45,5	130,1	150,0	1292,2
	2009	2062,1	421,9	32,5	39,8	10,2	107,3	63,0	214,1	1173,3

TABL. 43(96). ŚCIEKI OCZYSZCZANE PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WEDŁUG STOPNIA REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ (dok.)
TREATED INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER BY THE DEGREE OF POLLUTANT REDUCTION (cont.)

LATA RODZAJE ZANIECZYSZCZEŃ YEARS POLLUTANT TYPES	Ogółem ścieki oczyszczane Total treated waste water	O stopniu redukcji zanieczyszczeń With the degree of pollutant reduction of								
		nie określonym (brak analiz) <i>not defined (analyses not available)</i>	30,0% i mniej 30,0% and less	30,1- 50,0	50,1- 60,0	60,1- 75,0	75,1- 90,0	90,1- 95,0	95,1% i więcej 95.1% and more	
ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE w hm³ <i>INDUSTRIAL WASTE WATER in hm³</i>										
BZT ₅	2000	956,8	496,6	129,3	72,0	11,0	35,4	66,5	61,1	84,9
	2005	789,4	448,4	133,7	22,4	2,5	9,6	27,5	42,8	102,4
	2007	885,4	490,5	107,6	14,0	10,9	13,3	33,1	68,8	88,1
	2008	982,2	442,2	201,6	36,1	43,3	23,7	27,8	29,0	103,8
	2009	881,1	538,2	81,3	49,6	36,3	24,2	14,0	46,3	91,1
ChZT	2000	956,8	498,4	93,9	56,4	62,2	71,5	82,7	34,6	57,2
	2005	789,4	273,3	219,1	57,1	12,0	9,5	146,1	36,1	36,0
	2007	885,4	302,6	191,4	42,8	23,7	44,0	99,2	82,8	39,7
	2008	982,2	416,3	63,5	27,8	7,4	43,4	99,2	47,1	203,0
	2009	881,1	309,7	202,7	14,0	8,5	57,1	228,0	27,9	33,2
Zawiesina Suspension	2000	956,8	367,5	48,5	44,7	55,0	129,8	153,9	66,1	91,2
	2005	789,4	368,5	32,5	30,3	31,8	72,5	71,1	78,8	103,8
	2007	885,4	381,0	14,2	42,8	46,6	43,7	112,2	27,7	158,0
	2008	982,2	359,5	35,8	12,3	22,8	40,3	83,3	38,0	315,7
	2009	881,1	388,9	31,8	39,0	8,9	101,7	31,4	50,0	229,5
ŚCIEKI KOMUNALNE w hm³ <i>MUNICIPAL WASTE WATER in hm³</i>										
BZT ₅	2000	1243,4	23,4	32,9	14,2	34,0	100,9	120,1	210,9	707,1
	2005	1140,0	19,9	0,8	41,9	5,7	5,9	23,8	104,2	937,9
	2007	1174,1	20,0	1,3	0,7	6,0	7,2	58,6	48,8	1031,5
	2008	1169,4	22,6	1,6	2,4	1,3	11,1	12,5	41,5	1076,3
	2009	1181,0	30,8	0,3	0,8	0,4	3,2	36,9	26,9	1081,7
ChZT	2000	1243,4	39,8	35,1	20,5	86,4	55,8	285,7	512,1	208,1
	2005	1140,0	19,6	1,9	41,4	7,1	10,7	121,1	511,1	427,2
	2007	1174,1	19,3	1,5	8,8	1,0	11,7	189,2	412,4	530,2
	2008	1169,4	22,3	1,4	2,0	5,9	11,5	74,9	430,4	621,0
	2009	1181,0	29,9	1,2	0,9	1,2	19,1	73,5	394,2	661,1
Zawiesina Suspension	2000	1243,4	24,1	32,9	78,8	2,2	48,0	268,5	369,9	419,2
	2005	1140,0	19,1	3,5	38,0	2,5	14,4	95,8	275,0	691,7
	2007	1174,1	22,1	0,6	1,8	0,7	9,3	114,1	272,8	752,7
	2008	1169,4	25,1	1,7	1,0	1,0	5,2	46,8	112,0	976,5
	2009	1181,0	33,0	0,7	0,8	1,3	5,6	31,6	164,1	943,8

TABL. 44(97). SIEĆ KANALIZACYJNA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
SEWERAGE SYSTEM BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIP	Długość sieci kanalizacyjnej ^a w km <i>Length of sewerage system^a in km</i>	Połączenia prowadzące do budynków miesz- kalnych ^b w tys. sztuk <i>Connections leading to residential buildings^a in thous. of units</i>	Miasta <i>Cities</i>			Ścieki odprowadzone w hm ³ <i>Discharged waste water in hm³</i>
			obsługiwane przez sieć kanalizacyjną served by sewerage system	ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej <i>population using sewerage system</i>		
				w tysiącach in thousands	w % ludności miast ogółem in % of total urban population	
P O L S K A..... POLAND	100201,5	2184,0	892	19971,3	85,8	1224,7
Dolnośląskie	7918,9	163,2	91	1723,5	85,3	99,5
Kujawsko-pomorskie ...	6044,5	123,6	52	1104,8	87,9	64,5
Lubelskie	4099,4	93,9	41	861,6	85,8	50,3
Lubuskie	2565,1	52,7	42	558,2	86,9	29,9
Łódzkie	4480,1	106,6	43	1361,9	83,5	93,8
Małopolskie	9487,1	199,6	59	1369,4	84,3	98,4
Mazowieckie.....	9695,4	241,2	85	2875,5	85,2	193,8
Opolskie.....	2874,5	71,0	35	471,3	87,4	29,0
Podkarpackie.....	11182,0	188,1	47	728,4	84,4	51,6
Podlaskie.....	2410,4	71,2	38	636,6	88,9	34,1
Pomorskie	7308,1	149,5	42	1375,0	93,1	80,0
Śląskie.....	10300,3	247,9	70	2937,1	81,0	150,0
Świętokrzyskie.....	3040,7	70,9	31	480,9	83,8	29,2
Warmińsko-mazurskie .	4540,0	71,7	49	789,7	92,4	46,5
Wielkopolskie	9032,3	231,8	105	1646,6	86,1	107,8
Zachodniopomorskie ...	5222,7	101,0	62	1051,0	90,4	66,2

a Ogólnospławnej i na ścieki gospodarcze. b Łącznie z połączeniami prowadzącymi do budynków zbiorowego zamieszkania.
a Main sewerage system. b Including connections leading to collective accommodation facilities.

**TABL. 45(98). ŚCIEKI ODPROWADZONE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ OCZYSZCZANE I NIEOCZYSZCZANE WEDŁUG
WOJEWÓDZTW W 2009 R.**
**TREATED AND UNTREATED WASTE WATER DISCHARGED THROUGH SEWERAGE SYSTEM BY VOIVODSHIPS
IN 2009**

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIP	Ogółem Total	Oczyszczone <i>Treated</i>				Nie- oczy- szczone <i>Untreated</i>	Oczyszczone <i>Treated</i>		Nie- oczy- szczone <i>Untreated</i>
		razem total	mecha- nicznie mecha- nically	biolo- gicznie biologi- cally	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów with increased biogen removal		razem total	w tym biologicznie i z podwyż- szonym usuwaniam biogenów of which biologically and with increased biogen removal	
P O L S K A..... TOTAL	1224,7	1181,0	1,5	233,0	946,5	43,6	96,4	96,3	3,6
Dolnośląskie	99,5	98,3	0,0	25,6	72,7	1,1	98,9	98,8	1,1
Kujawsko-pomorskie	64,5 ^a	69,8 ^a	0,4	18,5	50,8	.	.	.	.
Lubelskie	50,3	49,3	0,1	8,9	40,3	0,9	98,1	98,0	1,9
Lubuskie	29,9	28,5	0,0	7,8	20,7	1,3	95,5	95,5	4,5
Łódzkie	93,8	91,0	-	5,7	85,3	2,8	97,0	97,0	3,0
Małopolskie	98,4 ^a	102,3 ^a	0,1	16,9	85,3	.	.	.	.
Mazowieckie.....	193,8	170,0	0,0	39,5	130,4	23,9	87,7	87,7	12,3
Opolskie.....	29,0	28,8	0,0	5,3	23,5	0,2	99,3	99,2	0,7
Podkarpackie.....	51,6	50,9	0,1	13,3	37,5	0,7	98,6	98,5	1,4
Podlaskie.....	34,1	33,0	-	4,7	28,3	1,0	97,0	97,0	3,0
Pomorskie	80,0	79,1	0,0	12,1	66,9	0,9	98,9	98,8	1,1
Śląskie.....	150,0	143,8	0,3	21,4	122,1	6,2	95,9	95,7	4,1
Świętokrzyskie.....	29,2 ^a	31,6 ^a	-	18,3	13,2	.	.	.	.
Warmińsko-mazurskie	46,5	44,5	-	7,7	36,8	2,0	95,7	95,7	4,3
Wielkopolskie	107,8	103,3	0,2	15,7	87,4	4,5	95,8	95,7	4,2
Zachodniopomorskie	66,2	56,8	0,3	11,5	45,1	9,4	85,8	85,3	14,2

TABL. 46(99). MIASTA I OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW W MIASTACH W 2009 R.

Stan w dniu 31 XII

CITIES AND WASTE WATER TREATMENT PLANTS IN CITIES IN 2009

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009								SPECIFICATION
	ogółem total	miasta o liczbie ludności cities with the number of population of							
		poni- żej 2000 below 2000	2000- -4999	5000- -9999	10000- -19999	20000- -49999	50000- -99999	100000 i więcej 100000 and more	
Miasta	897	49	262	186	180	134	47	39	Cities
obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków.....	887	48	255	186	178	134	47	39	served by sewerage system
w tym:									of which:
mechaniczne	3	1	1	1	-	-	-	-	mechanically
biologiczne	417	39	191	103	52	23	5	4	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	467	8	63	82	126	111	42	35	with increased biogen removal
nie obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków	10	1	7	-	2	-	-	-	not served by sewerage system
Oczyszczalnie ścieków obsługujące miasta	909	46	234	168	179	123	56	103	Waste water plants servicing cities
w tym:									of which:
mechaniczne.....	11	1	1	2	1	-	-	6	mechanical
biologiczne	487	40	190	107	60	29	14	47	biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	411	5	43	59	118	94	42	50	with increased biogen removal
Ludność w miastach korzystająca z oczyszczalni ścieków:									Population in cities using waste water treatment plants:
w tysiącach.....	20506,8	62,8	694,9	1116,9	2330,0	3870,7	2949,4	9482,1	in thousands
w tym z oczyszczalni:									of which waste water treatment plants
mechanicznych.....	25,5	1,4	3,0	9,2	0,5	-	-	11,4	mechanical
biologicznych	3629,1	50,1	506,3	582,5	610,5	609,6	264,1	1006,0	biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	16852,1	11,4	185,5	525,0	1719,1	3261,1	2685,4	8464,7	with increased biogen removal
w % ogółu ludności danej grupy miast.....	88,1	77,4	79,7	83,7	88,2	92,3	92,1	11,5	in % of total population in a given group of cities

**TABL. 47(100). MIASTA OBSŁUGIWANE PRZEZ OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW WEDŁUG REGIONÓW
HYDROGRAFICZNYCH W 2009 R**
CITIES SERVED BY WASTE WATER TREATMENT PLANTS BY HYDROGRAPHIC REGIONS IN 2009

REGIONY HYDROGRAFICZNE HYDROGRAPHIC REGIONS	Miasta (stan z 31.XII.) Cities (as of 31 XII)					Oczyszczalnie ścieków obsługujące miasta Waste water treatment plants servicing cities			
	ogółem total	w tym obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków of which served by waste water treatment plants				razem total	mecha- niczne me- chanical	biolo- giczne biolo- gical	z podwyż- szonym usuwaniam biogenóww with increased biogen removal
		razem total	mecha- niczne mecha- nical	biolo- giczne biolo- gical	z podwyż- szonym usuwaniam biogenóww with increased biogen removal				
O G Ó Ł E M..... TOTAL	897	885	3	418	464	909	11	487	411
DORZECZE WISŁY..... WISŁA DRAINAGE BASIN	424	423	1	216	206	439	5	244	190
Wisła od źródeł do ujścia Dunajca..... <i>Wisła from the source up to the Dunajec estuary</i>	71	71	-	33	38	97	2	51	44
Dorzecze Dunajca..... <i>Dunajec drainage basin</i>	18	18	-	12	6	22	-	15	7
Wisła od ujścia Dunajca do ujścia Wisłoki..... <i>Wisła from the Dunajec estuary up to the Wisłoka estuary</i>	16	16	-	9	7	14	-	8	6
Dorzecze Wisłoki..... <i>Wisłoka drainage basin</i>	11	11	1	4	6	14	1	7	6
Wisła od ujścia Wisłoki do ujścia Sanu..... <i>Wisła from the Wisłoka estuary up to the San estuary</i>	7	7	-	3	4	7	-	3	4
Dorzecze Sanu..... <i>San drainage basin</i>	37	37	-	18	19	36	-	20	16
Wisła od ujścia Sanu do ujścia Wieprza..... <i>Wisła from the San estuary up to the Wieprz estuary</i>	22	22	-	13	9	20	-	13	7
Dorzecze Wieprza..... <i>Wieprz drainage basin</i>	19	19	-	10	9	19	-	12	7
Wisła od ujścia Wieprza do ujścia Pilicy..... <i>Wisła from the Wieprz estuary up to the Pilica estuary</i>	8	8	-	6	2	8	-	6	2
Dorzecze Pilicy..... <i>Pilica drainage basin</i>	20	20	-	14	6	22	-	16	6
Wisła od ujścia Pilicy do ujścia Narwi..... <i>Wisła from the Pilica estuary up to the Narew estuary</i>	14	14	-	6	8	14	-	6	8
Narew od źródeł do ujścia Biebrzy..... <i>Narew from the source up to the Biebrza estuary</i>	14	14	-	7	7	12	-	7	5
Dorzecze Biebrzy..... <i>Biebrza drainage basin</i>	10	10	-	4	6	9	-	4	5
Narew od ujścia Biebrzy do ujścia Bugu..... <i>Narew from the Biebrza estuary up to the Bug estuary</i>	22	22	-	8	14	20	-	9	11
Dorzecze Bugu..... <i>Bug drainage basin</i>	27	27	-	11	16	27	-	11	16
Narew od ujścia Bugu do ujścia Wisły..... <i>Narew from the Bug estuary up to the Wisła estuary</i>	20	19	-	11	8	12	-	9	3
Wisła od ujścia Narwi do ujścia Bzury włącznie . <i>Wisła from the Narew estuary up to and including the Bzura estuary</i>	27	27	-	10	17	23	-	7	16
Wisła od ujścia Bzury do ujścia Drwęcy..... <i>Wisła from the Bzdura estuary up to the Drwęca estuary</i>	19	19	-	16	3	22	-	18	4
Dorzecze Drwęcy..... <i>Drwęca drainage basin</i>	15	15	-	10	5	12	-	10	2

**TABL. 47(100). MIASTA OBSŁUGIWANE PRZEZ OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW WEDŁUG REGIONÓW
 HYDROGRAFICZNYCH W 2009 R (cd.)**
CITIES SERVED BY WASTE WATER TREATMENT PLANTS BY HYDROGRAPHIC REGIONS IN 2009 (cont.)

REGIONY HYDROGRAFICZNE HYDROGRAPHIC REGIONS	Miasta (stan z 31.XII.) Cities (as of 31 XII)					Oczyszczalnie ścieków obsługujące miasta Waste water treatment plants servicing cities			
	ogółem total	w tym obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków of which served by waste water treatment plants				razem total	mecha- niczne me- chanical	biolo- giczne biolo- gical	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów with increased biogen removal
		razem total	mecha- niczne mecha- nical	biolo- giczne biolo- gical	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów with increased biogen removal				
Wisła od ujścia Drwęcy do ujścia Brdy włącznie <i>Wisła from the Drwęca estuary up to and including the Brda estuary</i>	11	11	-	4	7	15	1	6	8
Wisła od ujścia Brdy do ujścia do Morza Bałtyckiego..... <i>Wisła from the Brda estuary up to the Baltic Sea</i>	16	16	-	7	9	14	1	6	7
DORZECZE ODRY ..... ODRA DRAINAGE BASIN	385	375	2	165	208	398	6	207	185
Odra od granicy Państwa do ujścia Nysy Kłodzkiej..... <i>Odra from the border of the country up to the Nysa Kłodzka estuary</i>	47	47	-	19	28	72	2	41	29
Dorzecze Nysy Kłodzkiej..... <i>Nysa Kłodzka drainage basin</i>	20	20	-	9	11	13	-	7	6
Odra od ujścia Nysy Kłodzkiej do ujścia Bobru .. <i>Odra from the Nysa Kłodzka estuary up to the Bóbr estuary</i>	89	83	-	32	51	79	-	36	43
Dorzecze Bobru..... <i>Bóbr drainage basin</i>	28	26	-	10	16	31	1	14	16
Odra od ujścia Bobru do ujścia Warty	12	12	-	8	4	12	-	8	4
<i>Odra from the Bóbr estuary up to the Warta estuary</i>									
Warta od źródeł do ujścia Prosny.....	44	43	-	19	24	46	-	23	23
<i>Warta from the source up to the Prosna estuary</i>									
Dorzecze Prosny	12	12	-	3	9	8	-	4	4
<i>Prosna drainage basin</i>									
Warta od ujścia Prosny do ujścia Noteci.....	52	51	-	24	27	46	-	23	23
<i>Warta from the Prosna estuary up to the Noteć estuary</i>									
Dorzecze Noteci.....	53	53	1	29	23	53	1	31	21
<i>Noteć drainage basin</i>									
Warta od ujścia Noteci do ujścia do Odry.....	6	6	-	3	3	7	-	4	3
<i>Warta from the Noteć estuary up to the Odra</i>									
Odra od ujścia Warty do ujścia do Zalewu Szczecińskiego	22	22	1	9	12	31	2	16	13
<i>Odra from the Warta estuary up to the Szczecin Bay</i>									
DORZECZA RZEK PRZYMORZA ..... DRAINAGE BASINS OF COASTAL RIVERS	83	82	-	36	46	68	-	35	33
Zlewnia Zalewu Szczecińskiego (bez dorzecza Odry).....	3	3	-	2	1	3	-	2	1
<i>Szczecin Bay catchment basin (excluding Odra drainage basin)</i>									
Dorzecze rzek Pomorza Zachodniego do ujścia Wisły.....	45	44	-	15	29	34	-	15	19
<i>Drainage basin of rivers in Western Pomerania up to the Wisła estuary</i>									
Zlewnia Zalewu Wiślanego (bez dorzecza Wisły) Wisła Bay catchment basin (excluding Wisła drainage basin)	19	19	-	10	9	18	-	11	7

**TABL. 47(100). MIASTA OBSŁUGIWANE PRZEZ OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW WEDŁUG REGIONÓW
HYDROGRAFICZNYCH W 2009 R (dok.)**
CITIES SERVED BY WASTE WATER TREATMENT PLANTS BY HYDROGRAPHIC REGIONS IN 2009 (cont.)

REGIONY HYDROGRAFICZNE HYDROGRAPHIC REGIONS	Miasta (stan z 31.XII.) Cities (as of 31 XII)				Oczyszczalnie ścieków obsługujące miasta Waste water treatment plants servicing cities				
	ogółem total	w tym obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków of which served by waste water treatment plants			razem total	mecha- niczne me- chanical	biologi- czne biolo- gical	z podwyż- szonym usuwaniami biogenów with increased biogen removal	
		razem total	mecha- niczne mecha- nical	biologi- czne biolo- gical					z podwyż- szonym usuwaniami biogenów with increased biogen removal
Dorzecze Pregoly ..... Pregola drainage basin	16	16	-	9	7	13	-	7	6
POZOSTAŁE DORZECZA..... OTHER DRAINAGE BASINS	5	5	-	1	4	4	-	1	3
Dorzecze Niemna..... Niemen drainage basin	3	3	-	1	2	3	-	1	2
Dorzecze Dniestru..... Dniestr drainage basin	1	1	-	-	1	-	-	-	-
Dorzecze Dunaju..... Dunaj drainage basin	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dorzecze Łaby ..... Łaba drainage basin	1	1	-	-	1	1	-	-	1

**TABL. 48(101). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH WEDŁUG PRZEPUSTOWOŚCI I IŁOŚCI ŚCIEKÓW
OCZYSZCZANYCH W 2009 R.**
**MUNICIPAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS BY CAPACITY AND AMOUNT OF TREATED WASTE WATER
IN 2009**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Oczyszczalnie ścieków Waste water treatment plants				Ścieki oczyszczone ^a w dam ³ Treated waste water ^a in dam ³			
	ogółem total	mecha- niczne mechanical	biologi- czne biological	z podwyż- szonym usuwaniami biogenów with increased biogen removal	ogółem total	mecha- nicznie mechanically	biologi- cznie biologically	z podwyż- szonym usuwaniami biogenów with increased biogen removal
OGÓŁEM..... TOTAL	3153	63	2277	813	1743721	1212	328658	1413851
O przepustowości w m ³ na dobę With capacity in m ³ per 24 hours								
poniżej 50 ..... below 50	567	28	496	43	7692	153	3733	3806
51 – 100.....	318	12	277	29	4925	128	4359	438
101 – 500.....	1189	19	965	205	58080	533	46813	10734
501 – 1000.....	378	4	275	99	50763	398	37062	13303
1001 – 5000.....	381	-	203	178	177836	-	76971	100865
5001 – 10000.....	153	-	39	114	222319	-	48952	173367
10001 – 25000.....	96	-	14	82	299056	-	32334	266722
25001 – 50000.....	40	-	4	36	251869	-	19558	232311
50001 – 100000.....	24	-	3	21	355430	-	45236	310194
100001 i więcej..... 100001 and more	7	-	1	6	315751	-	13640	302111

a Łącznie z wodami opadowymi i infiltracyjnymi, bez ścieków oczyszczonych przez oczyszczalnie przemysłowe.

a Including precipitation and infiltration water, excluding waste water treated by industrial waste water treatment plants.

TABL. 49(102). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW OBSŁUGUJĄCE MIASTA I WSIE (Stan w dniu 31 XII)
WASTE WATER TREATMENT PLANTS SERVICING CITIES AND VILLAGES (As of 31 XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	ogółem total	Miasta Cities				Wieś Villages			
		razem total	mecha- niczne mechan- ical	biolo- giczne biologi- cal	z podwyż- szonym usuwan- iem biogenów with increased biogen removal	razem total	mecha- niczne mechan- ical	biolo- giczne biologi- cal	z podwyż- szonym usuwan- iem biogenów with increased biogen removal
P O L S K A ..... 2000 POLAND	2475	965	53	656	256	1510	86	1254	170
2005	2993	949	17	546	386	2044	71	1624	349
2007	3101	933	14	516	403	2168	55	1735	378
2008	3142	929	9	501	419	2213	52	1772	389
2009	3196	909	11	487	411	2287	54	1826	407
Dolnośląskie	209	89	1	42	46	120	-	96	24
Kujawsko-pomorskie	148	53	3	34	16	95	2	78	15
Lubelskie	268	41	-	24	17	227	12	200	15
Lubuskie	100	42	-	23	19	58	1	43	14
Łódzkie	161	44	-	20	24	117	-	102	15
Małopolskie	239	67	1	39	27	172	-	144	28
Mazowieckie	278	79	-	48	31	199	1	162	36
Opolskie	71	27	-	14	13	44	3	30	11
Podkarpackie	224	47	-	25	22	177	2	158	17
Podlaskie	114	37	-	20	17	77	-	60	17
Pomorskie	218	30	-	12	18	188	4	154	30
Śląskie	233	122	4	64	54	111	4	76	31
Świętokrzyskie	105	28	-	16	12	77	-	53	24
Warmińsko-mazurskie	222	38	-	18	20	184	-	140	44
Wielkopolskie	313	96	-	50	46	217	2	168	47
Zachodniopomorskie	293	69	2	38	29	224	23	162	39

TABL. 50(103). GMINY OBSŁUGIWANE PRZEZ OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW ORAZ ŚCIEKI KOMUNALNE OCZYSZCZANE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
GMINAS SERVED BY WASTE WATER TREATMENT PLANTS AND TREATED MUNICIPAL WASTE WATER BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIP	Gminy (stan z 31 XII.) Gminas (as of 31 XII)					Ścieki komunalne z gmin oczyszczane ^a w dam ³ Treated ^a municipal waste water from gminas in dam ³			
	ogółem total	w tym obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków of which served by waste water treatment plants				razem total	mecha- nicznie mechanically	biolo- gicznie biologically	z podwyż- szonym usuwan- iem biogenów with increased biogen removal
		razem total	mechani- cznego mechanical	biolo- gicznego biological	z podwyż- szonym usuwan- iem biogenów with increased biogen removal				
P O L S K A	2172	1752	17	1145	590	137957	826	72457	64674
POLAND									
Dolnośląskie	133	99	-	53	46	9897	13	4618	5266
Kujawsko-pomorskie	127	118	3	83	32	7697	36	4761	2900
Lubelskie	193	147	6	117	24	5418	66	3816	1536
Lubuskie	74	59	-	36	23	3185	8	1597	1580
Łódzkie	159	118	-	92	26	4412	-	2988	1424
Małopolskie	168	144	1	90	53	13220	10	7671	5539
Mazowieckie	279	177	1	132	44	14631	11	6705	7915
Opolskie	68	57	1	25	31	5351	49	1878	3424
Podkarpackie	143	132	1	93	38	14532	53	10153	4326
Podlaskie	105	74	-	46	28	2533	-	1357	1176
Pomorskie	98	95	-	59	36	11951	27	6114	5810
Śląskie	118	96	1	53	42	10247	166	3953	6128
Świętokrzyskie	97	71	-	43	28	3570	-	2092	1478
Warmińsko-mazurskie	100	94	-	55	39	5550	-	2924	2626
Wielkopolskie	207	176	1	115	60	15717	171	7678	7868
Zachodniopomorskie	103	95	2	53	40	10046	216	4152	5678

a Bez wód opadowych i infiltracyjnych.

a Excluding precipitation and infiltration water.

TABL. 51(104). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
MUNICIPAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIP	Liczba oczyszczalni <i>Number of waste water treatment plants</i>			Wielkość oczyszczalni <i>Size of waste water treatment plant</i>				Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w tys. ^a <i>Number of population using waste water treatment plants in thous.^a</i>	
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		przepustowość w m ³ na dobę <i>capacity in m³ per 24 hours</i>			równoważna liczba mieszkańców (RLM) w tys. <i>equivalent number of inhabitants (RLM) in thous.</i>		
		biologicznych <i>biological</i>	z podwyższonym usuwaniem biogenów <i>with increased biogen removal</i>	ogółem <i>total</i>	w tym oczyszczalni <i>of which waste water treatment plants</i>				
					biologicznych <i>biological</i>	z podwyższonym usuwaniem biogenów <i>with increased biogen removal</i>		razem <i>total</i>	w tym z oczyszczalni biologicznych i z podwyższonym usuwaniem biogenów <i>of which biological waste water treatment plants and with increased biogen removal</i>
P O L S K A ..... POLAND	3153	2277	813	8940991	1907051	7025288	44029,3	24516,6	24459,6
Dolnośląskie.....	209	138	70	789839	227754	561385	3476,3	2181,9	2181,8
Kujawsko-pomorskie	143	109	31	484684	159976	324313	2270,2	1454,7	1437,4
Lubelskie.....	260	216	32	347871	75276	272036	2194,7	1139,8	1137,0
Lubuskie.....	99	65	33	243438	63722	179683	1322,3	680,5	680,4
Łódzkie	159	120	39	602410	45962	556448	2716,3	1676,3	1676,3
Małopolskie.....	237	181	55	891205	158204	732486	2999,7	1814,8	1811,7
Mazowieckie.....	272	205	66	1079175	300566	778514	6210,2	2680,7	2680,1
Opolskie.....	68	43	22	238797	45999	192550	1146,0	655,8	653,0
Podkarpackie.....	222	181	39	405989	75369	330395	2194,8	1284,0	1281,5
Podlaskie.....	113	80	33	234710	38261	196449	1257,9	743,4	743,4
Pomorskie	217	165	48	542120	79723	462302	3058,8	1794,2	1793,2
Śląskie.....	225	132	85	1360935	241651	1116861	5350,5	3271,8	3261,9
Świętokrzyskie.....	105	69	36	230280	115987	114293	1050,2	669,4	669,4
Warmińsko-mazurskie	222	158	64	321338	65385	255953	1943,4	1037,8	1037,8
Wielkopolskie	312	217	93	680812	107020	572792	3996,1	2128,0	2121,9
Zachodniopomorskie.....	290	198	67	487388	106196	378828	2842,0	1303,5	1292,7

^a Łącznie z ludnością korzystającą z oczyszczalni przemysłowych.
^a Including population using industrial waste water treatment plants.

TABL. 52(105). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH^a TYPU MECHANICZNEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTWA W 2009 R.
MECHANICAL^a MUNICIPAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Oczyszczalnie (stan w dniu 31.XII.) Waste water treatment plants (as of 31 XII)		Wielkość oczyszczalni Size of waste water treatment plant		Ścieki komunalne w dam ³ Municipal waste water in dam ³		
	ogółem total	nie posiadające pozwoleń wodno- prawnych not holding water and legal permits	w m ³ na dobę in m ³ per 24 hours	równoważna liczba mieszkańców (RLM) equivalent number of inhabitants (RLM)	dopły- wające do oczyszczalni entering waste water treatment plants	w tym oczyszczane mechanicznie ^b of which treated mechanically ^b	
						razem total	w tym bez wód opadowych i infiltracyjnych of which excluding precipitation and infiltration water
P O L S K A	63	30	8652	47305	1592	1592	1483
POLAND							
Dolnośląskie	1	1	700	375	6	6	6
Kujawsko-pomorskie	3	-	395	1843	423	423	417
Lubelskie	12	3	559	3897	69	69	66
Lubuskie	1	1	33	200	8	8	8
Łódzkie	-	-	-	-	-	-	-
Małopolskie	1	1	515	3200	79	79	78
Mazowieckie	1	1	95	650	11	11	11
Opolskie	3	-	248	2047	51	51	49
Podkarpackie	2	-	225	787	60	60	53
Podlaskie	-	-	-	-	-	-	-
Pomorskie	4	4	95	970	27	27	27
Śląskie	8	3	2423	14720	320	320	297
Świętokrzyskie	-	-	-	-	-	-	-
Warmińsko-mazurskie	-	-	-	-	-	-	-
Wielkopolskie	2	-	1000	9350	220	220	171
Zachodniopomorskie	25	16	2364	9266	318	318	300

a Miejskich i wiejskich. *b* Łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe.

a Urban and rural. *b* Including municipal waste water treated by industrial waste water treatment plants.

TABL. 53(106). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH^a TYPU MECHANICZNEGO WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2009 R.
MECHANICAL^a MUNICIPAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS BY REGIONAL BOARDS OF WATER MANAGEMENT IN 2009

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ REGIONAL BOARDS OF WATER MANAGEMENT	Oczyszczalnie (stan w dniu 31.XII.) Waste water treatment plants (as of 31 XII)		Wielkość oczyszczalni Size of waste water treatment plant		Ścieki komunalne w dam ³ Municipal waste water in dam ³		
	Ogółem Total	nie posiadające pozwoleń wodno- prawnych not holding water legal permits	w m ³ na dobę in m ³ per 24 hours	równoważna liczba mieszkańców (RLM) equivalent number of inhabitants (RLM)	dopły- wające do oczyszczalni entering waste water treatment plants	w tym oczyszczane mechanicznie ^b of which treated mechanically ^b	
						razem plants	w tym bez wód opadowych i infiltracyjnych of which excluding precipitation and infiltration water
P O L S K A	63	30	8652	47305	1592	1592	1483
Gdańsk	6	4	340	2193	200	200	198
Gliwice	6	3	1260	5457	174	174	152
Kraków	4	2	755	4312	154	154	146
Poznań	5	1	2196	18813	608	608	556
Szczecin	25	16	2364	9266	318	318	300
Warszawa	13	3	789	4842	81	81	76
Wrocław	4	1	948	2422	57	57	55

a Miejskich i wiejskich. *b* Łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe.

a Urban and rural. *b* Including municipal waste water treated by industrial waste water treatment plants.

TABL. 54(107). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH^a TYPU BIOLOGICZNEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
BIOLOGICAL^a MUNICIPAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIP	Oczyszczalnie (stan w dniu 31.XII.) Waste water treatment plants (as of 31 XII)		Wielkość oczyszczalni ^b Size of waste water treatment plant ^b		dopły- wające do oczyszczalni entering waste water treatment plants	Ścieki komunalne w dam ³ Municipal waste water in dam ³			
	ogółem total	nie posiadające pozwoleń wodno- prawnych not holding water and legal permits	w m ³ na dobę in m ³ per 24 hours	równo- ważna liczba mieszkań- ców (RLM) equivalent number of inhabitants (RLM)		w tym oczyszczane ^c of treated ^c			
						mechanicznie mechanically		biologicznie biologically	
						razem total	w tym bez wód opado- wych i infil- tracyjnych of which excluding precipitation and infiltration water	razem total	w tym bez wód opado- wych i infil- tracyjnych of which excluding precipitation and infiltration water
P O L S K A	2277	83	1907051	9567391	338767	174	13	337630	233032
POLAND									
Dolnośląskie	138	6	227754	894591	42296	174	13	42212	25559
Kujawsko-pomorskie	109	3	159976	727377	23132	-	-	23022	18089
Lubelskie	216	-	75276	525642	11917	-	-	11917	8933
Lubuskie	65	3	63722	362990	11494	-	-	11494	7781
Łódzkie	120	2	45962	288262	8131	-	-	8126	5717
Małopolskie	181	2	158204	650603	38120	-	-	38108	16914
Mazowieckie	205	3	300566	1759956	53491	-	-	53491	39526
Opolskie	43	1	45999	173400	7268	-	-	7218	5261
Podkarpackie	181	12	75369	466113	17201	-	-	17190	13314
Podlaskie	80	-	38261	240040	6897	-	-	6897	4705
Pomorskie	165	17	79723	453879	14649	-	-	14649	12194
Śląskie	132	4	241651	781782	34769	-	-	34766	21453
Świętokrzyskie	69	1	115987	494665	20790	-	-	20781	18337
Warmińsko-mazurskie	158	7	65385	377304	10335	-	-	10316	7680
Wielkopolskie	217	3	107020	790653	22802	-	-	21968	16118
Zachodniopomorskie	198	19	106196	580134	15475	-	-	15475	11451

a Miejskich i wiejskich. b Części biologicznej. c Łącznie ze ściekami komunalnym oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe.
a Urban and rural. b Of a biological part. c Including municipal waste water treated by industrial waste water treatment plants.

TABL. 55 (108). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH^a TYPU BIOLOGICZNEGO WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2009 R.
BIOLOGICAL^a MUNICIPAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS BY REGIONAL BOARDS OF WATER MANAGEMENT IN 2009

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ REGIONAL BOARDS OF WATER MANAGEMENT	Oczyszczalnie (stan w dniu 31.XII.) Waste water treatment plants (as of 31 XII)		Wielkość oczyszczalni ^b Size of waste water treatment plant ^b		dopły- wające do oczyszczalni entering waste water treatment plants	Ścieki komunalne w dam ³ Municipal waste water in dam ³			
	ogółem total	nie posiadające pozwoleń wodno- prawnych not holding water and legal permits	w m ³ na dobę in m ³ per 24 hours	równo- ważna liczba mieszkań- ców (RLM) equivalent number of inhabitants (RLM)		w tym oczyszczane ^c of which treated ^c			
						mechanicznie mechanically		biologicznie biologically	
						razem total	w tym bez wód opado- wych i infil- tracyjnych of which excluding precipitation and infiltration water	razem total	w tym bez wód opado- wych i infil- tracyjnych of which excluding precipitation and infiltration water
P O L S K A	2277	83	1907051	9567391	338767	174	13	337630	233032
POLAND									
Gdańsk	291	25	177446	1058940	34196	-	-	34068	27565
Gliwice	103	3	232426	653176	31146	-	-	31143	18734
Kraków	439	15	329060	1498798	72803	-	-	72771	46868
Poznań	355	6	196647	1283315	39983	-	-	39143	28149
Szczecin	198	19	95655	596984	13569	-	-	13569	10460
Warszawa	662	7	547090	3050998	86640	-	-	86640	63129
Wrocław	229	8	328272	1425180	60430	174	13	60296	38127

a Miejskich i wiejskich. b Części biologicznej. c Łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe.
a Urban and rural. b Of a biological part. c Including municipal waste water treated by industrial waste water treatment plants.

TABL. 56(109). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH^a Z PODWYŻSZONYM USUWANIEM BIOGENÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
MUNICIPAL^a WASTE WATER TREATMENT PLANTS WITH INCREASED BIOGEN REMOVAL BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Oczyszczalnie (stan w dniu 31.XII.) Waste water treatment plants (as of 31 XII)		Wielkość oczyszczalni Size of waste water treatment plant		Ścieki komunalne w dam ³ Municipal waste water in dam ³		
	ogółem total	nie posiadające pozwoleń wodno- prawnych not holding water and legal permits	w m ³ na dobę in m ³ per 24 hours	równo- ważna liczba mieszkańców (RLM) equivalent number of inhabitants (RLM)	dopły- wające do oczy- szczalni entering waste water treatment plants	w tym oczyszczane z podwyższonym usuwaniami biogenów ^b of which treated with increased biogen removal ^b	
						razem total	w tym bez wód opadowych i infiltracyjnych of which excluding precipitation and infiltration water
P O L S K A ..... POLAND	813	6	7025288	34414610	1418480	1417300	946478
Dolnośląskie.....	70	-	561385	2581333	127953	127646	72591
Kujawsko-pomorskie	31	1	324313	1541024	63803	63792	50828
Lubelskie.....	32	1	272036	1665208	53875	53875	40316
Lubuskie.....	33	-	179683	959066	30334	30334	20739
Łódzkie	39	-	556448	2428017	125192	125192	85319
Małopolskie.....	55	-	732486	2345935	147135	146415	85024
Mazowieckie	66	1	778514	4449602	155861	155787	130414
Opolskie	22	-	192550	970514	38722	38717	23620
Podkarpackie.....	39	-	330395	1727876	69773	69719	37525
Podlaskie	33	-	196449	1017896	44505	44505	28329
Pomorskie	48	-	462302	2603916	88721	88721	66896
Śląskie	85	-	1116861	4553958	214106	214106	122337
Świętokrzyskie	36	-	114293	555512	22322	22322	13227
Warmińsko-mazurskie	64	-	255953	1566073	46701	46701	36813
Wielkopolskie	93	1	572792	3196076	123959	123950	87427
Zachodniopomorskie.....	67	2	378828	2252604	65518	65518	45073

a Miejskich i wiejskich. b Łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe.
a Urban and rural. b Including municipal waste water treated by industrial waste water treatment plants.

TABL. 57(110). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH^a Z PODWYŻSZONYM USUWANIEM BIOGENÓW WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2009 R.
MUNICIPAL^a WASTE WATER TREATMENT PLANTS WITH INCREASED BIOGEN REMOVAL BY REGIONAL BOARDS OF WATER MANAGEMENT IN 2009

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ REGIONAL BOARDS OF WATER MANAGEMENT	Oczyszczalnie (stan w dniu 31.XII.) Waste water treatment plants (as of 31 XII)		Wielkość oczyszczalni Size of waste water treatment plant		Ścieki komunalne w dam ³ Municipal waste water in dam ³		
	ogółem total	nie posiadające pozwoleń wodno- prawnych not holding water and legal permits	w m ³ na dobę in m ³ per 24 hours	równo- ważna liczba mieszkańców (RLM) equivalent number of inhabitants (RLM)	dopły- wające do oczy- szczalni entering waste water treatment plants	w tym oczyszczane z podwyższonym usuwaniami biogenów ^b of which treated with increased biogen removal ^b	
						razem total	w tym bez wód opadowych i infiltracyjnych of which excluding precipitation and infiltration water
P O L S K A ..... POLAND	813	6	7025288	34414610	1418480	1417300	946478
Gdańsk	80	1	782524	4208851	155324	155313	119865
Gliwice.....	63	-	1005475	4165997	189228	189228	109195
Kraków.....	116	-	1080207	4283629	223656	222882	126332
Poznań.....	159	1	1089379	5667099	251872	251863	177895
Szczecin.....	57	2	350307	2120512	61102	61102	42291
Warszawa.....	214	2	1757611	9433735	334839	334765	253022
Wrocław.....	124	-	959785	4534787	202459	202147	117878

a Miejskich i wiejskich. b Łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe.
a Urban and rural. b Including municipal waste water treated by industrial waste water treatment plants.

TABL. 58(111). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
POPULATION USING WASTE WATER TREATMENT PLANTS^a BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Z oczyszczalni Plants			Ogółem Total	Z oczyszczalni Plants		
		mecha- licznych mechanical	biolo- licznych biological	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów with increased biogene removal		mecha- licznych mechanical	biolo- licznych biological	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów with increased biogene removal
P O L S K A	24516,6	57,0	5922,9	18536,7	64,2	0,1	15,5	48,6
<i>POLAND</i>								
Dolnośląskie	2181,9	0,2	609,3	1572,5	75,9	0,0	21,2	54,7
Kujawsko-pomorskie	1454,7	17,3	475,4	962,1	70,3	0,8	23,0	46,5
Lubelskie	1139,8	2,8	268,5	868,5	52,8	0,1	12,4	40,3
Lubuskie	680,5	0,2	201,5	478,8	67,4	0,0	20,0	47,4
Łódzkie	1676,3	-	180,4	1495,9	65,9	-	7,1	58,9
Małopolskie	1814,8	3,1	400,1	1411,6	55,0	0,1	12,1	42,8
Mazowieckie.....	2680,7	0,6	930,5	1749,6	51,3	0,0	17,8	33,5
Opolskie.....	655,8	2,8	125,2	527,8	63,6	0,3	12,1	51,2
Podkarpackie.....	1284,0	2,4	410,3	871,2	61,1	0,1	19,5	41,5
Podlaskie.....	743,4	-	132,9	610,5	62,5	-	11,2	51,3
Pomorskie	1794,2	0,9	318,6	1474,6	80,5	0,0	14,3	66,1
Śląskie.....	3271,8	9,8	584,2	2677,7	70,5	0,2	12,6	57,7
Świętokrzyskie.....	669,4	-	351,3	318,2	52,7	-	27,7	25,1
Warmińsko-mazurskie	1037,8	-	231,3	806,5	72,7	-	16,2	56,5
Wielkopolskie.....	2128,0	6,1	429,7	1692,2	62,4	0,2	12,6	49,7
Zachodniopomorskie	1303,5	10,9	273,6	1019,0	77,0	0,6	16,2	60,2

a Na podstawie szacunków. a Estimated data.

TABL. 59(112). LUDNOŚĆ MIAST I WSI KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
POPULATION OF CITIES AND VILLAGES USING WASTE WATER TREATMENT PLANTS^a BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Miasta Cities				Wsie Villages	Miasta Cities				Wsie Villages
		razem total	ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków population using waste water treatment plants				razem total	ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków population using waste water treatment plants			
			mecha- ni- cznych mechanical	chemi- cznych i biolo- licznych chemical and biological	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów with increased biogene removal			chemi- cznych i biolo- gicznych chemical and biological	z podwyż- szonym usuwaniam biogenów with increased biogene removal		
										w % ogólnej liczby ludności in % of total population of	
w tysiącach in thousand						miast cities			wsie villages		
P O L S K A	24516,6	20506,8	25,5	3629,1	16852,1	4009,8	88,1	15,6	72,4	26,9	
<i>POLAND</i>											
Dolnośląskie	2181,9	1925,4	0,2	471,4	1453,9	256,5	95,2	23,3	71,9	30,0	
Kujawsko-pomorskie	1454,7	1183,3	15,5	312,8	855,0	271,4	94,2	24,9	68,0	33,4	
Lubelskie	1139,8	938,9	-	112,0	826,9	200,9	93,5	11,2	82,4	17,4	
Lubuskie	680,5	592,4	-	152,6	439,9	88,1	92,2	23,7	68,5	24,0	
Łódzkie	1676,3	1533,1	-	69,4	1463,7	143,2	94,0	4,3	89,7	15,7	
Małopolskie	1814,8	1451,7	3,0	186,7	1262,0	363,1	89,3	11,5	77,7	21,7	
Mazowieckie.....	2680,7	2315,1	-	718,3	1596,8	365,6	68,6	21,3	47,3	19,8	
Opolskie.....	655,8	511,6	-	74,2	437,4	144,2	94,8	13,8	81,1	29,3	
Podkarpackie.....	1284,0	799,2	-	79,5	719,7	484,7	92,6	9,2	83,4	39,1	
Podlaskie.....	743,4	663,5	-	84,7	578,8	79,9	92,7	11,8	80,9	16,9	
Pomorskie	1794,2	1443,7	-	133,3	1310,4	350,5	97,8	9,0	88,7	46,5	
Śląskie.....	3271,8	2990,5	4,5	464,3	2521,7	281,3	82,5	12,8	69,6	27,7	
Świętokrzyskie.....	669,4	548,8	-	281,8	267,0	120,7	95,7	49,1	46,5	17,3	
Warmińsko-mazurskie	1037,8	837,8	-	123,4	714,5	200,0	98,1	14,4	83,6	34,9	
Wielkopolskie.....	2128,0	1699,5	-	199,5	1500,0	428,4	88,8	10,4	78,4	28,7	
Zachodniopomorskie	1303,5	1072,2	2,4	165,2	904,6	231,4	92,2	14,2	77,8	43,6	

a Na podstawie szacunków. a Estimated data.

TABL. 60(113). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
INDUSTRIAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Mechaniczne Mechanical			Chemiczne Chemical		
		liczba number	przepustowość projektowa organic design capacity	ścieki oczyszczane treated waste water	liczba number	przepustowość projektowa organic design capacity	ścieki oczyszczane treated waste water
			m ³ na dobę in m ³ per 24 hours			w m ³ na dobę in m ³ per 24 hours	
P O L S K A ..... <i>POLAND</i>	1183	402	5553739	1545415	114	1084435	336470
Dolnośląskie	89	21	365135	101542	20	224705	117736
Kujawsko-pomorskie	55	20	259712	49263	4	28020	2424
Lubelskie	68	16	70254	40269	3	22905	5433
Lubuskie	31	6	14262	2502	2	919	4443
Łódzkie	74	16	24612	782	3	4755	411
Małopolskie	81	31	874579	414168	6	36012	8658
Mazowieckie.....	134	12	59096	9970	9	53406	15512
Opolskie.....	37	16	654472	67640	3	1784	735
Podkarpackie.....	72	28	385037	26271	10	303626	16603
Podlaskie.....	30	7	120847	1916	–	–	–
Pomorskie	51	12	36427	8182	5	14498	7295
Śląskie.....	194	94	854945	373747	32	160099	73469
Świętokrzyskie.....	39	19	188671	7491	2	6810	6296
Warmińsko-mazurskie	21	6	42239	318	2	880	212
Wielkopolskie.....	113	42	660179	212675	8	6641	1342
Zachodniopomorskie.....	94	56	943272	228679	5	219375	75901

(dok.)
(cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Biologiczne Biological			Z podwyższonym usuwaniem biogenów With increased biogene removal		
	liczba number	przepustowość projektowa organic design capacity	ścieki oczyszczane treated waste water	liczba number	przepustowość projektowa organic design capacity	ścieki oczyszczane treated waste water
		w m ³ na dobę in m ³ per 24 hours			w m ³ na dobę in m ³ per 24 hours	
P O L S K A ..... <i>POLAND</i>	613	981043	393802	54	140315	63957
Dolnośląskie	45	47318	23419	3	3850	1017
Kujawsko-pomorskie	30	109117	62390	1	6500	5282
Lubelskie	47	45592	14297	2	2640	1360
Lubuskie	22	23890	9113	1	72	11
Łódzkie	52	39204	20488	3	4544	2624
Małopolskie	42	47719	12900	2	53460	15099
Mazowieckie.....	104	221727	67850	9	7106	4456
Opolskie.....	14	27377	8768	4	25538	15734
Podkarpackie.....	32	33949	7968	2	793	429
Podlaskie.....	19	28476	14260	4	9750	8529
Pomorskie	30	195451	101893	4	960	714
Śląskie.....	67	106841	27393	1	600	274
Świętokrzyskie.....	16	5934	1797	2	1845	614
Warmińsko-mazurskie	8	5285	2836	5	3596	2465
Wielkopolskie.....	57	27250	14369	6	14417	3951
Zachodniopomorskie.....	28	15913	4061	5	4644	1398

TABL. 61(114). PODCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
WASTE WATER PRETREATMENT PLANTS BY VOIVODSHIPS IN 2009

VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Mechaniczne Mechanical		Chemiczne Chemical		Biologiczne Biological	
		liczba number	ścieki podczyszczane w m ³ na dobę pre-treated waste water in m ³ per 24 hours	liczba number	ścieki podczyszczane w m ³ na dobę pre-treated waste water in m ³ per 24 hours	liczba number	ścieki podczyszczane w m ³ na dobę pre-treated waste water in m ³ per 24 hours
P O L S K A..... <i>POLAND</i>	980	617	887237	254	99430	109	58112
Dolnośląskie	47	36	2914	7	7420	4	8
Kujawsko-pomorskie..	43	28	59402	12	13723	3	8520
Lubelskie	112	90	6135	14	13115	8	219
Lubuskie	12	6	1354	3	704	3	104
Łódzkie.....	61	35	9770	18	3620	8	3949
Małopolskie.....	98	56	539218	17	8284	25	6382
Mazowieckie	87	47	31788	27	11966	13	20174
Opolskie	27	13	68482	14	8249	–	–
Podkarpackie	90	58	10076	21	4226	11	1336
Podlaskie	17	11	24133	5	1822	1	537
Pomorskie.....	62	26	9319	33	4779	3	2362
Śląskie	120	80	54880	30	6157	10	9518
Świętokrzyskie	29	15	39744	13	1012	1	48
Warmińsko-mazurskie	25	17	8656	6	3186	2	1823
Wielkopolskie.....	57	24	17033	18	4883	15	3056
Zachodniopomorskie..	93	75	4333	16	6284	2	76

TABL. 62 (115). OSADY Z PRZEMYSŁOWYCH I KOMUNALNYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW
SEWAGE SLUDGE FROM INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008	2009
	w tys. ton suchej masy in thousand t of dry solid				
Osady wytworzone w ciągu roku ogółem..... Total sewage sludge generated during the year	1063,1	1124,4	1088,8	978,9	908,1
w tym: of which:					
stosowane w rolnictwie ^a	.	98,2	134,3	151,7	166,1
applied in agriculture ^a					
stosowane do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne.....	.	324,9	335,3	232,7	164,7
applied in land reclamation including reclamation of land for agricultural purposes					
stosowane do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu.....	28,1	29,6	29,5	28,1	24,0
applied in cultivation of plants intended for compost production					
przekształcone termicznie	34,1	37,4	33,7	44,5	50,4
thermally transformed					
składowane.....	474,5	399,1	297,2	208,7	181,4
landfilled					
Osady nagromadzone na terenie oczyszczalni^b – stan w końcu roku..... Sewage sludge accumulated on the waste water treatment plants^b - as of end of year	.	9342,8	8295,2	7032,7	6772,6

OGÓLEM TOTAL

TABL. 62 (115). OSADY Z PRZEMYSŁOWYCH I KOMUNALNYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW (dok.)
SEWAGE SLUDGE FROM INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2007	2008	2009
	w tys. ton suchej masy in thousand t of dry solid				
Z OCZYSZCZALNI PRZEMYSŁOWYCH <i>FROM INDUSTRIAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS</i>					
Osady wytworzone w ciągu roku ogółem..... <i>Total sewage sludge generated during the year</i>	703,3	638,2	555,4	411,6	345,0
w tym: <i>of which:</i>					
stosowane w rolnictwie ^a ..... <i>applied in agriculture^a</i>	.	32,3	36,2	39,7	43,0
stosowane do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne..... <i>applied in land reclamation including reclamation of land for agricultural purposes</i>	.	204,4	216,7	126,9	86,9
stosowane do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu..... <i>applied in cultivation of plants intended for compost production</i>	2,5	2,2	4,1	0,6	0,5
przekształcone termicznie..... <i>thermally transformed</i>	28,2	31,1	32,0	38,5	41,5
składowane..... <i>landfilled</i>	322,9	248,4	172,6	117,1	99,8
Osady nagromadzone na terenie oczyszczalni^b – stan w końcu roku..... <i>Sewage sludge accumulated on the waste water treatment plants^b as of end of year</i>	.	8560,1	7541,8	6433,9	6318,8

Z OCZYSZCZALNI KOMUNALNYCH
FROM MUNICIPAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS

Osady wytworzone w ciągu roku ogółem..... <i>Total sewage sludge generated during the year</i>	359,8	486,1	533,4	567,3	563,1
w tym: <i>of which:</i>					
stosowane w rolnictwie ^a ..... <i>applied in agriculture^a</i>	.	66,0	98,2	112,0	123,1
stosowane do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne..... <i>applied in land reclamation including reclamation of land for agricultural purposes</i>	.	120,6	118,5	105,8	77,8
stosowane do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu..... <i>applied in cultivation of plants intended for compost production</i>	25,5	27,4	25,5	27,5	23,5
przekształcone termicznie..... <i>thermally transformed</i>	5,9	6,2	1,7	6,0	8,9
składowane..... <i>landfilled</i>	151,6	150,7	124,5	91,6	81,6
Osady nagromadzone na terenie oczyszczalni^b – stan w końcu roku..... <i>Sewage sludge accumulated on the waste water treatment plants^b as of end of year</i>	675,0	782,7	753,3	598,8	453,8

^a Rozumianym jako uprawa wszystkich plodów rolnych wprowadzanych do obrotu handlowego, włączając w to uprawy przeznaczone do produkcji pasz. ^b Na składowiskach, poletkach, lagunach i w stawach osadowych.

^a Meaning cultivation of all crops marketed, including crops designed to produce fodder. ^b On landfill areas, fields, lagoons and sludge tanks.

TABL. 63 (116). OSADY Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH I KOMUNALNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
SEWAGE SLUDGE FROM INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZ-TWA VOIVODSHIPS	Osady wytworzone w ciągu roku <i>Waste generated during the year</i>									Osady dotych-czas (nagroma-dzone) na terenie własnym zakładu ^d <i>Sewage sludge landfilled (accumulated) up to now on the plant premises^d</i>	Osady wykorzystane z dotychczas składowanych (nagroma-dzonych) do 01.01.2009 r. <i>Sewage sludge used from so far landfilled (accumulated) sewage sludge up to 01.01.2009</i>
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>							inne <i>other</i>		
		stosowane <i>applied</i>			przek-szał-czone ter-micznie <i>ther-mally trans-formed</i>	składowane <i>landfilled</i>		maga-zyno-wane czaso-wo tem-pora-ryly stored			
		do rekulty-wacji terenów ^a <i>in land recla-mation^a</i>	w rolnic-twie ^b in agri-cul-ture ^a	do uprawy roślin ^c <i>in cultiva-tion of plants^c</i>		razem <i>total</i>	w tym na terenie zakładu <i>of which on the plant pre-mises</i>				
w tys. ton suchej masy <i>in thousand tonnes of dry solid</i>											

OGÓLEM *TOTAL*

P O L S K A	908,1	164,7	166,1	24,0	50,4	181,4	128,6	98,1	223,4	6772,6	298,4
Dolnośląskie.....	51,7	3,0	12,7	0,3	0,1	23,7	7,3	2,1	9,8	95,0	7,9
Kujawsko-pomorskie.....	58,3	1,7	14,8	0,8	3,1	22,2	20,7	4,8	11,1	928,4	15,1
Lubelskie.....	40,9	15,5	9,9	0,0	0,9	9,9	7,8	2,8	1,9	135,3	105,3
Lubuskie.....	22,5	4,9	3,2	1,3	2,1	4,8	3,8	0,2	6,0	50,1	14,4
Łódzkie	90,3	1,7	18,8	1,0	0,0	49,3	46,7	10,5	9,0	184,5	25,0
Małopolskie.....	79,7	3,2	5,0	1,4	1,0	26,7	23,4	3,3	39,3	4229,5	17,6
Mazowieckie.....	91,1	8,0	14,3	0,9	0,3	3,0	0,7	17,6	46,9	56,2	8,6
Opolskie	23,4	2,7	7,2	0,8	0,7	4,7	0,1	2,8	4,5	210,2	1,7
Podkarpackie.....	30,5	4,5	4,9	0,3	0,2	2,4	1,4	3,6	14,6	42,9	1,0
Podlaskie	24,8	4,7	5,7	0,1	1,6	2,1	1,2	7,5	2,9	20,4	1,5
Pomorskie	56,0	0,9	4,2	1,4	17,6	6,3	0,7	18,4	7,2	3,8	62,2
Śląskie	97,1	19,1	11,2	3,6	12,7	7,9	5,5	8,0	34,5	270,0	6,0
Świętokrzyskie ...	22,2	4,7	3,3	1,4	4,5	4,8	1,5	2,3	1,2	29,4	0,3
Warmińsko-mazurskie	30,8	0,5	9,6	1,4	0,6	2,5	1,7	9,5	6,6	25,8	12,9
Wielkopolskie	91,1	22,3	29,6	5,7	0,7	5,4	2,7	3,8	23,5	45,3	13,5
Zachodnio-pomorskie.....	97,8	67,3	11,9	3,5	4,2	5,6	3,4	0,8	4,5	445,7	5,3

OSADY Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH
FROM INDUSTRIAL WASTE WATER TREATMENT PLANT

P O L S K A	345,0	86,9	43,0	0,5	41,5	99,8	83,2	25,2	48,1	6318,8	108,0
Dolnośląskie.....	13,7	0,0	1,4	0,0	0,1	11,3	3,6	0,4	0,4	44,1	0,8
Kujawsko-pomorskie.....	28,0	0,2	6,1	0,0	2,0	19,3	19,3	0,0	0,3	875,4	13,7
Lubelskie.....	17,9	7,6	1,5	0,0	0,1	8,3	7,6	0,3	0,0	124,4	1,7
Lubuskie.....	3,1	0,9	0,0	-	2,1	0,1	0,1	0,0	0,1	21,1	8,1
Łódzkie	49,4	0,5	11,5	-	0,0	27,9	26,8	5,5	4,0	29,8	24,1
Małopolskie.....	36,6	0,8	0,2	-	0,3	24,6	23,1	0,1	10,5	4228,0	0,6
Mazowieckie.....	22,9	1,4	3,2	0,2	0,3	1,4	0,6	6,2	10,1	48,2	0,1
Opolskie	7,9	0,1	2,0	-	0,1	0,8	0,1	0,8	4,1	209,3	0,0
Podkarpackie.....	4,5	0,1	0,2	-	0,2	0,4	0,4	1,8	1,8	41,7	0,2
Podlaskie	7,4	2,2	1,4	-	0,9	0,1	0,0	2,9	0,0	0,0	0,0
Pomorskie	21,6	-	0,5	-	15,3	1,6	0,4	1,9	2,2	2,7	57,9
Śląskie	27,2	0,6	0,1	0,2	10,6	2,6	1,0	4,9	8,1	252,2	0,1
Świętokrzyskie ...	7,3	0,0	1,5	0,0	4,4	0,5	0,1	0,3	0,5	0,6	0,0
Warmińsko-mazurskie	2,9	0,0	2,1	-	0,6	0,0	-	0,1	0,1	-	0,3
Wielkopolskie	23,2	6,6	10,7	0,0	0,1	0,6	0,2	0,0	5,2	1,0	0,2
Zachodnio-pomorskie.....	71,5	65,9	0,6	-	4,2	0,3	0,0	0,0	0,5	440,2	0,1

TABL. 63 (116). OSADY Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH I KOMUNALNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R. (dok.)
SEWAGE SLUDGE FROM INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS BY VOIVODSHIPS IN 2009 (cont.)

WOJEWÓDZ-TWA VOIVODSHIPS	Osady wytworzone w ciągu roku <i>Waste generated during the year</i>									Osady dotych-czas (nagroma-dzone) na terenie własnym zakładu ^d <i>Sewage sludge landfilled (accumulated) up to now on the plant premises^d</i>	Osady wykorzystane z dotychczas składowanych (nagroma-dzonych) do 01.01.2009 r. <i>Sewage sludge used from so far landfilled (accumulated) sewage sludge up to 01.01.2009</i>
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>							inne <i>other</i>		
		stosowane <i>applied</i>			przek-szał-czone ter-micznie <i>ther-mally trans-formed</i>	składowane <i>landfilled</i>		maga-zyno-wane czaso-wo tem-pora-ryly stored			
		do rekulty-wacji terenów ^a <i>in land recla-mation^a</i>	w rol-nic-twie ^b <i>in agri-cul-ture^a</i>	do uprawy roślin ^c <i>in cultiva-tion of plants^c</i>		razem <i>total</i>	w tym na terenie zakładu <i>of which on the plant pre-mises</i>				
w tys. ton suchej masy <i>in thousand t of dry solid</i>											

OSADY Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH
FROM MUNICIPAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS

P O L S K A	563,1	77,8	123,1	23,5	8,9	81,6	45,4	72,9	175,3	453,8	190,4
Dolnośląskie.....	38,1	3,0	11,3	0,3	0,0	12,4	3,6	1,7	9,3	50,9	7,2
Kujawsko-pomorskie.....	30,3	1,5	8,6	0,7	1,1	2,9	1,4	4,8	10,8	53,0	1,4
Lubelskie.....	23,0	7,9	8,3	0,0	0,8	1,7	0,2	2,5	1,8	10,9	103,7
Lubuskie.....	19,4	4,0	3,2	1,3	-	4,8	3,8	0,2	5,9	29,0	6,3
Łódzkie	40,9	1,2	7,3	1,0	0,0	21,4	19,9	5,0	4,9	154,7	0,9
Małopolskie.....	43,2	2,4	4,8	1,4	0,6	2,1	0,3	3,1	28,7	1,4	17,1
Mazowieckie	68,2	6,6	11,0	0,7	0,0	1,6	0,1	11,4	36,7	8,0	8,5
Opolskie	15,5	2,7	5,2	0,8	0,5	3,9	0,1	2,0	0,4	0,9	1,7
Podkarpackie.....	25,9	4,4	4,7	0,3	-	1,9	1,0	1,8	12,8	1,2	0,8
Podlaskie	17,4	2,5	4,3	0,1	0,8	2,1	1,2	4,7	2,9	20,4	1,5
Pomorskie	34,5	0,9	3,7	1,4	2,3	4,7	0,3	16,5	5,0	1,1	4,2
Śląskie.....	69,8	18,5	11,1	3,3	2,1	5,2	4,5	3,1	26,4	17,8	5,9
Świętokrzyskie...	14,9	4,6	1,8	1,4	0,0	4,3	1,4	2,0	0,7	28,9	0,2
Warmińsko-mazurskie.....	27,9	0,5	7,5	1,4	0,0	2,5	1,7	9,4	6,5	25,8	12,6
Wielkopolskie	67,9	15,7	18,9	5,7	0,6	4,9	2,5	3,8	18,2	44,2	13,4
Zachodnio-pomorskie.....	26,3	1,4	11,3	3,5	-	5,3	3,4	0,8	4,0	5,5	5,2

a W tym gruntów na cele rolne. *b* Rozumianym jako uprawa wszystkich płodów rolnych wprowadzanych do obrotu handlowego, włączając w to uprawy przeznaczone do produkcji pasz. *c* Przeznaczonych do produkcji kompostu. *d* Na składowiskach, poletkach, lagunach i stawach osadowych (stan w końcu roku).

a Including land for agricultural purposes. *b* Meaning cultivation of all crops marketed, including crops designed to produce fodder. *c* Designed to produce compost. *d* On landfill areas, fields, lagoons and sludge tanks

TABL. 64(117). MIASTA OBSŁUGIWANE PRZEZ SIĘĆ WODOCIĄGOWĄ, KANALIZACYJNĄ I OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW
CITIES SERVED BY WATER-LINE SYSTEM, SEWERAGE SYSTEM AND WASTE WATER TREATMENT PLANTS

LATA YEARS	Liczba miast ogółem Total number of cities	Miasta obsługiwane przez Cities served by											
		sieć wodociągowa water-line system				sieć kanalizacyjną sewerage system				oczyszczalnie ścieków ^a waste water treatment plants ^a			
		razem total	ludność w miastach korzystająca z sieci wodociągowej urban population using a water-line system			razem total	ludność w miastach korzystająca z sieci kanalizacyjnej urban population using a sewerage system			razem total	ludność w miastach korzystająca z oczyszczalni ścieków urban population using waste water treatment plants		
			w tys. in thousand	w % ludności miast ogółem in % of total urban population	w % ludności miast ogółem in % of total urban population		w tys. in thousand	w % ludności miast ogółem in % of total urban population	w tys. in thousand		razem total	biologicznych biological waste water treatment plants	w tym of which
		z podwyższonym usuwaniem biogenów plants with increased biogene removal				z podwyższonym usuwaniem biogenów plants with increased biogene removal							
1990	830	798	21256	90,0	720	19152	81,1	467	13494 ^b	55,6 ^b	.	.	
1995	860	854	21748	91,1	793	19551	82,1	643	15555	65,7 ^c	46,4	4,6	
2000	880	877	21889	91,7	845	19828	83,0	801	18928	80,0 ^c	43,6 ^c	31,0 ^c	
2005	887	886	22219	94,9	881	19792	84,5	857	19955	85,2	26,1	55,9	
2007	891	889	22154	95,0	888	19830	85,0	872	20192,6	86,6	24,7	61,2	
2008	892	890	22160	95,2	889	19908	85,5	880	20234,1	86,9	17,2	69,4	
2009	897	895	22170	95,2	892	19971	85,8	885	20506,8	88,1	15,6	72,4	

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Dane dotyczą 1991 r. c Do przeliczeń przyjęto skorygowaną liczbę ludności uwzględniającą ludność zbilansowaną w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

a Working on sewerage system. b Data concern the year 1991. c The corrected number of population including balanced population on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2002 was used in calculations.

TABL. 65(118). WSIE OBSŁUGIWANE PRZEZ SIĘĆ KANALIZACYJNĄ I OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW
CITIES SERVED BY SEWERAGE SYSTEM AND WASTE WATER TREATMENT PLANTS

LATA YEARS	Długość sieci kanalizacyjnej ogólnospławnej ^a w km Length of the main sewerage system ^a in km	Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych w tys. Connections leading to residential buildings in thous.	Oczyszczalnie ścieków ^b obsługujące wsie Waste water treatment plants ^b serving villages		Ludność ^c wsi Rural population						
			razem total	w tym biologiczne i z podwyższonym usuwaniem biogenów of which plants with increased biogene removal	w tym w % ogółem of which total number in %						
					ogółem w tys. total in thous.	korzystająca z sieci kanalizacyjnej ^d using sewerage system	korzystająca z oczyszczalni ścieków ^{b)} using waste water treatment plants ^{b)}				
							razem total	mechalicznych mechanical	biologicznych biological	z podwyższonym usuwaniem biogenów with increased biogene removal	
1995	5359	73,4	433	407	14721	5,9	3,1	0,2	2,5	0,3	
2000	16222	259,4	1452	1353	14584 ^e	11,5	10,8 ^e	0,3 ^e	8,2 ^e	2,4 ^e	
2005	36821	598,0	2044	1973	14733	19,0	20,4	0,4	12,3	7,7	
2007	43536	716,9	2168	2113	14799	21,3	23,8	0,2	14,3	9,3	
2008	46943	781,0	2213	2161	14848	22,6	25,7	0,2	14,8	10,8	
2009	50454	832,3	2287	2233	14889	23,5	26,9	0,2	15,4	11,3	

a Kolektory i sieć uliczna; bez połączeń do budynków i bez sieci na wody opadowe. b Pracujące na sieci kanalizacyjnej i oczyszczające ścieki dowożone. c Stan na koniec roku. d Dane szacunkowe. e Do przeliczeń przyjęto skorygowaną liczbę ludności uwzględniającą ludność zbilansowaną w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

a Collectors and street network; excluding connections to buildings and the system for the transport of waste water basins. b Working on sewerage system and transported sewage. c As of the end of the year. d Estimated data. e The corrected number of population including balanced population on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2002 was used in calculations.

TABL. 66(119). DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKICH INSPEKTORATÓW OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE OCHRONY WÓD
ACTIVITY OF VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION INSPECTORATE WITHIN WATER PROTECTION

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Monitoring Monitoring of						Pobrane próbki Collected samples					
	rzek <i>rivers</i>	jezior <i>lakes</i>		zbiorników zaporowych <i>barrier reservoirs</i>		wód przej- ściowych, przybrzeż- nych i Morza Bałtyckiego <i>transitional, coastal and Baltic Sea water</i>	wód pod- ziem- nych <i>un- der- gro- und wa- ters</i>	ogółem <i>total</i>	w tym w ramach <i>of which in the framework of</i>			
		stano- wiska pomi- rowe <i>test stations</i>	jeziora zbadane <i>inves- tigated lakes</i>	stano- wiska pomi- rowe <i>test stations</i>	zbiorniki zba- dane <i>inves- tigated reser- voirs</i>				stano- wiska pomi- rowe <i>test stations</i>	stanowiska pomiarowe <i>test stations</i>	monito- ringu <i>monito- ring</i>	kontroli <i>inspec- tion</i>
POLSKA..... 2000 <i>POLAND</i>	1993	218	817	.	.	.	.	63061	36698	25769	594	.
2005	2070	147	638	32	82	.	858	67959	43898	4807	572	.
2007	1604	112	534	21	54	42	551	65762	34481	3812	691	26778
2008	1689	114	226	26	68	46	555	72539	37437	3538	420	31144
2009	1659	108	411	42	122	33	566	68309	35732	3499	303	28775
Dolnośląskie.....	96	-	-	11	17	-	182	3015	1357	173	-	1485
Kujawsko-pomorskie...	95	20	118	3	17	-	5	5672	4004	156	-	1512
Lubelskie.....	102	7	7	1	3	-	42	3810	1983	490	24	1313
Lubuskie.....	85	14	48	-	-	-	-	1934	1065	44	35	790
Łódzkie.....	119	-	-	4	19	-	161	4811	1923	124	-	2764
Małopolskie.....	157	-	-	6	14	-	-	6707	3112	112	12	3471
Mazowieckie.....	127	3	14	-	-	-	10	6180	2407	687	21	3065
Opolskie.....	51	-	-	-	-	-	-	638	588	25	3	22
Podkarpackie.....	87	-	-	3	4	-	-	2979	941	59	3	1976
Podlaskie.....	77	8	36	1	3	-	-	4357	1549	105	6	2697
Pomorskie.....	78	7	39	-	-	10	30	3002	1912	128	3	959
Śląskie.....	216	-	-	11	24	-	104	4732	3049	118	181	1384
Świętokrzyskie.....	41	-	-	-	-	-	-	1203	543	9	-	651
Warmińsko-mazurskie.	77	21	49	-	-	9	4	5932	3862	136	2	1932
Wielkopolskie.....	194	18	51	2	21	-	21	11234	6244	482	2	4506
Zachodniopomorskie ...	57	10	49	-	-	14	7	2103	1193	651	11	248

TABL. 66(119) DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKICH INSPEKTORATÓW OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE OCHRONY WÓD (dok.)
ACTIVITY OF VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION INSPECTORATE WITHIN WATER PROTECTION
(cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Wykonane oznaczenia Performed markings										
	Ogółem Total	w tym w ramach of which within								akcji związanych z poważnymi awariami activities resulting from serious technical failures	
		monitoringu monitoring				kontroli					
		razem total	z tego wskaźniki of which indicators			razem total	w tym wskaźników of which indicators			razem total	w tym wskaźników fizykochemicznych of which physico-chemical indicators
fizykochemiczne physico-chemical	hydrobiologiczne hydrological		bakteryologiczne bacteriological	fizykochemicznych physico-chemical	bakteryologicznych bacteriological						
POLSKA ..... 2000 <i>POLAND</i>	1287641	780535	722663	27679	30193	502083	490750	4765	5023	4681	
2005	1308464	877918	809541	23021	45356	41019	40385	403	3323	3190	
2007	1099400	629340	592914	10683	25743	29822	29469	186	3528	3507	
2008	1099718	634947	596350	12286	26311	26862	26420	216	3157	3088	
2009	983793	561008	525270	12430	23308	25758	25364	260	1781	1749	
Dolnośląskie.....	64842	24421	23884	73	464	1365	1365	-	-	-	
Kujawsko-pomorskie	49325	38019	34455	1558	2006	1373	1343	18	-	-	
Lubelskie.....	51538	32259	29932	543	1784	3159	3115	34	220	220	
Lubuskie.....	35705	27882	26119	530	1233	362	362	-	454	454	
Łódzkie	183720	60848	56498	985	3365	1527	1497	6	-	-	
Małopolskie.....	100825	57805	54996	950	1859	348	348		37	37	
Mazowieckie	62927	31513	29859	686	968	6143	6012	98	220	220	
Opolskie	21226	13813	13300	291	222	417	405	12	36	36	
Podkarpackie.....	33437	21367	20193	54	1120	342	306	32	18	18	
Podlaskie	64746	24113	21758	1046	1309	841	825	16	58	40	
Pomorskie	32247	25121	22813	1026	1282	767	761	6	3	3	
Śląskie	86147	66055	65565	209	281	967	967	-	670	663	
Świętokrzyskie	18862	15954	14965	218	771	77	77	-	-	-	
Warmińsko-mazurskie ...	58066	37392	35321	1705	366	572	568	-	2	2	
Wielkopolskie	72741	51141	44302	1742	5097	4118	4082	32	4	-	
Zachodniopomorskie.....	47439	33305	31310	814	1181	3380	3331	6	59	56	

a Prace zlecone (inne niż monitoring) i prace własne prowadzone w laboratoriach.
 Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

a Commissioned works (other than monitoring) and works carried out in laboratories.
 Source: data of the Inspectorate for Environmental Protection.

TABL. 67(120). JAKOŚĆ WODY DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA W LATACH 2005 – 2009
QUALITY OF WATER SUPPLIED TO POPULATION FOR CONSUMPTION IN THE YEARS 2005-2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Wodociągi o wydajności w m ³ /d Waterworks with a capacity of m ³ /24 h					Studnie Wells		
		razem total	poniżej 100 below 100	100 - 1000	1001 - 10000	10001 - 100000	powyżej 100000 ^a over 100000 ^a	publiczne public	inne other
OGÓŁEM TOTAL									
Obiekty w ewidencji..... <i>Facilities in the register</i>	2005	17274	11834	4677	689	68	6	1999	537
	2006	15619	10144	4719	684	65	7	1977	1109
	2007	12640	7365	4543	665	63	4	1609	.
	2008	10971	6327	3944	636	59	5	1785	74
	2009	9388	4627	4089	609	58	5	1591	2932
w tym skontrolowane..... <i>of which inspected facilities</i>	2005	14809	9389	4660	686	68	6	1070	340
	2006	13677	8247	4679	681	63	7	1010	362
	2007	12226	6983	4511	665	63	4	967	.
	2008	10738	6112	3927	635	59	5	633	156 ^c
	2009	9337	4588	4079	607	58	5	792	2505
Jakość wody w % obiektów skontrolowanych: <i>Quality of water in % of the inspected facilities</i>									
odpowiadająca wymaganiom..... <i>meeting the requirements</i>	2005	80,8	79,5	82,6	84,8	89,7	100,0	21,6	55,3
	2006	81,8	80,0	83,8	87,6	92,1	85,7	24,9	73,2
	2007	82,0	79,7	84,8	85,9	93,7	75,0	.	.
	2008	82,0	79,4	85,1	86,9	91,5	80,0	-	-
	2009	84,3	83,2	86,7	90,4	98,3	80,0	86,2	66,4
nie odpowiadająca wymaganiom..... <i>not meeting the requirements</i>	2005	19,2	20,5	17,4	15,2	10,3	-	78,4	44,7
	2006	18,2	20,0	16,2	12,4	7,9	14,3	75,1	26,8
	2007	18,0	20,3	15,2	14,1	6,3	25,0	.	.
	2008	18,0	20,6	14,9	13,1	8,5	20,0	-	-
	2009	16,9	17,2	15,2	10,4	1,7	20,0	14,8	37,0
% ludności zaopatrywanej w wodę: <i>% of population supplied with water</i>									
odpowiadającą wymaganiom..... <i>meeting the requirements</i>	2005	89,1	83,1	83,7	87,4	92,0	100,0	28,5	97,9
	2006	90,6	82,9	85,1	90,6	93,8	98,4	27,9	72,1
	2007	90,5	83,9	86,1	88,9	94,7	98,2	.	.
	2008	90,9	84,7	86,0	90,5	93,5	98,3	.	.
	2009	93,0	86,7	86,7	93,3	97,5	98,3	26,1	84,4
nie odpowiadającą wymaganiom..... <i>not meeting the requirements</i>	2005	10,9	16,9	16,3	12,6	8,0	-	71,5	2,1
	2006	9,4	17,1	14,9	9,4	6,2	1,6	87,3	12,7
	2007	9,5	16,1	13,9	11,1	5,3	1,8	.	.
	2008	9,1	15,3	14,0	9,5	6,5	1,7	-	-
	2009	7,0	13,3	13,3	6,7	2,5	1,7	73,9	15,6

Źródło: na podstawie danych Ministerstwa Zdrowia
Source: on the basis of data of the Ministry of Health

TABL. 68(121). JAKOŚĆ WODY DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA W 2009 R.
QUALITY OF WATER SUPPLIED TO POPULATION FOR CONSUMPTION IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Urządzenia w ewidencji (stan w dniu 31 XII) Registered facilities (as of 31 XII)	Dostarczającą wodę Supplying water				Ludność zaopatrywana w wodę Population supplied with water	
		w tym skontrolowane of which inspected	odpowia- dającą wymaga- niom compliant with requirements	nie odpowiadającą wymaganiom non-compliant with requirements		odpowiadającą wymaganiom compliant with requirements	nie odpowia- dającą wymaganiom non- compliant with require- ments
				razem total	w tym pod względem bakterio- logicznym ^a of which in terms of bacteriology ^a		
					w % skontrolowanych inspected in %		

OGÓŁEM
TOTAL

Wodociągi o wydajności w m ³ /d Water-line systems with capacity in m ³ /d							
poniżej 100 ..... below 100	4627	4588	83,2	17,2	0,7	86,7	13,3
100-1000.....	4089	4079	86,7	15,2	0,5	86,7	13,3
1001-10000.....	609	607	90,4	10,4	0,5	93,3	6,7
10001-100000.....	58	58	98,3	1,7	0,0	97,5	2,5
powyżej 100000..... above 100000	5	5	80,0	20,0	0,0	98,3	1,7
Studnie publiczne ..... Public wells	1591	792	66,4	37,0	11,1	26,1	73,9

^a Udział obliczono z liczby skontrolowanych urządzeń razem. Źródło: Na podstawie danych Ministerstwa Zdrowia.
^a The share calculated from the total number of facilities. Source: on the basis of data of the Ministry of Health.

**TABL. 69(122). JAKOŚĆ WODY Z WODOCIĄGÓW DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA WEDŁUG
WOJEWÓDZTW W 2009 R.**
**QUALITY OF WATER FROM WATER-LINE SYSTEMS SUPPLIED TO POPULATION FOR CONSUMPTION
BY VOIVODSHIPS IN 2009**

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	% ludności zaopatrzonej w wodę z wodociągów o wydajności w m ³ /d % of population supplied with water from water-line systems with capacity in m ³ /d									
	poniżej 100 below 100	100- 1000	1001- 10000	10001- 100000	ponyżej 100000 above 100000	poniżej 100 below 100	100- 1000	1001- 10000	10001- 100000	ponyżej 100000 above 100000
	odpowiadającą wymaganiom compliant with requirements					nie odpowiadającą wymaganiom non-compliant with requirements				
POLSKA ..... POLAND	83,3	86,7	90,4	98,3	80,0	16,7	13,3	9,6	1,7	20,0
Dolnośląskie.....	83,1	86,3	86,2	100,0	-	16,9	13,7	13,8	-	-
Kujawsko-pomorskie	87,0	57,7	89,5	100,0	-	13,0	42,3	10,5	-	-
Lubelskie.....	90,8	91,2	99,7	100,0	-	9,2	8,8	0,3	-	-
Lubuskie.....	81,1	67,0	97,4	57,4	-	18,9	33,0	2,6	42,6	-
Łódzkie	88,0	74,0	89,6	100,0	-	12,0	26,0	10,4	-	-
Małopolskie.....	99,3	100,0	99,3	79,0	100,0	0,7	-	0,7	21,0	-
Mazowieckie.....	87,9	83,5	92,2	46,6	47,2	12,1	16,5	7,8	53,4	52,8
Opolskie	87,6	85,5	98,0	100,0	-	12,4	14,5	2,0	-	-
Podkarpackie.....	82,7	87,1	94,0	100,0	-	17,3	12,9	6,0	-	-
Podlaskie	84,5	94,2	100,0	100,0	-	15,5	5,8	0,0	-	-
Pomorskie	80,1	91,6	79,3	100,0	-	19,9	8,4	20,7	-	-
Śląskie.....	93,3	93,4	91,2	100,0	100,0	6,7	6,6	8,8	-	-
Świętokrzyskie	86,9	85,8	100,0	79,7	-	13,1	14,2	-	20,3	-
Warmińsko-mazurskie	33,9	72,7	100,0	100,0	-	66,1	27,3	-	-	-
Wielkopolskie	85,8	77,8	94,0	78,1	100,0	14,2	22,2	6,0	21,9	-
Zachodniopomorskie.....	79,7	86,6	95,7	99,3	-	20,3	13,4	4,3	0,7	-

Źródło: na podstawie danych Ministerstwa Zdrowia.
Source: on the basis data of the Ministry of Health.

TABL. 70(123) STAN JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD RZEK^a W 2008 R.
THE STATUS OF BODIES OF RIVER WATERS^a IN 2008^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Jednolite części rzek Uniform Bodies of river waters		
	wydzielone razem divided total	w tym o stanie wód of which with the status of waters	
		dobrym good	złym bad
OGÓLEM..... TOTAL	4481	223	3826
w tym dorzecze: of which river basin:			
Wisły.....	2618	145	2290
Odry.....	1673	67	1383
Dniestru.....	3	-	2
Dunaju.....	11	3	7
Jarft.....	6	-	5
Łaby.....	8	-	-
Niemna.....	39	4	28
Pregoly.....	119	4	107
Świeżej.....	4	-	4
Ucker.....	-	-	-

a Patrz uwagi metodyczne do działu.

Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska – wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie Monitoringu Wód.

a See methodological notes to the chapter.

S o u r c e: data of the Inspectorate for Environmental Protection – results of the State Environmental Monitoring concerning Water Quality Monitoring.

TABL. 71(124) OCENA WÓD POWIERZCHNIOWYCH WYKORZYSTYWANYCH DO ZAOPATRZENIA LUDNOŚCI W WODĘ PRZEZNACZONĄ DO SPOŻYCIA WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2009R^a.
EVALUATION OF SURFACE WATERS USED FOR SUPPLYING POPULATION INTENDED FOR CONSUMPTION BY REGIONAL WATER MANAGEMENT BOARDS IN 2009^a

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ REGIONAL WATER MANAGEMENT BOARDS	Ilość punktów pomiaru jakości wód w kategoriach jakości wody Number of points of water quality measurement in water quality categories				
	ogółem total	A1	A2	A3	woda nie spełnia wymagań the water does not comply with requirements
P O L S K A ..... POLAND	132	14	44	36	38
Gdańsk.....	3	-	2	1	-
Gliwice.....	24	3	13	6	2
Kraków.....	75	8	25	16	26
Poznań.....	2	-	-	1	1
Szczecin.....	5	-	1	2	2
Warszawa.....	5	-	-	2	3
Wrocław.....	18	3	3	8	4

a Na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U. Nr 204, poz. 1728).

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska opracowane w Ośrodku Monitoringu Jakości Wód IMGW w Katowicach w oparciu o wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego przez WIOŚ i IMGW.

a Pursuant to the decree of the Minister of Environment of 27 November 2002 on the requirements which should be met by surface waters used for supplying population with water intended for consumption (Journal of Laws No. 204, item 1728).

S o u r c e: data of the Main Inspectorate for Environmental Protection prepared in the Water Quality Monitoring Centre of IMGW in Katowice on the basis of the results of the National Environmental Monitoring carried out by WIOŚ and IMGW.

TABL. 72(125) OCENA WRAŻLIWOŚCI WÓD NA ZANIECZYSZCZENIA ZWIĄZKAMI AZOTU ZE ŹRÓDEŁ ROLNICZYCH WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2009 R^a.
THE ASSESSMENT OF THE SENSITIVITY OF WATERS TO CONTAMINATION WITH NITROGEN COMPOUNDS FROM AGRICULTURAL SOURCES BY REGIONAL WATER MANAGEMENT BOARDS IN 2009^a

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ REGIONAL WATER MANAGEMENT BOARDS	Ilość punktów pomiaru jakości wody wyznaczonych do monitoringu wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu <i>Number of points of water quality measurement designated for monitoring sensitivity of waters to contamination with nitrogen compounds</i>		
	ogółem <i>total</i>	z wodami niewrażliwymi <i>with non-sensitive waters</i>	z wodami wrażliwymi <i>with sensitive waters</i>
P O L S K A	72	8	64
<i>POLAND</i>			
Gdańsk.....	14	0	14
Gliwice.....	-	-	-
Kraków.....	-	-	-
Poznań.....	12	0	12
Szczecin.....	18	7	11
Warszawa.....	12	1	11
Wrocław.....	16	0	16

a Na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 roku w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. Nr 241, poz. 2093).

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska opracowane w Ośrodku Monitoringu Jakości Wód IMGW w Katowicach w oparciu o wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego przez WIOŚ i IMGW.

a Pursuant to the decree of the Minister of Environment of 23 December 2002 on the criteria of determining waters sensitive to contamination with nitrogen compounds from agricultural sources (Journal of Laws No. 241, item 2093).

Source: data of the Main Inspectorate for Environmental Protection prepared in the Water Quality Monitoring Centre of IMGW in Katowice on the basis of the results of the National Environmental Monitoring carried out by WIOŚ and IMGW.

TABL. 73(126). OCENA JAKOŚCI WÓD PRZEZNACZONYCH DO BYTOWANIA RYB ŁOSOSIOWATYCH I KARPIOWATYCH WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2009 R^a.
THE ASSESSMENT OF THE QUALITY OF WATERS INTENDED FOR LIVING OF SALMONIDAE AND CYPRINID FISH BY REGIONAL WATER MANAGEMENT BOARDS IN 2009

REGIONALNE ZARZĄDY GOSPODARKI WODNEJ REGIONAL WATER MANAGEMENT BOARDS	Ilość punktów pomiaru jakości wody <i>Number of points of water quality measurement</i>				
	ogółem <i>total</i>	w tym do bytowania <i>of which for the living of</i>			
		ryb łososiowatych <i>salmonidae</i>		ryb karpio-watych <i>cyprinid</i>	
		pozytywne <i>positive</i>	negatywne <i>negative</i>	pozytywne <i>positive</i>	negatywne <i>negative</i>
P O L S K A	661	1	660	4	657
<i>POLSKA</i>					
Gdańsk.....	70	0	70	0	70
Gliwice.....	43	0	43	0	43
Kraków.....	120	0	120	0	120
Poznań.....	92	0	92	0	92
Szczecin.....	24	0	24	0	24
Warszawa.....	175	0	175	0	175
Wrocław.....	137	1	136	4	133

a Na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz. U. Nr 176, poz. 1455).

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska opracowane w Ośrodku Monitoringu Jakości Wód IMGW w Katowicach w oparciu o wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego przez WIOŚ i IMGW.

a Pursuant to the decree of the Minister of Environment of 4 October 2002 on requirements pertaining to inland waters constituting the living environment of fish in natural conditions (Journal of Laws No. 176, item 1455).

Source: data of the Main Inspectorate for Environmental Protection prepared in the Water Quality Monitoring Centre of IMGW in Katowice on the basis of the results of the National Environmental Monitoring carried out by WIOŚ and IMGW.

TABL. 74(127). WYNIKI MONITORINGU JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH W SIECI KRAJOWEJ W 2009 R.
THE RESULTS OF MONITORING OF UNDERGROUND WATERS QUALITY IN DOMESTIC NETWORK IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba punktów pomiarowych Numer of measurement points	Wody o klasie jakości ^a Waters by quality class ^a				
		dobrej good			słabej weak	
		I	II	III	IV	V
LICZBA PUNKTÓW NUMER POINTS						
OGÓŁEM TOTAL	299	-	41	172	58	28
o zwierciadle swobodnym ..... with water table	158	-	26	80	35	17
o zwierciadle napiętym ..... with confined groundwater surface	141	-	15	92	23	11
% BADANYCH PRÓB % OF TESTED SAMPLES						
OGÓŁEM TOTAL	299	-	13,7	57,5	19,4	9,4
o zwierciadle swobodnym ..... with water table	158	-	16,5	50,6	22,2	10,8
o zwierciadle napiętym ..... with confined groundwater surface	141	-	10,6	65,3	16,3	7,8

a Według klasyfikacji jakości wód podziemnych dla potrzeb monitoringu środowiska – patrz uwagi metodyczne do działu III.

Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

a According to the classification of underground waters for the purposes of environmental monitoring – see methodological notes to section III.

S o u r c e: data of the Inspectorate for Environmental Protection.

TABL. 75(128). WYNIKI MONITORINGU BADAŃ STĘŻEŃ AZOTANÓW (NO₃) W WODACH PODZIEMNYCH W 19 OBSZARACH SZCZEGÓLNIE NARAŻONYCH^a NA ZANIECZYSZCZENIA ZWIĄZKAMI AZOTU ZE ŹRÓDEŁ ROLNICZYCH W 2009 R.
THE RESULTS OF MONITORING OF NITRATE (NO₃) CONCENTRATION IN UNDERGROUND WATERS IN THE 19 AREAS UNDER SPECIAL THREAT FROM AGRICULTURAL NITRATES IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Sieć monitoringu Monitoring net	Liczba punktów pomiarowych Numer of measurement points	Ilość punktów o stężeniu NO ₃ [mg/dm ³] Number of points with NO ₃ Concentration [in mg/dm ³]			
			<24.99	25.00 – 39.99	40 - 50	>50
			LICZBA PUNKTÓW NUMER POINTS			
OGÓŁEM TOTAL	razem	136	115	4	1	16
o zwierciadle swobodnym with water table	krajowa.....	24	18	3	-	3
	regionalna.....	42	29	1	-	12
o zwierciadle napiętym ..... with confined groundwater surface	krajowa.....	46	45	-	-	1
	regionalna.....	24	23	-	1	-
% PUNKTÓW O STĘŻENIU NO₃ % OF POINTS WITH NO₃ CONCENTRATION						
OGÓŁEM TOTAL	razem	136	84,6	2,9	0,7	11,8
o zwierciadle swobodnym with water table	krajowa.....	24	75,0	12,5	-	12,5
	regionalna.....	42	69,1	2,4	-	28,6
o zwierciadle napiętym with confined groundwater surface	krajowa.....	46	97,8	-	-	2,2
	regionalna.....	24	95,8	-	4,2	-

a Według podziału na lata 2008-2012.

Ź r ó d ł o: dane Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

a According to the division in years 2008 – 2012

S o u r c e: data of the National Water Management Board

TABL. 76(129). RÓŻNICE ILOŚCI AZOTU WPROWADZONEGO I ODPROWADZONEGO ZE ŚRODOWISKA W OBRĘBIE OBSZARÓW SZCZEGÓLNIENIE NARAŻONYCH (OSN) NA AZOTANY POCHODZENIA ROLNICZEGO W LATACH 2004 – 2007
DIFFERENCES IN QUANTITY OF NITROGEN INTRODUCED INTO AND FROM THE ENVIRONMENT WITHIN AREAS UNDER SPECIAL THREAT (OSN) FROM AGRICULTURAL NITRATES IN THE YEARS 2004 – 2007

Obszar szczególnie narażony <i>Area under special threat</i>	Region wodny <i>Water region</i>	Powierzchnia OSN w km ² <i>OSN area In km²</i>	Różnice ilości azotu wprowadzonego i odprowadzonego ze środowiska <i>Differences in quantity of nitrogen introduced into and from the environment</i>	
			z hodowli zwierząt <i>from animal breeding</i>	wyłącznie z uprawy <i>only from breeding</i>
			tys. ton/rok <i>thous. tons/year</i>	
Zlewnia rzeki Kotomierzycza ..... <i>Kotomierzycza river basin</i>	Gdańsk	272,37	0,658	0,814
Zlewnia rzeki Struga Żaki, Jeziora Kornatowskiego ..... <i>Struga Żaki river basin, Kornatowskie Lake basin</i>	Gdańsk	330,00	0,896	0,730
Zlewnia Jezior: Płużnickiego, Wieczno Północne, Wieczno Południowe ..... <i>Płużnickie, Wieczno Północne and Wieczno Południowe lake basin</i>	Gdańsk	119,33	0,349	0,246
Wody podziemne w zlewniach rzek: Troja, Psina, Cisek ..... <i>Underground waters in Troja, Psina and Cisek river basins</i>	Gliwice	317,14	0,249	0,234
Zlewnia rzeki Kopel ..... <i>Kopel river basin</i>	Poznań	322,80	0,140	0,190
Zlewnia rzek: Pogona i Dąbrówka..... <i>Pogona and Dąbrówka river basin</i>	Poznań	127,10	0,500	0,130
Zlewnia rzeki Olszynka ..... <i>Olszynka river basin</i>	Poznań	54,50	0,070	0,060
Zlewnia rzek: Samica Stęszewska i Mogilnica ..... <i>Samica Stęszewska and Mogilnica river basin</i>	Poznań	162,60	0,150	0,110
Zlewnia rzeki Rów Rococki ..... <i>Rów Rococki river basin</i>	Poznań	26,20	0,002	0,020
Zlewnia rzeki Oszczyzna (w tym jezioro Chrzypskie i Radziszewskie)..... <i>Oszczyzna river basin (including Chrzypskie and Radziszewskie lake)</i>	Poznań	21,60	0,039	0,020
Zlewnia rzeki Sama ..... <i>Sama river basin</i>	Poznań	14,10	0,014	0,020
Zlewnia rz. Płonia..... <i>Płonia river basin</i>	Szczecin	1098,70	1,225	0,416
Zlewnia studni nr 17, w miejscowości Pniewnik, gmina Korytnica ..... <i>Well basin no. 17, in Pniewnik locality, Korytnica gmina</i>	Warszawa	6,79	0,024	0,010
Zlewnia studni nr 848, w miejscowości Doba, gmina Giżycko ..... <i>Well basin no. 848, in Doba locality, Giżycko gmina</i>	Warszawa	4,64	0,016	.
Zlewnia studni nr 162, w miejscowości Ludwin, gmina Ludwin..... <i>Well basin no. 162, in Ludwin locality, Ludwin gmina</i>	Warszawa	0,13	0,000	0,000
Zlewnia studni nr 838, Przegaliny Duże, gmina Komarówka Podlaska ..... <i>Well basin no. 838, Przegaliny Duże, Komarówka Podlaska gmina</i>	Warszawa	32,00	0,119	0,086
Zlewnia rzeki Sona z dopływem Przedwojewy..... <i>Sona river basin with Przedwojew tributary</i>	Warszawa	406,64	1,612	0,926
Zlewnia rzeki Zgłowiączka..... <i>Zgłowiączka river basin</i>	Warszawa	125,3	0,958	0,476
Zlewnia rzeki Orla..... <i>Orla river basin</i>	Wrocław	1546,50	1,674	1,689
Zlewnia rzeki Rów Polski..... <i>Rów Polski river basin</i>	Wrocław	827,61		
Wody podziemne w zlewni Mała Panew (GZWP 327) ..... <i>Underground waters in Mała Panew river basin (GZWP 327)</i>	Wrocław	449,20	0,058	0,136

Źródło: dane Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej / Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.
 Source: data of the Regional Water Management Boards / National Water Management Board.

TABL. 77(130). ZAWARTOŚĆ AZOTU MINERALNEGO W GLEBIE W PUNKTACH MONITORINGOWYCH ZLOKALIZOWANYCH NA OBSZARACH SZCZEGÓLNIENIE NARAŻONYCH (OSN) NA AZOTANY POCHODZENIA ROLNICZEGO W 2009 R.
MINERAL NITROGEN CONTENT IN SOIL IN MONITORING SITES LOCATED IN THE AREAS UNDER SPECIAL THREAT (OSN) FROM AGRICULTURAL NITRATES IN 2009

Obszar szczególnie narażony <i>Areas Under Special Threat</i>	Region wodny <i>Water region</i>	Średnia zawartość azotu mineralnego w glebie w kg/ha <i>Average mineral nitrogen content in soil in kg/ha</i>			
		Wiosna <i>Spring</i>		Jesień <i>Autumn</i>	
		warstwa 0-60 cm <i>0-60 cm layer</i>	warstwa 0-90 cm <i>0-90 cm layer</i>	warstwa 0-60 cm <i>0-60 cm layer</i>	warstwa 0-90 cm <i>0-90 cm layer</i>
Zlewnia rzeki Kotomierzycy ..... <i>Kotomierzycy river basin</i>	Gdańsk	71,9	119,3	122,2	163,8
Zlewnia rzeki Struga Żaki, Jeziora Kornatowskiego i Jeziora Czyste..... <i>Struga Żaki river basin, Kornatowskie Lake basin and Czyste lake basin</i>	Gdańsk	97,9	134,5	103,1	137,5
Zlewnia rzeki Tażyna ..... <i>Tażyna river basin</i>	Gdańsk	89,0	129,2	110,0	141,7
Zlewnia rzeki Kopel..... <i>Kopel river basin</i>	Poznań	70,0	100,9	246,3	320,5
Zlewnia rzek: Pogona i Dąbrówka ..... <i>Pogona and Dąbrówka river basin</i>	Poznań	118,4	152,0	98,5	124,4
Zlewnia rzeki Olszynka..... <i>Olszynka river basin</i>	Poznań	258,7	310,5	154,1	231,2
Zlewnia rzek: Samica Stęszewska i Mogilnica..... <i>Samica Stęszewska and Mogilnica river basin</i>	Poznań	98,1	140,9	172,2	224,9
Zlewnia rzeki Rów Rococki ..... <i>Rów Rococki river basin</i>	Poznań	144,0	171,4	137,0	173,4
Zlewnia rzeki Oszczyńnica (w tym jezioro Chrzypskie Radziszewskie)..... <i>Oszczyńnica river basin (including Chrzypskie Radziszewskie Lake)</i>	Poznań	47,6	59,0	79,4	95,7
Zlewnia rzeki Sama..... <i>Sama river basin</i>	Poznań	112,4	174,9	102,4	131,3
Zlewnia rzek: Giszka i Ciemna ..... <i>Giszka and Ciemna river basin</i>	Poznań	79,3	138,0	190,3	264,3
Zlewnia rzeki Płonia ..... <i>Płonia river basin</i>	Szczecin	123,8	164,6	142,8	206,1
Zlewnia rzeki Zgłowiączka ..... <i>Zgłowiączka river basin</i>	Warszawa	65,0	122,6	111,9	153,5
Zlewnia studni nr 848, w miejscowości Doba, gmina Giżycko..... <i>Well basin no. 848 in Doba locality, Giżycko gmina</i>	Warszawa	47,3	57,7	79,2	100,6
Zlewnia rzeki Sona z dopływem Przedwojewy ..... <i>Sona river basin with Przedwojew tributary</i>	Warszawa	279,9	414,3	186,3	266,8
Zlewnia studni nr 17, Pniewnik, gmina Korytnica ..... <i>Well basin no. 17, Pniewnik, Korytnica gmina</i>	Warszawa	54,8	67,9	194,1	218,0
Zlewnia studni nr 838, Przegaliny Duże, gmina Komarówka Podlaska ..... <i>Well no. 838 basin, Przegaliny Duże, Komarówka Podlaska gmina</i>	Warszawa	107,2	133,7	87,3	102,3
Zlewnia rzeki Orla..... <i>Orla river basin</i>	Wrocław	96,6	135,5	109,9	138,6
Zlewnia rzeki Rów Polski ..... <i>Rów Polski river basin</i>	Wrocław	111,0	148,4	122,0	144,3

Źródło: dane Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej
Source: data of the National Chemical and Agricultural Station

TABL. 78(131). STAN CZYSTOŚCI JEZIOR KONTROLOWANYCH W 2008 R.
PURITY OF LAKES INSPECTED IN 2008

JEZIORA (nazwa i lokalizacja) <i>LAKES</i> (name and location)	Powierzchnia zwierciadła wody w ha <i>Surface</i> <i>area in ha</i>	Objętość jeziora w hm ³ <i>Volume</i> <i>in hm³</i>	Średnia głębokość w m <i>Average</i> <i>depth in m</i>	Klasa jakości wód <i>Water</i> <i>quality class</i>
Łebsko (pomorskie)	7142,2	117,5	1,6	IV
Miedwie (zachodniopomorskie)	3527,0	681,7	19,3	V
Niegocin (warmińsko-mazurskie)	2600,0	258,5	9,9	III
Rajgrodzkie (podlaskie)	1514,3	142,6	9,4	II
Lubie (zachodniopomorskie)	1466,8	169,9	11,6	III
Sławskie (lubuskie)	827,9	42,7	5,2	V
Wierzchowo (zachodniopomorskie)	731,7	70,2	9,6	III
Ryńskie (warmińsko-mazurskie)	661,1	69,4	10,5	IV
Płaskie (warmińsko-mazurskie)	629,4	15,3	2,4	III
Dąbrowa Wielka (warmińsko-mazurskie)	615,1	50,6	8,2	IV
Mikołajskie (warmińsko-mazurskie)	497,9	55,7	11,2	III
Żnińskie Duże (kujawsko-pomorskie)	431,6	29,5	6,8	III
Gawlik (warmińsko-mazurskie)	416,8	24,8	6,0	II
Ostrowiec (lubuskie)	387,6	36,4	9,4	II
Mausz Duży (pomorskie)	386,4	49,6	12,8	I
Buwelno (warmińsko-mazurskie)	360,3	45,0	12,5	II
Kruklin (warmińsko-mazurskie)	356,4	17,7	4,9	IV
Jasień Południowy (pomorskie)	346,9	26,1	7,5	II
Morzycko (zachodniopomorskie)	342,7	49,8	14,5	III
Maróz (warmińsko-mazurskie)	332,5	39,6	11,9	II
Berzyńskie (wielkopolskie)	330,8	7,8	2,4	V
Partęczyny Wielkie (warmińsko-mazurskie)	323,9	22,0	6,8	III
Ostrowskie (kujawsko-pomorskie)	314,5	31,2	9,9	II
Wiecanowskie (kujawsko-pomorskie)	300,0	9,5	3,1	II
Kaliszańskie (wielkopolskie)	297,2	26,1	8,8	I
Trzesiecko (zachodniopomorskie)	296,4	16,1	5,4	III
Pomorze (podlaskie)	295,4	25,3	8,6	II
Skarlińskie (warmińsko-mazurskie)	293,8	22,2	7,5	II
Urszulewskie (kujawsko-pomorskie)	293,1	7,8	2,6	II
Kierskie (wielkopolskie)	288,1	31,2	10,8	V
Ostrowite (pomorskie)	281,1	30,0	10,7	I
Czos (warmińsko-mazurskie)	279,1	31,0	11,1	III
Chełmżyńskie (kujawsko-pomorskie)	271,1	16,5	6,1	IV
Wolickie (kujawsko-pomorskie)	243,5	11,9	4,9	V
Jasień Północny (pomorskie)	241,6	22,0	9,1	II
Kamienieckie (wielkopolskie)	232,5	20,4	8,8	III
Margonińskie (wielkopolskie)	215,4	15,3	7,1	III
Lucieńskie (mazowieckie)	201,3	16,8	8,3	III
Brdowskie (wielkopolskie)	198,2	4,4	2,2	IV
Sosno (kujawsko-pomorskie)	187,8	9,4	5,0	II
Wolskie (kujawsko-pomorskie)	185,0	21,0	11,3	III
Sołtmany (warmińsko-mazurskie)	180,0	9,9	5,5	II
Borzymowskie (kujawsko-pomorskie)	175,0	7,4	4,2	II
Płowęż (kujawsko-pomorskie)	174,2	6,5	3,7	V
Lutomskie (wielkopolskie)	172,7	11,6	6,7	V
Budziszewskie (wielkopolskie)	163,0	7,8	4,8	V
Łasińskie (kujawsko-pomorskie)	157,7	2,3	1,5	IV
Stelchno (kujawsko-pomorskie)	154,5	8,0	5,1	I
Białe k/ Gostynina (mazowieckie)	150,2	14,9	9,9	I
Białe Sosnowickie (lubelskie)	144,8	2,0	1,3	III
Krzywa Kuta (warmińsko-mazurskie)	131,2	7,9	6,0	II
Jegocin(warmińsko-mazurskie)	127,4	11,4	9,0	I
Rogoźno (wielkopolskie)	125,8	3,8	3,0	V
Głębokie k. Międzyrzeczka (lubuskie)	124,9	11,5	9,2	I
Wolsztyńskie (wielkopolskie)	124,4	2,5	2,0	V
Węgorzyno (pomorskie)	124,2	6,2	5,0	II

TABL. 78(131). STAN CZYSTOŚCI JEZIOR KONTROLOWANYCH W 2008 R. (dok.)
PURITY OF LAKES INSPECTED IN 2008 (cont.)

JEZIORA (nazwa i lokalizacja) LAKES (name and location)	Powierzchnia zwierciadła wody w ha Surface area in ha	Objętość jeziora w hm ³ Volume in hm ³	Średnia głębokość w m Average depth in m	Klasa jakości wód Water quality class
Hawki (warmińsko-mazurskie)	123,4	3,7	3,0	III
Tumiańskie (warmińsko-mazurskie)	120,6	8,1	6,7	IV
Kunów (lubelskie)	117,5	2,5	2,1	III
Wukśniki (warmińsko-mazurskie)	117,1	27,4	23,4	II
Mój (warmińsko-mazurskie)	116,5	2,9	2,4	III
Śremskie (wielkopolskie)	115,8	23,7	20,7	II
Steklin (kujawsko-pomorskie)	112,9	12,0	10,7	IV
Ciche (kujawsko-pomorskie)	111,1	7,6	6,8	IV
Łąkie (kujawsko-pomorskie)	110,2	6,1	5,5	II
Białe Włodawskie (lubelskie)	106,4	15,0	14,1	I
Zelwa (podlaskie)	103,7	6,0	5,8	I
Wielicko (podlaskie)	103,2	1,6	1,5	IV
Toczyłowo (podlaskie)	101,8	4,9	4,8	III
Straduńskie (wielkopolskie)	96,7	3,1	3,2	V
Solecko (lubuskie)	96,5	4,0	4,1	II
Długie k. Chyciny (lubuskie)	95,5	7,2	7,5	II
Sumińskie (pomorskie)	95,4	3,2	3,4	III
Swarzędzkie (wielkopolskie)	93,7	2,1	2,3	V
Wielkie Dąbie (zachodniopomorskie)	93,6	3,8	4,2	III
Słowie (lubuskie)	92,5	12,5	13,5	IV
Tarnowskie Duże (lubuskie)	91,6	3,5	3,8	II
Firlej (lubelskie)	91,3	4,6	5,0	III
Szczutowskie (mazowieckie)	90,7	1,7	1,8	II
Kortowskie (warmińsko-mazurskie)	89,7	5,8	5,9	IV
Kromszewickie (kujawsko-pomorskie)	89,2	7,7	8,6	III
Mąkolno (wielkopolskie)	87,3	2,1	2,4	II
Niskie Brodno (kujawsko-pomorskie)	87,2	6,0	6,9	III
Obrzańskie (wielkopolskie)	86,8	1,6	1,8	V
Lubstowskie (wielkopolskie)	85,3	2,8	2,5	IV
Chycina (lubuskie)	84,8	7,2	8,5	II
Długie Wigierskie (podlaskie)	81,6	5,9	7,4	I
Skotawsko Wielkie (pomorskie)	80,0	3,3	4,1	II
Lubinieckie (lubuskie)	79,4	2,0	2,5	V
Mogileńskie (kujawsko-pomorskie)	78,9	2,6	3,2	V
Pamiętkowskie (wielkopolskie)	76,1	1,7	2,2	III
Krasne (lubelskie)	75,9	8,1	10,7	V
Kuźnickie (wielkopolskie)	75,7	5,3	7,0	IV
Krępsko Długie (wielkopolskie)	73,9	5,6	7,6	II
Świątajno Naterskie (warmińsko-mazurskie)	73,7	3,7	5,0	III
Kielbiczne (zachodniopomorskie)	71,6	1,6	2,2	I
Hartowieckie (warmińsko-mazurskie)	69,6	2,0	2,9	II
Kiermas (warmińsko-mazurskie)	69,2	2,2	3,1	V
Lubiatówka (lubuskie)	68,7	2,3	3,2	IV
Lgińsko (lubuskie)	68,6	4,8	7,0	IV
Żelewo (zachodniopomorskie)	68,4	2,5	3,7	II
Uścimowskie (lubelskie)	66,3	1,8	2,7	II
Spólne (lubelskie)	65,3	0,9	1,4	II
Kamienica (zachodniopomorskie)	64,3	4,0	6,0	IV
Gremzdel (podlaskie)	61,4	2,0	3,2	II
Pniewskie (wielkopolskie)	59,7	0,9	1,5	IV
Kleszczów (lubelskie)	53,9	0,7	1,3	I
Wielkie k. Witnicy (zachodniopomorskie)	52,3	5,8	11,1	II
Wikaryjskie (kujawsko-pomorskie)	50,9	1,5	3,0	II
Płonno (zachodniopomorskie)	9,5	0,2	1,6	II

Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

S o u r c e: data of the Inspectorate for Environmental Protection.

TABL. 79(132). ODPLYW SUBSTANCJI ORGANICZNYCH I BIOGENNYCH RZEKAMI DO MORZA BAŁTYCKIEGO
THE OUTFLOW OF ORGANIC AND BIOGENIC SUBSTANCES THROUGH RIVERS TO THE BALTIC SEA

RODZAJE ZANIECZYSZCZEŃ	1995	2000	2005	2007	2008 ^a	2009 ^a	TYPES OF CONTAMINATION
	w tysiącach ton na rok in thous. tons per year						
BZT ₅	230,7	214,0	174,3	167,6	137,0	148,5	BOD ₅
ChZT _{CR}	1492,5	1781,2	1086,9	1524,4	—	—	COD test using chromium
Azot ogólny	204,7	187,9	133,6	163,6	133,2	148,6	Total nitrogen
Azot azotanowy	121,7	119,0	78,8	107,2	77,9	85,7	Nitrate nitrogen
Azot organiczny	71,8	51,2	48,6	51,3	50,5	56,0	Organic nitrogen
Fosfor ogólny	13,2	12,1	8,2	9,1	7,4	9,8	Total phosphorus
Fosfor fosforanowy	6,3	5,2	3,2	3,4	2,4	2,8	Phosphate phosphorus

^a W 2008 i 2009 nie wykonano pomiarów ChZT_{CR} w ppk zamykających zlewnie Słupki, Łupawy, Łeby, Redy i Wisły.

Ź r ó d ł o: "Wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie Monitoringu Wód" - Inspekcja Ochrony Środowiska.

^a In 2008 and 2009 was not performed measurements ChZT_{CR} closing basins in Słupki, Łupawy, Łeby, Redy i Wisły.

S o u r c e: "Results of the National Environmental Monitoring in the scope of Water Monitoring" - the Inspectorate for Environmental Protection.

TABL. 80(133). ŁADUNKI ZANIECZYSZCZEŃ^a WPROWADZONE Z OBSZARU POLSKI DO MORZA BAŁTYCKIEGO
W LATACH HYDROLOGICZNYCH
CONTAMINATION LOADS^a INTRODUCED TO THE BALTIC SEA FROM THE AREA OF POLAND
IN HYDROLOGICAL YEARS

RODZAJE ZANIECZYSZCZEŃ	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009	TYPES OF CONTAMINATION
	w tysiącach ton na rok in thous. tons per year							
BZT ₅	209,8	244,2	216,0	177,6	158,0	144,6	135,2	Biochemical Oxygen Demand (BOD) ₅
ChZT-Mn	345,6	446,5	552,3	322,7	294,0	319,7	343,7	Chemical Oxygen Demand test using permanganate
ChZT-Cr ^d	1234,3	1540,9	1680,9	1164,9	1480,0	1295,5	482,6	COD test using chromium
Chlorki	4905,5	5473,2	4942,6	4691,2	6091,4	5012,0	4492,5	Chlorides
Siarczany	2619,6	4282,6	4005,1	2789,3	2992,8	2849,8	2820,3	Sulfates
Substancje rozpuszczalne ogólne	20072,6	26122,7	26410,1	22127,5	24242,2	22495,8	21317,2	Total soluble substances
Zawiesina ogólna	805,2	1008,5	1021,7	814,7	630,3	634,6	864,5	Total slurry
Wapń	2978,8	4569,2	4854,3	3628,7	3555,2	3721,8	3841,5	Calcium
Magnez	444,1	596,7	652,7	501,8	495,8	529,9	534,0	Magnesium
Azot amonowy	19,9	11,5	18,4	5,6	3,5	6,8	6,0	Ammonium nitrogen
Azot azotanowy	42,7	121,8	121,9	82,9	100,7	85,9	78,7	Nitrate nitrogen
Azot Kjeldahla	60,8	83,8	71,7	55,3	54,4	56,3	55,2	Kjeldahl nitrogen
Azot ogólny	104,4	206,6	194,2	136,6	155,8	140,8	134,4	Total nitrogen
Fosforany	17,2	20,6	17,0	10,0	9,5	8,4	8,0	Phosphates
Fosfor ogólny	11,6	13,7	12,5	8,8	8,7	8,1	9,2	Total phosphorus
Żelazo ogólne ^e	17,3	27,1	6,9	2,7	2,5	5,1	0,0	Total ferrum ^e
Mangan ^e	5,8	6,2	1,3	12,0	0,3	2,2	0,0	Manganese ^e
Cynk ^{bc}	2075,0	851,6	706,0	307,5	202,2	462,6	74,7	Zinc ^{bc}
Kadm ^{bc}	19,0	9,4	5,0	6,2	10,2	0,86	0,0	Cadmium ^{bc}
Miedź ^{bc}	261,0	134,9	110,0	139,0	124,2	106,9	31,8	Copper ^{bc}
Ołów ^{bc}	223,0	127,0	39,0	30,0	68,3	10,5	7,2	Lead ^{bc}
Fenole lotne ^{bc}	217,0	166,7	166,0	43,2	49,2	8,8	8,6	Volatile phenols ^{bc}

^a Określone w przekrojach bilansowych rzek objętych Monitoringiem Powierzchniowych Wód Płynących. ^b Ładunki wykazano w t/rok. ^c W 2008 i 2009 roku metale ciężkie i fenole lotne badane tylko w niektórych punktach zamykających zlewnię rzek uchodzących do Bałtyku. ^d W 2008 i 2009 nie wykonano pomiarów ChZT_{CR} w ppk Kieźmark na Wiśle, a także zamykających zlewnie Słupki, Łupawy, Łeby, Redy i Wisły. ^e W roku 2009 w punktach zamykających zlewnie rzek uchodzących do Bałtyku nie wykazano pomiarów żelaza ogólnego i manganu.

Ź r ó d ł o: Wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie Monitoringu Wód w latach hydrologicznych – dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

^a Stated in the balance breakdowns of rivers included in the Monitoring of Surface Flowing Waters. ^b Loads presented in t/year. ^c In 2008 and 2009 heavy metals and volatile phenols studied only at certain points closing basin rivers emptying into the Baltic. ^d In 2008 and 2009 ChZT_{CR} in Kieźmar measurement-control point on Wisła and closing basins Słupki, Łupawy, Łeby, Redy i Wisły river wasn't measure. ^e In 2009, the closing point of basins of the rivers emptying into the Baltic Sea did not reveal the overall measurements of total ferrum and manganese.

S o u r c e: The results of the National Environmental Monitoring in the scope of Water Monitoring in the hydrological years – data of the Inspectorate for Environmental Protection.

TABL. 81(134). ODPLYW SUBSTANCJI ORGANICZNYCH I BIOGENNYCH RZEKAMI DO MORZA BAŁTYCKIEGO W 2009 R.

THE OUTFLOW OF ORGANIC AND BIOGENIC SUBSTANCES THROUGH RIVERS TO THE BALTIC SEA IN 2009

RODZAJE ZANIECZYSZCZEŃ TYPES OF CONTAMINATION		Ogółem Total	Odra Through Odra	Iną Through Ina	Rega Through Rega	Par-seą Through Parsęta	Grabow- wą Through Grabowa	Wie-przą Through Wieprza	Słupią Through Słupia	Łupa-wą Through Łupawa	Łeba Through Łeba	Reda Through Reda	Wisła Through Wisła	Pas- łęka Through Pasłęka
a - ładunek roczny w tys. ton na rok <i>a - annual load in thous. tons per year</i>														
b - ładunek jednostkowy w kg na km ² na rok <i>b - unit load in kg per km² per year</i>														
BZT ₅	a	148,49	57,98	2,88	0,682	1,289	0,442	0,627	1,951	1,067	1,420	0,319	79,21	0,627
BOD ₅	b	x	569,03	1339,30	251,43	446,565	963,97	403,24	1220,15	1321,10	1310,25	660,40	469,35	270,29
ChZT _{CR} ^a	a	-	420,41	10,52	11,613	16,380	3,452	6,235	-	-	-	-	-	8,848
COD test using chromium ^a	b	x	4126,15	4892,10	4284,12	5675,67	7528,40	4012,46	-	-	-	-	-	3815,94
Azot ogólny	a	148,63	48,34	1,40	1,137	1,225	0,342	0,568	0,812	0,682	0,739	0,254	92,10	1,040
Total nitrogen	b	x	474,42	649,14	419,33	424,52	746,33	365,33	507,77	844,99	681,40	525,16	545,74	448,32
Azot azotanowy	a	85,73	30,95	0,909	0,838	0,938	0,256	0,461	0,453	0,508	0,415	0,110	49,36	0,538
Nitrate nitrogen	b	x	303,77	422,88	308,98	325,028	558,31	296,56	283,44	629,51	382,51	227,29	292,47	231,95
Azot organiczny	a	55,97	15,92	0,378	0,224	0,208	0,035	0,064	0,327	0,161	0,293	0,117	37,69	0,541
Organic nitrogen	b	x	156,28	175,98	82,72	71,974	76,10	41,48	204,62	199,18	270,53	243,07	223,36	233,44
Fosfor ogólny	a	9,79	2,82	0,070	0,054	0,116	0,035	0,054	0,050	0,032	0,046	0,028	6,44	0,054
Total phosphorus	b	x	27,64	32,78	20,06	40,146	77,06	34,65	31,37	40,08	42,85	57,26	38,14	23,50
Fosfor fosforanowy	a	2,75	0,58	0,027	0,031	0,049	0,018	0,027	0,033	0,024	0,031	0,009	1,89	0,032
Phosphate phosphorus	b	x	5,73	12,70	11,44	16,95	38,52	17,49	20,62	29,48	28,84	18,08	11,18	13,67

a W 2009 nie wykonano pomiarów ChZT_{CR} w ppk zamykających zlewnie Słupki, Łupawy, Łeby, Redy i Wisły.

Źródło: "Wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie Monitoringu Wód" - Inspekcja Ochrony Środowiska.

a In 2009 was not performed measurements ChZT_{CR} closing basins in Słupki, Łupawy, Łeby, Redy i Wisły.

Source: "Results of the National Environmental Monitoring in the scope of Water Monitoring" - the Inspectorate for Environmental Protection.

TABL. 82(135). ODPLYW METALI CIĘŻKICH RZEKAMI DO MORZA BAŁTYCKIEGO W 2009 R.
THE OUTFLOW OF HEAVY METALS THROUGH RIVERS TO THE BALTIC SEA IN 2009

RODZAJE ZANIECZYSZCZEŃ TYPES OF CONTAMINATION	Ogółem Total	Odra Through Odra	Ina Through Ina	Rega Through Rega	Par- seą Through Parseą	Grabo- wą Through Grabowa	Wie- prza Through Wieprza	Słupią Through Słupia	Łupa- wą Through Łupawa	Łeba Through Łeba	Reda Through Reda	Wisła Through Wisła	Pas- łęka Through Pasłęka
a - ładunek roczny w tonach na rok a – annual load in tons per year													
b – ładunek jednost- kowy w kg na km ² na rok b – unit load in kg per km ² per year													
Cynk..... a	.	49,10	2,68	-	6,91	1,48	3,21	4,08	3,04	3,08	-	-	1,16
Zinc b	.	0,48	1,24	-	2,39	3,22	2,06	2,55	3,77	2,84	-	-	0,50
Miedź..... a	.	27,22	0,13	0,28	0,82	0,37	0,37	0,81	1,72	0,68	-	-	0,50
Copper b	.	0,27	0,06	0,10	0,28	0,80	0,24	0,51	2,13	0,63	-	-	0,22
Ołów..... a	.	0,00	0,00	0,79	0,69	0,20	0,43	-	-	-	-	-	0,32
Lead b	.	0,00	0,00	0,29	0,24	0,43	0,28	-	-	-	-	-	0,14
Nikiel..... a	.	23,88	0,00	0,79	0,92	0,20	0,43	-	-	-	-	-	0,99
Nickel b	.	0,23	0,00	0,29	0,32	0,43	0,28	-	-	-	-	-	0,43
Chrom..... a	.	0,00	0,00	-	0,40	0,09	0,20	-	-	-	-	-	-
Chromium b	.	0,00	0,00	-	0,14	0,20	0,13	-	-	-	-	-	-
Rtęć..... a	.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,26	0,26	0,18	-	-	-
Mercury b	.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,16	0,32	0,17	-	-	-
Kadm..... a	.	0,67	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-	-
Cadmium b	.	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	-	-

Źródło: "Wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie Monitoringu Wód" - Inspekcja Ochrony Środowiska.
 Source: "Results of the National Environmental Monitoring in the scope of Water Monitoring" - the Inspectorate for Environmental Protection.

Dział 4. ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA

Uwagi metodyczne

Zawarte w tym dziale informacje charakteryzują źródła, rozmiary i strukturę zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego oraz przedsięwzięcia mające na celu jego ochronę przed nadmiernym zanieczyszczeniem, w szczególności stan wyposażenia i efekty eksploatacji zainstalowanych urządzeń do ochrony powietrza.

Na początku działu przedstawiono dane o **zużyciu nośników energii pierwotnej** w gospodarce narodowej, tj.: węgla kamiennego, węgla brunatnego, ropy naftowej, gazu ziemnego, torfu i drewna opałowego, paliw odpadowych stałych oraz innych surowców pozyskanych z naturalnych zasobów krajowych oraz nośników zakupionych za granicą.

Zużycie ogółem nośników energii stanowi sumę zużycia bezpośredniego i zużycia na wsad przemian. **Zużycie bezpośrednie** równa się sumie nośników energii, jaka została zużyta w odbiornikach końcowych, bez dalszego przetwarzania (przemiany) na inne nośniki energii. Ujmowane są tu także straty i ubytki naturalne nośników energii u odbiorców. **Zużycie na wsad przemian** równa się sumie zużycia poszczególnych nośników energii wykorzystanych jako surowiec wsadowy, tzn. poddany przetwarzaniu na inne nośniki energii w procesach technologicznych uznanych za przemiany energetyczne.

Przez **zanieczyszczanie powietrza** rozumie się wprowadzanie przez człowieka, bezpośrednio lub pośrednio, do powietrza substancji stałych, ciekłych lub gazowych w takich ilościach, które mogą zagrażać zdrowiu człowieka, ujemnie wpływać na klimat, przyrodę żywą, glebę lub wodę, a także spowodować inne szkody w środowisku.

Przez **źródło emisji zanieczyszczeń powietrza** należy rozumieć miejsce, w którym następuje wprowadzenie (wyemitowanie) do powietrza substancji zanieczyszczających. Źródłami zanieczyszczeń są: zakłady energetyczne (elektrownie i elektrociepłownie), zakłady przemysłowe, kotłownie komunalne, paleniska indywidualne (domowe), środki transportu, źródła wtórne powstałe w wyniku wydalania oraz utylizacji ścieków i odpadów (np. hałdy lub wysypiska), rolnictwo (np. rozsiewanie nawozów sztucznych czy stosowanie środków ochrony roślin), a także przemiany i reakcje chemiczne zachodzące w zanieczyszczonej atmosferze oraz źródła naturalne (np. pożary lasów, burze pyłowe, pyły kosmiczne).

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i rodzajów zanieczyszczeń (określonych prawnie) może być ustalona albo na drodze pomiarów, albo na drodze obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń charakterystyczne dla procesów technologicznych. Statystyka wykorzystuje oba źródła danych z tego zakresu, co znajduje odzwierciedlenie w niniejszej publikacji.

Prezentowane dane dotyczące **emisji całkowitej głównych zanieczyszczeń powietrza, niemetaanowych lotnych związków organicznych, gazów cieplarnianych, metali ciężkich oraz trwałych zanieczyszczeń organicznych (TZO)** pochodzą z **Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami**, powołanego na mocy *ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. Nr 130, poz. 1070)*, w którego skład włączono Krajowe Centrum Inwentaryzacji Emisji, będące źródłem danych o emisji od 2000 r.

Dane o **emisji całkowitej dwutlenku siarki, tlenków azotu i pyłu** z podziałem na źródła emisji (energetyka zawodowa i przemysłowa, technologie przemysłowe, źródła stacjonarne: kotłownie lokalne, paleniska domowe, warsztaty rzemieślnicze, rolnictwo oraz źródła mobilne) są danymi szacunkowymi wyliczonymi na podstawie zużycia paliw i wskaźników technologicznych. Wielkości emisji całkowitej od roku 2004 zostały przeliczone według zmienionej metodyki inwentaryzacji emisji, dlatego różnią się od publikowanych w poprzedniej edycji, a także ich porównywalność z danymi za lata poprzednie jest ograniczona. W 2004 r. nastąpił znaczny spadek emisji dwutlenku siarki ze źródeł mobilnych w wyniku zmniejszenia ilości siarki w paliwach ciekłych dla tej kategorii.

Ponadto w publikacji zamieszczono wyniki inwentaryzacji emisji zanieczyszczeń powietrza opracowane w układzie **klasyfikacji SNAP97** (SNAP – *Selected Nomenclature for Air Pollution*) oraz od 2001 roku w nowej klasyfikacji NFR (*Nomenclature for Reporting*). SNAP jest europejską systematyką **rodzajów działalności** zagregowanych w jedenaście głównych kategorii, wykorzystywaną do celów inwentaryzacji emisji zanieczyszczeń. Przedstawione w tabeli dane o całkowitej emisji zanieczyszczeń według rodzajów działalności, obejmują sześć rodzajów zanieczyszczeń: dwutlenek siarki, tlenki azotu (wyrażone w NO₂), tlenek węgla, niemetaanowe lotne związki organiczne (NMLZO), amoniak oraz pyły. Dane za lata 2005, 2006 są inne niż publikowane w poprzednich edycjach ze względu na zmiany w klasyfikacji poszczególnych sektorów i podsektorów, spowodowane koniecznością ujednoczenia z klasyfikacjami SNAP i NFR oraz bazą danych EUROSTAT.

Wielkości **emisji gazów cieplarnianych** pochodzą z **Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami** i są zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska. Zaprezentowana została inwentaryzacja emisji trzech podstawowych gazów cieplarnianych: dwutlenku węgla, metanu i podtlenku azotu oraz emisja gazów przemysłowych: fluorowęglowodorów HFCs, perfluorowęglowodorów PFCs oraz sześćofluorku siarki SF₆. Inwentaryzację emisji gazów cieplarnianych sporządzono zgodnie z metodologią zalecaną przez Konferencję Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu. Źródła emisji są podzielone na grupy według klasyfikacji **IPCC** (*Intergovernmental Panel Climate Change – Międzyrządowy Zespół do spraw Zmian Klimatu*) obejmującej 6 głównych kategorii: energia; procesy przemysłowe; użytkowanie rozpuszczalników i innych produktów; rolnictwo;

użytkowanie gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwo; odpady. IPCC powołany został w 1988 r. pod auspicjami Programu Środowiska Narodów Zjednoczonych (UNEP) oraz Światowej Organizacji Meteorologicznej (WMO) jako odrębna, specjalistyczna struktura organizacyjna, zajmująca się problemem zmian klimatu. Zespół ten został uznany przez Konferencję Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu za podstawowy naukowo-techniczny organ wspomagający tę konwencję. Metodologia krajowych inwentaryzacji emisji gazów cieplarnianych (określana przez IPCC) podlega od 1991 roku udoskonalaniu. W latach 2006, 2007 i 2008 wykonane zostały aktualizacje inwentaryzacji emisji gazów cieplarnianych za lata 1988-2007 zgodnie z metodyką przedstawioną w publikacji *IPCC Revised 1996 IPCC Guidelines, Good Practice Guidance and Uncertainty Management* oraz *2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories*. Zaktualizowane wyniki zostały zgłoszone do sekretariatu Konwencji Klimatycznej, a w niniejszej publikacji zastąpiły wcześniej prezentowane dane.

Przedstawiono także **wielkości emisji gazów cieplarnianych wyrażone w ekwiwalencie dwutlenku węgla**. W rozumieniu ustawy o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji przez **ekwiwalent** rozumie się jeden megagram (1 Mg) dwutlenku węgla lub ilość innego gazu cieplarnianego stanowiącą odpowiednik 1 Mg dwutlenku węgla, obliczoną z wykorzystaniem współczynników ocieplenia.

Dane dotyczące **emisji metali ciężkich** zostały oszacowane w oparciu o wskaźniki emisji i dane o wielkości produkcji i zużyciu materiałów według poszczególnych rodzajów działalności, zgodnie z systematyką SNAP97 oraz NFR. Przedstawiono także emisję metali ciężkich w układzie wojewódzkim.

Dane o **emisji trwałych zanieczyszczeń organicznych (TZO)** dotyczą emisji grupy dioksyn i furanów (PCDD/F) oraz wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), których bilans emisji obejmuje sumę 4 WWA: benzo(a)pirenu, benzo(b)fluorantenu, benzo(k)fluorantenu i indeno(1,2,3-cd)pirenu. Toksyczność całego ładunku dioksyn i furanów oszacowana i wyrażona została tzw. **równoważnikiem toksyczności I-TEQ (Toxic Equivalent)**. Jest to wskaźnik toksyczności względnej w odniesieniu do najbardziej toksycznej dioksyny, tj. 2,3,7,8-TCDD, której przypisano wartość 1. W latach 2000-2005 dokonano korekty stosowanych wcześniej wskaźników emisji i uwzględniono nowe źródła, dla których brakowało danych potrzebnych do oszacowania wielkości emisji. Korekta i uzupełnienie wskaźników przeprowadzone zostały na podstawie wyników krajowych pomiarów TZO, ocen eksperckich, informacji z zakładów przemysłowych oraz analizy porównawczej wskaźników stosowanych do inwentaryzacji w Polsce i innych krajach.

Dane o **emisji zanieczyszczeń ze środków transportu** napędzanych silnikami spalinowymi zostały oszacowane przez Instytut Transportu Samochodowego. Dla lat 2005 – 2008 określono emisję tylko z jednego działu transportu, tj. środków transportu drogowego (w tym: samochody osobowe, samochody o masie całkowitej do 3500 kg, samochody ciężarowe o masie całkowitej powyżej 3500 kg, autobusy o masie całkowitej powyżej 3500 kg, motocykle, motorowery oraz ciągniki rolnicze). Emisję oszacowano bądź jako iloczyn zużycia paliwa i wskaźnika emisji właściwej określającego średnią masę danego zanieczyszczenia wydzielaną w wyniku spalania jednostki masy paliwa, bądź też jako iloczyn całkowitego rocznego przebiegu pojazdów danego rodzaju (tzw. pojazdokilometrów) i wskaźnika emisji drogowej określającego średnią masę danego zanieczyszczenia wydzielaną na przebiegu 1 km. Wskaźniki emisji dla transportu drogowego zostały określone na podstawie badań i analiz własnych ITS (dla emisji CO₂, CO, NMVOC, NO_x oraz PM), danych z literatury (dla CH₄ oraz N₂O) oraz badań sektora naftowego (dla zawartości siarki i ołowiu w paliwach).

Dane o **emisji z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza** pochodzą z corocznej sprawozdawczości GUS i dotyczą zanieczyszczeń wprowadzonych w sposób zorganizowany (tzn. z wszelkiego rodzaju urządzeń technologicznych i ogrzewczych za pośrednictwem emitorów-kominów, wyrzutni wentylacyjnych) oraz w sposób niezorganizowany (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza to tzw. punktowe źródła emisji zanieczyszczeń, do których zaliczono w latach 1971 – 1985 zakłady przemysłowe (w tym również zakłady energetyki zawodowej) uznane za szczególnie uciążliwe dla środowiska przez właściwe terenowo organa administracji rządowej. Od 1986 roku badanie statystyczne rozszerzono na wszystkie jednostki organizacyjne ustalone przez ówczesnego Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarstwo korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40 z późn. zmianami). Ustalona w ten sposób zbiorowość jednostek sprawozdawczych (zakładów) utrzymywana jest corocznie, co m.in. zapewnia zachowanie ciągłości i porównywalności wyników badania. Zbiorowość ta może być powiększona jedynie w szczególnych wypadkach, np. o jednostki nowouruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Należy podkreślić, że wyniki tego badania nie charakteryzują całkowitej emisji zanieczyszczeń powietrza, lecz dotyczą sektora energetyczno-przemysłowego decydującego o skali i strukturze emisji (60-70%).

Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych dotyczy ilości zanieczyszczeń pyłowych odprowadzonych przez dany zakład do atmosfery w ciągu roku i obejmuje: pyły ze spalania paliw, cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych, krzemowe, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowe, sadzy i pozostałe. Dane dotyczące pyłów pozostałych obejmują Pyły pozostałe ujęte pod pozycją 54 Załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 października 2008 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 196, poz. 1217) oraz szczególnie niebezpieczne zanieczyszczenia pyłowe takie jak chrom, rtęć, ołów, kadm i inne ujęte imiennie w w/w akcie prawnym.

Wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych dotyczy ilości zanieczyszczeń gazowych odprowadzonych przez jednostkę sprawozdawczą do atmosfery w ciągu roku i obejmuje: dwutlenek siarki, tlenki azotu (wyrażone w dwutlenku azotu – NO₂), tlenek węgla, dwutlenek węgla, węglowodory i inne emitowane przez dany zakład zanieczyszczenia gazowe określone w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska. Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych, oraz dwutlenku siarki określana jest zazwyczaj metodami pomiarowymi, a w przypadku braku urządzeń pomiarowych dokonuje się oszacowania wielkości emisji. Wielkości emisji pozostałych rodzajów zanieczyszczeń gazowych opierają się przeważnie na ustaleniach szacunkowych, przy czym część sprawozdawców nie jest w stanie dokonać oszacowania wszystkich emitowanych do powietrza i objętych badaniem statystycznym rodzajów zanieczyszczeń. Dane pochodzące z badania GUS mają zatem charakter orientacyjny i niepełny, dają obraz w pewnym stopniu zaniżony w stosunku do rzeczywistych rozmiarów sumarycznej emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Dotyczy to m. in. danych o wielkości emisji **dwutlenku węgla (CO₂)**, który objęty został badaniami statystycznymi od 1993 r. Ze względu na to, że wielkość emisji CO₂ charakteryzuje się dużymi bezwzględными wartościami, prezentowany w publikacji **wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych** został wyliczony i przedstawiony podobnie, jak w latach poprzednich, **bez uwzględnienia wielkości emisji CO₂**.

Mimo powyższych zastrzeżeń, jednolita metodologia określania emisji poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń i w miarę stabilna w kolejnych latach zbiorowość zakładów pozwala na ogólną ocenę skali zjawisk oraz tendencji i dynamiki zmian zagrożenia atmosfery ze strony głównych przemysłowych i energetycznych źródeł zanieczyszczeń powietrza.

Ochrona powietrza polega na zapewnieniu jak najlepszej jego jakości, w szczególności przez utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach oraz przez zmniejszanie poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane. Źródła zanieczyszczeń są obowiązane prawnie do stosowania metod, technologii i środków technicznych chroniących powietrze przed zanieczyszczeniem.

Dane o ilości zatrzymanych i zneutralizowanych zanieczyszczeń pyłowych oraz gazowych (według rodzajów) obrazują rozmiary zanieczyszczeń zredukowanych w urządzeniach do ochrony powietrza, zainstalowanych w zakładach uznanych za szczególnie uciążliwe dla atmosfery. **Skuteczność** działania urządzeń oczyszczających, określana jako **stopień redukcji zanieczyszczeń**, jest wielkością charakterystyczną dla urządzeń i wskazuje, jaki procent całkowitej ilości danego zanieczyszczenia wprowadzonego do urządzenia został przez to urządzenie zatrzymany. Wskaźnik ten wyraża się procentowym stosunkiem ilości zanieczyszczenia zatrzymanego do ilości zanieczyszczenia wytworzonego, tj.: zatrzymanego i wyemitowanego. Wartość tego wskaźnika może wahać się od 0 do 100%. Im bliższa jest 100%, tym większy jest potencjał ochronny źródła zanieczyszczeń.

Przy klasyfikacji urządzeń według poziomu skuteczności przyjmuje się, za Biurem Projektowym „OPAM” następujące przedziały jako średnie dla najczęściej stosowanych technologii oraz dla średniego stężenia zanieczyszczeń na wlocie do urządzenia:

RODZAJ URZĄDZEŃ	Skuteczność eksploatacyjna w %		
	niska	średnia	wysoka
Cyklony	poniżej 70	70 - 80	powyżej 80
Multicyklony	„ 75	75 - 85	„ 85
Filtry tkaninowe	„ 93	93 - 98	„ 98
Elektrofiltry	„ 90	90 - 95	„ 95
Urządzenia mokre	„ 85	85 - 95	„ 95

Rzeczywista skuteczność działania urządzenia jest równa lub mniejsza od zakładanej skuteczności eksploatacyjnej, uwzględnia bowiem warunki pracy urządzenia (np. skład chemiczny przepływających pyłów i gazów, skład ziarnowy pyłu, przepływ gazu, temperaturę, wilgotność oraz ciśnienie gazu i inne), także jego dyspozycyjność.

Dane o **emitorach** na terenie zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza przedstawiają ilość oraz udział emitorów w ogólnej emisji zorganizowanej z podziałem według ich wysokości.

Informacje o **całkowitej zawartości ozonu w atmosferze** pochodzą z Instytutu Geofizyki Polskiej Akademii Nauk. Są one wynikiem systematycznych pomiarów ozonu atmosferycznego, wykonywanych od 1963 r. w Centralnym Obserwatorium Geofizycznym IGF PAN w Belsku k. Grójca, za pomocą spektrofotometru Dobsona (od 1992 roku również przy pomocy spektrofotometru Brewera). Pozwalają one na wyznaczenie zawartości ozonu w pionowym słupie powietrza rozciągającym się nad przyrządem poprzez całą atmosferę.

Jednostką całkowitej zawartości ozonu w atmosferze jest **atmocentymetr** (atm-cm). Całkowita zawartość ozonu wynosi 1 atm-cm, jeśli grubość warstwy ozonu zawartego w pionowej kolumnie powietrza o podstawie 1 cm² po sprowadzeniu go do warunków normalnych ciśnienia (760 mm Hg) i temperatury (0 stopni Celsjusza) wynosi 1 cm. Tysięczna część atmocentymetru (mili atm-cm) nazywana jest **dobsonem** [D].

Pomiary całkowitej zawartości ozonu w Belsku wykonywane są systematycznie pięciokrotnie (w lecie) lub trzykrotnie (w zimie) w ciągu dnia – w zależności od stanu pogody: w bezpośrednim promieniowaniu Słońca (najdokładniejszy pomiar) lub w świetle rozproszonym z zenitu bezchmurnego lub zachmurzonego. Opady deszczu lub śniegu wykluczają wykonanie pomiaru. Wartości średnich miesięcznych całkowitej zawartości ozonu obliczane są z wartości średnich dziennych wyznaczonych zgodnie z rekomendacją Światowej Organizacji Meteorologicznej (WMO) z pomiarów o możliwie największej do uzyskania w danym dniu dokładności.

W 2001 i 2005 roku spektrofotometr Dobsona z Belska uczestniczył w Międzynarodowych Porównaniach zorganizowanych pod auspicjami WMO, w trakcie których wykonano kalibracje i wzorcowania przyrządu. W rezultacie tych prac stwierdzono, że należy uwzględnić nowe wyniki wzorcowań do wyznaczenia całkowitej zawartości ozonu. W związku z tym dotychczasowe dane dla stacji w Belsku zostały zrewaloryzowane.

Ciśnienie cząstkowe ozonu jest to część całkowitego ciśnienia mieszaniny gazów atmosferycznych wywieranego przez ozon. Pomiar ciśnienia cząstkowego ozonu w pionowym przekroju atmosfery (do maksymalnej wysokości 35 km) prowadzone są od 1979 r. w Instytucie Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Ośrodku Aerologii w Legionowie. Pomiar te wykonywane są raz w tygodniu (w środę), a w przypadku występowania większych zmian ozonu, 2-3 razy w tygodniu. Stosowana jest elektrochemiczna sonda ozonowa. W czasie lotu sonda podwieszona jest do balonu i współpracuje ze standardowym systemem pomiaru temperatury, ciśnienia, wilgotności i wiatru. Dane przekazywane są drogą radiową do stacji naziemnej. Wartości średniego ciśnienia cząstkowego ozonu w miesiącach przedstawiono dla powierzchni ziemi oraz dla wybranych powierzchni izobarycznych w troposferze (700-300 hPa) i stratosferze (200 - 10 hPa). **Powierzchnia izobaryczna** jest definiowana jako powierzchnia, na której wartość ciśnienia jest jednakowa we wszystkich jej punktach. W meteorologii ciśnienie atmosferyczne podaje się w **hektopaskalach (hPa)** przy czym 1hPa = 100 Pa. **Paskal (Pa)** jest to ciśnienie występujące na powierzchni płaskiej 1 m², na którą działa prostopadle siła 1 N (niutona).

Od 2007 roku prezentowane dane dotyczące ciśnienia cząstkowego ozonu rozszerzone są o nowy element statystyczny – standaryzowane odchylenie średnich miesięcznych roku względem średnich miesięcznych z wielolecia. Stało się to możliwe, gdyż Instytut dysponuje już wystarczająco długą serią pomiarową - od 1993 roku pomiary prowadzone są jednym typem czujnika –ECC. Standaryzowane odchylenie pozwala w łatwy sposób wykryć anomalne zawartości ozonu w atmosferze – wskazują na to wartości odchylenia przekraczające +2 lub - 2.

Promieniowanie nadfioletowe (UV) jest to promieniowanie elektromagnetyczne o fali długości od 10 do 400 nm nie wywołujące wrażeń wzrokowych. Obszar promieniowania nadfioletowego dzieli się umownie na cztery części: zakres A o długości fali 315-400 nm, zakres B – 280-315 nm i zakres C – 200-280 nm oraz zakres nadfioletu próżniowego (dalekiego) – 10-200 nm. Najsilniejszym naturalnym źródłem promieniowania nadfioletowego jest Słońce. Do powierzchni Ziemi dociera jedynie promieniowanie UV-A i UV-B (promieniowanie UV-C jest całkowicie pochłaniane przez ozon i inne gazy w atmosferze). Promieniowanie w zakresie B jest w większości absorbowane przez warstwę ozonu atmosferycznego i do powierzchni Ziemi dociera jego nieznaczna część. Promieniowanie w obu zakresach jest silnie pochłaniane przez chmury i rozpraszane przez zanieczyszczenia atmosferyczne.

Wyniki pomiarów promieniowania nadfioletowego Słońca pochodzą z dwóch źródeł. Pierwszym z nich są trzy stacje Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, zlokalizowane w Łebie, Legionowie i Zakopanem. Pomiar prowadzone są w nich szerokopasmowym (280-320 nm) miernikiem UV-Biometr 501, wyskalowanym w **jednostkach MED (Minimal Erythema Dose)**, dla I typu skóry człowieka. Wartość energii UV (1 MED) wywołująca w ciągu godziny rumień na skórze, nieekspozowanej wcześniej na słońce, zależy od wrażliwości indywidualnej skóry człowieka.

Podstawowe typy skóry dla populacji europejskiej i odpowiadające im wartości 1 MED wg normy DIN-5050:

Typ skóry	Kolor skóry	Włosy	Oczy	Opalenizna	Oparzenia	1 MED
I	Bardzo jasna	Rude	Niebieskie	Nigdy	Zawsze	200 J/m ²
II	Jasna	Blond	Zielone lub niebieskie	Słaba	Często	250 J/m ²
III	Jasnobrązowa	Brązowe	Szare lub brązowe	Wyrazista	Rzadko	350 J/m ²
IV	Brązowa lub oliwkowa	Czarne	Brązowe	Mocna	Nigdy	450 J/m ²

Przy niepełnych danych na danej stacji, dawkę miesięczną obliczono uzupełniając brakujące dni średnią ze wszystkich pomiarów. Drugim źródłem są wyniki monitoringu prowadzonego od 1976 r. w Centralnym Obserwatorium Geofizycznym PAN w Belsku k. Grójca. Pomiar wykonywane są za pomocą UV-Biometru 501A, który również wyskalowany jest w jednostkach fotobiologicznych MED.

Pomiary całkowitej zawartości ozonu, ciśnienia cząstkowego ozonu w pionowym przekroju atmosfery oraz promieniowania nadfioletowego (UV) pozyskiwane są od 1991 roku w ramach Państwowego Monitoringu i są finansowane ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Dane dotyczące **międzynarodowego obrotu substancjami zubożającymi warstwę ozonową** pochodzą z Ministerstwa Środowiska i obejmują okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r. W związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej od 1 maja 2004 r. nie jest limitowany obrót substancjami kontrolowanymi pomiędzy państwami członkowskimi, dlatego też jest on określany jako przywóz (do Polski z terenu Unii Europejskiej) i wywóz (z Polski na teren Unii). Natomiast w świetle rozporządzeń europejskich „import” oznacza przywóz spoza UE, a „eksport” polega na wywozie poza obszar UE. Zarówno import, jak i eksport w stosunku do Unii Europejskiej jest regulowany na podstawie pozwoleń i autoryzacji zgodnie z rozporządzeniem (WE) Nr 2037/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 września 2000 r w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz. U. WE L 244 z 29 września 2000 r.). Prezentowane dane opracowane zostały w uzgodnieniu z Instytutem Chemii Przemysłowej w Warszawie –

Biurem Ochrony Warstwy Ozonowej i Klimatu, które gromadzi dane związane z obowiązującą w Polsce ewidencją substancji kontrolowanych.

Dane o **imisji zanieczyszczeń** przygotowano na podstawie wyników pomiarów prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2009 r., pochodzących z systemów oceny jakości powietrza wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska. Normowane zanieczyszczenia mierzone są na **stanowiskach pomiarowych** zlokalizowanych w obrębie stacji pomiarowej. **Stanowisko pomiarowe w monitoringu jakości powietrza** dla potrzeb statystyki publicznej oznacza miejsce poboru próby lub/i pomiaru w celu oznaczenia jednego zanieczyszczenia daną metodą pomiarową. Definicja ma zastosowanie dla danych od 2008 r. Zanieczyszczenia mierzone są za pomocą metod aspiracyjnych (na stanowiskach automatycznych lub manualnych) lub pasywnych.

Pod pojęciem **imisja** (stężenie zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym) należy rozumieć ilość danego zanieczyszczenia pyłowego lub gazowego w jednostce objętości powietrza atmosferycznego.

Sposób dokonywania oceny stopnia zanieczyszczenia powietrza określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 5 poz. 31 z 2009 r.). **Poziomy dopuszczalne, docelowe i cele długoterminowe w odniesieniu do zanieczyszczeń powietrza** zostały ustalone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 47, poz. 281) i obejmują:

- zanieczyszczenia gazowe: dwutlenek siarki SO_2 , dwutlenek azotu NO_2 , benzen C_6H_6 , tlenek węgla CO i ozon O_3 ,
- pył PM_{10} oraz ołów Pb, arsen As, kadm Cd, nikiel Ni i benzo(a)piren B(a)P zawarte w PM_{10} .

Normy te zostały ustanowione ze względu na ochronę zdrowia ludzkiego. Dodatkowo dla dwutlenku siarki SO_2 , tlenków azotu NO_x oraz ozonu O_3 zostały ustanowione normy ze względu na ochronę roślin.

Normy dopuszczalne zanieczyszczeń powietrza zostały ustalone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 47, poz. 281) oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 5 grudnia 2002 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 1, poz. 12 z 2003 r.).

Percentyle uwzględnione w zestawieniach danych o imisji wynikają z dozwolonej liczby przypadków przekroczeń poziomów dopuszczalnych/docelowych stężeń 1-godz. lub 24-godz. danego zanieczyszczenia. Podane w tabelach wartości stężeń: minimalne, średnie i maksymalne odnoszą się do zbioru wartości określonego parametru uzyskanych z pomiarów w 2009 roku na wszystkich stanowiskach (uwzględnionych w ocenie jakości powietrza za 2009 r.) w danym mieście lub aglomeracji.

Percentyl wskazuje wartość cechy, poniżej której mieści się dany procent populacji – powyżej tej wartości mieści się dopełniający do 100 procent jej odsetek. Przyjmuje wartości w przedziale od 0 do 1. Specyficznymi przypadkami percentyli są: **decyl** (percentyl 0,1) – wartość cechy, dla której 10% populacji mieści się poniżej tej wartości; **kwartył** (percentyl 0,25) – wartość cechy, poniżej której mieści się 25% populacji; **mediana** (percentyl 0,5, wartość środkowa) – wartość cechy, dla której po 50% populacji mieści się w przedziałach powyżej i poniżej wartości mediany.

Agglomerację stanowi miasto lub kilka miast o wspólnych granicach administracyjnych, o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy (ustawa Prawo ochrony środowiska – tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zmianami).

Dane o **stężeniach ozonu w przyziemnej warstwie atmosfery** pochodzą z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Są to wyniki pomiarów uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska z 47 stanowisk pomiarowych. Wszystkie stacje wyposażone są w automatyczne analizatory stężeń ozonu spełniające wymagania określone w dyrektywie ozonowej (2002/3/WE).

Wartość **parametru AOT40** określa się jako sumę różnic pomiędzy stężeniem średnim jednogodzinnym wyrażonym w $\mu g/m^3$ a wartością $80 \mu g/m^3$, dla każdej godziny w ciągu doby pomiędzy godziną 8^{00} a 20^{00} czasu środkowoeuropejskiego, dla której stężenie jest większe niż $80 \mu g/m^3$.

Dane dotyczące średnich rocznych stężeń pyłu, dwutlenku siarki i dwutlenku azotu na terenie **uzdrowisk** opracowane zostały w Narodowym Instytucie Zdrowia Publicznego – Państwowym Zakładzie Higieny na podstawie wyników pomiarów na stacjach monitoringu zanieczyszczeń powietrza Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Dane dotyczące monitoringu **składu chemicznego opadów atmosferycznych oraz mokrej depozycji siarki, azotu i jonów wodoru** są danymi Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska pochodzącymi również z badań prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Stacje: Łeba, Warszawa-Bielany, Jarczew, Śnieżka obsługiwane są przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, natomiast Stacja Kompleksowego Monitoringu Środowiska Puszcza Borecka prowadzona jest przez Instytut Ochrony Środowiska.

Próbki **opadów atmosferycznych** pobierane są zgodnie z polską normą dotyczącą badań zanieczyszczeń opadów atmosferycznych PN-91/C-04642.02. Są to próbki dobowe, tzw. opadowe, tj. takie, których pobór rozpoczynany jest o godz. 6 czasu Greenwich i trwa całą dobę. Próbkę pobiera się do sterylnej czystego polietylenowego zbiornika, z powierzchnią wlotową na wysokości 1,5 m nad poziomem gruntu. Pobrane próbki są analizowane w laboratoriach przy zastosowaniu różnych metod analitycznych. Laboratoria są systematycznie testowane, biorąc udział w międzylaboratoryjnych badaniach porównawczych w systemach obserwacyjnych WMO/GAW oraz EMEP. Wartość stężenia średniego za dany okres oblicza się jako średnią ważoną, gdzie wagą jest dobową sumą opadów. Wartość średniego pH za dany okres wyznaczona została dla średniej ważonej wartości stężenia jonów wodoru (H^+), gdzie wagą jest dobową sumą opadów, stężenie jonów wodoru w pojedynczej próbce wyznaczane jest ze zmierzonej wartości pH.

Depozycja mokra jest to ładunek substancji lub pierwiastka wprowadzany do podłoża wraz z opadem atmosferycznym. Depozycję mokrą w miesiącu oblicza się jako iloczyn średniego stężenia substancji i miesięcznej sumy opadów. Roczna depozycję mokrą oblicza się z sum miesięcznych.

W dziale zaprezentowano także dane dotyczące wyników **monitoringu** oraz kontroli wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska w zakresie czystości powietrza oraz działalności Inspekcji Ochrony Środowiska związanej z przeciwdziałaniem **poważnym awariom**.

Poważna awaria – to zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Podstawowym zadaniem Inspekcji Ochrony Środowiska w sprawach **poważnych awarii** jest tworzenie warunków mających na celu przeciwdziałanie powstawaniu poważnych awarii oraz usuwanie ich skutków i przywracanie środowiska do stanu właściwego.

Ustawowym obowiązkiem Inspekcji Ochrony Środowiska jest prowadzenie **rejstru potencjalnych sprawców poważnych awarii**. Przepisy dotyczące poważnych awarii zawarte są w ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 44, poz.287), a także w ustawie Prawo Ochrony Środowiska i uwzględniają postanowienia Dyrektywy Rady 96/82/WE z 9 grudnia 1996 r.– w sprawie kontroli niebezpieczeństwa poważnych awarii związanych z substancjami niebezpiecznymi, zwanej dyrektywą o przeciwdziałaniu poważnym awariom lub Dyrektywą Seveso II.

Chapter 4. POLLUTION AND PROTECTION OF AIR

Methodological notes

Information presented in this chapter describes sources, sizes and structure of pollution of air as well as undertakings targeted at its protection against excessive pollution, in particular condition of equipment and effects of exploitation of equipment installed for the purpose of air protection.

At the beginning of the chapter, one may find data on the **consumption of primary energy carriers** in domestic economy i.e.: hard coal, brown coal, crude oil, natural gas, peat and firewood, solid waste fuels as well as other raw materials obtained from natural domestic resources and energy carriers purchased abroad.

Total consumption of energy carriers is the sum of direct consumption and consumption of transformation input. **Direct consumption** is the sum of energy carriers used by the end-user without conversion to other energy carriers. The category includes also natural losses of energy carriers with users. **Consumption of transformation input** is the sum of consumption of particular energy carriers used as feed i.e. converted to other energy carriers in technological processes recognized as energy transformations.

Air pollution means direct or indirect release of solid, liquid or gaseous substances into the atmosphere by human in quantities which may threaten human life, affect climate, animate nature, soil or water or cause other harms to the environment.

Air pollution emission source means a place, where release (emission) of pollutants to the air takes place. The pollution sources include: Energy plants (power plants and heat and power plants), industrial plants, municipal boiler houses, home furnaces, means of transport, secondary sources created as a result of disposal or treatment of wastewater and wastes (e.g. heaps, landfills) agriculture (e.g. chemical fertilizers or crop protection products) as well as chemical conversions and reactions taking place in the polluted atmosphere and natural sources (e.g. forest fires, dust storms, cosmic dust).

Volume of emission from particular sources and types of pollutions (specified in regulations) may be fixed or determined through measurements or through calculations of raw materials and fuels balance, on the basis of the characteristic indices of pollution emission for technological processes. The statistics employ both data sources for this period, which is reflected in this publication.

Presented data pertain to **total emission of major air pollutants, non-methane organic volatile compounds, greenhouse gases, heavy metals and permanent organic pollutions come from the National Centre for Emissions Management** established based on the Act of 17 July 2009 on the system to manage the emissions of greenhouse gases and other substances (Journal of Laws No 130 item 1070, in which the National Emission Centre, being the source of data since 2000, has been incorporated).

Data on **total emission of SO₂, NO_x and dust** divided by emission types (professional and industrial power engineering, industrial technologies, stationary sources: local boiler houses, home furnaces, workshops, agriculture and mobile sources) are estimates calculate on the basis of fuel consumption and technological indicators. Data on total emission after 2005 have been recalculated according to verified methodology, so they are different than those published in the former edition and not completely comparable with data from previous years. Decline of emission of sulphur dioxide from mobile sources in 2004 results from the substantial decline of the volume of sulphur in liquid fuels in this category.

Furthermore, the results of stock-taking of air pollution emission elaborated according to **SNAP97** (SNAP – Selected Nomenclature for Air Pollution) and from 2001 according to a new classification - **NFR** (Nomenclature for Reporting). SNAP is a European nomenclature system of the **types of activity** aggregated in 11 main categories, used for stock taking of pollution emission. Data on the total pollution emission presented in the table by types cover six types of pollution: sulphur dioxide, nitrogen dioxide (expressed as NO₂), carbon oxide, non-methane volatile organic compounds, ammonia and dust.

The volumes of **emission of greenhouse gases** come from the **National Centre for Emissions Management** and approved by the Minister of Environment. Emissions of three main greenhouse gases: carbon dioxide, methane, nitrous oxide and emission of industrial gases: HFCs, PFCs and SF₆ are presented. The inventory-taking of greenhouse gas emissions was conducted in accordance with the methodology recommended by the United Nations Framework Convention on Climate Change. The source of emissions are grouped according to **Intergovernmental Panel Climate Change, covering 6 main categories**: Energy; industrial processes; solvent and other product use; agriculture; land use, land use change and forestry; waste. **IPCC** was established in 1988 by United Nations Environment Programme (UNEP) and the World Meteorological Organization (WMO) as an autonomous professional organizational structure dealing with the issue of climate change. The team has been acknowledged by the United Nations Framework Convention on Climate Change as the key scientific and technical body supporting this convention. The methodology of domestic inventory-taking of greenhouse gas emission, an IPCC methodology has been subject to improvement since 1991. In 2006, 2007 and 2008 the greenhouse gas emission taking inventory for the years 1988-2007 was updated

in compliance with Revised 1996 IPCC Guidelines and Good Practice Guidance and Uncertainty Management. The updated results were submitted to the Secretariat of UNFCCC and replaced the formerly published data.

The publication presents also the **volume of greenhouse gas emissions measured in carbon dioxide equivalent**. Pursuant to the Act on trade of rights to emit greenhouse gases and other substances to the atmosphere **equivalent** means 1 Mg of carbon dioxide or an amount of other greenhouse gas, which corresponds to 1 Mg of carbon dioxide, calculated using the warming factor.

Data on **heavy metals emission** have been estimated on the basis of emission indicators and data on the volume of production and consumption of materials by particular types of activity, according to SNAP97 and NFR. The publication presents also heavy metals emissions by voivodships.

Data on **persistent organic pollutants (POP)** refer to emission of dioxins and furans (PCDD/F) as well as polycyclic aromatic hydrocarbons (PAH), whose balance of emission encompasses 4 PAH: benzo(a)pyrene, benzo (b) fluoranten, benzo(k)floranten and indeo (1,2,3-cd) pyrene. The toxicity of the total mass of dioxins and furans has been estimated and expressed with a so-called **Toxic Equivalent Indicator- I-TEQ**. This is an indicator of relative toxicity with respect to the most toxic dioxin i.e. 2,3,7,8-TCDD, which has been assigned the value 1. In 2000-2003 the former emission indicators were adjusted, taking into consideration new sources, for which data necessary to estimate the volume of emission did not exist. Adjustment and completion of indicators were conducted on the basis of domestic POP measurements, expertises, information from industrial plants and comparative analysis of indicators used in Poland and other countries.

Data on **pollutant emissions from means of transport** with combustion engines have been estimated by the Motor Transport Institute. All types of the means of transport were classified into 7 categories: Air transport, road transport, railway transport, inland navigation, agriculture and other means of transport. For the years 2005-2006, the emissions for only one type of transport i.e. road transport (including passenger cars, cars of the total weight of up to 3500 kg, trucks of the total weight exceeding 3500 kg, buses of the total weight exceeding 3500 kg, motorcycles, mopeds and agricultural tractors).

The emission was estimated either as a product of fuel consumption and the proper emission indicator specifying an average weight of pollution emitted as a result of combustion of a unit of fuel or as a product of a total annual mileage of vehicle of particular type and the indicator of vehicle emission specifying an average weight of particular pollutants emitted for 1 km of mileage. The indicators for road transport have been determined on the basis of examination and analyses of ITS (for the emission of CO₂, CO, NMVOC, NO_x and PM), literature (for CH₄ and N₂O) and oil sector research (for the content of sulphur and lead in fuel).

Data on **emission from plants especially noxious to air cleanness** come from annual CSO reports and pertain to organized emission (i.e. technological and heating devices, through emitters – chimneys, exhausts etc.) as well as non-organized emission (heaps, storage yards, in the course of reloading of loose and volatile materials, production halls etc.).

Plants especially noxious to air cleanness are the so-called point sources of pollution emission which in 1971-1985 included industrial plants (including professional power engineering plants) recognized as especially burdensome for environment by competent local government bodies. From 1986 on, the scope of statistical studies included all organizational units specified by the Minister of Environment Protection and Natural Resources on the basis of the amount of fees paid in 1986 for an annual emission of air pollutants according to rates specified in the Regulation of the Council of Ministers of 13 January 1986 on fees for economic use of the environment and introduction of changes (O. J. no.7 item 40 as amended). Thus, a fixed set of reporting units (plants) is maintained annually, which enables to preserve continuity and comparability of research results. The set may be enlarged only in particular cases e.g. newly launched entities or expanded entities of a high threshold pollution emission.

It must be stressed that the result of the research do not characterize the entire emission of air pollution but pertain to energy and industrial sector, which accounts for the scale and structure of emission (60-70%).

The volume of dust pollution refers to the volume of dust pollutants discharged by a particular plant to the atmosphere: dust from combustion of fuels, cement and lime dust, fire-proof materials, silicon dust, chemical fertilizers, carbon and graphite, soot and other. Data concerning other particulates cover the volume of emission of other particulates complying with pos.51 of Appendix to the Regulation of the Council of Ministers of 14 October 2008 on fees for using the environment (O. J. No. 196 item 1217). and different hasardous dust pollutants like chromium, mercury, lead, cadmium and so on.

The volume of gas pollution refers to the volume of gas pollutants discharged by a particular reporting entity to the atmosphere: Sulphur dioxide, nitric oxides (expressed as nitrogen dioxide – NO₂), carbon oxide, hydrocarbons and other gaseous pollutants emitted by a particular plant and specified in the Regulation of the Council of Ministers on fees for using the environment. The volume of dust pollution and sulphur dioxide emission is determined through measurements and in the case of measurement equipment, the estimation is made on the basis of the volume of emission. The volume of emission of other types of gas pollution is based on estimations, whereas some reporting entities are not able to estimate all the emitted pollutants included in statistical surveys. Data from the CSO surveys are therefore approximate and incomplete and present a somewhat understated picture of the factual volume of air pollutants emission. This refers also to data on the volume of **carbon dioxide (CO₂)**, which has been covered by statistical surveys since 1993. Due to the fact that the volume of emission of CO₂ is characterized by large absolute values presented in the publication, **the indicator pertaining to the degree of gaseous pollution reduction** has been calculated and presented as in the previous years, **without the volume of CO₂ emission**.

Despite the above reservations, a consolidated methodology of determining the emission of particular types of pollutants and relatively stable set of plants in the consecutive years allows to present an overall assessment of the scale of developments, tendencies and dynamics of changes of threat to the atmosphere from the major industrial and energy sources of air pollution.

Air pollution protection means ensuring the highest possible quality of air, in particular through maintaining the level of substances contained in air below permissible limits or at worst equal to such limits and reducing the level of substances in the air, at worst to permissible levels, if the level of such substances exceeds permitted levels.

The sources of pollution are required by law to apply methods, technologies and technical measures to protect air against pollution.

Data on the volume of contained or neutralized dust and gaseous pollution (by type) illustrate volume of pollution reduced in devices designed for protection of atmosphere, installed at plants recognized as especially burdensome for atmosphere. **Efficiency** of cleaning devices determined as the **level of pollution reduction** is the characteristic figure for equipment and shows what percentage of the total pollution has been retained in the device. The indicator is represented as a percentage ratio of the volume of retained pollution and the volume of produced pollution i.e. retained and emitted. The value of this indicator is between 0 and 100%. The closer to 100% is the value, the bigger is the protection potential of a particular source of pollution.

In classification of devices according to the level of efficiency, the following ranges as average values for the applied technologies and for the average concentration of pollutants at the inlet of a device were adopted (in line with "OPAM" Design Office recommendations):

TYPE OF EQUIPMENT	Efficiency in %		
	Low	Medium	High
Cyclones	Below 70	70 - 80	Above 80
Multicyclones	„ 75	75 - 85	„ 85
Cloth filter	„ 93	93 - 98	„ 98
Ecofilters	„ 90	90 - 95	„ 95
Wet equipment	„ 85	85 - 95	„ 95

The actual effectiveness of the device operation is equal to or lower than the assumed operating effectiveness. This is because the device operation conditions (e.g. chemical composition of the flowing particulates and gases, grain composition of particulates, flow of gas, temperature, humidity and pressure of gas and other) as well as its availability. It is a product of operating effectiveness and availability of the device expressed in number of working hours per year.

Data concerning stationary point-sources located within plants especially burdensome for air cleanness show number of this devices and emission from them according to their high.

Information on the **total content of ozone in the atmosphere** come from the Institute of Geophysics of the Polish Academy of Science. They are the result of systematic atmospheric ozone measurements taken since 1963 by the Central Geophysics Observatory IGF PAN in Belsk near Grójec, with the help of Dobson spectrophotometer (Since 1992, with the help of Brewer spectrophotometer as well). They enable to identify the content volume of ozone in a vertical column of air above the device along the entire atmosphere.

The unit of a total content of ozone in the atmosphere is **atmo-centimetre** (atm-cm). The total content of ozone is 1 atm-cm if the thickness of the ozone layer in a vertical column of air of the base of 1 cm² in the normal pressure conditions (760 mm Hg) and temperature (0 Celsius degrees) is 1 cm. One thousandth of atom-centimetre (mili atm-cm) is called **dobson** [D].

The measurements of the total content of ozone in Belsk are conducted systematically five times a year (in summer) or three times (in winter) a day – depending on weather conditions: in direct solar radiation (the most accurate measurement) or in dispersed light with clear or overcast sky. Rainfall or snowfall prevent measurements. The values of average monthly total ozone content calculated on the basis of daily average values, determined in accordance with the recommendations of the World Meteorological Organization (WMO), from the possibly most accurate measurements on a particular day. In 2001 and 2005, the Dobson spectrophotometer in Belsk participated in International Comparisons organized by WMO, during which calibration and rating of the device took place. As a result, it was acknowledged that new rating results should be taken into consideration to identify the total content of ozone. Hence, the previous data for the Belsk stations were re-estimated.

Ozone partial pressure is a part of the total pressure of the mixture of atmospheric gases exerted by ozone. Ozone partial pressure measurements in a vertical cross-section of the atmosphere (up to the maximum height of 35 km) have been conducted since 1979 in the Institute of Meteorology and Water Management, in Aerologic Centre in Legionowo. The measurements are taken once a week (on Wednesdays), and in the case of more significant changes of ozone content, 2 or 3 times a week. The measurements are taken with the help of electrochemical ozone probe. During the flight, the probe is attached to a balloon and functions together with a standard system for temperature, pressure, humidity and wind measurements. The data are transferred via radio waves to a ground-based station. The value of an average ozone partial pressure in months has been presented for the earth surface and for selected isobaric layers in a troposphere (700-300 hPa) and atmosphere (200-10 hPa). An **isobaric surface** is defined as the surface

on which the value of pressure is identical for all its points. In meteorology, atmospheric pressure is measured in hectopascals (hPa), where 1hPa = 100 Pa. **Pascal (pa)** measure of perpendicular force per unit area i.e. equivalent to one Newton per square meter.

Since 2007 the presented data pertaining to ozone partial pressure have been enriched with new statistical element – a standardised deviation of monthly average values with respect to long-term monthly average values. It was possible, since the Institute possesses a sufficiently long measurement series - since 1993 the measurements have been taken Comparisons organized by WMO, during which calibration and rating of the device took place. As a result, it was with one type of sensor – ECC. Standardised deviation fosters detection of abnormal ozone content in the atmosphere – this is shown by the deviation values exceeding +2 or -2.

Ultraviolet (UV) radiation is an electromagnetic radiation of the wave length from 10 to 400 nm, which is shorter than visible light. The area of ultraviolet radiation is divided into four parts: range A of the wave length 315-400 nm, range B – 280-315 nm and range C – 200-280 nm as well as vacuum ultraviolet range – 10-200 nm. The most intensive source of the ultraviolet radiation is the Sun. Only UV-A and UV-B rays reach the surface of the Earth (UV-C is totally absorbed by the ozone and other atmospheric gases). UV-B radiation is mostly absorbed by the layer of atmospheric ozone and only a part of it reaches the surface of the Earth. Both types of radiation are absorbed by clouds and dispersed by atmospheric pollutants.

The results for the solar ultraviolet radiation come from two sources: First: three the Institute of Meteorology and Water Management stations located in Łeba, Legionowo and Zakopane, The measurements taken in these stations are conducted with a help of a UV-Biometr 501 broadband meter, scaled in **MED (Minimal Erythema Dose) units**, for type 1 of human skin. The value of UV energy (1 MED) which within 1 hour causes erythema on the skin which had not been exposed to the sun depends on the individual sensitivity of human skin.

Basic types of skin for European population and corresponding 1 MED values, in line with DIN-5050

Type of skin	Colour of skin	Hair	Eyes	Tan	Burns	1 MED
I	Very fair	Red	Blue	Never	Always	200 J/m ²
II	Fair	Blonde	Green or Blue	Weak	Frequently	250 J/m ²
III	Light brown	brown	Grey or brown	Apparent	Rarely	350 J/m ²
IV	Brown or olive	Black	Brown	Strong	Never	450 J/m ²

For incomplete data on a particular station, a monthly dose was calculated by complementing the lacking days with average values for all measurements. The second source are the results of monitoring activities conducted since 1976 in the Central Geophysics Observatory IGF PAN in Belsk near Grójec. The measurements are taken with a help of UV-Biometr 501 broadband meter, scaled in photo-biological MED units.

Measurements of total content of ozone partial pressure in a vertical cross-section of atmosphere and ultraviolet radiation have been obtained since 1991 within a framework of the State Monitoring and are financed from the funds of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

Data on **international trade in ozone depleting substances** come from the Ministry of Environment and cover the period from 1 January to 31 December 2008. Upon Poland's accession to the EU, from 1 May 2004 the trade in controlled substances among the Member States is not limited, therefore it is referred to as import (to Poland from the EU) and export (from Poland to the EU). In the light of European regulations "import" means delivery from outside the EU, whereas "export" means shipment outside the EU. Both EU import and export issues are governed by the permits and authorizations, pursuant to Regulation (EC) No 2037/2000 of the European Parliament and of the Council of 29 June 2000 on substances that deplete the ozone layer (O. J. EC L 244 of 29 September 2000). The presented data were elaborated in cooperation with the Industrial Chemistry Research Institute – Office for Ozone Layer and Climate Protection, which collects data related to the Polish register of controlled substances.

Data on **air pollution** were prepared on the basis of the results of measurements carried out within a framework of State Environmental Monitoring in 2008, from the air quality assessment systems managed by the Voivodship Inspectorates of Environmental Protection. Pollutants for which ambient air standards apply are measured at monitoring sites located at a monitoring station. **Monitoring site in air quality monitoring** for the purpose of public statistic means a site where sample of individual pollutant is taken or measures of individual parameter is carried using individual methods. Definition applies for data from 2008 and beyond. The pollutants are measured with the use of aspiration (at automated or manual monitoring sites) or passive methods.

Air pollution means an amount of a given particulate or gas pollutant per volume unit of ambient air (also known as pollution concentration).

The methods of ambient air quality assessment are specified in the Ordinance of the Minister of Environment of 17 December 2008 on providing assessment of levels of substances in the ambient air (O. J. 2009 No. 5 item 31).

Limit, target value and long term objectives of air pollution concentration are established by the virtue of the Ordinance of the Minister of Environment of 3 March 2008 on levels of substances in the atmosphere (O. J. No. 47 item 281) and include:

- gases: SO₂, NO₂, C₆H₆, CO and O₃,
- particulate matter PM₁₀ and Pb, As, Cd, Ni and B(a)P in PM₁₀.

The above mentioned standards are set for the protection of human health. Additionally, standards for the protection of vegetation are set for SO_2 , NO_x and O_3 .

Percentiles included in the sheets of data on ambient air pollution result from a permitted number of cases of exceeding the limit/target values of concentration in 1 h or 24 h for a particular pollutant. The value of concentrations presented in the tables: Minimum, average and maximum pertain to a set of values of a specific parameter, obtained from measurements in 2009 at all posts (covered by the air quality assessment for 2009) in a given city or agglomeration.

Percentile shows the value of a characteristic, below which a given percentage of population fits - above this value, one may find the percentage needed to complement the value to 100%. It takes values from 0 to 1. The specific example of percentiles are: **decile** (percentile 0.1) – the value of a characteristic for which 10% of population fits below this value; **quartile** (percentile 0.25) – the value of a characteristic below which 25% of population fits; **median** (percentile 0.5, mean value) – the value of a characteristic for which each 50% of population fits into the ranges above and below the median value.

Agglomeration is a city or several cities with common administrative boundaries with a population exceeding 250 thousand (Act on the Environmental Protection – consolidation text: O.J. of 2008, No 25, item 150 as amended).

Data on ozone concentration in the lowest layer of atmosphere come from the Chief Inspectorate of Environmental Protection. The results are obtained from 47 measurement stations covered by the State Environmental Monitoring System. All the stations are equipped with automatic analyzers of ozone concentration, which meet the requirements set forth in the ozone directive (2002/3/EC).

The value of **AOT40 parameter** is calculated as a sum of remainders between 1 h average concentration expressed in $\mu\text{g}/\text{m}^3$ and the value of $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ for each hour per day between 8⁰⁰ and 20⁰⁰ CET, for which the concentration exceeds $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Data concerning year's average concentration of particulate matter, sulphur dioxide and nitrogen dioxide within **health resorts** area come from National Institute of Public Health – National Hygiene Institute, and was based on measurements carried out on air pollution monitoring stations belonging to National Health Inspectorate.

Data on the monitoring of **chemical composition of atmospheric precipitation and wet deposition of sulphur, nitrogen and hydrogen ions** come from the Central Inspectorate of Environmental Protection, and also from surveys conducted within a framework of the National Environment Monitoring System. Stations: Łeba, Warszawa-Bielany, Jarczew, Śnieżka are managed by the Institute of Meteorology and Water Management, whereas IM Station Puszcza Borecka is run by the Institute of Environmental Protection.

Atmospheric precipitation samples collected in accordance with a Polish Standard on atmospheric precipitation examination PN-91/C-04642.02. These are 24 h samples, so-called precipitation samples, the sampling of which starts at 6.00 GMT and lasts for 24 h. The samples are collected into sterile PE container, with an inlet are at the height of 1.5 m above the ground. Collected samples are analysed in the laboratories with various analytical methods. The laboratories are systematically tested through participation in inter-laboratory comparative surveys under WM/GAW and EMEP observation systems. The value of concentration for a particular period is calculated as a weighted average, where the weight is a 24 h sum of precipitation. The value of an average pH for a given period has been determined for the weighted average of hydrogen ions concentration (H^+), where the weight is the 24 h sum of precipitation, the concentration of hydrogen ions in a single sample is specified from a measured value of pH.

Wet deposition is the mass of substances or a chemical element introduced to the surface together with atmospheric precipitation. A monthly wet deposition is calculated as a product of an average concentration of a substance and a monthly sum of precipitation. An annual wet deposition is calculated on the basis of monthly sums.

The publication presents also the results of monitoring as well as the evaluation of quality of air by the voivodship inspectorates and activity of Inspectorate for Environmental Protection to prevent **major accidents**.

Major accident – according to the Environmental Protection Law it is an event, in particular emission, fire or explosion, resulting from an industrial process, storage or transport, in which one or more hazardous substances occur, leading to an immediate danger to life or environment or occurrence of such danger with delay.

The Basic task of the Inspectorate for Environmental Protection in case of major-accidents is creation of conditions targeted at counter-acting major accidents and removal of their effects and restoration of the proper environment conditions.

The Inspectorate for Environmental Protection is legally bound to maintain a **register of potential initiators of major-accidents**. Regulations concerning major accidents have been set forth in the Act on the Inspection of Environmental Protection (consolidated text O.J. 2007 No.44, item 287), and in the Environmental Protection Law taking into consideration the provision of the Directive 96/82/EC of the European Parliament and of the Council of 9 December 1996 – on the control of major-accident hazards involving dangerous substances, a so-called Directive on prevent major accidents or Seveso II Directive.

TABL.1(136). ZUŻYCIE OGÓLEM NOŚNIKÓW ENERGII PIERWOTNEJ W GOSPODARCE NARODOWEJ
TOTAL CONSUMPTION OF PRIMARY ENERGY COMMODITIES IN THE NATIONAL ECONOMY

WYSZCZEGÓLNIENIE	1988 ^a	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
	w teradzulach			in terajoules			
OGÓŁEM	5353466	3847603	3970438	4152725	4208838	3978907	TOTAL
Węgiel kamienny.....	3628603	1940687	1907363	2015571	1960986	1772583	Hard coal
Węgiel brunatny.....	592337	507526	532820	499591	532682	509762	Lignite
Ropa naftowa.....	618685	768502	772833	851014	894157	861845	Crude oil
Gaz ziemny.....	436920	452713	551007	553600	563172	552567	Natural gas
Torf i drewno opałowe.....	35231	123405	131474	129013	152628	167220	Peat and fuel wood
Energia wody, wiatru, słoneczna, geotermalna, pompy ciepła.....	6455	7723	8888	10867	11950	13869	Hydro, wind, solar, geothermal energy and heat pumps
Paliwa odpadowe stałe i inne surowce ^b	35235	47047	66053	87011	93263	101061	Solid waste fuels and other sources ^b

a Rok bazowy do oceny zobowiązań Polski wynikających z Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu.
b Półprodukty rafineryjne niebędące produktami przerobu ropy naftowej (alkohole, dodatki uszlachetniające itp.), gaz gnilny (biogaz), paliwa odpadowe stałe przemysłowe i komunalne oraz pozostała biomasa.

a The base year for evaluation of Poland's commitments resulting from the United Nations Framework Convention on Climate Change.
b Refinery non-oil semi-products (alcohols, fuel additives, etc.), sewage gas (biogas), solid waste fuels and other biomass.

TABL.2(137). ZUŻYCIE KRAJOWE PODSTAWOWYCH PALIW W GOSPODARCE NARODOWEJ
DOMESTIC CONSUMPTION OF BASIC FUELS IN THE NATIONAL ECONOMY

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary Unit of measure	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers					
Węgiel kamienny.....	tys.t/thous. t	83372	78722	84605	80516	74008	Hard coal
Węgiel brunatny.....	tys.t/thous. t	59487	61589	57528	59371	56709	Lignite
Ropa naftowa.....	tys.t/thous. t	18080	18165	20113	20803	20304	Crude oil
Gaz ziemny wysokometanowy.....	hm ³	10509	12694	12727	13036	12814	High-methane natural gas
Gaz ziemny zaazotowany.....	hm ³	3114	3514	3535	3386	3576	Nitrified natural gas
Koks i półkoks.....	tys.t/thous. t	5762	3467	4023	3425	2324	Coke and semi-coke
Gaz koksowniczy.....	hm ³	3905	3554	4360	4168	3049	Coke oven gas
Gaz wielkopieczowy.....	hm ³	11346	6948	9822	8506	5178	Gas manufactured from coal
Benzyny ^a	tys.t/thous. t	5174	4065	4144	4416	4242	Gasoline ^a
Oleje napędowe.....	tys.t/thous. t	6000	7489	9623	10509	10921	Diesel oil
Oleje opałowe (łącznie z gudronem).....	tys.t/thous. t	4422	4199	3180	3007	2962	Fuel oil (including gudron)

a Bez lotniczych i paliw odrzutowych.

a Excluding aviation gasoline and jet fuel.

TABL.3(138). PRODUKCJA I ZUŻYCIE ENERGII ODNAWIALNEJ WEDŁUG ŹRÓDEŁ WYTWARZANIA
PRODUCTION AND CONSUMPTION OF RENEWABLE ENERGY BY GENERATION SOURCES

LATA YEARS	Produkcja energii ogółem Total production of energy	Zużycie energii ogółem Total consumption of energy	Produkcja energii odnawialnej Production of renewable energy				Udział produkcji energii odnawialnej Share of production of renewable energy		
			razem total	w tym of which			w produkcji energii ogółem w % in total production of energy in %	w zużyciu energii ogółem w % in total consumption of energy in %	
				geo- termalnej geothermal	biomasy biomass	wiatrowej wind			wodnej hydro
			w tysiącach toe ^a in thousand toe ^a						
2000.....	80070	91898	3801	3	3587	0,46	181	4,75	4,22
2005.....	78447	94832	4432	11	4166	12	189	5,43	4,50
2007.....	72615	99186	5034	10	4710	45	202	6,93	5,08
2008.....	71304	100526	5156	13	4739	72	185	7,23	5,13
2009.....	67280	95035	5735	14	5305	93	204	8,52	6,03

a Toe – tona oleju ekwiwalentnego (umownego) – ton of oil equivalent – stosowana w bilansach międzynarodowych jednostka miary energii. Oznacza ilość energii, jaka może zostać wyprodukowana ze spalania jednej metrycznej tony ropy naftowej. Jedna tona oleju umownego równa jest 41,868 GJ lub 11,63 MWh.

a Toe – tone of oil equivalent – a unit of measure of energy used in international balances. It indicates the amount of energy that can be produced from combustion of one metric tone of crude oil. One tone of oil equivalent amounts to 41.868 GJ or 11.63 MWh.

TABL.4(139). CAŁKOWITA EMISJA^a GŁÓWNYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
TOTAL EMISSION^a OF MAIN AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w gigagramach in gigagrams				
Dwutlenek siarki.....	1511	1222	1216	999	Sulphur dioxide
Tlenki azotu ^b	838	811	860	831	Nitrogen oxides ^b
Dwutlenek węgla.....	320727	319286	328511	325381	Carbon dioxide
Tlenek węgla.....	3463	3333	2553	2674	Carbon oxide
Niemetanowe lotne związki organiczne.....	904	885	879	894	Volatile non-methane organic compounds
źródła antropogeniczne.....	599	585	568	583	anthropogenic sources
przyroda.....	306	301	311	312	nature
Amoniak.....	322	326	289	285	Ammonia
Pyły.....	464	430	430	421	Particulates

a Dane szacunkowe, zgłoszone do Konwencji Klimatycznej i Konwencji NZ w sprawie transgranicznego transportu zanieczyszczeń powietrza na dalekie odległości. *b* Wyrażone w NO₂.

Źródło: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska.

a Estimated data, submitted to UNFCCC and LRTAP Conventions. *b* Expressed in NO₂.

S o u r c e: data of the National Centre for Emissions Management approved by the Ministry of Environment.

TABL.5(140). CAŁKOWITA EMISJA^a DWUTLENKU SIARKI, TLENKÓW AZOTU I PYŁÓW
TOTAL EMISSION^a OF SULPHUR DIOXIDE, NITROGEN OXIDES AND PARTICULATES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w gigagramach in gigagrams				

DWUTLENEK SIARKI
SULPHUR DIOXIDE

O G Ó Ł E M.....	1511	1222	1216	999	TOTAL
Energetyka zawodowa.....	805	673	664	448	Power generating plants
Energetyka przemysłowa.....	265	202	200	192	Industrial power plants
Technologie przemysłowe.....	91	56	25	24	Industrial technologies
Inne źródła stacjonarne ^b	309	290	324	333	Other stationary sources ^b
Źródła mobilne.....	41	1 ^c	2 ^c	2 ^c	Mobile sources

TLENKI AZOTU^d
NITROGEN OXIDES^d

O G Ó Ł E M.....	838	811	860	831	TOTAL
Energetyka zawodowa.....	237	246	247	226	Power generating plants
Energetyka przemysłowa.....	93	125	96	84	Industrial power plants
Technologie przemysłowe.....	75	54	51	48	Industrial technologies
Inne źródła stacjonarne ^b	120	74	118	122	Other stationary sources ^b
Źródła mobilne.....	313	312	349	350	Mobile sources

PYŁY
PARTICULATES

O G Ó Ł E M.....	464	430	430	421	TOTAL
Energetyka zawodowa.....	64	39	36	24	Power generating plants
Energetyka przemysłowa.....	19	13	12	9	Industrial power plants
Technologie przemysłowe.....	72	53	62	58	Industrial technologies
Inne źródła stacjonarne ^b	248	257	243	249	Other stationary sources ^b
Źródła mobilne.....	61	68	77	82	Mobile sources

a Dane szacunkowe, zgłoszone do Konwencji Klimatycznej i Konwencji NZ w sprawie transgranicznego transportu zanieczyszczeń powietrza na dalekie odległości. *b* Kotłownie lokalne, paleniska domowe, warsztaty rzemieślnicze, rolnictwo i inne. *c* Patrz "Uwagi metodyczne". *d* Wyrażone w NO₂.

Źródło: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska.

a Estimated data, submitted to UNFCCC and LRTAP Conventions. *b* Local boiler plants, household furnaces, trade workshops, agriculture and others. *c* See "Methodological notes". *d* Expressed in NO₂.

S o u r c e: data of the National Centre for Emissions Management approved by the Ministry of Environment.

TABL.6(141). CAŁKOWITA EMISJA GŁÓWNYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI W 2008 R.
TOTAL EMISSION OF MAIN AIR POLLUTANTS BY KINDS OF ACTIVITY IN 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Dwutlenek siarki <i>Sulphur dioxide</i>	Tlenki azotu <i>Nitrogen oxides</i>	Tlenek węgla <i>Carbon oxide</i>	Niemetanowe lotne związki organiczne <i>Volatile nonmethane organic compounds</i>	Amoniak <i>Ammonia</i>	Pyły ^a <i>Particu- lates^a</i>
	w gigagramach <i>in gigagrams</i>					
O G Ó Ł E M ..... <i>T O T A L</i>	998,56	831,23	2673,53	582,62^b	285,29	421,31
Procesy spalania w sektorze produkcji i transformacji energii ..... <i>Combustion in energy production and transformation industries</i>	572,51	274,03	48,97	16,15	-	29,68
Elektrownie i elektrociepłownie zawodowe..... <i>Public power plants and thermal power plants</i>	448,45	226,14	33,31	14,61	-	24,08
Ciepłownie rejonowe ..... <i>District heating plants</i>	93,72	34,69	4,21	1,00	-	2,13
Rafinerie ..... <i>Refineries</i>	25,72	8,17	1,05	0,13	-	1,32
Przemiany paliw stałych ..... <i>Solid fuels transformations</i>	4,04	4,71	9,46	0,11	-	0,20
Kopalnictwo surowców energetycznych..... <i>Mining of power raw materials</i>	0,58	0,32	0,94	0,30	-	1,96
Procesy spalania w sektorze komunalnym i mieszkaniowym ..... <i>Combustion in municipal and housing sector</i>	238,84	85,45	1678,73	106,98	0,46	171,96
Sektor usług ..... <i>Commercial and institutional plants</i>	21,89	16,04	12,88	1,24	-	5,85
Gospodarstwa domowe ..... <i>Households</i>	184,10	60,97	1 410,62	89,16	0,46	139,84
Rolnictwo, leśnictwo i inne..... <i>Agriculture, forestry, and other</i>	32,85	8,43	255,22	16,57	-	26,27
Procesy spalania w przemyśle ..... <i>Combustion in industry</i>	180,84	100,24	77,57	7,92	-	45,96
Spalanie w kotłach, turbinach gazowych i silnikach..... <i>Combustion in boilers, gas turbines and engines</i>	49,53	11,15	9,27	1,16	-	5,04
Procesy spalania z kontaktem i bez kontaktu ..... <i>Combustion processes with and without contact</i>	131,30	89,09	68,31	6,76	-	40,92
Procesy produkcyjne ..... <i>Production processes</i>	4,63	18,89	23,45	69,06	1,31	17,06
Wydobycie i dystrybucja paliw kopalnych ..... <i>Extraction and distribution of fossil fuels</i>	-	-	-	38,44	-	32,78
Zastosowanie rozpuszczalników i innych produktów ..... <i>Solvent and other product use</i>	-	-	-	198,30	0,01	-
Transport drogowy ..... <i>Road transport</i>	1,15	256,23	721,29	98,25	0,83	72,72
Samochody osobowe ..... <i>Passenger cars</i>	0,52	97,00	536,32	49,45	0,66	3,93
Samochody ciężarowe < 3,5 t ..... <i>Light duty vehicles < 3.5 t</i>	0,18	31,60	98,55	11,67	0,09	2,33
Samochody ciężarowe > 3,5 t ..... <i>Heavy duty vehicles > 3.5 t</i>	0,46	127,48	72,52	31,18	0,07	11,44
Motorowery i motocykle..... <i>Moped and motorcycles</i>	0,00	0,16	13,91	5,96	0,00	0,00
Zużycie opon, hamulców i nawierzchni dróg..... <i>Automobile tyre and brake wear and road abrasion</i>	-	-	-	-	-	55,02
Inne pojazdy i urządzenia ..... <i>Other vehicles and machinery</i>	0,52	94,22	121,58	44,39	0,01	9,08

a Pyły, jako całkowity pył zawieszony (TSP). *b* Ze źródeł antropogenicznych.

a Particulates as Total Suspended Particulates (TSP). *b* From antropogenic sources.

TABL.6(141). CAŁKOWITA EMISJA GŁÓWNYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI W 2008 R. (dok.)
TOTAL EMISSION OF MAIN AIR POLLUTANTS BY KINDS OF ACTIVITY IN 2008 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Dwutlenek siarki <i>Sulphur dioxide</i>	Tlenki azotu <i>Nitrogen oxides</i>	Tlenek węglu <i>Carbon oxide</i>	Niemetanowe lotne związki organiczne <i>Volatile non- methane organic compounds</i>	Amoniak <i>Ammonia</i>	Pyły ^a <i>Particu- lates^a</i>
	w gigagramach <i>in gigagrams</i>					
Zagospodarowanie odpadów ..... <i>Waste management</i>	0,07	2,16	1,94	2,68	3,20	14,48
w tym: spalanie odpadów ..... <i>of which: waste incineration</i>	0,06	0,22	-	1,46	-	12,39
otwarte spalanie odpadów rolniczych ..... <i>open burning of agricultural wastes</i>	-	1,94	1,94	0,89	-	2,09
Rolnictwo ..... <i>Agriculture</i>	-	-	-	0,45^c	279,48^c	25,35^c
w tym: uprawy z zastosowaniem nawozów ..... <i>of which: cultures with fertilizers</i>	-	-	-	0,00 ^c	83,98 ^c	-
wypalanie ściernisk, spalanie słomy ..... <i>on-field burning of stubble, straw</i>	-	-	-	0,45 ^c	-	0,33
gospodarka odchodami ..... <i>manure management</i>	-	-	-	-	195,50	25,01
Inne źródła emisji i pochłaniania zanieczyszczeń ..... <i>Other sources of pollutant emission and absorption</i>	-	-	-	311,50	-	2,23
w tym pożary lasów ..... <i>of which forest fires</i>	-	-	-	1,78	-	0,53

a Pyły, jako całkowity pył zawieszony (TSP). b Ze źródeł antropogenicznych. c Dane zre kalkulowane w oparciu o nowe wskaźniki emisji; nieporównywalne z latami poprzednimi.

Źródło: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska.

a Particulates as Total Suspended Particulates (TSP). b From antropogenic sources. c Data re-calculated based on new emission factors; not comparable with the previous years.

S o u r c e: data of the National Centre for Emissions Management approved by the Ministry of Environment.

TABL.7(142). CAŁKOWITA EMISJA^a GAZÓW CIEPLARNIANYCH
TOTAL EMISSION^a OF GREENHOUSE GASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	1988 ^b	1990	1995	2000	2005	2007	2008	SPECIFICATION
	w gigagramach <i>in gigagrams</i>							
Dwutlenek węgla^c	469144	368409	365910	320727	319286	328511	325381	Carbon dioxide^c
Metan ^c	2555	2195	2050	1852	1789	1761	1716	Methane ^c
Podtlenek azotu ^c	130	125	100	96	96	103	102	Nitrous oxide ^c

WYRAŻONA W EKWIWALENCIE DWUTLENKU WĘGLA
EXPRESSED AS CARBON DIOXIDE EQUIVALENT

O G Ó Ł E M^c	563443	453313	440281	390207	389963	401346	397046	TOTAL^c
Dwutlenek węgla ^c	469144	368409	365910	320727	319286	328511	325381	Carbon dioxide ^c
Metan ^c	53665	46093	43049	38898	37578	36974	36044	Methane ^c
Podtlenek azotu ^c	40334	38603	31012	29715	29796	32041	31698	Nitrous oxide ^c
Chlorowcowęglowodory:								Hydrocarbon halides:
HFCs	26	-	26	595	3016	3489	3662	HFCs
PFCs	250	208	252	249	260	299	226	PFCs
SF ₆	24	-	31	24	28	33	34	SF ₆

a Dane szacunkowe opracowane zgodnie z metodologią IPCC (patrz „Uwagi metodyczne”). Dane szacunkowe zgłoszone do Konwencji Klimatycznej. b Dane wykorzystane do obliczenia tzw. przyznanej ilości jednostek emisji gazów cieplarnianych dla Polski na lata 2008-2012 zgodnie z zapisami Protokołu z Kioto do konwencji UNFCCC (tzw. rok bazowy). c Dane bez uwzględnienia emisji i pochłaniania z sektora „Użytkowanie gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwo”.

Źródło: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska.

a Estimated data compiled in accordance with Intergovernmental Panel Climate Change (IPCC) methodology (see “Methodological notes”). Estimated data submitted to UNFCCC. b Data used for calculation of Assigned Amount Units for Poland for 2008-2012 according to the Kyoto Protocol to the UNFCCC (base year). c Data excluding emission and absorption from the sector “Land use, land use change and forestry”.

S o u r c e: data of the National Centre for Emissions Management approved by the Ministry of Environment.

TABL.8(143). CAŁKOWITA EMISJA^{ab} GŁÓWNYCH GAZÓW CIEPLARNIANYCH WEDŁUG ŹRÓDEŁ EMISJI W 2008 R.
TOTAL EMISSION^{ab} OF MAIN GREENHOUSE GASES BY EMISSION SOURCES IN 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dwutlenek węgla	Metan	Podtlenek azotu	SPECIFICATION
	<i>Carbon dioxide</i>	<i>Methane</i>	<i>Nitrous oxide</i>	
	w gigagramach <i>in gigagrams</i>			
O G Ó Ł E M.....	283874	1827	102	TOTAL
Energia łącznie.....	299577	733	6	Total energy
Spalanie paliw.....	299368	136	6	<i>Combustion of fuels</i>
w tym: przemysł energetyczny.....	174053	3	3	<i>of which: power industry</i>
przemysł wytwórczy i budownictwo.....	32353	3	1	<i>manufacturing industry and construction</i>
transport.....	43529	6	2	<i>transport</i>
Emisja lotna z paliw.....	210	597	0	<i>Volatile emission from fuels</i>
Procesy przemysłowe.....	24950	20	13	Industrial processes
Produkty mineralne.....	9887	-	-	<i>Mineral products</i>
Przemysł chemiczny.....	4276	14	13	<i>Chemical industry</i>
Produkcja metali.....	9719	7	0	<i>Manufacture of metals</i>
Inne procesy przemysłowe.....	6	-	-	<i>Other industrial processes</i>
Użytkowanie rozpuszczalników i innych produktów.....	618	-	0	Solvent and other product use
Rolnictwo.....	-	602	79	Agriculture
Fermentacja jelitowa.....	-	445	-	<i>Intestinal fermentation</i>
Odchody zwierzęce.....	-	156	17	<i>Animal manure</i>
Gleby rolne.....	-	-	62	<i>Agricultural soil</i>
Spalanie odpadów rolnych.....	-	1	0	<i>Agricultural waste incineration</i>
Użytkowanie gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwo.....	-41518	111	0	Land use, land use change and forestry
Odpady.....	236	361	4	Waste
Składowanie odpadów stałych.....	-	310	-	<i>Solid waste storage</i>
Gospodarka ściekami.....	-	51	4	<i>Water waste management</i>
Spalanie odpadów.....	236	-	0	<i>Waste incineration</i>

a Dane szacunkowe opracowane zgodnie z metodologią IPCC (patrz „Uwagi metodyczne”). *b* Emisja netto, tj. z uwzględnieniem emisji i pochłaniania z sektora „Użytkowanie gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwo”.

Ź r ó d ł o: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska.

a Estimated data compiled in accordance with IPCC methodology (see “Methodological notes”). *b* Net emission i.e. including emission and absorption from the sector “Land use, land use change and forestry”.

S o u r c e: data of the National Centre for Emissions Management approved by the Ministry of Environment.

TABL.9(144). CAŁKOWITA EMISJA METALI CIĘŻKICH
TOTAL EMISSION OF HEAVY METALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007 ^a	2008	SPECIFICATION
	w megagramach <i>in megagrams</i>				
Arsen.....	50,5	49,5	44,6	44,2	<i>Arsenic</i>
Chrom.....	84,3	54,3	49,0	49,2	<i>Chromium</i>
Cynk.....	2173,0	1349,7	1433,2	1444,4	<i>Zinc</i>
Kadm.....	50,4	46,0	40,6	41,8	<i>Cadmium</i>
Miedź.....	374,5	355,9	355,3	348,6	<i>Copper</i>
Nikiel.....	251,4	237,3	186,6	173,8	<i>Nickel</i>
Ołów.....	647,5	536,5	553,3	550,7	<i>Lead</i>
Rtęć.....	25,6	20,1	16,2	15,7	<i>Mercury</i>

a Dane zmienione (zrekalkulowane) w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.

Ź r ó d ł o: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska.

a Data have been changed (re-calculated) in relation to the data published in the previous edition of the publication.

S o u r c e: data of the National Centre for Emissions Management approved by the Ministry of Environment.

TABL.10(145). CAŁKOWITA EMISJA METALI CIĘŻKICH WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI W 2008 R.
TOTAL EMISSION OF HEAVY METALS BY KINDS OF ACTIVITY IN 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Arsen <i>Arsenic</i>	Chrom <i>Chromium</i>	Cynk <i>Zinc</i>	Kadm <i>Cadmium</i>	Miedź <i>Copper</i>	Nikiel <i>Nickel</i>	Ołów <i>Lead</i>	Rtęć <i>Mercury</i>
	w megagramach <i>in megagrams</i>							
O G Ó Ł E M..... TOTAL	44,18	49,18	1444,42	41,77	348,56	173,75	550,66	15,69
Procesy spalania w sektorze produkcji i transfer- macji energii ..... Combustion in energy production and transformation industries	5,00	6,30	86,42	3,38	19,11	35,35	26,09	8,81
Elektrownie i elektrociepłownie zawodowe	2,71	3,30	25,02	0,20	8,46	6,21	10,18	7,91
<i>Public power plants and thermal power plants</i>								
Ciepłownie rejonowe.....	1,29	1,77	51,00	2,04	7,15	7,19	12,59	0,79
<i>District heating plants</i>								
Rafinerie.....	0,74	0,90	0,74	0,74	2,10	20,21	0,93	-
<i>Refineries</i>								
Przemiany paliw stałych.....	0,00	0,01	0,32	0,01	0,05	0,05	0,08	0,00
<i>Solid fuels transformations</i>								
Kopalnictwo surowców energetycznych	0,25	0,32	9,33	0,38	1,34	1,68	2,32	0,11
<i>Mining of power raw materials</i>								
Procesy spalania w sektorze komunalnym i miesz- kaniowym ..... Combustion in municipal and housing sector	16,05	18,92	558,30	26,11	82,73	78,26	138,92	1,36
Sektor usług.....	0,98	1,26	38,77	1,53	5,60	5,01	9,69	0,23
<i>Commercial and institutional plants</i>								
Gospodarstwa domowe.....	12,47	14,77	438,04	19,38	64,95	62,53	109,09	0,95
<i>Households</i>								
Rolnictwo, leśnictwo i inne	2,61	2,89	81,48	5,19	12,18	10,72	20,15	0,18
<i>Agriculture, forestry, and others</i>								
Procesy spalania w przemyśle..... Combustion in industry	22,15	8,91	629,71	9,06	223,77	46,99	281,42	4,63
Spalanie w kotłach, turbinach gazowych i silnikach.....	0,75	0,94	17,68	1,00	3,29	10,79	4,67	0,20
<i>Combustion in boilers, gas turbines and engines</i>								
Procesy spalania z kontaktem i bez kontaktu.....	21,40	7,98	612,03	8,06	220,48	36,19	276,75	4,43
<i>Combustion processes with and without contact</i>								
Procesy produkcyjne..... Production processes	0,98	12,86	169,14	2,66	18,80	6,44	84,11	0,84
Procesy w przemyśle metali żelaznych.....	0,98	8,38	169,13	2,38	18,80	6,44	83,70	0,81
<i>Processes in iron and steel industries</i>								
Procesy w przemyśle metali nieżelaznych.....	-	4,48	0,01	0,00	-	0,00	0,41	-
<i>Processes in non-ferrous metal industries</i>								
Procesy w przemyśle chemii nieorganicznej	-	-	-	0,27	-	-	-	0,03
<i>Processes in inorganic chemical industries</i>								
Transport drogowy..... Road transport	-	2,13	-	0,36	3,46	5,76	18,31	-
Inne pojazdy i urządzenia.....	-	0,04	-	0,09	0,57	0,95	0,38	-
<i>Other vehicles and machinery</i>								
Zagospodarowanie odpadów ..... Waste management	0,00	0,01	0,86	0,12	0,12	0,00	1,43	0,04
Spalanie odpadów komunalnych	0,00	0,01	0,86	0,12	0,12	0,00	1,43	0,04
<i>Municipal waste incineration</i>								

Źródło: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska.
 Source: data of the National Centre for Emissions Management approved by the Ministry of Environment.

TABL.11(146). EMISJA TRWAŁYCH ZANIECZYSZCZEŃ ORGANICZNYCH W 2008 R.
EMISSION OF PERSISTENT ORGANIC POLLUTANTS IN 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Dioksyny i furany (PCDD/F) <i>Dioxins and furans (PCDD/F)</i>		Polichlorowane bifenyle (PCB) <i>Polychlorinated biphenyls (PCB)</i>		Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA) <i>Polycyclic aromatic hydrocarbons (PAH)</i>			
	w mg I-TEQ ^a <i>in mg I-TEQ^a</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	w kilo- gramach <i>in kilograms</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	ogółem ^b <i>total^b</i>		w tym benzo(a)piren <i>of which benzo(a)pyrene</i>	
					w kilo- gramach <i>in kilograms</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	w kilo- gramach <i>in kilograms</i>	w odsetkach <i>in percent</i>
O G Ó Ł E M	399284,5	100,0	668,2	100,0	47060,0	100,0	159907,0	100,0
TOTAL								
Procesy spalania w sektorze produkcji i transformacji energii	9614,3	2,4	123,4	18,5	4,7	0,0	136,7	0,1
<i>Combustion in energy production and transformation industries</i>								
Procesy spalania w sektorze komunalnym i mieszkaniowym	201247,9	50,4	396,9	59,4	36441,0	77,4	136711,1	85,5
<i>Combustion in municipal and housing sector</i>								
Procesy spalania w przemyśle	37300,1	9,3	8,7	1,3	8,0	0,0	585,0	0,4
<i>Combustion in industry</i>								
Procesy produkcyjne	18765,3	4,7	31,6	4,7	7887,1	16,8	19740,5	12,3
<i>Production processes</i>								
Zastosowanie rozpuszczalników	-	-	-	-	4,2	0,0	10,6	0,0
<i>Solvent use</i>								
Transport drogowy	754,9	0,2	106,8	16,0	2201,8	4,7	2208,4	1,4
<i>Road transport</i>								
Inne pojazdy i urządzenia	83,3	0,0	-	-	513,0	1,1	514,6	0,3
<i>Other vehicles and machinery</i>								
Zagospodarowanie odpadów	20445,1	5,1	0,8	0,1	-	-	-	-
<i>Waste management</i>								
Rolnictwo	81,5	0,0	-	-	-	-	-	-
<i>Agriculture</i>								
Inne źródła emisji	110992,1	27,8	-	-	-	-	-	-
<i>Other sources of emission</i>								

^a I-TEQ – równoważnik toksyczności, *Toxic Equivalent* (patrz „Uwagi metodyczne”). ^b Dotyczy 4 WWA.

Źródło: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska.

^a I-TEQ - *Toxic Equivalent* (see "Methodological notes"). ^b Concerns 4 PAH.

Source: data of the National Centre for Emissions Management approved by the Ministry of Environment.

TABL.12(147). POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI^a
ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	
	w tysiącach sztuk <i>in thousand units</i>						2008= = 100
O G Ó Ł E M	14106	16816	18035	19472	21337	22025	103,2
TOTAL							
W tym: <i>Of which</i>							
samochody osobowe	9991	12339	13384	14589	16080	16495	102,6
<i>passenger cars</i>							
autobusy	82	80	83	88	92	95	103,3
<i>buses</i>							
samochody ciężarowe ^b	1879	2305	2393	2521	2710	2797	103,2
<i>lorries^b</i>							
motocykle i skutery	803	754	784	825	909	975	107,3
<i>motorcycles and scooters</i>							
ciągniki rolnicze	1253	1242	1287	1338	1422	1530	107,6
<i>agricultural tractors</i>							

^a Na podstawie danych starostw powiatowych (dla Warszawy – dzielnic) ujętych w systemie „Pojazd”. ^b Łącznie z ciągnikami siodłowymi i samochodami ciężarowo-osobowymi.

^a On the basis of data of powiat starosta offices (for Warszawa – districts) included in the system „Pojazd”. Including road tractors and vans.

TABL.13(148). POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI^a WEDŁUG GRUP WIEKU W 2009 R.
ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a BY AGE GROUPS IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Samochody osobowe Passenger cars		Autobusy Buses		Samochody ciężarowe ^b Lorries		Ciągniki siodłowe Road tractors	
	w sztukach in units	w % in %	w sztukach in units	w % in %	w sztukach in units	w % in %	w sztukach in units	w % in %
OGÓŁEM..... TOTAL	16494650	100,0	95415	100,0	2595485	100,0	201282	100,0
W wieku: do 2 lat..... Aged to: up to 2 years	832504	5,0	4590	4,8	198384	7,6	29563	14,7
3 do 5 lat..... 3 to 5 years	1098171	6,7	5478	5,8	222702	8,6	29543	14,7
6 do 10 lat..... 6 to 10 years	3048493	18,5	12194	12,8	588045	22,7	52576	26,1
11 do 15 lat..... 11 to 15 years	4614201	28,0	16678	17,5	505853	19,5	38595	19,2
16 do 20 lat..... 16 to 20 years	2911471	17,6	17173	18,0	309685	11,9	23433	11,6
21 do 30 lat..... 21 to 30 years	2819429	17,1	31122	32,5	471716	18,2	21176	10,5
31 lat i starsze..... 31 years and more	1170381	7,1	8160	8,6	299100	11,5	6396	3,2

^a Na podstawie danych starostw powiatowych (dla Warszawy – dzielnic) ujętych w systemie „Pojazd”. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

^a On the basis of data of powiat starosta offices (for Warszawa – districts) included in the system „Pojazd”. ^b Including vans.

TABL.14(149). EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ ZE ŚRODKÓW TRANSPORTU
POLLUTANTS EMISSION FROM TRANSPORT FACILITIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005 ^a	2006 ^a	2007 ^a	2008 ^a
	ogółem total	w tym drogowy of which road				
w gigagramach in gigagrams						
Dwutlenek węgla..... Carbon dioxide	37173	28942	32734	34637	36116	39862
Metan..... Methane	5,97	4,20	3,63	3,81	4,25	5,17
Podtlenek azotu..... Nitrous oxide	2,41	1,93	2,24	2,36	2,45	2,67
Tlenek węgla..... Carbon oxide	860,2	717,5	601,3	687,0	711,2	718,5
Niemetanowe lotne związki organiczne..... Volatile non-methane organic compounds	199,3	148,2	98,8	100,3	96,9	98,3
Tlenki azotu..... Nitrogen oxides	385,5	251,5	224,1	243,5	249,4	256,3
Cząstki stałe..... Solid particles	29,35	17,90	15,79	16,52	17,76	18,95
Dwutlenek siarki..... Sulphur dioxide	44,20	14,98	1,09	1,16	1,20	1,32
Ołów..... Lead	0,043	0,041	0,019	0,020	0,020	0,021

^a Emisja tylko ze środków transportu drogowego.

Źródło: dane Instytutu Transportu Samochodowego.

^a Emission only from road transport facilities.

Source: data of the Motor Transport Institute.

TABL.15(150). ZUŻYCIE PALIWA I EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA WEDŁUG RODZAJÓW ŚRODKÓW TRANSPORTU DROGOWEGO W 2008 R.
CONSUMPTION OF FUEL AND AIR POLLUTANTS EMISSION BY TYPES OF ROAD TRANSPORT FACILITIES IN 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Zużycie paliwa Consumption of fuel	Emisja Emission								
		CO ₂	CH ₄	N ₂ O	CO	NM VOC	NO _x	PM	SO ₂	Pb
w gigagramach in gigagrams										
O G Ó Ł E M..... <i>TOTAL</i>	13224,2	39862	5,17	2,667	718,5	98,3	256,3	18,95	1,32	0,021
Samochody osobowe..... <i>Passenger cars</i>	6580,6	19467	3,56	1,717	536,3	49,5	97,0	3,42	0,66	0,018
napędzane silnikami starszej generacji: <i>powered by older generation engines:</i>										
czterosuwowymi ^a <i>four-stroke^a</i>	971,1	2695	1,13	0,153	141,2	26,2	28,5	1,64	0,10	0,002
dwusuwowymi ^b <i>two-stroke^b</i>	0,0	0	0,00	0,000	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,000
niskoemisyjne ^a <i>low emission^a</i>	5609,5	16772	2,43	1,564	395,1	23,3	68,5	1,78	0,56	0,016
Samochody inne, niż osobowe, o masie całkowitej do 3500 kg..... <i>Cars other than passenger ones with total mass up to 3500 kg</i>	2042,1	6184	0,69	0,468	98,6	11,7	31,7	2,94	0,20	0,002
napędzane silnikami czterosuwowymi, starszej generacji ^a <i>powered by four-stroke older generation engines^a</i>	325,7	952	0,24	0,056	29,3	5,8	8,0	1,20	0,03	0,000
niskoemisyjne ^a <i>low emission^a</i>	1716,4	5232	0,45	0,412	69,3	5,9	23,7	1,74	0,17	0,002
Samochody ciężarowe o masie całkowitej powyżej 3500 kg..... <i>Lorries with total mass over 3500 kg</i>	3702,7	11490	0,65	0,371	44,1	25,3	93,7	9,48	0,37	0,000
starszej generacji ^c <i>older generation^c</i>	932,9	2836	0,37	0,149	30,3	11,7	49,4	5,60	0,09	0,000
niskoemisyjne ^d <i>low emission^d</i>	2769,8	8654	0,28	0,222	13,8	13,6	44,3	3,88	0,28	0,000
Autobusy o masie całkowitej powyżej 3500 kg..... <i>Buses with total mass over 3500 kg</i>	469,3	1456	0,09	0,046	7,0	2,7	12,8	1,02	0,05	0,000
starszej generacji ^d <i>older generation^d</i>	103,9	312	0,05	0,017	5,2	1,6	5,9	0,62	0,01	0,000
niskoemisyjne ^d <i>low emission^d</i>	365,4	1144	0,04	0,029	1,8	1,1	6,9	0,40	0,04	0,000
Motocykle^b..... <i>Motocycles^b</i>	22,1	40	0,09	0,000	10,6	4,0	0,1	0,00	0,00	0,000
Motorowery^b..... <i>Mopeds^b</i>	6,6	9	0,03	0,000	3,3	2,0	0,0	0,00	0,00	0,000
Ciągniki rolnicze^d..... <i>Agricultural tractors^d</i>	400,8	1217	0,08	0,064	18,6	3,2	20,8	2,08	0,04	0,000

a Zasilane benzynami silnikowymi, gazem płynnym i olejami napędowymi. *b* Zasilane benzynami silnikowymi. *c* Zasilane benzynami silnikowymi i olejami napędowymi. *d* Zasilane olejami napędowymi.

Źródło: dane Instytutu Transportu Samochodowego.

a Powered by motor gasoline, liquid gas and diesel oil. *b* Powered by motor gasoline. *c* Powered by motor gasoline and diesel oil. *d* Powered by diesel oil.

Source: data of the Motor Transport Institute.

TABL.16(151). ZAKŁADY SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWE DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG WIELKOŚCI EMISJI^a
PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS TO AIR PURITY BY EMISSION SIZE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	Wielkość emisji w tonach/rok <i>Emission size in tonnes/year</i>										
		25 i mniej <i>25 and less</i>	26- -100	101- -500	501- -1000	1001- -2000	2001- -5000	5001- -10000	10001- -20000	20001- -50000	50001 i więcej <i>50001 and more</i>	
ZANIECZYSZCZENIA PYŁOWE <i>PARTICULATES POLLUTANTS</i>												
Zakłady: w liczbach bezwzględnych <i>Plants: in absolute numbers</i>												
2000	1554	710	516	269	29	18	10	2	-	-	-	-
2009	1328	866	350	96	10	4	2	-	-	-	-	-
w odsetkach <i>in percent</i>												
2000	100,0	45,7	33,2	17,3	1,9	1,2	0,6	0,1	-	-	-	-
2009	100,0	65,2	26,4	7,2	0,8	0,3	0,2	-	-	-	-	-
Emisja: w tysiącach ton <i>Emission: in thousand tonnes</i>												
2000	180,5	6,4	27,4	56,4	20,8	23,8	31,0	14,8	-	-	-	-
2009	61,7	7,3	17,2	19,7	6,7	5,8	5,0	-	-	-	-	-
w odsetkach <i>in percent</i>												
2000	100,0	3,5	15,2	31,2	11,5	13,2	17,2	8,2	-	-	-	-
2009	100,0	11,8	27,9	31,9	10,9	9,4	8,1	-	-	-	-	-
ZANIECZYSZCZENIA GAZOWE (bez dwutlenku węgla) <i>GASEOUS POLLUTANTS (excluding carbon dioxide)</i>												
Zakłady: w liczbach bezwzględnych <i>Plants: in absolute numbers</i>												
2000	1675	392	432	576	117	50	43	27	15	14	9	
2009	1660	602	427	437	65	31	33	23	25	11	6	
w odsetkach <i>in percent</i>												
2000	100,0	23,4	25,8	34,4	7,0	3,0	2,6	1,6	0,9	0,8	0,5	
2009	100,0	36,3	25,7	26,3	3,9	1,9	2,0	1,4	1,5	0,7	0,4	
Emisja: w tysiącach ton <i>Emission: in thousand tonnes</i>												
2000	2083,2	3,9	25,8	133,9	80,5	69,5	150,2	194,6	203,5	376,1	845,3	
2009	1590,7	5,6	23,7	97,5	44,3	44,4	104,1	163,0	373,8	327,8	406,3	
w odsetkach <i>in percent</i>												
2000	100,0	0,2	1,2	6,4	3,9	3,3	7,2	9,3	9,8	18,1	40,6	
2009	100,0	0,4	1,5	6,1	2,8	2,8	6,5	10,2	23,5	20,6	25,5	
ZANIECZYSZCZENIA GAZOWE (z dwutlenkiem węgla) <i>GASEOUS POLLUTANTS (including carbon dioxide)</i>												
Zakłady: w liczbach bezwzględnych <i>Plants: in absolute numbers</i>												
2000	1706	135	119	151	89	104	201	195	239	233	240	
2009	1713	170	104	131	98	134	222	177	235	219	223	
w odsetkach <i>in percent</i>												
2000	100,0	7,9	7,0	8,9	5,2	6,1	11,8	11,4	14,0	13,6	14,1	
2009	100,0	9,9	6,1	7,6	5,7	7,8	13,0	10,3	13,7	12,8	13,0	
Emisja: w tysiącach ton <i>Emission: in thousand tonnes</i>												
2000	203610,6	1,4	7,1	38,7	64,8	152,1	689,5	1385,2	3507,2	7251,1	190513,4	
2009	203125,6	1,4	5,7	35,4	74,3	201,1	748,2	1258,5	3289,6	7078,8	190432,5	
w odsetkach <i>in percent</i>												
2000	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,3	0,7	1,7	3,6	93,6	
2009	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,4	0,6	1,6	3,5	93,8	

^a Stan w dniu 31 XII.

^a As of 31 XII.

TABL.17(152). ZAKŁADY SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWE DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG STOPNIA REDUKCJI WYTWORZONYCH ZANIECZYSZCZEŃ

PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS TO AIR PURITY BY REDUCTION DEGREE OF GENERATED POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2008	2009
Zakłady emitujące zanieczyszczenia pyłowe ogółem	1554	1387	1420	1328
Total plants emitting particulates pollutants				
posiadające urządzenia do redukcji zanieczyszczeń	1353	1228	1233	1204
<i>with pollutant reduction systems</i>				
o stopniu redukcji wytworzonych zanieczyszczeń:				
<i>with the degree of pollutant reduction of:</i>				
10,0 % i mniej.....	22	26	26	20
<i>10.0 % and less</i>				
10,1 - 30,0.....	58	44	37	42
30,1 - 50,0.....	196	168	192	179
50,1 - 70,0.....	102	67	54	52
70,1 - 90,0.....	555	434	381	357
90,1% i więcej	420	489	543	554
<i>90.1% and more</i>				
nieposiadające urządzeń do redukcji zanieczyszczeń	201	159	187	124
<i>without pollutant reduction system</i>				
Zakłady emitujące zanieczyszczenia gazowe ogółem	1706	1682	1769	1713
Total plants emitting gaseous pollutants				
posiadające urządzenia do redukcji zanieczyszczeń	235	233	258	245
<i>with pollutant reduction systems</i>				
o stopniu redukcji wytworzonych zanieczyszczeń:				
<i>with the degree of pollutant reduction of:</i>				
10,0% i mniej.....	63	40	46	44
<i>10.0% and less</i>				
10,1 - 30,0.....	49	49	55	43
30,1 - 50,0.....	50	55	62	58
50,1 - 70,0.....	36	27	22	27
70,1 - 90,0.....	23	34	42	35
90,1% i więcej	14	28	31	38
<i>90.1% and more</i>				
nieposiadające urządzeń do redukcji zanieczyszczeń	1471	1449	1511	1468
<i>without pollutant reduction system</i>				

TABL.18(153). ZAKŁADY SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWE DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG STOPNIA NEUTRALIZACJI ZANIECZYSZCZEŃ GAZOWYCH W 2009 R.

PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS TO AIR PURITY BY THE DEGREE OF GASEOUS POLLUTANTS NEUTRALIZATION IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Dwutlenek siarki <i>Sulphur dioxide</i>	Tlenki azotu <i>Nitrogen oxides</i>	Tlenek węgla <i>Carbon oxide</i>	Węglowodory <i>Hydrocarbons</i>
Zakłady emitujące zanieczyszczenia	1129	1390	1303	456
Plants emitting pollutants				
posiadające urządzenia do redukcji zanieczyszczeń	110	62	56	88
<i>with pollutant reduction systems</i>				
o stopniu redukcji wytworzonych zanieczyszczeń:				
<i>with the degree of pollutant reduction of:</i>				
10,0% i mniej.....	5	5	6	6
<i>10.0% and less</i>				
10,1 - 30,0.....	14	9	7	15
30,1 - 50,0.....	29	30	22	14
50,1 - 70,0.....	15	9	3	6
70,1 - 90,0.....	21	6	7	14
90,1% i więcej	26	3	11	33
<i>90.1% and more</i>				
nieposiadające urządzeń do redukcji zanieczyszczeń	1019	1328	1247	368
<i>without pollutant reduction systems</i>				

TABL.19(154). WYPOSAŻENIE ZAKŁADÓW W PODSTAWOWE URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W 2009 R.^a
BASIC AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS IN 2009^a

URZĄDZENIA	Ogółem <i>Total</i>	Urządzenia o skuteczności <i>Equipment efficiency</i>			EQUIPMENT
		niskiej <i>low</i>	średniej <i>moderate</i>	wysokiej <i>high</i>	
Cyklony	3577	511	1009	2057	<i>Cyclones</i>
Multicyklony	949	142	297	510	<i>Multicyclones</i>
Filtry tkaninowe.	5461	646	1279	3536	<i>Fabric filters</i>
Elektrofiltry	596	43	71	482	<i>Electrofilters</i>
Urządzenia mokre.....	1342	420	432	490	<i>Wet air cleaners</i>

^a Stan w dniu 31 XII.

^a As of 31 XII.

TABL.20(155). ZAKŁADY SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWE EMITUJĄCE ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA WEDŁUG WIELKOŚCI EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ PYŁOWYCH I WOJEWÓDZTW W 2009 R.^a
PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS TO AIR PURITY EMITTING AIR POLLUTANTS BY THE SIZE OF PARTICULATES EMISSION AND VOIVODSHIP IN 2009^a

WOJEWÓDZTWA <i>VOIVODSHIP</i>	Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a <i>Plants generating substantial air pollution^a</i>			O emisji zanieczyszczeń pyłowych <i>With particulates pollutants emission</i>						
	ogółem <i>total</i>	emitujące zanieczyszczenia pyłowe <i>emitting particulates pollutants</i>	posiadające urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pyłowych <i>with particulates pollutant reduction systems</i>	25 ton i mniej <i>25 tonnes and less</i>	26 – 100	101 – 500	501 – 1000	1001 – 2000	2001 – 5000	5001 ton i więcej <i>5001 tonnes and more</i>
P O L S K A	1725	1328	1204	866	350	96	10	4	2	-
POLAND										
Dolnośląskie	118	90	83	62	21	6	-	-	1	-
Kujawsko-pomorskie.....	80	61	60	35	15	9	2	-	-	-
Lubelskie	96	79	64	57	17	4	1	-	-	-
Lubuskie	51	34	24	20	12	2	-	-	-	-
Łódzkie.....	111	86	82	56	22	7	-	1	-	-
Małopolskie.....	138	102	99	76	21	4	-	1	-	-
Mazowieckie	155	105	88	73	23	7	1	1	-	-
Opolskie	92	73	54	52	15	5	1	-	-	-
Podkarpackie	80	62	59	40	18	4	-	-	-	-
Podlaskie	56	45	42	31	13	1	-	-	-	-
Pomorskie.....	72	60	54	38	14	8	-	-	-	-
Śląskie	340	257	239	166	68	19	3	-	1	-
Świętokrzyskie	72	68	62	42	19	6	1	-	-	-
Warmińsko-mazurskie.....	49	40	38	18	20	2	-	-	-	-
Wielkopolskie.....	125	94	89	52	35	6	-	1	-	-
Zachodniopomorskie	90	72	67	48	17	6	1	-	-	-

^a Stan w dniu 31 XII.

^a As of 31 XII.

TABL.21(156). ZAKŁADY SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWE EMITUJĄCE ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA WEDŁUG WIELKOŚCI EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ GAZOWYCH I WOJEWÓDZTW W 2009 R.^a
PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS EMITTING AIR POLLUTANTS BY THE QUANTITY OF GASEOUS POLLUTANTS EMISSION AND VOIVODSHIP IN 2009^a

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a Plants generating substantial air pollution ^a			O emisji zanieczyszczeń gazowych With gaseous pollutants emission									
	ogółem total	emitujące zanieczyszczenia gazowe emitting gaseous pollutants	posiadające urządzenia do redukcji zanieczyszczeń gazowych with gaseous pollutant reduction systems	25 ton i mniej 25 tonnes and less	26 - 100	101 - 500	501- 1000	1001- 2000	2001- 5000	5001- 10000	10001 -20000	20001 -50000	50001 ton i więcej 5001 tonnes and more

A. BEZ DWUTLENKU WĘGLA EXCLUDING CARBON DIOXIDE

P O L S K A	1725	1660	245	602	427	437	65	31	33	23	25	11	6
POLAND													
Dolnośląskie	118	112	21	45	27	26	8	1	2	2	-	-	1
Kujawsko-pomorskie.....	80	73	13	23	19	19	4	2	3	2	1	-	-
Lubelskie	96	94	7	31	33	22	4	1	1	1	1	-	-
Lubuskie.....	51	47	3	16	16	10	2	2	-	-	1	-	-
Łódzkie.....	111	107	13	39	28	32	3	-	1	3	-	-	1
Małopolskie.....	138	130	23	63	34	20	3	3	1	3	1	1	1
Mazowieckie	155	154	28	58	38	45	6	1	1	1	1	2	1
Opolskie	92	86	5	40	17	19	1	3	2	2	2	-	-
Podkarpackie	80	78	22	34	15	23	4	1	-	1	-	-	-
Podlaskie	56	56	6	19	16	18	2	-	1	-	-	-	-
Pomorskie.....	72	71	10	14	25	26	2	-	1	3	-	-	-
Śląskie	340	327	49	115	72	76	12	14	14	3	12	7	2
Świętokrzyskie	72	71	7	11	23	26	5	-	2	1	2	1	-
Warmińsko-mazurskie..	49	47	7	7	15	22	1	2	-	-	-	-	-
Wielkopolskie.....	125	124	20	45	31	35	7	-	2	1	3	-	-
Zachodniopomorskie	90	83	11	42	18	18	1	1	2	-	1	-	-

B. Z DWUTLENKIEM WĘGLA INCLUDING CARBON DIOXIDE

P O L S K A	1725	1713	245	170	104	131	98	134	222	177	235	219	223
POLAND													
Dolnośląskie	118	118	21	7	13	14	4	9	14	14	17	11	15
Kujawsko-pomorskie.....	80	79	13	6	3	6	8	5	11	7	9	10	14
Lubelskie	96	95	7	7	8	8	3	13	15	7	12	10	12
Lubuskie.....	51	51	3	3	2	4	4	6	7	7	7	5	6
Łódzkie.....	111	110	13	15	8	7	3	8	14	10	17	14	14
Małopolskie.....	138	136	23	22	11	8	6	11	19	18	16	14	11
Mazowieckie	155	155	28	18	11	10	7	13	21	12	26	22	15
Opolskie	92	90	5	8	6	11	9	10	11	9	5	8	13
Podkarpackie	80	80	22	11	5	8	2	6	9	9	7	9	14
Podlaskie	56	56	6	6	4	1	1	4	8	8	9	9	6
Pomorskie.....	72	72	10	3	5	8	4	3	7	12	13	9	8
Śląskie	340	337	49	33	12	29	27	22	40	27	46	51	50
Świętokrzyskie	72	72	7	1	2	2	3	1	9	13	21	10	10
Warmińsko-mazurskie..	49	48	7	2	2	1	1	2	7	6	7	16	4
Wielkopolskie.....	125	124	20	12	8	9	5	6	20	12	18	17	17
Zachodniopomorskie	90	90	11	16	4	5	11	15	10	6	5	4	14

^a Stan w dniu 31 XII.
a As of 31 XII.

TABL.22(157). EMITORY NA TERENIE ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA WEDŁUG WIELKOŚCI EMISJI I WOJEWÓDZTW W 2009 R.
EMISSION SOURCES IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS TO AIR PURITY BY EMISSION SIZE AND VOIVODSHIP IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Liczba emitorów <i>Number of emission sources</i>				Emisja zanieczyszczeń w tysiącach ton <i>Pollutants emission in thousand tonnes</i>					
	ogółem <i>total</i>	o wysokości <i>with the height of</i>			pyłowych <i>z emitorów o wysokości particulates from emission sources with the height of</i>			gazowych <i>z emitorów o wysokości gaseous from emission sources with the height of</i>		
		do 50 m <i>up to 50 m</i>	51-99 m	od 100 m <i>from 100 m</i>	do 50 m <i>up to 50 m</i>	51-99 m	od 100 m <i>from 100 m</i>	do 50 m <i>up to 50 m</i>	51-99 m	od 100 m <i>from 100 m</i>
P O L S K A POLAND	31952	30820	797	335	18,4	15,1	26,2	18960,7	19275,5	164799,4
Dolnośląskie.....	2216	2093	69	54	1,0	0,6	3,2	729,3	597,7	14127,9
Kujawsko-pomorskie.....	1833	1764	54	15	0,9	2,3	1,3	759,5	2643,3	3363,5
Lubelskie.....	1273	1215	43	15	0,9	0,9	1,2	1189,4	1774,3	1938,2
Lubuskie.....	884	854	19	11	0,8	0,4	0,1	1275,5	243,7	433,1
Łódzkie.....	1924	1878	26	20	1,2	0,7	2,7	606,0	673,9	33219,7
Małopolskie.....	3176	3103	49	24	1,5	0,5	1,9	1094,8	2277,8	7241,9
Mazowieckie.....	2132	2046	59	27	1,1	1,0	3,0	2412,3	2097,9	23423,3
Opolskie.....	2108	2026	62	20	1,4	0,7	0,9	1405,7	1760,4	10636,9
Podkarpackie.....	3040	3006	28	6	1,2	0,5	0,3	1282,6	724,3	1387,9
Podlaskie.....	337	313	19	5	0,5	0,4	0,2	273,6	399,6	924,3
Pomorskie.....	1128	1081	37	10	0,8	0,6	1,1	421,5	562,2	4442,7
Śląskie.....	5326	5083	167	76	2,2	3,2	5,5	4252,7	2974,8	30644,1
Świętokrzyskie.....	1343	1287	42	14	1,4	0,6	1,1	1116,2	726,9	9860,4
Warmińsko-mazurskie.....	674	654	16	4	0,8	0,4	0,2	369,9	526,8	544,2
Wielkopolskie.....	2789	2705	66	18	1,1	1,1	2,4	1068,5	753,1	15773,9
Zachodniopomorskie.....	1769	1712	41	16	1,4	1,0	1,1	703,2	538,7	6837,4

TABL.23(158). EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ PYŁOWYCH Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
PARTICULATES POLLUTANTS EMISSION FROM PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS BY VOIVODSHIP IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem <i>Total</i>	W tym <i>Of which</i>							
		ze spalania paliw <i>from the combustion of fuel</i>	cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotwórczych <i>ceramic and lame particulates as well as fire resistant materials</i>	krzemowe <i>silicate</i>	nawozów sztucznych <i>artificial fertilizers</i>	środków powierzchniowo czynnych <i>surface active agents</i>	węglowo-grafitowe, sadza <i>carbon and graphite, soot</i>	polimerów <i>polymers</i>	węgla brunatnego <i>lignite</i>
		w tysiącach ton <i>in thousand tonnes</i>							
P O L S K A POLAND	61,702	45,794	2,497	0,683	1,622	0,025	0,696	0,185	0,093
Dolnośląskie.....	5,167	4,236	0,171	0,018	-	0,012	0,025	-	-
Kujawsko-pomorskie.....	4,539	3,117	0,146	0,005	0,588	-	0,021	0,135	-
Lubelskie.....	2,978	2,103	0,140	0,061	0,565	-	0,026	-	-
Lubuskie.....	1,382	1,098	-	0,060	-	-	0,005	0,001	0,035
Łódzkie.....	4,644	3,813	0,278	0,045	-	-	0,030	0,005	0,048
Małopolskie.....	4,319	2,612	0,091	0,027	0,107	0,001	0,110	0,004	-
Mazowieckie.....	5,052	4,514	0,025	0,285	-	0,010	0,025	0,005	0,009
Opolskie.....	3,064	1,856	0,719	0,013	0,216	-	0,034	0,004	-
Podkarpackie.....	1,952	1,625	0,060	-	0,002	-	0,033	0,005	-
Podlaskie.....	1,146	0,893	-	0,012	-	-	0,019	-	-
Pomorskie.....	2,619	2,026	0,010	0,012	0,006	-	0,020	-	-
Śląskie.....	11,696	7,823	0,126	0,048	0,002	0,002	0,193	0,026	-
Świętokrzyskie.....	3,222	2,125	0,717	0,056	-	-	0,075	-	-
Warmińsko-mazurskie.....	1,454	1,358	0,011	-	-	-	0,017	-	-
Wielkopolskie.....	4,720	4,154	0,003	0,040	-	-	0,033	-	0,001
Zachodniopomorskie.....	3,748	2,441	-	0,001	0,136	-	0,030	-	-

TABL.24(159). EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ GAZOWYCH Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
GASEOUS POLLUTANTS EMISSION FROM PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS BY VOIVODSHIP IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym <i>Of which</i>							tlenek węgla <i>carbon oxide</i>	dwutlenek węgla <i>carbon dioxide</i>
		dwutlenek siarki <i>sulphur dioxide</i>			tlenki azotu <i>nitrogen oxides</i>					
		razem <i>total</i>	ze spalania paliw <i>from the combustion of fuel</i>	z procesów techno- logicznych <i>from technological processes</i>	razem <i>total</i>	ze spalania paliw <i>from the combustion of fuel</i>	z procesów techno- logicznych <i>from technological processes</i>			
w tysiącach ton <i>in thousand tonnes</i>										
P O L S K A POLAND	203125,6	472,6	451,3	21,2	323,0	285,4	37,6	286,0	201534,9	
Dolnośląskie	15466,6	54,9	50,1	4,7	18,5	17,2	1,3	7,9	15381,2	
Kujawsko-pomorskie	6766,9	22,0	21,5	0,5	12,1	9,5	2,6	13,1	6715,3	
Lubelskie	4901,8	14,9	14,8	0,2	8,5	5,2	3,3	7,2	4868,8	
Lubuskie	1952,4	2,9	2,4	0,6	2,5	2,3	0,2	20,2	1926,3	
Łódzkie	34500,3	64,9	64,7	0,2	53,6	50,3	3,3	16,2	34364,8	
Małopolskie	10640,7	28,2	27,2	1,0	19,9	14,3	5,6	25,6	10501,3	
Mazowieckie	27935,1	90,8	87,3	3,5	46,2	45,1	1,1	13,5	27781,4	
Opolskie	13805,8	12,4	11,4	1,0	22,7	17,4	5,2	22,1	13744,4	
Podkarpackie	3402,2	8,8	8,4	0,4	5,5	4,2	1,2	3,6	3383,7	
Podlaskie	1597,6	3,4	3,4	0,0	3,1	3,1	0,0	2,2	1588,5	
Pomorskie	5427,8	16,3	15,9	0,4	8,3	7,6	0,6	4,6	5397,6	
Śląskie	37908,9	83,4	78,4	5,0	61,7	56,3	5,4	95,5	37263,9	
Świętokrzyskie	11703,5	17,9	15,1	2,9	19,6	13,9	5,7	41,2	11623,9	
Warmińsko-mazurskie	1440,9	4,1	4,1	0,0	2,4	2,3	0,1	2,9	1431,3	
Wielkopolskie	17595,6	31,4	31,1	0,2	24,7	23,3	1,4	7,6	17516,8	
Zachodniopomorskie	8079,5	16,2	15,5	0,7	13,9	13,3	0,6	2,6	8045,7	

TABL.25(160). EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH W UZDROWISKACH W 2009 R.
POLLUTANTS EMISSION FROM PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS TO AIR PURITY IN HEALTH RESORTS IN 2009

UZDROWISKA HEALTH RESORTS	Zanieczyszczenia <i>Pollutants</i>								zatrzymane w urządzeniach do redukcji w % zanieczyszczeń wytworzonych <i>retained in reduction systems in % of pollutants produced</i>
	pyłowe <i>particulates</i>		gazowe <i>gaseous</i>				razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>	
	razem <i>total</i>	w tym ze spalania paliw <i>from the combustion of fuel</i>	razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>					
				dwutlenek siarki <i>sulphur dioxide</i>	tlenki azotu <i>nitrogen oxides</i>	tlenek węgla <i>carbon oxide</i>	dwutlenek węgla <i>carbon dioxide</i>		
w tonach <i>in tonnes</i>								pyłowe <i>particulates</i>	gazowe <i>gaseous</i>
Augustów	67	58	39677	119	76	142	39340	94,5	-
Busko-Zdrój	59	57	18341	67	31	140	18103	64,0	-
Ciechocinek	3	3	3825	3	4	23	3795	-	-
Duszniki-Zdrój	-	-	872	-	1	-	871	-	-
Inowrocław	594	527	1104714	4300	1655	2468	1095437	99,4	0,1
Kamień Pomorski	-	-	201	6	-	-	192	-	-
Konstancin-Jeziorna	83	79	48653	213	67	61	48303	78,4	-
Kołobrzeg	79	78	90488	372	108	164	89844	95,6	-
Kudowa-Zdrój	-	-	4613	-	1	-	4612	-	-
M. Świnoujście	338	254	66956	220	120	124	66464	37,8	-
Polanica-Zdrój	-	-	1772	-	2	-	1770	-	-
Szczawno-Zdrój	1	1	3226	14	2	86	3124	66,7	-
Ustka	50	49	26089	68	42	216	25763	81,8	-
Ustroń	-	-	48	-	-	-	48	-	-

TABL.26(161). EMISJA METALI CIĘŻKICH Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
EMISSION OF HEAVY METALS FROM PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS TO AIR PURITY BY VOIVODSHIP IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIP	Arsen <i>Arsenic</i>	Chrom <i>Chromium</i>	Cyna <i>Tin</i>	Cynk <i>Zinc</i>	Kadm <i>Cadmium</i>	Kobalt <i>Cobalt</i>	Mangan <i>Manganese</i>	Molibden <i>Molybdenum</i>	Nikiel <i>Nickel</i>	Ołów <i>Lead</i>	Rtęć <i>Mercury</i>
	w kilogramach na rok <i>in kilograms per year</i>										
P O L S K A POLAND	1394	4473	333	73167	641	131	8246	4	3266	30007	358
Dolnośląskie.....	1239	1	1	619	26	-	842	-	5	4158	76
Kujawsko-pomorskie.....	-	78	10	147	6	-	24	-	260	328	17
Lubelskie.....	1	46	-	10	3	-	7	-	6	13	90
Lubuskie.....	-	-	-	-	-	-	23	-	1	-	-
Łódzkie.....	-	4	32	610	-	-	79	-	46	6	3
Małopolskie.....	88	523	11	4143	25	-	3090	-	217	643	38
Mazowieckie.....	-	137	22	3331	10	-	59	-	1180	69	-
Opolskie.....	1	156	91	179	42	3	78	-	56	221	14
Podkarpackie.....	4	310	82	1765	13	21	552	4	38	136	1
Podlaskie.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pomorskie.....	-	1	-	367	1	-	1551	-	3	52	-
Śląskie.....	41	3026	60	55358	459	104	1205	-	1189	24113	1
Świętokrzyskie.....	5	122	1	6136	54	2	462	-	53	235	113
Warmińsko-mazurskie.....	-	5	-	-	-	-	5	-	7	-	-
Wielkopolskie.....	15	63	23	476	2	-	197	-	205	26	5
Zachodniopomorskie.....	-	1	-	26	-	1	72	-	-	7	-

TABL.27(162). EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH WEDŁUG RODZAJU SUBSTANCJI
AIR POLLUTANTS EMISSION FROM PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS TO AIR PURITY BY TYPES OF SUBSTANCES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Emisja zanieczyszczeń w tonach <i>Pollutants emission in tonnes</i>		SPECIFICATION
	2000	2009	
Akrylonitryl (aerazol).....	-	0	<i>Acrylonitrile (aerosol)</i>
Aldehydy alifatyczne i ich pochodne.....	184	358	<i>Aliphatic aldehydes and their derivatives</i>
Aldehydy pierścieniowe, aromatyczne i ich pochodne.....	20	1	<i>Polycyclic, aromatic aldehydes and their derivatives</i>
Alkohole alifatyczne i ich pochodne.....	3012	2443	<i>Aliphatic alcohols and their derivatives</i>
Alkohole pierścieniowe, aromatyczne i ich pochodne.....	113	122	<i>Polycyclic, aromatic alcohols and their derivatives</i>
Aminy i ich pochodne.....	32	25	<i>Amines and their derivatives</i>
Amoniak.....	3141	5208	<i>Ammonia</i>
Arsen ^a	1	1	<i>Arsenic^a</i>
Azbest.....	-	-	<i>Asbestos</i>
Benzen.....	57	63	<i>Benzene</i>
Benzo(a)piren.....	9	5	<i>Benzo(a)pyrene</i>
Bismut ^a	1	0	<i>Bismuth^a</i>
Cer ^a	-	-	<i>Cerium^a</i>
Chlorek winylu (w fazie gazowej).....	45	33	<i>Vinyl chloride (in the gas phase)</i>
Chlorowc pochodne węglowodorów: CFC-11, CFC-12, CFC-13, CFC-111, CFC-112, CFC-113, CFC-114, CFC-115, CFC-211, CFC-212, CFC-213, CFC-214, CFC-215, CFC-216, CFC-217.....	0	27	<i>Halogen-derived hydrocarbons: CFC-11, CFC-12, CFC-13, CFC-111, CFC-112, CFC-113, CFC-114, CFC-115, CFC-211, CFC-212, CFC-213, CFC-214, CFC-215, CFC-216, CFC-217</i>
Chlorowc pochodne węglowodorów: związki typu HCFC.....	23	15	<i>Halogen-derived hydrocarbons: compounds as HCFC</i>
Chrom ^a	8	4	<i>Chromium^a</i>
Cyna ^a	0	0	<i>Tin^a</i>
Cynk ^a	136	73	<i>Zinc^a</i>
Czterochlorek węgla.....	2	0	<i>Carbon tetrachloride</i>

TABL.27(162). EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH WEDŁUG RODZAJU SUBSTANCJI (dok.)
AIR POLLUTANTS EMISSION FROM PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS TO AIR PURITY BY TYPES OF SUBSTANCES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Emisja zanieczyszczeń w tonach <i>Pollutants emission in tonnes</i>		SPECIFICATION
	2000	2009	
Dwusiarczek węgla.....	168	45	<i>Carbon disulphide</i>
Dwutlenek siarki.....	1040184	472573	<i>Sulphur dioxide</i>
Dwutlenek węgla.....	201527376	201534915	<i>Carbon dioxide</i>
Etery i ich pochodne.....	182	117	<i>Ethers and their derivatives</i>
Halony: 1211, 1301, 2402.....	1	-	<i>Halocarbons: 1211, 1301, 2402</i>
Halony ^b	2	-	<i>Halocarbons^b</i>
Heksafluorek siarki.....	-	0	<i>Sulfur hexafluoride</i>
Kadm ^a	4	1	<i>Cadmium^a</i>
Ketony i ich pochodne.....	601	570	<i>Ketones and their derivatives</i>
Kobalt ^a	0	0	<i>Cobalt^a</i>
Kwasy nieorganiczne, ich sole i bezwodniki.....	2126	1224	<i>Inorganic acids, their salts and anhydrides</i>
Kwasy organiczne, ich związki i pochodne ^b	677	423	<i>Organic acids, their compounds and derivatives^b</i>
Mangan ^a	15	8	<i>Manganese^a</i>
Metan.....	293169	483324	<i>Methane</i>
Molibden ^a	0	0	<i>Molybdenum^a</i>
Nikiel ^a	2	3	<i>Nickel^a</i>
Oleje (mgła olejowa).....	30	10	<i>Oils (oil fog)</i>
Olów ^a	117	30	<i>Lead^a</i>
Organiczne pochodne związków siarki.....	30	61	<i>Organic derivatives of sulphur compounds</i>
Perfluorowęglowodory.....	-	0	<i>Perfluorocarbones</i>
Pierwiastki metaliczne i ich związki ^c	1164	1032	<i>Metallic elements and their compounds^c</i>
Pierwiastki niemetaliczne.....	916	910	<i>Non-metallic elements</i>
Polichlorodibenzo-p-dioksyny i polichlorodibenzofurany ^d	0	-	<i>Polychlorodibenzo-p-dioxin and polychlorodibenzofurans^d</i>
Polichlorowane bifenyle.....	-	-	<i>Polychlorinated biphenyls</i>
Pyły cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych.....	6468	2497	<i>Ceramic and lame particulates as well as fire resistant materials</i>
Pyły krzemowe (powyżej 30% wolnej krzemionki).....	1566	683	<i>Silicate particulates (over 30% of free silica)</i>
Pyły nawozów sztucznych.....	1878	1622	<i>Particulates of artificial fertilizers</i>
Pyły polimerów.....	158	185	<i>Polymer particulates</i>
Pyły środków powierzchniowo czynnych.....	20	25	<i>Particulates of surface active agents</i>
Pyły węgla brunatnego.....	162	93	<i>Lignite particulates</i>
Pyły węglowo grafitowe, sadza.....	1193	696	<i>Carbon and graphite particulates and soot</i>
Pyły ze spalania paliw.....	147919	45794	<i>Particulates from the combustion of fuel</i>
Pyły pozostałe ^e	20904	10107	<i>Other particulates^e</i>
Rtęć ^a	0	0	<i>Mercur^a</i>
Sole niemetal ^b	31	2	<i>Salts of non-metals^b</i>
Substancje organiczne.....	x	967	<i>Organic substances</i>
Tlenek węgla.....	345287	285972	<i>Carbon oxide</i>
Tlenki azotu (w przeliczeniu na NO ₂).....	370913	322992	<i>Nitrogen oxides (in terms of NO₂)</i>
Tlenki niemetal ^b	687	3910	<i>Non-metal oxides^b</i>
1,1,1-trójchloroetan.....	0	0	<i>1,1,1-trichloroethane</i>
Węglowodory alifatyczne i ich pochodne ^b	11966	5340	<i>Aliphatic hydrocarbons and their derivatives^b</i>
Węglowodory pierścieniowe, aromatyczne i ich pochodne ^b	5787	3364	<i>Polycyclic, aromatic hydrocarbons and their derivatives^b</i>
Wodorofluorowęglowodory.....	-	25	<i>Hydrofluorocarbons</i>
Związki azowe, azoksy, nitrowe i nitrozowe.....	4	4	<i>Azoxy, nitric and nitroso nitrogen compounds</i>
Związki heterocykliczne.....	13	24	<i>Heterocyclic compounds</i>
Związki izocykliczne.....	11	8	<i>Isocyclic compounds</i>

a Związki w przeliczeniu na masę pierwiastka. b Z wyjątkiem wymienionych w innych pozycjach. c Z wyjątkiem wymienionych w innych pozycjach, w przeliczeniu na masę pierwiastka występującego w związku. d Ilość po przeliczeniu wskaźnika toksyczności. e Patrz „Uwagi metodyczne”.

a Compounds in terms of element mass. b Excluding listed in other points. c Excluding listed in other points, in terms of mass of the element being a part of the compound. d Amount in terms of toxicity indicator. e See “Methodological notes”.

TABL.28(163). ZANIECZYSZCZENIA ZATRZYMANE I ZNEUTRALIZOWANE W URZĄDZENIACH OCZYSZCZAJĄCYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
POLLUTANTS RETAINED AND NEUTRALIZED IN CLEANING DEVICES BY VOIVODSHIP IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIP	Pyły <i>Particulates</i>		Dwutlenek siarki <i>Sulphur dioxide</i>		Tlenki azotu <i>Nitrogen oxides</i>		Tlenek węgla <i>Carbon oxide</i>		Węglowodory <i>Hydrocarbons</i>		Inne ^a <i>Other^a</i>	
	w tonach <i>in tonnes</i>	w % zanieczyszczeń wytworzonych in % of pollutants produced	w tonach <i>in tonnes</i>	w % zanieczyszczeń wytworzonych in % of pollutants produced	w tonach <i>in tonnes</i>	w % zanieczyszczeń wytworzonych in % of pollutants produced	w tonach <i>in tonnes</i>	w % zanieczyszczeń wytworzonych in % of pollutants produced	w tonach <i>in tonnes</i>	w % zanieczyszczeń wytworzonych in % of pollutants produced	w tonach <i>in tonnes</i>	w % zanieczyszczeń wytworzonych in % of pollutants produced
P O L S K A	18093153	99,7	1356605	74,2	63161	16,4	388556	57,6	32948	77,2	294386	37,1
POLAND												
Dolnośląskie	2204305	99,8	464314	89,4	12	0,1	310264	97,5	738	54,9	6617	65,1
Kujawsko-pomorskie..	475023	99,1	103	0,5	1419	10,5	1435	9,9	16275	97,4	14610	78,2
Lubelskie	209683	98,6	660	4,2	31901	79,0	29	0,4	14	4,2	178160	98,9
Lubuskie	105386	98,7	10	0,3	4	0,2	4	0,0	-	-	60	12,1
Łódzkie	3019948	99,8	222331	77,4	10	0,0	-	-	464	59,3	1711	79,2
Małopolskie	663518	99,4	100074	78,0	4839	19,6	2156	7,8	3413	83,2	9089	12,3
Mazowieckie	1333839	99,6	83642	47,9	1380	2,9	7940	37	4669	68,2	2656	72,4
Opolskie	2645533	99,9	57966	82,4	3375	13,0	21868	49,7	329	54,0	29669	88,4
Podkarpackie	142797	98,7	2459	21,9	166	2,9	974	21,4	1043	71,8	5600	95,4
Podlaskie	68884	98,4	484	12,5	125	3,8	106	4,6	-	-	99	30,0
Pomorskie	300000	99,1	2184	11,8	78	0,9	40	0,9	1648	67,4	36637	99,1
Śląskie	3306456	99,6	211190	71,7	19747	24,2	43440	31,3	2138	53,2	3430	0,8
Świętokrzyskie	1681655	99,8	51575	74,2	26	0,1	90	0,2	-	-	220	51,4
Warmińsko-mazurskie	50008	97,2	208	4,8	5	0,2	26	0,9	14	5,7	1	1,0
Wielkopolskie	1218392	99,6	138385	81,5	61	0,2	152	2,0	1992	76,8	611	4,0
Zachodniopomorskie ..	667726	99,4	21020	56,5	13	0,1	32	1,2	211	45,8	5216	86,3

a Głównie amoniak, dwusiarczek węgla, fluor, siarkowodór, związki chloroorganiczne.

a Mostly ammonia, carbon disulphide, fluorine, hydrogen sulphide, organochlorine compounds.

**TABL.29(164). MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA EMISJĄ ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH W 2009 R.
CITIES WITH HIGH ENVIRONMENTAL THREAT OF AIR POLLUTANTS EMISSION FROM PLANTS ESPECIALLY
NOXIOUS IN 2009**

MIASTA CITIES	Emisja zanieczyszczeń <i>Pollutants emission</i>					Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji <i>Pollutants retained in reduction systems</i>	
	pyłowych <i>particu- lates</i>	gazowych <i>gaseous</i>					
		ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>				
			dwutlenek siarki <i>sulphur dioxide</i>	tlenek azotu <i>nitrogen oxide</i>	dwutlenek węgla <i>carbon dioxide</i>	pyłowych <i>particulates</i>	gazowych (bez dwu- tlenku węgla) <i>gaseous (excluding carbon dioxide)</i>
w tysiącach ton <i>in thousand tonnes</i>							
P O L S K A P O L A N D	61,7	203125,6	472,6	323,0	201534,9	18093,2	2135,7
W tym miasta o dużej skali zagrożenia powietrza (150 miast, na terenie których koncentrowało się 69,0 % krajowej emisji zanieczyszczeń pyłowych i 62,8 % zanieczyszczeń gazowych) <i>Of which cities with high air threat (150 cities with 69.0 % of national particulates pollutants emission and 62.8 % of gaseous pollutants)</i>							
Razem Total	42,6	127623,0	338,3	198,8	126544,5	10094,8	1719,4
Bogatynia.....	2,7	11713,4	40,6	11,8	11659,9	1914,5	43,4
Konin.....	0,7	9526,2	10,7	11,3	9502,5	719,5	135,9
Rybnik.....	1,0	7604,1	20,3	15,6	7554,7	887,1	36,1
Jaworzno.....	0,3	6512,8	8,4	11,4	6489,7	659,6	68,7
Płock.....	0,6	6207,1	21,2	7,2	6175,7	0,0	4,1
m.st. Warszawa.....	0,9	6138,8	22,7	9,4	6104,8	395,9	15,3
Dąbrowa Górnicza.....	2,8	5984,9	6,5	5,5	5901,2	189,1	2,2
Kraków.....	2,2	4910,0	9,3	6,5	4872,9	170,8	0,2
Łaziska Górne.....	0,6	4563,6	5,7	8,3	4548,6	498,9	45,9
Turek.....	1,2	4444,0	11,6	6,4	4424,9	314,2	-
Będzin.....	0,6	3040,2	10,7	6,6	3022,1	274,1	19,0
Ostrołęka.....	0,4	2898,8	9,0	5,3	2882,4	210,9	10,0
Łódź.....	0,4	2479,7	9,2	5,4	2464,6	187,4	0,6
Gdańsk.....	0,7	2305,4	9,2	3,7	2291,3	73,5	37,9
Poznań.....	0,5	1860,6	4,2	3,3	1852,1	139,5	3,2
Trzebinia.....	0,4	1848,9	5,3	2,0	1840,2	195,1	22,4
Puławy.....	0,9	1750,1	8,5	4,1	1735,6	70,0	210,5
Kwidzyn.....	0,5	1501,1	2,6	2,0	1495,9	177,5	2,0
Zdzieszowice.....	0,1	1351,6	0,8	1,5	1344,8	11,7	47,2
Stalowa Wola.....	0,2	1301,2	4,7	2,4	1293,8	105,0	-
Chełm.....	0,2	1300,1	0,6	2,0	1293,9	81,2	-
Kędzierzyn-Koźle.....	0,6	1280,4	3,5	4,0	1266,8	92,0	22,8
Skawina.....	0,2	1272,5	4,4	2,7	1265,1	104,6	4,9
Wrocław.....	0,4	1271,4	4,1	2,4	1261,3	71,9	0,1
Tarnów.....	0,4	1247,7	4,9	6,4	1234,7	106,0	6,0
Katowice.....	0,6	1134,0	2,8	1,0	1115,3	87,9	8,7
Bydgoszcz.....	0,7	1132,6	6,4	2,9	1122,6	65,3	1,5
Chorzów.....	0,1	1119,3	1,7	0,9	1116,3	92,8	11,7
Inowrocław.....	0,6	1104,7	4,3	1,7	1095,4	93,3	0,0
Włocławek.....	1,0	1061,8	1,1	1,0	1057,2	11,2	20,3
Szczecin.....	0,3	1032,0	4,2	2,0	1025,4	64,1	0,3
Police.....	0,5	1031,1	2,5	1,2	1026,7	15,4	5,9
Janikowo.....	0,8	1006,9	5,3	1,8	992,8	105,8	11,6
Białystok.....	0,2	832,4	1,5	1,7	828,9	23,3	0,5

**TABL.29(164). MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA EMISJĄ ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH W 2009 R. (cd.)
CITIES WITH HIGH ENVIRONMENTAL THREAT OF AIR POLLUTANTS EMISSION FROM PLANTS ESPECIALLY
NOXIOUS IN 2009 (cont.)**

MIASTA CITIES	Emisja zanieczyszczeń <i>Pollutants emission</i>					Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji <i>Pollutants retained in reduction systems</i>	
	pyłowych <i>particu- lates</i>	gazowych <i>gaseous</i>			pyłowych <i>particulates</i>	gazowych (bez dwu- tlenku węgla) <i>gaseous (excluding carbon dioxide)</i>	
		ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>				
			dwutlenek siarki <i>sulphur dioxide</i>	tlenek azotu <i>nitrogen oxide</i>			dwutlenek węgla <i>carbon dioxide</i>
w tysiącach ton <i>in thousand tonnes</i>							
Małogoszcz.....	0,1	825,3	0,7	0,9	820,2	235,1	-
Częstochowa.....	0,4	782,7	2,1	2,0	775,7	26,1	0,1
Jastrzębie-Zdrój.....	0,2	780,1	2,8	1,1	726,1	93,9	-
Lublin.....	0,5	773,2	2,2	0,7	770,0	9,7	0,0
Gdynia.....	0,2	733,9	2,2	1,3	730,0	33,9	0,0
Zielona Góra.....	0,1	544,1	0,2	0,4	543,5	0,7	-
Opole.....	0,2	528,2	0,7	0,7	522,8	131,1	-
Ruda Śląska.....	0,2	519,7	2,4	0,7	471,7	37,1	-
Gorzów Wielkopolski.....	0,1	482,5	1,1	0,7	480,6	13,8	0,0
Legnica.....	0,0	481,5	0,7	0,3	479,8	37,1	159,3
Gliwice.....	0,4	462,2	1,7	0,6	431,2	26,1	2,6
Rzeszów.....	0,2	447,3	0,7	0,5	445,5	3,7	0,1
Oświęcim.....	0,1	442,2	1,5	0,8	439,7	36,5	2,0
Tychy.....	0,1	435,4	1,3	0,7	431,9	41,2	2,1
Bielsko-Biała.....	0,4	430,4	2,5	0,8	426,6	55,0	0,0
Zabrze.....	0,2	420,1	1,7	0,8	400,5	22,6	1,0
Siechnice.....	0,1	416,3	1,5	0,9	413,9	30,1	-
Olsztyn.....	0,2	415,8	1,1	0,7	413,5	12,4	0,0
Bytom.....	0,5	407,7	2,4	0,9	403,8	21,8	0,5
Świecie.....	0,4	395,0	1,4	1,4	391,3	42,5	0,1
Toruń.....	0,2	371,0	1,3	0,4	369,1	23,3	-
Czechowice-Dziedzice.....	0,2	367,7	1,3	0,3	365,7	33,5	2,4
Miasteczko Śląskie.....	0,0	357,5	0,5	0,1	355,9	37,1	75,4
Ostrowiec Świętokrzyski.....	0,1	356,8	0,5	0,4	355,2	26,6	-
Nowa Sarzyna.....	0,0	323,5	-	0,2	323,2	0,6	4,6
Elbląg.....	0,1	316,1	1,2	0,6	314,1	28,1	-
Mielec.....	0,6	314,8	0,6	0,5	312,8	10,9	2,0
Kielce.....	0,4	310,1	1,0	0,6	307,8	6,5	0,0
Żary.....	0,5	290,7	0,1	0,5	289,3	78,7	0,1
Zawiercie.....	0,1	288,9	0,4	0,3	286,8	23,2	0,0
Kostrzyn nad Odrą.....	0,0	273,8	0,4	0,4	273,0	0,1	-
Radom.....	0,2	259,2	1,0	0,3	257,7	7,2	0,3
Szczecinek.....	0,5	257,8	0,2	0,3	257,1	237,8	-
Brzeg Dolny.....	0,2	251,4	0,2	0,2	250,6	3,0	1,2
Czarnków.....	0,1	222,8	0,4	0,2	222,0	23,0	-
Radlin.....	0,2	220,4	0,5	0,4	207,8	17,6	-
Lubin.....	0,2	209,7	0,8	0,4	208,4	3,4	-
Polkowice.....	0,3	186,0	0,5	0,3	184,9	8,4	0,0
Knurów.....	0,2	179,1	0,6	0,3	141,6	12,8	-
Jarosław.....	0,0	175,2	0,2	0,6	174,4	0,5	-
Wałbrzych.....	0,1	169,8	0,3	0,3	168,8	1,8	0,1

**TABL.29(164). MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA EMISJĄ ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH W 2008 R. (cd.)**
*CITIES WITH HIGH ENVIRONMENTAL THREAT OF AIR POLLUTANTS EMISSION FROM PLANTS ESPECIALLY
NOXIOUS IN 2008 (cont.)*

MIASTA CITIES	Emisja zanieczyszczeń <i>Pollutants emission</i>					Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji <i>Pollutants retained in reduction systems</i>	
	pyłowych <i>particu- lates</i>	gazowych <i>gaseous</i>			ogółem <i>total</i>		
		w tym <i>of which</i>					
		dwutlenek siarki <i>sulphur dioxide</i>	tlenek azotu <i>nitrogen oxide</i>	dwutlenek węgla <i>carbon dioxide</i>		pyłowych <i>particulates</i>	gazowych (bez dwu- tlenku węgla) <i>gaseous (excluding carbon dioxide)</i>
w tysiącach ton <i>in thousand tonnes</i>							
Tomaszów Mazowiecki	0,1	158,9	0,2	0,1	158,2	2,6	-
Grudziądz.....	0,2	157,6	0,4	0,2	156,9	2,4	0,0
Sosnowiec.....	0,2	153,7	0,5	0,2	152,5	2,0	0,0
Słupsk	0,3	147,9	0,4	0,2	147,0	1,1	-
Rejowiec Fabryczny	0,0	147,9	0,5	0,3	146,2	38,0	-
Gostyń.....	0,1	144,1	0,4	0,8	142,9	0,7	-
Suwałki	0,1	143,7	0,5	0,2	142,9	5,6	-
Siedlce	0,1	138,7	0,3	0,2	137,8	2,3	0,1
Koszalin	0,1	136,4	0,6	0,2	135,6	0,8	-
Kalisz.....	0,4	136,0	0,5	0,2	134,9	2,1	-
Stargard Szczeciński	0,1	136,2	0,4	0,2	135,6	0,6	-
Opoczno.....	0,2	134,5	0,2	0,2	133,8	1,6	0,0
Pruszków	0,1	132,7	0,3	0,2	132,1	0,3	-
Grajewo	0,3	130,6	0,3	0,6	129,1	35,4	0,3
Mysłowice	0,1	130,1	0,2	0,1	84,1	0,8	0,0
Starachowice.....	0,2	128,3	0,5	0,2	127,2	2,6	-
Sandomierz	0,1	127,2	0,1	0,9	126,2	0,3	-
Piła.....	0,1	126,7	0,2	0,2	126,1	0,1	0,1
Elk	0,1	126,4	0,4	0,1	125,7	1,1	-
Piotrków Trybunalski	0,2	125,1	0,4	0,2	124,3	1,3	0,1
Starogard Gdański.....	0,1	120,8	0,1	0,2	120,2	3,7	0,6
Malbork	0,2	120,5	0,3	0,2	119,6	0,8	-
Głogów	0,1	112,8	4,4	1,0	105,9	107,2	577,2
Końskie.....	0,2	103,3	0,2	0,1	102,6	7,8	0,1
Przemyśl	0,1	102,1	0,4	0,1	101,6	5,5	-
Myszków	0,1	101,9	0,4	0,1	101,3	1,7	-
Barlinek	0,1	101,4	0,1	0,1	101,1	2,8	-
Racibórz.....	0,1	100,7	0,3	0,1	99,1	5,6	0,8
Łomża	0,1	100,6	0,4	0,1	100,0	1,4	-
Krosno	0,1	99,4	0,2	0,3	98,8	0,5	0,0
Czerwionka-Leszczyzny.....	0,2	97,4	0,5	0,2	96,2	2,0	-
Brzeg.....	0,2	96,6	0,5	0,2	95,6	1,1	-
Skierniewice	0,1	95,5	0,3	0,1	94,8	2,9	0,1
Nowy Sącz.....	0,2	93,2	0,3	0,2	91,1	15,0	0,9
Jelenia Góra	0,1	91,0	0,1	0,1	90,6	2,6	0,4
Kołobrzeg	0,1	90,5	0,4	0,1	89,8	1,7	-
Wieruszów	0,4	89,6	0,1	0,2	88,9	33,2	-
Radomsko	0,1	89,4	0,3	0,1	88,7	2,3	0,0
Dębica.....	0,1	89,2	0,2	0,1	88,7	0,8	-
Zamość	0,0	89,1	0,3	0,1	88,7	0,4	-
Ropczyce	0,1	88,6	0,3	0,1	88,0	1,8	-

**TABL.29(164). MIASTA O DUŻEJ SKALI ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA EMISJĄ ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH W 2008 R. (dok.)**
*CITIES WITH HIGH ENVIRONMENTAL THREAT OF AIR POLLUTANTS EMISSION FROM PLANTS ESPECIALLY
NOXIOUS IN 2008 (cont.)*

MIASTA CITIES	Emisja zanieczyszczeń <i>Pollutants emission</i>					Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji <i>Pollutants retained in reduction systems</i>	
	pyłowych <i>particu- lates</i>	gazowych <i>gaseous</i>					
		ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>				
			dwutlenek siarki <i>sulphur dioxide</i>	tlenek azotu <i>nitrogen oxide</i>	dwutlenek węgla <i>carbon dioxide</i>	pyłowych <i>particulates</i>	gazowych (bez dwu- tlenku węgla) <i>gaseous (excluding carbon dioxide)</i>
w tysiącach ton <i>in thousand tonnes</i>							
Zduńska Wola.....	0,1	88,1	0,4	0,1	87,6	1,3	0,0
Ciechanów	0,1	87,7	0,3	0,1	87,1	0,1	-
Pszów.....	0,1	87,5	0,3	0,1	82,4	17,4	-
Bukowno.....	0,1	87,5	0,5	0,1	86,5	25,4	81,9
Bieruń	0,2	86,3	0,5	0,1	85,5	0,9	2,3
Brzeszcze	0,0	86,1	0,1	0,0	24,3	0,2	-
Pabianice.....	0,2	85,6	0,5	0,2	84,7	2,6	-
Kruszwica	0,1	85,3	0,2	0,1	84,7	0,5	-
Zgierz.....	0,0	85,1	0,3	0,1	84,6	4,9	-
Leszno.....	0,2	83,5	0,2	0,2	82,9	5,1	0,2
Piekary Śląskie.....	0,2	83,0	0,5	0,1	82,2	2,5	0,0
Skarżysko-Kamienna	0,3	81,9	0,4	0,1	81,2	1,0	-
Cieszyn	0,0	81,9	0,3	0,1	81,4	0,8	-
Świdnik.....	0,1	81,4	0,3	0,1	80,8	1,2	-
Żory	0,1	81,3	0,2	0,1	77,3	0,4	-
Chelmża	0,0	77,0	0,2	0,1	76,4	0,2	-
Jasło	0,1	76,7	0,3	0,2	76,1	1,2	0,0
Kutno	0,1	76,0	0,3	0,1	75,3	0,6	-
Sieradz	0,1	75,1	0,4	0,1	74,5	1,3	-
Czarna Woda	0,2	74,5	0,4	0,1	73,8	1,8	-
Świdnica	0,1	72,9	0,3	0,1	72,3	2,0	-
Środa Wielkopolska.....	0,1	72,9	0,3	0,1	72,4	0,8	-
Tarnowskie Góry	0,1	70,5	0,3	0,1	69,9	3,9	0,0
Hajnówka.....	0,1	70,2	0,1	0,1	69,9	0,2	-
Biała Podlaska	0,1	68,0	0,2	0,1	67,6	0,7	-
Sieraków	0,0	68,0	0,0	0,1	67,8	-	-
Legionowo.....	0,1	67,7	0,3	0,1	67,4	0,4	-
Świnoujście.....	0,3	67,0	0,2	0,1	66,5	0,2	-
Sanok	0,1	66,1	0,2	0,1	65,7	2,0	1,2
Leżajsk.....	0,0	64,4	0,2	0,1	64,1	0,4	-
Odolanów.....	-	63,9	-	0,1	50,0	-	-
Tarnobrzeg.....	0,1	63,7	0,3	0,1	63,2	6,7	0,3
Lębork.....	0,1	62,9	0,1	0,1	62,3	0,1	0,0
Wieluń	0,1	61,7	0,4	0,1	61,1	1,9	-

TABL.30(165). EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI ^a W 2009 R.
EMISSION AND AIR POLLUTANT REDUCTION FROM PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS BY POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES ^a IN 2009

Poziom Level of		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Emisja zanieczyszczeń w tysiącach ton Pollutants emission in thousand tonnes						Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji w tys. ton Pollutants retained in reduction systems in thous. tonnes	
			pyłowe particulates		gazowe gaseous					
działu division	grupy group		ogółem total	w tym ze spalania paliw of which from the combustion of fuel	ogółem total	w tym of which			pyłowe particulates	gazowe gaseous
						dwutlenek siarki sulphur dioxide	tlenek węgla carbon oxide	dwutlenek węgla carbon dioxide		
		OGÓŁEM / TOTAL	61,7	45,8	203125,6	472,6	286,0	201534,9	18093,2	2135,7
		SEKCJA B+C+D+E/SECTION B+C+D+E	60,0	44,4	202378,8	469,8	282,0	200797,1	18084,9	2126,9
		SEKCJA B / SECTION B	1,2	0,3	774,6	1,8	3,1	323,1	129,0	151,7
05			0,6	0,2	607,6	0,6	1,1	160,0	30,4	0,2
	05.1		0,5	0,1	575,4	0,3	0,5	128,9	30,0	0,2
	05.2		0,1	0,1	32,2	0,3	0,7	31,0	0,3	0,0
07			0,3	0,0	61,8	0,3	0,5	60,4	73,9	151,1
	07.2		0,3	0,0	61,8	0,3	0,5	60,4	73,9	151,1
		klasa / class 07.29	0,3	0,0	61,8	0,3	0,5	60,4	73,9	151,1
08			0,3	0,0	104,6	0,9	1,5	102,1	24,7	0,4
	08.1		0,3	0,0	72,7	0,1	1,4	71,1	22,6	-
		klasa / class 08.12	0,1	0,0	13,5	0,1	0,0	13,3	9,0	-
	08.9		0,0	0,0	31,9	0,8	0,0	31,0	2,1	0,4
		klasa / class 08.91	-	-	18,7	0,8	0,0	17,9	-	0,4
		klasa / class 08.93	0,0	0,0	12,8	0,0	0,0	12,7	1,9	-
		SEKCJA C / SECTION C	25,9	11,9	47581,2	95,8	225,5	47159,5	5423,4	1152,6
10			3,4	3,0	2661,6	8,1	7,5	2641,5	19,7	0,2
	10.1		0,2	0,2	221,0	0,6	0,8	218,8	1,3	0,1
	10.2		-	-	0,0	0,0	-	0,0	-	-
	10.3		0,5	0,4	331,5	1,0	0,8	329,1	3,3	-
		klasa / class 10.31	0,1	0,1	42,5	0,1	0,0	42,3	0,3	-
	10.4		0,2	0,1	178,5	0,5	0,2	177,1	0,8	-
	10.5		1,3	1,1	690,1	2,0	2,7	684,4	5,6	0,2
	10.8		1,1	1,0	1179,1	3,8	2,8	1171,1	7,2	-
		klasa / class 10.81	1,0	0,9	1125,7	3,8	2,6	1118,0	7,1	-
11			0,3	0,2	204,8	0,3	0,3	203,9	4,3	0,1
	11.0		0,3	0,2	204,8	0,3	0,3	203,9	4,3	0,1
		klasa / class 11.05	0,0	0,0	76,5	0,0	0,0	76,4	0,1	-
12			0,0	0,0	32,2	0,0	0,0	32,1	3,1	-
13			0,2	0,2	105,2	0,4	0,3	104,3	0,8	-
	13.1		-	-	-	-	-	-	-	-
		klasa / class 13.10	-	-	-	-	-	-	-	-
	13.2		0,1	0,1	68,8	0,3	0,2	68,2	0,5	-
14			-	-	0,2	-	-	0,2	-	-
	14.1		-	-	-	-	-	-	-	-
	14.2		-	-	-	-	-	-	-	-
15			0,0	0,0	15,8	0,1	0,0	15,6	0,3	0,0
	15.1		0,0	0,0	3,9	0,0	-	3,9	0,0	0,0
		klasa / class 15.11	0,0	0,0	3,9	0,0	-	3,9	0,0	0,0
	15.2		0,0	0,0	11,9	0,1	0,0	11,8	0,3	-
16			3,0	1,5	1374,1	1,6	3,3	1365,9	454,8	2,4
	16.2		2,7	1,4	1361,7	1,6	3,2	1353,7	454,6	2,4
		klasa / class 16.21	2,6	1,3	1242,5	1,5	2,8	1235,3	445,8	0,4

TABL.30(165). EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2009 R. (cd.)
EMISSION AND AIR POLLUTANT REDUCTION FROM PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS BY POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2009 (cont.)

Poziom Level of		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Emisja zanieczyszczeń w tysiącach ton Pollutants emission in thousand tonnes						Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji w tys. ton Pollutants retained in reduction systems in thous. tonnes	
			pyłowe particulates		gazowe gaseous					
działu divi- sion	grupy group		ogółem total	w tym ze spalania paliw of which from the combustion of fuel	ogółem total	w tym of which			pyłowe particu- lates	gazowe gaseous
						dwu- tlenek siarki sulphur dioxide	tlenek węgla carbon oxide	dwutlenek węgla carbon dioxide		
17			1,2	0,4	2385,1	4,9	1,8	2373,6	231,0	2,5
	17.1		1,1	0,3	2251,1	4,7	1,0	2240,9	222,3	2,1
	17.2		0,1	0,1	133,9	0,2	0,8	132,7	8,6	0,3
18			0,0	-	4,2	0,0	0,0	4,1	0,0	2,3
19			1,5	0,8	9763,0	28,8	9,1	9711,3	52,1	92,3
	19.1		0,7	0,1	2383,9	3,2	7,8	2369,1	52,0	49,3
	19.2		0,9	0,6	7379,1	25,5	1,3	7342,2	0,1	43,1
20			4,8	2,6	8109,3	28,7	13,9	8037,0	572,3	287,9
	20.1		4,7	2,5	8003,7	28,4	13,7	7932,6	500,0	287,5
		klasa / class 20.13	1,3	1,2	2078,7	9,3	8,4	2055,8	198,8	11,6
		klasa / class 20.14	1,0	0,6	2304,8	7,7	4,4	2279,4	190,2	31,5
		klasa / class 20.15	1,5	0,6	2718,4	10,9	0,3	2699,5	92,5	217,4
	20.2		0,0	0,0	2,3	0,0	0,0	2,2	1,5	0,0
	20.3		0,0	0,0	5,8	0,0	-	5,7	0,0	0,0
	20.4		0,0	0,0	18,5	0,1	0,0	18,3	0,1	0,2
	20.5		0,1	0,1	77,7	0,3	0,2	76,9	70,7	0,2
21			0,0	-	23,3	-	0,0	23,0	0,1	0,2
	21.1		0,0	-	0,0	-	-	-	-	0,0
	21.2		0,0	-	23,3	-	0,0	23,0	0,1	0,2
22			0,3	0,2	402,4	1,0	0,6	399,1	12,8	4,3
	22.1		0,2	0,1	342,9	0,9	0,4	340,5	12,1	0,0
	22.2		0,1	0,1	59,5	0,2	0,2	58,6	0,8	4,2
23			4,1	0,9	13398,7	7,7	85,6	13279,8	3626,5	10,0
	23.1		0,8	0,3	1176,8	1,4	0,7	1167,7	2,8	2,1
	23.4		0,1	0,0	94,8	0,1	0,1	94,5	1,6	0,1
	23.5		2,0	0,1	10884,5	4,2	58,4	10805,6	2808,7	-
		klasa / class 23.51	1,2	0,0	9069,7	3,7	26,4	9023,7	2714,8	-
		klasa / class 23.52	0,8	0,1	1814,8	0,4	32,0	1781,9	93,8	-
	23.6		0,4	0,2	344,2	0,5	1,0	342,1	789,1	0,2
24			5,0	0,9	8396,1	12,7	98,1	8276,8	408,9	745,8
	24.1		4,1	0,7	7307,4	6,7	93,1	7201,2	271,8	0,1
	24.2		0,0	0,0	72,8	0,0	0,1	72,5	1,9	-
	24.3		0,0	0,0	52,5	0,1	0,1	52,3	0,4	0,1
	24.4		0,2	0,0	858,4	5,4	3,7	847,9	113,2	745,0
		klasa / class 24.43	0,0	-	369,7	0,9	1,2	367,3	40,9	157,3
		klasa / class 24.44	0,1	0,0	436,1	4,5	2,2	428,4	71,6	585,5
	24.5		0,6	0,2	104,9	0,4	1,1	102,9	21,5	0,6
		klasa / class 24.51	0,4	0,1	75,4	0,4	1,0	73,6	19,8	0,6
25			0,5	0,4	159,4	0,3	0,5	157,9	2,7	0,5
	25.1		0,0	0,0	18,6	0,0	0,0	18,3	0,2	-
	25.2		0,0	0,0	13,7	0,0	0,1	13,6	0,8	0,0
	25.5		0,0	-	36,4	0,0	0,0	36,4	0,1	0,0
	25.7		0,0	0,0	0,1	-	0,1	-	0,0	-
	25.9		0,0	0,0	18,0	0,0	0,1	17,8	0,8	0,5
26			-	-	7,4	0,0	0,0	7,4	0,0	0,0
27			0,2	0,0	108,2	0,1	2,2	105,2	15,8	1,9
	27.1		0,0	0,0	5,9	0,0	0,0	5,8	0,2	0,0
	27.4		0,1	0,0	50,6	0,0	0,0	50,4	0,1	0,1

TABL.30(165). EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI ^a W 2009 R. (dok.)
EMISSION AND AIR POLLUTANT REDUCTION FROM PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS BY POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES ^a IN 2009 (cont.)

Poziom Level of		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Emisja zanieczyszczeń w tysiącach ton Pollutants emission in thousand tonnes						Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji w tys. ton Pollutants retained in reduction systems in thous. tonnes	
			pyłowe particulates		gazowe gaseous					
			działu division	grupy group	ogółem total	w tym ze spalania paliw of which from the combustion of fuel	ogółem total	w tym of which		
dwutle- nek siarki sul- phur dio- xide	tlenek węgla carbon oxide	dwutle- nek węgla carbon dioxide								
28			0,4	0,2	119,3	0,4	0,8	116,8	6,4	0,1
	28.2		0,1	0,1	43,3	0,2	0,2	42,6	0,8	0,0
	28.3		0,0	0,0	6,9	0,0	0,1	6,4	0,0	0,0
	28.9		0,1	0,0	11,2	0,0	0,1	10,9	0,4	0,0
29			0,2	0,1	158,4	0,2	0,6	155,0	1,0	1,9
	29.1		0,1	0,0	63,0	0,0	0,3	60,6	0,5	1,8
30			0,2	0,1	58,2	0,2	0,2	56,8	1,2	0,1
	30.1		0,1	0,0	13,5	0,0	0,0	12,9	0,1	0,1
	30.2		0,1	0,1	43,9	0,2	0,2	43,2	1,0	0,0
31			0,1	0,1	39,6	0,0	0,4	38,3	8,6	0,1
	31.0		0,1	0,1	39,6	0,0	0,4	38,3	8,6	0,1
32			0,1	0,0	14,0	0,1	0,1	13,8	0,5	0,0
33			0,2	0,1	40,9	0,1	0,3	40,0	0,5	0,0
35		SEKCJA D / SECTION D	32,4	31,9	153705,1	371,2	51,6	153000,6	12503,0	822,6
			32,4	31,9	153705,1	371,2	51,6	153000,6	12503,0	822,6
	35.1		14,5	14,3	123854,1	262,8	28,5	123365,4	11125,9	803,4
	35.3		17,7	17,4	27856,5	105,4	22,8	27677,3	1342,5	19,2
36		SEKCJA E / SECTION E	0,5	0,3	317,8	1,0	1,8	314,0	29,5	0,1
			0,1	0,1	33,1	0,1	0,1	32,8	0,0	-
37			0,2	0,2	136,7	0,5	0,8	135,2	1,7	-
38			0,2	0,0	148,0	0,3	0,9	146,0	27,8	0,1
	38.2		0,0	0,0	40,3	0,1	0,0	40,1	0,3	0,1
39			-	-	-	-	-	-	-	-
41		SEKCJA F / SECTION F	0,2	0,1	72,1	0,3	0,5	71,2	1,2	2,7
			0,1	0,1	55,7	0,2	0,2	55,2	1,0	0,1
42			0,0	0,0	3,1	0,1	0,1	2,9	0,1	1,2
43			0,0	0,0	13,3	0,1	0,2	13,1	0,1	1,4
		SEKCJA G / SECTION G	0,1	0,0	51,0	0,1	0,2	50,4	3,2	0,1
		SEKCJA O / SECTION O	-	-	-	-	-	-	-	-
		SEKCJA Q / SECTION Q	-	-	-	-	-	-	-	-
		POZOSTALE SEKCJE	1,1	0,9	567,9	2,2	2,9	561,0	3,4	6,0
		OTHER SECTIONS								

a Patrz Aneks str. 547.

a See Annex, page 547.

TABL.31(166). MIĘDZYNARODOWY OBRÓT SUBSTANCJAMI ZUBOŻAJĄCYMI WARSTWĘ OZONOWĄ W 2008 R.^a
INTERNATIONAL TRADE WITH SUBSTANCES IMPOVERISHING THE OZONE LAYER IN 2008^a

RODZAJE SUBSTANCJI	Przywóz do Polski z terenu UE <i>Imports to Poland from EU</i>	Import spoza UE do Polski <i>Imports from outside EU to Poland</i>	Wywóz z Polski na teren UE <i>Exports from Poland to EU</i>	Eksport z Polski poza UE <i>Exports from Poland outside EU</i>	TYPES OF SUBSTANCES
	w tonach <i>in tonnes</i>				
Chlorofluorowęglowodory-113	0,004	-	-	-	<i>Chlorofluorocarbons-113</i>
Halon-1211	9,574	-	1,051	-	<i>Halocarbon-1211</i>
Halon-1301	16,260	-	0,327	-	<i>Halocarbon-1301</i>
Halon-2402	0,050	-	-	-	<i>Halocarbon-2402</i>
1,1,1-trichloroetan	0,001	-	-	-	<i>1,1,1-trichloroethane</i>
Czterochlorek węgla	0,464	-	-	-	<i>Carbon tetrachloride</i>
Substancje HCFCs ogółem	435,199	-	1,466	6,055	<i>Total HCFCs substances</i>
w tym: HCFC-22	366,161 ^b	-	1,466	6,055	<i>of which HCFC-22</i>
HCFC-123	0,022	-	-	-	<i>HCFC-123</i>
HCFC-124	3,439 ^c	-	-	-	<i>HCFC-124</i>
HCFC-141b	64,066	-	-	-	<i>HCFC-141b</i>
HCFC-142b	1,511 ^c	-	-	-	<i>HCFC-142b</i>
Bromometan	7,300	12,446	-	-	<i>Bromomethane</i>
Bromochlorometan	0,001	-	-	-	<i>Bromochloromethane</i>

^a Dane dotyczą okresu od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r. ^b czyste i w mieszaninie. ^c tylko w mieszaninie.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

^a Data concern the period from the 1 January up to 31 December 2008. ^b pure and in a mixture. ^c only in a mixture.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL.32(167). CAŁKOWITA ZAWARTOŚĆ OZONU W ATMOSFERZE
TOTAL OZONE CONTENT IN THE ATMOSPHERE

LATA YEARS	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	w dobsonach <i>in dobsons</i>											
ŚREDNIE MIESIĘCZNE <i>MONTHLY AVERAGE</i>												
1963	-	-	404	382	385	382	339	317	292	290	285	309
1965	350	398	416	402	393	357	331	326	297	282	311	356
1970	334	442	420	417	378	373	345	328	319	305	305	320
1975	331	348	378	394	357	351	337	315	289	288	294	293
1980	341	358	402	425	404	374	373	331	305	296	298	326
1985	373	399	376	377	364	368	339	302	299	280	291	323
1990	314	328	350	383	368	356	-	-	320	276	296	307
1995	321	339	378	363	347	331	323	307	295	270	281	292
2000	314	341	346	340	335	324	328	298	286	261	258	306
2005	343	362	368	380	353	350	325	305	279	272	291	322
2006	304	389	393	394	372	344	326	333	288	269	277	260
2007	324	361	381	360	356	342	332	311	301	284	283	272
2008	300	322	388	370	364	341	330	305	293	272	272	284
2009	325	412	388	351	355	347	326	309	296	297	276	320

TABL.32(167). CAŁKOWITA ZAWARTOŚĆ OZONU W ATMOSFERZE (dok.)
TOTAL OZONE CONTENT IN THE ATMOSPHERE (cont.)

LATA YEARS	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	w dobsonach in dobsons											

ZWIĘKSZENIE (+) LUB ZMNIJSZENIE (-) W STOSUNKU DO ŚREDNICH WIELOLETNICH
INCREASE (+) OR DECREASE (-) IN RELATION TO LONG-TERM AVERAGES

1965 do 1963-1964..... 1965 to 1963-1964	+27	+26	+29	+10	+10	-1	-3	+5	+3	-8	+30	+52
1970 do 1963-1969..... 1970 to 1963-1969	-38	+57	+20	+26	+4	+18	+9	+4	+22	+22	+15	-18
1975 do 1963-1974..... 1975 to 1963-1974	-27	-40	-19	-1	-18	-11	0	-6	-12	-5	0	-35
1980 do 1963-1979..... 1980 to 1963-1979	-15	-26	+11	+28	+29	+14	+32	+8	+3	+5	+5	+2
1985 do 1963-1984..... 1985 to 1963-1984	+21	+19	-15	-19	-13	+6	-4	-22	-4	-12	0	+1
1990 do 1963-1989..... 1990 to 1963-1989	-36	-53	-41	-12	-8	-7	-10	-11	+19	-13	+5	-15
1995 do 1963-1994..... 1995 to 1963-1994	-24	-38	-8	-29	-28	-28	-18	-15	-7	-19	-9	-25
1997 do 1963-1996..... 1997 to 1963-1996	-32	-25	-35	-34	-29	-14	-7	-11	-16	+4	-12	-51
1998 do 1963-1997..... 1998 to 1963-1997	-17	-50	0	-9	-3	-17	+3	+2	+9	+5	-1	-18
1999 do 1963-1998..... 1999 to 1963-1998	-15	+28	+3	-27	-5	-22	-20	-8	-19	-3	-19	-15
2000 do 1963-1999..... 2000 to 1963-1999	-27	-33	-36	-48	-36	-33	-12	-23	-15	-28	-30	-7
2001 do 1963-2000..... 2001 to 1963-2000	-17	-21	-11	-12	-20	0	11	-14	+8	-19	-3	+11
2002 do 1963-2001..... 2002 to 1963-2001	-23	-24	-18	+3	-32	-9	-17	-2	+5	+13	+13	-14
2003 do 1963-2002..... 2003 to 1963-2002	+30	+13	-14	0	-9	-8	-7	+2	+4	+12	+5	-22
2004 do 1963-2003..... 2004 to 1963-2003	+12	+3	-5	-13	+4	-3	-11	-7	-4	-9	+4	-4
2005 do 1963-2004..... 2005 to 1963-2004	+3	-11	-14	-7	-17	-7	-15	-16	-22	-17	+2	+10
2006 do 1963-2005..... 2006 to 1963-2005	-35	+17	+12	+9	+4	-11	-13	+12	-12	-18	-10	-51
2007 do 1963-2006..... 2007 to 1963-2006	-16	-11	0	-26	-13	-13	-7	-9	1	-3	-5	-40
2008 do 1963-2007..... 2008 to 1963-2007	-40	-50	7	-16	-4	-14	-9	-15	-7	-15	-16	-28
2009 do 1963-2008..... 2009 to 1963-2008	-13	41	7	-34	-13	-8	-12	-11	-4	10	-11	11

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Geofizyki PAN uzyskane w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska.

S o u r c e: data of the Geophysical Institute of Polish Academy of Science (PAN) derived from the National Environment Monitoring system.

TABL.33(168). CIŚNIENIE CZĄSTKOWE OZONU W ATMOSFERZE NAD LEGIONOWEM K/WARSZAWY W 2009 R.
PARTIAL PRESSURE OF OZONE IN THE ATMOSPHERE OVER LEGIONOWO NEAR WARSZAWA IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Powierzchnie izobaryczne w hPa (licznik) i średnia wysokość w km (mianownik) Isobaric levels in hPa (numerator) and average high in km (denominator)											
		$\frac{1000}{0,1}$	$\frac{700}{3,0}$	$\frac{500}{5,5}$	$\frac{300}{9,9}$	$\frac{200}{12,0}$	$\frac{150}{13,5}$	$\frac{100}{16,0}$	$\frac{70}{18,5}$	$\frac{50}{20,5}$	$\frac{30}{23,5}$	$\frac{20}{26,5}$	$\frac{10}{31,0}$
Styczeń	a	13	32	24	15	60	85	82	109	161	138	112	55
January	b	12	31	24	23	59	73	100	142	154	140	103	51
	c	0,3	0,6	0,0	-1,1	0,1	0,7	-0,7	-1,2	-0,5	-0,3	1,4	0,7
Luty	a	22	26	21	21	105	89	127	141	185	161	114	52
February	b	19	33	26	26	68	91	115	156	161	144	109	60
	c	0,4	-1,9	-1,8	-0,6	2,1	-0,1	0,4	-0,5	1,5	1,5	0,5	-1,7
Marzec	a	25	35	29	45	130	102	126	122	166	145	106	59
March	b	33	38	29	33	86	98	126	148	162	137	106	62
	c	-1,1	-1,3	0,0	0,9	2,3	0,3	0,0	-1,2	0,3	0,7	0,0	-0,6
Kwiecień	a	47	45	31	19	46	73	69	108	125	125	102	63
April	b	40	43	35	35	92	99	110	140	154	134	108	69
	c	1,1	0,8	-1,2	-1,5	-2,6	-1,6	-1,1	-1,8	-2,1	-1,0	-0,7	-0,9
Maj	a	44	47	32	29	52	94	109	118	133	125	108	71
May	b	44	44	35	33	87	90	95	121	146	130	111	73
	c	0,0	1,0	-1,0	-0,4	-1,8	0,3	0,8	-0,2	-1,6	-0,7	-0,7	-0,3
Czerwiec	a	22	41	30	48	64	85	65	102	121	120	97	61
June	b	45	43	38	35	70	77	80	107	132	129	117	75
	c	2,9	-0,6	-1,9	1,2	-0,3	0,5	-1,1	-0,5	-1,8	-1,2	-2,5	-2,7
Lipiec	a	45	38	33	20	47	51	59	82	115	115	105	63
July	b	42	43	37	31	70	64	72	98	126	130	117	72
	c	0,3	-1,0	-0,9	-1,2	-1,1	-0,9	-2,1	-1,5	-1,8	-2,2	-2,0	-1,4
Sierpień	a	32	37	34	26	35	60	68	91	114	127	117	66
August	b	41	42	36	25	48	53	71	98	120	120	114	70
	c	-1,3	-1,3	-0,4	0,3	-0,8	0,7	-0,3	-0,8	-1,1	0,8	0,4	-1,0
Wrzesień	a	32	37	32	25	42	38	57	98	115	118	108	62
September	b	31	38	32	23	34	45	73	101	118	117	100	64
	c	0,1	-0,4	0,0	0,5	0,8	-0,8	-1,7	-0,2	-0,6	0,1	0,8	-0,4
Październik	a	16	31	26	14	16	45	54	83	104	117	97	56
October	b	20	35	28	24	35	41	64	98	115	114	94	57
	c	-0,7	-1,4	-1,1	-1,0	-1,5	0,5	-0,8	-1,0	-1,3	0,3	0,4	-0,3
Listopad	a	10	31	25	16	33	50	86	104	122	120	93	45
November	b	13	33	25	19	39	48	81	109	121	125	97	50
	c	-0,6	-0,8	0,0	-0,6	-0,6	0,2	0,3	-0,5	0,1	-0,7	-0,4	-1,0
Grudzień	a	13	33	26	15	55	56	116	121	164	148	114	53
December	b	9	32	25	22	41	57	86	114	134	128	100	48
	c	1,0	0,5	0,5	-1,1	0,6	-0,1	1,5	0,5	2,1	2,1	1,3	1,0

a – średnie miesięczne (10^{-4} Pa) w 2009 roku.

b – średnie miesięczne wieloletnie (10^{-4} Pa) z lat 1993-2008.

c – standaryzowane odchylenie: $(a-b)/\sigma$, gdzie σ jest odchyleniem standardowym średnich miesięcznych z lat 1993-2008.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

a – monthly average (10^{-4} Pa) in 2009.

b – long-term monthly average (10^{-4} Pa) from the years 1993-2008.

c – standardized deviations: $(a-b)/\sigma$, where σ is a standard deviation of monthly average from the years 1993-2008.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management derived from the National Environment Monitoring system.

TABL.34(169). PROMIENIOWANIE NADFIOLETOWE (UV-B) W 2009 R.
ULTRAVIOLET RADIATION (UV-B) IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	w jednostkach MED ^a in MED units ^a											
LEBA												
Liczba dni objętych pomiarem ..... <i>Number of days included in the measurement</i>	31	28	31	30	31	30	31	31	30	31	30	31
Dawki promieniowania: <i>Radiation dose:</i>												
średnie dobowe ..... <i>one-day averages</i>	0,4	0,9	2,5	8,3	11,4	13,1	12,6	11,4	6,6	. ^c	0,7	0,3
maksymalne dobowe ..... <i>one-day maximum</i>	0,7	2,4	5,1	11,3	16,7	19,0	18,6	15,7	12,1	. ^c	1,6	0,5
minimalne dobowe ..... <i>one-day minimum</i>	0,1	0,4	0,9	2,5	4,4	3,6	5,2	6,3	1,2	. ^c	0,2	0,1
miesięczne ..... <i>monthly</i>	11,8	25,5	77,8	250,0	351,8	392,3	389,6 ^b	354,1	196,9	. ^c	21,3	8,5
LEGIONOWO												
Liczba dni objętych pomiarem ..... <i>Number of days included in the measurement</i>	31	28	31	30	31	30	31	31	30	31	30	31
Dawki promieniowania: <i>Radiation dose:</i>												
średnie dobowe ..... <i>one-day averages</i>	1,0	1,9	4,1	10,8	12,6	11,8	12,6	10,4	7,0	2,5	1,1	0,5
maksymalne dobowe ..... <i>one-day maximum</i>	2,0	3,7	9,2	15,5	19,1	17,8	18,4	15,0	11,8	6,4	2,8	1,0
minimalne dobowe ..... <i>one-day minimum</i>	0,4	0,5	1,5	4,7	4,5	3,2	3,6	3,0	3,0	0,7	0,4	0,2
miesięczne ..... <i>monthly</i>	32,3	54,4	128,0	323,2	390,2	355,3	389,5	322,8	209,8	79,0	31,6	15,3
ZAKOPANE												
Liczba dni objętych pomiarem ..... <i>Number of days included in the measurement</i>	31	28	31	29	30	29	31	31	30	31	30	31
Dawki promieniowania: <i>Radiation dose:</i>												
średnie dobowe ..... <i>one-day averages</i>	0,1	1,7	3,6	10,8	11,6	10,6	12,8	9,9	6,4	2,7	1,4	0,6
maksymalne dobowe ..... <i>one-day maximum</i>	1,8	3,9	9,4	15,0	20,2	20,2	18,5	16,0	12,4	6,5	2,7	1,1
minimalne dobowe ..... <i>one-day minimum</i>	0,3	0,7	0,8	5,0	1,9	2,7	4,9	1,8	2,4	0,2	0,4	0,2
miesięczne ..... <i>monthly</i>	29,6	48,4	110,1	324,2	359,3	316,7	396,0	305,6	192,7	82,3	41,8	19,7
BELSK												
Liczba dni objętych pomiarem ..... <i>Number of days included in the measurement</i>	31	28	31	29	30	29	31	31	30	31	30	31
Dawki promieniowania: <i>Radiation dose:</i>												
średnie dobowe ..... <i>one-day averages</i>	0,6	1,2	2,6	8,6	10,8	11,2	13,2	11,2	6,8	2,1	0,8	0,3
maksymalne dobowe ..... <i>one-day maximum</i>	1,0	2,4	5,6	12,7	17,0	17,1	17,7	15,7	12,2	5,7	1,9	0,6
minimalne dobowe ..... <i>one-day minimum</i>	0,2	0,3	0,6	3,3	2,9	2,7	3,7	2,7	2,9	0,4	0,2	0,1
miesięczne ..... <i>monthly</i>	17,5	33,5	80,1	258,5	334,7	334,5	408,7	347,5	205,1	65,6	22,5	9,2

^a MED – Minimal Erythema Dose (patrz „Uwagi metodyczne”). ^b Przy braku danych w poszczególnych dniach, uzupełniono je przez średnią obliczoną z pozostałych dni. ^c zbyt mała liczba dni pomiarowych w miesiącu (brak 5 lub więcej dni pomiarowych).

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, dla Belska – dane Instytutu Geofizyki PAN uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

^a MED – Minimal Erythema Dose (see “Methodological notes”). ^b If there was no data on individual days, they were complemented by the average calculated on the basis of the remaining days. ^c Insufficient number of measurement days per month (absence of 5 or more days of measurement).

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management, for Belsk – data of the Geophysical Institute of Polish Academy of Science derived from the National Environment Monitoring system.

TABL.35(170). STĘŻENIE OZONU W PRZYZIEMNEJ WARSTWIE ATMOSFERY W 2009 R.
OZONE CONCENTRATION IN THE GROUND LAYER OF THE ATMOSPHERE IN 2009

Lokalizacja stanowisk pomiarowych <i>Location of monitoring sites</i>	Stężenie maksymalne <i>Maximum concentration</i>		Liczba dni z przekroczeniami stężenia docelowego ^c <i>Number of days with exceeded target value concentration^c</i>	AOT40 ^d z okresu maj-lipiec <i>AOT40^d from the period May-July</i>	
	1-godzinne <i>1-hour</i>	8-godzinne ^b <i>8-hour^b</i>			
	µg/m ³			µg/m ³ ·h	
Dolnośląskie.....	Jelenia Góra (Cieplice)	144	136	6	-
	Śnieżne Kotły ^a	156	148	65	20797
	Śnieżka ^a	144	139	32	11207
	Wałbrzych	140	132	5	-
	Wrocław, ul. Bartnicza	152	140	12	-
Lubelskie.....	Wrocław, ul. Korzeniowskiego	158	142	6	-
	Zwierzyniec Biały Słup ^a	138	122	2	3130
	Jarczew ^a	152	140	5	7343
Lubuskie.....	Lublin Wilczopole ^a	150	126	3	7074
	Gorzów Wielkopolski	130	123	2	-
	Smolary Bytnickie	.	128	2	-
Łódzkie	Żagań ^a	121	115	0	2506
	Zielona Góra	142	129	7	-
	Gajew ^a	155	139	12	9761
	Łódź-Widzew	152	142	12	-
	Łódź-Śródmieście	150	140	5	-
Małopolskie.....	Pabianice ^a	151	140	11	9749
	Zgierz ^a	154	140	12	10040
	Kraków	145	132	1	-
	Szarów ^a	156	144	10	11880
Mazowieckie	Belsk ^a	165	152	20	13259
	Granica ^a	169	157	13	11495
	Legionowo ^a	156	145	12	9717
	Radom	150	131	8	-
	Tuszcza ^a	157	141	9	7182
	Warszawa, ul. Podleśna	153	133	6	-
	Warszawa, ul. Krucza	160	132	6	-
Podlaskie	Warszawa Ursynów	173	145	13	-
	Białystok ^a	157	149	14	10992
Podkarpackie.....	Jasło	134	130	6	-
Pomorskie	Gdynia Pogórze	136	132	3	-
	Gdańsk Wrzeszcz	143	135	2	-
Śląskie.....	Leba ^a	148	140	11	7643
	Bielsko-Biała	154	139	15	-
	Częstochowa	149	134	10	-
	Dąbrowa Górnicza	159	150	24	-
	Katowice	159	151	16	-
	Rybnik	174	161	21	-
	Tychy	146	139	12	-
	Wodzisław Śląski	159	144	12	-
	Zabrze	170	150	22	-
	Złoty Potok, gm. Janów ^a	.	158	24	15059
Warmińsko-mazurskie	Puszcza Borecka ^a	146	137	5	4191
Wielkopolskie	Poznań	152	134	6	-
	Mściwniew ^a	148	139	9	7294
	Krzyżówka ^a	173	159	26	12708
Zachodniopomorskie.....	Widuchowa ^a	158	146	29	8820

a Stanowiska podmiejskie i pozamiejskie. *b* Wartość maksymalnej średniej ośmiogodzinnej spośród średnich kroczących, obliczanych ze średnich jednogodzinnych w ciągu doby. *c* Poziom docelowy dla ozonu ustanowiony ze względu na ochronę zdrowia ma wartość 120 µg/m³ i jest to maksymalna średnia ośmiogodzinna spośród średnich kroczących, obliczanych ze średnich jednogodzinnych w ciągu doby. *d* Parametr AOT40 oznacza sumę różnic pomiędzy stężeniem średnim jednogodzinnym wyrażonym w µg/m³ a wartością 80 µg/m³, dla każdej godziny w ciągu doby pomiędzy godziną 8⁰⁰ a 20⁰⁰ czasu środkoeuropejskiego CET, dla której stężenie jest większe niż 80 µg/m³. Za pomocą parametru AOT40 określa się dotrzymanie poziomu docelowego ozonu ze względu na ochronę roślin wynoszącego 18000 µg/m³·h, dlatego parametr ten oblicza się dla stanowisk podmiejskich i pozamiejskich.

Ź r ó ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

a Suburban and rural monitoring sites. *b* Maximum daily 8-hour mean concentration from 8-hour running averages, calculated from hourly data. *c* Target value determined for ozone due to health protection amounts to 120 µg/m³ and it is maximum daily 8-hour mean concentration from 8-hour running averages, calculated from hourly data. *d* Parameter AOT40 means the sum of the difference between hourly concentrations greater than 80 µg/m³ and 80 µg/m³ over a given period using only the one-hour values measured between 8⁰⁰ and 20⁰⁰ Central European Time (CET) each day. Parameter is used to determine whether target value for the vegetation protection – 18000 µg/m³·h is attained. Therefore the parameter is calculated for suburban and rural monitoring sites.

S o u r c e: data of the Chief Inspectorate for Environmental Protection derived from the State Environmental Monitoring.

TABL.36(171). STĘŻENIA PYŁU ZAWIESZONEGO PM10 WEDŁUG AGLOMERACJI I MIAST W 2009 R.
CONCENTRATION OF SUSPENDED PARTICULATE PM10 BY AGGLOMERATIONS AND CITIES IN 2009

AGLOMERACJA/ /MIASTO AGGLOMERATION/CITY	Stężenia 24-godz. 24-h concentration				Stężenia średnie roczne Annual mean concentration			
	liczba stanowisk number of monitoring sites	wartość normowanego percentyla $S_{90,411}$ w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (poziom dopuszczalny: $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$) value of standardized percentile $S_{90,411}$ in $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (acceptable value: $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$)			liczba stanowisk number of monitoring sites	wartość normowanego stężenia średniego rocznego w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (poziom dopuszczalny: $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) value of standardized average annual concentration in $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (limit value: $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$)		
		minimalne minimum	średnie average	maksymalne maximum		minimalne minimum	średnie average	maksymalne maximum
Aglomeracja białostocka	1	50,0	50,0	50,0	1	26,4	26,4	26,4
Aglomeracja bydgoska	2	54,1	61,3	68,5	2	32,6	35,9	39,2
Aglomeracja górnośląska.....	8	57,0	77,5	103,3	8	33,6	42,2	50,3
Aglomeracja krakowska	2	104,0	111,2	118,4	2	54,0	57,4	60,7
Aglomeracja lubelska	3	49,1	55,8	62,0	3	28,9	31,9	33,8
Aglomeracja łódzka.....	6	50,0	60,1	67,0	6	28,3	32,6	35,8
Aglomeracja poznańska.....	3	61,9	64,9	66,9	3	30,7	33,0	34,9
Aglomeracja rybnicko- jastrzębska.....	1	115,4	115,4	115,4	1	52,2	52,2	52,2
Aglomeracja szczecińska.....	3	39,8	44,6	48,0	3	22,2	24,4	26,8
Aglomeracja trójmiejska.....	9	34,2	41,9	54,2	10	19,0	22,7	27,7
Aglomeracja warszawska	7	51,5	59,5	78,9	7	28,2	34,5	50,5
Aglomeracja wrocławska.....	1	73,6	73,6	73,6	1	41,2	41,2	41,2
Gorzów Wielkopolski.....	2	48,1	82,7	117,3	2	24,5	42,8	61,1
Kielce	2	57,6	58,5	59,3	2	33,3	34,0	34,8
Olsztyn	2	39,7	39,9	40,1	2	20,4	22,0	23,6
Opole	1	73,5	73,5	73,5	2	35,5	35,9	36,4
Rzeszów	1	68,5	68,5	68,5	3	26,5	31,5	38,3
Toruń.....	1	55,1	55,1	55,1	2	30,9	33,5	36,2
Zielona Góra.....	2	36,3	43,7	51,0	2	18,6	23,5	28,4

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.
 Source: data of the Inspection for Environmental Protection.

TABL.37(172). STĘŻENIA DWUTLENKU SIARKI WEDŁUG AGLOMERACJI I MIAST W 2009 R.
SULPHUR DIOXIDE CONCENTRATION BY AGGLOMERATIONS AND CITIES IN 2009

AGLOMERACJA/ /MIASTO AGGLOMERATION/CITY	Stężenia 1-godz. 1-h concentration			Stężenia 24-godz. 24-h concentration			Stężenia średnie roczne Annual mean concentration					
	liczba stanowisk number of monitoring sites	wartość normowanego percentyla $S_{99,726}$ w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (poziom dopuszczalny: $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$) value of standardized percentile $S_{99,726}$ in $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (limit value: $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$)			liczba stanowisk number of monitoring sites	wartość normowanego percentyla $S_{99,178}$ w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (poziom dopuszczalny: $125 \mu\text{g}/\text{m}^3$) value of standardized percentile $S_{99,178}$ in $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (limit value: $125 \mu\text{g}/\text{m}^3$)			liczba stanowisk number of monitoring sites	wartość stężenia średniego rocznego w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ value of annual mean concentration in $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
		minimalne minimum	średnie average	maksymalne maximum		minimalne minimum	średnie average	maksymalne maximum		minimalne minimum	średnie average	maksymalne maximum
Aglomeracja białostocka	2	37,9	41,7	45,4	2	23,6	30,1	36,6	2	1,5	3,4	5,2
Aglomeracja bydgoska	-	-	-	-	3	2,0	5,9	12,1	3	0,6	0,7	1,1
Aglomeracja górnośląska.....	7	85,0	104,6	141,3	7	48,1	66,1	83,8	7	10,1	15,7	21,3
Aglomeracja krakowska	3	74,0	92,3	112,9	4	56,3	78,0	124,0	4	8,6	12,9	24,7
Aglomeracja lubelska	1	39,9	39,9	39,9	1	25,8	25,8	25,8	2	1,4	3,7	6,1
Aglomeracja łódzka.....	4	59,3	72,1	89,0	4	35,1	45,0	54,5	4	9,4	12,6	15,3
Aglomeracja poznańska.....	2	34,0	47,6	61,1	2	22,7	30,9	39,1	2	5,7	5,9	6,1
Aglomeracja rybnicko- jastrzębska.....	1	140,0	140,0	140,0	1	88,0	88,0	88,0	1	18,5	18,5	18,5
Aglomeracja szczecińska.....	3	25,8	33,0	38,9	3	15,7	20,2	23,0	3	4,0	4,9	5,7
Aglomeracja trójmiejska.....	7	27,2	37,2	63,0	11	4,2	15,3	32,9	15	1,8	3,9	8,3
Aglomeracja warszawska	4	36,1	54,4	74,7	4	25,5	32,5	37,8	4	5,0	7,8	9,7
Aglomeracja wrocławska.....	1	60,3	60,3	60,3	1	36,3	36,3	36,3	1	7,6	7,6	7,6
Gorzów Wielkopolski.....	1	34,2	34,2	34,2	1	21,1	21,1	21,1	3	1,3	3,1	6,1
Kielce	-	-	-	-	2	27,4	33,2	39,0	2	3,7	4,1	4,5
Olsztyn	1	33,6	33,6	33,6	1	22,6	22,6	22,6	1	3,4	3,4	3,4
Opole	-	-	-	-	-	-	-	-	1	6,1	6,1	6,1
Rzeszów	1	72,9	72,9	72,9	1	44,8	44,8	44,8	1	7,8	7,8	7,8
Toruń.....	-	-	-	-	2	18,0	18,6	19,2	4	1,8	2,1	2,3
Zielona Góra.....	1	35,0	35,0	35,0	1	23,7	23,7	23,7	1	5,3	5,3	5,3

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Source: data of the Inspection for Environmental Protection.

TABL.38(173). STĘŻENIA DWUTLENKU AZOTU WEDŁUG AGLOMERACJI I MIAST W 2009 R.
NITROGEN DIOXIDE CONCENTRATION BY AGGLOMERATIONS AND CITIES IN 2009

AGLOMERACJA/ /MIASTO AGGLOMERATION/CITY	Stężenia 1-godz. 1-h concentration			Stężenia średnie roczne Annual mean concentration				
	liczba stanowisk number of monitoring sites	wartość normowanego percentyla $S_{99,794}$ w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (poziom dopuszczalny: $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$) value of standardized percentile $S_{99,794}$ in $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (limit value: $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$)			liczba stanowisk number of monitoring sites	wartość normowanego stężenia średniego rocznego w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (poziom dopuszczalny: $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) value of standardized average annual concentration in $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (limit value: $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$)		
		minimalne minimum	średnie average	maksymalne maximum		minimalne minimum	średnie average	maksymalne maximum
Aglomeracja białostocka	2	53,9	69,2	84,4	2	8,9	11,6	14,3
Aglomeracja bydgoska	-	-	-	-	4	6,9	13,5	18,9
Aglomeracja górnośląska.....	6	88,0	94,9	109,5	6	24,8	26,6	29,9
Aglomeracja krakowska	3	109,4	126,8	154,0	4	26,5	40,1	70,0
Aglomeracja lubelska	1	82,3	82,3	82,3	2	18,2	21,6	25,1
Aglomeracja łódzka.....	5	86,2	97,6	119,7	9	19,0	24,6	33,4
Aglomeracja poznańska.....	2	92,1	110,1	128,0	2	23,4	25,8	28,2
Aglomeracja rybnicko- jastrzębska.....	1	77,1	77,1	77,1	1	19,7	19,7	19,7
Aglomeracja szczecińska.....	4	59,0	82,3	106,0	5	11,6	19,5	30,7
Aglomeracja trójmiejska.....	7	67,8	89,3	132,9	16	13,6	23,9	38,4
Aglomeracja warszawska	7	91,2	115,1	149,4	7	20,1	29,1	50,5
Aglomeracja wrocławska.....	2	66,0	85,0	104,0	2	17,6	22,8	28,1
Gorzów Wielkopolski.....	-	-	-	-	2	11,6	14,1	16,5
Kielce	-	-	-	-	2	20,8	26,9	32,9
Olsztyn	1	83,8	83,8	83,8	3	15,1	20,1	26,8
Opole	1	85,0	85,0	85,0	1	22,6	22,6	22,6
Rzeszów	1	84,0	84,0	84,0	3	20,6	26,6	31,5
Toruń.....	-	-	-	-	4	16,3	18,4	22,1
Zielona Góra.....	1	75,0	75,0	75,0	2	13,5	15,7	17,9

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Source: data of the Inspection for Environmental Protection.

TABL.39(174). STĘŻENIA TLENKU WĘGLA WEDŁUG AGLOMERACJI I MIAST W 2009 R.
CARBON MONOXIDE CONCENTRATION BY AGGLOMERATIONS AND CITIES IN 2009

AGLOMERACJA/ /MIASTO AGGLOMERATION/CITY	Stężenia 8-godz. 8-h concentration				Stężenia średnie roczne Annual mean concentration			
	liczba stanowisk number of monitoring sites	maksimum dzienne ze stężeń 8-godz. (poziom dopuszczalny: 10 000 µg/m ³) daily maximum from 8-h concentration (limit value: 10 000 µg/m ³)			liczba stanowisk number of monitoring sites	wartość stężenia średniego rocznego w µg/m ³ value of annual mean concentration in µg/m ³		
		minimalne minimum	średnie average	maksymalne maximum		minimalne minimum	średnie average	maksymalne maximum
Aglomeracja białostocka	1	5760	5760	5760	1	375	375	375
Aglomeracja bydgoska	1	3979	3979	3979	1	695	695	695
Aglomeracja górnośląska	4	2988	4242	5500	4	456	561	621
Aglomeracja krakowska	2	4334	5809	7284	2	706	984	1263
Aglomeracja lubelska	1	3595	3595	3595	1	551	551	551
Aglomeracja łódzka	4	2660	3554	4617	5	463	611	791
Aglomeracja poznańska	2	2520	3932	5343	2	365	400	436
Aglomeracja rybnicko- jastrzębska	1	6726	6726	6726	1	592	592	592
Aglomeracja szczecińska	2	937	1826	2714	3	220	382	508
Aglomeracja trójmiejska	5	1410	2329	4523	5	296	347	443
Aglomeracja warszawska	3	2509	3567	4286	3	460	624	929
Aglomeracja wrocławska	1	4482	4482	4482	1	427	427	427
Gorzów Wielkopolski	1	3102	3102	3102	1	408	408	408
Olsztyn	1	3300	3300	3300	1	492	492	492
Rzeszów	-	-	-	-	1	564	564	564
Zielona Góra	1	2118	2118	2118	1	270	270	270

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Source: data of the Inspection for Environmental Protection.

TABL.40(175). STĘŻENIA BENZENU I OŁOWIU WEDŁUG AGLOMERACJI I MIAST W 2009 R.
CONCENTRATION OF BENZENE AND LEAD BY AGGLOMERATIONS AND CITIES IN 2009

AGLOMERACJA/ /MIASTO AGGLOMERATION/CITY	Stężenia średnie roczne benzenu Annual mean benzene concentration				Stężenia średnie roczne ołowiu Annual mean lead concentration			
	liczba stanowisk number of monitoring sites	wartość normowanego stężenia średniego rocznego w µg/m ³ (poziom dopuszczalny: 5 µg/m ³) value of standardized annual mean concentration in µg/m ³ (limit value: 5 µg/m ³)			liczba stanowisk number of monitoring sites	wartość normowanego stężenia średniego rocznego w µg/m ³ (poziom dopuszczalny: 0,5 µg/m ³) value of standardized annual mean concentration in µg/m ³ (limit value: 0.5 µg/m ³)		
		minimalne minimum	średnie average	maksy- malne maximum		minimalne minimum	średnie average	maksymalne maximum
Aglomeracja białostocka	-	-	-	-	1	0,008	0,008	0,008
Aglomeracja bydgoska	3	2,18	6,59	14,24	2	0,018	0,021	0,023
Aglomeracja górnośląska	2	1,89	2,37	2,84	5	0,026	0,035	0,048
Aglomeracja krakowska	1	3,05	3,05	3,05	1	0,039	0,039	0,039
Aglomeracja lubelska	1	2,52	2,52	2,52	3	0,006	0,014	0,019
Aglomeracja łódzka	2	1,90	2,33	2,76	2	0,009	0,013	0,016
Aglomeracja poznańska	1	1,23	1,23	1,23	1	0,009	0,009	0,009
Aglomeracja rybnicko- jastrzębska	-	-	-	-	2	0,019	0,031	0,042
Aglomeracja trójmiejska	2	1,00	1,19	1,38	3	0,014	0,044	0,062
Aglomeracja warszawska	2	1,34	1,98	2,61	4	0,007	0,026	0,037
Aglomeracja wrocławska	2	1,86	2,33	2,80	1	0,031	0,031	0,031
Gorzów Wielkopolski	1	2,37	2,37	2,37	1	-	-	-
Kielce	1	1,95	1,95	1,95	1	0,040	0,040	0,040
Olsztyn	1	1,92	1,92	1,92	1	0,002	0,002	0,002
Opole	-	-	-	-	1	0,071	0,071	0,071
Rzeszów	-	-	-	-	1	0,019	0,019	0,019
Toruń	3	2,81	3,40	4,49	-	0,016	0,016	0,016

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Source: data of the Inspection for Environmental Protection.

TABL.41(176). STĘŻENIA ARSENU I KADMU WEDŁUG AGLOMERACJI I MIAST W 2009 R.

CONCENTRATION OF ARSENIC AND CADMIUM BY AGGLOMERATIONS AND CITIES IN 2009

AGLOMERACJA/ /MIASTO AGGLOMERATION/CITY	Stężenia średnie roczne arsenu Annual mean arsenic concentration				Stężenia średnie roczne kadmu Annual mean cadmium concentration			
	liczba stanowisk number of monitoring sites	wartość normowanego stężenia średniego rocznego w ng/m ³ (poziom docelowy: 6 ng/m ³) value of standardized annual mean concentration in ng/m ³ (target value: 6 ng/m ³)			liczba stanowisk number of monitoring sites	wartość normowanego stężenia średniego rocznego w ng/m ³ (poziom docelowy: 5 ng/m ³) value of standardized annual mean concentration in ng/m ³ (target value: 5 ng/m ³)		
		minimalne minimum	średnie average	minimalne minimum		minimalne minimum	średnie average	minimalne minimum
Aglomeracja bydgoska	1	2,09	2,09	2,09	-	-	-	-
Aglomeracja górnośląska.....	3	2,26	2,52	2,66	3	0,92	0,96	0,99
Aglomeracja krakowska	1	1,68	1,68	1,68	1	1,42	1,42	1,42
Aglomeracja lubelska	2	1,36	1,51	1,66	1	0,26	0,26	0,26
Aglomeracja poznańska.....	-	-	-	-	1	0,24	0,24	0,24
Aglomeracja rybnicko- jastrzębska.....	1	2,87	2,87	2,87	1	0,72	0,72	0,72
Aglomeracja szczecińska.....	-	-	-	-	1	0,39	0,39	0,39
Aglomeracja trójmiejska.....	3	1,13	2,93	4,20	3	0,36	0,70	1,15
Aglomeracja warszawska	1	0,23	0,23	0,23	1	0,61	0,61	0,61
Aglomeracja wrocławska.....	1	3,00	3,00	3,00	1	0,69	0,69	0,69
Gorzów Wielkopolski.....	1	1,51	1,51	1,51	-	-	-	-
Kielce	-	-	-	-	1	1,34	1,34	1,34
Opole	-	-	-	-	1	2,76	2,76	2,76
Rzeszów	1	1,43	1,43	1,43	1	0,76	0,76	0,76
Toruń.....	1	1,13	1,13	1,13	1	0,53	0,53	0,53
Zielona Góra.....	1	1,01	1,01	1,01	-	-	-	-

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Source: data of the Inspection for Environmental Protection.

TABL.42(177). STĘŻENIA NIKLU I BENZO(A)PIRENU WEDŁUG AGLOMERACJI I MIAST W 2009 R.

CONCENTRATION OF NICKEL AND BENZO(A)PYRENE BY AGGLOMERATIONS AND CITIES IN 2009

AGLOMERACJA/ /MIASTO AGGLOMERATION/CITY	Stężenia średnie roczne niklu Annual mean nickel concentration				Stężenia średnie roczne benzo(a)pirenu Annual mean benzo(a)pyrene concentration			
	liczba stanowisk number of monitoring sites	wartość normowanego stężenia średniego rocznego w ng/m ³ (poziom docelowy: 20 ng/m ³) value of standardized annual mean concentration in ng/m ³ (target value: 20 ng/m ³)			liczba stanowisk number of monitoring sites	wartość normowanego stężenia średniego rocznego w ng/m ³ (poziom docelowy: 1 ng/m ³) value of standardized annual mean concentration in ng/m ³ (target value: 1 ng/m ³)		
		minimalne minimum	średnie average	minimalne minimum		minimalne minimum	średnie average	minimalne minimum
Aglomeracja białostocka	1	1,00	1,00	1,00	-	-	-	-
Aglomeracja bydgoska	-	-	-	-	1	2,83	2,83	2,83
Aglomeracja górnośląska.....	3	1,99	2,39	2,69	3	7,00	9,22	11,85
Aglomeracja krakowska	1	5,04	5,04	5,04	1	6,06	6,06	6,06
Aglomeracja lubelska	2	3,41	3,59	3,77	1	0,65	0,65	0,65
Aglomeracja łódzka.....	-	-	-	-	3	2,83	4,69	7,81
Aglomeracja poznańska.....	1	0,34	0,34	0,34	-	-	-	-
Aglomeracja rybnicko- jastrzębska.....	-	-	-	-	1	15,56	15,56	15,56
Aglomeracja szczecińska.....	-	-	-	-	1	2,57	2,57	2,57
Aglomeracja trójmiejska.....	3	1,74	2,26	2,70	3	1,44	2,28	2,82
Aglomeracja warszawska	1	3,87	3,87	3,87	3	1,03	1,62	2,49
Aglomeracja wrocławska.....	1	1,52	1,52	1,52	1	5,03	5,03	5,03
Kielce	1	3,03	3,03	3,03	-	-	-	-
Olsztyn	1	0,51	0,51	0,51	1	0,46	0,46	0,46
Opole.....	1	7,65	7,65	7,65	1	2,29	2,29	2,29
Rzeszów	1	1,17	1,17	1,17	1	4,33	4,33	4,33
Toruń.....	1	1,83	1,83	1,83	1	1,84	1,84	1,84
Zielona Góra.....	-	-	-	-	1	1,87	1,87	1,87

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Source: data of the Inspection for Environmental Protection.

**TABL.43(178). SKŁAD CHEMICZNY OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH W REJONACH MONITORINGU TŁA
ZANIECZYSZCZENIA ATMOSFERY ORAZ W AGLOMERACJI MIEJSKO-PRZEMYSŁOWEJ
CHEMICAL COMPOSITION OF ATMOSPHERIC PRECIPITATION IN THE BACKGROUND AIR POLLUTION
MONITORING AREAS AS WELL AS IN URBAN-INDUSTRIAL AGGLOMERATION**

PUNKTY POMIAROWE MEASUREMENT POINTS	1995	2000	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
STĘŻENIE JONÓW SIARCZANOWYCH (SO₄²⁻) w mg S/dm³ <i>SULPHATE IONS CONCENTRATION (SO₄²⁻) in mg S/dm³</i>										
Łeba.....	0,89	0,57	0,52	0,52	0,43	0,56	0,46	0,39	0,43	0,35
Puszcza Borecka, Diabla Góra	0,85	0,61	0,54	0,45	0,53	0,50	0,67	0,53	0,50	0,40
Warszawa-Bielany.....	1,16	1,11	0,75 ^b	0,78	0,90	0,75	0,82	0,86	0,82	0,61
Jarczew	1,12	0,82	0,66	0,72	0,74	0,69	0,58	0,78	0,63	0,55
Śnieżka	1,54	0,69	0,76	0,85	0,76	0,70	0,97	0,84	0,91	0,87
STĘŻENIE JONÓW AZOTANOWYCH (NO₃⁻) w mg N/dm³ <i>NITRATE IONS CONCENTRATION (NO₃⁻) in mg N/dm³</i>										
Łeba.....	0,51	0,43	0,44	0,42	0,40	0,51	0,45	0,39	0,44	0,32
Puszcza Borecka, Diabla Góra	0,46	0,39	0,42	0,34	0,42	0,42	0,45	0,45	0,42	0,38
Warszawa-Bielany.....	0,48	0,43	0,45 ^b	0,46	0,55	0,51	0,50	0,59	0,53	0,44
Jarczew	0,53	0,44	0,44	0,47	0,49	0,46	0,39	0,50	0,42	0,39
Śnieżka	0,78	0,80	0,87	1,04	0,80	0,72	0,92	0,74	0,77	0,64
STĘŻENIE JONÓW AMONOWYCH (NH₄⁺) w mg N/dm³ <i>AMMONIUM IONS CONCENTRATION (NH₄⁺) in mg N/dm³</i>										
Łeba.....	0,51	0,43	0,48	0,46	0,38	0,48	0,48	0,38	0,41	0,31
Puszcza Borecka, Diabla Góra	0,76	0,53	0,51	0,43	0,48	0,50	0,53	0,52	0,45	0,39
Warszawa-Bielany.....	0,59	0,60	0,62 ^b	0,68	0,81	0,70	0,74	0,83	0,73	0,58
Jarczew	0,69	0,64	0,66	0,78	0,72	0,71	0,56	0,80	0,66	0,63
Śnieżka	0,87	0,52	0,42	0,46	0,38	0,35	0,46	0,38	0,50	0,47
pH										
Łeba.....	4,45	4,71	4,68	4,72	4,67	4,58	4,73	4,70	4,69	4,89
Puszcza Borecka, Diabla Góra ^a	4,46 ^b	4,72	4,79	4,81	4,71	4,78	4,78	4,86	4,77	4,88
Warszawa-Bielany.....	4,51	4,84	4,88 ^b	4,77	4,74	4,69	4,81	4,85	4,89	5,01
Jarczew	4,43	4,73	4,73	4,80	4,61	4,64	4,72	4,71	4,85	5,05
Śnieżka	4,30	4,56	4,57	4,63	4,55	4,57	4,47	4,48	4,50	4,65
WYSOKOŚĆ OPADU w mm <i>HEIGHT OF PRECIPITATION in mm</i>										
Łeba.....	560,5	786,6	746,0	569,6	826,5	478,6	579,3	775,2	674,2	681,7
Puszcza Borecka, Diabla Góra	699,1	756,5	654,4	580,4	723,9	690,2	557,3	827,2	760,8	695,7
Warszawa-Bielany.....	594,3	620,2	571,6	504,6	603,1	495,9	523,6	629,3	554,6	643,5
Jarczew	557,6	675,2	560,4	440,2	561,5	489,2	534,2	562,4	664,9	690,1
Śnieżka.....	1420,1	1258,2	1243,6	757,7	1035,9	1273,3	1072,3	1272,5	982,5	1208,4
LICZBA DNI Z OPADEM ≥ 0,1 mm <i>NUMBER OF DAYS WITH PRECIPITATION ≥ 0,1 mm</i>										
Łeba.....	175	191	183	159	189	171	163	182	196	187
Puszcza Borecka, Diabla Góra	183	183	156	152	188	153	131	182	201	174
Warszawa-Bielany.....	163	178	159	150	173	156	164	173	157	180
Jarczew	191	202	160	160	190	166	149	167	156	179
Śnieżka.....	236	277	239	207	258	227	225	243	257	252

a Pomiar pH na stacji po pobraniu próbki. *b* Średnia z niepełnego okresu pomiarowego.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska z badań prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, uzyskane przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej oraz Instytut Ochrony Środowiska, finansowane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

a Measurement of pH in the station after a sample is taken. *b* Average from incomplete measurement period.

S o u r c e: data of the Inspectorate for Environmental Protection derived from research conducted as a part of the National Environment Monitoring by the Institute of Meteorology and Water Management and by the Institute of Environmental Protection funded by the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL.44(179). PRZEBIEG ROCZNY SKŁADU CHEMICZNEGO OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH W REJONACH MONITORINGU TŁA ZANIECZYSZCZENIA ATMOSFERY ORAZ W AGLOMERACJI MIEJSKO – PRZEMYSŁOWEJ W 2009 R.

ANNUAL COURSE OF THE CHEMICAL COMPOSITION OF ATMOSPHERIC PRECIPITATION IN THE BACKGROUND AIR POLLUTION MONITORING AREAS AS WELL AS IN URBAN – INDUSTRIAL AGGLOMERATION IN 2009

PUNKTY POMIAROWE MEASUREMENT POINTS	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
STĘŻENIE JONÓW SIARCZANOWYCH (SO₄²⁻) w mg S/dm³ <i>SULPHATE IONS CONCENTRATION (SO₄²⁻) in mg S/dm³</i>												
Łeba.....	0,36	0,46	0,35	0,28	0,53	0,28	0,26	0,26	0,32	0,52	0,29	0,25
Puszcza Borecka, Diabla Góra ..	1,01	0,54	0,58	0,65	0,47	0,30	0,34	0,36	0,35	0,33	0,39	0,44
Warszawy-Bielany	0,88	0,69	0,77	2,02	0,60	0,55	0,61	0,61	0,56	0,47	0,57	0,58
Jarczew	0,66	0,50	0,59	0,49	0,70	0,44	0,59	0,62	0,48	0,47	0,73	0,61
Śnieżka	0,98	0,56	0,90	1,95	1,11	1,02	0,54	0,81	0,87	0,97	1,03	1,07
STĘŻENIE JONÓW AZOTANOWYCH (NO₃⁻) w mg N/dm³ <i>NITRATE IONS CONCENTRATION (NO₃⁻) in mg N/dm³</i>												
Łeba.....	0,49	0,64	0,54	0,66	0,44	0,21	0,29	0,24	0,26	0,21	0,37	0,30
Puszcza Borecka, Diabla Góra ..	1,03	0,76	0,53	0,82	0,49	0,25	0,28	0,35	0,29	0,27	0,41	0,35
Warszawy-Bielany	0,67	0,67	0,59	1,59	0,42	0,31	0,45	0,47	0,48	0,34	0,32	0,35
Jarczew	0,48	0,54	0,40	0,31	0,55	0,27	0,46	0,44	0,37	0,34	0,46	0,33
Śnieżka	0,72	0,44	0,57	1,34	0,76	0,72	0,37	0,58	0,84	0,73	0,79	0,88
STĘŻENIE JONÓW AMONOWYCH (NH₄⁺) w mg N/dm³ <i>AMMONIUM IONS CONCENTRATION (NH₄⁺) in mg N/dm³</i>												
Łeba.....	0,28	0,42	0,59	0,87	0,59	0,26	0,32	0,31	0,30	0,14	0,22	0,17
Puszcza Borecka, Diabla Góra ..	0,73	0,47	0,55	1,31	0,57	0,28	0,36	0,57	0,52	0,29	0,26	0,33
Warszawy-Bielany	0,69	0,74	0,86	3,23	0,61	0,46	0,54	0,61	0,72	0,49	0,47	0,43
Jarczew	0,66	0,63	0,69	0,55	0,83	0,48	0,64	0,71	0,84	0,51	0,91	0,65
Śnieżka	0,53	0,30	0,42	1,06	0,64	0,49	0,32	0,40	0,46	0,55	0,58	0,60
pH												
Łeba.....	4,51	4,43	4,84	5,74	5,12	5,28	5,12	5,12	5,15	4,89	4,63	4,75
Puszcza Borecka, Diabla Góra ^a ..	4,25	4,40	4,66	6,00	4,92	5,22	5,30	5,30	5,30	4,89	4,77	4,62
Warszawy-Bielany	4,44	4,72	4,70	7,00	5,28	5,34	5,44	5,83	6,46	5,04	4,71	4,96
Jarczew	4,64	4,71	4,95	5,70	5,18	5,33	5,17	5,22	6,59	4,87	5,21	4,9
Śnieżka	4,57	4,78	4,53	4,20	4,55	4,60	4,88	4,77	4,72	4,63	4,51	4,52
WYSOKOŚĆ OPADU w mm <i>HEIGHT OF PRECIPITATION in mm</i>												
Łeba.....	24,5	38,5	38,4	5,0	59,8	53,0	129,3	83,5	59,7	97,5	47,0	45,5
Puszcza Borecka, Diabla Góra ..	79,6	42,6	79,2	52,5	61,4	57,6	61,9	126,1	32,1	69,9	53,5	44,4
Warszawy-Bielany	22,7	40,0	46,8	5,1	71,7	100,1	96,3	50,0	13,8	83,4	58,5	55,1
Jarczew	23,4	31,8	74,8	5,6	70,6	159,4	55,9	73,0	20,3	85,7	39,1	50,5
Śnieżka	67,7	132,9	121,8	3,5	112,4	189,5	181,7	59,9	40,3	146,6	62,5	89,6
LICZBA DNI Z OPADEM ≥ 0,1 mm <i>NUMBER OF DAYS WITH PRECIPITATION ≥ 0,1 MM</i>												
Łeba.....	16	19	17	2	14	19	20	10	14	21	19	16
Puszcza Borecka, Diabla Góra ..	18	17	18	2	10	20	14	10	10	18	21	16
Warszawy-Bielany	17	16	18	4	15	23	15	9	6	24	16	17
Jarczew	17	16	20	3	16	22	15	10	7	19	16	18
Śnieżka	19	24	26	6	20	26	19	14	19	26	23	30

^a Pomiar pH na stacji po pobraniu próbek.

Ź r ó ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska z badań prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, uzyskane przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej oraz Instytut Ochrony Środowiska, finansowane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

^a Measurement of pH in the station after a sample is taken.

S o u r c e: data of the Inspectorate for Environmental Protection derived from research conducted as a part of the National Environment Monitoring by the Institute of Meteorology and Water Management and by the Institute of Environmental Protection funded by the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

**TABL.45(180). MOKRA DEPOZYCJA SIARKI, AZOTU I JONÓW WODORU W REJONACH MONITORINGU TŁA
ZANIECZYSZCZENIA ATMOSFERY ORAZ W AGLOMERACJI MIEJSKO-PRZEMYSŁOWEJ
WET DEPOSITIONS OF SULPHUR, NITROGEN AND HYDROGEN IONS IN THE BACKGROUND AIR POLLUTION
MONITORING AREAS AS WELL AS IN URBAN-INDUSTRIAL AGGLOMERATION**

PUNKTY POMIAROWE MEASUREMENT POINTS	1995	2000	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
SIARKA SIARCZANOWA (S-SO₄²⁻) w g/m² SULPHATE SULPHUR (SO₄²⁻) (S-SO₄²⁻) in g/m²										
Łeba.....	0,50	0,34	0,39	0,30	0,36	0,27	0,27	0,30	0,29	0,24
Puszcza Borecka, Diabla Góra	0,59	0,35	0,36	0,26	0,38	0,35	0,37	0,44	0,38	0,29
Warszawa-Bielany.....	0,72	0,59	0,43	0,40	0,54	0,37	0,43	0,54	0,45	0,39
Jarczew.....	0,64	0,48	0,37	0,32	0,42	0,34	0,31	0,44	0,42	0,38
Śnieżka.....	2,19	0,71	0,94	0,64	0,79	0,89	1,04	1,07	0,89	1,06
AZOT AZOTANOWY (N-NO₃⁻) w g/m² NITRATE NITROGEN (N-NO₃⁻) in g/m²										
Łeba.....	0,29	0,30	0,33	0,24	0,33	0,24	0,26	0,30	0,30	0,22
Puszcza Borecka, Diabla Góra	0,32	0,26	0,28	0,20	0,30	0,29	0,25	0,37	0,33	0,28
Warszawa-Bielany.....	0,30	0,30	0,26	0,24	0,33	0,25	0,269	0,37	0,29	0,28
Jarczew.....	0,30	0,29	0,25	0,21	0,28	0,22	0,21	0,28	0,28	0,27
Śnieżka.....	1,10	1,11	1,08	0,78	0,83	0,92	0,99	0,94	0,76	0,77
AZOT AMONOWY (N-NH₄⁺) w g/m² AMMONIUM NITROGEN (N-NH₄⁺) in g/m²										
Łeba.....	0,28	0,30	0,36	0,26	0,31	0,23	0,28	0,29	0,28	0,21
Puszcza Borecka, Diabla Góra	0,55	0,31	0,33	0,25	0,35	0,34	0,30	0,43	0,34	0,29
Warszawa-Bielany.....	0,38	0,45	0,35	0,34	0,49	0,35	0,39	0,52	0,40	0,37
Jarczew.....	0,39	0,42	0,37	0,34	0,40	0,35	0,30	0,45	0,44	0,43
Śnieżka.....	1,23	0,47	0,52	0,35	0,39	0,45	0,49	0,48	0,49	0,57
JONY WODORU (H⁺) w mg/m² HYDROGEN IONS (H⁺) in mg/m²										
Łeba.....	19,9	13,6	15,6	11,0	17,6	12,6	10,8	15,6	13,9	8,6
Puszcza Borecka, Diabla Góra	24,0	20,4	10,7	9,0	14,1	11,5	9,4	11,1	13,2	10,3
Warszawa-Bielany.....	18,6	11,0	7,5	8,3	10,9	10,1	8,2	8,8	7,1	6,3
Jarczew.....	21,0	14,3	10,3	7,0	13,7	11,4	10,3	11,0	9,4	6,1
Śnieżka.....	72,3	35,7	33,3	17,8	29,4	34,2	36,7	42,2	30,8	28,0

Ź r ó ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska z badań prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, uzyskane przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej oraz Instytut Ochrony Środowiska, finansowane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Inspectorate for Environmental Protection derived from research conducted as a part of the National Environment Monitoring by the Institute of Meteorology and Water Management and by the Institute of Environmental Protection funded by the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL.46(181). ŚREDNIE ROCZNE STĘŻENIE PYŁU, DWUTLENKU SIARKI I DWUTLENKU AZOTU NA TERENIE UZDROWISK W 2009 R.
AVERAGE ANNUAL CONCENTRATION OF PARTICULATES, SULPHUR DIOXIDE AND NITROGEN DIOXIDE IN HEALTH RESORTS IN 2009

UZDROWISKA HEALTH RESORTS	Pył Particulates			Dwutlenek siarki Sulphur dioxide	Dwutlenek azotu Nitrogen dioxide
	ogółem total	R ^a	PM ₁₀		
	w µg /m ³ in µg /m ³				
Cieplice	-	-	26,0	-	-
Inowrocław Zdrój	-	-	20,1	0,9	16,3
Wieniec Zdrój	-	11,2	-	0,8	9,1
Nalęczów	-	11,9	-	2,2	21,6
Krasnobród	-	8,1	-	3,6	-
Swoszowice	-	29,8	-	24,7	26,4
Krynica	-	8,1	-	0,8	14,4
Muszyna	-	14,4	-	1,5	14,7
Iwonicz Zdrój	-	3,1	22,0	3,8	7,9
Rymanów Zdrój	-	4,9	-	3,8	9,3
Czarna	-	2,0	-	4,7	5,4
Polańczyk	-	3,0	-	3,2	6,3
Horyniec Zdrój	-	8,0	-	2,8	13,4
Sopot	-	7,4	-	2,6	24,3
Ustka	-	9,6	-	1,2	14,0
Łeba	-	7,8	-	7,6	9,2
Jastrzębie Zdrój	37,8	-	32,3	-	-
Busko Zdrój	-	2,1	-	3,1	16,4
Kołobrzeg	-	-	-	-	7,8
Kamień Pomorski	-	-	-	-	4,7

^a Pył zawieszony badany metodą reflektometryczną.

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Sanitarnego opracowane w Narodowym Instytucie Zdrowia Publicznego – Państwowym Zakładzie Higieny.

^a Suspended particulates researched by the reflectometric measurement method.

Source: data of the Chief Sanitary Inspectorate compiled in the National Institute of Public Health – National Institute of Hygiene.

TABL. 47(182) POWAŻNE AWARIE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
MAJOR ACCIDENTS BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Potencjalni sprawcy poważnych awarii Potential initiators of major accidents				Przypadki wystąpienia poważnych awarii ^a Cases of major accidents ^a
	ogółem (stan w dniu 31 XII) total (as of 31 XII)	w tym of which			
		zakłady plants		pozostali other	
		dużego ryzyka with high risk	zwiększonego ryzyka with increased risk		
POLSKA	1187	167	193	827	143
<i>POLAND</i>					
Dolnośląskie	80	16	19	45	17
Kujawsko – pomorskie	91	13	6	72	20
Lubelskie	82	13	7	62	8
Lubuskie	14	4	4	6	1
Łódzkie	84	6	15	63	1
Małopolskie	86	12	7	67	11
Mazowieckie	142	13	34	95	18
Opolskie	41	8	8	25	6
Podkarpackie	75	13	11	51	3
Podlaskie	48	9	6	33	9
Pomorskie	51	11	11	29	10
Śląskie	107	15	24	68	9
Świętokrzyskie	18	7	5	6	3
Warmińsko-mazurskie	74	3	7	64	6
Wielkopolskie	123	13	20	90	8
Zachodniopomorskie	71	11	9	51	13

^a Odpowiadające definicji zawartej w art. 3 pkt. 23 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.).

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

^a Corresponding to the definition in art. 3 point 23 of the Act of 27 April 2001 – Environmental Protection Law (Journal of Laws of 2008 No. 25, item 150, as amended).

Source: data of the Inspectorate for Environmental Protection.

TABL. 48(183). PRZYKŁADY POWAŻNYCH AWARII ^a WEDŁUG ŹRÓDEŁ I WOJEWÓDZTW W 2009 R.
EXAMPLES OF MAJOR ACCIDENTS ^a BY SOURCES AND VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Miejscowość i gmina Locality and gmina	Źródło/miejsce awarii Source/place of accident	Rodzaj awarii Type of accident	Skutki poważnych awarii Results of major accidents	Rodzaj (ilość) Zanieczyszczeń Type (quantity) of pollutants	Ofiary awarii Victims of accidents	
						ogółem total	śmier- telne fatal
Dolnośląskie	Kąty Wrocławskie	zakład nie ujęty w rejestrze facility is not included in the register	emisja emission	ewakuacja osób ze strefy zagrożenia evacuation of persons from the danger zone	fosforowodór Phosphane	-	-
Kujawsko-Pomorskie...	Solec Kujawski	zakład ujęty w rejestrze facility is included in the register	wybuch explosion	poszkodowani victims	acetylen acetylene	6	-
	Dąbrowa Chelmińska	zakład nie ujęty w rejestrze facility is not included in the register	emisja emission	poszkodowani victims	opary kwasu azotowego nitric acid vapor	17	-
Małopolskie	Inwałd, gmina Andrychów	transport drogowy road transport	zagrożenie wybuchem lub pożarem threat of explosion or fire	ewakuacja osób ze strefy zagrożenia evacuation of persons from the danger zone	propan-butan propane-butane	-	-
Mazowieckie	Łomianki	ujęcie wody water intake	emisja emission	zanieczyszczenie wód podziemnych underground water contamination	tri-, tetra- chloroetylen tri-, tetra- chloroethylene	-	-
Podlaskie	Supraśl	transport rurociągowy pipeline transport	emisja emission	odcięcie dopływu gazu i energii elektrycznej dla miasta shut off the gas and electricity for the city	gaz ziemny natural gas	-	-
Śląskie	Jaworzno	obiekt użyteczności publicznej public object	emisja emission	poszkodowani victims	chlor chlorine	12	-
Zachodniopomorskie ...	Buniewice/ /Chrzążczewo gmina Kamień Pomorski	transport rurociągowy pipeline transport	emisja emission	zanieczyszczenie gruntu na obszarze krajobrazu chronionego contamination of soil in the area of protected landscape	ropa naftowa petroleum	-	-

^a Spełniają kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2003 r. Nr 5, poz. 58).

Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

^a Meet the criteria defined in the decree of the Minister of Environment of 30 December 2002 on major accidents covered with the duty of reporting them to the Central Inspectorate for Environmental Protection (Journal of Laws of 2003 No. 5, item 58).

S o u r c e: data of the Inspectorate for Environmental Protection.

TABL.49(184). DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKICH INSPEKTORATÓW OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE OCHRONY POWIETRZA
ACTIVITY OF THE VOIVODSHIP INSPECTORATES FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION IN THE SCOPE OF AIR PROTECTION

WOJEWÓDZTWA VOIVODHIPS	Stanowiska pomiarowe monitoringu jakości powietrza ^a <i>Air quality monitoring sites^a</i>							Stacje monitoringu chemizmu opadów atmosferycznych ^a <i>Monitoring of atmospheric precipitation chemism^a</i>		
	metody aspiracyjne <i>aspiratory methods</i>		z tego: <i>of which:</i>				metody pasywne <i>passive methods</i>			
			stanowiska automatyczne <i>automatic sites</i>		stanowiska manualne <i>manual sites</i>					
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
POLSKA	1370	1517	791	801	579	716	2122	1735	32	29
POLAND										
Dolnośląskie	144	206	84	102	60	104	90	78	7	7
Kujawsko-pomorskie.....	214	174	143	100	71	74	812	453	1	1
Lubelskie	100	81	22	19	78	62	-	-	4	1
Lubuskie	51	56	37	42	14	14	-	-	2	2
Łódzkie	71	96	59	62	12	34	496	488	2	2
Małopolskie	109	137	64	75	45	62	64	68	2	2
Mazowieckie	103	106	73	76	30	30	22	22	1	1
Opolskie	36	49	13	26	23	23	103	105	-	-
Podkarpackie	93	97	29	28	64	69	38	45	1	1
Podlaskie	28	31	27	21	1	10	-	-	2	2
Pomorskie	42	64	6	11	36	53	204	195	3	3
Śląskie	185	216	103	106	82	110	147	133	2	2
Świętokrzyskie	26	26	7	7	19	19	-	-	1	1
Warmińsko-mazurskie....	45	51	45	45	-	6	-	-	1	1
Wielkopolskie.....	75	76	47	47	28	29	78	78	2	2
Zachodniopomorskie.....	48	51	32	34	16	17	68	70	1	1

^a Dane z 2008 i 2009 r. nieporównywalne z latami wcześniejszymi ze względu na zmianę definicji stanowiska pomiarowego, za 2008 r. dane zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji. Patrz „Uwagi metodyczne” do działu.

^a Data from 2008 and 2009 are not comparable to the previous years due to change of monitoring site definition, in 2008 data changed in relation to the data published in the previous edition. "Methodological notes" to the chapter.

TABL.49(184). DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKICH INSPEKTORATÓW OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE OCHRONY POWIETRZA (cd.)
ACTIVITY OF THE VOIVODSHIP INSPECTORATES FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION IN THE SCOPE OF AIR PROTECTION (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODHIPS	Pobrane próbki pierwotne <i>Original samples taken</i>							
	ogółem <i>total</i>		z tego w ramach: <i>of which within:</i>					
			monitoringu <i>monitoring</i>		kontroli <i>inspection</i>		w ramach prac własnych i pozostałych ^a <i>within own and other works^a</i>	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
POLSKA	302626	311994	291259	302627	2281	1736	9086	7630
POLAND								
Dolnośląskie	34312	35089	34162	34859	48	22	102	208
Kujawsko-pomorskie.....	26761	21477	25419	20276	283	278	1059	922
Lubelskie	12870	9311	12531	8977	78	47	261	287
Lubuskie	11652	10483	11402	10376	193	46	57	61
Łódzkie	49652	49510	47656	47771	233	136	1763	1603
Małopolskie	18402	20475	16779	19174	114	24	1509	1277
Mazowieckie	27595	33635	26893	33048	156	290	546	297
Opolskie	5901	6111	5901	6111	-	-	-	-
Podkarpackie	10230	17088	8871	16614	54	90	1305	384
Podlaskie	9678	7635	9483	7382	92	52	103	201
Pomorskie	10185	9849	9954	9705	7	29	224	115
Śląskie	38470	43843	37844	43306	438	298	188	239
Świętokrzyskie	4080	3381	3910	3357	17	2	153	22
Warmińsko-mazurskie....	13403	14439	13147	14279	2	-	254	160
Wielkopolskie.....	20737	20633	19482	19109	-	-	1255	1524
Zachodniopomorskie.....	8698	9035	7825	8283	566	422	307	330

^a Prace zlecone (inne niż monitoring) i prace własne prowadzone w laboratoriach.

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

^a Commissioned works (other than monitoring) and own works conducted in the laboratories.

Source: data of the Inspection for Environmental Protection.

TABL.49(184). DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKICH INSPEKTORATÓW OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE OCHRONY POWIETRZA (dok.)
ACTIVITY OF THE VOIVODSHIP INSPECTORATES FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION IN THE SCOPE OF AIR PROTECTION (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODHIPS	Liczba wykonanych oznaczeń Number of markings conducted									
	ogółem grand total	w ramach monitoringu within monitoring			w ramach kontroli within inspection			w ramach prac własnych i pozostałych ^a within own and other works ^a		
		ogółem total	z tego wskaźników: of which indicators:		ogółem total	z tego wskaźników: of which indicators:		ogółem total	z tego wskaźników: of which indicators:	
			fizyko- chemi- cznych physicoche- mical	bakte- rio- logicz- nych bacterio- logical		fizyko- chemi- cznych physicoc- hemical	bakte- rio- logicz- nych bacterio- logical		fizyko- chemi- cznych physic- chemi- cal	bakte- rio- logicz- nych bacterio- logical
2008										
POLSKA	626021	565773	565269	504	7560	7560	-	52688	52566	122
POLAND										
Dolnośląskie	84011	79205	79205	-	332	332	-	4474	4474	-
Kujawsko-pomorskie.....	59775	57162	56658	504	426	426	-	2187	2163	24
Lubelskie	28289	25548	25548	-	191	191	-	2550	2550	-
Lubuskie	29867	28892	28892	-	807	807	-	168	168	-
Łódzkie.....	73309	57648	57648	-	1137	1137	-	14524	14524	-
Małopolskie	41190	35348	35348	-	1740	1740	-	4102	4102	-
Mazowieckie	62180	59274	59274	-	613	613	-	2293	2293	-
Opolskie	17874	17493	17493	-	-	-	-	381	381	-
Podkarpackie	30014	21458	21458	-	183	183	-	8373	8275	98
Podlaskie	18022	17247	17247	-	288	288	-	487	487	-
Pomorskie.....	13348	12970	12970	-	7	7	-	371	371	-
Śląskie	81554	77685	77685	-	815	815	-	3054	3054	-
Świętokrzyskie	4344	4174	4174	-	17	17	-	153	153	-
Warmińsko-mazurskie....	25370	24645	24645	-	5	5	-	720	720	-
Wielkopolskie.....	25291	22604	22604	-	-	-	-	2687	2687	-
Zachodniopomorskie	31583	24420	24420	-	999	999	-	6164	6164	-
2009										
POLSKA	625132	576775	575977	798	6314	6261	53	42042	42018	24
POLAND										
Dolnośląskie	81938	75402	75402	-	300	300	-	6236	6236	-
Kujawsko-pomorskie.....	52056	49884	49086	798	371	371	-	1800	1800	-
Lubelskie	22712	20309	20309	-	124	124	-	2279	2255	24
Lubuskie	27809	27487	27487	-	179	179	-	143	143	-
Łódzkie.....	74293	63880	63880	-	2065	2065	-	8348	8348	-
Małopolskie	42301	37795	37795	-	522	522	-	3984	3984	-
Mazowieckie	64741	61680	61680	-	971	971	-	2090	2090	-
Opolskie	21668	21269	21269	-	-	-	-	399	399	-
Podkarpackie	36617	32842	32842	-	344	291	53	3431	3431	-
Podlaskie	13451	12854	12854	-	147	147	-	450	450	-
Pomorskie.....	18683	18193	18193	-	85	85	-	405	405	-
Śląskie	75461	74239	74239	-	388	388	-	834	834	-
Świętokrzyskie	3685	3621	3621	-	8	8	-	56	56	-
Warmińsko-mazurskie....	28484	27981	27981	-	-	-	-	503	503	-
Wielkopolskie.....	30551	25259	25259	-	-	-	-	5292	5292	-
Zachodniopomorskie	30682	24080	24080	-	810	810	-	5792	5792	-

^a Prace zlecone (inne niż monitoring) i prace własne prowadzone w laboratoriach.

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

^a Commissioned works (other than monitoring) and own works conducted in the laboratories.

Source: data of the Inspection for Environmental Protection.

Dział 5. OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ

Uwagi metodyczne

W dziale zawarto statystyczną charakterystykę zagadnień dotyczących obszarów, obiektów, gatunków roślin i zwierząt objętych ochroną prawną, organizmów genetycznie zmodyfikowanych, stanu zasobów leśnych oraz zagrożeń i ochrony środowiska leśnego, a także terenów zieleni, parków i ogrodów historycznych oraz rodzinnych ogrodów działkowych.

Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów; roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową; zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia; siedlisk przyrodniczych; siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt; krajobrazu; zieleni w miastach i wsiach; zadrzewień.

Różnorodność biologiczna (bioróżnorodność) to zróżnicowanie żywych organizmów występujących w ekosystemach, w obrębie gatunku i między gatunkami oraz zróżnicowanie ekosystemów.

Ochrona krajobrazowa oznacza zachowanie cech charakterystycznych danego krajobrazu.

Ochrona ścisła oznacza całkowite i trwałe zaniechanie bezpośredniej ingerencji człowieka w stan ekosystemów, tworów i składników przyrody oraz w przebieg procesów przyrodniczych na obszarach objętych ochroną, a w przypadku gatunków – całoroczną ochronę należących do nich osobników i stadiów ich rozwoju.

Ochrona częściowa oznacza ochronę gatunków roślin, zwierząt i grzybów dopuszczającą możliwość redukcji liczebności populacji oraz pozyskiwania osobników tych gatunków lub ich części.

Otulina to strefa ochronna granicząca z formą ochrony przyrody i wyznaczona indywidualnie dla formy ochrony przyrody w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka.

Formami ochrony przyrody są:

- parki narodowe;
- rezerваты przyrody;
- parki krajobrazowe;
- obszary chronionego krajobrazu;
- obszary Natura 2000;
- pomniki przyrody;
- stanowiska dokumentacyjne;
- użytki ekologiczne;
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe;
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Park narodowy obejmuje obszar wyróżniający się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na którym ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe. Park narodowy tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk: przyrodniczych, roślin, zwierząt lub grzybów. Utworzenie parku narodowego, zmiana jego granic lub likwidacja następuje w drodze rozporządzenia Rady Ministrów. Nadzór nad parkami narodowymi sprawuje minister właściwy do spraw środowiska.

Polska przyjęła definicję parku narodowego określoną na X (w New Delhi w 1969 roku) i XI (w Beuff w 1972 roku) Ogólnym Zgromadzeniu Światowej Unii Ochrony Przyrody i Jej Zasobów (IUCN - WCU). Stąd wszystkie polskie parki narodowe, jako odpowiadające wymogom IUCN znalazły się na jej liście, w tym 15 uzyskało II kategorię, 5 najmłodszych parków (Biebrzański, Bory Tucholskie, Gór Stołowych, Narwiański i Magurski) nie było jeszcze przez IUCN – WCU klasyfikowane, a 2 parki uzyskały V kategorię (Ojcowski i Wigierski).

Ponadto 8 parków narodowych UNESCO wpisało na listę rezerwatów biosfery (Babiogórski, Białowiecki, Bieszczadzki, Kampinoski, Karkonoski, Poleski, Słowiński, Tatrzański), w tym 1 (Białowiecki) został uznany przez UNESCO za obiekt dziedzictwa światowego. Również 7 parków (Biebrzański, Narwiański, Karkonoski, Poleski, Ujście Warty, Słowiński i Wigierski) objętych zostało konwencją RAMSAR (Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego).

Dane za 2009 rok dotyczące powierzchni Wolińskiego Parku Narodowego pochodzące z badania GUS różnią się od danych z Ministerstwa Środowiska, różnica danych wynika z wyłączenia powierzchni Zatoki Pomorskiej z badań GUS.

Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi. Uznanie obszaru za rezerwat następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

W zestawieniach tabelarycznych przyjęto klasyfikację rezerwatów zgodnie z dotychczas stosowanym ich podziałem na 9 typów, opracowanym przez Z. Czubińskiego.

Park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Utworzenie parku krajobrazowego lub powiększenie jego obszaru następuje w drodze uchwały sejmiku województwa.

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały sejmiku województwa.

Sieć obszarów Natura 2000 to spójna funkcjonalnie europejska sieć ekologiczna, tworzona w celu zachowania siedlisk przyrodniczych oraz gatunków ważnych dla Wspólnoty Europejskiej. Obowiązek podjęcia takich działań wynika z postanowień Konwencji o różnorodności biologicznej przyjętej w dniu 5 czerwca 1992 r. w Rio de Janeiro (tzw. Konwencja z Rio). Podstawą prawną tworzenia sieci Natura 2000 są dwa akty prawne: Dyrektywa Rady 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 roku: w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (zwana Dyrektywą Ptasią) oraz Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (zwana Dyrektywą Siedliskową). Przewidują one stworzenie systemu obszarów połączonych korytarzami ekologicznymi, czyli fragmentami krajobrazu zagospodarowanymi w sposób umożliwiający migrację, rozprzestrzenianie i wymianę puli genetycznej gatunków. Zadaniem sieci jest utrzymanie różnorodności biologicznej przez ochronę nie tylko najcenniejszych i najrzadszych elementów przyrody, ale też najbardziej typowych, wciąż jeszcze powszechnych układów przyrodniczych charakterystycznych dla regionów biogeograficznych (np. alpejskiego, atlantyckiego, kontynentalnego). Jej tworzenie jest obowiązkiem każdego kraju członkowskiego UE a wybór sposobu ochrony poszczególnych elementów sieci pozostawia się danemu państwu.

Sieć obszarów Natura 2000 obejmuje:

Obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) to obszary wyznaczone, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, w celu ochrony populacji dziko występujących gatunków ptaków, w granicach których ptaki mają korzystne warunki bytowania w ciągu całego życia, w dowolnym jego okresie albo stadium rozwoju.

Specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO) to obszary wyznaczone, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych lub populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin lub zwierząt w celu odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony gatunków.

Obszar Natura 2000 może obejmować swym zasięgiem część lub całość obszarów i obiektów objętych innymi formami przyrody. Wyznaczenie obszaru Natura 2000, zmiana jego granic lub likwidacja następuje w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa, ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi oraz z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej.

Dotychczas zostało wyznaczonych 141 obszarów specjalnej ochrony ptaków (OSO) (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie Obszarów Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229, poz. 2313 z późn. zm.) oraz 823 specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO). Są to dane przekazane 29 października 2009 r. przez Rząd Polski do Komisji Europejskiej.

Dane za 2009 rok dotyczące powierzchni OSO i SOO dla Polski „ogółem” różnią się od powierzchni obszarów OSO i SOO pochodzącej z sumowania powierzchni województw. Różnica danych jest wynikiem różnych analiz powyższych obszarów.

Bezwzględna powierzchnia przekazana do Komisji Europejskiej OSO wynosi 5511820 ha, a dla SOO 3791956 ha i jest wynikiem analiz przestrzennych w oprogramowaniu należącym do systemów informacji przestrzennej.

Natomiast powierzchnie OSO 4863011 ha i SOO 3431858 ha pochodzą z sumy powierzchni względem granic administracyjnych województw. W momencie, gdy do analiz wykorzystuje się warstwy pochodzące z dwóch różnych źródeł (w tym wypadku granice administracyjne państwa i granice Natura 2000) mogą pojawić się mikro-nieścisłości wynikające z niedoskonałości danych, które mogą ujawnić się podczas ich przetwarzania.

Prace nad doprecyzowaniem przebiegu granic wyznaczonych obszarów Natura 2000 nadal trwają, dlatego powierzchnie wyznaczonych obszarów mogą w przyszłości ulec zmianie.

Dane z zakresu form ochrony przyrody dotyczą stanu w dniu 31 XII.

System Monitoringu Ptaków realizowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska pochodzi z materiałów do raportu dla Komisji Europejskiej z wdrażania Dyrektywy Ptasiej w Polsce w latach 2006-2008 w części dotyczącej monitoringu, sporządzanego raz na 3 lata. Dane zgromadzone w ramach ww. systemu pozwalają na oszacowanie średniego rocznego tempa zmian liczebności populacji dla 111 gatunków ptaków lęgowych, w oparciu o 8-letnie (w kilku przypadkach 7- lub 6-letnie) serie pomiarowe. Analogiczny parametr, szacujący tempo zmian wielkości zasiedlonego arealu (rozpowszechnienia) został oszacowany dla 122 gatunków. Dla pozostałych 121 gatunków lęgowych trendy nie zostały określone, z uwagi na jedną z niżej podanych przyczyn:

- są to gatunki zbyt rzadko notowane w granicach powierzchni próbnych, co nie pozwala na uzyskanie wiarygodnych (wystarczająco precyzyjnych) oszacowań wskaźników rocznych;
- ich populacje były monitorowane dopiero od roku 2007, co nie pozwala jeszcze na określanie trendów;
- ich populacje nie zostały objęte obecnie realizowanym systemem monitoringu.

W obu przypadkach oszacowania trendów mają postać średniego rocznego tempa zmian stosownego parametru (liczebności lub rozpowszechnienia), obliczanego jako współczynnik λ (lambda) stosownego modelu wykładniczego

$$N_t = \lambda * N_{t-1}$$

dopasowanego do 8-letniej serii pomiarów. Jako takie, mierzą one stosunek wielkości danego parametru N (liczebności, względnie rozpowszechnienia) w roku bieżącym (t) do wartości w roku ubiegłym ($t - 1$). Wartości λ mniejsze od 1.00 mówią o spadku liczebności lub zmniejszaniu arealu występowania, a wartości większe od 1.00 świadczą o wzroście liczebności lub ekspansji terytorialnej, np. w przypadku trendu liczebności wynoszącego 0.97, populacja zmniejszała się w tempie 3% rocznie, zaś populacja rosnąca w tempie 5% rocznie ma stosowną wartość trendu równą 1.05. Różna liczba gatunków z oszacowaniami trendu liczebności i rozpowszechnienia wynika z zakresu zmienności tych parametrów w dostępnych danych, określających możliwości uzyskania wiarygodnych ocen. Zmienność rozpowszechnienia jest z reguły mniejsza niż wskaźnika liczebności, co pozwala w większej liczbie przypadków uzyskać zadowalające oszacowania tendencji wieloletniej.

Wskaźnik liczebności pospolitych ptaków krajobrazu rolniczego (FBI – Farmland Bird Index) jest zagregowanym indeksem liczebności populacji wybranej grupy ptaków lęgowych, które są charakterystyczne dla krajobrazu rolniczego. Wskaźnik powstał poprzez sumowanie informacji o indeksach liczebności 23 gatunków składowych. Listę tę tworzą: potrzaszcz, skowronek, świergotek łąkowy, makolągwa, bocian biały, gawron, trznadel, ortolan, pustułka, dzierlatka, dymówka, gąsiorek, rycyk, pliszka żółta, mazurek, pokląskwa, kłaskawka, kulczyk, turkawka, szpak, cierniówka, dudek oraz czajka. Dane o tych gatunkach są agregowane zarówno w skali poszczególnych krajów, jak i na poziomie międzynarodowym dostarczając informacji o generalnych zmianach zachodzących w skali całej Europy, w szczególności UE. Są one prezentowane przez Biuro Statystyczne Unii Europejskiej (Eurostat). Posługiwanie się indeksem agregującym dane o liczebności wielu gatunków pozwala na uzyskanie obrazu tendencji zmian w zgrupowaniu ptaków krajobrazu rolniczego, a tym samym odzwierciedla wielkoskalowe zmiany w krajobrazie rolniczym.

W 2004 roku Komisja Europejska zatwierdziła FBI jako jeden ze wskaźników strukturalnych UE (w dziale „Środowisko”) mierzących postęp krajów członkowskich we wdrażaniu Strategii Lizbońskiej (program gospodarczo – społeczny UE przyjęty przez Radę Europejską na posiedzeniu w Lizbonie w 2000 r.).

Wskaźnik został opracowany na podstawie danych gromadzonych w ramach programu Monitoringu Pospolitych Ptaków Lęgowych (MPPL) organizowanego przez Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków od roku 2000. Wartość wskaźnika w 2000 r. przyjęto jako 1 (100%). Przy obliczaniu wskaźników nie uwzględniono danych dla gawrona głównie z uwagi na niewystarczające dane o liczebności polskich populacji tego gatunku.

W roku 2007 MPPL został włączony do Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

Ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy.

Stanowiskami dokumentacyjnymi są niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych. Stanowiskami dokumentacyjnymi mogą być także miejsca występowania kopalnych szczątków roślin lub zwierząt.

Ustanowienie stanowiska dokumentacyjnego następuje w drodze uchwały rady gminy.

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Ustanowienie użytku ekologicznego następuje w drodze uchwały rady gminy.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Ustanowienie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego następuje w drodze uchwały rady gminy.

Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk, gatunków rzadko występujących, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie umów międzynarodowych, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej. Ochronę gatunkową roślin i zwierząt wprowadza się w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa. Rozporządzenie to określa listę gatunków objętych ochroną, sposoby wykonywania ochrony oraz stosowane ograniczenia, zakazy i nakazy przewidziane odpowiednimi przepisami. Decyzje dotyczące ochrony gatunkowej mogą być podjęte także zarządzeniem regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Zagrożenie roślin przedstawiono według kategorii "Polskiej Czerwonej Księgi Roślin – paprotniki i rośliny kwiatowe", która opiera się na klasyfikacji zagrożeń wprowadzonej w 1994 roku przez Światową Unię Ochrony Przyrody (IUCN). Przypisanie taksonu do danej kategorii zagrożenia oparte jest na szczegółowych kryteriach jakościowych i ilościowych. Klasyfikacja wyróżnia następujące kategorie:

1. Taksony **wymarłe i prawdopodobnie wymarłe**, które mogą być zakwalifikowane do jednej z dwóch kategorii:
  - gatunki całkowicie wymarłe (EX)
  - gatunki wymarłe w warunkach naturalnych (EW)
 } należą tu gatunki, które utraciły wszystkie naturalne stanowiska na terenie Polski.
2. Grupa taksonów **wysokiego ryzyka** obejmuje:
  - gatunki krytycznie zagrożone (CR) – należą tu rośliny o bardzo izolowanych, często reliktowych stanowiskach. Wiele gatunków zaliczonych do tej kategorii ma w Polsce nieliczne stanowiska leżące na krańcach ich zasięgu. Ta grupa roślin wymaga szczególnej opieki; niekiedy konieczna jest ochrona czynna.
  - gatunki zagrożone (EN) – gatunki, które zwykle mają w Polsce jeszcze dość liczne stanowiska, ale stają się coraz rzadsze, głównie na skutek utraty siedlisk. Dalsza egzystencja roślin z tej grupy jest w zasadniczym stopniu uzależniona od zachowania ich siedlisk.
  - gatunki narażone (VU) – wymagają one obserwacji ze strony botaników i służb ochrony przyrody, aby w porę móc podjąć działania zabezpieczające, gdyby okazało się, że stopień ich zagrożenia wzrasta.
3. Gatunki **niższego ryzyka (LR)**.
4. Gatunki, których stopień zagrożenia jest trudny do określenia z powodu **braku dostatecznej informacji (DD)** – gatunki te wymagają dalszych obserwacji, aby można ocenić ich status.

Zagrożenie zwierząt przedstawiono według kategorii "Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt – kręgowce". Przyjęta w niej klasyfikacja wyróżnia następujące kategorie:

Gatunki całkowicie wymarłe (EX), które na obszarze państwa polskiego utrzymały się najdłużej i miały tu swe ostatnie (tur) lub jedno z ostatnich ostoi na świecie (tarpan).

Gatunki zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe (EXP), których występowania w Polsce nie potwierdzono mniej więcej od półwiecza (np. norka europejska, jesiotr zachodni), lub które były notowane jeszcze później, ale nie ma wątpliwości, że co najmniej od dekady wygasły w kraju ich ostatnie stanowiska i wyginęły ostatnie rozmnażające się osobniki (np. suseł moręgowany, drop). Kategoria ta nie uwzględnia prób hodowli w ogrodach zoologicznych lub innych krajowych ośrodkach nie włączonych do programów restytucji.

Gatunki skrajnie zagrożone (CR), których liczebność w stanie dzikim zmalała w kraju do poziomu krytycznego (tj. rzędu wielkości od jednostek do setek osobników), bądźż takie, których tempo zanikania (w sensie liczebności i/lub areału) mieści się w odpowiedniej skali wartości przyjętej przez IUCN. Uratowanie gatunków należących do tej kategorii zagrożeń jest raczej niemożliwe bez specjalnej aktywnej ochrony, skierowanej również na usuwanie przyczyn wymierania. Typowe przykłady: orlik grubodzioby, kraska, wąż Eskulapa.

Gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone (EN) wyginieciem w kraju ze względu na małą populację (mniej więcej na poziomie lub poniżej populacji minimalnej zdolnej do przeżycia), porozrywany zasięg i/lub niepokojące tempo zanikania populacji (w sensie liczebności i/lub areału). Zaliczone tu taksony w niedalekiej przyszłości mogą się znaleźć w kategorii CR, jeśli nadal będą oddziaływać czynniki powodujące ich zanikanie. Typowe przykłady: suseł perełkowany, cietrzew, strzebla błotna.

Gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginiecie (VU) ze względu na postępujący spadek liczebności populacji (choćby tylko lokalny), straty siedliskowe lub nadmierną eksploatację; zanotowany lub prognozowany dla tych gatunków proces zanikania jest jednak odpowiednio wolniejszy niż dla taksonów poprzednich kategorii. Do kategorii tej mogą należeć gatunki, których populacje są jeszcze stosunkowo liczne, ale niemające dobrych perspektyw rozwoju. Ich dalszy regres może nasilać się, jeśli nie zostaną usunięte przyczyny zagrożenia. Typowe przykłady: sowa błotna, wodniczka, gniewosz.

Gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia (NT) – to gatunki, które nie kwalifikują się jeszcze do kategorii taksonów bezpośrednio zagrożonych, chociaż przejawiają oznaki spadku populacyjnego i wymagają specjalnego nadzoru. W wyniku nasilenia się niekorzystnych czynników mogą one w niedalekiej przyszłości znaleźć się w kategorii gatunków zagrożonych (VU). Typowe przykłady: ryś, podróżniczek, piskorz.

Gatunki w kraju nie wykazujące na razie regresu populacyjnego i nie należące do zbyt rzadkich, a nawet lokalnie i/lub czasowo zwiększające swój stan posiadania, a także takie, które reprezentowane są przez populacje marginalne, ledwie zaznaczające się i nietrwale (**LC**). Ich obecność w Księdze wynika jednak ze spełnienia przez nie przynajmniej jednego z następujących warunków:

- a) niejasna lub zła sytuacja gatunku w otoczeniu Polski,
- b) gatunek jest reprezentowany przez słabe populacje brzeżne i wyspowe, ale poza krajem jeszcze dość bezpieczny,
- c) w Polsce znajdują się jego centra występowania i osiąga on co najmniej 10% całego stanu liczebnego,
- d) jest endemitem, reliktem lub taksonem unikatowym,
- e) gatunek jest objęty międzynarodowymi konwencjami i/lub programami ochronnymi.

Typowe przykłady: mroczek posrebrzany, orlik krzykliwy, traszka karpacka, morświn.

Zestawienie danych dotyczących **wydaných zezwoleń na redukcję zwierząt chronionych** wykonano w oparciu o przysłane do Ministerstwa Środowiska sprawozdania właściwych wojewodów oraz w oparciu o spis zezwoleń wydanych bezpośrednio przez Ministra Środowiska.

Konwencja o **międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES)**, sporządzona została w Waszyngtonie dnia 3 marca 1973 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 27, poz. 112 i z 2000 r. Nr 66, poz. 802). W rozumieniu niniejszej konwencji, jeżeli z treści nie wynika inaczej **gatunek** - oznacza każdy gatunek, podgatunek bądź odrębną geograficzną populację, **okaz** – oznacza:

- każde zwierzę lub roślinę, żywe lub martwe;
- w odniesieniu do zwierząt – gdy chodzi o gatunki objęte załącznikami I i II – każdą łatwo rozpoznawalną ich część lub produkt otrzymany ze zwierzęcia, a gdy chodzi o gatunki objęte załącznikiem III – każdą łatwo rozpoznawalną ich część lub produkt otrzymany ze zwierzęcia, jeżeli zostały one objęte tym załącznikiem, oraz
- w odniesieniu do roślin – gdy chodzi o gatunki objęte załącznikiem I – każdą łatwo rozpoznawalną ich część lub produkt otrzymany z rośliny, a gdy chodzi o gatunki objęte załącznikami II i III – każdą łatwo rozpoznawalną ich część lub produkt otrzymany z rośliny, jeżeli są one objęte tymi załącznikami;

Handel – oznacza eksport, reeksport, import i sprowadzenie z morza, **reeksport** – oznacza eksport każdego okazu, który został uprzednio wwieziony.

Załącznik I obejmuje wszystkie gatunki zagrożone wyginięciem, które są lub mogą być przedmiotem handlu. Handel okazami tych gatunków powinien być poddany szczególnie ścisłej reglamentacji w celu zapobieżenia dalszemu zagrożeniu ich istnienia i może być dozwolony jedynie w wyjątkowych okolicznościach.

Załącznik II obejmuje:

- wszystkie gatunki, które wprawdzie niekoniecznie już teraz są zagrożone wyginięciem, nie mniej mogą stać się takimi, jeżeli handel okazami tych gatunków nie zostanie poddany ścisłej reglamentacji mającej zapobiec eksploatacji nie dającej się pogodzić z ich utrzymaniem, oraz
- niektóre gatunki, które powinny być przedmiotem reglamentacji w celu poddania skutecznej kontroli handlu okazami gatunków objętych załącznikiem II.

Załącznik III obejmuje wszystkie gatunki, co do których jedna ze Stron uzna swoją właściwość do objęcia ich reglamentacją mającą na celu zapobieżenie lub ograniczenie eksploatacji tych gatunków i wymagającą współpracy innych Stron w zakresie kontroli handlu.

Polskie świadectwo reeksportu – zezwolenie na dokonanie wywozu okazów przywiezionych uprzednio na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wydawane wyłącznie dla okazów, które zostały przywiezione zgodnie z postanowieniami konwencji.

Polskie zezwolenie eksportowe – zezwolenie na dokonanie wywozu okazów, które zostały pozyskane ze środowiska przyrodniczego, wyhodowane albo wytworzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wydawane wyłącznie dla okazów, które zostały pozyskane, wyhodowane lub wytworzone bez naruszenia przepisów o ochronie przyrody.

Polskie zezwolenie importowe – zezwolenie na dokonanie przywozu okazów.

Polskie zezwolenie eksportowe, polskie zezwolenie importowe oraz polskie świadectwo reeksportu wydaje się na pisemny wniosek zainteresowanego i po przedłożeniu odpowiednich dokumentów.

Organizm genetycznie zmodyfikowany (GMO) – to organizm inny niż organizm człowieka, w którym materiał genetyczny został zmieniony w sposób niezachodzący w warunkach naturalnych wskutek krzyżowania lub naturalnej rekombinacji w szczególności przy zastosowaniu:

- a) technik rekombinacji DNA z użyciem wektorów, w tym tworzenia materiału genetycznego poprzez włączenie do wirusa, plazmidu lub każdego innego wektora cząsteczek DNA wytworzonych poza organizmem i włączenie ich do organizmu biocy,
- b) technik stosujących bezpośrednio włączenie materiału dziedzicznego przygotowanego poza organizmem, a w szczególności: mikroiniekcji, makroiniekcji i mikrokapsułkowania,
- c) nie występujących w przyrodzie metod dla połączenia materiału genetycznego co najmniej dwóch różnych komórek,

Produkt GMO – to GMO lub każdy wyrób składający się z GMO lub zawierający GMO lub kombinację GMO, który jest wprowadzany do obrotu lub wywożony za granicę bądź przewożony tranzytem przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zamknięte użycie GMO – to każde działanie polegające na modyfikacji genetycznej organizmów lub hodowaniu, przechowywaniu, transportowaniu, niszczeniu, usuwaniu lub wykorzystywaniu GMO w jakikolwiek inny sposób, podczas którego są stosowane zabezpieczenia, w szczególności w postaci zamkniętej instalacji, pomieszczenia lub innej fizycznej bariery, w celu efektywnego ograniczenia kontaktu GMO z ludźmi i środowiskiem.

Zamierzone uwolnienie GMO do środowiska – to każde działanie polegające na zamierzonym wprowadzeniu do środowiska GMO albo ich kombinacji, bez zabezpieczeń ograniczających rozprzestrzenianie, takich jak bariery fizyczne lub połączenie barier fizycznych z barierami chemicznymi lub biologicznymi, mających na celu ograniczenie kontaktu GMO z ludźmi i środowiskiem.

Wprowadzenie GMO do obrotu – to zamierzone uwolnienie do środowiska polegające na dostarczeniu lub udostępnieniu osobom trzecim, odpłatnie lub nieodpłatnie, produktu GMO, w tym wprowadzenie na rynek w wyniku produkcji lub dopuszczenie do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach obrotu handlowego; wprowadzenie do obrotu nie dotyczy udostępnienia osobom trzecim produktu GMO, który ma być wykorzystany w działaniach zamkniętego użycia.

Dane dotyczące **parków i ogrodów historycznych** pochodzą z badań zabytkowych założeń zieleni Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków. Zgodnie z Ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków

i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 z późn. zmianami) oraz rozporządzeniem Ministra Kultury z dnia 14 maja 2004 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz. U. z 2004 r. Nr 124, poz. 1305), krajowa ewidencja zabytków obejmuje tylko obiekty dla których wykonano karty ewidencyjne. Obiekty nierozpoznane, zachowane częściowo itp., dla których jeszcze nie opracowano właściwej dokumentacji, pozostają aktualnie poza krajową ewidencją i mogą być ewentualnie zarejestrowane w postaci kart adresowych poza krajową ewidencją w gminnej ewidencji zabytków.

Rodzinnym ogrodem działkowym jest wydzielony obszar gruntu będący we władaniu Polskiego Związku Działkowców, podzielony na tereny ogólne i działki oraz wyposażony w infrastrukturę niezbędną do jego prawidłowego funkcjonowania (Ustawa z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych; Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1419 z późn. zmianami). Rodzinny ogród działkowy powinien obejmować co najmniej 50 działek o powierzchni od 300 do 500 m². Rodzinne ogrody działkowe są urządzeniami użyteczności publicznej, służącymi zaspokajaniu wypoczynkowych, rekreacyjnych i innych potrzeb społecznych członków społeczności lokalnych poprzez zapewnienie im powszechnego dostępu do terenów rodzinnych ogrodów działkowych oraz działek dających możliwość prowadzenia upraw ogrodniczych na własne potrzeby, a także podniesienia standardów ekologicznych otoczenia. Jako tereny zielone podlegają ochronie przewidzianej w przepisach o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz w przepisach dotyczących ochrony przyrody i ochrony środowiska.

Tereny zieleni to tereny wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, znajdujące się w granicach wsi o zwartej zabudowie lub miast, pełniące funkcje estetyczne, rekreacyjne, zdrowotne lub osłonowe, a w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe, a także zieleń towarzyszącą ulicom, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom oraz obiektom kolejowym i przemysłowym.

Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zieleni z roślinnością wysoką i niską o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, aleje spacerowe, ławki, place zabaw itp. Do powierzchni parków wliczane są również wody znajdujące się na terenie tych obiektów (np. stawy) oraz tereny sportów wodnych, otwartych kąpielisk, boisk, placów gier itp., o ile są dostępne do użytku powszechnego.

Do kategorii **zieleńce** zaliczono obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek (np. występują alejki z ławkami, place zabaw itp.). Do tej kategorii obiektów należy zaliczyć również zieleń przy budynkach użyteczności publicznej (o ile udostępniona jest do użytku powszechnego), pomnikach itp., bulwary i promenady oraz tereny sportów wodnych, otwartych kąpielisk, boisk, placów gier itp., o ile są dostępne do użytku powszechnego. Zieleńce mogą tworzyć kompozycje zieleni niskiej (trawniki, kwietniki) towarzyszące obiektom architektonicznym oraz tworzyć kompozycje zieleni miejskiej o charakterze parkowym, z elementami nasadzeń drzew i krzewów.

Przez **zieleń uliczną** rozumie się pasy zieleni (drzewa i krzewy lub ich skupiska wraz z pozostałymi składnikami szaty roślinnej) wzdłuż dróg, ulic, ciągów komunikacji miejskiej itp.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną i estetyczną.

Do **powierzchni gruntów leśnych w rozumieniu ustawy o lasach**, zalicza się grunty:

- o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona), lub przejściowo jej pozbawione (powierzchnia niezalesiona). Są to grunty przeznaczone do produkcji lub stanowiące rezerwy przyrody, wchodzące w skład parków narodowych lub wpisane do rejestrów zabytków. Są one definiowane określeniem "**powierzchnia lasów**" (do 1991r. "powierzchnia leśna"); dane o powierzchni lasów prezentowane do 1993 r. obejmują również szkółki leśne,
- związane z gospodarką leśną, zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przetrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Powierzchnia zalesiona obejmuje grunty pokryte uprawami, młodnikami i starszymi drzewostanami oraz plantacjami: topoli, nasiennymi i drzew szybko rosnących.

Powierzchnia niezalesiona obejmuje grunty:

- znajdujące się w produkcji ubocznej (np. plantacje choinek, poletka łowieckie);
- przejściowo pozbawione drzewostanu i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach, tj. zręby, halizny, płazowiny;
- przewidziane do objęcia ochroną prawną (np. śródleśne oczka wodne, hale, połoniny);
- przeznaczone do wyłączenia z produkcji grunty leśne wylesione (np. zalewiska i zapadliska na obszarze szkód górniczych).

Zręby są to grunty leśne pozbawione drzewostanu w okresie ostatnich 2 lat.

Halizny to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Płazowiny są to grunty leśne pokryte drzewostanem II klasy wieku (21-40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie (z wyjątkiem klasy odnowienia i do odnowienia).

Przestoje są to drzewa od II klasy wieku wzwyż na gruntach leśnych niezalesionych i w uprawach nie zaliczane do składu gatunkowego oraz drzewa powyżej II klasy wieku rozmieszczone pojedynczo lub grupami w drzewostanach i przeznaczone do usunięcia.

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany rębne i przeszlórębne podlegające jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu, w których co najmniej 50% powierzchni (w przypadku rębni złożonych – 30%) zostało odnowione naturalnie lub sztucznie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych ze względu na złe efekty produkcyjne.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszlórębne użytkowane rębniami złożonymi, które wymagają uprzedniego odnowienia jako bezwzględniego warunku kontynuacji cięć tymi rębniami.

Grubizna jest to drewno okrągłe wielkowymiarowe i średniowymiarowe. Drewno wielkowymiarowe jest to drewno o średnicy górnej od 14 cm (bez kory) mierzone w pojedynczych sztukach. Drewno średniowymiarowe jest to drewno o średnicy (mierzonej bez kory): górnej od 5 cm wzwyż i dolnej do 24 cm – mierzone w pojedynczych sztukach, w sztukach grupowo i stosach. Drewno małowymiarowe (drobnica) to drewno okrągłe o średnicy dolnej do 5 cm (bez kory) mierzone w sztukach grupowo lub w stosach.

Odnowienie lasu polega na zakładaniu młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego.

Zalesienia polegają na zakładaniu drzewostanów na gruntach pozostających dotychczas poza uprawą leśną (nie zaliczone do powierzchni leśnej).

Pod pojęciem **typu siedliskowego lasu** należy rozumieć kategorię siedlisk równoważnych pod względem przyrodniczym dla produkcji leśnej i charakteryzujących się określonym kompleksem elementów glebowo-gatunkowych, składem gatunkowym roślin dna lasu oraz doбором składu gatunkowego drzewostanu.

Monitoring lasu jest systemem ciągłego zbierania informacji o stanie środowiska leśnego i stanie zdrowotnym drzewostanów. Stanowi on integralną część Państwowego Monitoringu Środowiska, jest ponadto zharmonizowany z międzynarodowym programem IPC-Forest „Ocena i monitoring wpływu zanieczyszczeń powietrza na lasy”.

Stan zdrowotny lasu jest pojęciem biologicznym, określającym stopień sprawności fizjologicznej i naturalnej odporności drzew, będących wypadkową czynników wewnętrznych (genetycznych) oraz zewnętrznych (środowiskowych). O stanie zdrowotnym lasu decyduje udział drzew żywych w strukturze drzewostanów.

Stan sanitarny lasu jest pojęciem gospodarczym określającym aktualny poziom higieny lasu, wyrażający się występowaniem w nim drzew zamierających i martwych.

Metoda bioindykacyjna służy do oceny stanu uszkodzenia lasu; przyjmuje ona jako decydujące kryterium ubytku (defoliacji) i odbarwienia aparatu asymilacyjnego koron drzew. Kryteria te odpowiadają metodyce przyjętej w międzynarodowym programie ONZ (UNEP i EKG) badania wpływu zanieczyszczeń powietrza na lasy.

Ocenę stanu uszkodzenia drzew metodą bioindykacyjną przeprowadzono w Polsce po raz pierwszy w 1988 r. równocześnie z inwentaryzacją stanu zdrowotnego i sanitarnego w zarządzie Lasów Państwowych, natomiast od 1989 r. obserwacje za pomocą tej metody są prowadzone w ramach monitoringu leśnego na stałych powierzchniach obserwacyjnych (SPO).

Wyniki szacowania defoliacji i odbarwień pogrupowano wg gatunków i wszystkie gatunki łącznie w klasy:

- klasa 0 – od 0 do 10%,
- klasa 1 – od 11 do 25%,
- klasa 2 – od 26 do 60%,
- klasa 3 – powyżej 60%,
- klasa 4 – drzewa martwe,

oraz w dwie grupy:

- grupa I – klasy 2, 3, 4,
- grupa II – klasy 1, 2, 3, 4.

Powyższy podział obowiązuje w Międzynarodowym Programie Wpływu Zanieczyszczeń na Lasy – ICP Forest.

W oparciu o frekwencję drzew w 10-cio procentowych przedziałach obliczono wskaźnik defoliacji i odbarwienia dla każdego gatunku oddzielnie i dla wszystkich gatunków razem.

Wskaźnik defoliacji i odbarwienia obliczono jako średnie ważone wg wzoru:

$$X = (n_1 + 2n_2 + \dots + 10n_{10}) : N$$

gdzie: n – liczba drzew w 10-cio procentowych przedziałach,

N – liczba wszystkich drzew,

1, ..., 10 – numery przedziałów.

Ponadto wyróżniono klasy uszkodzeń drzewostanów przyjmując, że klasa uszkodzenia stanowi kombinację klasy defoliacji i klasy odbarwienia wg schematu:

Klasy defoliacji	Klasy odbarwienia				
	0	1	2	3	4
	Klasy uszkodzenia				
0	0	0	1	2	
1	1	1	2	2	
2	2	2	3	3	
3	3	3	3	3	
4					4

gdzie:

- 0 - klasa bez uszkodzeń,
- 1 - klasa ostrzegawcza,
- 2 - klasa lekkich i średnich uszkodzeń,
- 3 - klasa dużych uszkodzeń,
- 4 - drzewa martwe.

Za uszkodzone przyjmuje się drzewa występujące łącznie w klasach 2 – 3.

Lasy ochronne (lasy szczególnie chronione) to obszary leśne podlegające ochronie ze względu na spełniane funkcje. Za lasy ochronne mogą być uznane lasy, które ochronią glebę przed zmywaniem lub wyjąłowieniem; powstrzymują usuwanie się ziemi, obrywanie się skał lub lawin; chronią brzegi wód przed obrywaniem się, a źródła rzek przed zasypaniem; ograniczają powstawanie lub rozprzestrzenianie się lotnych piasków; stanowią drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu; stanowią drzewostany nasienne lub ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej; mają szczególne znaczenie przyrodniczo-naukowe lub dla obronności i bezpieczeństwa Państwa; są położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców; w strefach ochronnych wokół sanatoriów i uzdrowisk; w strefie górnej granicy lasów.

Leśne Kompleksy Promocyjne zostały ustanowione m.in. w celu trwałego zachowania lub odtwarzania naturalnych walorów lasu metodami racjonalnej gospodarki leśnej, prowadzonej na podstawach ekologicznych oraz integrowania celów trwałej gospodarki leśnej i aktywnej ochrony przyrody. Leśne Kompleksy Promocyjne utworzone zostały na mocy zarządzeń Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.

Chapter 5. NATURE AND BIODIVERSITY PROTECTION

Methodological notes

The chapter presents statistical description of issues concerning areas, objects, genres of plants and animals protected by law, genetically modified organisms, condition of forest resources as well as environmental threats and environmental protection, and also green areas, parks, historical gardens and family allotments.

Nature Protection consists in preservation, sustainable use and restoration of resources, formations and elements of nature: wild plants, animals and mushrooms; protected species of plants, animals and mushrooms; migratory animals; nature habitats; habitats of endangered, rare and protected species of plants, animals and mushrooms; nature formations of living and animate worlds as well as fossil plants and animals; rural and urban landscapes; afforestation.

Biodiversity means diversity of living organisms inhabiting ecosystems, within a scope of species and among different species as well as diversity of ecosystems.

Landscape protection means preservation of characteristics of a particular landscape.

Strict protection means total and permanent abandonment of direct human interference with the condition of ecosystems, and also formations and elements of nature as well as with the course of natural processes in the areas under protection and in the case of species – an all-year-long protection of their representatives and stages of their growth.

Partial protection means protection of species of plants, animals and mushrooms, allowing for reduction of population number and procurement of these specimen or part of them.

Protection zone means buffer zone bordering on a form of environmental protection and determined individually for the form of environmental protection to protect against external threats stemming from human activity.

The forms of environmental protection include:

- national parks;
- nature reserves;
- landscape parks;
- protected landscape area;
- Nature 2000 areas;
- nature monuments;
- documentation sites;
- ecological areas;
- natural and scenic complexes;
- plant, animal and fungi species protection.

National park comprises protected areas with particularly outstanding scientific, natural, social, cultural and educational characteristics, not smaller than 1000 hectares where the environment as a whole, including landscape characteristics, is protected. A national park is established to preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape values, restoration of a proper state of resources and elements of nature as well as reconstruction of distorted habitats: of plants, animals and fungi species. A national park is established, its area widened or limited by the virtue of a regulation of the Council of Ministers. National parks are supervised a minister for environmental issues.

Poland adopted the definition of a national park specified during the 10th (New Delhi, 1969) and 11th (Beuff, 1972) meeting of **International Union for the Conservation of Nature and Natural Resources** (IUCN - WCU). Thus, since all the Polish national parks comply with IUCN requirements, have been put on the list; 15 parks were assigned to the second category, 5 newest parks (Biebrzański, Bory Tucholskie, Górz Stołowych, Narwiański and Magurski) have not been classified by IUCN – WCU yet and two parks (Ojcowski and Wigierski) were awarded fifth class.

In addition, 8 national parks (Babiogórski, Białowiecki, Bieszczadzki, Kampinoski, Karkonoski, Poleski, Słowiński, Tatrzański) have been acknowledged by UNESCO as biosphere reserves, whereas Białowieża National Park has been recognized as world heritage site. Moreover 7 parks (Biebrzański, Narwiański, Karkonoski, Poleski, Ujście Warty, Słowiński and Wigierski) have been covered by RAMSAR convention (a convention on wetlands of international significance, especially the ones which fulfil the role of a living environment for waterfowl).

Data for 2009 on the area of Wolińskiego Natinal Park becoming from survey carried out by CSO are different than data becoming from the Ministry of the Environment, difference results from omitting surface of Zatoki Pomorskiej in research data GUS.

A **natural reserve** is an area in which natural or insignificantly altered ecosystems are maintained, including natural habitats, as well as defined species of flora and fauna and elements of inanimate nature, having significant scientific, natural, cultural or scenic value. An area is recognized as a reserve by the virtue of a local ordinance in the form of the Regional Director for Environmental

The tables present classification of reserves in accordance with hitherto applied division into 9 types (elaborated by Z. Czubiński).

Landscape park is the area protected due to environmental, historical and cultural values. The purpose of establishing a scenic park is preservation, popularisation and dissemination of such the values in the conditions of sustainable development. Creation of a landscaped park, or increase its area by way of a resolution of the voivodship parliament.

A **protected landscape area** is an area protected due to particularly outstanding landscape features of the area of diversified ecosystems, valuable especially owing to the potential for satisfying needs connected with tourism and recreation, or owing to the existing or restored ecological corridors. Designation of protected landscape area by resolution of voivodship parliament.

In terms of functionality Natura 2000 Network is a consistent ecological network created in order to preserve natural habitats and important species within the European Community. The obligation to such a network of protected areas results from the provisions of the Convention on Biological Diversity (co-called Rio Convention, prepared in Rio de Janeiro in 1992). The legal basis for Natura 2000 Network has been stipulated in two legal acts: Council Directive on the conservation of wild birds, called the Birds Directive (Council Directive 79/409/EEC of 2 April 1979) and Council Directive on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora, called a Habitats Directive (Council Directive 92/43/EEC. of 21 May 1992). The regulations provide for establishment of areas linked with ecological corridors i.e. fragments of landscape managed in a way that fosters migration, dissemination and exchange of genetic pool of species. The network is intended to preserve biological diversity through the protection of not only the most valuable and rare elements of nature but also the most typical and still widely common ecosystems characteristic for biogeographical regions (e.g. the Alpine, Atlantic or the Continental region). The obligations bind all the EU Member States but they are relatively free to choose the way the network will be managed and protected.

Natura 2000 Network encompasses:

Special Protection Areas of birds are the sites established according to the EU regulations for the protection of population of wild birds of one or more species, where the birds enjoy favourable conditions throughout their entire lifecycle, at any stage of their growth.

Special Areas of Conservation of habitats are sites established according to the to the EU regulations for the preservation of natural habitats or populations of endangered plant and animal species or for the purpose of restoration of a proper condition of natural habitats or proper condition of protection of these species.

Natura 2000 sites may overlap other conservation forms. A Natura 2000 site is established, and its borders may be changed the site may be deleted by the virtue of an ordinance of a minister for environmental issues in consultation with a minister for agricultural issues, a minister competent for development of rural areas and minister responsible for water management issues.

Hitherto, 141 Special Protection Areas birds (Regulation of the Minister of Environment of 21 July 2004, O. J. No. 229 item 2313 as amended) and 823 Special Areas of Conservation of habitats have been established. These data were passed on to the European Commission by the Polish Government in 29 October 2009.

Data for 2009 concerning OSO and SOO „total” area for Poland differ from data for OSO and SOO area that come from summation of voivodships’ area. Data discrepancy is a result of different analysis of these areas.

Absolute OSO surface area transferred to the European Commission amount to 5511820 ha, but for SOO it amounts to 3791956 ha and results from spatial analysis by Geographic Information System (GIS) software.

Whereas surface areas of OSO 4863011 ha and SOO 3431858 ha are the sums of surface areas in respect to administrative borders of voivodships. In case when layers coming from two different sources are used (in this case state’s administrative borders and borders of Natura 2000 sites) micro discrepancies may occur due to data imperfection during data processing.

The work on detailed delimitation of Natura 2000 sites’ borders is still being carried out. Therefore, the borders of selected sites may be a subject to change in the future.

They concern data from range of form of protection of nature in day state 31 XII.

Bird Monitoring, implemented as part of the State Environmental Monitoring, is based on the referential materials used in the report for the European Commission, compiled every three years, concerning implementation of the Birds Directive in Poland in the years 2006 to 2008, with respect to monitoring. The data collected within the above mentioned monitoring allow for estimating the annual average rate of changes in the population number for 111 species of breeding birds, on the basis of 8-year (or in certain cases 7-year or 6-year) measurement series. The analogical parameter, estimating the rate of changes in the size of the inhabited land (expansion) was estimated for 122 species. No trends were defined with respect to other 121 breeding species, for one of the following reasons:

- the species are registered too rarely within the boundaries of the sample area, which does not allow for obtaining reliable (and sufficiently accurate) estimates of annual indicators;
- populations of the species have been monitored only since 2007, which does not yet allow for any trend identification;
- populations of the species have not been covered by any monitoring programme currently implemented.

In both cases, trend estimates are expressed by the annual average rate of changes in the applicable parameter (either the population number or the population expansion), calculated as the λ (lambda) coefficient of the relevant exponential model:

$$N_t = \lambda * N_{t-1}$$

adjusted to the 8-year measurement series. As such, they are used to measure the ratio of the value of a given N parameter (population number or possibly expansion) in the current year (t) to its value in the preceding year ($t - 1$). The values of λ below 1.00 indicate the decline in the population number or in the area of occurrence, while the values above 1.00 reflect the growth in the population number or in the territorial expansion. For instance, if the trend in the population number amounts to 0.97, it means that the population has been declining at the annual rate of 3%, while the population growth at the annual rate of 5%, corresponds to the trend value equaling 1.05. Different number of species in relation to the population number and expansion trend estimates results from the scope of variability of these parameters in available data defining the possibility of obtaining reliable estimates. The expansion variability is, in principle, lower than the population indicator variability, which allows for obtaining satisfactory estimates of a multiannual tendency in a larger number of cases.

An **indicator of a number of common birds of a rural landscape** (Farmland Bird Index, FBI) is an aggregated index of population estimates of a selected group of breeding bird species, characteristic for a rural landscape. The indicator is elaborated through compilation of information on indices of populations of 23 bird species i.e.: Corn Bunting, Skylark, Meadow Pipit, Linnet, White Stork, Rook, Yellowhammer, Ortolan Bunting, Common Kestrel, Crested Lark, Barn Swallow, Red-backed Shrike, Black-tailed Godwit, Yellow Wagtail, Tree Sparrow, Whinchat, Stonechat, Serin, Turtle Dove, European Starling, Common Whitethroat, Hoopoe, Northern Lapwing. Data on species are aggregated on national and international level, thus providing information on changes within the entire Europe and in particular within the EU. They are presented by the Statistical Office of the European Union (Eurostat). The use of an indicator which aggregates data on the size of many species enables to portray a trend of changes in farmland birds, thus reflecting large-scale changes in rural landscape.

In 2004, the European Commission approved FBI as one of the structural indicators of the EU ("Environment" Section), measuring the progress of the EU Member States in implementation of the Lisbon Strategy (an economic and social programme of the EU adopted by the European Council during a meeting in Lisbon in 2000).

Indicator has been elaborated on the base of data gathered under the programme of the Common Breeding Bird Monitoring organized by the Polish Society for the Protection of Birds since 2000. The value of indicator in 2000 has been accepted as 1 (100%). Data for Rook have not been regarded mainly due to the fact that data on the number of population of this species have not been sufficient enough.

In 2007 Common Breeding Bird Monitoring was included into the State Environmental Monitoring executed by the Chief Inspectorate for Environmental Protection.

Nature monuments are individual objects of animate and inanimate nature, or their clusters, of scientific, cultural, historic and commemorative values as well as unique landscape characteristics distinguishing them among other objects, especially aged and grand trees and bushes of native or alien species, springs, waterfalls, exurgences, rocks, ravines, erratic boulders, caves.

A nature monument is specified by the virtue of an ordinance of a commune council.

Documentation sites are sites where geological formations, fossil accumulations or mineral objects occur as well as exploited and discarded opencast and underground workings which are not visible on the surface or can be rendered accessible and are important for scientific and educational reasons. Documentation sites include also sites of fossil plants or animals.

A documentation site is specified by the virtue of an ordinance of a commune council.

Ecological areas comprise the remains of ecosystems which are worthy of protection and having a significance in maintaining unique gene pools and environment types, such as: natural water basins, field and forest ponds, tree and bush clusters, swamps, peat-bogs, dunes, areas of unused flora, old river-beds, rock outcrops, scarps, gravel-banks and localities of rare or protected species of plants and animals, including places of their seasonal stay or breeding.

An ecological area is specified by the virtue of a regulation of a commune council.

Natural and scenic complexes are created for the purpose of protecting extremely valuable fragments of the natural and cultural environment and preserving their aesthetic values.

A natural and scenic complex is specified by the virtue of a regulation of a commune council.

Plant, animal and fungi species protection is targeted at ensuring preservation and proper condition of protection of wild plants, animals and fungi as well as habitats, rare endemic endangered or protected species, specified in international agreements, and also preservation of specific and genetic diversity. Species protection of animals and plants is introduced by the virtue of regulation of a minister responsible for environmental issues in consulting with the minister for agricultural issues. The ordinance specifies a list of protected species, ways of protection as well as applied limitations, bans and obligations set forth in relevant regulations. Decision on species protection can be made by the virtue of a regulation of the regional director of environmental protection.

Endangered plants have been presented according to „Polish Red Book of Plants – Pteridophytes and flower plants” based on classification of endangered species introduced in 1994 by International Union for the Conservation of Nature (IUCN). Assignment of a talon to a particular category of endangerment is based on detailed qualitative and quantitative criteria. The classification specifies the following categories:

1. **Extinct and probably extinct taxa**, which may be classified in one of the two categories:

- Totally extinct species (EX)
  - extinct species in natural conditions (EW)
- } all species, which lost their natural habitats in Poland.

2. **High risk** group of taxa includes:

- **Critically endangered species (CR)** – the category includes plants growing in isolated and frequently relict habitats. Many species included in this category in Poland live at the extremes of their geographical scope. This group of plants requires particular care; sometimes active protection is indispensable.
- **endangered species (EN)** – species, which have Quite a lot of habitats but are becoming increasingly scarce, mainly due to loss of habitats. Further existence of plants from his group is primarily dependant on preservation of their habitats.
- **vulnerable species (VU)** – species which require observation by botanists and nature protection services to take protection measures in case the degree of their endangerment is increasing.

3. **Low risk species (LR).**

4. Species, whose degree of endangerment is difficult to specify due to **lack of sufficient information (DD)** – these species require further observation in order to evaluate their status.

Endangerment of animals has been presented by categories „Polish Red Book of Animals – Vertebrates”. The adopted classification specifies the following categories:

Totally extinct species (EX), which lived longest in Poland and have their last (aurochs) or some of the last (tarpan) refuges here.

Extinct or probably extinct species (EXP), whose existence in Poland has not been confirmed for at least the last fifty years (e.g. *Mustela lutreola*, *Acipenser sturio*), or recorded after 1954 but there is no doubt that their last habitats disappeared at least ten years ago and the last breeding individuals died out (e.g. *Spermophilus citellus*, *Otis tarda*). The category does not take into consideration attempts of breeding these species in zoological gardens and other domestic centres not included in restitution programmes.

CR (Critically Endangered) – Critically endangered species, whose numbers have decreased to a critical level (from a few to some hundreds of individuals), which persists at single localities, or whose rate of decline (in the sense of numbers and/or area) is within the range of values established by the IUCN. The survival of species belonging to this category is rather unlikely without active protection focused, among others, on elimination of causes of extinction. Typical examples include: *Aquila Langa*, *Coracias garrulus*, *Elaphe longissima*.

Endangered Species, High risk species (EN) – species facing a very high risk of extinction because of small populations, fragmented, insular range and/or quick rate of population decline (in the sense of numbers and/or area). Taxa classified in this category are believed to be likely to move into the Critically Endangered category, if the causal factors persist. Typical examples include: *Spermophilus suslicus*, *Tetrao tetrax*, *Eupallasella perenurus*.

Vulnerable species, high risk species (VU) – species facing a high risk of extinction due to continuing population decline (even on a local scale), habitat loss or over-exploitation; however, the observed or prognosticated rate of their decline is slower than in the case of taxa assigned to the higher categories of threat. As Vulnerable one can list species whose populations are still relatively numerous and/or stable but with poor prospects for the future. Their regress may occur and intensify if factors responsible for their decline, identified in Poland and neighbouring countries, persist. Typical examples include: *Asio flammeus*, *Acrocephalus paludicola*, *Coronella austriaca*.

Lower risk species/close to endangerment (NT) – species which do not qualify the categories of directly endangered taxa, although they show symptoms of population decline but which require special supervision. As a result of unfavourable factors, they may be classified as vulnerable species (VU) in the near future. Typical examples include: *Lynx*, *Luscinia svecica*, *Misgurnus fossilis*.

Domestic species which do not show population regress and are not very rare or may even increase in number or are represented by marginal populations, barely present or impermanent (LC). Their presence in the Book results from compliance with one of the following conditions:

- a) unclear or unfavourable conservation status of species in the neighbouring countries,
- b) species is represented by unstable marginal populations
- c) the centres of existence of species are situated in Poland and the species reaches 10% of its total number,
- d) endemic species, scarce relict species or unique taxon,
- e) species is covered by international conventions and/or conservation programs

Typical examples include: *Vespertilio murinus*, *Aquila pomarina*, *Lissotriton montandoni*, *Phocoena phocoena*.

Data on issued permits for reduction of protected species have been elaborated on the basis of reports sent by respective voivodes to the Ministry of Environment as well as on the basis of permits issued directly by the Minister of Environment.

The Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES) is an international agreement concluded in Washington on 3 March 1973 (O. J. 1991, No. 27, item 112 and 2000 No. 66, item 802).

Pursuant to the convention unless the context otherwise requires: **species** means any species, subspecies, or geographically separate population thereof; whereas **specimen** means:

- any animal or plant, whether alive or dead;
- in the case of an animal: for species included in Appendices I and II, any readily recognizable part or derivative thereof; and for species included in Appendix III, any readily recognizable part or derivative thereof specified in Appendix III in relation to the species; and

- in the case of a plant: for species included in Appendix I, any readily recognizable part or derivative thereof; and for species included in Appendices II and III, any readily recognizable part or derivative thereof specified in Appendices II and III in relation to the species;

Trade means export, re-export, import and introduction from the sea, whereas **re-export** means export of any specimen that has previously been imported;

Appendix I lists species that are the most endangered or which are or may be subject to commercial activity. Trade in these species should be under particular supervision in order to prevent further threat to their existence and may be permitted only in exceptional circumstances.

Appendix II lists:

- all species that are not necessarily now threatened with extinction but that may become so unless trade is closely controlled to prevent exploitation which cannot be reconciled with their preservation and
- some specimen, which should be subject to supervision for the purpose of efficient control of trade in species enlisted in Appendix II.

Appendix III is a list of species included at the request of a Party that already regulates trade in the species and that needs the cooperation of other countries to prevent unsustainable or illegal exploitation.

Polish re-export certificate – a permit to export specimen which had been previously exported to the territory of the Republic of Poland, issued exclusively with respect to specimen, which were imported pursuant to the provisions of the Convention.

Polish export permit – a permit to export species obtained from natural environment, raised or produced on the territory of the Republic of Poland issued exclusively with respect to specimen, which were obtained from natural environment, raised or produced pursuant to the provisions of the Convention.

Polish import permit – a permit to import specimen.

Polish export permit, Polish import permit and Polish re-export certificate are issued on a written request of an interested party or after suitable documents have been presented.

Information on **decisions pertaining to genetically modified organisms (GMO)**, including: planned release of a genetically modified organisms to environment, contained usage of GMO, admission of GMOs for research, launching GMOs on the market has been elaborated on the basis of the register of the Minister of Environment on the basis of the act of 22nd June 2001 on genetically modified organisms (O. J. No. 76 item 811, as amended). Consolidated text – O. J. No. 36 item 233 of 12 February 2007.

Genetically modified organism (GMO) – Other than human organism, in which genetic material was modified in ways not occurring in natural conditions, in result of crossing or natural recombination. Especially using:

- a) DNA recombination techniques using vectors, including creation of genetic material through introducing the DNA molecules created outside the body into the virus, plasmoid, or any other vector, and then incorporating these molecules into the body of the recipient,
- b) techniques involving direct incorporation of the hereditary material prepared outside the body, and in particular: microinjection, macroinjection and microcapsuling,
- c) such methods for connecting genetic material of at least two different cells, which are not found in the nature,

GMO product - product consisting of organisms that have been genetically modified or contain fragments or combinations of DNA or proteins of genetically modified organisms and which have been introduced onto the market or exported abroad or are being transported by transit through the Republic of Poland.

Contained use of GMO – means each activity consisting of genetically modifying an organism as well as procedures pursuant to which GMO are bred, stored, transported, destroyed, removed or used in any other manner during which special procedures to ensure limited contact between GMOs' and people or the environment must be used.

Deliberate release of GMO into environment – means each activity consisting of deliberate introducing GMOs or a combination thereof into the environment without any limitations on their dispersion, e.g., physical or joint physical and chemical or biological barriers, aimed at reducing the contact of GMOs' with people or the environment.

Placing GMOs on the market – means deliberate release of GMOs into the environment and consisting of delivering or making available, free or charge or otherwise, GMO products, including placing such products on the market as the result of production or permitting such products to be sold within the Polish customs zone as part of market trade. Placing of GMOs on the market does not pertain to release of GMO products to third parties for the purpose of contained use.

Data on **historical parks and gardens** come from heritage surveys National Heritage Board of Poland. Pursuant to the Act of 23 July 2003 on heritage protection and care (O. J. 2003, No. 162 item 1568, as amended) as well as the Ordinance of the Minister of Culture of 14 May 2004 on maintenance of heritage records in national, provincial and communal registers and a national register of stolen monuments or monuments illegally taken abroad (O. J. Of 2004 No. 124, item 1305), the national heritage register covers only those items, for which the registration cards were issued. Not recognized items, partially retained items etc. for which no suitable documentation was prepared are temporarily outside the national register and may be registered in the form of address cards in communal register, outside the national register.

A **family allotment garden** is an apportioned area of land managed by Polish Union of Allotment Gardeners, divided into general areas and allotments and equipped with essential infrastructure for its proper functioning (An Act of 8 July 2005 on family allotment gardens; O. J. of 2005 No. 168, item 1419 as amended) A family allotment garden shall encompass at least 50 plots of the area of 300- 500m². Family allotment garden public utilities designer to meet

leisure, recreational and other social needs of the members of local communities through ensuring common access to the areas of family allotment gardens and plots facilitating horticultural cultivation for one's own use as well as enhance ecological standards of the surroundings. As green areas, they are subject to protection provided for in regulations on protection of rural and forest areas and provisions of law pertaining to nature protection and environment protection.

Green areas mean areas including technical infrastructure and adjacent auxiliary buildings, covered with plants, within village areas with dense buildings or towns, which fulfil aesthetic, recreational, therapeutic or shelter functions in particular: parks, lawns, promenades, boulevards, botanic gardens, zoological gardens, children's playgrounds and heritage gardens as well as plants in the streets, squares, heritage fortifications, buildings, storage areas, air ports, railway and industrial zones.

Strolling-recreational parks are areas with high and low growing plants, at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, squares, walkways, benches, etc. The area of parks includes water areas in these objects (e.g. ponds) and water sports areas, open swimming areas, sports fields, playgrounds, etc., provided they are generally accessible.

Lawns are green areas less than 2 ha big, whose predominating function is recreation (e.g. there alleys with benches, playgrounds, etc.). This category also includes green areas near public utility buildings (if made available to public use), monuments, etc., boulevards and promenades and water sports areas, open swimming areas, sports fields, playgrounds, etc., provided they are generally accessible. Lawns can form low greenery (lawns, flower beds) nearby architectural objects and arrangements of town greenery of park character, with planted trees and bushes..

Green belts mean areas located near municipal communication infrastructure – strips of greenery, lawns, bushes, trees, located along roads, arteries, etc

Public and settlement green areas are adjacent to housing settlements, serving recreation, isolation and aesthetic purposes.

Within the meaning of the forest law **forest lands** are:

- of compact area of at least 0.10 ha, covered by forest vegetation (wooded area) or temporarily devoid of forest vegetation (non-forested area). These areas are designated for silviculture production or constitute nature reserves comprising portions of national parks or are registered as nature monuments. The category is defined as "forests area"; data on "forests area" presented since 1993 include also forest nurseries,
- connected with silviculture includes land used for purposes of forest management: and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas etc.

Afforested area includes land covered with forestry, young stands and older stands as well as plantations of: poplars, seed trees and fast growing trees.

Non-forested area covers lands:

- Of secondary production (e.g. evergreen tree plantations, hunting areas);
- temporarily devoid of tree stands and intended to be restored in the years to come i.e. felling sites, blanks, Irregularly stocked open stands;
- Intended to be covered with legal protection (e.g. forest ponds, alps, mountain pastures);
- Deforested forest areas intended to be exempted from production (e.g. overflow lands and cavities in mining areas).

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past two years.

Blanks - Forest land temporarily devoid of the forest stand for longer than 2 years and 1st age class (0-20 years) woodland crops and greenwoods with the afforestation lower than 0.5 (full afforestation – 1.0), designated for renewal in the coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the II age category (21-40 years) with planting of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III or higher, age category (41 years and more) with plantings of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal and to be renewed classes.

Standstills are trees from 2nd class of age and up growing on non-forested forest areas and plantations not included in specific complex and trees above 2nd class of age situated individually or in groups as stands and intended for cutting.

Restoration stands include final crop and cut stands which are simultaneously exploited and restored, where at least 50% of area (in case of complex felling – 30%) was either naturally or artificially restored and younger stands which require restructuring through forest cutting due to poor production effects.

Stands to be restored include final crop and cut stands exploited through complex forest cutting, which require restoration as a critical condition for continuation of forest cutting.

Timber includes round big-size and medium-size timber wood. Big-size timber is the timber of an upper diameter from 14 cm (without bark) measured individually. Medium-size timber is the timber of a diameter (without bark) of: 5 cm at the top and 24 cm at the bottom – measured individually, in groups or in piles. Small-size timber (slash) is the timber of a bottom diameter from 5 cm (without bark) measured in groups or in piles.

Forest restoration means planting young trees which are to replace removed stands.

Afforestation means planting new stands on the land which hitherto was beyond the forest cultivation (not included in forest area).

Forest habitat type – a generalised concept of the group of stands on sites of similar environmental suitability for forest production and showing characteristic features of soils and occurring species of forest plants and specific composition of tree stands.

Forest monitoring is a system of continuous collection of information on the condition of forest environment and forest health. It is an integrated part of the National Environment Monitoring and is harmonized within IPC-Forest “Assessment and monitoring of the impact of air pollution on forests”.

Forest Health – is a biological concept which specifies the degree of physiological effectiveness and natural immunity of trees, which is the result of internal (genetic) and external (environmental) factors. The forest health depends on the area of living trees within the structure of stands.

Sanitary condition of forest is an economic concept which specifies the current level of forest hygiene, which manifests itself through existence of dead and living trees.

Bioindicative methods are used for assessment of a degree of forest damage; the main criterion of loss (defoliation) and decolourization of assimilation apparatus of tree crowns. The criteria meet the methodology adopted within the international UN programme (UNEP/EKG) of examination of the influence of air pollution on forests.

The assessment of the condition of tree damage with bioindicative method was carried out first in 1988 together with stock-taking of forest health and sanitary condition of forests managed by National Forests, whereas since 1989, the observations with the use of this method are carried out within a framework of forest monitoring on regular observations areas.

Estimates of defoliation and decolourisation are grouped by species whereas all species in total by classes:

class 0 – from 0 to 10%,
class 1 – from 11 to 25%,
class 2 – from 26 to 60%,
class 3 – above 60%,
class 4 – deadwood,

And two groups:

group I classes 2,3,4,
group II classes 1,2,3,4.

The above division is binding pursuant to International Co-operative Programme on Assessment and Monitoring of Air Pollution Effects on Forests.

Based on the frequency of trees, a defoliation and decolourisation indicator in 10% ranges was calculated separately for each species and for all species together.

The indicator of defoliation and decolourisation was calculated as a weighted average according to an equation:

$$X = (n_1 + 2n_2 + \dots + 10n_{10}) : N$$

where: N – number of trees in 10% ranges

N - total number of trees

1, ..., 10 – numbers of ranges.

In addition, there were identified classes of stands, assuming that a damage class is a combination of defoliation class and decolourization class according to a scheme:

Defoliation classes	Decolourisation classes				
	0	1	2	3	4
0	0	0	1	2	
1	1	1	2	2	
2	2	2	3	3	
3	3	3	3	3	
4					4

where:

0 - no damage class

1 - Alert class

2 - Small and medium damage class

3 - Serious damage class

4 - Deadwood

Trees from classes 2-3 are considered as damaged.

Protective forests – wood lands which are protected because of their functions. Forests are considered protective if: they protect the soil from eluviation or depletion; they prevent soil removal, slumps or avalanches; they protect the watersides from falling and the river sources from being sanded; they reduce formation or expansion of quick sands; they constitute forest stands damaged by industrial activity; they constitute seed stands or wildlife refuge for animal species under conservation; they have critical natural/scientific significance or are critical for defence and security of the State; are located: within the administrative boundaries of urban areas and up to 10 km from administrative boundaries of cities with population larger than 50 thousands; in protective zones around sanatoria and health resorts; in the tree-line.

Forrest Promotional Complexes were established for permanent preservation or restoration of natural values of forests through rational forest management, carried out on ecological principles as well as integration of sustainable forest management objectives and active environmental protection. Forest Promotional Complexes were established pursuant to resolutions of the Chief Director of National Forests.

TABL. 1(185). OBIEKTY O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONE^a
OBJECTS OF SPECIAL NATURE VALUE PROTECTED BY LAW^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
Parki narodowe ^b	23	23	23	23	23	National parks ^b
Rezerваты przyrody	1307	1395	1423	1441	1451	Nature reserves
Parki krajobrazowe	120	120	120	120	121	Landscape parks
Obszary chronionego krajobrazu	407	449	412	418	284	Protected landscape areas
Pozostałe formy ^c	6386	6724	7046	7176	7155	Other forms ^c

a Bez obszarów sieci Natura 2000. *b* Patrz „Uwagi metodyczne”. *c* Stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

a Excluding areas within the Natura 2000 network. *b* See „Methodological notes”. *c* Documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes.

TABL. 2(186). POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a
AREA OF SPECIAL NATURE VALUE PROTECTED BY LAW^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2009			SPECIFICATION	
	w tysiącach hektarów in thousand hectares				w odsetkach in percent	w % powierzchni ogólnej kraju in % of total area of the country	na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²		
O G Ó Ł E M	10163,8	10175,9	10101,5	10102,0	10103,7	100,0	32,3	2647	TOTAL
Parki narodowe ^b	306,5	317,2	317,3	314,5	314,5	3,1	1,0	82	National parks ^b
Rezerваты przyrody	148,7	165,2	168,8	173,6	163,4	1,6	0,5	42	Nature reserves
Parki krajobrazowe ^c	2446,9 ^e	2516,9 ^e	2515,1 ^e	2513,8 ^e	2518,1 ^e	24,9	8,1	660	Landscape parks ^c
Obszary chronionego krajobrazu ^c	7137,7 ^e	7044,5 ^e	6959,8 ^{ef}	6969,1 ^{ef}	6973,1 ^{ef}	69,0	22,3	1827	Protected landscape areas ^c
Pozostałe formy ^d	124,0	132,1	140,4	131,0	134,6	1,4	0,4	35	Other forms ^d

a Bez obszarów sieci Natura 2000. *b* Patrz „Uwagi metodyczne”. *c* Od 1995 r. bez rezerwatów przyrody w celu wyeliminowania podwójnego liczenia tej samej powierzchni (dotyczyło to ok. 1% powierzchni obszarów prawnie chronionych). *d* Stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. *e* Bez pozostałych form ochrony przyrody – patrz notka *d*. *f* Bez czterech obszarów chronionego krajobrazu województwa podkarpackiego o łącznej powierzchni 56006,6 ha, gdyż nie został uregulowany ich stan prawny.

a Excluding areas within the Natura 2000 network. *b* See „Methodological notes”. *c* From 1995 nature reserves were not included in order to eliminate double counting of one area (it pertained to approx. 1% of legally protected areas). *d* Documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes. *e* Excluding other forms of nature protection – see note *d*. *f* As from not reporting four areas of protected landscape of the Podkarpackie Voivodship with the total area of 56006,6 ha since their legal status has not been settled.

TABL. 3(187). OBIEKTY I OBSZARY O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONE^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
OBJECTS AND AREA OF SPECIAL NATURE VALUE PROTECTED BY LAW^a BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Liczba obiektów <i>The number of objects</i>							
	parki narodowe <i>national parks</i>	rezerwy <i>reserves</i>	parki krajobrazowe <i>landscape parks</i>	obszary chronionego krajobrazu <i>protected landscape areas</i>	stanowiska dokumentacyjne <i>documentation sites</i>	użytki ekologiczne <i>ecological arable lands</i>	zespoły przyrodniczo krajobrazowe <i>landscapenature complexes</i>	pomniki przyrody ogółem <i>monuments of nature total</i>
P O L S K A	23	1451	121	384	240	6628	287	35420
P O L A N D								
Dolnośląskie.....	2	66	12	16 ^c	-	150	13	2659
Kujawsko-pomorskie.....	-	94	8	32	5	1339	45	2478
Lubelskie.....	2	85	16 ^f	17	6	250	7	1506
Lubuskie.....	2	59	7 ^e	38	1	297	11	1166
Łódzkie	- ^g	89	6 ^h	13 ^{e,g}	5	442	32	3509
Małopolskie.....	5 ^f	85	9 ^j	10	53	37	6	2132
Mazowieckie	1	180	5 ^{j,l}	29 ^l	104	737	25	4235
Opolskie	-	35	3	9	9	94	20	595
Podkarpackie.....	2	94	7 ^m	13	23	412	2	1262
Podlaskie	4	93	3	13 ⁿ	2	257	1	1916
Pomorskie	2	129	7 ^{j,n}	42 ^{no}	5	832	32	2744
Śląskie	- ^m	64	7 ^k	14	5	72	20	1500
Świętokrzyskie.....	1	71	9	18 ^{em}	11	76	10	747
Warmińsko-mazurskie	-	107	6 ^j	66 ^p	1	291	17	2556
Wielkopolskie	1 ^q	98	10 ^{qr}	35 ^o	2	174	6	3734
Zachodniopomorskie	1 ^q	102	5 ^q	19 ^{e,p}	8	1168	40	2681

(dok.)

(cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Powierzchnia <i>Area</i>									
	ogółem <i>total</i>			parki narodowe ^{bc} <i>national parks^{bc}</i>	rezerwy przyrody ^c <i>nature reserves^c</i>	parki krajobrazowe ^{cd} <i>landscape parks^{cd}</i>	obszary chronionego krajobrazu ^d <i>protected landscape areas^d</i>	stanowiska dokumentacyjne <i>documentation sites</i>	użytki ekologiczne <i>ecological arable lands</i>	zespoły przyrodniczo krajobrazowe <i>landscape-nature complexes</i>
	w hektarach <i>in hectares</i>	w % powierzchni województwa <i>in % of the area of the voivodship</i>	na 1 mieszkańca w m ² <i>per capita in m²</i>							
P O L S K A	10103727,1	32,3	2647	314483,6	163402,6	2518074,8	6973158,7	835,1	47337,7	86434,6
P O L A N D										
Dolnośląskie.....	362429,7	18,2	1260	11920,9	10486,0	195437,4	138566,2	-	5123,0	896,2
Kujawsko-pomorskie	561923,9	31,3	2716	-	9493,2	215461,9	329310,3	93,6	5193,3	2371,6
Lubelskie.....	569801,8	22,7	2641	18247,2	11549,6	233211,7	299152,7	7,1	6864,7	768,8
Lubuskie.....	543502,1	38,9	5381	13642,8	3674,1	76933,4	436441,8	5,6	3021,4	9783,0
Łódzkie	342985,2	18,8	1349	72,4	7427,1	95086,1	228026,4	13,2	1580,7	10779,3
Małopolskie.....	790351,8	52,1	2396	38114,2	3298,8	175811,6	571803,7	58,9	1130,9	133,7
Mazowieckie	1054889,4	29,7	2020	38476,1	18221,9	168150,1	822393,5	521,1	1825,6	5301,1
Opolskie	257063,6	27,3	2493	-	811,9	62407,1	189817,4	19,1	685,7	3322,4
Podkarpackie.....	794682,9	44,5	3781	46629,3	10989,8	272818,5	463000,1	15,9	1166,3	63,0
Podlaskie	645476,1	32,0	5425	92078,2	23531,9	83531,9	444173,1	0,5	2104,4	56,1
Pomorskie	598119,3	32,7	2682	26185,9	8736,5	152188,9	390360,9	29,8	4005,9	16611,4
Śląskie	272770,4	22,1	588	-	4076,7	227005,5	36987,3	7,3	752,5	3941,1
Świętokrzyskie.....	755972,0	64,6	5952	7626,4	3817,7	126536,9	617145,1	49,2	637,5	159,2
Warmińsko-mazurskie	1123370,5	46,5	7872	-	30764,3	139399,0	927770,8	2,0	4491,3	20943,1
Wielkopolskie	948293,2	31,8	2782	7961,7	4099,3	177928,9	753657,8	2,2	2468,8	2174,5
Zachodniopomorskie.....	482095,2	21,1	2847	13528,5	12423,8	116165,9	324551,6	9,6	6285,7	9130,1

a Bez obszarów Natura 2000. b Patrz „Uwagi metodyczne”. c Bez otuliny. d Bez rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. e-r Obiekt wykazano w województwie: e wielkopolskim, f podkarpackim, g mazowieckim, h świętokrzyskim, i śląskim, j kujawsko-pomorskim, k łódzkim, l lubelskim, ł podlaskim, m małopolskim, n warmińsko-mazurskim, o zachodniopomorskim, p pomorskim, q lubuskim, r dolnośląskim.

a Excluding Natura 2000 areas. b See „Methodological notes”. c Excluding protection zones. d Excluding nature reserves and other forms of nature protection situated in the area of landscape parks and protected landscape areas. e-r The object was found in voivodship: e wielkopolskie, f podkarpackie, g mazowieckie, h świętokrzyskie, i śląskie, j kujawsko-pomorskie, k łódzkie, l lubelskie, ł podlaskie, m małopolskie, n warmińsko-mazurskie, o zachodniopomorskie, p pomorskie, q lubuskie, r dolnośląskie.

TABL. 4(188). PARKI NARODOWE^a
NATIONAL PARKS^d

L A T A PARKI NARODOWE YEARS NATIONAL PARKS	Rok utworzenia Year of foundation	Kategoria według IUCN Category according to IUCN	Powierzchnia w hektarach <i>Area in hectares</i>				
			ogółem total	w tym lasów of which forests	z ogółem pod ochroną ścisłą of total under strict protection		
					razem total	w tym lasów of which forests	
OGÓŁEM ... 2000	x	x	306494,1	190893,4	64321,9	50400,6	
TOTAL							
2005	x	x	317233,8	193710,9	67294,8	52414,7	
2007	x	x	317299,3	194857,0	67535,7	52495,5	
2008	x	x	314477,4	195056,1	67660,8	53692,2	
2009	x	x	314483,6	195044,4	68001,2	54058,7	
Biebrzański	1993	–	59223,0	15682,9	4472,2	3757,3	
Kampinoski	1959	–	38548,5	28258,8	4636,0	4130,2	
Bieszczadzki	1973	II	29195,1	24719,1	18553,6	16871,2	
Słowiński	1967	II	21572,9 ^e	6181,5	5928,9	2630,1	
Tatrzański	(1947) ^b , 1954	II	21197,3	16290,0	12449,1	7956,8	
Magurski	1995	–	19437,9	18571,7	2407,7	2407,7	
Wigierski	1989	V	14987,9	9410,7	623,2	283,0	
Drawieński	1990	II	11342,0	9548,0	569,0	443,3	
Białowiecki	(1932) ^c , 1947	II	10517,3	9974,0	5726,1	5531,0	
Poleski	1990	II	9764,4	4784,8	116,0	115,1	
Roztoczański	1974	II	8482,8	8101,3	805,9	805,9	
Woliński	1960	II	8133,1	4641,9	500,2	418,8	
Ujście Warty	2001	–	8074,0	81,7	681,9	-	
Świętokrzyski	1950	II	7626,4	7221,7	1715,2	1696,6	
Wielkopolski	1957	II	7583,9	4729,8	259,7	114,5	
Narwiański	1996	–	7350,0	93,0	-	-	
Gorczański	1981	II	7030,8	6591,5	3610,8	3596,0	
Gór Stołowych	1993	–	6340,4	5778,2	771,0	771,0	
Karkonoski	1959	II	5580,5	4021,8	1726,1	294,1	
Bory Tucholskie	1996	–	4613,0	3935,7	324,3	278,4	
Babiogórski	1954	II	3390,5	3232,3	1124,5	1023,8	
Pieniński	(1932) ^d , 1954	II	2346,2	1665,2	748,9	683,0	
Ojcowski	1956	V	2145,7	1528,8	250,9	250,9	

a Patrz „Uwagi metodyczne”. b Jednostka Lasów Państwowych "Park Tatrzański". c Leśnictwo Park Narodowy w Białowieży. d Jednostka Lasów Państwowych "Park Narodowy w Pieninach". e Bez wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego, których powierzchnia wynosi 11171,1 ha.

a See "Methodological notes". b The National Forests Unit "Park Tatrzański". c Forestry National Park in Białowieża. d The National Forests Unit "Park Narodowy w Pieninach". e Excluding coastal water of the Baltic Sea, whose area amounts to 11171.1 ha.

TABL. 5(189). PARKI NARODOWE^a WEDŁUG KATEGORII GRUNTÓW W 2009 R.
NATIONAL PARKS^d BY LAND CATEGORIES IN 2009

PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Ogółem Total	Gruntły <i>Land</i>				Wody Water	Tereny pozostałe Other areas
		leśne <i>forest</i>		rolne agricultural	zadrzewione i zakrzewione woody and bushy		
		razem total	w tym niezalesione of which nonwooded areas				
w hektarach <i>in hectares</i>							
OGÓŁEM	314483,6	195044,4	3277,4	44418,2	2807,9	20189,9	52023,2
TOTAL							
Biebrzański	59223,0	15682,9	165,0	14087,1	493,2	972,5	27987,3
Kampinoski	38548,5	28258,8	771,6	7762,5	294,7	154,8	2077,7
Bieszczadzki	29195,1	24719,1	1270,9	2252,6	88,5	82,2	2052,7
Słowiński	21572,9 ^b	6181,5	181,9	1975,7	177,1	10218,9	3019,7
Tatrzański	21197,3	16290,0	218,6	443,8	1,6	158,2	4303,7
Magurski	19437,9	18571,7	118,3	769,9	8,7	38,1	49,5
Wigierski	14987,9	9410,7	47,0	2302,2	8,7	2794,1	472,2
Drawieński	11342,0	9548,0	39,3	492,1	24,8	923,1	354,0
Białowiecki	10517,3	9974,0	234,5	15,3	1,5	19,2	507,3
Poleski	9764,4	4784,8	113,7	2369,5	395,3	477,0	1737,8
Roztoczański	8482,8	8101,3	46,9	261,9	2,2	52,6	64,8
Woliński	8133,1	4641,9	24,2	85,4	31,5	1977,3	1397,0
Ujście Warty	8074,0	81,7	-	6166,0	220,0	579,1	1027,2
Świętokrzyski	7626,4	7221,7	0,5	303,0	20,9	3,4	77,4
Wielkopolski	7583,9	4729,8	-	2042,5	7,3	460,7	343,6
Narwiański	7350,0	93,0	-	719,0	177,0	668,0	5693,0
Gorczański	7030,8	6591,5	12,7	418,4	0,9	19,0	1,0
Gór Stołowych	6340,4	5778,2	-	458,6	0,7	3,0	99,9
Karkonoski	5580,5	4021,8	0,7	417,0	849,2	10,9	281,6
Bory Tucholskie	4613,0	3935,7	4,7	70,6	0,8	530,4	75,5
Babiogórski	3390,5	3232,3	-	30,7	-	3,4	124,1
Pieniński	2346,2	1665,2	23,6	510,7	0,3	31,0	139,0
Ojcowski	2145,7	1528,8	3,3	463,7	3,0	13,0	137,2

a Patrz „Uwagi metodyczne”. b Bez wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego, których powierzchnia wynosi 11171,1ha.

a See "Methodological notes". b Excluding coastal water of the Baltic Sea, whose area amounts to 11171.1 ha.

TABL. 6(190). PARKI NARODOWE^a WEDŁUG KATEGORII OCHRONNOŚCI W 2009 R.
NATIONAL PARKS^a BY PROTECTIVE CATEGORIES IN 2009

PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Powierzchnia w hektarach Area in hectars					strefy ochronnej of the protection zone	
	parku narodowego of the national park						
	ogółem grand total	w tym pod ochroną of which under protection			częściową partial		krajobrazową of landscape
		ściśle strict		w tym grunty leśne of which forest land			
razem total							
O G Ó Ł E M..... <i>TOTAL</i>	314483,6	68001,2	54058,7	188464,9	51866,6	447839,0	
Biebrzański	59223,0	4472,2	3757,3	27218,5	27532,3	66824,0	
Kampinoski	38548,5	4636,0	4130,2	27276,2	6636,3	37756,5	
Bieszczadzki	29195,1	18553,6	16871,2	10556,0	85,5	55783,0	
Słowiński	21572,9 ^b	5928,9	2630,1	14701,8	132,9	30220,0	
Tatrzański	21197,3	12449,1	7956,8	5973,4	2774,8	181,0	
Magurski	19437,9	2407,7	2407,7	16924,7	57,0	22969,0	
Wigierski	14987,9	623,2	283,0	11445,6	2919,1	11283,8	
Drawieński	11342,0	569,0	443,3	10269,0	504,0	40890,0	
Białowiecki	10517,3	5726,1	5531,0	4439,2	352,0	3224,3	
Poleski	9764,4	116,0	115,1	8158,1	1490,3	14041,9	
Roztoczański	8482,8	805,9	805,9	7320,6	356,3	38095,9	
Woliński	8133,1	500,2	418,8	7569,0	63,9	3368,6	
Ujście Warty	8074,0	681,9	-	4015,4	3376,7	10453,9	
Świętokrzyski	7626,4	1715,2	1696,6	5588,4	322,8	20780,4	
Wielkopolski	7583,9	259,7	114,5	4996,1	2328,1	7256,3	
Narwiański	7350,0	-	-	2057,0	-	15408,0	
Gorczański	7030,8	3610,8	3596,0	2882,9	537,1	16646,6	
Gór Stołowych	6340,4	771,0	771,0	4944,8	624,6	10514,3	
Karkonoski	5580,5	1726,1	294,1	3829,6	24,8	11265,0	
Bory Tucholskie	4613,0	324,3	278,4	4209,8	78,9	12980,5	
Babiogórski	3390,5	1124,5	1023,8	2081,6	184,4	8437,0	
Pieniński	2346,2	748,9	683,0	604,2	993,1	2682,0	
Ojcowski	2145,7	250,9	250,9	1403,0	491,7	6777,0	

a Patrz „Uwagi metodyczne”. b Bez wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego, których powierzchnia wynosi 11171,1ha.
a See “Methodological notes”. b Excluding coastal water of the Baltic Sea, whose area amounts to 11171.1 ha.

TABL. 7(191). PARKI NARODOWE^a WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI I KATEGORII UŻYTKOWANIA GRUNTÓW W 2009 R.
NATIONAL PARKS^a BY OWNERSHIP FORMS AND LAND USE CATEGORIES IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem ^{bc} Total ^{bc}		Własność Ownership			SPECIFICATION
			Skarbu Państwa of the State Treasury		prywatna i pozostała private and other	
	w hektarach in hectares	w % in %	w zarządzie parku in the manager- ment board of the park	w innym zarządzie in a different manager- ment board		
			w hektarach in hectares			
O G Ó Ł E M	317283	100	266334	3062	47886	TOTAL
Grunty leśne	195614	62	187805	193	7616	Forest land
w tym nie zalesione	3019	1	3009	5	5	of which wooded
Grunty rolne	44694	14	23112	242	21341	Agricultural land
Grunty zadrzewione i zakrzaczone	2809	1	2034	38	737	Woody and bushy land
Wody	22 740	7	21683	889	168	Water
Nieużytki	45 337	14	28191	697	16449	Wasteland
Tereny pozostałe	6089	2	3509	1003	1576	Other areas

a Patrz „Uwagi metodyczne”. b Bez wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego wchodzących w skład Słowińskiego Parku Narodowego, których powierzchnia wynosi 11171,1 ha. c w tym 2725,4 ha wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego wchodzących w skład Wolińskiego Parku Narodowego
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

a See “Methodological notes”. b Excluding coastal water of the Baltic Sea being a part of the Slowinski National Park, whose area amounts to 11171.1 ha. c Including coastal water of the Baltic Sea being a part of the Wolinski National Park, whose area amounts to 2725,4 ha.
Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 8(192). PARKI NARODOWE^a WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI W 2009 R.
NATIONAL PARKS^a BY OWNERSHIP FORMS IN 2009

PARK NARODOWY NATIONAL PARK	Ogółem Total	Własność Ownership			Tereny pozostałe Other areas
		Skarbu Państwa Of the State Treasury		prywatna private	
		w zarządzie parku in the management board of the park	w innym zarządzie in a different management board		
w hektarach in hectares					
O G Ó Ł E M	317283	266336	3062	41580	6305
TOTAL					
Babiogórski	3391	3254	17	121	-
Białowiecki	10517	10517	-	0	-
Biebrzański	59223	32833	233	23962	2195
Bieszczadzki	29195	29052	99	1	43
Bory Tucholskie	4613	4599	11	2	1
Drawieński	11342	11133	179	29	1
Gorczański	7031	6560	6	384	81
Gór Stołowych	6340	6184	64	72	20
Kampinoski	38544	32733	432	5113	266
Karkonoski	5580	5565	2	1	12
Magurski	19438	19350	76	12	-
Narwiański	7350	1642	415	5176	117
Ojcowski	2146	1400	19	644	83
Pieniński	2346	1330	46	727	243
Poleski	9764	8426	14	1238	86
Roztoczański	8483	8336	54	93	-
Słowiński ^b	21573	20791	545	105	133
Świętokrzyski	7626	7461	34	121	11
Tatrzański	21197	17867	106	360	2865
Ujście Warty	8074	7492	514	69	-
Wielkopolski	7584	6623	120	706	135
Wigierski	14988	12337	6	2645	-
Woliński ^c	10937	10852	71	0	14

^a Patrz „Uwagi metodyczne”. ^b Bez wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego, których powierzchnia wynosi 11171,1 ha. ^c W tym 2725,4 ha wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego w chodzących w skład Wolińskiego Parku Narodowego.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

^a See “Methodological notes”. ^b Excluding coastal water of the Baltic Sea, being a part of the Slowinski National Park, whose area amounts to 11171.1 ha. ^c Including coastal water of the Baltic Sea being a part of the Wolinski National Park, whose area amounts to 2725.4 ha.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 9(193). TURYSTYKA W PARKACH NARODOWYCH W 2009 R.
TOURISM IN NATIONAL PARKS IN 2009

PARK NARODOWY NATIONAL PARK	Schroniska Shelters	Domy wczasowe Holiday hostess	Kemping, biwaki camping sites, tent camp sites	Schrony przeciw deszczowe Rain shelters	Nartostrady w km Ski-slopes in km	Stadiony Stadiums	Kolejki linowe Cable rail -ways	Wy- ciagi Lifts	Trasy wyczy -nowe Profes sional router	Szlaki turystyczne w km Tourist routes in km		Liczba turystów The number of tourists	
										ogółem total	do remontu for reno- vation	w tys. in thous.	na 1 ha per 1 ha
O G Ó Ł E M	29	4	45	275	29,1	3	10	14	6	3326,2	313,5	11193,3	1611,9
TOTAL													
Babiogórski	1	-	1	11	6	-	-	-	-	53	10	66,7	17
Białowiecki	1	-	-	-	-	-	-	-	-	44	-	190	18
Biebrzański	-	-	4	6	-	-	-	-	-	473,5	70,4	39	0,7
Bieszczadzki	3	-	3	14	0,4	-	-	1	-	245	10	350	1,2
Bory Tucholskie..	-	-	6	-	-	-	-	-	-	75	-	60	13
Drawieński	-	-	6	1	-	-	-	-	-	160	6	23,6	2,1
Gorczański	-	-	2	3	0,2	-	-	-	-	155,3	35	70	10
Gór Stołowych...	2	-	-	10	-	-	-	-	-	107,3	10	366	58
Kampinoski	1	-	-	53	-	-	-	-	-	560	-	1000	26
Karkonoski	10	-	-	11	19,7	-	3	10	1	117,6	43,7	2000	358
Magurski	-	-	-	8	-	-	-	-	-	85	-	50	2,6
Narwiański	-	-	-	-	-	-	-	-	-	55	-	11	1
Ojcowski	-	1	3	1	-	-	-	-	-	39,7	2	400	186,4
Pieniński	-	-	-	3	-	-	-	-	-	35,2	1,3	838	357
Poleski	-	-	3	24	-	-	-	-	-	75,5	0,5	24,6	2,5
Roztoczański	-	-	-	4	-	-	-	-	-	61,1	1,6	100	11,8
Słowiński	-	-	-	26	-	-	-	-	-	144,3	20,0	386,4	17,9
Świętokrzyski	2	-	-	8	-	-	-	-	-	41	14	183	24
Tatrzański	8	-	2	-	2,8	3	7	3	5	275	9	2195	103
Ujście Warty	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13,2	-	20	2,5
Wielkopolski	-	-	1	15	-	-	-	-	-	215	-	1200	158,2
Wigierski	1	3	20	69	-	-	-	-	-	245,4	80	120	8
Woliński	-	-	-	8	-	-	-	-	-	50,1	-	1500	137

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 10(194). STAN LICZEBNY GŁÓWNYCH GATUNKÓW ZWIERZĄT ŁOWNYCH I CHRONIONYCH W PARKACH NARODOWYCH W 2009 R.

NUMBER OF THE MAIN SPECIES OF BEASTS OF THE CHASE AND PROTECTED ANIMALS IN NATIONAL PARKS IN 2009

PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Łoś <i>Mo- ose</i>	Jeleń <i>Deer</i>	Sarna <i>Roe- deer</i>	Dzik <i>Wild boar</i>	Niedź- wiedź <i>Bear</i>	Wilk <i>Wolf</i>	Ryś <i>Lynx</i>	Żubr <i>European bison</i>	Bóbr <i>Beaver</i>	Kozica <i>Chamois</i>	Świstak <i>Alpine marmot</i>	Wydra <i>Otter</i>	Borsuk <i>Badger</i>	Lis <i>Fox</i>
OGÓŁEM	1134	6365	10515	5238	24	104	50	116	2484	159	230	260	550	2769
TOTAL														
Babiogórski	-	80	24	17	- ^a	6 ^a	4	-	-	-	-	4	10	19 ^{-b}
Białowiecki	20	919	163	832	-	8	4	40	60	-	-	10	16	- ^b
Biebrzański	680	520	1140	440	-	16	- ^b	-	700	-	-	- ^b	100	700
Bieszczadzki	- ^b	400	100	110	6	23	5	53	170	-	-	50	15	100 ^{-b}
Bory Tucholskie ..	-	82	143	20	-	- ^a	-	-	17	-	-	- ^b	- ^b	- ^b
Drawieński	-	620	529	468	-	-	-	-	98	-	-	54	75	155
Gorczański	-	296	73	57	- ^a	6	5	-	-	-	-	4	13	50
Gór Stołowych	-	244	266	479	-	-	1	-	-	-	-	-	25	96
Kampinoski	320	142	2600	764	-	-	9	18	151	-	-	2	96	427
Karkonoski	-	119	42	40	-	-	a	-	-	-	-	1	- ^b	80
Magurski	8 ^c	1175	1705	250 ^c	3 ^c	18 ^c	8 ^c	-	60 ^c	-	-	20 ^c	30	180 ^c
Narwiański	23	15	60	50	-	-	-	-	250	-	-	- ^b	- ^b	- ^b
Ojcowski	-	-	250	120	-	-	-	-	24	-	-	2	10	25
Pieniński	-	27	35	21	- ^a	2 ^a	3	-	9	-	-	5	- ^b	- ^b
Poleski	53	97	1009	249	-	3	-	-	286	-	-	40	40	304
Roztoczański	- ^a	130	550	90	-	6	4	-	18	-	-	8	- ^b	30
Słowiński	- ^a	755	256	211	-	-	- ^c	-	100	-	-	- ^b	25	98
Świętokrzyski	-	8	331	86	-	-	-	-	29	-	-	-	12	142
Tatrzański	-	170	60	-	15	12	6	-	-	159	230	6	-	70
Ujście Warty	-	43	279	180	-	-	-	-	300	-	-	-	- ^b	40
Wielkopolski	-	202	503	429	-	-	-	-	44	-	-	4	33	134
Wigierski	30	215	285	190	-	4	1	-	160	-	-	45	45	113
Woliński	-	106	112	135	-	-	-	5	8	-	-	5 ^d	5 ^d	6

(dok.)

(cont.)

PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Orlik krzykliwy <i>Lesser spotted eagle</i>	Orlik grubodzioby <i>Greater spotted eagle</i>	Bielik <i>Eagle</i>	Orzeł przedni <i>Golden eagle</i>	Głuszczyk <i>Capercaillie</i>	Cietrzew <i>Black grouse</i>	Bocian czarny <i>Black stork</i>
OGÓŁEM	96	23	99	7	107	232	181
TOTAL							
Babiogórski	-	-	-	-	20 ^d	5 ^d	2 ^a
Białowiecki	3	-	- ^e	-	-	-	2
Biebrzański	26	23	18	- ^a	-	110	18
Bieszczadzki	14	-	-	- ^{db}	-	-	15
Bory Tucholskie ..	-	-	3 ^d	-	-	-	-
Drawieński	-	-	3 ^d	-	-	-	-
Gorczański	6	-	-	2	25	- ^b	8
Gór Stołowych	-	-	-	-	-	-	6
Kampinoski	2 ^d	-	8 ^d	-	-	-	20 ^d
Karkonoski	-	-	- ^c	-	-	38	- ^a
Magurski	21 ^d	-	-	-	-	-	6 ^d
Narwiański	-	-	-	-	-	-	- ^c
Ojcowski	-	-	-	-	-	-	- ^a
Pieniński	4 ^d	-	-	2	-	-	6 ^d
Poleski	4 ^d	-	2 ^d	-	-	39 ^d	10 ^d
Roztoczański	14	-	2	1	2	-	8
Słowiński	-	-	- ^d	- ^d	-	-	-
Świętokrzyski	-	-	-	-	-	-	2
Tatrzański	-	-	-	2	60	40	2
Ujście Warty	2 ^a	- ^b	50	-	-	-	70 ^a
Wielkopolski	-	-	2	-	-	-	6
Wigierski	- ^b	-	3 ^d	-	-	-	-
Woliński	-	-	8	-	-	-	-

a Pojawiające się przechodnio, migrujące. *b* Występują, brak danych liczbowych. *c* Tylko ślady bytowania. *d* Wyznaczone strefy ochronne *e* Przeloty.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

a Transitory, migrating. *b* Occurring, no numeric data, *c* Traces of dwelling only *d*. Indicated protection zone. *e* Passage of birds.

S o u r c e: data of the Ministry of Environment.

TABL. 11(195). OŚRODKI ZACHOWAWCZEJ HODOWLI ZWIERZĄT W 2009 R.
CENTRES OF ANIMALS CONSERVATIVE BREEDING IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Żubry European bison			Konik polski Horse	Żubronie Cross between wisent and domestic cow	Łosie Moose	Jele- nie Deer	Sarny Roe deer	Dziki Wild boar	Wilki Wolf	Koń hucul- ski Hucul pony
	razem total	samce male	samice female								
OHŻ Smardzewice (Kampinoski PN) ... <i>The European Bison Breeding Centre in Smardzewice (the Kampinoski National Park)</i>	18	8	10	–	–	320	142	2600	764	–	–
OHŻ Białowiecki Park Narodowy: hodowla rezerwatowa i zagroda pokazowa ..... <i>The European Bison Breeding Centre in the Białowiecki National Park: reserve breeding and display enclosure</i>	451	197	254	10	2	2	7	6	14	5	–
Woliński PN zagroda pokazowa ^a ..... <i>The Woliński National Park – display enclosure^a</i>	5	1	4	–	–	–	2	–	3	–	–
Roztoczański Park Narodowy: hodowla zamknięta ..... <i>The Roztoczański National Park: closed breeding</i>	–	–	–	36	–	–	–	–	–	–	–
hodowla rezerwatowa ..... <i>reserve breeding</i>	–	–	–	16	–	–	–	–	–	–	–
ORZ Biebrzański Park Narodowy ..... <i>The Animal Rehabilitation Centre in the Biebrzański National Park</i>	–	–	–	–	–	2	–	–	1	1	–
OHZ Biebrzański Park Narodowy ..... <i>The Animal Breeding Centre in the Biebrzański National Park</i>	–	–	–	41	–	–	–	–	–	–	–
Bieszczadzki Park Narodowy: hodowla zamknięta w OZHZ ..... <i>The Bieszczadzki National Park: closed breeding in the Closed Animal Breeding Centre</i>	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	64

^a W zagrodzie pokazowej Wolińskiego Parku Narodowego również: 5 bielików i 2 puchacze.

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

^a In the display enclosure of the Woliński National Park there are also: 5 sea eagles and 2 eagle owls.

S o u r c e: data of the Ministry of Environment.

**TABL. 12(196). LICZEBNOŚĆ ZWIERZYNY ORAZ WYKONANA REDUKCJA OGÓLEM WYBRANYCH GATUNKÓW
ZWIERZĄT ŁOWNYCH W PARKACH NARODOWYCH**
NUMERICAL FORCE OF ANIMALS AND EXECUTED REDUCTION OF SELECTED SPECIES OF BEASTS OF THE
CHASE IN NATIONAL PARKS

GATUNKI SPECIES	2000		2005		2008		2009	
	liczebność number	redukcja reduction	liczebność number	redukcja ^a reduction ^a	liczebność number	redukcja ^b reduction ^b	liczebność number	redukcja ^c reduction ^c
Łoś ..... <i>Moose</i>	844	1	1059	–	1096	6	1112	9
Jeleń ..... <i>Deer</i>	3731	435	4870	350	5211	344	6365	304
Sarna ..... <i>Roe deer</i>	7442	441	9506	256	10739	236	10515	220
Dzik..... <i>Wild boar</i>	2563	558	3871	743	4151	916	5238	1080

^a Ponadto w 2005 r. stwierdzono: 29 upadków łosi, 148 upadków jeleni, 156 upadków saren, 106 upadków dzików. ^b Ponadto w 2008 r. stwierdzono: 40 upadków łosi, 90 upadków jeleni, 73 upadków saren, 98 upadków dzików ^c. Ponadto w 2009 r. stwierdzono: 40 upadków łosi, 97 upadków jeleni, 91 upadków saren, 84 upadków dzików.

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

^a Moreover, in 2005 deaths of the following species were recorded: moose (29), deer (148), roe deer (156), wild boar (106) ^b Moreover, in 2008 deaths of the following species were recorded: moose (40), deer (90), roe deer (73), wild boar (98). ^c Moreover, in 2009 deaths of the following species were recorded: moose (40), deer (96), roe deer (91), wild boar (84).

S o u r c e: data of the Ministry of Environment.

TABL. 13(197). REGULACJA POPULACJI ZWIERZĄT ŁOWNYCH W PARKACH NARODOWYCH W 2009 R.
REGULATION OF POPULATION OF BEASTS OF THE CHASE IN NATIONAL PARKS IN 2009

PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Łoś <i>Moose</i>		Jeleń <i>Deer</i>		Sarna <i>Roe deer</i>		Dzik <i>Wild boar</i>	
	odstrzał <i>shot</i>	stwierdzone upadki (zgony) <i>deaths recorded</i>	odstrzał <i>shot</i>	stwierdzone upadki(zgony) <i>deaths recorded</i>	odstrzał <i>shot</i>	stwierdzone upadki (zgony) <i>deaths recorded</i>	odstrzał <i>shot</i>	stwierdzone upadki (zgony) <i>deaths recorded</i>
OGÓŁEM	9	40	304	96	220	91	1080	84
TOTAL								
Babiogórski	-	-	-	5	-	4	-	2
Białowiecki	-	-	-	-	-	-	-	-
Biebrzański	-	21	3	3	-	3	91	3
Bieszczadzki	-	-	-	6 ^{ab}	-	-	-	1 ^d
Bory Tucholskie	-	-	17	-	-	-	-	-
Drawieński	-	-	58	1	24	-	68	-
Gorczański	-	-	7	26	-	3	-	2
Gór Stołowych	-	-	35	1	-	1	-	7
Kampinoski	9 ^c	15 ^d	-	-	61	31	572	25
Karkonoski	-	-	26	5	4	1	-	-
Magurski	-	-	93	-	60	-	-	-
Narwiański	-	3	-	-	-	-	-	-
Ojcowski	-	-	-	-	-	5	33	4
Pieniński	-	-	-	1	-	-	13	1
Poleski	-	-	6	-	52	2	58	1
Roztoczański	-	-	-	2	-	5	1	1
Słowiński	-	-	-	2	-	-	-	-
Świętokrzyski	-	-	-	-	-	-	-	-
Tatrzański	-	-	-	38	-	11	-	-
Ujście Warty	-	-	-	-	1	4	21	7
Wielkopolski	-	-	39	2	12	7	137	23
Wigierski	-	1	16	1	6	6	69	1
Woliński	-	-	4	3	-	8	17	6

a W tym 1 szt w wyniku kłusownictwa. *b* W tym 5 szt. ofiary wilków. *c* W tym 9 sztuk odstrzał sanitarny osobników potrąconych przez pojazdy mechaniczne. *d* W tym 9 sztuk padłych w wypadkach komunikacyjnych.

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

a Of which 1 art dead as a result of poaching. *b* Of which 5 arts as the victim of wolves. *c* Of which 6 arts sanitary shooting of specimen hit by motor vehicles. *d* of which 9 arts dead in communication accidents.

S o u r c e: data of the Ministry of Environment.

TABL. 14(198). DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA PARKÓW NARODOWYCH W 2009 R.

DIDACTIC ACTIVITY OF NATIONAL PARKS IN 2009

PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Liczba <i>The number of</i>				Biblioteki (liczba pozycji księgozbioru) <i>Libraries (the number of items in the collection)</i>
	osób zwiedzających muzea <i>persons visiting museums</i>	impresz dydaktycznych <i>didactic events</i>	ścieżek dydaktycznych <i>didactic routes</i>	nowych wydawnictw popularnonaukowych <i>new popular science publications</i>	
OGÓŁEM	1108681	3059	137	127	130164
TOTAL					
Babiogórski	11317	92	8	10	11119
Białowiecki	95482	136	4	2	11546
Biebrzański ^a	15352	12	15	1	1639
Bieszczadzki	30800	14	12	9	3689
Bory Tucholskie	-	53	4	2	4904
Drawieński	-	72	5	-	4755
Gorczański ^a	8557	54	10	4	4563
Gór Stołowych ^a	12196	4	4	-	2667
Kampinoski	50000	811	7	12	10203
Karkonoski	14500 ^b	- ^c	9	8	2789
Magurski	20900	20	2	-	976
Narwiański ^a	6500 ^d	15	3	-	1200
Ojcowski	- ^c	212	3	1	16108
Pieniński	460200	151	d	4	4603
Poleski	12712	51	6	2	3438
Roztoczański	10414	66	9	8	11934
Słowiński	49904	557	6	11	5295
Świętokrzyski	83595	81	5	1	5328
Tatrzański	110000	79	3	29	9098
Ujście Warty	8500	206	4	0	1978
Wielkopolski	11456	223	5	9	3361
Wigierski ^a	47490	62	6	11	3974
Woliński	48806	88	7	3	4997

a Sala ekspozycyjna w Dyrekcji Parku lub w innym obiekcie. *b* Ponadto 12789 osób zwiedzających ośrodek dydaktyczny i 131 imprez dydaktycznych w Karkonoskim Centrum Edukacji Ekologicznej w Szklarskiej Porębie, *c* Ośrodek Edukacyjno-Muzealny 9640osób zwiedzających.

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

a Display room in the Head Office of the Park or in other facility. *b* Apart from that, 12789 persons visiting the didactic facility and 131 didactic events in the Karkonoskie Centre of Ecological Education in Poręba. *c* The Education and Museum Facility 9640 persons visiting.

S o u r c e: data of the Ministry of Environment.

TABL. 15(199). OCHRONA LASU W PARKACH NARODOWYCH W 2009 R.
PROTECTION OF FOREST IN NATIONAL PARKS IN 2009

PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Zabezpieczanie upraw przed zwierzyną w ha ^a Protecting crops against wild animals in ha ^a	Skrzynki lęgowe Nest boxes		Pułapki Traps		Próbne poszukiwanie owadów w ściółce (liczba prób) Test searching for insects in the bedding (the number of tests)
		nowe new	istniejące existing	tradycyjne traditional	feromonowe feromone	
		w sztukach in units				
O G Ó Ł E M <i>TOTAL</i>	1558,7	2026	10204	2513	4415	1595
Babiogórski	51,5	-	207	63	214	160
Białowiecki	-	-	-	-	60	-
Biebrzański	10,4	-	-	20	50	75
Bieszczadzki	67,8	-	-	20	70	-
Bory Tucholskie	-	-	758	-	30	140
Drawieński	169	1000	4944	-	360	207
Gorczański	247	100	675	60	1095	90
Gór Stołowych	87,7	40	310	1472	633	70
Kampinoski	-	-	-	-	51	508
Karkonoski	143	630	948	141	908	60
Magurski	441,2	-	-	-	-	7
Narwiański	-	-	10	1	2	2
Ojcowski	16	-	-	2	-	2
Pieniński	15,9	-	70	12	100	19
Poleski	-	36	240	365	166	44
Roztoczański	86	-	-	-	57	40
Słowiński	3,1	-	-	-	90	29
Świętokrzyski	-	-	-	15	92	7
Tatrzański	105	-	280	290	91	-
Ujście Warty	-	-	-	-	-	-
Wielkopolski	19,3	220	712	38	65	44
Wigierski	88	-	1050	14	267	57
Woliński	7,8	-	-	-	14	34

^a Zabezpieczenie upraw przed zwierzyną: chemiczne, mechaniczne i ogrodzenia.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

^a Protecting crops against wild animals: chemical, mechanical and enclosures.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 16(200). POZYSKANIE DREWNA W PARKACH NARODOWYCH WEDŁUG KATEGORII CIĘĆ W 2009 R.
WOOD HARVEST IN NATIONAL PARKS BY CATEGORIES OF CUTTINGS IN 2009

PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Ogółem ^{ab} Total ^{ab}	W tym grubizna Of which timber							
		igłasta coniferous			liściasta nonconiferous				
		razem total	w tym cięcia of which felling			razem total	w tym cięcia of which felling		
			rębne chopping	sanitarne sanitary	trzebieże thinning		rębne chopping	sanitarne sanitary	trzebieże thinning
w tysiącach m ³ in thousand m ³									
O G Ó Ł E M <i>TOTAL</i>	223,9	187,5	11,4	113,3	62,8	29,5	6,8	12,2	10,6
Babiogórski	19	17,2	-	17	0,2	0,1	-	0,1	-
Białowiecki	0,3	0,2	-	0,2	-	0,1	-	0,1	-
Biebrzański	3,1	2,4	-	0,6	1,8	0,6	0,2	0,4	-
Bieszczadzki	6,3	4,4	-	4,4	-	1,9	-	1,9	-
Bory Tucholskie	3,3	3,3	0,5	0,1	2,7	-	-	-	-
Drawieński	21,1	16,2	2,3	0,7	13,2	1,6	0,1	-	1,5
Gorczański	5,7	5,4	-	5,4	-	0,3	-	0,3	-
Gór Stołowych	10,4	10,3	-	9,3	1	0,1	-	-	0,1
Kampinoski	23,5	20,9	1,4	3,2	16,3	2,6	0,3	0,9	1,4
Karkonoski	4,2	4,2	2,6	1,1	0,5	-	-	-	-
Magurski	14,4	4,4	1,9	2,3	0,2	9,9	5,6	3,5	0,8
Narwiański	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ojcowski	0,4	0,2	-	0,2	-	-	-	0,1	-
Pieniński	0,6	0,4	-	0,4	-	-	-	-	-
Poleski	4,1	1,8	-	0,9	0,9	2,0	0,5	0,6	0,9
Roztoczański	20,4	15,2	-	4,2	11,0	4,3	-	1,7	2,6
Słowiński	1,7	1,3	0,8	-	0,5	0,3	0,1	0,1	0,1
Świętokrzyski	2,3	1,1	-	1,1	-	1,2	-	0,6	0,6
Tatrzański	57,7	57,6	1,2	54,4	2,0	0,1	-	0,1	-
Ujście Warty	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wielkopolski	9,4	6	-	2,6	3,4	3,4	-	1,6	1,8
Wigierski	8,9	8	-	5,2	2,8	0,9	-	0,2	0,7
Woliński	7,1	7	0,7	-	6,3	0,1	-	-	0,1

^a Łącznie z drewnem pozyskanym do mineralizacji. ^b Łącznie z grubizną.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

^a Including wood removed for mineralization. ^b including timber.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 17(201). SZKODNICTWO I OCHRONA PRZED SZKODNICTWEM W PARKACH NARODOWYCH W 2009 R.
PEST DAMAGE AND PROTECTION AGAINST PEST DAMAGE IN NATIONAL PARKS IN 2009

PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS	Liczba funkcyj- nariuszy Straży Parku Narodowego The number of National Park guards	Liczba spraw The number of cases			Windy- kacja należności w zł Collection of charges in zł	Kradzieże drewna Cases of wood theft			Liczba przypadków kłusownictwa The number of cases of poaching
		wszczę- tych started	zakończonych closed			liczba przypad- ków the number of cases	skradzione drewno stolen wood		
			razem total	w tym wyrokami skazującymi of which with verdicts of guilty			masa w m ³ mass in m ³	wartość w zł value in zł	
OGÓŁEM	99	234	241	66	19960,5	159	238,5	32216,3	126
<i>TOTAL</i>									
Babiogórski	3	1	1	-	-	1	0,4	26,2	-
Białowiecki	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Biebrzański	10	9	8	7	1241	2	3	276	7
Bieszczadzki	4	4	4	4	-	1	1,5	442	1
Bory Tucholskie ...	2	2	2	2	480	-	-	-	2
Drawieński	3	-	-	-	-	-	-	-	3
Gorczański	3	7	7	-	-	2	1,7	173,2	1
Gór Stołowych	3	3	2	-	-	3	3,2	407,7	-
Kampinoski	12	-	-	-	5440,6	14	24,1	2808,5	3
Karkonoski	4	2	-	-	-	-	-	-	-
Magurski	3	5	5	1	735,9	5	6	509,1	-
Narwiański	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Ojcowski.....	4	5	5	-	-	5	4,3	438	-
Pieniński.....	4	3	3	2	-	2	0,2	13,8	8
Poleski	3	6	6	2	2883,3	2	10	1527,8	71
Roztoczański	4	4	4	-	-	-	-	-	1
Słowiński	4	34	52	18	500	4	8,2	791,5	9
Świętokrzyski	4	103	98	13	7659,5	96	125,5	19925,2	4
Tatrzański	10	18	15	6	-	6	10,8	563,3	3
Ujście Warty	3	2	2	2	500	1	12,2	651,6	1
Wielkopolski	2	10	10	1	520	9	19	2580	1
Wigierski	4	3	3	3	-	3	6,4	869	9
Woliński	3	13	14	5	-	3	2	213,4	2

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 18(202). REZERWATY PRZYRODY
NATURE RESERVES

LATA YEARS REZERWATY RESERVES	Obiekty Number	Powierzchnia w ha Area in ha			
		ogółem total	przeciętna 1 obiektu average of 1 establishment	z ogółem ściśle of total strict	
OGÓŁEM	2000	1307	148732	113	3952
<i>TOTAL</i>	2005	1395	165245	119	3331
	2007	1423	168798	119	3469
	2008	1441	173594	120	3468
	2009	1451	163403	113	3845
Faunistyczne		142	41837	295	372
<i>Fauna</i>					
Krajobrazowe		115	27088	236	876
<i>Landscape</i>					
Leśne		712	64276	90	1674
<i>Forest</i>					
Torfowiskowe		167	17848	107	584
<i>Peat-bog</i>					
Florystyczne		174	5427	31	299
<i>Flora</i>					
Wodne		34	4162	122	5
<i>Water</i>					
Przyrody nieożywionej		70	2212	32	28
<i>Inanimate nature</i>					
Stepowe		33	502	15	6
<i>Steppe</i>					
Słonoroślowe		4	51	13	-
<i>Halophyte</i>					

TABL. 19(203). REZERWATY PRZYRODY WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
NATURE RESERVES BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Obiekty ogółem <i>Grand total establishments</i>	Powierzchnia rezerwatów ogółem <i>The area of reserves total</i>				
		w hektarach <i>in hectares</i>	w % powierzchni geograficznej <i>in % of the geographical area</i>	przeciętna 1 obiektu w hektarach <i>average of one establishment in hectares</i>	w tym ścisłych <i>of which strict</i>	
					w hektarach <i>in hectares</i>	w % powierzchni rezerwatów ogółem <i>in % of the total area of reserves</i>
P O L S K A	1451	163402,6	0,52	112,6	3844,7	2,4
<i>P O L A N D</i>						
Dolnośląskie.....	66	10486,0	0,53	158,9	-	-
Kujawsko-pomorskie	94	9493,2	0,53	101,0	109,4	1,2
Lubelskie.....	85	11549,6	0,46	135,9	457,7	4,0
Lubuskie.....	59	3674,1	0,26	62,3	77,0	2,1
Łódzkie	89	7427,1	0,41	83,5	36,6	0,5
Małopolskie.....	85	3298,8	0,22	38,8	381,2	11,6
Mazowieckie	180	18221,9	0,51	101,2	-	-
Opolskie	35	811,9	0,09	23,2	5,1	0,6
Podkarpackie.....	94	10989,8	0,62	116,9	15,6	0,1
Podlaskie	93	23531,9	1,17	253,0	952,0	4,1
Pomorskie	129	8736,5	0,48	67,7	73,3	0,8
Śląskie	64	4076,7	0,33	63,7	202,3	5,0
Świętokrzyskie.....	71	3817,7	0,33	53,8	50,8	1,3
Warmińsko-mazurskie	107	30764,3	1,27	287,5	131,1	0,4
Wielkopolskie	98	4099,3	0,14	41,8	225,5	5,5
Zachodniopomorskie.....	102	12423,8	0,54	121,8	1127,1	9,1

(dok.)

(cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Powierzchnia rezerwatów (dok.) <i>The area of reserves (cont.)</i>								
	według rodzajów <i>by types</i>								
	faunisty- cznych <i>fauna</i>	krajobra- zowych <i>landscape</i>	leśnych <i>forest</i>	torfowis- kowych <i>peat-bog</i>	florysty- cznych <i>flora</i>	wodnych <i>water</i>	stepowych <i>steppe</i>	przyrody nieoży- wionej <i>inanimate nature</i>	słono- roślowych <i>halophyte</i>
	w hektarach <i>in hectares</i>								
P O L S K A	41836,7	27088,0	64275,9	17847,7	5427,2	4162,4	502,2	2211,5	51,0
<i>P O L A N D</i>									
Dolnośląskie.....	6436,4	390,8	2584,6	856,2	100,9	-	-	117,1	-
Kujawsko-pomorskie	3081,5	2574,7	2125,2	1214,0	117,8	118,5	34,5	225,1	1,9
Lubelskie.....	1086,4	636,7	6166,1	3134,3	153,8	203,0	156,3	13,0	-
Lubuskie.....	532,9	-	1804,7	576,0	544,3	125,0	91,2	-	-
Łódzkie	2350,6	187,8	3635,9	503,0	221,4	487,0	-	20,7	20,7
Małopolskie.....	36,5	797,0	2027,2	114,7	197,5	6,7	21,3	97,9	-
Mazowieckie	5626,7	2511,0	7261,6	1055,6	643,5	662,8	0,9	459,8	-
Opolskie	-	-	633,5	74,6	86,2	-	5,9	11,7	-
Podkarpackie.....	825,6	4093,2	5325,4	148,4	391,6	-	-	205,6	-
Podlaskie	1963,0	1421,6	18284,2	1212,6	236,7	332,3	12,0	69,5	-
Pomorskie	1718,6	1446,0	1118,2	3300,3	776,8	340,1	3,7	5,0	27,8
Śląskie.....	787,2	164,2	2889,8	40,6	82,7	48,0	-	64,2	-
Świętokrzyskie.....	1177,3	63,8	1253,2	449,2	8,4	-	80,7	784,5	0,6
Warmińsko-mazurskie	13929,7	7875,6	5113,8	1764,0	228,9	1815,9	12,4	24,0	-
Wielkopolskie	259,1	1784,5	1510,6	278,8	256,7	9,6	-	-	-
Zachodniopomorskie.....	2025,2	3141,1	2541,9	3125,4	1380,0	13,5	83,3	113,4	-

TABL. 20(204). PARKI KRAJOBRAZOWE WEDŁUG KATEGORII GRUNTÓW I WOJEWÓDZTW W 2009 R.
LANDSCAPE PARKS BY LAND CATEGORIES AND VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Liczba obiektów The number of estab- lishments	Powierzchnia parku krajobrazowego <i>The area of the landscape park</i>						
		ogółem <i>total</i>		w tym <i>of which</i>			z ogółem rezerwaty i pozostałe formy ochrony przyrody of total reserves and other forms of nature protection	strefy ochronnej <i>protection zone</i>
		w hektarach <i>in hectares</i>	w % powierzchni geograficznej ^a <i>in % of the geographical area^a</i>	lasy <i>forests</i>	użytki rolne <i>arable lands</i>	wody <i>water</i>		
w hektarach <i>in hectares</i>								
P O L S K A	121	2607050,8	8,3	1309815,2	811976,3	102064,3	88976,0	1502392,3
<i>P O L A N D</i>								
Dolnośląskie.....	12	206320,9	10,3	111521,1	67103,3	9408,1	10883,5	78236,4
Kujawsko-pomorskie ..	8	232762,8	13,0	92103,4	117632,5	12423,3	17300,9	20568,0
Lubelskie.....	16 ^b	241182,0	9,6	114380,2	105647,6	4192,7	7970,3	210341,0
Lubuskie.....	7 ^c	77500,8	5,5	38468,1	27854,2	5082,3	567,4	57192,7
Łódzkie.....	6 ^d	97945,2	5,4	48593,2	40110,2	3718,6	2859,1	87472,1
Małopolskie.....	9 ^e	178289,7	11,7	-	-	-	2478,1	106968,0
Mazowieckie.....	5 ^{fgh}	173297,0	4,9	96959,8	59061,9	3964,4	5146,9	112414,9
Opolskie.....	3	62590,5	6,7	45745,0	14783,9	895,5	183,4	11407,0
Podkarpackie.....	7 ^{hi}	279652,7	15,7	193279,8	60334,5	3671,3	6834,2	72216,0
Podlaskie.....	3	88084,5	4,4	63681,0	10909,0	1265,0	4552,6	73182,5
Pomorskie.....	7 ^{ji}	167855,3	9,2	107792,9	38780,2	11820,3	15666,4	193278,8
Śląskie.....	7 ^g	229669,0	18,6	128631,5	55558,5	893,0	2663,5	85122,0
Świętokrzyskie.....	9	128876,1	11,0	64638,5	54959,7	2435,1	2339,2	145334,6
Warmińsko-mazurskie	6 ^f	144931,4	6,0	79044,8	33282,0	24618,5	5532,4	84694,8
Wielkopolskie.....	10 ^{kl}	179306,3	6,0	61603,4	89420,0	9201,9	1377,4	29354,5
Zachodniopomorskie...	5 ^k	118786,6	5,2	63372,5	36538,8	8474,3	2620,7	134609,0

a Wskaźniki obliczono uwzględniając powierzchnię rezerwatów przyrody, użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. *b – l* Obiekt wykazano w województwie: *b* podkarpackim, *c* wielkopolskim, *d* świętokrzyskim, *e* śląskim, *f* kujawsko-pomorskim, *g* łódzkim, *h* lubelskim, *i* małopolskim, *j* warmińsko-mazurskim, *k* lubuskim, *l* dolnośląskim. *m* Brak aktualnych pomiarów geodezyjnych.

a Indices calculated including the area of nature reserves, ecological land, documentation sites and nature-landscape complexes. *b – l* The establishment recorded in the following voivodships: *b* podkarpackie, *c* wielkopolskie, *d* świętokrzyskie, *e* śląskie, *f* kujawsko-pomorskie, *g* łódzkie, *h* lubelskie, *i* małopolskie, *j* warmińsko-mazurskie, *k* lubuskie, *l* Dolnośląskie. *m* No valid geodetic measurements.

TABL. 21(205). PARKI KRAJOBRAZOWE W 2009 R.
LANDSCAPE PARKS IN 2009

NAZWA I LOKALIZACJA NAME AND LOCATION	Powierzchnia parku krajobrazowego <i>The area of the landscape park</i>						
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>			z ogółem rezerwaty i pozostałe formy ochrony przyrody of total reserves and other forms of nature protection	strefa ochronna ogółem <i>total protection zone</i>	
		las <i>forests</i>	użytki rolne <i>arable lands</i>	wody <i>waters</i>			
w hektarach <i>in hectares</i>							
P O L S K A	2607050,8	1309815,2	811976,3	102064,3	88976,0	1502392,3	
<i>P O L A N D</i>							
Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego (śląskie).....	229669,0	128631,5	55558,5	893,0	2663,5	85122,0	
Cysterskie Kompozycje Kraj. Rud Wielkich.....	49387,0	28840,0	16806,0	659,0	419,7	14010,0	
Orlich Gniazd.....	47965,0	20403,0	25684,0	-	680,1	494,0	
Lasy nad Górną Liswartą.....	38731,0	-	-	-	260,9	12403,0	
Beskidu Śląskiego.....	38620,0	33771,0	4800,0	49,0	603,7	22285,0	
Żywiecki.....	35870,0	29415,0	5375,0	185,0	552,1	21790,0	
Beskidu Małego.....	16540,0	13926,7	2613,3	-	95,0	10243,0	
Stawki.....	1732,0	1732,0	-	-	32,3	-	
Zależczański.....	824,0	543,8	280,2	-	19,7	3897,0	
Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego (wielkopolskie).....	176231,3	61203,5	87408,8	9201,4	1377,4	29354,5	
Sierakowski.....	30413,0	9898,0	15881,0	2254,0	151,5	-	
Powidzki.....	25785,3	8350,1	12568,0	2469,8	50,0	-	
Przemęcki.....	19450,0	6830,0	9080,0	1411,0	118,4	-	
PK im. gen. D. Chłapowskiego.....	17220,2	2343,9	13249,2	113,1	8,4	-	
Dolina Baryczy.....	17000,0	6600,0	5800,0	1200,0	45,9	-	

TABL. 21(205). PARKI KRAJOBRAZOWE W 2009 R. (cd.)
LANDSCAPE PARKS IN 2009 (cont.)

NAZWA I LOKALIZACJA NAME AND LOCATION	Powierzchnia parku krajobrazowego <i>The area of the landscape park</i>				z ogółem rezerwy i pozostałe formy ochrony przyrody <i>of total reserves and other forms of nature protection</i>	strefa ochronna ogółem <i>total protection zone</i>
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>				
		lasy <i>forests</i>	użytki rolne <i>arable lands</i>	wody <i>waters</i>		
w hektarach <i>in hectares</i>						
Żerkowsko-Czeszewski.....	15640,0	6129,0	8194,0	160,0	273,3	-
Nadwarciański.....	13428,0	1463,0	10348,0	393,0	312,4	-
Rogaliński.....	12645,7	6539,1	3796,7	302,4	204,7	-
Puszcza Zielonka.....	11999,6	10687,8	897,2	158,0	104,0	10969,5
Lednicki.....	7652,5	734,8	6415,9	339,1	-	-
Pszczewski.....	2920,0	189,0	640,0	346,0	59,2	14625,0
Park Krajobrazowy Promno.....	2077,0	1438,8	538,8	55,0	49,6	3760,0
Zespół Parków Krajobrazowych w Przemyślu (podkarpackie).....	141750,0	89548,0	41356,0	1586,0	2761,9	-
Pogórze Przemyskiego.....	61862,0	37255,0	20048,0	895,0	1042,1	-
Gór Słonnych.....	55976,0	35490,0	15557,0	503,0	1438,9	-
Południoworoztockański.....	16237,0	10882,0	4853,0	42,0	194,6	-
Puszczy Solskiej.....	7675,0	5921,0	898,0	146,0	86,3	-
Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie (podkarpackie).....	130761,5	100140,4	16700,0	1019,0	3579,2	34392,0
Ciśniański-Wetliński.....	50971,5	45129,0	1049,0	330,0	512,5	-
Dolina Sanu.....	28718,0	23562,4	3039,0	331,0	715,9	-
Czarnorzecko-Strzyżowski.....	25784,0	12320,0	10846,0	222,0	314,9	34392,0
Jaśliński.....	25288,0	19129,0	1766,0	136,0	2035,9	-
Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych w Kielcach (świętokrzyskie).....	119711,0	58922,5	51590,7	2380,7	2005,4	132286,0
Nadnidziański.....	23164,0	2270,0	18253,2	347,5	102,1	26011,0
Suchedniowsko-Oblegorski.....	21407,0	19513,0	1664,0	230,0	656,2	25681,0
Cisowsko-Orłowski.....	20706,0	13214,0	6246,0	1066,0	507,1	23748,0
Chęciński-Kielecki.....	20505,0	7423,0	9652,2	157,0	375,8	11124,0
Sieradowicki.....	12106,0	9803,0	1890,0	413,0	277,3	16236,0
Szaniecki.....	10915,0	1091,5	8830,2	54,6	25,6	12859,0
Kozubowski.....	6613,0	2513,0	4047,1	16,6	19,3	6036,0
Jeleniowski.....	4295,0	3095,0	1008,0	96,0	42,0	10591,0
Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych (dolnośląskie).....	94753,0	42009,0	34565,0	7511,0	6418,4	7450,0
Dolina Baryczy.....	70040,0	29699,0	26165,0	6279,0	5431,6	-
Dolina Bystrzycy.....	8570,0	2162,0	4923,0	1000,0	-	-
Ślęzański.....	8190,0	5569,0	2220,0	14,0	265,3	7450,0
Dolina Jezierzycy.....	7953,0	4579,0	1257,0	218,0	721,5	-
Zespół Zamojskich Parków Krajobrazowych (lubelskie).....	90411,0	38475,0	49784,0	200,0	611,8	45245,0
Skierbieszowski.....	35488,0	5173,0	29216,0	60,0	295,3	12479,0
Puszczy Solskiej.....	21305,0	18884,0	2394,0	27,0	105,0	1972,0
Szczebrzeszyński.....	20209,0	5625,0	13811,0	-	-	-
Krasnobrodzki.....	9390,0	5693,0	3636,0	61,0	207,7	30794,0
Południoworoztockański.....	4019,0	3100,0	727,0	52,0	3,8	-
Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego w Gorzowie Wielkopolskim (lubuskie).....	74606,8	35574,1	27854,2	5082,3	567,4	57192,7
Ujście Warty.....	18734,0	1161,7	13201,0	1205,0	15,1	-
Łuk Mużakowa.....	18200,0	10614,0	5779,0	625,0	-	-
Barlinecko-Gorzowski.....	12142,8	8665,2	1065,0	1021,6	104,8	11713,2
Pszczewski.....	9300,0	5984,2	2184,2	1095,1	249,4	18455,0
Krzysiński.....	8546,0	3547,0	4392,0	571,0	-	-
Łagowski.....	4929,0	3216,0	1149,0	381,6	198,1	6612,0
Gryżyński.....	2755,0	2386,0	84,0	183,0	-	20412,5
Zespół Jurajskich Parków Krajobrazowych (małopolskie).....	70375,4	. ^a	. ^a	. ^a	1698,1	-

TABL. 21(205). PARKI KRAJOBRAZOWE W 2009R. (cd.)
LANDSCAPE PARKS IN 2009 (cont.)

NAZWA I LOKALIZACJA NAME AND LOCATION	Powierzchnia parku krajobrazowego <i>The area of the landscape park</i>					
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>			z ogółem rezerwy i pozostałe formy ochrony przyrody <i>of total reserves and other forms of nature protection</i>	strefa ochronna ogółem <i>total protection zone</i>
		lasy <i>forests</i>	użytki rolne <i>arable lands</i>	wody <i>waters</i>		
w hektarach <i>in hectares</i>						
Dolinki Krakowskie	20686,1	. ^a	. ^a	. ^a	683,3	13017,0
Tenczyński	13658,1	. ^a	. ^a	. ^a	140,0	13413,9
Orlich Gniazd	12842,2	. ^a	. ^a	. ^a	716,4	18752,0
Dłubniański	10959,6	. ^a	. ^a	. ^a	-	11684,7
Bieliańsko-Tyniecki	6415,5	. ^a	. ^a	. ^a	50,4	9996,3
Rudniański	5813,9	. ^a	. ^a	. ^a	108,0	6713,0
Zespół Opolskich Parków Krajobrazowych (opolskie)	62590,5	45745,0	14783,9	895,5	183,4	11407,0
Stobrawski.....	52636,5	41558,0	10000,9	789,5	64,1	-
Góra Świętej Anny	5051,0	1030,0	3553,0	46,0	32,3	6374,0
Góry Opawskie.....	4903,0	3157,0	1230,0	60,0	87,0	5033,0
Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych (lubelskie)	56569,0	19726,0	31934,0	1995,0	712,7	84380,0
Kazimierski	14961,0	3130,0	10039,0	441,0	106,3	24189,0
Krzczonowski.....	12421,0	3075,0	9169,0	9,0	83,0	13854,0
Pojezierze Łęczyńskie	11816,0	3781,0	6014,0	1182,0	476,3	14095,0
Nadwieprzański.....	6261,0	2509,0	3481,0	127,0	-	11185,0
Kozłowiecki	6121,0	5315,0	364,0	195,0	47,1	7432,0
Wrzelowiecki	4989,0	1916,0	2867,0	41,0	-	13625,0
Zespół Parków Krajobrazowych Chełmińskiego i Nadwiślańskiego (kujawsko-pomorskie).....	55642,5	9370,9	38370,6	3098,6	336,2	-
Chełmiński.....	22336,0	-	-	-	-	-
Nadwiślański.....	33306,5	-	-	-	-	-
Zespół Parków Krajobrazowych Pogórza w Tarnowie (małopolskie).....	44472,2	. ^a	. ^a	. ^a	127,9	-
Ciężkowicko-Roznowski.....	17633,9	. ^a	. ^a	. ^a	126,4	-
Wiśnicko-Lipnicki.....	14311,0	. ^a	. ^a	. ^a	1,5	-
Pasma Brzanki.....	12527,3	. ^a	. ^a	. ^a	-	-
Zespół Parków Krajobrazowych Polesia (lubelskie)	43596,0	24493,0	11611,0	1210,6	2623,4	48818,0
Chełmski	16457,0	8125,0	5358,0	160,6	625,4	10878,0
Strzelecki.....	12026,0	7488,0	2053,0	40,0	108,7	11486,0
Sobiborski	10000,0	8500,0	700,0	245,0	1889,3	9500,0
Poleski.....	5113,0	380,0	3500,0	765,0	-	16954,0
Zespół Parków Krajobrazowych Brudzieńskiego i Gostyńskiego-Włocławskiego (kujawsko- pomorskie, mazowieckie)	42121,0	26082,0	12449,0	1360,0	2733,6	18592,0
Gostyńsko- Włocławski	38950,0	24280,0	11460,0	1285,0	2329,6	14195,0
Brudzieński	3171,0	1802,0	989,0	75,0	404,0	4397,0
Zespół Sieradzkich Parków Krajobrazowych (łódzkie).....	38653,0	13561,0	21893,0	843,0	758,1	8431,0
Międzyrzecze Warty i Widawki	25330,0	6225,0	16700,0	533,0	613,9	-
Załęczański.....	13323,0	7336,0	5193,0	310,0	144,2	8431,0
Zespół Nadpiliczych Parków Krajobrazowych (łódzkie)	35292,0	23179,0	8365,0	2798,0	1526,1	66784,0
Sulejowski.....	16707,0	11200,0	2700,0	2360,0	428,7	39569,0
Spalski.....	12875,0	7442,0	4630,0	300,0	502,6	23192,0
Przedborski.....	5710,0	4537,0	1035,0	138,0	594,8	4023,0
Zespół Parków Krajobrazowych Pojezierza Ĺawskiego i Wzgórz Dylewskich (warmińsko-mazurskie).....	29555,9	17330,7	6309,2	4619,8	573,6	31301,7
Pojezierza Ĺawskiego.....	22404,7	13383,9	3580,8	4601,9	539,9	16419,1
Wzgórz Dylewskich.....	7151,2	3946,8	2728,4	17,9	33,7	14882,6

a Brak aktualnych pomiarów geodezyjnych dla parków krajobrazowych województwa małopolskiego.
a No valid geodetic measurements for landscape parks of the Malopolskie Voivodship.

TABL. 21(205). PARKI KRAJOBRAZOWE W 2009 R. (dok.)
LANDSCAPE PARKS IN 2009 (cont.)

NAZWA I LOKALIZACJA NAME AND LOCATION	Powierzchnia parku krajobrazowego <i>The area of the landscape park</i>					
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>			z ogółem rezerwy i pozostałe formy ochrony przyrody <i>of total reserves and other forms of nature protection</i>	strefa ochronna ogółem <i>total protection zone</i>
		lasy <i>forests</i>	użytki rolne <i>arable lands</i>	wody <i>waters</i>		
w hektarach <i>in hectares</i>						
Parki nie wchodzące w skład zespołów : <i>Parks not constituting a part of complexes:</i>						
Puszczy Knyszyńskiej (podlaskie)	74447,0	60864,0	4862,0	381,0	3898,4	52255,0
Nadbużański (mazowieckie)	74136,5	26777,5	40970,0	2561,5	819,2	39535,2
Krajeński (kujawsko-pomorskie)	73850,0	19223,0	49373,0	2604,0	1325,4	-
Popradzki (małopolskie)	54392,7	-	-	-	613,9	21768,8
Mazurski (warmińsko-mazurskie)	53655,0	26140,0	8100,0	18015,0	3321,9	18608,0
Drawski (zachodniopomorskie).....	41430,0	17059,4	19057,8	4967,3	428,6	22212,0
Lasy Janowskie (lubelskie, podkarpackie)	39150,0	30417,0	7218,0	1384,0	4341,8	60500,0
Dolina Słupi (pomorskie).....	37040,0	26560,0	7700,0	2330,0	170,2	83285,9
Tucholski (kujawsko-pomorskie, pomorskie)	36983,0	31810,0	3410,1	827,4	2768,3	15946,0
Zaborski (pomorskie).....	34026,0	21541,0	8008,0	3575,0	468,4	-
Kaszubski (pomorskie).....	33202,0	11230,0	16712,0	3430,0	13579,9	32494,0
Podlaski Przełom Bugu (lubelskie, mazowieckie)	30904,0	10292,1	10749,7	823,2	337,8	17131,0
Cedyński (zachodniopomorskie)	30850,0	19130,0	8520,0	880,0	975,1	53120,0
Śnieżnicki (dolnośląskie)	28800,0	21302,0	7475,0	23,0	360,8	14869,0
Górznieńsko-Lidzbarski (kujawsko-pomorskie, mazowieckie, warmińsko-mazurskie)	27720,1	18223,4	7774,5	898,4	398,3	-
Kozienicki (mazowieckie).....	26233,9	24033,2	895,0	115,0	1639,8	36009,6
Bolimowski (łódzkie, mazowieckie)	23130,0	14109,0	5607,6	49,2	570,5	10787,2
Przemkowski (dolnośląskie).....	22340,0	10714,0	4711,9	1100,6	3549,4	15467,0
Welski (warmińsko-mazurskie).....	20444,0	7973,2	9608,7	1022,2	362,8	3895,1
Trójmiejski (pomorskie).....	19930,0	18324,0	1323,0	145,0	240,1	16542,0
Wdecki (kujawsko-pomorskie)	19177,1	13347,0	5212,0	618,0	1377,0	4609,0
Wdzydzki (pomorskie).....	17832,0	11370,0	2120,0	1915,0	59,5	15208,0
Iński (zachodniopomorskie)	17763,0	9342,0	5446,0	1527,0	112,9	26240,0
Brodnicki (kujawsko-pomorskie, warmińsko- mazurskie).....	16685,0	10517,1	3251,2	2173,6	443,5	-
Chełmy (dolnośląskie).....	15990,8	7711,2	7341,5	110,2	266,6	12470,8
Mazowiecki (mazowieckie)	15709,8	11290,9	2534,7	79,8	394,6	7992,0
Rudawski (dolnośląskie)	15705,0	8884,0	5659,0	183,0	-	6600,0
Puszczy Rominckiej (warmińsko-mazurskie)	14620,0	10534,3	2341,3	228,3	760,6	7942,0
Wysoczyzny Elbląskiej (warmińsko-mazurskie).....	13732,0	7003,3	5080,8	137,3	307,0	22948,0
Barlinecko-Gorzowski (zachodniopomorskie)	11840,1	10819,4	720,8	115,0	226,6	20055,0
Dolina Bobru (dolnośląskie)	10943,0	4482,0	6032,0	429,0	21,0	12552,0
Wzniesień Łódzkich (łódzkie).....	10747,2	3644,4	6642,2	45,9	149,3	3020,0
Nadgoplański (kujawsko-pomorskie).....	9982,7	613,4	7019,6	2349,7	9934,9	-
Przedborski (świętokrzyskie)	9165,1	5716,0	3369,0	54,4	333,8	13048,6
Szczeciński (zachodniopomorskie)	9096,0	6742,0	1616,0	251,0	633,4	11842,0
Beskidu Małego (małopolskie).....	9049,4	..	..	..	38,2	11622,3
Sowiogórski (dolnośląskie)	8140,7	7917,4	219,2	4,1	28,8	-
Nadmorski (pomorskie).....	7452,0	3518,0	1285,0	-	959,2	17540,0
Łomżyński-Doliny Narwii (podlaskie).....	7353,5	1341,0	2263,0	242,0	221,4	12310,5
Chojnowski (mazowieckie).....	6795,7	5090,0	950,0	130,0	254,1	4727,0
Sudetów Wałbrzyskich (dolnośląskie)	6493,0	5721,5	739,3	32,2	-	2894,6
Suwalski (podlaskie)	6284,0	1476,0	3784,0	642,0	432,8	8617,0
Doliny Dolnej Odry (zachodniopomorskie)	6009,0	220,0	80,0	642,0	101,4	1140,0
Mierzeja Wiślana (pomorskie)	4410,0	3330,0	186,0	-	109,5	22703,0
Książański (dolnośląskie).....	3155,4	2780,0	360,4	15,0	238,5	5933,0
Pasma Brzanki (podkarpackie).....	3086,2	986,4	1958,5	6,3	-	-
Nadgoplański park Tysiąclecia (wielkopolskie).....	3075,0	399,9	2011,2	0,5	-	-
Przemęcki (lubuskie).....	2894,0	2894,0	-	-	-	-
Pojezierza Iławskiego (pomorskie)	2640,3	2349,9	46,2	215,3	-	1618,9
Ujście Warty (zachodniopomorskie).....	1798,5	59,7	1098,2	92,0	142,7	-

a Brak aktualnych pomiarów geodezyjnych dla parków krajobrazowych województwa małopolskiego.
a No valid geodetic measurements for landscape parks of the Małopolskie Voivodship.

TABL. 22(206). OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
PROTECTED LANDSCAPE AREAS BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Liczba obiektów The number of establishments	Powierzchnia Area		W tym według kategorii gruntów Of which by land category			Z ogółem rezerwy i pozostałe formy ochrony przyrody of total reserves and other forms of nature protection
		ogółem w hektarach total in hectares	w % powierzchni ogólnej ^a in % of the total area ^a	lasy forests	użytki rolne arable lands	wody waters	
w hektarach in hectares							
P O L S K A	384	7059055,3	22,6	2278736,6	2732828,1	184223,4	85896,6
<i>POLAND</i>							
Dolnośląskie.....	16 ^b	138948,8	7	80534,5	50047,8	1761,0	382,6
Kujawsko-pomorskie	32	334124,2	18,6	181242,0	140281,7	11391,9	4813,9
Lubelskie.....	17	301970,8	12	82975,0	193448,5	8124,9	2818,1
Lubuskie.....	38	438453,4	31,3	222384,1	181335,4	22501,3	2011,6
Łódzkie	13 ^{bc}	231196,8	12,7	68121,8	100014,4	8570,5	3170,4
Małopolskie.....	10	572517,0	37,7	<i>j</i>	<i>j</i>	<i>j</i>	713,3
Mazowieckie	29 ^{de}	835412,3	23,5	237944,1	516844,2	25840,7	13018,8
Opolskie	9	192039,1	20,4	103165,3	71718,9	7639,6	2221,7
Podkarpackie.....	13	466411,0	26,1	221656,1	218244,8	7593,0	3410,9
Podlaskie.....	13 ^f	462717,3	22,9	202721,5	216529,1	15811,0	18544,2
Pomorskie	42 ^g	393720,0	21,5	211594,0	143272,0	19956,0	3359,1
Śląskie.....	14	36987,3	3	10072,4	24839,6	16,2	-
Świętokrzyskie.....	18 ^h	618110,6	52,8	171592,9	379248,1	4798,1	965,5
Warmińsko-mazurskie	66 ⁱ	951889,7	39,4	<i>j</i>	<i>j</i>	<i>j</i>	24118,9
Wielkopolskie	35 ^g	756284,8	25,4	352863,5	340692,3	20895,7	2627,0
Zachodniopomorskie.....	19 ^{bi}	328272,2	14,3	131869,4	156311,3	29323,5	3720,6

a Wskaźniki obliczono uwzględniając powierzchnię rezerwatów przyrody, użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. *b-i* Obiekty wykazano w województwie: *b* wielkopolskim, *c* mazowieckim, *d* lubelskim, *e* podlaskim, *f* warmińsko-mazurskim, *g* zachodniopomorskim, *h* małopolskim, *i* pomorskim. *j* Brak aktualnych pomiarów geodezyjnych dla obiektów w województwach: małopolskim i warmińsko-mazurskim.

a The indices were calculated with the consideration of the area of nature reserves, ecological arable lands, documentation sites and nature-landscape complexes. *b-i* The object was found in voivodship: *b* wielkopolskim, *c* mazowieckim, *d* lubelskim, *e* podlaskim, *f* warmińsko-mazurskim, *g* zachodniopomorskim, *h* małopolskim, *i* pomorskim. *j* Currently there are no geodetic measurements for objects in the Małopolskie and Warmińsko-Mazurskie Voivodships.

TABL. 23(207). OBSZARY NATURA 2000 – OBSZARY SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW (OSO) WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL BIRD PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha ^a Area in ha ^a	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha ^a Area in ha ^a
POLSKA	5511820	Kujawsko-pomorskie	157619
<i>POLAND</i>		Bagienna Dolina Drwący	3366
Dolnośląskie	240154	Błota Rakutowskie	4438
Bory Dolnośląskie	125379	Bory Tucholskie.....	108970
Dąbrowy Krotoszyńskie	6	Dolina Dolnej Wisły	22688
Dolina Baryczy.....	42261	Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego	11457
Dolina Środkowej Odry.....	75	Ostoja Nadgoplańska	6534
Góry Stołowe.....	19814	Żwirownia Skoki.....	166
Grądy Odrzańskie.....	12113	Lubelskie	335558
Karkonosze.....	18576	Bagno Budnów	2188
Łęgi Odrzańskie.....	17498	Chełmskie Torfowiska Węglanowe	4309
Stawy Przemkowskie.....	3234	Dolina Dolnego Bugu	7913
Zbiornik Mietkowskiego	1194	Dolina Górnej Łabuńki	1907
Zbiornik Otmuchowski.....	4		

a Patrz „Uwagi metodyczne”.

a See “Methodological notes”.

**TABL. 23(207). OBSZARY NATURA 2000 – OBSZARY SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW (OSO) WEDŁUG
WOJEWÓDZTW W 2009 R. (cd.)**
NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL BIRD PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha ^a Area in ha ^a	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha ^a Area in ha ^a
Lubelskie (dok.)		Mazowieckie	423086
Dolina Sołokiji	13668	Bagno Całowanie	4215
Dolina Szyszły	2557	Dolina Dolnego Bugu	53305
Dolina Środkowego Bugu	27975	Dolina Dolnej Narwi	17437
Dolina Środkowej Wisły	3209	Dolina Kostrzyna	14376
Dolina Tyśmienicy	7364	Dolina Liwca	27432
Lasy Janowskie	33702	Dolina Pilicy	33026
Lasy Łukowskie	11094	Dolina Środkowej Wisły	27569
Lasy Parczewskie	14024	Dolina Omulwi i Płodownicy	31348
Lasy Strzeleckie	8749	Doliny Wkry i Mławki	21879
Małopolski Przełom Wisły	2694	Lasy Łukowskie	394
Ostoja Nieliska	3135	Małopolski Przełom Wisły	2336
Ostoja Tyszowiecka	11029	Ostoja Kozienicka	68301
Polesie	18031	Puszcza Biała	83780
Puszcza Solska	68109	Puszcza Kampinoska	37640
Roztocze	81724	Puszcza Piska	48
Staw Boćków	326	Opolskie	14162
Uroczysko Mosty- Zahajki	5062	Grądy Odrzańskie	7886
Zbiornik Podedworze	284	Jeziro Turawskie	2125
Zlewnia Górnej Huczwy	6505	Zbiornik Nyski	2128
Lubuskie	294176	Zbiornik Otmuchowski	2023
Bory Dolnośląskie	46714	Podkarpackie	507600
Dolina Dolnej Noteci	24944	Beskid Niski	87049
Dolina Dolnej Odry	14	Bieszczady	111484
Dolina Środkowej Odry	33603	Góry Słonne	55034
Jezióra Pszczewskie i Doliny Obry	8036	Lasy Janowskie	26533
Lasy Puszczy nad Drawą	53939	Pogórze Przemyskie	65366
Łęgi Odrzańskie	502	Puszcza Sandomierska	129116
Ostoja Witnicko- Dębnińska	15935	Puszcza Solska	11240
Pojezierze Sławskie	17284	Roztocze	21779
Puszcza Barłinecka	16452	Podlaskie	579415
Puszcza Notecka	42066	Bagienna Dolina Narwi	23471
Stawy Przemkowskie	1371	Bagno Wizna	14471
Ujście Warty	33297	Dolina Dolnego Bugu	13095
Łódzkie	38154	Dolina Dolnej Narwi	9091
Dolina Pilicy	2330	Dolina Górnego Nurca	3995
Dolina Środkowej Warty	4275	Dolina Górnej Narwi	18384
Pradolina Warszawsko- Berlińska	21953	Ostoja Biebrzańska	148509
Zbiornik Jeziorsko	9596	Przełomowa Dolina Narwi	7649
Małopolskie	133398	Puszcza Augustowska	134371
Babia Góra	4914	Puszcza Białowieska	63148
Beskid Niski	64915	Puszcza Knyszyńska	139590
Dolina Dolnej Skawy	7082	Puszcza Piska	3644
Dolina Dolnej Soły	3555	Pomorskie	362617
Gorce	6825	Bielawskie Błota	1101
Pasma Policy	1190	Bory Tucholskie	213565
Pieniny	2336	Dolina Dolnej Wisły	10871
Puszcza Niepołomicka	11762	Dolina Słupi	37472
Stawy w Brzeszczach	1589	Lasy Iławskie	2582
Tatry	21011	Lasy Łęborskie	8565
Torfowiska Orawsko-Nowotarskie	8218	Lasy Mirachowskie	8232

a Patrz „Uwagi metodyczne”.
a See “Methodological notes”.

TABL. 23(207). OBSZARY NATURA 2000 – OBSZARY SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW (OSO) WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R. (dok.)

NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL BIRD PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha ^a Area in ha ^a	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha ^a Area in ha ^a
Pomorskie (dok.)		Wielkopolskie (dok.)	
Ostoja Drawska	23	Dolina Środkowej Warty	52829
Ostoja Słowińska	21771	Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry	6757
Przybrzeżne wody Bałtyku	115	Jezioro Zgierzynieckie	553
Puszcza Darżłubska	6453	Lasy Puszczy nad Drawą	15375
Ujście Wisły	839	Nadnoteckie Łęgi	16058
Wielki Sandr Brdy	37106	Ostoja Nadgoplańska	3282
Zalew Wiślany	12817	Ostoja Rogalińska	21763
Zatoka Pucka	1103	Pojezierze Sławskie	21861
Śląskie	62588	Pradolina Warszawsko-Berlińska	1459
Babia Góra	1	Puszcza nad Gwdą	50188
Beskid Żywiecki	34988	Puszcza Notecka	136190
Dolina Dolnej Soły	468	Wielki Łęg Obrzański	23431
Dolina Górnej Wisły	24740	Zbiornik Jeziorsko	591
Stawy w Brzeszczach	1477	Zbiornik Wonieść	2802
Stawy Wielikąt i Las Tworkowski	914	Zachodniopomorskie	692965
Świętokrzyskie	21899	Bagna Rozwarowskie	4250
Dolina Nidy	19956	Delta Świny	8286
Małopolski Przełom Wisły	1943	Dolina Dolnej Odry	61634
Warmińsko-mazurskie	574128	Jeziora Wełtyńskie	2811
Bagna Nietlickie	4081	Jezioro Miedwie i okolice	16511
Dolina Pasłęki	20670	Jezioro Świdwie	7196
Dolina Omulwi i Płodownicy	3038	Lasy Puszczy nad Drawą	120965
Doliny Wkry i Mławki	6873	Łąki Skoszewskie	9083
Jezioro Dobskie	6985	Ostoja Cedyńska	20871
Jezioro Drużno	5996	Ostoja Drawska	153883
Jezioro Łuknajno	1380	Ostoja Ińska	87711
Jezioro Oświn i okolice	2516	Ostoja Witnicko- Dębnińska	31040
Lasy Iławskie	22637	Ostoja Wkrzańska	14576
Lasy Skaliskie	12644	Przybrzeżne wody Bałtyku	39
Ostoja Poligon Orzysz	21208	Puszcza Barłinea	10054
Ostoja Warmińska	142015	Puszcza Goleniowska	25039
Puszcza Borecka	18963	Puszcza nad Gwdą	27491
Puszcza Napiwodzko-Ramudzk	116605	Ujście Warty	0
Puszcza Piska	169101	Wybrzeże Trzebiatowskie	31746
Zalew Wiślany	19407	Zalew Kamieński i Dziwna	12507
Wielkopolskie	425493	Zalew Szczeciński	47195
Dąbrowy Krotoszyńskie	34239	Zatoka Pomorska	77
Dolina Baryczy	13255	Obszary leżące na morzu	469073
Dolina Małej Wełny pod Kiszkowem	1252	<i>Areas lying on the sea</i>	
Dolina Samicy	2391	Ławica Słupska	80050
Dolina Środkowej Noteci i Kanału		Przybrzeżne wody Bałtyku	194473
Bydgoskiego	21215	Zatoka Pomorska	194550

^a Patrz „Uwagi metodyczne”.

Ź r ó d ł o: dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

a See “Methodological notes”.

S o u r c e: data of the General Directorate for Environmental Protection.

TABL. 24(208). OBSZARY NATURA 2000 – SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO) WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL HABITAT PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha ^a Area in ha ^a	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha ^a Area in ha ^a
POLSKA POLAND	3791956	Dolnośląskie(dok.)	
Dolnośląskie	353165	Ostoja nad Baryczą	66221
Biała Łędecka	73	Ostoja nad Bobrem.....	15373
Bierutów	224	Ostoja Nietoperzy Gór Sowich.....	21325
Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka ..	580	Ostrzyca Proboszczowicka.....	74
Chłodnia w Cieszkowie	19	Panińskie Skały	11
Czarne Urwisko koło Lutyni	36	Pasma Krowiarki.....	5423
Dalkowskie Jary	40	Pątnów Legnicki.....	838
Dąbrowy Janikowskie.....	16	Piekielna Dolina koło Polanicy	143
Dąbrowy Kliczkowskie	553	Pieńska Dolina Nisy Łużyckiej	1492
Dąbrowy Krotoszyńskie	6	Przełom Nisy Kłodzkiej koło Morzyszowa Morzyszowa	331
Dębniańskie Mokradła.....	5233	Przełomowa Dolina Nisy Łużyckiej.....	1662
Dobromierz.....	1162	Przełomy Pełcznicy pod Książem	240
Dolina Bystrzycy Łomnickiej.....	952	Przeplatki nad Bystrzycą	835
Dolina Dolnej Baryczy	3166	Przygiełkowska koło Gozdnicy.....	171
Dolina Dolnej Kwisy	4392	Rudawy Janowickie	6635
Dolina Łachy	991	Skałki Stoleckie.....	6
Dolina Oleśnicy i Potoku Boguszyckiego	1119	Skoroszowskie Łąki	1360
Dolina Widawy.....	1310	Stawy Sobieszowskie	240
Dzika Orlica	535	Stawy w Borowej.....	189
Gałużki w Chocianowie	30	Stawy Karpnickie	211
Góra Wapienna.....	120	Sztolnia w Młotach	12
Góry Bradzkie	3380	Sztolnie w Leśnej.....	9
Góry Bielskie i Góry Śnieżnika.....	19037	Torfowiska Gór Izerskich.....	4764
Góry i Pogórze Kaczawskie.....	35005	Torfowisko pod Zieleńcem	226
Góry Kamienne	24095	Trzczańskie Mokradła	75
Góry Orlickie.....	2797	Uroczyska Borów Dolnośląskich	8068
Góry Stołowe.....	10983	Wrzosowiska	
Góry Złote	7129	Świętoszowsko-Ławszowskie	10138
Grądy w Dolinie Odry	8330	Wilki nad Nysą.....	21
Grodczyn i Homole koło Dusznik ...	288	Wrzosowisko Przemkowskie.....	6664
Irysowy Zagon koło Gromadzynia ..	39	Wzgórza Kielczyńskie.....	404
Jelonek Przemkowski	63	Wzgórza Niemczańskie.....	3237
Kamionki.....	88	Wzgórza Strzeleńskie.....	3836
Karszówek.....	486	Wzgórza Warzegowskie.....	661
Kielczyn	3	Zagórzycie Łąki	360
Korkonosze.....	18202	Źródlika koło Zimnej Wody	156
Kopalnie w Złotym Stoku.....	170	Źródła Pijawnika	157
Koziróg w Czernej.....	143	Żerkowice- Skała	85
Kumaki Dobrej	2094	Żwirownie w Starej Olesznej	42
Las Barucickie.....	17	Kujawsko-pomorskie	82690
Las Grzędzińskie	3088	Błota Klócieńska	3899
Las Pilczycki	120	Ciechocinek.....	13
Leśne Stawki koło Goszcza.....	112	Cyprianka.....	109
Ludów Śląski.....	82	Cytadela Grudziądz.....	223
Łąki Gór i Pogórza Izerskiego.....	6433	Dolina Brdy i Stażki w Borach Tucholskich	3948
Łęgi koło Chałupek	127	Dolina Drwęcy	2903
Łęgi nad Bystrzycą.....	2084	Dolina Łobżonki.....	3134
Łęgi Odrzańskie.....	19719	Dolina Noteci	11846
Masyw Chełmca	1432	Dolna Osy	2184
Masyw Ślęży	5059	Dolna Wisła.....	25
Modraszki koło Opoczki.....	31	Dybowska Dolina Wisły	1392
Muskowicki Las Bukowy	206	Forty w Toruniu	13
Nowosolska Dolina Odry	75	Jezioro Gopło	10176

^a Patrz „Uwagi metodyczne”.

^a See “Methodological notes”.

**TABL. 24(208). OBSZARY NATURA 2000 – SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO) WEDŁUG
WOJEWÓDZTW W 2009 R. (cd.)**
NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL HABITAT PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Powierzchnia w ha ^a <i>Area in ha^a</i>	WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Powierzchnia w ha ^a <i>Area in ha^a</i>
Kujawsko-pomorskie (dok.)		Lubelskie (dok.)	
Kościół w Śliwicach.....	0	Jelino.....	8
Krzewiny.....	233	Jezióra Uściwierskie.....	2066
Lisi Kąt.....	1061	Kamień.....	98
Łaki Trzęślicowe w Foluszu.....	2131	Kazimierówka.....	165
Mszar Płociczno.....	182	Kąty.....	24
Nieszawska Dolina Wisły.....	3892	Komaszyce.....	128
Ostoja Barcińsko- Gąsawska.....	3456	Kornelówka.....	29
Ostoja Brodnicka.....	3052	Krowie Bagno.....	535
Ostoja Lidzbarska.....	3313	Kumów Majoracki.....	22
Pojezierze Gnieźnieńskie.....	4189	Las Orłowski.....	367
Równina Szubińsko- Łabiszyńska	2816	Las Żaliński.....	784
Sandr Wdy.....	4716	Lasy Dolhobyczowskie.....	473
Słone Łąki w Dolinie Zgłowiaczki..	152	Lasy Mirczański.....	153
Solecka Dolina Wisły.....	7030	Lasy Sobiborskie.....	9709
Solniska Szubińska.....	362	Łabunie.....	311
Stary Zagaj.....	307	Łopiennik.....	158
Torfowisko Linie.....	5	Maśluchy.....	92
Torfowisko Mieleńskie.....	146	Minokąt.....	35
Włocławska Dolina Wisły.....	4764	Niedzieliska.....	18
Zamek Świecie.....	16	Niedzieliski Las.....	267
Zbocza Płutowskie.....	1002	Nowosiółki (Julianów).....	33
Lubelskie	163147	Obuwik w Uroczysku Świdów.....	37
Adelina.....	484	Olszanka.....	11
Bachus.....	84	Opole Lubelskie.....	2724
Borowa Góra.....	3	Ostoja Nadbużańska.....	6870
Bródek.....	209	Ostoja Parczewska.....	3592
Brzeziczno.....	98	Ostoja Poleska.....	10159
Bystrzyca Jakubowicka.....	456	Pastwiska nad Huczwą.....	150
Chmiel.....	26	Pawłów.....	871
Czarny Las.....	20	Płaskowyż Nałęczowski.....	1081
Dąbrowy Seroczyńskie.....	1	Podeblocie.....	550
Debry.....	179	Podpakule.....	11
Dobromyśl.....	637	Poleska Dolina Bugu.....	8124
Dobryń.....	88	Polichna.....	368
Dobużek.....	199	Popówka.....	56
Dolina Dolonej Tanwi.....	6407	Posadów.....	3
Dolina Górnej Siniochy.....	597	Przełom Wisły w Małopolsce.....	7473
Dolina Krzny.....	203	Puławy.....	1157
Dolina Lętowni.....	1135	Putnowice.....	51
Dolina Sieniochy.....	2693	Rogów.....	12
Dolina Szyszły.....	981	Roztocze Środkowe.....	8473
Dolina Środkowego Wieprza.....	1523	Sawin.....	7
Dolna Wolicy.....	938	Serniawy.....	38
Dolny Łabuńki i Topornicy.....	2055	Siennica Różana.....	134
Dolny Wieprz.....	8182	Stawska Góra.....	5
Drewniki.....	65	Suśle Wzgórza.....	27
Dzierzkowice.....	247	Szczecyn.....	694
Gliniska.....	17	Ształnie w Senderkach.....	81
Gościeradów.....	1753	Świdnik.....	123
Guzówka.....	741	Świeciechów.....	130
Horodysko.....	3	Święty Roch.....	202
Horodyszcze.....	25	Tarnoszyn.....	368
Hubale.....	34	Terespol.....	25
Izbicki Przełom Wieprza.....	1778		

^a Patrz „Uwagi metodyczne”.
^a See “Methodological notes”.

**TABL. 24(208). OBSZARY NATURA 2000 – SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO) WEDŁUG
WOJEWÓDZTW W 2009 R. (cd.)**
NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL HABITAT PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Powierzchnia w ha ^a <i>Area in ha^a</i>	WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Powierzchnia w ha ^a <i>Area in ha^a</i>
Lubelskie (dok.)		Lubuskie (dok.)	
Torfowiska Chełmskie.....	2124	Mopkowy tunel koło Krzystkowic	48
Torfowisko Sobowice.....	175	Murawy Gorzowskie	80
Uroczyzna Lasów Adamowskich....	1101	Nietoperek.....	7377
Uroczyzna Lasów Janowskich.....	19217	Nowogrodzkie Przygiełkowisko	31
Uroczyzna Lasów Strzeleckich.....	3599	Nowosolska Dolina Odry	5965
Uroczyzna Puszczy Solskiej	31010	Ostoja Bralineacka	16407
Uroczyzna Roztocza Wschodniego..	2794	Ostoja Przemecka.....	337
Wierzchowiska	4	Otyń	0
Wodny Dół.....	188	Pieńska Dolina Nysy Łużyckiej	862
Wrzosowisko w Orzechowie.....	19	Przygiełkowiska Koło Gozdnicy.....	1597
Wygon Grabowiecki.....	8	Rynna Gryżyny	1337
Zachodniowołyńska Dolina Bugu....	1534	Rynna jezior Rzepińskich.....	294
Zarośle.....	392	Skroda	173
Żmudź	7	Skwierzyna.....	0
Żurawce.....	30	Stara Dąbrowa w Korytach	1630
Lubuskie	188539	Sulechów.....	0
Borowina	512	Torfowisko Sulowskie.....	44
Bory Babimojskie.....	619	Torfowisko Chłopy	498
Bory Chrobotkowe koło Brzózki.....	892	Torfowisko Młodno	239
Bory Chrobotkowe koło Bytomca ...	615	Ujście Ilanki	908
Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej	2309	Ujście Noteci.....	3995
Broniszów.....	630	Ujście Warty	33297
Brozek	65	Uroczyzna Borów Dolnośląskich	206
Buczyna Szprotawsko- Piotrowicka	843	Uroczyzna Borów Zasiieckich.....	4375
Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie.....	6771	Uroczyzna Puszczy Drawskiej	30900
Bytnica	34	Wilki nad Nysą.....	1206
Dąbrowy Gubińskie.....	1535	Wrzosowiska Świętoszowsko- Ławszowskie	4
Dębowe Aleje Gryżynie i Zawiszach.....	30	Zimna Woda.....	86
Diabelski staw koło Radomicka	7	Żurawie Bagno Sławskie.....	42
Dolina Dolnego Bobru.....	1730	Łódzkie	53602
Dolina Dolnej Kwisy	1580	Buczyna Gałkowska.....	101
Dolina Ilanki.....	2233	Buczyna Janinowska	529
Dolina Leniwej Obry	7138	Cisy w jasioniu	20
Dolina Lubszy	725	Dąbrowa Grotnicka	101
Dolina Pliszki	5034	Dąbrowa Świetlista w Pernie	40
Dolna Odra	14	Dąbrowy Świetliste koło Redzenia	44
Jeziora Brodzkie	829	Dąbrowy w marianku	73
Jeziora Gościmskie	2993	Dolina Czarnej	1157
Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry..	8542	Dolina Dolnej Pilicy.....	3782
Jezioro Janiszowice	206	Dolina Górnej Pilicy	2269
Jezioro Kozie.....	18	Dolina Rawki	2254
Kargowskie Zakola Odry.....	3070	Dolina Środkowej Pilicy	3787
Las Żarski.....	1245	Grabia.....	1670
Lasy Bierzwnickie	580	Grądy nad Lindą.....	55
Lasy Dobrosułowskie	11193	Lasy Debowiec	47
Lubski Łęg Śnieżycowy	65	Lasy Gorzkowickie	62
Łęgi koło Wymiarek.....	159	Lasy Smardzewickie	287
Łęgi nad Nysą Łużycką	450	Lasy Spalskie	2016
Łęgi Odrzańskie.....	504	Lipickie Mokradła.....	362
Łęgi Ślubickie.....	825	Lubiaszów w Puszczy Pilickiej	206
Małomickie Łęgi	993	Łąka Bęczkowicka	191
Mierkowskie Wydmy	610	Łąki Ciebłowickie	475

^a Patrz „Uwagi metodyczne”.

^a See “Methodological notes”.

**TABL. 24(208). OBSZARY NATURA 2000 – SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO) WEDŁUG
WOJEWÓDZTW W 2009 R. (cd.)**
NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL HABITAT PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Powierzchnia w ha ^a <i>Area in ha^a</i>	WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Powierzchnia w ha ^a <i>Area in ha^a</i>
Łódzkie (dok.)		Małopolskie (dok.)	
Niebieskie Źródła	25	Liwocz	40
Ostoja Przedborska	3631	Lubogoszcz	17
Polany Puszczy Bolimowskiej	132	Luboń Wielki	34
Pradolina Bzury-Neru	20500	Łabowa	3251
Silne Błota	677	Łąki koło Kosiny Wielkiej	24
Słone Łąki w Pełczyskach	35	Łąki Nowohuckie	60
Szczypiorniak i kowaliki	29	Łososina	345
Święte Ługi	151	Małe Pieniny	1876
Torfowiska Żytno- Ewina	45	Michałowiec	20
Wielkopole- Jodły pod Czartorią	42	Na Policy	275
Wola Cyrusowa	92	Nawojowa	1994
Załęczański Łuk Warty	9312	Niedzica	26
Małopolskie	149531	Nowy Wisnicz	326
Armeria	7	Ochotnica	0
Babia Góra	3350	Opalonki	2
Bednarka	1052	Ostoja Gorczańska	17998
Beskid Mały	1115	Ostoja Magurska	1980
Bała Góra	13	Ostoja Popradzka	57926
Babia Tarnowska	957	Ostoja Środkowojurajska	1969
Cedron	217	Ostoja w Pasmie Brzanki	789
Chodów- Falniów	7	Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego	3097
Cybowa Góra	18	Ostoje Nietoperzy okolic Bukowca	586
Czarna Orawa	184	Ostoje Nietoperzy Powiatu Gorlickiego	2789
Czerna	76	Pieniny	2334
Dąbie	4	Pieszczołka	5
Dębnicko-Tyniecki obszar łąkowy ..	283	Podkowiec w Szczawnicy	569
Dębówka nad rzeką Uszewką	844	Polana Biały Potok	53
Dolina Białki	716	Poradów	11
Dolina Górnej Mierzawy	625	Pstroszyce	19
Dolina Prądnika	1866	Pustynia Błędowska	1682
Dolina rzeki Gróbki	1000	Raba z Mszanką	249
Dolinka Sanki	22	Rudniańskie Modraszki- Kajasówka	447
Dolinki Jurajskiej	887	Rudno	72
Dolna Soła	389	Skawiński obszar łąkowy	44
Dolna Wisłoka z Dopływami	0	Sławice Duchowne	4
Dolny Dunajec	1294	Sterczów-Ścianka	11
Giebułtów	6	Tarnawka	140
Górny Dunajec	150	Tatry	21011
Grzymałów	15	Torfowiska Orawsko-Nowotarskie	8254
Jadowniki Mokre	704	Torfowisko Wielkie Błota	348
Jaroszwiec	585	Tylmanowa	0
Kaczmarowe Doły	13	Uniejów Parcele	4
Kalina Mała	26	Uroczysko Łopień	45
Kalina- Lisiniec	6	Wały	9
Kępie na Wyzynie Miechowskiej	54	Torfowisko Wielkie Błota	348
Koło Grobli	600	Tylmanowa	0
Komorów	5	Uniejów Parcele	4
Kostrza	36	Uroczysko Łopień	45
Kościół w Węglówce	89	Wały	9
Krynica	164	Widnica	8
Krzyszowice	40	Wisłoka z dopływami	336
Kwiatówka	19	Wisłiska	49
Lipówka	25	Źródlika Wisłoki	182

^a Patrz „Uwagi metodyczne”.

^a See “Methodological notes”.

**TABL. 24(208). OBSZARY NATURA 2000 – SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO) WEDŁUG
WOJEWÓDZTW W 2009 R. (c.d.)**
NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL HABITAT PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Powierzchnia w ha ^a <i>Area in ha^a</i>	WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Powierzchnia w ha ^a <i>Area in ha^a</i>
Mazowieckie		Mazowieckie (dok.)	
Aleja Pachnicowa	1	Strzebla Błotna w Zielonce	2
Bagno Celestynowskie	1037	Świetliste dąbrowy i grądy w Jabłonnej	1816
Bagno Orońskie	921	Torfowiska Czernik	54
Bagno Całowanie	3448	Uroczyska Lasów Starachowickich	50
Baranie Góry	181	Uroczyska Łąckie	1620
		Wydmy	
Białe Błota	31	Lucynowsko- Mostowieckie	428
Bory bagienne i torfowiska		Zachodnikurpiowskie Bory Sasankowe	2214
Karaska	559	Opolskie	27178
Bory Chrobotkowe Karaska	1125	Bory Niemodlińskie	55
Dąbrowa Radziejowska	52	Dolina Małej Panwi	1085
Dąbrowy Ceranowskie	162	Forty Nyskie	55
Dąbrowy Seroczyńskie	551	Góra Świętej Anny	5084
Dolina Czarnej	406	Góry Opawskie	5581
Dolina Dolnej Pilicy	28040	Grądy w Dolinie Odry	19
Dolina Kamiennej	122	Kamień Śląski	832
Dolina Rawki	271	Lasy Borucickie	4377
Dolina Skrwy Lewej	129	Łąki w okolicach Chrzastowic	795
Dolina Środkowego Świdra	1476	Łąki w okolicach Karłowic nad Stobrawą	933
Dolina Wkry	24	Łąki w okolicach Kluczborka nad Stobrawą	357
Dolina Zwoleńki	2379	Łęg Zdzieziszowski	620
Dzwonecznik w Kisielanach	46	Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej	1440
Forty Modlińskie	157	Ostoja Sławniowicko-Burgrabicka	771
Gołe Łąki	50	Przyłęk nad Białą Głuchołaską	166
Gołobórz	187	Rozumicki Las	97
Grabinka	35	Teklusia	316
Kampinowska Dolina Wisły	20659	Załęczański Łuk Warty	5
Kantor Stary	97	Żywocickie Łęgi	102
Krogulec	113	Podkarpackie	344456
Las Bielański	130	Bednarka	237
Las Jana III Sobieskiego	115	Bieszczady	111484
Las Natoliński	104	Borz Bagienne nad Bukow	532
Lasy Skarżyńskie	772	Dąbrowa koło Zaklikowa	5
Łąki Kazuńskie	340	Dolina Dolonego Sanu	10176
Łąki Ostrówieckie	955	Dolina Dolonej Tanwi	2111
Łąki Soleckie	222	Dolna Wisłoka z Dopływami	454
Łąki Żukowskie	173	Dorzecze Górnego Sanu	1579
Łęgi Czarnej Strugi	39	Fort Salis Soglio	52
Łękawice	1469	Golesz	261
Myszynieckie Bory Sasankowe	1934	Góry Słonne	46068
Olszyny Rumockie	150	Horyniec	11633
Ostoja Brzeźnicka	267	Jaćmierz	174
Ostoja Lidzbarska	326	Jasiołka	687
Ostoja Nadbużańska	33409	Józefów- Wola Dębowiecka	61
Ostoja Nadliwecka	13623	Klonów	137
Ostoja Nowodworska	51	Kołacznia	0
Pakosław	669	Kościół w Dydni	198
Podeblocie	725	Kościół w Nowosielcach	0
Paligon Rembertów	242	Kościół w Równem	1
Przełam Wisły w Małopolsce	2907	Kościół w Skalniku	351
Przełomowa Dolina Narwi	0	Ladzin	50
Puszcza Kampinowska	37640	Las Hrabeński	126
Puszcza Kozienicka	28230	Las nad braciejową	1440
Rogoźnica	153	Las Nieglowicki	31
Sikórz	205	Lasy Leżajskie	2656
Stawy w Żabiańcu	105		

^a Patrz „Uwagi metodyczne”.
^a See “Methodological notes”.

TABL. 24(208). OBSZARY NATURA 2000 – SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO) WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R. (cd.)

NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL HABITAT PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha ^a Area in ha ^a	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha ^a Area in ha ^a
Podkarpackie (dok.)		Pomorskie	167085
Lasy Sieniawskie	18015	Bagna Izbickie.....	786
Liwocz.....	288	Biała.....	419
Łąki nad Młynówką.....	51	Białe Błoto	43
Łąki nad Wojkówką	10	Białogóra.....	1124
Łąki w komborni	13	Bielawa i Bory Bażynowe.....	1342
Łukawiec	2270	Bunkier w Oliwie	0
Łysa Góra	2744	Bytowskie Jeziora Lobeliowe.....	2490
Minokąt	143	Czerwona Woda pod Babilonem.....	821
Moczary.....	1182	Dąbrówka	505
Mrowle Łąki.....	294	Dolina Debrzynki	32
Nad Husowem.....	3348	Dolina Górnej Łeby.....	2550
Ostoja Czarnorzecka.....	990	Dolina Grabowej.....	48
Ostoja Jaśliska	29286	Dolina Kłodawy	11
Ostoja Magurska.....	18104	Dolina Łobzonki.....	21
Ostoja Przemyska	39656	Dolina Łupawy.....	5509
Osuwiska w Lipowicy	14	Dolina Reknicy	68
Patria nad Odrzewą.....	573	Dolina Stropnej	963
Rymanów	5241	Dolina Szczyry.....	310
Rzeka San.....	1375	Dolina Środkowej Wietcisy.....	431
Sanisko w Bykowcach.....	80	Dolina Wieprzy i Studnicy	10115
Starodub w Pełkiniach.....	575	Dolina Wierzycy	4618
Szczecyn.....	238	Dolina brdy i Chociny	1456
Tarnobrzaska Dolina Wisły	1792	Dolna Wisła.....	10349
Trzciana.....	2286	Duży okoń.....	22
Uroczyska Lasów Janowskich.....	15327	Grądy nad jeziorem Zduńskim i Szpegawskim	236
Uroczyska Puszczy Solskiej	3662	Guzy	115
Uroczyska Roztocza Wschodniego..	3016	Hopowo.....	8
Wisłok Środkowy z dopływami.....	1065	Huta Dolna	66
Wisłok z dopływami.....	2317	Jar Rzeki Raduni	88
Podlaskie	544824	Jeziora Choczewskie	1120
Czerwony Bór.....	5052	Jeziora Kistowskie	367
Dolina Biebrzy	121206	Jeziora Lobeliowe koło Soszycy	132
Dolina Górnej Rozpudy.....	4071	Jeziora Wdzydzkie	13584
Dolina Pisy	3220	Jeziorka Chościńskie	214
Dolina Szeszupy	1701	Jezioro Bobięcińskie	801
Jeleniewo.....	5910	Jezioro Dymno	115
Jelonka.....	2480	Jezioro Krasne.....	96
Mokradła Kolneńskie i		Jezioro Krąg	424
Kurpiowskie	1446	Jezioro Piasek.....	55
Murawy w Haćkach.....	157	Karwickie Źródłiska	372
Myszynieckie Bory Sasankowe.....	3	Kaszubskie Klify.....	224
Narwiańskie Bagna.....	6823	Klify Poddębskie.....	591
Ostoja Augustowska.....	107062	Krzewiny.....	266
Ostoja Knyszyńska	136084	Kurze Grzędy	1587
Ostoja Nadbużańska	5758	Las Wolność.....	335
Ostoja Suwalska	6350	Lasy Rekowskie	2289
Ostoja w Dolinie Górnego Nurca ...	5524	Leniec nad Wierzą.....	25
Ostoja w Dolinie Górnej Narwi	20307	Lubieszyn	671
Ostoja Wigierska	16072	Łebskie Bagna.....	211
Pojezierze Sejneńskie	13629	Mechowiska Sulęczyńskie	46
Przełomowa Dolina Narwi	18605	Mechowiska Sulęczyńskie	46
Puszcza Białowieska	63148	Mechowiska Zęblewskie	108
Schrony Brzeskiego Rejonu		Mętne	524
Umocnionego	117		
Torfowiska Gór Sudawskich	99		

^a Patrz „Uwagi metodyczne”.
a See “Methodological notes”.

**TABL. 24(208). OBSZARY NATURA 2000 – SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO) WEDŁUG
WOJEWÓDZTW W 2009 R. (cd.)**
NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL HABITAT PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Powierzchnia w ha ^a <i>Area in ha^a</i>	WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Powierzchnia w ha ^a <i>Area in ha^a</i>
Pomorskie (dok.)		Śląskie (dok.)	
Miasteczkie Jeziora Lobeliowe	1372	Dolina Górnej Pilicy	3451
Mierzeja Sarbska	1876	Dolina Małej Panwi.....	22
Mikołajki Pomorskie	132	Dolna Soła.....	112
Młosino- Lubnia	2469	Graniczny Meander Odry	155
Nowa Brda.....	10021	Hubert	34
Nowa Sikorska Huta.....	175	Kościół w Górkach Wielkich	0
Opalińskie Buczyny.....	356	Kościół w Radziechowach	0
Orle.....	270	Las koło Tworkowa	115
Ostoja Borzyszkowska	6454	Lipienniki w Dąbrowie Górnej.....	297
Ostoja Iławska	1927	Łęgi w lasach nad Liswartą.....	235
Ostoja Masłowiczki	1680	Ostoja Kroczycka	1391
Ostoja Słowińska.....	21340	Ostoja Olsztyńsko-Mirowska	2211
Ostoja w Ujściu Wisły.....	591	Ostoja Śródkowojurajska	3799
Ostoja Zapceńska.....	3805	Ostoja Złotopotocka	2748
Pełcznica.....	253	Pierściec	1702
Piaśnickie Łąki	1080	Poczesna koło Częstochowy	39
Piotrowo	483	Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie	3491
Pływające wyspy pod Rekowem	108	Przełam Warty koło Mstowa.....	101
Pomlewo.....	177	Pustynia Błędowska	282
Prokowo	886	Stawiska	7
Przymorskie Błota	1588	Stawy Łęczzok	586
Przywidz.....	953	Suchy Młyn	518
Rynna Dłużnicy	353	Szachownica.....	13
Sandr Brdy.....	7493	Torfowisko przy Dolinie Kocinki	6
Sandr Wdy.....	1605	Torfowisko Sosnowiec- Bory.....	2
Sporysz.....	481	Walaszczyki w Częstochowie	23
Staniszewskie Błoto.....	917	Zbiornik Goczalkowicki- Ujście Wisły i Bajerki.....	1650
Stary Bukowiec	3058	Źródła Rajecznicy	194
Studzienickie Torfowiska	175	Świętokrzyskie.....	155753
Szczodrowo	224	Dolina Białej Nidy	5117
Sztumskie pole	572	Dolina Bobrzy	613
Szumleś	976	Dolina Czarnej	4218
Torfowisko Pobłockie.....	112	Dolina Czarnej Nidy.....	1192
Torfowisko Trzebielino	100	Dolina Dolnego Sanu	0
Trzy Młyny.....	766	Dolina Górnej Mierzawy	287
Twierdza Wisłoujście.....	16	Dolina Górnej Pilicy	5475
Uroczyzna Pojezierz Kaszubskiego	3922	Dolina Kamiennej	2464
Waćmierz	388	Dolina Krasnej	2384
Wejherowo	0	Dolina Mierzawy	1320
Widowo	92	Dolina Warkocza.....	228
Wielki Klincz	288	Dolina Warkocza.....	228
Wilcze Błota	9	Góry Pieprzowe.....	77
Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana..	16977	Kras Staszowski	1743
Zatoka Pucka i Półwysep Helski	3866	Krzemionki Opatowskie.....	691
Zielenina	644	Lasy Cisowsko- Orłowińskie	10407
Śląskie.....	91515	Lasy Skarzyńskie	1611
Bagno Bruch koło Pyrzowic	39	Lasy Suchedniowskie.....	19121
Bagno w Korzonku.....	12	Łysogóry	8081
Beskid Mały	6071	Ostoja Barcza	1523
Beskid Śląski	26404	Ostoja Brzeźnicka	545
Beskid Żywiecki.....	35275	Ostoja Gaj	467
Białka Lelowska	7	Ostoja Jeleniowska.....	3589
Buczyny Szypowicach i Las Niwiski.....	256	Ostoja Kozubowska	4257
Cieszyńskie Źródła Tufowe.....	267	Ostoja Nidziańska	26516

^a Patrz „Uwagi metodyczne”.
^a See “Methodological notes”.

TABL. 24(208). OBSZARY NATURA 2000 – SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO) WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R. (cd.)

NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL HABITAT PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Powierzchnia w ha ^a <i>Area in ha^a</i>	WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Powierzchnia w ha ^a <i>Area in ha^a</i>
Świętokrzyskie (dok.)		Warmińsko-mazurskie (dok.)	
Ostoja Pomorzany	906	Rzeka Pasłęka	8418
Ostoja Przedborska	7974	Swajnie.....	1187
Ostoja Sieradowicka	7847	Torfowiska źródłiskowe koło Łabędnika	27
Ostoja Sobkowsko- Korytnicka	2204	Torfowisko Zocie	66
Ostoja Stawiany	1194	Uroczysko Markowo	1454
Ostoja Szaniecko- Solecka	8073	Warmińskie Buczyny	1526
Ostoja Wierzejska	225	Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	23872
Ostoja Żywnów	4480	Wielkopolskie	238522
Przełam Lubrzanki	273	Bagno Chlebowo	465
Przełom Wisły w Małopolsce	4736	Baranów	12
Tarnobrzaska Dolina Wisły	2267	Barłóżnia Wolsztyńska	22
Uroczyska lasów Starachowickich ..	2299	Będlewo-Bieczyny	752
Uroczysko Pięty	753	Biedrusko	9938
Wzgórz Chęcińsko- Kieleckie	8616	Bory Babimojskie	0
Wzgórz Kunowskie	1869	Buczyna w Długiej Goślinie	703
Warmińsko-mazurskie	258236	Dąbrowy Krotoszyńskie	34219
Aleje Pojezierza Iławskiego	377	Dąbrowy Obrzyckie	885
Bieńkowo	123	Dębowa Góra	587
Budwity	451	Diabelskie Pustacie	2
Dolina Drwęcy	9658	Dolina Bukówki	776
Dolina Kakaju	1428	Dolina Cybiny	2425
Dolina Pisy	3	Dolina Debrzynki	888
Doliny Erozyjne Wysoczyzny			
Elbląskiej	2260	Dolina Kamionki	848
Gązwa	499	Dolina Łobżonki	2740
Gierłoż	57	Dolina Miały	515
Jeziro Długie	643	Dolina Mogielnicy	1161
Jeziro Drużno	3089	Dolina Noteci	38686
Jeziro Karaś	815	Dolina Piławy	4
Jeziro Woszczelskie	314	Dolina Rurzyca	1308
Jeziro Wukśniki	326	Dolina Swędrni	1291
Jonkowo-Warkały	227	Dolina Szczyry	37
Kaszuny	264	Dolina Średzkiej Strugi	557
Mamerki	162	Dolina Welny	1447
Mazurska Ostoja Żółwia Baranowo.	4305	Fortyfikacje w Poznaniu	137
Mazurskie Bagna	1569	Glinianki w Lenartowicach	7
Mokradła Kolneńskie i			
Kurpiowskie	0	Grądy Bytyńskie	1301
Murawy koło Pasłęka	643	Grądy w Czerniejewie	1213
Murawy na Pojezierzu Elckim	77	Jeziora Gościmskie	3
Niecka Skaliska	11386	Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry	6763
Niedźwiedzie Wielkie	89	Jeziro Brenno	80
Ostoja Borecka	25340	Jeziro Gopło	3284
Ostoja Brodnicka	1125	Jeziro Kaliszańskie	719
Ostoja Dylewskie Wzgórz	3431	Jeziro Kubek	1049
Ostoja Iławska	19102	Jeziro Mnich	46
Ostoja Lidzbarska	5228	Kiszewo	2301
Ostoja nad Oświnem	3357	Kopanki	1
Ostoja Napiwodzko-Ramucka	32613	Lasy Żerkowsko-Czeszewskie	7158
Ostoja Piska	57827	Lipickie Mokradła	8
Ostoja Północnomazurska	14573	Ostoja koło Promna	1399
Ostoja Radomno	929	Ostoja Międzychodzko-Sierakowska	7591
Ostoja Welska	3384	Ostoja nad Baryczą	15806
Przełomowa Dolina Rzeki Wel	1260	Ostoja Nadwarciańska	26653
Puszcza Romincka	14753	Ostoja Pilska	3069

a Patrz „Uwagi metodyczne”.
a See “Methodological notes”.

**TABL. 24(208). OBSZARY NATURA 2000 – SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO) WEDŁUG
WOJEWÓDZTW W 2009 R. (dok.)**
NATURA 2000 AREAS – AREAS OF SPECIAL HABITAT PROTECTION BY VOIVODSHIPS IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Powierzchnia w ha ^a <i>Area in ha^a</i>	WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Powierzchnia w ha ^a <i>Area in ha^a</i>
Wielkopolskie (dok.)		Zachodniopomorskie (dok.)	
Ostoja Przemęcka	863	Jeziro Bukowo	3261
Ostoja Wielkopolska	8427	Jeziro Kopań	1160
Ostoja Zgierzyniecka	575	Jeziro Kozie	162
Pojezierze Gnieźnieńskie	11733	Jeziro Lubie i Dolina Drawy	15047
Poligon w Okonku	2180	Jeziro Stolsko	140
Pradolina Bzury-Neru	1386	Jeziro Śmiadowo	213
Puszcza Bieniszewska	954	Jeziro Wielki Bytyń	2011
Rogalińska Dolina Warty	14754	Karsibórz Świdwiński	588
Sieraków	1	Kemy Rymańskie	2645
Stawy Kiszkowskie	477	Las Baniewicki	612
Struga Białośliwka	252	Lasy Bierzwickie	8213
Torfowisko Rzeczińskie	236	Mechowisko Manowo	55
Uroczyska Kujańskie	1018	Mieszkowicka Dąbrowa	26
Uroczyska Puszczy Drawskiej	9771	Mirosławiec	6567
Uroczyska Puszczy Zielonki	1238	Ostoja Barlinecka	10190
Zachodnie Pojezierze Krzywińskie ..	5495	Ostoja Golczewska	845
Zamorze Pniewskie	305	Ostoja Goleniowska	8419
Zachodniopomorskie	420221	Ostoja na Zatoce Pomorskiej	44
Bagno i Jezero Ciemino	787	Pojezierze Ińskie	10230
Bobolickie Jeziora Lobeliowe	4759	Pojezierze Myśliborskie	4407
Brzeźnicka Węgorza	592	Police – kanały	100
Bukowy Las Górki	965	Poligon w Okonku	0
Bystrzyno	894	Przymorskie Błota	101
Diabelskie Pustacie	3230	Słowińskie Błoto	193
Dolina Bielawy	456	Strzalinę koło Tucza	17
Dolina Grabowej	8207	Torfowisko Poradz	568
Dolina Iny koło Recza	4472	Torfowisko Reptowo	606
Dolina Krąpieli	233	Trzebiatowsko-Kołobrzeczki Pas Nadmorski	17454
Dolina Piławy	2200	Ujście Odry i Zalew Szczeciński	52611
Dolina Płoni i Jezero Miedwie	20756	Ujście Warty	0
Dolina Radwi, Chocieli i Chotli	21862	Uroczyska Puszczy Drawskiej	33746
Dolina Rurzyca	458	Uroczyska w Lasach Stepnickich	2750
Dolina Tywy	3755	Warnie Bagno	1012
Dolina Wieprzy i Studnicy	4234	Wiązogóra	490
Dolna Odra	29521	Wolin i Uznam	28048
Dorzecze Parsęty	27710	Wzgórza Bukowe	11971
Dorzecze Regi	14828	Wzgórza Krzymowskie	1179
Dziczy Las	1437	Wzgórza Moryńskie	588
Gogolice-Kosa	1425	Obszary leżące na morzu	323138
Janiewickie Bagno	162	<i>Areas lying on the sea</i>	
Jeziro Czaplineckie	31949	Ławica Słupska	80050
Jeziro Szczecineckie	6479	Ostoja na Zatoce Pomorskiej	243088
Jeziro Bobięcińskie	2582		

^a Patrz „Uwagi metodyczne”.

Ź r ó d ł o: dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

^a See “Methodological notes”.

S o u r c e: data of the General Directorate for Environmental Protection.

TABL. 25(209). CHARAKTERYSTYKA TRENDÓW DLA 123 GATUNKÓW PTAKÓW LĘGOWYCH OBJĘTYCH MONITORINGIEM^a OBSZARÓW OCHRONY NATURA 2000
THE CHARACTERISATION OF TRENDS FOR 123 SPECIES OF BREEDING BIRDS INCLUDED IN THE MONITORING^a OF NATURA 2000 PROTECTION AREAS

NAZWA GATUNKU NAME OF THE SPECIES	Liczebność populacji lęgowej w Polsce w tyś. <i>The number of population of breeding birds in Poland in thous.</i>	Średnie roczne tempo zmian liczebności populacji <i>Average annual rate of changes in the number of population</i>	% powierzchni kraju zasiedlony przez gatunek <i>% of the country area settled by a given species</i>	Roczne tempo zmian rozpowszechniania <i>Annual rate of changes in spreading</i>
Kormoran (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	12,5	.	2,6	0,894
Bąk (<i>Botaurus stellaris</i>)	4,1-4,8	1,013	31,4	1,002
Czapla siwa (<i>Ardea cinerea</i>)	9,0-10,0	0,9291	9,5	0,959
Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>)	1,2-1,4	.	48,9	0,871
Bocian biały (<i>Ciconia ciconia</i>)	40,0-42,0	0,9716	96,8	1,001
Łabędź niemy (<i>Cygnus olor</i>)	6,5-7,0	1,087	70,9	0,979
Gęgawa (<i>Anser anser</i>)	3,2-3,6	.	16,4	1,058
Krzyżówka (<i>Anas platyrhynchos</i>)	200,0-400,0	1,0121	82,6	1,027
Trzmielojad (<i>Pernis apivorus</i>)	3,6	.	40,8	0,884
Bielik (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	0,9	1,083	10,7	0,949
Błotniak stawowy (<i>Circus aeruginosus</i>)	6,5-8,0	1,004	66,1	0,993
Błotniak łąkowy (<i>Circus pygargus</i>)	2,3-3,5	1,0452	16,6	1,055
Jastrząb (<i>Accipiter gentili</i>)	5,0-10,0	.	81,3	0,937
Krogulec (<i>Accipiter nisus</i>)	2,5-9,9	1,0255	60,9	1,02
Myszołów (<i>Buteo buteo</i>)	50,0-80,0	0,9892	99,1	1,001
Orlik krzykliwy (<i>Aquila pomarina</i>)	1,8	.	27,4	0,853
Orlik grubodzioby (<i>Aquila Langa</i>)	0,015	1,022	0,4	1,021
Orzeł przedni (<i>Aquila chrysaetos</i>)	0,027	1,024	0,4	1,046
Rybołów (<i>Pandion haliaetus</i>)	0,037	0,963	3,3	0,989
Pustułka (<i>Falco tinnunculus</i>)	5,0-10,0	1,018	57,5	1,067
Kobuz (<i>Falco subbuteo</i>)	3,0-5,0	.	54,9	0,993
Kuropatwa (<i>Perdix perdix</i>)	300,0-600,0	1,0119	88,2	0,992
Przepiórka (<i>Coturnix coturnix</i>)	100,0-150,0	0,9645	42,7	0,982
Bażant (<i>Phasianus colchicus</i>)	150,0-200,0	1,0988	65,3	1,095
Derkacz (<i>Crex crex</i>)	20,0-30,0	0,9343	42,3	0,941
Kokoszka (<i>Gallinula chloropus</i>)	10,0-19,9	.	58,7	0,926
Łyska (<i>Fulica atra</i>)	100,0-249,9	1,0352	86,0	1,007
Żuraw (<i>Grus grus</i>)	14,0-15,0	1,0725	53,4	1,016
Czajka (<i>Vanellus vanellus</i>)	100,0-150,0	0,9402	95,6	1,012
Kszyk (<i>Gallinago gallinago</i>)	15,0-30,0	.	68,3	0,93
Rycyk (<i>Limosa limosa</i>)	5,0-6,0	0,8916	29,3	1,058
Samotnik (<i>Tringa ochropus</i>)	5,0-10,0	.	35,3	0,925
Mewa czarnogłowa (<i>Larus melanocephalus</i>)	0,096	1,064	0,4	.
Siniak (<i>Columba oenas</i>)	10,0-19,9	0,9982	35,7	0,972
Grzywacz (<i>Columba palumbus</i>)	400,0-600,0	1,0137	99,8	1,012
Sierpówka (<i>Streptopelia decaocto</i>)	200,0-400,0	1,0125	92,4	1,037
Turkawka (<i>Streptopelia tortur</i>)	40,0-70,0	0,9852	86,5	0,963
Kukułka (<i>Cuculus canorus</i>)	150,0-200,0	0,9842	99,1	0,992
Jerzyk (<i>Apus apus</i>)	100,0-300,0	1,0434	83,1	1,018
Dudek (<i>Upupa epos</i>)	10,0-15,0	1,034	55,1	1,056
Krętogłów (<i>Jynx torquilla</i>)	8,0-20,0	1,093	71,4	1,089
Dzięcioł zielonosiwy (<i>Picus canus</i>)	2,0-3,0	0,9471	13,6	0,971
Dzięcioł czarny (<i>Dryocopus Martusi</i>)	40,0-90,0	1,0421	83,3	0,988
Dzięcioł duży (<i>Dendrocopos major</i>)	400,0-800,0	1,0083	99,3	1,003
Dzięciołek (<i>Dendrocopos minor</i>)	20,0-40,0	1,0802	78,7	1,093
Dzierlatka (<i>Galerida cristata</i>)	7,0-10,0	0,9537	21,4	0,934
Lerka (<i>Lullula arborea</i>)	80,0-110,0	1,0758	63,1	1,019
Skowronek (<i>Alauda arvensis</i>)	4000,0-7000,0	1,0168	99,7	1,001
Dymówka (<i>Hirundo rustica</i>)	1800,0-2700,0	1,0131	99,9	1,007

^a Patrz „Uwagi metodyczne”.
^a See “Methodological notes”.

TABL. 25(209). CHARAKTERYSTYKA TRENDÓW DLA 123 GATUNKÓW PTAKÓW LĘGOWYCH OBJĘTYCH MONITORINGIEM^a OBSZARÓW OCHRONY NATURA 2000 (cd.)
THE CHARACTERISATION OF TRENDS FOR 123 SPECIES OF BREEDING BIRDS INCLUDED IN THE MONITORING^a OF NATURA 2000 PROTECTION AREAS(cont.)

NAZWA GATUNKU NAME OF THE SPECIES	Liczebność populacji lęgowej w Polsce w tys. <i>The number of population of breeding birds in Poland in thous.</i>	Średnie roczne tempo zmian liczebności populacji <i>Average annual rate of changes in the number of population</i>	% powierzchni kraj zasiedlony przez gatunek <i>% of the country area settled by a given species</i>	Roczne tempo zmian rozpowszechniania <i>Annual rate of changes in spreading</i>
Oknówka (Delichon urbica)	350,0-600,0	0,9978	98,7	1,016
Świergotek polny (Anthus campestris)	10,0-20,0	0,9211	44,7	0,896
Świergotek drzewny (Anthus trivialis)	500,0-800,0	0,992	97,0	0,983
Świergotek łąkowy (Anthus pratensis)	150,0-300,0	0,9537	88,7	0,976
Pliszka żółta (Motacilla flava)	400,0-800,0	0,9656	93,7	0,996
Pliszka siwa (Motacilla alba)	150,0-300,0	1,0283	99,9	1,031
Strzyżyk (Troglodytes troglodytes)	400,0-1000,0	1,0013	94,9	0,963
Pokrzywnica (Prunella modularis)	150,0-300,0	1,003	74,8	0,972
Rudzik (Erithacus rubecula)	1000,0-1500,0	0,9933	99,4	1,013
Słowik szary (Luscinia luscinia)	200,0-400,0	0,9897	77,4	0,98
Słowik rdzawy (Luscinia megarhynchos)	100,0-150,0	1,0129	35,0	1,01
Kopciuszek (Phoenicurus ochruros)	250,0-400,0	1,014	97,8	1,022
Pleszka (Phoenicurus phoenicurus)	80,0-150,0	1,0553	62,4	1,047
Pokląska (Saxicola rubetra)	400,0-600,0	1,0045	96,7	0,997
Kląskawka (Saxicola torquata)	25,0-35,0	1,0537	19,4	1,139
Białorzytka (Oenanthe oenanthe)	20,0-50,0	1,0777	69,0	1,033
Kos (Turdus merula)	1000,0-2000,0	0,9834	99,7	0,994
Kwiczol (Turdus pilaris)	200,0-400,0	0,9634	92,8	1,007
Śpiewak (Turdus philomelos)	500,0-800,0	1,0197	99,5	1,01
Paszkot (Turdus viscivorus)	50,0-100,0	1,0674	48,9	1,007
Świerszczak (Locustella naevia)	100,0-200,0	1,0431	52,5	0,996
Strumieniówka (Locustella fluviatilis)	50,0-80,0	0,9911	58,2	1,000
Rokitniczka (Acrocephalus schoenobaenus)	60,0-120,0	1,0292	69,3	1,039
Łozówka (Acrocephalus palustris)	400,0-600,0	0,9891	90,7	0,971
Trzcinniczek (Acrocephalus scirpaceus)	40,0-200,0	-	75,2	1,014
Trzciniak (Acrocephalus arundinaceus)	20,0-50,0	1,0564	75,3	1,087
Zaganiacz (Hippolais icterina)	200,0-400,0	0,9975	95,3	0,99
Jarzębata (Sylvia nisoria)	20,0-50,0	0,9544	47,7	0,89
Piegza (Sylvia curruca)	300,0-500,0	0,9865	96,4	1,001
Ciarniówka (Sylvia communis)	1000,0-2000,0	0,9853	98,9	0,995
Gajówka (Sylvia borin)	300,0-500,0	0,9669	94,3	0,957
Kapturka (Sylvia atricapilla)	1200,0-2000,0	1,0269	98,0	1,008
Świstunka leśna (Phylloscopus sibilatrix)	700,0-1000,0	1,0078	95,3	1,003
Pierwiosnek (Phylloscopus collybita)	1000,0-1500,0	1,0076	99,3	1,008
Piecuszek (Phylloscopus trochilus)	1000,0-2000,0	1,0304	98,2	1,013
Muchołówka żałobna (Ficedula hypoleuca)	100,0-300,0	0,9818	75,2	0,966
Muchołówka szara (Muscicapa striata)	100,0-300,0	0,9766	93,5	0,982
Mysikrólik (Regulus reguluj)	300,0-600,0	0,965	76,9	0,985
Zniczek (Regulus ignicapillus)	60,0-100,0	1,1491	14,3	1,076
Raniuszek (Aegithalos caudatus)	30,0-80,0	0,9608	68,4	0,992
Sikora uboga (Parus palustris)	100,0-200,0	0,9141	82,4	0,964
Sikora czarnogłówka (Parus montanus)	200,0-300,0	0,9324	83,7	0,982
Czubatka (Parus cristatus)	100,0-200,0	1,0093	73,4	0,969
Sosnowka (Parus ater)	200,0-400,0	1,0266	80,2	0,994
Modraszka (Parus caeruleus)	500,0-1000,0	1,0275	98,7	1,004
Bogatka (Parus major)	1000,0-3000,0	0,9897	99,9	1,003
Kowalik (Sitta europaea)	300,0-400,0	1,0021	93,9	1,002
Pelzacz leśny (Certhia familiaris)	200,0-300,0	1,0032	79,7	0,952
Pelzacz ogrodowy (Certhia brachydactyla)	50,0-150,0	0,9262	54,6	0,931

^a Patrz „Uwagi metodyczne”.
^a See “Methodological notes”.

TABL. 25(209). CHARAKTERYSTYKA TRENDÓW DLA 123 GATUNKÓW PTAKÓW LĘGOWYCH OBJĘTYCH MONITORINGIEM^a OBSZRÓW OCHRONY NATURA 2000 (dok.)
THE CHARACTERISATION OF TRENDS FOR 123 SPECIES OF BREEDING BIRDS INCLUDED IN THE MONITORING^a OF NATURA 2000 PROTECTION AREAS (cont.)

NAZWA GATUNKU NAME OF THE SPECIES	Liczebność populacji lęgowej w Polsce w tys. <i>The number of population of breeding birds in Poland in thous.</i>	Średnie roczne tempo zmian liczebności populacji <i>Average annual rate of changes in the number of population</i>	% powierzchni kraj zasiedlony przez gatunek <i>% of the country area settled by a given species</i>	Roczne tempo zmian rozpowszechniania <i>Annual rate of changes in spreading</i>
Wilga (<i>Oriolus oriolus</i>)	80,0-150,0	1,0211	97,1	1,007
Gąsiorek (<i>Lanius collurio</i>)	200,0-400,0	1,0115	97,2	0,999
Srokosz (<i>Lanius excubitor</i>)	10,0-20,0	1,0808	51,2	1,02
Sójka (<i>Garrulus glandarius</i>)	200,0-400,0	1,0581	98,1	1,018
Sroka (<i>Pica pica</i>)	200,0-500,0	1,0253	98,7	1,026
Kawka (<i>Corvus monedula</i>)	100,0-300,0	1,0219	90,9	0,998
Gawron (<i>Corvus frugilegus</i>)	150,0-200,0	0,976	56,6	1,024
Wrona siwa (<i>Corvus corone</i>)	50,0-150,0	0,9478	96,6	0,985
Kruk (<i>Corvus corax</i>)	10,0-19,9	1,006	92,3	1,002
Szpak (<i>Sturnus vulgaris</i>)	1500,0-3000,0	1,0166	99,9	1,002
Mazurek (<i>Passer montanus</i>)	500,0-999,9	0,9556	96,8	1,015
Wróbel (<i>Passer domesticus</i>)	2500,0-4999,9	0,9785	99,8	1,001
Zięba (<i>Fringilla coelebs</i>)	5000,0-10000,0	0,9925	100,0	0,998
Kulczyk (<i>Serinus serinus</i>)	150,0-250,0	0,9875	85,6	1,023
Dzwoniec (<i>Carduelis chloris</i>)	400,0-700,0	1,018	98,9	1,000
Szczygieł (<i>Carduelis carduelis</i>)	400,0-800,0	0,9228	98,7	0,961
Czyż (<i>Carduelis spinus</i>)	10,0-19,9	1,1737	46,3	1,131
Makolągwa (<i>Carduelis cannabina</i>)	300,0-600,0	0,9515	96,6	0,973
Krzyżodziób świerkowy (<i>Loxia curvirostra</i>)	2,5-9,9	.	2,7	1,161
Gil (<i>Pyrrhula pyrrhula</i>)	50,0-100,0	0,9457	69,4	0,928
Grubodziób (<i>Coccothraustes coccothraustes</i>)	200,0-400,0	0,9797	89,6	0,943
Trznadel (<i>Emberiza citrinella</i>)	2000,0-4000,0	0,9809	99,9	0,998
Ortolan (<i>Emberiza hortulana</i>)	120,0-230,0	0,9583	66,1	0,997
Potrzos (<i>Emberiza schoeniclus</i>)	200,0-500,0	0,9938	93,9	0,998
Potrzeszcz (<i>Miliaria kalandra</i>)	150,0-400,0	1,0406	68,6	1,023

a Patrz „Uwagi metodyczne”.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

a See “Methodological notes”.

S o u r c e: data of the Main Inspectorate for Environmental Protection within the National Environmental Monitoring.

TABL. 26(210). POMNIKI PRZYRODY
MONUMENTS OF NATURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	33094	34989	35074	35833	35420	TOTAL
Pojedyncze drzewa	25940	27331	27379	28070	29472	Single trees
Grupy drzew	4501	4878	4879	4905	3482	Groups of trees
Aleje	772	817	855	876	674	Alleys
Głazy	1104	1202	1207	1223	992	Erratic boulders
Skałki, grotty, jaskinie i inne	777	761	263 ^a	267 ^a	296 ^a	Stones, grottos, caves and other
Pozostałe ^b	.	.	491	492	504	Other ^b

a Bez grot i innych. *b* W pozostałych: krzewy (83), źródła, wodospady, wywierzyska (136) jary (17) inne (268).

a Excluding grottos and other. *b* In “other” there are bushes (21), springs, waterfalls, exsurgents (54) spring (17) and other (268).

TABL. 27(211). POMNIKI PRZYRODY WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
MONUMENTS OF NATURE BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem <i>Total</i>	Pojedyncze drzewa <i>Single trees</i>	Grupy drzew <i>Groups of trees</i>	Aleje <i>Alleys</i>	Głazy <i>Erratic</i>	Skalki, jaskinie <i>Stones, caves</i>	Pozostałe <i>Other</i>
P O L S K A	35420	29472	3482	674	992	296	504
<i>P O L A N D</i>							
Dolnośląskie.....	2659	2314	184	62	38	31	30
Kujawsko-pomorskie	2478	1888	415	56	76	1	42
Lubelskie.....	1506	1158	184	47	42	3	72
Lubuskie.....	1166	952	142	24	30	-	18
Łódzkie	3509	3251	206	35	9	2	6
Małopolskie.....	2132	1670	185	21	13	173	70
Mazowieckie	4235	3441	490	99	169	-	36
Opolskie	595	494	71	19	9	-	2
Podkarpackie.....	1262	1046	161	20	12	6	17
Podlaskie	1916	1673	112	26	91	-	14
Pomorskie	2744	2179	335	28	157	1	44
Śląskie	1500	1264	140	33	20	27	16
Świętokrzyskie	747	523	82	17	37	50	38
Warmińsko-mazurskie	2556	2138	212	62	107	-	37
Wielkopolskie	3734	3143	405	80	87	-	19
Zachodniopomorskie.....	2681	2338	158	45	95	2	43

TABL. 28(212) INDYWIDUALNE FORMY OCHRONY PRZYRODY WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
INDIVIDUAL FORMS OF NATURE PROTECTION BY VOIVODSHIP IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Stanowiska dokumentacyjne <i>Documentation sites</i>		Użytki ekologiczne <i>Ecological arable lands</i>		Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe <i>Nature-landscape complexes</i>	
	obiekty <i>establishments</i>	powierzchnia w hektarach <i>area in hectares</i>	obiekty <i>establishments</i>	powierzchnia w hektarach <i>area in hectares</i>	obiekty <i>establishments</i>	powierzchnia w hektarach <i>area in hectares</i>
P O L S K A	240	835,1	6628	47337,7	287	86434,6
<i>P O L A N D</i>						
Dolnośląskie.....	-	-	150	5123,0	13	896,2
Kujawsko-pomorskie	5	93,6	1339	5193,3	45	2371,6
Lubelskie.....	6	7,1	250	6864,7	7	768,8
Lubuskie.....	1	5,6	297	3021,4	11	9783,0
Łódzkie	5	13,2	442	1580,7	32	10779,3
Małopolskie.....	53	58,9	37	1130,9	6	133,7
Mazowieckie	104	521,1	737	1825,6	25	5301,1
Opolskie	9	19,1	94	685,7	20	3322,4
Podkarpackie.....	23	15,9	412	1166,3	2	63,0
Podlaskie	2	0,5	257	2104,4	1	56,1
Pomorskie	5	29,8	832	4005,9	32	16611,4
Śląskie	5	7,3	72	752,5	20	3941,1
Świętokrzyskie	11	49,2	76	637,5	10	159,2
Warmińsko-mazurskie	1	2,0	291	4491,3	17	20943,1
Wielkopolskie	2	2,2	174	2468,8	6	2174,5
Zachodniopomorskie.....	8	9,6	1168	6285,7	40	9130,1

TABL. 29(213). OBSZARY WODNO-BŁOTNE WEDŁUG „KONWENCJI O OBSZARACH WODNO-BŁOTNYCH MAJĄCYCH ZNACZENIE MIĘDZYNARODOWE, ZWŁASZCZA JAKO ŚRODOWISKO ŻYCIA PTACTWA WODNEGO” WETLANDS BY “THE CONVENTION ON WETLANDS OF INTERNATIONAL IMPORTANCE, ESPECIALLY AS WATERFOWL HABITAT”

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Data zgłoszenia <i>Date of application</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	Powierzchnia w ha <i>Area in ha</i>
RAZEM ..... <i>TOTAL</i>	x	x	145066
Biebrzański Park Narodowy	1995 - 10 - 27	Podlaskie	59223
Słowiński Park Narodowy	1995 - 10 - 27	Pomorskie	32744
Wigierski Park Narodowy	2002 - 10 - 29	Podlaskie	15085
Poleski Park Narodowy	2002 - 10 - 29	Lubelskie	9762
Narwiański Park Narodowy	2002 - 10 - 29	Podlaskie	7350
Rezerwat Stawy Milickie.....	1995 - 10 - 27	Dolnośląskie	5325
Park Narodowy Ujście Warty (dawniej Rezerwat Słońsk)	1984 - 01 - 03	Lubuskie	7956
Rezerwat Jezioro Drużno.....	2002 - 10 - 29	Warmińsko-mazurskie	3068
Rezerwat Jezioro Siedmiu Wysp	1984 - 01 - 03	Podlaskie, Warmińsko-mazurskie	1618
Rezerwat Jezioro Świdwie.....	1984 - 01 - 03	Zachodnio - pomorskie	891
Rezerwat Jezioro Karaś	1984 - 01 - 03	Warmińsko - mazurskie	815
Rezerwat Jezioro Łuknajno	1977 - 11 - 22	Podlaskie	1189
Subalpejskie torfowiska w Karkonoskim Parku Narodowym.....	2002 - 10 - 29	Dolnośląskie	40

Ź r ó d ł o: dane Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

S o u r c e: data of the General Director for Environmental Protection

TABL. 30(214). REZERWATY BIOSFERY W POLSCE
BIOSPHERE RESERVES IN POLAND

REZERWATY BIOSFERY <i>BIOSPHERE RESERVES</i>	Data powołania <i>Date of foundation</i>	Powierzchnia <i>Area</i>							
		ogółem <i>total</i>		w tym strefa <i>of which the zones</i>					
				centralna <i>central</i>		buforowa <i>buffer</i>		przejściowa <i>intermediate</i>	
		w ha <i>in ha</i>	w % <i>in %</i>	w ha <i>in ha</i>	w % <i>in %</i>	w ha <i>in ha</i>	w % <i>in %</i>	w ha <i>in ha</i>	w % <i>in %</i>
Babia Góra	1976	11829	100,0	1062	9,0	2330	19,7	8437	71,3
Białowieża	1976	10502	100,0	4747	45,2	5585	53,2	170	1,6
Karpaty Wschodnie	1992 ^a /1998 ^b	213211	100,0	24130	11,3	33310	15,6	155771	73,1
<i>The Eastern Carpathians</i>									
w tym: Polska		113846	53,4	18425	16,2	10776	9,5	84645	74,3
<i>of which Poland</i>									
Słowacja		40778	19,1	2643	6,5	14373	35,2	23762	58,3
<i>Slovakia</i>									
Ukraina		58587	27,5	3062	5,2	8161	13,9	47364	80,1
<i>Ukraine</i>									
Karkonosze	1992	60362	100,0	10149	16,8	31783	52,7	18430	30,5
w tym: Czechi		54787	90,8	8432	15,4	27925	51,0	18430	33,6
<i>of which the Czech Republic</i>									
Polska		5575	9,2	1717	30,8	3858	69,2	–	–
<i>Poland</i>									
Łuknajno	1976	1410	100,0	710	50,4	700	49,6	–	–
Puszcza Kampinoska ...	2000	76232	100,0	5675	7,4	31969	42,0	38588	50,6
<i>The Kampinos Forest</i>									
Słowiński	1976	20790	100,0	5619	27,0	15171	73,0	–	–
Tatrzański	1992	123566	100,0	56992	46,1	30012	24,3	36562	29,6
w tym: Polska		17906	14,5	7548	42,1	6371	35,6	3987	22,3
<i>of which Poland</i>									
Słowacja		105660	85,5	49444	46,8	23641	22,4	32575	30,8
<i>Slovakia</i>									
Polesie Zachodnie	2002	139917	100,0	5225	3,7	43215	30,9	91478	65,4
<i>The Western Polesie</i>									

^a W listopadzie 1992 r. UNESCO zatwierdziło transgraniczny rezerwat dwustronny Karpaty Wschodnie (Polska-Słowacja).
^b Zatwierdzony zostaje pierwszy trójpaństwowy Międzynarodowy Rezerwat Biosfery Karpaty Wschodnie (Polska-Słowacja-Ukraina).

Ź r ó d ł o: UNESCO – MAB Biosphere Reserves Directory

^a In November 1992 UNESCO approved the cross-boundary bilateral reserve “the Eastern Carpathians” (Poland-Slovakia). ^b The first three-nation International Biosphere Reserve the Eastern Carpathians (Poland-Slovakia-Ukraine).

S o u r c e: UNESCO - MAB Biosphere Reserves Directory.

TABL. 31(215). ZAGROŻENIE FLORY WEDŁUG „POLSKIEJ CZERWONEJ KSIĘGI ROŚLIN”
THREAT TO FLORA BY “THE POLISH RED BOOK OF PLANTS”

GRUPY SYSTEMATYCZNE SYSTEMATIC GROUPS	Liczba gatunków zagrożonych ogółem <i>The number of species in the total number of endangered species</i>	Z ogółem w kategoriach zagrożenia <i>Of total in the categories of threat</i>						
		EX ^a	EW ^b	CR ^c	EN ^d	VU ^e	LR ^f	DD ^g
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>	296	31	7	74	59	102	21	2
Paprotniki ..... <i>Pteridophyta</i>	19	3	2	9	4	1	–	–
Nagozalążkowe ..... <i>Gymnospermae</i>	3	–	–	–	–	3	–	–
Okrytozalążkowe ..... <i>Angiospermae</i>	274	28	5	65	55	98	21	2
Dwuliścienne ..... <i>Dicotyledonae</i>	174	15	4	41	33	67	14	1
w tym: baldaszkowate ..... <i>of which: Apiaceae</i>	9	1	–	5	2	–	1	–
dzwonkowate ..... <i>Campanulaceae</i>	3	–	–	–	2	1	–	–
goryczkowate ..... <i>Gentianaceae</i>	1	–	–	–	–	1	–	–
goździkowate ..... <i>Caryophyllaceae</i>	12	4	–	4	–	4	–	–
jaskrowate ..... <i>Ranunculaceae</i>	16	–	1	2	1	9	3	–
motylkowate ..... <i>Fabaceae</i>	12	2	–	1	3	6	–	–
pierwiosnkowate ..... <i>Primulaceae</i>	5	1	1	2	–	–	1	–
rózowate ..... <i>Rosaceae</i>	12	1	–	1	2	7	1	–
trędownikowate ..... <i>Scrophulariaceae</i>	10	1	–	3	2	3	1	–
złożone ..... <i>complex</i>	18	–	1	7	–	4	5	1
pozostałe ..... <i>other</i>	76	5	1	16	21	32	2	–
Jednoliścienne ..... <i>Monocotyledons</i>	100	13	1	24	22	31	7	1
w tym: liliowate ..... <i>of which: liliaceae</i>	7	1	–	4	–	2	–	–
storczykowate ..... <i>orchidaceae</i>	24	3	–	4	9	7	1	–
turzycowate ..... <i>cyperaceae</i>	35	5	–	6	8	11	4	–
trawy ..... <i>grasses</i>	16	1	–	4	1	7	2	1
pozostałe ..... <i>other</i>	18	3	1	6	4	4	–	–

a EX – gatunki całkowicie wymarłe *b* EW – wymarłe w warunkach naturalnych. *c* CR – krytycznie zagrożone. *d* EN – zagrożone. *e* VU – narażone. *f* LR – niższego ryzyka. *g* DD – których stopień zagrożenia jest trudny do określenia z powodu braku dostatecznej informacji.

Źródło: "Polska Czerwona Księga Roślin – paprotniki i rośliny kwiatowe", Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN, Kraków 2001.

a EX – species extinct. *b* EW – extinct in the wild. *c* CR – critical endangered. *d* EN – endangered. *e* VU – vulnerable. *f* LR – lower risk. *g* DD – data deficient.

Source: The Polish Red Data Book of Plants – pteridophyta and spermatophyte”, W. Szafer Institute of Botany Polish Academy of Sciences, Kraków 2001.

TABL. 32(216). SZACUNKOWE LICZBY GATUNKÓW ZWIERZĄT WYŻSZYCH I WSZYSTKICH RAZEM OPISANYCH W SKALI ŚWIATA I KRAJU
ESTIMATED NUMBERS OF HIGHER SPECIES OF ANIMALS AND ALL OTHER SPECIES DESCRIBED IN THE WORLD AND POLAND CONTEXT

GROMADY	Świat <i>The world</i>		Polska <i>Poland</i>		CLASS
	dane UNEP <i>UNEP data</i>	dane polskie <i>Polish data</i>	gatunki zarejestrowane ^a <i>registered species^a</i>	gatunki występujące i prawdopodobnie występujące <i>existing species and probably existing species</i>	
Ssaki	4000	4500	105	92	<i>Mammals</i>
Ptaki	9040 ^b	8600	421 ^c	395 ^d	<i>Birds</i>
Gady	6300	6000	9	8	<i>Reptiles</i>
Płazy	4180	2200	18	18	<i>Amphibians</i>
Ryby	18990	21650	130 ^e	129 ^e	<i>Fish</i>
Smoczkouste	.	.	4	4	<i>Cyclostomes</i>
Kręgowce	42510	42950	687	646	<i>Vertebrates</i>
Strunowce	45000	45170	692	651	<i>Chordates</i>
Zwierzęta	1320000	1357830	33000	47000	<i>Animals</i>

a Wliczono tu taksony występujące w kraju historycznie i współcześnie, w tym pojawiające się jedynie sporadycznie i nieregularnie. *b* Wg encyklopedii ptaków Ch.M.Perrinsa i in. (1990) – 9300 gatunków. *c* Za opracowaniem pt. „Ptaki Palearktyki Zachodniej – nazewnictwo i status krajowy”, bez uwzględnienia gatunków, których pojawy dotyczą uciekinierów z niewoli. *d* W tym 232 gatunki lęgowe. *e* Uwzględniono tu gatunki słodkowodne, dwuśrodowiskowe i morskie.

Ź r ó ł o: „Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce”, Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków 2002

a Including taxons occurring in the country historically and nowadays, of which occurring only sporadically and irregularly. *b* According to The Encyclopedia of Birds by Ch. M. Perrins et al. (1990) – 9300 species. *c* According to the study entitled “Birds of the Western Palearctic – nomenclature and national status”, excluding species occurring as fugitives from captivity. *d* Of which 232 breeding species. *e* Including freshwater, two-environment, marine species.

S o u r c e: “The red list of threatened animals in Poland”, Institute of Nature Conservation, Polish Academy of Sciences. Kraków 2002.

TABL. 33(217). ŁĄCZNE ZESTAWIENIE SKLASYFIKOWANYCH GATUNKÓW ZWIERZĄT OGRANICZAJĄCE SIĘ DO WYŻSZYCH JEDNOSTEK SYSTEMATYCZNYCH
TOTAL LIST OF CLASSIFIED SPECIES OF ANIMALS RESTRICTED TO HIGHER SYSTEMATIC UNITS

GRUPA	Ogółem <i>Total</i>	Kategorie zagrożenia <i>Threat categories</i>							GROUP
		EX/EXP ^a <i>EX/EXP^a</i>	CR ^b <i>CR^b</i>	EN ^c <i>EN^c</i>	VU ^d <i>VU^d</i>	NT ^e <i>NT^e</i>	LC ^f <i>LC^f</i>	DD ^g <i>DD^g</i>	
OGÓŁEM	2769	213	174	382	585	322	329	764	TOTAL
Kręgowce	151	16	22	24	15	30	23	21	<i>Vertebrates</i>
Mięczaki	129	1	17	8	36	48	1	18	<i>Molluscs</i>
Stawonogi	2477	196	135	350	533	240	304	719	<i>Arthropods</i>
w tym: owady	2174	196	133	258	393	228	304	661	<i>of which: insects</i>
pajęczaki	286	–	–	90	138	–	–	58	<i>arachnids</i>
skorupiaki	18	–	2	2	2	12	–	–	<i>crustaceans</i>
Pierścienice	12	–	–	–	1	4	1	6	<i>Annelids</i>

a EX/EXP – wymarłe i zanikłe / prawdopodobnie zanikłe w granicach Polski w ostatnich czterech stuleciach (XVII-XX w.). *b* CR – krytycznie zagrożone. *c* EN – silnie zagrożone. *d* VU – umiarkowanie zagrożone, inaczej narażone. *e* NT – niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia. *f* LC – niższego ryzyka – najmniejszej troski. *g* DD – o statusie słabo rozpoznanym i zagrożeniu stwierdzonym, ale bliżej nieokreślonym.

Ź r ó ł o: „Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce”, Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków 2002.

a EX/EXP – extinct and declined/probably extinct in Poland within the last four centuries (the 17th -20th century). *b* CR – critical. *d* EN – endangered. *e* VU – moderately endangered, vulnerable in other way. *e* NT - lower risk, but near threatened. *f* LR – low risk – the lowest care. *g* DD – with status barely recognised and threat determined but not evaluated.

S o u r c e: “The red list of threatened animals in Poland”, Institute of Nature Conservation, Polish Academy of Sciences. Kraków 2002.

TABL. 34(218). STATUS I ZAGROŻENIE KRĘGOWCÓW WEDŁUG KLASYFIKACJI „POLSKIEJ CZERWONEJ KSIĘGI ZWIERZĄT”

STATUS AND THREAT OF VERTEBRATES BY CLASSIFICATION OF “THE POLISH RED DATA BOOK OF ANIMALS”

GATUNKI	Ogółem <i>Total</i>	Ssaki <i>Mammals</i>	Ptaki <i>Birds</i>	Gady <i>Reptiles</i>	Plazy <i>Amphibians</i>	Ryby <i>Fish</i>	Kraślouste <i>Cyclostomes</i>	SPECIES
Notowane we współczesnych granicach Polski od XVII (S)	680 ^a	105	414	9	18	130 ^a	4	<i>Recorded within contemporary Poland since the 17th century (S)</i>
Obecnie występujące (S')	646	92	395(380) ^b	8(9)	18	129(73) ^c	4	<i>Currently occurring (S')</i>
Obecnie rozmnażające się w kraju (regularnie lub nieregularnie) (REPR)	455 ^a	(87)89	232	8	18	104	4	<i>Currently reproducing in the country (regularly or irregularly) (REPR)</i>
Introdukowane, zawleczone i pochodzące z niewoli (INTR)	45 ^a	7	15 ^a	–	–	23 ^d	–	<i>Introduced, carried and originating from captivity (INTR)</i>
Wyłącznie wędrujące, zimujące i zalatujące (MIGR)	190 ^a	3(5)	160 ^a	–	–	25 ^a	–	<i>Only migrating, wintering and visiting (MIGR)</i>

a Wartości przybliżone i nietrwale. *b* Liczba taksonów po odliczeniu 8 gatunków ptaków sprowadzonych i uznanych za uciekłe z niewoli oraz 7 gatunków o niepewnym statusie. *c* Taksony słodkowodne, w tym także o randze podgatunku. *d* Dotyczy gatunków słodkowodnych i dwuśrodowiskowych.

Źródło: "Polska Czerwona Księga Zwierząt", PWRiL, Warszawa 2001 r.

a Approximate and impermanent values. *b* Number of taxons after excluding 8 birds species imported and recognised as escaped from captivity and 7 species with uncertain status. *c* Freshwater taxons, of which also with the rank of subspecies. *d* Concerns freshwater and two-environment species

Source: "The Polish red data book of animals", PWRiL, Warszawa 2001.

TABL. 35(219). STAN LICZEBNY KRĘGOWCÓW W WYDZIELONYCH KATEGORIACH KLASYFIKACYJNYCH WEDŁUG „POLSKIEJ CZERWONEJ KSIĘGI ZWIERZĄT”

STATE OF POPULATION OF VERTEBRATES IN SEPARATED CLASSIFICATION CATEGORIES BY „POLISH RED DATA BOOKS OF ANIMALS”

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Według kategorii zagrożeń <i>By threat category</i>							SPECIFICATION
		EX ^a	EXP ^b	CR ^c	EN ^d	VU ^e	NT ^f	LC ^g	
OGÓŁEM	130	2	14	22	24	15	30	23	TOTAL
Ssaki	32	2	2	2	10	1	9	6	<i>Mammals</i>
Ptaki	70	–	10	16	8	10	10	16	<i>Birds</i>
Gady	4	–	1	1	1	1	–	–	<i>Reptiles</i>
Plazy	3	–	–	–	–	–	2	1	<i>Amphibians</i>
Ryby	17	–	1	3	4	2	7	–	<i>Fish</i>
Kraślouste	4	–	–	–	1	1	2	–	<i>Cyclostomes</i>

a Gatunki całkowicie wymarłe. *b* Gatunki zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe. *c* Gatunki skrajnie zagrożone. *d* Gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone. *e* Gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie. *f* Gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia. *g* Gatunki w kraju nie wykazujące na razie regresu populacyjnego i nie należące do zbyt rzadkich, a nawet lokalnie i/lub czasowo zwiększające swój stan posiadania, a także takie, które reprezentowane są przez populacje marginalne, ledwie zaznaczające się i nietrwale.

Źródło: "Polska Czerwona Księga Zwierząt", PWRiL, Warszawa 2001 r.

a Species extinct. *b* Species declined or probably extinct. *c* Species critically endangered. *d* Species of high risk, endangered. *e* Species of high risk, vulnerable to extinction. *f* Species of lower risk, but near threatened. *g* Species in the country with no population regression or not too rare, even locally and/or temporarily increasing its number, and those represented by marginal population, barely evident and impermanent.

Source: "The Polish red data book of animals", PWRiL, Warszawa 2001.

TABL. 36(220). WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA CHRONIONE^a
MAJOR ANIMALS PROTECTED^a

ZWIERZĘTA CHRONIONE	2000	2005	2007	2008	2009	ANIMALS PROTECTED
	w sztukach in units					
Żubry	715	901	1070	1107	1139	European bison
Kozice	87	138	128	150	186	Chamois
Niedźwiedzie	118	164	138	156	119	Bears
Bobry	24464	43499	51334	58847	64254	Beavers
Rysie	285	231	230	203	212	Lynxes
Wilki	1086	800	759	702	696	Wolves

^a Dane szacunkowe.

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

^a Estimated data.

Source: data of the General Directorate for Environmental Protection.

TABL. 37(221). STAN LICZEBNY^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT CHRONIONYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.

Stan w dniu 31 XII

STATE^a OF POPULATION OF MAJOR PROTECTED ANIMALS BY VOIVODSHIPS IN 2009

As of 31 XII

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIP	Żubry European bison				Kozice Chamois	Niedźwiedzie Bears	Bobry Beavers	Wilki Wolves	Głuszcze Woodgr ouses	Cietrze- wie Black grouse	Rysie Lynxes
	ogółem total	z tego of which									
		stada wolne free herds	w ośrodkach zamkniętych in closed centres								
			ogrodach zoolo- gicznych zoologica l gardens	ośrodkach hodowli farming centres							
w sztukach in units											
POLSKA ..... P O L A N D	1139	72	16	91	186	119	64254	696	592	1149	212
Dolnośląskie	3	–	–	3	27	–	1250	25	3	280	–
Kujawsko-pomorskie	–	–	–	–	–	–	4600	9	–	–	1
Lubelskie	–	–	–	–	–	–	6000	130	140	50	15
Lubuskie	–	–	–	–	–	–	4200	15	–	2	–
Łódzkie	21	–	3	18	–	–	1020	–	–	3	–
Małopolskie	28	–	–	28	159	25	3000	60	165	290	40
Mazowieckie	5	–	5	–	–	–	3900	3	–	4	17
Opolskie	–	–	–	–	–	–	260	–	–	–	–
Podkarpackie	303	–	–	–	–	90	6460	175	4	80	70
Podlaskie	572	–	–	–	–	–	15000	135	70	200	45
Pomorskie	8	–	8	–	–	–	1420	–	–	–	1
Śląskie	42	5	–	37	–	4	225	15	210	–	12
Świętokrzyskie	–	–	–	–	–	–	3700	–	–	40	–
Warmińsko-mazurskie	85	–	–	–	–	–	7000	90	–	200	11
Wielkopolskie	–	–	–	–	–	–	3800	18	–	–	–
Zachodniopomorskie	72	67	–	–	–	–	2419	21	–	–	–

^a Dane szacunkowe..

Źródło: dane Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska.

^a Estimated data.

Source: data of the General Directorate for Environmental Protection.

TABL. 38(222). WYDANE ZEZWOLENIA^{ab} NA REDUKCJĘ ZWIERZĄT CHRONIONYCH W 2009 R.
PERMISSIONS GRANTED^{ab} FOR THE REDUCTION OF PROTECTED ANIMALS IN 2009

GATUNKI	Liczba wydanych zezwoleń <i>The number of permission granted</i>		Liczba osobników w sztukach <i>The number of specimens</i>		Przyczyna redukcji <i>The reason for reduction</i>	SPECIES
	GDOŚ ^a	RDOŚ ^b	GDOŚ ^a	RDOŚ ^b		
O G Ó Ł E M	104	248	870^d	2801^d		TOTAL
Ssaki	7	63	195	1076		Mammals
ryjówka aksamitna	1	–	110	–	do badań <i>for research</i>	<i>Eurasian shrew</i>
ryjówka malutka	1	–	30	–	do badań <i>for research</i>	<i>Eurasian pygmy shrew</i>
bóbr europejski	–	63	–	1076	szkody <i>injury</i>	<i>European beaver</i>
żubr	5	–	55	–	eliminacja <i>elimination</i>	<i>European bison</i>
Ptaki	2	18	12	1725		Birds
sikora bogatka	1	–	6	–	do badań <i>for research</i>	<i>Great tit</i>
kapturka	1	–	6	–	do badań <i>for research</i>	<i>Cap</i>
kormoran czarny	–	15	–	1483	szkody <i>injury</i>	<i>Black cormorant</i>
czapla siwa	–	1	–	10	szkody <i>injury</i>	<i>Gray heron</i>
kruk	–	1	–	116	szkody <i>injury</i>	<i>Common raven</i>
wrona	–	1	–	116	szkody <i>injury</i>	<i>Common crow</i>
Płazy	5	–	98	–		Fish
żaba jeziorkowa	2	–	92	–	do badań <i>for research</i>	<i>Pool frog</i>
żaba wodna	1	–	2	–	do badań <i>for research</i>	<i>Edible frog</i>
żaba śmieszka	1	–	2	–	do badań <i>for research</i>	<i>Marsh frog</i>
żaba trawna	1	–	2	–	do badań <i>for research</i>	<i>Common frog</i>
Ryby	2	–	100	–		Fish
kielb Kesslera	1	–	50	–	do badań <i>for research</i>	<i>Kessler's gudgeon</i>
kielb białopłetwy	1	–	50	–	do badań <i>for research</i>	<i>White-finned gudgeon</i>
Pijawki	86	–	265	–		Leech
pijawka lekarska	86	–	265	–	do celów medycznych <i>for medical purposes</i>	<i>European medical leech</i>
Owady	1	–	200	–		Insects
w tym: biegacz	1	–	200	–	do badań <i>for research</i>	<i>whic Carabus</i>
Mięczaki	1	167	280^c	1422^c		Molluscs
ślimak winniczek	1	167	280 ^c	1422 ^c	w celach gospodarczych <i>for business purposes</i>	<i>Helix pomatia</i>

a Przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, *b* Przez Regionalnych Dyrektorów Ochrony Środowiska, *c* W tonach, *d* W tym w GDOŚ 280 ton, RDOŚ 1422 tony.

Ź r ó d ł o: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska.

a By the General Director for Environmental Protection, *b* By the Regional Directors for Environmental Protection, *c* In tonnes, *d* In this in GDOŚ 280 tons, RDOŚ 1422 tons.

S o u r c e: The General Directorate for Environmental Protection

TABL. 39(223). LICZBA OKAZÓW CITES ZATRZYMANÝCH PRZEZ SŁUŻBY CELNE W LATACH 2000–2009
NUMBER OF OF CITES INDIVIDUALS DETAINED BY CUSTOMS OFFICERS IN 2000-2009

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2007	2008	2009	SPECIFICATION
Liczba zatrzymanych okazów CITES.....	1706	3255 ^a	1024 ^a	12198 ^a	<i>The number of CITES specimens retained of which alive plants and animals</i>
w tym żywych roślin i zwierząt	1186	60	42	1015	

a Ponadto m.in.: w 2007 r. 55,8 kg kawioru., w 2008 r. 27,45 kg kawioru oraz 63 kg koralowca., w 2009 r. 25000kg, 5,8 kg kawioru oraz 165,8 kg koralowca

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

a Moreover, inter alia in 2007 55.8 kg of caviar, in 2008. 27.45 kg of caviar and 63 kg corallite., in 2009. 25000 kg, 5.8 kg of caviar and 165.8 kg corallite.

S o u r c e: data of the Ministry of Environment.

TABL. 40(224). WYDANE ZEZWOLENIA NA IMPORT I (RE)EKSPORT OKREŚLONYCH W CITES GATUNKÓW ZWIERZĄT W 2009 R.

PERMISSIONS GRANTED FOR IMPORTS AND (RE)EXPORTS OF ANIMALS DETERMINED IN CITES IN 2009

GROMADY	Liczba okazów wg załączników CITES <i>The number of specimens according to the annexes to CITES</i>			Rodzaje okazów CITES według kodów ^a <i>Types of CITES specimens by codes^a</i>						Liczba krajów <i>The number of countries</i>		CLASSES
	I	II	III	LIV	BOD	TRO	SKI	LPS	pozostałe ^b <i>other</i>	pochodzenia <i>of origin</i>	(re)eksportu/ przeznaczenia <i>of (re)export/ destination</i>	

IMPORT
IMPORTS

Ssaki ^c	25	14042	–	2	1	155	814	–	97	13	12	Mammals ^e
Ptaki	1	1	–	2	–	–	–	–	–	1	1	Birds
Gady	–	6035	–	3270	–	3	4	2742	16	19	11	Reptiles
Ryby	12	30380 ^d	–	392	– ^e	–	–	–	30000 ^f	6	5	Fish
Owady	–	2	–	–	2	–	–	–	–	1	1	Insects
Pajęczaki	–	100	–	100	–	–	–	–	–	1	1	Arachnida
Ślimaki	–	100	–	100	–	–	–	–	–	1	1	Snails
Koralowce ...	–	8073 ^g	–	4273 ^h	–	–	–	–	3800 ⁱ	2	2	Anthozoans

(RE)EKSPORT
(RE)EXPORT

Ssaki	82	–	–	3	–	–	–	–	79	4	4	Mammals
Ptaki	–	1	–	1	–	–	–	–	–	–	1	Birds
Ryby	–	10	–	–	–	–	–	–	10	1	1	Fish
Pajęczaki	–	4	–	4	–	–	–	–	–	1	1	Arachnida

a Zgodnie z aneksem VII Rozporządzeniem Komisji (WE) Nr 865/2006: LIV – żywe zwierzęta. BOD – całe, martwe zwierzęta, włączając w to świeże lub przetworzone ryby, wypchane żółwie, spreparowane motyle, gady w alkoholu, całe wypchane trofea myśliwskie. TRO – trofeum (myśliwskie) – wszystkie części jednego zwierzęcia będące trofeami, jeżeli są one eksportowane razem. SKI – całe skóry, surowe lub garbowane. LPS – drobny wyrób skórzany np. paski, siodełka do rowerów, okładki na książeczki czekowe lub karty kredytowe, torebki, etui na klucze, notatniki, portmonetki, buty, portfele, paski do zegarków. *b* Ujęte w aneksie VII Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 865/2006. *c* Ponadto w 2009r 2 okazy wg. Załącznika II/I, *d* Ponadto 321002 kg, *e* Ponadto 321000 kg., *f* Ponadto 2 kg., *g* Ponadto 9895 kg., *h* Ponadto 7095 kg., *i* Ponadto 2800 kg.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

a According to the annex to the 7th Resolution of the Commission (EC) No. 865/2006: LIV – live animals, BOD – whole, dead animals, including fresh or processed fish, stuffed turtles, prepared butterflies, reptiles in alcohol, whole stuffed hunting trophies. TRO – (hunting) trophies – all parts of one animal constituting a trophy, if they are exported together. SKI – whole skins, raw or tanned. LPS – small leather products, e.g. belts, bicycle saddles, covers for checkbooks or credit cards, bags, etui for keys, notebooks, purses, belts for watches. *b* Included in the Annex to the Resolution of the Commission (EC) No. 865/2006. *c* Moreover in 2009 by two specimens Annex II / I, *d* Moreover 321002 kg., *e* Moreover 321000kg., *f* Moreover 2kg., *g* Moreover 9895kg., *h* Moreover 7095 kg., *i* Moreover 2800 kg.

S o u r c e: data of the Ministry of Environment.

TABL. 41(225). WYDANE ZEZWOLENIA NA IMPORT OKREŚLONYCH W CITES GATUNKÓW ROŚLIN W 2009 R.
PERMISSIONS GRANTED FOR IMPORTS OF PLANTS DETERMINED IN CITES IN 2009

RODZINY	Liczba okazów wg załączników CITES <i>The number of specimens according to the annexes to CITES</i>			Rodzaje okazów CITES według kodów ^a <i>Types of CITES specimens by codes^a</i>			Liczba krajów <i>The number of countries</i>		FAMILIES
	I	II	III	EXT	LIV	LVS	pochodzenie of origin	(re)eksportu/ przeznaczenia of (re)export/ destination	
				kg	sztuki pieces				
IMPORT IMPORTS									
Agawowate	1	1	-	-	2	-	1	1	Agavaceae
Kaktusowate.....	4	2	-	-	6	-	1	1	Cactaceae
Sagowcowate	-	2146000	-	-	-	2146000	1	1	Cycadaceae
Wilczomleczowate	-	4200 ^e	-	-	4200	- ^c	2	2	Euphorbiaceae
Liliowatwe	- ^d	-	-	-	-	- ^d	1	1	Liliaceae
Storczykowate.....	-	11594	-	-	11594	-	2	2	Orchidaceae

^a EXT – ekstrakt (wyciąg), LIV – żywe rośliny, LVS – liście. ^b Ujęte w aneksie VII Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 865/2006., ^c Ponadto 528 kg. ^d Ponadto 70000 kg.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

^a EXT – extract. LIV – live plants, LVS – leaves., ^b Included in the Annex to the Resolution of the Commission (EC) No. 865/2006., ^c Moreover 528 kg., ^d Moreover 70000 kg.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 42(226). DECYZJE MINISTRA ŚRODOWISKA WYDANE NA EKSPERYMENTALNE UWOLNIENIE DO ŚRODOWISKA ORGANIZMÓW GENETYCZNIE ZMODYFIKOWANYCH (GMO) W 2009 R.^a
DECISIONS GRANTED FOR EXPERIMENTAL REVEAL INTO THE ENVIRONMENT OF GENETIC MODIFIED ORGANISMS (GMO) IN 2009^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Rok wydania decyzji <i>The year of passing the decision</i>	Liczba decyzji ^b <i>The number of decisions</i>	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Rok wydania decyzji <i>The year of passing the decision</i>	Liczba decyzji ^b <i>The number of decisions</i>
OGÓŁEM	x	45			
TOTAL					
Burak cukrowy..... <i>Sugar beet</i>	1999	4	Ziemniaki..... <i>Potatoes</i>	1999	1
	2000	6		2000	2
	2001	1		2001	1
Burak pastewny..... <i>Mangold wurzel</i>	1999	1		2002	
Kukurydza..... <i>Corn</i>	1999	3		2005	1
	2000	1		2007	1
	2001	1	Ogórek..... <i>Cucumber</i>	2001	1
	2005	2		2002	1
	2008	1		2003	2
	2009	3		2008	1
Rzepak ozimy..... <i>Winter rapeseed</i>	1999	2	Śliwa..... <i>Plum</i>	2002	1
	2000	2			
Rzepak jary..... <i>Spring rapeseed</i>	1999	1	Len..... <i>Flax</i>	2002	1
	2001	1	Pszenżyto..... <i>Triticale</i>	2007	1
				2008	1

^a Do dnia: 2009-12-31. ^b W tym dopuszczenie do badań polowych i laboratoryjnych.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

^a Until 31December 2009. ^b Including approval for field and laboratory tests.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL.43(227). DECYZJE MINISTRA ŚRODOWISKA WYDANE NA ZAMKNIĘTE UŻYCIE ORGANIZMÓW GENETYCZNIE ZMODYFIKOWANYCH (GMO) W LATACH 2002-2009^a
DECISIONS GRANTED FOR CLOSED USE OF GENETIC MODIFIED ORGANISMS (GMO) IN THE YEARS 2002-2009^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Rok wydania decyzji <i>The year of passing the decision</i>	Liczba decyzji <i>The number of decisions</i>	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Rok wydania decyzji <i>The year of passing the decision</i>	Liczba decyzji <i>The number of decisions</i>
O G Ó Ł E M.....	x	427			
<i>T O T A L</i>					
Ziemniak.....	2002	2	Ostropest plamisty.....	2006	1
<i>Potato</i>	2004	1	<i>Silybum marianum</i>		
	2005	1	Burak ćwikłowy.....	2009	1
	2009	1	<i>Beta vulgaris</i>		
Rośliny sadownicze i ozdobne.....	2002	1	Szałwia lekarska.....	2009	1
<i>Fruit-growing and decorative plants</i>			<i>Salvia</i>		
Rzepak, Ziemniak.....	2003	1	Topola kalifornijska.....	2009	1
<i>Rapessed, potato</i>			<i>Poplar</i>		
Kukurydza.....	2004	1	Rośliny kapustne.....	2006	1
<i>Corn</i>			<i>Brassicas</i>	2009	1
Ogórek.....	2004	1	Rzepak, Rzodkiewnik.....	2007	1
<i>Cucumber</i>			<i>Rapeseed, Arabidopsis</i>		
Papryka.....	2004	1	Tytoń.....	2007	1
<i>Pepper</i>			<i>Tobacco</i>	2009	2
Rośliny transgeniczne.....	2004	4	Ogórek, Pomidor.....	2007	1
			<i>Cucumber, tomato</i>		
<i>Transgenic plants</i>	2005	6	Rośliny owadożerne.....	2007	1
			<i>Drosera copensis</i>		
	2006	1	Pomidor, Tytoń.....	2008	1
			<i>Tomato, tobacco</i>		
	2007	1	Rzodkiewnik, Wilec.....	2008	1
			<i>Arabidopsis, Pharbitis</i>		
	2008	1	Świnia.....	2003	1
Róża.....			<i>Pig</i>		
<i>Rose</i>	2005	1		2006	3
Salata.....				2009	2
<i>Lettuce</i>	2005	3	Cielęta, króliki.....	2004	1
Fasola.....			<i>Calves, rabbits</i>		
<i>Beans</i>	2005	1	Króliki.....	2009	1
			<i>Rabbits</i>		
	2007	1	Mysz domowa.....	2009	16
	2009	1	<i>Mice</i>		
Rzodkiewnik.....			Myszy laboratoryjne.....	2006	1
<i>Arabidopsis</i>	2005	1	<i>Laboratory mice</i>		
				2007	12
	2006	2			
				2008	12
	2007	2			
	2008	2		2009	2
	2009	3			
Pomidor, Ogórek, Ziemniak, Tytoń, Rzodkiewnik.....	2006	1	Myszy, szczury.....	2006	1
<i>Tomato, Cucumber, Potato, Tobacco, Arabidopsis</i>			<i>Mice, rats</i>		
Jęczmień, Rzodkiewnik.....				2007	2
<i>Barley, Arabidopsis</i>	2006	1	Szczur.....	2009	5
Jęczmień,.....			<i>Rats</i>		
<i>Barley</i>	2009	1	Chomik chiński.....	2009	1
Pomidor.....			<i>hamster</i>		
<i>Tomato</i>	2006	1	Gryzonie laboratoryjne.....	2007	2
			<i>Laboratory rodents</i>		

^a Do dnia: 2009-12-31.

Uwaga: W jednej decyzji może być zgoda na zamknięte użycie kilku organizmów, dlatego też nie należy ich sumować.

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

^a 31December 2009.

Note: In a decision may consent for the contained use of several organisms, and therefore should not be added together.

S o u r c e: data of the Ministry of Environment

TABL.43(227). DECYZJE MINISTRA ŚRODOWISKA WYDANE NA ZAMKNIĘTE UŻYCIE ORGANIZMÓW GENETYCZNIE ZMODYFIKOWANYCH (GMO) W LATACH 2002-2009^a(dok.)
DECISIONS GRANTED FOR CLOSED USE OF GENETIC MODIFIED ORGANISMS (GMO) IN PERIOD 2002-2009^a(cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Rok wydania decyzji <i>The year of passing the decision</i>	Liczba decyzji <i>The number of decisions</i>	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Rok wydania decyzji <i>The year of passing the decision</i>	Liczba decyzji <i>The number of decisions</i>
Mikroorganizmy ^b <i>Microorganisms</i>	2004	2	Inne ^c <i>Other</i>	2002	1
	2005	34		2003	6
	2006	19		2004	4
	2007	29		2005	18
	2008	26		2006	38
	2009	44		2007	27
				2008	24
Muszka owocowa (<i>Drosophila</i>) <i>Drosophila melanogaster</i>	2007	1		2009	15
Grzyby <i>Mushrooms</i>	2002	1	Żywność, pasze <i>Food, feeds</i>	2004	2
	2004	1		2005	5
	2009	1		2006	5
Materiał roślinny <i>Plant material</i>				2007	2
				2009	2

a Do dnia: 2009-12-31, *b* bakterie, wirusy, drożdże, pierwotniaki. *c* Kultury komórek i tkanek zwierzęcych i roślinnych, białka jądra komórkowego, plazmidy, szczepionki, enzymy, hormony.

Uwaga: W jednej decyzji może być zgoda na zamknięte użycie kilku organizmów, dlatego też nie należy ich sumować.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

a 31December 2009, *b* Bacteria, viruses, yeast, protozoons.*c* Cultures of cells as well as animal and plant cells, proteins of the cell nucleus, plasmides, vaccines, enzymes, hormones.

Note: Some decisions pertain to several species.

Source: data of the Ministry of Environment.

TABL. 44(228). KOŁA I CZŁONKOWIE LIGI OCHRONY PRZYRODY^a
CLUBS AND MEMBERS OF THE NATURE PROTECTION LEAGUE^a

LATA WOJEWÓDZTWA YEARS VOIVODSHIPS	Koła Circles	Członkowie kół Members of circles		
		ogółem total	w tym młodzież of which youth	
POLSKA <i>POLAND</i>	2000	4303	260573	243003
	2005	3912	152054	144121
	2007	3354	128988	122016
	2008	3020	111972	105738
	2009	2901	103446	97524
Dolnośląskie		188	10843	10641
Kujawsko-pomorskie		76	2424	2134
Lubelskie		134	3841	3634
Lubuskie		73	1505	1277
Łódzkie		172	6447	6258
Małopolskie		336	9622	9309
Mazowieckie		282	13841	13223
Opolskie		87	1798	744
Podkarpackie		161	5049	4835
Podlaskie		–	–	–
Pomorskie		239	4207	3941
Śląskie		399	20870	20111
Świętokrzyskie		216	6178	6045
Warmińsko-mazurskie		15	448	387
Wielkopolskie		196	5948	5490
Zachodniopomorskie		327	10425	9495

a Ewidencja niepełna.

a Incomplete register.

Źródło: dane Zarządu Głównego Ligi Ochrony Przyrody.

Source: data of the Main Board of the League for Environmental Protection.

TABL. 45(229). PARKI I OGRODY HISTORYCZNE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.^a
PARKS AND HISTORICAL GARDENS BY VOIVODSHIPS IN 2009^a

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem <i>Total</i>				Obiekty według rodzajów <i>Establishments by type</i>					
	obiekty <i>number</i>			powierz- chnia wpisana do rejestru zabytków w ha <i>area entered into the register of monuments in ha</i>	dwor- skie <i>estate</i>	pała- cowe i zam- kowe <i>palace and castle</i>	miejskie, uzdro- wiskowe i szpitalne <i>urban, health- resort and hospital</i>	klas- torne i koś- cielne <i>monasti- c and church</i>	ogrody przydo- mowe <i>gardens ad- joining to houses</i>	inne ^c <i>other^c</i>
	zewiden- cjonowa- ne ^b <i>register- red^b</i>	wpisane do rejestru zabytków <i>entered into the register of monuments</i>	wpisane do rejestru, bez określonej powierzchni <i>entered into the register, without a specified area</i>							
P O L S K A	9501	6974	3334	23030	3242	2078	247	107	611	689
<i>P O L A N D</i>										
Dolnośląskie	1391	835	612	1193	122	464	32	8	70	139
Kujawsko-pomorskie....	481	407	81	1458	293	81	10	3	13	7
Lubelskie	650	400	121	1972	207	93	7	15	52	26
Lubuskie	259	193	87	1048	38	104	5	–	32	14
Łódzkie	521	385	250	878	250	49	18	6	17	45
Małopolskie	556	411	107	1963	240	56	21	27	47	20
Mazowieckie	1031	931	605	1726	447	143	32	10	182	117
Opolskie	222	215	16	2125	70	117	17	1	4	6
Podkarpackie	327	297	89	1353	187	50	5	7	36	12
Podlaskie	319	112	23	749	72	10	9	3	3	15
Pomorskie	656	267	222	239	140	69	5	2	35	16
Śląskie	218	194	148	1281	48	73	11	4	36	22
Świętokrzyskie	254	224	204	77	108	33	3	6	1	73
Warmińsko-mazurskie.	447	418	190	1028	232	97	14	2	14	59
Wielkopolskie	1187	980	470	2521	464	329	26	12	47	102
Zachodniopomorskie ..	982	705	109	3419	324	310	32	1	22	16

^a Stan w dniu 31.XII. ^b Bez obiektów zachowanych szczątkowo w trakcie rozpoznania. ^c Łącznie: ogrody szkolne, przyfabryczne, botaniczne, arboreta, parki leśne, zielen towarzysząca itp.

Ź r ó ł o: dane Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków.

^a As of 31 XII ^b Excluding objects of which only parts remained during the analysis. ^c In total: school gardens, gardens adjoining to companies, botanical, arboreta, accompanying green areas, etc.

S o u r c e: data of the National Centre for Research and Documentation of Monuments.

TABL. 46(230). RODZINNE OGRODY DZIAŁKOWE WEDŁUG WOJEWÓDZTW
FAMILY ALLOTMENT GARDENS BY VOIVODSHIPS

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogrody Gardens		Działki Parcels	
	obiekty number	powierzchnia w ha area in ha	liczba number	powierzchnia w ha area in ha
P O L S K A 2000	5285	43951,5	965355	33224,1
<i>P O L A N D</i> 2005	5169	43706,1	968407	33660,5
2007	4971	43574,5	965795	33586,7
2008	4970	43517,9	964682	33577,0
2009	4960	43522,7	966960	33817,6
Dolnośląskie	546	6501,7	154632	4948,3
Kujawsko-pomorskie	417	2912,5	58811	2183,0
Lubelskie	181	1462,6	33328	1123,2
Lubuskie	194	2139,2	45665	1742,9
Łódzkie	316	2075,1	46317	1592,9
Małopolskie	281	1509,0	32478	1136,4
Mazowieckie	504	3852,1	86351	2947,7
Opolskie	112	1722,2	40405	1384,3
Podkarpackie	205	1588,5	34925	1326,5
Podlaskie	104	1089,0	22502	799,9
Pomorskie	277	2913,1	66147	2336,7
Śląskie	687	4483,8	107225	3609,5
Świętokrzyskie	80	829,1	19017	619,3
Warmińsko-mazurskie	257	2356,9	48928	1723,5
Wielkopolskie	535	4387,1	93903	3362,7
Zachodniopomorskie	264	3700,9	76326	2980,9

Ź r ó d ł o: dane Polskiego Związku Działkowców.
S o u r c e: data of the Polish Gardeners Association.

TABL. 47(231). STAN PSZCZELARSTWA
STATE OF BEE-KEEPING

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2007	2008	2009
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS				
Szacunkowa liczba pszczelarzy	40381	40486	39018	38961
<i>Estimated number of apiculturists</i>				
Szacunkowa liczba rodzin pszczelich	838344	863805	857764	870070
<i>Estimated number of bee families</i>				
W ODSETKACH IN PERCENT				
Struktura pasiek: do 5 pni	9,8	10,0	9,2	9,3
<i>The structure of below 5 hives apiaries</i>				
od 6 do 10 pni	23,5	22,3	19,5	19,6
<i>6 – 10 hives</i>				
od 11 do 20 pni	26,3	26,3	26,8	26,8
<i>11 – 20 hives</i>				
od 21 do 50 pni	26,6	27,9	30,6	30,8
<i>21-50 hives</i>				
od 51 do 80 pni	10,7	10,0	10,6	10,9
<i>51 – 80 hives</i>				
od 81 do 150 pni	2,4	2,9	2,6	2,3
<i>81 – 150 hives</i>				
powyżej 150 pni	0,7	0,6	0,7	0,3
<i>above 150 hives</i>				
W KILOGRAMACH IN KILOGRAMS				
Średnia ilość miodu pozyskiwana z 1 rodziny pszczeliej w pasiekach powyżej 80 pni.....	24	30	26	30
<i>The average quantity of honey obtained from 1 bee family in apiaries above 80 hives</i>				
w pozostałych pasiekach	13	18	15	16
<i>in other apiaries</i>				

Ź r ó d ł o: dane Polskiego Związku Pszczelarskiego.
S o u r c e: data of the Polish Apian Association.

TABL. 48(232). TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ W MIASTACH I NA WSI WEDŁUG WOJEWÓDZTW
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE GREEN AREAS IN CITIES AND VILLAGES BY VOIVODSHIPS

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	obięty number	Parki spacerowo-wypoczynkowe <i>Strolling and recreational parks</i>		Zieleńce <i>Lawns</i>			Zieleń uliczna <i>Street greenery</i>	Tereny zieleni osiedlowej <i>Estate green belts</i>
		powierz- chnia area	przeciętna powierz- chnia 1 obiektu <i>average area of 1 facility</i>	obięty number	powierz- chnia area	przeciętna powierz- chnia 1 obiektu <i>average area of 1 facility</i>		
P O L S K A ..... 2000 ^a <i>P O L A N D</i>	1574	16428,1	10,4	10140	6663,9	0,7	9053,4	23721,2
2005	2316	21329,1	9,2	13443	8907,6	0,7	10914,6	22507,3
2007	2470	22361,8	9,1	14556	9545,5	0,7	11123,9	24759,9
2008	2499	22316,6	8,9	14829	9714,8	0,7	11648,0	24367,7
2009	2521	22418,1	8,9	15208	9837,3	0,6	11658,3	25475,0

OGÓŁEM W MIASTACH I NA WSI
TOTAL IN CITIES AND VILLAGES

Dolnośląskie	271	2239,7	8,3	1951	1057,8	0,5	1076,5	2061,0
Kujawsko-pomorskie	118	1543,2	13,1	654	536,6	0,8	632,0	1421,8
Lubelskie	95	1100,4	11,6	733	505,0	0,7	567,0	1405,5
Lubuskie	115	878,3	7,6	716	503,5	0,7	336,5	583,6
Łódzkie	162	1495,6	9,2	544	581,5	1,1	381,6	1876,3
Małopolskie	121	1247,9	10,3	1156	593,8	0,5	767,3	1677,9
Mazowieckie	235	2028,2	8,6	968	767,3	0,8	1676,7	3579,4
Opolskie	68	808,6	11,9	315	214,1	0,7	290,5	1052,3
Podkarpackie	85	665,6	7,8	335	216,4	0,6	400,7	788,2
Podlaskie	42	348,9	8,3	254	131,0	0,5	281,2	718,2
Pomorskie	133	1068,0	8,0	1286	1062,3	0,8	792,2	1282,3
Śląskie	264	3872,2	14,7	2599	1513,4	0,6	1885,0	4006,8
Świętokrzyskie	56	336,5	6,0	142	113,0	0,8	258,4	597,1
Warmińsko-mazurskie	98	448,0	4,6	676	371,4	0,5	262,4	1656,3
Wielkopolskie	437	2943,9	6,7	1754	1105,2	0,6	1367,4	1820,1
Zachodniopomorskie	221	1393,1	6,3	1125	565,0	0,5	682,9	948,2

W TYM MIASTA
OF WHICH CITIES

R A Z E M ..... <i>T O T A L</i>	1688	17195,7	10,2	11760	7449,0	0,6	10741,5	23938,9
Dolnośląskie	207	1783,2	8,6	1509	732,6	0,5	1002,9	1894,0
Kujawsko-pomorskie	93	1433,6	15,4	556	483,2	0,9	612,0	1326,4
Lubelskie	56	848,3	15,1	599	423,6	0,7	512,9	1334,0
Lubuskie	75	495,0	6,6	503	327,5	0,7	256,6	535,0
Łódzkie	103	1165,8	11,3	427	488,8	1,1	377,0	1783,7
Małopolskie	105	1121,6	10,7	1017	497,2	0,5	757,7	1635,4
Mazowieckie	183	1600,4	8,7	779	663,0	0,9	1534,0	3458,4
Opolskie	49	693,9	14,2	267	185,4	0,7	283,4	1015,2
Podkarpackie	59	459,5	7,8	296	178,7	0,6	397,1	736,7
Podlaskie	39	320,7	8,2	222	111,5	0,5	281,0	651,2
Pomorskie	74	779,7	10,5	654	518,5	0,8	707,1	1190,8
Śląskie	234	3527,2	15,1	2424	1416,5	0,6	1787,8	3944,0
Świętokrzyskie	45	279,2	6,2	114	101,3	0,9	253,0	584,2
Warmińsko-mazurskie	71	366,7	5,2	583	313,7	0,5	257,4	1280,4
Wielkopolskie	187	1428,3	7,6	1067	610,6	0,6	1068,3	1694,7
Zachodniopomorskie	108	892,6	8,3	743	396,9	0,5	653,3	874,8

^a Do 2003 r. inwentaryzacja obejmowała tylko miasta.
^a Until 2003 the inventory included only cities.

TABL. 49(233). TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I LASÓW GMINNYCH W MIASTACH I NA WSI WEDŁUG WOJEWÓDZTW
GENERALLY ACCESSIBLE GREEN AREAS AND GMINA FORESTS IN CITIES AND VILLAGES BY VOIVODSHIPS

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej <i>The area of parks, lawns and estate green belts</i>			Żywo- płoty w tysiącach metrów bieżących <i>Hedges in thousand current metres</i>	Nasadzenia <i>Plantations</i>		Ubytki <i>Losses</i>		Lasy gminne (mienie komu- nalne) w ha <i>Gmina forests (municipal property) in ha</i>
	w hektarach <i>in hectares</i>	w % powierz- chni ogólnej ^b <i>in % of the total area^b</i>	na 1 miesz- kańca w m ^{2c} <i>per capita in m²</i>		drzew <i>trees</i>	krzewów <i>bushes</i>	drzew <i>trees</i>	krzewów <i>bushes</i>	
					w tysiącach sztuk <i>in thousand pieces</i>				
P O L S K A ..... 2000 ^a <i>P O L A N D</i>	46813,2	2,2	19,6	5423,9	244,4	1276,9	85,1	84,3	79576,1
2005	52744,0	0,2	13,8	6886,8	280,7	993,7	137,7	208,5	81831,3
2007	56667,2	0,2	14,9	6928,2	221,2	1126,9	150,3	187,5	82472,7
2008	56399,1	0,2	14,8	6987,3	227,2	1225,9	194,7	195,4	84024,7
2009	57730,4	0,2	15,1	7220,4	193,9	1197,8	198,7	226,9	83522,0
OGÓLEM W MIASTACH I NA WSI <i>TOTAL IN CITIES AND VILLAGES</i>									
Dolnośląskie	5358,5	0,3	18,6	798013	13301	143332	23241	16442	7134,1
Kujawsko-pomorskie	3501,6	0,2	16,9	358974	11634	97414	12076	15375	3551,8
Lubelskie	3010,9	0,1	14,0	363480	9226	69592	8888	4358	1081,0
Lubuskie	1965,4	0,1	19,5	261612	8560	19864	8478	2631	2027,3
Łódzkie	3953,4	0,2	15,6	294230	12633	39775	10189	7209	3195,0
Małopolskie	3519,6	0,2	10,7	486579	9491	111078	15149	7010	11682,9
Mazowieckie	6374,9	0,2	12,2	873910	18213	157212	20017	18766	2411,9
Opolskie	2075,0	0,2	20,1	194072	5622	20486	3642	1693	1482,6
Podkarpackie	1670,2	0,1	7,9	144469	6527	26424	4474	2784	28231,2
Podlaskie	1198,1	0,1	10,1	219618	4245	12368	1776	472	1327,8
Pomorskie	3412,6	0,2	15,3	524561	17019	59822	10203	10202	3331,9
Śląskie	9392,4	0,8	20,2	1250411	22021	162698	37038	78304	3784,3
Świętokrzyskie	1046,6	0,1	8,2	149890	1587	19109	1660	781	845,4
Warmińsko-mazurskie	2475,7	0,1	17,3	263642	11538	37727	6748	6961	3439,0
Wielkopolskie	5869,2	0,2	17,2	796545	30825	162545	22267	37513	5574,4
Zachodniopomorskie	2906,3	0,1	17,2	240443	11483	58360	13020	16428	4421,4
W TYM MIASTA <i>OF WHICH CITIES</i>									
R A Z E M	48583,6	2,3	20,9	6948525	131537	1093268	141874	200368	31370,7
T O T A L									
Dolnośląskie	4409,8	2,0	21,8	771175	8910	138650	12394	16089	3815,2
Kujawsko-pomorskie	3243,2	3,9	25,8	346261	8059	89528	8595	14817	2138,7
Lubelskie	2605,9	2,7	26,0	342564	7059	67477	8415	4278	313,4
Lubuskie	1357,5	2,1	21,1	236002	5181	16570	5073	2172	1195,4
Łódzkie	3438,3	3,0	21,1	286150	9251	29210	7238	7096	1922,4
Małopolskie	3254,2	2,0	20,0	478681	7574	108282	13609	6593	3431,9
Mazowieckie	5721,8	2,7	17,0	851771	12961	139926	13125	18535	1189,1
Opolskie	1894,5	2,5	35,1	188046	3723	18579	1862	1368	537,3
Podkarpackie	1374,9	1,2	15,9	140251	5456	25547	3734	2784	1439,4
Podlaskie	1083,4	1,2	15,1	212849	3996	12048	1660	401	512,7
Pomorskie	2489,0	2,2	16,9	492966	4067	51617	4767	6879	2524,5
Śląskie	8887,7	2,3	24,5	1240603	20436	159846	33081	77523	2558,5
Świętokrzyskie	964,7	1,4	16,8	146702	1401	12869	656	761	424,1
Warmińsko-mazurskie	1960,8	3,3	23,0	256806	8012	35301	5802	6626	2573,2
Wielkopolskie	3733,6	2,5	19,5	732725	17503	140278	14618	20795	3250,3
Zachodniopomorskie	2164,3	1,6	18,6	224973	7948	47540	7245	13651	3544,6

^a Do 2003 r. inwentaryzacja obejmowała tylko miasta – z wyjątkiem lasów gminnych. ^b Do 2003 r. w % powierzchni miast. ^c Do 2003 r. na 1 mieszkańca miasta w m².

^a Until 2003 the inventory included only cities – excluding gmina forests. ^b Until 2003 in % of city area. ^c Until 2003 per one inhabitant of a city in m².

TABL. 50(234). POŻARY LASÓW
FOREST FIRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M						
<i>TOTAL</i>						
Požary	12428	12169	7101	9091	9161	<i>Fires</i>
Powierzchnia lasów dotknięta pożarami w ha.....	7013	5826	3564	3028	4400	<i>Area of forest burned in ha</i>
Przeciętna powierzchnia jednego pożaru w ha.....	0,56	0,48	0,50	0,33	0,48	<i>Average forest areas burned by fire in ha</i>
W TYM W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH						
<i>OF WHICH MANAGED BY STATE FORESTS</i>						
Požary	5052	4501	2818	3306	3454	<i>Fires</i>
Powierzchnia lasów dotknięta pożarami w ha.....	1766	1197	550	663	1052	<i>Area of forest burned in ha</i>
Przeciętna powierzchnia jednego pożaru w ha	0,35	0,27	0,20	0,20	0,30	<i>Average forest areas burned by fire in ha</i>

Ź r ó ł o: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej i Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.
S o u r c e: data of the Main Office of the State Fire Department

TABL. 51(235). POŻARY LASÓW^a WEDŁUG MIESIĘCY W 2009 R.
FOREST FIRES BY MONTHS IN 2009

MIESIĄCE	Liczba pożarów <i>Number of fires</i>		Powierzchnia dotknięta pożarami <i>Area of forest burned</i>		MONTHS
	ogółem <i>total</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	w ha <i>in ha</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	
O G Ó Ł E M.....	9161	100,0	4400,47	100,0	T O T A L
Styczeń	14	0,2	0,28	0,0	<i>January</i>
Luty	4	0,0	0,93	0,0	<i>February</i>
Marzec.....	72	0,8	56,79	1,3	<i>March</i>
Kwiecień.....	4665	50,9	3277,35	74,5	<i>April</i>
Maj	2568	28,0	793,35	18,0	<i>May</i>
Czerwiec.....	113	1,2	14,62	0,3	<i>June</i>
Lipiec.....	174	1,9	19,13	0,5	<i>July</i>
Sierpień.....	703	7,7	99,93	2,3	<i>August</i>
Wrzesień.....	711	7,8	113,02	2,6	<i>September</i>
Październik	76	0,8	19,24	0,4	<i>October</i>
Listopad	42	0,5	4,46	0,1	<i>November</i>
Grudzień.....	19	0,2	1,37	0,0	<i>December</i>

^a Dane według ewidencji zgłoszeniowej.

Ź r ó ł o: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej.

^a Data according to the reporting register.

Source: data of the Main Office of the State Fire Department.

TABL. 52(236). POŻARY LASÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
FOREST FIRES BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Pożary <i>Number of fires</i>					Powierzchnia dotkniętych pożarami lasów <i>Area of forest burned</i>		
	ogółem <i>total</i>	w odset- kach <i>in %</i>	z liczby ogółem – według wybranych przyczyn <i>of total – by selected causes</i>			ogółem w ha <i>total in ha</i>	przeciętna jednego pożaru <i>average forest areas burned by fire in ha</i>	w odset- kach <i>in %</i>
			podpa- lenie <i>arson</i>	nieostrożność <i>carelessness</i>				
				niele- tnich <i>juve- niles</i>	doro- słych <i>adults</i>			
P O L S K A	9161	100,0	4113	96	3002	4400	0,48	100,0
P O L A N D								
Dolnośląskie.....	630	6,9	264	6	185	256	0,41	5,8
Kujawsko-pomorskie	584	6,4	357	1	40	149	0,26	3,4
Lubelskie.....	201	2,2	71	4	110	111	0,55	2,5
Lubuskie.....	666	7,3	270	14	290	63	0,09	1,4
Łódzkie.....	798	8,7	268	4	447	376	0,47	8,5
Małopolskie.....	139	1,5	90	1	18	48	0,34	1,1
Mazowieckie.....	2027	22,1	929	14	550	987	0,49	22,4
Opolskie	205	2,2	100	4	30	44	0,21	1,0
Podkarpackie.....	484	5,3	189	2	205	284	0,59	6,5
Podlaskie.....	305	3,3	134	4	114	560	1,84	12,7
Pomorskie	388	4,2	93	21	135	104	0,27	2,4
Śląskie	819	8,9	348	4	279	521	0,64	11,8
Świętokrzyskie.....	762	8,3	631	4	116	470	0,62	10,7
Warmińsko-mazurskie	261	2,9	121	1	47	174	0,67	4,0
Wielkopolskie	632	6,9	148	8	365	201	0,32	4,6
Zachodniopomorskie.....	260	2,9	100	4	71	52	0,20	1,2

Ź r ó ł o: dane Instytutu Badawczego Leśnictwa.

S o u r c e: data of the Institute Research Forestry.

TABL. 53(237). MONITORING LASU – TRENDY ZMIAN W STANIE USZKODZENIA DRZEW^a
MONITORING OF FOREST - TRENDS OF CHANGES IN STATE OF TREES DAMAGES^a

LATA YEARS GRUPY KLAS GROUPS OF CLASSES	Gatunki Species								
	ogółem grand total	iglaste coniferous			liściaste non-coniferous				
		razem total	sosna pine	świerk spruce	jodła fir	razem total	dąb oak	buk beech	brzoza birch
	w % liczby drzew badanych in% of the number of trees surveyed								
W KLASACH DEFOLIACJI <i>IN CLASSES OF DEFOLIATION</i>									
Klasy 1–3 (powyżej 10%) <i>Classes 1-3 (above 10%)</i>									
2000.....	89,2	90,0	89,6	90,3	96,3	86,6	94,6	81,3	83,0
2005.....	87,2	87,1	86,9	89,4	85,6	87,3	93,4	81,3	86,5
2007.....	74,8	76,7	78,1	72,3	60,5	71,0	84,5	58,5	74,6
2008.....	75,3	76,9	78,2	73,7	60,8	72,1	85,4	56,5	76,8
2009.....	75,7	77,2	78,4	74,6	60,5	72,6	85,8	55,7	75,9
Klasy 2–3 (powyżej 25%) <i>Classes 2-3 (above 25%)</i>									
2000.....	31,5	31,6	29,1	39,5	55,8	31,2	46,1	19,6	26,6
2005.....	30,1	29,0	27,6	31,7	47,7	33,5	46,2	20,2	32,6
2007.....	19,4	18,3	18,5	25,4	18,9	20,1	30,4	13,7	20,8
2008.....	17,7	17,2	16,4	25,4	20,3	18,8	27,9	10,0	20,4
2009.....	17,5	17,1	16,2	27,6	15,4	18,5	29,2	9,2	18,0
W KLASACH ODBARWIENIA <i>IN CLASSES OF DISCOLOURATION</i>									
Klasy 1–3 (powyżej 10%) <i>Classes 1-3 (above 10%)</i>									
2000.....	0,7	0,5	0,3	2,0	1,2	2,0	4,7	0,3	0,9
2005.....	2,9	3,6	3,5	5,2	0,8	0,8	1,9	0,1	0,3
2007.....	1,3	0,8	0,7	1,5	2,7	2,2	3,1	3,0	2,2
2008.....	1,0	0,7	0,5	2,4	1,4	1,4	2,9	1,6	1,5
2009.....	0,7	0,6	0,3	1,8	3,0	1,0	2,1	0,5	0,4
Klasy 2–3 (powyżej 25%) <i>Classes 2-3 (above 25%)</i>									
2000.....	0,2	0,1	0,0	0,7	0,0	0,9	2,4	0,1	0,2
2005.....	1,0	1,2	1,1	2,2	0,2	0,2	0,5	0,0	0,1
2007.....	0,2	0,1	0,1	0,5	0,5	0,3	0,4	0,6	0,3
2008.....	0,3	0,2	0,1	1,0	0,0	0,5	0,8	0,5	0,4
2009.....	0,2	0,1	0,1	0,4	0,0	0,3	0,6	0,1	0,1
W KLASACH USZKODZENIA <i>IN CLASSES OF DAMAGES</i>									
Klasy 1–3 (powyżej 10%) <i>Classes 1-3 (above 10%)</i>									
2000.....	89,2	90,0	89,6	90,3	96,3	86,6	94,6	81,3	83,0
2005.....	87,2	87,1	86,9	89,4	85,6	87,3	93,4	81,3	86,5
2007.....	74,8	76,8	78,2	72,3	60,5	71,0	84,6	58,4	74,6
2008.....	75,3	60,8	78,2	73,7	60,8	72,2	85,5	56,5	76,9
2009.....	75,7	77,2	78,4	74,6	60,5	72,6	85,8	55,7	75,9
Klasy 2–3 (powyżej 25%) <i>Classes 2-3 (above 25%)</i>									
2000.....	31,5	31,6	29,1	39,6	55,8	31,2	46,2	19,6	26,6
2005.....	30,3	29,3	28,0	31,7	47,7	33,5	46,2	20,2	32,6
2007.....	18,4	19,1	18,5	25,5	18,9	20,1	30,5	13,7	20,9
2008.....	17,8	17,2	16,4	25,5	20,3	18,9	28,1	10,1	20,5
2009.....	17,6	17,1	16,2	27,7	15,4	18,5	29,5	9,2	18,0

^a W drzewostanach w wieku powyżej 20 lat.

Źródło: opracowania Instytutu Badawczego Leśnictwa za lata 2007–2009 – "Stan uszkodzenia lasów w Polsce na podstawie badań monitoringowych".

^a In tree stands of the age above 20 years.

Source: analyses of the Research Institute of Forestry for the years 2007–2009 – "The state of damage of forests in Poland on the basis of monitoring analyses".

TABL. 54 (238). MONITORING LASU – OCENA STANU DEFOLIACJI DRZEWA^a WEDŁUG GATUNKÓW W 2009 R.
MONITORING OF FOREST - ASSESSMENT OF DEFOLIATION^a STATE OF THE TREES BY SPECIES IN 2009

GRUPY RODZAJOWE DRZEW	Drzewa w klasach defoliacji w % Trees in defoliation classes in %									Średnia defo- liacja w % Aver- age defolia- tion in %	TYPE GROUPS OF TREES
	0 (bez defo- liacji) (none defolia- -tion)	1 (lekka defolia- cja) (slight defolia- -tion)	2 (średnia defolia- cja) (moderate defolia- -tion)	3 (duża de- foliacja) (severe defolia- -tion)	4 (drzewa martwe) (dead trees)	razem klasy total classes					
						1-3	2-3	2-4	3-4		
O G Ó Ł E M.....	24,16	58,14	16,94	0,59	0,17	75,66	17,52	17,70	0,76	19,83	TOTAL
Drzewa iglaste	22,56	60,19	16,56	0,49	0,20	77,24	17,05	17,25	0,69	19,96	Coniferous trees
sosna	21,48	62,21	15,81	0,37	0,13	78,39	16,18	16,31	0,50	19,84	pine
świerk	24,31	46,95	25,87	1,76	1,11	74,58	27,63	28,74	2,87	23,11	spruce
jodła.....	39,41	45,10	15,17	0,21	0,11	60,48	15,38	15,49	0,32	16,91	fir
pozostałe.....	33,18	50,00	15,40	1,42	0,00	66,82	16,82	16,82	1,42	18,13	others
Drzewa liściaste...	27,31	54,11	17,67	0,78	0,12	72,57	18,45	18,58	0,90	19,58	Broadleaved trees
dąb.....	14,14	56,52	28,83	0,40	0,11	85,75	29,23	29,34	0,51	23,31	oak
buk.....	44,27	46,56	8,66	0,51	0,00	55,73	9,17	9,17	0,51	15,04	beech
brzoza	24,00	57,83	17,51	0,54	0,13	75,87	18,04	18,17	0,67	19,98	birch
olsza.....	30,52	55,42	13,08	0,93	0,04	69,44	14,02	14,06	0,98	18,16	alder
pozostałe.....	33,70	48,64	15,69	1,67	0,31	65,99	17,36	17,66	1,98	19,07	others

^a W drzewostanach w wieku powyżej 20 lat.

Ź r ó d ł o: Instytut Badawczy Leśnictwa – "Stan uszkodzenia lasów w Polsce w 2009 roku na podstawie badań monitoringowych", Biblioteka Monitoringu Środowiska, Sękocin Stary 2010.

^a Tree stands aged over 20 years.

S o u r c e: Forest Research Institute – "State of tree damages in Poland in 2009 on the basis of monitoring research", Environmental Monitoring Library, Sękocin Stary 2010.

TABL. 55(239). MONITORING LASU – OCENA STANU ODBARWIENIA DRZEWA^a WEDŁUG GATUNKÓW W 2009 R.
MONITORING OF FOREST - EVALUATION OF DISCOLOURATION^a STATE OF TREES BY SPECIES IN 2009

GRUPY RODZAJOWE DRZEW	Drzewa w klasach odbarwienia w % Trees in decolouration classes in %									TYPE GROUPS OF TREES
	0 (bez odbar- wienia) (none decoloura- -tion)	1 (lekkie odbar- wienie) (slight decoloura- -tion)	2 (średnie odbar- wienie) (mode- rate decolou- ration)	3 (duże odbar- wienie) (severe decolou- ration)	4 (drzewa martw) (dead trees)	razem klasy total classes				
						1-3	2-3	2-4	3-4	
O G Ó Ł E M.....	99,12	0,55	0,12	0,03	0,17	0,70	0,15	0,33	0,20	TOTAL
Drzewa iglaste	99,24	0,47	0,07	0,02	0,20	0,56	0,09	0,29	0,22	Coniferous trees
sosna	99,53	0,28	0,05	0,01	0,13	0,34	0,07	0,19	0,14	pine
świerk	97,08	1,41	0,35	0,05	1,11	1,81	0,40	1,51	1,16	spruce
jodła.....	96,94	2,95	0,00	0,00	0,11	2,95	0,00	0,11	0,11	fir
pozostałe.....	99,29	0,71	0,00	0,00	0,00	0,71	0,00	0,00	0,00	others
Drzewa liściaste.....	98,89	0,72	0,22	0,05	0,12	0,99	0,27	0,39	0,17	Broadleaved trees
dąb.....	97,81	1,49	0,51	0,07	0,11	2,08	0,58	0,69	0,18	oak
buk.....	99,55	0,32	0,13	0,00	0,00	0,45	0,13	0,13	0,00	beech
brzoza	99,51	0,28	0,05	0,03	0,13	0,36	0,08	0,21	0,15	birch
olsza.....	99,07	0,57	0,28	0,04	0,04	0,89	0,33	0,37	0,08	alder
pozostałe.....	98,46	0,97	0,18	0,09	0,31	1,23	0,26	0,57	0,40	others

^a W drzewostanach w wieku powyżej 20 lat.

Ź r ó d ł o: Instytut Badawczy Leśnictwa – "Stan uszkodzenia lasów w Polsce w 2009 roku na podstawie badań monitoringowych", Biblioteka Monitoringu Środowiska, Sękocin Stary 2010.

^a Tree stands aged over 20 years.

S o u r c e: Forest Research Institute – "State of tree damages in Poland in 2009 on the basis of monitoring research", Environmental Monitoring Library, Sękocin Stary 2010.

TABL. 56(240). MONITORING LASU – OCENA STANU USZKODZENIA DRZEW^a WEDŁUG GATUNKÓW W 2009 R.
MONITORING OF FOREST - EVALUATION OF DAMAGES STATE OF TREES^a BY SPECIES IN 2009

GRUPY RODZAJOWE DRZEWE	Drzewa w klasach defoliacji w % Trees in defoliation classes in %									TYPE GROUPS OF TREES
	0 (bez de- foliacji) (none)	1 (lekka de- foliacja) (slight defolia- tion)	2 (średnia de- foliacja) (moderate defolia- tion)	3 (duża de- foliacja) (severe defoliate on)	4 (drzewa martw) (dead trees)	razem klasy total classes				
						1-3	2-3	2-4	3-4	
O G Ó Ł E M.....	24,16	58,10	16,92	0,64	0,17	75,67	17,56	17,74	0,82	TOTAL
Drzewa iglaste	22,56	60,17	16,54	0,53	0,20	77,24	17,07	17,27	0,73	Coniferous trees
sosna.....	21,48	62,20	15,80	0,39	0,13	78,39	16,19	16,32	0,52	pine
świerk.....	24,26	46,96	25,67	2,01	1,11	74,64	27,69	28,79	3,12	spruce
jodła.....	39,41	45,10	15,17	0,21	0,11	60,48	15,38	15,49	0,32	fir
pozostałe.....	33,18	50,00	15,40	1,42	0,00	66,82	16,82	16,82	1,42	others
Drzewa liściaste.....	27,30	54,03	17,67	0,87	0,12	75,67	17,56	17,74	0,82	Broadleaved trees
dąb.....	14,14	56,27	28,79	0,69	0,11	85,75	29,48	29,59	0,80	oak
buk.....	44,27	46,56	8,66	0,51	0,00	55,73	9,17	9,17	0,51	beech
brzoza.....	24,00	57,83	17,48	0,56	0,13	75,87	18,04	18,17	0,69	birch
olsza.....	30,52	55,30	13,17	0,98	0,04	69,44	14,14	14,18	1,02	alder
pozostałe.....	33,66	48,59	15,69	1,76	0,31	66,04	17,44	17,75	2,07	others

^a W drzewostanach w wieku powyżej 20 lat.

Ź r ó d ł o: Instytut Badawczy Leśnictwa – "Stan uszkodzenia lasów w Polsce w 2009 roku na podstawie badań monitoringowych", Biblioteka Monitoringu Środowiska, Sękocin Stary 2010.

^a Tree stands aged over 20 years.

S o u r c e: Forest Research Institute – "State of tree damages in Poland in 2009 on the basis of monitoring research", Environmental Monitoring Library, Sękocin Stary 2010.

**TABL. 57(241). KONCENTRACJA GAZOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W LASACH WEDŁUG KRAIN
 PRZYRODNICZO-LEŚNYCH W LATACH 2005–2008**
**CONCENTRATION OF GASEOUS AIR POLLUTANTS IN FORESTS BY NATURAL AND FOREST REGIONS IN THE
 YEARS 2005-2008**

KRAINY PRZYRODNICZO-LEŚNE NATURAL AND FOREST REGIONS	Dwutlenek siarki – SO ₂ Sulphur dioxide - SO ₂				Dwutlenek azotu – NO ₂ Nitrogen dioxide - NO ₂			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
	w µg / m ³ /rok in µg / m ³ /year							
Bałtycka	2,23	2,06	1,30	0,92	6,06	6,61	6,26	6,56
Mazursko-Podlaska	1,58	1,29	0,77	0,80	3,49	4,47	3,47	4,24
Wielkopolsko-Pomorska.....	3,62	3,54	1,69	1,58	8,18	9,29	8,04	9,16
Mazowiecko-Podlaska.....	3,42	3,06	1,81	1,47	6,86	6,96	6,99	6,94
Śląska	4,65	4,00	2,83	2,54	8,69	8,51	8,46	9,39
Małopolska.....	5,53	4,72	2,72	2,88	6,96	8,06	7,27	8,15
Sudecka	3,03	2,10	1,50	1,39	4,87	5,08	4,78	4,99
Karpacka	3,97	2,85	1,97	1,76	5,01	4,92	4,25	3,94

Ź r ó d ł o: Instytut Badawczy Leśnictwa – "Stan uszkodzenia lasów w Polsce w 2008 roku na podstawie badań monitoringowych", Biblioteka Monitoringu Środowiska, Sękocin Stary 2009.

S o u r c e: Forest Research Institute – "State of tree damages in Poland in 2008 on the basis of monitoring research", Environmental Monitoring Library, Sękocin Stary 2009.

TABL. 58(242). DEPOZYT NIEKTÓRYCH JONÓW I METALI CIĘŻKICH W OPADZIE ATMOSFERYCZNYM WEDŁUG KRAJÓW PRZYRODNICZO-LEŚNYCH W 2008 R.
DEPOSIT OF SOME HEAVY METAL IONS IN ATMOSPHERIC PRECIPITATION BY NATURAL AND FOREST REGIONS IN 2008

KRAJY PRZYRODNICZO- LEŚNE NATURAL AND FOREST REGIONS	Suma opadów w okresie wegetacyjnym <i>total precipitation in the growing season</i>		Wielkość depozytu <i>Deposit size</i>										
	w mm <i>in mm</i>	w % normy <i>in % of standard</i>	jony <i>ions</i>							metale ciężkie <i>heavy metals</i>			
			Ca ²⁺	Mg ²⁺	K ⁺	Na ⁺	N-NH ₄ ⁺	N-NO ₃ ⁻	S-SO ₄ ²⁻	Cl ⁻	Cd	Pb	
			w kg/ha/rok <i>in kg/ha/year</i>										
O G Ó Ł E M..... TOTAL	368	106	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Bałtycka.....	327	327	6,57	1,42	8,46	4,89	8,84	3,71	5,13	9,07	0,0023	0,0103	
Mazursko-Podlaska	337	337	6,25	1,13	4,35	3,10	7,93	2,52	6,72	5,79	0,0014	0,0112	
Wielkopolsko-Pomorska.....	292	292	7,37	1,07	4,78	4,89	11,37	4,66	6,98	8,05	0,0033	0,0412	
Mazowiecko-Podlaska.....	343	343	6,87	1,25	8,25	2,53	15,05	3,45	7,80	5,23	0,0009	0,0097	
Śląska	330	330	32,72	3,25	14,12	5,22	12,69	7,22	18,08	12,23	0,0025	0,0130	
Małopolska.....	401	401	41,60	3,70	15,34	7,22	9,13	5,24	12,25	12,91	0,0018	0,0116	
Sudecka	345	345	6,03	0,91	2,70	2,71	6,81	5,03	6,07	4,41	0,0051	0,0091	
Karpacka.....	823	823	61,27	9,30	13,44	7,69	13,12	4,96	15,29	11,30	0,0028	0,0207	

Ź r ó ł o: Instytut Badawczy Leśnictwa – "Stan uszkodzenia lasów w Polsce w 2008 roku na podstawie badań monitoringowych", Biblioteka Monitoringu Środowiska, Sękocin Stary 2009.

S o u r c e: Forest Research Institute – "State of tree damages in Poland in 2008 on the basis of monitoring research", Environmental Monitoring Library, Sękocin Stary 2009.

TABL. 59(243). ODDZIAŁYWANIE GÓRNICWA NA OBSZARY LEŚNE^a WEDŁUG REGIONALNYCH DYREKCJI LASÓW PAŃSTWOWYCH^b
INFLUENCE OF MINING ON FOREST AREAS^a BY REGIONAL DIRECTORATES OF STATE FORESTS^b

L A T A Y E A R S REGIONALNE DYREKCJE LASÓW PAŃSTWOWYCH ^b REGIONAL DIRECTORATES OF STATE FORESTS ^b		Powierzchnia lasów w ha, na której obserwuje się: <i>Forest area in ha with:</i>			
		osiadanie terenu <i>land subsidence</i>	zawodnienie terenu <i>water saturation of land</i>		osuszanie terenów leśnych <i>drainage of forest areas</i>
			razem <i>total</i>	w tym wyłączonych z produkcji leśnej <i>of which excluded from silviculture production</i>	
O G Ó Ł E M..... TOTAL	2000	22532	1972	417	18331
	2005	17556	2022	376	18391
	2007	17291	1994	311	11519
	2008	15406	2688	1000	18510
	2009	15367	2365	851	18509
Katowice.....		10296	1737	236	9949
Łódź.....		–	580	580	8500
Poznań.....		–	35	35	–
Radom.....		25	3	–	–
Wrocław.....		5046	10	–	60

^a W lasach w zarządzie Lasów Państwowych. ^b Wyszczególniono tylko te Regionalne Dyrekcje Lasów Państwowych, które gospodarują terenami, w których zjawisko wystąpiło.

^a In forests managed by State Forests. ^b Only those Regional Directorates of State Forests that manage land were specified, where the phenomenon occurred.

TABL. 60(244). POWIERZCHNIA LASÓW OCHRONNYCH W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH
PROTECTIVE FOREST AREA MANAGED BY STATE FORESTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2007	2008	2009	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	3399,0	3264,5	3277,7	3294,9	3299,1	3310,8	TOTAL
2000=100.....	100,0	96,0	96,4	96,9	97,1	97,4	2000=100.

Ź r ó ł o: dane Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej według stanu w dniu 1 I.

S o u r c e: data of the Forest Management and Geodesy Bureau as of 1 I.

TABL. 61(245). POWIERZCHNIA LASÓW OCHRONNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
PROTECTIVE FOREST AREA BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total		Lasy ^a Forests ^a			W zarządzie Lasów Państwowych ^b Managed by State Forests ^b		
			prywatne private	gminne gminas		razem total	glebo- chronne soil- protecting	wodo- chronne water- protecting
	razem total	w tym w miastach i wokół miast of which in cities and around cities		razem total	in hectares			
POLSKA	3405427	37,5	69123	25465	19710	3310840	324240	1476342
POLAND								
Dolnośląskie	365463	62,2	375	2792	2634	362295	36485	171362
Kujawsko-pomorskie	180571	43,1	1184	1378	1346	178008	44180	51041
Lubelskie	127599	22,2	884	48	46	126667	12834	65568
Lubuskie	210792	30,8	4	60	36	210728	13678	93652
Łódzkie	127639	33,4	219	1508	1507	125912	4872	29131
Małopolskie	201196	46,5	15110	2349	925	183738	39924	88281
Mazowieckie	163711	20,4	15006	793	747	147912	17545	55230
Opolskie	150848	60,5	629	793	490	149426	1259	59282
Podkarpackie	403490	60,8	4016	3875	460	395599	30534	263679
Podlaskie	133636	21,8	10488	82	72	123066	3116	52038
Pomorskie	184509	27,9	103	2047	1946	182359	28316	80601
Śląskie	292543	74,8	15910	1987	1883	274647	11611	49667
Świętokrzyskie	150150	46,1	877	113	113	149160	9092	74614
Warmińsko-mazurskie	152496	20,7	258	1951	1942	150287	13159	76588
Wielkopolskie	312964	41,0	3821	2921	2857	306223	37498	152303
Zachodniopomorskie	247821	30,9	240	2768	2707	244813	20137	113305

(dok..)

(cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	W zarządzie Lasów Państwowych ^b Managed by State Forests ^b							
	uszkodzone przez przemysł within the influence zone of industry	podmiejskie in cities and around cities	uzdrowiskowe healtresort	obronne defensive	ostoje zwierząt animal sanctuaries	na stałych powierz- chniach badaw- czych in the permanent research areas	cenne przyrod- niczo environ- mentally valuable	nasionne seedling
POLSKA	468 724	653 978	59 390	137356	74322	46321	56560	13607
POLAND								
Dolnośląskie	47 650	53 017	19 538	19 209	6 291	4 491	3 377	875
Kujawsko-pomorskie	10 071	66 335	1 041	629	2 036	1 664	583	428
Lubelskie	6 323	20 659	586	5 807	3 919	1 446	9 146	379
Lubuskie	10 585	56 630	265	20 986	5 775	5 619	2 615	923
Łódzkie	41 862	41 689	116	2 043	1 252	2 582	2 171	194
Małopolskie	25 409	15 295	8 815	451	1 839	2 908	29	787
Mazowieckie	19 465	44 540	-	5 886	2 317	1 647	753	529
Opolskie	66 613	16 348	-	3 941	781	883	231	88
Podkarpackie	39 207	33 640	2 324	15 587	4 455	1 913	3 608	652
Podlaskie	-	24 086	15 685	4 936	8 035	3 504	10 440	1 226
Pomorskie	-	56 563	1 629	4 378	4 564	3 742	1 237	1 329
Śląskie	177 575	24 786	3 243	2 069	616	3 316	690	1 074
Świętokrzyskie	14 508	45 128	1 034	-	2 075	90	1 847	772
Warmińsko-mazurskie	-	28 777	513	12 224	10 910	4 523	1 496	2 097
Wielkopolskie	9 456	72 385	411	8 136	5 818	4 411	14 690	1 115
Zachodniopomorskie	-	54 100	4 190	31 074	13 639	3 582	3 647	1 139

a Stan w dniu 31 XII. b Stan w dniu 1 I.

Ź r ó d ł o: w zakresie Lasów Państwowych – dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych (opracowanie Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej "Wyniki aktualizacji stanu powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w Lasach Państwowych – na dzień 1 stycznia 2009 r.).

a As of 31 XII. b As of 1 I.

S o u r c e: in the scope of State Forests – data of the General Directorate of State Forests (prepared by the Forest Management and Geodesy Bureau "Results of updating of forest area and growing stock in State Forests – as of 1 January 2009).

TABL. 62(246). POWIERZCHNIA REZERWATÓW I LASÓW OCHRONNYCH W ZARZĄDZIE LASÓW PAŃSTWOWYCH WEDŁUG GRUP LASÓW I KATEGORII OCHRONNOŚCI W 2009 R
Stan w dniu 1 I
AREA OF NATURE RESERVES AND PROTECTIVE FORESTS MANAGED BY STATE FORESTS BY FOREST GROUPS AND PROTECTION CATEGORY IN 2009
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENE SPECIFICATION	Powierzchnia lasów ogółem Total forest area	W tym w % powierzchnia zalesiona drzewostany według klas Of which in wooded area in % grand total area tree stands by age groups								
		klasy wieku age groups								
		razem total	I (1–20) lat years	II (21–40)	III (40–60)	IV (60–80)	V (81–100)	VI (101–120)	VII i wyższych (121lat i więcej) and higher (years and more)	klasa odnowienia ^a , i o budowie przerębowej in reneval class ^a and with a throughfell constuction
w tysiącach hektarów in thousand hectares										
OGÓŁEM..... TOTAL	7064,4	97,3	12,4	15,5	25,4	18,9	13,9	6,4	2,4	2,4
Rezerваты ..... Nature reserves	87,3	98,6	3,6	9,4	13,9	18,1	16,7	13,2	21,6	2,2
Lasy ochronne ..... Protective forests	3310,8	99,2	10,6	16,3	22,5	19,8	13,8	6,6	2,9	6,8
kategorie ochronności: protection category:										
glebochronne..... soil-protecting	324,2	99,4	8,6	14,0	20,2	22,2	14,9	7,8	3,3	8,4
wodochronne..... water-protecting	1476,3	99,1	10,7	16,7	22,6	19,4	13,3	6,0	2,4	8,1
uzdrowiskowe ..... health resort	59,4	99,6	6,7	14,7	21,1	21,9	14,9	7,5	3,5	9,3
uszkodzone przez przemysł..... within the influence zone of industry	468,7	99,2	14,0	17,4	21,5	19,2	13,4	6,1	2,4	5,2
podmiejskie..... in cities and around cities	654,0	99,4	10,2	16,3	24,6	20,8	14,0	6,4	2,0	5,2
obronne ..... defensive	137,4	97,4	11,1	18,9	28,3	16,5	12,8	4,9	2,9	2,1
ostoje zwierząt ..... animal sancturaries	74,3	99,1	8,6	16,2	18,9	18,0	16,3	9,2	6,1	5,9
na stałych powierz- chniach badawczych in permanent research areas	46,3	99,3	7,9	15,9	18,9	20,5	16,4	9,9	3,1	6,6
cenne przyrodniczo ... environmentally valuable	56,6	99,3	7,3	10,2	16,4	18,8	15,7	11,5	15,1	4,3
nasienne ..... seedling	13,6	99,2	0,4	0,5	1,1	2,8	12,8	35,7	43,0	3,0
Lasy pozostałe ..... Other forests	3666,3	98,3	11,5	15,3	27,1	18,6	13,6	4,7	2,4	5,1

^a Łącznie z klasą do odnowienia.

Źródło: dane Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

^a Including regeneration class.

Source: data of the Forest Management and Geodesy Bureau.

TABL. 63(247). LEŚNE KOMPLEKSY PROMOCYJNE W 2009 R.^a
PROMOTION FOREST COMPLEXES IN 2009^a

LEŚNE KOMPLEKSY PROMOCYJNE FOREST PROMOTIONAL COMPLEXES	Położenie Location		Powierzchnia w hektarach Area in hectares
	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych Regional Directorate of State Forests	nadleśnictwo forestry management	
O G Ó Ł E M.....	x	x	999237
TOTAL			
Puszcza Białowieża.....	Białystok	Białowieża, Browsk, Hajnówka	52637
Bory Tucholskie.....	Toruń	Tuchola, Osie, Dąbrowa, Woziwoda, Trzebciny	84140
Lasy Gostynińsko-Włocławskie.....	Toruń	Włocławek	25122
	Łódź	Gostynin, Łąck	27971
Puszcza Kozienicka.....	Radom	Kozienice, Zwoleń, Jedlnia	30435
Lasy Janowskie.....	Lublin	Janów Lubelski	31620
Bory Lubuskie.....	Zielona Góra	Lubsko	32135
Lasy Beskidu Śląskiego.....	Katowice	Bielsko, Ustroń, Wisła, Węgierska Górka	39883
Lasy Oliwsko-Darżlubskie.....	Gdańsk	Gdańsk, Wejherowo	40907
Puszcze Szczecińskie.....	Szczecin	Kliniska, Gryfino, Trzebież, Lasy miejskie Szczecin	61070
Lasy Rychtałskie.....	Poznań	Antonin, Syców, Leśny zakład doświadczalny AR w Poznaniu	47992
Lasy Birczańskie.....	Krosno	Bircza	29578
Lasy Mazurskie.....	Olsztyn		51613
	Białystok		64830
	Stacja Badawcza Rolnictwa i Hodowli Zachowawczej Zwierząt PAN w Popielnie Agriculture Research and Animal Preservation Breeding Station of the Polish Academy of Sciences in Popielno		1773
Lasy Spalsko Rogowskie.....	Łódź	Brzeziny, Spała, Leśny Zakład Doświadczalny SGGW w Warszawie	34950
Lasy Warcińsko-Polanowskie.....	Szczecinek	Warcino, Polanów	37335
Sudety Zachodnie.....	Wrocław	Szklarska Poręba, Świeradów	22866
Puszcza Świętokrzyska.....	Radom	Kielce, Łągów, Suchedniów, Zagnańsk, Skarżysko, Daleszyce	76885
Puszcza Notecka.....	Piła	Potrzebowice, Wronki, Krucz	56185
	Szczecin	Karwin, Międzyzród	46046
Lasy Beskidu Sądeckiego.....	Poznań	Bucharzewo, Sieraków, Oborniki	35042
Lasy Warszawskie.....	Kraków	Piwniczna, Leśny Zakład Doświadczalny AR w Krakowie	19650
	Warszawa	Drewnica, Jabłonna, Celestynów, Chojnów	48572

^a Stan w dniu 31 XII.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

^a As of 31 XII.

Source: data of the General Directorate of State Forests.

TABL. 64(248). WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW^b
MAJOR BEASTS OF THE CHASE^a BY VOIVODSHIPS^b

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Łosie Moose	Daniele Fallow deer	Muflony Mouflons	Jelenie Deer	Sarny Roe deer	Dziki Wild boars	Lisy Foxes	Zające Hares	Bazanty Pheasants	Kuropa- twy Partridges
	w sztukach in heads			w tys. sztuk in thous. heads						
P O L S K A..... 2005	3896	13115	1684	140,7	691,6	173,5	201,2	475,4	333,1	346,6
P O L A N D										
2007	5414	15432	1811	154,2	705,8	178,6	215,4	515,8	367,6	374,0
2008	7515	20667	2595	176,1	827,5	251,0	203,3	562,4	462,0	442,3
2009	8387	23319	2811	180,2	822,0	249,9	198,3	558,7	462,9	388,4
Dolnośląskie.....	–	1056	1158	11,9	82,0	22,3	11,6	19,1	25,3	18,5
Kujawsko-pomorskie.....	228	2041	65	6,8	40,1	10,8	10,8	40,2	30,3	10,4
Lubelskie.....	1525	58	–	4,8	47,3	13,4	18,5	51,8	41,2	39,4
Lubuskie.....	–	619	–	9,9	48,1	15,9	7,7	10,1	13,0	6,8
Łódzkie.....	111	715	1	3,6	40,5	7,3	9,5	77,6	55,2	61,8
Małopolskie.....	8	94	–	4,1	29,3	4,2	9,7	35,6	57,0	21,0
Mazowieckie.....	1411	222	–	4,4	48,4	14,6	19,9	90,3	59,7	67,0
Opolskie.....	–	1315	39	8,4	32,1	9,6	5,9	7,7	12,0	6,2
Podkarpackie.....	192	284	34	8,4	40,3	8,5	11,7	17,6	28,5	19,5
Podlaskie.....	2217	–	–	6,0	22,9	9,4	10,1	37,0	3,8	23,9
Pomorskie.....	54	959	132	14,0	52,1	17,0	11,7	16,3	5,7	8,1
Śląskie.....	68	1184	11	7,8	33,4	8,1	8,0	17,5	33,4	15,1
Świętokrzyskie.....	117	46	–	2,1	15,3	3,9	6,2	29,4	27,7	38,7
Warmińsko-mazurskie.....	1520	1322	30	15,7	59,7	24,7	15,6	28,2	3,7	9,8
Wielkopolskie.....	84	5443	363	15,2	85,6	23,6	18,9	48,1	39,6	24,6
Zachodniopomorskie.....	14	2185	24	23,3	85,5	34,6	12,9	14,9	12,2	11,1

^a Dane szacunkowe. ^b Dane według województw nie obejmują ośrodków hodowlanych zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.
 Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Zarządu Głównego Polskiego Związku
 Lowieckiego.

^a Estimated. ^b Data by voivodship do not include game breeding centres managed by State Forests.

Source: data of the Agricultural Property Agency, General Directorate of State Forests and the Main Board of Polish Hunting Association.

TABL. 65(249). ODSTRZAŁ^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH
SHOT^a OF THE MAIN BEASTS OF THE CHASE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	SPECIFICATION
	w tysiącach sztuk <i>in thousand heads</i>					
Jelenie	41	40	41	46	51	Deer
Daniele	3,3	3,5	3,6	4,3	5,0	Fallow deer
Sarny	147	134	141	157	176	Roe deer
Dziki	138	118	149	226	218	Wild boars
Lisy	175	142	147	146	141	Foxes
Zająca	30	16	23	18	19	Hares
Bażanty	102	96	113	146	111	Pheasants
Kuropatwy	18	13	14	15	12	Partridges

^a Dane dotyczą łowieckiego roku hodowlanego liczonego od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska, Agencji Nieruchomości Rolnych i Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Data concern the hunting year calculated from 1 April of a given year to 31 March of the following year.

S o u r c e: data of the Ministry of Environment, Agricultural Property Agency, and the Main Board of Polish Hunting Association.

TABL. 66(250). ODŁÓW ZWIERZĄT ŁOWNYCH^a
GAME SPECIES TRAPPED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010	SPECIFICATION
	W SZTUKACH IN HEADS					
Daniele	–	35	20	28	–	Fallow deer
Dziki	–	56	102	449	168	Wild boars
Kuropatwy	–	–	–	15	43	Partridges
Zająca	1243	47	163	441	82	Hares
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS						
Bażanty ^b	98,8	118,2	101,1	96,5	87,2	Pheasants ^b

^a W łowieckim roku hodowlanym liczonym od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego. ^b Dane dotyczą zasiedlenia w obwodach wydzierżawionych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska, Agencji Nieruchomości Rolnych i Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego.

^a In the hunting and breeding year calculated from 1 April of a given year to 31 March of the following year. ^b Data concern species stocked in leased districts.

S o u r c e: data of the Ministry of Environment, Agricultural Property Agency, and the Main Board of Polish Hunting Association.

TABL. 67(251). LICZBA UBYTKÓW^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW^b
W ŁOWIECKIM ROKU GOSPODARCZYM^c 2009/2010

NUMBER OF LOSS^a OF MAJOR GAME SPECIES BY VOIVODSHIPS^b IN THE HUNTING ECONOMIC YEAR^c 2009/2010

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Łosie Moose	Daniele Fallow deer	Muflony Mouflons	Jelenie Deer	Sarny Roe deer	Dziki Wild boars
	w sztukach <i>in heads</i>					
P O L S K A P O L A N D	127	374	77	3053	15349	2477
	w tym <i>of which</i>					
Dolnośląskie	–	20	28	173	1554	–
Kujawsko-pomorskie	10	27	2	76	628	10
Lubelskie	23	5	–	89	1144	23
Lubuskie	–	7	–	101	532	–
Łódzkie	1	6	–	83	1100	1
Małopolskie	1	2	–	133	1011	1
Mazowieckie	34	4	–	58	994	34
Opolskie	–	16	–	151	459	–
Podkarpackie	1	4	–	257	1126	1
Podlaskie	19	–	–	69	407	19
Pomorskie	–	12	1	154	357	–
Śląskie	2	15	1	168	799	2
Świętokrzyskie	5	–	–	45	464	5
Warmińsko-mazurskie	10	23	–	212	550	10
Wielkopolskie	3	70	5	142	1600	3
Zachodniopomorskie	–	53	1	435	1437	–

^a Wynikające z przyczyn innych niż odstrzały i odłow, np. z kłusownictwa, wypadków drogowych, drapieżnictwa, itp. ^b Dane według województw nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe. ^c Liczonym od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego.

Ź r ó d ł o: dane Agencji Nieruchomości Rolnych, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Resulting from reasons other than species shot and trapped, e.g. poaching, road traffic accidents, predation, etc. ^b Data by voivodship do not include the game breeding centres managed by State Forests. ^c Calculated from 1 April of a given year to 31 March of the following year.

S o u r c e: data of the Agricultural Property Agency, General Directorate of State Forests and the Main Board of Polish Hunting Association.

TABL. 68(252). ZALESIENIA GRUNTÓW^a W LATACH 1945 – 2009
AFFORESTATIONS OF LAND^a IN THE YEARS 1945-2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Lasy Forests		Grunty zalesione Wooded land	
		Skarbu Państwa owned by the State Treasury	nie stanowiące własności Skarbu Państwa not owned by the State Treasury	przeciętnie w roku annual average	maksymalnie w roku annual maximum
		w tysiącach hektarów in thousand hectares			
1945–1949	67,0	58,4	8,6	13,4	.
1950–1955	185,7	93,1	92,6	30,9	46,1
1956–1960	226,5	114,5	112,0	45,3	62,1 ^c
1961–1965	277,6	152,1	125,5	55,5	56,4
1966–1970	176,7	106,0	70,7	35,3	48,6
1971–1975	94,1	55,5	38,6	18,8	21,8
1976–1980	78,5	47,5	31,0	15,7	17,7
1981–1985	31,7	21,2	10,5	6,3	7,2
1986–1990	35,9	21,6	14,3	7,2	8,6
1991–1995	53,4	35,2	18,2	10,7	15,6
1996–2000	95,7	58,2	37,5	19,1	23,4
1995–2004 ^b	193,8	110,2	83,6	19,4	26,5
1945–2005	1418,2	809,6	608,6	23,5	62,1 ^c
1945–2006	1435,1	814,1	621,0	23,8	62,1 ^c
1945–2007	1448,4	817,1	631,3	23,0	62,1 ^c
1945–2008	1456,3	820,0	636,3	22,8	62,1 ^c
1945–2009	1461,9	821,8	640,1	22,5	62,1^c

^a Użytków rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej oraz nieużytków. ^b Realizacja "Krajowego Programu Zwiększania Lesistości".
^c Zalesienia wykonane w 1960 r.

Źródło: opracowanie Ministerstwa Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa "Krajowy Program Zwiększania Lesistości" – Warszawa, lipiec 1995 r. oraz dane GUS dla lat 1991–2009.

^a Agricultural land useless to agricultural production and wasteland. ^b Implementation of "National programme for increasing forest cover". ^c Afforestation conducted in 1960.

Source: "National programme for increasing forest cover" prepared by the Ministry of Environmental Protection, Natural Resources and Forestry - Warszawa, July 1995, and data of the CSO for the years 1991-2009.

TABL. 69(253). ZADRZEWIENIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 ROKU
TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST BY VOIVODSHIP IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Szkółki Nurseries		Sadzenie Plantings					
	liczba number	powierzchnia produkcyjna w ha production area in ha	ogółem total		w tym na gruntach of which on land			
			drzewa trees	krzewy bushes	prywatnych on private		poprzemysłowych postindustrial waste	
					drzewa trees	krzewy bushes	drzewa trees	krzewy bushes
w tysiącach sztuk in thousand units								
P O L S K A P O L A N D	129	578	2316,0	968,6	387,0	143,4	1601,8	111,3
Dolnośląskie	6	41	91,8	62,9	5,6	5,3	64,9	3,4
Kujawsko-pomorskie	1	3	181,8	114,5	121,2	30,8	11,8	2,0
Lubelskie	9	25	25,4	25,7	7,8	4,3	3,8	0,6
Lubuskie	–	–	20,9	7,5	0,6	0,1	6,7	–
Łódzkie	18	138	1110,5	73,3	8,0	3,3	1090,3	63,8
Małopolskie	6	19	99,2	31,0	79,1	15,0	6,5	0,2
Mazowieckie	4	3	67,6	135,9	10,5	11,3	32,1	0,5
Opolskie	–	–	106,4	24,0	8,0	6,4	84,4	0,7
Podkarpackie	3	27	52,3	20,4	40,3	16,1	0,2	–
Podlaskie	–	–	11,4	7,4	3,2	0,4	1,8	–
Pomorskie	9	20	43,0	45,8	16,3	26,8	12,7	2,7
Śląskie	27	41	32,1	110,6	13,6	4,5	3,8	2,7
Świętokrzyskie	1	1	33,1	9,4	5,1	4,0	16,0	–
Warmińsko-mazurskie	4	8	36,6	12,3	17,2	5,4	0,9	–
Wielkopolskie	29	152	341,7	154,3	28,4	7,8	265,8	34,7
Zachodniopomorskie	12	100	62,3	133,5	22,0	1,7	0,2	–

^a Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny) z lasów.

^a Estimated data; excluded from data on general removals (timber) from forests.

TABL. 70(254). ODNOWIENIA I ZALESIENIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
RENEWALS, AFFORESTATION BY VOIVODSHIP IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIP	Ogółem Grand total	Lasy publiczne Public forests					Lasy prywatne Private forests
		razem total	Skarbu Państwa owned by the State Treasury			własność gmin owned by gminas	
			razem total	w tym w zarządzie of which managed by			
				Lasów Państwowych State Forests	parków narodowych national parks		
w hektarach in hectares							

OGÓŁEM
TOTAL

P O L S K A POLAND	49684,0	44210,6	43686,8	43279,5	210,3	523,8	5473,4
Dolnośląskie	3786,4	3490,8	3459,6	3355,7	82,0	31,2	295,6
Kujawsko-pomorskie	2514,3	2304,3	2292,5	2290,5	–	11,8	210,0
Lubelskie	2096,0	1590,8	1590,0	1577,0	8,0	0,8	505,2
Lubuskie	4992,0	4851,1	4842,4	4816,4	26,0	8,7	140,9
Łódzkie	2343,4	2030,6	2019,4	2003,4	–	11,2	312,8
Małopolskie	1550,3	1117,4	938,7	889,7	8,0	178,7	432,9
Mazowieckie	3412,1	2841,6	2840,6	2817,1	1,0	1,0	570,5
Opolskie	1854,8	1792,5	1777,6	1758,5	–	14,9	62,3
Podkarpackie	2873,4	2500,4	2304,2	2275,0	23,2	196,2	373,0
Podlaskie	1831,8	1524,6	1524,4	1522,2	1,0	0,2	307,2
Pomorskie	3636,2	3357,5	3350,2	3344,2	5,0	7,3	278,7
Śląskie	3012,3	2843,0	2818,3	2815,3	–	24,7	169,3
Świętokrzyskie	1671,2	1391,5	1391,5	1391,5	–	–	279,7
Warmińsko-mazurskie	4924,3	3907,4	3889,9	3887,6	–	17,5	1016,9
Wielkopolskie	4566,9	4162,5	4152,2	4071,1	25,1	10,3	404,4
Zachodniopomorskie	4618,6	4504,6	4495,3	4464,3	31,0	9,3	114,0

w tym ZALESIENIA
of which AFFORESTATIONS

P O L S K A POLAND	5611,6	1878,4	1773,8	1729,5	24,3	104,6	3733,2
Dolnośląskie	413,4	141,5	138,6	129,7	–	2,9	271,9
Kujawsko-pomorskie	237,4	72,7	71,5	71,5	–	1,2	164,7
Lubelskie	321,6	24,5	24,0	24,0	–	0,5	297,1
Lubuskie	326,0	201,4	201,4	201,4	–	–	124,6
Łódzkie	269,6	35,4	35,4	35,4	–	–	234,2
Małopolskie	121,3	63,7	63,7	54,7	–	–	57,6
Mazowieckie	460,5	50,6	49,6	48,1	1,0	1,0	409,9
Opolskie	125,2	69,6	64,6	64,5	–	5,0	55,6
Podkarpackie	402,5	132,3	54,2	53,0	0,2	78,1	270,2
Podlaskie	215,2	40,4	40,4	40,2	–	–	174,8
Pomorskie	331,6	182,2	176,2	176,2	–	6,0	149,4
Śląskie	52,0	15,5	7,3	7,3	–	8,2	36,5
Świętokrzyskie	168,4	10,5	10,5	10,5	–	–	157,9
Warmińsko-mazurskie	1176,0	229,9	229,9	229,6	–	–	946,1
Wielkopolskie	329,5	48,4	48,2	25,1	23,1	0,2	281,1
Zachodniopomorskie	661,4	559,8	558,3	558,3	–	1,5	101,6

Dział 6. ODPADY

Uwagi metodyczne

Przedstawione w dziale dane charakteryzują ilościową i jakościową skalę zagrożenia dla środowiska oraz uciążliwości spowodowane wytwarzaniem odpadów przemysłowych, komunalnych i innych, w tym odpadów niebezpiecznych, a także przedsięwzięcia podejmowane w zakresie przeciwdziałania tym zagrożeniom. Uciążliwość dla środowiska przejawia się przede wszystkim zanieczyszczeniem odpadami wód i gleb, skażeniem powietrza, niszczeniem walorów estetycznych i krajobrazowych oraz wyłączeniem z użytkowania terenów rolnych i leśnych zajmowanych pod składowanie odpadów.

Prezentowane **informacje o odpadach za lata 1990-1997** dotyczą **odpadów przemysłowych uciążliwych dla środowiska** i obejmują zakłady wytwarzające rocznie co najmniej 1 tys. ton lub posiadające nagromadzone na swoim terenie 1 mln ton i więcej odpadów, bez względu na ilość odpadów wytworzonych w ciągu roku.

Informacje o odpadach za lata 1998-2001 opracowane zostały w oparciu o ustawę z dnia 27 czerwca 1997 r. o odpadach (Dz. U. 1997, Nr 96, poz. 592 z późn. zmianami) oraz zgodnie z **Klasyfikacją odpadów** wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 24 grudnia 1997 r. (Dz. U. 1997, Nr 162, poz. 1135).

Dane o odpadach za lata 2002-2009 opracowano w oparciu o ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2007, Nr 39, poz. 251 z późn. zmianami), która weszła w życie w dniu 1 października 2001 r. oraz o **Katalog odpadów**, wprowadzony w życie dnia 1 stycznia 2002 r. rozporządzeniem Ministra Środowiska (Dz. U. 2001, Nr 112, poz. 1206).

Dane za lata 2002-2009 dotyczą jednostek wytwarzających w ciągu roku sumarycznie powyżej 1 tys. ton odpadów, z wyłączeniem odpadów komunalnych, lub posiadających 1 mln ton i więcej odpadów nagromadzonych.

Wspomniani powyżej katalog odpadów dzieli odpady na grupy, podgrupy i rodzaje ze względu na źródło ich powstawania. Prezentowane w dziale dane o odpadach innych, niż komunalne obejmują pierwsze 19 grup katalogu:

- GRUPA 1: Odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin
- GRUPA 2: Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności
- GRUPA 3: Odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury
- GRUPA 4: Odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego
- GRUPA 5: Odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pirolitycznej przeróbki węgla
- GRUPA 6: Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej
- GRUPA 7: Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej
- GRUPA 8: Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich
- GRUPA 9: Odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych
- GRUPA 10: Odpady z procesów termicznych
- GRUPA 11: Odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych
- GRUPA 12: Odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych
- GRUPA 13: Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19)
- GRUPA 14: Odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (z wyłączeniem grup 07 i 08)
- GRUPA 15: Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach
- GRUPA 16: Odpady nieujęte w innych grupach
- GRUPA 17: Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)
- GRUPA 18: Odpady medyczne i weterynaryjne
- GRUPA 19: Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych

Dane o odpadach komunalnych (grupa 20 katalogu, ostatnia) badane są i prezentowane w niniejszej publikacji oddzielnie.

Zawarte w dziale informacje o odpadach innych niż komunalne, prezentują ilości i rodzaje:

- odpadów wytworzonych w ciągu roku, z określeniem ilości odpadów poddanych odzyskowi, unieszkodliwionych, w tym składowanych na składowiskach (wysypiskach, hałdach, w stawach osadowych) własnych i innych, unieszkodliwionych termicznie, kompostowanych oraz magazynowanych czasowo,
- odpadów dotychczas składowanych (nagromadzonych) na terenach zakładów, tj. zalegających na składowiskach (wysypiskach, hałdach, w stawach osadowych).

Ponadto w dziale zamieszczone są informacje o powierzchni składowisk (wysypisk, hałd, stawów osadowych) niezrehabilitowanych i zrehabilitowanych w ciągu roku.

Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii, określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany. Przez **wytwórcę odpadów** rozumie się każdego, którego działalność lub bytowanie powoduje powstawanie odpadów oraz każdego, kto przeprowadza wstępne przetwarzanie, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu tych odpadów.

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania. **Recykling** to taki odzysk, który polega na powtórnym przetwarzaniu substancji lub materiałów zawartych w odpadach w procesie produkcyjnym w celu uzyskania substancji lub materiału o przeznaczeniu pierwotnym lub o innym przeznaczeniu.

Unieszkodliwianie odpadów polega na poddaniu odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Do **procesów unieszkodliwiania** odpadów zalicza się m.in. składowanie na składowiskach, obróbkę w glebie i ziemi, retencję powierzchniową (np. umieszczanie odpadów na poletkach osadowych lub lagunach), termiczne przekształcanie odpadów. Przez **termiczne przekształcanie** odpadów rozumie się procesy spalania odpadów przez ich utlenianie, oraz inne procesy, w tym: zgazowanie, proces plazmowy, rozkład pirolityczny, prowadzone w przeznaczonych do tego instalacjach lub urządzeniach (m.in. spalarniach odpadów) na zasadach określonych w przepisach szczegółowych.

Składowisko odpadów jest to obiekt budowlany przeznaczony do składowania odpadów. Wyróżnia się trzy typy składowisk odpadów: składowisko odpadów niebezpiecznych, składowisko odpadów obojętnych oraz składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Magazynowanie odpadów jest to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub unieszkodliwianiem. Odpady przeznaczone do odzysku lub unieszkodliwiania, z wyjątkiem składowania, mogą być magazynowane, jeżeli konieczność magazynowania wynika z procesów technologicznych lub organizacyjnych i nie przekracza terminów uzasadnionych zastosowaniem tych procesów, nie dłużej jednak niż przez okres 3 lat. Odpady przeznaczone do składowania mogą być magazynowane jedynie w celu zebrania odpowiedniej ich ilości do transportu na składowisko odpadów, nie dłużej jednak niż przez okres 1 roku. Magazynowanie może odbywać się na terenie, do którego posiadacz odpadów ma tytuł prawny. Miejsce magazynowania odpadów nie wymaga wyznaczenia w trybie przepisów o zagospodarowaniu przestrzennym.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrekultywowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowych poprzez, m.in. właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych oraz uregulowanie stosunków wodnych.

Informacje dotyczące **międzynarodowego obrotu odpadami** niebezpiecznymi i innymi niż niebezpieczne pochodzą z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Zagadnienie importu i eksportu odpadów od drugiej połowy 2007 roku regulują przepisy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1013/2006 z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów (Dz. Urz. UE L 190 z 12.07.2006 z późn. zmianami.), wprowadzone do polskiego prawa ustawą z dnia 29 czerwca 2007 r. o **międzynarodowym przemieszczaniu odpadów** (Dz. U. 2007, Nr 124, poz. 859 z późn. zmianami). W publikacji prezentowane są dane dotyczące zezwoleń na import odpadów do Polski z krajów Unii Europejskiej i krajów EFTA oraz spoza nich, na eksport odpadów z Polski oraz na tranzyt odpadów przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Surowce wtórne są to użyteczne materiały odpadowe (z odzysku) powstające w procesach produkcyjnych (odpady poprodukcyjne) oraz wyroby zużyte (odpady użytkowe), które nie mogą być racjonalnie wykorzystane przez ich posiadacza, a nadają się do celowego wykorzystania przez innego użytkownika, np. w procesie produkcyjnym zastępują pierwotny. Dane o obrocie surowcami wtórnymi metalicznymi i niemetalicznymi obejmują obrót w jednostkach handlowych i produkcyjnych.

Informacje o **zużyciu i zapasach makulatury** dotyczą przedsiębiorstw dużych, tj. zatrudniających powyżej 50 osób, które zajmują się zużyciem (przerobem) makulatury, a od 2002 r. także przedsiębiorstw średnich, tj. zatrudniających powyżej 10 osób. **Wskaźnik zużycia makulatury** charakteryzuje wykorzystanie (odzysk) makulatury i określa ilość (w kg) zużytej makulatury na wytworzenie 1 tony papieru i tektury.

Dane pochodzące z Ministerstwa Środowiska dotyczące **pojazdów wycofanych z eksploatacji** zostały opracowane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 października 2005 r. w sprawie obliczania poziomów odzysku i recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. 2005, Nr 212, poz. 1774 z późn. zmianami). Postępowanie z pojazdami wycofanymi z eksploatacji określa ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. 2005, Nr 25, poz. 202 z późn. zmianami).

Dane dotyczące **osiągniętych poziomów odzysku i recyklingu sprzętu elektrycznego i elektronicznego** pochodzą z bazy danych o sprzęcie i zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, określonej rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 25 stycznia 2006 r. w sprawie bazy danych o sprzęcie i zużytym sprzęcie Dz. U. 2009, Nr 132, poz. 1092) i prowadzonej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na podstawie art. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. 2005, Nr 180, poz. 1495 z późn. zmianami).

Prezentowane w publikacji dane o **opakowaniach i produktach wprowadzonych na rynek oraz o osiągniętych poziomach odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych** opracowano w oparciu o dane Ministerstwa Środowiska. Wymagane **poziomy odzysku i recyklingu** regulowane są rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych (Dz. U. 2007, Nr 109, poz. 752). Wysoki wskaźnik poziomu odzysku i recyklingu w latach 2003-2006 (przewyższający 100%) wynika z uwzględnienia – oprócz odpadów poddanych odzyskowi i recyklingowi w danym roku sprawozdawczym – również tzw. nadwyżkę z roku poprzedniego. Nadwyżka ta oznacza osiągniętą przez przedsiębiorców i organizacje odzysku wielkość odzysku i recyklingu przekraczającą wymagany w danym roku poziom. Oznacza to, że przedstawiony w publikowanych tablicach osiągnięty poziom odzysku i recyklingu liczony jest jako stosunek wielkości odpadów **poddanych odzyskowi/recyklingowi ogółem** (a nie faktycznie poddanych odzyskowi/recyklingowi w danym roku sprawozdawczym) do wielkości wprowadzonych na rynek odpadów opakowaniowych **podlegających obowiązkowi** odzysku/recyklingu. Informacje o odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych dla lat 2007 i 2009 dotyczą wyłącznie odpadów opakowaniowych przekazanych do odzysku i recyklingu w latach 2007-2009 nie obejmując ww. nadwyżki. Od 2008 roku nie są gromadzone dane dotyczące ilości wprowadzonych na rynek oraz osiągniętego poziomu odzysku i recyklingu lamp wyładowczych.

Odpady komunalne są to odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Dane o odpadach komunalnych dotyczą ilości zebranych stałych odpadów komunalnych, które przedstawiono w wagowych jednostkach miary (tony). Przy ustalaniu ilości odpadów uwzględniono pojemność taboru służącego do wywozu odpadów oraz ilość kursów. Pojemność taboru do wywozu odpadów stałych i nieczystości ciekłych jest określona przez producenta lub ustalona przez przedsiębiorstwo (zakład) oczyszczania. Przedstawiono także dane dotyczące: rodzajów wyselekcjonowanych stałych odpadów komunalnych, odpadów zebranych z gospodarstw domowych, ilości unieszkodliwionych odpadów w kompostowniach i spalarniach odpadów oraz zdeponowanych na składowiskach, liczby i powierzchni zorganizowanych składowisk czynnych (tj. takich, na które w roku sprawozdawczym były wywożone odpady) oraz zamkniętych, a także informacje o odgazowywaniu składowisk.

Składowisko z instalacją odgazowywania to takie, na którym zainstalowano urządzenia do ujmowania gazu wysypiskowego w celu jego unieszkodliwienia przez spalanie lub przetworzenie na energię (ciepłą, elektryczną).

W dziale dodatkowo zaprezentowano dane za rok 2009 dotyczące wyników kontroli wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska w zakresie gospodarki odpadami, a także wyniki z działalności inspekcji ochrony środowiska dotyczącej mogilników.

Mogilnik to rodzaj składowiska dla najbardziej niebezpiecznych substancji: nierozkładalnych odpadów trujących lub promieniotwórczych, przeterminowanych środków ochrony roślin, środków farmaceutycznych, skażonych opakowań, itp., zabezpieczonych przed kontaktem ze środowiskiem.

W umieszczonym po raz trzeci po „Ochronie Środowiska 2008” **Aneksie Odpady wg Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 2150/2002** przedstawiono dane o wytworzonych, odzyskanych i unieszkodliwionych odpadach w 2006 r., a także o instalacjach odzysku i recyklingu, przekazane przez Polskę do Eurostatu na mocy Rozporządzenia (WE) Nr 2150/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie statystyk odpadów z dnia 25 listopada 2002 r.

Dane zostały opracowane na podstawie Centralnego Systemu Odpadowego - bazy danych Ministerstwa Środowiska. W skład systemu wchodzi administrowane przez Urzędy Marszałkowskie Wojewódzkie Bazy Danych o Odpadach i administrowana przez Ministerstwo Środowiska Centralna Baza Danych o Odpadach. Dane administracyjne zostały uzupełnione o dane statystyczne GUS.

Sposób prezentacji danych jest zgodny z Rozporządzeniem (WE) Nr 2150/2002. Strumienie odpadów przedstawione są według grup klasyfikacji EWC Stat wersja 3 zamieszczonej w Rozporządzeniu Komisji (WE) Nr 783/2005 z dnia 24 maja 2005 r. zmieniające załącznik II do rozporządzenia (WE) nr 2150/2002. Odpady niebezpieczne zostały oznaczone symbolem (N), odpady inne niż niebezpieczne symbolem (I). Masa osadów ściekowych podana została w suchej masie. Sposób postępowania z odpadami zaklasyfikowany został według nazw operacji odzysku i unieszkodliwiania zgodnymi z Aneksem 5 i 6 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zmianami). Operacje odzysku i unieszkodliwiania zostały zdefiniowane następująco:

operacje odzysku:

- R1 wykorzystanie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii;
- R2 regeneracja lub odzyskiwanie rozpuszczalników;
- R3 recykling lub regeneracja substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (włączając kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania);
- R4 recykling lub regeneracja metali i związków metali;
- R5 recykling lub regeneracja innych materiałów nieorganicznych;
- R6 regeneracja kwasów lub zasad;
- R7 odzyskiwanie składników stosowanych do usuwania zanieczyszczeń;
- R8 odzyskiwanie składników z katalizatorów;
- R9 powtórna rafinacja oleju lub inne sposoby ponownego wykorzystania oleju;
- R10 rozpraszanie na powierzchni ziemi w celu nawożenia lub ulepszenia gleby;

- R11 wykorzystanie odpadów pochodzących z któregokolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R10;
- R12 wymiana odpadów w celu poddania któremukolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R11;
- R13 magazynowanie odpadów, które mają być poddane któremukolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R12 (z wyjątkiem tymczasowego magazynowania w czasie zbiórki w miejscu, gdzie odpady są wytwarzane);
- R14 inne działania polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub części;
- R15 przetwarzanie odpadów, w celu ich przygotowania do odzysku, w tym do recyklingu.

operacje unieszkodliwiania:

- D1 składowanie na składowiskach odpadów obojętnych;
- D2 obróbka w glebie i ziemi (np. biodegradacja odpadów płynnych lub szlamów w glebie i ziemi);
- D3 składowanie przez głębokie zatłaczanie (np. zatłaczanie odpadów, które można pompować);
- D4 retencja powierzchniowa (np. umieszczanie odpadów na poletkach osadowych lub lagunach);
- D5 składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne;
- D6 odprowadzanie do wód z wyjątkiem mórz; *
- D7 lokowanie (zatapianie) na dnie mórz;
- D8 obróbka biologiczna nie wymieniona w innym punkcie niniejszego załącznika, w wyniku której powstają odpady, unieszkodliwiane za pomocą któregokolwiek z procesów wymienionych w punktach od D1 do D12 (np. fermentacja);
- D9 obróbka fizyczno-chemiczna nie wymieniona w innym punkcie niniejszego załącznika, w wyniku której powstają odpady, unieszkodliwiane za pomocą któregokolwiek z procesów wymienionych w punktach od D1 do D12 (np. parowanie, suszenie, strącanie);
- D10 termiczne przekształcanie odpadów w instalacjach lub urządzeniach zlokalizowanych na lądzie;
- D11 termiczne przekształcanie odpadów w instalacjach lub urządzeniach zlokalizowanych na morzu;
- D12 składowanie odpadów w pojemnikach w ziemi (np. w kopalni);
- D13 sporządzanie mieszanki lub mieszanie przed poddaniem któremukolwiek z procesów wymienionych w punktach od D1 do D12;
- D14 przepakowywanie przed poddaniem któremukolwiek z procesów wymienionych w punktach od D1 do D13;
- D15 magazynowanie w czasie któregokolwiek z procesów wymienionych w punktach od D1 do D14 (z wyjątkiem tymczasowego magazynowania w czasie zbiórki w miejscu, gdzie odpady są wytwarzane);
- D16 przetwarzanie odpadów, w wyniku którego są wytwarzane odpady przeznaczone do unieszkodliwiania.

* odprowadzanie do wód z wyjątkiem mórz w całości objęte jest zakazem

Chapter 6. WASTES

Methodological notes

Data presented in this chapter portray quantitative and qualitative scale of environmental hazards and burdens caused by production of industrial, municipal and other waste including hazardous waste as well as undertakings targeted at counter-acting these hazards. Environmental burdens manifest themselves mainly as pollution of water and soil by waste, air contamination, degradation of aesthetic and landscape values as well as exemption of rural and forest areas occupied by waste from usage.

Presented information on waste in 1990-1997 pertains to **industrial waste which is burdensome for the environment** and take into account plants which produce at least 1000 tons of waste per year or their premises host 1 million tons or more of accumulated waste, regardless of the waste produced annually.

Information on waste in 1998-2001 has been elaborated on the basis of the Act of 27 June 1997 on waste (O. J. No. 96, item 592, as amended) and pursuant to **Waste Classification** introduced by the virtue of the Regulation of the Minister of Environment Protection, Natural Resources and Forestry of 24 December 1997 (O. J. No. 162 item 1135).

Data on waste in 2002-2009 have been elaborated on the basis of the Act of 27 April 2001 on waste (consolidated text, O. J. 2007, No. 39 item 251), which entered into force on 1 October 2001 as well as **Waste Classification** introduced on 1 January 2002 by the virtue of the Regulation of the Minister of Environment (O. J. 2001, No. 112 item 1206).

Data from 2002-2009 pertain to entities which produce a total of more than 1000 tons of waste per year, excluding municipal waste or have more than 1 million of accumulated waste.

The aforementioned waste classification divides of waste into groups, subgroups and types with respect to the formation process. The data presented in this section pertain the first 19 groups of the catalogue, which encompass waste other than municipal:

- GROUP 1: Wastes resulting from exploration, mining, quarrying, physical and chemical treatment of minerals and quarry
- GROUP 2: Wastes from agriculture, horticulture, aquaculture, fishing, forestry, hunting, and food preparation and processing
- GROUP 3: Wastes from wood processing and the production of panels and furniture, pulp, paper and cardboard
- GROUP 4: Wastes from the leather, fur and textile industries
- GROUP 5: Wastes from petroleum refining, natural gas purification and pyrolytic treatment of coal
- GROUP 6: Wastes from inorganic chemical processes
- GROUP 7: Wastes from organic chemical processes
- GROUP 8: Wastes from the manufacture, formulation, supply and use (MFSU) of coatings (paints, varnishes and vitreous enamels), adhesives, sealants and printing inks
- GROUP 9: Wastes from the photographic industry
- GROUP 10: Wastes from thermal processes
- GROUP 11: Wastes from chemicals surface treatment and the coating of metals and other materials; non-ferrous hydro-metallurgy
- GROUP 12: Wastes from shaping and physical and mechanical surface treatment of metals and plastics
- GROUP 13: Oil wastes and wastes of liquid fuel (except edible oils, 05, 12 and 19)
- GROUP 14: Waste organic solvents, refrigerants and propellants (except 07 and 08)
- GROUP 15: Waste packaging; absorbents, wiping cloths, filter materials and protective clothing not otherwise specified
- GROUP 16: Wastes not otherwise specified in the list
- GROUP 17: Construction and demolition wastes (including excavated soil from contaminated sites)
- GROUP 18: Wastes from human or animal health care and/or related research
- GROUP 19: Wastes from waste management facilities, off-site waste water treatment plants and the preparation of water intended for human consumption and water for industrial use

Data on municipal wastes (Group no. 20 of the list) are built and presented in this publication separately.

The data on wastes other than municipal wastes, which are presented in this section show quantities and types of:

- wastes produced annually, identifying quantities of recycled and disposed wastes, including waste deposited in repositories (landfills, heaps, ponds) incinerated, composted and temporarily stored,
- wastes hitherto stored (accumulated) at the premises of plants i.e. accrued at landfills (dumps, heaps, ponds).

In addition, the section presents information on the area of reclaimed and non-reclaimed landfills (dumps, heaps, ponds) within a year.

Waste shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Act of 27 April 2001 on Waste (consolidated text, O. J. 2007 No. 39 item 251), which the holder thereof discards or intends or is required to discard. **Waste producer** shall mean anyone whose activities and existence produce waste and anyone who carries out pre-treatment, mixing or other operations resulting in a change in the nature or composition of this waste.

Recovery shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.

Recycling shall mean such recovery as consists in reprocessing of substances or materials contained in waste through a production process to recover substances or materials for their original or different uses.

Waste disposal shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment. **Processes of waste disposal** include storage at landfills, processing in soil and ground, surface retention (e.g. storage of waste in the fields and lagoons), and incineration of waste. **Incineration of waste** shall mean waste oxidation processes, including burning, gasification or decomposition of waste, including pyrolytic decomposition, performed at dedicated facilities or facilities (including waste incineration plants) on principles set out in detailed regulations.

Waste landfill shall mean a built structure designed to landfill waste. We identify three types of waste landfills: hazardous waste landfill, inert waste landfills and a landfill of waste other than hazardous and inert waste. **Stored waste** shall mean waste disposed of to landfills (dumps, heaps, ponds) owned by the plants themselves or other entities.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery or disposal. Waste intended for recovery or disposal, except storage, can be stored if the necessity for storage results from technological or organizational processes and does not violate time limits justified by these processes, however, not longer than for 3 years. Waste intended for storage can be stored only for the purpose of gathering its sufficient quantity for transport to a waste landfill, however, not longer than for 1 year. Waste can be stored at the premises legally owned by the waste holder. Waste storage area does not need to be specified in compliance with land utilization planning regulations.

Data on **hitherto stored (accumulated) waste** pertain to the quantity of wastes stored at the premises owned by plants as a result storage in a reporting year and previous years.

Reclaimed waste landfills shall mean areas, the exploitation of which has come to an end, and where the works targeted at creating or restoring their usability through proper relief of the land, enhancement of physical and chemical features as well as regulation of water conditions.

Information pertaining to the **international trade in hazardous and other than hazardous waste** comes from the Central Inspectorate of Environmental Protection. Since the second half of 2007 the issues of import and export of waste regulates decree of the European Parliament and Council Regulation No 1013/2006 of 14 June 2006 on shipments of waste (O. J. EC L. No. 190 of 12.07.2006, as amended), which provisions have been incorporated in Polish Law by the Act of 29 June 2007 on international shipments of waste (O. J. 2007, No. 124, item 859, as amended). The publication presents data pertaining to permissions for waste import to Poland from the EU and EFTA Member States and outside, permissions for export from Poland and permissions for transit through the territory of the Republic of Poland.

Recyclables are (recycled) useful waste materials from production processes (post-production wastes and used products (post-usage wastes) which cannot be reasonably used by their holders, but may be deliberately used by other users e.g. in production process. Data on trade in metallic and non-metallic recyclables encompass trade among commercial and production entities.

Information on **usage and stock of scrap paper** pertains to large companies i.e. the ones which employ more than 50 workers and which deal in use (processing) of scrap paper and from 2002 also medium-sized companies i.e. the ones which employ more than 10 workers. **Scrap paper usage ratio** describes usage (recovery) of scrap paper and determines quantity (in kg) of scrap paper used per 1 ton of produced paper or cardboard.

Data concerning **discarded vehicles** are presented according to regulation of the Minister of the Environment of 24 October 2005 of calculating recovery and recycling levels of discarded vehicles (O.J. No. 212 item 1774, as amended) and Act of 20 January 2005 of recycling discarded vehicles (O.J. No. 25, item 202, as amended).

Data presented in the publication, **concerning packages and products launched at the market as well as achieved recovery levels and recycling of packaging and post-usage waste** have been prepared on the basis of data from the Minister of Environment. Required recovery and recycling levels are governed by the Regulation of the Minister of Environment of 14 June 2007 on annual levels of recovery and recycling of packaging and post-usage waste (O. J. No. 109 item 752). High level of recovery and recycling (exceeding 100%) between year 2003 and 2006 results from taking into consideration – except for recovered and recycled wastes in a particular reporting year – the excess from the previous year as well. The excess means the quantity of recovery and recycling exceeding the level for a particular year and produced by producers and waste recovery plants. This means that the achieved level of recovery and recycling presented in the published tables is measured as a ratio of the quantity of recovered and recycled waste (not the actual recovered and recycled waste in a particular reporting year) and the quantities of packaging wastes to be recovered/recycled brought to the market. Information on recovery and recycling of packaging waste for the 2007 and 2008 apply only to packaging waste sent for recovery and recycling in the years 2007-2008 do not include the above surplus. Since 2008 data on amount of discharge lamps launched onto the market, level of their recovery and recycling are not longer collected.

Municipal wastes are the wastes produced in households, **including discarded vehicles**, as well as waste which does not contain hazardous substances, from other producers of wastes, which on account of their nature or composition resemble household wastes.

Data on municipal wastes pertain to quantities of collected municipal wastes, which have been presented as weight measurement units (tons). In determining the quantity of wastes, the capacity of rolling stock used for removal of waste and a number of rides were taken into account. The capacity of a rolling stock for removal of solid waste and is determined by producer or by waste treatment company (plant). There are also data concerning: types of selected municipal wastes, household wastes, quantities of wastes treated at composting and waste incineration plants as well as disposed at landfills, a number and area of working (i.e. the ones where the waste was taken to in the reporting year) and closed landfills as well as in formation on degasification of landfills.

A landfill with a degasification equipment is a landfill where equipment for capturing landfill gases was installed for the purpose of its neutralization through incineration or processing resulting in (thermal, electric) energy production.

As an addition to the section, data on the year 2008 concerning the results of checks carried out by voivodship inspectorates for environmental protection have been presented in the scope of waste management, together with the results of the activity of the inspectorate for environmental protection pertaining to waste burial grounds.

Waste burial ground is a kind of landfill site used for the most hazardous substances: non-decomposing poisonous or radioactive waste, expired pesticides, pharmaceutical agents, contaminated packages, etc., secured from contact with environment.

For the third time – after „Environment protection 2008” – we present **Annex Waste according to Regulation No. 2150/2002 of the European Parliament and of the Council**. It contains data on waste generated and treated in 2008 year as well as on recovery and recycling installations, submitted to Eurostat on the basis of Regulation (EC) No. 2150/2002 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2002 on waste statistics.

Data come from “Database on waste generation and management, and the management of packaging and packaging waste“, administrated by Marshall Offices and the Ministry of the Environment and from M-09 report of municipal waste conducted by Central Statistical Office.

The way we present the data are consistent with Regulation (EC) No. 2150/2002 and 3rd version of EWC Stat classification according to Commission Regulation (EC) No. 783/2005 of 24 May 2005 amending Annex II to Regulation (EC) No 2150/2002. Hazardous waste has been flagged with (N) mark, non-hazardous waste with (I) mark. Common sludges weight is presented as dry weight.

Waste treatment was classified according to waste recovery and disposal processes defined in Annex No. 5 and Annex No. 6 in Act of waste of 27 April 2001 (O. J. No. 62, item 628 as amended):

recovery processes:

- R1 usage as fuel or any other means of energy production;
- R2 regeneration or recovery of solvents;
- R3 recycling or regeneration of organic substances which are not used as solvents (including composting and other biological transformation processes);
- R4 recycling or regeneration of metals or metal compounds;
- R5 recycling or regeneration of other non-organic materials;
- R6 regeneration of acids or bases;
- R7 recovery of components used for removal of contamination;
- R8 recovery of components from catalysts;
- R9 re-defining of oil or any other ways or re-usage of oil;
- R10 distribution on the earth surface in order to fertilise or improve the soil;
- R11 usage of waste from any of the activities specified in points from R1 to R10;
- R12 exchange of waste in order to subject to any of the activities specified in points R1 to R11;
- R13 storage of waste which are to be subject of the activities specified in points from R1 to R12 (excluding temporary storage during the collection at the location of waste);
- R14 other activities involving entire or partly usage of waste;
- R15 processing of waste in order to prepare it for recovery, including recycling;

disposal processes:

- D1 storage in neutral waste landfills;
- D2 processing in the soil and earth (e.g. biodegradation of liquid waste or waste sludge in soil and earth);
- D3 storage through deep compression (e.g. compression of waste which may be pumped);
- D4 surface retention (e.g. placing waste on sludge drying beds or in lagoons);
- D5 storage in hazardous waste landfills or in other waste landfills;
- D6 carrying away to waters, excluding seas*;
- D7 depositing (drowning) on sea bottoms;
- D8 biological processing not specified in any point of Annex 6 as a result of which waste is produced to be disposed with the use of any process specified in points from D1 to D12 (e.g. fermentation);

- D9 physical and chemical processing not specified in any point of Annex 6 as a result of which waste is produced to be disposed with the use of any process specified in points from D1 to D12 (e.g. evaporation, drying, precipitation);*
- D10 thermal conversion of waste in installations or equipment located on the land;*
- D11 thermal conversion of waste in installations or equipment located on the sea;*
- D12 storage of waste in containers in the ground (e.g. in a mine);*
- D13 preparation of a mixture or mixing prior to subjecting to any of the processes specified in points from D1 to D12;*
- D14 repacking prior to subjecting to any of the processes specified in points from D1 to D13;*
- D15 storage at the time of any of the processes specified in points from D1 to D14 (excluding temporary storage at the time of collection in the location the waste is produced);*
- D16 processing of waste as a result of which waste for disposal is produced.*

* carrying away to waters, excluding seas, is entirely prohibited

TABL. 1(255). ODPADY WYTWORZONE W CIĄGU ROKU
WASTE GENERATED DURING A YEAR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
	w tysiącach ton in thous. tonnes					
O G Ó Ł E M	137710	133956	134497	124974	120325	T O T A L
z tego:						<i>of which</i>
odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych)	125484	124602	124414	114938	111060	<i>waste (excluding municipal waste)</i>
odpady komunalne ^a	.	12169	12264	12195	120523	<i>municipal waste^a</i>
<i>a Dane szacunkowe.</i>						
<i>a Estimated data.</i>						

TABL. 2(256). ZAKŁADY WEDŁUG STOPNIA ODZYSKANYCH ODPADÓW^a WYTWORZONYCH W CIĄGU ROKU
PLANTS BY DEGREE OF RECOVERED WASTE^a GENERATED DURING A YEAR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady	1393	1573	1822	1794	1746	Plants generating waste
w tym odzyskujące odpady	1290	1402	1640	1595	1577	<i>of which those recovering the waste</i>
wg stopnia odzyskanych odpadów:						<i>by degree of waste recovery</i>
5,0% i mniej	14	25	29	15	21	<i>5.0% and less</i>
5,1-10,0.....	17	16	25	21	17	<i>5.1-10.0</i>
10,1-25,0.....	27	35	30	41	31	<i>10.1-25.0</i>
25,1-50,0.....	92	70	83	68	64	<i>25.1-50.0</i>
50,1-70,0.....	112	75	94	84	62	<i>50.1-70.0</i>
70,1-80,0.....	93	67	54	65	62	<i>70.1-80.0</i>
80,1-90,0.....	145	136	121	111	123	<i>80.1-90.0</i>
90,1-95,0.....	123	90	84	102	89	<i>90.1-95.0</i>
95,1% i więcej	667	888	1120	1088	1108	<i>95.1% and more</i>
<i>a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.</i>						
<i>a Excluding municipal waste.</i>						

TABL. 3(257). ZAKŁADY WEDŁUG STOPNIA UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW^a WYTWORZONYCH W CIĄGU ROKU
PLANTS BY DEGREE OF TREATED WASTE^a GENERATED DURING A YEAR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady	1393	1573	1822	1794	1746	Plants generating waste
w tym unieszkodliwiający odpady	805	622	634	625	549	<i>of which those treating the waste</i>
wg stopnia unieszkodliwienia odpadów:						<i>by degree of waste treatment</i>
5,0% i mniej	224	123	135	150	121	<i>5.0% and less</i>
5,1-10,0.....	107	73	65	63	63	<i>5.1-10.0</i>
10,1-20,0.....	121	80	65	77	77	<i>10.1-20.0</i>
20,1-30,0.....	66	43	36	32	31	<i>20.1-30.0</i>
30,1% i więcej	287	303	333	303	257	<i>30.1% and more</i>
<i>a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.</i>						
<i>a Excluding municipal waste.</i>						

TABL. 4(258). ZAKŁADY WEDŁUG STOPNIA SKŁADOWANIA ODPADÓW^a WYTWORZONYCH W CIĄGU ROKU
PLANTS BY DEGREE OF LANDFILLED WASTE^a GENERATED DURING A YEAR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady	1393	1573	1822	1794	1746	Plants generating waste
w tym składowane odpady	738	417	395	375	314	<i>of which those landfilling the waste</i>
wg stopnia składowania odpadów:						<i>by degree of waste landfilling:</i>
5,0% i mniej	239	125	123	133	114	<i>5.0% and less</i>
5,1-10,0.....	107	67	55	45	49	<i>5.1-10.0</i>
10,1-25,0.....	153	84	66	56	54	<i>10.1-25.0</i>
25,1-50,0.....	99	45	47	37	24	<i>25.1-50.0</i>
50,1-70,0.....	35	21	20	20	13	<i>50.1-70.0</i>
70,1-80,0.....	16	9	7	9	11	<i>70.1-80.0</i>
80,1-90,0.....	13	8	10	12	9	<i>80.1-90.0</i>
90,1-95,0.....	9	8	7	7	1	<i>90.1-95.0</i>
95,1% i więcej	67	50	60	56	42	<i>95.1% and more</i>
<i>a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.</i>						
<i>a Excluding municipal waste.</i>						

TABL. 5(259). ZAKŁADY WEDŁUG IŁOŚCI DOTYCHCZAS SKŁADOWANYCH (NAGROMADZONYCH) ODPADÓW^a
PLANTS BY QUANTITY OF WASTE^a LANDFILLED (ACCUMULATED) SO FAR

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2007		2008		2009	
	zakłady plants	odpady nagroma- dzone w mln ton waste accumu- lated in mln. t.	zakłady plants	odpady nagroma- dzone w mln ton waste accumu- lated in mln. t.	zakłady plants	odpady nagroma- dzone w mln ton waste accumu- lated in mln. t.	zakłady plants	odpady nagroma- dzone w mln ton waste accumu- lated in mln. t.	zakłady plants	odpady nagroma- dzone w mln ton waste accumu- lated in mln. t.
OGÓŁEM..... TOTAL	1408	x	1596	x	1848	x	1794	x	1746	x
w tym zakłady posiadające na swoim terenie odpady dotychczas składowane (nagromadzone)	391	2011	292	1753	268	1735	235	1732	211	1740
<i>of which plants having on the premises waste so far landfilled (accumulated)</i>										
w ilości: quantity:										
10,0 tys. ton i mniej	110	0	84	0	68	0	57	0	45	0
<i>10.0 thous. t and less</i>										
10,1-50,0.....	71	2	32	1	36	1	31	1	26	1
50,1-100,0.....	24	2	24	2	17	1	13	1	12	1
100,1-500,0.....	48	11	38	9	43	9	34	8	26	6
500,1-1000,0.....	12	8	11	7	9	6	9	6	12	8
1000,1-2000,0.....	31	46	26	37	21	30	16	24	17	26
2000,1-5000,0.....	33	102	24	77	25	81	25	79	24	77
5000,1-10000,0.....	22	160	16	115	15	108	16	114	15	108
10000,1-20000,0.....	15	215	19	268	16	231	15	204	15	205
20000,1 tys. ton i więcej.....	25	1465	18	1237	18	1268	19	1295	19	1309
<i>20000.1 thous. tonnes and more</i>										

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.
a Excluding municipal waste.

TABL. 6(260). ODPADY^a WYTWORZONE WEDŁUG RODZAJÓW I WOJEWÓDZTW W 2009 R.
WASTE^a GENERATED BY TYPES AND VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Odpady z flotacyjnego wzbogacania rud metali nieżelaznych Waste from floatation dressing of non-ferrous metal ores	Odpady powstające przy płukaniu i oczyszczaniu kopalni Waste generated at washing and cleaning minerals	Mieszanki popiołowo-żuźłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste	Popioły lotne z węgla Coal fly ash	Mieszanie popiołów lotnych i odpadów stałych z wapniowych metod odsiarczania gazów odlotowych Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste	Odpady z wydobycia kopalni innych niż rudy metali Waste from mineral non-ferrous excavation	Żuźle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów Bottom ash, furnace ash and particulates from boilers	Pozostałe Other
w tysiącach ton in thous. tonnes									
POLSKA ..... POLAND	111060,2	29608,1	27332,4	8908,7	3733,4	3441,5	2375,1	2169,5	33491,5
Dolnośląskie.....	33307,2	27768,9	79,0	65,3	90,6	1914,5	1069,9	137,3	2181,7
Kujawsko-pomorskie.....	2063,4	-	-	205,7	181,0	24,1	-	76,8	1575,8
Lubelskie.....	5264,5	-	3799,1	111,6	95,6	-	-	58,2	1200,0
Lubuskie.....	730,0	-	2,0	44,1	0,4	-	13,0	8,8	661,7
Łódzkie.....	5983,9	-	120,2	4596,5	191,5	6,1	-	80,2	989,4
Małopolskie.....	6682,0	1839,2	1571,2	389,1	194,2	122,3	113,3	91,1	2361,6
Mazowieckie.....	5859,5	-	-	705,6	814,5	123,5	-	94,5	4121,4
Opolskie.....	907,9	-	-	144,3	112,3	-	-	243,5	407,8
Podkarpackie.....	969,9	-	-	54,0	73,8	-	-	62,6	779,5
Podlaskie.....	737,9	-	-	33,9	18,0	-	-	32,2	653,8
Pomorskie.....	2647,9	-	-	194,8	32,4	5,7	-	24,7	2390,3
Śląskie.....	32257,5	-	21760,9	289,7	1341,0	1244,2	838,7	717,7	6065,3
Świętokrzyskie.....	2483,9	-	-	368,5	0,9	-	340,2	353,4	1420,9
Warmińsko-mazurskie.....	755,1	-	-	12,2	53,1	1,1	-	36,5	652,2
Wielkopolskie.....	5675,5	-	-	1258,0	534,1	-	-	97,6	3785,8
Zachodniopomorskie.....	4734,1	-	-	435,4	-	-	-	54,4	4244,3

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.
a Excluding municipal waste.

TABL. 7(261). ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) WEDŁUG RODZAJÓW W 2009 R.
WASTE^a GENERATED AND ACCUMULATED SO FAR BY TYPES IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year					Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c), stan w końcu roku w mln ton Waste landfilled (accumulated ^c), as of the end of the year in mln tonnes
	ogółem w mln ton grand total in mln tonnes	poddane odzyskowi recovered	unieszkodliwione treated		magazy-nowane czasowo temporarily stored	
			razem total	w tym składowane ^b of which landfilled ^b		
				w % wytworzonych in % of waste generated		
OGÓŁEM TOTAL	111,1	73,4	23,9	19,2	2,7	1740,5
w tym: of which:						
Odpady powstające przy płukaniu i oczyszczaniu kopaliny..... Waste generated at washing and cleaning minerals	27,3	85,8	11,7	7,8	2,5	566,3
Odpady z flotacyjnego wzbogacania rud metali nieżelaznych..... Waste from floatation dressing of non-ferrous metal ores	29,6	68,1	31,9	31,9	0,0	601,2
Mieszanki popiołowo-żuźłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych..... Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste	8,9	17,9	80,1	80,1	2,0	253,5
Popioły lotne z węgla..... Coal fly ash	3,7	89,5	10,0	0,0	0,5	18,7
Mieszanki popiołów lotnych i odpadów stałych z wapniowych metod odsiarczania gazów odlotowych..... 0,0 Mixtures of fly-ash and solid waste originating from lime-stone methods of desulphurisation of waste gases	3,4	99,9	0,1	0,1	0,0	0,0
Odpady z wydobywania kopaliny innych niż rudy metali..... Waste from mineral non-ferrous excavation	2,4	94,6	1,9	1,2	3,5	17,5
Żuźle z procesów wytopienia..... Waste from the processing of slag	2,2	97,0	2,8	2,0	0,1	43,1

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych. c Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych.

a Excluding municipal waste. b On own and other landfills (dumps, slag heaps, tailing ponds). c On own landfills (dumps, slag heaps, tailing ponds).

TABL. 8(262). ODPADY^a W MIEJSCOWOŚCIACH UZDROWISKOWYCH W 2009 R.
WASTE^a IN HEALTH RESORTS IN 2009

MIEJSCOWOŚCI UZDROWISKOWE HEALTH RESORTS	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year					Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c), stan w końcu roku Waste landfilled (accumulated) so far as of the end of the year
	ogółem grand total	poddane odzyskowi recovered	unieszkodliwione treated		magazy-nowane czasowo temporarily stored	
			razem total	w tym składowane ^b of which landfilled ^b		
				w tysiącach ton in thousand tonnes		
Augustów	8,8	7,4	1,4	0,1	-	-
Busko-Zdrój	3,7	3,7	-	-	-	-
Goldap	8,5	8,3	0,2	0,2	-	-
Inowrocław	288,5	285,8	0,8	0,8	1,9	12067,3
Kołobrzeg	12,5	12,0	0,5	0,5	-	-
Konstancin-Jeziorna	18,4	17,1	1,3	1,3	-	128,5
Piwniczna-Zdrój	105,4	3,3	102,1	102,1	-	2087,9
Polczyn-Zdrój	3,0	1,2	1,8	0,2	-	-
Świnoujście	7,7	7,7	-	-	-	-
Ustka	4,3	1,3	3,0	3,0	-	-

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych. c Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych.

a Excluding municipal waste. b On own and other landfills (dumps, slag heaps, tailing ponds). c On own landfills (dumps, slag heaps, tailing ponds).

TABL. 9(263). ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
WASTE^a GENERATED AND ACCUMULATED SO FAR BY VOIVODSHIP IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Zakłady w dniu 31 XII Plants (as of 31 December)	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year							Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c) (stan w końcu roku) Waste landfilled (accumulated) so far (as of the end of the year)
		ogółem total	poddane odzys- kowi recove- red	unieszkodliwione treated			magazy- nowane czasowo tempo- rarily stored		
				razem total	w tym of which				
					termi- cznie thermal	kompos- towane composted		składo- wane ^b landfilled ^b	
w tysiącach ton in thous. tonnes									
POLSKA	1768	111060,2	81532,2	26544,6	323,1	175,4	21369,2	2983,4	1740475,6
POLAND									
Dolnośląskie	121	33307,2	22804,8	9634,5	3,6	-	9583,3	867,9	585555,3
Kujawsko-pomorskie	66	2063,4	1785,3	212,6	32,1	35,6	143,8	65,5	18991,8
Lubelskie	76	5264,5	2866,2	1803,4	14,7	0,2	1777,8	594,9	17344,4
Lubuskie	54	730,0	479,0	181,3	55,9	3,7	88,4	69,7	2943,6
Łódzkie	103	5983,9	1163,3	4708,0	5,9	9,6	4676,5	112,6	53001,9
Małopolskie	133	6682,0	5755,9	865,6	19,4	13,0	788,7	60,5	144436,8
Mazowieckie	197	5859,5	3662,0	2049,5	34,1	29,4	601,8	148,0	48072,0
Opolskie	41	907,9	776,8	84,3	3,5	0,5	71,6	46,8	22507,2
Podkarpackie	102	969,9	786,4	137,1	16,9	3,8	97,9	46,4	528,9
Podlaskie	51	737,9	665,3	24,7	5,4	10,6	5,3	47,9	2367,0
Pomorskie	118	2647,9	2233,6	177,5	29,0	4,0	108,8	236,8	21737,1
Śląskie	248	32257,5	30089,5	1854,9	21,2	18,2	604,4	313,1	643584,3
Świętokrzyskie	69	2483,9	2111,8	354,4	9,0	0,7	343,7	17,7	16279,7
Warmińsko-mazurskie	71	755,1	620,5	41,1	19,3	5,5	14,8	93,5	1232,0
Wielkopolskie	250	5675,5	3453,4	2046,9	33,9	34,4	1288,0	175,2	50727,5
Zachodniopomorskie	68	4734,1	2278,4	2368,8	19,2	6,2	1174,4	86,9	111166,1

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych c Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych.

a Excluding municipal waste. b On own and other landfills (dumps, slag heaps, tailing ponds). c On own landfills (dumps, slag heaps, tailing ponds).

TABL. 10(264). TERENY I POWIERZCHNIA SKŁADOWANIA ODPADÓW^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
WASTE^a LANDFILL SITES AND THEIR AREA BY VOIVODSHIP IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Zakłady składujące odpady ^a (stan w dniu 31 XII) Plants landfilling waste ^a (as of 31 December)	Odpady składowane ^b Waste landfilled ^b					Powierzchnia terenów składowania odpadów Area of waste landfill sites	
		ogółem total	w stawach osadowych in tailing ponds	na składowiskach ^c on landfills ^c			niezrekul- tywowana (stan w końcu roku) not cultivated (as of the end of the year)	zrekulty- wowana w ciągu roku cultivated (as of the end of the year)
				własnych own	międzyza- kładowych (centralnych) c(central)	komunal- nych municipal		
POLSKA	317	21369,2	14975,3	5733,8	159,5	378,1	8971,1	51,8
POLAND								
Dolnośląskie	33	9583,3	9388,0	121,9	5,7	34,9	2625,0	1,6
Kujawsko-pomorskie	16	143,8	47,7	48,2	0,8	44,8	258,4	0,4
Lubelskie	13	1777,8	-	1773,4	0,1	4,3	127,8	1,0
Lubuskie	16	88,4	0,3	34,2	10,4	43,5	50,2	-
Łódzkie	16	4676,5	4566,8	105,7	0,8	2,5	579,4	0,7
Małopolskie	34	788,7	522,1	206,0	27,7	27,9	828,9	-
Mazowieckie	20	601,8	0,2	554,7	12,7	34,1	642,9	2,8
Opolskie	11	71,6	22,1	2,0	25,3	20,9	222,6	3,4
Podkarpackie	15	97,9	52,9	42,8	0,1	1,9	46,5	3,4
Podlaskie	6	5,3	-	3,7	-	1,5	31,6	-
Pomorskie	24	108,8	32,4	17,9	-	58,5	162,4	21,3
Śląskie	50	604,4	8,1	455,2	51,9	17,4	2166,7	13,2
Świętokrzyskie	8	343,7	333,4	0,2	-	10,1	112,2	3,2
Warmińsko-mazurskie	12	14,8	0,5	-	-	6,1	9,2	-
Wielkopolskie	30	1288,0	-	1202,1	23,3	62,6	675,7	0,1
Zachodniopomorskie	13	1174,4	0,8	1165,8	0,7	7,1	431,6	0,7

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych. c Wysypiskach i hałdach.

a Excluding municipal waste. b On own and other landfills (dumps, slag heaps, tailing ponds). c Dumps and slag heaps.

TABL. 11(265). ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^b W 2009 R.
WASTE^a GENERATED AND LANDFILLED (ACCUMULATED) SO FAR AND THEIR LANDFILL SITES ACCORDING TO THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^b IN 2009

Poziom Level of		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year						Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^d) – stan w końcu roku Waste landfilled (accumulated ^d) so far (as of the end of the year)
działu sector	grupy group		ogółem grand total	poddane odzyskowi	unieszkodliwione treated			magazy- nowane czasowo tempo- rarirly stored	
					razem total	w tym of which			
						termicznie thermal	składowane ^c land- filled ^e		
w tysiącach ton in thous. tonnes									
		OGÓŁEM.....	111060,2	81532,2	26544,6	323,1	21369,2	2983,4	1740475,6
		TOTAL							
		SEKCJA B+C+D+E.....	107039,9	77863,2	26385,8	316,1	21235,7	2790,9	1714574,5
		SECTION B+C+D+E							
		SEKCJA B.....	32136,9	27777,1	3648,1	0,8	2480,7	711,7	735228,8
		SECTION B							
05			29362,3	25321,9	3427,2	0,8	2271,4	613,2	600709,6
	05.1		29315,6	25277,2	3425,9	-	2270,9	612,5	600709,0
	05.2		46,7	44,7	1,3	0,8	0,5	0,7	0,6
07			445,9	359,3	86,6	-	86,6	-	119585,6
	07.2		445,9	359,3	86,6	-	86,6	-	119585,6
		klasa / class 07.29.....	445,9	359,3	86,6	-	86,6	-	119585,6
08			2300,4	2095,9	106,0	-	102,2	98,5	14933,6
	08.1		1901,3	1696,9	105,9	-	102,1	98,5	14361,6
		klasa / class 8.11.....	1192,7	1056,1	103,6	-	102,1	33,0	8117,1
		klasa / class 8.12.....	708,6	640,8	2,3	-	-	65,5	6244,5
	08.9		399,1	399,0	0,1	-	0,1	-	572,0
		klasa / class 08.9	396,6	396,5	0,1	-	0,1	-	3,4
		klasa / class 08.93.....	2,5	2,5	-	-	-	-	568,6
		SEKCJA C.....	50719,5	36279,9	12962,9	263,8	11248,9	1476,7	245496,9
		SECTION C							
10			5504,7	4898,1	306,7	107,3	86,7	299,9	666,3
	10.1		753,9	590,9	147,6	100,0	0,7	15,4	7,6
	10.3		334,6	259,8	28,5	1,1	3,6	46,3	10,3
	10.8		2869,6	2574,4	87,7	4,8	76,2	207,5	648,4
		klasa / class 10.81.....	2817,8	2529,1	81,2	-	75,5	207,5	648,4
11			1054,5	1042,8	11,7	0,1	1,5	-	-
12			20,6	14,7	5,9	3,6	0,1	-	-
13			3,6	3,6	-	-	-	-	-
	13.1		-	-	-	-	-	-	-
	13.2		3,6	3,6	-	-	-	-	-
15			45,3	33,3	12,0	-	3,2	-	13,9
	15.1		44,2	32,2	12,0	-	3,2	-	13,9
	15.2		1,1	1,1	-	-	-	-	-
16			1874,6	1721,4	95,3	92,3	2,0	57,9	252,4
	16.2		1232,3	1115,8	78,5	75,5	2,0	38,0	252,4
		klasa / class 16.21.....	659,4	620,1	6,4	3,9	1,9	32,9	252,4

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Patrz Aneks str. 547. c. Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych. d. Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych.

a Excluding municipal waste. b See Annex page 547. c On own and other landfills (dumps, slag heaps, tailing ponds). d. On own landfills (dumps, slag heaps, tailing ponds).

TABL. 11(265). ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^b W 2009 R. (cd.)
WASTE^a GENERATED AND LANDFILLED (ACCUMULATED) SO FAR AND THEIR LANDFILL SITES ACCORDING TO THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^b IN 2009 (cont.)

Poziom Level of		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year						Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^d) – stan w końcu roku Waste landfilled (accumulated ^d) so far (as of the end of the year)
działu sector	grupy group		ogółem grand total	poddane odzyskowi	unieszkodliwione treated			magazy- nowane czasowo tempor- arily stored	
					razem total	w tym of which			
						termicznie thermal	składowane ^c land- filled ^c		
			w tysiącach ton in thous. tonnes						
17			1251,5	987,7	117,1	3,1	100,3	146,7	4177,3
	17.1		963,5	744,5	96,9	0,9	95,1	122,1	3941,6
19			58,1	36,6	16,5	3,1	11,2	5,0	1086,9
	19.1		34,5	19,2	11,2	-	11,1	4,1	1086,9
	19.2		23,6	17,4	5,3	3,1	0,1	0,9	-
20			4084,6	1637,8	2426,2	10,9	1236,9	20,6	138021,9
	20.1		4005,7	1578,4	2420,3	9,6	1235,4	7,0	137959,9
		klasa / class 20.13	457,6	440,3	13,5	-	13,5	3,8	21910,2
		klasa / class 20.14	527,2	377,6	149,4	2,3	146,8	0,2	8808,6
		klasa / class 20.15	2879,6	650,6	2226,0	-	1069,6	3,0	107191,5
		klasa / class 20.16	30,5	17,7	12,8	7,3	5,5	-	49,6
	20.2		-	-	-	-	-	-	-
	20.3		3,6	2,3	1,3	-	1,2	-	20,7
	20.6		2,3	2,0	0,3	0,3	-	-	-
21			4,9	2,1	2,8	1,4	1,1	-	-
	21.1		-	-	-	-	-	-	-
	21.2		4,9	2,1	2,8	1,4	1,1	-	-
22			102,3	89,9	9,6	1,9	1,6	2,8	672,8
	22.1		66,1	62,7	2,6	1,9	-	0,8	667,4
	22.2		36,2	27,2	7,0	-	1,6	2,0	5,4
23			557,6	491,4	34,7	9,1	19,7	31,5	2115,2
	23.1		157,1	130,8	19,0	-	15,4	7,3	-
	23.4		41,9	40,6	1,3	-	1,1	-	6,1
	23.5		72,7	55,6	9,1	9,1	-	8,0	2000,0
		klasa / class 23.51	55,1	38,0	9,1	9,1	-	8,0	-
		klasa / class 23.52	17,6	17,6	-	-	-	-	2000,0
	23.6		78,2	69,9	0,6	-	0,6	7,7	-
24			34843,1	24205,5	9784,1	0,8	9749,1	853,5	95544,1
	24.1		3621,1	3394,1	179,7	-	175,8	47,3	43200,4
	24.2		87,4	56,2	31,2	0,2	24,8	-	-
	24.3		38,1	34,1	3,7	-	3,1	0,3	90,7
	24.4		30819,4	20501,5	9525,7	0,6	9503,6	792,2	50708,3
		klasa / class 24.43	1630,4	1540,7	82,4	0,1	82,3	7,3	38118,9
		klasa / class 24.44	29091,5	18886,8	9419,9	-	9399,0	784,8	12586,8
	24.5		277,1	219,6	43,8	-	41,8	13,7	1544,7
25			171,6	138,8	28,2	-	1,6	4,6	2719,2
	25.1		36,5	34,7	0,1	-	-	1,7	2612,4
27			77,8	75,7	1,6	-	1,1	0,5	1,1
	27.1		13,4	13,1	0,3	-	0,3	-	-
	27.4		14,1	13,6	0,5	-	-	-	1,1

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Patrz Aneks str. 547. c. Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych. d. Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych.

a Excluding municipal waste. b See Annex page 547. c On own and other landfills (dumps, slag heaps, tailing ponds). d. On own landfills (dumps, slag heaps, tailing ponds).

TABL. 11(265). ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^b W 2009 R. (dok.)
WASTE^a GENERATED AND LANDFILLED (ACCUMULATED) SO FAR AND THEIR LANDFILL SITES ACCORDING TO THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^b IN 2009 (cont.)

Poziom Level of		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year						Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^d) – stan w końcu roku Waste landfilled (accumulated ^d) so far (as of the end of the year)
działu sector	grupy group		ogółem grand total	poddane odzyskowi	unieszkodliwione treated			magazy- nowane czasowo tempo- rarirly stored	
					razem total	w tym of which			
						termicznie thermal	składowane ^c land- filled ^c		
w tysiącach ton in thous. tonnes									
28			264,0	226,7	24,1	0,5	15,9	13,2	217,5
	28.1		179,8	161,2	13,3	0,5	5,1	5,3	-
	28.9		50,9	49,4	1,5	-	1,5	-	217,1
29			266,9	231,6	6,4	4,8	0,8	28,9	-
	29.1		81,1	78,8	2,3	1,6	0,1	-	-
30			111,3	74,2	34,0	0,3	5,2	3,1	6,7
	30.1		93,2	58,6	32,5	-	4,5	2,1	6,7
	30.2		16,2	14,2	1,0	-	0,6	1,0	-
31			305,1	263,5	33,6	24,4	8,3	8,0	-
	31.0		305,1	263,5	33,6	24,4	8,3	8,0	-
		SEKCJA D	18851,7	11184,4	7362,4	17,8	6738,5	304,9	240632,1
		SECTION D							
35			18851,7	11184,4	7362,4	17,8	6738,5	304,9	240632,1
	35.1		15891,6	8651,1	7081,3	17,8	6489,1	159,2	230023,2
	35.3		2921,0	2494,2	281,1	-	249,4	145,7	10608,9
		SEKCJA E	5331,8	2621,8	2412,4	33,7	767,6	297,6	493216,7
		SECTION E							
36			2836,8	1152,0	1621,9	3,2	123,8	62,9	1970,8
37			1058,6	632,7	298,2	22,5	170,5	127,7	9438,7
38			1423,3	824,2	492,1	8,0	473,1	107,0	481807,2
	38.2		191,9	122,1	32,7	8,0	23,1	37,1	3746,7
	38.3		722,8	614,8	38,1	-	30,3	69,9	451940,9
39			13,1	12,9	0,2	-	0,2	-	-
		SEKCJA F	1573,1	1429,5	83,7	0,5	74,5	59,9	25,9
		SECTION F							
41			195,2	180,2	15,0	-	15,0	-	-
42			1029,0	943,5	36,7	-	36,7	48,8	-
43			348,9	305,8	32,0	0,5	22,8	11,1	25,9
		POZOSTAŁE SEKCJE	2447,2	2239,5	75,1	6,5	59,0	132,6	25875,2
		OTHER SECTIONS							

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Patrz Aneks str. 547. c. Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych. d. Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych.

a Excluding municipal waste. b See Annex page 547. c On own and other landfills (dumps, slag heaps, tailing ponds). d. On own landfills (dumps, slag heaps, tailing ponds).

TABL. 12(266). IMPORT ODPADÓW Z KRAJÓW UNII EUROPEJSKIEJ I KRAJÓW OECD DO POLSKI W 2009 R.
IMPORTS OF WASTE FROM THE EUROPEAN UNION MEMBER STATES AND OECD COUNTRIES
TO POLAND IN 2009

KRAJ ZGŁASZAJĄCY APPLICANT COUNTRY	Liczba zakończonych postępowań <i>Number of completed proceedings</i>			Wnioskowana ilość odpadów importowanych <i>Applied quantity of imported waste</i>		
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		ogółem <i>total</i>		w tym na mocy wydanego zezwoleń w tonach <i>of which based on issued permission in tonnes</i>
		wydane zezwoleń <i>issued permissions</i>	wydane sprzeciwy <i>issued objections</i>	w tonach <i>in tonnes</i>	w metrach sześciennej <i>in m³</i>	
OGÓŁEM..... GRAND TOTAL	335	303	32	10139014	22000	9967220
W TYM WNIOSKI ZGŁASZAJĄCE IMPORT JEDNEJ GRUPY ODPADÓW OF WHICH APPLICATIONS FOR A SINGLE GROUP OF WASTE						
RAZEM..... TOTAL	249	221	28	2261533	22000	2091963
Austria / <i>Austria</i>	6	3	3	19750	-	10000
Belgia / <i>Belgium</i>	5	5	-	3186	-	3186
Cypr / <i>Cyprus</i>	35	34	1	666568	22000	666568
Czechy / <i>Czech Republic</i>	1	1	-	8000	-	8000
Dania / <i>Denmark</i>	1	1	-	2000	-	2000
Estonia / <i>Estonia</i>	23	19	4	62465	-	32465
Finlandia / <i>Finland</i>	1	1	-	1750	-	1750
Francja / <i>France</i>	1	1	-	400	-	400
Holandia / <i>Netherlands</i>	29	24	5	92100	-	79790
Litwa / <i>Lithuania</i>	1	-	1	7200	-	-
Łotwa / <i>Latvia</i>	102	92	10	1101324	-	1006814
Niemcy / <i>Germany</i>	1	1	-	5000	-	5000
Norwegia / <i>Norway</i>	10	9	1	86060	-	83060
Rumunia / <i>Romania</i>	2	2	-	19000	-	19000
Słowacja / <i>Slovakia</i>	2	-	2	2800	-	-
Słowenia / <i>Slovenia</i>	11	11	-	71590	-	71590
Szwecja / <i>Sweden</i>	6	6	-	57500	-	57500
Węgry / <i>Hungary</i>	5	5	-	29040	-	29040
Wielka Brytania / <i>United Kingdom</i> ..	7	6	1	25800	-	15800

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.
 Source: Data of the Inspection of Environmental Protection.

TABL. 13(267). IMPORT ODPADÓW Z KRAJÓW UNII EUROPEJSKIEJ I KRAJÓW EFTA DO POLSKI WEDŁUG GRUP ODPADÓW^a W 2009 R.
IMPORTS OF WASTE FROM THE EUROPEAN UNION MEMBER STATES AND EFTA COUNTRIES TO POLAND
BY WASTE GROUPS^a IN 2009

GRUPA ODPADÓW <i>GROUP OF WASTE</i>	Liczba zakończonych postępowań <i>Number of completed proceedings</i>			Wnioskowana ilość odpadów importowanych <i>Applied quantity of imported waste</i>		
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		ogółem <i>total</i>		w tym na mocy wydanego zezwoleń w tonach <i>of which based on issued permission in tonnes</i>
		wydane zezwoleń <i>issued permissions</i>	wydane sprzeciwy <i>issued objections</i>	w tonach <i>in tonnes</i>	w metrach sześciennej <i>in m³</i>	
OGÓŁEM..... GRAND TOTAL	335	303	32	10139014	22000	9967220
W TYM WNIOSKI ZGŁASZAJĄCE IMPORT JEDNEJ GRUPY ODPADÓW OF WHICH APPLICATIONS FOR A SINGLE GROUP OF WASTE						
RAZEM..... TOTAL	249	221	28	2261533	22000	2091963
Grupa / <i>Group 02</i>	1	-	1	3000	-	-
Grupa / <i>Group 03</i>	3	2	1	56200	-	55000
Grupa / <i>Group 04</i>	4	4	-	1760	-	1760
Grupa / <i>Group 05</i>	3	3	-	3000	-	3000
Grupa / <i>Group 07</i>	3	3	-	1020	-	1020
Grupa / <i>Group 10</i>	16	14	2	34490	22000	30490
Grupa / <i>Group 11</i>	9	9	-	21760	-	21760
Grupa / <i>Group 12</i>	9	8	1	107300	-	106300
Grupa / <i>Group 13</i>	3	3	-	2560	-	2560
Grupa / <i>Group 15</i>	22	19	3	385500	-	367250
Grupa / <i>Group 16</i>	35	31	4	79063	-	49063
Grupa / <i>Group 17</i>	67	64	3	609724	-	590724
Grupa / <i>Group 19</i>	53	45	8	789136	-	713376
Grupa / <i>Group 20</i>	21	16	5	167020	-	149660

^a Podział na grupy odpadów zgodny z Katalogiem odpadów – patrz: Uwagi metodyczne.

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

^a Classification into groups according to the Catalogue of Waste – see: Methodological notes.

Source: Data of the Inspection of Environmental Protection.

TABL. 14(268). IMPORT ODPADÓW SPOZA KRAJÓW UNII EUROPEJSKIEJ DO POLSKI W 2009 R.
IMPORTS OF WASTE FROM OUTSIDE THE EUROPEAN UNION TO POLAND IN 2009

KRAJ ZGŁASZAJĄCY APPLICANT COUNTRY	Liczba zakończonych postępowań Number of completed proceedings			Wnioskowana ilość odpadów importowanych w tonach Applied quantity of imported waste in tonnes	
	ogółem total	w tym of which		ogółem total	w tym na mocy wydanego zezwoleń of which based on issued permission
		wydane zezwoleń issued permissions	wydane sprzeciwy issued objections		
O G Ó Ł E M TOTAL	20	17	3	3094833,2	3068833,2
W TYM WNIOSKI ZGŁASZAJĄCE IMPORT JEDNEJ GRUPY ODPADÓW OF WHICH APPLICATIONS FOR A SINGLE GROUP OF WASTE					
RAZEM TOTAL	16	13	3	70833,2	44833,2
Białoruś / Belarus	1	1	-	3500	3500
Chiny / China	1	1	-	550	550
Rosja / Russian Federation	1	1	-	2000	2000
Stany Zjednoczone Ameryki / United States of America	1	-	1	1000	-
Tunezja / Tunisia	1	-	1	5000	-
Ukraina / Ukraine	11	10	1	58783,2	38783,2

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska
 S o u r c e: Data of the Inspection of Environmental Protection.

TABL. 15(269). IMPORT ODPADÓW SPOZA KRAJÓW UNII EUROPEJSKIEJ DO POLSKI WEDŁUG GRUP ODPADÓW^a
W 2009 R.
IMPORTS OF WASTE FROM OUTSIDE THE EUROPEAN UNION TO POLAND BY WASTE GROUPS^a IN 2009

GRUPA ODPADÓW GROUP OF WASTE	Liczba zakończonych postępowań Number of completed proceedings			Wnioskowana ilość odpadów importowanych w tonach Applied quantity of imported waste in tonnes	
	ogółem total	w tym of which		ogółem total	w tym na mocy wydanego zezwoleń of which based on issued permission
		wydane zezwoleń issued permissions	wydane sprzeciwy issued objections		
O G Ó Ł E M TOTAL	20	17	3	3094833,2	3068833,2
W TYM WNIOSKI ZGŁASZAJĄCE IMPORT JEDNEJ GRUPY ODPADÓW OF WHICH APPLICATIONS FOR A SINGLE GROUP OF WASTE					
Grupa / Group 02	16	13	3	70833,2	44833,2
Grupa / Group 04	4	3	1	7983,2	2983,2
Grupa / Group 10	3	3	-	6500	6500
Grupa / Group 13	1	-	1	20000	-
Grupa / Group 15	3	3	-	9600	9600
Grupa / Group 17	3	2	1	24500	23500
Grupa / Group 19	1	1	-	1700	1700

^a Podział na grupy odpadów zgodny z Katalogiem odpadów – patrz: Uwagi metodyczne.

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska

^a Classification into groups according to the Catalogue of Waste – see: Methodological notes.

S o u r c e: Data of the Inspection of Environmental Protection.

TABL. 16(270). TRANZYT ODPADÓW PRZEZ POLSKĘ W 2009 R.
TRANSIT OF WASTE THROUGH POLAND IN 2009

KRAJ ZGLASZAJĄCY <i>APPLICANT COUNTRY</i>	Liczba zakończonych postępowań <i>Number of completed proceedings</i>				Wnioskowana ilość odpadów przewożonych przez Polskę w tonach <i>Applied quantity of waste transported through Poland in tonnes</i>		
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>			ogółem <i>total</i>	w tym na mocy <i>of which based on</i>	
		wydane zezwolenia <i>issued permissions</i>	milcząca zgoda ^a <i>silent agreement^a</i>	wydane sprzeciw <i>issued objections</i>		wydanego zezwolenia <i>issued permissions</i>	milczącej zgody ^a <i>silent agreement^a</i>
OGÓŁEM..... GRAND TOTAL	24	21	3	-	77237	76362	875

W TYM WNIOSKI ZGLASZAJĄCE TRANZYT JEDNEJ GRUPY ODPADÓW
OF WHICH APPLICATIONS FOR A GROUP OF WASTE TRANSIT

RAZEM..... TOTAL	24	21	3	-	77237	76362	875
Czechy / <i>Czech Republic</i>	1	1	-	-	1000	1000	-
Holandia / <i>Netherlands</i>	1	-	1	-	75	-	75
Litwa / <i>Lithuania</i>	7	5	2	-	3462	2662	800
Niemcy / <i>Germany</i>	11	11	-	-	63200	63200	-
Ukraina / <i>Ukraine</i>	4	4	-	-	9500	9500	-

^a Brak sprzeciwu w terminie 30 dni.

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

^a No objection within time limit of 30 days.

Source: Data of the Inspection of Environmental Protection.

TABL. 17(271). TRANZYT ODPADÓW PRZEZ POLSKĘ WEDŁUG GRUP ODPADÓW^a W 2009 R.
TRANSIT OF WASTE THROUGH POLAND BY WASTE GROUPS^a IN 2009

GRUPA ODPADÓW <i>GROUP OF WASTE</i>	Liczba zakończonych postępowań <i>Number of completed proceedings</i>				Wnioskowana ilość odpadów przewożonych przez Polskę w tonach <i>Applied quantity of waste transported through Poland in tonnes</i>		
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>			ogółem <i>total</i>	w tym na mocy <i>of which based on</i>	
		wydane zezwolenia <i>issued permissions</i>	milcząca zgoda ^b <i>silent agreement^b</i>	wydane sprzeciw <i>issued objections</i>		wydanego zezwolenia <i>issued permissions</i>	milczącej zgody ^b <i>silent agreement^b</i>
OGÓŁEM..... GRAND TOTAL	24	21	3	-	77237	76362	875
W TYM WNIOSKI ZGLASZAJĄCE TRANZYT JEDNEJ GRUPY ODPADÓW OF WHICH APPLICATIONS FOR A GROUP OF WASTE							
RAZEM..... TOTAL	24	21	3	-	77237	76362	875
Grupa / <i>Group</i> 02.....	4	3	1	-	2650	2350	300
Grupa / <i>Group</i> 07.....	1	1	-	-	2000	2000	-
Grupa / <i>Group</i> 10.....	3	3	-	-	7500	7500	-
Grupa / <i>Group</i> 16.....	2	1	1	-	2075	2000	75
Grupa / <i>Group</i> 17.....	1	1	-	-	50000	50000	-
Grupa / <i>Group</i> 19.....	12	11	1	-	12512	12012	500
Grupa / <i>Group</i> 20.....	1	1	-	-	500	500	-

^a Podział na grupy odpadów zgodny z Katalogiem odpadów – patrz: Uwagi metodyczne. ^b Brak sprzeciwu w terminie 30 dni.

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

^a Classification into groups according to the Catalogue of Waste – see: Methodological notes. ^b No objection within time limit of 30 days.

Source: Data of the Inspection of Environmental Protection.

TABL. 18(272). EKSPORT ODPADÓW Z POLSKI W 2009 R.
EXPORTS OF WASTE FROM POLAND IN 2009

KRAJ ODBIORU <i>RECEIVING COUNTRY</i>	Liczba zakończonych postępowań <i>Number of completed proceedings</i>			Wnioskowana ilość odpadów eksportowanych w tonach <i>Applied quantity of waste exported in tonnes</i>	
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		ogółem <i>total</i>	w tym na mocy wydanego zezwoleń <i>of which based on issued permission</i>
		wydane zezwoleń <i>issued permissions</i>	wydane sprzeciwy <i>issued objections</i>		
OGÓŁEM..... GRAND TOTAL	65	56	9	216965	196265
W TYM WNIOSKI ZGŁASZAJĄCE EKSPORT JEDNEJ GRUPY ODPADÓW OF WHICH APPLICATIONS FOR A SINGLE GROUP OF WASTE					
RAZEM..... TOTAL	59	51	8	185205	167505
Austria / <i>Austria</i>	1	1	-	4100	4100
Belgia / <i>Belgium</i>	3	3	-	935	935
Białoruś / <i>Belarus</i>	1	1	-	480	480
Bułgaria / <i>Bulgaria</i>	1	1	-	1000	1000
Czechy / <i>Czech Republic</i>	2	2	-	1140	1140
Francja / <i>France</i>	1	1	-	100	100
Niemcy / <i>Germany</i>	29	25	4	90401	86201
Słowacja / <i>Slovakia</i>	19	16	3	85000	73500
Słowenia / <i>Slovenia</i>	1	-	1	2000	-
Stany Zjednoczone Ameryki / <i>United States of America</i>	1	1	-	49	49

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Source: Data of Chief Inspectorate of Environmental Protection.

TABL. 19(273). EKSPORT ODPADÓW Z POLSKI WEDŁUG GRUP ODPADÓW^a W 2009 R.
EXPORTS OF WASTE FROM POLAND BY WASTE GROUPS^a IN 2009

GRUPA ODPADÓW <i>GROUP OF WASTE</i>	Liczba zakończonych postępowań <i>Number of completed proceedings</i>			Wnioskowana ilość odpadów eksportowanych w tonach <i>Applied quantity of waste exported in tonnes</i>	
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		ogółem <i>total</i>	w tym na mocy wydanego zezwoleń <i>of which based on issued permission</i>
		wydane zezwoleń <i>issued permissions</i>	wydane sprzeciwy <i>issued objections</i>		
OGÓŁEM..... GRAND TOTAL	65	56	9	216965	196265
W TYM WNIOSKI ZGŁASZAJĄCE EKSPORT JEDNEJ GRUPY ODPADÓW OF WHICH APPLICATIONS FOR A SINGLE GROUP OF WASTE					
RAZEM..... TOTAL	59	51	8	185205	167505
Grupa / <i>Group 02</i>	1	-	1	1000	-
Grupa / <i>Group 03</i>	2	2	-	20000	20000
Grupa / <i>Group 06</i>	2	2	-	205	205
Grupa / <i>Group 07</i>	3	3	-	705	705
Grupa / <i>Group 08</i>	2	2	-	1120	1120
Grupa / <i>Group 10</i>	4	4	-	33480	33480
Grupa / <i>Group 11</i>	2	2	-	1200	1200
Grupa / <i>Group 13</i>	6	6	-	40000	40000
Grupa / <i>Group 14</i>	4	3	1	305	305
Grupa / <i>Group 15</i>	2	2	-	161	161
Grupa / <i>Group 16</i>	10	7	3	19729	14529
Grupa / <i>Group 17</i>	7	5	2	34000	24500
Grupa / <i>Group 19</i>	14	13	1	33300	31300

^a Podział na grupy odpadów zgodny z Katalogiem odpadów – patrz: Uwagi metodyczne.

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

^a Classification into groups according to the Catalogue of Waste – see: Methodological notes.

Source: Data of Chief Inspectorate of Environmental Protection.

TABL. 20(274). OSIĄGNIĘTE POZIOMY ODZYSKU I RECYKLINGU SPRZĘTU ELEKTRYCZNEGO I ELEKTRONICZNEGO W 2009 R.
LEVELS OF RECOVERY AND RECYCLING OF ELECTRIC AND ELECTRONIC EQUIPMENT ACHIEVED IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE	Masa w tonach Mass in tonnes	SPECIFICATION
Masa zebranego zużytego sprzętu	108 793	Mass of accumulated used equipment
Masa przetworzonego zużytego sprzętu.....	101 128	Mass of processed used equipment
Masa odpadów powstałych z zużytego sprzętu w tym:		<i>Mass of waste generated from used equipment of which:</i>
poddanego procesowi recyklingu	87 884	<i>exposed to the process of recycling</i>
poddanego innemu niż recykling procesowi odzysku	1 516	<i>exposed to a recovery process other than recycling</i>

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska z bazy danych o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.
S o u r c e: data of the Inspection of Environmental Protection coming from the electric and electronic equipment database.

TABL. 21(275). OPAKOWANIA I PRODUKTY WPROWADZONE NA RYNEK ORAZ OSIĄGNIĘTE POZIOMY ODZYSKU I RECYKLINGU ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH I POUŻYTKOWYCH W LATACH 2006-2009
PACKAGING AND PRODUCTS LAUNCHED INTO THE MARKET AND LEVELS OF RECOVERY AND RECYCLING OF PACKAGING WASTE AND POST-USE PRODUCTS ACHIEVED IN 2006-2009

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Wielkość wprowadzonych na rynek opakowań i produktów <i>Size of packaging and products launched into the market</i>			Odpady poddane <i>Waste exposed to</i>		Osiągnięty poziom ^a <i>Achieved level of^a</i>		
	ogółem <i>total</i>	podlegających obowiązkowi <i>under the obligation of</i>		odzyskowi <i>recovering</i>	recyklingowi <i>recycling</i>	odzysku <i>recovery</i>	recyklingu <i>recycling</i>	
		odzysku <i>recovering</i>	recyklingu <i>recycling</i>			w procentach <i>in percent</i>		
<i>w tysiącach ton in thousand tonnes</i>								
Opakowania	2006	2982,5	3254,2	2655,4	1772,9	1659,3	54,5	62,5
<i>Packaging</i>	2007	3133,7	3122,5	2561,1	1874,8	1235,5	60,0	48,2
	2008	4181,9	3655,4	4173,6	2216,0	1794,4	60,6	43,0
	2009	3827,0	3783,0	3780,0	1900,0	1392,9	50,2	36,9
Oleje smarowe	2006	185,6	185,6	179,5	96,6	69,7	52,1	38,8
<i>Gear oils</i>	2007	181,6	181,6	179,2	102,8	76,0	56,6	42,4
	2008	166,7	166,7	166,7	85,9	65,0	51,5	39,0
	2009	146,4	146,4	146,4	71,7	57,3	48,9	39,1
Opony	2006	185,7	183,4	183,4	167,5	36,0	91,3	19,7
<i>Tyres</i>	2007	195,5	195,5	195,5	178,3	46,3	91,2	23,7
	2008	188,5	184,4	184,4	151,6	42,4	82,2	22,0
	2009	165,8	165,8	165,8	122,7	32,9	74,0	19,8
<i>w sztukach in units</i>								
Akumulatory niklowo-kadmowe	2006	3215207	3214127	3214127	2213755	2205955	68,9	68,6
<i>Nickel-cadmium accumulators</i>	2007	4531476	4531476	4531476	2695798	2635359	59,5	58,2
	2008	5849758	5842055	5837510	2066050	2061265	35,4	35,3
	2009	5401600	5398337	5398337	2201305	2201305	40,8	40,8
Baterie i ogniwa galwaniczne	2006	205400902	205400008	19897130	38822845	2797204	18,9	14,1
<i>Batteries and galvanic batteries</i>	2007	262491780	262491780	13759063	76536256	4460203	29,2	32,4
	2008	307089999	306694948	24015157	42211319	2696780	13,8	11,2
	2009	265364656	265263421	7050790	40613792	1155626	15,3	16,4
Lampy wyladowcze	2006	22516842	22513246	22513246	8705245	8644043	38,7	38,4
<i>Discharge lamps</i>	2007	6891422	6891422	6891422	4917499	4741647	71,4	68,8
	2008	.	.	.	.	.	.	.
	2009	.	.	.	.	.	.	.

^a Sposób obliczania poziomu odzysku i recyklingu, patrz „Uwagi metodyczne”.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

a Method of calculating the level of recovery and recycling, see “Methodological notes”.

S o u r c e: data of the Ministry of the Environment.

TABL. 22(276). OPAKOWANIA I PRODUKTY WPROWADZONE NA RYNEK ORAZ OSIĄGNIĘTE POZIOMY ODZYSKU I RECYKLINGU ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH I POUŻYTKOWYCH W 2009 R.
PACKAGING AND PRODUCTS LAUNCHED INTO THE MARKET AND LEVELS OF RECOVERY AND RECYCLING OF PACKAGING WASTE AND POST-USE PRODUCTS ACHIEVED IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Wielkość wprowadzonych na rynek opakowań i produktów <i>Size of packaging and products launched into the market</i>			Odpady poddane <i>Waste exposed to</i>		Osiągnięty poziom ^a w procentach <i>Achieved level^a of in percent</i>	
	ogółem <i>total</i>	podlegających obowiązkowi		odzyskowi <i>recovering</i>	recyklingowi <i>recycling</i>	odzysku <i>recovery</i>	recyklingu <i>recycling</i>
		odzysku <i>recovering</i>	recyklingu <i>recycling</i>				
Opakowania razem.....	3826980	3786444	3780155	1899997	1392903	50,2	36,9
<i>Total packaging</i>							
opakowania z tworzyw sztucznych	676951	-	666406	-	142987	-	21,5
<i>plastic packaging</i>							
opakowania z aluminium	77773	-	64213	-	41209	-	64,2
<i>aluminium packaging</i>							
opakowania ze stali, w tym z blachy stalowej	144794	-	142572	-	47859	-	33,6
<i>steel packaging, of which steel sheet packaging</i>							
opakowania z papieru i tektury	1196177	-	1192868	-	607297	-	50,9
<i>paper and cardboard packaging</i>							
opakowania ze szkła gospodarczego, poza ampułkami.....	842787	-	837279	-	350929	-	41,9
<i>household glass packaging excluding ampoules</i>							
opakowania z materiałów naturalnych (drewna i tekstyliów)	888499	-	876817	-	202622	-	23,1
<i>packaging made of natural materials (wood and textiles)</i>							
Oleje.....	146449	146449	146446	71661	57264	48,9	39,1
<i>Oils</i>							
w tym: <i>of which:</i>							
oleje smarowe przepracowane poddane regeneracji	146446	146446	146446	71661	57264	48,9	39,1
<i>used and regenerated gear oils</i>							
Opony	165784	165784	165784	122691	32896	74,0	19,8
<i>Tyres</i>							
w tym: <i>of which:</i>							
opony nowe pneumatyczne	157592	157592	157592	118170	29912	75,0	19,0
<i>new pneumatic tyres</i>							
opony używane	4782	4782	4782	2451	1752	51,3	36,6
<i>used tyres</i>							
opony bieżnikowane	3410	3410	3410	2069	1232	60,7	36,1
<i>camelback tyres</i>							
Akumulatory nikielowo-kadmowe	5401600	5398337	5398337	2201305	2201305	40,8	40,8
<i>Nickel-cadmium accumulators</i>							
wielkogabarytowe (>2000g).....	14053	14053	14053	11677	11677	83,1	83,1
<i>large-size (>2000g)</i>							
małogabarytowe razem	5387547	5384284	5384284	2189628	2189628	40,7	40,7
<i>small-size in total</i>							
w tym o masie: <i>of which those with a mass of:</i>							
do 50 g.....							
<i>up to 50 g</i>							
51-150 g	3891860	3891860	3891860	1629973	1629973	41,9	41,9
151-750 g	976352	975771	975771	376563	376563	38,6	38,6
151-750 g	493543	491607	491607	172732	172732	35,1	35,1
751-2000 g	25792	25046	25046	10360	10360	41,4	41,4
Baterie i ogniwa galwaniczne.....	265364656	265263421	7050790	40613792	1155626	15,3	16,4
<i>Batteries and galvanic batteries</i>							

^a Sposób obliczania poziomu odzysku i recyklingu, patrz „Uwagi metodyczne”.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

^a Method of calculating the level of recovery and recycling, see “Methodological notes”.

Source: data of the Ministry of the Environment.

**TABL. 23(277). OSIĄGNIĘTE POZIOMY RECYKLINGU ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW
W 2009 R.**
ACHIEVED LEVELS OF RECYCLING OF PACKAGING WASTE BY VOIVODSHIP IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Wielkość opakowań wprowadzonych na rynek <i>Size of packaging and products launched into the market</i>		Odpady przeznaczone do recyklingu <i>Waste destined for recycling</i>		Osiągnięty poziom recyklingu w % ^a <i>Achieved level of recycling in % ^a</i>
	ogółem <i>grand total</i>	w tym podlegających obowiązkowi recyklingu <i>of which waste to be recycled</i>	razem <i>total</i>	w tym faktycznie poddane w roku sprawozda- wczym <i>of which waste actually recycled in the reporting year</i>	
POLSKA.....	3826980	3780155	2882890	1392903	36,9
POLAND					
w tym opakowania: <i>of which packaging made of:</i>					
ze szkła gospodarczego..... <i>household glass</i>	842787	837279	526041	350929	41,9
z papieru i tektury..... <i>paper and cardboard</i>	1196177	1192868	1362366	607297	50,9
z tworzyw sztucznych..... <i>plastics</i>	676951	666406	274664	142987	21,5
Dolnośląskie.....	304961	304961	195048	103441	33,9
Kujawsko-pomorskie.....	3345	3345	4388	2420	72,3
Lubelskie.....	13102	3202	4365	4051	126,5
Lubuskie.....	3370	3370	5081	2285	67,8
Łódzkie.....	8015	8012	10861	2509	31,3
Małopolskie.....	1039352	1036253	1009341	455425	44,0
Mazowieckie.....	2002534	1968800	1055556	573591	29,13
Opolskie.....	1848	1848	13718	11454	619,7
Podkarpackie.....	29841	29840	17206	10184	34,1
Podlaskie.....	214	214	805	402	187,5
Pomorskie.....	91252	91252	86609	54631	59,9
Śląskie.....	134030	133945	102208	42977	32,1
Świętokrzyskie.....	948	942	2783	1838	195,0
Warmińsko-mazurskie.....	1216	1216	3978	943	77,6
Wielkopolskie.....	40568	40568	24950	17773	43,8
Zachodniopomorskie.....	152384	152384	345992	108981	71,5

^a Sposób obliczania poziomu odzysku i recyklingu, patrz „Uwagi metodyczne”.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

^a Method of calculating the level of recovery and recycling, see “Methodological notes”.

Source: data of the Ministry of the Environment.

TABL. 24(278). OSIĄGNIĘTE POZIOMY RECYKLINGU ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH ZE SZKŁA GOSPODARCZEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
LEVELS OF RECYCLING OF PACKAGING WASTE FROM HOUSEHOLD GLASS BY VOIVODSHIP ACHIEVED IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Wielkość opakowań wprowadzonych na rynek <i>Size of packaging launched into the market</i>		Odpady przeznaczone do recyklingu <i>Waste destined for recycling</i>		Osiągnięty poziom recyklingu w % ^a <i>Achieved level of recycling in %^a</i>
	ogółem <i>grand total</i>	w tym podlegających obowiązkowi recyklingu <i>of which waste to be recycled</i>	razem <i>total</i>	w tym faktycznie poddane w roku sprawozdawczym <i>of which waste actually recycled in the reporting year</i>	
POLSKA	842787	837279	526041	350929	41,9
POLAND					
Dolnośląskie.....	28836	28836	32300	18740	65,0
Kujawsko-pomorskie.....	0,001	0,001	0	0	0,0
Lubelskie.....	6	6	0	0	0,0
Lubuskie.....	2	2	18	18	932,8
Łódzkie.....	576	576	422	2	0,4
Małopolskie.....	248052	246935	157991	103767	42,0
Mazowieckie.....	514865	510510	283143	206608	40,5
Opolskie.....	1	1	0	0	0,0
Podkarpackie.....	3794	3794	2048	1550	40,9
Podlaskie.....	0,002	0,002	0	0	0,0
Pomorskie.....	5360	5360	6399	4024	75,1
Śląskie.....	32198	32161	20737	8100	25,2
Świętokrzyskie.....	0	0	0	0	0,0
Warmińsko-mazurskie.....	8	8	6	5	65,8
Wielkopolskie.....	1475	1475	647	603	40,9
Zachodniopomorskie.....	7623	7623	22337	7517	98,6

^a Sposób obliczania poziomu odzysku i recyklingu, patrz „Uwagi metodyczne”.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

^a Method of calculating the level of recovery and recycling, see “Methodological notes”.

Source: data of the Ministry of the Environment.

TABL. 25(279). OSIĄGNIĘTE POZIOMY RECYKLINGU ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH Z PAPIERU I TEKTURY WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
LEVELS OF RECYCLING OF PACKAGING WASTE FROM PAPER AND CARDBOARD BY VOIVODSHIP ACHIEVED IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Wielkość opakowań wprowadzonych na rynek <i>Size of packaging launched into the market</i>		Odpady przeznaczone do recyklingu <i>Waste destined for recycling</i>		Osiągnięty poziom recyklingu w % ^a <i>Achieved level of recycling in %^a</i>
	ogółem <i>grand total</i>	w tym podlegających obowiązkowi recyklingu <i>of which waste to be recycled</i>	razem <i>total</i>	w tym faktycznie poddane w roku sprawozdawczym <i>of which waste actually recycled in the reporting year</i>	
POLSKA	1196177	1192868	1362366	607297	50,9
POLAND					
Dolnośląskie.....	122548	122548	108979	62619	51,1
Kujawsko-pomorskie.....	1389	1389	2922	1738	125,1
Lubelskie.....	1750	1750	3938	3873	221,3
Lubuskie.....	1802	1802	3526	1539	85,4
Łódzkie.....	3851	3850	7131	1371	35,6
Małopolskie.....	311322	310962	371410	191417	61,6

^a Sposób obliczania poziomu odzysku i recyklingu, patrz „Uwagi metodyczne”.

^a Method of calculating the level of recovery and recycling, see “Methodological notes”.

TABL. 25(279). OSIĄGNIĘTE POZIOMY RECYKLINGU ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH Z PAPIERU I TEKTURY WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R. (dok.)
LEVELS OF RECYCLING OF PACKAGING WASTE FROM PAPER AND CARDBOARD BY VOIVODSHIP ACHIEVED IN 2009 (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Wielkość opakowań wprowadzonych na rynek <i>Size of packaging launched into the market</i>		Odpady przeznaczone do recyklingu <i>Waste destined for recycling</i>		Osiągnięty poziom recyklingu w % ^a <i>Achieved level of recycling in %^a</i>
	ogółem <i>grand total</i>	w tym podlegających obowiązkowi recyklingu <i>of which waste to be recycled</i>	razem <i>total</i>	w tym faktycznie poddane w roku sprawozdawczym <i>of which waste actually recycled in the reporting year</i>	
Mazowieckie	592734	589797	508192	205127	34,8
Opolskie	1228	1228	11544	10416	848,1
Podkarpackie	7133	7133	7679	4079	57,2
Podlaskie	47	47	57	51	109,5
Pomorskie.....	34025	34025	53142	34585	101,7
Śląskie	52065	52055	46901	19194	36,9
Świętokrzyskie	415	414	1807	1079	260,4
Warmińsko-mazurskie.....	2 901	2901	2701	1789	61,7
Wielkopolskie.....	17537	17537	12494	9533	54,4
Zachodniopomorskie	48331	48331	222644	60678	125,6

^a Sposób obliczania poziomu odzysku i recyklingu, patrz „Uwagi metodyczne”.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

^a Method of calculating the level of recovery and recycling, see “Methodological notes”.

Source: data of the Ministry of the Environment.

TABL. 26(280). OSIĄGNIĘTE POZIOMY RECYKLINGU ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH Z TWORZYW SZTUCZNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
LEVELS OF RECYCLING OF PACKAGING WASTE FROM PLASTICS BY VOIVODSHIPS ACHIEVED IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Wielkość opakowań wprowadzonych na rynek <i>Size of packaging launched into the</i>		Odpady przeznaczone do recyklingu <i>Waste destined for recycling</i>		Osiągnięty poziom recyklingu w % ^a <i>Achieved level of recycling in %^a</i>
	ogółem <i>grand total</i>	w tym podlegających obowiązkowi recyklingu	razem <i>total</i>	w tym faktycznie poddane w roku sprawozdawczym <i>of which waste actually recycled in the reporting year</i>	
POLSKA.....	676951	666406	274664	142987	21,5
POLAND					
Dolnośląskie	45709	45709	15183	11275	24,7
Kujawsko-pomorskie.....	317	317	992	421	132,9
Lubelskie	335	335	202	142	42,5
Lubuskie	386	386	1134	337	87,2
Łódzkie.....	2308	2308	2756	873	37,8
Małopolskie	189518	188377	62534	30877	16,4
Mazowieckie	350296	340932	98920	63180	18,5
Opolskie	261	261	1973	944	361,8
Podkarpackie	7764	7764	3400	1204	15,5
Podlaskie	165	165	748	350	211,7
Pomorskie.....	17548	17548	9709	4441	25,3
Śląskie	28777	28739	25471	11426	39,7
Świętokrzyskie	326	324	777	648	200,0
Warmińsko-mazurskie.....	1216	1216	3978	943	77,6
Wielkopolskie.....	7571	7571	3387	2005	26,5
Zachodniopomorskie	24453	24453	43499	13919	56,9

^a Sposób obliczania poziomu odzysku i recyklingu, patrz „Uwagi metodyczne”.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

^a Method of calculating the level of recovery and recycling, see “Methodological notes”.

Source: data of the Ministry of the Environment.

TABL. 27(281). ODPADY KOMUNALNE WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI, MIAST I WSI W 2009 R.
MUNICIPAL WASTE BY FORMS OF PROPERTY, CITIES AND VILLAGES IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	Sektory <i>Sectors</i>		Z ogółem <i>Of total</i>		SPECIFICATION
		publiczny <i>public</i>	prywatny <i>private</i>	miasta <i>cities</i>	obszary wiejskie <i>rural areas</i>	
Wytworzone ^a w tys. ton	12052,5	x	x	x	x	<i>Generated in thous. tonnes</i>
Zebrane ^a w tys. ton	10053,5	4056,5	5819,2	7512,4	1752,2	<i>Collected in thous. tonnes</i>
w tym nieszkodliwione w tys. ton	8468,8	3238,4	5075,2	x	x	<i>of which treated in thous. tonnes</i>
termicznie (w spalarniach)	101,1	101,1	-	x	x	<i>thermal (in incineration plants)</i>
biologicznie (w kompostowniach)	508,3	482,4	26,0	x	x	<i>biological (in composting plants)</i>
zdeponowane na składowiskach.....	7859,4	2655	5049,2	x	x	<i>deposited for landfill sites</i>
Składowiska kontrolowane czynne:						<i>Controlled landfill sites in operation:</i>
liczba.....	803	721	80	165	638	<i>number</i>
powierzchnia w ha (stan na 31 XII)	2820,7	2443,4	375,4	778,7	2042	<i>area in ha (as of 31 XII)</i>
powierzchnia zrehabilitowana w ha w ciągu roku.....	15,5	14	1,5	5,3	10,2	<i>Reclaimed area in ha during the year</i>
zamknięte:						<i>closed:</i>
liczba.....	94	84	10	16	78	<i>number</i>
powierzchnia w ha (stan na 31 XII)	226,4	198,8	27,6	66,6	159,8	<i>area in ha (as of 31 XII)</i>
powierzchnia zrehabilitowana w ha w ciągu roku.....	24,3	18,2	6,1	10,1	14,2	<i>area in ha reclaimed during the year</i>

a Dane szacunkowe. *b* Bez wyselekcjonowanych.
a Estimated data. *b* Without selected.

TABL. 28(282). ODPADY KOMUNALNE WYTWORZONE I ZEBRANE^a
MUNICIPAL WASTE GENERATED AND COLLECTED^a

WOJEWÓDZTWA <i>VOIVODSHIPS</i>	Odpady komunalne wytworzone <i>Municipal waste generated</i>		Ludność objęta zbiórką odpadów komunalnych w % <i>Population covered by municipal waste collection in %</i>	Odpady komunalne zebrane <i>Municipal waste collected</i>	
	w tys. ton <i>in thous. tonnes</i>	w kg na 1 mieszkańca <i>in kg per capita</i>		w tys. ton <i>in thous. tonnes</i>	w kg na 1 mieszkańca <i>in kg per capita</i>
P O L S K A 2005	12169	319	68,9	9352	245
P O L A N D					
2007	12264	321	73,9	9877	259
2008	12194	322	76,3	10083	265
2009	12053	316	79,1	10054	264
Dolnośląskie	1065	370	90,9	990	344
Kujawsko-pomorskie	646	312	76,4	524	253
Lubelskie	476	221	69,1	332	154
Lubuskie	366	362	86,3	318	315
Łódzkie	833	328	70,0	633	249
Małopolskie	913	277	79,2	765	232
Mazowieckie.....	1875	359	75,9	1557	299
Opolskie.....	315	306	83,0	268	259
Podkarpackie.....	415	198	81,2	359	171
Podlaskie.....	347	292	68,0	247	207
Pomorskie	788	353	86,3	699	314
Śląskie.....	1652	356	82,2	1394	300
Świętokrzyskie.....	259	204	73,6	207	163
Warmińsko-mazurskie	402	282	76,0	323	227
Wielkopolskie.....	1083	318	80,2	898	264
Zachodniopomorskie.....	616	364	87,2	539	318

a Dane szacunkowe.
a Estimated data.

TABL. 29(283). ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE^a
MUNICIPAL WASTE COLLECTED^a

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	2005		2007		2008		2009	
	w tys. ton in thous. tonnes	w kg na 1 mieszkańca in kg per capita	w tys. ton in thous. tonnes	w kg na 1 mieszkańca in kg per capita	w tys. ton in thous. tonnes	w kg na 1 mieszkańca in kg per capita	w tys. ton in thous. tonnes	w kg na 1 mieszkańca in kg per capita
P O L S K A	9352	245	10083	265	10036	263	9352	245
P O L A N D								
Dolnośląskie	893	309	976	339	928	323	913	317
Kujawsko-pomorskie	448	217	515	250	512	248	484	234
Lubelskie	338	155	374	173	372	172	304	141
Lubuskie	280	277	267	265	310	307	300	297
Łódzkie	639	248	696	272	626	245	578	227
Małopolskie	630	193	725	221	735	224	686	208
Mazowieckie	1500	291	1669	322	1682	324	1433	275
Opolskie	255	243	270	260	250	242	253	245
Podkarpackie	346	165	351	167	364	174	328	156
Podlaskie	268	223	262	220	247	207	236	198
Pomorskie	587	267	663	300	681	307	657	295
Śląskie	1307	278	1388	298	1358	292	1281	276
Świętokrzyskie	185	144	207	162	207	162	197	155
Warmińsko-mazurskie	313	219	330	231	343	240	304	213
Wielkopolskie	862	256	865	256	889	262	809	238
Zachodniopomorskie	502	297	525	310	533	315	502	296

^a Dane szacunkowe.

^a Estimated data.

TABL. 30(284). ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE^a (BEZ WYSELEKCJONOWANYCH) WEDŁUG WOJEWÓDZTW
W 2009 R.

MUNICIPAL WASTE COLLECTED^a (WITHOUT SELECTED) BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Grand total	Miasto City	Wieś Village	W tym z gospodarstw domowych Of which from households		
				ogółem total	miasto city	wieś village
w tysiącach ton in thous. tonnes						
P O L S K A	9264,6	7512,4	1752,2	6364,2	5051,5	1312,2
P O L A N D						
Dolnośląskie	912,5	754,4	158,2	616,1	497,1	119,0
Kujawsko-pomorskie	484,4	394,5	89,9	350,6	281,5	69,1
Lubelskie	303,8	241,1	62,7	233,7	185,8	47,9
Lubuskie	300,1	226,8	73,3	212,4	154,7	57,7
Łódzkie	577,9	474,6	103,4	408,3	335,6	72,6
Małopolskie	686,2	533,8	152,4	432,4	318,6	113,9
Mazowieckie	1433,1	1180,9	252,2	923,6	746,3	177,3
Opolskie	252,8	175,3	77,5	195,9	131,5	64,4
Podkarpackie	327,5	231,9	95,7	218,0	144,5	73,5
Podlaskie	235,9	187,6	48,3	167,5	131,6	36,0
Pomorskie	656,8	541,3	115,5	422,7	336,5	86,2
Śląskie	1281,0	1149,9	131,0	914,7	812,7	102,0
Świętokrzyskie	197,1	149,9	47,2	136,6	98,2	38,4
Warmińsko-mazurskie	304,4	241,3	63,1	218,8	169,2	49,6
Wielkopolskie	809,1	612,4	196,8	566,4	419,1	147,3
Zachodniopomorskie	501,9	417,0	85,0	346,4	288,4	58,0

^a Dane szacunkowe.

^a Estimated data.

TABL. 31(285). ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE^a SELEKTYWNE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
MUNICIPAL WASTE COLLECTED^a SELECTIVELY BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Grand total		Bez wyselekcjo- nowa- nych Without selected waste	Wyselekcjonowane Selected waste								
	w tys. ton in thous. tonnes	na 1 miesz- kańca w kg in kg per capita		razem total	w tym of which							
					papier i tektura paper and card- board	szkło glass	two- rzywa sztuczne plastics	metale metals	tekstyli textiles	niebez- pieczne hazardo- us	wielko- gabary- towe large- size	bio- degr dowalne biodegr adable
w tysiącach ton in thous. tonnes												
POLSKA.....	10053	263,5	9265	789	151	200	100	14	36	1	104	x
POLAND												
Dolnośląskie.....	990	344,2	913	78	9	15	6	1	3	0	18	x
Kujawsko-pomorskie.....	524	253,2	484	39	5	11	6	0	1	0	2	x
Lubelskie.....	332	153,7	304	28	7	9	3	1	2	0	2	x
Lubuskie.....	318	315,3	300	18	4	3	2	0	1	0	3	x
Łódzkie.....	633	248,9	578	56	8	12	6	1	3	0	6	x
Małopolskie.....	765	232,3	686	79	12	27	10	1	3	0	10	x
Mazowieckie.....	1557	298,6	1433	124	33	23	13	4	5	0	12	x
Opolskie.....	268	259,4	253	15	2	5	2	0	1	0	4	x
Podkarpackie.....	359	171,0	328	32	5	14	7	2	1	0	1	x
Podlaskie.....	247	207,0	236	11	3	2	1	0	1	0	1	x
Pomorskie.....	699	314,1	657	42	6	11	7	0	4	0	5	x
Śląskie.....	1394	300,2	1281	113	15	25	13	1	4	0	25	x
Świętokrzyskie.....	207	163,0	197	10	3	3	2	0	1	0	1	x
Warmińsko-mazurskie.....	323	226,6	304	19	5	5	4	1	1	0	2	x
Wielkopolskie.....	898	263,8	809	89	25	24	13	3	3	0	5	x
Zachodniopomorskie.....	539	318,4	502	37	8	10	6	0	2	0	5	x

a Dane szacunkowe.
a Estimated data.

TABL. 32(286). ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE^a Z GOSPODARSTW DOMOWYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
MUNICIPAL WASTE COLLECTED^a FROM HOUSEHOLDS BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Grand total		Bez wyselekcjo- nowa- nych Without selected waste	Wyselekcjonowane Selected								
	w tys. ton in thous. tonnes	na 1 miesz- kańca w kg in kg per capita		razem total	w tym of which							
					papier i tektura paper and card- board	szkło glass	two- rzywa sztuczne plastics	metale metals	tekstyli textiles	niebez- pieczne hazardo- us	wielko- gabary- towe large- size	bio- degr dowalne biodegr adable
w tysiącach ton in thous. tonnes												
POLSKA.....	6907	181,0	6364	543	81	157	75	8	35	0	92	x
POLAND												
Dolnośląskie.....	675	234,8	616	59	6	13	5	1	3	0	17	x
Kujawsko-pomorskie.....	379	183,3	351	29	3	9	4	0	1	0	2	x
Lubelskie.....	254	117,6	234	20	4	8	2	0	2	0	2	x
Lubuskie.....	225	222,5	212	12	2	3	2	0	1	0	3	x
Łódzkie.....	449	176,3	408	41	3	9	3	1	3	0	4	x
Małopolskie.....	488	148,2	432	55	8	19	8	1	3	0	10	x
Mazowieckie.....	988	189,5	924	65	13	16	8	2	5	0	9	x
Opolskie.....	209	202,6	196	13	2	5	2	0	1	0	3	x
Podkarpackie.....	242	115,3	218	24	3	11	6	1	1	0	1	x
Podlaskie.....	175	146,7	168	7	1	2	1	0	1	0	1	x
Pomorskie.....	455	204,3	423	32	4	10	6	0	4	0	4	x
Śląskie.....	999	215,1	915	84	9	22	10	1	4	0	24	x
Świętokrzyskie.....	144	113,0	137	7	2	3	1	0	1	0	1	x
Warmińsko-mazurskie.....	234	164,2	219	16	4	4	3	1	1	0	2	x
Wielkopolskie.....	625	183,6	566	59	13	19	9	0	2	0	5	x
Zachodniopomorskie.....	367	216,6	346	20	3	6	3	0	2	0	5	x

a Dane szacunkowe.
a Estimated data.

TABL. 33(287). ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE^a I UNIESZKODLIWIONE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
MUNICIPAL WASTE COLLECTED^a AND TREATED BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Zebrane ogółem (bez wyselekcjonowanych) Collected in total (without selected)					Unieszkodliwione w ciągu roku Treated during the year		Wysegre- gowane ze zmiesza- nych Sorted out from mixed waste	Zdepo- nowane na składo- wiskach Deposited for landfill sites
	w tysiącach ton in thous. tonnes	na mieszkańca w kg in kg per capita	w tym z: of which from:			termicznie thermal	biolo- gicznie biological		
			handlu, małego biznesu, biur i instytucji trade, small business, offices and institu- tions	usług komunal- nych municipal services	gospo- darstw domowych households				
	w tysiącach ton in thous. tonnes								
P O L S K A	9265	242,8	2379	522	6364	101	508	796	7859
P O L A N D									
Dolnośląskie	913	317,2	250	46	616	-	42	71	799
Kujawsko-pomorskie	484	234,1	117	16	351	-	10	56	419
Lubelskie	304	140,7	57	13	234	-	9	19	276
Lubuskie	300	297,2	69	18	212	-	38	30	232
Łódzkie	578	227,0	141	28	408	-	27	105	446
Małopolskie	686	208,4	230	24	432	-	15	34	637
Mazowieckie	1433	274,9	385	125	924	101	169	119	1044
Opolskie	253	244,9	47	10	196	-	9	6	238
Podkarpackie	328	155,9	93	17	218	-	1	21	306
Podlaskie	236	198,1	58	10	168	-	30	20	186
Pomorskie	657	295,2	186	48	423	0	20	79	558
Śląskie	1281	275,9	311	55	915	-	89	165	1028
Świętokrzyskie	197	155,0	52	8	137	-	1	3	193
Warmińsko-mazurskie	304	213,2	65	21	219	-	0	26	279
Wielkopolskie	809	237,8	191	52	566	-	25	25	759
Zachodniopomorskie	502	296,4	125	30	346	-	25	17	460

^a Dane szacunkowe
^a Estimated data.

TABL. 34(288). ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE^a I UNIESZKODLIWIONE WEDŁUG MIAST W 2009 R.
MUNICIPAL WASTE COLLECTED^a AND TREATED BY CITIES IN 2009

MIASTA CITIES	Zebrane ogółem (bez wyselekcjonowanych) Collected in total (without selected)					Unieszkodliwione w ciągu roku Treated during the year		Wysegre- gowane ze zmiesz- anych Sorted out from mixed waste	Zdepo- nowane na składo- wiskach Deposited for landfill sites
	w tysiącach ton in thous. tonnes	na 1 mieszkańca w kg in kg per capita	w tym z: of which from:			termicznie thermal	biolo- gicznie biological		
			handlu, małego biznesu, biur i instytucji trade, small business, offices and institu- tions	usług komunal- nych municipal services	gospo- darstw domowych households				
			w tysiącach ton in thous. tonnes						
POLSKA ..... POLAND	9265	242,8	2379	522	6364	101	508	796	7859
w tym 42 miasta o największej ilości wywiezionych odpadów <i>of which 42 cities with the largest quantity of waste</i>									
RAZEM ..... TOTAL	3923	351,5	1085	252	2585	x	x	x	x
Warszawa	627	366,4	163	82	382	x	x	x	x
Kraków	280	371,5	118	6	156	x	x	x	x
Wrocław	233	368,5	87	11	135	x	x	x	x
Łódź	224	300,3	49	6	168	x	x	x	x
Poznań	210	377,0	49	16	144	x	x	x	x
Gdańsk	164	359,0	59	13	92	x	x	x	x
Szczecin	150	369,4	35	8	108	x	x	x	x
Katowice	121	390,4	38	8	74	x	x	x	x
Bydgoszcz	118	329,9	31	6	81	x	x	x	x
Lublin	100	286,4	11	3	86	x	x	x	x
Gdynia	98	394,3	29	13	56	x	x	x	x
Białystok	91	310,4	19	3	70	x	x	x	x
Radom	77	343,4	18	1	58	x	x	x	x
Częstochowa	73	304,9	18	4	51	x	x	x	x
Gliwice	72	367,2	12	2	58	x	x	x	x
Toruń	70	339,5	21	2	47	x	x	x	x
Sosnowiec	67	305,0	20	1	47	x	x	x	x

^a Dane szacunkowe.
^a Estimated data.

TABL. 34(288). ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE^a I UNIESZKODLIWIONE WEDŁUG MIAST W 2009 R. (dok.)
MUNICIPAL WASTE COLLECTED^a AND TREATED BY CITIES IN 2009 (cont.)

MIASTA CITIES	Zebrane ogółem (bez wyselekcjonowanych) Collected in total (without selected)					Unieszkodliwione w ciągu roku Treated during the year		Wysegre- gowane ze zmiesz- anych Sorted out from mixed waste	Zdepo- nowane na składo- wiskach Deposited for landfill sites
	w tysiącach ton in thous. tonnes	na 1 mieszkańca w kg in kg per capita	w tym z: of which from:			termicznie thermal	biolo- gicznie biological		
			handlu, małego biznesu, biur i instytucji trade, small business, offices and institu- tions	usług komunal- nych municipal services	gospo- darstw domowych households				
			w tysiącach ton in thous. tonnes						
Legnica	66	636,3	28	5	34	x	x	x	x
Kielce	61	298,1	23	3	36	x	x	x	x
Bielsko-Biała	61	345,4	22	5	34	x	x	x	x
Rzeszów	57	329,5	24	2	31	x	x	x	x
Olsztyn	55	314,2	20	4	31	x	x	x	x
Bytom	55	300,0	11	2	43	x	x	x	x
Zabrze	54	289,0	12	6	37	x	x	x	x
Gorzów Wielkopolski	54	431,1	10	5	39	x	x	x	x
Opole	54	427,4	9	2	43	x	x	x	x
Ruda Śląska	54	373,3	8	1	44	x	x	x	x
Chorzów	45	395,4	18	1	26	x	x	x	x
Koszalin	43	399,3	11	5	27	x	x	x	x
Rybnik	42	299,8	10	2	31	x	x	x	x
Zielona Góra	42	354,4	15	3	24	x	x	x	x
Elbląg	41	324,1	9	3	29	x	x	x	x
Dąbrowa Górnicza	40	313,6	8	3	30	x	x	x	x
Płock	40	316,2	4	3	33	x	x	x	x
Wałbrzych	40	327,0	3	3	34	x	x	x	x
Tarnów	38	331,8	14	1	24	x	x	x	x
Włocławek	37	314,4	10	1	26	x	x	x	x
Słupsk	36	367,5	8	4	24	x	x	x	x
Jaworzno	34	358,0	7	1	26	x	x	x	x
Kalisz	33	313,2	11	2	20	x	x	x	x
Sopot	33	842,1	9	5	19	x	x	x	x
Grudziądz	32	326,6	4	1	28	x	x	x	x

^a Dane szacunkowe.
^a Estimated data.

TABL. 35(289). ODPADY KOMUNALNE W UZDROWISKACH W 2009 R.
MUNICIPAL WASTE IN HEALTH RESORTS IN 2009

UZDROWISKA HEALTH RESORTS	Odpady zebrane ^a Waste collected ^a			Czynne składowiska zorganizowane (stan w dniu 31 XII) Controlled landfill sites in operation (as of 31 December)	
	ogółem (bez wyselekcjo- nowanych) total (excluding selected waste)	w tym of which		liczba number	powierzchnia w ha area in ha
		z gospodarstw domowych from households	zdeponowane na składowiskach deposited for landfill sites		
	w tonach in tonnes				
Augustów.....	13155,7	8547,7	x	-	-
Busko-Zdrój.....	5033,4	3352,3	x	-	-
Ciechocinek.....	4241,0	2868,2	x	-	-
Duszniki-Zdrój.....	3261,0	1892,2	x	1	3,1
Goczałkowice-Zdrój ^b	999,3	927,5	x	-	-
Goldap.....	1181,3	767,0	x	-	-
Horyniec ^b	474,7	337,7	x	-	-
Inowrocław.....	24778,1	19243,9	x	1	5,8
Iwonicz Zdrój.....	870,7	299,0	x	-	-
Jedlina Zdrój.....	1426,6	1292,5	x	-	-
Kamień Pomorski.....	3180,3	2014,8	x	-	-
Kołobrzeg.....	23086,4	11650,6	x	-	-
Konstancin Jeziorna.....	8418,8	5218,8	x	-	-
Krasnobród.....	147,4	83,9	x	-	-
Krynica Zdrój.....	3684,4	1882,3	x	1	1,3
Kudowa Zdrój.....	2987,5	2091,3	x	1	4,3
Lądek Zdrój.....	3925,1	2075,5	x	1	0,6
Muszyna.....	918,7	613,1	x	-	-
Nałęczów.....	1587,2	764,8	x	-	-
Piwniczna Zdrój.....	529,2	370,5	x	-	-
Polanica Zdrój.....	1685,2	895,2	x	1	1,4
Połczyn Zdrój.....	3365,5	2129,6	x	-	-
Rabka Zdrój.....	1733,1	1333,6	x	-	-
Rymanów Zdrój.....	627,0	225,0	x	-	-
Solec Zdrój ^b	409,8	206,7	x	-	-
Sopot.....	32522,8	18682,0	x	-	-
Supraśl.....	1656,9	594,7	x	-	-
Szczawnica.....	772,0	475,6	x	1	1,2
Szczawno Zdrój.....	2459,4	2187,7	x	-	-
Świeradów Zdrój.....	696,8	438,0	x	-	-
Świnoujście.....	11897,2	7784,9	x	1	4,6
Ustka.....	5785,7	4774,7	x	-	-
Ustrón.....	6213,5	2270,9	x	-	-

a Dane szacunkowe. *b* Na terenie gminy.

a Estimated data. *b* In a community.

TABL. 36(290). SKŁADOWISKA ODPADÓW KOMUNALNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
LANDFILL SITES OF MUNICIPAL WASTE BY VOIVODSHIP IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Składowiska kontrolowane Controlled landfill sites						
	czynne in operation			o zakończonej eksploatacji exploitation completed			
	ogółem grand total	powierzchnia w ha area in ha		ogółem grand total	powierzchnia w ha area in ha		
		razem total	w tym składowisk zamkniętych w ciągu roku of which closed landfill sites during the year		razem total	w tym zreklamowanych w ciągu roku of which reclaimed landfill sites	
stan w dniu 31 XII as of 31 December	razem total	w tym zreklamowanych of which reclaimed landfill sites	stan w dniu 31 XII as of 31 December				
P O L S K A	803	2820,7	81,9	15,5	94	226,4	24,3
P O L A N D							
Dolnośląskie	79	290,0	10,9	-	16	37,5	-
Kujawsko-pomorskie	73	221,2	3,8	0,5	5	32,4	4,2
Lubelskie	101	185,5	7,7	3,7	12	12,9	6,4
Lubuskie	23	92,8	1,8	-	4	8,0	1,7
Łódzkie	38	174,2	2,8	0,1	5	21,8	1,1
Małopolskie	37	104,4	2,9	-	-	-	-
Mazowieckie.....	77	288,2	-	-	6	8,5	0,5
Opolskie.....	30	188,3	11,3	2,8	3	8,1	-
Podkarpackie.....	29	74,3	2,6	2,6	2	1,2	-
Podlaskie.....	69	136,5	11,2	-	8	8,1	1,1
Pomorskie	41	194,5	-	-	3	7,7	1,0
Śląskie.....	31	145,4	1,3	-	1	2,2	-
Świętokrzyskie.....	19	62,0	3,5	1,5	3	7,9	-
Warmińsko-mazurskie	41	176,1	14,1	-	8	26,5	1,2
Wielkopolskie.....	78	297,7	8,0	4,3	8	15,3	7,1
Zachodniopomorskie.....	37	189,6	-	-	10	28,3	-

TABL. 37(291). KONTROLOWANE SKŁADOWISKA CZYNNIE WEDŁUG MIAST I WSI W 2009 R.
CONTROLLED LANDFILL SITES IN OPERATION BY CITIES AND VILLAGES IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Grand total	W tym Of which		Powierzchnia w hektarach Area in hectares					
		miasta cities	obszary wiejskie rural areas	razem total	miasta cities	obszary wiejskie rural areas	w tym składowisk zamkniętych w ciągu roku of which closed landfills during the year		
							razem total	miasta cities	obszary wiejskie rural areas
	stan w dniu 31 XII as of 31 December								
P O L S K A	803	165	638	2820,7	778,7	2042,0	81,9	25,6	56,3
P O L A N D									
Dolnośląskie	79	28	51	290,0	132,2	157,8	10,9	6,6	4,3
Kujawsko-pomorskie	73	7	66	221,2	31,7	189,5	3,8	-	3,8
Lubelskie	101	15	86	185,5	34,8	150,7	7,7	1,0	6,7
Lubuskie	23	8	15	92,8	34,5	58,3	1,8	1,0	0,8
Łódzkie	38	2	36	174,2	3,5	170,7	2,8	-	2,8
Małopolskie	37	20	17	104,4	62,7	41,7	2,9	2,9	-
Mazowieckie.....	77	14	63	288,2	73,8	214,4	-	-	-
Opolskie.....	30	8	22	188,3	89,0	99,3	11,3	11,3	-
Podkarpackie.....	29	8	21	74,3	20,5	53,8	2,6	1,5	1,1
Podlaskie.....	69	11	58	136,5	26,8	109,7	11,2	-	11,2
Pomorskie	41	4	37	194,5	66,2	128,3	-	-	-
Śląskie.....	31	23	8	145,4	106,2	39,2	1,3	1,3	-
Świętokrzyskie.....	19	3	16	62,0	20,0	42,0	3,5	-	3,5
Warmińsko-mazurskie	41	4	37	176,1	11,6	164,5	14,1	-	14,1
Wielkopolskie.....	78	5	73	297,7	34,1	263,6	8,0	-	8,0
Zachodniopomorskie.....	37	5	32	189,6	31,1	158,5	-	-	-

TABL. 38(292). ODGAZOWYWANIE SKŁADOWISK ODPADÓW KOMUNALNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
OUTGASSING OF MUNICIPAL WASTE LANDFILL SITES BY VOIVODSHIP IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Liczba składowisk z instalacją odgazowywania <i>Number of landfill sites equipped with outgassing installation</i>							
	ogółem <i>grand total</i>	w tym z gazem uchodzącym do atmosfery <i>of which gas escaping to the atmosphere</i>						
		razem <i>total</i>	w tym unieszkodliwionym przez spalanie/ <i>of which those treated through combustion</i>					
			bez odzysku energii <i>without energy recovery</i>		z odzyskiem energii <i>with energy recovery</i>			
			w palnikach indywidualnych <i>in individual burners</i>	w pochodni zbiorczej <i>in collective flare</i>	cieplnej <i>thermal</i>	elektrycznej <i>electric</i>	ilość wyprodukowanej energii <i>quantity of generated energy</i>	
					energii cieplnej w GJ ^a <i>thermal in GJ^a</i>	elektrycznej w MWh ^a <i>electric in MWh^a</i>		
POLSKA	386	308	16	22	11	49	68134,1	133217,3
POLAND								
Dolnośląskie.....	42	40	-	-	-	2	-	16265,3
Kujawsko-pomorskie.....	34	30	1	-	1	3	0,8	238,4
Lubelskie.....	30	28	-	2	-	1	-	1599,1
Lubuskie.....	13	12	1	1	-	1	-	2892,6
Łódzkie.....	20	16	1	-	-	4	-	14370,3
Małopolskie.....	28	19	2	4	1	5	5,1	9669,9
Mazowieckie.....	38	26	1	1	2	10	37958,2	32689,9
Opolskie.....	18	18	-	-	-	-	-	-
Podkarpackie.....	17	11	3	2	-	3	-	4670,2
Podlaskie.....	13	12	-	-	-	1	-	3787,6
Pomorskie.....	20	15	1	1	3	3	11576,8	9805,3
Śląskie.....	23	6	3	6	2	10	17477,1	27035,2
Świętokrzyskie.....	9	7	-	1	-	1	-	364,2
Warmińsko-mazurskie.....	12	8	-	3	1	-	201,2	-
Wielkopolskie.....	44	40	1	1	1	2	914,9	8452,8
Zachodniopomorskie.....	25	20	2	-	-	3	-	1377,3

a Dane szacunkowe.

a Estimated data.

TABL. 39(293). DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKICH INSPEKTORATÓW OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI W 2009 R.
ACTIVITY OF VOIVODSHIP ENVIRONMENT PROTECTION INSPECTORATES IN THE SCOPE OF WASTE MANAGEMENT IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Pobrane próbki pierwotne <i>Original samples taken</i>			Wykonane oznaczenia w ramach <i>Performed markings in the framework of</i>						Mogilniki <i>Waste burial grounds</i>	
	ogółem <i>total</i>	w tym w ramach <i>of which in the framework of</i>		monitoringu <i>monitoring</i>	kontroli <i>inspection</i>	prac własnych i pozostałych ^a <i>own and other works^a</i>				zlikwidowane <i>liquidated</i>	do likwidacji <i>intended for liquidation</i>
		kontroli <i>inspection</i>	prac własnych i pozostałych ^a <i>own and other works^a</i>			ogółem <i>total</i>	w tym wskaźników <i>of which indicators</i>				
							fizykochemicznych <i>physico-chemical</i>	hydrobiologicznych <i>hydrobiological</i>	bakteriologicznych <i>bacteriological</i>		
POLSKA	1655	310	1278	150	1878	11138	10703	183	252	8	79
POLAND											
Dolnośląskie.....	71	2	69	-	4	1989	1989	-	-	-	7
Kujawsko-pomorskie.....	14	2	-	73	5	72	52	13	7	3	13
Lubelskie.....	419	66	299	77	384	1204	1185	-	19	-	-
Lubuskie.....	33	6	27	-	3	50	50	-	-	-	-
Łódzkie.....	15	1	14	-	8	588	547	-	41	-	16
Małopolskie.....	92	5	87	-	66	514	489	-	25	-	1
Mazowieckie.....	174	57	117	-	199	1103	1053	28	22	-	8
Opolskie.....	6	6	-	-	16	-	-	-	-	1	-
Podkarpackie.....	148	16	132	-	167	562	372	88	102	-	-
Podlaskie.....	63	2	61	-	1	2207	2207	-	-	-	4
Pomorskie.....	164	59	105	-	286	549	549	-	-	2	-
Śląskie.....	61	26	29	-	441	307	307	-	-	-	4
Świętokrzyskie.....	3	3	-	-	5	0	-	-	-	-	-
Warmińsko-mazurskie.....	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	1
Wielkopolskie.....	383	56	327	-	254	1933	1843	54	36	1	1
Zachodniopomorskie.....	9	3	6	-	39	60	60	-	-	1	24

a Prace zlecone (inne, niż monitoring) i prace własne prowadzone w laboratoriach.

a Commissioned works (other than monitoring) and own works conducted in laboratories.

TABL. 40(294). OBRÓT SUROWCAMI WTÓRNYMI W JEDNOSTKACH PRODUKCYJNYCH W 2009 R.
TURNOVER OF SECONDARY RAW MATERIALS IN PRODUCTION UNITS IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychód Income				Rozchód Use					Zapas na koniec roku Stock as of the end of the year
	ogółem total	z własnej działalności from own activity	skup procurement	import import	ogółem total	zużycie własne own use	sprzedaż krajowa domestic sales	eksport export	ubytki naturalne i straty natural wastes and losses	
	w tysiącach ton in thousand tonnes									

SUROWCE WTÓRNE METALICZNE
METALLIC RAW MATERIALS

Złom i odpady: Scrap and waste:										
stalowe i żeliwne ^a ..... steel and cast-iron ^a	5429,7	911,7	4067,3	540,7	5436,2	5120,9	218,2	0,8	96,3	187,6
miedzi, mosiądzu i brązu .... copper, brass and bronze	169,1	49,0	119,0	1,1	168,2	134,1	27,8	6,1	0,2	5,0
ołowiu, cynku i cyny ..... lead, zinc and tin	142,4	28,7	103,5	10,2	142,0	105,2	35,8	1,1	0,0	7,9
aluminium ..... aluminium	343,3	112,6	176,7	54,0	343,6	198,7	139,7	5,1	0,2	18,5

SUROWCE WTÓRNE NIEMETALICZNE
NON-METALLIC RAW MATERIALS

Oleje przerepracowane ..... Used oils	107,7	20,9	86,8	-	106,8	54,8	52,0	-	0,1	4,1
Tworzywa sztuczne ..... Plastics	359,7	256,7	102,2	0,9	365,1	131,6	221,5	8,5	3,8	31,6
Złom gumowy ..... Rubber scrap	109,9	42,5	64,1	3,3	116,9	55,1	60,5	1,1	0,2	13,3
Słuczka szklana ..... Cullet	1048,7	603,2	432,8	12,7	1012,3	636,8	371,5	-	4,1	124,4
Makulatura oraz odpady z papieru i tektury ..... Waste paper and cardboard waste	2385,8	818,9	1552,2	14,7	2377,3	1500,1	844,5	29,4	3,3	76,3
Odpadki włókiennicze ..... Textile waste	69,8	55,5	12,9	1,5	67,3	11,1	36,5	19,7	0,1	6,7

^a Dane Ministerstwa Gospodarki.

^a Data of the Ministry of Economic Affairs.

TABL. 41(295). OBRÓT SUROWCAMI WTÓRNYMI W JEDNOSTKACH HANDLOWYCH W 2009 R.
TURNOVER OF SECONDARY RAW MATERIALS IN COMMERCIAL UNITS IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychód Income				Rozchód Use					Zapas na koniec roku Stock as of the end of the year
	ogółem total	z własnej działalności from own activity	skup procurement	import import	ogółem total	zużycie własne own use	sprzedaż krajowa domestic sales	eksport export	ubytki naturalne i straty natural wastes and losses	
	w tysiącach ton in thousand tonnes									

SUROWCE WTÓRNE METALICZNE
METALLIC RAW MATERIALS

Złom i odpady: Scrap and waste:										
stalowe i żeliwne ^a ..... steel and cast-iron ^a	2410,4	127,1	2282,3	0,9	2436,9	-	2249,4	151,4	36,1	89,6
miedzi, mosiądzu i brązu .... copper, brass and bronze	41,2	3,7	37,3	-	42,3	8,1	30,5	3,6	0,1	2,8
ołowiu, cynku i cyny ..... lead, zinc and tin	10,0	0,3	9,8	-	10,1	0,2	9,8	0,1	0,0	0,6
aluminium ..... aluminium	47,7	0,7	47,0	0,0	46,8	0,1	40,2	6,4	0,2	6,7

^a Dane Ministerstwa Gospodarki.

^a Data of the Ministry of Economic Affairs.

TABL. 41(295). OBRÓT SUROWCAMI WTÓRNYMI W JEDNOSTKACH HANDLOWYCH W 2009 R. (dok.)
TURNOVER OF SECONDARY RAW MATERIALS IN COMMERCIAL UNITS IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychód Income				Rozchód Use					Zapas na koniec roku Stock as of the end of the year
	ogółem total	z własnej działalności from own activity	skup procurement	import import	ogółem total	zużycie własne own use	sprzedaż krajowa domestic sales	eksport export	ubytki naturalne i straty natural wastes and losses	
	w tysiącach ton in thousand tonnes									
SUROWCE WTÓRNE NIEMETALICZNE NON-METALLIC RAW MATERIALS										
Oleje przepracowane..... Used oils	8,4	0,9	7,6	-	8,1	0,0	8,1	-	0,0	0,8
Tworzywa sztuczne..... Plastics	32,7	4,7	28,1	-	34,2	0,7	26,3	7,1	0,1	2,6
Złom gumowy..... Rubber scrap	1,8	0,5	1,3	-	1,5	0,0	1,5	-	-	0,4
Słuczka szklana..... Cullet	65,3	3,4	61,9	-	63,0	0,0	61,1	1,9	0,0	15,8
Makulatura oraz odpady z papieru i tektury ..... Waste paper and cardboard waste	1026,2	62,5	963,6	0,2	1020,4	0,7	1017,1	12,0	0,5	7,2
Odpadki włókiennicze ..... Textile waste	1,9	0,4	0,2	1,2	1,8	1,7	0,1	-	0,0	0,1

a Dane Ministerstwa Gospodarki.

a Data of the Ministry of Economic Affair.

TABL. 42(296). ZUŻYCIE I ZAPASY MAKULATURY
USE AND STOCK OF WASTE PAPER

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
	w tysiącach ton in thousand tonnes					
Zużycie ogółem.....	733,8	1099,6	1221,3	1255,7	1500,8	Total use
w tym produkcja masy celulozowej, papieru oraz wyrobów z papieru	713,1	1058,1	1163,1	1198,6	1449,6	of which the production of chemical paper-pulp, paper and paper products
Zapasy ogółem.....	38,5	43,8	63,2	49,4	83,5^a	Total stocks
w tym produkcja masy celulozowej, papieru oraz wyrobów z papieru	38,3	41,2	60,1	47,7	62,0	of which the production of chemical paper-pulp, paper and paper products
Wskaźnik zużycia makulatury na 1 tonę papieru i tektury.....	0,4	0,4	0,4	.	.	Rate of waste paper use by 1 ton of paper and cardboard

a Łącznie z zapasami w jednostkach handlowych.

a Including inventory of commercial units.

**TABL. 43(297). POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI POCHODZĄCYMI Z POJAZDÓW WYCOFANYCH
Z EKSPLOATACJI W 2009 R.**
TREATMENT OF WASTE FROM VEHICLES WITHDRAWN FROM OPERATION IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba Number	Masa w tonach Mass in tonnes	SPECIFICATION
Pojazdy wycofane z eksploatacji przekazane do stacji demontażu	188788	173034	Vehicles withdrawn from operation and handed over to a dismantling facility
Odpady pochodzące z pojazdów poddanych przetwarzaniu w stacjach demontażu			Waste from vehicles processed in dismantling facilities
w tym:			of which:
poddane przetwarzaniu	x	156667	processed
poddane odzyskowi i recyklingowi.....	x	118422	recovered and recycled
przeznaczone do ponownego użycia przedmiotów wyposażenia i części	x	18797	destined for future use as equipment and parts
poddane strzępieniu	x	190485	shredded
przekazane do unieszkodliwienia.....	x	400	handed over for treatment

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.

Source: data of the Ministry of the Environment.

ANEKS ODPADY WG ROZPORZĄDZENIA (WE) NR 2150/2002 W SPRAWIE STATYSTYK ODPADÓW
ANNEX WASTE BY REGULATION (WE) 2150/2002 ON WASTE STATISTICS

TABL. 1a (298). ODPADY WYTWORZONE WEDŁUG KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2008 R.
WASTE GENERATED CLASSIFICATION BY ACTIVITIES IN 2008

KATEGORIA ODPADÓW CATEGORY OF WASTE	Razem Total	Kategorie działalności gospodarczej według PKD Categories of economic activity according to the PKD				
		Rolnictwo i leśnictwo Agriculture and forestry	Rybacko i gospodar- ka rybacka Fishing and aquacul- ture	Górnictwo i wydoby- wanie Mining and quarrying	Produkcja napojów, artykułów spożyw- czych i tytonio- wych Manufactu- re of food products beverages and tobacco products	Produkcja wyrobów tekstylnych, odzieży, skór i wyrobów wyprawionych Manufacture of textiles, wearing apparel, leather and related products
w tonach in tonnes						
O G Ó Ł E M	140340303	1349854	311	33665852	6968128	131082
GRAND TOTAL						
O G Ó Ł E M INNE, NIŻ NIEBEZPIECZNE (I) TOTAL NON-HAZARDOUS (I)	138871523	1346786	306	33660721	6963069	130553
O G Ó Ł E M NIEBEZPIECZNE (N)	1468780	3068	5	5130	5059	528
TOTAL HAZARDOUS (N)						
Zużyte rozpuszczalniki (N)	6302	0	0	5	13	4
Spent solvents (N)						
Odpady kwaśne, zasadowe lub solne (I)	58083	0	0	825	3226	0
Acid, alkaline or saline wastes (I)						
Odpady kwaśne, zasadowe lub solne (N)	171980	0	0	55	9	0
Acid, alkaline or saline wastes (N)						
Oleje zużyte (N)	105065	2006	1	2346	572	64
Used oils (N)						
Zużyte katalizatory chemiczne (I)	1145	0	0	0	76	0
Spent chemical catalysts (I)						
Zużyte katalizatory chemiczne (N)	4374	2	0	0	10	0
Spent chemical catalysts (N)						
Odpady preparatów chemicznych (I)	318197	219	0	88	1284	2003
Chemical preparation wastes (I)						
Odpady preparatów chemicznych (N)	41002	142	0	171	486	142
Chemical preparation wastes (N)						
Osady i pozostałości chemiczne (I)	1801385	47	0	9921	3318	54634
Chemical deposits and residues (I)						
Osady i pozostałości chemiczne (N)	385508	38	0	436	1886	175
Chemical deposits and residues (N)						
Szlamy ścieków przemysłowych (I) ^a	255789	2	0	89612	1378	1444
Industrial effluent sludges (I) ^a						
Szlamy ścieków przemysłowych (N) ^a	70299	2	0	419	0	33
Industrial effluent sludges (N) ^a						
Odpady medyczne i biologiczne (I)	5987	7	0	0	52	0
Health care and biological wastes (I)						
Odpady medyczne i biologiczne (N)	38609	127	0	0	92	1
Health care and biological wastes (N)						
Odpady metalowe (I)	4562087	5130	78	121773	32637	3224
Metallic wastes (I)						
Odpady metalowe (N)	844	0	0	0	1	0
Metallic wastes (N)						
Odpady szklane (I)	634511	615	0	46	29600	6
Glass wastes (I)						
Odpady szklane (N)	0	0	0	0	0	0
Glass wastes (N)						
Odpady papieru i tektury (I)	1158495	923	0	238	58225	15364
Paper and cardboard wastes (I)						

TABL. 1a (298). ODPADY WYTWORZONE WEDŁUG KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2008 R. (cd.)
WASTE GENERATED CLASSIFICATION BY ACTIVITIES IN 2008 (cont.)

KATEGORIA ODPADÓW CATEGORY OF WASTE	Razem Total	Kategorie działalności gospodarczej według PKD Categories of economic activity according to the PKD				
		Rolnictwo i leśnictwo Agriculture and forestry	Rybacko i gospodar- ka rybacka Fishing and aquaculture	Górnictwo i wydoby- wanie Mining and quarrying	Produkcja napojów, artykułów spożyw- czych i tytonio- wych Manufacture of food products beverages and tobacco products	Produkcja wyrobów tekstylnych, odzieży, skór i wyrobów wyprawionych Manufacture of textiles, wearing apparel, leather and related products
w tonach in tonnes						
Odpady gumowe (I) ..... Rubber wastes (I)	67153	310	1	2719	219	207
Odpady plastikowe (I) ..... Plastic wastes (I)	407164	1046	3	956	20211	3473
Odpady drewna (I) ..... Wood wastes (I)	3364628	1710	4	5347	17348	1352
Odpady drewna (N) ..... Wood wastes (N)	2121	0	0	1	0	0
Odpady tekstylne (I) ..... Textile wastes (I)	83579	11	0	0	289	22323
Odpady zawierające PCB (N) ..... Wastes containing PCB (N)	586	0	0	11	22	0
Zeżłomowane urządzenia ^b (I) ..... Discarded equipment ^b (I)	1651034	36	0	974	360	580
Zeżłomowane urządzenia ^b (N) ..... Discarded equipment ^b (N)	27273	31	0	159	608	24
Zeżłomowane pojazdy (ELVs) (I) ..... Discarded vehicles (ELVs) (I)	24783	103	0	17	8	0
Zeżłomowane pojazdy (ELVs) (N) ..... Discarded vehicles (ELVs) (N)	2568	19	0	61	29	0
Odpady baterii i akumulatorów (I) ..... Batteries and accumulators wastes (I)	334	22	0	2	11	0
Odpady baterii i akumulatorów (N) ..... Batteries and accumulators wastes (N)	14631	93	3	296	193	25
Odpady zwierzęce i roślinne (I) ..... Animal and vegetal wastes (I)	5174140	947917	25	5	3988818	33
Odpady zwierzęce z preparatów i produktów żywnościowych (I) ..... Animal waste of food prep./prod. (I)	1583196	34791	116	37	1513154	1327
Odchody zwierzęce, uryna i obornik (I) ..... Animal faeces, urine and manure (I)	366479	294622	70	0	42255	0
Odpady domowe i podobne (I) ..... Household and similar waste (I)	6783974	575	2	2828	8740	2699
Materiały mieszane i niesortowalne (I) ..... Mixed and undifferentiated materials (I)	477453	114	0	122	40894	1382
Materiały mieszane i niesortowalne (N) ..... Batteries and accumulators wastes (N)	1663	0	0	0	28	51
Pozostałości po sortowaniu (I) ..... Sorting residues (I)	2804841	44	6	6967	4858	5235
Pozostałości po sortowaniu (N) ..... Sorting residues (N)	56700	0	0	0	0	0
Osady ogólne (I) ^{ac} ..... Common sludges (I) ^{ac}	401277	236	0	11038	18456	110
Niezanieczyszczony urobek pogłębiarek (I) ^a ..... Dredging spoils (I) ^a	.	.	.	.	.	.
Odpady mineralne (I) ^d ..... Mineral wastes (I) ^d	78743800	47054	0	33333242	952463	1662

TABL. 1a (298). ODPADY WYTWORZONE WEDŁUG KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2008 R. (cd.)
WASTE GENERATED CLASSIFICATION BY ACTIVITIES IN 2008 (cont.)

KATEGORIA ODPADÓW CATEGORY OF WASTE	Razem Total	Kategorie działalności gospodarczej według PKD Categories of economic activity according to the PKD				
		Rolnictwo i leśnictwo Agriculture and forestry	Rybacktwo i gospodar- ka rybacka Fishing and aquacul- ture	Górnictwo i wydoby- wanie Mining and quarrying	Produkcja napojów, artykułów spożyw- czych i tytonio- wych Manufactu- re of food products beverages and tobacco products	Produkcja wyrobów tekstylnych, odzieży, skór i wyrobów wyprawionych Manufacture of textiles, wearing apparel, leather and related products
w tonach in tonnes						
Odpady mineralne (N) ..... Mineral wastes (N)	112312	608	0	1167	200	9
Odpady po spalaniu (I) ^e ..... Combustion wastes (I) ^e	28130612	11252	0	73964	225111	13495
Odpady po spalaniu (N) ^e ..... Combustion waste (N) ^e	195158	0	0	0	909	0
Zanieczyszczone gleby i urobek pogłębiarek (N) Contaminated soils and poll. dredging spoils (N)	231256	0	0	2	0	0
Odpady zestalone, ustabilizowane lub zeszkłone (I) Solidified, stabilised or vitrified wastes (I)	11398	0	0	0	79	0
Odpady zestalone, ustabilizowane lub zeszkłone (N) Solidified, stabilised or vitrified wastes (N)	528	0	0	0	0	0

a Odpady „suche”. b Wyłączając zezłomowane pojazdy, baterie i akumulatory. c Wyłączając niezanieczyszczony urobek pogłębiarek. d Wyłączając odpady po spalaniu. e Wyłączając zanieczyszczone gleby i urobek pogłębiarek.

a Waste “dry”. b Excluding discarded vehicles, batteries and accumulators. c Excluding the uncontaminated spoils dredging. d Excluding the combustion of wastes. e Excluding contaminated soil and poll. dredging spoils.

TABL. 1b (298). ODPADY WYTWORZONE WEDŁUG KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2008 R. (cd.)
WASTE GENERATED CLASSIFICATION BY ACTIVITIES IN 2008 (cont.)

KATEGORIA ODPADÓW CATEGORY OF WASTE	Kategorie działalności gospodarczej według PKD Categories of economic activity according to the PKD				
	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania Manufacture of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting	Produkcja papieru i wyrobów z papieru, poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji Manufacture of paper and paper products; printing and reproduction of recorded media	Wytwarza- nie i przetwa- rzanie koks i produktó w rafinacji ropy naftowej Manufa- cture of coke and refined petroleum products	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych; podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceuty- cznych; wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych Manufacture of chemical, pharmaceuti- cal, rubber and plastic products	Produkcja wyrobów z pozosta- łych mineral- nych surowców niemetal- icznych Manufa- cture of other non- metallic mineral products
w tonach in tonnes					
O G Ó Ł E M ..... GRAND TOTAL	2079568	1311156	71464	5545130	988749
O G Ó Ł E M INNE, NIŻ NIEBEZPIECZNE (I) TOTAL NON-HAZARDOUS (I)	2076306	1306286	59369	5381227	984368
O G Ó Ł E M NIEBEZPIECZNE (N) ..... TOTAL HAZARDOUS (N)	3262	4870	12095	163903	4381
Zużyte rozpuszczalniki (N) ..... Spent solvents (N)	17	244	0	3637	45

TABL. 1b (298). ODPADY WYTWORZONE WEDŁUG KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2008 R. (cd.)
WASTE GENERATED CLASSIFICATION BY ACTIVITIES IN 2008 (cont.)

KATEGORIA ODPADÓW CATEGORY OF WASTE	Kategorie działalności gospodarczej według PKD Categories of economic activity according to the PKD				
	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting</i>	Produkcja papieru i wyrobów z papieru, poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Manufacture of paper and paper products; printing and reproduction of recorded media</i>	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów w rafinacji ropy naftowej <i>Manufacture of coke and refined petroleum products</i>	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych; podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych; wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych <i>Manufacture of chemical, pharmaceutical, rubber and plastic products</i>	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
	w tonach in tonnes				
Odpady kwaśne, zasadowe lub solne (I) ..... <i>Acid, alkaline or saline wastes (I)</i>	0	1452	0	50546	751
Odpady kwaśne, zasadowe lub solne (N) ..... <i>Acid, alkaline or saline wastes (N)</i>	11	497	106	92775	25
Oleje zużyte (N) ..... <i>Used oils (N)</i>	326	852	1095	2418	1083
Zużyte katalizatory chemiczne (I) ..... <i>Spent chemical catalysts (I)</i>	0	0	410	553	2
Zużyte katalizatory chemiczne (N) ..... <i>Spent chemical catalysts (N)</i>	0	0	3828	504	4
Odpady preparatów chemicznych (I) ..... <i>Chemical preparation wastes (I)</i>	104743	7252	22	179977	2719
Odpady preparatów chemicznych (N) ..... <i>Chemical preparation wastes (N)</i>	928	1980	104	7756	675
Osady i pozostałości chemiczne (I) ..... <i>Chemical deposits and residues (I)</i>	483	50655	6634	1449002	11187
Osady i pozostałości chemiczne (N) ..... <i>Chemical deposits and residues (N)</i>	367	1018	3027	54116	790
Szlamy ścieków przemysłowych (I) ^a ..... <i>Industrial effluent sludges (I)^a</i>	51	36375	2484	77091	9756
Szlamy ścieków przemysłowych (N) ^a ..... <i>Industrial effluent sludges (N)^a</i>	0	6	3333	964	851
Odpady medyczne i biologiczne (I) ..... <i>Health care and biological wastes (I)</i>	0	0	0	17	0
Odpady medyczne i biologiczne (N) ..... <i>Health care and biological wastes (N)</i>	0	0	0	24	1
Odpady metalowe (I) ..... <i>Metallic wastes (I)</i>	8502	7917	19827	60258	41916
Odpady metalowe (N) ..... <i>Metallic wastes (N)</i>	0	0	0	285	42
Odpady szklane (I) ..... <i>Glass wastes (I)</i>	473	32	38	4358	205866
Odpady szklane (N) ..... <i>Glass wastes (N)</i>	0	0	0	0	0
Odpady papieru i tektury (I) ..... <i>Paper and cardboard wastes (I)</i>	3709	196531	321	24164	6596
Odpady gumowe (I) ..... <i>Rubber wastes (I)</i>	149	79	37	32913	499
Odpady plastikowe (I) ..... <i>Plastic wastes (I)</i>	1496	13395	543	96495	5175
Odpady drewna (I) ..... <i>Wood wastes (I)</i>	1869084	495820	727	20454	8929
Odpady drewna (N) ..... <i>Wood wastes (N)</i>	1406	8	0	0	0

TABL. 1b(298). ODPADY WYTWORZONE WEDŁUG KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2008 R. (cd.)

WASTE GENERATED CLASSIFICATION BY ACTIVITIES IN 2008 (cont.)

KATEGORIA ODPADÓW CATEGORY OF WASTE	Kategorie działalności gospodarczej według PKD Categories of economic activity according to the PKD				
	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting</i>	Produkcja papieru i wyrobów z papieru, poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Manufacture of paper and paper products; printing and reproduction of recorded media</i>	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów w rafinacji ropy naftowej <i>Manufacture of coke and refined petroleum products</i>	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych; podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych; wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych <i>Manufacture of chemical, pharmaceutical, rubber and plastic products</i>	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
	w tonach in tonnes				
Odpady tekstylne (I) ..... <i>Textile wastes (I)</i>	0	654	0	3131	406
Odpady zawierające PCB (N) ..... <i>Wastes containing PCB (N)</i>	0	2	0	22	4
Zezłomowane urządzenia (I) ^b ..... <i>Discarded equipment (I)^b</i>	13	181	262	1195	439
Zezłomowane urządzenia (N) ^b ..... <i>Discarded equipment (N)^b</i>	28	162	52	107	294
Zezłomowane pojazdy (ELVs) (I) ..... <i>Discarded vehicles (ELVs) (I)</i>	0	0	0	0	0
Zezłomowane pojazdy (ELVs) (N) ..... <i>Discarded vehicles (ELVs) (N)</i>	0	0	0	35	0
Odpady baterii i akumulatorów (I) ..... <i>Batteries and accumulators wastes (I)</i>	2	1	0	2	1
Odpady baterii i akumulatorów (N) ..... <i>Batteries and accumulators wastes (N)</i>	16	38	22	71	62
Odpady zwierzęce i roślinne (I) ..... <i>Animal and vegetal wastes (I)</i>	3617	21	2	119273	34
Odpady zwierzęce z preparatów i produktów żywnościowych (I) ..... <i>Animal wastes from preparations and food products (I)</i>	0	0	0	261	0
Odchody zwierzęce, uryna i obornik (I) ..... <i>Animal faeces, urine and manure (I)</i>	0	0	0	14	0
Odpady domowe i podobne (I) ..... <i>Household and similar waste (I)</i>	621	1017	13	3787	2431
Materiały mieszane i niesortowalne (I) ..... <i>Mixed and undifferentiated materials (I)</i>	290	7497	84	36181	15217
Materiały mieszane i niesortowalne (N) ..... <i>Mixed and undifferentiated materials (N)</i>	0	5	0	728	44
Pozostałości po sortowaniu (I) ..... <i>Sorting residues (I)</i>	8517	308220	66	7101	5480
Pozostałości po sortowaniu (N) ..... <i>Sorting residues (N)</i>	0	0	0	0	0
Osady ogólne (I) ^{ac} ..... <i>Common sludges (I)^{ac}</i>	29	20354	271	267	266
Niezanieczyszczony urobek pogłębiarek (I) ^a ..... <i>Dredging spoils (I)^a</i>	.	.	.	.	.
Odpady mineralne (I) ^d ..... <i>Mineral wastes (I)^d</i>	2926	1652	26789	2400892	579419
Odpady mineralne (N) ..... <i>Mineral wastes (N)</i>	162	16	8	352	381
Odpady po spalaniu (I) ^e ..... <i>Combustion wastes (I)^e</i>	71599	157182	839	813293	87279
Odpady po spalaniu (N) ^e ..... <i>Combustion wastes (N)^e</i>	0	0	12	29	72

TABL. 1b(298). ODPADY WYTWORZONE WEDŁUG KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2008 R. (cd.)
WASTE GENERATED CLASSIFICATION BY ACTIVITIES IN 2008 (cont.)

KATEGORIA ODPADÓW CATEGORY OF WASTE	Kategorie działalności gospodarczej według PKD Categories of economic activity according to the PKD				
	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting</i>	Produkcja papieru i wyrobów z papieru, poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Manufacture of paper and paper products; printing and reproduction of recorded media</i>	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów w rafinacji ropy naftowej <i>Manufacture of coke and refined petroleum products</i>	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych; podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych; wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych <i>Manufacture of chemical, pharmaceutical, rubber and plastic products</i>	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
	w tonach in tonnes				
Zanieczyszczone gleby i urobek pogłębiarek (N) <i>Contaminated soils and poll. dredging spoils (N)</i>	0	0	508	81	6
Odpady zestalone, ustabilizowane lub zeszlone (I) <i>Solidified, stabilised or vitrified wastes (I)</i>	0	0	0	1	0
Odpady zestalone, ustabilizowane lub zeszlone (N) <i>Solidified, stabilised or vitrified wastes (N)</i>	0	42	0	0	0

a Odpady „suche”. b Wyłączając zełomowane pojazdy, baterie i akumulatory. c Wyłączając niezanieczyszczony urobek pogłębiarek. d Wyłączając odpady po spalaniu. e Wyłączając zanieczyszczone gleby i urobek pogłębiarek.

a Waste “dry”. b Excluding discarded vehicles, batteries and accumulators. c Excluding the uncontaminated spoils dredging. d Excluding the combustion of wastes. e Excluding contaminated soil and poll. dredging spoils.

TABL. 1c(298). ODPADY WYTWORZONE WEDŁUG KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2008 R. (cd.)
WASTE GENERATED CLASSIFICATION BY ACTIVITIES IN 2008 (cont.)

KATEGORIA ODPADÓW CATEGORY OF WASTE	Kategorie działalności gospodarczej według PKD Categories of economic activity according to the PKD				
	Produkcja metali i metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of basic metals and fabricated metals products, except machinery and equipment</i>	Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych, urządzeń elektrycznych, pojazdów samochodowych, oraz pozostałego sprzętu transportowego <i>Manufacture of computer, electronic and optical products, electrical equipment, motor vehicles and other transport equipment</i>	Produkcja mebli, wyrobów jubilejskich, instrumentów muzycznych i zabawek, oraz naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń <i>Manufacture of furniture; jewellery, musical instruments, toys; repair and installation of machinery and equipment</i>	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody, odprowadzanie ścieków, działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami <i>Water collection, treatment and supply; sewerage; remediation activities and other waste management services</i>
	w tonach in tonnes				
OGÓŁEM ..... GRAND TOTAL	37489457	1484161	676797	19541445	908732
O G Ó Ł E M INNE, NIŻ NIEBEZPIECZNE (I) <i>TOTAL NON-HAZARDOUS (I)</i>	37085648	1400217	654819	19526380	817314
O G Ó Ł E M NIEBEZPIECZNE (N)	403809	83944	21978	15065	91419

TABL. 1c (298). ODPADY WYTWORZONE WEDŁUG KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2008 R. (cd.)

WASTE GENERATED CLASSIFICATION BY ACTIVITIES IN 2008 (cont.)

KATEGORIA ODPADÓW CATEGORY OF WASTE	Kategorie działalności gospodarczej według PKD Categories of economic activity according to the PKD				
	Produkcja metali i metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of basic metals and fabricated metals products, except machinery and equipment</i>	Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych, urządzeń elektrycznych, pojazdów samochodowych, oraz pozostałego sprzętu transportowego <i>Manufacture of computer, electronic and optical products, electrical equipment, motor vehicles and other transport equipment</i>	Produkcja mebli, wyrobów jubilerskich, instrumentów muzycznych i zabawek, oraz naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń <i>Manufacture of furniture; jewellery, musical instruments, toys; repair and installation of machinery and equipment</i>	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody, odprowadzanie ścieków, działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami <i>Water collection, treatment and supply; sewerage; remediation activities and other waste management services</i>
	w tonach in tonnes				
Zużyte rozpuszczalniki (N) ..... <i>Spent solvents (N)</i>	283	1234	152	9	2
Odpady kwaśne, zasadowe lub solne (I) ..... <i>Acid, alkaline or saline wastes (I)</i>	359	226	53	2	131
Odpady kwaśne, zasadowe lub solne (N) ..... <i>Acid, alkaline or saline wastes (N)</i>	58961	8297	2091	2	7
Oleje zużyte (N) ..... <i>Used oils (N)</i>	11448	31373	5526	1976	5596
Zużyte katalizatory chemiczne (I) ..... <i>Spent chemical catalysts (I)</i>	45	3	0	0	0
Zużyte katalizatory chemiczne (N) ..... <i>Spent chemical catalysts (N)</i>	22	1	0	0	0
Odpady preparatów chemicznych (I) ..... <i>Chemical preparation wastes (I)</i>	1755	6680	5487	25	311
Odpady preparatów chemicznych (N) ..... <i>Chemical preparation wastes (N)</i>	3175	10884	3406	119	994
Osady i pozostałości chemiczne (I) ..... <i>Chemical deposits and residues (I)</i>	16280	11620	5693	83917	2141
Osady i pozostałości chemiczne (N) ..... <i>Chemical deposits and residues (N)</i>	74357	22784	6496	3118	14666
Szlamy ścieków przemysłowych (I) ^a ..... <i>Industrial effluent sludges (I)^a</i>	12000	1205	36	15951	2666
Szlamy ścieków przemysłowych (N) ^a ..... <i>Industrial effluent sludges (N)^a</i>	51610	1784	3003	2060	117
Odpady medyczne i biologiczne (I) ..... <i>Health care and biological wastes (I)</i>	0	0	0	0	0
Odpady medyczne i biologiczne (N) ..... <i>Health care and biological wastes (N)</i>	21	3	10	1	5
Odpady metalowe (I) ..... <i>Metallic wastes (I)</i>	1094329	824674	49429	60497	5895
Odpady metalowe (N) ..... <i>Metallic wastes (N)</i>	33	131	5	69	0
Odpady szklane (I) ..... <i>Glass wastes (I)</i>	469	9857	584	145	3182
Odpady szklane (N) ..... <i>Glass wastes (N)</i>	0	0	0	0	0

TABL. 1c (298). ODPADY WYTWORZONE WEDŁUG KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2008 R. (cd.)

WASTE GENERATED CLASSIFICATION BY ACTIVITIES IN 2008 (cont.)

KATEGORIA ODPADÓW CATEGORY OF WASTE	Kategorie działalności gospodarczej według PKD Categories of economic activity according to the PKD				
	Produkcja metali i metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of basic metals and fabricated metals products, except machinery and equipment</i>	Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych, urządzeń elektrycznych, pojazdów samochodowych, oraz pozostałego sprzętu transportowego <i>Manufacture of computer, electronic and optical products, electrical equipment, motor vehicles and other transport equipment</i>	Produkcja mebli, wyrobów jubilerskich, instrumentów muzycznych i zabawek, oraz naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń <i>Manufacture of furniture; jewellery, musical instruments, toys; repair and installation of machinery and equipment</i>	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody, odprowadzanie ścieków, działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami <i>Water collection, treatment and supply; sewerage; remediation activities and other waste management services</i>
	w tonach in tonnes				
Odpady papieru i tektury (I) ..... <i>Paper and cardboard wastes (I)</i>	7755	69792	8784	524	2679
Odpady gumowe (I) ..... <i>Rubber wastes (I)</i>	269	3176	198	157	3720
Odpady plastikowe (I) ..... <i>Plastic wastes (I)</i>	11044	46649	7075	343	2600
Odpady drewna (I) ..... <i>Wood wastes (I)</i>	5972	36204	516271	2591	185
Odpady drewna (N) ..... <i>Wood wastes (N)</i>	1	2	262	0	0
Odpady tekstylne (I) ..... <i>Textile wastes (I)</i>	43	14984	1756	1	117
Odpady zawierające PCB (N) ..... <i>Wastes containing PCB (N)</i>	123	58	3	72	10
Zezłomowane urządzenia (I) ^b ..... <i>Discarded equipment (I)^b</i>	2294	4226	2512	2235	161
Zezłomowane urządzenia (N) ^b ..... <i>Discarded equipment (N)^b</i>	856	752	335	745	112
Zezłomowane pojazdy (ELVs) (I) ..... <i>Discarded vehicles (ELVs) (I)</i>	0	4	356	8	8
Zezłomowane pojazdy (ELVs) (N) ..... <i>Discarded vehicles (ELVs) (N)</i>	35	9	0	27	37
Odpady baterii i akumulatorów (I) ..... <i>Batteries and accumulators wastes (I)</i>	1	89	1	69	5
Odpady baterii i akumulatorów (N) ..... <i>Batteries and accumulators wastes (N)</i>	328	1184	224	178	39
Odpady zwierzęce i roślinne (I) ..... <i>Animal and vegetal wastes (I)</i>	37	184	150	778	7857
Odpady zwierzęce z preparatów i produktów żywnościowych (I) ..... <i>Animal waste of food prep./prod. (I)</i>	0	0	0	0	39
Odchody zwierzęce, uryna i obornik (I) ..... <i>Animal faeces, urine and manure (I)</i>	0	0	0	0	0
Odpady domowe i podobne (I) ..... <i>Household and similar waste (I)</i>	5583	9825	1137	2936	3087
Materiały mieszane i niesortowalne (I) ..... <i>Mixed and undifferentiated materials (I)</i>	178750	36967	3768	39491	302

TABL. 1c (298). ODPADY WYTWORZONE WEDŁUG KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2008 R. (cd.)

WASTE GENERATED CLASSIFICATION BY ACTIVITIES IN 2008 (cont.)

KATEGORIA ODPADÓW CATEGORY OF WASTE	Kategorie działalności gospodarczej według PKD Categories of economic activity according to the PKD				
	Produkcja metali i metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of basic metals and fabricated metals products, except machinery and equipment</i>	Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych, urządzeń elektrycznych, pojazdów samochodowych, oraz pozostałego sprzętu transportowego <i>Manufacture of computer, electronic and optical products, electrical equipment, motor vehicles and other transport equipment</i>	Produkcja mebli, wyrobów jubilerskich, instrumentów muzycznych i zabawek, oraz naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń <i>Manufacture of furniture; jewellery, musical instruments, toys; repair and installation of machinery and equipment</i>	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody, odprowadzanie ścieków, działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami <i>Water collection, treatment and supply; sewerage; remediation activities and other waste management services</i>
	w tonach in tonnes				
Materiały mieszane i niesortowalne (N) ..... <i>Mixed and undifferentiated materials (N)</i>	18	307	2	0	0
Pozostałości po sortowaniu (I) ..... <i>Sorting residues (I)</i>	5172	5558	2750	4278	109607
Pozostałości po sortowaniu (N) ..... <i>Sorting residues (N)</i>	129	0	0	57	0
Osady ogólne (I) ^{ac} ..... <i>Common sludges (I)^{ac}</i>	73	49	7	8140	324267
Niezanieczyszczony urobek pogłębiarek (I) ^a ..... <i>Dredging spoils (I)^a</i>	.	.	.	.	.
Odpady mineralne (I) ^d ..... <i>Mineral wastes (I)^d</i>	30281232	273930	40755	193221	326987
Odpady mineralne (N) ..... <i>Mineral wastes (N)</i>	47380	1560	425	5952	2125
Odpady po spalaniu (I) ^e ..... <i>Combustion wastes (I)^e</i>	5462180	43796	8017	19106882	21169
Odpady po spalaniu (N) ^e ..... <i>Combustion wastes (N)^e</i>	155000	3516	1	441	464
Zanieczyszczone gleby i urobek pogłębiarek (N) <i>Contaminated soils and poll. dredging spoils (N)</i>	30	37	37	239	67246
Odpady zestalone, ustabilizowane lub zeszlone (I) ..... <i>Solidified, stabilised or vitrified wastes (I)</i>	5	519	0	4186	197
Odpady zestalone, ustabilizowane lub zeszlone (N) ..... <i>Solidified, stabilised or vitrified wastes (N)</i>	0	27	0	0	0

a Odpady „suche”. b Wyłączając zełmowane pojazdy, baterie i akumulatory. c Wyłączając niezanieczyszczony urobek pogłębiarek. d Wyłączając odpady po spalaniu. e Wyłączając zanieczyszczone gleby i urobek pogłębiarek.

a Waste “dry”. b Excluding discarded vehicles, batteries and accumulators. c Excluding the uncontaminated spoils dredging. d Excluding the combustion of wastes. e Excluding contaminated soil and poll. dredging spoils.

TABL. 1d(298). ODPADY WYTWORZONE WEDŁUG KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2008 R. (cd.)
WASTE GENERATED CLASSIFICATION BY ACTIVITIES IN 2008 (cont.)

KATEGORIA ODPADÓW CATEGORY OF WASTE	Kategorie działalności gospodarczej według PKD Categories of economic activity according to the PKD				
	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców Waste collection, treatment and disposal activities, materials recovery	Budownictwo Construction	Usługi (z wyjątkiem sprzedaży hurtowej odpadów i złomu) Services (except wholesale of waste and scrap)	Sprzedaż hurtowa odpadów i złomu Wholesale of waste and scrap	Gospodar- stwa domowe Households
	w tonach in tonnes				
OGÓŁEM	6475561	6929510	4977011	2867041	6879294
GRAND TOTAL					
O G Ó Ł E M INNE, NIŻ NIEBEZPIECZNE (I)	6252290	6863376	4637110	2858292	6867084
TOTAL NON-HAZARDOUS (I)					
O G Ó Ł E M NIEBEZPIECZNE (N)	223270	66134	339901	8749	12210
TOTAL HAZARDOUS (N)					
Zużyte rozpuszczalniki (N)	25	40	584	7	0
Spent solvents (N)					
Odpady kwaśne, zasadowe lub solne (I)	1	17	495	0	0
Acid, alkaline or saline wastes (I)					
Odpady kwaśne, zasadowe lub solne (N)	4021	2214	2910	0	0
Acid, alkaline or saline wastes (N)					
Oleje zużyte (N)	11505	1743	23711	1423	0
Used oils (N)					
Zużyte katalizatory chemiczne (I)	1	0	5	49	0
Spent chemical catalysts (I)					
Zużyte katalizatory chemiczne (N)	0	2	3	0	0
Spent chemical catalysts (N)					
Odpady preparatów chemicznych (I)	391	262	4950	28	0
Chemical preparation wastes (I)					
Odpady preparatów chemicznych (N)	4174	834	4695	339	0
Chemical preparation wastes (N)					
Osady i pozostałości chemiczne (I)	6986	378	88482	8	0
Chemical deposits and residues (I)					
Osady i pozostałości chemiczne (N)	46433	3185	152568	48	0
Chemical deposits and residues (N)					
Szlamy ścieków przemysłowych (I) ^a	4972	496	268	0	0
Industrial effluent sludges (I) ^a					
Szlamy ścieków przemysłowych (N) ^a	5305	219	591	0	0
Industrial effluent sludges (N) ^a					
Odpady medyczne i biologiczne (I)	2519	0	3389	0	0
Health care and biological wastes (I)					
Odpady medyczne i biologiczne (N)	792	2	37530	0	0
Health care and biological wastes (N)					
Odpady metalowe (I)	1218882	70644	303636	627742	5098
Metallic wastes (I)					
Odpady metalowe (N)	6	262	10	0	0
Metallic wastes (N)					
Odpady szklane (I)	228618	1026	8733	3711	137153
Glass wastes (I)					
Odpady szklane (N)	0	0	0	0	0
Glass wastes (N)					
Odpady papieru i tektury (I)	118777	1918	448960	123600	69634
Paper and cardboard wastes (I)					
Odpady gumowe (I)	3016	596	16830	2058	0
Rubber wastes (I)					
Odpady plastikowe (I)	51968	2174	72654	9058	60807
Plastic wastes (I)					
Odpady drewna (I)	8872	45531	326667	1559	0
Wood wastes (I)					

TABL. 1d(298). ODPADY WYTWORZONE WEDŁUG KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2008 R. (cd.)
WASTE GENERATED CLASSIFICATION BY ACTIVITIES IN 2008 (cont.)

KATEGORIA ODPADÓW CATEGORY OF WASTE	Kategorie działalności gospodarczej według PKD Categories of economic activity according to the PKD				
	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców Waste collection, treatment and disposal activities, materials recovery	Budownictwo Construction	Usługi (z wyjątkiem sprzedaży hurtowej odpadów i złomu) Services (except wholesale of waste and scrap)	Sprzedaż hurtowa odpadów i złomu Whole- sale of waste and scrap	Gospodar- stwa domowe Households
	w tonach		in tonnes		
Odpady drewna (N) ..... Wood wastes (N)	4	42	396	0	0
Odpady tekstylne (I) ..... Textile wastes (I)	1213	0	2019	8	36623
Odpady zawierające PCB (N) ..... Wastes containing PCB (N)	25	6	216	12	0
Zezłomowane urządzenia (I) ^b ..... Discarded equipment (I) ^b	6415	461	7218	1621470	0
Zezłomowane urządzenia (N) ^b ..... Discarded equipment (N) ^b	809	377	7802	2395	11624
Zezłomowane pojazdy (ELVs) (I) ..... Discarded vehicles (ELVs) (I)	1637	92	6507	16042	0
Zezłomowane pojazdy (ELVs) (N) ..... Discarded vehicles (ELVs) (N)	155	186	1758	217	0
Odpady baterii i akumulatorów (I) ..... Batteries and accumulators wastes (I)	28	6	89	3	0
Odpady baterii i akumulatorów (N) ..... Batteries and accumulators wastes (N)	723	138	8260	2150	586
Odpady zwierzęce i roślinne (I) ..... Animal and vegetal wastes (I)	7008	7532	90851	0	0
Odpady zwierzęce z preparatów i produktów żywnościowych (I) ..... Animal waste of food prep./prod. (I)	65	1	33405	0	0
Odchody zwierzęce, uryna i obornik (I) ..... Animal faeces, urine and manure (I)	0	0	29518	0	0
Odpady domowe i podobne (I) ..... Household and similar waste (I)	50667	2114	127969	175	6557769
Materiały mieszane i niesortowalne (I) ..... Mixed and undifferentiated materials (I)	87430	5213	22550	1199	0
Materiały mieszane i niesortowalne (N) ..... Mixed and undifferentiated materials (N)	7	0	473	0	0
Pozostałości po sortowaniu (I) ..... Sorting residues (I)	1967735	19960	199723	143564	0
Pozostałości po sortowaniu (N) ..... Sorting residues (N)	56513	0	0	1	0
Osady ogólne (I) ^{ac} ..... Common sludges (I) ^{ac}	7666	2712	7305	30	0
Niezanieczyszczony urobek pogłębiarek (I) ^a ..... Dredging spoils (I) ^a	.	.	.	.	.
Odpady mineralne (I) ^d ..... Mineral waste (I) ^d	1778934	6691904	1614402	196337	0
Odpady mineralne (N) ..... Mineral wastes (N)	13080	26357	10559	1970	0
Odpady po spalaniu (I) ^e ..... Combustion wastes (I) ^e	692252	10240	1220410	111651	0
Odpady po spalaniu (N) ^e ..... Combustion wastes (N) ^e	26165	1	8361	187	0
Zanieczyszczone gleby i urobek pogłębiarek (N) ..... Contaminated soils and poll. dredging spoils (N)	53094	30508	79470	0	0

TABL. 1d(298). ODPADY WYTWORZONE WEDŁUG KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI W 2008 R. (dok.)
WASTE GENERATED CLASSIFICATION BY ACTIVITIES IN 2008 (cont.)

KATEGORIA ODPADÓW CATEGORY OF WASTE	Kategorie działalności gospodarczej według PKD Categories of economic activity according to the PKD				
	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców Waste collection, treatment and disposal activities, materials recovery	Budownictwo Construction	Usługi (z wyjątkiem sprzedaży hurtowej odpadów i złomu) Services (except wholesale of waste and scrap)	Sprzedaż hurtowa odpadów i złomu Whole- sale of waste and scrap	Gospodar- stwa domowe Households
	w tonach in tonnes				
Odpady zestalone, ustabilizowane lub zeszlone (I) ... Solidified, stabilised or vitrified wastes (I)	6236	99	75	0	0
Odpady zestalone, ustabilizowane lub zeszlone (N) Solidified, stabilised or vitrified wastes (N)	434	20	4	0	0

a Odpady „suche”. b Wyłączając zełomowane pojazdy, baterie i akumulatory. c Wyłączając niezanieczyszczony urobek pogłębiarek. d Wyłączając odpady po spalaniu. e Wyłączając zanieczyszczone gleby i urobek pogłębiarek.

a Waste “dry”. b Excluding discarded vehicles, batteries and accumulators. c Excluding the uncontaminated spoils dredging. d Excluding the combustion of wastes. e Excluding contaminated soil and poll. dredging spoils.

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Środowiska a w zakresie odpadów z gospodarstw domowych dane GUS.

S o u r c e: data of the Ministry of Environment and waste from households data of CSO.

**TABL. 2(299). ODPADY SPALANE STOSOWANE JAKO PALIWO LUB INNY MATERIAŁ DO WYTWARZANIA ENERGII
ODZYSK ENERGII (W PROCESIE R1) W 2008 R.**
**COMBUSTION WASTE USED AS FUEL OR OTHER MATERIAL FOR THE PRODUCTION OF ENERGY ENERGY
RECOVERY (IN THE PROCESS R1) IN 2008**

KATEGORIA ODPADÓW CATEGORY OF WASTE	Ogółem Grand total	Regiony Regions					
		Centralny	Południowy	Wschodni	Północno- Zachodni	Południowo- Zachodni	Północny
	w tonach in tonnes						
O G Ó Ł E M	3121754	269023	216867	607885	692562	284644	1050773
GRAND TOTAL							
O G Ó Ł E M INNE, NIŻ NIEBEZPIECZNE (I) ... TOTAL NON-HAZARDOUS (I)	5853	0	368	46	5274	4	160
O G Ó Ł E M NIEBEZPIECZNE (N)	3115902	269023	216498	607839	687288	284640	1050614
TOTAL HAZARDOUS (N)							
Odpady chemiczne (I)	165250	188	46324	143	579	85785	32231
Chemical wastes (I)							
Odpady chemiczne wyłączając oleje zużyte (N) .... Chemical waste excluding used oils (N)	5089	0	350	6	4569	4	160
Oleje zużyte (N)	28	0	0	28	0	0	0
Used oils (N)							
Odpady medyczne i biologiczne (I)	48	0	4	0	43	0	0
Health care and biological wastes (I)							
Odpady medyczne i biologiczne (N)	705	0	0	0	705	0	0
Health care and biological wastes (N)							
Odpady zanieczyszczone PCB (N)	0	0	0	0	0	0	0
Wastes containing PCB (N)							
Odpady domowe i podobne (I)	23	23	0	0	0	0	0
Household and similar waste (I)							
Materiały mieszane i niesortowalne (I)	3851	0	716	3124	0	0	11
Mixed and undifferentiated materials (I)							
Materiały mieszane i niesortowalne (N)	0	0	0	0	0	0	0
Mixed and undifferentiated materials (N)							
Pozostałości po sortowaniu (I)	380651	165	11461	200119	8308	127247	33350
Sorting residues (I)							
Pozostałości po sortowaniu (N)	0	0	0	0	0	0	0
Sorting residues (N)							
Osady ogólne (I)	61055	713	0	2217	7465	435	50225
Common sludges (I)							

TABL. 2(299). ODPADY SPALANE STOSOWANE JAKO PALIWO LUB INNY MATERIAŁ DO WYTWARZANIA ENERGII ODZYSK ENERGII (W PROCESIE R1) W 2008 R. (dok.)
COMBUSTION WASTE USED AS FUEL OR OTHER MATERIAL FOR THE PRODUCTION OF ENERGY RECOVERY (IN THE PROCESS R1) IN 2008 (cont.)

KATEGORIA ODPADÓW CATEGORY OF WASTE	Ogółem Grand total	Regiony Regions					
		Centralny	Południowy	Wschodni	Północno-Zachodni	Południowo-Zachodni	Północny
	w tonach in tonnes						
Inne odpady (I) ..... Other wastes (I)	2505024	267934	157994	402235	670893	71172	934796
Inne odpady (N)..... Other wastes (N)	31	0	18	13	0	0	0

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska a w zakresie odpadów z gospodarstw domowych dane.
 Source: data of the Ministry of Environment and waste from households data of CSO.

TABL. 3(300). ODPADY UNIESZKODLIWIANE POPRZEZ SPALANIE NA ZIEMI (W PROCESIE D10) W 2008 R.
WASTE DISPOSAL BY INCINERATION ON THE EARTH (IN THE PROCESS D10) IN 2008

KATEGORIA ODPADÓW CATEGORY OF WASTE	Ogółem Grand total	Regiony Regions					
		Centralny	Południowy	Wschodni	Północno-Zachodni	Południowo-Zachodni	Północny
	w tonach in tonnes						
O G Ó Ł E M ..... GRAND TOTAL	670359	96184	22603	200456	223850	48151	79114
O G Ó Ł E M INNE, NIŻ NIEBEZPIECZNE (I) .. TOTAL NON-HAZARDOUS (I)	531500	24262	6303	124543	221659	40194	66879
O G Ó Ł E M NIEBEZPIECZNE (N)	138859	71922	16300	75913	2191	7957	12235
Odpady chemiczne (I)	51368	8600	1609	525	560	39071	1002
Odpady chemiczne wyłączając oleje zużyte (N) .... Chemical waste excluding used oils (N)	47418	18500	8160	13126	675	167	6790
Oleje zużyte (N)	4281	1963	703	1190	6	1	418
Odpady medyczne i biologiczne (I)	2002	283	538	483	165	132	401
Odpady medyczne i biologiczne (N)	23584	3799	7039	6405	1482	450	4409
Odpady zanieczyszczone PCB (N)	9	0	9	0	0	0	0
Odpady domowe i podobne (I)	63473	62692	0	663	0	0	148
Materiały mieszane i niesortowalne (I)	11160	45	272	260	13	46	10523
Materiały mieszane i niesortowalne (N)	129	0	67	13	1	0	49
Pozostałości po sortowaniu (I)	1362	3	463	847	10	35	3
Pozostałości po sortowaniu (N)	54720	0	10	54710	0	0	0
Osady ogólne (I)	8459	218	2975	4679	492	0	95
Inne odpady (I)	393676	81	446	117116	220418	908	54706
Inne odpady (N).....	8716	0	312	469	28	7340	568

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska a w zakresie odpadów z gospodarstw domowych dane.
 Source: data of the Ministry of Environment and waste from households data of CSO.

TABL. 4(301). ODPADY PODDANE ODZYSKOWI W PROCESACH INNYCH, NIŻ SPALANIE (R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10, R11) W 2008 R.
WASTE RECORVED IN THE PROCESS OTHER THAN INCINERATION (R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10, R11) IN 2008

KATEGORIA ODPADÓW CATEGORY OF WASTE	Ogółem Grand total	Regiony Regions					
		Centralny	Południowy	Wschodni	Północno-Zachodni	Południowo-Zachodni	Północny
w tonach in tonnes							
OGÓŁEM	107178618	5938267	50411684	9148204	6152934	26748598	8778931
GRAND TOTAL							
O G Ó Ł E M INNE, NIŻ NIEBEZPIECZNE (I) TOTAL NON-HAZARDOUS (I)	862253	70706	311071	52285	144328	151438	132423
O G Ó Ł E M NIEBEZPIECZNE (N)	106316366	5867561	50100612	9095918	6008606	26597160	8646508
TOTAL HAZARDOUS (N)							
Oleje zużyte (N)	49171	449	2295	358	69	2716	43283
Used oils (N)							
Odpady metalowe (I)	6751204	617269	4032109	1478302	182111	315436	125976
Metallic wastes (I)							
Odpady metalowe (N)	37	0	0	0	0	37	0
Metallic wastes (N)							
Odpady szklane (I)	608541	77429	210835	12614	211067	58571	38025
Glass wastes (I)							
Odpady szklane (N)	0	0	0	0	0	0	0
Glass wastes (N)							
Odpady papieru i tektury (I)	1326397	194760	182620	16829	122844	162480	646864
Paper and cardboard wastes (I)							
Odpady gumowe (I)	107568	1181	8977	11363	60923	20343	4783
Rubber wastes (I)							
Odpady plastikowe (I)	1090557	142125	795621	11958	41870	26704	72279
Plastic wastes (I)							
Odpady z drewna (I)	2194249	371624	55799	155323	1108555	4880	498068
Wood wastes (I)							
Odpady tekstylne (I)	33942	7024	2070	202	11229	11038	2378
Textile wastes (I)							
Odpady zwierzęce i roślinne (I)	3507734	280916	133783	756710	1144186	52677	1139462
Animal and vegetal wastes (I)							
Odpady zwierzęce z preparatów i produktów żywnościowych (I)	734573	44326	7453	388276	133639	50559	110321
Animal waste of food prep./prod. (I)							
Odchody zwierzęce, uryna i obornik (I)	278038	60729	19500	1228	106763	58943	30875
Animal faeces, urine and manure (I)							
Odpady mineralne (I)	85446783	3348436	43797413	5608819	1989921	25399196	5303026
Mineral wastes (I)							
Odpady mineralne (N)	397081	40234	143909	42832	49805	112903	7399
Mineral wastes (N)							
Inne odpady (I)	4236778	721744	854434	654294	895498	436360	674450
Other wastes (I)							
Inne odpady (N).....	415964	30022	164868	9096	94454	35783	81741
Other wastes (N)							

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Środowiska a w zakresie odpadów z gospodarstw domowych dane GUS.

S o u r c e: data of the Ministry of Environment and waste from households data of CSO.

**TABL. 5(302). ODPADY UNIESZKODLIWIANE W PROCESACH SKŁADOWANIA I MAGAZYNOWANIA
(W PROCESACH D1, D3, D4, D5, D12) W 2008 R.
WASTE DISPOSAL IN THE PROCESS OF STORAGE (IN THE PROCESS OF D1, D3, D4, D5, D12) IN 2008**

KATEGORIA ODPADÓW CATEGORY OF WASTE	Ogółem Grand total	Regiony Regions					
		Centralny	Południowy	Wschodni	Północno- Zachodni	Południowo- Zachodni	Północny
w tonach in tonnes							
O G Ó Ł E M ..... GRAND TOTAL	29146789	6561021	2688102	1603612	6811612	10056777	1425664
O G Ó Ł E M INNE, NIŻ NIEBEZPIECZNE (I) TOTAL NON-HAZARDOUS (I)	28557506	6525807	2538665	1556182	6744851	9776835	1415167
O G Ó Ł E M NIEBEZPIECZNE (N)	589283	35215	149437	47430	66762	279942	10497
TOTAL HAZARDOUS (N)							
Odpady chemiczne (I)	1568074	50092	82445	37271	1333899	12708	51657
Chemical wastes (I)							
Odpady chemiczne wyłączając oleje zużyte (N) ...	473878	29827	112012	11182	47835	268934	4088
Chemical waste excluding used oils (N)							
Oleje zużyte (N)	13325	0	7098	1943	3605	553	125
Used oils (N)							
Odpady zwierzęce i roślinne (I)	42272	6290	11443	3762	7645	5649	7484
Animal and vegetal wastes (I)							
Odpady zwierzęce z preparatów i produktów żywnościowych (I)	106043	8591	60771	4476	3426	0	28780
Animal waste of food prep./prod. (I)							
Odchody zwierzęce, uryna i obornik (I)	259	0	258	0	0	0	0
Animal faeces, urine and manure (I)							
Odpady domowe i podobne (I)	5750541	1047872	1333149	696874	1163490	620961	888194
Household and similar waste (I)							
Materiały mieszane i niesortowalne (I)	43382	3479	2633	2536	13626	3906	17202
Mixed and undifferentiated materials (I)							
Materiały mieszane i niesortowalne (N)	200	23	4	0	169	4	0
Mixed and undifferentiated materials (N)							
Pozostałości po sortowaniu (I)	1753523	574919	411452	110110	246516	244910	165617
Sorting residues (I)							
Pozostałości po sortowaniu (N)	0	0	0	0	0	0	0
Sorting residues (N)							
Osady ogólne (I)	301106	102969	39852	26417	43524	53634	34710
Common sludges (I)							
Odpady mineralne (I)	18929721	4727359	586158	671577	3922441	8815036	207151
Mineral wastes (I)							
Odpady mineralne (N)	98857	5315	30321	32562	14871	9560	6227
Mineral wastes (N)							
Inne odpady (I)	62584	4236	10503	3159	10284	20031	14371
Other wastes (I)							
Inne odpady (N).....	3022	48	1	1743	282	891	57
Other wastes (N)							

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska a w zakresie odpadów z gospodarstw domowych dane GUS.
Source: data of the Ministry of Environment and waste from households data of CSO.

TABL. 6(303). ODPADY UNIESZKODLIWIANE BIOLOGICZNIE (W PROCESACH D2, D6, D7) W 2008 R.
WASTE DISPOSAL OF BIOLOGICAL (IN THE PROCESS OF D2, D6, D7) IN 2008

KATEGORIA ODPADÓW <i>CATEGORY OF WASTE</i>	Ogółem <i>Grand total</i>	Regiony <i>Regions</i>					
		Centralny	Południowy	Wschodni	Północno-Zachodni	Południowo-Zachodni	Północny
		w tonach <i>in tonnes</i>					
OGÓŁEM	338845	57735	29672	71673	5714	74120	99932
GRAND TOTAL							
O G Ó Ł E M INNE, NIŻ NIEBEZPIECZNE (I) ... <i>TOTAL NON-HAZARDOUS (I)</i>	310516	57703	25965	56673	5714	64818	99643
O G Ó Ł E M NIEBEZPIECZNE (N)	28330	32	3707	15000	0	9302	289
<i>TOTAL HAZARDOUS (N)</i>							
Odpady chemiczne (I)	8553	2057	2401	13424	0	64342	3329
<i>Chemical wastes (I)</i>							
Odpady chemiczne wyłączając oleje zużyte (N) .... <i>Chemical waste excluding used oils (N)</i>	5438	32	3487	0	0	1630	289
<i>Used oils (N)</i>	604	0	219	0	0	385	0
Odpady zwierzęce i roślinne z wyłączeniem odpadów zwierzęcych z preparatów i produktów żywnościowych i uryna i obornik (I)	20530	796	3266	12089	326	0	4052
<i>Animal and vegetable wastes, excluding animal waste of food prep. prod., and urine and manure (I)</i>							
Odpady zwierzęce z preparatów i produktów żywnościowych (I)	21015	17476	858	2479	203	0	0
<i>Animal waste of food prep./prod (I)</i>	300	0	0	300	0	0	0
<i>Animal faeces, urine and manure (I)</i>	41404	18843	0	15719	0	0	6842
<i>Household and similar waste (I)</i>	193	46	122	0	0	21	5
<i>Mixed and undifferentiated materials (I)</i>	50	0	0	0	0	50	0
<i>Mixed and undifferentiated materials (N)</i>	47241	0	0	0	0	61	47179
<i>Sorting residues (I)</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>Sorting residues (N)</i>	63536	17914	1116	930	5167	221	38189
<i>Common sludges (I)</i>	30724	571	18200	11731	18	173	31
<i>Mineral wastes (I)</i>	22237	0	0	15000	0	7237	0
<i>Mineral wastes (N)</i>	19	0	2	1	0	0	16
<i>Other wastes (I)</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>Other wastes (N)</i>							

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska a w zakresie odpadów z gospodarstw domowych dane GUS.
S o u r c e: data of the Ministry of Environment and waste from households data of CSO.

TABL. 7(304). INSTALACJE ODZYSKU I UNIESZKODLIWIANIA WEDŁUG REGIONÓW I WOJEWÓDZTW ORAZ RODZAJU OPERACJI W 2008 R.
RECOVERY AND DISPOSAL INSTALLATIONS BY REGION AND TYPE, AND PROVINCE OF OPERATIONS IN 2008

WYSZCZEGÓLNIENIE VOIVODSHIPS	Instalacje służące do spalania jako paliwo (R1) <i>Energy recovery (R1)</i>		Instalacje służące do spalania na ziemi (D10) <i>Incineration on land (D10)</i>		Instalacje służące do odzysku odpadów innego, niż spalanie (R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10, R11) <i>Recovery (excl. energy recovery) (R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10, R11)</i>		Instalacje służące do unieszkodliwiania odpadów przez składowanie i magazynowanie (D1, D3, D4, D5, D12) <i>Deposit onto or into land (D1, D3, D4, D5, D12)</i>	Instalacje służące do unieszkodliwiania odpadów w procesach biologicznych (D2, D6, D7) <i>Land treatment and release into water bodies (D2, D6, D7)</i>	
	liczba instalacji w szt. <i>no. of facilities</i>	pojemność w tonach/rok <i>capacity (t/a)</i>	liczba instalacji w szt. <i>no. of facilities</i>	pojemność w tonach/rok <i>capacity (t/a)</i>	liczba instalacji w szt. <i>no. of facilities</i>	pojemność w tonach/rok <i>capacity (t/a)</i>	liczba instalacji w szt. <i>no. of facilities</i>	liczba instalacji w szt. <i>no. of facilities</i>	pojemność w tonach/rok <i>capacity (t/a)</i>
P O L S K A	531	8589802	57	3413022	866	3119052	1060	41	9029142
P O L A N D									
Centralny	35	12600	4	59283	119	1985357	138	8	7861740
Łódzkie	13	288589	3	4100	37	359874	47	5	13940
Mazowieckie	22	301189	1	55183	82	1625483	91	3	7847800
Południowy	45	1507080	9	49250	212	19688825	120	14	303235
Małopolskie	10	288880	4	15980	50	3537973	60	2	40150
Śląskie	35	1218200	5	33270	162	16150852	60	12	263085
Wschodni	103	2867078	18	768815	133	2984620	261	8	627933
Lubelskie	20	1099155	4	372550	17	231445	116	3	44028
Podkarpackie	62	391163	4	26713	60	1150859	37	3	462305
Świętokrzyskie	12	1184011	6	361800	51	1556006	26	0	0
Podlaskie	9	192749	4	7752	5	46310	82	2	121600
Północno-zachodni	168	2663942	9	851343	164	2337474	183	1	10220
Wielkopolskie	138	1052247	3	826090	121	1772047	107	0	0
Zachodniopomorskie	21	80369	4	2069	17	313225	46	1	10220
Lubuskie	9	1531326	2	23184	26	252202	30	0	0
Południowo-zachodni	47	258335	3	62961	95	1251543	147	6	76262
Dolnośląskie	38	14535	0	0	69	1059542	112	5	73762
Opolskie	9	243800	3	62961	26	192001	35	1	2500
Północny	133	992178	14	1621370	143	2871235	211	4	149752
Kujawsko-Pomorskie	46	731695	9	1246780	79	1186131	100	1	30200
Warmińsko-Mazurskie	23	62567	1	340	6	1251690	57	0	0
Pomorskie	64	197916	4	374250	58	433414	54	3	119552

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska.

S o u r c e: data of the Ministry of Environment.

Dział 7. PROMIENIOWANIE. HAŁAS

Uwagi metodyczne

Przez pojęcie **promieniowanie jonizujące** określa się szczególny rodzaj promieniowania, które przechodząc przez materię wywołuje w obojętnych elektrycznie atomach i cząsteczkach – zmiany ich ładunków elektrycznych czyli tzw. jonizację. Promieniowanie to może mieć postać promieniowania korpuskularnego, do którego zalicza się między innymi cząstki alfa, beta, protony, a także – promieniowania elektromagnetycznego obejmującego promieniowanie gamma oraz promieniowanie rentgenowskie (X) o długości fali mniejszej niż 100 nm (nanometrów).

W zależności od źródeł pochodzenia rozróżnia się:

- **promieniowanie naturalne** pochodzące z przestrzeni kosmicznej oraz promieniowanie emitowane przez naturalne izotopy promieniotwórcze znajdujące się w skorupie ziemskiej, materiałach budowlanych, wodzie, powietrzu, żywności a także w organizmie każdego człowieka,
- **promieniowanie sztuczne** pochodzące ze zbudowanych i wykorzystywanych przez człowieka urządzeń radiacyjnych takich jak aparaty rentgenowskie (promieniowanie X), bomby kobaltowe (promieniowanie gamma), reaktory jądrowe (promieniowanie X, gamma i neutrony), sztucznie wytworzonych izotopów promieniotwórczych stosowanych w gospodarce, medycynie, przemyśle i nauce oraz – z uwolnionych do środowiska w wyniku prób jądrowych lub awarii jądrowych substancji promieniotwórczych.

W celu ilościowego określenia wpływu promieniowania jonizującego na materię wprowadzono pojęcie **dawki pochłoniętej**, która jest wielkością fizyczną obrazującą energię promieniowania jonizującego zaabsorbowaną w jednostkowej masie materii.

W przypadku oddziaływania promieniowania jonizującego na organizm człowieka efekt fizyczny, jakim jest jonizacja atomów powoduje określone efekty biologiczne zależne nie tylko od wartości dawki pochłoniętej, ale również od rodzaju promieniowania jonizującego i narażonej tkanki lub narządu. Dlatego dla celów ochrony radiologicznej wprowadzono dodatkowo pojęcie tzw. **dawki równoważnej**, obrazującej narażenie poszczególnych tkanek lub narządów oraz **dawki skutecznej** (efektywnej) obrazującej narażenie całego ciała człowieka. W celu uniknięcia niekorzystnych dla zdrowia człowieka skutków oddziaływania promieniowania jonizującego określone zostały międzynarodowe podstawowe standardy bezpieczeństwa określające wartości progowe tych dawek, zwane w przepisach krajowych **dawkami granicznymi**, a także wymagania dotyczące zasad ich kontroli.

Dawki graniczne nie obejmują narażenia na promieniowanie naturalne, jeśli narażenie to nie zostało zwiększone w wyniku działalności człowieka, w szczególności nie obejmuje narażenia pochodzącego od radonu w budynkach mieszkalnych, od naturalnych radionuklidów wchodzących w skład ciała ludzkiego, od promieniowania kosmicznego na powierzchni ziemi, od promieniowania emitowanego przez radionuklidy zawarte w nienaruszonej skorupie ziemskiej. Dawki te nie dotyczą również narażenia wyjątkowego tj. narażenia osób uczestniczących w usuwaniu skutków zdarzenia radiacyjnego lub w działaniach interwencyjnych.

W Polsce, tak jak w innych krajach, kontrola ta obejmuje między innymi systematyczne prowadzenie pomiarów mocy dawki promieniowania gamma w powietrzu, zawartości sztucznych izotopów promieniotwórczych w podstawowych komponentach środowiska, materiałach budowlanych, odpadach pochodzących z instytucji lub zakładów stosujących źródła promieniotwórcze, żywności, a także – pomiary dawek indywidualnych pracowników zatrudnionych przy pracach ze źródłami promieniowania jonizującego.

Pomiary te – zgodnie z ustawą **Prawo atomowe** (Dz. U. z 2007 r. Nr 42 poz. 276 z późn. zmianami) wykonywane są głównie przez stacje wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych i placówki pomiarów skażeń promieniotwórczych, a także przez specjalistyczne laboratoria jednostek badawczo-rozwojowych należących do różnych resortów, a działalność tych stacji placówek koordynowana jest przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki z udziałem Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Prezentowane dane dotyczące stężenia cezu-137 oraz udziału źródeł promieniowania jonizującego w średniorocznej dawce skutecznej otrzymanej przez statystycznego mieszkańca Polski opracowane zostały na podstawie wyników Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej (CLOR) uzyskanych w ramach prac dofinansowanych przez Państwową Agencję Atomistyki (PAA). Pomiary stężeń cezu – 137 oraz strontu – 90 w wybranych rzekach prowadzone są przez CLOR na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, finansowane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Aktywność – liczba samoistnych przemian jądrowych zachodzących w jednostce czasu, w określonej masie danego nuklidu promieniotwórczego. Jednostką aktywności jest bekerel (Bq). 1 Bq oznacza jedną przemianę w ciągu sekundy. Poprzednio używaną jednostką był Curie (Ci).

Dawka – termin ogólny, oznaczający np. dawkę pochłoniętą, równoważną, skuteczną (efektywną).

Dawka pochłonięta – energia promieniowania jonizującego pochłonięta w jednostce objętości materii uśredniona w tkance lub narządzie. Jednostką dawki pochłoniętej jest grej (Gy). 1 Gy oznacza energię 1 dżula (J) pochłoniętą w 1 kg materii.

Dawka równoważna – dawka obliczona na podstawie dawki pochłoniętej w tkance lub narządzie, wyznaczona z uwzględnieniem rodzaju i energii promieniowania.

Dawka skuteczna (efektywna) – suma dawek równoważnych pochodzących od zewnętrznego i wewnętrznego narażenia wyznaczona z uwzględnieniem odpowiednich współczynników określonych dla narządów lub tkanek.

Narażenie – proces, w którym organizm ludzki podlega działaniu promieniowania.

Moc dawki – dawka przypadająca na jednostkę czasu.

Ochrona radiologiczna – zapobieganie narażeniu ludzi i skażeniu środowiska, a w przypadku braku możliwości zapobieżenia takim sytuacjom – ograniczenie ich skutków do poziomu tak niskiego, jak tylko jest to rozsądnie osiągalne, przy uwzględnieniu czynników ekonomicznych, społecznych i zdrowotnych.

Opad całkowity – suma opadu mokrego (osadzonego na powierzchni ziemi przez deszcz i śnieg) oraz opadu suchego (suchy pył osadzony na powierzchni ziemi).

Promieniowanie alfa – jądra atomów helu emitowane przez jądra pierwiastków promieniotwórczych.

Promieniowanie beta – elektrony emitowane przez jądra pierwiastków promieniotwórczych.

Promieniowanie gamma – promieniowanie elektromagnetyczne emitowane przez jądra atomów w wyniku przemian zachodzących w tych jądrach.

Promieniowanie rentgenowskie (X) – promieniowanie elektromagnetyczne powstające w wyniku hamowania elektronów przechodzących przez pole elektryczne jądra atomowego.

Promieniowanie kosmiczne – strumień cząstek o dużej energii przychodzących z przestrzeni kosmicznej.

Radionuklid – atom o jądrze promieniotwórczym; nietrwały nuklid ulegający samorzutnej przemianie promieniotwórczej z emisją cząstki lub kwantu promieniowania gamma.

Stacje ASS-500 – stacje monitoringu radioaktywnych zanieczyszczeń przyziemnej warstwy powietrza, pracujące w ogólnopolskiej Sieci Wczesnego Wykrywania Awarii Obiektów Jądrowych koordynowanej przez CLOR- Warszawa i PAA. Pozwalają określić skład izotopowy zanieczyszczeń pyłowych – zarówno ilościowy (w Bq/m³) jak i jakościowy.

Problematyką powstawania, przetwarzania i składowania oraz ewidencji odpadów promieniotwórczych w Polsce zajmuje się Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych.

Do głównych **źródeł pochodzenia odpadów promieniotwórczych** (nie licząc zastosowań militarnych energii jądrowej) zalicza się: kopalnie rud uranu oraz zakłady przerobu tych rud, produkcję paliwa reaktorowego oraz przerób paliwa wypalonego, eksploatację reaktorów energetycznych i badawczych, likwidację reaktorów jądrowych, stosowanie izotopów promieniotwórczych w medycynie, przemyśle, rolnictwie i badaniach naukowych.

W Polsce odpady promieniotwórcze powstają w wyniku wytwarzania źródeł promieniotwórczych i ich stosowania w medycynie, przemyśle i badaniach naukowych. Odpady te składa się w odpowiednio przystosowanych do tego celu betonowych bunkrach dawnego fortu wojskowego w Róźnie. Komory wypełnione odpadami zostają zamurowane. Pozostałe odpady, zalewa się warstwą betonu i asfaltu, co zabezpiecza je przed dostępem wód opadowych i umieszcza się w fosie. Odrębną grupę odpadów stanowi zużyte („wypalone”) paliwo jądrowe z reaktorów badawczych EWA (pierwszy reaktor jądrowy w Polsce, eksploatowany w latach 1958-1995, a następnie poddany procedurze likwidacji) i MARIA, które – zgodnie z międzynarodowymi umowami – podlega specjalnym zabezpieczeniom, kontroli oraz ewidencji. Paliwo to znajduje się w specjalnych (wypełnionych wodą) tzw. przechowalnikach w ośrodku jądrowym w Świerku.

Pole elektromagnetyczne to szczególny stan materii, charakteryzujący wszelkie, równoczesne oddziaływania pomiędzy ładunkami elektrycznymi i dipolami magnetycznymi za pośrednictwem pola elektrycznego i pola magnetycznego. Jednostką charakteryzującą stan energetyczny pola elektromagnetycznego jest gęstość mocy pola wyrażana w watach na metr kwadratowy (W/m²).

Pole elektryczne to stan energetyczny przestrzeni wokół ładunków elektrycznych, może być to składowa elektryczna pola elektromagnetycznego. Natężenie pola elektrycznego stanowi jedno z podstawowych kryteriów oceny oddziaływania pól elektromagnetycznych na środowisko. Jednostką natężenia pola elektrycznego jest 1 wolt na metr (V/m).

Pole magnetyczne to stan energetyczny przestrzeni wokół poruszających się ładunków elektrycznych – przepływającego prądu elektrycznego, może być to składowa magnetyczna pola elektromagnetycznego. Jednostką natężenia pola magnetycznego jest amper na metr (1 A/m).

Pola elektromagnetyczne są bardzo zróżnicowanym czynnikiem środowiskowym – od pól statycznych (elektrostatycznych i magnetostatycznych), małej i wielkiej częstotliwości do promieniowania mikrofalowego (o częstotliwościach poniżej 300 GHz). Sposób i skutki oddziaływania pól elektromagnetycznych, zarówno bezpośrednio na ciało człowieka, jak i na materialne elementy środowiska pracy, zależą od ich częstotliwości i natężenia. Pola elektromagnetyczne w przeciwieństwie do wielu fizycznych czynników środowiska, jak np. hałas, nie są z reguły rejestrowane przez zmysły człowieka, dlatego niemożliwe jest intuicyjne dostosowanie sposobu postępowania człowieka do stopnia zagrożenia. Pola elektromagnetyczne o różnych częstotliwościach znajdują liczne zastosowania praktyczne w przemyśle, służbie zdrowia, telekomunikacji i życiu codziennym. Energia pól elektromagnetycznych absorbowana bezpośrednio w organizmie powoduje powstawanie w nim elektrycznych prądów indukowanych oraz podgrzewanie tkanek. Może to być przyczyną niepożądanych efektów biologicznych i w konsekwencji zmian stanu zdrowia (czasowego i trwałego). Pole elektromagnetyczne może stwarzać także zagrożenie dla ludzi poprzez oddziaływanie na infrastrukturę techniczną, ponieważ odbiór energii pola elektromagnetycznego przez urządzenia może być przyczyną m.in.:

- zakłóceń pracy automatycznych urządzeń sterujących i elektronicznej aparatury medycznej (w tym elektrostymulatorów serca oraz innych elektronicznych implantów medycznych),
- detonacji urządzeń elektrowybuchowych (detonatorów),

- pożarów i eksplozji związanych z zapaleniem się materiałów łatwopalnych od iskier wywołanych przez pola indukowane lub ładunki elektrostatyczne.

Głównymi rodzajami źródeł sztucznych pól elektromagnetycznych występujących w środowisku są:

- linie elektroenergetyczne,
- obiekty radiokomunikacyjne, w tym: stacje nadawcze radiowe i telewizyjne, stacje bazowe telefonii komórkowych,
- obiekty radiolokacyjne.

Hałas definiowany jest jako dźwięk niepożądany lub szkodliwy dla zdrowia ludzkiego. Szkodliwość lub uciążliwość hałasu zależy od jego natężenia, częstotliwości, charakteru zmian w czasie, długotrwałości działania oraz zawartości składowych niesłyszalnych, a także od takich cech odbiorcy jak: stan zdrowia, nastrój, wiek. W zależności od miejsca występowania i źródła rozróżnia się hałas: komunikacyjny (drogowy, kolejowy, lotniczy), przemysłowy, osiedlowy oraz domowy.

Zjawisku hałasu zwykle towarzyszą: **drżenia mechaniczne** – wytwarzane przez pojazdy, maszyny, urządzenia, **wstrząsy**, **infradźwięki** – dźwięki o niskiej częstotliwości /0-16Hz/ poniżej zakresu słyszalnego (1Hz = 1cykl/1sekunda), **ultradźwięki** – dźwięki o wysokiej częstotliwości /powyżej 20 kHz/, powyżej zakresu słyszalnego.

Wprowadzono – ze względu na szeroki zakres ciśnień akustycznych – logarytmiczną skalę oceny i związane z tym pojęcie **poziomu dźwięku** oznaczonego literą L (ang. level), którego jednostką jest **decybel (dB)**. Ciśnieniu akustycznemu wyznaczającemu próg słyszenia przypisano wartość poziomu dźwięku – 0 dB; granicy bólu – 130 dB.

Wszystkie dźwięki charakteryzujące się częstotliwościami z zakresu od około 16 Hz do ok. 20000 Hz określa się słyszalnymi (są one odbierane jako wrażenia słuchowe). Organ słuchu nie reaguje jednakowo na dźwięki w całym paśmie słyszalnym. Największa wrażliwość ucha ludzkiego występuje w zakresie 1000 – 4000 Hz. Aby wyniki pomiarów poziomu dźwięku lepiej skorelować z fizjologicznymi właściwościami organu słuchu wprowadzono do mierników specjalną charakterystykę korekcyjną (w funkcji częstotliwości), uwzględniającą wspomniane zakresy czułości słuchu, którą oznacza się indeksem "A" (np. L_A). Hałas w środowisku charakteryzuje się najczęściej zmiennym poziomem w czasie. Dla oceny tego typu zjawisk akustycznych wprowadzono tzw. **równoważny poziom dźwięku A**, oznaczany symbolem L_{Aeq} , w dB, który uśrednia zmienne ciśnienie akustyczne w danym czasie obserwacji.

Wszystkie poziomy hałasu, zestawione w tabelach, przedstawione są w postaci **poziomów równoważnych**. Informacje w niniejszym dziale, w części dotyczącej hałasu, opracowano na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska. Badania na obszarach szczególnego zagrożenia hałasem wykonuje się w celu kontroli skrajnie zdegradowanych środowisk jak np. budynki mieszkalne sąsiadujące z obiektami wysoce hałaśliwymi, tereny o cennych walorach wypoczynkowych i uzdrowiskowych. Informacje o stanie klimatu akustycznego środowiska pozyskiwane są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska od 1992 r., finansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, gromadzone w ramach tzw. „**Systemu kontroli i ewidencji obiektów emitujących hałas**”. W ramach tego systemu dane zbierane są corocznie, a następnie kumulowane w okresach 5-cio letnich. Co 5 lat dokonywana jest podsumowująca ocena stanu klimatu akustycznego i trendów jego zmian. W 1996 r. podsumowano pierwszy 5-cio letni cykl badań. Natomiast od roku 2007 rozpoczęto nowy, czwarty z kolei cykl monitoringowy. W systemie tym prowadzone są głównie trzy rodzaje badań: kontrole interwencyjne obiektów przemysłowych, plany akustyczne miast oraz systematyczne, o charakterze monitoringowym, badania kontrolne na tzw. obszarach szczególnego zagrożenia (uciążliwości) hałasu.

Wskaźnik społecznego zapotrzebowania na środki ochronne /M/ wyraża się stopniem przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu na danym terenie, w skojarzeniu z ilością osób zamieszkałych na tym terenie. Miara wskaźnika /M/ jest proporcjonalna do wielkości zapotrzebowania na środki ochronne na danym terenie. Dopuszczalne poziomy hałas w środowisku określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. (Dz. U. Nr 120, poz. 826 z 2007 r.).

Chapter 7 RADIATION. NOISE

Methodological notes

Ionizing radiation is the energy in the form of waves moving subatomic particles depending on its effect on atomic matter. Ionizing radiation has enough energy to ionize atoms and molecules. This radiation can be classified as corpuscular radiation including particles of alpha, beta, protons and electromagnetic radiation including gamma radiation and X-ray radiation of the length of waves less than 100 nm. (nanometres). Depending on source there are:

- **Natural radiation** comes from space and from the background. It is emitted by natural isotopes from the Earth, building materials, water, air, food and every human organism,
- **Artificial radiation** comes from different human-made devices i.e. X-ray apparatuses (X-rays), cobalt bombs (gamma radiation), nuclear reactors (X radiation, gamma radiation and neutrons), artificially made radioactive isotopes used in economy, medicine, industry and science and from environment contamination resulting from nuclear tests and nuclear failures of radioactive matter.

In order to enlarge the ionizing radiation influence upon the matter a new term was introduced called **absorbed dose**, which is a physical quantity reflecting the energy of ionizing radiation captured in a single matter mass.

In case of human exposure to ionizing radiation, ionization of atoms causes biological effects depending not only from the capture dose but also from the source of ionizing radiation and the exposed tissue or organ. Therefore, a new term was coined for radiological protection called **equivalent dose**, showing the radiosensitivity of tissues and organs. An **effective dose** shows the radiosensitivity of all human body. In order to avoid some unhealthy effects of ionizing radiation on human body international and evaluation standards were established illustrating the threshold values of the doses. They are also called in national provisions **limited doses**.

Limited doses do not include: the exposure to natural radiation provided that the radiation did not increase because of human activity; and in particular; the exposure to radon in residential buildings, natural radionuclides in human bodies, cosmic radiation from the background, the radiation emitted by radionuclides released from Earth's crust. These doses do not apply to extraordinary hazards of people exposed to removals of results after nuclear accidents or interventions.

In Poland as in other countries, the supervision includes systematic measurement of the power dose of gamma radiation in the air, the content of artificial radioactive isotopes in basic environmental components, building materials, industrial and institutional waste that use radiation sources, foodstuffs and agricultural products. The supervision also includes the measurements of the individual doses among workers exposed to ionizing radiation sources.

The Measurements according to **Atomic Law Act** are done merely by early radiation contamination stations, and also done by special research and development centres belonging to different resorts coordinated by the President of National Atomic Energy Agency with assistance of Chief Inspector of Environmental Protection.

Date referred to concentration of cesium -137 and share of ionizing radiation sources in average effective dose taken by statistic inhabitant of Poland has been worked out on the basis of results of Central Laboratory of Radiological Protection (CLOR) obtained during the works financed by National Atomic Energy Agency (PAA). Measurements of cesium -137 and strontium -90 concentration in selected rivers have been provided by CLOR and commissioned by the Chief Inspector of Environmental Protection under the National Environmental Monitoring funded by the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

Activity – the number of intrinsic nuclear changes in a unit of time, in a particular radiation nucleus mass. The SI unit of radioactive decay (the phenomenon of natural and artificial radioactivity) is the becquerel (Bq). One Bq is defined as one transformation (or decay) per second. The previous unit was Curie (Ci)

Dose – general term meaning for example absorbed dose, equivalent dose and effective dose.

Absorbed dose – is a measure of the energy deposited in a medium by ionizing radiation. It is equal to the energy deposited per unit mass of medium, and so has the unit J/kg, which is given the special name Gray (Gy).

Equivalent dose – is a measure of the radiation dose to tissue where an attempt has been made to allow for the different relative biological effect of different types of ionizing radiation

Effective dose- the total number of doses from internal and external exposure found by calculating a weighted average of the equivalent dose (E) to different body tissues, with the weighting factors (W) designed to reflect the different radiosensitivities of the tissues.

Exposure – the process of affecting human organism by radiation.

Power dose – a dose per time unit.

Radiological protection – is the science of protecting people and the environment from the harmful effects of radiation, prevention and minimizing the harmful effects taking into account economic, social and health factors.

Total precipitation – is the sum of wet precipitation (on the Earth's surface from rain and snow) and dry precipitation (dry dust on the Earth's surface).

Alpha radiation – decay in which an atomic nucleus emits an alpha particle (two protons and two neutrons bound together into a particle identical to a helium nucleus).

Beta radiation – the electrons emitted by radioactive atomic nuclei.

Gamma radiation – electromagnetic radiation emitted by the atomic nuclei as a result of transitions within these nuclei.

Roentgen X-rays – are a form of electromagnetic radiation occurring as an effect of stopping electrons on an electric field within the atomic nucleus.

Cosmic radiation – is an effect of energetic particles of high energy originating from space that impinge on Earth's atmosphere.

Radionuclei – an atom with a radioactive nuclei, endurable and intrinsically transitional with an emission of particle or quantum of gamma radiation.

ASS – 500 stations – Aerosol Sampling Station – stations of radioactive pollutants monitoring of the ground layer of the atmosphere, working in the Poland-wide Net of Early Detection of Radiation Accidents of Nuclear Objects coordinated by CLOR – Warsaw and PAA. They allow determining dust pollutants isotopic composition – quantitative (in Bq/m³) as well as qualitative.

Experiment Plant of Treatment of Radioactive Waste is responsible for the problem of waste production, treatment, storage and keeping record on radioactive waste in Poland.

The main sources of radioactive waste (not including the military usage of nuclear energy) are: uranium ore mines and processing plants, producing reactor fuels and processing of burnt fuel, exploitation of energetic and scientific reactors, liquidation of nuclear reactors, the usage of radioactive isotopes in medicine, agriculture and scientific research.

In Poland radioactive waste is produced as a result of formation of radiation sources and their use in medicine, industry, scientific research. The waste is stored in specially adapted concrete bunkers of former military fort in Różnana. The chambers filled with radioactive waste are bricked up. The remaining waste is covered with asphalt and placed in a moat, which protects the precipitation water from contamination. The different group of radioactive waste is used, burnt nuclear fuel from research reactors called MARIA (The first nuclear reactor in Poland, operated in the years 1958-1995, and then subjected to liquidation proceedings) and EWA, which according to international agreements should be specially protected, supervised and filed. The fuel is stored in special (filled with water) bunkers in nuclear plant in Świerk.

The **electromagnetic field** is a physical field produced by electrically charged objects. It affects the behaviour of charged objects in the vicinity of the field. The field can be viewed as the combination of an electric field and a magnetic field. The electric field is produced by stationary charges, and the magnetic field by moving charges (currents). The unit describing the power density is Watt per square meter (W/m²).

Electric Field is an electrical state of space around charges, it also can be an electrical component of electromagnetic field. Intensity of electric field is a major criterion of evaluation of electric fields on natural environment. The electric field intensity unit is 1 Volt per meter (V/m).

Magnetic field is an electrical state of space around moving charges- flowing current can be magnetic component electromagnetic field. The magnetic field intensity unit is Ampere per meter (1 A/m).

Electromagnetic fields are very diversified environmental factor- from static fields (electrostatic and magnetostatic) of small and big frequency to the microwave radiation (frequency of below 300 GHz). The way and impact of electromagnetic radiation directly on the human body and on material elements of working environment depend on their intensity and frequency. Electromagnetic fields unlike many physical factors such as noise for example, are not generally detected by human senses that is why it is impossible to intuitively adjust human activity to the scope of radiation threat. Electromagnetic fields of different frequencies have numerous applications in industry, health care, telecommunications and every day life. The energy of electromagnetic fields absorbed directly in organism causes the formation of inductive current and warming up the tissues. This can result in undesirable effects and consequently in changes of health condition (permanent and temporary). Electromagnetic field can also cause the threat to the people due to its impact on technical infrastructure, as energy reception from electromagnetic field by equipment can result in:

- disturbances of automatic control equipment and electronic medical apparatus (heart electrosymulators and other medical implants),
- detonation of electroexplosive devices (detonators),
- fires and explosions as a result of lighting up the flammable materials from sparks made by inductive fields or electrostatic charges.

Main types of artificial electromagnetic fields in natural environment:

- power lines,
- radio communication objects including: TV and radio broadcasting stations, GSM stations,
- radiolocation objects.

In common use, the word **noise** means unwanted sound or noise pollution harmful to human health. Harmfulness or strenuousness of noise depends on its intensity, frequency, changes in time, endurance and the content of inaudible components such as: health condition, mood, age. In relation to the place there are different noises: communication traffic, railway, airport), industrial, neighbourhood and home.

Noise is always accompanied by **vibrations** produced by vehicles, machines and equipment. **Shocks, infrasounds** – are sounds of low frequency /0-16Hz/ below the audible range (1Hz =1 cycle/1 second). **Ultrasounds** – are sounds of high frequency /more than 20 kHz/ above the audible range.

Due to a wide range of acoustic pressures, logarithmic evaluation scale and **sound level** (marked by L , measured in **decibels dB**). were introduced. The acoustic pressure which reflects audibility threshold is -0 dB, whereas the pain threshold is 130 dB.

All sounds of frequencies from 16 Hz to about 20000 Hz are audible but the hearing organ does not react the same on sounds from all this audible range. Human ear is the most sensitive to the sounds from 1000- 4000 Hz. In order to better correlate the results of sound search level with physiological features of human ear, a special correlating feature was introduced to the measuring instruments (functioning as frequency) taking into account mentioned sound sensitive ranges. This feature is marked by „A” index (for example L_A).

The majority of noises in environment is characterised by changeable level in time. For evaluation of these acoustic phenomena a so called **balanced A sound level** was introduced, marked as L_{aeq} in decibels, which averages the changeable acoustic pressure in particular observation period.

All sound levels, placed in tables are presented in **balanced levels**. The information in this chapter about noise was worked out on the basis of data of the Inspectorate for Environmental Protection. The research on special noise exposure is done in order to supervise extremely degenerate environment as residential buildings surrounded by buildings producing a lot of noise, and valuable tourist and health resort areas.

The information of acoustic environment state is obtained within the framework of National Environment Monitoring from 1992 and financed by funds of National Found for Environmental Protection and Water Management gathered within the framework of „The system of supervision and registering facilities emitting excessive noise. This system collects data every year and accumulates them in 5 year periods. Every 5 years a summarizing evaluation is done concerning the acoustic climate state and trend changes. In 1996 summarised the first 5-year research cycle. In 2007 a new, fourth monitoring cycle was started. In this system, are made mainly three types of research: interventional inspections of industrial buildings, urban acoustic plans and monitoring inspections in so called extreme noise exposure areas.

Protective Measures Demand Indicator /M/ indicates the exceeded degree of admissible noise level in a particular area (O.J. No 178, item 1841, 2004) in comparison with the number of its inhabitants. The indicator measurement /M/ is proportional to the size of protective measures demand on a particular area.

The admissible noise level in environment is specified by the Regulation of the Minister of Environment of 14 June 2007 (O.J.no.120 item 826).

TABL. 1(305). MOC DAWKI PROMIENIOWANIA GAMMA W 2009 R.
DOSE RATE OF GAMMA RADIATION IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Zakres średnich dobowych <i>The range of average daily doses</i>	Średnia roczna Annual average	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Zakres średnich dobowych <i>The range of average daily doses</i>	Średnia roczna Annual average
		w nGy/h <i>in nGy/h</i>				w nGy/h <i>in nGy/h</i>	
Stacje	Białystok	57 - 112	86	Stacje	Gdynia.....	78 - 94	83
PMS^a	Gdynia.....	93 - 116	104	IMGW^b	Gorzów	84 - 101	92
<i>PMS stations</i>	Koszalin	58 - 107	84	<i>IMGW stations</i>	Legnica	94 - 119	108
	Kraków.....	81 - 158	106		Lesko.....	68 - 93	79
	Łódź	56 - 109	81		Mikołajki.....	95 - 132	108
	Lublin.....	79 - 126	101		Świnoujście.....	87 - 109	91
	Olsztyn	78 - 117	98		Warszawa.....	76 - 125	84
	Sanok	69 - 132	99		Włodawa	66 - 88	72
	Szczecin	75 - 115	96		Zakopane.....	95 - 154	119
	Toruń.....	76 - 103	90				
	Warszawa.....	81 - 122	96				
	Wrocław	47 - 96	75				
	Zielona Góra	62 - 102	86				

a PMS – Państwowy Monitoring Środowiska *b* IMGW – Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Agencji Atomistyki, na podstawie pomiarów ze stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych.

a PMS – National Environmental Monitoring *b* IMGW – the Institute of Meteorology and Water Management.

S o u r c e: data of the National Atomic Energy Agency on the basis of measurements of early detection stations of radioactive contamination.

TABL. 2(306). ŚREDNIE ROCZNE STĘŻENIE CEZU 137 ORAZ STRONTU 90 W OPADZIE CAŁKOWITYM
AVERAGE ANNUAL CAESIUM 137 AND STRONTIUM 90 CONCENTRATION IN TOTAL FALL - OUT

LATA YEARS	Cez 137 Caesium 137	Stront 90 Strontium 90	LATA YEARS	Cez 137 Caesium 137	Stront 90 Strontium 90	LATA YEARS	Cez 137 Caesium 137	Stront 90 Strontium 90
	Bq/m ²			Bq/m ²			Bq/m ²	
1970	34	15	1984	5	2	1998	1,0	<1,0
1971	31	17	1985	6	2	1999	0,8	<1,0
1972	12	8	1986.....	1511,0	2	2000	0,8	<1,0
1973	9	5	1987.....	22,0	22,0	2001	0,7	<1,0
1974	28	14	1988.....	12,0	3,9	2002	0,8	<1,0
1975	12	4	1989.....	8,0	4,0	2003	0,8	0,06
1976	12	7	1990.....	7,6	1,9	2004	0,7	<1,0
1977	12	8	1991.....	5,3	2,0	2005	0,5	0,1
1978	12	6	1992.....	3,8	1,6	2006	0,6	0,1
1979	8	5	1993.....	3,8	<1,2	2007	0,5	0,1
1980	17	5	1994.....	2,2	<1,2	2008	0,5	0,1
1981	10	3	1995.....	2,1	<1,2	2009	0,5	0,1
1982	6	2	1996.....	1,3	<1,0			
1983	5	2	1997.....	1,5	<1,0			

Uwaga. W latach 1986 – 1997 obserwowano pojawienie się Cezu 134 w zakresie 753,0 Bq/m²- <0,1 Bq/m², co było spowodowane awarią elektrowni atomowej w Czarnobylu.

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Agencji Atomistyki na podstawie wyników z placówek IMiGW prowadzących pomiary skażeń promieniotwórczych.

Note. In the years 1986 – 1997, the occurrence of Caesium 134 in the range 753,0 Bq/m²- <0.1 Bq/m² was observed, caused by the failure of the atomic power plant in Chernobyl.

S o u r c e: data of the National Atomic Energy Agency on the basis of the results obtained from IMiGW centres conducting measurements of radioactive contamination.

TABL. 3(307). STĘŻENIA RADIONUKLIDÓW W POWIETRZU W 2009 R.
RADIONUCLIDES CONCENTRATIONS IN THE AIR IN 2009

LOKALIZACJA STACJI WCZESNEGO WYKRYWANIA LOCATION OF EARLY DETECTION STATIONS	Cez 137 <i>Caesium 137</i>			Beryl 7 <i>Beryllium 7</i>			Potas 40 <i>Potassium 40</i>		
	średnia <i>average</i>	min.	max.	średnia <i>average</i>	min.	max.	średnia <i>average</i>	min.	max.
	w mikrobekerelech na m ³ [μBq/m ³] <i>in microbecquerels per m³ [μBq/m³]</i>								
POLSKA	1,0	<0,1	6,7	3390	520	13850	16,7	<2,0	80,8
<i>POLAND</i>									
Warszawa	1,0	<0,1	3,9	3030	520	6790	19,1	4,6	48,9
Świder	1,4	<0,2	5,0	3490	1010	8650	15,2	<3,0	72,4
Białystok	1,6	0,4	3,7	2380	1070	6190	16,7	7,2	58,0
Katowice	1,9	<0,3	5,3	6160	1770	13850	22,0	10,6	42,1
Kraków	0,9	<0,2	2,8	3490	670	8260	19,5	3,9	61,1
Lublin	1,4	<0,2	5,5	3680	670	10740	19,4	6,9	39,5
Gdynia	0,8	<0,2	2,6	2750	960	5450	12,9	<2,0	80,8
Wrocław	0,7	<0,1	1,7	2860	750	4650	21,5	14,1	35,5
Szczecin	0,5	<0,1	1,6	2930	980	6290	13,9	3,2	40,8
Sanok	0,5	<0,2	4,8	3600	970	7730	13,5	4,7	31,3
Toruń	0,9	<0,2	5,0	3040	890	7200	15,2	5,0	51,4
Łódź	1,1	<0,1	6,7	3170	560	7530	16,6	2,0	38,7
Zielona Góra	0,7	<0,1	3,5	3480	1150	6920	11,4	2,4	34,9

(dok.)

(cont.)

LOKALIZACJA STACJI WCZESNEGO WYKRYWANIA LOCATION OF EARLY DETECTION STATIONS	Ołów 210 <i>Lead 210</i>			Rad 226 <i>Radium 226</i>			Rad 228 <i>Radium 228</i>		
	średnia <i>average</i>	min.	max.	średnia <i>average</i>	min.	max.	średnia <i>average</i>	min.	max.
	w mikrobekerelech na m ³ [μBq/m ³] <i>in microbecquerels per m³ [μBq/m³]</i>								
POLSKA	420	12	1524	5,2	1,8	59,5	1,2	<0,2	8,8
<i>POLAND</i>									
Warszawa	376	163	934	4,0	<2,3	8,1	1,0	<0,3	3,6
Świder	488	223	1139	6,6	<3,2	40,3	1,3	<0,4	4,2
Białystok	250	103	553	<10,7	<7,0	<25,6	2,5	<1,0	5,4
Katowice	546	218	1430	5,2	1,8	17,9	1,7	<0,4	5,6
Kraków	371	<21	771	9,0	<2,8	59,5	1,3	<0,6	3,6
Lublin	630	12	1243	5,7	<3,5	19,6	1,3	<0,6	8,8
Gdynia	268	78	765	5,5	<3,0	12,0	1,3	<0,5	7,0
Wrocław	403	188	662	2,4	<2,0	3,4	0,5	<0,2	1,6
Szczecin	331	121	1002	3,2	<2,3	<5,6	0,6	<0,2	1,9
Sanok	497	177	1103	4,9	<3,3	11,7	1,1	<0,8	2,6
Toruń	365	154	1012	3,7	<2,2	9,3	0,7	<0,2	1,9
Łódź	491	130	1524	3,5	<2,6	8,7	1,1	<0,2	2,4
Zielona Góra	419	144	1481	3,6	<2,4	<7,7	0,6	<0,2	2,1

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Agencji Atomistyki na podstawie wyników dostarczonych przez Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej uzyskanych ze stacji wczesnego wykrywania skażeń promieniotwórczych ASS-500.

S o u r c e: data of the National Atomic Energy Agency on the basis of the results provided by the Central Laboratory for Radiological Protection obtained from early detection stations of radioactive contamination ASS-500.

**TABL. 4(308). STĘŻENIA RADIONUKLIDÓW NATURALNYCH I WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW AKTYWNOŚCI f_1 I f_2 ^a
W WYBRANYCH SUROWCACH I MATERIAŁACH BUDOWLANICH POMIARZONE W LATACH 2003-2009
NATURAL RADIONUCLIDES CONCENTRATIONS AND VALUES OF f_1 AND f_2 ^a ACTIVITY INDICES IN SELECTED
RAW MATERIALS AND CONSTRUCTION PRODUCTS IN THE YEARS 2003-2009**

RODZAJ SUROWCA LUB MATERIAŁU BUDOWLANEGO TYPE OF CONSTRUCTION PRODUCT OR MATERIAL	Liczba próbek Number of samples	Stężenia radionuklidów ^b w Bq/kg Radionuclides concentration ^b in Bq/kg			Wartości wskaźników aktywności ^b Values of activity indices ^b	
		potas 40 Potassium 40	rad 226 Radium 226	tor 228 Thorium 228	f_1	f_2 w Bq/kg f_2 in Bq/kg

**SUROWCE POCHODZENIA NATURALNEGO (1980 – 2007)^c
NATURAL PRODUCTS (1980 – 2007)^c**

Marmur..... <i>Marble</i>	17	7-58 (31)	1-10 (3)	1-7 (2)	0,01-0,09 (0,03)	1-10 (3)
Kreda..... <i>Chalk</i>	34	24-295 (120)	2-43 (14)	1-14 (5)	0,05-0,27 (0,11)	2-43 (14)
Gips..... <i>Gypsum</i>	208	1-279 (68)	1-64 (14)	1-45 (4)	0,01-0,43 (0,09)	1-64 (14)
Kamień wapienny..... <i>Limestone</i>	144	1-629 (87)	1-51 (17)	1-54 (4)	0,01-0,64 (0,11)	1-51 (17)
Wapno..... <i>Lime</i>	114	1-331 (43)	1-204 (24)	1-86 (4)	0,03-1,15 (0,12)	1-47 (24)
Piasek..... <i>Sand</i>	232	1-875 (234)	1-91 (13)	1-87 (12)	0,01-0,95 (0,18)	1-91 (13)
Margiel..... <i>Marl</i>	45	128-402 (246)	1-37 (19)	3-27 (13)	0,12-0,37 (0,21)	1-37 (19)
Klinkier..... <i>Clinker</i>	173	1-534 (193)	9-121 (36)	1-41 (16)	0,09-0,56 (0,27)	9-121 (36)
Surowiec ilasty..... <i>Loamy product</i>	741	41-1241 (684)	7-130 (38)	13-144 (44)	0,28-1,39 (0,58)	7-130 (38)
Glina..... <i>Clay</i>	116	161-1245 (609)	6-161 (48)	6-127 (49)	0,12-1,39 (0,61)	6-161 (48)
Łupek..... <i>Slate</i>	167	79-1925 (634)	2-116 (55)	5-219 (54)	0,06-2,03 (0,67)	2-116 (55)

**SUROWCE POCHODZENIA PRZEMYSŁOWEGO
INDUSTRIAL PRODUCTS**

Popioły lotne..... <i>Fly ash</i>	4172	7-1420 (684)	11-876 (122)	8-177 (90)	0,02-3,59 (1,07)	11-876 (122)
Żużel kotłowy..... <i>Boiler slag</i>	1979	1-2240 (467)	2-482 (102)	1-210 (65)	0,02-2,53 (0,82)	2-482 (102)
Gips z odsiarczania spalin..... <i>Gypsum from desulphurisation of waste gases</i>	37	4-147 (42)	2-67 (11)	1-22 (4)	0,01-0,37 (0,07)	2-67 (11)
Mieszanka popiołów i produktów odsiarczania spalin..... <i>Mixtures of flyash and products of methods of desulphurisation of waste gases</i>	122	260-828 (572)	23-149 (97)	13-101 (70)	0,41-1,23 (0,86)	23-149 (97)
Żużel wielkopieczowy..... <i>Blast furnace slag</i>	136	18-889 (211)	13-341 (124)	2-115 (39)	0,1-1,32 (0,68)	16-178 (111)
Żużel pomiedziowy..... <i>Copper slag</i>	9	842-988 (925)	267-386 (318)	45-142 (63)	1,41-2,27 (1,67)	267-386 (318)
Fosfogips..... <i>Fosfogypsum</i>	1	109 -	360 -	15 -	1,31 -	360 -
Kruszywo z popiołów..... <i>Flyash aggregate</i>	484	498-872 (696)	58-166 (123)	58-95 (81)	0,87-1,20 (1,04)	58-166 (123)

TABL. 4(308). STĘŻENIA RADIONUKLIDÓW NATURALNYCH I WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW AKTYWNOŚCI f_1 i f_2 ^a W WYBRANYCH SUROWCACH I MATERIAŁACH BUDOWLANYCH POMIĘRZONE W LATACH 2003-2009 (dok.)
NATURAL RADIONUCLIDES CONCENTRATIONS AND VALUES OF f_1 and f_2 ^a ACTIVITY INDICES IN SELECTED CONSTRUCTION PRODUCTS AND MATERIALS IN THE YEARS 2003-2009 (cont.)

RODZAJ SUROWCA LUB MATERIAŁU BUDOWLANEGO TYPE OF CONSTRUCTION PRODUCT OR MATERIAL	Liczba próbek Number of samples	Stężenia radionuklidów ^b w Bq/kg Radionuclides concentration ^b in Bq/kg			Wartości wskaźników aktywności ^b Values of activity indices ^b	
		potas 40 Potassium 40	rad 226 Radium 226	tor 228 Thorium 228	f_1	f_2 w Bq/kg f_2 in Bq/kg
MATERIAŁY BUDOWLANE CONSTRUCTION MATERIALS						
Cement	516	25-589 (261)	10-128 (39)	7-83 (26)	0,03-1,06 (0,30)	10-128 (39)
Cement Beton komórkowy i lekki.....	861	105-1015 (480)	9-225 (68)	3-106 (55)	0,10-1,17 (0,66)	9-225 (68)
Cellular concrete Betony inne	51	48-743 (409)	5-356 (75)	4-384 (51)	0,07-3,11 (0,64)	5-356 (75)
Other concrete Ceramika budowlana ^d	2148	55-1368 (692)	8-176 (53)	2-174 (48)	0,11-1,63 (0,64)	8-176 (53)
Construction ceramics ^d						

^a Od dnia 1.01.2003 r. do oceny surowców i materiałów stosowanych w budownictwie stosuje się **wskaźniki aktywności** określone wzorami: $f_1 = S_K/3000 + S_{Ra}/300 + S_{Th}/200$; $f_2 = S_{Ra}$. W obu wskaźnikach stężenia izotopów są wyrażone w Bq/kg.

Ocenę przydatności materiału przeprowadza się w zależności od celu, w jakim badana partia będzie stosowana.

- $f_1 = 1$ i $f_2 = 200$ Bq/kg, w odniesieniu do surowców i materiałów budowlanych stosowanych w budynkach przeznaczonych na pobyt dla ludzi i inwentarza żywego.
- $f_1 = 2$ i $f_2 = 400$ Bq/kg, w odniesieniu do odpadów przemysłowych stosowanych w obiektach budowlanych naziemnych wznoszonych na terenach zabudowanych lub przeznaczonych do zabudowy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz do niwelacji takich terenów.
- $f_1 = 3,5$ i $f_2 = 1000$ Bq/kg, w odniesieniu do odpadów przemysłowych stosowanych w częściach naziemnych obiektów budowlanych niewymienionych w p.2 oraz do niwelacji terenów niewymienionych w p. 2.
- $f_1 = 7$ i $f_2 = 2000$ Bq/kg, w odniesieniu do odpadów przemysłowych stosowanych w częściach podziemnych obiektów, o których mowa w p.3 oraz w budowach podziemnych, w tym w tunelach kolejowych i drogowych.
- Przy stosowaniu odpadów przemysłowych do niwelacji terenów, o których mowa w p. 2 i 3 oraz do budowy dróg, obiektów sportowych i rekreacyjnych, zapewnia się przy zachowaniu wymaganych wartości wskaźników f_1 i f_2 , obniżenie mocy dawki pochłoniętej na wysokości 1 m nad powierzchnią terenu, drogi lub obiektu do wartości nie przekraczającej 300 nGy/h, w szczególności przez położenie dodatkowej warstwy innego materiału.

^b W nawiasach podano wartości średnie stężeń: potasu 40, radu 226, toru 228 oraz wskaźników f_1 i f_2 .

^c Surowce pochodzenia naturalnego są objęte obowiązkiem badania radioaktywności naturalnej tylko na etapie dokumentacji złoża, lub na życzenie producenta. W latach 2003 do 2007 zebrano wyniki pomiarów pojedynczych próbek tych materiałów. Z tego względu w tabeli przedstawiono bardziej reprezentatywne dla ww. surowców wyniki badań zebrane w ogólnopolskiej bazie danych w CLOR w latach 1980 do 2007. Od 1980 do 2002 obowiązywało w Polsce ograniczenie wartości współczynnika kwalifikacyjnego $f_1=0,00027 S_K + 0,0027 S_{Ra} + 0,0043 S_{Th}$. Wartości f_1 podane w tabeli zostały przeliczone na obecnie obowiązujące wartości wskaźnika aktywności f_1 .

^d Cegły, pustaki ceramiczne, dachówki, kształtki itp.

Ź r ó d ł o: dane Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej.

^a Since 1.01.2003 products and raw materials used in construction are assessed by means of **activity indices** defined by the following formulae: $f_1 = S_K/3000 + S_{Ra}/300 + S_{Th}/200$; $f_2 = S_{Ra}$. In both indices isotope concentrations are expressed in Bq/kg.

The assessment of the usability of a given material is carried out depending on the aim of a given batch.

- $f_1 = 1$ and $f_2 = 200$ Bq/kg, in relation to construction products and raw materials used in buildings designed for people and livestock.
- $f_1 = 2$ and $f_2 = 400$ Bq/kg, in relation to industrial waste used in ground constructions erected on built-up areas or designed for development in the local spatial development plan as well as for levelling such areas.
- $f_1 = 3,5$ and $f_2 = 1000$ Bq/kg, in relation to industrial waste used in ground parts of constructions not referred to in p.2 as well as for levelling areas not referred to in p. 2.
- $f_1 = 7$ and $f_2 = 2000$ Bq/kg, in relation to industrial waste used in underground parts of constructions referred to in p.3 as well as in underground construction, including railway and road tunnels.
- With the use of industrial waste for levelling areas referred to in p. 2 and 3 as well as for construction of roads, sport and recreation facilities, maintaining the values of f_1 and f_2 , lowering the strength of the dose absorbed at the height of 1 m over the ground level can be lowered to the value below 300 nGy/h, especially by adding another layer of different material.

^b Average concentration values of potassium 40, radium 226, thorium 228 as well as f_1 and f_2 indices are given in brackets.

^c Natural products are covered with a duty to measure natural radioactivity only at the stage of deposit documentation Or upon the producer's request. In the years 2003-2007 results of measures of individual samples of these materials were collected. Due to this fact, the table presents more representative results for the above mentioned products collected in a national database in CLOR in the years 1980-2007. From 1980 to 2002 in Poland there was a limitation of the qualifying coefficient $f_1=0.00027 S_K + 0.0027 S_{Ra} + 0.0043 S_{Th}$. The f_1 values given in the table have been converted into the currently operative values of the f_1 activity index.

^d Bricks, ceramic building blocks, tiles, shaped stones, etc.

S o u r c e: data of the Central Laboratory for Radiological Protection.

TABL. 5(309). WARTOŚCI ŚREDNICH ROCZNYCH DAWEK SKUTECZNYCH OTRZYMANÝCH PRZEZ MIESZKAŃCÓW POLSKI Z NATURALNYCH I SZTUCZNYCH ŹRÓDEŁ PROMIENIOWANIA W 1986 ORAZ 2009 R.
VALUES OF AVERAGE ANNUAL INDIVIDUAL EFFECTIVE DOSES RECEIVED BY INHABITANTS OF POLAND FROM NATURAL AND MAN-MADE SOURCES OF RADIATION IN 1986 AND 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Średnie dawki mSv/osobę Average doses mSv/person		Narażenie populacji w % Exposure in the population in %	
	1986 ^a	2009	1986 ^a	2009
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>	3,68	3,190	100,0	100,0
ŹRÓDŁA PROMIENIOWANIA W ŚRODOWISKU <i>SOURCES OF RADIATION IN THE ENVIRONMENT</i>				
POCHODZENIA NATURALNEGO <i>NATURAL</i>				
RAZEM <i>TOTAL</i>	2,74	2,325	74,5	72,9
Promieniowanie na zewnątrz budynków (q=0,2) ^b <i>Radiation outside buildings (q=0,2)^b</i>				
promieniowanie kosmiczne ..... <i>cosmic radiation</i>	0,07	0,068	1,9	2,1
ziemskie promieniowanie gamma od radionuklidów naturalnych ..... <i>terrestrial gamma radiation from natural radionuclides</i>	0,04	0,052	1,1	1,6
promieniowanie radonu-222 i jego krótkożyciowych pochodnych ..... <i>radiation of radon-222 and its short-lived derivatives</i>	0,06	0,064	1,6	2,0
promieniowanie radonu-220 (toron) ..... <i>radiation of radon-22 (toron)</i>	0,02	0,009	0,5	0,3
Promieniowanie wewnątrz budynków (q=0,8) <i>Radiation inside buildings (q=0,8)</i>				
promieniowanie kosmiczne ..... <i>cosmic radiation</i>	0,22	0,216	6,0	6,8
promieniowanie gamma ..... <i>gamma radiation</i>	0,38	0,410	10,3	12,9
promieniowanie radonu-222 i jego pochodnych w powietrzu ..... <i>radiation of radon-222 and its derivatives in air</i>	1,43	1,137	38,9	35,6
promieniowanie radonu-220 (toron) ..... <i>radiation of radon-22 (toron)</i>	0,15	0,092	4,1	2,9
Radionuklidy inkorporowane <i>Incorporated radionuclides</i>				
naturalne (wylęczając radon, toron) ..... <i>natural (excluding radon, toron)</i>	0,37	0,277	10,1	8,7
POCHODZENIA SZTUCZNEGO <i>ARTIFICIAL</i>				
RAZEM <i>TOTAL</i>	0,32	0,011	8,7	0,3
Promieniowanie na zewnątrz budynków (q=0,2) <i>Radiation outside buildings (q=0,2)</i>				
opad promieniotwórczy z wybuchów jądrowych ..... <i>radioactive precipitation from nuclear explosions</i>	0,002	0,000	0,1	0,0
skażenia po awarii EJ w Czarnobylu ..... <i>contamination following the failure of the nuclear power plant in Chernobyl</i>	0,056	0,000	1,5	0,0
Radionuklidy inkorporowane <i>Incorporated radionuclides</i>				
opad promieniotwórczy z wybuchów jądrowych ..... <i>radioactive precipitation from nuclear explosions</i>	0,010	0,003	0,3	0,1
skażenia po awarii EJ w Czarnobylu: <i>contamination following the failure of the nuclear power plant in Chernobyl</i>				
skażenia powietrza ..... <i>air contamination</i>	0,045	0,000	1,2	0,0
skażenia żywności ..... <i>food contamination</i>	0,207	0,008	5,6	0,2

TABL. 5(309). WARTOŚCI ŚREDNICH ROCZNYCH DAWEK SKUTECZNYCH OTRZYMANÝCH PRZEZ MIESZKAŃCÓW POLSKI Z NATURALNYCH I SZTUCZNYCH ŹRÓDEŁ PROMIENIOWANIA W 1986 ORAZ 2009 R. (dok.)
VALUES OF AVERAGE ANNUAL EFFECTIVE DOSES RECEIVED BY INHABITANTS OF POLAND FROM NATURAL AND ARTIFICIAL SOURCES OF RADIATION IN 1986 AND 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Średnie dawki mSv/osobę Average doses mSv/person		Narażenie populacji w % Exposure in the population in %	
	1986 ^a	2009	1986 ^a	2009
ŹRÓDŁA PROMIENIOWANIA STOSOWANE W DIAGNOSTYCE MEDYCZNEJ <i>SOURCES OF RADIATION USED IN MEDICAL DIAGNOSTICS</i>				
RAZEM ..... <i>TOTAL</i>	0,59	0,850	16,1	26,6
Diagnostyka rentgenowska..... <i>X-ray diagnostics</i>	0,54	0,800	14,7	25,1
Badania radioizotopowe in vivo ..... <i>Radioisotopic examinations in vivo</i>	0,05	0,050	1,4	1,5
NARAŻENIE ZAWODOWE <i>OCCUPATIONAL EXPOSURE</i>				
RAZEM ..... <i>TOTAL</i>	0,023	0,002	0,6	0,1
Promieniowanie zewnętrzne..... <i>External radiation</i>	0,002	0,001	0,1	0,0
Promieniowanie radonu i jego pochodnych <i>Radiation of radon and its derivatives</i>				
w kopalniach: <i>in mines:</i>				
węгля kamiennego..... <i>coal mines</i>	0,020	0,000	0,5	0,0
innych ..... <i>other</i>	0,001	0,001	0,0	0,0
PRZEDMIOTY POWSZECHNEGO UŻYTKU <i>OBJECTS OF GENERAL USE</i>				
RAZEM ..... <i>TOTAL</i>	0,005	0,003	0,1	0,1

^a W okresie jednego roku od momentu awarii Elektrowni Jądrowej w Czarnobylu. ^b Przy założeniu, że mieszkańcy Polski 80% czasu spędzają w budynkach.

Źródło: dane Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej.

^a In the period of one year since the failure of the Nuclear Power Plant in Chernobyl. ^b With an assumption that inhabitants of Poland spend 80% of their time in buildings.

Source: data of the Central Laboratory for Radiological Protection.

TABL. 6(310). STĘŻENIE CEZU 137 ORAZ STRONTU 90 W WYBRANYCH RZEKACH W 2009 R.
CONCENTRATION OF CAESIUM 137 AND STRONTIUM 90 IN SELECTED RIVERS IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cs-137		Sr-90	
	Bq/m ³			
	zakres <i>range</i>	średnio <i>average</i>	zakres <i>range</i>	średnio <i>average</i>
Wisła, Bug, Narew..... <i>Lakes</i>	1,95 – 3,82	2,47	2,62 – 6,55	3,50
Odra, Warta.....	1,56 – 4,13	2,90	2,78 – 4,69	3,88
Jeziora.....	2,18 – 5,85	3,02	1,66 – 8,97	3,49

Źródło: dane na podstawie pomiarów Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej wykonywanych na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ) w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, finansowane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data on the basis of the measurements made by the Central Laboratory for Radiological Protection commissioned by the Chief Inspector of Environmental Protection (GIOŚ) under the National Environmental Monitoring funded by the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 7(311). STĘŻENIE RADIONUKLIDÓW W GLEBIE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.^{a,b}
RADIONUCLIDES CONCENTRATION IN SOIL BY VOIVODSHIPS IN 2009^{a,b}

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Naturalnych <i>Natural</i>			Sztucznych <i>Artificial</i>
	rad 226 <i>Radium 226</i>	aktyn 228 <i>Actinium 228</i>	potas 40 <i>Potassium 40</i>	cez 137 <i>Caesium 137</i>
	w Bq/kg <i>in Bq/kg</i>			w kBq/m ² <i>in kBq/m²</i>
P O L S K A ..... <i>POLAND</i>	25,8	24,3	416	2,10
Wartość minimalna..... <i>Minimum value</i>	4,2	3,2	61	0,02
Wartość maksymalna..... <i>Maximum value</i>	143,2	125,0	1055	26,79
Dolnośląskie	43,8	37,5	584	3,37
Kujawsko-pomorskie.....	14,6	14,6	367	0,89
Lubelskie	18,3	17,8	329	1,50
Lubuskie	14,6	13,2	324	0,68
Łódzkie	12,7	12,6	283	0,91
Małopolskie	37,2	35,2	501	2,67
Mazowieckie.....	14,1	14,3	327	2,05
Opolskie	26,5	26,5	462	7,40
Podkarpackie.	34,1	33,7	490	0,91
Podlaskie.....	19,0	19,3	459	1,07
Pomorskie	19,6	16,4	361	1,05
Śląskie	26,7	26,8	381	3,21
Świętokrzyskie.....	20,2	18,8	304	1,79
Warmińsko-mazurskie....	17,5	16,3	397	1,34
Wielkopolskie.....	14,8	13,6	322	0,97
Zachodniopomorskie	17,0	15,7	335	1,10

a stężenia średnich rocznych wyników w poszczególnych punktach pomiarowych. *b* próbki gleb pobranych jesienią 2008 r., pomiary wykonane w 2009 r.

Ź r ó d ł o: dane na podstawie pomiarów Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej wykonywanych na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ) w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, finansowane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

a annual average concentration results in the individual measurement points. *b* soil samples taken in autumn 2008, measurements made in 2009.

S o u r c e: data on the basis of the measurements made by the Central Laboratory for Radiological Protection commissioned by the Chief Inspector of Environmental Protection (GIOŚ) under the National Environmental Monitoring funded by the National Fund for Environmental Protection and Water Management

TABL. 8(312). ŚREDNIE ROCZNE STĘŻENIE CEZU 137 W WYBRANYCH ARTYKULACH ŻYWNOŚCIOWYCH
AVERAGE ANNUAL CAESIUM 137 CONCENTRATION IN SELECTED FOOD STUFFS

LATA YEARS	Mięso <i>Meat</i>	Drób <i>Poultry</i>	Ryby <i>Fish</i>	Jaja <i>Eggs</i>	Ziemniaki <i>Potatoes</i>	Warzywa <i>Vegetables</i>	Owoce <i>Fruit</i>	Zboża <i>Cereals</i>
	w bekerelach na kilogram [Bq/kg] in in becquerels per m ³ [Bq/m ³]							
1985.....	0,8	0,3	0,3	-	0,2	0,7	0,4	0,6
1986.....	16,4	3,1	6,3	2,4	1,2	5,0	8,2	7,4
1987.....	12,3	1,7	3,8	0,7	0,8	1,0	3,6	0,9
1988.....	3,6	0,6	2,7	0,7	0,7	0,7	0,8	0,9
1989.....	3,8	1,1	2,4	0,7	0,8	0,8	0,6	0,7
1990.....	4,4	1,3	2,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
1991.....	4,0	1,2	2,8	0,5	0,9	0,9	0,7	0,6
1992.....	2,5	1,0	1,6	0,7	0,5	0,5	0,5	0,2
1993.....	2,1	0,8	1,5	0,6	0,4	0,5	0,5	0,2
1994.....	2,6	0,7	2,2	0,6	0,6	0,5	0,5	0,4
1995.....	2,0	0,8	2,7	0,6	0,6	0,5	0,5	0,3
1996.....	2,5	0,9	2,4	0,7	0,6	0,5	0,5	0,2
1997.....	1,9	0,8	1,7	0,7	0,6	0,5	0,5	0,2
1998.....	2,3	0,7	1,0	0,7	0,6	0,6	0,5	0,2
1999.....	2,3	0,9	1,4	0,6	0,6	0,6	0,5	0,1
2000.....	2,6	0,8	1,8	0,7	0,6	0,6	0,5	0,1
2001.....	1,9	0,9	1,3	0,7	0,7	0,7	0,5	0,2
2002.....	1,7	1,1	1,7	1,0	0,8	0,5	0,5	0,2
2003.....	(0,1-8,2) 1,7	(0,03-4,2) 0,8	(0,1-14,6) 1,8	(0,2-1,8) 0,7	(0,1-1,6) 0,6	(0,04-4,3) 0,7	(0,02-3,2) 0,5	(0,2-1,7) 0,2
2004.....	(0,2-6,8) 1,2	(0,2-3,3) 0,7	(0,2-8,2) 1,3	(0,03-2,6) 0,7	(0,1-1,7) 0,8	(0,2-1,9) 0,6	(0,1-2,1) 0,5	(0,2-0,7) 0,3
2005.....	(0,2-5,65) 1,0	(0,3-1,8) 0,6	(0,4-2,46) 1,0	(0,2-1,41) 0,4	(0,1-1,7) 0,6	(0,2-1,0) 0,6	(0,1-0,96) 0,4	(0,1-1,5) 0,7
2006 ^a	(0,1-1,8) 0,7	(0,2-0,7) 0,4	(0,2-2,4) 0,7	(0,2-1,2) 0,4	(0,1-0,8) 0,5	(0,1-0,9) 0,4	(0,1-0,7) 0,3	(0,2-1,1) 0,5
2007 ^a	(0,2-1,8) 0,6	(0,2-1,8) 0,7	(0,1-3,1) 0,7	(0,2-1,2) 1,0	(0,2-1,2) 0,4	(0,2-1,0) 0,5	(0,1-1,4) 0,5	(0,1-0,5) 0,3
2008 ^a	(0,1-2,3) 0,7	(0,16-1,5) 0,5	(0,1-3,7) 0,8	(0,1-0,75) 0,4	(0,1-0,7) 0,4	(0,1-0,74) 0,5	(0,15-0,5) 0,3	(0,2-2,3) 0,6
2009 ^a	(0,1-2,6) 0,9	(0,1-1,4) 0,5	(0,2-2,5) 0,7	(0,1-1,2) 0,4	(0,1-1,2) 0,4	(0,1-1,7) 0,5	(0,1-1,0) 0,4	(0,2-1,0) 0,6

Uwaga: począwszy od danych za rok 2003, przed wartościami średnich stężeń podawany jest – w nawiasie – zakres stężeń w Bq/kg.

^a Dane uzyskane przy zastosowaniu uproszczonych metod pomiarowych.

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Agencji Atomistyki na podstawie wyników z placówek podstawowych pomiarów skażeń promieniotwórczych, stacji Sanitarno Epidemiologicznych.

Note: since 2003 before values of average concentrations, the range of concentrations in Bq/kg has been included in the data.

^a Data obtained with the use of simplified measurement methods.

S o u r c e: data of the National Atomic Energy Agency on the basis of results obtained from centres conducting basic measurements of radioactive contamination and sanitary-epidemiological stations.

TABL. 9(313). ŚREDNIE ROCZNE STĘŻENIE CEZU 137 ORAZ STRONTU 90 W MLEKU
AVERAGE ANNUAL CAESIUM 137 AND STRONTIUM 90 CONCENTRATION IN MILK

LATA YEARS	Cez 137 <i>Caesium 137</i>	Stront 90 <i>Strontium 90</i>	LATA YEARS	Cez 137 <i>Caesium 137</i>	Stront 90 <i>Strontium 90</i>	LATA YEARS	Cez 137 <i>Caesium 137</i>	Stront 90 <i>Strontium 90</i>
	Bq/dm ³			Bq/dm ³			Bq/dm ³	
1963.....	5,6	0,58	1972.....	1,0	0,21	1981.....	0,5	0,09
1964.....	4,5	0,65	1973.....	0,7	0,22	1982.....	0,5	0,08
1965.....	3,2	0,69	1974.....	0,8	0,21	1983.....	0,4	0,08
1966.....	2,2	0,50	1975.....	0,8	0,17	1984.....	0,4	0,08
1967.....	1,6	0,50	1976.....	0,7	0,24	1985.....	0,3	0,08
1968.....	1,4	0,36	1977.....	0,7	0,26	1986.....	5,2	0,11
1969.....	1,2	0,32	1978.....	0,7	0,25	1987.....	4,2	0,10
1970.....	1,2	0,24	1979.....	0,5	0,27	1988.....	1,8	0,08
1971.....	1,2	0,28	1980.....	0,5	0,09	1989.....	1,5	0,08

TABL. 9(313). ŚREDNIE ROCZNE STĘŻENIE CEZU 137 ORAZ STRONTU 90 W MLEKU (dok.)

AVERAGE ANNUAL CAESIUM 137 AND STRONTIUM 90 CONCENTRATION IN MILK (cont.)

LATA YEARS	Cez 137 Caesium 137	Stront 90 Strontium 90	LATA YEARS	Cez 137 Caesium 137	Stront 90 Strontium 90	LATA YEARS	Cez 137 Caesium 137	Stront 90 Strontium 90
	Bq/dm ³			Bq/dm ³			Bq/dm ³	
1990.....	1,4	0,08	1997.....	0,9	0,08	2004.....	(0,2-2,6) 0,6	(0,01-0,19) 0,08
1991.....	1,3	0,08	1998.....	0,9	0,08	2005.....	(0,1-2,0) 0,6	≤ 0,1
1992.....	1,1	0,08	1999.....	0,9	0,08	2006.....	(0,2-1,2) 0,5	≤ 0,1
1993.....	1,0	0,08	2000.....	0,7	0,08	2007.....	(0,1-2,1) 0,7	.
1994.....	1,0	0,08	2001.....	0,8	0,08	2008.....	(0,1-1,34) 0,6	.
1995.....	1,0	0,08	2002.....	0,7	0,10	2009.....	(0,1-1,6) 0,6	< 0,1
1996.....	0,9	0,08	2003.....	(0,1-6,5)0,8	(0,03-0,17)0,08			

Uwaga. W latach 1986 – 1997 obserwowano pojawienie się Cezu 134 w zakresie 3,0 poniżej 0,1, co było spowodowane awarią Elektrowni Jądrowej w Czarnobylu. Poczawszy od danych za rok 2003, przed wartościami średnich stężeń podawany jest – w nawiasie – zakres stężeń w Bq/dm³.

Źródło: dane Państwowej Agencji Atomistyki na podstawie wyników z placówek podstawowych pomiarów skażeń promieniotwórczych, stacji Sanitarnej Epidemiologicznych.

Note. In the years 1986 – 1997 the occurrence of Caesium 134 in the range 3.0 below 0.1 was observed, caused by the failure of the atomic power plant in Chernobyl. Since 2003 before values of average concentrations, the range of concentrations in Bq/dm³ has been included in the data.

Source: data of the National Atomic Energy Agency on the basis of results obtained from centres conducting basic measurements of radioactive contamination and sanitary-epidemiological stations.

TABL. 10(314). SUMARYCZNA AKTYWNOŚĆ ODPADÓW SKŁADOWANYCH W CENTRALNEJ SKŁADNICY ODPADÓW PROMIENIOTWÓRCZYCH^aSUMMARY ACTIVITY OF WASTE STORED IN THE CENTRAL RADIOACTIVE WASTE REPOSITORY^a

LATA YEARS	Aktywność w TBq Activity in TBq	LATA YEARS	Aktywność w TBq Activity in TBq	LATA YEARS	Aktywność w TBq Activity in TBq
1961.....	0,068	1978.....	30,995	1995.....	36,371
1962.....	2,001	1979.....	30,092	1996.....	35,506
1963.....	2,116	1980.....	29,726	1997.....	35,828
1964.....	4,201	1981.....	29,259	1998.....	35,772
1965.....	5,690	1982.....	29,834	1999.....	34,227
1966.....	6,978	1983.....	29,418	2000.....	33,906
1967.....	7,262	1984.....	29,912	2001.....	33,866
1968.....	8,184	1985.....	30,446	2002.....	34,648
1969.....	11,616	1986.....	30,468	2003.....	34,441
1970.....	12,047	1987.....	30,848	2004.....	33,425
1971.....	13,276	1988.....	30,436	2005.....	33,828
1972.....	12,786	1989.....	30,367	2006.....	34,295
1973.....	22,150	1990.....	30,913	2007.....	34,156
1974.....	21,637	1991.....	30,478	2008.....	33,848
1975.....	26,042	1992.....	31,232	2009.....	38,087
1976.....	26,952	1993.....	30,771		
1977.....	26,577	1994.....	32,016		

^a Stan w dniu 31 XII

Źródło: dane Państwowej Agencji Atomistyki na podstawie wyników Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych (ZUOP).

^a As of 31 XII

Source: data of the National Atomic Energy Agency on the basis of the results of the Department of the Neutralisation of Radioactive Waste (ZUOP).

TABL. 11(315). ODPADY PROMIENIOTWÓRCZE ODEBRANE PRZEZ ZAKŁAD UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW PROMIENIOTWÓRCZYCH W 2009 R.
RADIOACTIVE WASTE RECEIVED BY THE DEPARTMENT OF THE NEUTRALISATION OF RADIOACTIVE WASTE IN 2009

ŹRÓDŁA ODPADÓW	Stale <i>Solid</i>	Ciekłe <i>Liquid</i>	SOURCES OF WASTE
	w m ³ in m ³		
O G Ó Ł E M	29,92	59,91	TOTAL
Medycyna, przemysł, badania naukowe	9,21	0,84	<i>Medicine, industry and scientific research</i>
Produkcja izotopów	13,60	0,04	<i>Isotope production</i>
Instytut Energii Atomowej (w tym reaktor MARIA)	3,00	53,00	<i>Atomic Energy Institute (including the MARIA reactor)</i>
ZUOP	4,11	6,03	<i>Department of the Neutralisation of Radioactive Waste</i>

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Agencji Atomistyki na podstawie wyników Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych (ZUOP).

S o u r c e: data of the National Atomic Energy Agency on the basis of the results of the Department of the Neutralisation of Radioactive Waste (ZUOP).

TABL. 12(316). OCHRONA RADIOLOGICZNA WEDŁUG RODZAJU ŹRÓDEŁ PROMIENIOWANIA W 2009 R.
RADIOLOGICAL PROTECTION BY THE RADIATION SOURCES IN 2009

RODZAJ APARATÓW RTG	Liczba aparatów <i>Number of machines</i>					TYPE OF X-RAY MACHINES
	wg ewidencji <i>registered</i>	kontrolowa- nych <i>inspected</i>	na które wydano zezwolenia for which permis- sions were granted	przy których wykonano pomiar for which measurements were carried out		
				ogółem <i>total</i>	w zakresie kontroli jakości in the scope of quality control	
Diagnostyczna						<i>Diagnostic</i>
tylko do prześwietleń.....	858	322	158	270	44	<i>for x-ray examinations only</i>
tylko do zdjęć	2310	775	298	597	210	<i>for images only</i>
do zdjęć i prześwietleń	867	293	61	163	71	<i>for images and x-ray examinations</i>
mammografy	522	274	131	199	78	<i>mammographs</i>
stomat. punktowe.....	5935	1806	883	1207	294	<i>stomatological point</i>
stomat. panoramiczne	884	289	185	192	16	<i>stomatological panoramic</i>
densytometry	218	60	28	44	1	<i>densitometers</i>
tomografy komputerowe.....	455	173	114	121	2	<i>computer tomographs</i>
Terapeutyczna						<i>Therapeutical</i>
do terapii powierzchniowej....	1	1	1	1	-	<i>for surface therapy</i>
do terapii schorzeń nienowotworowych	2	2	-	-	-	<i>for the treatment of non-neoplastic diseases</i>

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Sanitarnego.

S o u r c e: data of the Chief Sanitary Inspectorate.

TABL. 13(317). OCHRONA RADIOLOGICZNA – POMIARY SKAŻEŃ PROMIENIOTWÓRCZYCH W 2009 R.
RADIOLOGICAL PROTECTION – RADIOACTIVE CONTAMINATION MEASUREMENTS IN 2009

POMIARY SKAŻEŃ <i>CONTAMINATION MEASUREMENTS</i>	Pierwiastki promieniotwórcze <i>Radioactive elements</i>			
	Cs-137		Sr-90	Inne <i>other</i>
	metoda radiochemiczna <i>the</i>	metoda spektrometryczn a		
	liczba oznaczeń <i>number of designations</i>			
W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem żywności.....	140	308	20	191
<i>Within supervision over food safety</i>				
W ramach pomiarów skażeń promieniotwórczych	668	987	37	826
<i>Within the radioactive contamination measurements</i>				
Inne	4	246	-	3806
<i>Other</i>				

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Sanitarnego.

S o u r c e: data of the Chief Sanitary Inspectorate.

**TABL. 15(319). OCHRONA PRZED POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI O CZĘSTOTLIWOŚCI 0 Hz – 300 GHz
W ŚRODOWISKU PRACY W 2009 R.(dok.)
PROTECTION AGAINST ELECTROMAGNETIC FIELDS WITH THE FREQUENCY OF 0 Hz – 300 GHz IN WORKING
PLACES IN 2009 (cont)**

URZĄDZENIA I INSTALACJE DEVICES AND INSTALLATIONS	Liczba Number of								osób per- sons	wskaźników ekspozycji exposure indices			De- cyzji decisions
	urządzeń Devices		zakładów Workplaces		<0,5	<0,5-1>	>1						
	wg ewidencji registered	skontrolo wanych inspected	wg ewidencji registered	skontrolo wanych inspected									
RADIOKOMUNIKACJA I ŁĄCZNOŚĆ RADIOCOMMUNICATION AND COMMUNICATIONS													
Radiofoniczne..... Radio	664	78	} 1947	} 21	} 586	} 424	} 24	} -	} -	} -	} -	} -	
Telewizyjne..... Television	512	56											
Radiolokacyjne i radionawigacyjne..... Radiolocation and radionavigation	490	6											
Inne..... Other	13349	133											
NAUKA SCIENCE													
Spektrometry EPR, NMR..... EPR and NMR spectrometers	53	4	} 36	} 4	} 51	} 9	} -	} -	} -	} -	} -	} -	
Inne..... Other	107	13											
INNE OTHER													
Ogółem..... Total	69	23	26	4	69	24	-	-	-	-	-	-	

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Sanitarnego.
Source: data of the Chief Sanitary Inspectorate.

TABL. 16(320). HAŁAS PRZEMYSŁOWY WEDŁUG WOJEWÓDZTW W LATACH 2007-2009^a
INDUSTRIAL NOISE BY VOIVODSHIPS IN THE YEARS 2007-2009^a

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	ogółem grand total	Zakłady skontrolowane emitujące hałas ^b Inspected companies emitting noise ^b												Liczba punktów pomiar- owych Number of measure- ment points	Zakłady, które dostosowały się do poziomów dopuszczalnych w 2009 r. Companies which conformed to permissible levels in 2009
		przekraczające poziomy dopuszczalne ^c exceeding permissible levels ^c													
		razem total	% z razem noc total % - night	w decybelach (dB) in decibels (dB)											
				0,1-5		5-10		10-15		15-20		ponad 20 over 20			
		dzień day	noc night	dzień day	noc night	dzień day	noc night	dzień day	noc night	dzień day	noc night	dzień day	noc night		
POLSKA ..... POLAND	2241	1188	50	388	246	236	186	114	101	26	43	20	18	4646	113
Dolnośląskie.....	281	173	47	59	30	40	26	15	17	1	6	1	3	481	46
Kujawsko-pomorskie....	191	51	47	20	8	4	8	3	5	1	3	-	-	424	37
Lubelskie.....	74	36	47	11	8	12	3	3	3	-	1	1	2	170	3
Lubuskie.....	86	56	45	23	9	12	9	6	3	1	2	-	2	166	11
Łódzkie.....	147	96	52	37	22	19	19	9	6	-	1	2	2	302	2
Małopolskie.....	276	119	39	41	19	23	13	11	10	1	4	3	1	525	13
Mazowieckie.....	216	122	52	37	27	28	24	12	8	3	4	3	-	467	10
Opolskie.....	78	31	71	6	12	4	7	4	1	-	2	-	-	318	5
Podkarpackie.....	73	34	53	13	8	4	6	4	2	-	2	-	-	162	1
Podlaskie.....	104	59	56	10	16	15	12	5	2	5	3	1	-	242	7
Pomorskie.....	71	45	38	10	8	9	5	7	3	2	1	2	-	87	1
Śląskie.....	182	99	46	38	17	17	12	6	12	5	4	-	1	312	3
Świętokrzyskie.....	79	47	70	17	9	11	13	2	7	-	3	-	1	267	-
Warmińsko-mazurskie..	63	29	48	11	4	5	5	4	2	2	2	1	1	134	2
Wielkopolskie.....	225	149	57	44	40	22	19	20	18	4	4	5	4	335	13
Zachodniopomorskie....	95	42	43	11	9	11	5	3	2	1	1	1	1	254	5

^a Patrz Uwagi metodyczne ^b Będące w centralnej ewidencji systemu kontroli klimatu akustycznego PIOŚ. ^c Uwzględniono emisję hałasu z zakładów.

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

^a See Methodological notes ^b Included in the central register of acoustic climate control of PIOŚ. ^c Noise emission from companies was included.

Source: data of the Inspectorate for Environmental Protection.

TABL. 17(321). HAŁAS DROGOWY W DZIEŃ W MIASTACH W 2009 R.^a
TRAFFIC NOISE DURING A DAY IN THE TOWNS IN 2009^a

MIASTA CITIES	Długość ulic w mieście <i>The length of streets in the city</i>										Średnie ważone natężenie ruchu, pojazdów/godz <i>Average weighted traffic volume, vehicles/hour</i>
	ogółem <i>grand total</i>	w tym skontrolowanych <i>of which inspected</i>		przy których emisja hałasu przekracza maksymalny poziom dopuszczalny 60 dB <i>at which noise emission exceeds the maximum permissible level 60 dB</i>							
		km	% ogółem total %	razem km total km	w % skontro- lowanych inspected in %	<0,1-5>	(5-10>	(10-15>	(15-20>	>20	
	dB					dB	dB	dB	dB	km	
Dolnośląskie											
Bierutów.....	25,4	0,2	0,8	0,2	100,0	-	0,2	-	-	-	396
Bolesławiec.....	.	13,1	.	13,1	100,0	0,5	-	6,9	3,2	2,4	399
Głogów.....	.	5,3	.	5,3	100,0	-	4,9	0,4	-	-	120
Góra.....	19,5	1,0	5,1	1	100,0	0,1	0,9	-	-	-	519
Gryfów Śląski.....	22,0	5,1	23,2	5,1	100,0	0,5	4,6	-	-	-	279
Kamienna Góra.....	.	23,9	.	23,9	100,0	-	18,4	5,5	-	-	234
Kąty Wrocławskie.....	30,0	1,8	6,0	1,8	100,0	-	1,6	0,2	-	-	626
Legnica.....	.	5,8	.	5,8	100,0	0,2	4,0	0,4	1,2	-	120
Lwówek Śląski.....	17,0	4,7	27,6	4,7	100,0	-	4,0	0,7	-	-	308
Międzybórz.....	18,6	0,2	1,1	0,2	100,0	-	0,2	-	-	-	276
Oborniki Śląskie.....	.	0,4	.	0,4	100,0	-	-	0,4	-	-	619
Strzegom.....	58,6	3,0	5,1	3,0	100,0	-	1,0	2,0	-	-	663
Syców.....	75,3	6,3	8,4	6,3	100,0	5,8	0,3	0,2	-	-	618
Swidnica.....	130,0	4,1	3,2	4,1	100,0	-	3,0	1,1	-	-	588
Świebodzice.....	52,0	2,0	3,8	2,0	100,0	-	2,0	-	-	-	760
Trzebnica.....	46,0	0,9	2,0	0,9	100,0	0,1	-	0,8	-	-	662
Twardogóra.....	33,6	0,2	0,6	0,2	100,0	-	0,2	-	-	-	345
Wąsosz.....	12,7	0,1	0,8	0,1	100,0	-	0,1	-	-	-	258
Wleń.....	14	0,6	4,3	0,6	100,0	0,6	-	-	-	-	144
Wrocław.....	1382,0	17,2	1,2	16,6	96,5	5,1	6,9	4,6	-	-	1025
Zgorzelec.....	57,8	31,5	54,5	31,5	100,0	-	0,4	31,1	-	-	425
Zmigród.....	.	0,2	.	0,2	100,0	0,1	0,1	-	-	-	229
Kujawsko-pomorskie											
Aleksandrów Kujawski.....	41,4	3,3	7,9	3,3	100,0	1,4	1,9	-	-	-	561
Brodnica.....	.	1,3	.	1,3	100,0	-	0,5	0,8	-	-	855
Bydgoszcz.....	654,3	11,1	1,7	10,2	91,9	3,6	6,6	-	-	-	1011
Chełmno.....	.	10,0	.	10,0	100,0	-	10,0	-	-	-	.
Ciechocinek.....	.	6,2	.	6,2	100,0	3,7	2,5	-	-	-	328
Gołub Dobrzyń.....	.	8,0	.	8,0	100,0	-	-	8,0	-	-	359
Grudziądz.....	67,9	14,7	21,6	14,7	100,0	-	4,2	10,5	-	-	1503
Inowrocław.....	139,0	8,9	6,4	3,1	34,8	0,4	2,2	0,5	-	-	1326
Jabłonowo Pomorskie.....	.	2,0	.	2,0	100,0	-	1	1	-	-	130
Lipno.....	17,2	2,4	14,0	2,4	100,0	2,4	-	-	-	-	613
Łasin.....	.	9,5	.	9,5	100,0	-	9,5	-	-	-	280
Nakło nad Notecią.....	38,9	3,6	9,3	3,6	100,0	1,3	1,8	0,5	-	-	228
Radzyń Chełmiński.....	.	5,4	.	5,4	100,0	-	5	0,4	-	-	397
Rypin.....	39,7	0,6	1,5	0,6	100,0	-	0,6	-	-	-	127
Świecie.....	34,0	7,5	22,1	1,0	13,3	0,4	0,6	-	-	-	244
Toruń.....	329,0	49,6	15,1	49,6	100,0	8,6	25,8	11,2	4,0	-	383
Tuchola.....	63,4	4,8	7,6	4,8	100,0	1,7	1,2	1,9	-	-	65
Wąbrzeźno.....	13,6	9,0	66,2	9,0	100,0	-	2,0	7,0	-	-	.
Włocławek.....	242,0	17,4	7,2	17,4	100,0	-	2,5	7,0	-	7,9	1516
Lubelskie											
Biała Podlaska.....	215,0	1,3	0,6	1,3	100,0	-	0,5	0,8	-	-	635
Biłgoraj.....	18,4	3,5	19,0	2,5	71,4	-	2,5	-	-	-	638
Chełm.....	152,4	3,3	2,2	3,3	100,0	-	0,3	1,6	1,4	-	999
Firlej.....	.	2,0	.	2,0	100,0	-	-	2,0	-	-	572
Hrubieszów.....	.	1,0	.	1,0	100,0	-	1,0	-	-	-	.
Janów Lubelski.....	.	0,6	.	0,6	100,0	-	0,1	0,5	-	-	.
Kazimierz Dolny.....	58,0	2,2	3,8	2,2	100,0	1,3	-	0,9	-	-	123
Krasnobród.....	12,5	0,6	4,8	0,6	100,0	-	0,6	-	-	-	354
Krasnystaw.....	105,5	1,2	1,1	1,2	100,0	0,7	0,5	-	-	-	590
Leżajsk.....	.	0,1	.	0,1	100,0	-	0,1	-	-	-	302

a W 2007 r. zapoczątkowano kolejny 5-cio letni cykl badań zagrożenia środowiska hałasem.

a In 2007 another 5-year series of inspections concerning environmental threats connected with noise was initiated.

TABL. 17(321). HAŁAS DROGOWY W DZIEŃ W MIASTACH W 2009 R. (cd.)^a
TRAFFIC NOISE DURING A DAY IN THE TOWNS IN 2009 (cont.)^a

MIASTA CITIES	Długość ulic w mieście The length of streets in the city										Średnie ważone natężenie ruchu, pojazdów/godz Average weighted traffic volume, vehicles/hour	
	ogółem grand total	w tym skontrolowanych of which inspected		przy których emisja hałasu przekracza maksymalny poziom dopuszczalny 60 dB at which noise emission exceeds the maximum permissible level 60 dB								
		km	% ogółem total %	razem km total km	w % skontro- lowanych inspected in %	<0,1-5>	(5-10>	(10-15>	(15-20>			>20
	dB					dB	dB	dB	dB	km		
Lubelskie (dok.)												
Lublin.....	611,8	7,0	1,1	7,0	100,0	0,3	3,3	3,4	-	-	-	1184
Łuków.....	104,0	0,8	0,8	0,8	100,0	0,6	0,2	-	-	-	-	374
Międzyrzec Podlaski.....	63,7	1,6	2,5	1,6	100,0	0,7	0,7	0,2	-	-	-	730
Nałęczów.....	30,7	3,8	12,4	3,8	100,0	0,8	1,4	1,3	0,3	-	-	250
Parczew.....	.	0,4	.	0,4	100,0	0,4	-	-	-	-	-	1179
Piaski.....	47,0	0,4	0,9	0,4	100,0	-	-	0,4	-	-	-	1637
Puławy.....	91,8	2,3	2,5	2,3	100,0	-	1,1	1,1	0,1	-	-	445
Radzyń Podlaski.....	67,4	1,0	1,5	1,0	100,0	-	1,0	-	-	-	-	470
Rejowiec Fabryczny.....	31,7	0,3	0,9	-	-	-	-	-	-	-	-	260
Stoczek Łukowski.....	.	1,0	.	1,0	100,0	-	0,3	0,7	-	-	-	209
Włodawa.....	59,0	1,0	1,7	1,0	100,0	0,6	0,4	-	-	-	-	445
Zamość.....	42,0	2,4	5,7	2,4	100,0	-	1,4	1,0	-	-	-	1307
Zwierzyniec.....	14,0	0,3	2,1	0,3	100,0	0,3	-	-	-	-	-	322
Lubuskie												
Kargowa.....	.	0,4	.	0,4	100,0	0,2	0,2	-	-	-	-	228
Międzyrzecz.....	.	3,5	.	3,5	100,0	1,5	2,0	-	-	-	-	3556
Skwierzyna.....	.	0,1	.	0,1	100,0	-	0,1	-	-	-	-	.
Sulechów.....	.	3,5	.	3,5	100,0	0,5	3,0	-	-	-	-	655
Strzelce Krajeńskie.....	.	1,4	.	1,4	100,0	-	1,4	-	-	-	-	.
Wschowa.....	.	0,6	.	0,6	100,0	0,1	0,4	0,1	-	-	-	592
Zielona Góra.....	94,0	2,2	2,3	2,2	100,0	-	-	2,2	-	-	-	115
Łódzkie												
Brzeziny.....	.	0,7	.	0,7	100,0	-	0,7	-	-	-	-	94
Łódź.....	1140,0	1,0	0,1	1,0	100,0	-	1,0	-	-	-	-	814
Piotrków Trybunalski.....	.	4,4	.	4,4	100,0	-	0,4	3,4	0,6	-	-	69
Rawa Mazowiecka.....	64,0	2,0	3,1	2,0	100,0	1,0	1,0	-	-	-	-	396
Sieradz.....	.	1,8	.	1,8	100,0	-	1,8	-	-	-	-	1065
Skierzwice.....	.	2,0	.	2,0	100,0	-	1,0	1,0	-	-	-	1160
Żelów.....	.	1,1	.	1,1	100,0	1,1	-	-	-	-	-	391
Małopolskie												
Dąbrowa Tarnowska.....	56,4	1,1	2,0	1,1	100,0	0,7	-	0,4	-	-	-	.
Kraków.....	1096,3	2,0	0,2	2,0	100,0	-	-	-	2,0	-	-	.
Maków Podhalański.....	.	0,2	.	0,2	100,0	-	-	0,2	-	-	-	.
Myślenice.....	.	1,5	.	1,5	100,0	-	-	1,5	-	-	-	.
Nowy Sącz.....	.	0,2	.	0,2	100,0	-	0,2	-	-	-	-	2724
Nowy Targ.....	.	0,4	.	0,4	100,0	-	-	0,4	-	-	-	206
Olkusz.....	.	2,0	.	2,0	100,0	-	-	-	2,0	-	-	.
Skawina.....	.	1,0	.	1,0	100,0	-	-	1,0	-	-	-	.
Tarnów.....	20,6	2,0	9,7	1,8	90,0	0,8	0,8	0,2	-	-	-	.
Mazowieckie												
Białobrzegi.....	.	5,0	.	5,0	100,0	-	-	5,0	-	-	-	836
Gostynin.....	75,0	0,3	0,4	0,3	100,0	-	0,3	-	-	-	-	326
Grójec.....	.	3,0	.	3,0	100,0	-	3,0	-	-	-	-	860
Konstancin-Jeziorna.....	.	2,0	.	2,0	100,0	-	2,0	-	-	-	-	.
Leszno.....	.	2,0	.	2,0	100,0	-	-	2,0	-	-	-	768
Mińsk Mazowiecki.....	.	1,0	.	1,0	100,0	1,0	-	-	-	-	-	232
Mszczonów.....	.	2,0	.	2,0	100,0	-	-	-	-	2,0	-	2149
Ostrołęka.....	63,0	2,0	3,2	0,5	25,0	0,5	-	-	-	-	-	.
Ostrów Mazowiecka.....	124,9	1,8	1,4	1,8	100,0	-	1,8	-	-	-	-	189
Piastów.....	.	0,5	.	0,5	100,0	0,5	-	-	-	-	-	232
Pionki.....	.	1,0	.	1,0	100,0	1,0	-	-	-	-	-	527
Płock.....	277,0	0,3	0,1	0,3	100,0	-	-	0,3	-	-	-	.
Przasnysz.....	.	1,0	.	1,0	100,0	-	1,0	-	-	-	-	.

^a W 2007 r. zapoczątkowano kolejny 5-cio letni cykl badań zagrożenia środowiska hałasem

^a In 2007 another 5-year series of inspections concerning environmental threats connected with noise was initiated.

TABL. 17(321). HAŁAS DROGOWY W DZIEŃ W MIASTACH W 2009R. (cd.)^a
TRAFFIC NOISE DURING A DAY IN THE TOWNS IN 2009 (cont.)^a

MIASTA CITIES	Długość ulic w mieście <i>The length of streets in the city</i>										Średnie ważone natężenie ruchu, pojazdów/godz <i>Average weighted traffic volume, vehicles/hour</i>
	ogółem <i>grand total</i>	w tym skontrolowanych <i>of which inspected</i>		przy których emisja hałasu przekracza maksymalny poziom dopuszczalny 60 dB <i>at which noise emission exceeds the maximum permissible level 60 dB</i>							
		km	% ogółem <i>total %</i>	razem km <i>total km</i>	w % skontro- lowanych <i>inspected in %</i>	0,1-5	5-10	10-15	15-20	>20	
	km										
Mazowieckie (dok.)											
Radom.....	330,0	1,0	0,3	1,0	100,0	-	1,0	-	-	-	141
Sierpc.....	100,0	3,5	3,5	3,5	100,0	-	1,5	2,0	-	-	608
Sochaczew.....	146,0	1,5	1,0	1,5	100,0	-	0,5	1,0	-	-	693
Warszawa.....	1151	24,6	2,1	24,3	98,8	1,7	12,4	9,4	0,8	-	2308
Wyszków.....	.	3,5	.	3,5	100,0	-	-	3,5	-	-	.
Zwoleń.....	.	1,6	.	1,6	100,0	-	1,6	-	-	-	316
Żyrardów.....	.	2,0	.	2,0	100,0	-	-	2,0	-	-	809
Opolskie											
Głubczyce.....	.	0,7	.	0,7	100,0	0,7	-	-	-	-	436
Gogolin.....	.	21,0	.	21,0	100,0	-	21,0	-	-	-	103
Grodków.....	.	1,8	.	1,8	100,0	1,8	-	-	-	-	.
Kędzierzyn-Koźle.....	211,3	5,4	2,6	5,4	100,0	3,2	1,0	1,2	-	-	1377
Kluczbork.....	.	0,9	.	0,9	100,0	-	0,9	-	-	-	.
Nysa.....	105,9	3,4	3,2	3,4	100,0	1,5	1,9	-	-	-	41
Olesno.....	.	2,3	.	2,3	100,0	2,3	-	-	-	-	602
Opole.....	.	0,4	.	0,4	100,0	-	0,1	0,3	-	-	.
Ozimek.....	.	2,5	.	2,5	100,0	1,5	1,0	-	-	-	475
Prudnik.....	.	0,4	.	0,4	100,0	-	0,4	-	-	-	436
Podkarpackie											
Dębica.....	.	0,4	.	0,4	100,0	-	0,4	-	-	-	.
Jasło.....	137,2	7,8	5,7	7,1	91,0	1,3	3,6	2,2	-	-	513
Łańcut.....	.	8,8	.	8,1	92,0	5,8	1,7	0,2	0,4	-	593
Przeworsk.....	.	14,0	.	14,0	100,0	4,6	5,9	3,5	-	-	536
Rzeszów.....	235	1,4	0,6	1,4	100,0	0,1	1,0	0,3	-	-	.
Tarnobrzeg.....	164,0	2,4	1,5	2,4	100,0	-	2,4	-	-	-	677
Podlaskie											
Białystok.....	.	0,2	.	0,2	100,0	-	-	-	0,2	-	.
Czarna Białostocka.....	29,5	0,8	2,7	0,8	100,0	-	-	0,8	-	-	462
Grajewo.....	.	2,8	.	2,8	100,0	-	1,9	-	0,9	-	610
Knyszyn.....	24,5	1,0	4,1	1,0	100,0	-	-	1,0	-	-	.
Mońki.....	39,5	1,2	3,0	1,2	100,0	-	1,2	-	-	-	.
Rajgród.....	23,7	0,6	2,5	0,6	100,0	-	-	-	0,6	-	129
Sejny.....	24,5	0,6	2,4	0,6	100,0	0,6	-	-	-	-	251
Suchowola.....	25,5	1,5	5,9	1,5	100,0	-	-	1,5	-	-	137
Szczuczyn.....	16,6	0,4	2,4	0,4	100,0	-	-	0,4	-	-	1176
Wysokie Mazowieckie.....	34,4	0,6	1,7	0,6	100,0	-	0,6	-	-	-	.
Zambrów.....	.	1,3	.	1,3	100,0	-	1,0	0,3	-	-	.
Pomorskie											
Czersk.....	.	0,1	.	0,1	100,0	-	-	0,1	-	-	63
Kartuzy.....	.	0,4	.	0,3	75,0	0,3	-	-	-	-	314
Kościerzyna.....	.	0,6	.	-	-	-	-	-	-	-	382
Malbork.....	.	1,8	.	-	-	-	-	-	-	-	217
Rumia.....	143,8	0,4	0,3	0,4	100,0	0,4	-	-	-	-	.
Słupsk.....	76,0	0,2	0,3	0,2	100,0	-	0,2	-	-	-	.
Wejherowo.....	87,0	1,3	1,5	1,3	100,0	0,5	-	0,8	-	-	.
Śląskie											
Czeladź.....	90,0	2,3	2,6	2,3	100,0	-	2,3	-	-	-	.

^a W 2007 r. zapoczątkowano kolejny 5-cio letni cykl badań zagrożenia środowiska hałasem.

^a In 2007 another 5-year series of inspections concerning environmental threats connected with noise was initiated.

TABL. 17(321). HAŁAS DROGOWY W DZIEŃ W MIASTACH W 2009R. (dok.)^a
TRAFFIC NOISE DURING A DAY IN THE TOWNS IN 2009 (cont.)^a

MIASTA CITIES	Długość ulic w mieście <i>The length of streets in the city</i>										Średnie ważone natężenie ruchu, pojazdów/godz <i>Average weighted traffic volume, vehicles/hour</i>
	ogółem <i>grand total</i>	w tym skontrolowanych <i>of which inspected</i>		przy których emisja hałasu przekracza maksymalny poziom dopuszczalny 60 dB <i>at which noise emission exceeds the maximum permissible level 60 dB</i>							
		km	% ogółem <i>total %</i>	razem km <i>total km</i>	w % skontro- lowanych <i>inspected in %</i>	0,1-5 dB	5-10 dB	10-15 dB	15-20 dB	>20 dB	
	km										
Śląskie (dok.)											
Jaworzno	268,0	1,6	0,6	1,6	100,0	-	1,6	-	-	-	.
Mikołów	129,0	4,4	3,4	4,4	100,0	-	2,4	2,0	-	-	882
Piekary Śląskie	137,0	3,0	2,2	3,0	100,0	-	-	-	3,0	-	.
Pyskowice	58,0	0,5	0,9	0,5	100,0	-	0,5	-	-	-	.
Siemianowice Śląskie	107,6	3,7	3,4	3,7	100,0	-	-	3,7	-	-	941
Szczekociny	18,0	3,4	18,9	3,4	100,0	-	-	-	3,4	-	122
Ustroń	.	0,5	.	-	-	-	-	-	-	-	.
Świętokrzyskie											
Ostrowiec Świętokrzyski	.	0,4	.	0,4	100,0	-	0,4	-	-	-	.
Skarżysko Kamienna	128,1	23,2	18,1	23,2	100,0	2,3	5,6	10,2	5,1	-	533
Starachowice	.	0,5	.	0,5	100,0	-	0,5	-	-	-	.
Warmińsko-mazurskie											
Dobre Miasto	.	0,1	.	0,1	100,0	-	-	0,1	-	-	894
Elbląg	.	0,2	.	0,2	100,0	0,1	0,1	-	-	-	199
Gołdap	.	0,1	.	0,1	100,0	0,1	-	-	-	-	.
Kętrzyn	.	11,1	.	11,1	100,0	3,1	6,0	2,0	-	-	45
Lidzbark Warmiński	10,1	2,7	26,7	2,7	100,0	0,7	1,6	0,4	-	-	1300
Mragowo	.	8,9	.	8,9	100,0	-	5,9	2,0	1,0	-	53
Olsztyn	318,0	4,0	1,3	3,5	87,5	0,5	1,5	1,5	-	-	.
Pasłęk	.	0,1	.	0,1	100,0	0,1	-	-	-	-	.
Węgorzewo	.	0,1	.	0,1	100,0	0,1	-	-	-	-	.
Wielkopolskie											
Chodzież	.	8,0	.	8,0	100,0	0,1	1,5	0,6	3,3	2,5	424
Gniezno	195,5	3,5	1,8	3,5	100,0	-	-	3,5	-	-	1270
Kalisz	312,0	1,1	0,4	0,8	72,7	-	-	0,8	-	-	.
Konin	73,5	0,5	0,7	0,5	100,0	-	0,5	-	-	-	1228
Łęczyca	.	0,8	.	0,8	100,0	-	-	0,8	-	-	993
Margonin	14,9	0,4	2,7	0,4	100,0	0,4	-	-	-	-	.
Nowe Skalmierzyce	.	0,3	.	-	-	-	-	-	-	-	.
Poznań	500,0	0,5	0,1	0,5	100,0	-	0,5	-	-	-	1706
Rakoniewice	.	0,8	.	0,8	100,0	-	0,8	-	-	-	116
Szamotuły	84,8	11,9	14,0	11,9	100,0	-	3,3	6,9	1,7	-	183
Szwarzędz	170,1	0,5	0,3	0,5	100,0	-	0,5	-	-	-	404
Zachodniopomorskie											
Barlinek	101,3	0,4	0,4	0,4	100,0	0,4	-	-	-	-	191
Gryfino	303,9	0,9	0,3	0,9	100,0	0,9	-	-	-	-	.
Kołobrzeg	300,3	0,9	0,3	0,9	100,0	0,3	0,6	-	-	-	623
Koszalin	.	0,2	.	0,2	100,0	-	0,2	-	-	-	332
Myślibórz	.	0,2	.	0,2	100,0	0,2	-	-	-	-	200
Nowogard	.	0,2	.	0,2	100,0	-	0,2	-	-	-	455
Stargard Szczeciński	.	0,2	.	0,2	100,0	-	-	0,2	-	-	249
Szczecin	.	0,6	.	0,6	100,0	-	0,6	-	-	-	1641
Szczecinek	238,2	1,0	0,4	1,0	100,0	-	1,0	-	-	-	323

^a W 2007 r. zapoczątkowano kolejny 5-cio letni cykl badań zagrożenia środowiska hałasem.

Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

^a In 2007 another 5-year series of inspections concerning environmental threats connected with noise was initiated.

S o u r c e: data of the Inspectorate for Environmental Protection.

TABL. 18(322). MONITORING SZCZEGÓLNYCH UCIAŹLIWOŚCI HAŁASU SAMOCHODOWEGO NIEKTÓRYCH DRÓG KRAJOWYCH I MIAST W LATACH 2007-2009^a

MONITORING OF TRAFFIC NOISE OF SPECIAL NUISANCE OF SELECTED COUNTRY ROADS AND TOWNS IN THE YEARS 2007-2009^a

MIASTA/DROGI KRAJOWE CITIES/NATIONAL ROADS	Liczba Number of		Średnia odległość budynków od drogi w metrach Average distance of buildings from the road in metres	Wskaźnik społecznego zapotrzebowania na środki ochronne /M/ Index of social demand for protection measures /M/
	punktów ze szczególną uciaźliwością points of special nuisance	budynków położonych na odcinkach ze szczególną uciaźliwością buildings situated in segments of special nuisance		
Dolnośląskie				
Bielany Wrocławskie / droga krajowa nr 8..... <i>Bielany Wrocławskie / national road no 8</i>	1	1	4,0	.
Bolesławiec	1	28	4,0	12614
Dąbrowa	1	7	4,0	.
Kamienna Góra	1	32	4,0	12679
Kąty Wrocławskie	1	1	13,0	.
Legnica	2	38	17,0	29995
Lipce	1	11	5,0	152
Łukowice	1	3	4,0	241
Marciszów / droga krajowa nr 5	2	49	4,0	7390
<i>Marciszów / national road no 5</i>				
Nielubia	1	8	18,0	1037
Psary	1	1	3,0	.
Serby	1	40	4,0	11099
Siechnice	1	1	4,0	.
Sobótka	1	1	3,0	.
Św. Katarzyna	1	1	3,0	.
Syców	1	14	3,0	82
Trzebnica	1	1	4,0	.
Turów	1	1	4,0	.
Zebrzydowice / droga krajowa nr 4	1	18	5,0	70
<i>Zebrzydowice / national road no 4</i>				
Kujawsko-pomorskie				
Brodnica	1	1	8,0	.
Bydgoszcz	3	92	4,0	1701
Grudziądz	4	4	5,3	.
Inowrocław	4	51	3,5	2539
Kowal	1	1	3,0	.
Łasin	1	10	4,0	2751
Nakło n. Notecią	1	33	3,0	2694
Radzyń Chełmiński	1	40	4,0	208
Toruń	2	11	10,0	28294
Tuchola	1	52	3,0	3262
Wąbrzeźno	1	1	4,0	.
Włocławek	5	5	3,8	.
droga krajowa nr 1	4	4	3,0	.
<i>national road no 1</i>				
droga krajowa nr 16	4	13	5,0	3391
<i>national road no 16</i>				
Lubelskie				
Chełm	7	31	7,5	7535
Kurów	2	41	6,0	26565
Lublin	15	19	63,1	1210
Międzyrzec Podlaski	4	54	4,0	3235
Piaski	2	9	5,0	4334
Puławy	2	12	6,5	6381
Ryki	1	1	.	.
Sitaniec	1	6	6,0	950
Tomaszów Lubelski	1	10	8,0	1414
Zamość	1	10	6,0	623
droga krajowa nr 17	7	76	6,7	46470
<i>national road no 17</i>				
Łódzkie				
Łódź	1	11	12,0	308

a W 2007 r. zapoczątkowano kolejny 5-cio letni cykl badań zagrożenia środowiska hałasem.

a In 2007 another 5-year series of inspections concerning environmental threats connected with noise was initiated.

TABL. 18(322). MONITORING SZCZEGÓLNYCH UCIAŻLIWOŚCI HAŁASU SAMOCHODOWEGO NIEKTÓRYCH DRÓG KRAJOWYCH I MIAST W LATACH 2007-2009^a (dok.)
MONITORING OF TRAFFIC NOISE OF SPECIAL NUISANCE OF SELECTED COUNTRY ROADS AND TOWNS IN THE YEARS 2007-2009^a (cont.)

MIASTA/DROGI KRAJOWE CITIES/NATIONAL ROADS	Liczba Number of		Średnia odległość budynków od drogi w metrach Average distance of buildings from the road in metres	Wskaźnik społecznego zapotrzebowania na środki ochronne /M/ Index of social demand for protection measures /M/
	punktów ze szczególną uciażliwością points of special nuisance	budynków położonych na odcinkach ze szczególną uciażliwością buildings situated in segments of special nuisance		
Małopolskie				
Dąbrowa Tarnowska / droga krajowa nr 73..... <i>Dabrowa Tarnowska / national road no 73</i>	1	6	8,0	37
Gaj / droga krajowa nr 7..... <i>Gaj / national road no 7</i>	1	5	12,0	291
Jerzmanowice.....	1	40	10,0	132
Tarnów.....	3	10	6,7	1994
Mazowieckie				
Ilża / droga krajowa nr 9..... <i>Ilża / national road no 9</i>	1	1	5,0	.
Ostrów.....	1	1	15,0	37
Radom.....	1	1	10,0	.
Skaryszew.....	1	20	10,0	259
Warszawa.....	15	26	6,0	4581
Wyszków.....	1	87	3,0	195
Żyrardów.....	1	1	4,0	.
Opolskie				
Opole / droga krajowa nr 46..... <i>Opole / national road no 46</i>	1	110	10,0	677
Prądy / droga krajowa nr 4..... <i>Prady / national road no 4</i>	1	1	20,0	.
Podkarpackie				
Przeworsk.....	4	44	16,7	.
Podlaskie				
Suchowola.....	1	1	4,0	.
Sztabin /droga krajowa nr 8..... <i>Sztabin / national road no 8</i>	1	5	6,0	504
Śląskie				
Czeladź.....	1	1	7,0	.
Kłobuck.....	1	1	10,0	.
Mikołów.....	1	56	6,5	1016
Piekary.....	2	2	7,0	.
Siemianowice Śląskie / droga krajowa nr 94..... <i>Siemianowice Śląskie / national road no 94</i>	3	3	4,0	7904
Szczekociny / droga krajowa nr 78..... <i>Szczekociny / national road no 78</i>	2	1	9,0	28
Wanaty / droga krajowa nr 1..... <i>Wanaty / national road no 1</i>	1	52	3,0	15059
Wodzisław Śląski.....	1	1	10,0	4
Świętokrzyskie				
Skarżysko Kamienna.....	3	65	19,6	7746
Warmińsko-mazurskie				
Bartoszyce / droga krajowa nr 51..... <i>Bartoszyce / national road no 51</i>	1	3	10,0	15
Lidzbark Warmiński.....	1	10	5,0	32
Wielkopolskie				
Chodzież.....	2	12	3,5	13632
Łęczyca.....	1	9	7,0	655
Rychwał.....	1	27	100,0	2783

^a W 2007 r. zapoczątkowano kolejny 5-cio letni cykl badań zagrożenia środowiska hałasem.

Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

^a In 2007 another 5-year series of inspections concerning environmental threats connected with noise was initiated.

S o u r c e: data of the Inspectorate for Environmental Protection.

Dział 8. EKONOMICZNE ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA

Uwagi metodyczne

W dziale wyodrębniono informacje o zakresie i formach funkcjonowania oraz skuteczności ekonomicznych narzędzi i środków w przedsięwzięciach na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Całkowite nakłady na ochronę środowiska stanowią sumę nakładów na środki trwale służące ochronie środowiska i kosztów bieżących.

Wartości nakładów na ochronę środowiska w układzie organizacyjnym zostały ujęte według **sektorów własności** w podziale na:

- sektor publiczny – instytucje rządowe i samorządowe (organy administracji publicznej szczebla centralnego, regionalnego oraz powiatowego i gminnego, jak też organizacje i instytucje o charakterze publicznym, głównie jednostki sklasyfikowane w PKD 84),
- sektor gospodarczy – sektor przedsiębiorstw, instytucje finansowe i ubezpieczeniowe oraz instytucje niekomercyjne (wszystkie rodzaje działalności poza PKD 84 – sektor publiczny), w sektorze tym wyróżnia się producentów wyspecjalizowanych w ochronie środowiska (PKD 38), których główną działalnością jest świadczenie usług ochrony środowiska – gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów oraz oczyszczanie ścieków,
- sektor gospodarstw domowych – w odróżnieniu do pozostałych sektorów, nie ma tu wyraźnego podziału na nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska i koszty bieżące; specyfika działań gospodarstw domowych powoduje, iż wszystkie wydatki są traktowane łącznie.

Przedsięwzięcia „**końca rury**” – nie ingerujące w proces produkcyjny (produkcja może być prowadzona bez tej inwestycji), lecz redukujące lub unieszkodliwiające zanieczyszczenia powstałe w procesie produkcji. Nakłady na tego typu przedsięwzięcia – zgodnie z metodologią zalecaną przez Biuro Statystyczne Unii Europejskiej EUROSTAT – w całości zaliczane są do nakładów na ochronę środowiska.

Przedsięwzięcia „**zintegrowane**” **zapobiegające zanieczyszczeniom** – prowadzące do zmniejszenia ilości wytwarzanych zanieczyszczeń poprzez modyfikację procesów technologicznych (wymiana lub modernizacja linii produkcyjnej, zakup dodatkowych urządzeń), co powoduje, że produkcja staje się bardziej czysta i przyjazna środowisku. Jeżeli wprowadzany jest nowy proces technologiczny, nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska obejmują nakłady przewyższające te, które byłyby poniesione na wyposażenie tańsze i sprawne, ale zapewniające produkcję mniej przyjazną środowisku. W przypadku, gdy modernizowany jest zakład już istniejący, nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska są równe całkowitym nakładom poniesionym na dostosowanie do wymagań środowiska.

Dane o **nakładach na środki trwale służących ochronie środowiska i ich efektach rzeczowych** od 1999 r. prezentuje się zgodnie z **Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska** wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ Dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznej Dotyczącej Ochrony Środowiska (SERIEE), wdrażanego przez Unię Europejską (EUROSTAT). Dane te są porównywalne z danymi prezentowanymi od 1996 r. Wyróżniono 9 dziedzin ochrony środowiska:

- Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu,
- Gospodarka ściekowa i ochrona wód,
- Gospodarka odpadami,
- Ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb oraz ochrona wód podziemnych i powierzchniowych,
- Zmniejszanie hałasu i wibracji,
- Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- Ochrona przed promieniowaniem jonizującym,
- Działalność badawczo-rozwojowa,
- Pozostała działalność związana z ochroną środowiska.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja, adaptacja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Prezentowany podział nakładów inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „SNA 1993”. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwale oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwale są to nakłady na:

- nabycie gruntów (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu),
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej (w tym m.in.: na roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe),
- urządzenia techniczne i maszyny,

- środki transportu,
- narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie,
- inne środki trwałe, których celem jest uzyskanie efektów ochronnych lub efektów w gospodarce wodnej.

Pozostałe nakłady, są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Dane o **nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej** dotyczą: osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie i z wyłączeniem osób fizycznych i spółek cywilnych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą – prowadzących księgi przychodów i rozchodów); jednostek budżetowych prowadzących działalność zaklasyfikowaną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w zakresie administracji publicznej oraz polityki gospodarczej i społecznej (grupa 84.1), usług na rzecz całego społeczeństwa (grupa 84.2), obowiązkowych zabezpieczeń społecznych (grupa 84.3), a także gmin oraz spółek wodno-ściekowych bez względu na liczbę zatrudnionych.

Do **inwestycji związanych z ochroną powietrza atmosferycznego i klimatu** zalicza się instalacje urządzeń oczyszczających i deodorujących (odpylających, redukujących, unieszkodliwiających i neutralizujących zanieczyszczenia gazowe) oraz instalacje z zastosowaniem reakcji przemian chemicznych do substancji mniej uciążliwych dla środowiska wraz z kompletnym wyposażeniem i zespołem koniecznych urządzeń pomocniczych zapewniających prawidłową eksploatację instalacji oraz urządzenia i aparaturę zapewniające zmniejszenie ilości bądź stężeń powstających lub emitowanych zanieczyszczeń, zadania związane z wyposażeniem w aparaturę kontrolno-pomiarową zanieczyszczeń powietrza.

Ponadto zaliczono: nowe techniki i technologie spalania paliw; modernizację kotłowni i ciepłowni w celu ograniczenia zanieczyszczeń wydalonych do powietrza powstających w procesie spalania; niekonwencjonalne źródła energii (np. elektrownie wiatrowe, wykorzystanie wód geotermicznych); dostosowanie silników spalinowych do paliwa gazowego, a także budowę zespołu hydrokrakingu.

Nie ujmuje się urządzeń redukujących zanieczyszczenia, a stanowiących integralną część procesu technologicznego zapewniającą odpowiednią jakość surowców i półproduktów dla kolejnych etapów produkcji. Dotyczy to również instalowania wszelkiego rodzaju urządzeń pomocniczych niezbędnych ze względów technologicznych czy naukowych zakładu produkcyjnego.

Do **inwestycji związanych z gospodarką ściekową i ochroną wód** zalicza się urządzenia do unieszkodliwiania i oczyszczania ścieków przemysłowych, komunalnych, wód (ścieków) opadowych oraz zanieczyszczonych wód kopalnianych odprowadzanych bezpośrednio do wód powierzchniowych i do ziemi. Obejmują one oczyszczalnie ścieków lub ich elementy według technologii oczyszczania (mechanicznego, chemicznego, biologicznego i o podwyższonym stopniu usuwania biogenów, a także oczyszczalnie indywidualne przydomowe i inwestycje związane ze wstępnym oczyszczaniem ścieków), urządzenia do gospodarczego wykorzystania ścieków, do utylizacji, gromadzenia i transportu wód zasolonych, do gromadzenia ścieków, jak również wyposażanie oczyszczalni ścieków w urządzenia i aparaturę kontrolno-pomiarową w przypadkach, gdy nie są one ujęte w kosztach budowy oczyszczalni ścieków. Zakres danych obejmuje także: budowę kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki oraz wody opadowe; urządzenia do przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków; systemy obiegowego zasilania wodą; zabezpieczenia przed przenikaniem do rzek, mórz oraz innych akwenów zanieczyszczeń powstających przy transporcie wodnym; tworzenie stref ochrony źródeł i ujęć wody.

Do **inwestycji związanych z gospodarką odpadami, ochroną i przywróceniem wartości użytkowej gleb oraz ochroną wód podziemnych i powierzchniowych** zalicza się:

- działania związane z zapobieganiem zanieczyszczeniom poprzez modyfikowanie procesów technologicznych, w tym nowe techniki i technologie mało i bezodpadowe,
- zbieranie (w tym selektywne) odpadów i ich transport,
- działania związane z recyklingiem odpadów,
- urządzenia do przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków,
- gospodarcze wykorzystanie odpadów, tj. metody i sposoby oraz urządzenia, w wyniku których następuje wyraźna redukcja ilościowa odpadów wytwarzanych bądź nagromadzonych na składowiskach, np. wykorzystanie odpadów do budowy nasypów drogowych, kolejowych, do podsadzania wyrobisk kopalnianych oraz wykorzystanie i przeróbkę odpadów przez zakłady przemysłowe,
- unieszkodliwianie odpadów, tj. metody i sposoby, w wyniku których następuje redukcja szkodliwości odpadów dla środowiska, czyli zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń wprowadzanych z odpadami do powierzchniowych warstw ziemi, w tym budowę i urządzenie składowisk oraz stawów osadowych dla odpadów w powierzchniowych warstwach ziemi, urządzenie stref ochronnych wokół składowisk, zabiegi zabezpieczające przed pyleniem składowisk,
- rekultywację składowisk, hałd, składowisk odpadów i stawów osadowych oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych obejmującą etap zakończonej rekultywacji biologicznej bądź przekazanie zrehabilitowanej powierzchni do zagospodarowania,
- przedsięwzięcia związane z zapobieganiem degradacji i dewastacji gleby, działanie związane z tarasowaniem i wyrównywaniem nierówności gleby, prowadzenie przeciwoerozyjnych nasadzeń oraz usuwanie skutków erozji.

- budowę, utrzymanie i obsługę urządzeń służących do neutralizacji zanieczyszczeń (skażeń) gleby, oczyszczania wód podziemnych a także zapobieganie infiltracji (przenikaniu) zanieczyszczeń do gleby i wód podziemnych,
- wyposażenie w aparaturę kontrolno-pomiarową w zakresie gospodarki odpadami, ochrony gleby i wód podziemnych i powierzchniowych.

Do **inwestycji związanych z ochroną różnorodności biologicznej i krajobrazu** zalicza się:

- ochronę i odbudowę gatunków i siedlisk – rodzaje działalności związane z ochroną ekosystemów i siedlisk istotnych dla utrzymania gatunków zwierząt i roślin. Obejmuje również ochronę wartości estetycznych krajobrazu, jak również ochronę prawnie chronionych obiektów przyrodniczych.
- ochronę naturalnego i półnaturalnego krajobrazu – każda działalność związana z ochroną lasów i zadrzewień jako naturalnych elementów środowiska, obejmująca m.in. działania mające na celu zapobieganie pożarom na obszarach leśnych.

Do **inwestycji związanych ze zmniejszeniem hałasu i wibracji** zalicza się:

- urządzenia lub zakup wyposażenia, przy pomocy których uzyskuje się ogólne zmniejszenie poziomu hałasu w okolicy źródła i u „odbiorcy”,
- budowę urządzeń antyhałasowych (ekranów, barier, wałów, żywoplotów i okien dźwiękoszczelnych itp. działań zmniejszających uciążliwość hałasu drogowego, szynowego a także powodowanego ruchem lotniczym),
- urządzenia i zakup przyrządów pomiarowych do pomiaru natężenia hałasu i wibracji (nie zalicza się zadań związanych z bhp - zmniejszenie hałasu na stanowiskach pracy).

Do **inwestycji związanych z ochroną przed promieniowaniem** jonizującym zaliczono zakup urządzeń lub wyposażenia zmniejszających skutki promieniowania jonizującego oraz przyrządów pomiarowych do mierzenia promieniowania.

W każdym wyżej wymienionym kierunku inwestowania uwzględniono również **nakłady na budowę poszczególnych podsystemów monitoringowych** polegających na budowie sieci stacji kontrolno-pomiarowych i stanowisk pomiarowych szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska,

a także **nakłady na prowadzenie prac badawczo-rozwojowych i wdrożeniowych oraz na szkolenia.**

Do **inwestycji związanych z gospodarką wodną**, zalicza się:

- budowę ujęć służących do poboru wody: powierzchniowej, podziemnej i kopalnianej (również w energetyce zawodowej), łącznie z urządzeniami uzdatniającymi oraz wodną siecią magistralną i rozdzielczą (ujęcia, studnie, stacje uzdatniania, filtry, stacje pomp, doprowadzenie sieci wodociągowej - bez przyłączy do budynków i gospodarstw), budowę laboratoriów kontroli jakości wody, w tym automatycznych stacji pomiaru jakości wody,
- budowę: zbiorników retencyjnych (poza zbiornikami przeciwpożarowymi i wyrównania dobowego), stopni wodnych, żeglugowych i energetycznych oraz śluz i jazów,
- regulację rzek i zabudowę potoków,
- budowę obwałowań przeciwpowodziowych,
- budowę stacji pomp na zawałach i obszarach depresyjnych.

Dane o **kosztach bieżących** ochrony środowiska (w tym nakłady w gospodarstwach domowych) prezentowane są w oparciu o wyniki badań przeprowadzonych metodą reprezentacyjną przez Ministerstwo Środowiska według rodzajów kosztów i elementów środowiska w ujęciu sektorowym. Metodologia badań oparta jest o Europejski System Zbierania Informacji Ekonomicznej Dotyczącej Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrażany przez Unię Europejską (EUROSTAT) i wymogi kwestionariusza OECD i EUROSTAT– EPER (*Joint OECD/Eurostat Questionnaire – Environmental Protection Expenditure and Revenues*). Badania prowadzone były w cyklu 4-letnim, a w okresach między badaniami dane były określane metodą szacunkową.

Koszty bieżące ochrony środowiska brutto są to koszty obsługi i utrzymania działalności (technologii, procesu, wyposażenia) związanej z ochroną środowiska. Ich głównym celem jest zapobieganie, zmniejszanie, unieszkodliwianie lub eliminowanie zanieczyszczeń i jakichkolwiek innych strat środowiskowych wynikających z bieżącej działalności jednostki. Obejmują one koszty działań własnych, w tym koszty związane z funkcjonowaniem i utrzymaniem urządzeń ochrony środowiska (końca rury oraz zapobiegających zanieczyszczeniom) oraz koszty działań świadczonych przez podmioty zewnętrzne, opłaty usługowe (za oczyszczanie ścieków i wywóz odpadów), opłaty ekologiczne oraz koszty kontroli, monitoringu, badań laboratoryjnych itp.

Koszty bieżące ochrony środowiska netto są to koszty brutto pomniejszone o przychody i oszczędności osiągnięte z tytułu funkcjonowania urządzeń ochronnych, subwencje z innych sektorów oraz przychody za usługi ochrony środowiska (głównie za oczyszczanie ścieków oraz transport i unieszkodliwianie odpadów).

Koszty bieżące ochrony środowiska nie uwzględniają:

- kosztów odpisów amortyzacyjnych,
- kosztów działań związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy,
- kosztów gospodarki wodnej i leśnej,
- kosztów działań związanych z ochroną zasobów naturalnych lub oszczędzaniem energii, jeśli głównym celem tych działań nie była ochrona środowiska.

Opłaty za korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian są to kwoty pieniężne pobierane za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód, z urządzeń wodnych i wprowadzanie ścieków do wód lub ziemi, a także za wydobywanie materiałów z wód

stanowiących własność Państwa. Zasady naliczania i uiszczania opłat określa ustawa „Prawo Ochrony Środowiska” z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2008, Nr 25, poz. 150 z późn. zm.).

Kary za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska są to kwoty pieniężne wymierzone za wprowadzanie do środowiska zanieczyszczeń przekraczających dopuszczalne normy i za wprowadzanie zmian w środowisku.

Fundusze ekologiczne są to fundusze tworzone z opłat za korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian, w tym za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód i ziemi, opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych wynikających z ustawy prawo geologiczne i górnicze oraz z opłat za wyłączenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, a także z kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska, wydobywanie kopalin bez wymaganej koncesji lub z rażącym naruszeniem jej warunków - art. 128 prawa geologicznego i górniczego oraz innych wpływów (m.in. za żeglugę i splaw oraz wydobywanie kruszywa i piasku z wód, zwroty niewykorzystanych w ustalonym czasie, z prowadzonych operacji finansowych, oprocentowania pożyczek, rachunków bankowych, uzyskane pożyczki). Środki funduszy przeznaczone są na finansowanie w całości lub w części działalności związanej z ochroną środowiska i gospodarką wodną.

Udział poszczególnych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej w dochodach z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska oraz kar pieniężnych za naruszanie warunków korzystania ze środowiska według obowiązującej ustawy – „Prawo Ochrony Środowiska” kształtuje się następująco:

ŹRÓDŁO DOCHODÓW	Gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej	Powiatowe fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej	Wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Oplaty i kary za usuwanie drzew i krzewów....	100%	–	–	–
Oplaty i kary za zrzut zasolonych wód kopalnianych oraz emisję NOx	20%	10%	45,5%	24,5%
Oplaty za składowanie odpadów i kary związane z niewłaściwym składowaniem....	50%	10%	26%	14%
Pozostałe opłaty za korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian oraz szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych a także kary z tytułu naruszania zasad korzystania ze środowiska	20%	10%	45,5%	24,5%

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej zostały utworzone z dniem 1 lipca 1989 r. na mocy ustawy z dnia 27 kwietnia 1989 r. „o zmianie ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska” i ustawy – „Prawo wodne” (Dz. U. Nr 26, poz. 139). Ponadto od połowy 1993 r. utworzono **gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej**, a równocześnie z wdrożeniem ustawy reformującej administrację publiczną (Dz. U. z 1998 r. Nr 133, poz. 872 z późn. zm.) utworzono **powiatowe fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej**. Przepisy prawne dotyczące funkcjonowania gminnych oraz powiatowych funduszy ochrony środowiska obowiązywały do 31 grudnia 2009 r.

Opłaty produktowe to obciążenia nakładane na produkty szkodliwe dla środowiska w fazie produkcji, konsumpcji lub składowania, charakteryzujące się rozproszonym sposobem konsumpcji (na przykład przez gospodarstwa domowe), powodujące relatywnie niewielkie szkody środowiskowe w skali jednostkowego zużycia – konsumpcyjnego i/lub produkcyjnego - lecz wywołujące istotne zagrożenia dla środowiska jeśli chodzi o zużycie jako całość. Aktualnie obowiązują dla opakowań (jednostkowych, transportowych i zbiorczych) i dla 5 grup produktów: akumulatorów, baterii galwanicznych i ogniwo, olejów technicznych, lamp wyładowczych, opon.

Depozyty ekologiczne (opłaty depozytowe) to obciążenia finansowe nakładane na produkty szczególnie niebezpieczne, nawet w skali jednostkowej, dla środowiska w fazie poprodukcyjnej lub pokonsumpcyjnej. Podlegają one zwrotowi w momencie przekazania dobra do recyklingu, neutralizacji lub właściwego (pod względem ekologicznym) składowania poprodukcyjnego/pokonsumpcyjnego. Aktualnie obowiązują dla akumulatorów kwasowo-ołowiowych.

Opłaty za pozwolenie zintegrowane – nakładane za prowadzenie wybranych rodzajów instalacji przemysłowych. Jest to pozwolenie na wprowadzanie do środowiska substancji lub energii przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska według zasad tzw. **Najlepszych Dostępnych Technik** (ang. **BAT** – Best Available Techniques). Rodzaje instalacji, których prowadzenie wymaga uzyskania pozwolenia zintegrowanego zostały określone w „Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości” (Dz. U. 2002 r., Nr 122, poz. 1055). W Rozporządzeniu wymieniono instalacje przemysłu energetycznego, hutniczego, metalurgicznego, mineralnego, chemicznego, gospodarki odpadami i inne instalacje potencjalnie uciążliwe dla środowiska.

Celem wprowadzenia na szerszą skalę opłat produktowych i depozytów ekologicznych jest:

- ograniczenie wytwarzania produktów uciążliwych dla środowiska w fazie użytkowania i składowania, szczególnie tych, dla których istnieją przyjaźniejsze dla środowiska substytuty,
- ograniczenie strumienia trafiających na składowiska takich odpadów, które mogłyby być gospodarczo wykorzystane,
- skłonienie konsumentów do zmiany preferencji na korzyść produktów bardziej "przyjaznych" środowisku,
- wyrobienie nawyków segregowania odpadów i przekazywania posegregowanych odpadów odpowiednim odbiorcom,
- stworzenie źródeł finansowania systemu zbiórki, utylizacji i recykulacji odpadów.

Przeznaczeniem osiągniętych dochodów z opłat produktowych i depozytów ekologicznych powinno być dofinansowywanie systemu ograniczania oraz zbierania, recykulacji, neutralizacji i odpowiedniego składowania odpadów. Ważnym argumentem na rzecz wprowadzania w Polsce opłat produktowych i depozytów ekologicznych jest również powszechność ich stosowania w krajach Unii Europejskiej.

Redystrybucja wpływów z opłat produktowych: („Ustawa o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej” (tekst jednolity Dz. U. 2007, Nr 90, poz. 607 z późn. zm.):

- do Urzędów Marszałkowskich – przekazywane jest 100% wpływów,
- w UM zostaje 2%, do NFOŚiGW przekazywane jest 98%,
- w NFOŚiGW – dla wpływów z 5 tytułów (akumulatory, baterie i ogniwa, oleje techniczne, lampy wyładowcze, opony) zatrzymywana jest całość sumy wpływów; dla opakowań zatrzymywane jest 30% sumy wpływów, a 70% sumy przekazywane jest na konto WFOŚiGW, skąd środki te w całości przekazywane są do urzędów gmin (jako dochód gminy),
- redystrybucja środków pieniężnych uzyskanych z opłaty produktowej za opakowania, oparta o wskaźnik ilości odpadów opakowaniowych przekazanych do odzysku i recyklingu powoduje transfer środków z województw uzyskujących duże wpływy do województw o niskich wpływach z opłaty produktowej.

Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych został utworzony na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 26 marca 1982 r. (Dz. U. Nr 11, poz. 79) i utrzymany mocą nowej ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 121 poz. 1266 z późn. zmianami). Dochodami Funduszu są: należności i opłaty związane z wyłączeniem gruntów rolnych z produkcji, opłaty z tytułu niewykonania obowiązku zdjęcia i wykorzystania próchnicznej warstwy gleby, opłaty podwyższone za nieterminową rekultywację gruntów zdewastowanych, a także darowizny i inne dochody.

Fundusz dzieli się na terenowy i centralny. Środkami funduszu terenowego (80% dochodów) dysponuje samorząd województwa, a środkami funduszu centralnego, tworzonego z 20% dochodów – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Pomoc zagraniczna na ochronę środowiska w postaci dotacji dewizowych i darowizn udzielana jest Polsce od 1990 r. w oparciu o umowy i porozumienia międzyrządowe oraz na podstawie protokołów, oświadczeń i porozumień podpisywanych przez upoważnione agendy rządowe Polski i państw wspierających finansowo realizację projektów ochrony środowiska.

Stosowne umowy Rząd RP zawarł z Międzynarodowym Bankiem Rekonstrukcji i Rozwoju (IBRD) jako powiernikiem Banku Światowego oraz z rządami Belgii, Szwajcarii i Szwecji.

Porozumienia finansowe Rząd RP zawarł z Komisją Wspólnot Europejskich i z rządem Finlandii (ekokonwersja), a rząd Danii udziela subsydiów na podstawie aktu Królowej Danii z 1991 r. o wspieraniu działalności w zakresie ochrony środowiska w krajach Europy Środkowej i Wschodniej.

Protokoły i porozumienia oraz wspólne oświadczenia i programy współpracy zostały uzgodnione i podpisane przez b. Ministerstwo Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z odpowiednimi agendami i organizacjami państwowymi Holandii, Niemiec, Norwegii i USA. Pozostała pomoc bilateralna realizowana jest w oparciu o indywidualne decyzje zainteresowanych państw.

Poczynając od 2004 r. pomoc zagraniczna przyznawana jest w ramach Unii Europejskiej jako: Fundusze Strukturalne, Fundusz Spójności, Instrument Finansowy LIFE + oraz w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Chapter 8. ECONOMIC ASPECTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION

Methodological notes

The Chapter provides information on the scope and forms of functioning and efficiency of economic tools and resources in undertakings targeted at environmental protection and water management.

Total outlays on environmental protection cover the amount of expenditures on fixed assets used for environmental protection as well as current costs.

The values of expenditures on environmental protection in organizational system have been presented by ownership sectors:

- public sector – state and local government institutions (central, regional and local public administration bodies as well as public organizations and institutions classified in PKD 84 (PKD – Polish Classification of Activity),*
- economic sector – the sector of enterprises, financial and insurance institutions as well as non-commercial institutions (all types of activity, except for PKD 84 – public sector). The sector encompasses also specialised producers (PKD 38), whose main business area activity covers environmental protection activities - collection and disposal of waste as well as wastewater treatment,*
- household sector – unlike in other sectors, there is no clear distinction of outlays into fixed assets used for environmental protection and current costs; owing to the nature of household activities, the expenses are treated jointly.*

“End-of-pipe” undertakings – which do not interfere with the production process (the production may be carried out without this investment), but reduce or neutralize pollution from the production process. Expenses for this type of undertakings – in compliance with methodology recommended by the Statistical Office of the European Union EUROSTAT – are all recorded as environmental protection expenditures.

Integrated pollution prevention, which leads to reduction of the amount of produced pollution through modification of technological processes (replacement or upgrade of production line, purchase of additional equipment), which makes the production cleaner and environmental-friendly. If a new technological process is introduced, outlays on fixed assets used for environmental protection encompass expenses exceeding those spent on less expensive and efficient equipment but ensuring less environment-friendly production. In the case of upgrade of existing facilities, outlays on fixed assets used for environmental protection equal total outlays on adjustment to environmental requirements.

From 1999, data on outlays on fixed assets used for environmental protection and its material effects are presented in accordance with Polish Statistical Classification concerning Activity and Equipment related to Environmental Protection introduced by the virtue of the Council of Ministers of 2 March 1999 (O. J. No. 25 item 218). This classification was compiled on the basis of the ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERRIE), implemented by the European Union (EUROSTAT). These data are comparable with data presented from 1996. 9 areas of the environmental protection were identified:

- Protection of air and climate,*
- Waste water management and protection of water,*
- Waste management,*
- Protection of soil, underground and surface waters,*
- Protection against noise and vibration,*
- Protection of biodiversity and landscape,*
- Protection against radiation,*
- Research and development activity,*
- Other activities related to environmental protection.*

Investment outlays are the financial or material expenditures targeted at creating new fixed assets or enhancement (rebuilding, development, reconstruction, adaptation or upgrade) of existing fixed assets facilities as well as outlays on so-called initial investments.

The distribution of investment outlays has been presented according to the rules of the System of National Accounts, in line with SNA 1993 Recommendations. Investment outlays are divided into fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include:

- purchase of land (including usufruct of land),*
- buildings, apartments and civil engineering constructions (including outlays on construction and installation works, design and cost estimation documentation),*
- technical equipment and machines,*
- means of transport,*
- tools, accessories, movable goods and equipment*
- other fixed assets for achieving results in environmental protection and water management.*

Other outlays encompass so-called initial investment as well as other costs related to performance of investment. The outlays do not increase the value of the fixed assets.

Data on **outlays on fixed assets for environmental protection and water management** refer to: legal persons and organizations without legal identity and natural persons conducting economic activity, where the number of employed persons exceeds 9 (except for individual farmsteads in agriculture and natural persons and partnerships of natural persons conducting business activity – which keep revenue and cost register); budget units conducting economic activity classified according to the Polish Classification of Activity (PKD) as administration of the State and the economic and social policy of the community (Group 84.1), services of the community as the whole (Group 84.2) and compulsory social security activities (Group 84.3) as well as communes and water and sewage companies, regardless of the number of the employed people.

Investments associated with protection of air and climate include: air treatment and deodorizing installations (dust collectors, reducers, devices for neutralization of gaseous pollution) as well as installations using chemical reactions to produce less hazardous substances as well as comprehensive equipment and set of indispensable auxiliary devices for proper operation of installations as well as equipment and devices reducing the quantity or concentration of created or emitted pollution, objectives related to installation of control and measurement equipment for air pollution.

Furthermore, the category includes: new methods and technologies of fuel combustion; upgrade of boiler houses and heating plants in order to reduce pollutants emitted to air as a result of combustion; unconventional sources of energy (e.g. wind power plants, geothermal waters); adjustment of internal combustion engines to gaseous fuel and construction of hydrocracking utilities.

The category does not include: pollution reduction facilities constituting an integral part of technological process ensuring proper quality of raw materials and semi-products for the consecutive stages of production. This refers also to installation of all kinds of auxiliary devices, essential for production plants due to technological or scientific reasons.

Investments associated with waste water management and water protection include facilities for disposal and treatment of industrial waste water, municipal waste water, precipitation water and contaminated mine waters discharged directly to ground waters and to earth. The category includes: wastewater treatment plants or part thereof by wastewater treatment technologies (mechanical, chemical, biological with the increased degree of treatment, as well as individual farmstead wastewater treatment plants and investments referring to pre-treatment of waste water), equipment for use of waste water in agriculture (forest management), for disposal, storage and transport of brine, for waste water collection as well as installation of control and measurement equipment at waste water treatment plants, if they are not included in the costs of construction of wastewater treatment plants. The scope of data encompasses also: construction of sanitary sewage system discharging waste water and precipitation water; equipment for processing and management of sediments from wastewater treatment plants; current water supply systems; safety devices preventing water transport pollution from entering rivers, seas, and other water reservoirs; establishment of spring protection areas and water intake areas.

Investments associated with waste management, protection of soil, underground and surface waters include:

- activities related to prevention of pollution through modification of technological processes, including new no- and low- waste methods and technologies,
- collection, including selective collection of wastes and transport of waste,
- activities targeted at waste recycling,
- equipment for processing and management of wastewater treatment plants,
- economic use of wastes i.e. methods and equipment for clear quantitative reduction of wastes produced or gathered at storage yards e.g. use of wastes for construction of road and railway embankments, backfilling of excavations and the utilization and processing of wastes by industrial plants.
- waste treatment i.e. methods and technologies, which enable to reduce harmful effects for the environment i.e. reduction of the load of pollution entered to the earth surface with waste, including construction and management of waste storage areas and ponds for wastes in the surface area of land, facilities for management of buffer zones around waste storage areas, measures targeted at prevention of dusting from waste storage areas,
- reclamation of waste dumps, waste landfill sites and sludge tanks as well as other devastated and degraded land, including the stage of accomplished biological land reclamation or transferring of reclaimed land for management.
- undertakings associated with prevention of degradation and devastation of soil, benching and levelling of soil unevenness, growing plants to prevent erosion and removal of the effects of erosion.
- construction, maintenance and servicing of equipment for neutralization of pollution (contamination) of soil, treatment of underground waters, prevention of infiltration (penetration) of pollution to soil and underground waters,
- installation of control and measurement devices for waste management, protection of soil, underground and surface waters.

The investments associated with protection of biodiversity and landscape include:

- protection and reconstruction of species and habitats - type of activity related to protection of ecosystems and habitats indispensable for maintenance of various species of fauna and flora. Protection of aesthetic values of a landscape as well as protection of legally protected nature elements,
- protection of natural and semi-natural landscape – each activity related to forest and wood protection as well as natural elements of the environment, including measures targeted at prevention of forest areas.

The investments associated with noise and vibration reduction include:

- construction or purchase of equipment for general reduction of noise level at the source and at the recipient side,
- construction of anti-noise equipment (screens, barriers, embankments, hedges and sound-proof windows etc.; measures reducing burden of road, railway and air traffic noise),
- construction and purchase of measurement devices for measuring the level of noise and vibrations (except for OHS measures – reducing noise in workplaces).

Investments associated with protection against radiation include: purchase of devices or equipment reducing the effects of radiation and equipment for measuring radiation.

The above mentioned directions of investment, include also **outlays on construction of particular monitoring subsystems** i.e. construction of network of control and measurement stations and posts at a national, regional and local level to meet the needs of the National Environmental Monitoring System as well as outlays on **research and development activity and trainings**.

The investments associated with water management include:

- construction of water intakes: for surface, underground and mining water (including power industry sector) together with water treatment facilities and water main and water distribution network (water intakes, wells, water treatment plants, filters, pump stations, water supply excluding water supply pipes for buildings and households), construction of water quality control laboratories, including automatical quality water measurement stations,
- construction of: storage reservoir (except for fire and equalizing tanks), stages of fall, navigation dams, power dams as well as canal locks and weirs,
- river and stream engineering,
- construction of fire embankments,
- construction of pump stations and development of depression areas.

Data on **current costs** of environmental protection (including outlays by households) are presented on the basis of the results of survey conducted with representative method by the Ministry of Environment by costs and elements of environment in sectors. Survey methodology is based on the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE) implemented by the European Union (EUROSTAT) and Joint OECD/Eurostat Questionnaire – Environmental Protection Expenditure and Revenues. The survey was carried out every 4 years and in the intervals between, the data was established using estimation method.

Gross current costs of environmental protection are the costs of maintenance of activity (technologies, processes, and equipment) related to environmental protection. The costs are targeted at prevention, reduction, neutralization or elimination of pollution and other environmental losses stemming from current activity of an entity. The costs encompass expenditures of own operating activity including expenditures related to operation and maintenance of environmental protection equipment (“end-of-pipe” and pollution prevention activities) as well as costs of activities provided by external entities, service fees (for wastewater treatment and waste removal), ecological fees and charges associated with control, monitoring and laboratory research etc.).

Current net costs of environmental protection are the gross expenditures less the revenues and savings made as a result of operation of protective equipment, subsidies from other sectors and revenues from environmental protection services (mainly for wastewater treatment plants as well as transport and treatment of waste).

Current expenditures on environmental protection do not include:

- capital allowance costs,
- costs of activities related to occupational health and safety,
- water and forest management costs,
- costs of activities related to protection of natural resources and energy saving, if the main objective of these activities did not assume environmental protection.

Payments for use of natural environment and modification of the environment constitute amounts collected for emission of air pollutants, waste storage, removal of trees or shrubs as well as for intake and use of water from water facilities and entry of waste water to waters and earth as well as for extraction of materials from waters owned by the state. The rules for calculation and payment of fees are laid down in Act on the Environmental Protection of 27 April 2001 (consolidated text O. J. 2008, No. 25, item 150 as amended).

Fines for infringement of requirements on environmental protection are the costs imposed for introduction of excessive quantities of pollutants to the environment and making changes to it.

Ecological funds are funds created from income originating from fees for the use of the natural environment and for introducing changes to it, including abstraction and use of waters and entry of waste water to waters and earth, operational and licence fees resulting from the act on geology and mining law as well as fees for exemption of rural and forest land for non-agricultural and non-forest purposes as well as for the fines for infringement of requirements on environmental protection, extraction of useful minerals without required licences or with severe breach of the terms and conditions of a license – Article 128 of the geology and mining law and another revenues (including revenues from navigation and rafting and extraction of minerals and sand from waters, revenues from financial operations, credit interest, bank accounts, loans). The funds are aimed at financing all or a part of activity related to environmental protection or water management.

The share of particular environmental protection and water management funds in the income from charges for use of the environment and fines for infringement of the terms and conditions of using the environment in compliance with the binding Environmental Protection Law is as follows:

SOURCE OF INCOME	Gmina Funds for Environmental Protection and Water Management	Powiat Funds for Environmental Protection and Water Management	Voivodship Funds for Environmental Protection and Water Management	National Fund for Environmental Protection and Water Management
Charges and fines for removal of trees and shrubs	100%	–	–	–
Charges and fines for discharge of mining salt water and emission of NOx.....	20%	10%	45.5%	24.5%
Charges for storage of waste and fines for improper storage.....	50%	10%	26%	14%
Other charges for using the environment and changing it as well as for special use of water and water facilities and penalties for infringement of rules of using the environment	20%	10%	45.5%	24.5%

The National Environmental Protection and Water Management Fund as well as Voivodship Environmental Protection and Water Management Funds were established on 1st July 1989 pursuant to the Act of 27 April 1989 to on the basis of an amended Act concerning the shaping and protection of nature created on April 27 1989 amending the Act on protection and shaping the environment and the Water Act (O. J. No. 26 item 139). Furthermore, in the middle of 1993 Gmina Environmental Protection and Water Management Funds were created, and upon the reform of public administration (O. J. of 1998, No. 133 item 872) Powiat Environmental Protection and Water Management Funds were put into existence.

Product payments are fees imposed on products whose production, consumption or storage is dangerous to the environment. Their consumption is scattered (e.g., households) causing relatively low environmental damage – as a single act of consumption or production – but dangerous to the environment in aggregated terms. At present, product fees apply to packages (unit, transport and collective packages) and also for five groups of products: accumulators, galvanic batteries and cells, technical oils, discharge lamps, tyres.

Environmental deposits (deposit payments) are financial burden on products of particular danger, even in non-aggregated scale, during production or after consumption. Such products are subject to recycling, neutralisation or proper storage after production or consumption. Currently, the fees are applied for lead-acid accumulators.

Integrated permit payments – are imposed for operation of selected types of industrial installations. This is a permit for introduction of substances into the environment or energy into all elements of environment, in compliance with requirements concerning the environmental protection, following the principle of the so-called Best Available Techniques. The types of installations, the operation of which requires integrate permit were determined in the Regulation of the Minister of Environment of 26 July 2002 on the types of installations, which may cause significant pollution of elements of the environment or the environment as a whole (O. J. 2002, No. 122 item 1055). The Regulation enlists power engineering, metallurgical, mineral, chemical industry installations as well as waste management and other installations potentially environmental nuisance.

Environmental deposits and product payments aim to be broadly introduced to the following end:

- to restrict manufacturing products environmental nuisance in use and storage, especially those which can be replaced by environment-friendly substitutes,
- to restrict throwing waste that could find industrial application,
- to incite consumers to use more environment-friendly products,
- to develop the behaviour of recycling waste and passing segregated waste to appropriate receivers,
- to establish financing for the collection, disposal and recycling of wastes.

Revenues from product and deposits payments should support the system of restricting, collecting, recycling, neutralising and proper disposing of wastes. An important argument for introduction in Poland of product and deposits payments is its popularity in the EU.

Distribution of revenues from product payments: (The Act on requirements for entrepreneurs with respect to management of some wastes and product and deposit fees-consolidated text O. J. 2007, no. 90 item 607):

- Marshal Offices receive 100% of revenues,
- Marshall Offices keep 2%, 98% is transferred to the National Environmental Protection and Water Management Fund,
- The National Environmental Protection and Water Management Fund keeps the revenues with respect to five groups (accumulators, galvanic batteries and cells, technical oils, discharge lamps, tyres); it also keeps 30% of

revenues from packages, while 70% is transferred to **Voivodship Environmental Protection and Water Management Funds, which transfer all the resources to the Gmina Office (as income of the gmina),**

- Redistribution of funds from product payments for packages, based on the indicator of the quantity of package waste assigned for recovery and recycling, causes the funds from the voivodships which gain high revenues from product payments to be transferred to the voivodships which gain low revenues.

Agricultural Land Protection Fund was established on the basis of the Act on Protection of agricultural and forest land of 26 March 1982 (O. J. No. 11 item 79) and maintained pursuant to a new Act of 3 February 1995 (consolidated text O. J. 2004 No. 121, item 1266, as amended). The income of the fund includes: charges and fees related to the exemption of land from agricultural production, charges for non-compliance with the requirement to remove and use the humus of soil, charges for untimely reclamation of devastated land as well as donations and other income.

The fund has two divisions: central and local. The resources from local fund (80% of income) are managed by voivodship local government, whereas the resources from the central fund (20% of income) are managed by the Minister of Agriculture and Rural Development.

Foreign aid concerning environmental protection in the form of subsidies and donations is provided in Poland since 1990 on the basis of international agreements as well as protocols, statements and agreements signed by authorized Polish government agencies and states providing financial support for environmental protection projects.

The Polish government executed relevant agreements with the International Bank for Reconstruction and Development as a trustee of the World Bank as well as with the banks of Belgium, Switzerland and Sweden.

Furthermore, Polish government entered into financial agreements with the Commission of European Communities and the government of Finland (ecoconversion) while the Danish Government provides subsidies on the basis of the Act of the Queen of Denmark of 1991 on support for the environmental protection activity in the Central and Eastern Europe.

The former Ministry of Environmental Protection, Natural Resources and Forestry concluded and signed protocols and agreements as well as joint statements and programmes with relevant agencies and state organizations in the Netherlands, Germany, Norway and the USA. There are also bilateral aid projects based on individual decisions of interested states.

Since 2004 foreign aid has been realised in the European Union as: Structural Funds, Cohesion Fund, LIFE + Financial Instrument and also Norwegian Financial Mechanism and Financial Mechanism of the European Economic Area.

TABL. 1(323). NAKŁADY NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA (NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE I KOSZTY BIEŻĄCE) NETTO WEDŁUG SEKTORÓW I DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA (ceny stałe 2009 r.)
NET OUTLAYS ON ENVIRONMENTAL PROTECTION (OUTLAYS ON FIXED ASSETS AND CURRENT COSTS) BY SECTORS AND FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION (fixed prices in 2009)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
OGÓŁEM						
<i>TOTAL</i>						
OGÓŁEM w mln zł	39939,8	32687,7	41392,7	41393,3	45365,1	TOTAL in mln zł
Udział w produkcie krajowym brutto w % .	4,5	3,1	3,4	3,4	3,4	Share in gross domestic product in %
Na 1 mieszkańca w zł	1044,2	856,5	1086,0	1085,4	1188,6	Per capita in zł
NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE						
<i>OUTLAYS ON FIXED ASSETS</i>						
Ogółem w mln zł	8116,2	6457,8	7836,6	8528,6	10671,9	Total in mln zł
Udział w produkcie krajowym brutto w % .	0,9	0,6	0,6	0,7	0,8	Share in gross domestic product in %
Na 1 mieszkańca w zł	212,5	169,4	205,6	223,6	279,6	Per capita in zł
KOSZTY BIEŻĄCE						
<i>CURRENT COSTS</i>						
Ogółem w mln zł.....	12476,9	8139,5	11277,2	10342,2	11272,2	Total in mln zł
Udział w produkcie krajowym brutto w % .	1,4	0,8	0,9	0,8	0,8	Share in gross domestic product in %
Na 1 mieszkańca w zł	325,8	213,6	295,9	271,2	295,3	Per capita in zł
WYDATKI GOSPODARSTW DOMOWYCH						
<i>HOUSEHOLD EXPENDITURES</i>						
Ogółem w mln zł	19346,7	18090,4	22278,9	22522,5	23421,0	Total in mln zł
Udział w produkcie krajowym brutto w % .	2,1	1,7	1,8	1,8	1,7	Share in gross domestic product in %
Na 1 mieszkańca w zł	505,9	473,6	584,5	590,6	613,6	Per capita in zł
SEKTOR PUBLICZNY, GOSPODARCZY I SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA						
<i>PUBLIC, ECONOMIC AND SECTOR OF ENVIRONMENTAL PROTECTION SERVICES</i>						
R A Z E M w mln zł	20593,0	14597,3	19113,8	18870,8	21944,2	TOTAL in mln zł
Udział w produkcie krajowym brutto w % .	2,5	1,4	1,6	1,5	1,6	Share in gross domestic product in %
Na 1 mieszkańca w zł	538,3	382,9	501,5	494,8	575,0	Per capita in zł
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	7978,7	3069,2	3828,3	4117,4	4147,5	Protection of air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	7510,4	5712,3	7921,0	8587,8	10385,7	Waste water management and protection of water
Gospodarka odpadami, ochrona gleb, wód podziemnych i powierzchniowych	3453,6	3630,4	4399,0	3138,8	3861,0	Waste management, protection of soil, underground and surface waters
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	374,9	354,1	899,6	949,5	1075,4	Protection of biodiversity and landscape
Ochrona przed hałasem i wibracjami	60,9	168,0	141,5	216,8	138,8	Protection against noise and vibration
Ochrona przed promieniowaniem	0,3	9,9	7,8	10,1	5,7	Protection against radiation
Pozostała działalność związana z ochroną środowiska ^b	1214,2	1653,4	1916,5	1850,3	2330,1	Other activities related to environmental protection ^b
GOSPODARSTWA DOMOWE						
<i>HOUSEHOLDS</i>						
OGÓŁEM w mln zł	19346,7	18090,4	22278,9	22522,5	23421,0	TOTAL in mln zł
Udział w produkcie krajowym brutto w % .	2,1	1,7	1,8	1,8	1,7	Share in gross domestic product in %
Na 1 mieszkańca w zł	505,9	473,6	584,5	590,6	613,6	Per capita in zł
Usługi związane z ochroną środowiska						
<i>Services related to environmental protection</i>						
R A Z E M w mln zł	4552,0	5674,2	6095,7	6161,5	6410,9	TOTAL in mln zł
Wywóz ścieków, odprowadzanie do kanalizacji i oczyszczanie ścieków	3049,8	3963,9	4163,5	4208,7	4379,0	Sewage disposal, discharge and sanitation
Wywóz odpadów (w tym osadów ściekowych)	1502,2	1710,3	1932,3	1952,8	2032,0	Waste disposal (including sewage sludge)
Zakup, montaż i budowa urządzeń i produktów służących bezpośrednio ochronie środowiska						
<i>Purchase, installation and construction of machine and products used directly in environmental protection</i>						
R A Z E M w mln zł	14794,8	12416,1	16183,1	16361,0	17010,1	TOTAL in mln zł
Ochrona powietrza	10707,6	9633,0	12559,7	12698,2	13201,8	Protection of air
wody	559,0	602,1	670,5	678,7	704,5	water
powierzchni ziemi	12,0	370,3	386,1	390,2	406,1	land area
bioróżnorodności i krajobrazu	2258,5	1157,0	1395,1	1409,9	1469,9	landscape biodiversity
przed hałasem i wibracjami	1252,1	653,6	1171,8	1184,0	1227,8	against noise and vibration
przed promieniowaniem	5,6	-	-	-	-	against radiation

a Dane szacunkowe. b Łącznie z działalnością badawczo-rozwojową.

Ź r ó d ł o: w zakresie inwestycji dane GUS, a w zakresie kosztów bieżących dane Ministerstwa Środowiska opracowane przez Fundację Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych.

a Estimated data. b Including research and development activity.

S o u r c e: in the scope of investments – data of the Central Statistical Office, in the scope of current costs – data of the Ministry of the Environment compiled by the Foundation of Environmental and Resources Economists.

TABL. 2(324). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁ IN MILLION ZŁ						
Ochrona środowiska.....	6570,3	5986,5	7520,7	8528,6	10671,9	Environmental protection
w tym:						of which
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	2417,8	1149,5	1724,4	1969,2	2109,5	Protection of air and climate
w tym na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizacja kotłowni i ciepłowni	882,1	406,9	403,0	550,8	930,6	of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód.....	3341,2	3615,6	4477,3	5433,1	7120,4	Waste water management and protection of water
w tym nakłady na:						of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	1161,8	839,3	841,5	1182,1	1450,9	municipal waste water treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	1902,2	2464,0	3330,6	3928,6	5410,3	sewerage system discharging waste water and precipitation water
systemy obiegowe zasilania wodą	45,8	45,9	17,1	9,4	6,2	rotary system of water supply
Gospodarka odpadami, ochrona gleb i wód podziemnych i powierzchniowych.....	650,6	847,5	889,2	681,4	970,0	Waste management, protection of soil, underground and surface waters
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	4,0	7,6	6,3	3,0	11,9	Protection of biodiversity and landscape
w tym przyrody i krajobrazu	3,2 ^a	6,1	3,6	2,9	2,7	of which nature and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji.....	47,3	113,9	87,6	147,3	74,1	Noise and vibration reduction
Ochrona przed promieniowaniem jonizującym	0,3	0,3	0,1	-	0,8	Protection against ionising radiation
Gospodarka wodna.....	1652,7	1715,8	2245,4	2264,8	2823,2	Water management
Ujęcia i doprowadzenia wody.....	851,8	863,3	1133,6	1363,8	1672,5	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody	196,8	291,8	366,5	399,8	650,3	Water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	205,8	335,3	336,3	210,8	258,5	Water reservoirs and falls
Regulacja i zabudowa rzek i potoków	154,9	108,5	196,1	145,9	132,8	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	243,5	116,9	213,0	144,4	109,1	Flood embankments and pump stations
UDZIAŁ W NAKŁADACH INWESTYCYJNYCH W GOSPODARCE NARODOWEJ W % SHARE IN INVESTMENT OUTLAYS IN THE NATIONAL ECONOMY in %						
Ochrona środowiska	4,9	4,6	3,9	4,0	4,9	Environmental protection
Gospodarka wodna	1,2	1,3	1,2	1,1	1,3	Water management
UDZIAŁ W PRODUKCIE KRAJOWYM BRUTTO W % SHARE IN GROSS DOMESTIC PRODUCT in %						
Ochrona środowiska	0,88	0,61	0,64	0,67	0,79	Environmental protection
Gospodarka wodna	0,22	0,17	0,19	0,18	0,21	Water management

a Nie obejmuje ochrony i odbudowy gatunków i siedlisk.

a Excluding protection and reconstruction of species and habitats.

TABL. 3(325). EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
TANGIBLE EFFECTS OF COMPLETED INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary <i>Unit of measure</i>	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA <i>ENVIRONMENTAL PROTECTION</i>							
Oczyszczalnie ścieków:							<i>Waste water treatment plants:</i>
obiekty	szt <i>unit</i>	324 ^a	118 ^a	83 ^a	108 ^a	82 ^a	<i>facilities</i>
w tym: biologiczne	szt <i>unit</i>	135	70	52	67	49	<i>of which biological</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	szt <i>unit</i>	40	9	12	9	1	<i>with increased biogene removal (disposal)</i>
przepustowość oczyszczalni	dam ³ /d <i>dam³/d</i>	1098 ^a	123 ^a	157 ^a	74 ^a	143 ^a	<i>capacity of treatment plants</i>
mechanicznych	dam ³ /d <i>dam³/d</i>	253	28	37	29	65	<i>mechanical</i>
chemicznych	dam ³ /d <i>dam³/d</i>	76	4	-	-	2	<i>chemical</i>
biologicznych.....	dam ³ /d <i>dam³/d</i>	405	56	61	27	76	<i>biological</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	dam ³ /d <i>dam³/d</i>	364	35	59	18	0,4	<i>with increased biogene removal (disposal)</i>
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń w zakresie:							<i>Ability of completed systems to:</i>
redukcji zanieczyszczeń:	tys.t/r						<i>reduce: particulates</i>
pyłowych.....	thous. t/y	170,3	238,0	146,9	77,9	8,7	<i>pollutants</i>
gazowych	tys.t/r <i>thous. t/y</i>	176,3	4,3	40,7	823,5	24,8	<i>gaseous pollutants</i>
unieszkodliwiania odpadów	tys.t/r <i>thous. t/y</i>	870	732	14486	839	932	<i>waste treatment</i>
w tym składowania	tys.t/r <i>thous. t/y</i>	631	615	14467	447	625	<i>of which land filling</i>
gospodarczego wykorzystania odpadów.....	tys.t/r <i>thous. t/y</i>	746	528	287	187	365	<i>waste utilization</i>
Składowiska, stawy osadowe i wylewiska dla odpadów przemysłowych i komunalnych ...	ha	126	53	150	58	59	<i>Landfill sites, sludge tanks, liquid waste dumps for industrial and municipal waste</i>
Rekultywacja terenów składowania odpadów	ha	77	26	94	58	64	<i>Reclamation of areas used for depositing waste in ha</i>
Sieć kanalizacyjna odprowadzająca:							<i>Sewerage system discharging:</i>
ścieki	km	4758	5417	4426	4948	5338	<i>waste water</i>
wody opadowe	km	343	352	455	637	846	<i>precipitation water</i>
GOSPODARKA WODNA <i>WATER MANAGEMENT</i>							
Wydajność ujęć wodnych	dam ³ /d <i>dam³/d</i>	301	98	101	141	161	<i>Capacity of water intakes</i>
Uzdatnianie wody	dam ³ /d <i>dam³/d</i>	173	147	88	104	126	<i>Water treatment</i>
Sieć wodociągowa	km	7837	5576	5169	4979	4693	<i>Water supply</i>
Pojemność zbiorników wodnych	hm ³	8,1	51,9 ^b	5,3	55,0 ^c	0,13 ^c	<i>Capacity of water reservoirs</i>
Regulacja i zabudowa rzek i potoków.	km	205	280	326	414	246	<i>Regulation and management of rivers and streams</i>
Obwałowania przeciwpowodziowe	km	204	78	95	248	60	<i>Flood embankments</i>

a Ponadto oddano do użytku indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków: w 2000 r. – 578 szt o łącznej przepustowości 502 m³/d, w 2005 r. – 1782 szt i 2101 m³/d, w 2007 r. - 2832 szt i 3189 m³/d., w 2008 r.- 2686 szt i 3075 m³/d, w 2009 r. – 3128 szt. i 4272 m³/d. *b* W tym Kuźnica Warężyńska 51,2 hm³. *c* W tym Wióry 35,0 hm³ oraz Nielisz 19,5 hm³.

a Moreover, the following farmstead treatment facilities were completed: in 2000 — 578 with a total capacity of 502 m³/d, in 2005 – 1782 and 2101 m³/d, in 2007 - 2832 and 3189m³/d, in 2008 - 2686 szt i 3075 m³/d, in 2009 – 3128 and 4272 m³/d. *b* Including Kuźnica Warężyńska - 51,2 hm³. *c* Including Wióry 35,0 hm³ and Nielisz 19,5 hm³

**TABL. 4(326). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ
WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA I GRUP INWESTORÓW (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY SOURCES
OF FINANCING AND GROUPS OF INVESTORS (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA						
<i>ENVIRONMENTAL PROTECTION</i>						
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA			w milionach zł <i>in million zł</i>		SOURCES OF FINANCING	
Ogółem	6570	5986	7520	8529	10672	Total
		w % ogółem		<i>total %</i>		
Środki własne.....	53,4	49,07	47,59	50,18	46,02	<i>Own funds</i>
w tym gmin.....	.	18,02	17,15	17,51	26,78	<i>of which gmina funds</i>
Środki z budżetu: centralnego.....	2,2	1,07	0,91	1,17	0,51	<i>Funds from the central budget</i>
województwa	1,6	0,45	0,40	0,51	0,44	<i>from voivodship budget</i>
powiatu	0,2	0,10	0,14	0,39	0,61	<i>from powiat budget</i>
gminy (współdział).....	1,4	1,03	1,57	1,73	1,52	<i>from gmina budget (share)</i>
Środki z zagranicy	3,9	15,96	14,82	16,35	18,91	<i>Funds from abroad</i>
Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje).....	20,0	21,15	20,85	16,57	18,30	<i>Ecological funds (credits, loans and allocations)</i>
Kredyty i pożyczki krajowe w tym bankowe.....	11,7	7,60	9,96	9,62	9,40	<i>Domestic credits and loans, including bank credits and loans</i>
Inne środki w tym nakłady niesfinansowane	5,6	3,56	3,77	3,47	4,30	<i>Other funds, including non-financed outlays</i>
GRUPY INWESTORÓW			w milionach zł <i>in million zł</i>		GROUPS OF INVESTORS	
Ogółem	6570,3	5986,50	7520,68	8528,56	10672	Total
		w % ogółem		<i>total %</i>		
Przedsiębiorstwa	52,3	47,20	54,67	59,40	59,98	<i>Enterprises</i>
Gminy	44,4	50,35	42,78	36,69	36,46	<i>Gminas</i>
Jednostki budżetowe	3,3	2,45	2,55	3,91	3,56	<i>Budgetary entities</i>
GOSPODARKA WODNA						
<i>WATER MANAGEMENT</i>						
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA			w milionach zł <i>in million zł</i>		SOURCES OF FINANCING	
Ogółem	1652,7	1715,75	2245,43	2264,76	2823,19	Total
		w % ogółem		<i>total %</i>		
Środki własne.....	45,4	46,13	48,45	51,48	42,26	<i>Own funds</i>
w tym gmin.....	.	17,80	18,05	20,77	21,98	<i>of which gmina funds</i>
Środki z budżetu: centralnego	9,6	11,16	4,67	6,19	4,14	<i>Funds from the central budget</i>
województwa	9,7	4,94	9,64	7,41	5,07	<i>from voivodship budget</i>
powiatu	-	0,03	0,01	0,17	0,18	<i>from powiat budget</i>
gminy (współdział).....	1,3	1,24	1,00	1,59	0,83	<i>from gmina budget (share)</i>
Środki z zagranicy	13,1	10,99	13,54	11,82	20,92	<i>Funds from abroad</i>
Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje).....	8,9	16,32	10,08	11,85	14,20	<i>Ecological funds (credits, loans and allocations)</i>
Kredyty i pożyczki krajowe w tym bankowe	4,1	4,65	8,03	5,85	6,92	<i>Domestic credits and loans, including bank credits and loans</i>
Inne środki w tym nakłady niesfinansowane	7,9	4,53	4,58	3,65	5,47	<i>Other funds, including non-financed outlays</i>
GRUPY INWESTORÓW			w milionach zł <i>in million zł</i>		GROUPS OF INVESTORS	
Ogółem	1652,7	1715,75	2245,43	2264,76	2823,19	Total
		w % ogółem		<i>total %</i>		
Przedsiębiorstwa	23,7	33,74	33,97	45,60	56,62	<i>Enterprises</i>
Gminy	39,4	33,48	33,98	33,00	26,59	<i>Gminas</i>
Jednostki budżetowe	36,9	32,79	32,05	21,40	16,79	<i>Budgetary entities</i>

**TABL. 5(327). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ
WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2009 R. (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY THE POLISH
CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2009 (current prices)**

POZIOM PKD PKD LEVEL		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska Environmental protection		Gospodarka wodna Water management	
dział division	grupa group		w tys.zł in thous. zł	w % in %	w tys.zł in thous. zł	w % in %
		OGÓŁEM / TOTAL.....	10671926,9	100,0	2823194,1	100,0
		SEKCJA A / SECTION A.....	51,0	-	20,0	-
01	01.6		51,0	-	20,0	-
			51,0	-	20,0	-
		SEKCJE B+C+D+E	5859711,3	54,9	1413693,1	50,1
		<i>SECTION B+C+D+E</i>				
		SEKCJA B / SECTION B.....	85537,2	0,8	2418,6	0,1
05			31646,2	0,3	1620,8	0,1
	05.1		26325,5	0,2	1620,8	0,1
	05.2		5320,7	-	-	-
06			656,0	-	-	-
	06.1		656,0	-	-	-
07			31472,8	0,3	790,8	-
	07.2		31472,8	0,3	790,8	-
08			19436,3	0,2	7,0	-
	08.1		19269,4	0,2	7,0	-
	08.9		166,9	-	-	-
09			2325,9	-	-	-
	09.1		2325,9	-	-	-
		SEKCJA C / SECTION C.....	885502,9	8,3	16048,9	0,6
10			88573,6	0,8	1942,8	0,1
	10.1		9342,2	0,1	496,6	-
	10.2		644,4	-	-	-
	10.3		28550,7	0,3	113,3	-
	10.4		557,1	-	-	-
	10.5		12304,1	0,1	1332,9	-
	10.6		6598,6	0,1	-	-
	10.7		1448,9	-	-	-
	10.8		26351,9	0,2	-	-
	10.9		2775,7	-	-	-
11			2021,3	-	8577,2	0,3
	11.0		2021,3	-	8577,2	0,3
12	12.0		114,3	-	-	-
13			222,4	-	-	-
	13.2		127,0	-	-	-
	13.3		21,8	-	-	-
	13.9		73,6	-	-	-
14			299,5	-	-	-
	14.1		260,5	-	-	-
	14.3		39,0	-	-	-
15			159,9	-	-	-
	15.1		143,0	-	-	-
	15.2		16,9	-	-	-
16			32632,5	0,3	30,0	-
	16.1		8,3	-	-	-
	16.2		32624,2	0,3	30,0	-
17			157288,9	1,5	-	-
	17.1		84449,6	0,8	-	-
	17.2		72839,3	0,7	-	-
18			2968,8	-	-	-
	18.1		2968,8	-	-	-
19			230638,0	2,2	-	-
	19.1		2717,1	-	-	-
	19.2		227920,9	2,1	-	-
20			122154,4	1,1	892,1	-
	20.1		115778,7	1,1	892,1	-
	20.2		271,7	-	-	-
	20.3		235,8	-	-	-
	20.4		5558,9	0,1	-	-
	20.5		309,3	-	-	-

TABL. 5(327). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ
WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2009 R. (ceny bieżące) (cd.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY THE POLISH
CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2009 (current prices) (cont.)

POZIOM PKD PKD LEVEL		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska Environmental protection		Gospodarka wodna Water management	
dział division	grupa group		w tys.zł in thous. zł	w % in %	w tys.zł in thous. zł	w % in %
21			8045,7	0,1	127,8	-
	21.2		8045,7	0,1	127,8	-
22			23053,8	0,2	162,3	-
	22.1		4624,3	-	159,8	-
	22.2		18429,5	0,2	2,5	-
23			101707,1	1,0	3641,5	0,1
	23.1		31759,0	0,3	2909,9	0,1
	23.2		57,6	-	-	-
	23.3		1111,1	-	-	-
	23.4		435,3	-	-	-
	23.5		53631,7	0,5	331,1	-
	23.6		2115,3	-	400,5	-
	23.7		8664,9	0,1	-	-
	23.9		3932,2	-	-	-
24			40790,5	0,4	129,2	-
	24.1		24558,9	0,2	80,7	-
	24.2		763,8	-	-	-
	24.3		1234,0	-	-	-
	24.4		4602,4	-	-	-
	24.5		9631,4	0,1	48,5	-
25			17982,3	0,2	252,1	-
	25.1		3396,9	-	-	-
	25.2		175,1	-	-	-
	25.3		207,8	-	-	-
	25.4		4534,7	-	-	-
	25.5		251,0	-	-	-
	25.6		1005,8	-	60,0	-
	25.7		247,7	-	-	-
	25.9		8163,3	0,1	192,1	-
26			406,1	-	-	-
	26.1		75,9	-	-	-
	26.5		220,2	-	-	-
	26.7		110,0	-	-	-
27			11502,7	0,1	59,3	-
	27.1		460,2	-	59,3	-
	27.2		8802,0	0,1	-	-
	27.4		377,3	-	-	-
	27.5		1120,0	-	-	-
	27.9		743,2	-	-	-
28			11066,8	0,1	33,0	-
	28.1		7951,1	0,1	33,0	-
	28.2		1846,9	-	-	-
	28.3		469,3	-	-	-
	28.4		32,1	-	-	-
	28.9		767,4	-	-	-
29			6820,9	0,1	73,0	-
	29.1		5833,9	0,1	73,0	-
	29.2		23,0	-	-	-
	29.3		964,0	-	-	-
30			18319,8	0,2	121,5	-
	30.1		14016,0	0,1	121,5	-
	30.2		1359,6	-	-	-
	30.3		2944,2	-	-	-
31			2950,1	-	7,1	-
32			3215,2	-	-	-
	32.1		745,0	-	-	-
	32.3		1992,9	-	-	-
	32.5		477,3	-	-	-
33			2568,3	-	-	-
	33.1		1007,1	-	-	-
	33.2		1561,2	-	-	-
		SEKCJA D / SECTION D.....	1701638,9	15,9	24560,9	0,9
35			1701638,9	15,9	24560,9	0,9
	35.1		996131,2	9,3	21011,0	0,7

**TABL. 5(327). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ
WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2009 R. (ceny bieżące) (cd.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY THE POLISH
CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^A IN 2009 (current prices) (cont.)**

POZIOM PKD PKD LEVEL		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska Environmental protection		Gospodarka wodna Water management	
dział division	grupa group		w tys.zł in thous. zł	w % in %	w tys.zł in thous. zł	w % in %
	35.2		3092,0	-	-	-
	35.3		702415,7	6,6	3549,9	0,1
		SEKCJA E / SECTION E.....	3187032,3	29,9	1370664,7	48,6
36	36.0		1475103,4	13,8	515896,2	18,3
37	37.0		1286007,0	12,1	837171,5	29,7
38			418496,2	3,9	16029,0	0,6
	38.1		204770,4	1,9	15647,0	0,6
	38.2		200434,2	1,9	-	-
	38.3		13291,6	0,1	382,0	-
39	39.0		7425,7	0,1	1568,0	0,1
		SEKCJA F / SECTION F.....	129128,6	1,2	787,4	-
41			6716,8	0,1	49,5	-
	41.1		1091,8	-	49,5	-
	41.2		5625,0	0,1	-	-
42			121698,0	1,1	737,1	-
	42.1		114888,4	1,1	325,7	-
	42.2		6195,0	0,1	120,0	-
	42.9		614,6	-	291,4	-
43			713,8	-	0,8	-
	43.1		163,5	-	0,8	-
	43.3		78,0	-	-	-
	43.9		472,3	-	-	-
		SEKCJA G / SECTION G.....	40687,1	0,4	1758,4	0,1
45			490,8	-	-	-
	45.1		110,8	-	-	-
	45.2		380,0	-	-	-
46			34667,5	0,3	954,6	-
	46.2		5,8	-	-	-
	46.3		486,3	-	5,4	-
	46.4		371,8	-	-	-
	46.6		83,0	-	-	-
	46.7		32126,7	0,3	217,6	-
	46.9		1593,9	-	731,6	-
47			5528,8	0,1	803,8	-
	47.1		1179,4	-	-	-
	47.3		1670,6	-	803,8	-
	47.4		1811,0	-	-	-
	47.5		104,8	-	-	-
	47.6		25,0	-	-	-
	47.9		738,0	-	-	-
		SEKCJA H / SECTION H.....	47999,1	0,4	5449,3	0,2
49			38444,6	0,4	2267,9	0,1
	49.1		30182,2	0,3	-	-
	49.2		1627,1	-	-	-
	49.3		5975,0	0,1	2254,9	0,1
	49.4		28,0	-	13,0	-
	49.5		632,3	-	-	-
51			81,9	-	-	-
	51.1		81,9	-	-	-
52			9154,3	0,1	3181,4	0,1
	52.2		9154,3	0,1	3181,4	0,1
53			318,3	-	-	-
	53.1		318,3	-	-	-
		SEKCJA I / SECTION I.....	1575,7	-	-	-
55			1471,0	-	-	-
	55.1		773,0	-	-	-
	55.2		698,0	-	-	-
56			104,7	-	-	-

**TABL. 5(327). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ
WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2009 R. (ceny bieżące) (dok.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY THE POLISH
CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^A IN 2009 (current prices) (cont.)**

POZIOM PKD PKD LEVEL		WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska <i>Environmental protection</i>		Gospodarka wodna <i>Water management</i>	
dział <i>division</i>	grupa <i>group</i>		w tys.zł <i>in thous. zł</i>	w % <i>in %</i>	w tys.zł <i>in thous. zł</i>	w % <i>in %</i>
	56.3		104,7	-	-	-
		SEKCJA J / SECTION J	1219,5	-	-	-
58			786,0	-	-	-
	58.1		786,0	-	-	-
59			433,5	-	-	-
	59.1		433,5	-	-	-
61			175579,4	1,6	68408,5	2,4
	61.1		175579,4	1,6	68408,5	2,4
		SEKCJA L / SECTION L	175579,4	1,6	68408,5	2,4
68			175579,4	1,6	68408,5	2,4
	68.2		136644,6	1,3	66053,7	2,3
	68.3		38934,8	0,4	2354,8	0,1
		SEKCJA M / SECTION M	254484,0	2,4	135268,9	4,8
70			226993,7	2,1	124431,9	4,4
	70.2		226993,7	2,1	124431,9	4,4
71			27490,3	0,3	10837,0	0,4
	71.1		27490,3	0,3	10835,0	0,4
	7.2		-	-	2,0	-
		SEKCJA N / SECTION N	2750,4	-	2232,0	0,1
80			650,0	-	-	-
	80.1		555,0	-	-	-
	80.2		95,0	-	-	-
81			2100,4	-	2232,0	0,1
	81.2		2100,4	-	-	-
	81.3		-	-	2232,0	0,1
		SEKCJA O / SECTION O	4068331,0	38,1	1193636,8	42,3
84			4068331,0	38,1	1193636,8	42,3
	84.1		4056058,1	38,0	1193597,5	42,3
	84.2		12272,9	0,1	39,3	-
		SEKCJA Q / SECTION	89393,8	0,8	1894,7	0,1
86			84775,7	0,8	1819,7	0,1
	86.1		76205,5	0,7	1819,7	0,1
	86.2		7292,1	0,1	-	-
	86.9		1278,1	-	-	-
87			4618,1	-	75,0	-
	87.2		768,0	-	57,1	-
	87.3		3749,1	-	17,9	-
	87.9		101,0	-	-	-
		SEKCJA R / SECTION R	952,0	-	45,0	-
93			952,0	-	45,0	-
	93.1		-	-	45,0	-
	93.2		952,0	-	-	-
		SEKCJA S / SECTION S	64,0	-	-	-
96			64,0	-	-	-
	96.0		64,0	-	-	-

^a Patrz Aneks, str.547.

^a See Annex, page 547.

TABL. 6(328). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA W 2009 R. (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING AND SOURCES OF FINANCING IN 2009 (current prices)

KIERUNKI INWESTOWANIA DIRECTIONS OF INVESTING	Ogółem Total	Środki Funds						Fundusze ekolo- giczne (pożyczki, kredyty i dotacje) Ecological funds - credits, loans and allocations	Kredyty i pożyczki krajowe w tym bankowe Domestic credits and loans, inclu- ding bank credits and loans	Inne środki w tym nakłady niesfi- nanso- wane Other funds, including non- financed outlays
		z budżetu from budget		z zagranicy from abroad						
		własne own	central- nego central	woje- wódz- twa voivod- ship	powiatu powiat	gminy (współ- udział) gmina (share)				
OGÓŁEM TOTAL	10671926,9	4910742,4	54033,8	47104,9	65031,6	161961,7	2018263,5	1953433,4	1002677,4	458678,2
OCHRONA										
POWIETRZA^a AIR PROTECTION^a	2109547,6	1700541,2	1932,6	3406,1	3712,1	2766,6	44606,7	139813,2	83499,2	129269,9
Zapobieganie zanieczysz- czeniom^b Preventing pollution^b	1402067,7	1103690,6	1678,6	3203,3	3712,1	2642,4	41074,6	125694,9	69209,2	51162,0
w zakresie ochrony powietrza	1146280,2	889761,9	1678,6	3203,3	3712,1	2642,4	41074,6	121880,4	36146,9	46180,0
<i>in the scope of air protection</i>										
nowe techniki i technologie spalania paliw	930602,5	735409,1	1422,2	1404,7	3021,6	2586,2	3699,2	111111,6	30914,4	41033,0
<i>new fuel combustion technologies</i>										
w tym modernizacja kotłowni i ciepłowni	929357,4	734327,0	1422,2	1404,7	3021,9	2586,4	3699,2	111111,6	30821,4	40963,0
<i>of which the modernisation of boiler and thermal energy plants</i>										
dostosowanie układów zasi- lania i silników spalinowych do paliwa gazowego	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>adjusting power supply systems and internal com-bustion engines to gas fuel</i>										
niekonwencjonalne źródła energii	215677,7	154352,8	256,4	1798,6	690,2	56,0	37375,4	10768,8	5232,5	5147,0
<i>unconventional energy sources</i>										
w zakresie ochrony klimatu i warstwy ozonowej ^c	255787,5	213928,7	-	-	-	-	-	3814,5	33062,3	4982,0
<i>in the scope of climate and ozone layer protection^c</i>										
Redukcja zanieczyszczeń^d Pollution reduction	699330,2	593363,3	-	-	-	124,2	2491,6	14035,4	12677,8	76637,9
w zakresie ochrony powietrza	596583,6	518752,9	-	-	-	124,2	2491,6	11374,3	9907,6	53933,0
<i>in the scope of air protection</i>										
pyłowych	184597,9	162677,8	-	-	-	-	1678,5	8772,8	5818,9	5649,9
<i>particulates</i>										
gazów odlotowych ^d	411985,7	356075,1	-	-	-	124,2	813,1	2601,5	4088,7	48283,1
<i>waste gases^d</i>										
w zakresie ochrony klimatu i warstwy ozonowej ^c	102746,6	74610,4	-	-	-	-	-	2661,1	2770,2	22704,9
<i>in the scope of climate and ozone layer protection^c</i>										
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów Measurements, control, the activity of laboratories	5942,9	2892,7	254,0	202,8	-	-	1040,5	82,9	-	1470,0
Inne rodzaje działalności. <i>Other types of activity</i>	2206,8	594,6	-	-	-	-	-	-	1612,2	-

TABL. 6(328). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA W 2009 R. (ceny bieżące) (cd.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING AND SOURCES OF FINANCING IN 2009 (current prices) (cont.)

KIERUNKI INWESTOWANIA DIRECTIONS OF INVESTING	Ogółem Total	Środki Funds						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje) Ecological funds - credits and allocations	Kredyty i pożyczki krajowe w tym bankowe Domestic credits and loans, including bank credits and loans	Inne środki w tym nakłady niefinanso- wane Other funds, including non- financed outlays
		z budżetu		from budget		z zagranicy from abroad				
		własne own	central- nego central	woje- wódz- twa voivod- ship	powiatu powiat	gminy (współ- udział) gmina (share)				
w tysiącach zł in thousand zł										
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów .. <i>Measurements, control, the activity of laboratories</i>	363,3	136,3	-	-	-	-	227,0	-	-	-
Pozostałe rodzaje działalności ..... <i>Other types of activity</i>	2539,3	764,2	-	1670,4	-	6,0	-	76,0	-	22,7
ZMNIEJSZANIE HAŁASU I WIBRACJI * <i>NOISE AND VIBRATION REDUCTION*</i>	74083,3	30802,1	10191,2	-	15394,3	2817,6	10636,1	3929,7	-	312,3
Ochrona poprzez modyfikację źródeł hałasu/wibracji ..... <i>Protection through modification of the sources of noise/vibration</i>	23076,3	5499,1	932,8	-	13841,6	966,6	-	1836,2	-	-
ruch drogowy i kolejowy..... <i>road and rail traffic</i>	20719,1	3141,9	932,8	-	13841,6	966,6	-	1836,2	-	-
hałas przemysłowy i pozostały..... <i>industrial and other noise</i>	2357,2	2357,2	-	-	-	-	-	-	-	-
Budowa urządzeń anty- hałasowych i anty- wibracyjnych..... <i>Construction of anti-noise and anti-vibration equipment</i>	50581,1	24877,1	9258,4	-	1552,7	1851,0	10636,1	2093,5	-	312,3
ruch drogowy i kolejowy .... <i>road and rail traffic</i>	39154,3	13762,6	9258,4	-	1552,7	1851,0	10636,1	2093,5	-	-
ruch powietrzny..... <i>air traffic</i>	26,0	26,0	-	-	-	-	-	-	-	-
hałas przemysłowy i pozostały..... <i>industrial and other noise</i>	11400,8	11088,5	-	-	-	-	-	-	-	312,3
Pomiary, kontrola, działal- ność laboratoriów ..... <i>Measurements, control, the activity of laboratories</i>	425,9	425,9	-	-	-	-	-	-	-	-
OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I KRAJOBRAZU..... <i>PROTECTION OF BIODIVERSITY AND LANDSCAPE</i>	11851,0	5677,2	2472,3	-	-	-	2156,3	1545,2	-	-
Ochrona i odbudowa gatunków i siedlisk ..... <i>Protection and reconstruction of species and habitats</i>	4657,7	1001,1	1114,7	-	-	-	2156,3	385,6	-	-

TABL. 6(328). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA W 2009 R. (ceny bieżące) (dok.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING AND SOURCES OF FINANCING IN 2009 (current prices) (cont.)

KIERUNKI INWESTOWANIA DIRECTIONS OF INVESTING	Ogółem Total	Środki Funds						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje) Ecological funds- credits, loans and allocations	Kredyty i pożyczki krajowe w tym bankowe Domestic credits and loans, including bank credits and loans	Inne środki w tym nakłady niefinanso- wane Other funds, including non- financed outlays
		z budżetu		from budget		z zagranicy from abroad				
		własne own	central- nego central	woje- wódz- twa voivod- ship	powiatu powiat	gminy (współ- udział) gmina (share)				
w tysiącach zł in thousand zł										
Działalności gdzie indziej										
nie sklasyfikowane	366190,4	167246,1	3962,6	3060,7	5743,7	3843,0	50190,7	106318,5	24147,4	1677,7
<i>Activities not classified elsewhere</i>										
oszczędzanie energii (wyłącznie w celu ochrony środowiska)	365244,7	166321,4	3962,6	3060,7	5743,7	3822,0	50190,7	106318,5	24147,4	1677,7
<i>energy saving (only for the purpose of environmental protection</i>										
wymiana oświetlenia na energooszczędne	2752,3	2517,0	-	-	-	-	-	35,3	200,0	-
<i>replacement of lightning on energy-saving one</i>										
inwestycje energooszczędne dotyczące centralnego ogrzewania i ciepłej wody oraz docieplania budynków	362492,4	163804,4	3962,6	3060,7	5743,7	3822,0	50190,7	106283,2	23947,4	1677,7
<i>energy-saving investment concerning central heating, hot water and insulation of buildings</i>										
inne działalności	945,7	924,7	-	-	-	21,0	-	-	-	-
<i>other activities</i>										

a Atmosferycznego i klimatu. b Poprzez modyfikację procesów technologicznych i zwiększenie efektywności wykorzystania energii. c Dotyczy emisji gazów cieplarnianych oraz gazów, które niekorzystnie wpływają na warstwę ozonową stratosfery (dwutlenek węgla, metan, podtlenek azotu, freony i halony). d Innych aniżeli gazy cieplarniane oraz gazy, które niekorzystnie wpływają na warstwę ozonową stratosfery (dwutlenek węgla, metan, podtlenek azotu, freony i halony). e Poprzez modyfikację procesów technologicznych. f Powodujące zmniejszenie ilości wytwarzanych ścieków oraz stężeń zanieczyszczeń i zmniejszenie ilości osadów ściekowych. g Z wyłączeniem ochrony miejsc pracy. h Z wyłączeniem bezpieczeństwa zewnętrznego.

a Of air and climate. b Through modification of technological processes and the increase in efficiency of energy use. c Concerns emission of greenhouse gases and gases that have a harmful influence on the ozone layer of stratosphere (carbon dioxide, methane, nitrogen oxide, chlorofluorocarbons and halocarbons). d Of other than greenhouse gases and gases that have a harmful influence on the ozone layer of stratosphere (carbon dioxide, methane, nitrogen oxide, chlorofluorocarbons and halocarbons). e Through modification of technological processes. f Resulting in reduction of the amount of waste water produced and pollutant concentration and reduction of the amount of sewage sludge. g Excluding protection of workplaces. h Excluding external security.

TABL. 7(329). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA I WOJEWÓDZTW W 2009 R. (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY SOURCES OF FINANCING AND VOIVODSHIP IN 2009 (current prices)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Środki Funds						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje) Ecological funds (credits, loans and allocations)	Kredyty i pożyczki krajowe w tym bankowe Domestic credits and loans, including bank credits and loans	Inne środki w tym nakłady niesfinansowane Other funds, including non-financed outlays
		własne own	z budżetu from budget		powiatu powiat	gminy (współudział) gmina (share)	z zagranicy from abroad			
			centralnego state	województwa voivodship						
		w tysiącach zł			in thousand zł					
P O L S K A	10671926,9	4910742,4	54033,8	47104,9	65031,6	161961,7	2018263,5	1953433,4	1002677,4	458678,2
<i>P O L A N D</i>										
Dolnośląskie.....	775671,4	460913,3	1383,2	1887,4	676,2	568,5	47968,4	166771,5	80821,0	14681,9
Kujawsko-pomorskie .	525815,3	268619,4	-	1077,7	674,9	5121,9	112422,2	93708,0	13764,7	30426,5
Lubelskie.....	197262,4	109994,4	2863,2	191,8	115,9	2002,8	17370,2	30776,7	27288,9	6658,5
Lubuskie.....	275174,3	138995,8	6281,2	1592,6	16,0	5994,1	26076,1	25163,1	67485,8	3569,6
Łódzkie	766921,7	286411,3	9628,9	8628,7	1648,2	6228,6	150143,4	247874,2	29029,8	27328,6
Małopolskie.....	765886,1	304695,8	2870,3	857,0	816,1	677,2	210987,6	125157,0	65850,4	53974,7
Mazowieckie.....	1591661,5	962977,2	7368,3	14023,3	1372,3	11834,7	143043,1	273230,5	128207,2	49604,9
Opolskie	316764,4	155636,3	1606,4	777,0	1246,0	3216,7	25526,2	69778,6	40110,9	18866,3
Podkarpackie.....	337785,6	147251,0	2872,4	1789,0	428,7	6751,5	99415,3	44503,7	29088,7	5685,3
Podlaskie.....	140621,5	75232,9	1601,6	259,0	2551,1	46,5	30376,3	17045,3	11999,9	1508,9
Pomorskie	680789,1	256214,4	376,7	3452,5	159,0	68760,6	262918,4	40564,8	46065,3	2277,4
Śląskie.....	2419706,7	1087598,0	5207,9	3509,5	1829,2	14723,9	518352,1	545067,5	161634,2	81784,4
Świętokrzyskie	335103,4	211278,4	1811,1	2844,6	1495,9	9862,8	38973,0	39213,2	25340,4	4284,0
Warmińsko-mazurskie	256344,5	83408,6	6202,9	941,4	251,8	295,8	21500,3	59172,6	81340,7	3230,4
Wielkopolskie	687536,6	271048,6	2262,3	3162,9	48787,7	22463,8	61280,2	104123,1	130748,3	43659,7
Zachodniopomorskie..	598882,4	90467,0	1697,4	2110,5	2962,6	3412,3	251910,7	71283,6	63901,2	111137,1

TABL. 8(330). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG GRUP INWESTORÓW I WOJEWÓDZTW W 2009 R. (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY GROUPS OF INVESTORS AND VOIVODSHIP IN 2009 (current prices)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Grupy inwestorów Groups of investors		
		przedsiębiorstwa enterprises	gminy gminas	jednostki budżetowe budgetary entities
		w tysiącach zł in thousand zł		
P O L S K A	10671926,9	6401256,8	3890783,4	379886,7
<i>P O L A N D</i>				
Dolnośląskie.....	775671,4	297333,9	408194,4	70143,1
Kujawsko-pomorskie	525815,3	393004,3	124930,1	7880,9
Lubelskie.....	197262,4	70750,8	121240,7	5270,9
Lubuskie.....	275174,3	203513,9	68317,8	3342,6
Łódzkie	766921,7	510612,9	226969,6	29339,2
Małopolskie.....	765886,1	458202,2	292796,9	14887,0
Mazowieckie.....	1591661,5	998576,3	583042,8	10042,4
Opolskie	316764,4	230589,4	84505,6	1669,4
Podkarpackie.....	337785,6	83644,4	246373,3	7767,9
Podlaskie.....	140621,5	50907,9	88310,8	1402,8
Pomorskie	680789,1	454302,0	148666,2	77820,9
Śląskie.....	2419706,7	1563105,9	825832,9	30767,9
Świętokrzyskie	335103,4	199171,2	107570,7	28361,5
Warmińsko-mazurskie	256344,5	100875,6	151884,5	3584,4
Wielkopolskie	687536,6	287436,5	320097,8	80002,3
Zachodniopomorskie.....	598882,4	499229,6	92049,3	7603,5

TABL. 9(331). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I GRUP INWESTORÓW W 2009 R. (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING AND GROUPS AND INVESTORS IN 2009 (current prices)

KIERUNKI INWESTOWANIA DIRECTIONS OF INVESTING	Ogółem Total	Grupy inwestorów Groups of investors		
		przedsiębiorstwa enterprises	gminy gminas	jednostki budżetowe budgetary entities
		w tysiącach zł		in thousand zł
O G Ó Ł E M.....	10671926,9	6401256,8	3890783,4	379886,7
T O T A L				
OCHRONA POWIETRZA ^a.....	2109547,6	2051372,3	38942,6	19232,7
AIR PROTECTION ^a				
Zapobieganie zanieczyszczeniom ^b.....	1402067,7	1345823,2	38344,5	17900,0
Preventing pollution ^b				
w zakresie ochrony powietrza.....	1146280,2	1090035,7	38344,5	17900,0
<i>in the scope of air protection</i>				
nowe techniki i technologie spalania paliw.....	930602,5	887772,0	29388,4	13442,1
<i>new fuel combustion technologies</i>				
w tym modernizacja kotłowni i ciepłowni.....	929357,4	886726,5	29188,8	13442,1
<i>of which the modernisation of boiler and thermal energy plants</i>				
dostosowanie układów zasilania i silników spalinowych do paliwa gazowego.....	-	-	-	-
<i>adjusting power supply systems and internal-combustion engines to gas fuel</i>				
niekonwencjonalne źródła energii.....	215677,7	202263,7	8956,1	4457,9
<i>unconventional energy sources</i>				
w zakresie ochrony klimatu i warstwy ozonowej ^c	255787,5	255787,5	-	-
<i>in the scope of climate and ozone layer protection ^c</i>				
Redukcja zanieczyszczeń.....	699330,2	699330,2	-	-
Pollution reduction				
w zakresie ochrony powietrza.....	596583,6	596583,6	-	-
<i>in the scope of air protection</i>				
pyłowych.....	184597,9	184597,9	-	-
<i>particulates</i>				
gazów odlotowych ^d	411985,7	411985,7	-	-
<i>waste gases ^d</i>				
w zakresie ochrony klimatu i warstwy ozonowej ^c	102746,6	102746,6	-	-
<i>in the scope of climate and ozone layer protection ^c</i>				
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów.....	5942,9	4019,4	590,8	1332,7
Measurements, control, the activity of laboratories				
Inne rodzaje działalności.....	2206,8	2199,5	7,3	-
Other types of activity				
GOSPODARKA ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD.....	7120381,0	3278293,8	3572760,5	269326,7
WASTE WATER MANAGEMENT AND PROTECTION OF WATER				
Zapobieganie zanieczyszczeniom ^e.....	13098,8	13098,8	-	-
Preventing pollution ^e				
w tym nowe techniki i technologie produkcji ^f	11368,1	11368,1	-	-
<i>of which new production techniques and technologies ^f</i>				
Sieć kanalizacyjna.....	5410317,8	2259729,7	2961163,1	189425,0
Sewerage system				
odprowadzająca ścieki.....	4349830,5	1977300,8	2314486,4	58043,3
<i>discharging waste water</i>				
wody (ścieki) opadowe.....	1060487,3	282428,9	646676,7	131381,7
<i>precipitation water (waste water)</i>				
Oczyszczanie ścieków.....	1672485,7	989614,2	609665,3	73206,2
Waste water treatment				
przemysłowych.....	153598,7	153598,7	-	-
<i>industrial</i>				
komunalnych.....	1450926,4	814387,1	564317,7	72221,6
<i>municipal</i>				
indywidualne przydomowe.....	47044,4	762,2	45347,6	934,6
<i>individual farmstead</i>				
podczyszczanie ścieków przemysłowych.....	20916,2	20866,2	-	50,0
<i>pre-treatment of industrial waste water</i>				
Oczyszczanie wód chłodniczych.....	4452,0	4452,0	-	-
Cooling waters treatment				
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów.....	5630,9	2473,6	95,7	3061,6
Measurements, control, the activity of laboratories				
Pozostałe rodzaje działalności.....	14395,8	8925,5	1836,4	3633,9
Other types of activity				
systemy obiegowego zasilania wodą.....	6152,3	6056,3	96,0	-
<i>rotary system of water supply</i>				

TABL. 9(331). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I GRUP INWESTORÓW W 2009 R. (ceny bieżące) (cd.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING AND GROUPS AND INVESTORS IN 2009 (current prices) (cont.)

KIERUNKI INWESTOWANIA DIRECTIONS OF INVESTING	Ogółem Total	Grupy inwestorów Groups of investors		
		przedsiębiorstwa enterprises	gminy gminas	jednostki budżetowe budgetary entities
	w tysiącach zł		in thousand zł	
zabezpieczenie przed przenikaniem zanieczyszczeń do rzek, mórz oraz innych akwenów powstających przy transporcie wodnym..... <i>protection against permeating of contaminants to rivers, seas and other reservoirs during water transport</i>	80,3	47,3	33,0	-
utworzenie stref ochrony źródeł i ujęć wody..... <i>the creation of protection zones of water sources and intakes</i>	109,1	109,1	-	-
inne rodzaje działalności..... <i>other types of activity</i>	8054,1	2712,8	1707,4	3633,9
GOSPODARKA ODPADAMI..... <i>WASTE MANAGEMENT</i>	909769,5	759776,4	121010,0	28983,1
Zapobieganie zanieczyszczeniom^e..... <i>Preventing pollution^e</i>	11189,7	11176,7	13,0	-
w tym nowe techniki i technologie mało- i bezodpadowe..... <i>of which new no- and low- waste methods and technologies</i>	10472,3	10472,3	-	-
Zbieranie odpadów i ich transport..... <i>Waste collection and transport</i>	157134,6	128147,9	21163,4	7823,3
w tym odpadów komunalnych..... <i>of which municipal waste</i>	122290,2	95562,3	19378,6	7349,3
selektywne zbieranie odpadów..... <i>selective collection of waste</i>	62979,0	45063,8	15445,9	2469,3
w tym odpadów komunalnych..... <i>of which municipal waste</i>	22343,6	4480,9	15393,4	2469,3
Unieszkodliwianie i usuwanie odpadów niebezpiecznych..... <i>Treatment and disposal of hazardous waste</i>	14028,7	4515,9	1851,9	7660,9
spalanie odpadów komunalnych..... <i>municipal waste incineration</i>	3013,6	1513,6	1500,0	-
spalanie odpadów z wyłączeniem komunalnych..... <i>incineration of waste excluding municipal waste</i>	9736,4	2181,4	-	7555,0
w tym termiczne przekształcanie..... <i>which thermally processed</i>	9736,4	2181,4	-	7555,0
składowanie odpadów komunalnych..... <i>municipal waste land filling</i>	12,3	12,3	-	-
składowanie odpadów z wyłączeniem komunalnych..... <i>land filling of waste excluding municipal waste</i>	235,6	235,6	-	-
inne metody unieszkodliwiania i usuwania odpadów komunalnych..... <i>other methods of treatment and disposal of municipal waste</i>	542,0	542,0	-	-
inne metody unieszkodliwiania i usuwania odpadów z wyłączeniem komunalnych..... <i>other methods of treatment and disposal of waste excluding municipal waste</i>	488,8	31,0	351,9	105,9
Unieszkodliwianie i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne..... <i>Treatment and disposal of waste other than hazardous waste</i>	433396,1	352797,9	73243,8	7354,4
spalanie odpadów komunalnych..... <i>municipal waste incineration</i>	6984,3	5625,3	1359,0	-
w tym termiczne przekształcanie..... <i>of which thermally processed.....</i>	6420,2	5531,2	889,0	-
spalanie odpadów z wyłączeniem komunalnych..... <i>incineration of waste excluding municipal waste</i>	65084,1	65072,1	12,0	-
w tym termiczne przekształcanie..... <i>of which thermally processed</i>	55820,6	55808,6	12,0	-
składowanie odpadów komunalnych..... <i>municipal waste land filling</i>	197741,8	145991,4	44450,9	7299,5
składowanie odpadów z wyłączeniem komunalnych..... <i>land filling of waste excluding municipal waste</i>	92694,0	92694,0	-	-
inne metody unieszkodliwiania i usuwania odpadów komunalnych..... <i>other methods of treatment and disposal of municipal waste</i>	67656,5	40234,6	27421,9	-
w tym kompostowanie..... <i>of which composting</i>	54470,5	27475,6	26994,9	-
inne metody unieszkodliwiania i usuwania odpadów z wyłączeniem komunalnych..... <i>other methods of treatment and disposal of waste excluding municipal waste</i>	3235,4	3180,5	-	54,9
w tym kompostowanie..... <i>of which composting</i>	455,4	455,4	-	-
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów..... <i>Measurements, control, the activity of laboratories</i>	93,6	21,2	72,4	-

TABL. 9(331). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I GRUP INWESTORÓW W 2009 R. (ceny bieżące) (cd.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING AND GROUPS AND INVESTORS IN 2009 (current prices)(cont.)

KIERUNKI INWESTOWANIA DIRECTIONS OF INVESTING	Ogółem Total	Grupy inwestorów Groups of investors		
		przedsiębiorstwa enterprises	gminy gminas	jednostki budżetowe budgetary entities
		w tysiącach zł		in thousand zł
Pozostałe rodzaje działalności	293926,8	263116,8	24665,5	6144,5
<i>Other types of activity</i>				
związane z recyklingiem i wykorzystywaniem odpadów.....	232379,8	225725,6	5361,2	1293,0
<i>related to recycling and waste management</i>				
rekultywacja hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdevastowanych i zdegradowanych.....	32382,7	8886,2	18830,7	4665,8
<i>reclamation of waste dumps, sludge tanks, waste landfill sites and other devastated and degraded land</i>				
urządzenia do przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków.....	28744,2	28505,0	235,5	3,7
<i>equipment for processing and management of sludge from waste water treatment plants</i>				
inne rodzaje działalności.....	420,1	-	238,1	182,0
<i>other types of activity</i>				
OCHRONA I PRZYWRÓCENIE WARTOŚCI UŻYTKOWEJ GLEB, OCHRONA WÓD PODZIEMNYCH I POWIERZCHNIOWYCH	60191,9	51282,0	4955,7	3954,2
<i>PROTECTION AND RESTORATION OF UTILITY VALUE OF SOIL, PROTECTION OF UNDERGROUND AND SURFACE WATERS</i>				
Zapobieganie infiltracji zanieczyszczeń	46530,7	46410,1	41,0	79,6
<i>Preventing contamination infiltration</i>				
Oczyszczanie gleb i wód	4014,0	1205,9	804,1	2004,0
<i>Treatment of soil and water</i>				
Ochrona przed erozją i inną fizyczną degradacją	6744,6	2786,0	3958,6	-
<i>Protection against erosion and other physical degradation</i>				
Zapobieganie zasoleniu gleb oraz przywracanie właściwego zasolenia	-	-	-	-
<i>Preventing soil salinity and restoration of appropriate salinity level</i>				
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	363,3	136,3	-	227,0
<i>Measurements, control, the activity of laboratories</i>				
Pozostałe rodzaje działalności	2539,3	743,7	152,0	1643,6
<i>Other types of activity</i>				
ZMNIEJSZANIE HAŁASU I WIBRACJI^g	74083,3	35512,0	11314,3	27257,0
<i>NOISE AND VIBRATION REDUCTION^g</i>				
Ochrona poprzez modyfikację źródeł hałasu/wibracji	23076,3	5265,2	1072,2	16738,9
<i>Protection through modification of the sources of noise/vibration</i>				
ruch drogowy i kolejowy.....	20719,1	2908,0	1072,2	16738,9
<i>road and rail traffic</i>				
hałas przemysłowy i pozostały.....	2357,2	2357,2	-	-
<i>industrial and other noise</i>				
Budowa urządzeń anti-hałasowych i anti-wibracyjnych	50581,1	30219,8	9843,2	10518,1
<i>Construction of anti-noise and anti-vibration equipment</i>				
ruch drogowy i kolejowy.....	39154,3	18793,0	9843,2	10518,1
<i>road and rail traffic</i>				
ruch powietrzny.....	26,0	26,0	-	-
<i>air traffic</i>				
hałas przemysłowy i pozostały.....	11400,8	11400,8	-	-
<i>industrial and other noise</i>				
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	425,9	27,0	398,9	-
<i>Measurements, control, the activity of laboratories</i>				
OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I KRAJOBRAZU	11851,0	6012,8	4109,8	1728,4
<i>PROTECTION OF BIODIVERSITY AND LANDSCAPE</i>				
Ochrona i odbudowa gatunków i siedlisk	4657,7	3694,8	858,1	104,8
<i>Protection and reconstruction of species and habitats</i>				
Ochrona naturalnego i półnaturalnego krajobrazu	2720,8	-	1363,2	1357,6
<i>Protection of natural and semi-natural landscape</i>				
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	747,0	747,0	-	-
<i>Measurements, control, the activity of laboratories</i>				
Pozostałe rodzaje działalności	3725,5	1571,0	1888,5	266,0
<i>Other types of activity</i>				
OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM JONIZUJĄCYM^h	811,7	811,7	-	-
<i>PROTECTION AGAINST IONIZING RADIATION^h</i>				
Ochrona środowiska	-	-	-	-
<i>Environmental Protection</i>				
Transport i unieszkodliwianie odpadów o wysokiej radioaktywności	787,7	787,7	-	-
<i>Transportation and disposal of high radioactivity waste</i>				

TABL. 9(331). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I GRUP INWESTORÓW W 2009 R. (ceny bieżące) (dok.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING AND GROUPS AND INVESTORS IN 2009 (current prices)(cont.)

KIERUNKI INWESTOWANIA <i>DIRECTIONS OF INVESTING</i>	Ogółem <i>Total</i>	Grupy inwestorów		
		przedsiębiorstwa <i>enterprises</i>	gminy <i>gminas</i>	jednostki budżetowe <i>budgetary entities</i>
	w tysiącach zł		<i>in thousand zł</i>	
Pomiary, kontrola, działalność laboratoriów	24,0	24,0	-	-
<i>Measurements, control, the activity of laboratories</i>				
DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZO-ROZWOJOWA	15364,1	15364,1	-	-
<i>RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY</i>				
Działalność w zakresie dziedzin wcześniej wymienionych	15364,1	15364,1	-	-
<i>Activity in the scope of previously mentioned areas</i>				
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA	369926,8	202831,7	137690,5	29404,6
<i>OTHER ACTIVITIES RELATED TO ENVIRONMENTAL PROTECTION</i>				
Administrowanie, zarządzanie środowiskiem	2353,8	205,0	63,0	2085,8
<i>Environmental administration and management</i>				
Działalność edukacyjna, szkoleniowa i informacyjna.....	455,3	82,5	215,1	157,7
<i>Educational, training and information activity</i>				
Działalności wyżej nie identyfikowane prowadzące do niepodzielnych wydatków	927,3	927,3	-	-
<i>Activities not identified above leading to indivisible expenditures</i>				
Działalności gdzie indziej nie sklasyfikowane	366190,4	201616,9	137412,4	27161,1
<i>Activities not classified elsewhere .....</i>				
oszczędzanie energii (wyłącznie w celu ochrony środowiska).....	365244,7	201184,9	136987,9	27071,9
<i>energy saving (only for the purpose of environmental protection)</i>				
wymiana oświetlenia na energooszczędne	2752,3	469,9	2282,4	-
<i>replacement of lightning on energy-saving one</i>				
inwestycje energooszczędne dotyczące centralnego ogrzewania i ciepłej wody oraz docieplania budynków.....	362492,4	200715,0	134705,5	27071,9
<i>energy-saving investment concerning central heating, hot water and insulation of buildings</i>				
inne działalności.....	945,7	432,0	424,5	89,2
<i>other activities</i>				

a Atmosferycznego i klimatu. b Poprzez modyfikację procesów technologicznych i zwiększenie efektywności wykorzystania energii. c Dotyczy emisji gazów cieplarnianych oraz gazów, które niekorzystnie wpływają na warstwę ozonową stratosfery (dwutlenek węgla, metan, podtlenek azotu, freony i halony). d Innych aniżeli gazy cieplarniane oraz gazy, które niekorzystnie wpływają na warstwę ozonową stratosfery (dwutlenek węgla, metan, podtlenek azotu, freony i halony). e Poprzez modyfikację procesów technologicznych. f Powodujące zmniejszenie ilości wytwarzanych ścieków oraz stężeń zanieczyszczeń i zmniejszenie ilości osadów ściekowych. g Z wyłączeniem ochrony miejsc pracy. h Z wyłączeniem bezpieczeństwa zewnętrznego.

a Of air and climate. b Through modification of technological processes and the increase in efficiency of energy use. c Concerns emission of greenhouse gases and gases that have a harmful influence on the ozone layer of stratosphere (carbon dioxide, methane, nitrogen oxide, chlorofluorocarbons and halocarbons). d Of other than greenhouse gases and gases that have a harmful influence on the ozone layer of stratosphere (carbon dioxide, methane, nitrogen oxide, chlorofluorocarbons and halocarbons). e Through modification of technological processes. f Resulting in reduction of the amount of waste water produced and pollutant concentration and reduction of the amount of sewage sludge. g Excluding protection of workplaces. h Excluding external security.

TABL. 10(332). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG NIEKTÓRYCH KIERUNKÓW INWESTOWANIA ORAZ WOJEWÓDZTW W 2009 R. (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY SELECTED DIRECTIONS OF INVESTING AND VOIVODSHIP IN 2009 (current prices)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem <i>Total</i>				W tym na <i>Of which on</i>			
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>	w % nakładów inwestycyjnych na gospodarkę narodową <i>in % of investment outlays on the national economy</i>	na 1 miesz- kańca w zł <i>per capita in zł</i>	w odset- kach <i>in percent</i>	gospodarkę ściekową i ochronę wód <i>waste water management and protection of water</i>			
					razem <i>total</i>	w tym na <i>of which on</i>		
						oczyszczanie ścieków <i>waste water treatment plants</i>	kanalizację odprowadzającą <i>discharge sewerage system</i>	ścieki <i>waste water</i>
w tysiącach zł		<i>in thousand zł</i>						
POLSKA <i>POLAND</i>	10671926,9	4,9	280	100,0	7120381,0	1672485,7	4349830,5	1060487,3
Dolnośląskie.....	775671,4	4,1	270	7,3	602879,5	156942,4	356177,5	89612,2
Kujawsko-pomorskie .	525815,3	4,7	254	4,9	385036,6	171328,8	177354,1	33722,0
Lubelskie.....	197262,4	2,5	91	1,8	155531,8	35188,5	98329,4	21897,7
Lubuskie.....	275174,3	6,2	273	2,6	150770,4	20627,6	113964,4	16172,2
Łódzkie	766921,7	5,7	301	7,2	584891,5	112854,1	304376,1	165137,7
Małopolskie.....	765886,1	5,1	233	7,2	560508,2	158409,6	394623,6	6865,6
Mazowieckie.....	1591661,5	3,5	305	14,9	824477,9	206563,3	524658,0	85055,0
Opolskie.....	316764,4	7,0	307	3,0	155705,6	13550,5	128378,9	11827,2
Podkarpackie.....	337785,6	4,0	161	3,2	291095,3	71822,1	188885,0	30213,0
Podlaskie.....	140621,5	3,0	118	1,3	90075,8	15465,1	35944,9	38445,8
Pomorskie	680789,1	3,9	306	6,4	441518,7	152265,8	175549,8	110910,9
Śląskie.....	2419706,7	8,5	521	22,7	1508776,9	232559,0	1061543,2	208777,5
Świętokrzyskie.....	335103,4	5,4	264	3,1	165958,3	46598,5	96175,7	16528,6
Warmińsko-mazurskie	256344,5	4,4	180	2,4	196753,9	5324,9	85846,8	105582,2
Wielkopolskie	687536,6	3,7	202	6,4	551502,5	152230,5	303066,3	92183,5
Zachodniopomorskie..	598882,4	7,0	354	5,6	454898,1	120755,0	304956,8	27556,2

(dok.) (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	W tym na <i>Of which on</i>			
	ochronę powietrza i klimatu <i>protection of air and climate</i>	gospodarkę odpadami <i>waste management</i>	ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazu <i>protection of biodiversity and landscape</i>	zmniejszenie hałasu i wibracji <i>noise and vibration reduction</i>
	w tysiącach zł		<i>in thousand zł</i>	
POLSKA/POLAND	2109547,6	909769,5	11851,0	74083,3
Dolnośląskie.....	106654,4	46234,2	788,9	1030,2
Kujawsko-pomorskie ...	43969,1	79021,7	-	641,8
Lubelskie.....	13382,5	10387,3	3547,4	2365,4
Lubuskie.....	110222,8	10184,5	380,6	1212,6
Łódzkie	59047,7	82367,8	2410,7	10248,9
Małopolskie.....	44725,2	50979,8	178,5	212,5
Mazowieckie	554436,4	158509,5	164,6	18206,7
Opolskie.....	67399,8	70682,8	88,0	443,2
Podkarpackie.....	24655,3	11591,5	-	628,5
Podlaskie.....	18817,9	13246,4	-	428,3
Pomorskie	67647,7	165795,9	266,0	601,3
Śląskie.....	690145,0	84441,4	3203,0	17975,2
Świętokrzyskie.....	142597,3	17059,6	-	3134,6
Warmińsko-mazurskie .	22206,0	34053,6	-	36,8
Wielkopolskie	55072,5	51486,2	22,8	14997,2
Zachodniopomorskie....	88568,0	23727,3	800,5	1920,1

TABL. 11(333). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA, SEKTORÓW, INWESTYCJI „KOŃCA RURY” I TECHNOLOGII ZINTEGROWANYCH ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2009 R. (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING, SECTORS, “END-OF-PIPE” INVESTMENTS AND INTEGRATED TECHNOLOGIES AS WELL AS THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^d IN 2009 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poziom PKD PKD level		Ogółem Total	Ochrona Protection				
	sekcja section	dział division		powietrza of air	wód of water	przed odpadami against waste		
						razem total	w tym of which	
							groma- dzenie land filling	unieszkodli- wianie treatment
				w tysiącach zł in thousand zł				
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM (I+II+III)			10671926,9	2109547,6	7120381,0	909769,5	447818,3	417865,1
<i>TOTAL (I+II+III)</i>								
I. SEKTOR PUBLICZNY (gminy i jednostki budżetowe bez sekcji E).....			4213765,0	58058,3	3803355,7	132011,5	68400,0	44457,3
<i>I. PUBLIC SECTOR</i> (gminas and budgetary entities excluding section E)								
II. SEKTOR GOSPODARCZY (bez sekcji E)			3271129,6	2037456,9	653585,7	272150,3	63803,8	189587,2
<i>II. ECONOMIC SECTOR</i> (excluding section E)								
Przedsiębiorstwa według sekcji i działów	A	wszystkie all	51,0	-	26,1	-	-	-
<i>Enterprises by sections and divisions</i>	B	wszystkie all	85537,2	21461,5	30794,8	27827,5	42,0	24658,9
	C	wszystkie all	885502,9	501142,6	185079,1	166654,6	13966,6	144615,6
		10	88573,6	23562,1	61012,4	1819,0	-	1819,0
		11	2021,3	-	951,1	-	-	-
		12	114,3	13,0	68,0	-	-	-
		13	222,4	-	222,4	-	-	-
		14	299,5	14,0	246,3	39,2	-	39,2
		15	159,9	-	113,9	46,0	30,0	16,0
		16	32632,5	28385,7	2848,5	977,0	-	-
		17	157288,9	80102,1	10055,0	66711,2	10297,8	56110,4
		18	2968,8	1281,6	430,8	1256,4	1253,4	3,0
		19	230638,0	196748,5	26227,4	-	-	-
		20	122154,4	16561,4	39012,3	59174,6	-	58740,2
		21	8045,7	4866,0	3179,7	-	-	-
		22	23053,8	18199,6	2882,6	1785,9	189,3	1229,5
		23	101707,1	61336,2	17429,0	19745,1	706,4	17540,9
		24	40790,5	28313,7	4975,7	4054,2	833,3	-

TABL. 11(333). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA, SEKTORÓW, INWESTYCJI „KOŃCA RURY” I TECHNOLOGII ZINTEGROWANYCH ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2009 R. (ceny bieżące) (cd.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING, SECTORS, “END-OF-PIPE” INVESTMENTS AND INTEGRATED TECHNOLOGIES AS WELL AS THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2009 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poziom PKD PKD level		Ogółem Grand total	Ochrona Protection				
	sekcja section	dział division		powietrza of air	wód of water	przed odpadami against waste		
						razem total	w tym of which	
							groma- dzenie land filling	unieszkodli- wianie treatment
				w tysiącach zł	in thousand zł			
INWESTYCJE „KOŃCA RURY” (cd.)		„END-OF-PIPE” INVESTMENTS (cont.)						
II. SEKTOR GOSPODARCZY (bez sekcji E).....			1658153,2	701863,4	634347,6	261612,0	63803,8	189587,2
II. ECONOMIC SECTOR (excluding section E)								
Przedsiębiorstwa według sekcji i działów.....								
<i>Enterprises by sections and divisions</i>								
A	wszystkie all		51,0	-	26,1	-	-	-
B	wszystkie all		68618,7	10422,1	30008,3	24845,5	42,0	24658,9
C	wszystkie all		563597,1	219195,5	168600,9	159138,8	13966,6	144615,6
	10		70939,6	6806,9	60163,1	1819,0	-	1819,0
	11		759,5	-	700,0	-	-	-
	12		13,0	13,0	-	-	-	-
	13		222,4	-	222,4	-	-	-
	14		285,5	-	246,3	39,2	-	39,2
	15		159,9	-	113,9	46,0	30,0	16,0
	16		28036,5	24766,7	2848,5	-	-	-
	17		80745,5	6448,2	7682,3	66408,2	10297,8	56110,4
	18		2788,8	1281,6	250,8	1256,4	1253,4	3,0
	19		75097,2	46731,2	26172,9	-	-	-
	20		114154,7	15650,3	35646,9	58949,6	-	58740,2
	21		8029,7	4850,0	3179,7	-	-	-
	22		18334,1	14454,5	2451,0	1418,8	189,3	1229,5
	23		88694,1	58052,2	9801,0	18247,3	706,4	17540,9
	24		18668,5	9305,8	4844,1	1180,5	833,3	-
	25		10872,0	5792,4	4919,9	151,1	-	151,1
	26		157,7	-	129,2	28,5	-	28,5
	27		10256,6	692,8	350,3	8717,2	-	8717,2
	28		9544,2	5115,8	3887,7	1,7	1,7	-
	29		4772,4	3312,8	375,6	548,4	548,4	-
	30		17222,9	14657,0	2244,3	181,6	-	181,6
	31		684,8	42,4	508,4	106,3	106,3	-
	32		2375,3	1153,0	1222,3	-	-	-
	33		782,2	68,9	640,3	39,0	-	39,0
D	wszystkie all		548780,4	460792,8	26437,4	47130,1	27056,8	12553,5
F-U	wszystkie all		477106,0	11453,0	409274,9	30497,6	22738,4	7759,2

TABL. 11(333). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA, SEKTORÓW, INWESTYCJI „KOŃCA RURY” I TECHNOLOGII ZINTEGROWANYCH ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2009 R. (ceny bieżące) (cd.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING, SECTORS, “END-OF-PIPE” INVESTMENTS AND INTEGRATED TECHNOLOGIES AS WELL AS THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2009 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poziom PKD PKD level		Ogółem Grand total	Ochrona Protection				
	sekcja section	dział division		powietrza of air	wód of water	przed odpadami against waste		
						razem total	w tym of which	
							groma- dzenie land filling	unieszkodli- wianie treatment
				w tysiącach zł in thousand zł				

INWESTYCJE „KOŃCA RURY” (cd.) „END-OF-PIPE” INVESTMENTS (cont.)

III. PRODUCENCI WYSPECJALIZOWANI W ZAKRESIE USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA.....	E	wszystkie all	3170759,7	1531,2	2662766,2	504787,3	315614,5	183820,6
<i>III. SPECIALIZED PRODUCERS OF SERVICES IN THE FIELD OF ENVIRONMENTAL PROTECTION</i>								
sektor publiczny	E	wszystkie all	2803147,4	994,6	2402591,7	397886,1	244118,7	148415,2
<i>public sector</i>								
sektor prywatny	E	wszystkie all	367226,5	536,6	259788,7	106901,2	71495,8	35405,4
<i>private sector</i>								
w tym recykling i zagospodarowanie odpadów	E	grupa 38.3 group 38.3	13291,6	-	181,5	13110,1	3255,8	9854,3
<i>of which recycling and waste management</i>								
sektor publiczny	E	grupa 38.3 group 38.3	1600,6	-	-	1600,6	-	1600,6
<i>public sector</i>								
sektor prywatny	E	grupa 38.3 group 38.3	11691,0	-	181,5	11509,5	3255,8	8253,7
<i>private sector</i>								

INWESTYCJE ZINTEGROWANE INTEGRATED TECHNOLOGIES

OGÓŁEM (I+II+III)			1868944,4	1404222,2	20121,3	11461,3	-	-
<i>TOTAL (I+II+III)</i>								
I. SEKTOR PUBLICZNY (gminy i jednostki budżetowe bez sekcji E)			239695,4	56127,5	209,8	102,6	-	-
<i>I. PUBLIC SECTOR (gminas and budgetary entities excluding section E)</i>								
II. SEKTOR GOSPODARCZY (bez sekcji E)			1612976,4	1335593,5	19238,1	10538,3	-	-
<i>II. ECONOMIC SECTOR (excluding section E)</i>								
Przedsiębiorstwa według sekcji i działów	A	wszystkie all	-	-	-	-	-	-
<i>Enterprises by sections and divisions</i>								
	B	wszystkie all	16918,5	11039,4	786,5	2982,0	-	-
	C	wszystkie all	321905,8	281947,1	16478,2	7515,8	-	-
		10	17634,0	16755,2	849,3	-	-	-
		11	1261,8	-	251,1	-	-	-
		12	101,3	-	68,0	-	-	-
		13	-	-	-	-	-	-
		14	14,0	14,0	-	-	-	-
		15	-	-	-	-	-	-
		16	4596,0	3619,0	-	977,0	-	-

TABL. 11(333). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA, SEKTORÓW, INWESTYCJI „KOŃCA RURY” I TECHNOLOGII ZINTEGROWANYCH ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI¹ W 2009 R. (ceny bieżące) (cd.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING, SECTORS, “END-OF-PIPE” INVESTMENTS AND INTEGRATED TECHNOLOGIES AS WELL AS THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES¹ IN 2009 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poziom PKD PKD level		Ochrona Protection			Inne Other			
	sekcja section	dział division	gleb i wód pod- ziemnych i powierzchni- owych of soil, under- ground and surface waters	przed hałasem against noise	różno- rodności biolo- gicznej i krajo- brazu of biodiver- sity and land- scape	razem total	promie- niowa- nie joni- zujące ionizing radia- tion	pozostała działalność związana z ochroną środowiska other activities related to environme- ntal protection	działal- ność badaw- czo- rozwo- jowa research and develo- pment activity
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM (I+II+III)			60191,9	74083,3	11851,0	386102,6	811,7	369926,8	15364,1
<i>TOTAL (I+II+III)</i>									
I. SEKTOR PUBLICZNY (gminy i jednostki budżetowe bez sekcji E).....			8909,9	38571,3	5838,2	167020,1	-	167020,1	-
<i>I. PUBLIC SECTOR</i> (gminas and budgetary entities excluding section E)									
II. SEKTOR GOSPODARCZY (bez sekcji E)			50938,4	35512,0	6012,8	215473,5	24,0	200846,5	14603,0
<i>II. ECONOMIC SECTOR</i> (excluding section E)									
Przedsiębiorstwa według sekcji i działów	A	wszystkie all	24,9	-	-	-	-	-	-
<i>Enterprises by sections and divisions</i>	B	wszystkie all	3031,3	1470,1	747,0	205,0	-	205,0	-
	C	wszystkie all	18454,6	10256,1	-	3915,9	24,0	3800,9	91,0
		10	14,2	2165,9	-	-	-	-	-
		11	1010,7	59,5	-	-	-	-	-
		12	-	32,0	-	1,3	-	1,3	-
		13	-	-	-	-	-	-	-
		14	-	-	-	-	-	-	-
		15	-	-	-	-	-	-	-
		16	401,3	20,0	-	-	-	-	-
		17	206,8	213,8	-	-	-	-	-
		18	-	-	-	-	-	-	-
		19	7019,8	642,3	-	-	-	-	-
		20	6900,4	481,7	-	24,0	24,0	-	-
		21	-	-	-	-	-	-	-
		22	164,9	-	-	20,8	-	20,8	-
		23	539,0	2589,6	-	68,2	-	68,2	-
		24	48,0	3361,1	-	37,8	-	37,8	-
		25	-	-	-	111,8	-	111,8	-
		26	-	-	-	91,0	-	-	91,0

TABL. 11(333). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA, SEKTORÓW, INWESTYCJI „KOŃCA RURY” I TECHNOLOGII ZINTEGROWANYCH ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2009 R. (ceny bieżące) (dok.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS OF INVESTING, SECTORS, “END-OF-PIPE” INVESTMENTS AND INTEGRATED TECHNOLOGIES AS WELL AS THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2009 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poziom PKD PKD level		Ochrona Protection			Inne Other			
	sekcja section	dział division	gleb i wód pod- ziemnych i powierzchni- owych of soil, under- ground and surface waters	przed hałasem against noise	różno- rodności biolo- gicznej i krajo- brazu of biodiver- sity and land- scape	razem total	promie- niowa- nie joni- zujące ionizing radia- tion	pozostała działalność związana z ochroną środowiska other activities related to environmen- tal protection	działal- ność badaw- czo- rozwo- jowa research and develop- ment activity
INWESTYCJE ZINTEGROWANE (dok.) INTEGRATED TECHNOLOGIES (cont.)									
		17	-	213,8	-	-	-	-	-
		18	-	-	-	-	-	-	-
		19	5469,0	-	-	-	-	-	-
		20	3498,2	-	-	-	-	-	-
		21	-	-	-	-	-	-	-
		22	164,9	-	-	11,0	-	11,0	-
		23	-	541,0	-	62,2	-	62,2	-
		24	30,0	41,0	-	37,8	-	37,8	-
		25	-	-	-	103,2	-	103,2	-
		26	-	-	-	91,0	-	-	91,0
		27	-	-	-	-	-	-	-
		28	193,5	-	-	562,8	-	562,8	-
		29	511,0	11,9	-	357,1	-	357,1	-
		30	-	-	-	-	-	-	-
		31	-	515,8	-	-	-	-	-
		32	-	-	-	839,9	-	839,9	-
		33	4,9	-	-	1631,2	-	1631,2	-
	D	wszystkie all	13182,8	910,5	-	121121,2	-	106609,2	14512,0
	F-U	wszystkie all	594,4	2908,0	752,0	90062,3	-	90062,3	-
III. PRODUCENCI WYSPECJALIZOWANI W ZAKRESIE USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA.....	E	wszystkie all	312,4	-	-	1965,2	-	1965,2	-
III. SPECIALIZED PRODUCERS OF SERVICES IN THE FIELD OF ENVIRONMENTAL PROTECTION									
sektor publiczny.....	E	wszystkie all	312,4	-	-	1965,2	-	1965,2	-
public sector									
sektor prywatny	E	wszystkie all	-	-	-	-	-	-	-
private sector									
w tym recykling i zagospodarowanie odpadów.....	E	grupa 38.3 group 38.3	-	-	-	-	-	-	-
of which recycling and waste management									
sektor publiczny.....	E	grupa 38.3 group 38.3	-	-	-	-	-	-	-
public sector									
sektor prywatny	E	grupa 38.3 group 38.3	-	-	-	-	-	-	-
private sector									

^a Patrz Aneks, str. 547.

^a See Annex, page 547.

TABL. 12(334). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG RODZAJU INWESTYCJI I WOJEWÓDZTW W 2009 R. (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY TYPES OF INVESTMENT AND VOIVODSHIP IN 2009 (current prices)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS <i>a – w tys. zł</i> <i>b – w %</i> <i>a – in thous. zł</i> <i>b – in %</i>	Ogółem <i>Grand total</i>	Wyłącznie <i>Exclusively</i>				Łączone (mieszane) <i>Joint (mixed)</i>			Działalność badawczo- rozwojowa <i>Research and development activity</i>
		razem <i>total</i>	z tego <i>of which</i>			razem <i>total</i>	z tego <i>of which</i>		
			końca rury <i>end-of-pipe</i>	w tym moni- toring <i>of which monito- ring</i>	zintegro- wane <i>integrated</i>		końca rury <i>end-of-pipe</i>	zintegro- wane <i>integrated</i>	
POLSKA ..... <i>a</i>	10671926,9	10580374,4	8759544,9	13227,6	1820829,5	76188,4	42676,5	33511,9	15364,1
<i>POLAND</i> <i>b</i>	100,0	99,1	82,1	0,1	17,1	0,7	0,4	0,3	0,1
Dolnośląskie..... <i>a</i>	775671,4	769176,3	662730,8	187,8	106445,5	6495,1	1049,3	5445,8	-
<i>b</i>	100,0	99,2	85,4	-	13,7	0,8	0,1	0,7	-
Kujawsko-pomorskie .... <i>a</i>	525815,3	523357,2	497110,3	1292,5	26246,9	2458,1	1026,0	1432,1	-
<i>b</i>	100,0	99,5	94,5	0,2	5,0	0,5	0,2	0,3	-
Lubelskie..... <i>a</i>	197262,4	194282,3	177886,1	140,9	16396,2	2980,1	2440,1	540,0	-
<i>b</i>	100,0	98,5	90,2	0,1	8,3	1,5	1,2	0,3	-
Lubuskie..... <i>a</i>	275174,3	274788,4	188688,0	136,0	86100,4	385,9	315,9	70,0	-
<i>b</i>	100,0	99,9	68,6	-	31,3	0,1	0,1	-	-
Łódzkie ..... <i>a</i>	766921,7	765228,8	725771,1	570,9	39457,7	1692,9	1561,9	131,0	-
<i>b</i>	100,0	99,8	94,6	0,1	5,1	0,2	0,2	-	-
Małopolskie..... <i>a</i>	765886,1	759889,2	643200,9	551,7	116688,3	5905,9	5687,5	218,4	91,0
<i>b</i>	100,0	99,2	84,0	0,1	15,2	0,8	0,7	-	-
Mazowieckie ..... <i>a</i>	1591661,5	1583960,1	1363192,4	3211,8	220767,7	7701,4	4382,7	3318,7	-
<i>b</i>	100,0	99,5	85,6	0,2	13,9	0,5	0,3	0,2	-
Opolskie ..... <i>a</i>	316764,4	312311,2	268701,2	125,9	43610,0	4453,2	2605,5	1847,7	-
<i>b</i>	100,0	98,6	84,8	-	13,8	1,4	0,8	0,6	-
Podkarpackie ..... <i>a</i>	337785,6	333168,6	313474,5	478,3	19694,1	4617,0	1626,2	2990,8	-
<i>b</i>	100,0	98,6	92,8	0,1	5,8	1,4	0,5	0,9	-
Podlaskie ..... <i>a</i>	140621,5	138663,5	103683,9	25,4	34979,6	1958,0	959,0	999,0	-
<i>b</i>	100,0	98,6	73,7	-	24,9	1,4	0,7	0,7	-
Pomorskie ..... <i>a</i>	680789,1	675874,8	612647,9	210,1	63226,9	4914,3	4453,5	460,8	-
<i>b</i>	100,0	99,3	90,0	-	9,3	0,7	0,7	0,1	-
Śląskie..... <i>a</i>	2419706,7	2407368,8	1642320,8	890,5	765048,0	11576,8	6296,5	5280,3	761,1
<i>b</i>	100,0	99,5	67,9	-	31,6	0,5	0,3	0,2	-
Świętokrzyskie..... <i>a</i>	335103,4	333041,5	201975,9	2212,0	131065,6	2061,9	2061,9	-	-
<i>b</i>	100,0	99,4	60,3	0,7	39,1	0,6	0,6	-	-
Warmińsko-mazurskie .. <i>a</i>	256344,5	256127,9	244196,8	-	11931,1	216,6	145,0	71,6	-
<i>b</i>	100,0	99,9	95,3	-	4,7	0,1	0,1	-	-
Wielkopolskie ..... <i>a</i>	687536,6	677349,6	614815,1	375,5	62534,5	10187,0	5972,2	4214,8	-
<i>b</i>	100,0	98,5	89,4	0,1	9,1	1,5	0,9	0,6	-
Zachodniopomorskie..... <i>a</i>	598882,4	575786,2	499149,2	2818,3	76637,0	8584,2	2093,3	6490,9	14512,0
<i>b</i>	100,0	96,1	83,3	0,5	12,8	1,4	0,3	1,1	2,4

TABL. 13(335). NAKŁADY NA KOMUNALNE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW I EFEKTY RZECZOWE WEDŁUG WOJEWÓDZTW^a W 2009 R.
OUTLAYS ON MUNICIPAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS AND TANGIBLE EFFECTS BY VOIVODSHIP^a IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Nakłady ogółem w tys. zł <i>Total outlays in thous. zł</i>	Oczyszczalnie ścieków <i>Waste water treatment plants</i>					
		ogółem <i>total</i>			mechaniczne <i>mechanical</i>		
		liczba objektów <i>number of facilities</i>	przepus- towość w m ³ /d <i>capacity in m³/d</i>	wskaźnik RLM ^b <i>population equivalent (P.E.)^b</i>	liczba objektów <i>number of facilities</i>	przepus- towość w m ³ /d <i>capacity in m³/d</i>	wskaźnik RLM ^b <i>population equivalent (P.E.)^b</i>
P O L S K A <i>P O L A N D</i>	1450926,4	61	123436	705228	17	54094	285376
Dolnośląskie	124446,4	10	28659	67281	4	8746	14514
Kujawsko-pomorskie	130674,8	1	1532	6999	-	640	4020
Lubelskie	25278,9	4	887	7327	-	25	160
Lubuskie	17868,4	-	50	563	-	50	563
Łódzkie	103227,1	3	5111	52020	2	820	7500
Małopolskie	153708,8	5	770	14071	-	135	-
Mazowieckie	169788,2	8	4451	39243	1	651	5585
Opolskie	8934,8	1	1	8	-	-	-
Podkarpackie	66616,6	8	3091	17271	4	683	6425
Podlaskie	5398,4	3	730	6300	2	550	4500
Pomorskie	131456,1	2	10786	63650	1	650	650
Śląskie	206485,7	4	39053	307831	1	37213	208044
Świętokrzyskie	44597,4	1	1581	8667	-	1281	5907
Warmińsko-mazurskie	3835,0	3	23070	87483	-	1000	8833
Wielkopolskie	143863,7	8	2804	26514	2	1650	18675
Zachodniopomorskie	114746,1	-	860	-	-	-	-

(dok.) (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Oczyszczalnie ścieków <i>Waste water treatment plants</i>					
	biologiczne <i>biological</i>			o podwyższonym stopniu oczyszczania <i>with the increased degree of treatment</i>		
	liczba objektów <i>number of facilities</i>	przepustowość w m ³ /d <i>capacity in m³/d</i>	wskaźnik RLM ^b <i>population equivalent (P.E.)^b</i>	liczba objektów <i>number of facilities</i>	przepustowość w m ³ /d <i>capacity in m³/d</i>	wskaźnik RLM ^b <i>population equivalent (P.E.)^b</i>
P O L S K A <i>P O L A N D</i>	44	69342	329852	-	-	90000
Dolnośląskie	6	19913	52767	-	-	-
Kujawsko-pomorskie	1	892	2979	-	-	-
Lubelskie	4	862	7167	-	-	-
Lubuskie	-	-	-	-	-	-
Łódzkie	1	4291	44520	-	-	-
Małopolskie	5	635	14071	-	-	-
Mazowieckie	7	3800	33658	-	-	-
Opolskie	1	1	8	-	-	-
Podkarpackie	4	2408	10846	-	-	-
Podlaskie	1	180	1800	-	-	-
Pomorskie	1	10136	63000	-	-	-
Śląskie	3	1840	9787	-	-	90000 ^c
Świętokrzyskie	1	300	2760	-	-	-
Warmińsko-mazurskie	3	22070	78650	-	-	-
Wielkopolskie	6	1154	7839	-	-	-
Zachodniopomorskie	-	860	-	-	-	-

a Uwzględnione w ogólnych nakładach i efektach rzeczowych inwestycji ochrony środowiska. *b* Równoważna liczba mieszkańców (RLM) według dokumentacji technicznej lub wyliczona (w przypadku braku) dzieląc przyjęty w tej dokumentacji dobowy ładunek BZT₅ w ściekach dopływających do oczyszczalni przez ładunek BZT₅ pochodzący od 1 mieszkańca, tj. 60g O₂/dobę. *c* dotyczy zwiększenia liczby obsługiwanych mieszkańców przez istniejące objekty.

a Included in total outlays and tangible effects of environmental protection investment. *b* Population equivalent (P.E.) according to technical documentation or calculated (in case of lack) by dividing a diurnal mass of BOD₅ adopted in this documentation in waste water entering the waste water treatment plant by BOD₅ mass originating from one inhabitant, i.e. 60g O₂/dours. *c* refers to enlargement of number of inhabitants supported by existing facilities.

TABL. 14(336). EFEKTY RZECZOWE ODDANYCH DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA WEDŁUG GRUP INWESTORÓW W 2009 R.

TANGIBLE EFFECTS OF COMPLETED INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION BY GROUPS OF INVESTORS IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Jednostka miary <i>Unit of measure</i>	Ogółem <i>Total</i>	Grupy inwestorów <i>Groups of investors</i>		
			przedsiębiorstwa <i>enterprises</i>	gminy <i>gminas</i>	jednostki budżetowe <i>budgetary entities</i>
OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO I KLIMATU <i>PROTECTION OF AIR AND CLIMATE</i>					
Zdolność zainstalowanych urządzeń i instalacji do redukcji zanieczyszczeń <i>Ability of installed pollution reduction equipment and installations</i>					
pyłowych ..... <i>particulates</i>	t/rok <i>t/year</i>	8726	8726	-	-
gazowych..... <i>gaseous</i>	t/rok <i>t/year</i>	24792	24792	-	-
Urządzenia do monitoringu powietrza <i>Air monitoring equipment</i>					
stacjonarne zlokalizowane na terenie <i>stationary located in</i>					
zabudowanym <i>built-up areas</i>					
punkty pomiarowe..... <i>measurement stations</i>	szt <i>unit</i>	21	18	1	2
urządzenia pomiarowe..... <i>measurement equipment</i>	szt <i>unit</i>	41	36	3	2
otwartym <i>in open areas</i>					
punkty pomiarowe..... <i>measurement stations</i>	szt <i>unit</i>	2	2	-	-
urządzenia pomiarowe..... <i>measurement equipment</i>	szt <i>unit</i>	2	2	-	-
ruchome <i>mobile</i>					
punkty pomiarowe ..... <i>measurement stations</i>	szt <i>unit</i>	4	2	-	2
urządzenia pomiarowe ..... <i>measurement equipment</i>	szt <i>unit</i>	7	5	-	2
GOSPODARKA ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD <i>WASTE WATER MANAGEMENT AND PROTECTION OF WATER</i>					
Sieć kanalizacyjna <i>Sewerage system</i>					
odprowadzająca ścieki (bez przykanalików) ..... <i>discharging waste water (without house drains)</i>	km	5338	1625,9	3619,3	92,8
przykanaliki: obiekty..... <i>house drains: facilities</i>	szt <i>unit</i>	43100	9227	33321	552
długość ..... <i>length</i>	km	622,3	123	489,1	10,2
odprowadzająca wody (ścieki) opadowe ..... <i>discharging precipitation water (waste water)</i>	km	846,4	256,3	520	70,1
Oczyszczalnie ścieków <i>Waste water treatment plants</i>					
obiekty..... <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	82	24	56	2
przepustowość..... <i>capacity</i>	m ³ /d	142639	49599	84975	8065
w tym oczyszczalnie komunalne <i>of which municipal waste water treatment plants</i>					
obiekty ..... <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	61	4	55	2
przepustowość..... <i>capacity</i>	m ³ /d	123436	30400	84971	8065
liczba równoważnych mieszkańców ..... <i>population equivalent</i>	RLM <i>(P.E.)</i>	705228	168408	526423	10397
Mechaniczne <i>Mechanical</i>					
obiekty..... <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	29	11	17	1
przepustowość..... <i>capacity</i>	m ³ /d	64914	14667	42247	8000

TABL. 14(336). EFEKTY RZECZOWE ODDANYCH DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA WEDŁUG GRUP INWESTORÓW W 2009 R. (cd.)
TANGIBLE EFFECTS OF COMPLETED INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION BY GROUPS OF INVESTORS IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Jednostka miary Unit of measure	Ogółem Total	Grupy inwestorów Groups of investors		
			przedsiębiorstwa enterprises	gminy gminas	jednostki budżetowe budgetary entities
oczyszczalnie ścieków przemysłowych <i>industrial waste water treatment plants</i>					
obiekty..... <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	12	11	1	-
przepustowość..... <i>capacity</i>	m ³ /d	10820	10816	4	-
oczyszczalnie ścieków komunalnych <i>municipal waste water treatment plants</i>					
obiekty..... <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	17	-	16	1
przepustowość..... <i>capacity</i>	m ³ /d	54094	3851	42243	8000
liczba równoważnych mieszkańców..... <i>population equivalent</i>	RLM <i>(P.E.)</i>	285376	28861	246633	9882
Biologiczne (z wyjątkiem komór fermentacyjnych) <i>Biological (excluding fermentation tanks)</i>					
obiekty..... <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	49	9	39	1
przepustowość..... <i>capacity</i>	m ³ /d	75865	33072	42728	65
oczyszczalnie ścieków przemysłowych <i>industrial waste water treatment plants</i>					
obiekty..... <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	5	5	-	-
przepustowość..... <i>capacity</i>	m ³ /d	6523	6523	-	-
oczyszczalnie ścieków komunalnych <i>municipal waste water treatment plants</i>					
obiekty..... <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	44	4	39	1
przepustowość..... <i>capacity</i>	m ³ /d	69342	26549	42728	65
liczba równoważnych mieszkańców..... <i>population equivalent</i>	RLM <i>(P.E.)</i>	329852	139547	189790	515
Oczyszczalnie o podwyższonym stopniu oczyszczania (w tym chemiczne) <i>Treatment plants with the increased degree of treatment (of which chemical)</i>					
obiekty..... <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	4	4	-	-
przepustowość..... <i>capacity</i>	m ³ /d	1860	1860	-	-
ścieków przemysłowych <i>industrial waste water</i>					
obiekty..... <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	4	4	-	-
przepustowość..... <i>capacity</i>	m ³ /d	1860	1860	-	-
ścieków komunalnych <i>municipal waste water</i>					
obiekty..... <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	-	-	-	-
przepustowość..... <i>capacity</i>	m ³ /d	-	-	-	-
liczba równoważnych mieszkańców..... <i>population equivalent</i>	RLM <i>(P.E.)</i>	90000	-	90000	-
Komory fermentacyjne <i>Fermentation tanks</i>					
obiekty..... <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	3	3	-	-
przepustowość..... <i>capacity</i>	m ³ /d	2610	2610	-	-

TABL. 14(336). EFEKTY RZECZOWE ODDANYCH DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA WEDŁUG GRUP INWESTORÓW W 2009 R. (cd.)
TANGIBLE EFFECTS OF COMPLETED INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION BY GROUPS OF INVESTORS IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Jednostka miary Unit of measure	Ogółem Total	Grupy inwestorów Groups of investors		
			przedsiębiorstwa enterprises	gminy gminas	jednostki budżetowe budgetary entities
Urządzenia do monitoringu w zakresie gospodarki ściekowej i ochrony wód					
<i>Monitoring equipment in the scope of waste water management and protection of water</i>					
stacjonarne zlokalizowane na terenie stationary located in					
zabudowanym built-up areas					
punkty pomiarowe	szt unit	54	50	1	3
measurement stations					
urządzenia pomiarowe	szt unit	62	55	1	6
measurement equipment					
otwartym in open areas					
punkty pomiarowe	szt unit	24	12	11	1
measurement stations					
urządzenia pomiarowe	szt unit	21	9	11	1
measurement equipment					
ruchome mobile					
punkty pomiarowe	szt unit	12	5	1	6
measurement stations					
urządzenia pomiarowe	szt unit	8	4	1	3
measurement equipment					
Inne efekty rzeczowe inwestycji gospodarki ściekowej i ochrony wód					
<i>Other tangible effects of investments in waste water management and protection of water</i>					
Indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków Individual farmstead waste water treatment plants					
obiekty	szt unit	3128	2	3106	20
facilities					
przepustowość	m ³ /d	4272	5	4215	52
capacity					
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych Industrial waste water pre-treatment plants					
obiekty	szt unit	24	24	-	-
facilities					
przepustowość	m ³ /d	4924	4924	-	-
capacity					
Obiegowy system zasilania wodą (pojemność instalacji).....	m ³	2656	2576	80	-
Rotary system of water supply (installation capacity)					
GOSPODARKA ODPADAMI					
WASTE MANAGEMENT					
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych					
<i>Hazardous waste treatment equipment</i>					
unieszkodliwianie fizyko-chemiczne physicochemical treatment					
obiekty	szt unit	-	-	-	-
facilities					
wydajność	t/rok t/year	-	-	-	-
capacity					
unieszkodliwianie poprzez przekształcanie termiczne treatment through thermal transformation					
obiekty	szt unit	1	-	-	1
facilities					
wydajność	t/rok t/year	800	-	-	800
capacity					
inne metody unieszkodliwiania odpadów other methods of waste treatment					
obiekty	szt unit	2	2	-	-
facilities					
wydajność	t/rok t/year	24400	24400	-	-
capacity					

TABL. 14(336). EFEKTY RZECZOWE ODDANYCH DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA WEDŁUG GRUP INWESTORÓW W 2009 R. (cd.)
TANGIBLE EFFECTS OF COMPLETED INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION BY GROUPS OF INVESTORS IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Jednostka miary Unit of measure	Ogółem Total	Grupy inwestorów Groups of investors		
			przedsiębiorstwa enterprises	gminy gminas	jednostki budżetowe budgetary entities
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów innych niż niebezpieczne					
<i>Equipment for treatment of waste other than hazardous waste</i>					
unieszkodliwianie fizyko-chemiczne <i>physicochemical treatment</i>					
obiekty..... <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	1	1	-	-
wydajność..... <i>capacity</i>	t/rok <i>t/year</i>	144000	144000	-	-
spalanie odpadów komunalnych lub podobnych <i>incineration of municipal and similar waste</i>					
obiekty..... <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	1	-	1	-
wydajność..... <i>capacity</i>	t/rok <i>t/year</i>	10875	-	10875	-
spalanie odpadów przemysłowych <i>industrial waste incineration</i>					
obiekty..... <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	1	1	-	-
wydajność..... <i>capacity</i>	t/rok <i>t/year</i>	579	579	-	-
unieszkodliwianie biologiczne <i>biological treatment</i>					
obiekty..... <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	7	5	2	-
wydajność..... <i>capacity</i>	t/rok <i>t/year</i>	28334	17621	10713	-
w tym do kompostowania <i>of which for composting</i>					
obiekty..... <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	6	4	2	-
wydajność..... <i>capacity</i>	t/rok <i>t/year</i>	28330	17617	10713	-
inne metody unieszkodliwiania odpadów <i>other methods of waste treatment</i>					
obiekty..... <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	7	7	-	-
wydajność..... <i>capacity</i>	t/rok <i>t/year</i>	98659	98659	-	-
Urządzenia do usuwania odpadów <i>Waste removal equipment</i>					
składowiska dla odpadów (z wyłączeniem komunalnych) <i>waste landfill sites (excluding municipal)</i>					
obiekty..... <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	-	-	-	-
powierzchnia..... <i>area</i>	ha	5,0	5,0	-	-
wydajność..... <i>capacity</i>	t/rok <i>t/year</i>	7500	7500	-	-
składowiska dla odpadów komunalnych <i>municipal waste landfill sites</i>					
obiekty..... <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	7	2	5	-
powierzchnia..... <i>area</i>	ha	53,4	13,6	17,0	22,8
wydajność..... <i>capacity</i>	t/rok <i>t/year</i>	617142	423551	137555	56036
składowiska specjalnie zabezpieczone/podziemne <i>specialy secured/underground landfill sites</i>					
obiekty..... <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	1	1	-	-
powierzchnia..... <i>area</i>	ha	0,1	0,1	-	-
wydajność..... <i>capacity</i>	t/rok <i>t/year</i>	75	75	-	-

TABL. 14(336). EFEKTY RZECZOWE ODDANYCH DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA WEDŁUG GRUP INWESTORÓW W 2009 R. (dok.)
TANGIBLE EFFECTS OF COMPLETED INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION BY GROUPS OF INVESTORS IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Jednostka miary Unit of measure	Ogółem Total	Grupy inwestorów Groups of investors		
			przedsiębiorstwa enterprises	gminy gminas	jednostki budżetowe budgetary entities
Inne rodzaje urządzeń i działalności związane z usuwaniem odpadów: <i>Other types of equipment and activity related to waste disposal:</i>					
wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych)..... <i>capacity of equipment for economic waste use (excluding municipal waste)</i>	t/rok <i>t/year</i>	30560	30560	-	-
wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów komunalnych..... <i>capacity of equipment for economic use of municipal waste</i>	t/rok <i>t/year</i>	334254	334254	-	-
rekultywacja hałd, wyspisk i stawów osadowych oraz innych terenów zdeprawowanych i zdegradowanych..... <i>reclamation of waste dumps, waste landfill sites and sludge tanks as well as other devastated and degraded land</i>	ha	63,7	15	48,7	-
do przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków (w suchej masie)..... <i>for processing and management of sludge from waste water treatment plants (in dry mass)</i>	t/rok <i>t/year</i>	10336	10336	-	-
inne rodzaje urządzeń do usuwania odpadów <i>other types of waste disposal equipment</i>					
obiekty..... <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	95961	87052	8638	271
powierzchnia..... <i>area</i>	ha	0,1	0,1	-	-
wydajność..... <i>capacity</i>	t/rok <i>t/year</i>	56020	56020	-	-
OCHRONA I PRZYWRÓCENIE WARTOŚCI UŻYTKOWEJ GLEB, OCHRONA WÓD PODZIEMNYCH I POWIERZCHNIOWYCH PROTECTION AND RESTORATION OF A UTILITY VALUE OF SOIL, PROTECTION OF UNDERGROUND AND SURFACE WATERS					
Uszczelnianie gruntu łącznie z rowami i wałami, systemy odwadniające obiekty..... <i>Land sealing including ditches and rollers, drainage systems</i>	szt <i>unit</i>	108	108	-	-
Zbiorniki dla odpływów, strat, przecieków wód podziemnych <i>Tanks for outflows, losses, underground water leaks</i>					
obiekty..... <i>facilities</i>	szt <i>unit</i>	49	48	-	1
pojemność..... <i>capacity</i>	m ³	1536	1486	-	50
Udoskonalanie magazynów podziemnych i urządzeń transportowych w celu ochrony wód podziemnych i gleby..... <i>Improvement of underground storerooms and transport equipment for protection of underground waters and soil</i>	szt <i>unit</i>	8	8	-	-
Transport cysternowy, zabezpieczenie systemów transportowych dla produktów niebezpiecznych oraz inne urządzenia zintegrowane..... <i>Tank transport, protection of transport systems for hazardous products and other integrated equipment</i>	szt <i>unit</i>	4	3	1	-
ZMNIEJSZANIE HAŁASU I WIBRACJI NOISE AND VIBRATION REDUCTION					
Bariery przeciw hałasowi <i>Noise barriers</i>					
drogowemu..... <i>road noise</i>	km	27	1,9	10,8	14,3
szynowemu..... <i>rail noise</i>	km	14,2	12	2,2	-
Urządzenia do monitoringu w zakresie zmniejszania hałasu <i>Monitoring equipment in the scope of noise reduction</i>					
punkty pomiarowe..... <i>measurement stations</i>	szt <i>unit</i>	9	9	-	-
urządzenia pomiarowe..... <i>measurement equipment</i>	szt <i>unit</i>	12	9	3	-

**TABL. 15(337). NIEKTÓRE EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW
W 2009 R.**
SELECTED TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION BY VOIVODSHIP IN 2009
A. OCHRONA POWIETRZA I KLIMATU ORAZ GOSPODARKA ODPADAMI.
A. PROTECTION OF AIR AND CLIMATE AS WELL AS WASTE MANAGEMENT

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń w zakresie: <i>Ability of completed equipment in the scope of:</i>										Rekultywacja hałd, wysypisk i stawów osadowych oraz innych terenów zdevastowanych i zdegradowanych <i>Reclamation of waste dumps, waste landfill sites and sludge tanks as well as other devastated and degraded land</i>
	redukcji zanieczyszczeń <i>pollution reduction</i>		gospodarczego wykorzystania odpadów <i>economic use of waste</i>		unieszkodliwiania odpadów <i>waste treatment</i>					przeróbki i zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków <i>processing and management of sludge from waste water treatment plants</i>	
	pyłowych <i>particulates</i>	gazowych <i>gaseous</i>	komunalnych <i>municipal</i>	innych niż komunalne <i>other than municipal</i>	ogółem <i>total</i>	w tym niebezpieczne <i>of which hazardous</i>	z ogółem poprzez składowanie <i>of total through land filling</i>				
							niebezpiecznych <i>hazardous</i>	komunalnych <i>municipal</i>	z wyłączeniem komunalnych <i>excluding municipal</i>		
t/rok <i>t/year</i>										ha	
P O L S K A ..... P O L A N D	8726	24792	334254	30560	932364	25200	-	617142	7500	10336	63,7
Dolnośląskie.....	-	-	-	15000	-	-	-	-	-	10	3,5
Kujawsko-pomorskie ...	137	441	1	-	147119	-	-	71115	-	-	0,6
Lubelskie.....	2455	-	-	-	24400	24400	-	-	-	2197	12,1
Lubuskie.....	150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,0
Łódzkie	444	517	-	-	312169	-	-	272082	-	-	0,6
Małopolskie.....	597	73	-	-	123284	-	-	123209	-	-	-
Mazowieckie	4443	20000	159253	2400	26000	-	-	26000	-	6843	4,5
Opolskie	16	-	100000	-	4	-	-	4	-	-	3,9
Podkarpackie.....	39	2878	-	-	30609	-	-	30030	-	-	2,3
Podlaskie.....	-	-	-	-	11000	-	-	11000	-	-	0,3
Pomorskie	-	-	-	400	14717	800	-	-	7500	-	1,9
Śląskie.....	66	71	-	760	206017	-	-	60732	-	786	0,3
Świętokrzyskie.....	100	-	-	12000	236	-	-	236	-	-	-
Warmińsko-mazurskie	-	46	75000	-	14075	-	-	-	-	500	20,7
Wielkopolskie	195	766	-	-	10274	-	-	10274	-	-	4,3
Zachodniopomorskie....	84	-	-	-	12460	-	-	12460	-	-	3,7

TABL. 15(337). NIEKTÓRE EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R. (dok.)
SELECTED TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION BY VOIVODSHIP IN 2009 (cont.)
B. GOSPODARKA ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD
B. WASTE WATER MANAGEMENT AND PROTECTION OF WATER

WOJEWÓDZ-TWA VOIVODSHIP	Oczyszczalnie ścieków Waste water treatment plants										Podczyszczalnie ścieków przemysłowych Industrial waste water pre-treatment plants		Sieć kanalizacyjna odprowadzająca w km Sewerage system discharging in km	
	ogółem (przemysłowe i komunalne) total (industrial and municipal)		mechaniczne mechanical		chemiczne chemical		biologiczne ^a biological ^a		o podwyższonym stopniu usuwania biogenów ^b with increased biogene removal ^b				ścieki waste water	wody (ścieki) opadowe precipitation water (waste water)
	liczba obiektów number of facilities	przepus-towość w m ³ /d capacity in m ³ /d	liczba obiektów number of facilities	przepus-towość w m ³ /d capacity in m ³ /d	liczba obiektów number of facilities	przepus-towość w m ³ /d capacity in m ³ /d	liczba obiektów number of facilities	przepus-towość w m ³ /d capacity in m ³ /d	liczba obiektów number of facilities	przepus-towość w m ³ /d capacity in m ³ /d	liczba obiektów number of facilities	przepus-towość w m ³ /d capacity in m ³ /d		
POLSKA ..... <i>P O L A N D</i>	82	142639	29	64914	3	1500	49	75865	1	360	24	4924	5338,0	846,4
Dolnośląskie.....	13	30259	5	9946	1	140	6	20053	1	120	2	220	299,3	69,2
Kujawsko-pomorskie	4	4412	1	660	-	-	3	3752	-	-	2	300	469,4	109,3
Lubelskie.....	5	1587	1	725	-	-	4	862	-	-	-	-	145,8	28,5
Lubuskie.....	1	6650	1	6650	-	-	-	-	-	-	1	12	93,5	23,9
Łódzkie	4	5499	3	1208	-	-	1	4291	-	-	1	40	372,4	141,2
Małopolskie.....	9	2983	1	735	2	1360	6	648	-	240	-	-	700,9	13,1
Mazowieckie	13	6285	5	1885	-	-	8	4400	-	-	1	50	571,2	59,0
Opolskie	1	1	-	-	-	-	1	1	-	-	1	25	87,5	11,2
Podkarpackie.....	8	3091	4	683	-	-	4	2408	-	-	2	76	442,6	27,1
Podlaskie.....	3	730	2	550	-	-	1	180	-	-	-	-	130,0	23,8
Pomorskie	2	10786	1	650	-	-	1	10136	-	-	-	518	406,7	72,3
Śląskie.....	4	39453	1	37213	-	-	3	2240	-	-	3	671	583,6	76,1
Świętokrzyskie.....	1	2241	-	1281	-	-	1	960	-	-	-	-	116,9	12,0
Warmińsko-mazurskie	3	23070	-	1000	-	-	3	22070	-	-	4	22	106,6	40,7
Wielkopolskie	10	4728	3	1724	-	-	7	3004	-	-	7	2990	583,9	91,5
Zachodniopomor-skie.....	1	864	1	4	-	-	-	860	-	-	-	-	227,7	47,5

a Bez komór fermentacyjnych. *b* Bez chemicznych.
a Excluding fermentation tanks. *b* Excluding chemical.

TABL. 16(338). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA W 2009 R. (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR WATER MANAGEMENT BY DIRECTIONS OF INVESTING AND SOURCES OF FINANCING IN 2009 (current prices)

KIERUNKI INWESTOWANIA DIRECTIONS OF INVESTING	Ogółem Total	Środki Funds						Fundusze ekolo- giczne (pożyczki i dotacje) Ecological funds (loans, credits and allocations)	Kredyty i pożyczki krajowe w tym bankowe Domestic credits and loans including bank credits and loans	Inne środki w tym nakłady niefinan- sowane Other funds including non- financed outlays
		z budżetu from budget								
		własne own	central- nego state	woje- wództwa voivod- ship	powiatu powiat	gminy gmina	z zagra- nicy from abroad			
w tysiącach zł in thousand zł										
OGÓŁEM	2823194,1	1193181,4	116924,3	143142,1	5120,2	23545,7	590735,5	400875,8	195272,1	154397,0
TOTAL										
Ujęcia i doprowadzenia wody.....	1672491,7	837884,8	2496,2	8936,1	3603,8	16471,4	406143,7	184828,9	131509,4	80617,4
<i>Water intakes and distribution network</i>										
Budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody	650278,1	247020,1	583,7	4021,9	1357,4	4070,6	169775,7	97845,2	53363,0	72240,5
<i>Construction and modernization of water treatment plants</i>										
Zbiorniki i stopnie wodne.....	258502,5	94505,4	36557,8	18220,8	-	2088,0	6796,2	95995,2	3051,0	1288,1
<i>Water reservoirs and falls</i>										
Regulacja i zabudowa rzek i potoków górskich	132773,3	10370,7	54051,6	42518,5	132,4	862,7	5641,9	12904,8	6039,7	251,0
<i>Regulation and management of rivers and mountain streams</i>										
Obwałowania przeciwpowodziowe	97388,7	3069,3	22556,4	59070,9	26,6	53,0	2001,8	9301,7	1309,0	-
<i>Flood embankments</i>										
Stacje pomp na zawalach i obszarach depresyjnych.....	11759,8	331,1	678,6	10373,9	-	-	376,2	-	-	-
<i>Pump stations behind embankments and on depression areas</i>										

TABL. 17(339). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I GRUP INWESTORÓW W 2009 R. (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR WATER MANAGEMENT BY DIRECTIONS OF INVESTING AND GROUPS OF INVESTORS IN 2009 (current prices)

KIERUNKI INWESTOWANIA DIRECTIONS OF INVESTING	Ogółem Total	Grupy inwestorów Group of investors		
		przedsię- biorstwa enterprises	gminy gminas	jednostki budżetowe budgetary entities
		w tysiącach zł in thousand zł		
OGÓŁEM.....	2823194,1	1598628,9	750648,2	473917,0
TOTAL				
Ujęcia i doprowadzenia wody.....	1672491,7	1065343,4	586511,8	20636,5
<i>Water intakes and distribution network</i>				
Budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody	650278,1	522997,2	123411,2	3869,7
<i>Construction and modernization of water treatment plants</i>				
Zbiorniki i stopnie wodne	258502,5	9265,3	19867,4	229369,8
<i>Water reservoirs and falls</i>				
Regulacja i zabudowa rzek i potoków górskich.....	132773,3	237,9	12621,9	119913,5
<i>Regulation and management of rivers and mountain streams</i>				
Obwałowania przeciwpowodziowe.....	97388,7	454,0	8235,9	88698,8
<i>Flood embankments</i>				
Stacje pomp na zawalach i obszarach depresyjnych	11759,8	331,1	-	11428,7
<i>Pump stations behind embankments and on depression areas</i>				

TABL. 18(340). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA I WOJEWÓDZTW W 2009 R. (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR WATER MANAGEMENT BY DIRECTIONS OF INVESTING AND VOIVODSHIP IN 2009 (current prices)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total				Ujęcia i dopro- wadzenia wody Water intakes and systems	Budowa i moder- nizacja stacji uzdatnia- nia wody Construc- tion and modern- ization of water treatment plants	Zbiorniki i stopnie wodne Water reser- voirs and falls	Regulacja i zabudo- wa rzek i potoków górskich Regula- tion and manage- ment of rivers and mountain streams	Obwało- wania przeciwi- powo- dziowe Flood embank- ments	Stacje pomp na zawalach i obszar- ach depresyj- nych Pump stations behind embank- ments and on depre- sion areas
	w tys. zł in thous. zł	w % nakła- dów inwesty- cyjnych na gospo- darke narodową in % of invest- ment outlays on the national economy	na 1 miesz- kańca w zł per capita in zł	w proce- ntach in per- cent						
P O L S K A ..... P O L A N D	2823194,1	1,3	74	100,0	1672491,7	650278,1	258502,5	132773,3	97388,7	11759,8
Dolnośląskie	323268,9	1,7	112	11,5	167556,2	16559,6	97511,7	25726,6	15867,4	47,4
Kujawsko-pomorskie	166128,3	1,5	80	5,9	134596,2	26780,1	706,4	4010,6	35,0	-
Lubelskie	60266,6	0,8	28	2,1	53716,4	4727,0	153,2	1123,5	546,5	-
Lubuskie	76972,2	1,7	76	2,7	44972,1	16481,8	8150,4	218,9	7149,0	-
Łódzkie	213914,4	1,6	84	7,6	178204,4	21733,6	9167,8	4734,0	74,6	-
Małopolskie	248259,4	1,7	75	8,8	77741,9	41986,4	76578,9	38658,2	12850,4	443,6
Mazowieckie.....	553505,5	1,2	106	19,6	236882,5	311173,5	3538,8	1507,5	383,9	19,3
Opolskie.....	51193,3	1,1	50	1,8	21128,0	13582,9	1566,7	7677,5	6623,3	614,9
Podkarpackie.....	117820,9	1,4	56	4,2	52122,7	40630,2	2718,0	13917,5	8432,5	-
Podlaskie.....	34244,9	0,7	29	1,2	28742,5	4474,5	136,2	290,7	601,0	-
Pomorskie	157529,3	0,9	71	5,6	84334,1	60823,6	6921,1	-	5450,5	-
Śląskie.....	242800,0	0,9	52	8,6	191664,6	9998,2	20675,8	13887,9	6573,5	-
Świętokrzyskie.....	76959,1	1,3	61	2,7	42932,8	2047,2	5832,3	1067,9	17063,8	8015,1
Warmińsko-mazurskie	97591,7	1,7	68	3,5	70529,2	22421,3	2307,1	547,0	466,8	1320,3
Wielkopolskie.....	161292,5	0,9	47	5,6	108119,8	21085,6	17213,0	13280,5	295,0	1298,6
Zachodniopomorskie.....	241447,1	2,8	143	8,6	179248,3	35772,6	5325,1	6125,0	14975,5	0,6

TABL. 19(341). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG GRUP INWESTORÓW I WOJEWÓDZTW W 2009 R. (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR WATER MANAGEMENT BY GROUPS OF INVESTORS AND VOIVODSHIP IN 2009 (current prices)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Grupy inwestorów Groups of investors		
		przedsiębiorstwa enterprises	gminy gminas	jednostki budżetowe budgetary entities
		w tysiącach zł in thousand zł		
P O L S K A ..... P O L A N D	2823194,1	1598628,9	750648,2	473917,0
Dolnośląskie	323268,9	90550,5	98640,3	134078,1
Kujawsko-pomorskie	166128,3	131413,6	28701,7	6013,0
Lubelskie	60266,6	10420,6	47965,9	1880,1
Lubuskie	76972,2	44672,1	23682,5	8617,6
Łódzkie	213914,4	153585,7	51225,4	9103,3
Małopolskie	248259,4	74404,1	43551,8	130303,5
Mazowieckie.....	553505,5	401221,4	145221,6	7062,5
Opolskie.....	51193,3	22241,5	12256,5	16695,3
Podkarpackie.....	117820,9	40975,5	57702,6	19142,8
Podlaskie.....	34244,9	11783,9	22024,5	436,5
Pomorskie	157529,3	111010,9	37130,2	9388,2
Śląskie.....	242800,0	163406,6	38462,3	40931,1
Świętokrzyskie.....	76959,1	4558,5	45120,4	27280,2
Warmińsko-mazurskie	97591,7	58417,3	33891,3	5283,1
Wielkopolskie.....	161292,5	89800,9	39113,2	32378,4
Zachodniopomorskie.....	241447,1	190165,8	25958,0	25323,3

**TABL. 20(342). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG ŹRÓDEŁ
FINANSOWANIA I WOJEWÓDZTW W 2009 R. (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR WATER MANAGEMENT BY SOURCES OF FINANCING AND VOIVODSHIP
IN 2009 (current prices)**

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Środki Funds						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje) Ecological funds (loans, credits and allocations)	Kredyty i pożyczki krajowe w tym bankowe Domestic credits and loans including bank credits and loans	Inne środki w tym nakłady niesfinansowane Other funds including non- financed outlays
		z budżetu from budget					z zagranicy from abroad			
		własne own	central- nego state	woje- wództwa voivod- ship	powiatu powiat	gminy (współ- udział) gmina (share)				
w tysiącach zł in thousand zł										
P O L S K A	2823194,1	1193181,4	116924,3	143142,1	5120,2	23545,7	590735,5	400875,8	195272,1	154397,0
<i>P O L A N D</i>										
Dolnośląskie	323268,9	122324,7	12162,5	30112,4	141,6	1034,1	27747,7	99642,6	25889,8	4213,5
Kujawsko-pomorskie	166128,3	54169,6	3244,0	530,0	-	1165,6	66299,0	10812,7	791,3	29116,1
Lubelskie	60266,6	38664,8	61,8	1012,8	-	294,1	1982,4	5239,1	9246,9	3764,7
Lubuskie	76972,2	30736,0	380,0	7682,0	1047,1	2703,8	12184,9	2533,7	12081,6	7623,1
Łódzkie	213914,4	62561,4	5300,0	2868,8	599,7	440,0	46625,1	90064,6	1995,0	3459,8
Małopolskie	248259,4	149044,3	38999,6	5107,8	325,6	490,6	29990,7	9446,5	9429,5	5424,8
Mazowieckie	553505,5	295369,9	921,1	3342,8	200,0	1283,9	91436,8	80581,1	25488,1	54881,8
Opolskie	51193,3	22101,7	12148,5	267,0	-	372,1	6858,7	8467,5	485,2	492,6
Podkarpackie	117820,9	50309,5	14237,0	2648,9	20,0	1202,8	29134,8	9909,0	7934,2	2424,7
Podlaskie	34244,9	20164,8	-	291,4	-	101,6	8461,3	2065,8	2401,4	758,6
Pomorskie	157529,3	64849,1	5570,5	-	-	3776,4	68864,5	6854,7	7129,7	484,4
Śląskie	242800,0	112304,1	18837,9	11481,2	-	3836,4	45727,2	24624,1	18425,8	7563,3
Świętokrzyskie	76959,1	32513,7	980,3	25548,3	95,0	1284,7	12222,4	117,2	3834,6	362,9
Warmińsko-mazurskie	97591,7	33450,8	1031,9	4058,5	-	1007,8	19197,9	30592,2	7187,9	1064,7
Wielkopolskie	161292,5	69295,7	3049,2	25022,8	57,1	3486,2	49,0	5328,7	36265,3	18738,5
Zachodniopomorskie	241447,1	35321,3	-	23167,4	2634,1	1065,6	123953,1	14596,3	26685,8	14023,5

**TABL. 21(343). EFEKTY RZECZOWE ODDANYCH DO UŻYTKU INWESTYCJI GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG GRUP
INWESTORÓW W 2009 R.
TANGIBLE EFFECTS OF COMPLETED INVESTMENTS IN WATER MANAGEMENT BY GROUPS OF INVESTORS
IN 2009**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Jednostka miary Unit of measure	Ogółem Total	Grupy inwestorów Groups of investors		
			przedsiębiorstwa enterprises	gminy gminas	jednostki budżetowe budgetary entities
Ujęcia wody	m ³ /d	160668,0	88785,0	63927,0	7956,0
<i>Water intakes</i>					
Uzdatnianie wody	m ³ /d	125738,0	28931,0	91347,0	5460,0
<i>Water treatment</i>					
Sieć wodociągowa (magistralna i rozdzielcza) ...	km	4693,2	1163,3	3378,4	151,5
<i>Water-line system (main and distribution)</i>					
Zbiorniki wodne					
<i>Water reservoirs</i>					
obiekty	szt unit	6,0	-	6,0	-
<i>objects</i>					
pojemność całkowita	m ³	125831,0	-	125831,0	-
<i>total capacity</i>					
Regulacja i zabudowa rzek	km	238,9	-	7,3	231,6
<i>Regulation and management of rivers</i>					
Obwałowania przeciwpowodziowe ^a	km	59,9	0,1	4,7	55,1
<i>Flood embankments ^a</i>					
Zabudowa potoków górskich	km	6,7	-	0,7	6,0
<i>Management of mountain streams</i>					
Stopnie wodne	szt unit	6,0	-	-	6,0
<i>Water falls</i>					
Stacje pomp na zawalach	szt unit	8,0	1,0	2,0	5,0
<i>Pump stations behind embankments</i>					

^a Budowa i modernizacja

^a Construction and modernization

TABL. 22(344). EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
TANGIBLE EFFECTS OF WATER MANAGEMENT INVESTMENTS BY VOIVODSHIP IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ujęcia wody Water intakes	Uzdatniania wody Water treatment	Sieć wodociągowa ^a Water-line system ^a	Regulacja i zabudowa rzek ^b Regulation and manage- ment of rivers ^b	Obwałowa- nia przeciwo- powodziowe Flood embank- ments	Zbiorniki wodne Water reservoirs		Stacje pomp na zawalach i obszarach depresyjnych w szt Pump stations behind embankments and on depression areas in units
	m ³ /d m ³ /d		km			objekty objects w szt in units	pojemność capacity w m ³ in m ³	
POLSKA <i>P O L A N D</i>	160668	125738	4693,2	245,6	59,9	6	125831	8
Dolnośląskie.....	2393	28363	265,9	5,5	2,0	-	-	-
Kujawsko-pomorskie	15884	2127	320,5	6,0	-	-	-	-
Lubelskie.....	7608	1083	323,3	3,2	-	-	-	-
Lubuskie.....	5778	3940	111,8	1,0	-	-	-	-
Łódzkie	9149	8649	312,4	1,3	-	-	-	-
Małopolskie.....	22998	13520	248,7	153,3	26,0	-	-	2
Mazowieckie	14998	12411	988,2	2,4	-	-	-	-
Opolskie	264	271	108,8	45,1	2,5	-	-	-
Podkarpackie.....	2854	2581	217,1	12,6	7,2	-	-	-
Podlaskie	16413	1068	160,2	-	-	-	-	1
Pomorskie	27946	22303	247,5	0,1	4,0	3	9	1
Śląskie.....	12492	1126	308,0	2,0	-	-	-	-
Świętokrzyskie.....	2982	80	247,7	0,6	4,6	-	-	3
Warmińsko-mazurskie	5204	19768	239,2	-	0,5	2	300	1
Wielkopolskie	11637	8167	403,9	0,5	-	-	105000	-
Zachodniopomorskie.....	2068	281	190,0	12,0	13,1	1	20522	-

a Łącznie z siecią wodociągową realizowaną na terenie wsi. b Łącznie z zabudową potoków górskich.

a Including the water-line system in rural areas. b Including the management of mountain streams.

**TABL. 23(345). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA NETTO WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA
W SEKTORZE PUBLICZNYM, GOSPODARCZYM I SEKTORZE USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA
(ceny stałe)**

*CURRENT NET COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION
IN PUBLIC, ECONOMIC SECTOR AND SECTOR OF ENVIRONMENTAL PROTECTION SERVICES (current prices)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2007	2008	2009	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁ IN MILLION ZŁ						
O G Ó Ł E M	11974,0	7811,4^a	10822,7	10342,2	11272,2	T O T A L
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	4790,8	1755,5	1949,6	2148,2	2037,9	Protection of air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód.....	3246,8	1739,0	3124,5	3154,7	3265,3	Waste water management and protection of water
Gospodarka odpadami	1731,0	2395,6	2282,7	1318,1	1700,6	Waste management
Ochrona gleb, wód podziemnych i powierzchniowych.....	812,1	211,1	1049,8	1139,4	1190,5	Protection of soil, underground and surface waters
Ochrona przed hałasem i wibracjami.....	2,4	43,3	48,2	69,5	64,7	Protection against noise and vibration
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu.....	355,2	332,0	857,1			Protection of biodiversity and landscape
Ochrona przed promieniowaniem.....	x ^b	7,8	7,4	946,5	1063,5	Protection against radiation
Pozostała działalność związana z ochroną środowiska ^c	1035,9	1325,8	1503,5	10,1	4,9	Other activities related to environmental protection ^c
UDZIAŁ W PRODUKCIE KRAJOWYM BRUTTO SHARE IN GROSS DOMESTIC PRODUCT						
w %	1,4	0,8	0,9	0,8	0,8	in %
NA 1 MIESZKAŃCA PER CAPITA						
w zł.....	313	205	284	271	295	in zł

a Od 2002 r. uwzględniono przychody sektora usług ochrony środowiska. b Ujęto w pozycji „Pozostała działalność związana z ochroną środowiska”. c Łącznie z działalnością badawczo-rozwojową.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska opracowane przez Fundację Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych.

a Since 2002 the revenues of the sector of environmental protection services have been included. b Included in item "Other activities related to environmental protection". c Including research and development activity.

Source: data of the Ministry of Environment compiled by the Foundation of Environmental and Resources Economists.

TABL. 24(346). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA I PRZYCHODY WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA W POSZCZEGÓLNYCH SEKTORACH W 2009 R. (ceny bieżące)
CURRENT NET COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION IN INDIVIDUAL SECTORS IN 2009 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Sektor Sector		
		publiczny public	gospodarczy economic	usług ochrony środowiska environmental protection services
		w tysiącach zł in thousand zł		
RAZEM KOSZTY NETTO	11272214	2058178	10888127	-1674091
TOTAL NET COSTS				
RAZEM KOSZTY BRUTTO	28360486	2336705	11715731	14308051
TOTAL GROSS COSTS				
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	2287462	133787	1623189	530486
Protection of air and climate				
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	9135357	521362	3946159	4667836
Waste water management and protection of water				
Gospodarka odpadami	12160961	415645	3291596	8453721
Waste management				
Ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	1456707	39133	1055538	362036
Protection and restoration of a utility value of soil, protection of underground and surface waters				
Zmniejszanie hałasu i wibracji	64654	7047	55763	1843
Noise and vibration reduction				
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	1126849	315888	693075	117887
Protection of biodiversity and landscape				
Ochrona przed promieniowaniem jonizującym	4888	366	4523	-
Protection against ionizing radiation				
Działalność badawczo-rozwojowa	132104	12848	108320	10935
Research and development activity				
Pozostała działalność związana z ochroną środowiska	1991504	890629	937568	163307
Other activities related to environmental protection				
RAZEM PRZYCHODY	17088273	278527	827604	15982142
TOTAL REVENUES				
Przychody i oszczędności osiągnięte z tytułu funkcjonowania urządzeń ochronnych	1732928	16460	635560	1080908
Revenues and savings from operation of protective equipment				
Subwencje	441477	129196	192044	120237
Subsidies				
Przychody za usługi ochrony środowiska	14913868	132871	-	14780996
Revenues from environmental protection services				

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska opracowane przez Fundację Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych w Białymstoku.
 S o u r c e: data of the Ministry of Environment compiled by the Foundation of Environmental and Resource Economist in Białystok.

TABL. 25(347). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA I PRZYCHODY WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA I SEKTORÓW W 2009 R. (ceny bieżące)
CURRENT NET COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND REVENUES BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND SECTORS IN 2009 (current prices)

KIERUNKI INWESTOWANIA DIRECTIONS OF INVESTING	Ogółem Total	Sektor Sector		
		publiczny public	gospodarczy economic	usług ochrony środowiska environmental protection services
		w tysiącach zł in thousand zł		
OGÓŁEM KOSZTY NETTO	11272214	2058178	10888127	-1674091
TOTAL NET COSTS				
OGÓŁEM KOSZTY BRUTTO	28360486	2336705	11715731	14308051
TOTAL GROSS COSTS				
OGÓŁEM PRZYCHODY	17088273	278527	827604	15982141
TOTAL REVENUES				
OCHRONA POWIETRZA – KOSZTY NETTO	2037945	95393	1453831	488721
ENVIRONMENTAL PROTECTION – NET COSTS				
RAZEM KOSZTY BRUTTO	2287462	133787	1623189	530486
TOTAL GROSS COSTS				

TABL. 25(347). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA I PRZYCHODY WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA I SEKTORÓW W 2009 R. (ceny bieżące) (cd.)
CURRENT NET COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND REVENUES BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND SECTORS IN 2009 (current prices) (cont.)

KIERUNKI INWESTOWANIA <i>DIRECTIONS OF INVESTING</i>	Ogółem <i>Total</i>	Sektor <i>Sector</i>		
		publiczny <i>public</i>	gospodarczy <i>economic</i>	usług ochrony środowiska <i>environmental protection services</i>
	w tysiącach zł		in thousand zł	
Koszty działań służących ochronie środowiska	1337887	129676	935156	273055
<i>Costs of activities for environmental protection</i>				
w tym				
<i>of which</i>				
podejmowanych we własnym zakresie.....	1114283	37958	808155	268170
<i>undertaken using own means</i>				
świadczonych przez podmioty zewnętrzne	223604	91718	127001	4885
<i>provided by external entities</i>				
w tym				
<i>of which</i>				
koszty funkcjonowania urządzeń "końca rury"	648289	304	508096	139889
<i>operation costs of "end-of-pipe" equipment</i>				
koszty funkcjonowania urządzeń zapobiegających zanieczyszczeniom	580637	99274	360065	121298
<i>operation costs of pollution prevention equipment</i>				
Oplaty za usługi ochrony środowiska	-	-	-	-
<i>Payments for environmental protection services</i>				
Oplaty ekologiczne	949576	4112	688033	257431
<i>Ecological payments</i>				
RAZEM PRZYCHODY	249516	38394	169357	41765
TOTAL REVENUES				
Przychody i oszczędności z tytułu funkcjonowania urządzeń ochronnych	146762	-	135581	11181
<i>Revenues and savings from operation of protective equipment</i>				
Subwencje	82503	36311	33776	12416
<i>Subsidies</i>				
Przychody za usługi	20251	2083	-	18168
<i>Revenues from services</i>				
GOSPODARKA ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD – KOSZTY NETTO	3265257	388695	3776789	-900227
WASTE WATER MANAGEMENT AND PROTECTION OF WATER – NET COSTS				
RAZEM KOSZTY BRUTTO	9135357	521362	3946159	4667836
TOTAL GROSS COSTS				
Koszty działań służących ochronie środowiska	5832408	389764	1520874	3921770
<i>Costs of activities for environmental protection</i>				
w tym				
<i>of which</i>				
podejmowanych we własnym zakresie	5209073	259832	1358832	3590409
<i>undertaken using own means</i>				
świadczonych przez podmioty zewnętrzne	623335	129932	162042	331361
<i>provided by external entities</i>				
w tym				
<i>of which</i>				
koszty funkcjonowania urządzeń końca rury	5388944	342767	1309202	3736975
<i>operation costs of "end-of-pipe" equipment</i>				
koszty funkcjonowania urządzeń zapobiegających zanieczyszczeniom	187211	3075	140616	43520
<i>operation costs of pollution prevention equipment</i>				
Oplaty za usługi ochrony środowiska	3030343	124367	2238979	666997
<i>Payments for environmental protection services</i>				
Oplaty ekologiczne	272605	7230	186307	79068
<i>Ecological payments</i>				
RAZEM PRZYCHODY	5870100	132667	169370	5568063
TOTAL REVENUES				
Przychody i oszczędności z tytułu funkcjonowania urządzeń ochronnych	753283	16402	125023	611858
<i>Revenues and savings from operation of protective equipment</i>				
Subwencje	100287	4809	44347	51131
<i>Subsidies</i>				
Przychody za usługi	5016530	111456	-	4905074
<i>Revenues from services</i>				
GOSPODARKA ODPADAMI – KOSZTY NETTO	1700603	382084	2904529	-1586010
WASTE MANAGEMENT – NET COSTS				
RAZEM KOSZTY BRUTTO	12160961	415645	3291596	8453721
TOTAL GROSS COSTS				

TABL. 25(347). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA I PRZYCHODY WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA I SEKTORÓW W 2009 R. (ceny bieżące) (cd.)
CURRENT NET COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND REVENUES BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND SECTORS IN 2009 (current prices) (cont.)

KIERUNKI INWESTOWANIA <i>DIRECTIONS OF INVESTING</i>	Ogółem <i>Total</i>	Sektor <i>Sector</i>		
		publiczny <i>public</i>	gospodarczy <i>economic</i>	usług ochrony środowiska <i>environmental protection services</i>
	w tysiącach zł		in thousand zł	
Koszty działań służących ochronie środowiska	9007624	232868	1110456	7664300
<i>Costs of activities for environmental protection</i>				
w tym				
<i>of which</i>				
podejmowanych we własnym zakresie	6925261	91500	882289	5951472
<i>undertaken using own means</i>				
świadczonych przez podmioty zewnętrzne	2082363	141368	228167	1712828
<i>provided by external entities</i>				
w tym				
<i>of which</i>				
koszty funkcjonowania urządzeń "końca rury"	6854583	116650	850493	5887440
<i>operation costs of "end-of-pipe" equipment</i>				
koszty funkcjonowania urządzeń zapobiegających zanieczyszczeniom	1632253	29111	167569	1435573
<i>operation costs of pollution prevention equipment</i>				
Oplaty za usługi ochrony środowiska	2816901	140351	2029489	647061
<i>Payments for environmental protection services</i>				
Oplaty ekologiczne	336435	42425	151651	142359
<i>Ecological payments</i>				
RAZEM PRZYCHODY	10460360	33561	387067	10039732
TOTAL REVENUES				
Przychody i oszczędności z tytułu funkcjonowania urządzeń ochronnych	802865	57	355787	447021
<i>Revenues and savings from operation of protective equipment</i>				
Subwencje	99300	16369	31280	51651
<i>Subsidies</i>				
Przychody za usługi	9558195	17135	-	9541060
<i>Revenues from services</i>				
OCHRONA GLEBY, OCHRONA WÓD PODZIEMNYCH I POWIERZCHNIOWYCH – KOSZTY NETTO	1190481	28225	1051109	111147
PROTECTION OF SOIL, UNDERGROUND AND SURFACE WATERS – NET COSTS				
RAZEM KOSZTY BRUTTO	1456707	39133	1055538	362036
TOTAL GROSS COSTS				
Koszty działań służących ochronie środowiska	911692	32988	549765	328939
<i>Costs of activities for environmental protection</i>				
w tym				
<i>of which</i>				
podejmowanych we własnym zakresie	287169	15479	121728	149962
<i>undertaken using own means</i>				
świadczonych przez podmioty zewnętrzne	624523	17509	428037	178977
<i>provided by external entities</i>				
w tym				
<i>of which</i>				
koszty funkcjonowania urządzeń "końca rury"	641942	12672	377822	251448
<i>operation costs of "end-of-pipe" equipment</i>				
koszty funkcjonowania urządzeń zapobiegających zanieczyszczeniom	77855	5527	36454	35874
<i>operation costs of pollution prevention equipment</i>				
Oplaty za usługi ochrony środowiska	53726	3408	42475	7843
<i>Payments for environmental protection services</i>				
Oplaty ekologiczne	491288	2737	463298	25253
<i>Ecological payments</i>				
RAZEM PRZYCHODY	266226	10908	4429	250889
TOTAL REVENUES				
Przychody i oszczędności z tytułu funkcjonowania urządzeń ochronnych	-	-	-	-
<i>Revenues and savings from operation of protective equipment</i>				
Subwencje	17867	9231	4429	4207
<i>Subsidies</i>				
Przychody za usługi	248359	1677	-	246682
<i>Revenues from services</i>				
ZMNIEJSZANIE HAŁASU I WIBRACJI – KOSZTY NETTO	64654	7047	55763	1843
NOISE AND VIBRATION REDUCTION – NET COSTS				
RAZEM KOSZTY BRUTTO	64654	7047	55763	1843
TOTAL GROSS COSTS				

TABL. 25(347). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA I PRZYCHODY WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA I SEKTORÓW W 2008 R. (ceny bieżące) (cd.)
CURRENT NET COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND REVENUES BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND SECTORS IN 2008 (current prices) (cont.)

KIERUNKI INWESTOWANIA <i>DIRECTIONS OF INVESTING</i>	Ogółem <i>Total</i>	Sektor <i>Sector</i>		
		publiczny <i>public</i>	gospodarczy <i>economic</i>	usług ochrony środowiska <i>environmental protection services</i>
	w tysiącach zł		in thousand zł	
Koszty działań służących ochronie środowiska	64654	7047	55763	1843
<i>Costs of activities for environmental protection</i>				
w tym				
<i>of which</i>				
podejmowanych we własnym zakresie	39282	511	36982	1789
<i>undertaken using own means</i>				
świadczonych przez podmioty zewnętrzne	25371	6536	18781	54
<i>provided by external entities</i>				
w tym				
<i>of which</i>				
koszty funkcjonowania urządzeń "końca rury"	25068	5202	19866	-
<i>operation costs of "end-of-pipe" equipment</i>				
koszty funkcjonowania urządzeń zapobiegających zanieczyszczeniom	23791	-	23791	-
<i>operation costs of pollution prevention equipment</i>				
RAZEM PRZYCHODY	-	-	-	-
<i>TOTAL REVENUES</i>				
Przychody i oszczędności z tytułu funkcjonowania urządzeń ochronnych	-	-	-	-
<i>Revenues and savings from operation of protective equipment</i>				
Subwencje	-	-	-	-
<i>Subsidies</i>				
Przychody za usługi	-	-	-	-
<i>Revenues from services</i>				
OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I KRAJOBRAZU				
- KOSZTY NETTO	1063542	253413	693075	117054
<i>PROTECTION OF BIODIVERSITY AND LANDSCAPE - NET COSTS</i>				
RAZEM KOSZTY BRUTTO	1126849	315888	693075	117887
<i>TOTAL GROSS COSTS</i>				
Koszty działań służących ochronie środowiska	585166	313429	265893	5844
<i>Costs of activities for environmental protection</i>				
w tym				
<i>of which</i>				
podejmowanych we własnym zakresie	177405	22133	152538	2734
<i>undertaken using own means</i>				
świadczonych przez podmioty zewnętrzne	407761	291296	113355	3110
<i>provided by external entities</i>				
w tym				
<i>of which</i>				
działania "końca rury"	167502	64687	102815	-
<i>"end-of-pipe" activities</i>				
działania zapobiegające zanieczyszczeniom	314953	173073	135996	5884
<i>pollution prevention activities</i>				
Opłaty ekologiczne	541683	2458	427182	112043
<i>Ecological payments</i>				
RAZEM PRZYCHODY	63308	62475	-	833
<i>TOTAL REVENUES</i>				
Subwencje	63308	62475	-	833
<i>Subsidies</i>				
Przychody za usługi	-	-	-	-
<i>Revenues from services</i>				
OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM JONIZUJĄCYM -				
KOSZTY NETTO	4888	366	4523	-
<i>PROTECTION AGAINST IONIZING RADIATION - NET COSTS</i>				
RAZEM KOSZTY BRUTTO	4888	366	4523	-
<i>TOTAL GROSS COSTS</i>				
Koszty działań służących ochronie środowiska	4888	366	4523	-
<i>Costs of activities for environmental protection</i>				
w tym				
<i>of which</i>				
podejmowanych we własnym zakresie	3663	308	3355	-
<i>undertaken using own means</i>				
świadczonych przez podmioty zewnętrzne	1226	58	1168	-
<i>provided by external entities</i>				

TABL. 25(347). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA I PRZYCHODY WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA I SEKTORÓW W 2009 R. (ceny bieżące) (dok.)
CURRENT NET COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND REVENUES BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND SECTORS IN 2009 (current prices) (cont.)

KIERUNKI INWESTOWANIA <i>DIRECTIONS OF INVESTING</i>	Ogółem <i>Total</i>	Sektor <i>Sector</i>		
		publiczny <i>public</i>	gospodarczy <i>economic</i>	usług ochrony środowiska <i>environmental protection services</i>
	w tysiącach zł		in thousand zł	
w tym <i>of which</i>				
koszty funkcjonowania urządzeń "końca rury"	16	-	16	-
<i>operation costs of "end-of-pipe" equipment</i>				
koszty funkcjonowania urządzeń zapobiegających zanieczyszczeniom	28	-	28	-
<i>operation costs of pollution prevention equipment</i>				
RAZEM PRZYCHODY	-	-	-	-
TOTAL REVENUES				
Przychody i oszczędności z tytułu funkcjonowania urządzeń ochronnych	-	-	-	-
<i>Revenues and savings from operation of protective equipment</i>				
Subwencje	-	-	-	-
<i>Subsidies</i>				
Przychody za usługi	-	-	-	-
<i>Revenues from services</i>				
DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZO-ROZWOJOWA – KOSZTY NETTO	132104	12848	108320	10935
RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY – NET COSTS				
RAZEM KOSZTY BRUTTO	132104	12848	108320	10935
TOTAL GROSS COSTS				
Koszty działań służących ochronie środowiska	132104	12848	108320	10935
<i>Costs of activities for environmental protection</i>				
w tym <i>of which</i>				
podjętych we własnym zakresie	132104	12848	108320	10935
<i>undertaken using own means</i>				
świadczone przez podmioty zewnętrzne	-	-	-	-
<i>provided by external entities</i>				
RAZEM PRZYCHODY	-	-	-	-
TOTAL REVENUES				
Subwencje	-	-	-	-
<i>Subsidies</i>				
Przychody za usługi	-	-	-	-
<i>Revenues from services</i>				
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA – KOSZTY NETTO	1812743	890108	840188	82447
OTHER ACTIVITIES RELATED TO ENVIRONMENTAL PROTECTION – NET COSTS				
RAZEM KOSZTY BRUTTO	1991504	890629	937568	163307
TOTAL GROSS COSTS				
Koszty działań służących ochronie środowiska	1991504	890629	937567	163308
<i>Costs of activities for environmental protection</i>				
w tym <i>of which</i>				
podjętych we własnym zakresie	1539905	692206	729823	117876
<i>undertaken using own means</i>				
świadczone przez podmioty zewnętrzne	451599	198423	207744	45432
<i>provided by external entities</i>				
w tym <i>of which</i>				
działania "końca rury"	66039	2935	49221	13883
<i>"end-of-pipe" activities</i>				
działania zapobiegające zanieczyszczeniom	177932	35627	134797	7508
<i>pollution prevention activities</i>				
RAZEM PRZYCHODY	178761	521	97380	80860
TOTAL REVENUES				
Przychody i oszczędności z tytułu funkcjonowania urządzeń ochronnych	30016	-	19168	10848
<i>Revenues and savings from operation of protective equipment</i>				
Subwencje	78212	-	78212	-
<i>Subsidies</i>				
Przychody za usługi	70533	521	-	70012
<i>Revenues from services</i>				

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska opracowane przez Fundację Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych w Białymstoku.
 Source: data of the Ministry of Environment compiled by the Foundation of Environmental and Resource Economist in Białystok.

TABL. 26(348). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA NETTO WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA, SEKTORÓW ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI⁴ W 2009 R. (ceny bieżące)
CURRENT NET COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION, SECTORS AND THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES⁴ IN 2009 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poziom PKD PKD level		Ogółem Total	Ochrona Protection			
	sekcja section	dział division		powietrza of air	wód of water	przed odpadami against waste	gleb i wód podziemnych i powierzchnio- wych of soil, underground and surface waters
							w tysiącach zł in thousand zł
OGÓŁEM							
TOTAL							
OGÓŁEM (I+II+III)			11272214	2037946	3265256	1700602	1190481
TOTAL (I+II+III)							
I. SEKTOR PUBLICZNY	O		2058178	95393	388695	382084	28225
I. PUBLIC SECTOR							
II. SEKTOR GOSPODARCZY							
(bez sekcji O i E)		1-99	10888127	1453831	3776789	2904529	1051109
II. ECONOMIC SECTOR							
(excluding section O and E)							
Przedsiębiorstwa według sekcji i							
działów	A	wszystkie all	79251	19514	13549	20756	6126
<i>Enterprises by sections and divisions</i>							
	B	wszystkie all	1651130	203052	274463	427315	352658
	C	wszystkie all	4222868	505415	2203964	824594	249066
		10-12	871176	22916	353949	153116	188368
		13-15	87466	5097	51752	25715	1069
		16	55771	21826	12163	9278	685
		17-18	252232	31138	164992	40600	3310
		19	236855	118010	90558	9913	6254
		20-22	639391	39775	337318	186141	13703
		23	318541	86264	124812	79656	4187
		24	1163257	101254	857119	133121	22715
		25-31	598180	79136	211301	187054	8776
	D	wszystkie all	2149311	569529	436404	433161	358400
	F-N	wszystkie all	1837810	150327	520801	821271	77401
	P-U	wszystkie all	947758	5994	327608	377431	7459
III. SEKTOR USŁUG							
OCHRONY ŚRODOWISKA...	E	wszystkie all	-1674091	488721	-900227	-1586010	111147
III. SECTOR OF ENVIRONMENTAL							
PROTECTION SERVICES							
jednostki publiczne.....	E	wszystkie all	-764421	311263	-562794	-512570	-18617
<i>public entities</i>							
jednostki prywatne	E	wszystkie all	-909670	177458	-337434	-1073440	129764
<i>private entities</i>							
w tym recykling i zagospodarowanie	E	38.3	-358308	10872	-135087	-580882	164873
odpadów <i>Materials recovery</i>							
jednostki publiczne.....	E	38.3	-9307	-11	-168	-10047	77
<i>public entities</i>							
jednostki prywatne	E	38.3	-345095	10883	-134919	-570835	164796
<i>private entities</i>							
w tym KOSZTY FUNKCJONOWANIA URZĄDZEŃ „KOŃCA RURY”							
of which OPERATION COSTS OF "END-OF-PIPE" EQUIPMENT							
OGÓŁEM (I+II+III)			13792384	648289	5388944	6854583	641943
TOTAL (I+II+III)							
I. SEKTOR PUBLICZNY	O		545217	304	342767	116650	12672
I. PUBLIC SECTOR							
II. SEKTOR GOSPODARCZY							
(bez sekcji E)		1-99	3217531	508096	1309202	850493	377822
II. ECONOMIC SECTOR							
(excluding section O and E)							
Przedsiębiorstwa według sekcji							
i działów	A	wszystkie all	18186	392	4373	604	743
<i>Enterprises by sections and divisions</i>							

TABL. 26(348). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA NETTO WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA, SEKTORÓW ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2009 R. (ceny bieżące) (cd.)
CURRENT NET COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION, SECTORS AND THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2009 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poziom PKD PKD level		Ogółem Total	Ochrona Protection			
	sekcja section	dział division		powietrza of air	wód of water	przed odpadami against waste	gleb i wód podziemnych i powierzchni- wych of soil, underground and surface waters

w tym KOSZTY FUNKCJONOWANIA URZĄDZEŃ „KOŃCA RURY” (dok.)

of which OPERATION COSTS OF "END-OF-PIPE" EQUIPMENT (cont.)

	B	wszystkie all	324529	69387	72508	144671	11780
	C	wszystkie all	1438024	236172	943233	139268	17679
		10-12	294114	65118	115741	15001	11953
		13-15	4148	1757	2377	14	-
		16	14011	9302	1748	135	-
		17-18	107745	7934	75576	22961	-
		19	130618	52196	67645	6007	3858
		20-22	262391	18697	195512	44100	-
		23	66055	15355	24628	25345	18
		24	449940	35316	394352	15616	119
		25-31	109002	30498	65653	10090	1731
	D	wszystkie all	744754	200045	150203	47252	329267
	F-N	wszystkie all	625153	2069	123069	467805	18352
	P-U	wszystkie all	66885	31	15815	50894	-
III. SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA..	E	wszystkie all	10029636	139889	3736975	5887440	251448
<i>III. SECTOR OF ENVIRONMENTAL PROTECTION SERVICES</i>							
jednostki publiczne	E	wszystkie all	6177638	97509	2942226	3047486	85366
<i>public entities</i>							
jednostki prywatne	E	wszystkie all	3851998	42381	794749	2839954	166083
<i>private entities</i>							
w tym recykling i zagospodarowanie odpadów	E	38.3	849932	10676	10379	663447	162234
<i>Materials recovery</i>							
jednostki publiczne	E	38.3	35250	-	681	34521	-
<i>public entities</i>							
jednostki prywatne	E	38.3	814682	10676	9698	628926	162234
<i>private entities</i>							

w tym KOSZTY FUNKCJONOWANIA URZĄDZEŃ ZAPOBIEGAJĄCYCH POWSTAWANIU ZANIECZYSZCZEŃ

of which OPERATION COSTS OF POLLUTION PREVENTION EQUIPMENT

OGÓŁEM (I+II+III)			2994660	580637	187212	1632254	77855
<i>TOTAL (I+II+III)</i>							
I. SEKTOR PUBLICZNY	O		345687	99274	3075	29111	5527
<i>I. PUBLIC SECTOR</i>							
II. SEKTOR GOSPODARCZY (bez sekcji O i E).....		1-99	999317	360065	140616	167569	36454
<i>II. ECONOMIC SECTOR (excluding section O and E)</i>							
Przedsiębiorstwa według sekcji i działów	A	wszystkie all	5258	724	10	-	230
<i>Enterprises by sections and divisions</i>							
	B	wszystkie all	227876	125712	29535	55279	3177
	C	wszystkie all	262273	70815	85266	39525	7978

TABL. 26(348). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA NETTO WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA, SEKTORÓW ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2009 R. (ceny bieżące) (cd.)
CURRENT NET COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION, SECTORS AND THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2009 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poziom PKD PKD level		Ogółem Total	Ochrona Protection			
	sekcja section	dział division		powietrza of air	wód of water	przed odpadami against waste	gleb i wód podziemnych i powierzchnio- wych of soil, underground and surface waters
w tysiącach zł in thousand zł							
w tym KOSZTY FUNKCJONOWANIA URZĄDZEŃ ZAPOBIEGAJĄCYCH POWSTAWANIU ZANIECZYSZCZEŃ (dok.) of which OPERATION COSTS OF POLLUTION PREVENTION EQUIPMENT (cont.)							
		10-12	10335	1333	470	1134	-
		13-15	3725	2008	968	1	-
		16	1820	1304	-	506	-
		17-18	12286	641	5181	6154	-
		19	7395	989	2885	-	471
		20-22	78049	1376	55235	11933	1824
		23	49818	34778	2785	1158	-
		24	38293	2272	14967	17428	513
		25-31	60553	26114	2774	1211	5170
	D	wszystkie all	199951	111853	5503	70379	8156
	F-N	wszystkie all	176024	50961	12047	482	15939
	P-U	wszystkie all	127935	-	8255	1904	974
III. SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA ...	E	wszystkie all	-1674091	488721	-900227	-1586010	111147
III. SECTOR OF ENVIRONMENTAL PROTECTION SERVICES							
jednostki publiczne	E	wszystkie all	-764421	311263	-562794	-512570	-18617
public entities							
jednostki prywatne	E	wszystkie all	-909670	177458	-337434	-1073440	129764
private entities							
w tym recykling i zagoszczowanie odpadów Materials recovery	E	38.3	-358308	10872	-135087	-580882	164873
jednostki publiczne	E	38.3	-9307	-11	-168	-10047	77
public entities							
jednostki prywatne	E	38.3	-345095	10883	-134919	-570835	164796
private entities							
OGÓŁEM TOTAL							
OGÓŁEM (I+II+III)			1063541	64654	4888	1812743	132104
TOTAL (I+II+III)							
I. SEKTOR PUBLICZNY	O		253412	7047	366	890108	12848
I. PUBLIC SECTOR							
II. SEKTOR GOSPODARCZY (bez sekcji O i E)		1-99	693075	55763	4523	840187	108320
II. ECONOMIC SECTOR (excluding section O and E)							
Przedsiębiorstwa według sekcji i działów	A	wszystkie all	15220	20	-	3906	160
Enterprises by sections and divisions							
	B	wszystkie all	203518	5168	912	176469	7573
	C	wszystkie all	130074	21759	548	274837	12611
		10-12	99122	6197	-	47228	280
		13-15	748	6	-	3079	-
		16	965	114	-	10645	95
		17-18	1453	948	29	8916	846
		19	2975	793	-	7102	1251
		20-22	8111	719	96	48237	5291

TABL. 26(348). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA NETTO WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA, SEKTORÓW ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2009 R. (ceny bieżące) (cd.)
CURRENT NET COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION, SECTORS AND THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2009 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poziom PKD PKD level		Ogółem Total	Ochrona Protection			
	sekcja section	dział division		powietrza of air	wód of water	przed odpadami against waste	gleb i wód podziemnych i powierzch- niowych of soil, underground and surface waters
OGÓŁEM (dok.) TOTAL (cont.)							
		23	1175	10986	6	10566	890
		24	4679	564	416	42637	752
		25-31	10846	1432	-	96428	3208
	D	wszystkie all	208996	1738	74	132649	8360
	F-N	wszystkie all	111113	27078	2989	118684	8146
	P-U	wszystkie all	24153	-	-	133642	71471
III. SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA	E	wszystkie all	117054	1843	-	82447	10935
<i>III. SECTOR OF ENVIRONMENTAL PROTECTION SERVICES</i>							
jednostki publiczne..... <i>public entities</i>	E	wszystkie all	9262	1843	-	2465	4728
jednostki prywatne	E	wszystkie all	107792	-	-	79982	6207
<i>private entities</i>							
w tym recykling i zagospodarowanie odpadów	E	38.3	107688	-	-	74228	-
<i>Materials recovery</i>							
jednostki publiczne..... <i>public entities</i>	E	38.3	-	-	-	711	130
jednostki prywatne	E	38.3	107688	-	-	73517	3776
<i>private entities</i>							
w tym KOSZTY FUNKCJONOWANIA URZĄDZEŃ KOŃCA RURY <i>of which OPERATION COSTS OF "END-OF-PIPE" EQUIPMENT</i>							
OGÓŁEM (I+II+III)			167501	25068	16	66039	-
<i>TOTAL (I+II+III)</i>							
I. SEKTOR PUBLICZNY	O		64687	5202	-	2935	-
<i>I. PUBLIC SECTOR</i>							
II. SEKTOR GOSPODARCZY (bez sekcji E)		1-99	102816	19865	16	49221	-
<i>II. ECONOMIC SECTOR</i> <i>(excluding section O and E)</i>							
Przedsiębiorstwa według sekcji i działów	A	wszystkie all	12064	10	-	-	-
<i>Enterprises by sections and divisions</i>							
	B	wszystkie all	23102	630	16	2433	-
	C	wszystkie all	66125	5881	-	29665	-
		10-12	62719	3081	-	20501	-
		13-15	-	-	-	-	-
		16	-	64	-	2762	-
		17-18	-	760	-	514	-
		19	226	686	-	-	-
		20-22	-	28	-	4054	-
		23	91	619	-	-	-
		24	3089	445	-	1003	-
		25-31	-	198	-	832	-
	D	wszystkie all	751	163	-	17073	-
	F-N	wszystkie all	628	13181	-	50	-
	P-U	wszystkie all	146	-	-	-	-

TABL. 26(348). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA NETTO WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA, SEKTORÓW ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2009 R. (ceny bieżące) (cd.)
CURRENT NET COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION, SECTORS AND THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2009 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poziom PKD PKD level		Ogółem Total	Ochrona Protection			
	sekcja section	dział division		powietrza of air	wód of water	przed odpadami against waste	gleb i wód podziemnych i powierzch- niowych of soil, underground and surface waters
w tym KOSZTY FUNKCJONOWANIA URZĄDZEŃ KONCA RURY (cd.) of which OPERATION COSTS OF "END-OF-PIPE" EQUIPMENT (cont.)							
III. SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA ..	E	wszystkie all	-	-	-	13883	-
<i>III. SECTOR OF ENVIRONMENTAL PROTECTION SERVICES</i>							
jednostki publiczne	E	wszystkie all	-	-	-	5052	-
jednostki prywatne	E	wszystkie all	-	-	-	8831	-
w tym recykling i zagospodarowanie odpadów	E	38.3	-	-	-	3196	-
<i>Materials recovery</i>							
jednostki publiczne	E	38.3	-	-	-	48	-
jednostki prywatne	E	38.3	-	-	-	3148	-
w tym KOSZTY FUNKCJONOWANIA URZĄDZEŃ ZAPOBIEGAJĄCYCH POWSTAWANIU ZANIECZYSZCZEŃ of which OPERATION COSTS OF POLLUTION PREVENTION EQUIPMENT							
OGÓŁEM (I+II+III)			314953	23791	28	177932	-
<i>TOTAL (I+II+III)</i>							
I. SEKTOR PUBLICZNY	O		173073	-	-	35627	-
<i>I. PUBLIC SECTOR</i>							
II. SEKTOR GOSPODARCZY (bez sekcji O i E).....		1-99	135996	23791	28	134797	-
<i>II. ECONOMIC SECTOR (excluding section O and E)</i>							
Przedsiębiorstwa według sekcji i działów	A	wszystkie all	2520	-	-	1774	-
<i>Enterprises by sections and divisions</i>							
	B	wszystkie all	6556	4139	28	3452	-
	C	wszystkie all	23471	12900	-	22317	-
		10-12	514	2022	-	4862	-
		13-15	748	-	-	-	-
		16	-	10	-	-	-
		17-18	-	29	-	281	-
		19	2750	102	-	198	-
		20-22	7041	203	-	437	-
		23	559	10194	-	344	-
		24	1347	8	-	1758	-
		25-31	10513	334	-	14437	-
	D	wszystkie all	1974	1045	-	1040	-
	F-N	wszystkie all	87733	5706	-	3155	-
	P-U	wszystkie all	13742	-	-	103060	-
III. SEKTOR USŁUG OCHRONY ŚRODOWISKA ..	E	wszystkie all	5884	-	-	7508	-
<i>III. SECTOR OF ENVIRONMENTAL PROTECTION SERVICES</i>							

TABL. 26(348). KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA NETTO WEDŁUG DZIEDZIN OCHRONY ŚRODOWISKA, SEKTORÓW ORAZ POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI^a W 2009 R (ceny bieżące) (dok.)
CURRENT NET COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION BY FIELDS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION, SECTORS AND THE POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES^a IN 2009 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Poziom PKD PKD level		Ogółem Total	Ochrona Protection			
	sekcja section	dział division		powietrza of air	wód of water	przed odpadami against waste	gleb i wód podziemnych i powierzchnio- wych of soil, underground and surface waters
w tym KOSZTY FUNKCJONOWANIA URZĄDZEŃ ZAPOBIEGAJĄCYCH POWSTAWANIU ZANIECZYSZCZEŃ (dok.) of which OPERATION COSTS OF POLLUTION PREVENTION EQUIPMENT (cont.)							
jednostki publiczne	E	wszystkie all	5333	-	-	4388	-
public entities							
jednostki prywatne	E	wszystkie all	551	-	-	3120	-
private entities							
w tym recykling i zagospodarowanie odpadów	E	38.3	-	-	-	59	-
Materials recovery							
jednostki publiczne	E	38.3	-	-	-	1	-
public entities							
jednostki prywatne	E	38.3	-	-	-	58	-
private entities							

^a Patrz Aneks, str. 547.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska opracowane przez Fundację Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych w Białymstoku.
 a See Annex, page 547.

Source: data of the Ministry of Environment compiled by the Foundation of Environmental and Resource Economist in Białystok.

TABL. 27(349). STAN WYPOSAŻENIA WSI W NIEKTÓRE URZĄDZENIA I OBIEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.

Stan w dniu 31 XII

EQUIPMENT WITH SOME APPLIANCES AND FACILITIES OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN VILLAGES BY VOIVODSHIPS IN 2009

As of 31 XII

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Wodociągi zbiorowe Collective water-line systems			Stacje uzdatniania wody w sztukach Water treatment stations in units	Kanalizacja zbiorcza Collective sewerage system		
	przyłącza do budynków building terminals		sieć wodociągowa w km water-line system in km		przykanaliki do budynków building sewage system (building plumb-in systems)		zbiorcza sieć kanalizacyjna w km collective sewerage system in km
	km km	szt. items			km km	szt. items	
POLSKA	84950,5	3125245	216828,0	7226	15239,8	907878	54136,3
POLAND							
Dolnośląskie	3448,4	177993	10718,1	339	752	61299	3797,4
Kujawsko-pomorskie	5587,5	166951	19225,2	409	790,8	45192	3422
Lubelskie	9392,3	255622	16572,8	459	825,9	36650	1883,9
Lubuskie	1638,4	77072	4749,4	358	302,4	22905	2222,4
Łódzkie	6532,3	254920	17923,3	505	566,7	37706	1649,8
Małopolskie	7276,1	273233	13693,9	168	1774,5	96326	5489,6
Mazowieckie	12363,4	424483	31879,6	756	1409,7	90488	3847,4
Opolskie	2981,1	115418	6067,7	147	745,1	35900	1709,5
Podkarpackie	6369	208108	11418,5	248	2403,2	125339	9053,2
Podlaskie	3681,3	108443	10361,5	281	326,2	21031	1035,3
Pomorskie	3081,7	139288	10020	699	925,3	62416	3978,2
Śląskie	5318,9	232538	9860,9	115	1100,9	68484	3020,9
Świętokrzyskie	3969,8	163320	10653,4	78	627,2	30896	1790,8
Warmińsko-mazurskie ..	2971,2	102341	12154,2	635	535	30759	2908,1
Wielkopolskie	8337,6	329967	24554	972	1467,5	102842	5171,4
Zachodniopomorskie	2001,6	95548	6975,6	1057	687,5	39645	3156,3

TABL. 27(349). STAN WYPOSAŻENIA WSI W NIEKTÓRE URZĄDZENIA I OBIEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R. (dok.)

Stan w dniu 31 XII

EQUIPMENT WITH SOME APPLIANCES AND FACILITIES OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN VILLAGES BY VOIVODSHIPS IN 2009 (cont.)

As of 31 XII

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Oczyszczalnie ścieków Waste water treatment plants			Składowiska odpadów Waste landfills	
	zbiorcze collective		indywidualne wiejskie oczyszczalnie ścieków w szt. individual rural waste water treatment plants in units	obiekty w szt. facilities in units	powierzchnia w ha area in ha
	szt. units	przepustowość w m ³ /d capacity in m ³ /d			
P O L S K A..... P O L A N D	2690	1687672,8	46972	750	2202,6
Dolnośląskie.....	153	130697,7	4149	65	186,5
Kujawsko-pomorskie....	118	69348,8	8763	87	189,6
Lubelskie.....	228	43691,2	7579	95	183,4
Lubuskie.....	75	83412,6	636	17	47,1
Łódzkie.....	145	49825,4	3170	44	91,1
Małopolskie.....	213	169799,3	4007	4	5,6
Mazowieckie.....	249	134366,7	4652	70	158,3
Opolskie.....	62	103359,7	653	32	97,8
Podkarpackie.....	222	79929,9	291	26	56,5
Podlaskie.....	81	14519,8	3392	66	116,8
Pomorskie.....	183	127908,3	1259	31	136,6
Śląskie.....	127	85456,9	1415	14	47,0
Świętokrzyskie.....	95	50434,4	558	16	38,4
Warmińsko-mazurskie..	178	74925,2	670	36	135,6
Wielkopolskie.....	314	377379,3	4701	98	347,3
Zachodniopomorskie....	247	92617,5	1077	49	364,9

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 28(350). NAKŁADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ NA WSI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
INVESTMENT OUTLAYS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN VILLAGES BY VOIVODSHIPS IN 2009

A. WODOCIĄGI ZBIOROWE I STACJE UZDATNIANIA WODY

A. COLLECTIVE WATER-LINE SYSTEMS AND WATER TREATMENT PLANTS

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Wodociągi zbiorowe Collective water-line systems							Stacje uzdatniania wody ogółem Water treatment plants in total	
	ogółem grand total	ze środków with the use of funds from							
		budżetu państwa state budget	samo- rządów gmin gmina self- government s	miesz- kańców wsi village inhabi- tants	funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej environmental protection and water management funds		funduszy strukturalnych Unii Europejskiej the European Union structural funds		innych ^a other
					razem total	w tym pożyczki of which loans			
w tysiącach zł in thousand zł									
P O L S K A..... P O L A N D	741356,4	3606,5	421859,4	40739,3	109183,5	96193,5	100540,7	65427,0	206 742,6
Dolnośląskie.....	41665,6	748,6	22234,5	3759,7	5878,7	4996,7	3029,9	6014,2	7 011,6
Kujawsko-pomorskie....	27251,1	-	18003,8	1249,0	7221,9	6928,7	-	776,4	9 075,0
Lubelskie.....	39406,0	36,6	29335,1	3158,4	4599,6	3793,0	1161,1	1115,2	7 211,7
Lubuskie.....	35236,1	77,0	21100,5	346,7	3383,7	3213,8	8832,9	1495,3	7 945,8
Łódzkie.....	57646,1	-	39579,5	5406,4	10330,7	6437,3	2228,6	100,9	17 448,6
Małopolskie.....	51171,1	257,1	30817,4	3206,7	1870,7	1222,5	10173,3	4845,9	13 678,2
Mazowieckie.....	129816,4	1073,2	83853,8	6471,0	32288,6	31702,2	1997,9	4131,9	50 854,9
Opolskie.....	15398,9	-	7480,5	2506,1	1313,3	1313,3	1278,6	2820,4	2 265,3
Podkarpackie.....	44899,8	145,7	24568,3	1204,8	2432,0	2006,5	16529,0	20,0	12 753,5
Podlaskie.....	24217,0	38,0	21541,2	603,5	1982,6	1643,8	1,7	50,0	13 677,5
Pomorskie.....	31898,8	1230,3	25371,1	312,6	3863,7	2550,0	25,1	1096,0	119,8
Śląskie.....	45067,0	-	18295,2	5167,4	8659,4	8182,5	3331,4	9613,6	4 755,5
Świętokrzyskie.....	29682,1	-	20995,5	1426,2	956,0	87,8	5401,5	902,9	2 314,2
Warmińsko-mazurskie..	25487,4	-	19616,0	712,3	2479,5	1959,0	155,3	2524,3	7 056,4
Wielkopolskie.....	53331,9	-	29326,8	2289,8	1903,5	500,0	540,3	19271,5	22 281,5
Zachodniopomorskie....	89181,1	-	9740,2	2918,7	20019,6	19656,4	45854,1	10648,5	28 293,1

**TABL. 28(350). NAKŁADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ NA WSI
WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R. (cd.)
INVESTMENT OUTLAYS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN VILLAGES
BY VOIVODSHIPS IN 2009 (cont.)
B. KANALIZACJA ZBIORCZA
B. COLLECTIVE WATER-LINE SYSTEM**

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Grand total	Ze środków With the use of funds from						
		budżetu państwa state budget	samo- rządów gmin gmina self- govern- ment	miesz- kańców wsi village inhabi- tants	funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej environmental protection and water management funds		funduszy strukturalnych Unii Europejskiej European Union structural funds	innych ^a other
					razem total	w tym pożyczki of which loans		
		w tysiącach zł		in thousands zł				
P O L S K A	1647145,9	4216,4	643002,4	28543,4	474359,5	437874,7	397360,8	99663,4
<i>P O L A N D</i>								
Dolnośląskie	168306,6	86,2	39558,4	3055,2	63769,2	49833,9	57679,8	4157,8
Kujawsko-pomorskie....	46145,5	545,0	18375,0	315,3	20532,4	20153,7	2046,3	4331,5
Lubelskie	48538,1	-	24576,9	1191,6	20772,3	19469,3	1545,3	452,0
Lubuskie	46688,3	39,2	25044,9	161,7	5426,1	5418,2	15523,5	492,9
Łódzkie.....	67018,5	-	29631,5	152,3	19306,1	16056,5	15779,6	2149,0
Małopolskie	261236,6	188,0	117932,4	1844,2	81840,5	76669,9	42144,6	17286,9
Mazowieckie	248961,1	145,0	131543,2	6192,2	64421,1	61688,8	39275,3	7384,3
Opolskie	107378,4	-	19986,2	1640,4	40739,4	40716,1	26723,9	18288,5
Podkarpackie	140004,4	285,6	45976,4	3082,3	16810,6	16390,5	72126,0	1723,5
Podlaskie	14582,6	-	5041,1	2058,8	3893,7	3810,3	1,1	3587,9
Pomorskie.....	84851,3	2927,4	53425,2	415,1	16758,4	12500,4	7717,1	3608,1
Śląskie	63518,0	-	34080,8	4228,5	17720,0	17080,9	7251,4	237,3
Świętokrzyskie	71101,1	-	33024,2	306,7	9221,8	9171,8	23407,1	5141,3
Warmińsko-mazurskie..	19727,0	-	12675,4	276,5	4050,9	2428,1	1151,6	1572,6
Wielkopolskie.....	119077,9	-	42066,9	1642,3	49766,3	48088,8	7264,1	18338,3
Zachodniopomorskie	140010,5	-	10063,9	1980,3	39330,7	38397,5	77724,1	10911,5

**C. OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW ZBIORCZE
C. COLLECTIVE WASTE WATER TREATMENT PLANTS**

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Grand total	W tym na moder- nizację Of which modernisa- tion	Ze środków With the use of funds from						
			budżetu państwa state budget	samo- rządów gmin gmina self- govern- ments	miesz- kańców wsi village inhabi- tants	funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej environmental protection and water management funds		funduszy strukturalnych Unii Europejskiej European Union structural funds	innych ^a other
						razem total	w tym pożyczki of which loans		
		w tysiącach zł		in thousand zł					
P O L S K A	444134,3	246 048,0	350,9	142559,7	98,6	153685,8	143610,5	121506,3	25933,0
<i>P O L A N D</i>									
Dolnośląskie	71444,3	24 880,4	28,1	13996,7	-	30169,0	27020,9	20846,2	6404,3
Kujawsko-pomorskie..	9636,8	9 258,1	-	4820,3	8,0	4808,5	4808,5	-	-
Lubelskie	11584,2	4 458,8	-	5247,6	-	4996,5	4443,5	529,7	810,4
Lubuskie	25219,9	20 902,2	-	10896,1	-	5934,1	5934,1	7042,6	1347,1
Łódzkie.....	35628,0	21 688,2	-	12668,7	-	9282,8	8519,3	13675,3	1,2
Małopolskie	31974,1	21 438,6	-	12393,1	-	3038,3	3038,3	12479,8	4062,9
Mazowieckie	63461,2	34 641,1	322,8	27529,4	44,3	29759,2	27414,5	4379,4	1426,1
Opolskie	3247,1	3 009,1	-	1343,1	-	1670,0	1670,0	-	234,0
Podkarpackie	44266,9	11 113,2	-	14274,5	-	7425,8	7420,8	21429,4	1137,2
Podlaskie	2229,1	1 996,9	-	2229,1	-	-	-	-	-
Pomorskie.....	21887,7	12 644,4	-	9760,0	-	8497,7	5869,7	789,0	2841,0
Śląskie	19509,5	13 061,1	-	5654,8	-	9000,6	9000,6	4556,5	297,6
Świętokrzyskie	12524,6	2 545,7	-	6008,4	-	3471,0	3471,0	2680,9	364,3
Warmińsko-mazurskie	8056,0	7 820,1	-	3651,9	-	798,2	546,2	3388,6	217,3
Wielkopolskie.....	23340,0	17 619,7	-	9852,1	46,3	8542,3	8161,3	377,9	4521,4
Zachodniopomorskie ..	60124,9	38 970,4	-	2233,9	-	26291,8	26291,8	29331,0	2268,2

TABL. 28(350). NAKŁADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKE WODNĄ NA WSI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R. (dok.)
INVESTMENT OUTLAYS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN VILLAGES BY VOIVODSHIPS IN 2009 (cont.)

D. INDYWIDUALNE WIEJSKIE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW^b
D. INDIVIDUAL VILLAGE WASTE WATER TREATMENT PLANTS^b

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Ze środków With the use of funds from						innych ^a other
		budżetu państwa state budget	samo- rządów gmin gmina self- government	miesz- kańców wsi village inhabitants	funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej environmental protection and water management funds		funduszy strukturalnych Unii Europejskiej European Union structural funds	
					razem total	w tym pożyczki of which loans		
		w tysiącach zł			in thousand zł			
POLSKA	53082,2	71,7	18623,9	17112,2	16461,3	10196,3	677,1	136,0
<i>POLAND</i>								
Dolnośląskie	3170,5	-	721,0	1660,6	788,9	-	-	-
Kujawsko-pomorskie ..	7697,7	-	1592,5	1721,2	4383,4	4020,2	-	0,6
Lubelskie	6778,0	-	2863,2	1651,0	1757,9	1711,1	505,9	-
Lubuskie	255,7	-	26,0	145,1	66,5	-	-	18,1
Łódzkie	5388,4	-	2328,9	1036,4	1993,1	577,1	30,0	-
Małopolskie	2171,7	-	380,7	1469,6	321,4	133,0	-	-
Mazowieckie	13352,7	65,9	7291,6	1683,6	4302,0	2712,2	9,6	-
Opolskie	906,4	-	6,6	700,3	199,5	-	-	-
Podkarpackie	299,0	-	214,6	76,9	7,5	-	-	-
Podlaskie	1681,0	5,8	275,1	807,0	593,1	420,0	-	-
Pomorskie	5,3	-	1,0	4,3	0,0	65,0	-	-
Śląskie	1371,5	-	88,4	1206,1	77,0	-	-	-
Świętokrzyskie	1733,6	-	979,2	161,5	461,3	374,9	131,6	-
Warmińsko-mazurskie	726,3	-	558,5	141,6	26,2	-	-	-
Wielkopolskie	6598,4	-	1209,7	4039,1	1282,3	182,8	-	67,3
Zachodniopomorskie ..	946,0	-	86,9	607,9	201,2	0,0	-	50,0

E. SKŁADOWISKA ODPADÓW
E. WASTE LANDFILLS

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Ze środków With the use of funds						innych ^a other
		budżetu państwa state budget	samo- rządów gmin gmina self- government	mieszkań- ców wsi village inhabitants	funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej environmental protection and water management funds		funduszy strukturalnych Unii Europejskiej European Union structural funds	
					razem total	w tym pożyczki of which loans		
		w tysiącach zł			in thousand zł			
POLSKA	29 013,5	0,0	15 119,6	22,1	11 282,8	10 701,3	1 532,8	1 056,2
<i>POLAND</i>								
Dolnośląskie	3 468,8	-	1 624,2	17,1	1 393,8	1 195,4	386,2	47,5
Kujawsko-pomorskie	609,2	-	569,2	-	3,9	-	-	36,1
Lubelskie	467,7	-	333,7	-	134,0	128,0	-	-
Lubuskie	345,0	-	136,2	-	-	-	-	208,8
Łódzkie	1 120,8	-	471,0	-	649,8	649,8	-	-
Małopolskie	2 626,4	-	1 194,9	-	1 431,5	1 431,5	-	-
Mazowieckie	1 034,4	-	743,4	-	291,0	291,0	-	-
Opolskie	2 904,0	-	14,3	-	2 162,7	2 162,7	-	727,0
Podkarpackie	3 319,2	-	3 206,2	-	113,0	101,0	-	-
Podlaskie	416,6	-	216,8	-	199,8	176,0	-	-
Pomorskie	257,6	-	257,6	-	-	-	-	-
Śląskie	429,8	-	102,2	-	55,1	42,9	272,5	-
Świętokrzyskie	5 140,7	-	1 060,7	-	4 080,0	3 900,0	-	-
Warmińsko-mazurskie	1 033,7	-	1 033,7	-	-	-	-	-
Wielkopolskie	5 499,6	-	3 821,5	5,0	762,2	623,0	874,1	36,8
Zachodniopomorskie .	340,0	-	334,0	-	6,0	-	-	-

^a M.in.: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Agencja Nieruchomości Rolnych, RPWiK, Ekofundusz, RZGW. ^b Urządzenia do oczyszczania ścieków bytowo-gospodarczych nie odprowadzanych do zbiorczej sieci kanalizacyjnej, budowane dla gospodarstwa rolnego (jednego lub kilku), domowego, obiektu usługowego lub użyteczności publicznej, itp., o przepustowości nie przekraczającej 5m³/dobę lub 25 LRM.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

^a Inter alia: the Voivodship Environmental Protection and Water Management Fund, the Agricultural Property Agency, RPWiK, Ekofundusz, RZGW ^b Appliances for domestic waste water treatment not transported to collective sewerage system, built for the purpose of farm(s), household(s), a service facility or a general purpose public building, etc. with capacity below 5m³/d or 25 LRM.

Source: Data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 29(351). EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ NA WSI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.

TANGIBLE EFFECTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT INVESTMENTS IN VILLAGES BY VOIVODSHIPS IN 2009

A. W ZAKRESIE WODOCIĄGÓW ZBIOROWYCH I STACJI UZDATNIANIA WODY

A. CONCERNING COLLECTIVE WATER-LINE SYSTEMS AND WATER TREATMENT PLANTS

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Sieć wodociągowa w km <i>Water-line system in km</i>	Przyłącza do budynków <i>Water connections to buildings</i>		Stacje uzdatniania wody <i>Water treatment plants</i>	Z tego <i>Of which</i>	
		w km <i>in km</i>	w szt. <i>items</i>		zmodernizowane <i>modernised</i>	nowe <i>new</i>
P O L S K A	3565,1	1855,9	71213	328	279	49
<i>P O L A N D</i>						
Dolnośląskie	187,1	101,2	4017	22	18	4
Kujawsko-pomorskie...	195,3	112,4	2836	15	15	0
Lubelskie	273,1	192,2	5600	11	6	5
Lubuskie	78,9	24,9	922	11	8	3
Łódzkie	150,5	100,6	4299	30	28	2
Małopolskie	209,7	190,5	6905	12	7	5
Mazowieckie	787,3	336,5	13334	51	46	5
Opolskie	57,4	37,1	1025	10	9	1
Podkarpackie	160,2	102,5	4995	13	11	2
Podlaskie	149,1	55,7	1950	14	14	0
Pomorskie	220,5	90,9	3015	30	17	13
Śląskie	124,7	117,8	6269	11	9	2
Świętokrzyskie	294,1	124,5	3850	5	4	1
Warmińsko-mazurskie..	210,7	61,8	1759	26	24	2
Wielkopolskie	311,4	155,5	9096	49	47	2
Zachodniopomorskie ...	155,2	52,1	1341	18	16	2

B. W ZAKRESIE: SIECI KANALIZACYJNEJ, OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW, SKŁADOWISK ODPADÓW

B. CONCERNING: SEWERAGE SYSTEM, WASTE WATER TREATMENT PLANTS, WASTE LANDFILLS

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Sieć kanalizacyjna <i>Sewerage system</i>			Oczyszczalnie ścieków <i>Waste water treatment plants</i>			Składowiska <i>Waste landfills</i>		
	zbiorcza <i>total</i>	przykanaliki do budynków <i>sewers to buildings</i>		zbiorcze <i>collective</i>		indywidualne wiejskie <i>individual village</i>	obiekty <i>facilities</i>	powierz- chnia w ha <i>area in ha</i>	
		ogółem <i>total</i>	w tym nowe <i>of which new</i>	obiekty (nowe i zmodernizowane) <i>facilities (new and modernised)</i>	przepustowość w m ³ /d <i>capacity in m³/d</i>				
									w km
P O L S K A	3535,68	905,05	58353	149	59	71679,9	7844	2	17,62
<i>P O L A N D</i>									
Dolnośląskie	252,3	54,64	4595	13	3	3030,0	445	-	-
Kujawsko-pomorskie...	194,2	36,74	2504	3	1	1180,0	1473	-	0,60
Lubelskie	104,86	41,98	2376	8	5	1153,0	1012	-	-
Lubuskie	44,02	4,87	332	1	1	576,0	139	-	-
Łódzkie	83,27	37,94	2103	6	2	1384,0	645	1	0,74
Małopolskie	583,86	121,12	8240	13	6	1925,9	380	-	-
Mazowieckie	423,38	122,82	8706	31	14	3111,8	1175	-	-
Opolskie	153,14	45,89	1992	4	0	-	152	-	-
Podkarpackie	597,47	174,64	8518	18	11	3977,6	28	-	1,59
Podlaskie	75,25	12,91	706	2	1	132,3	338	-	1,81
Pomorskie	248,59	50,82	3622	13	7	51614,3	199	-	-
Śląskie	89,49	44,60	2895	5	1	845,0	201	-	2,02
Świętokrzyskie	125,47	30,43	1660	1	1	300,0	124	1	10,63
Warmińsko-mazurskie	71,47	18,65	833	6	1	135,0	218	-	-
Wielkopolskie	333,18	74,64	7898	22	4	1815,0	1126	-	-
Zachodniopomorskie ...	155,70	32,36	1373	3	1	500,0	189	-	0,23

a Zwiększenie powierzchni istniejących składowisk.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a An increase of the existing waste landfills area.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 30(352). NAKŁADY INWESTYCYJNE NA MAŁĄ RETENCJĘ WODNĄ WEDŁUG WOJEWÓDZTW

INVESTMENT OUTLAYS FOR SMALL WATER RETENTION BY VOIVODSHIPS

A. KIERUNKI INWESTOWANIA

A. DIRECTIONS OF INVESTING

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Z tego Of which					
		sztuczne zbiorniki artificial reservoirs	samodzielne budowle piętrzące i ujęcia wód na ciekach independent damming constructions and intakes on watercourses		piętrzenie jezior damming of lakes	stawy rybne fishponds	inne ^a others
			podstawowych basic	szczegółowych detailed			
		w tysiącach zł		in thousand zł			
P O L S K A 2000	55341	35769	9366	265	1445	8050	447
<i>P O L A N D</i> 2006	60576	48042	4889	138	920	5381	1206
2008	40951	21832	8071	18	265	4968	5797
2009	47062	35132	6438	1	50	4584	857
Dolnośląskie.....	3082	605	-	-	-	2478	-
Kujawsko-pomorskie.....	982	56	926	-	-	-	-
Lubelskie.....	6120	6120	-	-	-	-	-
Lubuskie.....	443	443	-	-	-	-	-
Łódzkie.....	7995	5787	2207	-	-	-	-
Małopolskie.....	25	25	-	-	-	-	-
Mazowieckie.....	7720	7178	41	-	-	-	501
Opolskie.....	4409	4236	-	-	-	173	-
Podkarpackie.....	1838	1635	-	-	-	-	203
Podlaskie.....	477	312	122	-	-	11	32
Pomorskie.....	988	-	988	-	-	-	-
Śląskie.....	240	190	-	-	-	50	-
Świętokrzyskie.....	4507	3482	1025	-	-	-	-
Warmińsko-mazurskie.....	179	109	-	-	-	70	-
Wielkopolskie.....	6582	4890	-	1	-	1680	11
Zachodniopomorskie.....	1475	64	1129	-	50	122	110

B. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

B. SOURCES OF FINANCING

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Z tego Of which					samorządów self-government funds	inne other
		z budżetu Wojewody from the Voivod's budget	funduszy funds					
			ochrony środowiska i gospodarki wodnej environmental protection and water management	ochrony gruntów rolnych agricultural land protection funds	strukturalnych structural funds			
		w tysiącach zł		in thousand zł				
P O L S K A 2000	55341	13592	19589	2149	.	4665	15246	
<i>P O L A N D</i> 2006	60577	16127	18441	6061	4065	9898	10049	
2008	40951	9956	7484	1667	9292	5739	6813	
2009	47062	2903	9535	1934	11983	10071	10636	
Dolnośląskie.....	3082	-	-	419	-	137	2526	
Kujawsko-pomorskie..	982	-	526	40	-	-	416	
Lubelskie.....	6120	-	-	-	3286	2834	-	
Lubuskie.....	443	50	-	152	-	221	20	
Łódzkie.....	7995	762	1933	-	-	-	5300	
Małopolskie.....	25	-	-	-	-	25	-	
Mazowieckie.....	7720	863	4242	-	-	2615	-	
Opolskie.....	4409	-	-	-	4236	53	120	
Podkarpackie.....	1838	-	-	286	1126	248	178	
Podlaskie.....	477	154	-	-	52	260	11	
Pomorskie.....	988	988	-	-	-	-	-	
Śląskie.....	240	-	-	41	-	-	199	
Świętokrzyskie.....	4507	-	109	-	2487	1911	-	
Warmińsko-mazurskie	179	-	-	-	90	19	70	
Wielkopolskie.....	6582	-	2440	996	-	1708	1438	
Zachodniopomorskie..	1475	86	285	-	706	40	358	

a W tym doprowadzalniki.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a Including water connectors.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 31(353). EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI MAŁEJ RETENCJI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN SMALL WATER RETENTION BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Liczba obiektów Number of facilities	Przyrost pojemności w dam ³ Increase of capacity in dam ³	W tym Of which								Powierzchnia nawodnień w ha Irrigation area in ha
			piętrzenie jezior damming of lakes		sztuczne zbiorniki wodne artificial water reservoirs		stawy rybne fish-ponds		budowle piętrzące/ obiekty damming structures/ facilities	inne obiekty ^a other facilities ^a	
			obiekty facilities	dam ³ dam ³	obiekty facilities	dam ³ dam ³	obiekty facilities	dam ³ dam ³			
P O L S K A ..... <i>P O L A N D</i>	174	6690,6	1	-	62	1525,8	80	4677,8	16	12	830,1
Dolnośląskie.....	41	230,7	-	-	19	31,7	22	199	-	-	0,8
Kujawsko-pomorskie...	4	21,0	-	-	2	21,0	-	-	2	-	-
Lubelskie.....	1	924,5	-	-	1	924,5	-	-	-	-	280,0
Lubuskie.....	7	21,7	-	-	7	21,7	-	-	-	-	-
Łódzkie.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Małopolskie.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mazowieckie.....	54	3673,7	-	-	8	125	29	3548,7	6	11	-
Opolskie.....	4	130,7	-	-	1	96,7	3	34	-	-	-
Podkarpackie.....	3	2,1	-	-	1	2,1	-	-	-	-	-
Podlaskie.....	3	7,0	-	-	1	5	2	2,0	-	-	4,0
Pomorskie.....	6	466,0	-	-	-	-	-	0	6	-	466,0
Śląskie.....	5	70,6	-	-	3	22,3	2	48,3	-	-	-
Świętokrzyskie.....	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-
Warmińsko-mazurskie	4	9,1	-	-	3	1,8	1	7,3	-	-	-
Wielkopolskie.....	34	519,0	-	-	15	229	18	290,0	-	-	9,3
Zachodniopomorskie...	8	614,6	1	-	1	45	3	548,6	2	1	70,0

a W tym doprowadzalniki.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a Including water connectors.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 32(354). KREDYTY PROEKOLOGICZNE UDZIELONE PRZEZ BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.
PRO-ECOLOGICAL LOANS GRANTED BY THE BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.

KIERUNKI PRZEZNACZENIA	Liczba Number					Wartość w milionach zł Amount in million zł					DIRECTIONS OF DESTINATION
	2000	2005	2006	2008	2009	2000	2005	2006	2008	2009	
WE WSPÓLPRACY Z NARODOWYM FUNDUSZEM OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ <i>IN COOPERATION WITH THE NATIONAL ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUND</i>											
O G Ó Ł E M	297	1509	129	-	1	99,0	331,3	239,3	-	100,0	T O T A L
Ochrona: atmosfery.....	64	1217	91	-	-	24,3	234,1 ^a	149,4 ^{bc}	-	-	Protection of: air
wody.....	196	131	12	-	1	61,5	24,8	74,4 ^d	-	100,0	water
ziemi.....	36	146	22	-	-	12,8	62,3	13,5 ^e	-	-	soil
przyrody i edukacja ekologiczna.....	-	5	1	-	-	-	2,4	1,0	-	-	environmental protection and ecological education
Gospodarka wodna.....	1	10	3	-	-	0,4	7,7	1,0	-	-	Water management
WE WSPÓLPRACY Z WOJEWÓDZKIMI FUNDUSZAMI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ <i>IN COOPERATION WITH VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS</i>											
O G Ó Ł E M	729	828	1052	1710	1898	33,3	83,3	114,5	283,3	244,8	T O T A L
Ochrona: atmosfery.....	679	760	906	1470	1593	23,3	44,1	75,8 ^f	98,7	135,7	Protection of: air
wody.....	44	48	125	160	233	8,7	10,4 ^g	30,6	149,1	69,2	water
ziemi.....	5	6	12	65	33	1,1	24,7 ^h	3,5	27,8	5,3	soil
Gospodarka wodna.....	1	14	9	15	34	0,2	4,1	4,6	7,8	33,7	Water management

a, b, d, e, f, g, h Ze środkami własnymi Banku w wysokości (mln zł): a 73,0, b 26,0, d 36,9, e 2,1, f 3,9, g 0,9, h 23,9.
c, i W tym środki WFOŚiGW w wysokości: c 751 tys. zł, i 30350 tys. zł.

Uwaga: Ponadto w 2000 r., udzielono we współpracy z gminnymi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej 48 kredytów w wysokości 67 tys. zł na ochronę wód.

a, b, d, e, f, g, h Including the own funds of the Bank on the amount of (mln zł): a 73,0, b 26,0, d 36,9, e 2,1, f 3,9, g 0,9, h 23,9.
c, i Of which money from the Voivodship Environmental Protection and Water Management Fund in the amount of: c 751 thous. zł, i 30350 thous. zł.

Note: Moreover, in 2000, 48 loans for water protection with the participation of Gmina Environmental Protection and Water Management Funds in the amount of 67 thousand zł were granted.

TABL. 33(355). KREDYTY PROEKOLOGICZNE UDZIELONE PRZEZ BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A. WE WSPÓLPRACY Z WFOŚiGW^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
PRO-ECOLOGICAL CREDITS GRANTED BY BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A. IN COOPERATION WITH THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total		W tym Of which							
	liczba kredytów number of credits	wartość w tys. zł amount in thous. zł	ochrona atmosfery air protection		ochrona wód protection of waters		ochrona powierzchni ziemi soil surface protection		gospodarka wodna water management	
			liczba kredytów number of credits	wartość w tys. zł amount in thous. zł	liczba kredytów number of credits	wartość w tys. zł amount in thous. zł	liczba kredytów number of credits	wartość w tys. zł amount in thous. zł	liczba kredytów number of credits	wartość w tys. zł amount in thous. zł
P O L S K A..... P O L A N D	1910	347503,1	1593	135710,88	235	169733,34	33	5300,73	39	35402,10
Dolnośląskie.....	84	101849,30	72	1706,35	10	100086,02	1	6,93	-	-
Kujawsko- pomorskie.....	346	32292,56	315	31293,88	17	123,26	14	875,42	-	-
Lubelskie.....	66	12525,40	26	641,30	22	3032,70	-	-	18	8851,40
Lubuskie.....	23	848,01	19	821,54	4	26,47	-	-	-	-
Łódzkie.....	41	1810,56	30	1557,72	10	250,34	1	2,50	-	-
Małopolskie.....	52	2700,95	36	450,88	16	2250,07	-	-	-	-
Mazowieckie.....	119	126582,76	60	51262,72	40	57795,34	-	-	15	16798,70
Opolskie.....	144	3109,63	122	2327,88	20	131,75	-	-	2	650,00
Podkarpackie.....	158	7213,84	151	1936,98	6	4257,86	-	-	1	1019,00
Podlaskie.....	69	3199,74	68	2999,74	-	-	-	-	-	-
Pomorskie.....	21	7966,05	18	432,81	-	-	2	33,24	1	7500,00
Śląskie.....	287	13834,12	257	12328,93	28	287,19	1	968,00	-	-
Świętokrzyskie.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Warmińsko- mazurskie.....	45	8208,00	40	7534,10	1	10,90	-	-	2	583,00
Wielkopolskie.....	166	7178,46	114	3125,02	40	694,31	12	3359,12	-	-
Zachodniopomorskie..	289	18183,68	265	17291,03	21	787,14	2	55,51	-	-

^a Zawiera środki EFRWP „Counterpart Fund” (11 kredytów o wartości 2663,0 tys. zł.).

Ź r ó d ł o: dane Banku Ochrony Środowiska S.A.

^a Including money from EFRWP „Counterpart Fund” (11 credits with the value of 2663,0 thous. zł).

S o u r c e: data of Bank Ochrony Środowiska S.A.

TABL. 34(356). PREFERENCYJNE KREDYTY PROEKOLOGICZNE UDZIELONE PRZEZ BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A. WE WSPÓLPRACY Z EUROPEJSKIM FUNDUSZEM ROZWOJU WSI POLSKIEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
PREFERENTIAL PRO-ECOLOGICAL CREDITS GRANTED BY BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A. IN COOPERATION WITH THE EUROPEAN FUND FOR THE RURAL DEVELOPMENT OF POLAND BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total		W tym Of which					
	liczba kredytów number of credits	wartość w tys. zł amount in thous. zł	Gospodarka wodna Water management		Edukacja ekologiczna Ecological education		Ochrona wód protection of water	
			liczba kredytów number of credits	wartość w tys. zł amount in thous. zł	liczba kredytów number of credits	wartość w tys. zł amount in thous. zł	liczba kredytów number of credits	wartość w tys. zł amount in thous. zł
P O L S K A..... P O L A N D	279	205565,5	39	35 402,10	5	430,0	235	169 733,34
Dolnośląskie.....	11	100136,0	-	-	1	50,0	10	100 086,02
Kujawsko- pomorskie.....	17	123,3	-	-	-	-	17	123,3
Lubelskie.....	40	11884,1	18	8 851,40	-	-	22	3 032,70
Lubuskie.....	4	26,5	-	-	-	-	4	26,5
Łódzkie.....	10	250,3	-	-	-	-	10	250,3
Małopolskie.....	16	2 250,07	-	-	-	-	16	2 250,07
Mazowieckie.....	55	74594,0	15	16 798,70	-	-	40	57 795,34
Opolskie.....	22	781,8	2	650,0	-	-	20	131,8
Podkarpackie.....	7	5276,9	1	1019,0	-	-	6	4257,9
Podlaskie.....	-	-	-	-	-	-	-	0,0
Pomorskie.....	1	7 500,00	1	7 500,00	-	-	-	0,0
Śląskie.....	29	537,2	-	-	1	250,0	28	287,2
Świętokrzyskie.....	-	-	-	-	-	-	-	-
Warmińsko- mazurskie...	5	673,9	2	583,0	2	80,0	1	10,9
Wielkopolskie.....	40	694,3	-	-	-	-	40	694,3
Zachodniopomorskie.....	22	837,1	-	-	1	50,0	21	787,1

Ź r ó d ł o: dane Banku Ochrony Środowiska S.A.

S o u r c e: data of Bank Ochrony Środowiska S.A.

TABL. 35(357). KOMERCYJNE KREDYTY^a PROEKOLOGICZNE UDZIELONE PRZEZ BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A. WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
COMMERCIAL PRO-ECOLOGICAL CREDITS GRANTED BY BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A. BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem <i>Total</i>		W tym <i>Of which</i>							
	liczba kredytów number of credits	wartość w tys. zł amount in thous. zł	ochrona atmosfery <i>protection of air</i>		ochrona wód <i>protection of water</i>		ochrona powierzchni ziemi <i>protection of ground</i>		gospodarka wodna <i>water management</i>	
			liczba kredytów number of credits	wartość w tys. zł amount in thous. zł	liczba kredytów number of credits	wartość w tys. zł amount in thous. zł	liczba kredytów number of credits	wartość w tys. zł amount in thous. zł	liczba kredytów number of credits	wartość w tys. zł amount in thous. zł
P O L S K A	741	286563,1	624	213170,1	83	52528,7	25	17953,5	9	2910,8
<i>P O L A N D</i>										
Dolnośląskie	10	53714,3	10	53714,3	-	-	-	-	-	-
Kujawsko- pomorskie	6	6696,4	4	1507,5	1	2319,9	1	2869,0	-	-
Lubelskie	55	17348,3	44	13405,9	4	3372,4	5	70,0	2	500,0
Lubuskie	5	550,3	3	63,3	1	382,0	-	-	1	105,0
Łódzkie	151	29837,7	101	15153,5	47	14652,8	2	28	1	3,4
Małopolskie	38	29240,1	36	24042,6	1	3497,6	-	-	1	1700,0
Mazowieckie	63	13508,6	62	13500,2	1	8,4	-	-	-	-
Opolskie	42	24605,3	36	21972,0	5	2548,3	1	85,0	-	-
Podkarpackie	181	12193,3	170	4628,1	6	2734,9	3	4816,0	2	14,4
Podlaskie	35	5606,0	35	5606,0	-	-	-	-	-	-
Pomorskie	7	3790,2	6	3540,2	-	-	1	250,0	-	-
Śląskie	47	21775,2	40	19682,7	3	536,1	3	1456,5	1	100,0
Świętokrzyskie	12	13578,7	11	3578,7	1	10000,0	-	-	-	-
Warmińsko- mazurskie	24	12046,3	15	5542,8	3	3142	6	3361,6	-	-
Wielkopolskie	48	32127,1	36	21316,6	9	9134,4	2	1188,0	1	488,
Zachodniopomorskie	17	9945,3	15	5915,9	1	200,0	1	3829,4	-	-

a Kredyty ze środków własnych Banku na przedsięwzięcia termomodernizacyjne i kredyty na zakup urządzeń i wyrobów służących ochronie środowiska, kredyty we współpracy z EBI (Europejski Bank Inwestycyjny), CEB (Bank Rozwoju Rady Europy), KfW (Grupa bankowa „Kreditanstalt für Wiederaufbau”).

Ź r ó d ł o: dane Banku Ochrony Środowiska S.A.

a Credits from Bank's own funds for thermo-modernisation undertakings and credits the purchase of articles and appliances for environmental protection purposes, credits in cooperation with EBI (European Investment Bank), CEB (Council of Europe Development Bank), KfW (Bank group “Kreditanstalt für Wiederaufbau”).

S o u r c e: data of Bank Ochrony Środowiska S.A.

DANE UZUPEŁNIAJĄCE ZA 2009 R.

SUPPLEMENTARY DATA FOR THE YEAR 2009

1. Ogółem kredyty proekologiczne	634,1 mln zł
<i>Pro-ecological credits</i>	<i>million zł</i>
1.1. Kredyty preferencyjne	347,5 mln zł
<i>Preferential credits</i>	
1.1.1. we współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – linie kredytowe	100 mln zł
<i>in cooperation with the National Environmental Protection and Water Management Fund – credit lines</i>	
1.1.2. we współpracy z wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej	244,8 mln zł
<i>in cooperation with voivodship environmental protection and water management funds</i>	
1.1.2.1. z dopłatami wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej	227,3 mln zł
<i>with grants of voivodship environmental protection and water management funds</i>	
1.1.2.2. ze środków wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej	17,5 mln zł
<i>from voivodship environmental protection and water management funds</i>	
1.1.3. wspólne finansowanie z NFOŚiGW i WFOŚiGW	-
<i>joint financing by the National Environmental Protection and Water Management Fund and voivodship environmental protection and water management funds</i>	
1.1.4. we współpracy z Europejskim Funduszem Rozwoju Wsi Polskiej „Counterpart Fund” ⁱ	2,7 mln zł
<i>in cooperation with the European Fund for the Rural Development of Poland- „Counterpart Fund”ⁱ</i>	
1.2. Kredyty komercyjne	286,6 mln zł
<i>Commercial credits</i>	
1.2.1. na przedsięwzięcia termomodernizacyjne	79,4 mln zł
<i>for thermo-modernisation undertakings</i>	
1.2.2. na zakup wyrobów i urządzeń służących ochronie środowiska	160,0 mln zł
<i>for the purchase of articles and appliances for environmental protection purposes</i>	
1.2.3. ze środków zagranicznych instytucji finansowych EBI, CEB i KfW	47,2 mln zł
<i>foreign investments of financial institutions such as EBI, CEB and KfW</i>	
1.2.4. inne kredyty proekologiczne inwestycyjne	- mln zł
<i>other pro-ecological investment credits</i>	

DANE UZUPEŁNIAJĄCE ZA 2009 R. (dok.)
 SUPPLEMENTARY DATA FOR THE YEAR 2009 (cont.)

2. Efekty ekologiczne uzyskane w wyniku zakończenia zadań współfinansowanych przez Bank Ochrony Środowiska S. A. kredytami proekologicznymi:

Ecological Effects obtained after finishing actions co-financed by Bank Ochrony Środowiska S.A. with the use of proecological credits

– redukcja emisji pyłu	1021 ton/rok tons/year
– redukcja emisji SO ₂	9132 ton/rok
– redukcja emisji NO _x	1027 ton/rok
– ilość unieszkodliwianych odpadów i odzyskanych surowców wtórnych	55117 ton/rok
– zmniejszenie zużycia i strat ciepła oraz zużycia energii pierwotnej	252176 GJ/rok
– produkcja energii elektrycznej przy zastosowaniu odnawialnych źródeł energii	9749 MWh/rok
– przepustowość oczyszczalni ścieków	7939 m ³ /d
– długość sieci kanalizacyjnej	297 km
– wydajność stacji uzdatniania wody	896 m ³ /h
– pojemność składowisk	1 tys.m ³

i Kredyty na ochronę wód, gospodarkę wodną oraz ochronę przyrody (edukację ekologiczną).

Ź r ó d ł o: dane Banku Ochrony Środowiska S.A.

i Credits for protection of water, water management and protection of nature (ecological education).

S o u r c e: data of Bank Ochrony Środowiska S.A.

TABL. 36(358). EKOFUNDUSZ – WPLYWY Z TYTUŁU EKOKONWERSJI WEDŁUG ŹRÓDEŁ POCHODZENIA I KIERUNKI WYDATKOWANIA DOTACJI

ECOFUND – RECEIPTS FROM ECOCONVERSION BY SOURCES OF ORIGIN AND DIRECTIONS OF GRANT SPENDING

A. WPLYWY Z EKOKONWERSJI

A. RECEIPTS FROM ECOCONVERSION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000			2005			2006			2008			2009		
	w mln dolarów USA in mln USD	w tys. zł in thous. zł	w % in %	w mln dolarów USA in mln USD	w tys. zł in thous. zł	w % in %	w mln dolarów USA in mln USD	w tys. zł in thous. zł	w % in %	w mln dolarów USA in mln USD	w tys. zł in thous. zł	w % in %	w mln dolarów USA in mln USD	w tys. zł in thous. zł	w % in %
OGÓŁEM..... TOTAL	31,7	135924	100	45,5	146018	100	46,9	149744	100	53,91	124076	100	26,5	93723	100
z tego na podstawie umowy z: <i>of which upon agreement with:</i>															
Stanami Zjednoczonymi Ameryki..... <i>The United States of America</i>	24,5	104643	77	24,2	77701	53	24,3	77524	52	24,21	55694	45	12,2	43315	46,2
Francją..... <i>France</i>	1,7	7179	5	6,8	21730	15	7,3	23284	16	9,97	22953	18	4,7	16482	17,6
Norwegią..... <i>Norway</i>	1,1	4975	4	3,1	10031	7	3,1	9743	6	3,69	11282	9	1,5	5319	5,7
Szwajcarią..... <i>Switzerland</i>	1,9	8293	6	7,5	24182	17	8,0	25654	17	11,15	25663	21	5,5	19307	20,6
Szwecją..... <i>Sweden</i>	1,3	5513	4	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Włochami..... <i>Italy</i>	1,2	5321	4	3,9	12374	8	4,2	13539	9	4,89	8484	7	2,6	9300	9,9

**TABL. 36(358). EKOFUNDUSZ – WPŁYWY Z TYTUŁU EKOKONWERSJI WEDŁUG ŹRÓDEŁ POCHODZENIA
I KIERUNKI WYDATKOWANIA DOTACJI (dok.)**
*ECOFUND – RECEIPTS FROM ECOCONVERSION BY SOURCES OF ORIGIN AND DIRECTIONS OF GRANT
SPENDING (cont.)*
B. KIERUNKI WYDATKOWANIA DOTACJI
B. DIRECTIONS OF GRANT SPENDING

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000			2005			2006			2008			2009		
	liczba projek- tów num- ber of proj- ects	dotacje grants		liczba projek- tów num- ber of proj- ects	dotacje grants		liczba projek- tów num- ber of proj- ects	dotacje grants		liczba projek- tów num- ber of proj- ects	dotacje grants		liczba projek- tów num- ber of proj- ects	dotacje grants	
		w tys. zł in thous. zł	w % in %		w tys. zł in thous. zł	w % in %		w tys. zł in thous. zł	w % in %		w tys. zł in thous. zł	w % in %		w tys. zł in thous. zł	w % in %
OGÓŁEM ..... TOTAL	85	134220	100	240	119070	100	237	176963	100	248	160879	100	178	147359	100
z tego ochrona: of which protection of:															
Powietrza ..... <i>Air</i>	2	34065	25	2	2109	2	3	3090	2	2	3440	2	1	160	0,1
Bałtyku..... <i>Baltic Sea</i>	4	38779	29	30	36347	30	28	36536	21	30	46400	29	21	30724	20,8
Klimatu ..... <i>Climate</i>	34	30204	23	90	43500	37	89	85446	48	102	60249	37	71	58163	39,5
Różnorodności biologicznej... <i>Biodiversity</i>	39	24597	18	89	13044	11	88	14047	8	90	20225	13	72	24714	16,8
Zagospodarowania odpadów.. <i>Waste management</i>	6	6575	5	29	24070	20	29	37844	21	24	30564	19	13	33599	22,8

**TABL. 37(359). FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ – ŹRÓDŁA, WYKORZYSTANIE
I STAN W 2009 R.**
ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS – SOURCES, USE AND BALANCE IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Narodowy ^a National ^a	Wojewódz- kie ^a Voivodship	Powia- towe ^b Powiat ^b	Gminne ^b Gmina ^b
	w milionach zł		in million zł		
A. ŚRODKI <i>FUNDS</i>					
Stan funduszy na początek roku ..... <i>Funds at the beginning of the year</i>	13366,3	7214,0	5424,9	121,8	605,5
w tym środki pieniężne i papiery wartościowe przeznaczone do obrotu <i>of which: cash equivalents and securities designated for trading</i>	4100,7	2292,7	1080,7	121,8	605,5
należności z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów ze środków funduszu .... <i>dues from granted credits and loans</i>	8215,8	4028,7	4187,1	—	—
Zwiększenia stanu funduszy ..... <i>Increases of funds</i>	4030,3	1965,5	1059,3	189,0	818,8
Opłaty za korzystanie ze środowiska..... <i>Payments for use of natural environment</i>	3143,8 ^c	1668,2	706,0	185,6	584,0
W tym: gospodarka ściekowa i ochrona wód ..... <i>Of which: waste water management and protection of water</i>	312,4	106,9	205,5	—	—
ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu ..... <i>protection of air and climate</i>	494,8	177,1	317,8	—	—
gospodarka odpadami ..... <i>waste management</i>	274,3	94,6	179,7	—	—
z tytułu działalności górniczej ..... <i>due to mining activity</i>	217,0	217,0	—	—	—
produktowe ..... <i>products</i>	3,7	3,7	—	—	—
z tytułu składania wniosków o pozwolenie zintegrowane..... <i>due to applications for integrated permits</i>	1,2	1,2	—	—	—
wynikająca z art. 142 ustawy Prawo Wodne..... <i>pursuant to art. 142 of the Water Law</i>	9,1	9,1	—	—	—
z tytułu ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji ... <i>pursuant to the Act on recycling of scraped vehicles</i>	239,1	239,1	—	—	—
zastępcze wynikające z ustawy Prawo Energetyczne..... <i>supplementary resulting from Act on Energy Law</i>	791,1	791,1	—	—	—
z tytułu wprowadzania substancji zubażających warstwę ozonową ... <i>due to introduction of substances impoverishing the ozone layer</i>	2,3	2,3	—	—	—
z tytułu handlu uprawnieniami do emisji ..... <i>due to emission allowance trading</i>	24,3	24,3	—	—	—
pozostałe ..... <i>other</i>	4,6	1,8	3,0	—	—

TABL. 37(359). FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ – ŹRÓDŁA, WYKORZYSTANIE

I STAN W 2009 R. (dok.)

ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS – SOURCES, USE AND BALANCE

IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Narodowy ^a National ^a	Wojewódz- kie ^a Voivodship	Powia- towe ^b Powiat ^b	Gminne ^b Gmina ^b
Kary ^b za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska	8,6	6,4	1,2	0,3	0,7
<i>Fines^b for violating environmental protection requirements</i>					
w tym: kary za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska..	2,9	0,6	1,2	0,3	0,7
<i>of which :fines for violating environmental protection requirements</i>					
kary wynikające z art. 56 ust.1 pkt 1a ustawy Prawo Energetyczne	5,0	5,0	—	—	—
<i>fines pursuant to Art. 56, Para. 1, point 1a of the Energy Law</i>					
Opłaty i kary za usuwanie drzew i krzewów	213,6	—	—	—	213,6
<i>Payments and fines for removal of trees and bushes</i>					
Otrzymane nadwyżki	110,8	—	110,8	—	—
<i>Received surpluses</i>					
dotacje z budżetu państwa	17,2	10,5	6,7	—	—
<i>Subsidies from the state budget</i>					
Przychody finansowe	474,5	260,1	214,4	—	—
<i>Financial revenues</i>					
w tym z oprocentowania					
<i>of which from interest:</i>					
udzielonych pożyczek	242,6	117,1	125,5	—	—
<i>granted loans</i>					
wolnych środków	198,2	125,5	72,7	—	—
<i>disposable funds</i>					
Pozostałe zwiększenia funduszy.....	61,5	20,4	17,1	3,5	20,5
<i>Other increases of funds</i>					
Zmniejszenia stanu funduszy	2353,5	848,0	538,8	179,4	742,2
<i>Decreases of funds</i>					
Dotacje	2044,2	766,1	467,2	168,5	642,3
<i>Grants</i>					
Przekazane nadwyżki	110,8	—	—	10,9	99,9
<i>Transferred surpluses</i>					
Koszty działalności operacyjnej	183,2	75,6	107,7	—	—
<i>Costs of operating activity</i>					
Koszty finansowe	13,4	6,3	7,1	—	—
<i>Financial costs</i>					
Inne koszty i pozostałe zmniejszenia stanu funduszy	1,9	0,05	1,8	—	—
<i>Other costs and decreases of funds</i>					
Stan funduszy na koniec roku	15042,8	8331,5	5879,3	131,9	682,1
<i>Funds at the end of the year</i>					
w tym:					
<i>of which:</i>					
Środki pieniężne i papiery wartościowe przeznaczone do obrotu.....	4003,5	2112,5	1077,0	131,9	682,1
<i>Cash equivalents and securities designated for trading</i>					
Należności z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów ze środków funduszy	9968,9	5340,4	4628,4	—	—
<i>Dues from granted credits and loans</i>					
B. DZIEDZINY FINANSOWANIA					
<i>B. DOMAIN OF FINANCING</i>					
OGÓŁEM	5364,2	2521,2	2044,5	164,7	633,8
<i>TOTAL</i>					
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	3224,0	1755,8	1216,5	23,5	231,2
<i>Waste water management and protection of water</i>					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	794,5	194,9	452,0	49,6	98,0
<i>Protection of air and climate</i>					
Gospodarka odpadami	377,2	116,6	132,6	39,6	88,5
<i>Waste management</i>					
Pozostałe dziedziny	965,5	454,0	243,4	52,1	216,0
<i>Other</i>					

a Dane w ujęciu memoriałowym. b Dane w ujęciu kasowym. c W tym wpłaty na fundusze: powiatowe – 185,6 mln zł, gminne – 584,0 mln zł.

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

a Data on accrual basis. b Data on cash basis. c Including payments for funds: – 185,6 mln zł, gmina – 584,0 mln zł.

Source: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 38(360). OPŁATY ZA KORZYSTANIE ZE ŚRODOWISKA I INNE WPLYWY NA FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ I ICH REDYSTRYBUCJA WEDŁUG WOJEWÓDZTWA W 2009 R. PAYMENTS FOR USE OF NATURAL ENVIRONMENT AND OTHER RECEIPTS FOR THE NATIONAL ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUND AND THEIR REDISTRIBUTION BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Stan środków na początek roku <i>Funds at the beginning of the year</i>	Wpływy ogółem <i>Total receipts</i>	Z tytułu opłat <i>Due to payments</i>				Inne wpływy ^a <i>Other receipts^a</i>
			gospodarka ściekowa i ochrona wód <i>waste water management and protection of water</i>	ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu <i>protection of air and climate</i>	gospodarka odpadami <i>waste management</i>	pozostałe dziedziny <i>other domains</i>	
			w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>				
P O L S K A	69367,7	1874035,6	448949,2	655694,6	705979,3	1,2	63411,2
P O L A N D							
Dolnośląskie.....	4729,0	156538,4	41575,5	48589,4	65038,1	-	1335,5
Kujawsko-pomorskie ..	452,1	101121,6	36888,2	31785,4	28268,3	-	4179,7
Lubelskie.....	2287,6	64703,8	18716,5	19732,9	24982,1	-	1272,2
Lubuskie.....	2406,8	33536,8	9267,6	10211,6	13322,1	-	735,5
Łódzkie	4424,8	190151,5	23867,1	70644,1	92275,8	-	3364,5
Małopolskie.....	8979,9	153941,0	39190,3	47598,9	62920,5	-	4231,3
Mazowieckie	4301,2	221514,3	55375,2	86352,5	78573,4	-	1213,2
Opolskie	1300,7	57025,0	11917,2	26186,7	17564,4	-	1356,7
Podkarpackie	1705,9	48906,7	11316,0	15443,3	21667,8	-	479,7
Podlaskie	487,1	24997,4	6490,9	9053,1	8604,9	-	848,4
Pomorskie.....	508,1	98067,9	25837,8	23795,0	46366,2	-	2068,9
Śląskie	24076,8	361073,2	98971,3	142329,7	85411,6	-	34360,6
Świętokrzyskie	352,6	63437,9	11926,5	32769,8	17063,0	-	1678,5
Warmińsko-mazurskie	1153,9	39884,5	9028,0	12426,0	17596,6	2,0	831,8
Wielkopolskie	9485,0	170562,9	27136,3	54472,5	84582,8	-0,8	4372,0
Zachodniopomorskie...	2716,2	88572,8	21444,8	24303,6	41741,7	-	1082,7

(dok.) (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Wydatki ogółem <i>Total expenditures</i>	Z ogółem przekazano na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej <i>Of total transferred for environmental protection and water management funds</i>				Inne koszty i wydatki <i>Other costs and expenditures</i>	Stan środków na koniec roku <i>Funds at the end of the year</i>
		gminne <i>gmina</i>	powiatowe <i>powiat</i>	woje- wódzkie <i>voivodship</i>	Narodowy fundusz <i>National fund</i>		
		w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>					
P O L S K A	1875831,0	584042,4	185594,8	706018,4	380187,2	19 988,3	67572,2
P O L A N D							
Dolnośląskie	157169,3	50663,4	15582,2	58157,6	31315,6	1 450,6	4098,1
Kujawsko-pomorskie.....	100584,7	29188,7	10133,2	39553,8	21298,4	410,7	989,0
Lubelskie	64505,3	20230,9	6367,4	24108,1	12981,3	817,6	2486,0
Lubuskie.....	34955,0	10965,3	3378,4	12721,0	6840,7	1 049,6	988,6
Łódzkie.....	190311,5	65743,7	18978,5	67935,2	36580,3	1 073,9	4264,8
Małopolskie.....	149233,3	47937,0	14791,0	55132,5	29687,4	1 685,3	13687,5
Mazowieckie	223122,7	67042,7	21927,5	85259,1	45812,1	3 081,3	2692,7
Opolskie	57519,3	16693,3	5727,8	22320,7	12018,3	759,2	806,4
Podkarpackie	48219,6	15986,6	4800,5	17570,6	9461,1	400,8	2393,1
Podlaskie	25177,8	7517,9	2454,0	9413,0	5068,5	724,3	306,6
Pomorskie.....	97378,1	33182,1	9658,6	34767,1	18720,7	1 049,5	1198,0
Śląskie	363155,3	97225,1	35935,0	147648,2	79514,8	2 832,2	21994,6
Świętokrzyskie	63 386,7	17 502,0	6 259,7	25 101,0	13 515,9	1 008,1	403,7
Warmińsko-mazurskie.....	40 010,4	13 194,0	3 926,7	14 395,0	7 751,1	743,6	1 027,9
Wielkopolskie.....	171 045,1	59 899,4	16 689,9	59 474,2	32 141,1	2 840,5	9 002,8
Zachodniopomorskie.....	90 056,8	31 070,2	8 984,4	32 461,3	17 479,9	61,1	1 232,2

a Z tytułu m. in.: odsetek za przeterminowane wpłaty opłat, oprocentowanie rachunków bankowych, odzyskanych kosztów postępowań egzekucyjnych, błędnych wpłat podlegających zwrotowi, nie obejmuje kar. b Wpływy podlegające zwrotowi.

Z r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

a Due to, among others: interest rates for expired payments, interest rates of bank accounts, recovered costs of enforcement proceedings, incorrect payments subject to repayment, fines not included. b Receipts subject to repayment.

S o u r c e: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

**TABL. 39 (361). WPŁYWY NA WOJEWÓDZKIE FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
RECEIPTS FOR VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS
BY VOIVODSHIPS IN 2009**

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Stan funduszu na początek roku <i>Funds at the beginning of the year</i>	Ogółem zwiększenie <i>Total increase</i>	Z tego Of which					pozostałe przychody i zwiększenia funduszu <i>other revenues and increase of funds</i>
			opłaty <i>payments</i>	kary <i>finances</i>	nadwyżki przekazane od funduszy powiatowych i gminnych <i>surpluses transferred from powiat and gmina funds</i>	przychody finansowe <i>financial revenues</i>		
w tysiącach zł in thousand zł								
P O L S K A	5424948,4	1056180,4	706018,4	1194,6	110761,7	214387,7	23817,9	
P O L A N D								
Dolnośląskie	433661,6	106981,8	58157,6	62,0	30933,1	17003,7	825,4	
Kujawsko-pomorskie	276616,8	53668,5	39553,8	136,1	2772,8	10544,7	661,1	
Lubelskie	145326,7	33275,6	24108,1	52,8	2372,8	6427,9	314,1	
Lubuskie	102367,4	17593,1	12721,0	34,1	-	3660,2	1177,8	
Łódzkie	549361,9	136946,2	67935,2	166,8	43908,5	24165,9	769,9	
Małopolskie	530887,9	84920,3	55132,5	94,9	1750,2	26611,9	1330,7	
Mazowieckie	586914,7	118745,0	85259,1	63,3	7119,4	21993,9	4309,5	
Opolskie	282856,0	31541,7	22320,7	5,8	-	8347,0	868,2	
Podkarpackie	170698,7	23886,9	17570,6	98,5	336,1	5261,8	619,8	
Podlaskie	65565,8	17387,9	9413,0	18,5	-	5934,5	2021,9	
Pomorskie	149256,3	42382,5	34767,1	55,6	260,9	5440,6	1858,3	
Śląskie	1057027,6	193245,3	147648,2	157,8	3631,6	41020,0	787,8	
Świętokrzyskie	149830,6	32758,5	25101,0	3,0	631,9	6369,0	653,7	
Warmińsko-mazurskie	79121,5	20298,9	14395,0	27,2	-	3059,6	2817,2	
Wielkopolskie	437504,1	77820,6	59474,2	151,4	3029,0	14441,5	724,5	
Zachodniopomorskie	407950,9	64727,6	32461,3	66,9	14015,6	14105,6	4 078,2	

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

**TABL. 40(362). WYDATKI WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
EXPENDITURES OF VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS
BY VOIVODSHIPS IN 2009**

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Razem <i>Total</i>	Z tego Of which							Stan funduszu na koniec roku <i>Funds at the end of the year</i>
		dotacje na realizację zadań bieżących <i>grants for current tasks</i>	dotacje inwestycyjne <i>investment grants</i>	dopłaty do oprocentowania kredytów <i>payments into the interest of credits</i>	umorzenia pożyczek i kredytów ze środków funduszu <i>depreciation of loans and credits from the fund</i>	koszty działalności operacyjnej <i>costs of operating activity</i>	koszty finansowe i inne <i>financial costs and other</i>	pozostałe zmniejszenia funduszu <i>other decreases of funds</i>	
w tysiącach zł in thousand zł									
P O L S K A	583799,4	105681,4	174744,1	11593,5	172204,4	107658,5	7142,0	4775,4	5897329,4
P O L A N D									
Dolnośląskie	55532,9	11024,7	33237,6	147,0	290,3	10313,9	439,8	79,6	485110,4
Kujawsko-pomorskie	37261,5	4147,9	9389,1	2859,4	14749,1	6049,7	-	66,3	293023,8
Lubelskie	17708,8	2240,9	3307,5	426,5	7192,5	4502,9	7,7	30,8	160893,5
Lubuskie	7222,8	331,1	2938,6	13,7	-	3929,8	-	9,6	112737,7
Łódzkie	50493,6	6857,0	16891,0	992,9	15834,1	9590,8	229,7	98,1	635814,6
Małopolskie	41398,1	15313,2	-	157,4	21347,0	3885,3	0,3	695,0	574410,1
Mazowieckie	81030,3	8293,5	35573,0	3456,8	18333,0	12862,6	2439,6	71,7	624629,4
Opolskie	12324,6	1094,4	5026,1	-	2124,5	3996,5	68,1	15,0	302073,1
Podkarpackie	14667,2	2120,5	4262,9	298,4	2418,1	4538,0	862,3	166,9	179918,3
Podlaskie	9841,4	2811,9	2073,2	92,7	765,8	4002,1	5,5	90,2	73112,3
Pomorskie	30703,2	10699,4	5557,7	298,9	9003,3	4990,7	-	153,3	160935,7
Śląskie	128156,9	21100,1	38402,1	1346,1	51909,1	11993,2	1067,4	2338,9	1122116,0
Świętokrzyskie	12664,2	2160,2	1004,5	-	5889,6	3577,7	-	32,2	169924,9
Warmińsko-mazurskie	12414,0	3203,5	1404,8	650,3	981,9	5714,1	95,7	363,7	87006,4
Wielkopolskie	45935,8	8674,8	9508,8	489,1	17457,0	9484,2	0,6	321,2	469388,9
Zachodniopomorskie	26444,2	5608,1	6167,0	364,5	3909,1	8226,9	1925,1	243,5	446234,3

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 41(363). KIERUNKI FINANSOWANIA WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
FINANCING DIRECTIONS OF VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Razem Total	Z tego na / Of which for			
		gospodarkę ściekową i ochronę wód waste water management and protection of water	ochronę powietrza atmosferycznej i klimatu protection of air and climate	gospodarke odpadami waste management	pozostałe dziedziny other domains
		w tysiącach zł	in thousand zł		
POLSKA	2044500,8	1216512,7	451980,9	132578,5	243428,6
<i>POLAND</i>					
Dolnośląskie	200881,5	105928,8	40138,3	9343,0	45471,3
Kujawsko-pomorskie	138331,6	86584,6	26258,6	12316,7	13171,7
Lubelskie	74526,6	43678,3	17221,1	4677,6	8949,7
Lubuskie	14882,6	11018,9	2041,1	4,5	1818,1
Łódzkie	226228,1	161894,8	31229,6	15603,4	17500,4
Małopolskie	163712,9	113202,6	2996,6	15052,8	32460,9
Mazowieckie	270436,4	181758,0	52185,8	11402,0	25090,6
Opolskie	77880,5	52463,1	17017,2	4536,5	3863,7
Podkarpackie	61562,2	46293,2	7311,8	3403,4	4553,8
Podlaskie	23949,3	9914,4	5899,9	5570,8	2564,2
Pomorskie	66398,9	37031,8	7730,3	8228,6	13408,2
Śląskie	395977,8	145574,4	185309,7	22905,4	42188,3
Świętokrzyskie	41411,1	29114,6	5100,8	4730,5	2465,1
Warmińsko-mazurskie	21666,6	9459,0	6074,4	1442,2	4691,0
Wielkopolskie	152972,9	108738,8	24420,4	6354,4	13459,3
Zachodniopomorskie	113681,8	73857,5	21045,2	7006,8	11772,3

Z r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 42(364). WPŁYWY NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ Z TYTUŁU KAR WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
RECEIPTS FOR VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS DUE TO FINES BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total		W tym / Of which									
			przekroczenie transgress of				składowanie odpadów niezgodnie z przepisami waste land filling inconsistent with legal regulations					
			warunków wprowadzenia ścieków do wód lub do ziemi conditions of releasing waste water into water or the ground		dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń powietrza razem total acceptable emission of air pollution		dopuszczalnego poziomu dźwięku acceptable sound level		nielegalny pobór wody oraz piętrzenie wody wyższe od dozwolonego illegal water withdrawal and water damming higher than permitted			
wymie-rzono awar-ded	wply-nęło recei-ved	wymie-rzono awar-ded	wply-nęło recei-ved	wymie-rzono awar-ded	wply-nęło recei-ved	wymie-rzono awar-ded	wply-nęło recei-ved	wymie-rzono awar-ded	wply-nęło recei-ved			
		w tysiącach zł				in thousand zł						
POLSKA	66220,6	4375,3	56030,1	1792,4	1412,0	817,7	1956,9	614,7	4238,1	113,0	214,0	101,8
<i>POLAND</i>												
Dolnośląskie	710,2 ^a	170,5	219,6	50,2	83,2	47,8	255,5	68,3	0,9	3,1	1,0	1,0
Kujawsko-pomorskie	855,6	389,7	116,9	20,9	134,9	146,4	307,8	198,8	274,2	1,8	6,9	6,9
Lubelskie	366,2	145,8	195,6	76,4	74,2	44,6	12,3	12,3	-	-	74,2	2,3
Lubuskie	295,8	138,2	115,9	-	37,7	37,7	62,2	5,2	65,0	85,2	-	-
Łódzkie	684,9 ^a	524,4 ^b	14,7	78,6	402,1	182,1	114,8	110,5	-	-	79,2	79,2
Małopolskie	3924,0 ^a	306,0	3467,4	191,3	94,4	95,5	87,3	9,2	-	-	-	-
Mazowieckie	23734,0 ^a	630,3 ^b	22542,4	60,4	236,8	41,3	116,0	49,2	109,5	9,1	24,4	1,9
Opolskie	285,5 ^a	74,7	4,0	4,0	-	-	152,9	25,6	-	-	-	-
Podkarpackie	1924,8 ^a	359,8 ^b	1447,9	315,2	27,6	11,8	1,3	1,3	396,4	-	-	-
Podlaskie	2010,0 ^a	64,7 ^b	1762,2	36,4	23,7	10,3	23,6	7,6	-	-	10,4	10,4
Pomorskie	2050,9	165,6	1706,5	156,6	8,0	7,1	18,4	-	312,9	2,0	-	-
Śląskie	1139,4 ^a	596,0 ^b	428,7	398,7	34,2	34,2	179,0	18,9	149,6	4,1	-	-
Świętokrzyskie	22122,0 ^a	28,1 ^b	21601,4	6,2	-	1,9	119,6	-	381,0	-	-	-
Warmińsko-mazurskie	684,7	74,7	518,9	66,0	106,0	7,6	41,9	1,1	-	-	17,9	-
Wielkopolskie	5068,3 ^a	490,8 ^b	1779,1	241,7	149,2	149,2	283,8	5,9	2548,6	7,7	-	-
Zachodniopomorskie	364,3 ^a	216,0	108,8	90,0	-	-	180,5	101,0	-	-	-	-

^a W tym z tytułu międzynarodowego przemieszczania odpadów: 150,0 tys. zł w województwie dolnośląskim; 22,5 tys. zł – łódzkie; 250,0 tys. zł – małopolskie; 530,0 tys. zł – mazowieckie; 73,5 tys. zł – opolskie; 215,0 tys. zł – podkarpackie; 190,0 tys. zł – podlaskie; 188,0 tys. zł – śląskie; 20,0 tys. zł – świętokrzyskie; 100,0 tys. zł – wielkopolskie; 50,0 tys. zł – zachodniopomorskie. ^b W tym z tytułu międzynarodowego przemieszczania odpadów: 22,5 tys. zł – w łódzkie; 293,3 tys. zł – mazowieckie; 215,0 tys. zł – podkarpackie; 8,8 tys. zł – podlaskie; 40,0 tys. zł – śląskie; 20,0 tys. zł – świętokrzyskie; 2,6 tys. zł – wielkopolskie.

Z r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

^a Of which awarded for international transport of waste: 150,0 thous. zł in voivodship dolnośląskie; 22,5 thous. zł – łódzkie; 250,0 thous. zł – małopolskie; 530,0 thous. zł – mazowieckie; 73,5 thous. zł – opolskie; 215,0 thous. zł – podkarpackie; 190,0 thous. zł – podlaskie; 188,0 thous. zł – śląskie; 20,0 thous. zł – świętokrzyskie; 100,0 thous. zł – wielkopolskie; 50,0 thous. zł – zachodniopomorskie. ^b Of which received of for international transport of waste: 22,5 thous. zł – w łódzkie; 293,3 thous. zł – mazowieckie; 215,0 thous. zł – podkarpackie; 8,8 thous. zł – podlaskie; 40,0 thous. zł – śląskie; 20,0 thous. zł – świętokrzyskie; 2,6 thous. zł – wielkopolskie.

S o u r c e: data of the Inspectorate for Environmental Protection.

TABL. 43(365). REDYSTRYBUCJA WPŁYWÓW Z TYTUŁU KAR NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
REDISTRIBUTION OF RECEIPTS DUE TO FINES FOR VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Z tego na fundusze Of which for funds			
		Narodowy/National	wojewódzkie/voivodship	powiatowe/powiat	gminne/gmina
		w tysiącach zł		in thousand zł	
P O L S K A ..... P O L A N D	2901,6	645,1	1194,6	336,1	725,7
Dolnośląskie	149,3	33,4	62,0	17,5	36,5
Kujawsko-pomorskie	321,8	73,3	136,1	36,9	75,5
Lubelskie	127,2	28,4	52,8	16,1	29,9
Lubuskie	116,9	18,4	34,1	13,0	51,4
Łódzkie	394,4	90,1	166,8	45,8	91,6
Małopolskie	224,3	51,1	94,9	26,1	52,2
Mazowieckie.....	168,5	34,1	63,3	19,3	51,8
Opolskie.....	13,7	3,1	5,8	1,6	3,2
Podkarpackie.....	232,8	53,1	98,5	27,1	54,1
Podlaskie.....	43,7	10,0	18,5	5,1	10,2
Pomorskie	144,2	29,9	55,6	17,6	41,1
Śląskie.....	374,5	85,0	157,8	43,5	88,3
Świętokrzyskie.....	7,0	1,6	3,0	0,8	1,6
Warmińsko-mazurskie	64,2	14,6	27,2	7,5	14,9
Wielkopolskie	352,2	79,1	151,4	39,8	82,0
Zachodniopomorskie..	166,9	40,0	66,9	18,4	41,5

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 44(366). WPŁYWY ORAZ NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU KAR WYMIERZONYCH ZA PRZEKROCZENIA USTALONYCH WARUNKÓW KORZYSTANIA ZE ŚRODOWISKA W 2009 R.
RECEIPTS AND DUES FROM FINES FOR TRANSGRESS OF CONDITIONS FOR USE OF NATURAL ENVIRONMENT IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wpływy przekazane na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej Receipts transferred for the environmental protection and water management funds					Należności Dues					
	ogółem total	Narodowy National	wojewódzkie voivodship	powiatowe powiat	gminne gmina	odroczone deferred		rozłożone na raty in instalments		niewyegzekwowane not-executed	
						liczba decyzji number of decisions	kwota w tys. zł amount in thous. zł	liczba decyzji number of decisions	kwota w tys. zł amount in thous. zł	liczba decyzji number of decisions	kwota w tys. zł amount in thous. zł
	w tysiącach zł in thousand zł										
O G Ó Ł E M	2495,1	741,5	1033,3	396,1	1111,7	239	54579,1	12	789,8	478	14092,8
T O T A L											
Zanieczyszczenia w odprowadzanych ściekach... Pollutants in discharged waste water	1420,5	322,6	598,0	168,1	331,7	159	49578,3	11	725,5	191	5528,4
Nielegalny pobór wody oraz piętrzenie wody wyższe od dozwolonego..... Illegal water withdrawal and water damming higher than permitted	99,2	22,6	42,0	11,5	23,1	2	20,8	0	0	17	414,6
Zanieczyszczenie powietrza (emisję) ogółem..... Total air pollution (emission)	707,7	160,0	302,8	81,6	163,2	18	493,1	1	64,3	120	1856,9
Przekroczenia dopuszczalnego poziomu dźwięku..... Transgress of acceptable voice level	118,3	219,6	59,4	119,9	517,1	48	1043,4	0	0	109	1220,1
Nielegalne składowanie odpadów..... Illegal waste land filling	149,4	16,7	31,1	15,0	86,6	12	3443,5	0	0	41	5072,8

Ź r ó d ł o: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

S o u r c e: data of the Inspectorate for Environmental Protection.

TAB. 45(367). GOSPODAROWANIE POWIATOWYMI FUNDUSZAMI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
MANAGEMENT OF THE POWIAT ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Stan środków pieniężnych na początek roku <i>Funds at the beginning of the year</i>	Ogółem przekazane przez zarząd województwa <i>Total transferred by the voivodship board</i>	Wpływy z tytułu <i>Receipts due to</i>		
			opłat <i>payments</i>	kar <i>fin</i>	inne <i>other</i>
w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>					
P O L S K A.....	121772,3	189475,2	185594,8	336,1	3544,3
<i>P O L A N D</i>					
Dolnośląskie	12471,1	15769,5	15582,2	17,5	169,9
Kujawsko-pomorskie	5965,5	10307,4	10133,2	36,9	137,3
Lubelskie	3826,1	6442,0	6367,4	16,1	58,5
Lubuskie	2613,0	3404,2	3378,4	13,0	12,8
Łódzkie	10416,9	19182,7	18978,5	45,8	158,4
Małopolskie	5216,7	15551,6	14791,0	26,1	734,5
Mazowieckie	14257,5	22144,6	21927,5	19,3	197,8
Opolskie	7722,1	5824,4	5727,8	1,6	94,9
Podkarpackie	2240,8	4878,0	4800,5	27,1	50,5
Podlaskie	2457,9	2578,9	2454,0	5,1	119,8
Pomorskie	6497,9	9780,9	9658,6	17,6	104,7
Śląskie	24620,4	36348,6	35935,0	43,5	370,0
Świętokrzyskie	4256,3	6310,8	6259,7	0,8	50,4
Warmińsko-mazurskie	2422,6	3953,0	3926,7	7,5	18,8
Wielkopolskie	9142,2	16774,3	16689,9	39,8	44,7
Zachodniopomorskie	7645,5	10224,3	8984,4	18,4	1221,6

(dok.) (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Środki funduszu ogółem <i>Total funds</i>	Wydatki <i>Expendi- tures</i>	Z tego na <i>Of which for</i>					wpłaty do Wojewódz- kiego Funduszu z tytułu nadwyżki dochodów <i>payments for the Voivodship Fund due to income surpluses</i>	inne wydatki <i>other expendi- tures</i>	Stan środków na koniec roku <i>Funds at the end of the year</i>
			gospodar- -kę ściekową i ochronę wód <i>waste water manage- ment and protectio n of water</i>	ochronę powietrza atmosfe- rycznego i klimatu <i>protection of air and climate</i>	gospodar- -kę odpadami <i>waste manage- ment</i>	pozostałe dziedziny <i>other domains</i>				
w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>										
P O L S K A.....	311247,5	179376,5	23505,7	49601,6	39559,4	52060,0	10874,4	3775,4	131871,0	
<i>P O L A N D</i>										
Dolnośląskie	28240,6	14099,6	2726,4	7242,7	767,8	2878,1	294,3	190,3	14141,0	
Kujawsko-pomorskie	16272,9	10808,8	1345,6	2699,3	1217,3	5269,3	-	277,2	5464,1	
Lubelskie	10268,1	6535,6	1140,6	1770,1	1087,0	2202,4	-	335,5	3732,5	
Lubuskie	6017,2	3056,3	391,1	516,8	113,4	2032,3	-	2,7	2960,8	
Łódzkie	29599,5	17943,5	1757,2	4372,9	3018,6	4526,3	4176,6	91,8	11656,1	
Małopolskie	20768,2	15793,6	735,3	3591,9	7892,6	3508,3	0,0	65,5	4974,6	
Mazowieckie	36402,2	18766,8	3543,5	3585,9	2532,2	7682,3	1021,1	401,7	17635,4	
Opolskie	13546,4	7885,4	436,3	4173,6	1369,5	1773,8	-	132,2	5661,0	
Podkarpackie	7118,8	4139,8	683,1	916,3	444,0	2049,9	-	46,5	2979,0	
Podlaskie	5036,8	2382,3	346,2	246,8	302,7	1274,1	-	212,5	2654,6	
Pomorskie	16278,8	8752,1	1019,0	1929,1	2165,1	3315,3	-	323,6	7526,8	
Śląskie	60969,0	36489,6	4151,7	9610,0	10619,2	8256,1	3631,6	221,1	24479,4	
Świętokrzyskie	10567,1	5295,8	561,6	2317,9	972,9	1322,1	-	121,4	5271,3	
Warmińsko- mazurskie	6375,6	2993,2	309,5	313,8	299,5	1897,3	-	173,1	3382,4	
Wielkopolskie	25916,5	15317,1	2734,1	4204,3	3426,9	3103,0	1020,0	828,7	10599,4	
Zachodniopomorskie	17869,8	9117,2	1624,3	2110,1	3330,8	969,6	730,9	351,5	8752,6	

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 46(368). GOSPODAROWANIE GMINNYMI FUNDUSZAMI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
MANAGEMENT OF THE GMINA ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Stan środków na początek roku <i>Funds at the beginning of the year</i>	Przychody <i>Revenues</i>				Środki funduszu ogółem <i>Total funds</i>	Wydatki ogółem <i>Total expenditures</i>
		ogółem przekazane przez zarząd województwa <i>total transferred by the voivodship board</i>	z tytułu opłat i kar <i>due to payments and fines</i>		inne <i>other</i>		
			za usuwanie drzew i krzewów <i>for removal of trees and bushes</i>	pozostałych <i>other</i>			
w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>							
P O L S K A	605528,3	818824,9	213553,2	584768,1	20503,6	1424353,2	742235,8
P O L A N D							
Dolnośląskie	96659,4	79578,8	26949,0	50699,9	1929,9	176238,2	116859,6
Kujawsko-pomorskie	35639,4	111550,4	79953,0	29264,1	2333,2	147189,8	34880,8
Lubelskie	14085,1	24418,4	655,5	20260,8	3502,1	38503,5	25659,1
Lubuskie	9926,3	16767,6	5509,0	11016,7	241,8	26693,9	16484,5
Łódzkie	49685,9	76641,5	9826,5	65835,3	979,6	126327,4	69702,2
Małopolskie	16077,6	61353,0	10314,3	47989,2	3049,5	77430,6	57591,4
Mazowieckie	98097,5	96789,7	27921,1	67094,5	1774,1	194887,3	92216,2
Opolskie	19174,9	20145,7	3266,1	16696,5	183,1	39320,6	19068,7
Podkarpackie	8595,6	18218,8	1067,2	16040,8	1110,9	26814,4	16045,9
Podlaskie	7562,8	11047,8	3026,5	7528,1	493,3	18610,6	7500,4
Pomorskie	30460,4	41768,2	8143,2	33223,1	401,8	72228,6	32681,3
Śląskie	115232,4	114163,6	15859,5	97313,4	990,7	229396,1	112790,1
Świętokrzyskie	16583,0	20343,2	2342,6	17503,6	497,0	36926,3	15532,5
Warmińsko-mazurskie	17124,0	16817,7	2906,3	13209,0	702,5	33941,7	16485,8
Wielkopolskie	40468,4	65883,1	5335,4	59981,4	566,3	106351,5	60573,1
Zachodniopomorskie	30155,5	43337,3	10477,9	31111,7	1747,8	73492,8	48164,2

(dok.) (cont.)

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Z tego na <i>Of which for</i>						Stan środków na koniec roku <i>Funds at the end of the year</i>
	gospodarke ściekową i ochronę wód <i>waste water management and protection of water</i>	ochronę powietrza atmosferycz- nego i klimatu <i>protection of air and climate</i>	gospodarke odpadami <i>waste manage- ment</i>	pozostałe dziedziny <i>other domains</i>	wpłaty do Wojewódzkiego Funduszu z tytułu nadwyżki dochodów <i>payments for the Voivodship Fund due to income surpluses</i>	inne wydatki <i>other expenditures</i>	
P O L S K A	231247,1	98025,9	88465,0	216043,0	99887,3	8567,5	682117,4
P O L A N D							
Dolnośląskie	32278,5	3560,1	13488,0	35459,3	30638,8	1434,9	59378,5
Kujawsko-pomorskie	10207,4	3074,7	4653,6	13671,5	2772,8	500,8	112309,1
Lubelskie	9687,9	4256,8	3972,4	5034,0	2372,8	335,2	12844,5
Lubuskie	5177,2	2680,6	5009,5	3500,1	-	117,0	10209,4
Łódzkie	11818,7	1095,0	2500,0	13737,6	39731,9	818,9	56625,2
Małopolskie	17429,8	6064,8	7602,1	24479,6	1750,2	264,8	19839,2
Mazowieckie	26151,3	21293,9	13383,7	24651,2	6098,2	637,9	102671,0
Opolskie	6131,4	5132,8	2928,3	4736,4	-	139,8	20251,9
Podkarpackie	4350,9	522,9	5301,5	5421,7	336,1	112,8	10768,5
Podlaskie	3536,8	193,4	1427,0	2285,2	-	58,1	11110,2
Pomorskie	13904,3	3777,7	3424,0	10621,3	260,9	693,0	39547,3
Śląskie	30276,2	33361,5	6668,2	41953,1	-	531,2	116606,0
Świętokrzyskie	7009,3	349,6	2674,4	4590,3	631,9	277,1	21393,7
Warmińsko-mazurskie	9114,8	988,7	2064,6	4067,2	-	250,5	17456,0
Wielkopolskie	30180,3	9208,6	7929,4	10695,8	2009,0	549,9	45778,4
Zachodniopomorskie	13992,2	2464,8	5438,0	11138,9	13284,7	1845,7	25328,6

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 47(369). OPŁATY PRODUKTOWE – WPLYWY I REDYSTRYBUCJA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
PRODUCT PAYMENTS – RECEIPTS AND REDISTRIBUTION BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Wpływy ^a z Urzędów Marszałkowskich do Narodowego Funduszu w podziale na tytuły: <i>Receipts^a from Marshals' Office for the National Fund divided into:</i>				Redystrybucja ^b środków z Narodowego Funduszu do wojewódzkich funduszy <i>Redistribution^b of funds of the National Fund to the voivodship funds</i>	
	razem <i>total</i>	z tego <i>of which</i>			w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>	Zwrot w ramach woj. <i>Return within voivod.</i>
		opakowania <i>packages</i>	akumulatory <i>accumulators</i>	pozostałe ^c <i>other^c</i>		
P O L S K A	8 728,2	7 162,8	259,3	1 306,10	5 013,5	57,4%
P O L A N D						
Dolnośląskie	390,9	313,9	0,3	76,7	430,1	110,0%
Kujawsko-pomorskie.....	179,8	177,1	0,0	2,6	309,5	172,2%
Lubelskie	175,9	175,5	0,4	-	284,1	161,5%
Lubuskie	138,7	132,2	-	6,5	2,8	2,0%
Łódzkie	705,3	702,9	0,8	1,6	240,0	34,0%
Małopolskie	728,5	565,6	8,2	154,7	218,9	30,0%
Mazowieckie	2 721,2	1 933,1	194,3	593,8	673,0	24,7%
Opolskie	179,8	179,1	0,2	0,5	115,7	64,3%
Podkarpackie	570,3	277,3	1,3	291,7	236,1	41,4%
Podlaskie	358,4	237,3	33,0	88,1	156,5	43,7%
Pomorskie.....	534,5	520,5	5,3	8,6	442,4	82,8%
Śląskie	575,2	552,2	-	23,0	701,6	122,0%
Świętokrzyskie	50,4	50,4	-	-	57,6	114,3%
Warmińsko-mazurskie....	956,4	914,4	6,2	35,7	153,4	16,0%
Wielkopolskie.....	210,8	179,7	9,3	21,8	790,0	374,8%
Zachodniopomorskie	252,2	251,5	0,1	0,6	202,0	80,1%

a Wpływy z Urzędów Marszałkowskich nie obejmują odsetek od przekazanych do Narodowego Funduszu opłat, które uwzględnia się przy redystrybucji środków na poszczególne województwa. *b* Redystrybucja środków pieniężnych uzyskanych z opłaty produktowej za opakowania, oparta o wskaźnik ilości odpadów opakowaniowych przekazanych do odzysku i recyklingu powoduje transfer środków z województw uzyskujących duże wpływy do województw o niskich wpływach z opłaty produktowej. *c* Baterie i ogniwa, oleje techniczne, lampy wyładowcze, opony.

Z r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

a Receipts from Marshals' offices do not include interest from payments transferred to the National Fund, which are taken into consideration during redistribution of funds between particular voivodships. *b* Redistribution of financial funds obtained from product fees for packages, based on the index of the number of package waste transferred for recycling causes the transfer of funds from voivodships obtaining high receipts to voivodships with low receipts from product fees. *c* Batteries and cells, technical oils, discharge lamps, tyres.

S o u r c e: data of the Management Board of the National Fund of Environmental Protection and Water Management.

TABL. 48(370). WYSOKOŚĆ OPŁATY PRODUKTOWEJ OGÓLEM WPLACONEJ DO URZĘDÓW MARSZAŁKOWSKICH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.

THE VALUE OF TOTAL PRODUCT FEE PAID TO MARSHALS' OFFICES BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem <i>Total</i>	Z tego za <i>Of which for</i>					
		opakowania <i>packages</i>	akumulatory <i>accumulators</i>	baterie i ogniwa <i>batteries and cells</i>	oleje techniczne <i>technical oils</i>	lampy wyładowcze <i>discharge lamps</i>	opony <i>tyres</i>
		w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>					
P O L S K A	2268,1	1500,5	27,4	11,9	35,4	0,1	692,8
P O L A N D							
Dolnośląskie	90,7	89,5	0,6	0,0	0,0	-	0,5
Kujawsko-pomorskie.....	10,0	9,7	-	-	0,2	-	0,1
Lubelskie	24,1	24,1	-	-	-	-	-
Lubuskie	20,0	20,0	-	-	-	-	-
Łódzkie	99,4	99,4	-	-	-	-	-
Małopolskie	97,9	85,2	-	-	12,7	-	0,0
Mazowieckie	948,5	495,2	24,4	8,4	2,6	-	417,9
Opolskie	43,6	43,2	-	0,2	0,1	-	0,1
Podkarpackie	353,2	83,5	-	0,4	-	-	269,3
Podlaskie	19,4	19,4	-	-	-	-	-
Pomorskie.....	190,0	181,4	0,6	2,7	4,9	-	0,4
Śląskie	144,3	140,2	1,8	0,3	0,4	-	1,6
Świętokrzyskie	58,7	57,5	-	-	-	-	1,2
Warmińsko-mazurskie....	52,2	50,7	-	-	0,1	-	1,4
Wielkopolskie.....	72,3	57,5	-	-	14,5	-	0,3
Zachodniopomorskie	44,0	43,9	-	-	-	0,1	-

Z r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 49(371). WYSOKOŚĆ ZALEGŁEJ OPŁATY PRODUKTOWEJ (Z ODSETKAMI) ORAZ DODATKOWEJ OPŁATY PRODUKTOWEJ WPLACONYCH DO URZĘDÓW MARSZAŁKOWSKICH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.

THE VALUE OF DUE PRODUCT FEE (WITH INTEREST) AS WELL AS ADDITIONAL PRODUCT FEE PAID TO MARSHALS' OFFICES BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Z tego za Of which for					
		opakowania packages	akumulatory accumulators	baterie i ogniwa batteries and cells	oleje techniczne technical oils	lampy wyładowcze discharge lamps	opony tyres
		w tysiącach zł			in thousand zł		
P O L S K A	4953,5	4471,6	106,2	73,1	32,9	1,3	268,4
<i>P O L A N D</i>							
Dolnośląskie	320,6	252,6	0,0	0,0	7,5	-	60,5
Kujawsko-pomorskie	7,6	7,6	-	-	-	-	-
Lubelskie	76,5	76,5	-	-	-	-	-
Lubuskie	60,7	60,7	-	-	-	-	-
Łódzkie	476,7	476,7	0,2	0,0	0,0	-	-
Małopolskie	516,9	376,1	2,4	-	0,4	0,1	140,1
Mazowieckie	1001,3	953,0	102,3	35,1	3,8	0,7	6,3
Opolskie	215,0	112,5	-	0,2	-	-	-
Podkarpackie	219,1	219,1	-	-	-	-	-
Podlaskie	320,8	288,8	-	29,8	-	-	2,2
Pomorskie	260,8	257,1	0,8	3,6	0,1	-	0,0
Śląskie	396,8	377,6	0,0	0,0	6,9	0,1	11,4
Świętokrzyskie	25,8	25,8	-	-	-	-	-
Warmińsko-mazurskie	194,8	170,5	0,5	-	0,6	-	23,7
Wielkopolskie	670,5	627,9	-	4,4	13,5	0,0	24,2
Zachodniopomorskie	189,6	189,0	-	-	0,2	0,4	-

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 50(372). WYSOKOŚĆ OPŁATY PRODUKTOWEJ OD OPAKOWAŃ WPLACONEJ DO URZĘDÓW MARSZAŁKOWSKICH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.

THE VALUE OF PRODUCT FEE FOR PACKAGES PAID TO MARSHALS' OFFICES BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Z tego za opakowania: Of which for packages made of:					
		z tworzyw sztucznych plastics	z aluminium aluminium	ze stali, w tym z blachy stalowej steal, including steel sheets	z papieru i tektury paper and paperboard	ze szkła gospodarczego, poza ampulkami industrial glass, excluding ampules	z materiałów naturalnych (drewna i tekstyliów) natural materials (wood and textiles)
		w tysiącach zł			in thousand zł		
P O L S K A	589,2	166,4	12,6	22,3	259,7	3,5	124,7
<i>P O L A N D</i>							
Dolnośląskie	29,2	9,4	2,2	2,5	11,4	0,0	3,7
Kujawsko-pomorskie	3,4	1,5	0,1	0,0	1,6	0,0	0,2
Lubelskie	10,5	4,5	0,0	0,1	5,0	0,5	0,4
Lubuskie	7,6	5,4	0,0	0,2	1,5	0,0	0,5
Łódzkie	32,3	14,5	0,3	1,1	12,3	0,1	4,0
Małopolskie	34,2	9,6	1,8	1,7	18,1	1,3	1,7
Mazowieckie	224,4	33,4	4,7	1,2	107,7	0,7	76,7
Opolskie	14,5	7,9	0,1	0,1	5,6	0,1	0,7
Podkarpackie	40,7	8,9	0,6	1,3	11,0	0,0	18,9
Podlaskie	6,4	3,4	0,1	0,0	2,9	0,0	0,0
Pomorskie	62,6	24,0	0,6	8,8	20,9	0,3	8,0
Śląskie	51,4	14,5	1,1	1,3	29,6	0,4	4,5
Świętokrzyskie	18,1	9,1	0,3	0,1	6,3	0,0	2,3
Warmińsko-mazurskie ..	17,2	6,7	0,1	2,3	5,7	0,0	2,4
Wielkopolskie	21,1	8,2	0,4	1,7	10,1	0,1	0,6
Zachodniopomorskie	16,1	5,4	0,3	0,1	10,1	0,0	0,2

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 51(373). WYSOKOŚĆ ZALEGŁEJ OPŁATY PRODUKTOWEJ (Z ODSETKAMI) OD OPAKOWAŃ WPLACONEJ DO URZĘDÓW MARSZAŁKOWSKICH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
THE VALUE OF DUE PRODUCT FEE (WITH INTEREST) FOR PACKAGES PAID TO MARSHALS' OFFICES BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Z tego za opakowania:			Of which for packages made of:		
		z tworzyw sztucznych plastics	z aluminium aluminium	ze stali, w tym z blachy stalowej steel, including steel sheets	z papieru i tektury paper and paperboard	ze szkła gospodarczego, poza ampułkami industrial glass, excluding ampules	z materiałów naturalnych (drewna i tekstyliów) natural materials (wood and textiles)
w tysiącach zł in thousand zł							
P O L S K A	1833,1	595,8	36,7	84,7	805,2	15,7	295,0
<i>P O L A N D</i>							
Dolnośląskie	82,3	26,5	6,1	7,1	32,2	-	10,4
Kujawsko-pomorskie	4,3	0,6	-	-	3,7	-	-
Lubelskie	32,9	14,2	-	0,3	15,7	1,6	1,1
Lubuskie	23,3	16,5	-	0,7	4,5	-	1,6
Łódzkie	154,7	69,5	1,5	5,1	59,0	0,3	19,3
Małopolskie	150,8	42,4	7,9	7,5	79,9	5,7	7,4
Mazowieckie	431,7	64,3	9,0	2,2	207,3	1,3	147,6
Opolskie	37,4	20,6	0,3	0,1	14,5	0,2	1,7
Podkarpackie	106,7	23,3	1,5	3,4	28,9	-	49,6
Podlaskie	92,9	53,5	0,8	-	37,9	-	0,7
Pomorskie	88,6	33,9	0,9	12,4	29,6	0,5	11,3
Śląskie	138,2	39,0	2,9	3,5	79,6	1,2	12,0
Świętokrzyskie	8,0	4,1	0,1	-	2,8	-	1,0
Warmińsko-mazurskie ..	170,5	66,2	1,1	22,5	56,8	-	23,9
Wielkopolskie	230,9	89,4	4,4	19,0	110,6	1,2	6,3
Zachodniopomorskie	79,1	31,6	-	0,7	42,0	3,7	1,1

Ź r ó ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 52(374). FORMY FINANSOWANIA Z FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W 2009 R.
FORMS OF FINANCING FROM THE ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS IN 2009

FORMY FINANSOWANIA FORMS OF FINANCING	Ogółem Total	Gospodarka ściekowa i ochrona wód Waste water management and protection of water	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu Protection of air and climate	Gospodarka odpadami Waste management	Pozostałe dziedziny Other domains
		w milionach zł in million zł			
O G Ó Ł E M	5364,2	3227,0	794,5	377,2	965,5
<i>T O T A L</i>					
Finansowanie zwrotne (pożyczki, kredyty, konsorcja)	3330,7	2690,1	428,8	146,7	65,0
<i>Redeemable financing (loans, credits, consortia)</i>					
Finansowanie bezzwrotne (dotacje, dopłaty, umorzenia)	2031,7	536,9	365,7	230,1	899,1
<i>Non-redeemable financing (donations, grants, debt forgiveness)</i>					
Finansowanie kapitałowe (akcje, udziały, obligacje).....	1,8	-	-	0,4	1,4
<i>Capital financing (shares, bonds)</i>					
NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ					
<i>THE NATIONAL ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUND</i>					
R A Z E M	2521,2	1755,8	194,9	116,5	454,0
<i>T O T A L</i>					
Finansowanie zwrotne (pożyczki, kredyty, konsorcja)	1753,6	1632,2	82,1	39,3	-
<i>Redeemable financing (loans, credits, consortia)</i>					
Finansowanie bezzwrotne (dotacje, dopłaty, umorzenia)	766,1	123,5	112,9	77,2	452,5
<i>Non-redeemable financing (donations, grants, debt forgiveness)</i>					

TABL. 52(374). FORMY FINANSOWANIA Z FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W 2009 R. (dok.)
FORMS OF FINANCING FROM THE ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS IN 2009
 (cont.)

FORMY FINANSOWANIA FORMS OF FINANCING	Ogółem Total	Gospodarka ściekowa i ochrona wód Waste water management and protection of water	Ochrona powietrza atmosfery- cznego i klimatu Protection of air and climate	Gospodarka odpadami Waste management	Pozostałe dziedziny Other domains
		w milionach zł in million zł			
NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (cd.) THE NATIONAL ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUND (cont.)					
Finansowanie kapitałowe (akcje, udziały, obligacje)..... Capital financing (shares, bonds)	1,4	-	-	-	1,4
WOJEWÓDZKIE FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS					
R A Z E M	2044,5	1216,5	452,0	132,6	243,4
T O T A L					
Finansowanie zwrotne (pożyczki, kredyty, konsorcja)	1577,0	1057,9	346,8	107,3	65,0
Redeemable financing (loans, credits, consortia)					
Finansowanie bezzwrotne (dotacje, dopłaty, umorzenia)	467,1	158,6	105,2	24,8	178,4
Non-redeemable financing (donations, grants, debt forgiveness)					
Finansowanie kapitałowe (akcje, udziały, obligacje)..... Capital financing (shares, bonds)	0,4	-	-	0,4	-
POWIATOWE FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ POWIAT ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS					
R A Z E M (Finansowanie wyłącznie w formie bezzwrotnej)	164,7	23,5	49,6	39,6	52,1
T O T A L (Non-redeemable financing only)					
GMINNE FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ GMINA ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS					
R A Z E M (Finansowanie wyłącznie w formie bezzwrotnej)	633,8	231,2	98,0	88,5	216,0
T O T A L (Non-redeemable financing onl)					

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 53(375). WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW FUNDUSZU OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH
THE USE OF RESOURCES FROM THE AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2008	2009	SPECIFICATION
	w tysiącach zł in thousand zł					
O G Ó Ł E M	80810,9	106000,7	109475,8	183188,3	150179,4	T O T A L
Przystosowanie nieużytków do potrzeb produkcji rolniczej oraz rekultywacja.....	727,3	525,7	417,8	302,7	218,3	Adjustment of wasteland for the purposes of agricultural production and reclamation
Rolnicze zagospodarowanie gruntów zrekultywowanych	301,0	98,4	87,1	22,1	72,4	Agricultural management of reclaimed land
Użyźnianie gleb ^a	3067,3	2228,4	902,1	1360,2	974,9	Soil fertilisation ^a
Przeciwdziałanie erozji gleb	399,0	3,5	3,0	-	-	Preventing soil erosion
Budowa i renowacja zbiorników wodnych służących małej retencji wodnej	4039,7	3122,4	4839,5	3518,2	5935,4	Construction and renovation of water reservoirs for the purposes of small water retention
Budowa i modernizacja dróg dla potrzeb rolnictwa	63906,5	92313,7	96178,0	169754,8	135064,4	Construction and modernisation of roads for the purposes of agriculture
Inne.....	8370,0	7708,6	7048,4	8230,3	7914,0	Other

^a Łącznie z odkamienianiem gleb i odkraczaniem gruntów rolnych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

^a Including destoning soils and debushing agricultural land.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 54(376). PRACE I PRZEDSIĘWZIĘCIA ZREALIZOWANE W OPARCIU O ŚRODKI FUNDUSZU OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH
WORKS AND UNDERTAKINGS CARRIED OUT WITH THE USE OF THE MONEY FROM THE AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2008	2009	SPECIFICATION
	w hektarach in hectares					
Rekultywacja i przystosowanie nieużytków oraz bagien do potrzeb produkcji rolniczej.....	311	70	42	57	37	Reclamation and adjustment of wasteland and marshes for the purposes of agricultural production
Rolnicze zagospodarowanie gruntów zrekultywowanych	605	56	38	36	73	Agricultural management of reclaimed land
Użyźnianie gleb ^a	31763	17297	3679	5347	3408	Soil fertilisation
Przeciwdziałanie erozji gleb	.	1	1	-	-	Preventing soil erosion
Budowa i renowacja zbiorników wodnych służących małej retencji wodnej.....	391	368	375	522	693	Construction and renovation of water reservoirs for the purposes of small water retention
Budowa i modernizacja dróg dla potrzeb rolnictwa ^b	3088	2119	1890	2364	1868	Construction and modernisation of roads for the purposes of agriculture ^b

^a Łącznie z odkamienianiem gleb i odkrzaczaniem gruntów rolnych. ^b W kilometrach.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

^a Including destoning soils and debushing agricultural land.

^b Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 55(377). GROMADZENIE ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH FUNDUSZU OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
ACCUMULATION OF MONEY OF THE AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Opłaty Payments									
	ogółem total		jednorazowe one-time		roczne annual		roczne podwyższone annual increased		inne other	
	wymie- rzono awarded	wpłynęło received	wymie- rzono awarded	wpłynęło received	wymie- rzono awarded	wpłynęło received	wymie- rzono awarded	wpłynę- ło received	wymie- rzono awarded	wpłynęło received
	w tysiącach zł in thousand zł									
P O L S K A	134844,5	137893,2	10088,4	7786,3	123414,5	121797,4	61,4	3,3	1280,2	8306,2
<i>P O L A N D</i>										
Dolnośląskie	27150,6	28769,3	1285,2	1117,3	25865,4	24690,6	-	-	-	2961,4
Kujawsko-pomorskie.....	5986,5	5766,6	1499,6	1370,6	4486,9	4201,9	-	-	-	194,1
Lubelskie	9589,7	8678,7	1469,5	1065,4	8116,9	7268,7	3,3	3,3	-	341,2
Lubuskie	1540,4	1854,4	48,2	39,1	1492,2	1443,4	-	-	-	371,9
Łódzkie.....	14799,2	14344,3	1502,4	944,5	12990,0	13096,0	-	-	306,7	303,8
Małopolskie.....	7753,6	7576,8	252,1	220,9	7428,8	6840,2	58,1	-	14,6	515,7
Mazowieckie	12543,5	15953,7	199,7	272,6	11839,7	14240,6	-	-	504,1	1440,6
Opolskie	4182,2	4267,4	85	88,8	4059,6	4055,2	-	-	37,6	123,4
Podkarpackie	8803,8	6698,3	932	637,7	7871,8	5700,6	-	-	-	359,9
Podlaskie	743,7	1005,5	84,7	89,1	659,0	819,3	-	-	-	96,9
Pomorskie.....	4474,5	5229,1	492,5	508,9	3981,9	4322,3	-	-	-	397,9
Śląskie	4390,6	4364,6	209,4	244,3	4181,2	4207,8	-	-	-	-87,4
Świętokrzyskie	1322,3	1344,6	221,1	85,9	1101,2	1236,8	-	-	-	21,9
Warmińsko-mazurskie.....	1950,7	1829,3	163,7	138,1	1787,0	1687,9	-	-	-	3,3
Wielkopolskie.....	25845,4	26553,6	905,0	801,4	24523,2	25335,0	-	-	417,2	417,2
Zachodniopomorskie	3767,8	3656,9	738,3	161,6	3029,5	2651,1	-	-	-	844,3

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 56(378). WPLYWY I GOSPODAROWANIE FUNDUSZEM OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH W 2009 R.
RECEIPTS AND MANAGEMENT OF THE AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Stan środków na początku roku <i>Funds at the beginning of the year</i>	Wpływy ogółem <i>Total receipts</i>	Przekazano na centralny Fundusz <i>Transferred to the central Fund</i>	Uzyskano z centralnego Funduszu <i>Received from the central Fund</i>	Umorzono <i>Repealed</i>	Stan środków na końcu roku <i>Funds at the end of the year</i>
	w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>					
P O L S K A	55511,7	137893,2	27334,7	27390,0	8746,9	43280,8
<i>P O L A N D</i>						
Dolnośląskie.....	10665,5	28769,3	5511,0	1085,0	520,1	12279,4
Kujawsko-pomorskie	2382,8	5766,6	1123,9	1100,0	2446,1	2573,8
Lubelskie.....	3913,7	8678,7	1795,4	2300,0	696,9	3627,4
Lubuskie.....	4343,1	1854,4	324,7	1500,0	26,2	2561,4
Łódzkie	3404,0	14344,3	2835,1	1800,0	329,6	1430,9
Małopolskie.....	4028,7	7576,8	1483,5	2300,0	1947,7	2426,2
Mazowieckie	5477,9	15953,7	2964,8	1527,0	56,4	6644,3
Opolskie	3665,1	4267,4	992,0	2200,0	76,2	3086,3
Podkarpackie.....	3752,7	6698,3	1337,2	2428,0	473,6	924,3
Podlaskie	3027,8	1005,5	189,9	1800,0	30,4	2338,9
Pomorskie.....	3545,3	5229,1	1017,6	2300,0	1188,0	2386,5
Śląskie	1579,3	4364,6	847,8	1500,0	132,2	772,6
Świętokrzyskie	139,9	1344,6	248,6	1250,0	68,6	185,3
Warmińsko-mazurskie...	616,1	1829,3	372,4	1300,0	15,7	543,7
Wielkopolskie	4706,0	26553,6	5579,9	1500,0	649,3	1460,5
Zachodniopomorskie.....	263,6	3656,9	710,8	1500,0	89,8	39,3

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 57(379). WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH FUNDUSZU OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH W 2009 R.
THE USE OF MONEY FROM THE AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Wydatki ogółem <i>Total expendi- tures</i>	Z tego na <i>Of which for</i>									
		rekultywację gruntów na cele rolnicze <i>land recla- mation for agricul- tural purposes</i>	rolnicze zagos- podaro- wanie gruntów zrekul- tywowa- nych <i>farm mana- gement of re- claimed land</i>	użyźnia- nie i ulepsza- nie gleb, usu- wanie kamieni, odkrza- czanie <i>soil fertilisa- tion and improve- ment, destoning and debushing</i>	przeciwi- działanie erozji gleb na gruntach rolnych <i>preventing soil erosion on agri- cultural land</i>	budowę i renowację zbiorników wodnych służących małej retencji <i>construction and renovation of water reservoirs for small water retention</i>	budowę i moder- nizację dróg dojaz- dowych do gruntów rolnych <i>construction and modernisa- tion of approach roads to agricultural lands</i>	wdra- żanie i upowsze- chnianie wyników prac naukowo- badaw- czych <i>imple- mentation and dissemina- tion of results of scientific studies and research</i>	badanie płodów rolnych w strefach ochron- nych oraz eksper- tyzy z zakresu ochrony gruntów rolnych <i>the analysis of crops in protection areas and expertises in the scope of agricultural land protection</i>	zakup sprzę- tu pomia- rowego informa- tycznego wraz z oprogra- mowaniem do ewidencji i ochrony gruntów rolnych <i>the purchase of measurement devices with software for recording and protection of agricultural land</i>	pozostałe ^a <i>other^a</i>
w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>											
P O L S K A ..... <i>P O L A N D</i>	150179,4	218,3	72,4	974,9	-	5935,4	135064,4	582,1	3872,1	1885,2	1574,5
Dolnośląskie	22729,4	52,9	-	577,6	-	1416,4	15736,6	-	3701,6	1040,7	203,6
Kujawsko-pomorskie	5551,7	19,5	0,5	-	-	120,8	5349,7	-	-	-	61,1
Lubelskie	9469,5	-	-	-	-	-	9409,4	-	-	47,1	13,0
Lubuskie	4811,4	-	-	38,0	-	446,8	3886,1	15,0	7,3	138,9	279,3
Łódzkie	15282,3	-	-	-	-	-	15087,3	-	60,0	129,9	5,1
Małopolskie	9995,8	-	-	-	-	-	9968,9	-	-	8,0	18,9
Mazowieckie	13349,5	-	-	23,8	-	57,0	12600,8	-	-	27,0	640,9
Opolskie	6054,2	93,1	-	-	-	-	5942,4	-	-	18,2	0,5
Podkarpackie	10617,5	52,8	-	-	-	-	10470,5	-	-	74,5	19,8
Podlaskie	3304,4	-	-	335,4	-	35,0	2525,0	405,1	-	-	3,9
Pomorskie	7670,3	-	-	-	-	-	7325,2	-	-	65,5	279,6
Śląskie	5823,5	-	-	-	-	41,0	5600,6	-	103,2	76,6	2,1
Świętokrzyskie	2300,7	-	-	-	-	50,0	2249,3	-	-	-	1,4
Warmińsko-mazurskie	2829,3	-	-	-	-	39,0	2788,1	-	-	-	2,2
Wielkopolskie	25719,4	-	71,9	-	-	3729,4	21503,0	162,0	-	217,8	35,3
Zachodniopomorskie	4670,4	-	-	-	-	-	4621,4	-	-	41,0	8,1

^a Rekultywacja nieużytków i użyźnianie gleb na potrzeby nowo zakładanych pracowniczych ogrodów działkowych.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

^a Reclamation of wasteland and soil fertilisation for the purposes of newly established employee allotment gardens.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 58(380). PRACE I PRZEDSIĘWZIĘCIA ZREALIZOWANE W OPARCIU O ŚRODKI FUNDUSZU OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
WORKS AND UNDERTAKINGS CARRIED OUT WITH THE USE OF THE MONEY FROM THE AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Z tego Of which			
		rekultywacja i wykorzystanie gruntów na cele rolnicze land reclamation and use for agricultural purposes	użyźnianie i ulepszanie gleb, usuwanie kamieni, odkrzaczanie soil fertilisation and improvement, destoning and debushing	budowa i renowacja zbiorników wodnych służących małej retencji construction and renovation of water reservoirs for small water retention	budowa i modernizacja dróg dojazdowych do gruntów rolnych construction and modernisation of approach roads to agricultural lands
		w hektarach in hectares			w km. in km
P O L S K A	4211	110	3408	693	1868
<i>P O L A N D</i>					
Dolnośląskie	2821	24	2449	348	122
Kujawsko-pomorskie.....	7	4	-	3	63
Lubelskie	-	-	-	-	137
Lubuskie	258	-	254	4	91
Łódzkie	-	-	-	-	254
Małopolskie	-	-	-	-	162
Mazowieckie	8	-	5	3	256
Opolskie	4	4	-	-	38
Podkarpackie	6	6	-	-	161
Podlaskie	700	-	700	-	60
Pomorskie	-	-	-	-	141
Śląskie	2	-	-	2	52
Świętokrzyskie	2	-	-	2	53
Warmińsko-mazurskie...	-	-	-	-	49
Wielkopolskie.....	403	72	-	331	190
Zachodniopomorskie	-	-	-	-	39

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 59(381). WAŻNIEJSZE STRATY POWODZIOWE^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
MAIN FLOOD DAMAGES^a BY VOIVODSHIPS IN 2009

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Ogółem Total	Straty w infrastrukturze jednostek samorządu terytorialnego Damages in the infrastructure of local government units	Straty Zarządu Dróg Wojewódzkich; Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urzędzeń Wodnych; inne straty Damages of the Board of Voivodship Roads, the Voivodship Board for Melioration and Water Facilities, other damages
		w tysiącach zł in thousand zł	
P O L S K A	842205,3	769468,7	72736,6
<i>P O L A N D</i>			
Dolnośląskie	358313,0	341461,0	16852,0
Kujawsko-pomorskie.....	20,0	-	20,0
Lubelskie	-	-	-
Lubuskie	-	-	-
Łódzkie	0,0	0,0	0,0
Małopolskie	434364,8	398980,8	35384
Mazowieckie	-	-	-
Opolskie	19925,9	15925,9	4000,0
Podkarpackie	-	-	-
Podlaskie	-	-	-
Pomorskie.....	15964,0	7249,0	8715,0
Śląskie	-	-	-
Świętokrzyskie	-	-	-
Warmińsko-mazurskie.....	6028,0	4828,0	1200,0
Wielkopolskie.....	0,0	0,0	0,0
Zachodniopomorskie	7589,6	1024,0	6565,6

^a Dane według ewidencji zgłoszeniowej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

^a Data by the reporting register.

S o u r c e: data of the Ministry of the Interior and Administration.

**TABL. 60(382). NAPRAWA SZKÓD GÓRNICZYCH WEDŁUG RODZAJÓW KOPALIN ORAZ OBIEKTÓW
I URZĄDZEŃ W 2009 R.
THE COMPENSATION OF MINER'S DAMAGES BY TYPES OF MINERAL RESOURCES AS WELL AS FACILITIES
AND APPLIANCES IN 2009**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Obiekty Facilities		Nakłady ^a poniesione na usuwanie szkód Outlays incurred for compensation purposes	
	naprawione compensated	w toku naprawy in the course of compensation		
	w sztukach in units		w tysiącach zł in thousand zł	w odsetkach in percent
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>	7609	2033	386404,2	100,0
RODZAJE KOPALIN <i>TYPES OF MINERAL RESOURCES</i>				
Węgiel kamienny..... <i>Hard coal</i>	7218	2028	344425,90	89,14
Węgiel brunatny..... <i>Lignite</i>	140	-	28809,1	7,46
Ropa naftowa i gaz ziemny..... <i>Crude petroleum and natural gas</i>	-	-	218,4	0,06
Rudy cynku i ołowiu..... <i>Zinc and lead ores</i>	24	-	151,7	0,04
Rudy miedzi..... <i>Copper ores</i>	214	1	12260,7	3,17
Siarka rodzima..... <i>Native sulphur</i>	-	-	0,2	-
Sól i solanki..... <i>Salt and salt waters</i>	10	1	441,8	0,11
Surowce skalne..... <i>Mineral resources</i>	3	3	96,4	0,02
OBIEKTY I URZĄDZENIA <i>FACILITIES AND APPLIANCES</i>				
Budynki: mieszkalne..... <i>Residential buildings</i>	3509	1101	80329,1	25,45
gospodarcze..... <i>farm</i>	836	272	8224,4	2,13
przemysłowe..... <i>industrial</i>	24	18	5851,3	1,51
Obiekty użyteczności publicznej..... <i>General purpose public buildings</i>	151	33	15132,5	3,92
Obiekty i urządzenia kolejowe PKP..... <i>Railway buildings and appliances of the PKP</i>	54	14	23734,7	6,14
Obiekty i urządzenia kolejowe przedsiębiorstw górnictw..... <i>Railway buildings and appliances of mining companies</i>	20	4	5606,9	1,45
Regulacja rzek i cieków..... <i>Regulation of rivers and watercourses</i>	52	30	19774,4	5,12
Odwodnienie zalewisk..... <i>Reservoir drainage</i>	81	81	11148,8	2,89
Sieć:..... <i>System:</i>	107	18	8511,0	2,2
wodociągowa kanalizacyjna..... <i>water-line sewerage</i>	51	9	9248,1	2,39
gazowa..... <i>gas</i>	24	8	1250,6	0,32
Drogi, ulice, mosty i wiadukty..... <i>Roads, streets, bridges and elevated highways</i>	142	22	28931,2	7,49
Inne obiekty..... <i>Other facilities</i>	1429	160	23296,2	6,03
Zastępcze budownictwo: niemieszkaniaowe..... <i>Supplementary construction: non-residential</i>	-	-	-	-
mieszkaniaowe..... <i>residential</i>	1	1	1835,0	0,48
Zabezpieczenie profilaktyczne obiektów i urządzeń ... <i>Prophylactic protection of facilities and appliances</i>	-	(1495)	34628,2	8,96
Odszkodowanie za grunty i plony..... <i>Damages for land and crops</i>	-	-	18092,5	4,68
Odszkodowanie za obiekty budowlane..... <i>Damages for construction facilities</i>	734	68	62252,1	16,11
Pozostałe koszty..... <i>Other costs</i>	-	-	18228,4	4,72

^a W tym: odszkodowania, postępowania sądowe i administracyjne, obserwacje, badania.

Źródło: dane Wyższego Urzędu Górniczego.

^a Including damages, judicial and administrative proceedings, observations, research.

Source: data of the Higher Mining Office.

**TABL. 61(383). POMOC ZAGRANICZNA NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA WEDŁUG ŹRÓDEŁ POCHODZENIA,
KIERUNKÓW I ZAKRESU RZECZOWEGO W LATACH 2007-2009**
*FOREIGN AID CONCERNING ENVIRONMENTAL PROTECTION BY SOURCES OF ORIGIN, DIRECTIONS
AND MATERIAL SCOPE IN THE YEARS 2006-2009*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007			2008			2009		
	liczba proje- któw <i>number of projects</i>	wielkość dotacji <i>value of subsidies</i>		liczba proje- któw <i>number of projects</i>	wielkość dotacji <i>value of subsidies</i>		liczba proje- któw <i>number of projects</i>	wielkość dotacji <i>value of subsidies</i>	
		w mln Euro <i>in million EUR</i>	w % ogółem <i>in total %</i>		w mln Euro <i>in million EUR</i>	w % ogółem <i>in total %</i>		w mln Euro <i>in million EUR</i>	w % ogółem <i>in total %</i>
A. POMOC PRZYZNANA									
A. AID GRANTED									
ŹRÓDŁA POCHODZENIA									
SOURCES OF ORIGIN									
OGÓŁEM..... <i>TOTAL</i>	49	37,9	100,0	56	52,4	100,0	268	1226,6	100,0
Unia Europejska (Fundusze Strukturalne) perspektywa finansowa 2004-2006..... <i>The European Union (Structural Funds) financial perspective 2004-2006</i>	2	7,9	21,5	–	–	–	0	0	0
Unia Europejska (Fundusz ISPA/Fundusz Spójności) perspektywa finansowa 2000-2006 ^a ..... <i>The European Union (ISPA Fund/the Cohesion Fund) financial perspective 2000-2006^a</i>	–	–	–	–	–	–	0	0	0
PO IiŚ (Fundusz Spójności/ the Cohesion Fund) ^e ..... <i>PO IiŚ (EFRR)</i>	–	–	–	1	10,6	20,2	36	1089,2	88,8
PO IiŚ (EFRR).....	–	–	–	–	–	–	72	99,7	8,1
NMF i MF EOG (Norwegia, Lichtenstein i Islandia) ^b ..... <i>NMF and MF EOG (Norway, Liechtenstein and Iceland)^b</i>	42	28,9	78,5	46	33,5	63,9	152	29,5	2,4
Instrument Finansowy LIFE + ^f ..... <i>LIFE + Financial Instrument^f</i>	5	1,1	0	9	8,3	15,8	8	8,2	0,7
KIERUNKI POMOCY									
DIRECTIONS OF AID									
OGÓŁEM..... <i>TOTAL</i>	48	37,9	100,0	56	52,4	100,0	268	1226,6	100,0
Ochrona powietrza/Air protection..... wód i gospodarka wodna/water protection and management.....	33	18,9	49,9	38	25,6	48,9	105	77,6	6,3
powierzchni ziemi/earth surface protection.....	7	7,7	20,3	3	2,9	5,5	72	991	80,8
przyrody/nature protection.....	–	–	–	1	0,2	0,4	32	95,9	7,8
Monitoring środowiska/Environmental monitoring.....	4	2,4	6,3	5	6,1	11,6	26	9	0,7
Inne/Other.....	2	0,9	2,4	7	16,3	31,1	9	12	1,0
	2	8,0	21,1	2	1,3	2,5	24	41,1	3,4
ZAKRES RZECZOWY^d									
MATERIAL SCOPE^d									
OGÓŁEM..... <i>TOTAL</i>	51	39,6	100,0	56	52,4	100,0	268	1226,6	100,0
budowa instalacji i urządzeń..... <i>construction of installations and equipment</i>	40	34,2	86,4	39	27,4	52,3	216	1184,2	96,5
dostawa wyposażenia technicznego..... <i>delivery of technical equipment</i>	–	–	–	1	0,2	0,4	2	19,9	1,6
dostawa aparatury pomiarowej, badawczej i monitoringowej..... <i>delivery of measurement, research and monitoring equipment</i>	1	0,3	0,8	6	16,1	30,7	9	12	1,0
studia i ekspertyzy..... <i>studies and experts' opinions</i>	3	2,3	5,8	–	–	–	21	2,2	0,2
inne..... <i>other</i>	7	2,8	7,1	10	8,7	16,6	20	8,3	0,7

TABL. 61(383). POMOC ZAGRANICZNA NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA WEDŁUG ŹRÓDEŁ POCHODZENIA, KIERUNKÓW I ZAKRESU RZECZOWEGO W LATACH 2007-2009 (dok.)
FOREIGN AID CONCERNING ENVIRONMENTAL PROTECTION BY SOURCES OF ORIGIN, DIRECTIONS AND MATERIAL SCOPE IN THE YEARS 2006-2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007			2008			2009		
	liczba projektów number of projects	wielkość dotacji value of subsidies		liczba projektów number of projects	wielkość dotacji value of subsidies		liczba projektów number of projects	wielkość dotacji value of subsidies	
		w mln Euro in million EUR	w % ogółem in total %		w mln Euro in million EUR	w % ogółem in total %		w mln Euro in million EUR	w % ogółem in total %
B. POMOC ZREALIZOWANA^e									
ŹRÓDŁA POCHODZENIA									
O G Ó Ł E M.....	278	399,0	100,0	275	763,1	100,0	227	604,5	100,0
<i>T O T A L</i>									
Unia Europejska (Fundusze Strukturalne) <i>The European Union (Structural Funds)</i>	157	48,4	12,1	120	78,4	10,3	7	6,7	1,1
Unia Europejska (Fundusz ISPA /Fundusz Spójności) ^c ..... <i>The European Union (ISPA Fund/the Cohesion Fund)^c</i>	89	348,5	87,4	81	665	87,1	64	492,4	81,4
PO IiŚ (Fundusz Spójności/ the Cohesion Fund) ^e	–	–	–	–	–	–	18	70,8	11,7
PO IiŚ (EFRR)	–	–	–	–	–	–	21	4,0	0,7
NMF i MF EOG (Norwegia, Lichtenstein i Islandia) ^b ..... <i>NMF and MF EOG (Norway, Liechtenstein and Iceland)^b</i>	32	2,1	0,5	74	19,7	2,6	113	29,5	4,9
Instrument Finansowy LIFE + ^f <i>LIFE + Financial Instrument^f</i>	–	–	–	–	–	–	4	1,1	0,2
KIERUNKI POMOCY									
O G Ó Ł E M.....	278	399,0	100,0	275	763,1	100,0	227	604,5	100,0
<i>T O T A L</i>									
Ochrona powietrza/ <i>Air protection</i>	42	23,7	5,9	72	48,3	6,3	87	39,7	6,6
wód i gospodarka wodna/ <i>water protection and management</i>	116	324,5	81,3	107	641,4	84,1	98	539,5	89,2
powierzchni ziemi/ <i>earth surface protection</i>	55	21,8	5,5	30	27,2	3,5	12	16,6	2,7
przyrody/ <i>nature protection</i>	2	0,2	0,0	3	0,6	0,1	16	2,8	0,5
Monitoring środowiska/ <i>Environmental monitoring</i>	1	0,1	0,0	2	0,04	0,0	5	2,7	0,4
Inne/ <i>Other</i>	62	28,7	7,2	61	45,6	6,0	9	3,2	0,6
ZAKRES RZECZOWY									
O G Ó Ł E M.....	279	399,0	100,0	275	763,1	100,0	227	604,5	100,0
<i>T O T A L</i>									
Investycje:									
budowa instalacji i urządzeń..... <i>construction of installations/equipment</i>	274	397,6	99,7	270	762,5	99,9	195	595,3	98,5
dostawa aparatury pomiarowej, badawczej i monitoringowej..... <i>delivery of measurement, research and monitoring equipment</i>	1	0,1	0,0	2	0,04	0,0	5	2,7	0,4
Projekty przedinwestycyjne:									
studia i ekspertyzy..... <i>studies and experts' opinions</i>	3	0,3	0,1	–	–	–	14	2,2	0,4
Pozostałe projekty (dotyczące szkolenia) .. <i>Other projects (concerning trainings)</i>	1	1,1	0,3	3	0,6	0,1	13	4,3	0,7

a Program Infrastruktura i Środowisko. b Przedsięwzięcia finansowane z Funduszu Spójności i ze środków Europejskiego Obszaru Gospodarczego obejmują zazwyczaj po kilka tematów wyszczególnionych w tabeli. c Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego. d Narodowy Fundusz na podstawie posiadanej dokumentacji rozbił kwoty na tematy obejmujące zakres rzeczowy wskutek czego ilość umów nie jest taka sama w pozycjach źródła pochodzenia pomocy i kierunki pomocy w porównaniu do zakresu rzeczowego. Narodowy Fundusz zdecydował o przyporządkowaniu kwot do tematów wiodących obejmujących największą część danego projektu. e Liczba projektów i wielkość dotacji dotyczy projektów zakończonych i będących w trakcie realizacji (podpisanych w latach wcześniejszych) w ramach których dokonano płatności ze środków zagranicznych nie obejmuje pomocy bilateralnej i pomocy technicznej dla NFOŚiGW.

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

a Infrastructure and Environmental National Cohesion Strategy. b Undertakings funded from the Cohesion Fund and from the sources of European Economic Area include usually several topics listed in the table. c Norwegian Financial Mechanism and the Financial Mechanism of the European Economic Area. d On the basis of documentation held, the National Fund divided amounts into topics including the material scope, which resulted in the fact that the number of agreements is different in items "sources of origin" and "directions of aid" in comparison to the material scope. The National Fund decided to assign amounts to lead topics including the largest portion of the given project. e Number of projects and subsidy size concerns projects completed and those being implemented (signed in the previous years), as part of which payments from foreign sources have been made; does not include bilateral aid and technical aid for NFOŚiGW.

S o u r c e: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management

Dział 9. PORÓWNIANIA MIĘDZYNARODOWE

Uwagi metodyczne

Zakres danych prezentowanych w niniejszym dziale obejmuje szeroką problematykę dotyczącą stanu, zagrożenia i ochrony środowiska w Polsce na tle innych krajów, głównie będących członkami Unii Europejskiej i OECD. **Porównania międzynarodowe** uwzględniają m.in. następujące zagadnienia:

- zasoby i pobór wód oraz obsługiwane ludności przez oczyszczalnie ścieków,
- stan, zagrożenie i ochronę przyrody oraz zasobów leśnych,
- emisję zanieczyszczeń do powietrza, w tym emisję gazów cieplarnianych,
- odpady zebrane, ich zagrożenie dla środowiska i unieszkodliwianie,
- reaktory jądrowe,
- wydatki na ochronę środowiska.

Większość informacji wykorzystanych przy przygotowywaniu tablic do niniejszego działu pochodzi z **bazy danych Eurostat-u**, gdzie przedstawiono dane dla **wszystkich krajów członkowskich UE**, a także dodatkowo dla **krajów kandydujących do UE** i państw członkowskich **EFTA**. Informacje zawarte w bazie – przedstawione w formie tabelarycznej – przygotowano przede wszystkim w oparciu o „**Kwestionariusz OECD/Eurostat – Ochrona Środowiska**” oraz **Kwestionariusz OECD/Eurostat „Wydatki na ochronę środowiska i dochody” (EPER)**, wypełniane z częstotliwością 2-letnią przez wszystkie kraje członkowskie UE, EFTA i OECD.

Zamieszczone tablice prezentują obiektywną, wiarygodną i porównywalną na poziomie międzynarodowym informację statystyczną w zakresie ochrony środowiska; baza danych Eurostat-u oferuje użytkownikom zestaw danych obejmujących niemal wszystkie obszary tematyczne z tej dziedziny statystyki.

Z bazy wybrano dane najbardziej istotne i interesujące dla użytkowników, a także kierując się w tym względzie dotychczasowym doświadczeniem. Rokiem bazowym dla większości zestawień tabelarycznych jest rok 2000.

Kolejnym, równie ważnym źródłem danych prezentowanych w niniejszej publikacji jest wydawane przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) **Kompendium Ochrony Środowiska OECD 2008** („OECD Environmental Data. Compendium 2008”). Dane ujęte w Kompendium pozyskano głównie na podstawie wspólnego „Kwestionariusza OECD/Eurostat – Ochrona Środowiska”, a ponadto obejmują one szacunki Sekretariatu OECD oraz pochodzą z innych, wiarygodnych źródeł danych zawartych w międzynarodowych bazach i będących w gestii innych organizacji międzynarodowych. Kompendium ma na celu – poprzez informowanie opinii publicznej – ułatwienie identyfikacji priorytetów dla poprawy stanu środowiska i przeciwdziałaniu jego zagrożeniu. Zakres prezentowanych danych służy także promowaniu **zasad zrównoważonego rozwoju na poziomie krajowym i międzynarodowym**.

Źródłem danych zamieszczonym w publikacji jest ponadto inne wydawnictwo Eurostat-u „Europa w liczbach. Rocznik Statystyczny Eurostat-u 2010” („Europe in figures. Eurostat Yearbook 2010”). Dodatkowo do niniejszej publikacji włączono również m.in. następujące źródła informacji:

- raport Instytutu Badań nad Rolnictwem Ekologicznym,
- raport UNECE/FAO “State of Europe's Forests 2007: the MCPFE report on sustainable forest management in Europe”,
- raport EKG/ONZ i UE “Forest Condition in Europe”,
- publikację MAEA “Nuclear Power Reactors in the World 2010”.

Po raz pierwszy w publikacji „Ochrona Środowiska” prezentowane są wskaźniki Eurostat-u dotyczące rachunków przepływów materialnych, a pozyskano je w 2009r. na podstawie Kwestionariusza „Economy-wide material flow accounts. Questionnaire 2009”, wypełnianego przez kraje członkowskie UE, EFTA i kraje kandydujące do UE. Wskaźniki obejmują: „**Krajowe wykorzystane pozyskanie materialne**”, „**Krajową konsumpcję materialną**” i „**Produktywność zasobów**”. Ostatni z w/w wskaźników wyraża stosunek Produktu Krajowego Brutto (PKB) do „Krajowej konsumpcji materialnej”, która stanowi ilość materiałów ogółem bezpośrednio wykorzystanych przez gospodarke. „Krajowa konsumpcja materialna” obejmuje sumę surowców pozyskiwanych przez gospodarke na terytorium kraju w ciągu roku oraz importu tych surowców minus ilość surowców wysyłanych na eksport.

Dane o obszarach chronionych według kategorii Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN) obejmują I – VI kategorii. Ia/Ib – Ścisłe rezerwy przyrody/obszary dzikie chronione głównie w celach naukowych dla ochrony dzikiej przyrody; II -parki narodowe to obszary o nie zmienionych ekosystemach i obszary chronione w celach rekreacyjnych; III – pomniki przyrody; IV – obszary chronione głównie w celu zachowania siedlisk i gatunków; V – obszary chronionego krajobrazu głównie w celach zachowawczych i rekreacyjnych; VI – obszary chronione głównie w celach zrównoważonego wykorzystania naturalnych ekosystemów.

Przy interpretacji i wykorzystywaniu danych należy zapoznać się z notkami umieszczonymi pod tablicami, które niejednokrotnie zmieniają obraz prezentowanych danych, sygnalizowanych w tytułach tablic.

Chapter 9. INTERNATIONAL COMPARISONS

Methodological notes

The scope of data presented in this chapter covers a wide range of issues related to the condition, threat and protection of environment in Poland in comparison to other countries, mainly the EU and OECD Member States. **International comparisons** take into account the following issues:

- water resources and abstraction as well as population connected to wastewater treatment plants
- the condition, threat and protection of nature and forest resources
- the emission of pollutants into air of which greenhouse gas
- waste collected, threat to the environment and disposal
- nuclear reactors
- expenditures on the natural environment protection

The majority of information used in preparing tables to this section comes from **Eurostat's database** where all data concerning **EU Members, Candidate States and EFTA Member States** were presented. The information included in the database in the table was prepared according to the **Joint OECD/Eurostat Questionnaire on the State of the Environment** and **OECD/Eurostat Questionnaire on Environment Protection Expenditure and Revenues (EPER)**, all the Member States of EU, EFTA and OECD elaborate the Questionnaires every two years.

The tables present objective, reliable and comparable statistics information concerning environmental protection on the international level. Eurostat's database offers the users the collection of information concerning this statistical area.

The most interesting and essential data were chosen for the users on the basis of former experience. The base year for the most data presented in the tables is 2000.

The following very important source of information in this publication is „**OECD Environmental Data. Compendium 2008**” published by the publishing house of Organization for Economic Co-operation and Development (OECD). The data comprised in Compendiums were taken mainly from the Joint “**OECD/Eurostat Questionnaire on the State of the Environment**”. Moreover, the data comprise the estimations of OECD Secretariat and come from other reliable sources of information included in the international data bases managed by other international organizations. The Compendiums are to facilitate the identification of the priorities, by the informing the public opinion, for the environmental protection and working against its threat. The range of the data is to promote **sustainable development at home and abroad**.

The information placed in this publication comes also from Eurostat publishing house like „**Europe in figures. Eurostat Yearbook 2010**”. Additionally, the following sources of information were included.

- report of Research Institute of Organic Agriculture (FiBL).
- report of MCPFE/UNECE/FAO “**State of Europe's Forests 2007: the MCPFE report on sustainable forest management in Europe**”,
- report of ECE/UN and EU “**Forest Condition in Europe**”,
- IAEA publication “**Nuclear Power Reactors in the World 2010**”.

Eurostat's indicators on material flow accounts (MFA) obtained on the base of „**Economy-wide material flow accounts. Questionnaire 2009**” are presented for the first time in the publication „**Environment**”. The Questionnaire was elaborated in 2009 by Member States, EFTA countries and candidate countries. Data cover the following indicators: „**Domestic Extraction Used**”, „**Domestic Material Consumption DMC**”, and „**Resource Productivity (RP)**” where the last one is GDP divided by domestic material consumption. DMC measures the total amount of materials directly used by an economy. It is defined as the annual quantity of raw materials extracted from the domestic territory of the economy, plus all physical imports minus all physical exports.

Data concerning major protected areas according to International Union for Conservation of Nature (IUCN) include I – IV management categories. Ia/Ib – strict nature reserves/wilderness areas, protected areas managed mainly for science/wilderness protection; II – national parks. Protected areas managed mainly for ecosystem protection and recreation; III – natural monuments; IV – Habitat/species management areas. Protected areas managed mainly for habitat and species conservation; V – Protected landscapes/seascapes. Protected areas managed mainly for landscape/seascape conservation and recreation; VI – Managed resource protected areas. Protected areas managed mainly for the sustainable use of natural ecosystems.

When interpreting and using data you should acquaint yourself with the notes under the tables, which change the picture of the included data, indicated in the table titles more than once.

**TABL. 1(384). UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W KRAJACH CZŁONKOWSKICH UNII EUROPEJSKIEJ
I KANDYDUJĄCYCH DO UE^a**
LAND USE IN THE EUROPEAN UNION MEMBER STATES AND CANDIDATES COUNTRIES^a

KRAJE	Powierzchnia gruntów w tysiącach ha <i>Land area in 1000 ha</i>	Uzytki rolne ^b <i>Utilised agricultural area^b</i>	Grunty orne <i>Arable land</i>	Lasy i zadrze- wienia ^c <i>Wooded area^c</i>	Tereny zabu- dowane <i>Buit-up area</i>	COUNTRIES
UE - 27	430 335	40,1	24,2	7,2	-	EU-27
Belgia.....	3 033	45,3	27,8	0,2	18,6	Belgium
Bułgaria	11 100	27,5	24,0	8,6	-	Bulgaria
Rep. Czeska	7 725	45,5	33,3	18,9	10,5	Czech Rep.
Dania.....	4 310	61,8	56,9	4,8	16,9	Denmark
Niemcy.....	35 711	47,4	33,3	3,8	12,8	Germany
Estonia	4 343	20,9	14,4	5,3	-	Estonia
Irlandia.....	6 839	60,5	14,7	1,9	-	Ireland
Grecja	13 082	31,2	16,2	0,5	-	Greece
Hiszpania	50 599	49,2	23,5	9,6	-	Spain
Francja	63 283	43,4	28,9	1,5	6,7	France
Włochy.....	29 511	43,2	23,5	12,9	-	Italy
Cypr.....	925	15,8	11,7	0,2	2,2	Cyprus
Łotwa.....	6 229	28,5	17,8	11,4	4,2	Latvia
Litwa.....	6 268	42,3	28,9	2,6	3,2	Lithuania
Luksemburg	259	50,6	23,6	2,5	8,5	Luxembourg
Węgry	9 303	45,5	38,2	14,6	0,0	Hungary
Malta.....	32	32,7	25,4	0,0	0,0	Malta
Niderlandy	3 376	56,7	31,4	0,3	17,0	Netherlands
Austria	8 321	38,3	16,7	32,9	4,6	Austria
Polska.....	31 269	49,5	37,6	3,8	6,6	Poland
Portugalia.....	9 212	37,7	11,7	7,8	17,8	Portugal
Rumunia.....	22 997	59,8	37,8	4,7	4,4	Romania
Słowenia	2 014	24,3	8,6	18,8	3,9	Slovenia
Słowacja.....	4 904	39,5	27,7	21,4	7,5	Slovakia
Finlandia	30 409	7,5	7,4	10,4	2,5	Finland
Szwecja.....	41 034	7,6	6,4	9,1	-	Sweden
Wlk. Brytania.....	24 250	66,5	24,8	2,6	-	United Kingdom
Norwegia	30 428	3,4	2,0	7,7	-	Norway

a Dane dotyczą 2007 r. *b* Dane dla Włoch, Cypru, Luksemburga, Malty, Austrii, Polski i Wlk. Brytanii dotyczą 2006 r. *c* W gospodarstwach rolnych.

Ź r ó d ł o: Europe in figures. Eurostat Yearbook 2010, Eurostat 2010 r.

a Data concern 2007 *b* Data for for Italy, Cyprus, Luxembourg, Malta, Austria, Poland, the United Kingdom concern 2006 *c* On agricultural holdings.

S o u r c e: Europe in figures. Eurostat Yearbook 2010, Eurostat 2010.

TABL. 2(385). ZUŻYCIE NAWOZÓW SZTUCZNYCH (NPK)
USE OF ARTIFICIAL FERTILIZERS (NPK)

KRAJE	2000	2002	2004	2005	2006	2008	COUNTRIES
	w tysiącach ton in thousand tonnes						
UE - 27	-	-	-	-	16933	17898	EU - 27
Austria	216	221	188	-	180	203	Austria
Bułgaria	152	-	-	-	148	148	Bulgaria
Szwajcaria	-	-	-	-	95	91	Switzerland
Cypr	14	-	-	15	14	14	Cyprus
Rep. Czeska	331	-	-	395	373	378	Czech Rep.
Niemcy	2743	2602	2605	-	2485	2522	Germany
Dania	349	321	315	-	296	306	Denmark
Estonia	35	-	-	46	45	56	Estonia
Hiszpania	2149	2176	2265	-	1825	1939	Spain
Finlandia	299	273	277	-	269	265	Finland
Francja	4144	4169	3979	-	3539	3823	France
Grecja	456	432	426	-	372	324	Greece
Węgry	417	-	-	481	484	448	Hungary
Irlandia	599	594	585	-	536	503	Ireland
Włochy	1732	1655	1587	-	1257	1380	Italy
Litwa	153	-	-	197	195	252	Lithuania
Łotwa	50	-	-	62	66	118	Latvia
Malta	0	-	-	2	-	-	Malta
Niderlandy	418	416	398	-	349	343	Netherlands
Norwegia	-	-	-	-	186	190	Norway
Polska	1584	-	-	1628	1686	2011	Poland
Portugalia	219	206	187	-	167	152	Portugal
Rumunia	304	-	-	-	332	332	Romania
Szwecja	282	273	264	-	233	265	Sweden
Słowenia	76	-	-	57	90	90	Slovenia
Słowacja	118	-	-	128	128	130	Slovakia
Wlk. Brytania	1764	1886	1784	-	1565	1611	United Kingdom

Źródło: Baza danych Eurostat-u.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 3(386). TRENDY W ZUŻYCIU NAWOZÓW AZOTOWYCH I FOSFOROWYCH
TRENDS IN USE OF NITROGEN AND PHOSPHOROUS FERTILIZERS

KRAJE	Nawozy azotowe <i>Nitrogenous fertilizers</i>						Nawozy fosforowe <i>Phosphate fertilizers</i>						COUNTRIES
	2000	2002	2004	2005	2006	2008	2000	2002	2004	2005	2006	2008	
	w tysiącach ton <i>in thousand tonnes</i>												
UE - 27	-	-	-	-	10538	11097	-	-	-	-	3017	3151	<i>EU - 27</i>
Austria	118	120	100	-	104	111	47	47	38	-	35	43	<i>Austria</i>
Bułgaria	145	-	-	-	138	138	4	-	-	-	5	5	<i>Bulgaria</i>
Szwajcaria	-	-	-	-	53	51	-	-	-	-	15	14	<i>Switzerland</i>
Cypr	8	-	-	8	8	8	5	-	-	5	4	4	<i>Cyprus</i>
Rep. Czeska	263	-	-	296	285	289	43	-	-	50	49	50	<i>Czech Rep.</i>
Niemcy	1848	1788	1829	-	1785	1779	351	312	284	-	274	262	<i>Germany</i>
Dania	234	210	206	-	192	206	36	35	32	-	31	29	<i>Denmark</i>
Estonia	22	-	-	29	28	34	6	-	-	7	7	8	<i>Estonia</i>
Hiszpania	1114	1107	1158	-	955	983	568	602	618	-	465	525	<i>Spain</i>
Finlandia	167	159	163	-	158	161	52	46	46	-	44	40	<i>Finland</i>
Francja	2316	2397	2330	-	2206	2395	795	758	721	-	597	633	<i>France</i>
Grecja	285	261	259	-	228	202	113	113	110	-	88	76	<i>Greece</i>
Węgry	320	-	-	340	342	317	45	-	-	68	66	63	<i>Hungary</i>
Irlandia	368	366	362	-	342	313	96	97	96	-	84	77	<i>Ireland</i>
Włochy	828	818	752	-	620	729	504	457	454	-	346	348	<i>Italy</i>
Litwa	98	-	-	121	119	154	20	-	-	35	32	41	<i>Lithuania</i>
Łotwa	28	-	-	37	39	83	10	-	-	12	14	22	<i>Latvia</i>
Malta	0	-	-	1	-	-	0	-	-	0	-	-	<i>Malta</i>
Niderlandy	300	296	280	-	263	261	54	54	51	-	43	39	<i>Netherlands</i>
Norwegia	-	-	-	-	104	106	-	-	-	-	28	29	<i>Norway</i>
Polska	896	-	-	892	931	1080	318	-	-	346	354	420	<i>Poland</i>
Portugalia	113	103	95	-	84	76	63	63	54	-	50	44	<i>Portugal</i>
Rumunia	239	-	-	-	241	241	56	-	-	-	74	74	<i>Romania</i>
Szwecja	197	187	180	-	165	191	39	37	38	-	30	33	<i>Sweden</i>
Słowenia	35	-	-	32	54	54	18	-	-	12	15	15	<i>Slovenia</i>
Słowacja	82	-	-	89	90	92	19	-	-	21	21	21	<i>Slovakia</i>
Wlk. Brytania ..	1115	1203	1130	-	1002	1048	279	289	279	-	237	231	<i>United Kingdom</i>

Źródło: Baza danych Eurostat-u.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 4(387). ZUŻYCIE ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN^a
USE OF PESTICIDES^a

KRAJE	Lata Years	Środki ochrony roślin <i>Pesticides</i>					COUNTRIES
		ogółem <i>total</i>	owadobójcze <i>insecticides</i>	grzybobójcze <i>fungicides</i>	chwastobójcze <i>herbicides</i>	pozostałe <i>other</i>	
		w tonach <i>in tonnes</i>					
Belgia	2005	9776	930	2444	5556	846	<i>Belgium</i>
Dania	2008	4051	40	911	2813	287	<i>Denmark</i>
Niemcy	2008	34664	909	11505	18626	3624	<i>Germany</i>
Estonia	2007	459	18	38	360	43	<i>Estonia</i>
Irlandia	2006	2874	43	551	2028	253	<i>Ireland</i>
Grecja	2001	11111	2638	4860	2650	963	<i>Greece</i>
Hiszpania	2001	35700	11781	7854	12138	3927	<i>Spain</i>
Francja	2007	77255	2100	36919	26808	11428	<i>France</i>
Włochy	2006	81450	4386	50749	8924	17393	<i>Italy</i>
Łotwa	2007	1052	25	146	735	146	<i>Latvia</i>
Luksemburg	1999	421	19	186	198	18	<i>Luxembourg</i>
Węgry	2008	12084	2540	3008	4796	1740	<i>Hungary</i>
Malta	2003	243	27	180	22	14	<i>Malta</i>
Niderlandy	2007	10740	179	4709	2736	3116	<i>Netherlands</i>
Austria	2005	3404	138	1650	1466	151	<i>Austria</i>
Polska	2007	15303	553	4697	8435	1618	<i>Poland</i>
Portugalia	2007	16689	627	11519	2120	2423	<i>Portugal</i>
Słowenia	2006	1281	35	817	319	110	<i>Slovenia</i>
Finlandia	2006	1645	24	259	1274	89	<i>Finland</i>
Szwecja	2006	1707	36	222	1432	17	<i>Sweden</i>
Wlk. Brytania	2006	21151	675	5308	9131	6037	<i>United Kingdom</i>
Norwegia	2007	720	7	103	572	39	<i>Norway</i>

^a W odniesieniu do substancji aktywnej.

Źródło: Baza danych Eurostat-u.

^a Refers to active ingredient.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 5(388). ZASOBY WÓD (średnie roczne z wielolecia)^a
WATER RESOURCES (long term annual average)^a

KRAJE	Całkowite zasoby odnawialne <i>Total renewable resources</i>	Zasoby wewnętrzne <i>Internal resources</i>	Dopływ ^b <i>Inflow^b</i>	Odpływ ^b <i>Outflow^b</i>	Parowanie <i>Evapotranspiration</i>	Opad <i>Precipitation</i>	COUNTRIES
w milionach m ³ in mln m ³							
Belgia	19933	12327	7606	15341	16561	28887	<i>Belgium</i>
Bułgaria	107226	18085	89141	108544	50513	68598	<i>Bulgaria</i>
Rep. Czeska	15977	15237	740	15977	39416	54653	<i>Czech Rep.</i>
Dania	16340	16340	0 ^c	1935	22145	38485	<i>Denmark</i>
Niemcy	188000	117000	75000	182000	190000	307000	<i>Germany</i>
Estonia	12347	-	-	12347	-	29018	<i>Estonia</i>
Grecja	72000	60000	12000	-	55000	115000	<i>Greece</i>
Hiszpania	111133	111133	0 ^c	111133	235394	346527	<i>Spain</i>
Francja	186293	175293	11000	168000	310393	485686	<i>France</i>
Irlandia	47500	47500	-	-	32500	80000	<i>Ireland</i>
Włochy	175000	167000	8000	155000	129000	296000	<i>Italy</i>
Cypr	327	327	0 ^c	83	2745	3072	<i>Cyprus</i>
Łotwa	33731	16901	16830	32903	25800	42701	<i>Latvia</i>
Litwa	24500	15510	8990	25897	28500	44010	<i>Lithuania</i>
Luksemburg	1644	905	739	1600	1125	2030	<i>Luxembourg</i>
Węgry	116430	7533	108897	115657	48174	55707	<i>Hungary</i>
Niderlandy	89680	8480	81200	86300	21290	29770	<i>Netherlands</i>
Austria	84000	55000	29000	84000	43000	98000	<i>Austria</i>
Polska	63100	54800	8300	63100	138300	193100	<i>Poland</i>
Portugalia	73593	38593	35000	34000	43571	82164	<i>Portugal</i>
Rumunia	225735 ^c	39415	186320 ^c	245622 ^c	114585	154000	<i>Romania</i>
Słowenia	32092	18596	13496	32274	13150	31746	<i>Slovenia</i>
Słowacja	80326	13074	67252	81680	24278	37352	<i>Slovakia</i>
Finlandia	110000	107000	3200	110000	115000	222000	<i>Finland</i>
Szwecja	183360	172710	11830	194630	141150	313860	<i>Sweden</i>
Wielka Brytania	175342	172502	2841	175342	111198	283699	<i>United Kingdom</i>
Chorwacja	-	23007	-	-	40132	63139	<i>Croatia</i>
Turcja	234300	227400	6900	178000	273600	501000	<i>Turkey</i>
Islandia	170000	170000	-	170000	30000	200000	<i>Iceland</i>
Norwegia	389442	377290	12152	389442	112000	470671	<i>Norway</i>
Szwajcaria	53512	40714	12798	53512	21603	61594	<i>Switzerland</i>

a Minimalny okres wykorzystany do obliczeń średnich rocznych z wielolecia wynosi 20 lat. *b* Dopływ – dopływy wód z sąsiednich krajów; odpływ – odpływy wód do sąsiednich krajów i do morza (uwzględniono przepływy wód podziemnych). *c* Dane szacunkowe.

Źródło: Baza danych Eurostat-u.

a The minimum period taken into account for the calculation of long term annual averages is 20 year. *b* Inflow – water flows from neighbouring countries; outflow – water flows to neighbouring countries and to the sea (includes underground flows of surface waters). *c* Estimations.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 6(389). POBÓR WODY^a
WATER ABSTRACTION^a

KRAJE	Rok Year	Ogółem <i>Total</i>	Z wód powierzchni- owych <i>From surface</i>	Z wód podziemnych <i>From groundwaters</i>	Na 1 mieszkańca w m ³ <i>Per capita in m³</i>	COUNTRIES
		w milionach m ³ <i>in mln m³</i>				
Belgia	2005	6388,7	5752,6	636,1	612	<i>Belgium</i>
Bułgaria	2007	6181,5	5708,3	473,2	805	<i>Bulgaria</i>
Rep. Czeska	2007	1969,3	1588,7	380,6	191	<i>Czech Rep.</i>
Dania	2004	680,1	20,9	659,3	126	<i>Denmark</i>
Niemcy	2004	35557,0	29524,1	6032,9	431	<i>Germany</i>
Estonia	2002	1413,2	1176,8	273,7	1038	<i>Estonia</i>
Grecja	2007	9538,6	5820,5	3651,1	854	<i>Greece</i>
Hiszpania	2006	33760,0	27738,0	6022,0	772	<i>Spain</i>
Francja	2006	32552,1	26367,8	6184,4	517	<i>France</i>
Irlandia.....	2007	730,0	517,0	213,0	169	<i>Ireland</i>
Włochy	1998	41982,0	-	-	738	<i>Italy</i>
Cypr	2007	208,6	63,6	145,0	268	<i>Cyprus</i>
Łotwa.....	2007	211,4	103,8	107,6	93	<i>Latvia</i>
Litwa.....	2007	2269,0	2093,6	175,4	670	<i>Lithuania</i>
Luksemburg	1999	60,8	29,2	31,6	142	<i>Luxembourg</i>
Węgry	2006	-	-	540,5	-	<i>Hungary</i>
Malta.....	2007	14,0	0,0	14,0	34	<i>Malta</i>
Niderlandy	2006	9779,0	8720,0	1059,0	599	<i>Netherlands</i>
Austria	1999	3667,9	2553,0	1114,9	460	<i>Austria</i>
Polska	2007	12027,0	9356,1	2670,9	315,5	<i>Poland</i>
Portugalia	1998	11090	4800	6290	1097	<i>Portugal</i>
Rumunia.....	2007	5933,6	5425,7	508,0	275	<i>Romania</i>
Słowenia	2007	935,4	744,9	190,5	465	<i>Slovenia</i>
Słowacja.....	2007	688,0	329,5	358,4	128	<i>Slovakia</i>
Finlandia	1999	2328,2	2043,4	284,7 ^a	451	<i>Finland</i>
Szwecja.....	2007	2630,0	2285,0	346,0	289	<i>Sweden</i>
Chorwacja.....	2007	-	-	1162,2	-	<i>Croatia</i>
Turcja	2001	44450,0	33780,0 ^a	10670	655 ^a	<i>Turkey</i>
Islandia	2005	165,0	5,0	160,0	562	<i>Iceland</i>
Szwajcaria	2006	2660,0	1872,0	788,0	357	<i>Switzerland</i>

^a Dane szacunkowe.

Źródło: Baza danych Eurostat-u.

^a Estimations.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 7(390). POBÓR WODY NA ZAOPATRZENIE LUDNOŚCI I GOSPODARKI NARODOWEJ
WATER ABSTRACTION FOR POPULATION AND NATIONAL ECONOMY SUPPLY

KRAJE	Gospodarka komunalna <i>Public water supply</i>		Rolnictwo <i>Agriculture</i>		Działalność produkcyjna <i>Manufacturing industry</i>		Procesy chłodzenia przy wytwarzaniu i dystrybucji energii elektrycznej <i>Electricity production and distribution for cooling</i>		COUNTRIES
	2000	2007	2000	2007	2000	2007	2000	2007	
	w milionach m ³ <i>in mio m³</i>								
Belgia	744,9	728,4	35,5	37,5	1383,8	-	5097,7	-	<i>Belgium</i>
Bułgaria	1178,0	1026,4	1184,6	1015,2	400,0	218,0	3273,1	3861,6	<i>Bulgaria</i>
Rep. Czeska	807,9	701,7	14,5	29,8	370,3	303,8	513,8	607,1	<i>Czech Rep.</i>
Dania ^a	-	421,9	-	196,8	-	44,9	-	4,3	<i>Denmark^a</i>
Niemcy ^a	-	5371,7	-	-	-	5411,8	-	22470,1	<i>Germany^a</i>
Estonia ^a	71,5	66,1	36,4	73,4	27,4	23,4	1116,2	-	<i>Estonia^a</i>
Grecja	795,3	846,2	9067,1	8457,9	-	-	-	100,4	<i>Greece</i>
Hiszpania ^b	5475,8	5701,0	24069,8	20451,0	1457,6	960,0	5929,3	6525,0	<i>Spain^b</i>
Francja ^b	5871,7	5861,7	4871,9	4757,0	3632,9	2861,3	18338,9	19072,2	<i>France^b</i>
Irlandia.....	-	609,0	-	-	-	-	-	-	<i>Ireland</i>
Cypr	46,3	59,2	140,7	149,4	-	-	-	-	<i>Cyprus</i>
Łotwa.....	-	-	48,4	51,2	42,1	24,5	26,0	2,2	<i>Latvia</i>
Litwa ^d	127,0	132,5	53,0	81,8	57,0	33,9	2486,0	1979,4	<i>Lithuania^d</i>
Węgry ^b	817,3	661,3	720,7	305,4	166,1	89,2	16743,4	16578,4	<i>Hungary^b</i>
Malta.....	18,6	14,0	-	-	-	-	-	-	<i>Malta</i>
Niderlandy ^b	1313,0	1279,0	-	138,4	-	2639,7	-	5202,7	<i>Netherlands^b</i>
Austria	-	-	100,0	-	1259,2	-	1629,4	-	<i>Austria</i>
Polska.....	2350,0	2085,6	1060,6	1122,0	775,2	491,7	6633,8	7213,1	<i>Poland</i>
Portugalia.....	-	977,3	-	-	-	-	-	-	<i>Portugal</i>
Rumunia.....	2609,0	1592,9	940,0	787,7	1032,0	.	3356,0	3069,6	<i>Romania</i>
Słowenia	219,7	167,4	-	4,6	84,8	54,9	-	706,3	<i>Slovenia</i>
Słowacja.....	423,4	319,5	91,3	22,5	623,2	307,0	-	-	<i>Slovakia</i>
Finlandia ^c	404,0 ^e	404,0 ^e	50,0	50,0	1566,0	1005,9	250,0	174,0	<i>Finland^c</i>
Szwecja.....	923,0	891,0	150,0	107,0	1406,0	1406,0	97,0	103,0	<i>Sweden</i>
Wlk. Brytania ^a	-	7383,2	-	-	-	-	-	-	<i>United Kingdom^a</i>
Turcja ^b	4453,2 ^e	5163,5	-	-	809,4	.	78,6	61,7	<i>Turkey^b</i>
Islandia ^c	77,0	79,0	70,0	70,0	14,0	14,0	0,0	0,0	<i>Iceland^c</i>
Norwegia	802,0	833,0	769,8	-	-	1191,2	-	-	<i>Norway</i>
Szwajcaria ^b	1061,0	981,0	-	-	-	-	1503,0	1680,0	<i>Switzerland^b</i>

a Dane 2007 r. dotyczą 2004 r. *b* Dane 2007 r. odnoszą się do 2006 r. *c* Dane 2007 r. odnoszą się do 2005 r. Szacunki dotyczące gospodarki komunalnej i nawodnień *d* Dane 2000r. dotyczą 2001 r. *e* Dane szacunkowe.

Ź r ó d ł o: Baza danych Eurostat-u.

a Data 2007 concern 2004. *b* Data 2007 concern 2006. *c* Data 2007 concern 2005. Estimated values for public water supply and irrigation. *d* Data 2000 concern 2001. *e* Estimations.

S o u r c e: Eurostat's Database.

TABL. 8(391). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z WODOCIĄGÓW
POPULATION CONNECTED TO PUBLIC WATER SUPPLY

KRAJE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	COUNTRIES
	w % in %								
Belgia	95,3	96,6	96,4	96,7	96,6	97,6	98,8	98,8	<i>Belgium</i>
Bułgaria	98,5	98,7	98,8	98,8	98,8	98,9	98,9	98,9	<i>Bulgaria</i>
Rep. Czeska	87,1	87,3	89,8	89,8	91,6	91,6	92,4	92,3	<i>Czech Rep.</i>
Dania	-	95,0	97,0	-	-	-	-	-	<i>Denmark</i>
Niemcy	-	99,1	-	-	99,2	-	-	-	<i>Germany</i>
Estonia	70,0	71,0	72,0	72,0	72,0	72,0	74,0	76,5	<i>Estonia</i>
Grecja	85,0	87,0	88,0	89,0	90,0	91,0	92,0	94,0	<i>Greece</i>
Francja	-	99,4	-	-	-	-	-	-	<i>France</i>
Irlandia	-	-	90,0	-	-	83,0	-	85,0	<i>Ireland</i>
Cypr	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	<i>Cyprus</i>
Litwa	-	-	76,0	76,0	76,0	76,0	76,0	76,0	<i>Lithuania</i>
Węgry	97,9	92,6	93,0	-	-	94,0	94,3	-	<i>Hungary</i>
Malta	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	<i>Malta</i>
Niderlandy	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	-	<i>Netherlands</i>
Austria	88,9	89,2	89,6	-	-	-	-	-	<i>Austria</i>
Polska	82,8	84,5	84,8	85,4	85,8	86,1	86,3	86,6	<i>Poland</i>
Portugalia	-	-	-	-	-	91,5	91,3	92,1	<i>Portugal</i>
Rumunia	-	-	54,2	-	-	-	-	49,3	<i>Romania</i>
Słowenia	-	-	90,6	-	-	-	-	-	<i>Slovenia</i>
Słowacja	-	-	83,9	84,0	84,7	85,4	86,3	86,6	<i>Slovakia</i>
Szwecja	84,9	-	-	-	-	85,3	85,3	85,3	<i>Sweden</i>
Turcja	74,2 ^a	74,8	76,1	76,5	78,5	79,6 ^a	81,7	-	<i>Turkey</i>
Islandia	95,0	95,0	95,0	95,0	95,0	95,0	-	-	<i>Iceland</i>
Norwegia	89,2	88,6	89,0	89,0	89,0	89,0	90,5	-	<i>Norway</i>

^a Dane szacunkowe.

Źródło: Baza danych Eurostat-u.

^a Estimations.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 9(392). LUDNOŚĆ OBSŁUGIWANA PRZEZ SIEĆ KANALIZACYJNĄ
POPULATION CONNECTED TO URBAN WASTE WATER COLLECTING SYSTEM

KRAJE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	COUNTRIES
	w % in %								
Belgia.....	81	81	82	84	84	86	86	86	<i>Belgium</i>
Bułgaria	66	67	68	68	68	69	69	70	<i>Bulgaria</i>
Rep. Czeska	75	75	77	78	78	79	80	81	<i>Czech Rep.</i>
Dania	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Denmark</i>
Niemcy	-	95	-	-	96	-	-	97	<i>Germany</i>
Estonia.....	70	70	72	72	73	74	74	74	<i>Estonia</i>
Grecja	-	-	-	-	-	-	-	85	<i>Greece</i>
Hiszpania	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Spain</i>
Francja.....	-	82	-	-	82	-	-	-	<i>France</i>
Irlandia.....	-	93	-	-	-	95	-	-	<i>Ireland</i>
Włochy	-	-	-	-	-	94	-	-	<i>Italy</i>
Cypr.....	14	16	18	23	28	30	-	-	<i>Cyprus</i>
Łotwa.....	-	-	-	-	-	-	71	71	<i>Latvia</i>
Litwa.....	-	-	71	73	-	70	62	62	<i>Lithuania</i>
Luksemburg.....	-	-	-	95	-	-	-	-	<i>Luxembourg</i>
Węgry	51	54	62	-	-	-	-	-	<i>Hungary</i>
Malta.....	100	100	100	100	100	100	100	100	<i>Malta</i>
Niderlandy	98	98	99	99	99	99	99	-	<i>Netherlands</i>
Austria	85	86	86	89	89	-	92	-	<i>Austria</i>
Polska.....	54	56	57	57	58	59	60	60	<i>Poland</i>
Portugalia.....	-	-	73	74	-	74	-	-	<i>Portugal</i>
Rumunia	-	-	43	-	40	40	42	43	<i>Romania</i>
Słowenia	53	53	63	63	63	63	63	63	<i>Slovenia</i>
Słowacja	55	55	55	56	56	57	57	58	<i>Slovakia</i>
Finlandia.....	80	81	81	-	-	-	-	-	<i>Finland</i>
Szwecja.....	86	-	85	86	86	86	86	-	<i>Sweden</i>
Wlk. Brytania.....	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>United Kingdom</i>
Turcja.....	62 ^a	63	65	67	68	71	72	-	<i>Turkey</i>
Islandia	90	90	90	90	90	90	-	-	<i>Iceland</i>
Norwegia	80	81	80	81	81	82	83	83	<i>Norway</i>
Szwajcaria.....	96	96	96	-	-	97	-	-	<i>Switzerland</i>

a Dane szacunkowe.

Ź r ó d ł o: Baza danych Eurostat-u.

a Estimations.

S o u r c e: Eurostat's Database.

TABL. 10(393). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW
POPULATION CONNECTED TO WASTE WATER TREATMENT PLANTS

KRAJE	Ogółem <i>Total</i>			Mechaniczne ^a <i>Primary treatment^a</i>			Biologiczne ^b <i>Secondary treatment^b</i>			Z podwyższonym usuwaniami biogenów ^c <i>Tertiary treatment^c</i>			COUNTRIES
	2000	2005	2007	2000	2005	2007	2000	2005	2007	2000	2005	2007	
	w % in %												
Belgia	41	55	60	0	0	0	13	19	19	28	36	41	<i>Belgium</i>
Bułgaria	37	41	42	1	3	3	36	38	39	0	0	1	<i>Bulgaria</i>
Rep. Czeska	64	73	75	-	0	0	-	17	15	-	56	60	<i>Czech Rep.</i>
Dania	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Denmark</i>
Niemcy ^d	93	94	95	0	0	0	5	3	2	88	90	93	<i>Germany^d</i>
Estonia	69	74	74	1	1	1	28	25	13	40	48	61	<i>Estonia</i>
Grecja	-	-	85	-	-	0	-	-	7	-	-	78	<i>Greece</i>
Hiszpania	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	<i>Spain</i>
Francja ^d	79	80	-	-	2	-	-	51	37	27	42	-	<i>France^d</i>
Irlandia ^e	70	84	-	41	2	-	21	70	-	8	12	-	<i>Ireland^e</i>
Włochy	-	-	-	-	0	-	-	10	-	-	84	-	<i>Italy</i>
Cypr	14	30	-	0	0	-	7	12	-	8	18	-	<i>Cyprus</i>
Łotwa	-	66	65	-	2	2	-	26	25	-	38	38	<i>Latvia</i>
Litwa	-	69	69	-	11	8	-	22	25	-	36	36	<i>Lithuania</i>
Luksemburg ^f	93	95	-	-	7	-	-	66	-	-	22	-	<i>Luxembourg^f</i>
Węgry	46	54	-	16	2	-	24	28	-	6	24	-	<i>Hungary</i>
Malta	13	13	13	0	0	0	0	0	0	13	13	13	<i>Malta</i>
Niderlandy	98	99	-	0	0	0	17	5	-	82	94	-	<i>Netherlands</i>
Austria	85	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Austria</i>
Polska	54	60	62	3	2	1	30	21	21	20	37	41	<i>Poland</i>
Portugalia	-	65	68	-	-	9	-	-	34	-	-	14	<i>Portugal</i>
Rumunia	-	27	28	-	11	8	-	17	20	-	0	-	<i>Romania</i>
Słowenia	23	37	51	10	6	4	6	18	34	8	13	13	<i>Slovenia</i>
Słowacja	51	55	57	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Slovakia</i>
Finlandia ^g	80	81	-	0	-	-	0	-	-	80	81	-	<i>Finland^g</i>
Szwecja	86	-	-	0	-	-	5	5	-	81	81	-	<i>Sweden</i>
Chorwacja	9	28	29	-	-	-	4	9	22	-	-	-	<i>Croatia</i>
Turcja	26	36	-	9	12	-	14	21	-	3	3	-	<i>Turkey</i>
Islandia	33	57	-	33	55	-	0	2	-	0	0	-	<i>Iceland</i>
Norwegia	73	77	78	22	19	20	1	1	2	50	56	56	<i>Norway</i>
Szwajcaria	96	97	-	-	-	-	22	20	-	74	77	-	<i>Switzerland</i>

a Obejmuje procesy fizyczne i mechaniczne, w wyniku których powstaje zdekantowana ciecz i osad. *b* Obejmuje procesy biologiczne, w których wykorzystywane są tlenowe i beztlenowe mikroorganizmy. *c* Dotyczy zaawansowanych technologii oczyszczania, w których wykorzystuje się procesy chemiczne. *d* Dla „ogółem” dane 2000 r. odnoszą się do 2001 r., 2005 r. odnoszą się do 2004 r. *e* Dane 2000 r. odnoszą się do 2001 r. *f* Dane 2000 r. dotyczą 1999 r., dane 2005 r. odnoszą się do 2003 r. *g* Dane 2005 r. dotyczą 2002 r.

Źródło: Baza danych Eurostat-u.

a Involves physical and mechanical processes in which decanted effluent and sewage sludge are produced. *b* Involves biological processes using aerobic and anaerobic microorganisms. *c* Involves advanced technologies using chemical processes. *d* For “total” data 2000 concern 2001, 2005 concern 2004. *e* Data 2000 concern 2001. *f* Data 2000 concerning 1999, 2005 concern 2003. *g* Data 2005 concern 2002.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 11(394). OSADY Z KOMUNALNYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW
SEWAGE SLUDGE FROM URBAN WASTE WATER TREATMENT PLANTS

KRAJE	Rok Year	Wytworzone w ciągu roku Generated during year						COUNTRIES
		ogółem total	w tym of which					
			wykorzystane na cele rolnicze ^a agricultural use ^a	kompostowane ^b composting ^b	składowane landfilled	przekształ- cone termicznie incinerated	usuwane innymi metodami other method of disposal	
		w tysiącach ton in thous. t						
Belgia	2004	112	18	0	4	36	46	Belgium
Bułgaria	2007	40	6	0	21	0	0	Bulgaria
Rep. Czeska...	2007	172	55	80	9	0	28	Czech Rep.
Dania	1998	154	91	4	20	32	6	Denmark
Niemcy	2006	2049	612	467	5	965	67	Germany
Grecja	2006	126	0	0	123	0	3	Greece
Hiszpania.....	2006	1065	687	0	168	41	169	Spain
Francja.....	2004	1060	465	167	222	178	27	France
Irlandia	2007	88	61	-	5	-	22	Ireland
Włochy	2005	1056	236	230	440	31	116	Italy
Łotwa.....	2007	23	8	2	0	0	9	Latvia
Litwa.....	2007	76	25	7	9	0	0	Lithuania
Luksemburg...	2003	12	6	2	4	-	-	Luxembourg
Węgry	2004	184	41	84	53	-	6	Hungary
Malta.....	2006	0	0	0	0	0	0	Malta
Niderlandy	2006	373	0	48	15	253	45	Netherlands
Austria	2006	255	39	74	25	98	18	Austria
Polska.....	2007	533	98	25	125	2	284	Poland
Rumunia	2007	100	1	3	44	-	8	Romania
Słowenia	2007	21	0	4	9	5	4	Slovenia
Słowacja	2005	56	0	29	13	0	5	Slovakia
Finlandia.....	2000	160	19	128	10	0	3	Finland
Szwecja.....	2006	210	30,0	-	-	0	-	Sweden
Wlk. Brytania	2005	1771	1221	13	96	282	158	U.Kingdom
Islandia	2003	1	-	-	1	-	-	Iceland
Norwegia	2007	-	64	18	9	-	8	Norway
Szwajcaria	2006	210	20	2	1	188	-	Switzerland

a Dotyczy wykorzystania osadów ściekowych w formie nawozu na gruntach ornych lub pastwiskach. *b* Kompostowanie oznacza stosowanie osadów ściekowych – po zmieszaniu z innym materiałem organicznym – w parkach, ogrodnictwie itd.

Ź r ó d ł o: Baza danych Eurostat-u.

a Concerns all use of sewage sludge as fertilizer on arable land or pastures. *b* Means all application of sewage sludge after mixing with other organic material and compostation in parks, horticulture.

S o u r c e: Eurostat's Database.

TABL. 12(395).PRODUKCJA ENERGII PIERWOTNEJ
PRODUCTION OF PRIMARY ENERGY

KRAJE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	COUNTRIES
	w tysiącach toe ^a in thous. toe ^a									
Unia Europejska - 27.....	931884	931674	931100	925266	921355	887984	869616	848894	842712	<i>European Union -27</i>
Belgia.....	13139	12769	12984	13213	13244	13454	13367	13788	13561	<i>Belgium</i>
Bułgaria.....	9834	10290	10530	10098	10169	10553	10911	9805	10060	<i>Bulgaria</i>
Rep. Czeska.....	29566	30198	30396	34073	32781	30770	33216	33372	32496	<i>Czech Rep.</i>
Dania.....	27652	27077	28505	28403	31018	31219	29486	26993	26527	<i>Denmark</i>
Niemcy.....	132012	132073	132450	133840	135466	133873	134851	136930	132488	<i>Germany</i>
Estonia.....	3184	3177	3381	3914	3716	3868	3744	4396	4217	<i>Estonia</i>
Grecja.....	9947	9943	10539	9887	10264	10291	10050	10226	10022	<i>Greece</i>
Hiszpania.....	31179	32910	31567	32782	32399	30127	31147	30108	30266	<i>Spain</i>
Francja.....	129528	130836	132668	134225	135274	135110	135297	133177	135027	<i>France</i>
Irlandia.....	2182	1791	1545	1866	1881	1616	1597	1409	1520	<i>Ireland</i>
Włochy.....	26809	25680	26328	27274	28073	27665	27053	25899	26447	<i>Italy</i>
Cypr.....	44	44	45	48	48	48	50	65	74	<i>Cyprus</i>
Łotwa.....	1409	1523	1609	1730	1840	1856	1842	1797	1784	<i>Latvia</i>
Litwa.....	3162	4080	4812	5105	4963	3683	3244	3521	3584	<i>Lithuania</i>
Luxemburg.....	57	60	57	60	73	74	80	82	84	<i>Luxembourg</i>
Węgry.....	11215	10842	11132	10684	10166	10439	10353	10174	10410	<i>Hungary</i>
Niderlandy.....	57560	61448	60647	58718	68014	62180	61045	60954	66319	<i>Netherlands</i>
Austria.....	9615	9563	9599	9335	9632	9736	9800	10570	10610	<i>Austria</i>
Polska.....	78443	79373	79056	78703	77952	77720	76845	71792	70445	<i>Poland</i>
Portugalia.....	3826	4070	3643	4336	3894	3578	4320	4610	4441	<i>Portugal</i>
Rumunia.....	28658	27612	28011	28278	28406	27438	27401	27619	29059	<i>Romania</i>
Słowenia.....	3085	3146	3322	3245	3435	3479	3412	3437	3641	<i>Slovenia</i>
Słowacja.....	5971	6366	6485	6281	6151	6251	6302	5622	6097	<i>Slovakia</i>
Finlandia.....	14747	14758	15661	15606	15530	16339	17934	15894	16251	<i>Finland</i>
Szwecja.....	29983	33322	31225	30390	33799	34149	32304	33093	32781	<i>Sweden</i>
Wielka Brytania.....	269078	258724	254905	243171	223166	202467	183966	173559	164499	<i>United Kingdom</i>
Chorwacja.....	3566	3733	3693	3732	3856	3783	4130	4038	3929	<i>Croatia</i>
Turcja.....	26808	25161	24648	23873	24212	23626	26540	27279	29051	<i>Turkey</i>
Islandia.....	2306	2451	2462	2457	2519	2636	3259	-	-	<i>Iceland</i>
Norwegia.....	224989	228448	233463	236016	231222	225095	216445	215967	219332	<i>Norway</i>
Szwajcaria.....	11101	11653	11213	11409	11438	10532	11751	12244	12335	<i>Switzerland</i>

^a Toe – tona oleju ekwiwalentnego (umownego) – ton of oil equivalent – stosowana w bilansach międzynarodowych jednostka miary energii. Oznacza ilość energii, jaka może zostać wyprodukowana ze spalania jednej metrycznej tony ropy naftowej. Jedna tona oleju umownego równa jest 41,868 GJ lub 11,63 MWh.

Ź r ó d ł o: Baza danych Eurostat-u

^a Toe – ton of oil equivalent – unit of energy used in international balances. It refers to the amount of energy released by burning one metric ton of crude oil. One ton of oil equivalent equals to 41,868 GJ or 11,63 MWh.

S o u r c e: Eurostat's Database.

TABL. 13(396). PRODUKCJA ENERGII ODNAWIALNEJ WEDŁUG ŹRÓDEŁ
PRODUCTION OF RENEWABLE ENERGY BY SOURCES

KRAJE	Z biomasy i spalania odpadów <i>From biomass and waste incineration</i>		Geotermalna <i>Geothermal</i>		Wodna <i>Hydro</i>		Wiatrowa <i>Wind</i>		COUNTRIES
	2000	2008	2000	2008	2000	2008	2000	2008	
	w tysiącach toe ^a in thous. toe ^a								
UE-27	61826	102315	3419	5778	30374	28147	1913	10165	<i>EU-27</i>
Belgia.....	671	1704	2	3	39	35	1	55	<i>Belgium</i>
Bułgaria	550	711	0	33	230	243	0	10	<i>Bulgaria</i>
Rep. Czeska	444	2256	-	-	151	174	0	21	<i>Czech Rep.</i>
Dania	1687	2528	3	21	3	2	365	596	<i>Denmark</i>
Niemcy	6849	23473	10	246	1869	1801	804	3489	<i>Germany</i>
Estonia	512	742	-	-	0	2	0	11	<i>Estonia</i>
Grecja	946	970	2	17	318	285	39	149	<i>Greece</i>
Hiszpania	4035	5567	8	8	2534	2021	406	2769	<i>Spain</i>
Francja.....	10832	13651	124	114	5822	5524	7	489	<i>France</i>
Irlandia.....	141	224	0	4	73	83	21	207	<i>Ireland</i>
Włochy	1572	4451	3103	4960	3812	3579	48	418	<i>Italy</i>
Cypr.....	9	17	0	0	-	-	-	-	<i>Cyprus</i>
Łotwa.....	1150	1509	-	-	242	267	0	5	<i>Latvia</i>
Litwa.....	627	837	0	1	29	35	0	11	<i>Lithuania</i>
Luksemburg.....	44	66	-	-	10	11	2	5	<i>Luxembourg</i>
Węgry	415	1520	86	96	15	18	0	18	<i>Hungary</i>
Niderlandy	1842	2733	0	2	12	9	71	366	<i>Netherlands</i>
Austria	3005	4699	23	39	3598	3263	6	173	<i>Austria</i>
Polska.....	3625	5186	3	13	181	185	0	72	<i>Poland</i>
Portugalia.....	2770	3143	49	185	974	585	14	495	<i>Portugal</i>
Rumunia	2763	3914	7	25	1271	1479	0	0	<i>Romania</i>
Słowenia	458	490	-	-	330	345	-	-	<i>Slovenia</i>
Słowacja	100	697	0	11	406	347	0	1	<i>Slovakia</i>
Finlandia.....	6474	7677	-	-	1261	1471	7	22	<i>Finland</i>
Szwecja.....	8238	9931	-	-	6757	5939	39	172	<i>Sweden</i>
Wielka Brytania	2069	3620	1	1	437	444	81	610	<i>U.Kingdom</i>
Chorwacja.....	374	405	0	3	505	448	0	3	<i>Croatia</i>
Turcja.....	6546	4855	684	1151	2655	2861	3	73	<i>Turkey</i>
Islandia ^b	2	2	1758	2630	547	627	0	0	<i>Iceland^b</i>
Norwegia	1349	1305	-	-	11945	11999	3	79	<i>Norway</i>
Szwajcaria.....	997	1863	91	193	3167	3099	0	2	<i>Switzerland</i>

a Toe – tona oleju ekwiwalentnego (umownego) – ton of oil equivalent – stosowana w bilansach międzynarodowych jednostka miary energii. *b* Dane 2008r. odnoszą się do 2006r.

Ź r ó d ł o: Baza danych Eurostat-u

a Toe – ton of oil equivalent – unit of energy used in international balances. *b* Data of 2008 concern 2006.

S o u r c e: Eurostat's Database.

TABL. 14(397). ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA
AIR POLLUTANTS

Kraje	Ważone emisje substancji zakwaszających w tys. ton ekwiwalentu kwasu <i>Weighted emissions of acidifying substances in thous. t acid equivalent</i>		Emisja tlenku węgla <i>Emissions of carbon monoxide</i>		Emisja tlenków siarki <i>Emissions of sulphur oxides</i>		Emisja tlenków azotu <i>Emissions of nitrogen oxides</i>		COUNTRIES
	w milionach ton <i>in million tonnes</i>								
	1997	2006	1997	2007	1997	2006	1997	2007	
UE-27	1 012,5	727,4	47,08	27,92	14,49	7,95	13,84	10,94	<i>EU-27</i>
Belgia	21,7	14,7	1,01	0,75	0,23	0,14	0,34	0,26	<i>Belgium</i>
Bułgaria	48,6	36,0	0,53	0,25	1,31	0,88	0,14	0,19	<i>Bulgaria</i>
Republika Czeska	45,6	16,5	0,98	0,51	0,98	0,21	0,47	0,28	<i>Czech Rep.</i>
Dania	15,2	10,1	0,56	0,45	0,10	0,03	0,26	0,17	<i>Denmark</i>
Niemcy	117,2	84,3	6,11	3,75	1,21	0,56	1,94	1,28	<i>Germany</i>
Estonia	5,2	3,4	0,24	0,17	0,12	0,07	0,04	0,03	<i>Estonia</i>
Irlandia	15,1	10,9	0,31	0,17	0,17	0,06	0,13	0,12	<i>Ireland</i>
Grecja	27,6	27,9	1,36	0,73	0,52	0,54	0,33	0,37	<i>Greece</i>
Hiszpania	105,8	93,7	3,49	2,55	1,74	1,17	1,35	1,48	<i>Spain</i>
Francja	107,1	87,0	8,38	4,67	0,80	0,45	1,70	1,35	<i>France</i>
Włochy	97,8	59,2	6,28	3,33	1,13	0,39	1,73	1,15	<i>Italy</i>
Cypr	2,2	1,8	0,03	0,02	0,05	0,04	0,02	0,02	<i>Cyprus</i>
Łotwa	2,9	1,9	0,31	0,30	0,04	0,00	0,04	0,04	<i>Latvia</i>
Litwa	5,7	4,7	0,35	0,21	0,08	0,04	0,06	0,07	<i>Lithuania</i>
Luksemburg	0,7	0,3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,01	<i>Luxembourg</i>
Węgry	29,2	13,0	0,64	0,51	0,66	0,12	0,20	0,19	<i>Hungary</i>
Malta	1,2	0,6	0,03	0,00	0,03	0,01	0,01	0,01	<i>Malta</i>
Niderlandy	22,2	16,6	0,72	0,53	0,10	0,06	0,39	0,28	<i>Netherlands</i>
Austria	9,7	9,7	1,14	0,77	0,04	0,03	0,19	0,22	<i>Austria</i>
Polska	113,0	73,6	4,70	2,55^a	2,18	1,22^a	1,11	0,86^a	<i>Poland</i>
Portugalia	19,5	15,6	0,81	0,60	0,29	0,19	0,25	0,23	<i>Portugal</i>
Rumunia	38,9	45,8	1,43	1,49	0,59	0,86	0,38	0,33	<i>Romania</i>
Słowenia	6,4	2,7	0,24	0,10	0,12	0,02	0,06	0,04	<i>Slovenia</i>
Słowacja	11,3	6,2	0,36	0,28	0,20	0,09	0,13	0,08	<i>Slovakia</i>
Finlandia	10,9	9,0	0,48	0,50	0,10	0,09	0,26	0,18	<i>Finland</i>
Szwecja	11,1	8,1	0,79	0,57	0,06	0,04	0,24	0,17	<i>Sweden</i>
Wlk. Brytania	120,8	74,3	5,80	2,11	1,66	0,68	2,07	1,49	<i>United Kingdom</i>
Chorwacja	-	-	-	0,36	0,00	0,00	-	0,08	<i>Croatia</i>
Turcja	59,6	50,9	-	-	1,26	0,88	-	-	<i>Turkey</i>
Islandia	0,0	0,0	-	-	-	-	-	-	<i>Iceland</i>
Norwegia	7,2	6,1	0,67	0,40	0,03	0,02	0,22	0,19	<i>Norway</i>
Szwajcaria	6,8	5,8	0,45	0,29	0,03	0,02	0,11	0,08	<i>Switzerland</i>

a Dane zrekalkulowane.

Źródło: Europe in figures. Eurostat Yearbook 2010, Eurostat 2010 r.

a Data recalculated.

Source: Europe in figures. Eurostat Yearbook 2010, Eurostat 2010.

TABL. 15(398). LUDNOŚĆ MIEJSKA NARAŻONA NA POWIETRZE ZANIECZYSZCZONE PYŁEM^a
URBAN POPULATION EXPOSURE TO AIR POLLUTION BY PARTICULATE MATTER^a

KRAJE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	COUNTRIES
	mikrogramy na m ³ micrograms per m ³									
UE-27	27,7	27,1	28,1	31,2	27,8	29,2	30,8	29	26,8	EU-27
Belgia.....	32,9	33,9	33,2	36,5	30,3	29,6	30,7	26,3	26	Belgium
Bułgaria	20,4	28,6	-	60,7	49	45	48,9	46,8	52,7	Bulgaria
Republika Czeska	32,7	35,6	40,2	47	38,4	39,6	40,6	31,9	29,8	Czech Rep.
Dania	-	-	23,9	24,6	19,5	22,8	26,9	21	21,4	Denmark
Niemcy	27	24,9	26,6	29	23,7	24,2	25,7	22,5	21,1	Germany
Estonia.....	-	18,2	21,3	19,4	17,6	20,7	22,7	18,6	11,1	Estonia
Irlandia.....	-	20,4	19	18,6	14,4	15,1	16,4	14,6	13,7	Ireland
Grecja	-	40,9	42,8	39,1	40,3	41,1	36,1	32,3	36,8	Greece
Hiszpania	33,3	30,6	31,2	31,5	31,4	32,9	34,5	32,9	27,7	Spain
Francja.....	-	21,9	21,9	23,7	20,8	20,4	21,1	27,3	24,1	France
Włochy	44,4	31,1	39,3	40,1	39,3	42,9	41,5	38,8	34,3	Italy
Cypr.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Cyprus
Łotwa.....	-	-	-	-	-	-	-	-	23,8	Latvia
Litwa.....	-	-	-	-	23,3	22,9	20,2	20,2	17,4	Lithuania
Luksemburg.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Luxembourg
Węgry	-	-	-	40,1	25,2	37,7	35,8	29,7	27,1	Hungary
Malta.....	-	-	-	-	-	-	-	29,3	-	Malta
Niderlandy	30,1	29	31,4	32,9	29,4	28,5	31,5	29,6	25,2	Netherlands
Austria.....	25,9	32	26,1	32,2	25,2	28,9	30,4	23,8	22,9	Austria
Polska.....	41,8	37,9	45	44,4	35,1	38,9	44,6	34	33,4	Poland
Portugalia	32,4	35,7	33,7	34,1	33	34	32	30,4	24,3	Portugal
Rumunia	-	-	-	-	53	46,2	52,2	43,1	41,1	Romania
Słowenia	-	-	30,9	43,8	40,6	36,4	33,3	32,4	29,9	Slovenia
Słowacja	28,5	26,7	28,6	31,4	33,1	33,2	28,3	26,3	25	Slovakia
Finlandia.....	14,7	16,4	16,9	16,3	13,9	15,3	16,6	16,8	14,3	Finland
Szwecja.....	17	17,9	19,5	19,6	18,2	19,5	20,4	17,3	17,6	Sweden
Wlk. Brytania.....	23,4	24,2	23,2	25,8	22,6	23,5	24,6	23,3	20,4	United Kingdom
Islandia	-	-	-	21,3	29,9	19,6	20,3	11,5	-	Iceland
Norwegia	-	-	-	19,6	17,3	24	22,4	20,7	18,9	Norway
Szwajcaria.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Switzerland
Chorwacja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Croatia
Turcja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Turkey

a Średnie roczne ważone stężenie substancji pyłowych.

Ź r ó d ł o: Baza danych Eurostat-u.

a Population weighted annual mean concentration of particulate matter.

S o u r c e: Eurostat's Database.

TABL. 16(399). NARAŻENIE LUDNOŚCI MIEJSKIEJ NA POWIETRZE ZANIECZYSZCZONE OZONEM^a
URBAN POPULATION EXPOSURE TO AIR POLLUTION BY OZONE^a

KRAJE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	COUNTRIES
	mikrogramy na m ³ micrograms per m ³									
UE-27.....	3125	3873	3800	5902	3745	3973	4674	3989	3884	EU-27
Belgia.....	1839	3395	2237	5294	2750	2750	4079	2326	2589	Belgium
Bułgaria.....	-	871	-	3626	5041	2737	4457	5753	4619	Bulgaria
Republika Czeska.....	4844	3460	4587	7043	4560	5530	5880	4867	4413	Czech Rep.
Dania.....	-	-	2598	2816	1476	1415	3354	2376	2731	Denmark
Niemcy.....	2768	3410	3189	5875	3057	3285	4363	3138	3456	Germany
Estonia.....	-	4255	4326	2524	1299	1321	4331	2308	1381	Estonia
Irlandia.....	-	-	658	1346	353	360	855	641	956	Ireland
Grecja.....	7052	12247	13038	13827	9472	9601	7315	9006	11973	Greece
Hiszpania.....	3117	3919	5108	5371	5084	4694	4633	4247	4528	Spain
Francja.....	2954	4052	3800	6834	4160	4270	4686	3426	3266	France
Włochy.....	8577	8071	7021	10101	6324	7269	9069	7218	6224	Italy
Cypr.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Cyprus
Łotwa.....	-	-	-	863	1030	308	1758	-	1354	Latvia
Litwa.....	-	-	-	-	2909	5048	4621	1995	3617	Lithuania
Luksemburg.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Luxembourg
Węgry.....	-	-	-	-	2895	5091	5228	7622	6043	Hungary
Malta.....	-	-	-	-	-	-	-	8156	6318	Malta
Niderlandy.....	1247	1887	1546	2872	1804	1487	2666	1153	1565	Netherlands
Austria.....	6894	5299	6280	8318	4885	5711	5341	6043	5326	Austria
Polska.....	3269	3443	4236	5014	2896	4038	4652	3603	3418	Poland
Portugalia.....	2203	3660	2548	4112	3652	4116	3985	3969	2698	Portugal
Rumunia.....	-	-	-	-	6333	4500	2054	3784	3153	Romania
Słowenia.....	6806	5919	6000	11461	5530	6017	6461	6514	5838	Slovenia
Słowacja.....	6734	2874	5987	7936	5142	7422	6838	5735	5118	Slovakia
Finlandia.....	1340	1339	2338	1800	2171	1687	2607	1136	2015	Finland
Szwecja.....	1598	1363	2959	3276	2473	2912	2898	1727	2579	Sweden
Wlk. Brytania.....	768	1062	909	2197	1172	1250	2189	938	1655	United Kingdom
Islandia.....	-	-	-	2645	289	66	-	-	-	Iceland
Norwegia.....	-	-	-	-	-	-	-	380	-	Norway
Szwajcaria.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Switzerland
Chorwacja.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Croatia
Turcja.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Turkey

^a Roczna suma godzin, w których poziom ozonu przekroczył dopuszczalną wielkość 70 mikrogramów na m³. Do obliczeń wykorzystano tylko te dni, w których próg ten był przekroczony przez co najmniej 8 godzin.

Źródło: Baza danych Eurostat-u.

^a Population weighted yearly sum of maximum daily 8-hour mean ozone concentrations above a threshold of 70 microgram ozone per m³.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 17(400). EMISJA GAZÓW CIEPLARNIANYCH^a
EMISSION OF GREENHOUSE GASES^a

KRAJE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Cel do osiągnięcia w 2010 ^b Target in 2010 ^b	COUNTRIES
	w % do roku bazowego = 100 in % to base year = 100										
Belgia.....	99,3	99,1	98,0	99,8	99,7	97,1	93,5	89,4	91,4	92,5	<i>Belgium</i>
Bułgaria	52,2	52,5	50,2	54,2	53,6	53,3	54,3	57,2	55,4	92,0	<i>Bulgaria</i>
Republika Czeska....	75,9	77,0	74,8	74,4	75,2	74,8	75,6	75,9	72,8	92,0	<i>Czech Rep.</i>
Dania.....	98,5	100,5	99,4	106,8	98,1	92,1	103,4	96,4	92,1	79,0	<i>Denmark</i>
Niemcy.....	83,1	84,4	82,8	82,3	81,1	79,3	79,8	77,7	77,7	79,0	<i>Germany</i>
Estonia	42,7	43,4	41,9	46,5	47,2	45,5	44,4	51,7	47,5	92,0	<i>Estonia</i>
Grecja.....	116,7	117,9	117,6	121,1	121,4	124,2	120,3	123,3	118,6	125,0	<i>Greece</i>
Hiszpania	131,4	131,3	137,1	139,6	145,1	150,2	147,5	151,4	140	115,0	<i>Spain</i>
Francja	98,8	99,2	97,5	98,3	98,0	98,7	95,8	94	93,5	100,0	<i>France</i>
Irlandia.....	121,8	125,2	121,8	121,4	121,0	123,8	122,8	121,7	121,3	113,0	<i>Ireland</i>
Włochy.....	106,4	107,4	107,6	110,4	111,1	110,8	108,7	106,9	104,8	93,5	<i>Italy</i>
Łotwa	39,4	41,9	41,8	42,4	42,5	43,8	45,4	47,4	45,9	92,0	<i>Latvia</i>
Litwa.....	39,2	41,5	42,3	42,9	44,5	46,5	48,0	51,5	49,2	92,0	<i>Lithuania</i>
Luksemburg	75,2	77,5	85,7	89,0	100,3	100,8	100,2	97,1	94,9	72,0	<i>Luxembourg</i>
Węgry	66,8	68,6	66,8	69,4	68,5	69,2	67,7	65,6	63,4	94,0	<i>Hungary</i>
Niderlandy	100,7	101,4	101,2	101,8	102,4	99,7	98	97,1	97,1	94,0	<i>Netherlands</i>
Austria	101,6	106,9	109,1	116,3	115	117,5	113,5	110	109,6	87,0	<i>Austria</i>
Polska	69,3	68,7	66,3	68,5	68,6	69,2	71,5	71,0	70,2	94,0	<i>Poland</i>
Portugalia	135,2	137,6	145,2	136,8	140,8	144	136,5	132,8	130,3	127,0	<i>Portugal</i>
Rumunia.....	49	50,7	52,9	55,3	55,9	53,7	55,4	54,9	52,4	92,0	<i>Romania</i>
Słowenia	92,5	96,7	98	96,5	97,8	99,3	100,4	101,1	104,6	92,0	<i>Slovenia</i>
Słowacja.....	68,3	70,2	69,2	70,8	70,4	69,5	69,2	66,3	67,8	92,0	<i>Slovakia</i>
Finlandia	97,3	104,7	107,7	118,6	113	96,4	112,2	110	98,8	100,0	<i>Finland</i>
Szwecja.....	95,4	96,3	97,5	98,2	97,6	93,8	93,2	91,7	88,7	104,0	<i>Sweden</i>
Wlk. Brytania.....	86,6	87,1	84,3	85,1	84,8	84,3	83,7	82,4	80,9	87,5	<i>United Kingdom</i>
Islandia.....	111,8	110,9	111,7	110,7	112,1	110,6	126,6	133,8	144,9	110,0	<i>Iceland</i>
Norwegia.....	107,4	109,8	107,3	108,9	110,1	108	107,5	111,1	108,2	101,0	<i>Norway</i>
Szwajcaria.....	98,3	100	98,1	100,2	100,9	102,3	101,4	97,8	100,8	92,0	<i>Switzerland</i>

^a Dla większości krajów przyjęto jako rok bazowy – 1990, w przypadku Polski jest to 1988 r.; dane wyrażone w ekwiwalencie dwutlenku węgla ^b Zgodnie z Protokołem z Kioto.

Źródło: Baza danych Eurostat-u.

^a For the most countries base year is 1990, for Poland it is 1988; data in carbon dioxide equivalents ^b In accordance to Kyoto Protocol.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 18(401). EMISJA GAZÓW CIEPLARNIANYCH WEDŁUG ŹRÓDEŁ^a
GREENHOUSE GAS EMISSIONS BY SECTOR^a

KRAJE	Ogółem <i>Total</i>	Przemysł energe- tyczny <i>Energy industries</i>	Przemysł wytwór- czy i bu- downic- two <i>Manufac- turing and construc- tion</i>	Transport <i>Transport</i>	Procesy przemy- słowe <i>Industrial processes</i>	Rolnictwo <i>Agricul- ture</i>	Odpady <i>Waste</i>	COUNTRIES
w milionach ton <i>in mio t</i>								
UE-27	4939,7	1527,7	608,8	961,8	409,7	471,8	138,9	<i>EU-27</i>
Belgia	133,3	24,8	26,7	27,6	13,1	9,7	1,0	<i>Belgium</i>
Bułgaria	73,5	34,8	7,6	8,4	6,4	5,0	7,6	<i>Bulgaria</i>
Republika Czeska ...	141,4	62,3	16,1	18,7	14,3	8,3	3,6	<i>Czech Rep.</i>
Dania	63,8	23,9	5,3	14,0	2,3	10,0	1,2	<i>Denmark</i>
Niemcy	958,1	357,4	95,9	153,5	104,8	66,2	10,9	<i>Germany</i>
Estonia	20,3	12,7	1,0	2,3	1,0	1,4	0,7	<i>Estonia</i>
Grecja	126,9	57,7	9,4	22,7	10,7	8,9	3,0	<i>Greece</i>
Hiszpania	405,7	105,8	67,4	103,5	31,3	39,0	15,6	<i>Spain</i>
Francja	527,0	63,0	74,1	130,9	40,7	98,1	10,4	<i>France</i>
Irlandia	67,4	14,6	5,5	14,3	3,0	17,6	1,1	<i>Ireland</i>
Włochy	541,5	159,8	74,4	123,9	34,1	35,9	16,6	<i>Italy</i>
Cypr	10,2	4,0	1,1	2,3	1,0	0,8	0,6	<i>Cyprus</i>
Łotwa	11,9	2,0	1,2	3,6	0,3	2,1	0,9	<i>Latvia</i>
Litwa	24,3	5,0	1,4	5,2	4,9	5,0	1,1	<i>Lithuania</i>
Luksemburg	12,5	1,2	1,6	6,7	0,7	0,7	0,1	<i>Luxembourg</i>
Węgry	73,1	19,7	7,0	12,9	4,7	8,8	3,7	<i>Hungary</i>
Malta	3,0	2,0	0,1	0,5	0,03	0,1	0,2	<i>Malta</i>
Niderlandy	206,9	65,6	27,6	36,0	10,5	18,5	5,7	<i>Netherlands</i>
Austria	86,6	13,5	16,2	22,5	11,9	7,6	2,0	<i>Austria</i>
Polska	395,6	174,9	32,6	42,7	33,3	37,1	8,9	<i>Poland</i>
Portugalia	78,4	19,2	10,2	19,3	6,9	7,8	7,9	<i>Portugal</i>
Rumunia	145,9	45,7	18,2	14,7	18,7	20,3	6,6	<i>Romania</i>
Słowenia	21,3	6,4	2,3	6,2	1,2	2,0	0,6	<i>Slovenia</i>
Słowacja	48,8	10,8	7,9	6,7	11,1	3,1	2,4	<i>Slovakia</i>
Finlandia	70,1	24,3	10,8	13,6	7,0	5,8	2,2	<i>Finland</i>
Szwecja	64,0	10,0	10,7	20,7	6,8	8,5	1,7	<i>Sweden</i>
Wlk. Brytania	628,2	206,4	76,8	128,5	28,8	43,6	22,6	<i>U. Kingdom</i>
Chorwacja	31,1	6,7	3,8	6,2	4,1	3,3	0,9	<i>Croatia</i>
Turecja	366,5	106,3	56,3	47,8	29,8	25,0	33,9	<i>Turkey</i>
Islandia	4,9	0,02	0,4	1,0	2,0	0,6	0,2	<i>Iceland</i>
Norwegia	53,7	13,1	3,6	15,3	8,9	4,4	1,2	<i>Norway</i>
Szwajcaria	53,2	3,7	6,4	16,6	3,3	5,7	0,7	<i>Switzerland</i>

^a W ekwiwalencie dwutlenku węgla. Dane dotyczą 2008 r.

Źródło: Baza danych Eurostat-u

^a Data expressed in carbon dioxide equivalent. Data concern 2008.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 19(402). EMISJA DWUTLENKU WĘGLA NA 1 MIESZKAŃCA
EMISSION OF CARBON DIOXIDE PER CAPITA

KRAJE	Na 1 mieszkańca w tonach <i>Per capita in tonnes</i>									COUNTRIES
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
UE-27	8,5	8,7	8,6	8,7	8,7	8,6	8,6	8,4	8,2 ^c	EU-27
Belgia.....	12,1	12,1	11,9	12,2	12,2	11,8	11,3	10,7	10,9	Belgium
Bułgaria	6,2	6,5	6,2	6,9	6,8	6,9	7,2	7,7	7,5	Bulgaria
Republika Czeska	12,4	12,6	12,2	12,2	12,3	12,2	12,3	12,2	11,6	Czech Rep.
Dania	10	10,3	10,2	11,1	10,1	9,4	10,8	9,9	9,2	Denmark
Niemcy	10,8	11	10,8	10,7	10,6	10,3	10,5	10,1	10,1	Germany
Estonia.....	11,3	11,6	11,2	12,7	12,8	12,4	12,0	14,3	13	Estonia
Grecja	9,4	9,6	9,6	9,9	9,9	10,2	10,0	10,2	9,8	Greece
Hiszpania	7,6	7,6	8,0	7,9	8,2	8,5	8,1	8,2	7,4	Spain
Francja.....	6,7	6,7	6,6	6,6	6,6	6,7	6,4	6,2	6,1	France
Irlandia.....	11,7	12,2	11,6	11,2	11,2	11,4	11,1	10,9	10,7	Ireland
Włochy	8,1	8,2	8,3	8,5	8,4	8,4	8,3	8,0	7,8	Italy
Cypr.....	11,1	10,8	10,5	10,4	10,4	10,5	10,6	10,6	10,8	Cyprus
Łotwa.....	3,0	3,2	3,2	3,3	3,3	3,4	3,6	3,8	3,7	Latvia
Litwa.....	3,4	3,7	3,7	3,7	3,9	4,2	4,3	4,7	4,5	Lithuania
Luksemburg.....	20,4	20,9	23,1	23,8	26,6	26,4	25,8	24,6	23,5	Luxembourg
Węgry	5,7	5,9	5,8	6,1	5,9	6,0	5,9	5,8	5,6	Hungary
Malta.....	6,1	6,2	6,2	6,6	6,5	6,5	6,5	6,6	6,4	Malta
Niderlandy	10,7	10,9	10,9	11,1	11,1	10,8	10,6	10,5	10,7	Netherlands
Austria	8,2	8,7	8,9	9,6	9,5	9,7	9,3	8,9	8,8	Austria
Polska^a	8,3	8,3	8,0	8,3	8,3	8,4	8,7	8,6	8,5	Poland^a
Portugalia	6,2	6,3	6,6	6,1	6,3	6,5	6,0	5,8	5,6	Portugal
Rumunia	4,2	4,5	4,9	5,1	5,2	4,9	5,1	5,1	4,8	Romania
Słowenia	7,6	8,1	8,1	8,0	8,2	8,3	8,4	8,4	8,9	Slovenia
Słowacja	7,6	7,9	7,6	7,8	7,8	7,7	7,5	7,2	7,4	Slovakia
Finlandia.....	11,0	11,9	12,4	13,8	13	10,7	12,9	12,5	10,9	Finland
Szwecja.....	6,1	6,1	6,2	6,3	6,2	5,9	5,8	5,7	5,5	Sweden
Wlk. Brytania.....	9,3	9,5	9,2	9,3	9,3	9,2	9,1	8,9	8,7	U. Kingdom
Chorwacja.....	4,5 ^b	4,7 ^b	4,9	5,3	5,2	5,3	5,3	5,6	5,3	Croatia
Turecja.....	3,3	3,1	3,1	3,3	3,4	3,6	3,8 ^c	4,4	4,2	Turkey
Islandia	9,9	9,7	10,0	9,9	10,0	9,7	-	-	-	Iceland
Norwegia	9,3	9,5	9,3	9,5	9,5	9,3	9,3	9,6	9,3	Norway
Szwajcaria.....	6,1	6,2	6,0	6,1	6,1	6,2	6,1	5,8	5,9	Switzerland

^a Dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska ^b Dane szacunkowe. ^c Wartości wstępne.

Źródło: Baza danych Eurostat-u.

^a Data of the National Centre for Emissions Management approved by the Ministry of Environment ^b Estimations ^c Provisional values.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 20(403). WYTWARZANIE ODPADÓW WEDŁUG WYBRANYCH RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ
GENERATION OF WASTE BY SELECTED ECONOMIC ACTIVITIES

KRAJE	Całkowita ilość odpadów z działalności gospodarczej oraz gospodarstw domowych <i>Total waste from economic activities and households</i>		Produkcja przemysłowa <i>Manufacturing industry</i>		Działalność górnicza i wydobywcza <i>Mining and quarrying activities</i>		Działalność budowlana i rozbiórkowa <i>Construction and demolition activities</i>		Pozostała działalność gospodarcza (usługi) <i>Other economic activities (services)</i>		COUNTRIES
	2004	2006	2004	2006	2004	2006	2004	2006	2004	2006	
	w tysiącach ton <i>in thousand tonnes</i>										
UE-27	2913252	2953087	380021	364206	862157	740745	-	-	146439	154094	<i>EU- 27</i>
Belgia	52809	59352	18177	15308	384	159	11037	13090	8689	7039	<i>Belgium</i>
Bulgaria	252058	242489	5611	4316	222231	225338	2999	1023	9181	1473	<i>Bulgaria</i>
Rep. Czeska	29276	24746	8618	5932	708	472	8131	8380	933	1025	<i>Czech Rep.</i>
Dania	12 589	14 703	1553	1643	2	2	4274	5802	1 290	1486	<i>Denmark</i>
Niemcy	364022	363786	30163	31705	55880	47222	191563	196536	16343	15107	<i>Germany</i>
Estonia	20861	18933	6288	3981	5306	5961	489	717	1720	1601	<i>Estonia</i>
Grecja	34953	51325	4554	5285	1902	14888	3324	6829	1518	1518	<i>Greece</i>
Hiszpania	160668	160947	28377	22427	21780	26015	46320	47323	14194	15376	<i>Spain</i>
Francja	429153	445865	21434	22973	166	1040	-	-	24158	24158	<i>France</i>
Włochy	139806	155025	39472	39997	761	1005	49151	52316	3860	5534	<i>Italy</i>
Cypr	2242	1771	557	412	119	60	488	307	313	313	<i>Cyprus</i>
Łotwa.....	1257	1859	349	570	0	0	8	19	99	239	<i>Latvia</i>
Litwa.....	7010	7665	2632	2948	4	6	357	349	158	586	<i>Lithuania</i>
Luksemburg	8322	9586	725	604	46	56	6985	6775	179	243	<i>Luxembourg</i>
Węgry.....	24661	22287	5071	5528	1640	27	1736	3045	1965	2445	<i>Hungary</i>
Malta.....	2482	2861	10	50	0	0	2206	2493	160	173	<i>Malta</i>
Niderlandy	88099	93808	16086	15562	296	213	49612	56610	5276	5349	<i>Netherlands</i>
Austria	53021	54287	15073	11470	622	1043	27935	31322	2856	3458	<i>Austria</i>
Polska.....	251243	266741	61514	61131	38311	38671	1993	14141	1965	3512	<i>Poland</i>
Portugalia.....	29272	38714	10123	14699	4761	3563	2626	3607	4202	10352	<i>Portugal</i>
Rumunia	371503	331863	11156	9184	326553	199138	54	34	3096	3841	<i>Romania</i>
Słowenia	5771	6036	1960	2385	129	377	908	995	426	429	<i>Slovenia</i>
Słowacja	10668	14502	3878	5527	211	332	1404	916	761	3236	<i>Slovakia</i>
Finlandia.....	69708	72205	18613	17976	23819	21501	20843	23146	1276	1668	<i>Finland</i>
Szwecja.....	109741	115583	27614	30363	58600	62084	10272	8943	1517	1517	<i>Sweden</i>
Wlk. Brytania	357544	346144	35056	28161	93883	86779	99234	109546	39120	41088	<i>U. Kingdom</i>
Chorwacja	7209	-	3 695	-	347	-	646	-	116	-	<i>Croatia</i>
Turcja	58 820	46 092	16 325	-	-	-	-	-	62	-	<i>Turkey</i>
Islandia	501	-	61	-	1	-	19	-	6	-	<i>Iceland</i>
Norwegia	7454	9051	2956	3519	116	136	1101	1248	865	1472	<i>Norway</i>

Ź r ó ł o: Europe in figures. Eurostat Yearbook 2010, Eurostat 2010 r.

S o u r c e: Europe in figures. Eurostat Yearbook 2010, Eurostat 2010.

TABL. 21(404). ODPADY KOMUNALNE^a
MUNICIPAL WASTE^a

KRAJE	Wytwarzane <i>Generated</i>			Składowane <i>Landfilled</i>			Spalane <i>Incinerated</i>			COUNTRIES
	2000	2005	2008	2000	2005	2008	2000	2005	2008	
	w kilogramach na 1 mieszkańca <i>per capita in kg</i>									
UE-27	523	517	524	288	221	207	79	96	102	<i>EU-27</i>
Belgia	476	481	493	73	34	25	154	168	165	<i>Belgium</i>
Bułgaria	516	475	467	399	405	440	0	0	0	<i>Bulgaria</i>
Rep. Czeska	334	289	306	282	209	218	31	37	34	<i>Czech Rep.</i>
Dania	665	737	802	67	38	35	352	397	433	<i>Denmark</i>
Niemcy	643	564	581	165	48	3	133	160	193	<i>Germany</i>
Estonia	440	436	515	438	274	248	0	0	1	<i>Estonia</i>
Grecja	408	438	453	372	387	347	0	0	0	<i>Greece</i>
Hiszpania	662	597	575	339	292	327	37	44	53	<i>Spain</i>
Francja	516	532	543	220	183	193	169	191	172	<i>France</i>
Irlandia	603	740	733	554	446	440	0	0	19	<i>Ireland</i>
Włochy	509	542	561	385	295	276	39	65	69	<i>Italy</i>
Cypr	680	739	770	613	653	672	0	0	0	<i>Cyprus</i>
Łotwa	270	310	331	258	243	310	0	3	1	<i>Latvia</i>
Litwa	363	376	407	344	343	367	0	0	0	<i>Lithuania</i>
Luksemburg	658	678	701	138	130	131	284	253	248	<i>Luxembourg</i>
Węgry	445	460	453	376	382	333	34	30	39	<i>Hungary</i>
Malta	547	624	696	465	529	648	0	0	0	<i>Malta</i>
Niderlandy	616	624	622	57	11	7	190	202	203	<i>Netherlands</i>
Austria	581	620	601	196	35	19	65	164	163	<i>Austria</i>
Polska	316^b	319	320	310	226	228	0	1	2	<i>Poland</i>
Portugalia	472	446	477	338	278	307	96	98	91	<i>Portugal</i>
Rumunia	355	377	382	294	296	287	0	0	0	<i>Romania</i>
Słowenia	513	423	459	402	330	341	0	1	7	<i>Slovenia</i>
Słowacja	254	289	328	196	228	250	39	34	29	<i>Slovakia</i>
Finlandia	503	479	522	306	282	265	52	43	90	<i>Finland</i>
Szwecja	428	482	515	98	23	15	164	242	250	<i>Sweden</i>
Wlk. Brytania	578	585	565	469	376	308	42	49	55	<i>U. Kingdom</i>
Turcja	458	438	428	357	362	356	0	0	0	<i>Turkey</i>
Islandia	466	521	555	351	368	380	57	37	54	<i>Iceland</i>
Norwegia	615	427	490	336	77	88	90	142	184	<i>Norway</i>
Szwajcaria	657	663	741	40	1	0	320	326	371	<i>Switzerland</i>

a Niektóre dane obejmują szacunki. *b* Dane dotyczą odpadów zebranych.

Źródło: Baza danych Eurostat-u.

a Some data cover estimations. *b* Collected waste.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 22(405). REAKTORY JĄDROWE (DZIAŁAJĄCE I W BUDOWIE) W 2009R.

(Stan w dniu 31XII)

NUCLEAR REACTORS IN 2009

(As of 31XII)

KRAJE	Reaktory Reactors							COUNTRIES
	działające in operation				w budowie under construction			
	liczba bloków no of units	moc elektryczna MW(e) electric power MW(e)	udział w energii elektrycznej dostarczonej w kraju share of total electric energy		liczba bloków no of units	moc elektryczna MW(e) electric power MW(e)		
			ogółem total	w % in %		ogółem total	w % in %	
OGÓŁEM	437^a	370705^a	100,0	-	55^b	50929^b	100,0	TOTAL
Argentyna.....	2	935	0,25	6,95	1	692	1,36	Argentina
Armenia.....	1	375	0,10	44,95	-	-	-	Armenia
Belgia.....	7	5902	1,59	51,65	-	-	-	Belgium
Brazylia.....	2	1884	0,51	2,93	-	-	-	Brazil
Bułgaria.....	2	1906	0,51	35,90	2	1906	3,74	Bulgaria
Kanada.....	18	12569	3,39	14,83	-	-	-	Canada
Chiny.....	11	8438	2,28	1,89	20	19920	39,11	China
Rep. Czeska.....	6	3678	0,99	33,77	-	-	-	Czech Rep.
Finlandia	4	2696	0,73	32,87	1	1600	3,14	Finland
Francja.....	59	63260	17,06	75,17	1	1600	3,14	France
Niemcy.....	17	20480	5,52	26,12	-	-	-	Germany
Węgry.....	4	1889	0,51	42,98	-	-	-	Hungary
Indie	18	3987	1,08	2,16	5	2708	5,32	India
Iran.....	-	-	-	-	1	915	1,80	Iran
Japonia	54	46823	12,63	28,89	1	1325	2,60	Japan
Korea Płd.	20	17705	4,78	34,79	6	6520	12,80	Korea Rep.
Meksyk.....	2	1300	0,35	4,80	-	-	-	Mexico
Niderlandy.....	1	487	0,13	3,70	-	-	-	Netherlands
Pakistan.....	2	425	0,11	2,74	1	300	0,59	Pakistan
Rumunia.....	2	1300	0,35	20,62	-	-	-	Romania
Rosja	31	21743	5,87	17,82	9	6996	13,74	Russian Fed.
Republika Południowej Afryki	2	1800	0,49	4,84	-	-	-	South Africa
Słowacja.....	4	1762	0,48	53,50	2	782	1,54	Slovakia
Słowenia.....	1	666	0,18	37,83	-	-	-	Slovenia
Hiszpania.....	8	7450	2,01	17,49	-	-	-	Spain
Szwecja.....	10	9036	2,44	37,43	-	-	-	Sweden
Szwajcaria.....	5	3238	0,87	39,50	-	-	-	Switzerland
Wielka Brytania	19	10137	2,73	17,92	-	-	-	UK
Ukraina.....	15	13107	3,54	48,59	2	1900	3,73	Ukraine
Stany Zjednoczone Ameryki	104	100747	27,18	20,17	1	1165	2,29	USA

a W tym Tajwan, gdzie funkcjonowało 6 bloków dostarczających do sieci 4980 MW mocy elektrycznej co stanowiło 1,34 % światowej mocy reaktorów jądrowych oraz Litwa gdzie funkcjonował 1 blok dostarczających do sieci 1185 MW mocy elektrycznej co stanowiło 0,32 % światowej mocy reaktorów jądrowych b W tym Tajwan, gdzie w budowie były 2 reaktory o mocy 2600 MW co stanowiło 5,11 % mocy reaktorów w budowie.

Ź r ó d ł o: Publikacja MAEA „Nuclear Power Reactors in the World”, Reference Data Series NO 2, IAEA, 2010.

a Includes Taiwan with 6 units in operation providing 4980 MW(e) of electric power which accounts for 1,34 % of world nuclear reactors' power. and Lithuania with 1 unit in operation providing 1185 MW(e) of electric power which accounts for 0,32 % of world nuclear reactors' power b Includes Taiwan with 2 units under construction providing 2600 MW(e) which accounts for 5,11 % of reactors' under construction power.

S o u r c e: IAEA publication „Nuclear Power Reactors in the World”, Reference Data Series NO 2, IAEA, 2010.

**TABL.23(406). POWIERZCHNIA LASÓW I INNYCH TERENÓW LEŚNYCH W PAŃSTWACH CZŁONKOWSKICH
MINISTERIALNYCH KONFERENCJI OCHRONY LASÓW W EUROPIE (MCPFE)^a
AREA OF FORESTS AND OTHER WOODED LAND IN THE MEMBER STATES OF THE MINISTRY CONFERENCE
OF FOREST PROTECTION IN EUROPE^a**

KRAJE	Ogółem w tys. ha <i>Total in thous. ha</i>	Lesistość w % <i>Forests in %</i>	Powierzchnia lasów i innych terenów leśnych <i>Forest and other wooded land</i>					inne tereny leśne <i>other wooded land</i>	na jednego mieszkańca w hektarach <i>per capita in hectares</i>	COUNTRIES
			lasy <i>forests</i>				na jednego mieszkańca w hektarach <i>per capita in hectares</i>			
			razem <i>total</i>	iglaste <i>coniferous</i>	liściaste <i>broadleaved</i>	mieszane <i>mixed</i>				
Albania	1040,2	38	782,4	143,9	588,8	49,7	257,8	0,3	Albania	
Austria	3980,0	48	3862,0	1987,0	514,0	853,0	118,0	0,5	Austria	
Belgia	698,0	23	672,0	296,0	342,0	34,0	26,0	0,1	Belgium	
Białoruś	8935,3	43	8436,0	4083,9	3622,4	729,7	499,3	0,9	Belarus	
Bośnia i Hercegowina..	2734,0	53	2185,0	-	-	-	549,0	0,6	Bosnia and Herzegovina	
Bułgaria	3678,0	34	3651,0	1124,0	2527,0	0,0	27,0	0,5	Bulgaria	
Chorwacja.....	2481,0	44	2135,0	202,8	1740,0	192,2	346,0	0,6	Croatia	
Cypr.....	388,3	42	174,4	173,4	1,0	0,0	213,9	0,5	Cyprus	
Dania	636,0	15	500,0	314,0	186,0	0,0	136,0	0,1	Denmark	
Estonia	2358,0	56	2264,0	823,0	866,0	575,0	94	1,7	Estonia	
Finlandia	23311,0	77	22130,0	17554,0	1497,0	3079,0	1181,0	4,4	Finland	
Francja	17262,0	31	15554,0	4129,0	9945,0	1480,0	1708,0	0,3	France	
Grecja	6532,0	51	3752,0	1594,6	2157,4	0,0	2780,0	0,6	Greece	
Hiszpania	28214,0	57	17915,0	5866,0	5112,0	2501,0	10299,0	0,7	Spain	
Irlandia	710,0	10	669,0	561,3	96,3	11,4	41,0	0,2	Ireland	
Islandia	149,2	1	43,0	-	-	-	106,1	0,5	Island	
Lichtenstein ..	7,4	46	6,9	3,0	2,1	1,8	0,5	0,2	Lichtenstein	
Litwa	2198,0	35	2121,0	939,0	809,0	373,0	77,0	0,6	Lithuania	
Luksemburg ..	88,2	34	86,8	27,0	59,8	0,0	1,4	0,2	Luxembourg	
Łotwa	3149,7	51	3034,7	1389,6	1193,3	451,8	115,0	1,4	Latvia	
Malta	0,3	1	0,3	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	Malta	
Niderlandy	365,0	11	365,0	112,0	76,0	177,0	0,0	0,0	Netherlands	
Niemcy	11076,0 ^b	32 ^b	11076,0	6530,0	4546,0	0,0	-	0,1 ^b	Germany	
Norwegia	12000,0	39	9387,0	4900,0	2420,0	2067,0	2613,0	2,6	Norway	
Polska	9200,0^b	30^b	9200,0	6009,0	1697,0	1353,0	-	0,2^b	Poland	
Portugalia	3867,0	42	3783,0	949,0	2168,0	466,0	84,0	0,4	Portugal	
Republika Czeska	2647,0	34	2647,0	1879,0	392,0	376,0	0,0	0,3	Czech Rep.	
Rosja	882975,2	54	808790,0	404395,0	177933,8	226461,2	74185,2	6,2	Russian Fed.	
Rumunia	6648,7	29	6390,5	1909,0	4462,0	0,0	258,2	0,3	Romania	
Słowacja	1931,6	40	1931,6	600,0	957,5	374,1	0,0	0,4	Slovakia	
Słowenia	1308,0	65	1264,0	277,0	480,0	507,0	44,0	0,7	Slovenia	
Szwajcaria	1286,0	32	1220,0	502,0	235,0	448,0	66,0	0,2	Switzerland	
Szwecja	30929,0	75	27871,0	21378,0	1814,0	4678,0	3059,0	3,4	Sweden	
Turcja	20864,0	27	10175,0	6697,0	3478,0	0,0	10689,0	0,3	Turkey	
Ukraina	9816,0	17	9575,0	3546,0	4980,0	1049,0	41,0	0,2	Ukraine	
Węgry	1948,0	22	1948,0	185,0	1635,0	128,0	0,0	0,2	Hungary	
W. Brytania ...	2865,0	12	2845,0	1555,0	1080,0	210,0	20,0	0,0	UK	
Włochy	11026,0	37	9979,0	1459,8	7473,4	1045,8	1047,0	0,2	Italy	

^a Dane dotyczą 2005 r. ^b Dane dot. tylko lasów.

Źródło: „State of Europe's Forests 2007: the MCPFE report on sustainable forest management in Europe” the MCPFE liaison Unit Warsaw/UNECE/FAO, Warszawa 2007 r.

^a Data concern 2005. ^b Data concern forest only.

Source: „State of Europe's Forests 2007: the MCPFE report on sustainable forest management in Europe” the MCPFE liaison Unit Warsaw/UNECE/FAO, Warsaw 2007.

TABL. 24(407). TRENDY ZMIAN USZKODZENIA (DEFOLIACJI) DRZEW W NIEKTÓRYCH KRAJACH EUROPY
TREND OF CHANGES IN DAMAGE OF TREES (DEFOLIATION) IN SELECTED EUROPEAN COUNTRIES

KRAJE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009		COUNTRIES
	klasy defoliacji 2 – 4 defoliation classes 2-4										zmiana w stosunku do 2008 r. w punktach procentowych change in % points 2008/2009	
	udział drzew w % trees share in %											
Austria ^a	8,9	9,7	10,2	11,1	13,1	14,8	15,0	-	-	-	-	Austria ^a
drzewa: iglaste ..	9,1	9,6	10,1	11,2	13,1	15,1	14,5	-	-	-	-	conifers
liściaste	7,6	10,4	11,3	10,2	13,6	12,9	20,1	-	-	-	-	broadleaves
Belgia	19,0	17,9	17,8	17,3	19,4	19,9	17,9	16,4	14,5	20,2	5,7	Belgium
drzewa: iglaste ..	19,5	17,5	19,7	18,6	15,6	16,8	15,8	13,9	13,2	13,6	0,4	conifers
liściaste	18,8	18,3	17,0	16,6	21,3	21,4	18,8	17,5	15,3	23,4	8,1	broadleaves
Białoruś	24,0	20,7	9,5	11,3	10,0	9,0	7,9	8,1	8,0	8,4	0,4	Belarus
drzewa: iglaste ..	26,1	23,4	9,7	9,5	8,9	8,4	7,5	8,1	8,1	8,3	0,2	conifers
liściaste	16,9	13,3	9,0	15,8	12,9	10,6	8,9	8,2	7,6	8,7	1,1	broadleaves
Bułgaria	46,3	33,8	37,1	33,7	39,7	35,0	37,4	29,7	31,9	21,1	-10,8	Bulgaria
drzewa: iglaste ..	46,4	39,1	44,0	38,4	47,1	45,4	47,6	37,4	45,6	33	-12,6	conifers
liściaste	45,8	26,0	29,0	27,2	30,1	23,1	36,4	21,1	17,8	12,2	-5,6	broadleaves
Cypr	-	8,9	2,8	18,4	12,2	10,8	20,8	16,7	47,0	36,2	-10,8	Cyprus
drzewa: iglaste ..	-	8,9	2,8	18,4	12,2	10,8	20,8	16,7	46,9	36,2	-10,7	conifers
liściaste	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	broadleaves
Chorwacja	23,4	25,0	20,6	22,0	25,2	27,1	24,9	25,1	23,9	26,3	2,4	Croatia
Drzewa: iglaste ..	53,3	65,1	63,5	77,4	70,6	79,5	71,7	61,1	59,1	66,5	7,4	conifers
liściaste	18,3	18,7	14,4	14,3	17,2	19,2	18,2	20,0	19,1	20,7	1,6	broadleaves
Dania	11,0	7,4	8,7	10,2	11,8	9,4	7,6	6,1	9,1	5,5	-3,6	Denmark
drzewa: iglaste ..	8,8	6,7	4,5	6,1	5,8	5,5	1,7	3,1	9,9	1,0	-8,9	conifers
liściaste	13,9	8,5	15,4	16,6	19,1	14,4	14,8	10,3	8,0	10,0	2,0	broadleaves
Estonia	7,4	8,5	7,6	7,6	5,3	5,4	6,2	6,8	9,0	7,2	-1,8	Estonia
drzewa: iglaste ..	7,5	8,8	7,9	7,7	5,3	5,6	6,0	6,7	9,3	7,5	-1,8	conifers
liściaste	9,5	2,1	2,7	6,7	5,3	3,4	8,6	7,6	3,4	3,5	0,1	broadleaves
Finlandia	11,6	11,0	11,5	10,7	9,8	8,8	9,7	10,5	10,2	9,1	-1,1	Finland
drzewa: iglaste ..	12,0	11,4	11,9	11,1	10,1	9,2	9,6	10,4	10,1	9,9	-0,2	conifers
liściaste	9,9	8,8	8,8	8,3	8,4	7,2	10,3	10,9	10,6	4,7	-5,9	broadleaves
Francja	18,3	20,3	21,9	28,4	31,7	34,2	35,6	35,4	32,4	33,5	1,1	France
drzewa: iglaste ..	12,0	14,0	15,2	18,9	18,6	20,8	23,6	24,1	25,1	26,8	1,7	conifers
liściaste	21,6	23,6	25,5	33,5	38,7	41,3	42,0	41,6	36,5	37,1	0,6	broadleaves
Grecja	18,2	21,7	20,9	-	-	16,3	-	-	-	24,3	-	Greece
drzewa: iglaste ..	16,5	17,2	16,1	-	-	15,0	-	-	-	24,3	-	conifers
liściaste	20,2	26,6	26,5	-	-	17,9	-	-	-	5,2	-	broadleaves
Hiszpania	13,8	13,0	16,4	16,6	15,0	21,3	21,5	17,6	15,6	17,7	2,1	Spain
drzewa: iglaste ..	12,0	11,6	15,6	14,1	14,0	19,4	18,7	15,8	12,9	14,9	2,0	conifers
liściaste	15,7	14,4	17,3	19,1	16,1	23,3	24,4	19,5	18,4	20,7	2,3	broadleaves
Irlandia	14,6	17,4	20,7	13,9	17,4	16,2	7,4	6,0	10,0	12,5	2,5	Ireland
drzewa: iglaste ..	14,6	17,4	20,7	13,9	17,4	16,2	7,4	6,2	10,0	12,5	2,5	conifers
liściaste	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	broadleaves
Litwa	13,9	11,7	12,8	14,7	13,9	11,0	12,0	12,3	19,6	17,7	-1,9	Lithuania
drzewa: iglaste ..	12,0	9,8	9,3	10,7	10,2	9,3	9,5	10,2	19,1	17,4	-1,7	conifers
liściaste	17,7	16,3	19,0	24,6	21,8	15,4	16,6	17,7	20,3	18,4	-1,9	broadleaves
Łotwa	20,7	15,6	13,8	12,5	12,5	13,1	13,4	15,0	15,3	13,8	-1,5	Latvia
drzewa: iglaste ..	20,1	15,8	14,3	12,2	11,9	13,2	15,2	16,2	16,7	14,8	-1,9	conifers
liściaste	22,2	14,8	12,8	13,5	14,3	12,9	8,5	11,8	11,5	11,6	0,1	broadleaves
Moldawia	29,2	36,9	42,5	42,4	34,0	26,5	27,6	32,5	33,6	25,2	-8,4	Moldova
drzewa: iglaste ..	-	-	-	55,4	35,5	38,0	38,6	34,3	-	-	-	conifers
liściaste	29,2	36,9	42,5	42,3	33,9	26,4	27,6	7,4	33,6	25,2	-8,4	broadleaves
Niderlandy	21,8	19,9	21,7	18,0	27,5	30,2	19,5	-	-	-	-	The Netherlands
drzewa: iglaste ..	23,5	20,7	17,5	9,4	17,2	17,9	15,3	-	-	-	-	conifers
liściaste	18,8	18,5	29,6	33,7	46,9	53,1	26,2	-	-	-	-	broadleaves

TABL. 24(407). TRENDY ZMIAN USZKODZENIA (DEFOLIACJI) DRZEW W NIEKTÓRYCH KRAJACH EUROPY (dok.)
TREND OF CHANGES IN DAMAGE OF TREES (DEFOLIATION) IN SELECTED EUROPEAN COUNTRIES (cont.)

KRAJE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009		COUNTRIES
	klasy defoliacji 2 – 4 defoliation classes 2-4										zmiana w stosunku do 2008 r. w punktach procentowych change in % points 2008/2009	
	udział drzew w % trees share in %											
Niemcy	23,0	21,9	21,4	22,5	31,4	28,5	27,9	24,8	25,7	26,5	0,8	Germany
drzewa: iglaste ..	19,6	20,0	19,8	20,1	26,3	24,9	22,7	20,2	24,1	20,3	-3,8	conifers
liściaste	29,9	25,4	24,7	27,3	41,5	35,8	37,2	32,8	28,4	36,1	7,7	broadleaves
Norwegia	24,3	27,2	25,5	22,9	20,7	21,6	23,3	26,2	22,7	21,0	-1,7	Norway
drzewa: iglaste ..	21,8	25,1	24,1	21,2	16,7	19,7	20,2	23,0	19,2	17,9	-1,3	conifers
liściaste	34,0	33,7	30,4	29,0	33,2	27,6	33,2	36,3	33,8	31,0	-2,8	broadleaves
Polska^b	32,0	30,6	32,7	34,7	34,6	30,7	20,1	20,2	18,0	17,7	-0,3	Poland^b
drzewa: iglaste ..	32,1	30,3	32,5	33,2	33,4	29,6	21,1	20,9	17,5	17,2	-0,3	conifers
liściaste	32,0	31,4	33,1	39,6	38,7	34,1	18,0	18,9	19,1	18,5	-0,6	broadleaves
Portugalia	10,3	10,1	9,6	13,0	16,6	24,3	-	-	-	-	-	Portugal
drzewa: iglaste ..	4,3	4,3	3,6	5,3	10,8	17,1	-	-	-	-	-	conifers
liściaste	13,2	12,8	12,6	16,2	19,0	27,0	-	-	-	-	-	broadleaves
Rep. Czeska	51,7	52,1	53,4	54,4	57,3	57,1	56,2	57,1	56,7	56,8	0,1	Czech Rep.
drzewa: iglaste ..	58,3	58,1	60,1	60,7	62,6	62,7	62,3	62,9	62,8	63,1	0,3	conifers
liściaste	21,4	21,7	19,9	24,4	31,8	32,0	31,2	33,5	32,2	32,9	0,7	broadleaves
Rumunia ^c	14,3	13,3	13,5	12,6	11,7	8,1	8,6	23,2	-	18,9	-	Romania ^c
drzewa: iglaste ..	9,8	9,6	9,9	9,8	7,6	4,7	5,2	21,8	-	21,7	-	conifers
liściaste	15,8	14,7	14,8	13,3	13,0	9,3	9,9	23,5	-	18,3	-	broadleaves
Serbia	8,4	14,0	3,9	22,8	14,3	16,4	11,3	15,4	11,5	10,3	-1,2	Serbia
drzewa: iglaste ..	10,0	21,3	7,3	39,6	19,8	21,3	12,6	13,3	13,0	12,6	-0,4	conifers
liściaste	6,7	6,7	0,6	21,5	13,5	15,7	11,0	15,7	11,3	9,9	-1,4	broadleaves
Słowacja	23,5	31,7	24,8	31,4	26,7	22,9	28,1	25,6	29,3	32,1	2,8	Slovak Rep.
drzewa: iglaste ..	37,9	38,7	40,4	39,7	36,2	35,3	42,4	37,5	41,1	42,7	1,6	conifers
liściaste	13,9	26,9	14,5	25,6	19,9	13,6	17,0	16,6	20,8	24,5	3,7	broadleaves
Słowenia	24,8	28,9	28,1	27,5	29,3	30,6	29,4	35,8	36,9	35,5	-1,4	Slovenia
drzewa: iglaste ..	34,5	32,2	31,4	35,3	37,4	33,8	32,1	36,0	40,7	38,8	-1,9	conifers
liściaste	18,4	26,7	25,9	22,6	24,2	28,5	27,6	35,7	34,6	33,3	-1,3	broadleaves
Szwajcaria	29,4	18,2	18,6	14,9	29,1	28,1	22,6	22,4	19,0	18,3	-0,7	Switzerland
drzewa: iglaste ..	33,0	19,1	19,9	13,3	27,4	28,2	22,5	20,7	18,7	18,8	0,1	conifers
liściaste	22,1	16,3	16,0	18,1	32,8	27,9	2,9	26,1	19,6	17,4	-2,2	broadleaves
Szwecja	13,7	17,5	15,8	18,2	16,5	18,4	19,4	17,9	17,3	15,1	-2,2	Sweden
drzewa: iglaste ..	13,5	18,4	17,7	20,4	16,0	19,6	20,1	17,9	17,3	15,1	-2,2	conifers
liściaste	7,5	14,1	8,6	10,1	8,3	9,2	10,8	-	-	-	-	broadleaves
Ukraina ^d	60,7	39,6	27,7	27,0	29,9	8,7	6,6	7,1	8,2	6,8	-1,4	Ukraine ^d
drzewa: iglaste ..	47,3	16,8	14,6	15,4	29,9	8,1	6,9	7,1	7,1	6,3	-0,8	conifers
liściaste	69,6	53,3	36,7	35,3	29,9	9,2	6,2	7,1	9,1	7,2	-1,9	broadleaves
Węgry ^c	20,8	21,2	21,2	22,5	29,9	21,0	19,2	20,7	-	18,4	-	Hungary ^c
drzewa: iglaste ..	21,5	19,5	22,8	27,6	29,9	22,0	20,8	22,3	-	27,1	-	conifers
liściaste	20,8	21,5	20,8	22,0	29,9	20,9	19,0	20,6	-	17,1	-	broadleaves
Wielka Brytania ..	21,6	21,1	27,3	24,7	29,9	24,8	25,9	26,0	-	-	-	United Kingdom
drzewa: iglaste ..	20,2	20,6	25,1	25,8	29,9	22,2	23,3	16,1	-	-	-	conifers
liściaste	23,8	21,9	30,3	23,2	29,9	28,2	29,2	35,3	-	-	-	broadleaves
Włochy	34,4	38,4	37,3	37,6	29,9	32,9	30,5	35,7	32,8	35,8	3,0	Italy
drzewa: iglaste ..	19,2	19,1	20,5	20,4	29,9	22,8	19,5	22,7	24,0	31,6	7,6	conifers
liściaste	40,5	46,3	44,6	45,0	29,9	36,5	35,2	40,4	35,8	36,8	1,0	broadleaves

a Od 2003 r. wyniki pochodzą wyłącznie z krajowej siatki punktów badawczych 16x16 km i nie mogą być porównywane z poprzednimi latami. b Zmiana siatki punktów badawczych od 2006 r. c Porównania nie są możliwe z powodu zmiany sposobu prowadzenia badania. d Zmiana siatki punktów badawczych w 2005 r.

Ź r ó d ł o: "Forest Condition in Europe", 2010 Technical Report of ICP Forests, Hamburg 2010.

a From 2003 only results are based on the 16x16 km transnational grid net and must not be compared with previous years. b Change of grid net since 2006. c Comparisons not possible due to changing survey designs. d Change of grid net in 2005.

S o u r c e: "Forest Condition in Europe", 2010 Technical Report of ICP Forests, Hamburg 2010.

TABL. 25(408). OCENA STANU USZKODZENIA LASÓW METODĄ BIOINDYKACYJNĄ (DEFOLIACJI) W NIEKTÓRYCH KRAJACH EUROPY W 2008 R.
EVALUATION OF FORESTS DAMAGE WITH BIOINDICATION METHOD (DEFOLIATION) IN SELECTED EUROPEAN COUNTRIES IN 2008

KRAJE	Klasy defoliacji drzew <i>Defoliation classes</i>					COUNTRIES
	0 (bez defoliacji) <i>(none)</i>	1 (słaba defoliacja) <i>(slight)</i>	2 (średnia defoliacja) <i>(moderate)</i>	3 i 4 (silna defoliacja i drzewa martwe) <i>(severe and dead)</i>	razem klasy <i>classes together</i> 2 – 4	
	udział drzew w % <i>trees share in %</i>					
Ogółem Europa	35,9	43,9	17,8	2,4	20,2	Total Europe
drzewa: iglaste	37,7	44,0	16,3	2,1	18,3	<i>conifers</i>
liściaste	33,7	43,9	19,8	2,6	22,4	<i>broadleaves</i>
w tym kraje Unii Europejskiej	30,4	45,9	21,3	2,5	23,7	EU
drzewa: iglaste	33,0	45,0	19,9	2,2	22,1	<i>conifers</i>
liściaste	27,4	46,9	22,9	2,8	25,7	<i>broadleaves</i>
Belgia.....	30,7	49,1	18,5	1,7	20,2	<i>Belgium</i>
drzewa: iglaste	32,8	53,6	12,9	0,7	13,6	<i>conifers</i>
liściaste	29,7	46,9	21,1	2,3	23,4	<i>broadleaves</i>
Białoruś	27,7	63,9	6,9	1,5	8,4	<i>Belarus</i>
drzewa: iglaste	26,0	65,7	7,1	1,2	8,3	<i>conifers</i>
liściaste	32,3	59,0	6,4	2,3	8,7	<i>broadleaves</i>
Bułgaria	29,6	49,3	19,8	1,3	21,1	<i>Bulgaria</i>
drzewa: iglaste	19,7	47,3	30,4	2,6	33,0	<i>conifers</i>
liściaste	37,0	50,8	12,0	0,2	12,2	<i>broadleaves</i>
Chorwacja	37,2	36,5	22,6	3,7	26,3	<i>Croatia</i>
drzewa: iglaste	6,2	27,3	57,0	9,5	66,5	<i>conifers</i>
liściaste	41,6	37,7	17,8	2,9	20,7	<i>broadleaves</i>
Cypr	3,0	60,8	34,3	1,9	36,2	<i>Cyprus</i>
drzewa: iglaste	3,0	60,8	34,3	1,9	36,2	<i>conifers</i>
liściaste	-	-	-	-	-	<i>broadleaves</i>
Dania	69,0	25,5	4,4	1,1	5,5	<i>Denmark</i>
drzewa: iglaste	87,2	11,8	1,0	0,0	1,0	<i>conifers</i>
liściaste	50,3	39,7	7,9	2,1	10,0	<i>broadleaves</i>
Estonia	44,3	48,5	6,5	0,7	7,2	<i>Estonia</i>
drzewa: iglaste	43,4	49,1	6,8	0,7	7,5	<i>conifers</i>
liściaste	59,7	36,8	2,6	0,9	3,5	<i>broadleaves</i>
Finlandia	58,2	32,7	8,3	0,8	9,1	<i>Finland</i>
drzewa: iglaste	56,4	33,6	9,1	0,8	9,9	<i>conifers</i>
liściaste	67,2	28,1	4,3	0,4	4,7	<i>broadleaves</i>
Francja	28,7	37,8	30,2	3,3	33,5	<i>France</i>
drzewa: iglaste	44,6	28,6	24,2	2,6	26,8	<i>conifers</i>
liściaste	20,5	42,5	33,5	3,6	37,1	<i>broadleaves</i>
Hiszpania	17,8	64,4	14,3	3,4	17,7	<i>Spain</i>
drzewa: iglaste	21,5	63,5	11,9	3,0	14,9	<i>conifers</i>
liściaste	13,9	65,4	16,8	3,9	20,7	<i>broadleaves</i>
Irlandia.....	69,9	17,5	11,5	1,0	12,5	<i>Ireland</i>
drzewa: iglaste	69,9	17,5	11,5	1,0	12,5	<i>conifers</i>
liściaste	-	-	-	-	-	<i>broadleaves</i>
Litwa	18,6	63,7	15,7	2,1	17,7	<i>Lithuania</i>
drzewa: iglaste.....	18,2	64,4	16,1	1,3	17,4	<i>conifers</i>
liściaste	19,1	62,5	15,1	3,3	18,4	<i>broadleaves</i>
Łotwa	17,0	69,2	12,1	1,7	13,8	<i>Latvia</i>
drzewa: iglaste	11,4	73,8	13,1	1,7	14,8	<i>conifers</i>
liściaste	31,4	57,0	9,5	2,1	11,6	<i>broadleaves</i>
Moldowa.....	43,1	31,7	22,5	2,7	25,2	<i>Moldova</i>
drzewa: iglaste	-	-	-	-	-	<i>conifers</i>
liściaste	43,1	31,7	22,5	2,7	25,2	<i>broadleaves</i>

TABL. 25(408). OCENA STANU USZKODZENIA LASÓW METODĄ BIOINDYKACYJNĄ (DEFOLIACJI) W NIEKTÓRYCH KRAJACH EUROPY W 2008 R. (dok.)
EVALUATION OF FORESTS DAMAGE WITH BIOINDICATION METHOD (DEFOLIATION) IN SELECTED EUROPEAN COUNTRIES IN 2008 (cont.)

KRAJE	Klasy defoliacji drzew <i>Defoliation classes</i>					COUNTRIES
	0 (bez defoliacji) <i>(none)</i>	1 (słaba defoliacja) <i>(slight)</i>	2 (średnia defoliacja) <i>(moderate)</i>	3 i 4 (silna defoliacja i drzewa martwe) <i>(severe and dead)</i>	razem klasy <i>classes together</i> 2 – 4	
	udział drzew w % <i>trees share in %</i>					
Niemcy	36,4	37,1	25,2	1,3	26,5	Germany
drzewa: iglaste	39,9	39,8	19,2	1,1	20,3	<i>conifers</i>
liściaste	31,0	32,9	34,6	1,5	36,1	<i>broadleaves</i>
Norwegia	43,1	35,8	17,7	3,3	21,0	Norway
drzewa: iglaste	48,6	33,5	14,9	3,0	17,9	<i>conifers</i>
liściaste ^a	25,6	43,3	26,7	4,3	31,0	<i>broadleaves^a</i>
Polska	24,1	58,2	16,9	0,8	17,7	Poland
drzewa: iglaste	22,6	60,2	16,5	0,7	17,2	<i>conifers</i>
liściaste	27,3	54,2	17,6	0,9	18,5	<i>broadleaves</i>
Portugalia	-	-	-	-	-	Portugal
drzewa: iglaste	-	-	-	-	-	<i>conifers</i>
liściaste	-	-	-	-	-	<i>broadleaves</i>
Republika Czeska	11,7	31,5	54,8	2,0	56,8	Czech Rep.
drzewa: iglaste	10,3	26,6	60,7	2,4	63,1	<i>conifers</i>
liściaste	17,0	50,1	32,1	0,8	32,9	<i>broadleaves</i>
Rumunia	44,1	37,0	17,6	1,3	18,9	Romania
drzewa: iglaste	44,1	34,2	19,9	1,8	21,7	<i>conifers</i>
liściaste	44,2	37,7	17,0	1,3	18,3	<i>broadleaves</i>
Serbia	68,1	21,6	8,8	1,5	10,3	Serbia
drzewa: iglaste	64,7	22,7	10,2	2,4	12,6	<i>conifers</i>
liściaste	68,6	21,5	8,6	1,3	9,9	<i>broadleaves</i>
Słowacja	9,3	58,6	30,8	1,3	32,1	Slovak Rep.
drzewa: iglaste	2,1	55,2	40,7	2,0	42,7	<i>conifers</i>
liściaste	14,5	61,0	23,8	0,7	24,5	<i>broadleaves</i>
Słowenia	18,2	46,4	31,3	4,2	35,5	Slovenia
drzewa: iglaste	21,9	39,3	34,6	4,2	38,8	<i>conifers</i>
liściaste	15,9	50,8	29,1	4,2	33,3	<i>broadleaves</i>
Szwajcaria	32,3	49,4	9,4	8,9	18,3	Switzerland
drzewa: iglaste	30,2	51,0	11,2	7,6	18,8	<i>conifers</i>
liściaste	36,8	45,8	5,6	11,8	17,4	<i>broadleaves</i>
Szwecja	59,9	25,1	12,3	2,8	15,1	Sweden
drzewa: iglaste	59,9	25,1	12,3	2,8	15,1	<i>conifers</i>
liściaste	-	-	-	-	-	<i>broadleaves</i>
Turcja	25,1	56,2	16,9	1,9	18,7	Turkey
drzewa: iglaste	26,2	57,7	14,6	1,4	16,0	<i>conifers</i>
liściaste	23,0	53,6	20,7	2,7	23,4	<i>broadleaves</i>
Ukraina	66,4	26,8	6,2	0,6	6,8	Ukraine
drzewa: iglaste	70,0	23,7	5,9	0,4	6,3	<i>conifers</i>
liściaste	63,8	29,0	6,5	0,7	7,2	<i>broadleaves</i>
Węgry	54,8	26,8	12,4	6,0	18,4	Hungary
drzewa: iglaste	45,3	27,6	16,1	11,0	27,1	<i>conifers</i>
liściaste	56,1	26,8	11,9	5,2	17,1	<i>broadleaves</i>
Wielka Brytania	-	-	-	-	-	United Kingdom
drzewa: iglaste	-	-	-	-	-	<i>conifers</i>
liściaste	-	-	-	-	-	<i>broadleaves</i>
Włochy	24,5	39,7	30,2	5,6	35,8	Italy
drzewa: iglaste	31,8	36,6	25,9	5,7	31,6	<i>conifers</i>
liściaste	21,3	41,9	31,3	5,5	36,8	<i>broadleaves</i>

^a Specjalne badanie brzozy.

Źródło: "Forest Condition in Europe", 2010 Technical Report of ICP Forests, Hamburg 2010.

^a Special study on birch.

Source: "Forest Condition in Europe", 2010 Technical Report of ICP Forests, Hamburg 2010.

TABL. 26(409). OBSZARY CHRONIONE^a
MAJOR PROTECTED AREAS^a

KRAJE	Ważniejsze obszary chronione <i>Protected areas</i>				W tym według kategorii Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN) w % ^b <i>of which IUCN categories (%)^b</i>						COUNTRIES
	powie- rzchnia w km ² <i>total area in km²</i>	w % powie- rzchni kraju % of <i>territorial area</i>	w % powie- rzchni gruntów % of land <i>area</i>	w ha na tysiąc miesz- kańców <i>in ha per 1000 habitants</i>	Ia/Ib	II	III	IV	V	VI	
OECD.....	5199049	12,4	10,7	442,2	15	19	2	18	12	29	OECD
Świat.....	18783795	12,2	12,1	287,7	9	18	1	16	14	24	World
Kanada.....	856353	6,7	5,4	2622,9	15	49	0,2	21	1	9	Canada
Meksyk.....	194101	8,6	5,2	185,1	4	8	-	-	-	88	Mexico
St. Zjedn. Ameryki ^c	2063703	19,5	18,0	689,3	19	12	3	21	6	37	USA ^c
Japonia.....	63880	8,0	14,4	50,0	5	8	-	4	48	-	Japan
Korea.....	7004	3,8	3,7	14,5	-	6	-	7	87	-	Korea
Australia ^d	1128758	13,0	6,1	5452,7	15	19	0,3	22	0,7	43	Australia ^d
Nowa Zelandia.....	87448	19,5	28,9	2089,6	13	35	34	0,6	17	-	New Zealand
Austria.....	23475	28,0	28,5	283,5	-	4	0,2	20	76	-	Austria
Belgia.....	1052	3,3	3,5	10,0	-	-	-	9	70	-	Belgium
Rep. Czeska.....	12451	15,8	16,1	121,5	0,9	6	0,2	6	87	-	Czech Rep.
Dania ^e	1720	2,0	3,2	31,6	5	6	5	32	26	-	Denmark ^e
Finlandia.....	32352	8,2	10,3	614,2	9	27	-	0,9	-	58	Finland
Francja.....	73758	11,8	11,2	120,2	-	4	-	6	90	-	France
Niemcy.....	211956	55,7	58,3	257,3	-	5	-	6	89	-	Germany
Grecja.....	6884	2,8	3,5	61,7	-	45	2	19	5	-	Greece
Węgry.....	8300	8,9	9,3	82,4	-	27	-	3	69	-	Hungary
Islandia.....	9807	5,6	8,3	3225,8	-	18	3	8	71	-	Iceland
Irlandia.....	545	0,5	0,7	12,9	-	61	-	39	-	-	Ireland
Włochy.....	57221	12,5	18,2	97,1	4	8	-	6	16	-	Italy
Luksemburg.....	441	17,0	17,0	94,1	-	-	-	3	82	-	Luxembourg
Niderlandy ^f	8639	15,6	25,5	52,9	-	14	37	48	-	-	Netherlands ^f
Norwegia ^g	20703	4,6	5,1	444,2	10	67	-	0,6	23	-	Norway ^g
Polska.....	90712	28,1	29,5	237,9	-	2	-	2	27	-	Poland
Portugalia ^h	7639	4,9	6,0	72,2	2	3	0,3	14	81	-	Portugal ^h
Słowacja.....	12347	25,2	25,7	229,0	8	20	0,3	0,6	1,0	-	Slovakia
Hiszpania ⁱ	48335	7,7	9,4	109,7	0,1	5	-	36	47	-	Spain ⁱ
Szwecja.....	48891	9,2	10,2	538,4	70	13	0,7	2	12	-	Sweden
Szwajcaria.....	11852	28,7	29,6	158,4	1	-	-	25	73	-	Switzerland
Turcja.....	33532	3,9	3,7	46,0	0,8	12	-	14	4	6	Turkey
Wielka Brytania ^j	75188	18,3	20,7	124,1	-	-	-	3	65	-	UK ^j

^a Dane dotyczą 2007 r. Obszary chronione określone są jako powierzchnie lądów i/lub mórz chronione w sposób szczególny w celu zachowania różnorodności biologicznej oraz naturalnych i kulturalnych zasobów, zarządzane poprzez akty prawne lub w inny efektywny sposób. ^b Patrz uwagi metodyczne. ^c W tym Alaska; dane nie obejmują Wysp Samoa, Guam, Dziewiczych, Puerto Rico i in. ^d Dane obejmują Park Great Barrier Reef Marine. ^e Dane nie obejmują Grenlandii. ^f Dane nie obejmują Antyli Holenderskich. ^g Dane nie obejmują wysp. Svalbard, Jan Meyen i Bouvet. ^h Dane obejmują Wyspy Azory i Madera. ⁱ Dane obejmują Baleary i Wyspy Kanaryjskie. ^j Dane nie obejmują Bermudów, Brytyjskich Wysp Dziewiczych, Falklandów, Wysp Cayman, Wyspy Św. Heleny i in.

Źródło: „OECD Environmental Data. Compendium 2008”.

^a Data concern 2007. Protected area is defined as an area of land and/or sea especially dedicated to the protection and maintenance of biological diversity, and of natural and associated cultural resources, and managed through legal or other effective means. ^b See methodological notes. ^c Includes Alaska. Excludes American Samoa, Guam, Minor Outlying Islands, Northern Mariana Islands, Puerto Rico and Virgin Islands. ^d Includes the Great Barrier Reef Marine Park. ^e Excludes Greenland. ^f Excludes the Netherlands Antilles. ^g Excludes Svalbard, Jan Mayen and Bouvet islands. ^h Includes Azores and Madeira. ⁱ Includes Balears and Canaries. ^j Excludes Bermuda, British Virgin Islands, Cayman Islands, Falkland Islands, St. Helena and Dependencies, South Georgia and the South Sandwich Islands, Turks and Caicos Islands.

Source: „OECD Environmental Data. Compendium 2008”.

TABL. 27(410). REZERWATY BIOSFERY I TERENY WODNO-BŁOTNE^a
BIOSPHERE RESERVES AND WETLANDS^a

KRAJE	Rezerwaty biosfery <i>Biosphere reserves</i>	Tereny wodno-błotne <i>Wetlands</i>		COUNTRIES
	liczba ogółem <i>number of sites</i>		powierzchnia ogółem w km ² <i>total area in km²</i>	
OECD	235	968	346302	OECD
Świat	531	1743	1611774	World
Kanada	15	37	130667	Canada
Meksyk	36	78	59221	Mexico
St. Zjednoczone Ameryki	47	22	13059	USA
Japonia	4	33	1303	Japan
Korea	2	7	46	Korea
Australia	14	64	73719	Australia
Nowa Zelandia	-	6	391	New Zealand
Austria	6	19	1224	Austria
Belgia	-	9	429	Belgium
Republika Czeska ^b	6	12	547	Czech Rep. ^b
Dania ^c	-	27	7365	Denmark ^c
Finlandia	2	49	7995	Finland
Francja ^d	8	21	6128	France ^d
Niemcy ^e	13	33	8431	Germany ^e
Grecja	2	10	1635	Greece
Węgry	5	28	2354	Hungary
Islandia	-	3	590	Iceland
Irlandia	2	45	670	Ireland
Włochy	8	50	598	Italy
Luksemburg	-	2	3	Luxembourg
Niderlandy ^f	1	43	8169	Netherlands ^f
Norwegia	-	37	1164	Norway
Polska^g	9	13	1451	Poland^g
Portugalia	3	17	738	Portugal
Słowacja ^h	4	14	407	Slovakia ^h
Hiszpania	38	63	2818	Spain
Szwecja	2	51	5145	Sweden
Szwajcaria	2	11	87	Switzerland
Turcja	1	12	1795	Turkey
Wielka Brytania ⁱ	9	152	8156	UK ⁱ

a Dane dotyczą 2008 r. *b* W tym jeden rezerwat biosfery wspólny z Polską. *c* Dane nie obejmują Grenlandii. *d* W tym jeden rezerwat biosfery wspólny z Niemcami. *e* W tym jeden rezerwat biosfery wspólny z Francją. *f* Tereny podmokłe nie obejmują Antyli Holenderskich i wyspy Aruba. *g* W tym jeden rezerwat biosfery wspólny z Rep. Czeską i jeden wspólny ze Słowacją i Ukrainą. *h* W tym jeden rezerwat biosfery wspólny z Polską i jeden wspólny z Polską i Ukrainą. *i* Dane nt. terenów podmokłych nie obejmują Bermudów, terytorium brytyjskiego Oceanu Indyjskiego, Wysp Dziewiczych, Falklandów, Wysp Cayman itd.

Źródło: „OECD Environmental Data. Compendium 2008”.

a Data concern 2008 *b* Biosphere reserves. of which one common site with Poland. *c* Excludes Greenland. *d* Biosphere reserves. of which one common site with Germany. *e* Biosphere reserves. of which one common site with France. *f* Wetlands. excludes Netherlands Antilles and Aruba. *g* Biosphere reserves. of which one common site with Czech Rep., one with Slovak Republic and one with Slovak Republic and Ukraine. *h* Biosphere reserves. of which one common site with Poland and one with Poland and Ukraine *i* Wetlands. excludes oversea territories.

Source: „OECD Environmental Data. Compendium 2008”.

TABL. 28(411). STAN I ZAGROŻENIE FLORY WEDŁUG GATUNKÓW^a
STATE AND HAZARD TO FLORA BY SPECIES^a

KRAJE	Rośliny naczyniowe <i>Vascular plants</i>			Mchy <i>Mosses</i>	Porosty <i>Lichens</i>	Grzyby <i>Fungi</i>	Glony <i>Algae</i>	COUNTRIES
	liczba gatunków ogółem <i>total number of species</i>	w tym zagrożone ^b <i>of which threatened^b</i>		liczba gatunków ogółem <i>total number of species</i>				
		razem <i>number</i>	w % ogółem <i>in % total</i>					
Kanada ^c	3694	134	3,6	965	1374	9310	5303	Canada ^c
Meksyk ^{cd}	23424	484	2,1	1480	2500	6000	2702	Mexico ^{cd}
St. Zjedn. Ameryki ^e ..	19569	5375	27,5	1008	1232	-	-	USA ^e
Japonia ^f	7000	1690	24,1	1800	1500	16500	5500	Japan ^f
Korea.....	3971	65	1,6	691	497	1128	3609	Korea
Australia.....	18140	1248	6,9	1852	3227	5672	10000	Australia
Nowa Zelandia ^g	-	118	5,0	>1000	1200	3500	1100	New Zealand ^g
Austria.....	2950	985	33,4	1018	2100	5000	>4000	Austria
Belgia.....	1849	426	29,2	520	838	2905	4400	Belgium
Republika Czeska.....	2700	1148	42,5	886	1534	3500	15000	Czech Rep.
Dania.....	1000	102	10,2	614	950	6000	516	Denmark
Finlandia.....	1240	180	14,5	883	1452	4798	5000	Finland
Francja.....	6067	387	6,4	2000	3000	7500	4500	France
Niemcy.....	3272	804	24,6	1067	1509	5244	2621	Germany
Grecja.....	5700	239	4,2	-	-	996	550	Greece
Węgry.....	2510	179	7,1	629	700	2000	3800	Hungary
Islandia.....	490	47	9,6	606	740	580	238	Iceland
Irlandia.....	2100	68	3,2	533	1050	>3555	610	Ireland
Włochy.....	6759	276	4,1	851	2323	4296	924	Italy
Luksemburg.....	1222	354	29,0	599	824	2000	>1000	Luxembourg
Niderlandy.....	1483	335	22,6	518	662	2475	>4000	Netherlands
Norwegia ^h	1360	217	16,0	1062	1207	2402	301	Norway ^h
Polska.....	2975	327	11,0	697	1413	3127	10089	Poland
Portugalia.....	3095	255	8,2	628	800	2500	-	Portugal
Słowacja.....	3352	1016	30,3	909	1497	2469	3008	Slovakia
Hiszpania ^c	8500	1255	14,8	1044	2250	15000	2438	Spain ^c
Szwecja.....	2272	323	14,2	1070	2038	4825	1100	Sweden
Szwajcaria ^c	-	939	29,9	-	-	-	-	Switzerland ^c
Turcja.....	10000	2481	24,8	910	1000	-	2150	Turkey
Wielka Brytania ⁱ	3354	345	10,3	1059	1854	-	20000	UK ⁱ

a Dane dotyczą ostatniego dostępnego roku. *b* Liczba „zagrożonych” gatunków odnosi się do sumy gatunków w kategoriach „skrajnie zagrożone i ginące”, „zagrożone” oraz „narażone na wyginięcie” (nowe kategorie IUCN) lub do sumy gatunków „zagrożonych” i „narażonych na wyginięcie” (stare kategorie IUCN). *c* Dane obejmują tylko gatunki krajowe. *d* Dane dot. grzybów obejmują porosty. *e* W tym Wyspy Pacyfiku i Karaibskie. Dane obejmują tylko krajowe gatunki. *f* Dane szacunkowe. *g* Dane obejmują tylko gatunki rodzime; mchy nie obejmują wątrobowców. *h* Dane dotyczą jedynie gatunków rodzimych. *i* Dane nt. mchów obejmują porosty.

Źródło: „OECD Environmental Data. Compendium 2008”.

a Data concern the latest year available. *b* “Threatened” refers to the sum of species “critically endangered”, “endangered” and “vulnerable” (new IUCN categories), or to the sum of species “endangered” and “vulnerable” (old IUCN categories). *c* Indigenous species only. *d* Fungi include lichens. *e* Includes Pacific and Carabean Islands. Indigenous species only. *f* Estimated data. *g* Indigenous species only; mosses exclude liverworts. *h* Indigenous species only. Mosses include lichens.

Source: „OECD Environmental Data. Compendium 2008”.

TABL. 29(412). STAN I ZAGROŻENIE FAUNY WEDŁUG GATUNKÓW^a
STATE AND HAZARD TO FAUNA BY SPECIES^a

KRAJE	Ssaki <i>Mammals</i>			Ptaki <i>Birds</i>			Ryby <i>Fish</i>			COUNTRIES
	liczba gatunków ogółem <i>total number of species</i>	w tym zagrożone ^b <i>of which threatened^b</i>		liczba gatunków ogółem <i>total number of species</i>	w tym zagrożone ^b <i>of which threatened^b</i>		liczba gatunków ogółem <i>total number of species</i>	w tym zagrożone ^b <i>of which threatened^b</i>		
		razem <i>number</i>	w % ogółem <i>in %</i>		razem <i>number</i>	w % ogółem <i>in %</i>		razem <i>number</i>	w % ogółem <i>in %</i>	
Kanada	187	38	20,3	438	43	9,8	142	42	29,6	Canada
Meksyk	525	167	31,8	1107	179	16,2	500	138	27,6	Mexico
St. Zjedn. Ameryki	453	76	16,8	831	97	11,7	882	280	31,7	USA
Japonia	180	42	23,3	700	92	13,1	400	144	36,0	Japan
Korea	123	14	11,4	457	29	6,3	203	18	8,9	Korea
Australia	378	90	23,8	828	108	13,0	4500	43	1,0	Australia
Nowa Zelandia	-	11	18,0	-	59	21,0	-	4	10,0	New Zealand
Austria	100	22	22,0	242	67	27,7	77	39	50,6	Austria
Belgia	81	23	35,9	197	42	24,9	185	30	23,4	Belgium
Republika Czeska	90	18	20,0	220	110	50,0	65	27	41,5	Czech Rep.
Dania	50	11	22,0	209	34	16,3	38	6	15,8	Denmark
Finlandia	65	7	10,8	240	32	13,3	68	8	11,8	Finland
Francja	121	23	19,0	375	72	19,2	72	26	36,1	France
Niemcy	87	33	37,9	238	65	27,3	66	45	68,2	Germany
Grecja	111	42	37,8	422	8	1,9	126	33	26,2	Greece
Węgry	90	34	37,8	393	57	14,5	81	35	43,2	Hungary
Islandia	4	-	-	75	33	44,0	5	-	-	Iceland
Irlandia	57	1	1,8	610	33	5,4	-	6	23,1	Ireland
Włochy	118	48	40,7	473	87	18,4	77	27	35,1	Italy
Luksemburg	64	33	51,6	281	65	23,1	43	12	27,9	Luxembourg
Niderlandy	59	11	18,6	204	44	21,6	95	21	22,1	Netherlands
Norwegia	73	10	13,7	230	37	16,1	32	3	9,4	Norway
Polska	96	13	13,5	438	34	7,8	138	29	21,0	Poland
Portugalia	103	27	26,2	291	111	38,1	49	22	62,9	Portugal
Słowacja	92	20	21,7	350	49	14,0	83	20	24,1	Slovakia
Hiszpania	158	21	13,3	368	99	26,9	70	36	51,4	Spain
Szwecja	66	11	18,3	246	43	17,5	55	6	10,9	Sweden
Szwajcaria	-	27	32,9	-	71	36,4	-	21	38,9	Switzerland
Turcja	161	23	14,3	460	17	3,7	450	50	11,1	Turkey
Wielka Brytania	96	12	15,8	247	40	16,2	54	6	11,1	UK

TABL. 29(412). STAN I ZAGROŻENIE FAUNY WEDŁUG GATUNKÓW^a(dok.)
STATE AND HAZARD TO FAUNA BY SPECIES^a (cont.)

KRAJE	Płazy <i>Amphibians</i>			Gady <i>Reptiles</i>			Bezkręgowce <i>Invertebrates</i>			COUNTRIES
	liczba gatunków ogółem <i>total number of species</i>	w tym zagrożone ^b <i>of which threatened^b</i>		liczba gatunków ogółem <i>total number of species</i>	w tym zagrożone ^b <i>of which threatened^b</i>		liczba gatunków ogółem <i>total number of species</i>	w tym zagrożone ^b <i>of which threatened^b</i>		
		razem <i>number</i>	w % ogółem <i>in %</i>		razem <i>number</i>	w % ogółem <i>in %</i>		razem <i>number</i>	w % ogółem <i>in %</i>	
Kanada.....	46	12	26,1	39	26	66,7	289	40	13,8	<i>Canada</i>
Meksyk	361	48	13,3	804	123	15,3	98715	27	-	<i>Mexico</i>
St. Zjedn. Ameryki.....	270	109	40,4	345	62	18,0	-	3295	42,5	<i>USA</i>
Japonia.....	65	21	32,3	98	31	31,6	35300	672	1,9	<i>Japan</i>
Korea.....	19	2	10,5	25	7	28,0	13822	32	0,2	<i>Korea</i>
Australia	219	27	12,3	869	52	6,0	95830	22	-	<i>Australia</i>
Nowa Zelandia	4	3	75,0	-	10	11,0	20293	189	0,9	<i>New Zealand</i>
Austria	20	12	60,0	14	9	64,3	~45000	2291	-	<i>Austria</i>
Belgia	18	9	60,0	8	5	71,4	22364	-	-	<i>Belgium</i>
Rep. Czeska	21	13	61,9	11	8	72,7	34740	4541	13,1	<i>Czech Rep.</i>
Dania	15	1	6,7	8	-	-	3674	561	15,3	<i>Denmark</i>
Finlandia	5	1	20,0	5	2	40,0	26600	759	2,9	<i>Finland</i>
Francja	40	11	27,5	40	6	15,0	40400	110	0,3	<i>France</i>
Niemcy	21	13	61,9	14	11	78,6	13727	5166	37,6	<i>Germany</i>
Grecja	20	1	5,0	60	7	11,7	32800	29	0,1	<i>Greece</i>
Węgry	18	5	27,8	15	5	33,3	>43000	>400	>0,9	<i>Hungary</i>
Islandia	-	-	-	-	-	-	1830	-	-	<i>Iceland</i>
Irlandia	3	-	-	3	1	33,3	158	39	24,7	<i>Ireland</i>
Włochy	39	16	41,0	60	21	35,0	42677	2435	5,7	<i>Italy</i>
Luksemburg.....	14	4	28,6	6	6	100,0	30000	-	-	<i>Luxembourg</i>
Niderlandy.....	16	9	56,3	7	6	85,7	908	312	34,4	<i>Netherlands</i>
Norwegia	6	2	33,3	5	-	-	10130	941	9,3	<i>Norway</i>
Polska.....	18	-	-	9	3	33,3	35368	-	-	<i>Poland</i>
Portugalia.....	18	2	11,1	37	9	24,3	-	-	-	<i>Portugal</i>
Słowacja	18	8	44,4	13	5	38,5	24806	1312	5,3	<i>Slovakia</i>
Hiszpania.....	36	11	30,6	74	19	25,7	50400	260	0,5	<i>Spain</i>
Szwecja.....	13	4	30,8	6	2	33,3	27133	736	2,7	<i>Sweden</i>
Szwajcaria	-	13	65,0	-	15	78,9	-	800	33,9	<i>Switzerland</i>
Turcja	28	5	17,9	105	18	17,1	-	-	-	<i>Turkey</i>
Wlk. Brytania	14	-	-	9	-	-	22778	933	4,1	<i>UK</i>

a Dane dotyczą ostatniego dostępnego roku. *b* Liczba „zagrożonych” gatunków odnosi się do sumy gatunków w kategoriach „skrajnie zagrożone i ginące”, „zagrożone” oraz „narażone na wyginięcie” (nowe kategorie IUCN) lub do sumy gatunków „zagrożonych” i „narażonych na wyginięcie” (stare kategorie IUCN).

Źródło: „OECD Environmental Data. Compendium 2008”.

a Data concern the latest year available. *b* "Threatened" refers to the sum of species "critically endangered", "endangered" and "vulnerable" (new IUCN categories), or to the sum of species "endangered" and "vulnerable" (old IUCN categories).

Source: „OECD Environmental Data. Compendium 2008”.

TABL. 30(413). TRENDY POPULACJI PTAKÓW KRAJOBRAZU ROLNICZEGO^a
POPULATION TRENDS OF FARMLAND BIRDS^a

KRAJE	Zagregowany indeks trendu populacji szacujący populację wybranej grupy ptaków lęgowych uzależnionych od krajobrazu rolniczego jako miejsca gniazdowania lub żerowania (1990=100, dla Polski 2000=100). The indicator is an aggregated index of population trend estimates of a selected group of breeding bird species dependent on agricultural land for nesting or feeding (1990=100, for Poland 2000=100)						COUNTRIES
	1990	1995	2000	2005	2006	2007	
UE-27.....	100	85,9	87,1	84,9	82,8	80,9	EU - 27
Belgia.....	100	94,6	64,9	67,6	-	-	Belgium
Bułgaria.....	-	-	-	100	94,5	84,2	Bulgaria
Republika Czeska.....	80	91,5	60,4	53,7	51,9	50,7	Czech Rep.
Dania.....	85,6	72	68,5	52,7	55,3	57	Denmark
Niemcy.....	-	103,1	94,9	86,3	74,1	75,3	Germany
Estonia.....	98	64,3	85,4	86,7	90,1	-	Estonia
Hiszpania.....	-	-	126,7	114,5	112,3	106,8	Spain
Francja.....	93,8	77,5	76,8	75,9	73,1	73,2	France
Irlandia.....	-	-	125,9	109,3	106,7	110,4	Ireland
Włochy.....	-	-	100	85,8	70,2	104,6	Italy
Łotwa.....	-	100	100,7	103,3	102,6	109,7	Latvia
Węgry.....	-	-	90,6	104	96,5	90,1	Hungary
Niderlandy.....	114,2	95,4	92,7	85,8	86,3	82,4	Netherlands
Austria.....	-	-	103	96,5	89,8	90,3	Austria
Polska.....	-	-	100	87,7	92	86,3	Poland
Portugalia.....	-	-	-	92	108	104,8	Portugal
Słowacja.....	-	-	-	100	81,4	89,4	Slovakia
Finlandia.....	45,7	40,4	33,5	36,7	35,4	36,2	Finland
Szwecja.....	76,7	69	57,1	50,2	49,2	52,7	Sweden
Wielka Brytania.....	40,7	33,8	31	29,3	28,1	26,2	United Kingdom
Norwegia.....	-	100	90,4	68,5	63,7	70,3	Norway
Szwajcaria.....	-	-	112,5	114,4	103,6	99,1	Switzerland

^a Szczegółowe informacje na ten temat znajdują się w „Uwagach metodycznych” do działu „Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej”.

Źródło: Baza danych Eurostat-u.

^a Detailed information concerning this index can be found in Methodological notes for chapter „Nature and biodiversity protection”.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 31(414). ROLNICTWO EKOLOGICZNE W EUROPIE^a
ORGANIC FARMING IN EUROPE^a

KRAJE	Liczba producentów <i>Number of producers</i>	Powierzchnia użytków rolnych gospodarstw ekologicznych <i>Area of organic agricultural land</i>		COUNTRIES
		w ha <i>in ha</i>	w % użytków rolnych ogółem <i>in % of total agricultural land</i>	
OGÓŁEM.....	233 271	8 939 723	1,88	TOTAL
Albania	50	280	0,03	<i>Albania</i>
Austria	19 961	518 757	18,50	<i>Austria</i>
Belgia	901	41 459	3,02	<i>Belgium</i>
Bułgaria	254	16 663	0,55	<i>Bulgaria</i>
Chorwacja	632	9 993	0,83	<i>Croatia</i>
Cypr.....	305	2 322	1,59	<i>Cyprus</i>
Republika Czeska	2 689	398 407	9,38	<i>Czech Rep.</i>
Dania	2 753	150 104	5,64	<i>Denmark</i>
Estonia.....	1 277	95 167	10,49	<i>Estonia</i>
Finlandia	3 991	166 171	7,25	<i>Finland</i>
Francja	16 446	677 513	2,47	<i>France</i>
Niemcy	21 047	947 115	5,59	<i>Germany</i>
Grecja	24 057	317 824	3,84	<i>Greece</i>
Węgry	1 614	122 816	2,90	<i>Hungary</i>
Islandia	35	6 970	0,46	<i>Iceland</i>
Irlandia	1 220	44 751	1,08	<i>Ireland</i>
Włochy	43 230	1 106 684	8,68	<i>Italy</i>
Łotwa	4 203	161 625	9,11	<i>Latvia</i>
Liechtenstein	37	1 053	29,82	<i>Liechtenstein</i>
Litwa	2 797	122 200	4,61	<i>Lithuania</i>
Luksemburg	85	3 535	2,70	<i>Luxembourg</i>
Malta	30	12	0,12	<i>Malta</i>
Niderlandy	1 413	51 911	2,69	<i>Netherlands</i>
Norwegia	2 702	55 378	5,35	<i>Norway</i>
Polska	14 888	367 062	2,37	<i>Poland</i>
Portugalia	1 949	229 717	6,61	<i>Portugal</i>
Rumunia	2 775	140 132	1,02	<i>Romania</i>
Rosja		46 962	0,02	<i>Russian Federation</i>
Słowacja	350	140 755	7,27	<i>Slovakia</i>
Słowenia	2 067	29 388	6,01	<i>Slovenia</i>
Hiszpania	25 291	1 330 774	5,35	<i>Spain</i>
Szwecja	3 686	391 524	12,56	<i>Sweden</i>
Szwajcaria	6 111	117 286	11,08	<i>Switzerland</i>
Turcja	15 406	109 387	0,43	<i>Turkey</i>
Ukraina	118	269 984	0,65	<i>Ukraine</i>
Wielka Brytania	5 383	721 726	4,47	<i>United Kingdom</i>

^a Dane dotyczą 2008 r.

Źródło: Statistics on Organic Farming in Europe, Research Institute of Organic Agriculture (FiBL).

^a Data concern 2008.

Source: Statistics on Organic Farming in Europe, Research Institute of Organic Agriculture (FiBL).

TABL. 32(415). UDZIAŁ WYDATKÓW NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA (INWESTYCYJNYCH I BIEŻĄCYCH) SEKTORA PUBLICZNEGO W PRODUKCIE KRAJOWYM BRUTTO
ENVIRONMENTAL PROTECTION EXPENDITURES (INVESTMENT AND CURRENT COSTS) IN PUBLIC SECTOR, SHARE OF GDP

KRAJE	Wydatki <i>Expenditures</i>									COUNTRIES
	ogółem <i>total</i>			inwestycyjne <i>investments</i>			bieżące <i>current</i>			
	2000 ^a	2005 ^b	2007 ^c	2000 ^a	2005 ^b	2007 ^c	2000 ^a	2005 ^b	2007 ^c	
	w % PKB <i>in % of GDP</i>									
Belgia	0,59	0,63	-	0,21	0,14	0,17	0,38	0,45	-	<i>Belgium</i>
Bułgaria	0,32	0,38	0,5	0,12	0,2	0,26	0,2	0,17	0,24	<i>Bulgaria</i>
Rep- Czeska.....	-	-	0,38	0,49	0,27	0,16	-	-	0,22	<i>Czech Rep.</i>
Dania	1,23	1,11	1,09	0,33	0,26	0,21	0,9	0,85	0,89	<i>Denmark</i>
Niemcy	0,50	-	-	0,15	0,09	-	0,33	-	-	<i>Germany</i>
Estonia.....	0,27	0,24	0,16	0,24	0,12	0,09	0,03	0,12	0,07	<i>Estonia</i>
Grecja	0,62	-	-	0,17	-	-	0,45	-	-	<i>Greece</i>
Hiszpania.....	0,17	0,33	-	0,1	0,11	-	0,07	0,22	-	<i>Spain</i>
Francja.....	0,31	0,34	0,34	0,08	0,11	0,1	0,23	0,23	0,24	<i>France</i>
Irlandia	0,52	-	-	0,18	-	-	0,34	-	-	<i>Ireland</i>
Włochy	0,76	0,76	0,72	0,15	0,18	0,17	0,62	0,58	0,55	<i>Italy</i>
Cypr.....	-	0,31	-	-	0,05	-	-	0,26	-	<i>Cyprus</i>
Łotwa.....	0,01	0,06	-	0	0,02	-	0,01	0,04	-	<i>Latvia</i>
Litwa.....	0,10	0,49	0,65	0,07	0,29	0,41	0,03	0,2	0,24	<i>Lithuania</i>
Węgry	0,57	0,64	0,29	0,48	0,47	0,19	0,09	0,17	0,09	<i>Hungary</i>
Malta.....	-	-	-	-	-	-	0,16	-	-	<i>Malta</i>
Niderlandy.....	-	1,38	-	0	0,26	-	0	1,11	-	<i>Netherlands</i>
Austria	0,21	0,47	-	0,03	0,02	-	0,19	0,45	-	<i>Austria</i>
Polska.....	0,76	0,43	0,44	0,41	0,32	0,29	0,34	0,11	0,15	<i>Poland</i>
Portugalia.....	0,56	0,50	0,46	0,24	0,15	0,08	0,32	0,36	0,37	<i>Portugal</i>
Rumunia	0,16	0,23	0,59	0,05	0,1	0,32	0,11	0,13	0,27	<i>Romania</i>
Słowenia	0,67	0,68	0,61	0,54	0,49	0,43	0,13	0,19	0,18	<i>Slovenia</i>
Słowacja	0,14	0,26	0,24	0,1	0,04	0,04	0,04	0,22	0,2	<i>Slovakia</i>
Finlandia.....	0,38	0,33	0,39	0,09	0,01	0,08	0,3	0,32	0,31	<i>Finland</i>
Szwecja.....	0,23	0,32	0,31	0,03	0,04	0,04	0,19	0,27	0,27	<i>Sweden</i>
Wlk- Brytania ..	0,48	0,48	-	0,02	0,08	-	0,46	0,39	-	<i>UK</i>
Chorwacja.....	0,31	0,08	-	0,03	0,08	-	0,28	0	-	<i>Croatia</i>
Turcja	0,29	0,40	0,41	0,18	0,12	0,13	0,11	0,28	0,28	<i>Turkey</i>
Islandia	0,33	-	-	0,05	-	-	0,28	-	-	<i>Iceland</i>
Norwegia	0,70	0,52	0,49	0,15	0,12	0,13	0,55	0,4	0,36	<i>Norway</i>
Szwajcaria	-	0,67	-	0,21	0,22	-	-	0,45	-	<i>Switzerland</i>

a Dane mogą dotyczyć lat 1998, 1999 lub 2001. *b* Dane mogą dotyczyć lat 2003 lub 2004. *c* Dane mogą dotyczyć 2006 r.

Źródło: Baza danych Eurostat-u.

a Data may concern 1998, 1999 or 2001. *b* Data may concern 2003 or 2004. *c* Data may concern 2006.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 33(416). UDZIAŁ WYDATKÓW NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA (INWESTYCYJNYCH I BIEŻĄCYCH) SEKTORA GOSPODARCZEGO W PRODUKCIE KRAJOWYM BRUTTO
ENVIRONMENTAL PROTECTION EXPENDITURES (INVESTMENT AND CURRENT COSTS) IN BUSINESS SECTOR, SHARE OF GDP

KRAJE	Wydatki <i>Expenditures</i>									COUNTRIES
	ogółem <i>total</i>			inwestycyjne <i>investments</i>			bieżące <i>current</i>			
	2000 ^a	2005 ^b	2007 ^c	2000 ^a	2005 ^b	2007 ^c	2000 ^a	2005 ^b	2007 ^c	
	w % PKB <i>in % of GDP</i>									
Belgia	0,52	0,53	-	0,11	0,09	-	0,39	0,43	-	<i>Belgium</i>
Bułgaria	1,10	0,78	1,02	0,53	0,40	0,60	0,57	0,38	0,42	<i>Bulgaria</i>
Rep. Czeska	-	0,87	0,82	0,40	0,27	0,31	-	0,60	0,51	<i>Czech Rep.</i>
Dania	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Denmark</i>
Niemcy	0,51	0,29	-	0,08	0,06	-	0,43	0,23	-	<i>Germany</i>
Estonia	0,72	0,35	0,81	0,44	0,11	0,41	0,27	0,24	0,40	<i>Estonia</i>
Grecja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Greece</i>
Hiszpania	0,23	0,26	0,27	0,14	0,11	0,12	0,09	0,15	0,14	<i>Spain</i>
Francja	-	0,12	-	0,07	0,06	0,06	-	0,06	-	<i>France</i>
Irlandia	0,21	-	-	0,13	-	-	0,08	-	-	<i>Ireland</i>
Włochy	1,24	0,85	-	0,30	0,13	-	0,75	0,72	0,76	<i>Italy</i>
Cypr	0,18	0,23	0,20	0,05	0,09	0,08	0,13	0,13	0,13	<i>Cyprus</i>
Łotwa	0,17	0,19	-	0,03	0,09	-	0,09	0,10	-	<i>Latvia</i>
Litwa	0,37	0,41	0,49	0,12	0,14	0,25	0,24	0,28	0,24	<i>Lithuania</i>
Luksemburg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Luxembourg</i>
Węgry	1,01	0,64	0,57	0,40	0,17	0,21	0,62	0,46	0,36	<i>Hungary</i>
Malta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Malta</i>
Niderlandy	0,42	0,34	-	0,10	0,07	-	0,32	0,27	-	<i>Netherlands</i>
Austria	0,50	0,36	-	0,09	0,10	-	0,41	0,26	-	<i>Austria</i>
Polska	1,09	0,74	0,83	0,39	0,24	0,29	0,74	0,50	0,54	<i>Poland</i>
Portugalia	0,68	0,45	0,34	0,38	0,29	0,22	0,30	0,16	0,11	<i>Portugal</i>
Rumunia	0,74	0,60	0,64	0,3	0,26	0,32	0,44	0,34	0,32	<i>Romania</i>
Słowenia	0,90	0,73	0,73	0,48	0,32	0,36	0,42	0,40	0,38	<i>Slovenia</i>
Słowacja	0,92	1,12	0,81	0,30	0,49	0,38	0,63	0,63	0,44	<i>Slovakia</i>
Finlandia	0,46	0,38	0,38	0,17	0,09	0,09	0,29	0,28	0,30	<i>Finland</i>
Szwecja	0,47	0,38	0,35	0,13	0,15	0,11	0,30	0,22	0,24	<i>Sweden</i>
Wlk. Brytania	0,45	0,27	0,32	0,15	0,07	0,09	0,30	0,20	0,23	<i>UK</i>
Chorwacja	0,24	0,73	-	0,09	0,41	-	0,15	0,31	-	<i>Croatia</i>
Turcja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Turkey</i>
Szwajcaria	-	0,29	-	-	0,10	-	-	0,19	-	<i>Switzerland</i>

a Dane mogą dotyczyć lat 1998, 1999 lub 2001. *b* Dane mogą dotyczyć lat 2003 lub 2004. *c* Dane mogą dotyczyć 2006 r.

Źródło: Baza danych Eurostat-u.

a Data may concern 1998, 1999 or 2001. *b* Data may concern 2003 or 2004. *c* Data may concern 2006.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 34(417). KRAJOWE WYKORZYSTANE POZYSKANIE MATERIALNE
DOMESTIC EXTRACTION USED

KRAJE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	COUNTRIES
	w tysiącach ton <i>in thous. t</i>								
Unia Europejska ^a	6556568	6449363	6363975	6284443	6562743	6622539	6742737	6875000	EU-27 ^a
Belgia ^a	131169	128583	130825	125826	126681	126566	126870	130491	Belgium ^a
Bułgaria.....	95583	99586	102586	103161	115831	116866	126226	129252	Bulgaria
Rep. Czeska.....	176138	175149	167616	171773	181314	181393	184958	189870	Czech Rep.
Dania.....	127305	120787	119131	115478	123285	136595	137374	131907	Denmark
Niemcy.....	1214872	1149818	1124996	1094408	1119143	1087596	1106964	1110847	Germany
Estonia.....	22266	22448	25009	32085	28942	29333	31934	37604	Estonia
Grecja.....	136533	140144	145320	155665	154852	156414	154097 ^a	154592 ^a	Greece
Hiszpania.....	547167	569895	619495	671110	679138	681470	724226	697615 ^a	Spain
Francja.....	730117	700530	700527	652475	708930	685211	700307	734231	France
Irlandia.....	146240	157311	156974	166283	170416	180254	196169	204492	Ireland
Włochy.....	738901	680996	615684	528384	579534	608189	599716	577027 ^a	Italy
Cypr ^a	12461	12744	14553	13937	14911	14976	14752	15650	Cyprus ^a
Łotwa.....	37679	36280	38699	38970	40600	43864	46519	48684	Latvia
Litwa.....	24440	22159	26187	36777	35236	36329	35680	43443	Lithuania
Luksemburg.....	2873	2835	2622	2452	2966	2511	2765	2931	Luxembourg
Węgry.....	99199	112707	108503	109590	126596	150996	125370	1006282	Hungary
Malta.....	137	124	124	131	115	124	130	119	Malta
Niderlandy.....	141760	141766	135242	132005	139847	135894	133394	131643	Netherlands
Austria.....	119897	115972	126653	129331	134288	134852	135985	135820	Austria
Polska.....	551418	510971	484061	497533	526466	536272	544642	593015	Poland
Portugalia.....	153047	161376	152445	139625	155615	155506	185814	192160	Portugal
Rumunia.....	208870	263937	252922	271821	289691	319177	342295	402143	Romania
Słowenia.....	40073	37501	39201	40163	42483	42001	49156	52830	Slovenia
Słowacja.....	43884	46693	47152	45804	50421	57023	54037	54512	Slovakia
Finlandia.....	151842	152806	154737	156515	160818	164122	173794	181366	Finland
Szwecja.....	155439	153153	154974	156800	165413	189215	175265	193589	Sweden
Wlk. Brytania.....	747246	733079	717727	696329	689200	649776	634283	628475	U. Kingdom
Norwegia.....	351842	355973	356959	362573	368796	355444	347505	351683	Norway
Szwajcaria.....	59237	57481	55822	53953	57276	59800	60308	59209	Switzerland
Turcja.....	561401	480764	478767	486957	514772	576405	638846	638258	Turkey

^a Szacunki Eurostat-u.

Źródło: Baza danych Eurostat-u.

^a Eurostat, s estimations.

Source: Eurostat's Database.

TABL. 35(418). KRAJOWA KONSUMPCJA MATERIALNA
DOMESTIC MATERIAL CONSUMPTION TOTAL

KRAJE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	COUNTRIES
	w tysiącach ton <i>in thous. t</i>								
Unia Europejska ^a ..	7597817	7524685	7433632	7406540	7768530	7848084	8041977	8200305	EU-27 ^a
Belgia ^a	190785	196000	188238	183609	187214	190137	195814	195684	Belgium ^a
Bułgaria	103097	107917	109569	112720	125131	126441	137841	142247	Bulgaria
Rep. Czeska	182901	184924	173505	178430	189424	187906	193804	196649	Czech Rep.
Dania	134757	131497	126620	129539	136966	151203	158447	155530	Denmark
Niemcy	1453485	1371364	1341817	1318590	1332145	1294062	1324307	1314169	Germany
Estonia	18766	19219	22033	30030	29003	28267	31538	38170	Estonia
Grecja	156648	166645	172160	188009	187346	186343	185778	186334	Greece
Hiszpania	674684	699614	764253	810698	828320	848078	897400	877810	Spain
Francja	876917	844757	850435	799263	878765	852238	871816	907955	France
Irlandia	164032	174318	173799	183357	189216	201058	217816	229539	Ireland
Włochy	947494	886736	830253	749037	809337	831976	835104	804257	Italy
Cypr ^a	15189	15759	17411	16129	18446	18999	18590	20020	Cyprus ^a
Łotwa	34293	33289	35441	35672	38987	43046	45506	48594	Latvia
Litwa	27638	24631	29581	40536	39718	41181	41351	48613	Lithuania
Luksemburg	7886	7477	7938	7896	7455	7860	9085	6821	Luxembourg
Węgry	111703	123789	121376	125713	142734	165919	138310	109684	Hungary
Malta	1405	1272	1399	1511	1844	1836	2108	2233	Malta
Niderlandy	192689	198537	180961	174735	180369	182109	178117	184299	Netherlands
Austria	1471165	144644	152964	155671	168220	171951	175304	172154	Austria
Polska	564980	522954	499756	515314	551134	558071	572096	642107	Poland
Portugalia	189630	199272	190236	171606	187039	186390	213377	218109	Portugal
Rumunia	217728	274612	263860	287572	306051	334870	360416	427913	Romania
Słowenia	44252	43178	44808	46570	49700	47877	55792	62372	Slovenia
Słowacja	54003	57418	58292	57702	64737	71300	67943	67800	Slovakia
Finlandia	171681	175598	176127	184649	183965	186777	199349	207033	Finland
Szwecja	156165	149247	153461	155072	159653	181040	163726	183453	Sweden
Wlk. Brytania	757830	770005	747328	746898	775599	751135	751228	750744	U. Kingdom
Norwegia	161299	157651	154547	158744	170738	166070	164988	173627	Norway
Szwajcaria	88786	88599	87293	84547	88788	92013	93941	92144	Switzerland
Turcja	620239	510873	530053	547964	573062	636502	712599	719517	Turkey

^a Szacunki Eurostat-u.

Ź r ó d ł o: Baza danych Eurostat-u.

^a Eurostat's estimations.

S o u r c e: Eurostat's Database.

TABL. 36(419). PRODUKTYWNOŚĆ ZASOBÓW
RESOURCE PRODUCTIVITY

KRAJE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	COUNTRIES
	w EURO na kg krajowego pozyskania materialnego in EUR per kg domestic material consumption								
Unia Europejska ^a ..	1,21	1,24	1,27	1,3	1,27	1,28	1,29	1,3	EU-27 ^a
Belgia ^a	1,32	1,29	1,36	1,41	1,43	1,43	1,43	1,47	Belgium ^a
Bułgaria	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,14	0,13	0,14	Bulgaria
Rep. Czeska	0,33	0,34	0,37	0,37	0,36	0,39	0,4	0,42	Czech Rep.
Dania	1,28	1,32	1,38	1,36	1,31	1,22	1,2	1,24	Denmark
Niemcy	1,41	1,52	1,55	1,58	1,58	1,64	1,65	1,71	Germany
Estonia	0,32	0,34	0,32	0,25	0,28	0,31	0,31	0,27	Estonia
Grecja	0,88	0,86	0,86	0,83	0,87	0,9	0,94	0,98	Greece
Hiszpania	0,93	0,93	0,87	0,85	0,86	0,87	0,85	0,9	Spain
Francja	1,64	1,73	1,74	1,87	1,74	1,83	1,83	1,8	France
Irlandia	0,63	0,63	0,67	0,67	0,68	0,68	0,66	0,66	Ireland
Włochy	1,25	1,36	1,46	1,62	1,52	1,49	1,52	1,6	Italy
Cypr ^a	0,66	0,66	0,61	0,67	0,61	0,62	0,66	0,64	Cyprus ^a
Łotwa	0,24	0,27	0,27	0,29	0,29	0,29	0,31	0,31	Latvia
Litwa	0,44	0,53	0,47	0,38	0,42	0,43	0,46	0,43	Lithuania
Luksemburg	2,78	3,01	2,95	3,01	3,33	3,33	3,04	4,32	Luxembourg
Węgry	0,45	0,43	0,45	0,46	0,42	0,38	0,47	0,6	Hungary
Malta	3,0	3,26	3,04	2,81	2,32	2,42	2,18	2,14	Malta
Niderlandy	2,16	2,14	2,35	2,44	2,42	2,45	2,59	2,6	Netherlands
Austria	1,41	1,44	1,38	1,37	1,3	1,3	1,32	1,4	Austria
Polska	0,32	0,35	0,38	0,38	0,37	0,38	0,4	0,38	Poland
Portugalia	0,66	0,64	0,68	0,75	0,7	0,7	0,62	0,62	Portugal
Rumunia	0,18	0,15	0,17	0,16	0,16	0,16	0,16	0,14	Romania
Słowenia	0,48	0,51	0,51	0,5	0,49	0,53	0,48	0,46	Slovenia
Słowacja	0,4	0,39	0,4	0,43	0,4	0,39	0,44	0,49	Slovakia
Finlandia	0,76	0,76	0,78	0,76	0,79	0,8	0,78	0,79	Finland
Szwecja	1,71	1,82	1,81	1,83	1,85	1,69	1,95	1,79	Sweden
Wlk. Brytania	2,11	2,13	2,24	2,3	2,28	2,41	2,48	2,54	U. Kingdom
Norwegia	1,13	1,18	1,22	1,2	1,16	1,22	1,26	1,23	Norway
Szwajcaria	3,05	3,09	3,15	3,24	3,17	3,14	3,18	3,36	Switzerland
Turcja	0,46	0,53	0,54	0,55	0,58	0,56	0,54	0,56	Turkey

^a Szacunki Eurostat-u.

Źródło: Baza danych Eurostat-u.

^a Eurostat's estimations.

Source: Eurostat's Database

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI 2007
POLISH CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES 2007

ANEKS
ANNEX

Poziom Level		WYSZCZEGÓLNIENIE	SPECIFICATION
Dział Division	Grupa Group		
		O G Ó Ł E M	TOTAL
SEKCJA A SECTION A		ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO	AGRICULTURE, FORESTRY AND FISHING
01		Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo włączając działalność usługową	Crop and animal production, hunting and related service
	01.6	Działalność usługowa wspomagająca rolnictwo i następująca po zbiorach	Support activities to agriculture and post-harvest crop activities
		PRZEMYSŁ (SEKCJA B+C+D+E)	INDUSTRY(SECTION B+C+D+E)
SEKCJA B SECTION B		GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE	MINING AND QUARRYING
05		Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	Mining of coal and lignite
	05.1	Wydobywanie węgla kamiennego	Mining of hard coal
	05.2	Wydobywanie węgla brunatnego (lignitu)	Mining of lignite
06		Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego	Extraction of crude petroleum and natural gas
	06.1	Górnictwo ropy naftowej	Extraction of crude petroleum
07		Górnictwo rud metali	Mining of metal ores
	07.2	Górnictwo rud metali nieżelaznych w tym : Górnictwo pozostałych rud metali nieżelaznych (klasa 07.29)	Mining of non-ferrous metal ores of which: Mining of other non-ferrous metal ores (class 07.29)
08		Pozostałe górnictwo i wydobywanie	Other mining and quarrying
	08.1	Wydobywanie kamienia, piasku i gliny w tym : Wydobywanie kamieni ozdobnych oraz kamienia dla potrzeb budownictwa, skał wapiennych, gipsu, kredy i łupków (klasa 08.11)	Quarrying of stone, sand and clay of which: Quarrying of ornamental and building stone, limestone, gypsum, chalk and slate (class 08.11)
		Wydobywanie żwiru i piasku; wydobywanie gliny i kaolinu (klasa 08.12)	Operation of gravel and sand pits; mining of clays and kaolin (class 08.12)
	08.9	Górnictwo i wydobywanie, gdzie indziej niesklasyfikowane w tym : Wydobywanie minerałów dla przemysłu chemicznego oraz do produkcji nawozów (klasa 08.91) Wydobywanie soli (klasa 08.93)	Mining and quarrying n.e.c. of which: Mining of chemical and fertiliser minerals (class 08.91) Extraction of salt (class 08.93)
09		Działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie	Mining support service activities
	09.1	Działalność usługowa wspomagająca eksploatację złóż ropy naftowej i gazu ziemnego	Support activities for petroleum and natural gas extraction
SEKCJA C SECTION C		PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	MANUFACTURING
10		Produkcja artykułów spożywczych	Manufacture of food products
	10.1	Przetwarzanie i konserwowanie mięsa oraz produkcja wyrobów z mięsa	Processing and preserving of meat and production of meat products
	10.2	Przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków	Processing and preserving of fish, crustaceans and molluscs
	10.3	Przetwarzanie i konserwowanie owoców i warzyw w tym : Przetwarzanie i konserwowanie ziemniaków (klasa 10.31)	Processing and preserving of fruit and vegetables of which: Processing and preserving of potatoes (class 10.31)
	10.4	Produkcja olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego	Manufacture of vegetable and animal oils and fats
	10.5	Wytwarzanie wyrobów mleczarskich	Manufacture of dairy products
	10.6	Wytwarzanie produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych	Manufacture of grain mill products, starches and starch products
	10.7	Produkcja wyrobów piekarskich i mącznych	Manufacture of bakery and farinaceous products
	10.8	Produkcja pozostałych artykułów spożywczych w tym : Produkcja cukru (klasa 10.81)	Manufacture of other food products of which: Manufacture of sugar (class 10.81)
	10.9	Produkcja gotowych paszy i karmy dla zwierząt	Manufacture of prepared animal feeds

Poziom Level		WYSZCZEGÓLNIENIE	SPECIFICATION
Dział Division	Grupa Group		
11		Produkcja Napojów	Manufacture of beverages
	11.0	Produkcja napojów w tym : Produkcja piwa (klasa 11.05)	Manufacture of beverages of which: Manufacture of beer (class 11.05)
12		Produkcja wyrobów tytoniowych	Manufacture of tobacco products
13		Produkcja wyrobów tekstylnych	Manufacture of textiles
	13.1	Przygotowanie i przędzenie włókien tekstylnych w tym : Produkcja przędzy bawełnianej (klasa 13.10)	Preparation and spinning of textile fibres of which: Preparation and spinning of textile fibres (class 13.10)
	13.2	Produkcja tkanin	Weaving of textiles
	13.3	Wykończanie wyrobów włókienniczych	Finishing of textiles
	13.9	Produkcja pozostałych wyrobów tekstylnych	Manufacture of other textiles
14		Produkcja odzieży	Manufacture of wearing apparel
	14.1	Produkcja odzieży, z wyłączeniem wyrobów futrzarskich	Manufacture of wearing apparel, except fur apparel
	14.2	Produkcja wyrobów futrzarskich	Manufacture of articles of fur
	14.3	Produkcja odzieży dzianej	Manufacture of knitted and crocheted apparel
15		Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych	Manufacture of leather and related products
	15.1	Wyprawa skór, garbowanie; wyprawa i barwienie skór futerkowych; produkcja toreb bagażowych, toreb ręcznych i podobnych wyrobów kaletniczych; produkcja wyrobów rymarskich w tym : Wyprawa skór, garbowanie; wyprawa i barwienie skór futerkowych (klasa 15.11)	Tanning and dressing of leather; manufacture of luggage, handbags, saddlery and harness; dressing and dyeing of fur of which: Tanning and dressing of leather; dressing and dyeing of fur (class 15.11)
	15.2	Produkcja obuwia	Manufacture of footwear
16		Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
	16.1	Produkcja wyrobów tartacznych	Sawmilling and planing of wood
	16.2	Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i materiałów używanych do wyplatania w tym : Produkcja arkuszy fornirowych i płyt wykonanych na bazie drewna (klasa 16.21)	Manufacture of products of wood, cork, straw and plaiting materials of which: Manufacture of veneer sheets and wood-based panels (class 16.21)
		Produkcja papieru i wyrobów z papieru	Manufacture of paper and paper products
17	17.1	Produkcja masy włóknistej, papieru i tektury	Manufacture of pulp, paper and paperboard
	17.2	Produkcja wyrobów z papieru i tektury	Manufacture of articles of paper and paperboard
18		Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	Printing and reproduction of recorded media
18.1		Drukowanie i działalność usługowa związana z poligrafią	Printing and service activities related to printing
		Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	Manufacture of coke and refined petroleum products
19.1		Wytwarzanie i przetwarzanie koksu	Manufacture of coke oven products
		Wytwarzanie i przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej	Manufacture of refined petroleum products
20		Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	Manufacture of chemicals and chemical products
	20.1	Produkcja podstawowych chemikaliów, nawozów i związków azotowych, tworzyw sztucznych i kauczuku syntetycznego w formach podstawowych w tym : Produkcja pozostałych podstawowych chemikaliów nieorganicznych (klasa 20.13) Produkcja pozostałych podstawowych chemikaliów organicznych (klasa 20.14) Produkcja nawozów i związków azotowych (klasa 20.15) Produkcja tworzyw sztucznych w formach podstawowych (klasa 20.16)	Manufacture of basic chemicals, fertilisers and nitrogen compounds, plastics and synthetic rubber in primary forms of which: Manufacture of other inorganic basic chemicals (class 20.13) Manufacture of other organic basic chemicals (class 20.14) Manufacture of fertilisers and nitrogen compounds (class 20.15) Manufacture of plastics in primary forms (class 20.16)
		Produkcja pestycydów i pozostałych środków agrochemicznych	Manufacture of pesticides and other agrochemical products

Poziom Level		WYSZCZEGÓLNIENIE	SPECIFICATION
Dział Division	Grupa Group		
20		Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	Manufacture of chemicals and chemical products
	20.3	Produkcja farb, lakierów i podobnych powłok, farb drukarskich i mas uszczelniających	Manufacture of paints, varnishes and similar coatings, printing ink and mastics
	20.4	Produkcja mydła i detergentów, środków myjących i czyszczących, wyrobów kosmetycznych i toaletowych	Manufacture of soap and detergents, cleaning and polishing preparations, perfumes
	20.5	Produkcja pozostałych wyrobów chemicznych	Manufacture of other chemical products
	20.6	Produkcja włókien chemicznych	Manufacture of man-made fibres
21		Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations
	21.1	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych	Manufacture of basic pharmaceutical products
	21.2	Produkcja leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	Manufacture of pharmaceutical preparations
22		Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	Manufacture of rubber and plastic products
	22.1	Produkcja wyrobów z gumy	Manufacture of rubber products
	22.2	Produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych	Manufacture of plastics products
23		Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	Manufacture of other non-metallic mineral products
	23.1	Produkcja szkła i wyrobów ze szkła	Manufacture of glass and glass products
	23.2	Produkcja wyrobów ogniotrwałych	Manufacture of refractory products
	23.3	Produkcja ceramicznych materiałów budowlanych	Manufacture of clay building materials
	23.4	Produkcja pozostałych wyrobów z porcelany i ceramiki	Manufacture of other porcelain and ceramic products
	23.5	Produkcja cementu, wapna i gipsu	Manufacture of cement, lime and plaster
		w tym :	of which:
		Produkcja cementu (klasa 23.51)	Manufacture of cement (class 23.51)
		Produkcja wapna i gipsu (klasa 23.52)	Manufacture of lime and plaster (class 23.52)
23.6	Produkcja wyrobów z betonu, cementu i gipsu	Manufacture of articles of concrete, cement and plaster	
23.7	Cięcie, formowanie i wykańczanie kamienia	Cutting, shaping and finishing of stone	
23.9	Produkcja wyrobów ściernych i pozostałych wyrobów z mineralnych surowców niemetalicznych, gdzie indziej niesklasyfikowana	Manufacture of abrasive products and non-metallic mineral products n.e.c.	
24		Produkcja metali	Manufacture of basic metals
	24.1	Produkcja surówki, żelazostopów, żeliwa i stali oraz wyrobów hutniczych	Manufacture of basic iron and steel and of ferro-alloys
	24.2	Produkcja rur, przewodów, kształtowników zamkniętych i łączników, ze stali	Manufacture of tubes, pipes, hollow profiles and related fittings, of steel
	24.3	Produkcja pozostałych wyrobów ze stali poddanej wstępnej obróbce	Manufacture of other products of first processing of steel
	24.4	Produkcja metali szlachetnych i innych metali nieżelaznych	Manufacture of basic precious and other non-ferrous
		w tym :	of which:
		Produkcja ołowiu, cynku i cyny (klasa 24.43)	Lead, zinc and tin production (class 24.43)
	Produkcja miedzi (klasa 24.44)	Copper production (class 24.44)	
24.5	Odlewnictwo metali	Casting of metals	
	w tym :	of which:	
	Odlewnictwo żeliwa (klasa 24.51)	Casting of iron (class 24.51)	
25		Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
	25.1	Produkcja metalowych elementów konstrukcyjnych	Manufacture of structural metal products
	25.2	Produkcja zbiorników, cystern i pojemników metalowych	Manufacture of tanks, reservoirs and containers of metal
	25.3	Produkcja wytwornic pary, z wyłączeniem kotłów do centralnego ogrzewania gorącą wodą	Manufacture of steam generators, except central heating hot water boilers
	25.4	Produkcja broni i amunicji	Manufacture of weapons and ammunition
	25.5	Kucie, prasowanie, wytłaczanie i walcowanie metali; metalurgia proszków	Forging, pressing, stamping and roll-forming of metal; powder metallurgy
	25.6	Obróbka metali i nakładanie powłok na metale; obróbka mechaniczna elementów metalowych	Treatment and coating of metals; machining
	25.7	Produkcja wyrobów nożowniczych, sztućców, narzędzi i wyrobów metalowych ogólnego przeznaczenia	Manufacture of cutlery, tools and general hardware
	25.9	Produkcja pozostałych gotowych wyrobów metalowych	Manufacture of other fabricated metal products

Poziom Level		WYSZCZEGÓLNIENIE	SPECIFICATION
Dział Division	Grupa Group		
26		Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	Manufacture of computer, electronic and optical products
	26.1	Produkcja elektronicznych elementów i obwodów drukowanych	Manufacture of electronic components and boards
	26.5	Produkcja instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych i nawigacyjnych; produkcja zegarków i zegarów	Manufacture of instruments and appliances for measuring, testing and navigation; watches and clocks
	26.7	Produkcja instrumentów optycznych i sprzętu fotograficznego	Manufacture of optical instruments and photographic equipment
27		Produkcja Urządzeń elektrycznych	Manufacture of electrical equipment
	27.1	Produkcja elektrycznych silników, prądnic, transformatorów, aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej	Manufacture of electric motors, generators, transformers and electricity distribution and control apparatus
	27.2	Produkcja baterii i akumulatorów	Manufacture of batteries and accumulators
	27.4	Produkcja elektrycznego sprzętu oświetleniowego	Manufacture of electric lighting equipment
	27.5	Produkcja sprzętu gospodarstwa domowego	Manufacture of domestic appliances
	27.9	Produkcja pozostałego sprzętu elektrycznego	Manufacture of other electrical equipment
28		Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
	28.1	Produkcja maszyn ogólnego przeznaczenia	Manufacture of general — purpose machinery
	28.2	Produkcja pozostałych maszyn ogólnego przeznaczenia	Manufacture of other general-purpose machinery
	28.3	Produkcja maszyn dla rolnictwa i leśnictwa	Manufacture of agricultural and forestry machinery
	28.4	Produkcja maszyn i narzędzi mechanicznych	Manufacture of metal forming machinery and machine
	28.9	Produkcja pozostałych maszyn specjalnego przeznaczenia	Manufacture of other special-purpose machinery
29		Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi trailers
	29.1	Produkcja pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	Manufacture of motor vehicles
	29.2	Produkcja nadwozi do pojazdów silnikowych; produkcja przyczep i naczep	Manufacture of bodies (coachwork) for motor vehicles; manufacture of trailers
	29.3	Produkcja części i akcesoriów do pojazdów silnikowych	Manufacture of parts and accessories for motor vehicles
30		Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	Manufacture of other transport equipment
	30.1	Produkcja statków i łodzi	Building of ships and boats
	30.2	Produkcja lokomotyw kolejowych oraz taboru szynowego	Manufacture of railway locomotives and rolling stock
	30.3	Produkcja statków powietrznych, statków kosmicznych i podobnych maszyn	Manufacture of air and spacecraft and related machinery
31		Produkcja mebli	Manufacture of furniture
32		Pozostała produkcja wyrobów	Other manufacturing
	32.1	Produkcja wyrobów jubilerskich, biżuterii i podobnych wyrobów	Manufacture of jewellery, bijouterie and related articles
	32.3	Produkcja sprzętu sportowego	Manufacture of sports goods
	32.5	Produkcja urządzeń, instrumentów oraz wyrobów medycznych, włączając dentystyczne	Manufacture of medical and dental instruments and supplies
33		Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	Repair and installation of machinery and equipment
	33.1	Naprawa i konserwacja metalowych wyrobów gotowych, maszyn i urządzeń	Repair of fabricated metal products, machinery and equipment
	33.2	Instalowanie maszyn przemysłowych, sprzętu i wyposażenia	Installation of industrial machinery and equipment
12 18 32 33		Pozostałe działy	Other divisions
SEKCJA D SECTION D		WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO UKŁADÓW KLIMATYZACYJNYCH	ELECTRICITY, GAS, STEAM AND AIR CONDITIONING SUPPLY
35		Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	Electricity, gas, steam and air conditioning supply

Poziom Level		WYSZCZEGÓLNIENIE	SPECIFICATION
Dział Division	Grupa Group		
35		Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
	35.1	Wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucja i handel energią elektryczną	<i>Electric power generation, transmission and distribution</i>
	35.2	Wytwarzanie paliw gazowych; dystrybucja i handel paliwami gazowymi w systemie sieciowym	<i>Manufacture of gas; distribution of gaseous fuels through mains</i>
	35.3	Wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	<i>Steam and air conditioning supply</i>
SEKCJA E SECTION E		DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ	WATER SUPPLY; SEWERAGE, WASTE MANAGEMENT AND REMEDIATION ACTIVITIES
36		Pobór wody, uzdatnianie i dostarczanie wody	<i>Water collection, treatment and supply</i>
37		Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	<i>Sewerage</i>
38		Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców	<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>
	38.1	Zbieranie odpadów	<i>Waste collection</i>
	38.2	Przetwarzanie i unieszkodliwianie odpadów	<i>Waste treatment and disposal</i>
	38.3	Odzysk surowców	<i>Materials recovery</i>
39		Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami	<i>Remediation activities and other waste management services</i>
SEKCJA F SECTION F		BUDOWNICTWO	CONSTRUCTION
41		Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	<i>Construction of buildings</i>
	41.1	Realizacja projektów budowlanych związanych z wznoszeniem budynków	<i>Development of building projects</i>
	41.2	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	<i>Construction of residential and non-residential buildings</i>
42		Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	<i>Civil engineering</i>
	42.1	Roboty związane z budową dróg kołowych i szynowych	<i>Construction of roads and railways</i>
	42.2	Roboty związane z budową rurociągów, linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych	<i>Construction of utility projects</i>
	42.9	Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej	<i>Construction of other civil engineering projects</i>
43		Roboty budowlane specjalistyczne	<i>Specialised construction activities</i>
	43.1	Rozbiórka i przygotowanie terenu pod budowę	<i>Demolition and site preparation</i>
	43.3	Wykonywanie robót budowlanych wykończeniowych	<i>Building completion and finishing</i>
	43.9	Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane	<i>Other specialised construction activities</i>
SEKCJA G SECTION G		HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE	WHOLESALE AND RETAIL TRADE; REPAIR OF MOTOR VEHICLES AND MOTORCYCLES
45		Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	<i>Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles</i>
	45.1	Sprzedaż hurtowa i detaliczna pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	<i>Sale of motor vehicles</i>
	45.2	Konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	<i>Maintenance and repair of motor vehicles</i>
46		Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	<i>Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>
	46.2	Sprzedaż hurtowa płodów rolnych i żywych zwierząt	<i>Wholesale of agricultural raw materials and live animals</i>
	46.3	Sprzedaż hurtowa żywności, napojów i wyrobów tytoniowych	<i>Wholesale of food, beverages and tobacco</i>
	46.4	Sprzedaż hurtowa artykułów użytku domowego	<i>Wholesale of household goods</i>
	46.6	Sprzedaż hurtowa maszyn, urządzeń i dodatkowego wyposażenia	<i>Wholesale of other machinery, equipment and supplies</i>
	46.7	Pozostała wyspecjalizowana sprzedaż hurtowa	<i>Other specialised wholesale</i>
	46.9	Sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana	<i>Non-specialised wholesale trade</i>

Poziom Level		WYSZCZEGÓLNIENIE	SPECIFICATION
Dział Division	Grupa Group		
47		Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles
	47.1	Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach	Retail sale in non-specialised stores
	47.3	Sprzedaż detaliczna paliw do pojazdów silnikowych na stacjach paliw	Retail sale of automotive fuel in specialised stores
	47.4	Sprzedaż detaliczna narzędzi technologii informacyjnej i komunikacyjnej prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	Retail sale of information and communication equipment in specialised stores
	47.5	Sprzedaż detaliczna artykułów użytku domowego prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	Retail sale of other household equipment in specialized stores
	47.6	Sprzedaż detaliczna wyrobów związanych z kulturą i rekreacją prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	Retail sale of cultural and recreation goods in specialized stores
	47.9	Sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową, straganami i targowiskami	Retail trade not in stores, stalls or markets
SEKCJA H SECTION H		TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	TRANSPORTATION AND STORAGE
49		Transport lądowy oraz transport rurociągowy	Land transport and transport via pipelines
	49.1	Transport kolejowy pasażerski międzymiastowy	Passenger rail transport, interurban
	49.2	Transport kolejowy towarów	Freight rail transport
	49.3	Pozostały transport lądowy pasażerski	Other passenger land transport
	49.4	Transport drogowy towarów oraz działalność usługowa związana z przewoźnikami	Freight transport by road and removal services
	49.5	Transport rurociągowy	Transport via pipeline
51		Transport lotniczy	Air transport
	51.1	Transport lotniczy pasażerski	Passenger air transport
52		Magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport	Warehousing and support activities for transportation
	52.2	Działalność usługowa wspomagająca transport	Support activities for transportation
53		Działalność pocztowa i kurierska	Postal and courier activities
	53.1	Działalność pocztowa objęta obowiązkiem świadczenia usług powszechnych (operatora publicznego)	Postal activities under universal service obligation
SEKCJA I SECTION I		DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	ACCOMMODATION AND FOOD SERVICE ACTIVITIES
55		Zakwaterowanie	Accommodation
	55.1	Hotele i podobne obiekty zakwaterowania	Hotels and similar accommodation
	55.2	Obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego	Holiday and other short-stay accommodation
56		Działalność usługowa związana z żywnością	Food and beverage service activities
	56.3	Przygotowywanie i podawanie napojów	Beverage serving activities
SEKCJA J SECTION J		INFORMACJA I KOMUNIKACJA	INFORMATION AND COMMUNICATION
58		Działalność wydawnicza	Publishing activities
	58.1	Wydawanie książek i periodyków oraz pozostała działalność wydawnicza, z wyłączeniem w zakresie oprogramowania	Publishing of books, periodicals and other publishing activities
61		Telekomunikacja	Telecommunications
	61.1	Działalność w zakresie telekomunikacji przewodowej	Wired telecommunications activities
SEKCJA L SECTION L		DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	REAL ESTATE ACTIVITIES
68		Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	Real estate activities
	68.2	Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi	Buying and selling of own real estate
	68.3	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości wykonywana na zlecenie	Real estate activities on a fee or contract basis
SEKCJA M SECTION M		DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA	PROFESSIONAL, SCIENTIFIC AND TECHNICAL ACTIVITIES
70		Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	Activities of head offices; management consultancy activities
	70.2	Doradztwo związane z zarządzaniem	Management consultancy activities

Poziom Level		WYSZCZEGÓLNIENIE	SPECIFICATION
Dział Division	Grupa Group		
71		Działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne	<i>Architectural and engineering activities; technical testing</i>
	71.1	Działalność w zakresie architektury i inżynierii oraz związane	<i>Architectural and engineering activities and related technical consultancy</i>
	71.2	Badania i analizy techniczne	<i>Technical testing and analysis</i>
SEKCJA N SECTION N		DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	ADMINISTRATIVE AND SUPPORT SERVICE ACTIVITIES
80		Działalność detektywistyczna i ochroniarska	<i>Security and investigation activities</i>
	80.1	Działalność ochroniarska, z wyłączeniem obsługi systemów bezpieczeństwa	<i>Private security activities</i>
	80.2	Działalność ochroniarska w zakresie obsługi systemów bezpieczeństwa	<i>Security systems service activities</i>
81		Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni	<i>Services to buildings and landscape activities</i>
	81.2	Sprzątanie obiektów	<i>Cleaning activities</i>
	81.3	Działalność usługowa związana z zagospodarowaniem terenów zieleni	<i>Landscape service activities</i>
SEKCJA O SECTION O		ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE	PUBLIC ADMINISTRATION AND DEFENCE; COMPULSORY SOCIAL SECURITY
84		Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
	84.1	Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna	<i>Administration of the State and the economic and social policy of the community</i>
	84.2	Usługi na rzecz całego społeczeństwa	<i>Provision of services to the community as a whole</i>
SEKCJA Q SECTION Q		OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	HUMAN HEALTH AND SOCIAL WORK ACTIVITIES
86		Opieka zdrowotna	Human health activities
	86.1	Działalność szpitali	<i>Hospital activities</i>
	86.2	Praktyka lekarska	<i>Medical and dental practice activities</i>
	86.9	Pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej	<i>Other human health activities</i>
87		Pomoc społeczna z zakwaterowaniem	Residential care activities
	87.2	Pomoc społeczna z zakwaterowaniem dla osób z zaburzeniami psychicznymi	<i>Residential care activities for mental retardation, mental health and substance</i>
	87.3	Pomoc społeczna z zakwaterowaniem dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych	<i>Residential care activities for the elderly and disabled</i>
	87.9	Pozostała pomoc społeczna z zakwaterowaniem	<i>Other residential care activities</i>
SEKCJA R SECTION R		DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	ARTS, ENTERTAINMENT AND RECREATION
93		Działalność sportowa, rozrywkowa i rekreacyjna	<i>Sports activities and amusement and recreation activities</i>
	93.1	Działalność związana ze sportem	<i>Sports activities</i>
	93.2	Działalność rozrywkowa i rekreacyjna	<i>Amusement and recreation activities</i>
SEKCJA S SECTION S		POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	OTHER SERVICE ACTIVITIES
96		Pozostała indywidualna działalność usługowa	<i>Other personal service activities</i>
		POZOSTAŁE SEKCJE	OTHER SECTIONS

WYKAZ OPRACOWAŃ I PUBLIKACJI GUS Z ZAKRESU STATYSTYKI OCHRONY ŚRODOWISKA WYDANYCH W LATACH 1981-2009

1. Statystyka Polski, Materiały Statystyczne nr 3 „Ochrona Środowiska i Gospodarka Wodna 1981”, Warszawa 1981, str. 282, wyk. 15.
2. Statystyka Polski, Materiały Statystyczne nr 12 „Ochrona Środowiska i Gospodarka Wodna 1982”, Warszawa 1982, str. 280, wyk. 11.
3. Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska i Gospodarka Wodna 1983”, Warszawa 1983, str. 267, wyk. 4.
4. Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska i Gospodarka Wodna 1984”, Warszawa 1984, str. 288, wyk. 4.
5. Opracowania Regionalne „Obszary ekologicznego zagrożenia w Polsce”, Warszawa 1984, str. 237, wyk. 4.
6. Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska i Gospodarka Wodna 1985”, Warszawa 1985, str. 309, wyk. 5.
7. Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska i Gospodarka Wodna 1986”, Warszawa 1986, str. 352, wyk. 18.
8. Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska i Gospodarka Wodna 1987”, Warszawa 1987, str. 363, wyk. 4.
9. Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska i Gospodarka Wodna 1988”, Warszawa 1988, str. 373, wyk. 7.
10. Statystyka Polski, Materiały Statystyczne nr 68 „Ochrona Środowiska 1989”, Warszawa 1989, str. 223, wyk. 20.
11. Studia i Analizy Statystyczne „Raport o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska 1990”, Warszawa 1990, str. 357, wyk. 40.
12. Materiały i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1991”, Warszawa 1991, str. 311, wyk. 30.
13. Materiały i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1992”, Warszawa 1992, str. 385, wyk. 43.
14. Studia i Analizy Statystyczne „Obszary ekologicznego zagrożenia w Polsce w latach 1982 i 1990”, Warszawa 1992, str. 80, wyk. 9.
15. „Definicje pojęć z zakresu ochrony środowiska”, Warszawa 1993, str. 131.
16. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1993”, Warszawa 1993, str. 449, wyk. 74.
17. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1994”, Warszawa 1994, str. 518, wyk. 87.
18. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1995”, Warszawa 1995, str. 490, wyk. 66.
19. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1996”, Warszawa 1996, str. 514, wyk. 65.
20. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1997”, Warszawa 1997, str. 518, wyk. 72.
21. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1998”, Warszawa 1998, str. 554, wyk. 108.
22. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 1999”, Warszawa 1999, str.510, wyk.105.
23. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2000”, Warszawa 2000, str.501, wyk.101.
24. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2001”, Warszawa 2001, str.556, wyk.102.
25. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2002”, Warszawa 2002, str.502, wyk.103.
26. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2003”, Warszawa 2003, str.506, wyk.90.
27. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2004”, Warszawa 2004, str.508, wyk.107.
28. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2005”, Warszawa 2005, str.540, wyk.117.
29. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2006”, Warszawa 2006, str.522, wyk.148.
30. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2007”, Warszawa 2007, str.546, wyk.124.
31. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2008”, Warszawa 2008, str.554, wyk.113.
32. Informacje i Opracowania Statystyczne „Ochrona Środowiska 2009”, Warszawa 2009, str.526, wyk.94.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH / SYMBOLS

Kreska (-)	- zjawisko nie wystąpiło / <i>magnitude zero</i>
Zero (0)	- zjawisko istniało, w wielkości mniejszej od 0,5 / <i>magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit</i>
(0,0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 / <i>magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit</i>
Kropka (.)	- zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych / <i>data not available or not reliable</i>
Znak x	- wypełnianie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe / <i>not applicable</i>
„W tym” / ‘Of which’	- oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy / <i>indicates that not all elements of the sum are given</i>

WAŻNIEJSZE SKRÓTY / ABBREVIATIONS

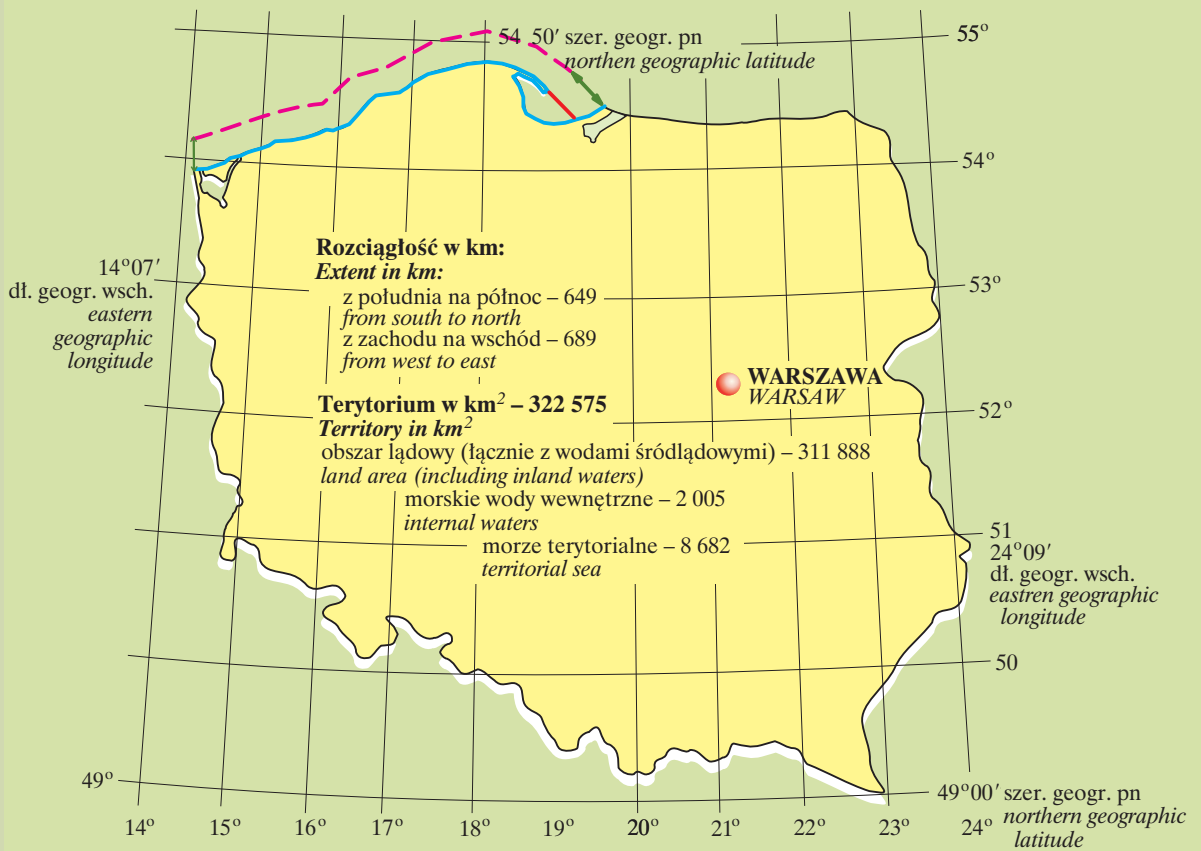
tys.	- tysiąc / <i>thousand</i>	bu.	- brak urządzeń / <i>lack of equipment</i>
mln	- milion / <i>million</i>	n. o. n.	- nie odpowiadające normom (dotyczy klasyfikacji jakości wód) / <i>does not comply with the standards (for classification of water quality)</i>
kg	- kilogram / <i>kilogram</i>	szt.	- sztuka / <i>piece</i>
mg	- miligram / <i>milligram</i>	b. n.	- brak normy / <i>lack of standards</i>
µg	- mikrogram / <i>microgram</i>	PMS	- Państwowy Monitoring Środowiska / <i>State Environment Monitoring</i>
t	- tona / <i>tonne</i>	UN	- United Nations – Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ)
Gg	- gigagram / <i>gigagram</i>	UNEP	- United Nations Environment Programme – Program Ochrony Środowiska Narodów Zjednoczonych
Mg	- megagram / <i>megagram</i>	UNDP	- United Nations Development Programme – Program Rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych
m	- metr / <i>metre</i>	ECE	- Economic Commission for Europe – Europejska Komisja Gospodarcza (EKG)
m ²	- metr kwadratowy / <i>square metre</i>	WRI	- The World Resources Institute – Światowy Instytut Zasobów
ha	- hektar / <i>hectare</i>	WHO	- World Health Organization – Światowa Organizacja Zdrowia
tys. m ³	- tysiąc metrów sześciennych / <i>thousand cubic meters</i>	ICD	- International Classification of Diseases – Międzynarodowa Klasyfikacja Chorób
km	- kilometr / <i>kilometre</i>	FAO	- Food and Agriculture Organization of the United Nations – Organizacja Narodów Zjednoczonych do Spraw Wyżywienia i Rolnictwa
km ²	- kilometr kwadratowy / <i>square kilometre</i>	GEMS	- Global Environment Monitoring System – Światowy System Monitoringu Środowiska
mln m ²	- milion metrów kwadratowych / <i>million square meters</i>	EMEP	- European Monitoring and Evaluation Programme – Europejski Program Monitoringu Zanieczyszczeń Powietrza
m ³	- metr sześcienny / <i>cubic metre</i>	OECD	- Organization for Economic Cooperation and Development – Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju
dam ³	- dekametr sześcienny / <i>cubic decametre</i>	EU	- European Union – Unia Europejska (UE – do 31 X 1993 r. Europejska Wspólnota Gospodarcza)
hm ³	- hektometr sześcienny / <i>cubic hectometre</i>	EUROSTAT	- Statistical Office of the European Communities – Biuro Statystyczne Unii Europejskiej
mln m ³	- milion metrów sześciennych / <i>million cubic meters</i>	IUCN	- The International Union for Conservation of Nature and Natural Resources – (WCU) Międzynarodowa Unia Ochrony Przyrody i Zasobów Naturalnych
dm ³	- decymetr sześcienny / <i>cubic decimetre</i>	INC FCCC	- Intergovernmental Negotiating Committee for a Framework Convention on Climate Change – Międzyrządowy Komitet Negocjacyjny Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu
km ³	- kilometr sześcienny / <i>cubic kilometre</i>	IPCC	- Intergovernmental Panel Climate Change – Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu
mld m ³	- miliard metrów sześciennych / <i>one billion cubic meters</i>	EEA	- European Environment Agency – Europejska Agencja Ochrony Środowiska
s	- sekunda / <i>second</i>	BAT	- Best Available Technique – Najlepsza Dostępna Technika
sek.	- sekunda / <i>second</i>	GMO	- Genetically Modified Organism – Organizm Zmodyfikowany Genetycznie
h	- godzina / <i>hour</i>	ISPA	- Investment for Structural Policies for Pre -Accession – Instrument Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej
godz	- godzina / <i>hour</i>	SAPARD	- Support for Accession Measures for Agriculture and Rural Development – Fundusz wsparcia dla rolnictwa i wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich w krajach kandydujących
r.	- rok / <i>year</i>	PHARE	- Poland and Hungary Assistance for Reconstructing of the Economies – Fundusz spójności społeczno-gospodarczej w celu wsparcia przemian gospodarczych w Polsce i na Węgrzech
dB	- decybel / <i>decibel</i>		
zł	- złoty / <i>zloty</i>		
TOE	- tona oleju ekwiwalentnego / <i>tonne of oil equivalent</i>		
KOE	- kilogram oleju ekwiwalentnego / <i>kilogram of oil equivalent</i>		
TJ	- teradžul / <i>terajoule</i>		
Tcal	- terakaloria / <i>teracalorie</i>		
MWt	- megawat cieplny / <i>megawatt thermal</i>		
MWe	- megawat elektryczny / <i>megawatt electric</i>		
KW	- kilowat / <i>kilowatt</i>		
Gwh	- gigawatogodzina / <i>gigawatt-hour</i>		
D	- dobson / <i>dobson</i>		
hPa	- hektopaskal (sto paskali) / <i>hectopascal (one hundred pascals)</i>		
Bq	- bekerel / <i>becquerel</i>		
µBq	- mikrobekerel / <i>microbecquerel</i>		
mBq	- milibekerel / <i>millibecquerel</i>		
kBq	- kilobekerel / <i>kilobecquerel</i>		
TBq	- terabekerel / <i>terabecquerel</i>		
nGy	- nanogrey / <i>nanogrey</i>		
mSv	- milisiwert / <i>milisievert</i>		
µSv	- mikrosiwert / <i>microsievert</i>		

Przy publikowaniu danych GUS - prosimy o podanie źródła.

When publishing the CSO data - please indicate the source.

POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE POLSKI
GEOGRAPHIC LOCATION OF POLAND

Skala 1 : 10 000 000

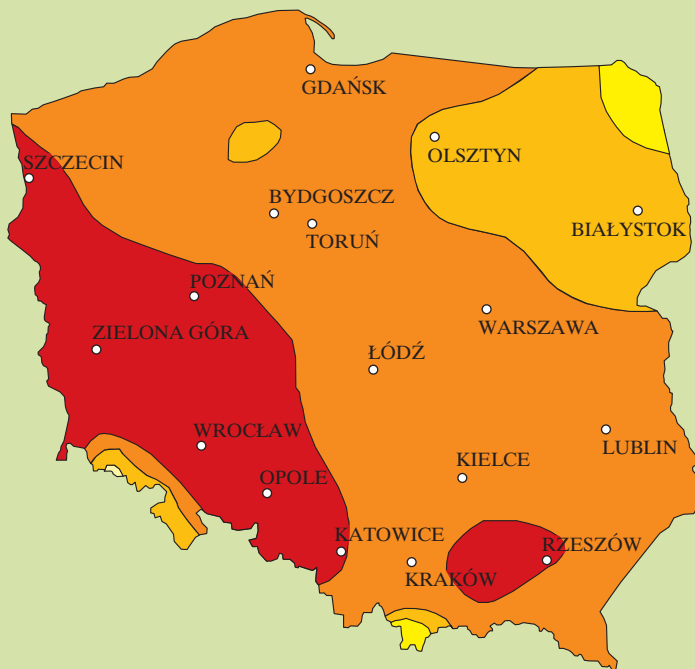
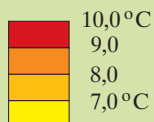

- Granica na morzu
Border at sea
- Morska linia brzegowa
Coast line
- Linia podstawowa morza terytorialnego w Zat. Gdańskiej
Primary line of territorial sea in the Gulf of Gdańsk
- Odcinki granicy rozgraniczające obszar morza terytorialnego
Sections of the border demarcating the area of territorial sea

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii oraz Komendy Głównej Straży Granicznej.
 Source: data of the the Head Office of Geodesy and Cartography as well as the Headquarters of the Border Guard.

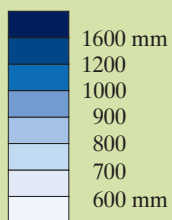
ROZKŁAD ŚREDNICH TEMPERATUR POWIETRZA W 2009 R.
DISTRIBUTION OF AVERAGE AIR TEMPERATURE IN 2009

Temperature (izotermy):
 Temperatures (isotherms):

ROZKŁAD SUM OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH W 2009 R.
DISTRIBUTION OF SUM OF PRECIPITATION IN 2009

Sumy opadów (izohiety):
 Precipitation (isohyets):

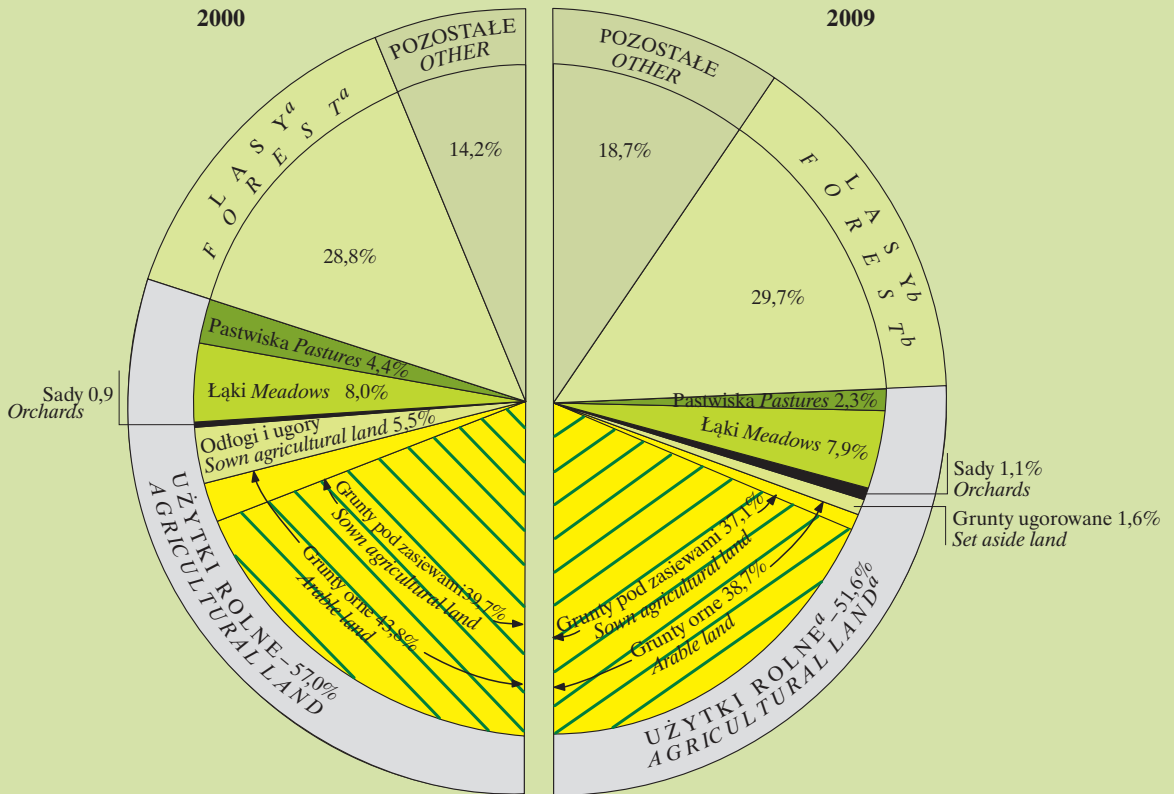
Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.
 Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W LATACH 2000 i 2009

Stan w czerwcu

LAND USE IN THE YEARS 2000 AND 2009

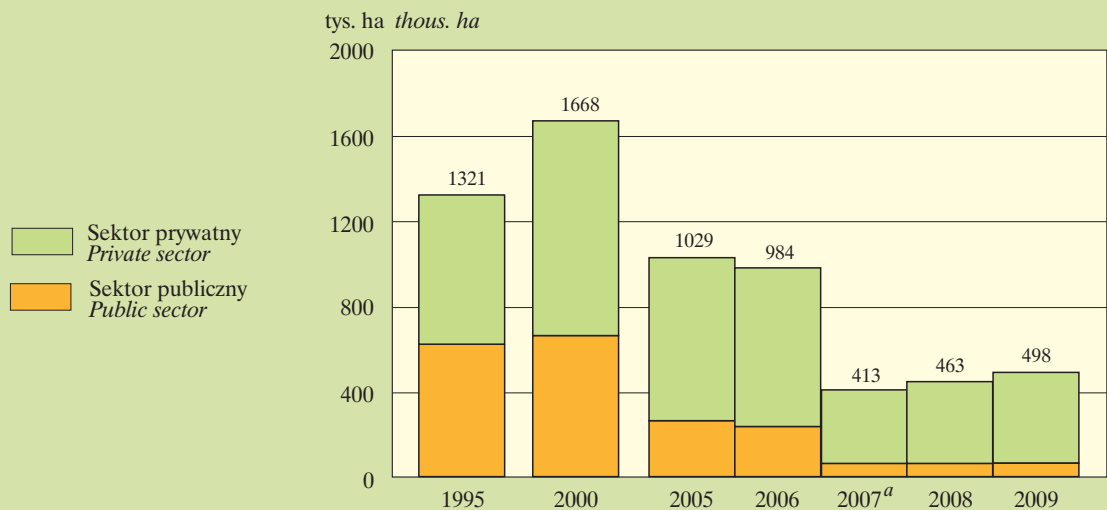
As of June

a Patrz notka a do tabl. 5 na str. b Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną.
 a See footnote a to table 5 on page b Including land connected with silviculture.

POWIERZCHNIA ODŁOGÓW I UGORÓW NA GRUNTACH ORNYCH

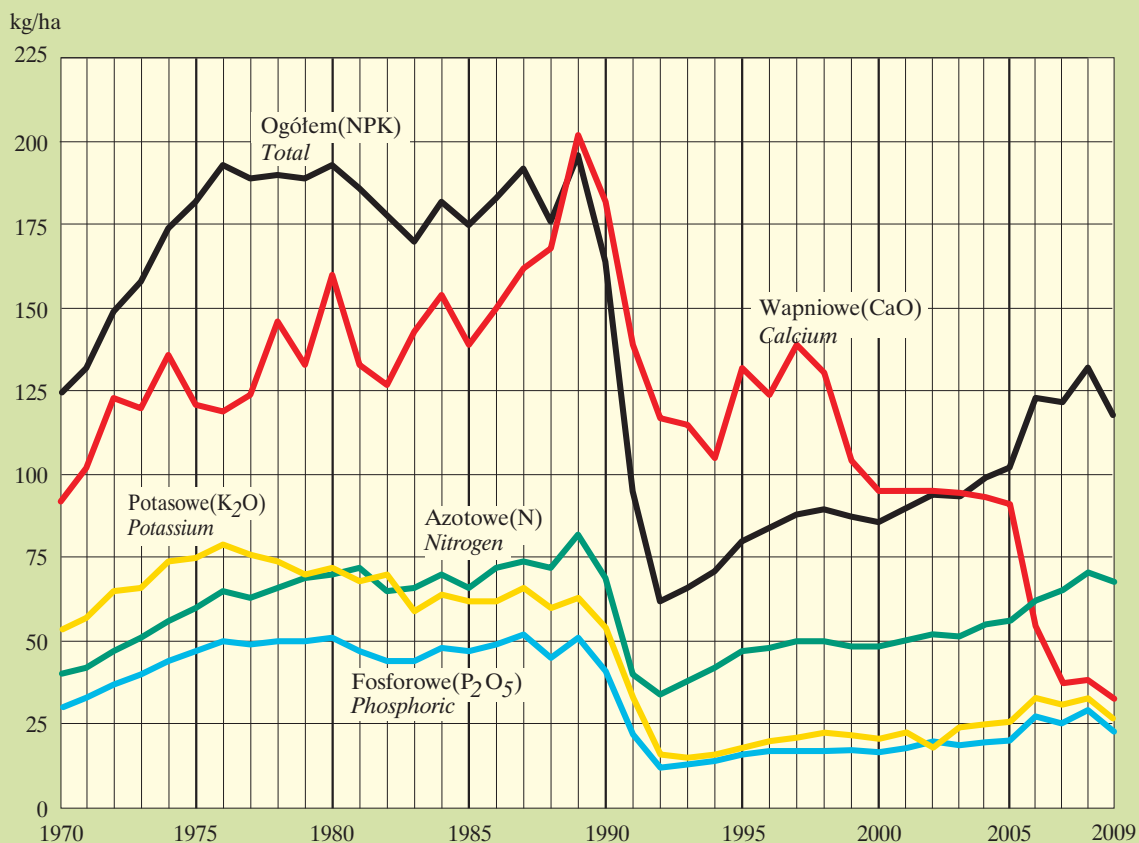
AREA OF IDLE AND SET ASIDE LAND ON ARABLE LAND

a Od 2007 r. Powierzchnia gruntów ugorowanych na gruntach ornych.
 a Since 2007 the area of set aside land on arable land.

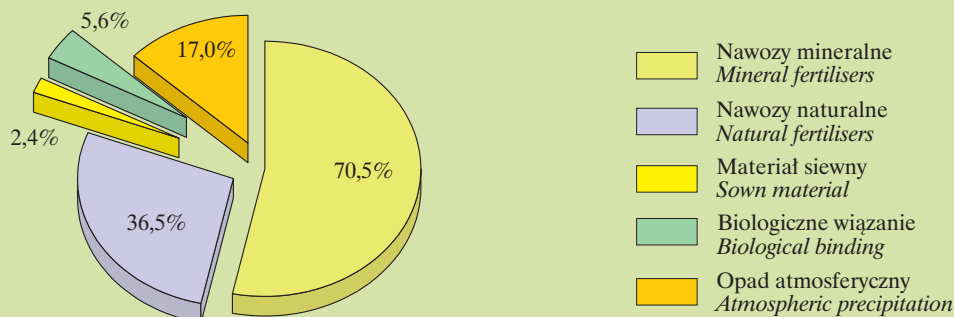
ZUŻYCIE NAWOZÓW SZTUCZNYCH W kg NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH W LATACH GOSPODARCZYCH 1970/71–2008/09

THE USE OF ARTIFICIAL FERTILISERS IN kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND IN THE FARMING YEARS 1970/71–2008/09

PROCENTOWA STRUKTURA ŹRÓDEŁ PRZYCHODOWEJ STRONY BILANSU AZOTU W GLEBIE W POLSCE W LATACH 2007–2009

PERCENTAGE STRUCTURE OF THE SOURCES OF THE RECEIPT SIDE OF NITROGEN BALANCE IN SOIL IN POLAND IN THE YEARS 2007–2009

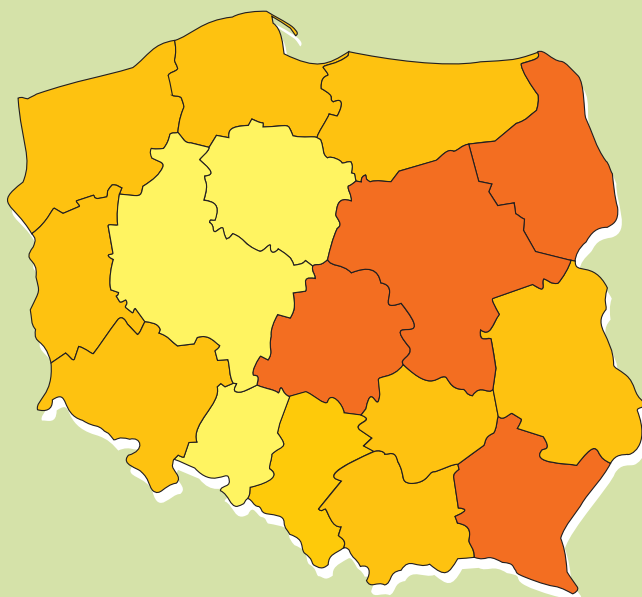
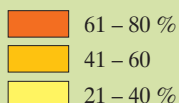

Źródło: Opracowanie Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach. (Jerzy Kopiński).

Source: Compiled by the Institute of Soil Science and Plant Cultivation - the National Research Institute in Puławy (Jerzy Kopiński).

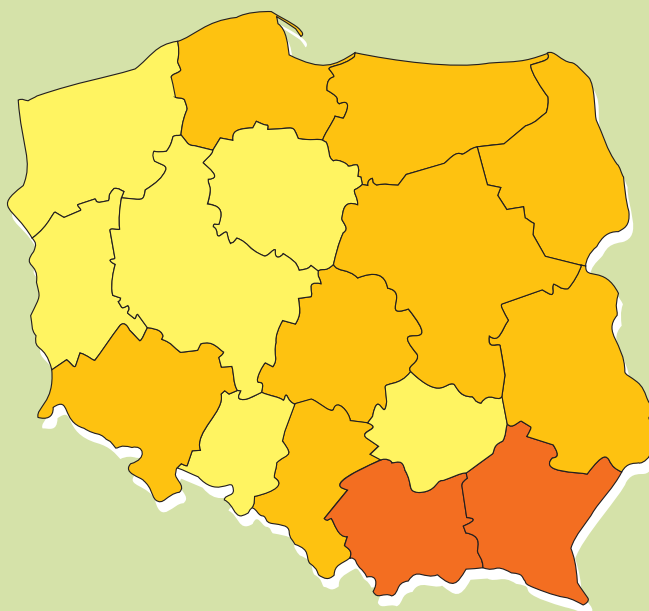
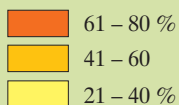
OCENA STANU ZAKWASZENIA GLEB UŻYTKÓW ROLNYCH W LATACH 2006–2009
*EVALUATION OF SOIL ACIDIFICATION STATE OF AGRICULTURAL LAND
IN THE YEARS 2006–2009*

Udział gleb bardzo kwaśnych i kwaśnych
Share of very acetous and acetous soils

OCENA POTRZEB WAPNOWANIA GLEB UŻYTKÓW ROLNYCH W LATACH 2006–2009
*EVALUATION OF THE NECESSITY OF LIMING AGRICULTURAL LAND SOILS
IN THE YEARS 2006–2009*

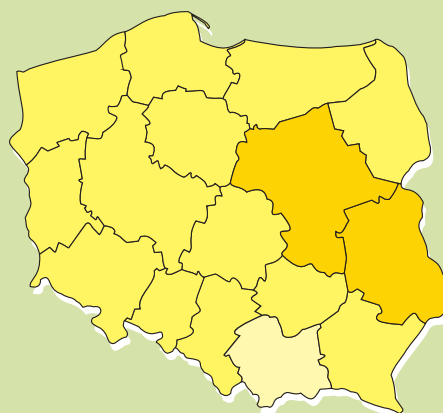
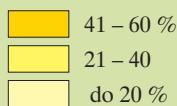
Udział gleb o potrzebach wapnowania koniecznych i potrzebnych
Share of soils in which liming is inevitable or necessary

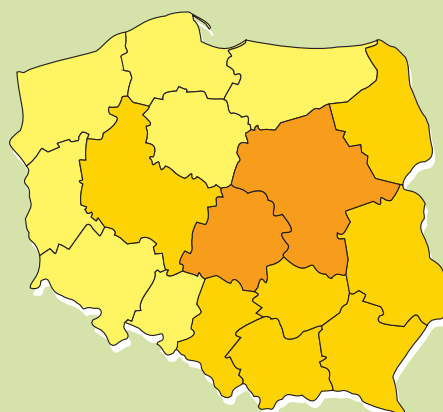
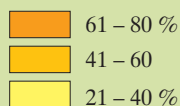
OCENA ZASOBNOŚCI GLEB W PRZYSWAJALNY MAGNEZ W LATACH 2006–2009
EVALUATION OF ADOPTIVE MAGNESIUM SOIL RESOURCES IN THE YEARS 2006–2009

Udział gleb o bardzo niskiej
i niskiej zawartości magnezu
*Share of soils with very low
and low magnesium content*

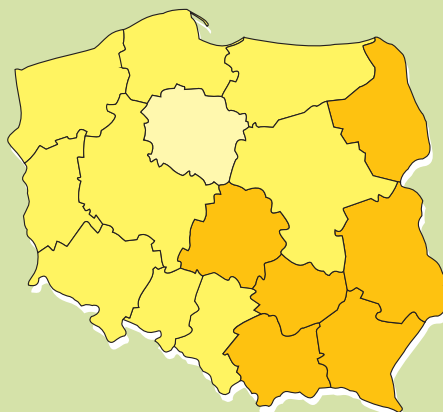
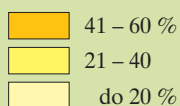
OCENA ZASOBNOŚCI GLEB W PRZYSWAJALNY POTAS W LATACH 2006–2009
EVALUATION OF ADOPTIVE POTASSIUM SOIL RESOURCES IN THE YEARS 2006–2009

Udział gleb o bardzo niskiej
i niskiej zawartości potasu
*Share of soils with very low
and low potassium content*

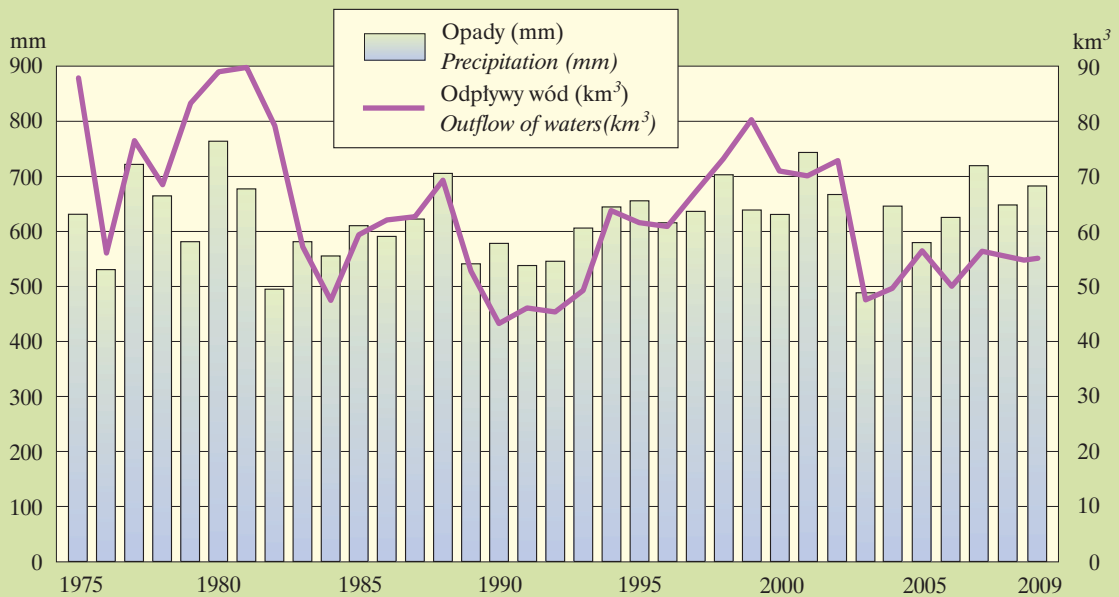
OCENA ZASOBNOŚCI GLEB W PRZYSWAJALNY FOSFOR W LATACH 2006–2009
EVALUATION OF ADOPTIVE PHOSPHORUS SOIL RESOURCES IN THE YEARS 2006–2009

Udział gleb o bardzo niskiej
i niskiej zawartości fosforu
*Share of soils with very low
and low phosphorus content*

OPADY I ODPIŁY W LATACH 1975–2009

PRECIPITATION AND OUTFLOW IN THE YEARS 1975–2009

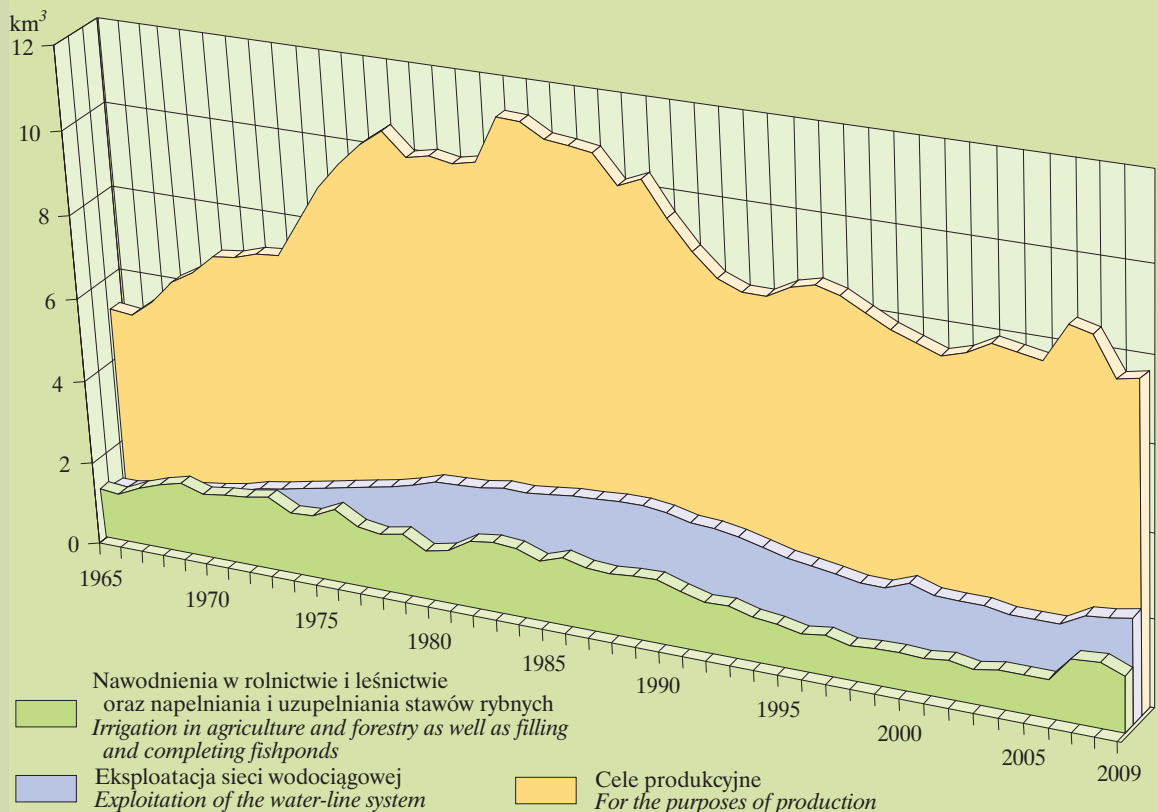

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

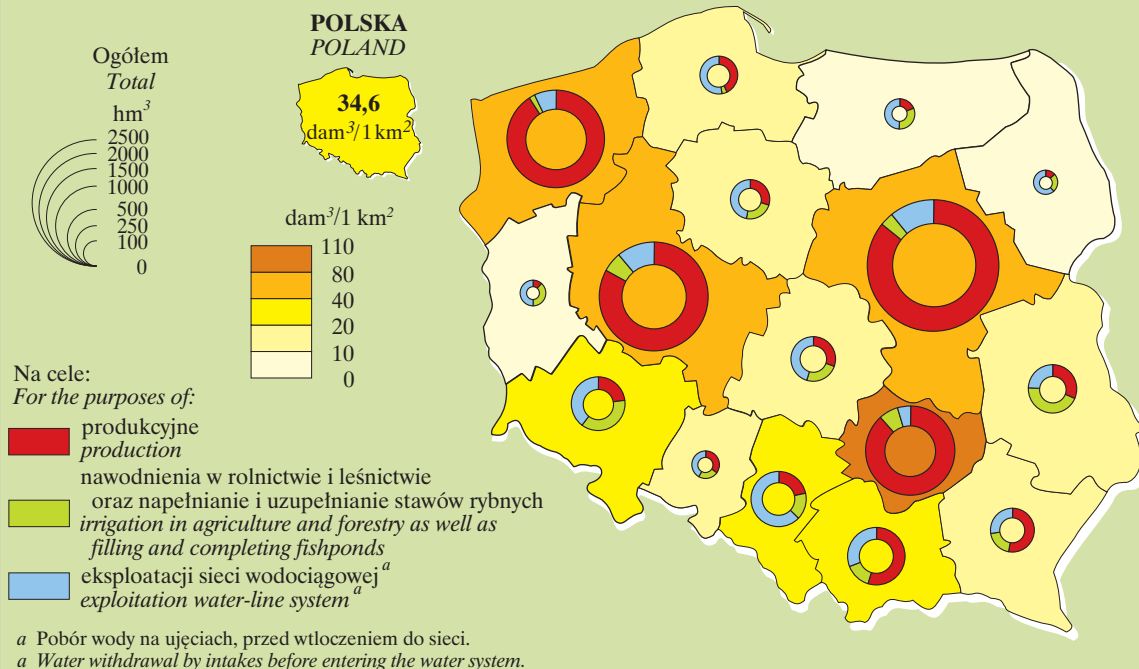
Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W LATACH 1965–2009

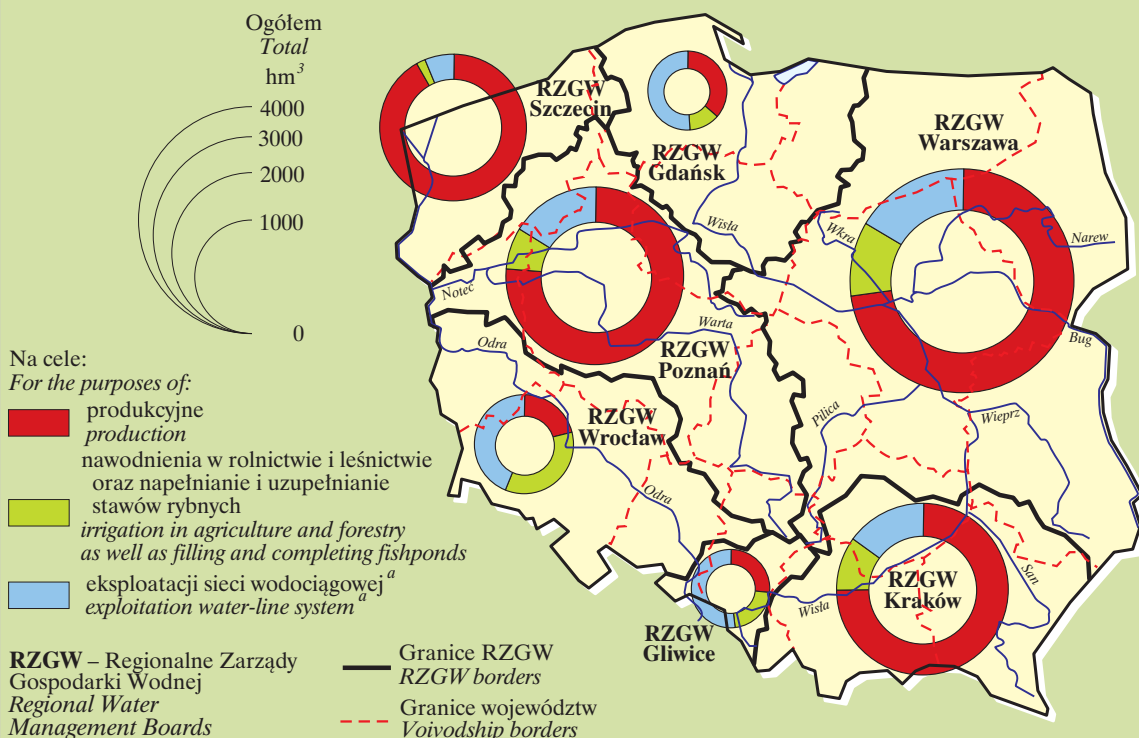
WATER WITHDRAWAL FOR THE NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION IN THE YEARS 1965–2009

**POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI
WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.**
*WATER WITHDRAWAL FOR THE NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION
BY VOIVODSHIPS IN THE YEAR 2009*

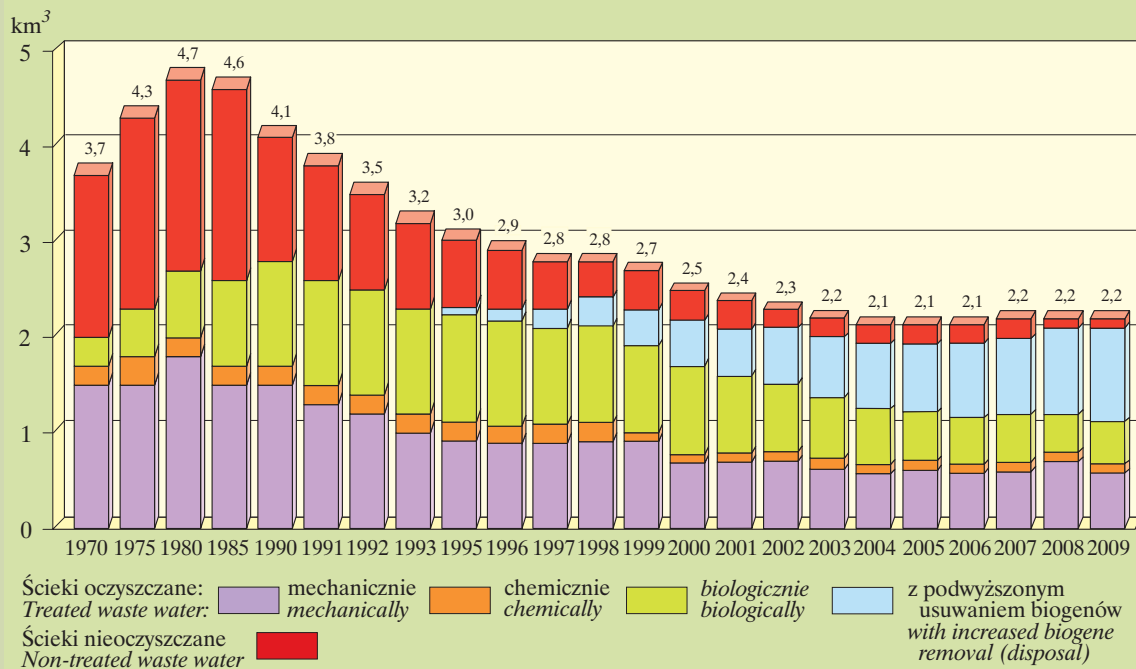

**POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI
WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2009 R.**
*WATER WITHDRAWAL FOR THE NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION
BY REGIONAL WATER MANAGEMENT BOARDS IN 2009*

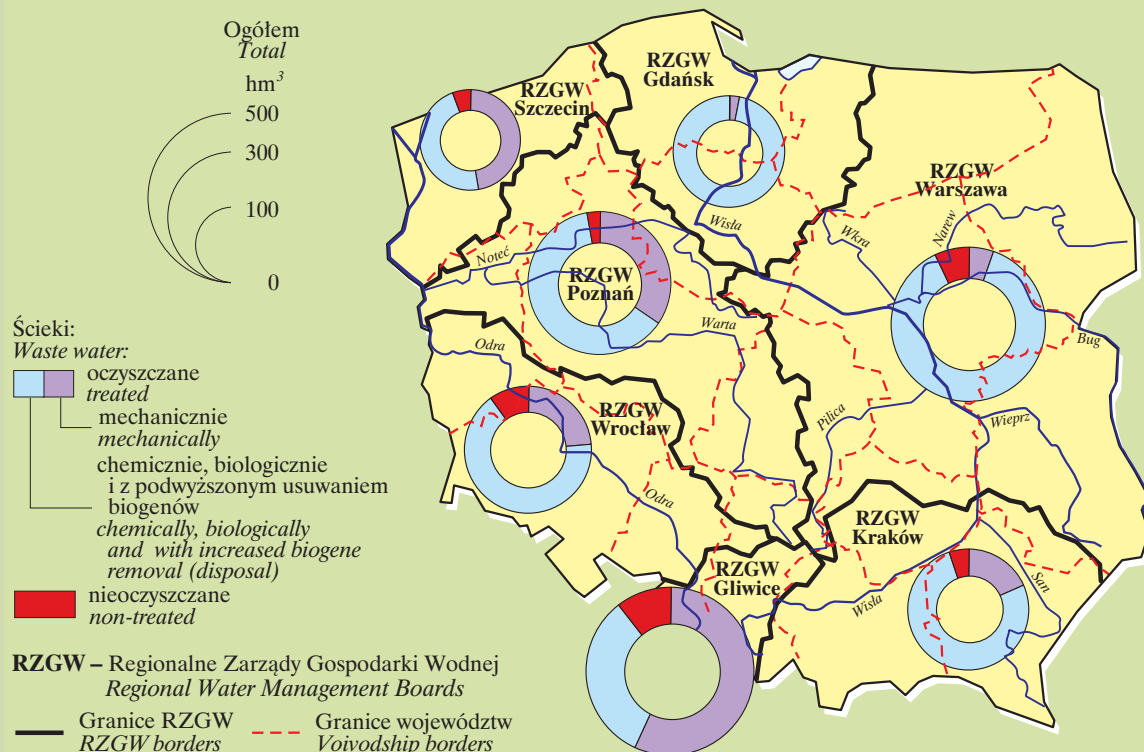
ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI W LATACH 1970–2009

INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND IN THE YEARS 1970–2009

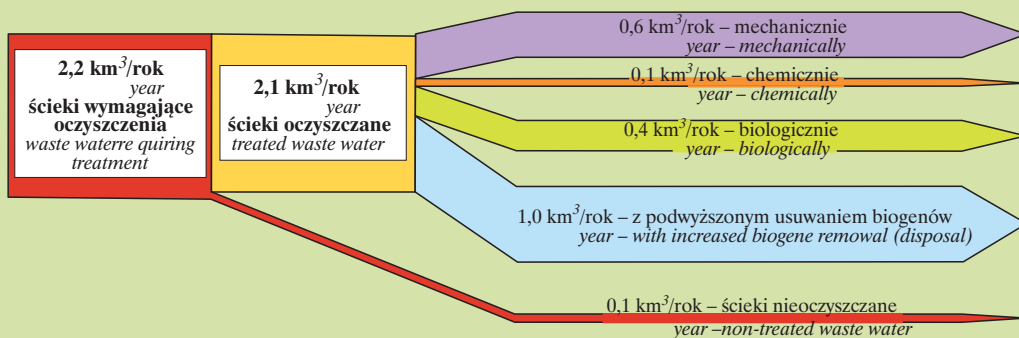

ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA WEDŁUG REGIONALNYCH ZARZĄDÓW GOSPODARKI WODNEJ W 2009 R.

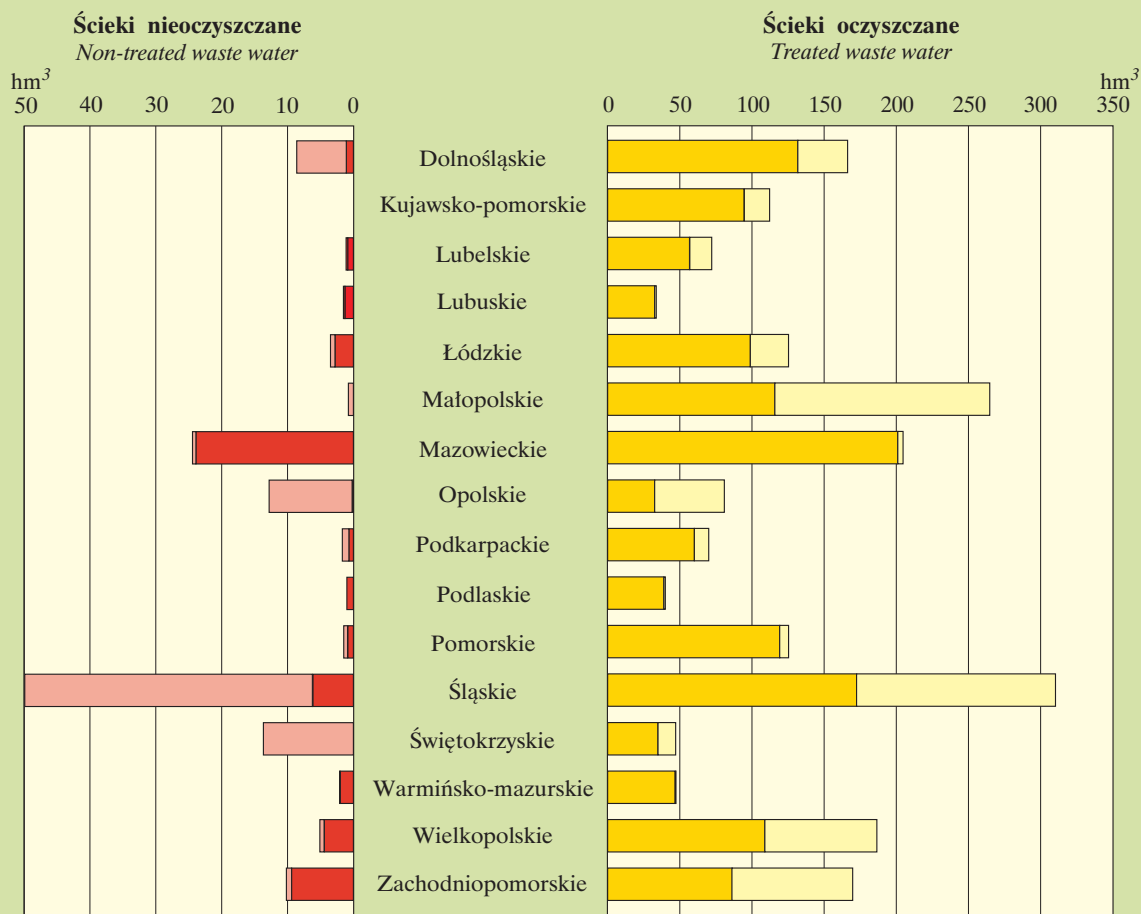
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER REQUIRING TREATMENT BY REGIONAL WATER MANAGEMENT BOARDS IN 2009

STOPIEŃ OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH I KOMUNALNYCH W 2009 R.
THE DEGREE OF TREATMENT OF INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER IN 2009

ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED TO WATERS OR INTO THE GROUND BY VOIVODSHIPS IN 2009

POLSKA POLAND

Ścieki nieoczyszczone:
 Non-treated waste water:

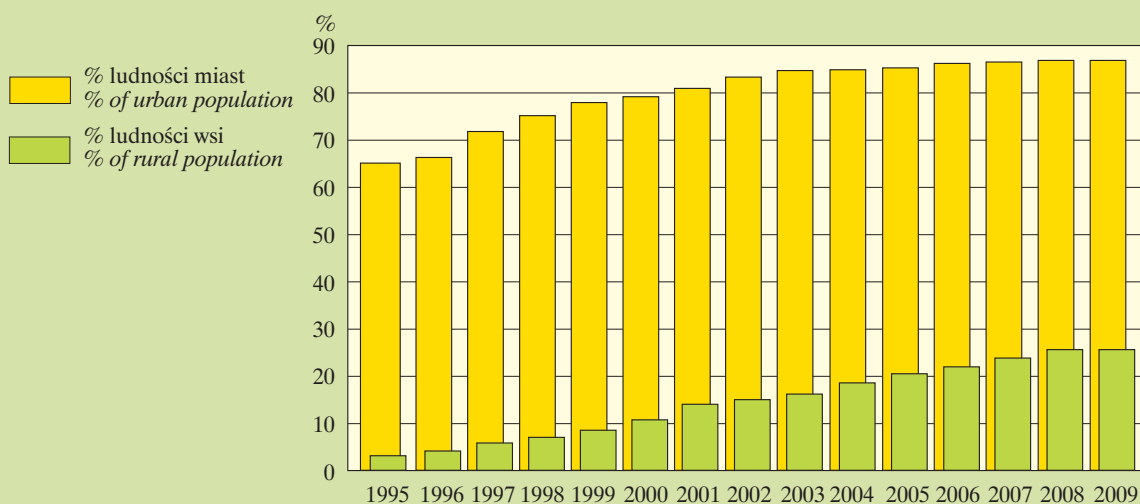
ogółem 135,9 hm³
 total
 w tym odprowadzone siecią
 kanalizacyjną 43,6 hm³
 of which discharged by sewerage system

Ścieki oczyszczone:
 Treated waste water:

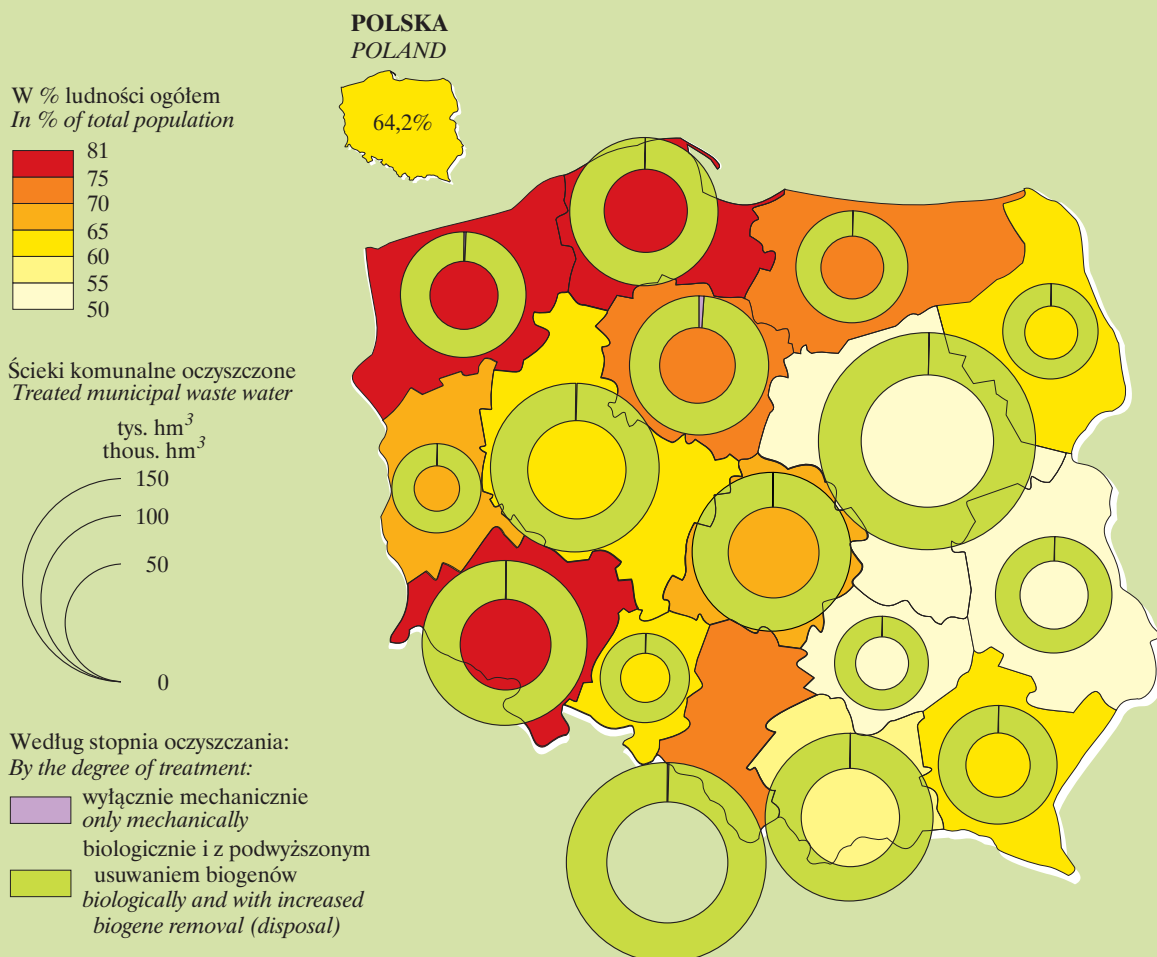
ogółem 2062,1 hm³
 total
 w tym biologicznie, chemicznie i z podwyższonym
 usuwaniem biogenów 1429,2 hm³
 of which biologically and chemically treated, and waste
 water with increased biogene removal (disposal)

POLSKA POLAND

LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W LATACH 1995–2009
POPULATION USING WASTE WATER TREATMENT PLANTS IN YEARS 1995–2009

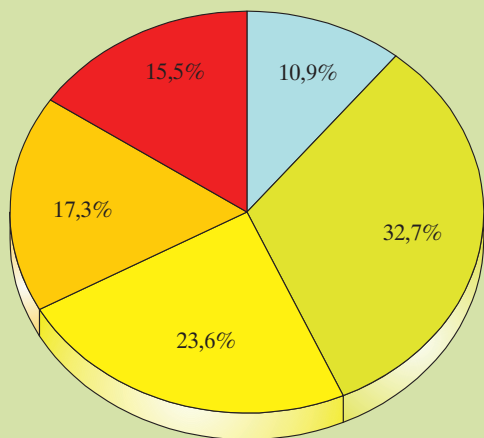

LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW I STOPIEŃ OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
POPULATION USING WASTE WATER TREATMENT PLANTS AND THE DEGREE OF WASTE WATER TREATMENT BY VOIVODSHIPS IN 2009

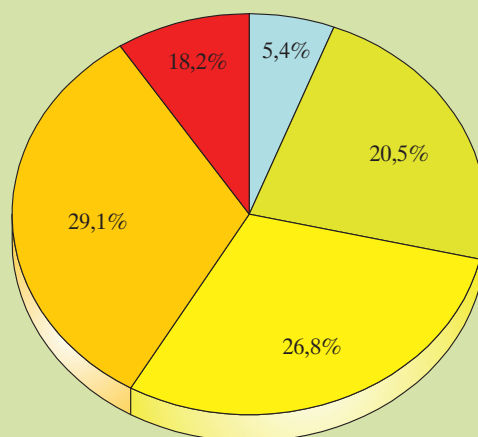

OCENA JAKOŚCI JEZIOR W 2008 R.
EVALUATION OF THE QUALITY OF LAKES IN 2008

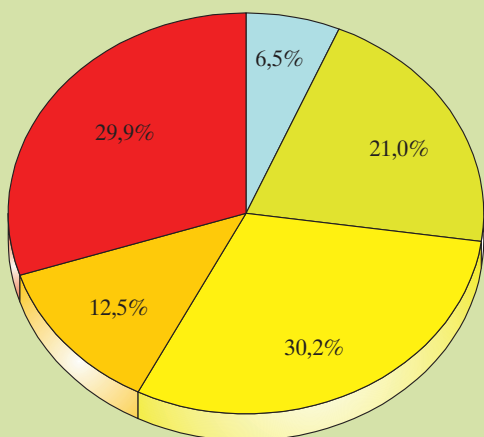
Liczba jezior – 110
The number of lakes

Powierzchnia jezior – 35977,3 ha
The area of lakes

Objętość jezior – 2775,6 hm³
The volume of lakes

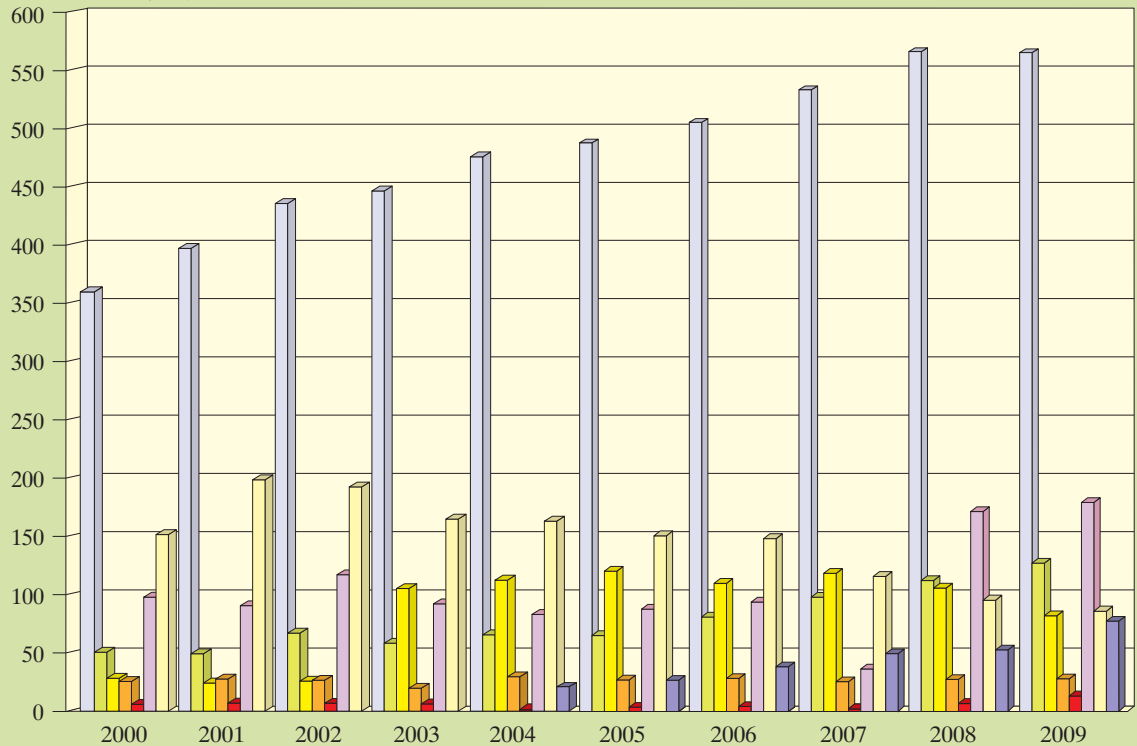
Klasy czystości wód:
Water purity classes: I II III IV V

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.
Source: data of the Inspectorate for Environmental Protection.

POSTĘPOWANIE Z OSADAMI Z KOMUNALNYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W LATACH 2000–2009

DEALING WITH SEWAGE SLUDGE FROM MUNICIPAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS
IN THE YEARS 2000–2009

tys. ton masy suchej
thous. tons of dry mass

Postępowanie z osadami
Dealing with sewage sludge

ogółem wytworzone
total produced

stosowane w rolnictwie
applied in agriculture

stosowane do rekultywacji terenów,
w tym gruntów na cele rolne
applied in land reclamation (including
reclamation of land for agricultural purposes)

stosowane do uprawy roślin przeznaczonych
do produkcji kompostu
applied in cultivation of plants intended
for compost production

przekształcone termicznie
thermally transformed

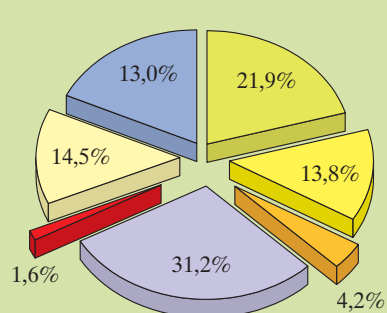
przeznaczone na inne cele
for other purposes

składowane
landfilled

magazynowane
czasowo
periodically stored

POSTĘPOWANIE Z OSADAMI Z KOMUNALNYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2009 R.

DEALING WITH SEWAGE SLUDGE FROM MUNICIPAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS
IN 2009

Postępowanie z osadami
Dealing with sewage sludge

stosowane w rolnictwie
applied in agriculture

stosowane do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne
applied in land reclamation (including reclamation of
land for agricultural purposes)

stosowane do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu
applied in cultivation of plants intended for compost production

przeznaczone na inne cele
for other purposes

składowane
landfilled

przekształcone termicznie
thermally transformed

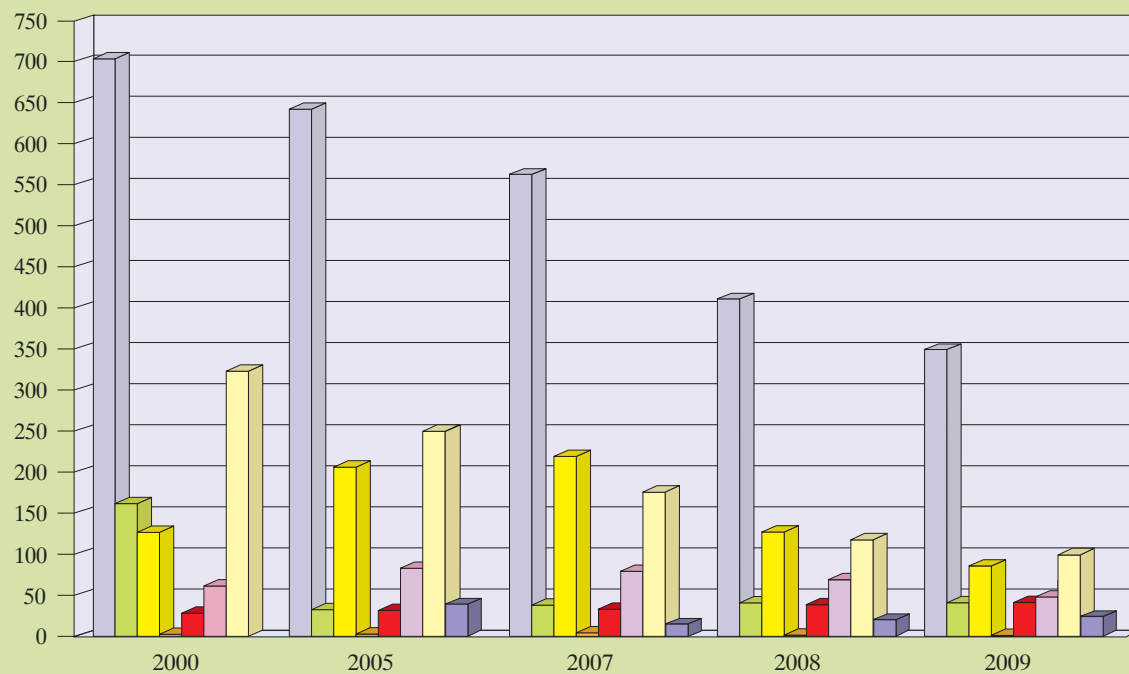
magazynowane czasowo
periodically stored

POSTĘPOWANIE Z OSADAMI Z PRZEMYSŁOWYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W LATACH 2000 I 2005–2009

DEALING WITH SEWAGE SLUDGE FROM INDUSTRIAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS
IN THE YEARS 2000 AND 2005–2009

tys. ton masy suchej
thous. tons of dry mass

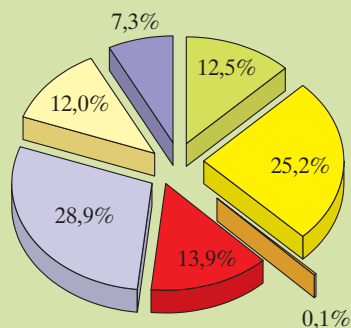
Postępowanie z osadami:

Dealing with sewage sludge:

ogółem wytworzone <i>total produced</i>	stosowane do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu <i>applied in cultivation of plants intended for compost production</i>	składowane <i>landfilled</i>
stosowane w rolnictwie <i>applied in agriculture</i>	przekształcone termicznie <i>thermally transformed</i>	magazynowane czasowo <i>periodically stored</i>
stosowane do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne <i>applied in land reclamation (including reclamation of land for agricultural purposes)</i>	przeznaczone na inne cele <i>for other purposes</i>	

POSTĘPOWANIE Z OSADAMI Z PRZEMYSŁOWYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2009 R.

DEALING WITH SEWAGE SLUDGE FROM INDUSTRIAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS
IN 2009

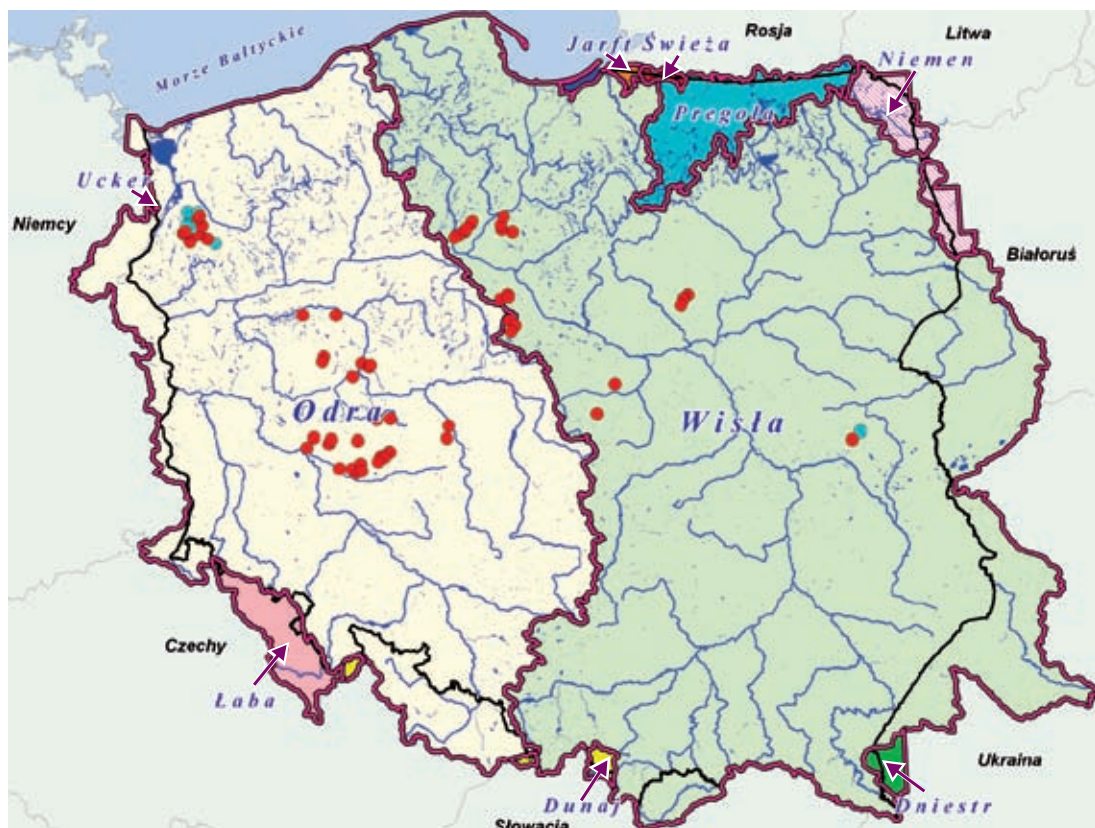
Postępowanie z osadami:

Dealing with sewage sludge:

stosowane w rolnictwie <i>applied in agriculture</i>	przekształcone termicznie <i>thermally transformed</i>
stosowane do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne <i>applied in land reclamation (including reclamation of land for agricultural purposes)</i>	magazynowane czasowo <i>periodically stored</i>
stosowane do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu <i>applied in cultivation of plants intended for compost production</i>	
przeznaczone na inne cele <i>for other purposes</i>	
składowane <i>landfilled</i>	

OCENA JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH WRAŻLIWYCH NA ZANIECZYSZCZENIA ZWIĄZKAMI AZOTU ZE ŹRÓDEŁ ROLNICZYCH W 2009 R.

EVALUATION OF THE QUALITY OF SURFACE WATERS SUSCEPTIBLE TO CONTAMINATION WITH NITROGEN COMPOUNDS FROM AGRICULTURAL SOURCES IN 2009

- Wody niewrażliwe
Non-susceptible waters
- Wody wrażliwe
Susceptible waters
- Rzeki pow. 100 km
Rivers above 100 km
- Jeziora i zbiorniki wodne
Lakes and water reservoirs
- Granice Polski
Borders of Poland

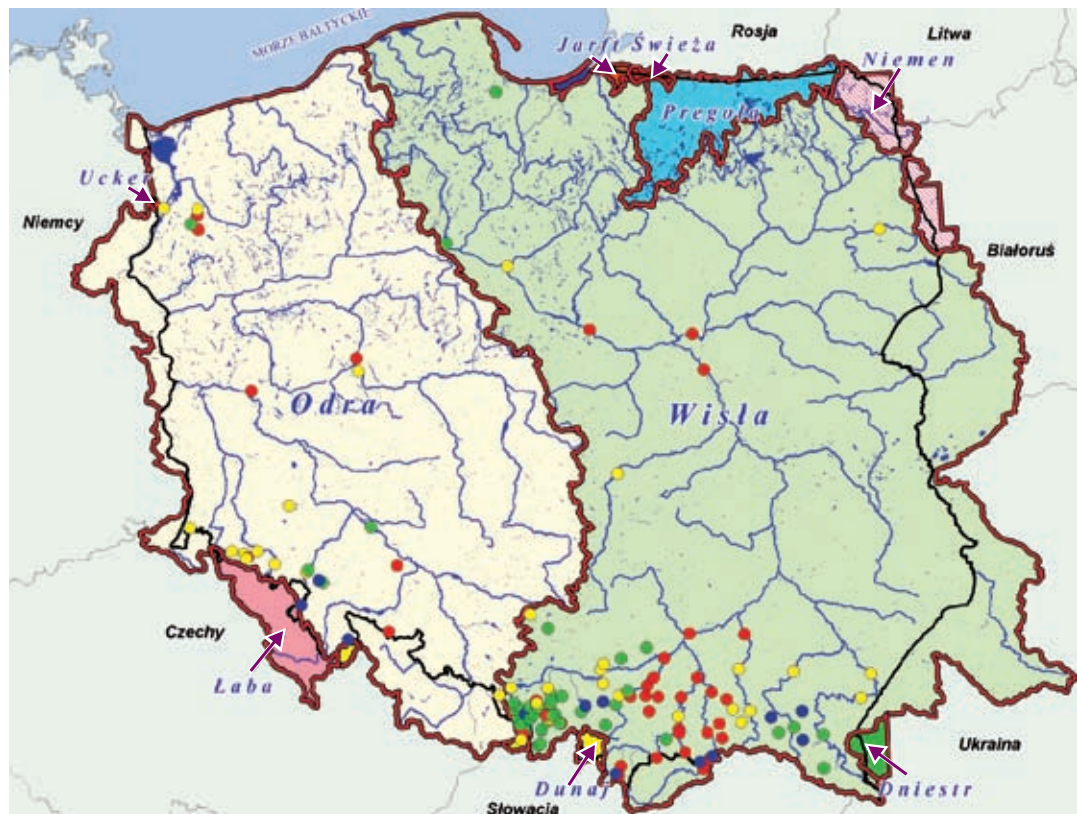
Obszary dorzeczy:
Drainage basin areas:

 Wisły	 Łaby
 Odry	 Niemna
 Dniestru	 Pregoły
 Dunaju	 Świeżej
 Jarft	 Ucker

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, opracowane w Ośrodku Monitoringu Jakości Wód IMGW w Katowicach w oparciu o wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska

Source: data of the Chief Inspectorate of Environmental Protection carried out by the Centre of Water Quality Monitoring in the Institute of Meteorology and Water Management in Katowice on the basis of the results of the State Environment Monitoring.

OCENA JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH WYKORZYSTYWANYCH DO ZAOPATRZENIA LUDNOŚCI W WODĘ PRZEZNACZONĄ DO SPOŻYCIA W 2009 R.
EVALUATION OF THE QUALITY OF SURFACE WATERS USED IN WATER SUPPLY FOR HUMAN CONSUMPTION IN 2009

Kategorie jakości wody:

- A1
- A2
- A3
- Woda nie spełnia wymagań

Rzeki pow. 100 km
Rivers above 100 km

Jeziora i zbiorniki wodne
Lakes and water reservoirs

Obszary dorzeczy:
Drainage basin areas:

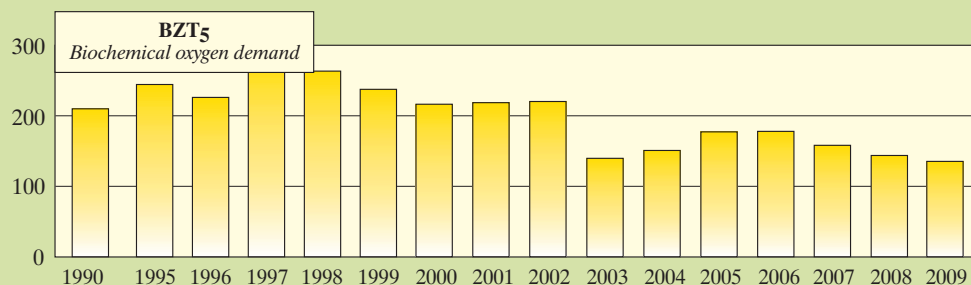
- Wisły
- Odry
- Dniestru
- Dunaju
- Jarft
- Łaby
- Niemna
- Pregoly
- Świeżej
- Ucker

Granice Polski
Borders of Poland

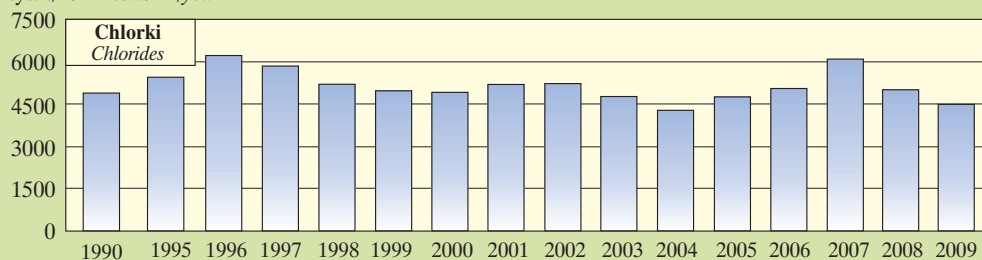
Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, opracowane w Ośrodku Monitoringu Jakości Wód IMGW w Katowicach w oparciu o wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska
 Source: data of the Chief Inspectorate of Environmental Protection carried out by the Centre of Water Quality Monitoring in the Institute of Meteorology and Water Management in Katowice on the basis of the results of the State Environment Monitoring.

**ŁADUNKI ZANIECZYSZCZEŃ WPROWADZONE RZEKAMI DO MORZA BAŁTYCKIEGO
Z DORZECZY WISŁY, ODRY I RZEK PRZYMORZA W LATACH HYDROLOGICZNYCH
1990, 1995–2009**

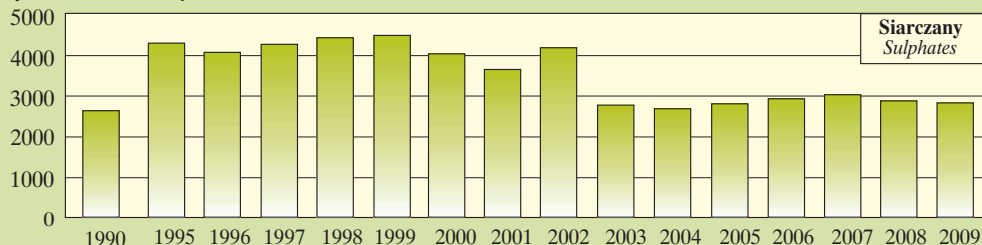
*POLLUTANT LOADS INTRODUCED TO THE BALTIC SEA THROUGH RIVERS FROM DRAINAGE
BASINS OF WISŁA, ODRĄ AND LITORAL RIVERS IN THE HYDROLOGICAL YEARS 1990, 1995–2009*

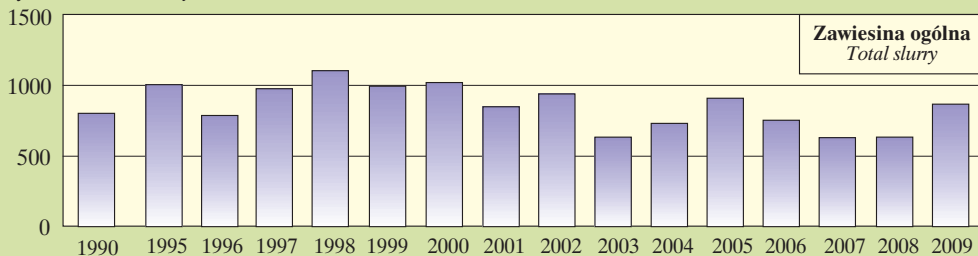
tys. t/rok *thous. T/year*

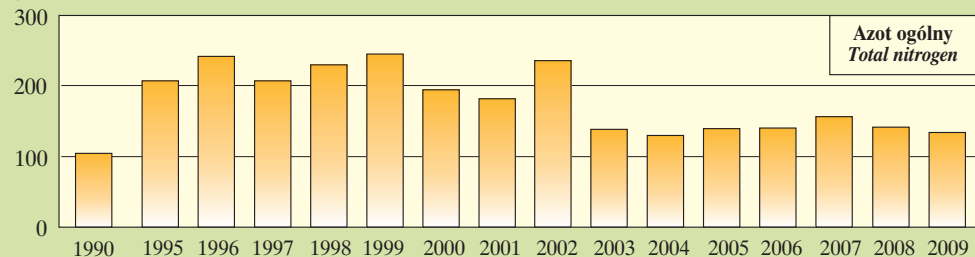
tys. t/rok *thous. T/year*

tys. t/rok *thous. T/year*

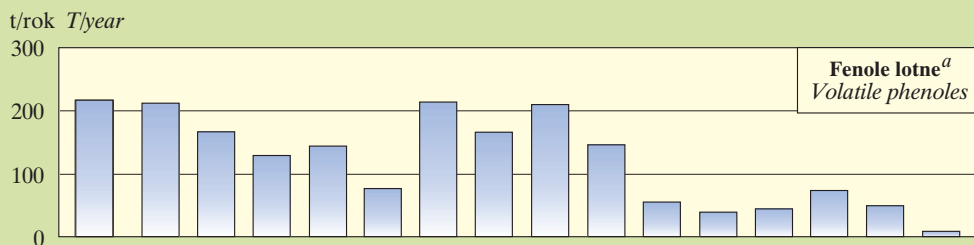
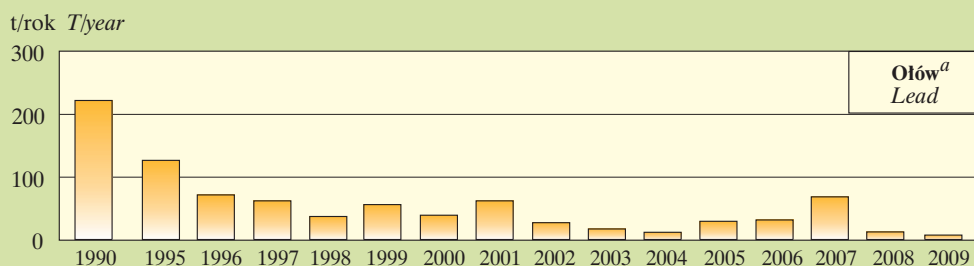
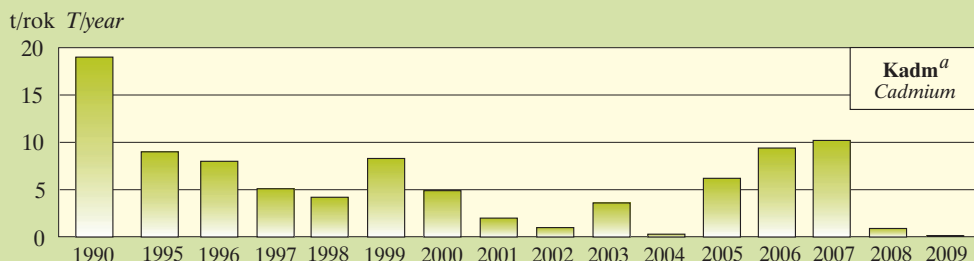
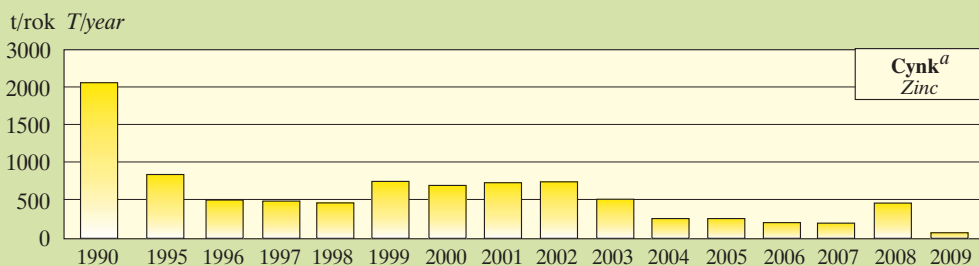
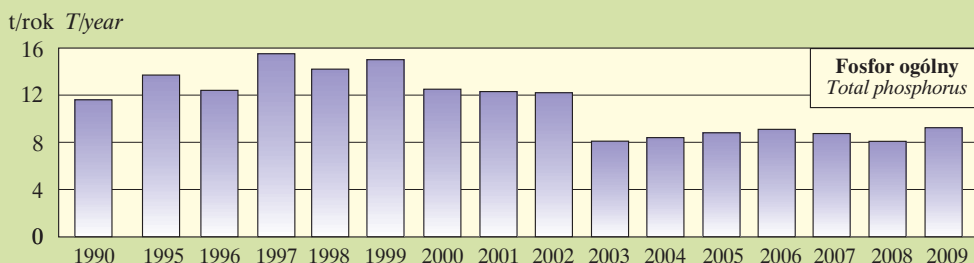

tys. t/rok *thous. T/year*

ŁADUNKI ZANIECZYSZCZEŃ WPROWADZONE RZEKAMI DO MORZA BAŁTYCKIEGO Z DORZECZY WISŁY, ODRY I RZEK PRZYMORZA W LATACH HYDROLOGICZNYCH 1990–2009 (dok.)

POLLUTANT LOADS INTRODUCED TO THE BALTIC SEA THROUGH RIVERS FROM DRAINAGE BASINS OF WISŁA, Odra AND LITORAL RIVERS IN THE HYDROLOGICAL YEARS 1990–2009 (cont.)

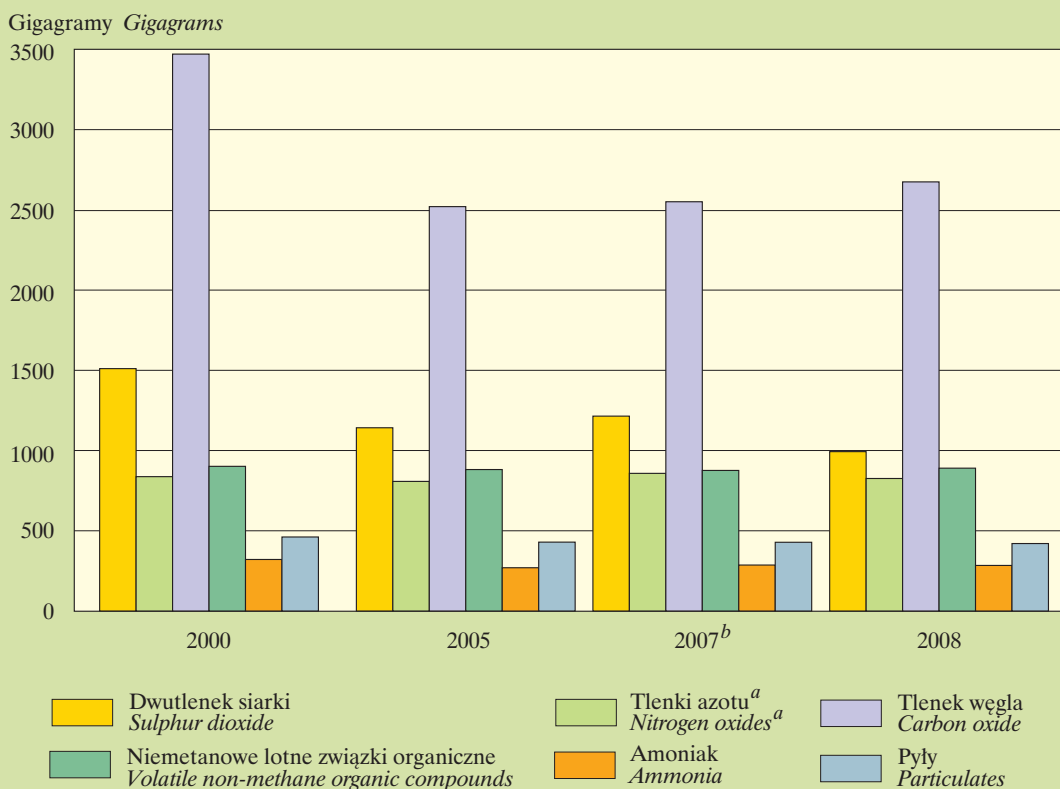
^a W 2008 i 2009 roku w ppk Kieźmark na Wiśle nie wykonano pomiarów metali oraz fenoli lotnych.

^a In 2008 and 2009 in ppk Kieźmark upon Wiśła no measurements of metals and volatile phenoles was carried out.

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, opracowane w Ośrodku Monitoringu Jakości Wód IMGW w Katowicach w oparciu o wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska.

Source: data of the Chief Inspectorate of Environmental Protection carried out by the Centre of Water Quality Monitoring in the Institute of Meteorology and Water Management in Katowice on the basis of the results of the State Environment Monitoring.

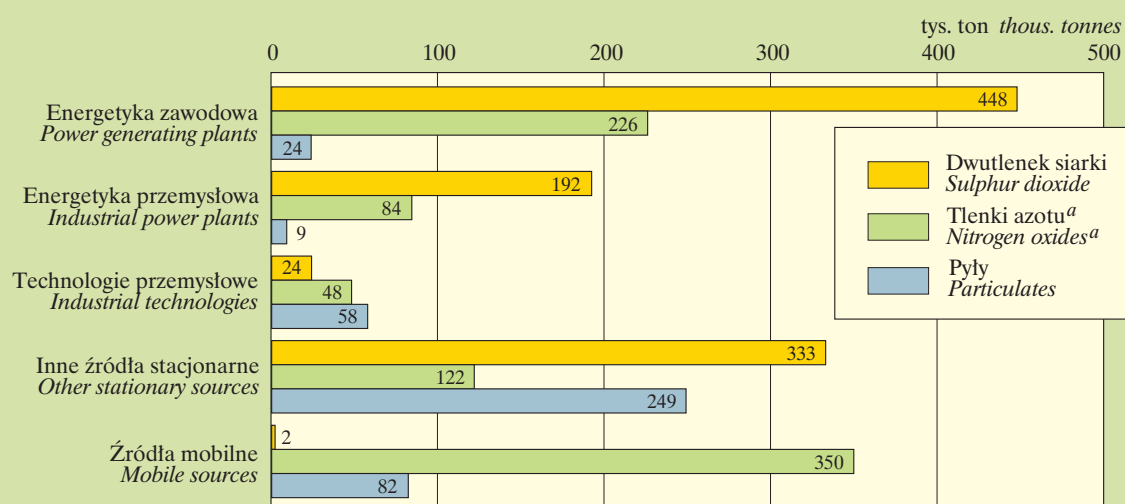
CAŁKOWITA EMISJA GŁÓWNYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W LATACH 2000–2008
TOTAL EMISSION OF MAIN AIR POLLUTANTS IN 2000–2008

^a Wyrażone w NO₂. ^b Dane zmienione (zrekalkulowane) w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.

^a Expressed in NO₂. ^b Data have been changed (re-calculated) in relation to the data published in the previous edition of the publication.

BILANS EMISJI GŁÓWNYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W 2008 R.
BALANCE OF MAIN AIR POLLUTANTS EMISSION IN 2008

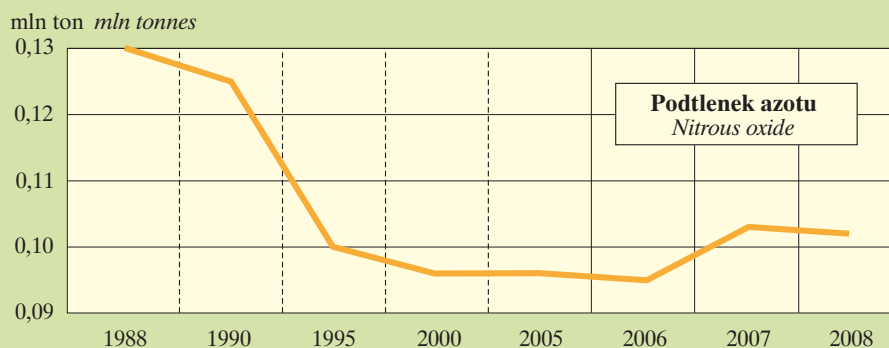
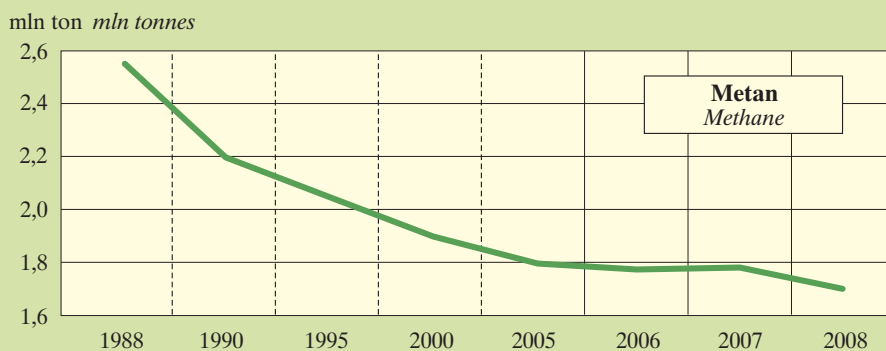
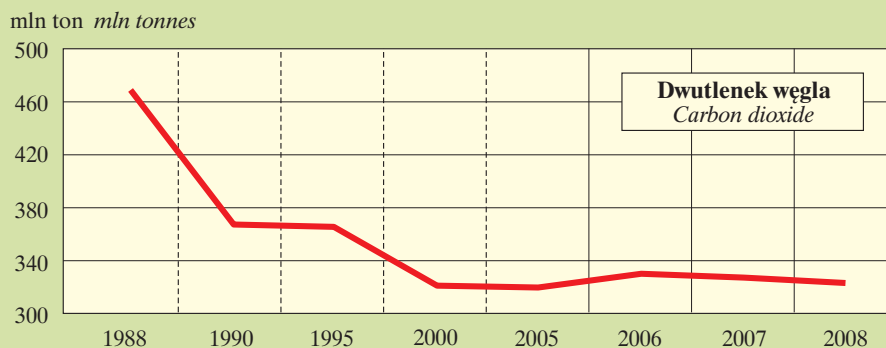
^a Wyrażone w NO₂.

^a Expressed in NO₂.

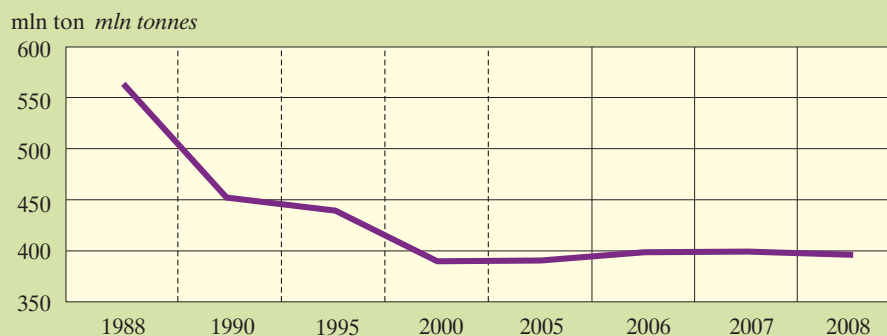
Źródło: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisji zatwierdzone przez Min. Środowiska.
 Source: data of the National Centre for Emissions Management approved by the Ministry of Environment.

CAŁKOWITA EMISJA GAZÓW CIEPLARNIANYCH W LATACH 1988–2008
TOTAL EMISSION OF GREENHOUSE GASES IN 1988–2008

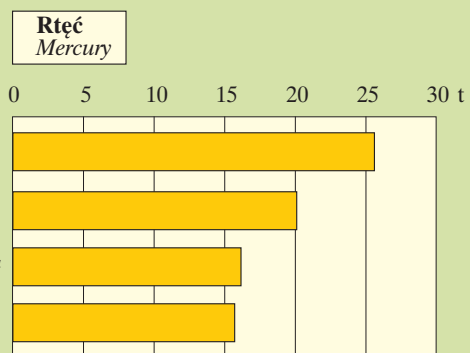
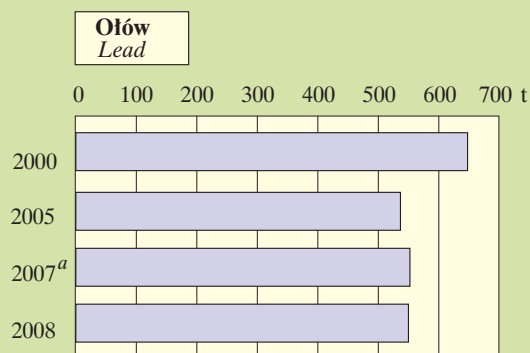
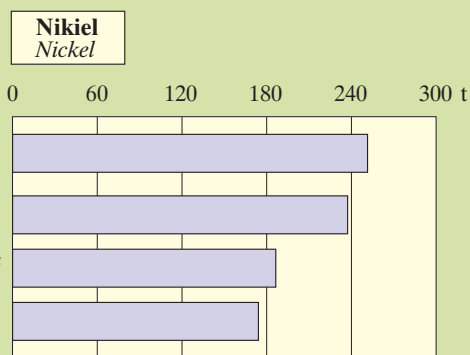
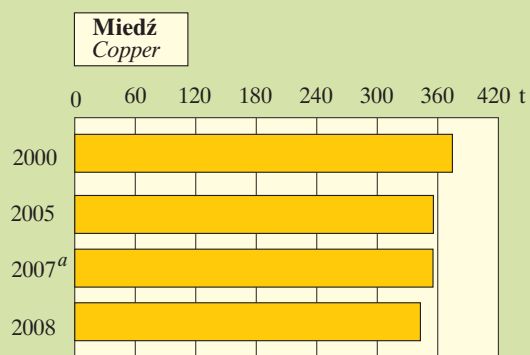
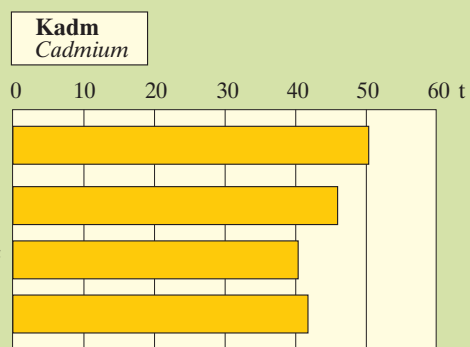
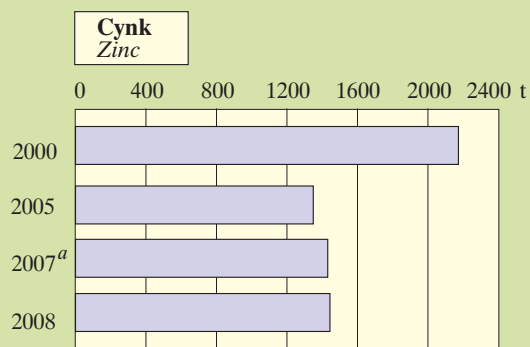
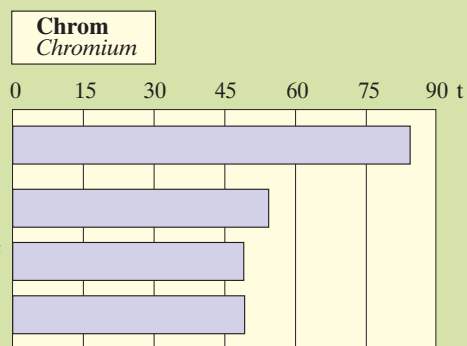
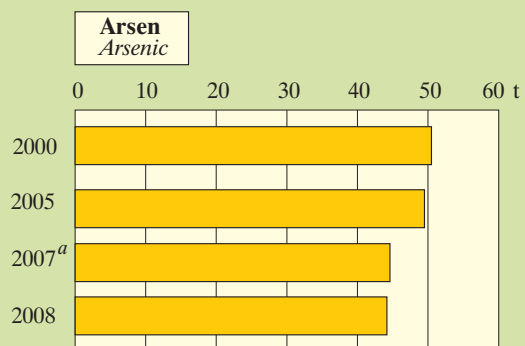

ZAGREGOWANA EMISJA GAZÓW CIEPLARNIANYCH WYRAŻONA W EKWIWALENCIE DWUTLENKU WĘGLA W LATACH 1988–2008
AGGREGATIVE EMISSION OF GREENHOUSE GASES EXPRESSED AS CARBON DIOXIDE EQUIVALENT IN 1988–2008

Źródło: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami zatwierdzone przez Min. Środowiska.
 Source: data of the National Centre for Emissions Management approved by the Ministry of Environment.

CAŁKOWITA EMISJA METALI CIĘŻKICH W LATACH 2000–2008
TOTAL EMISSION OF HEAVY METALS IN 2000–2008

^a Dane zmienione (zrekalkulowane) w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.

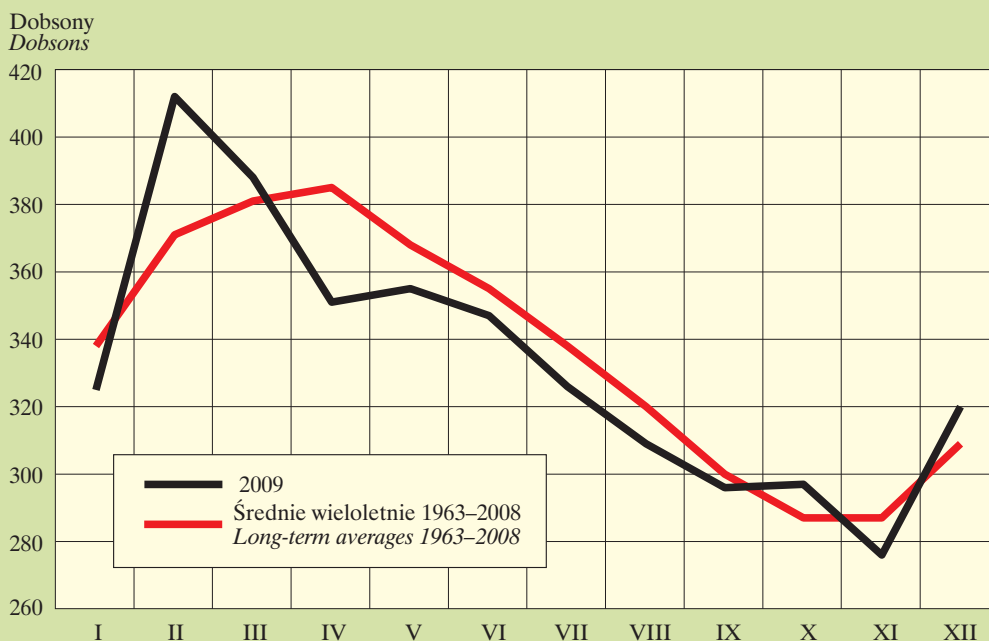
^a Data have been changed (re-calculated) in relation to the data published in the previous edition of the publication.

Źródło: dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami zatwierdzone przez Min. Środowiska.

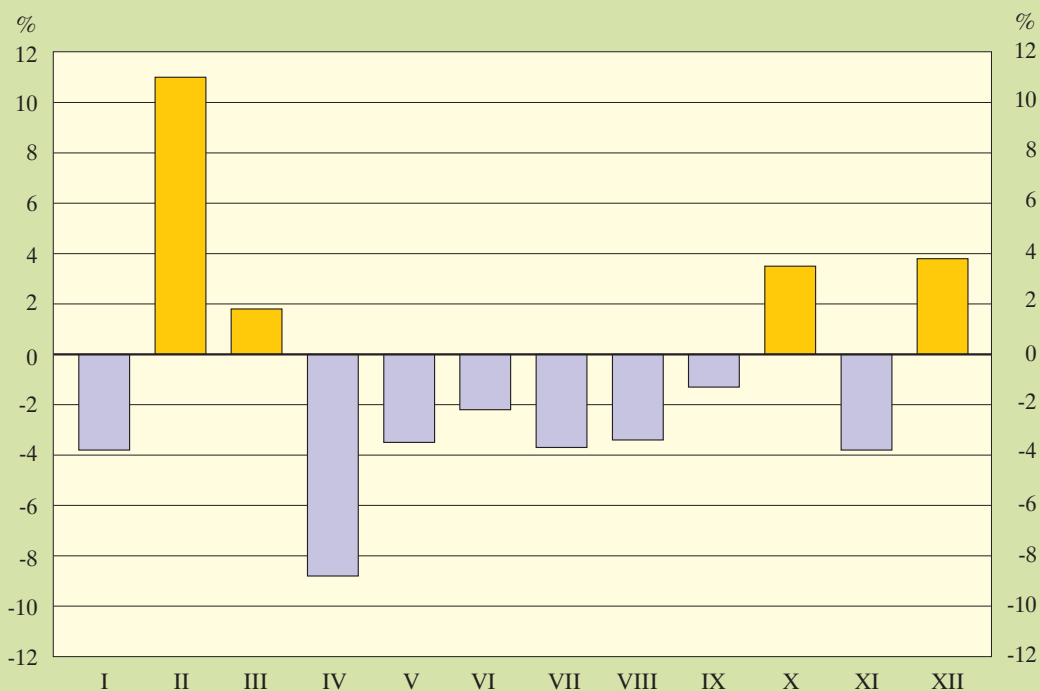
Source: data of the National Emission Centre for Emissions Management approved by the Ministry of Environment.

ŚREDNIE MIESIĘCZNE CAŁKOWITEJ ZAWARTOŚCI OZONU W ATMOSFERZE
MONTHLY AVERAGE TOTAL OZONE CONTENT IN THE ATMOSPHERE

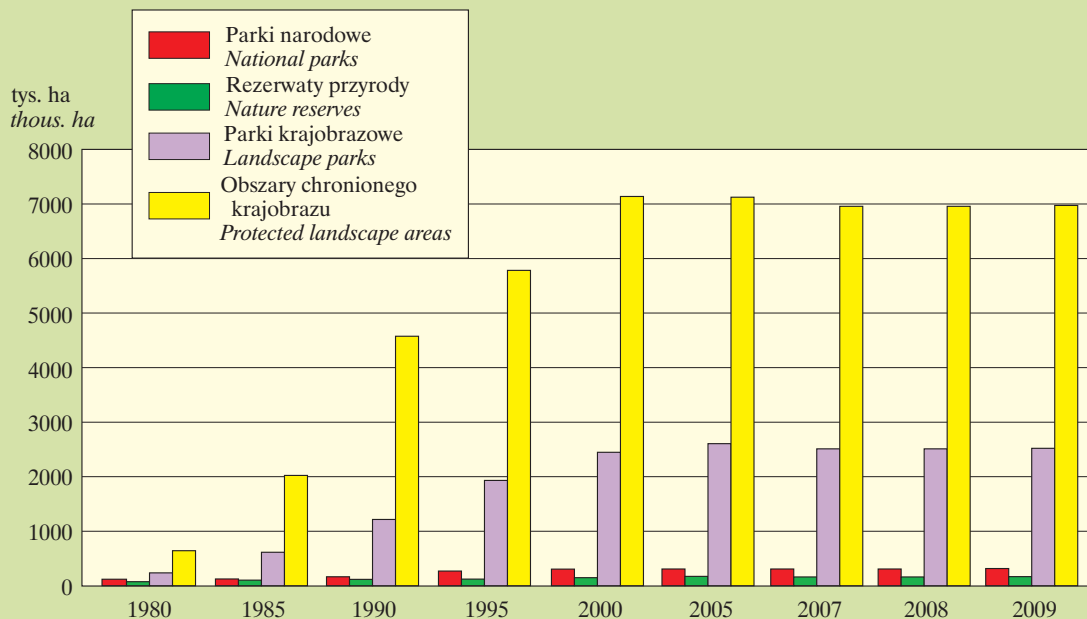
ODCHYLENIA ŚREDNICH MIESIĘCZNYCH CAŁKOWITEJ ZAWARTOŚCI OZONU W 2009 R. OD ŚREDNIEJ Z LAT 1963–2008
DEVIATIONS OF MONTHLY AVERAGE TOTAL OZONE CONTENT IN THE ATMOSPHERE IN 2009 IN RELATION TO THE AVERAGE FROM THE YEARS 1963–2008

Źródło: dane Instytutu Geofizyki PAN uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.
 Source: data of the Geophysical Institute of Polish Academy of Sciences, obtained from the State Environmental Monitoring system.

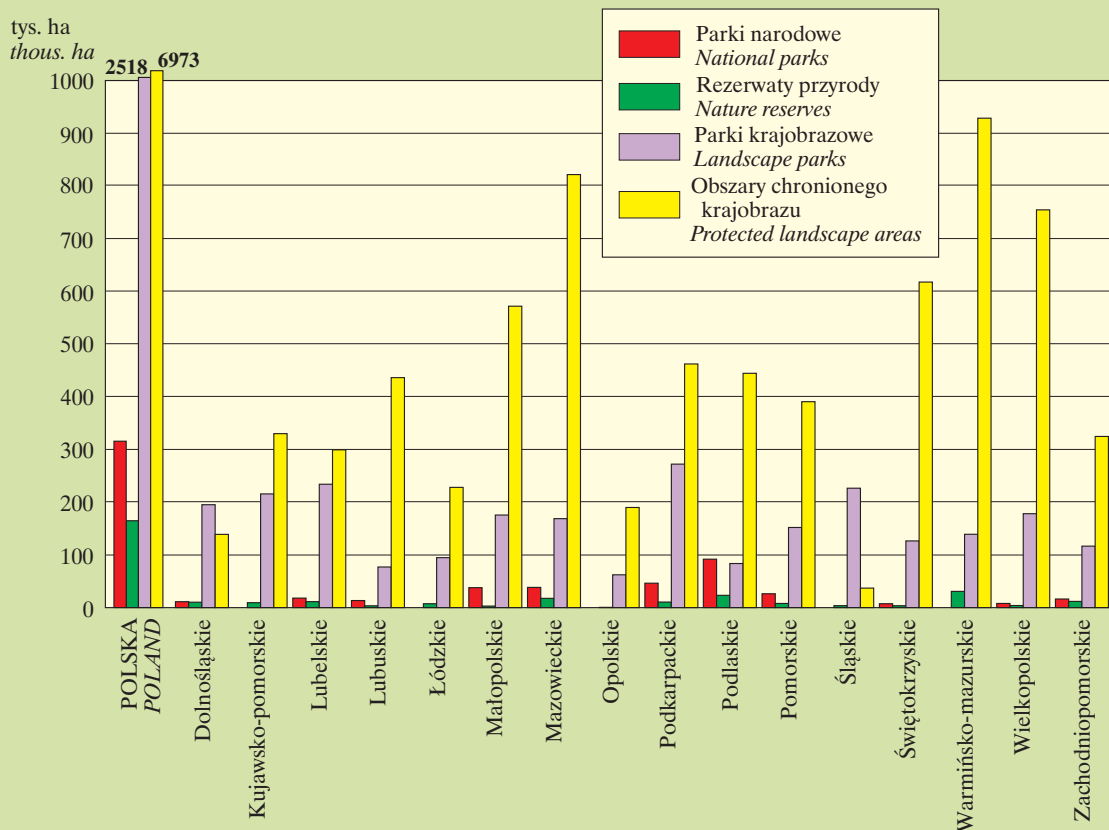
**POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE
CHRONIONA W LATACH 1980–2009**

AREA OF SPECIAL NATURAL VALUES PROTECTED BY LAW IN THE YEARS 1980–2009

**POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE
CHRONIONA WEDŁUG KATEGORII I WOJEWÓDZTW W 2009 R.**

AREA OF SPECIAL NATURAL VALUES PROTECTED BY LAW BY CATEGORIES AND VOIVODSHIPS IN 2009

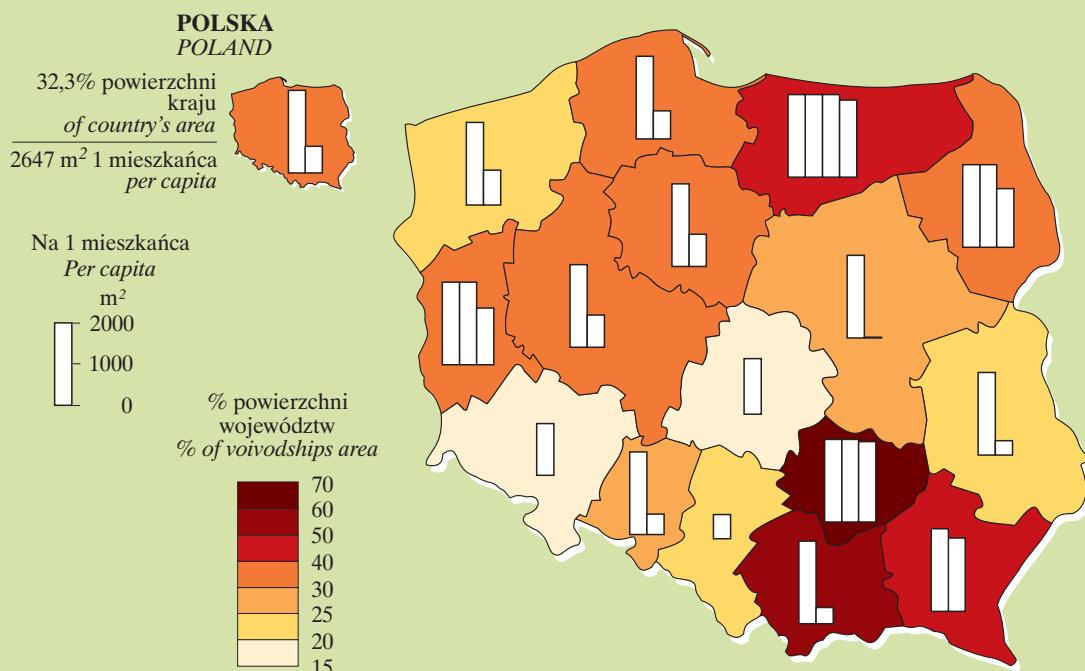

POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.

Stan w dniu 31 XII

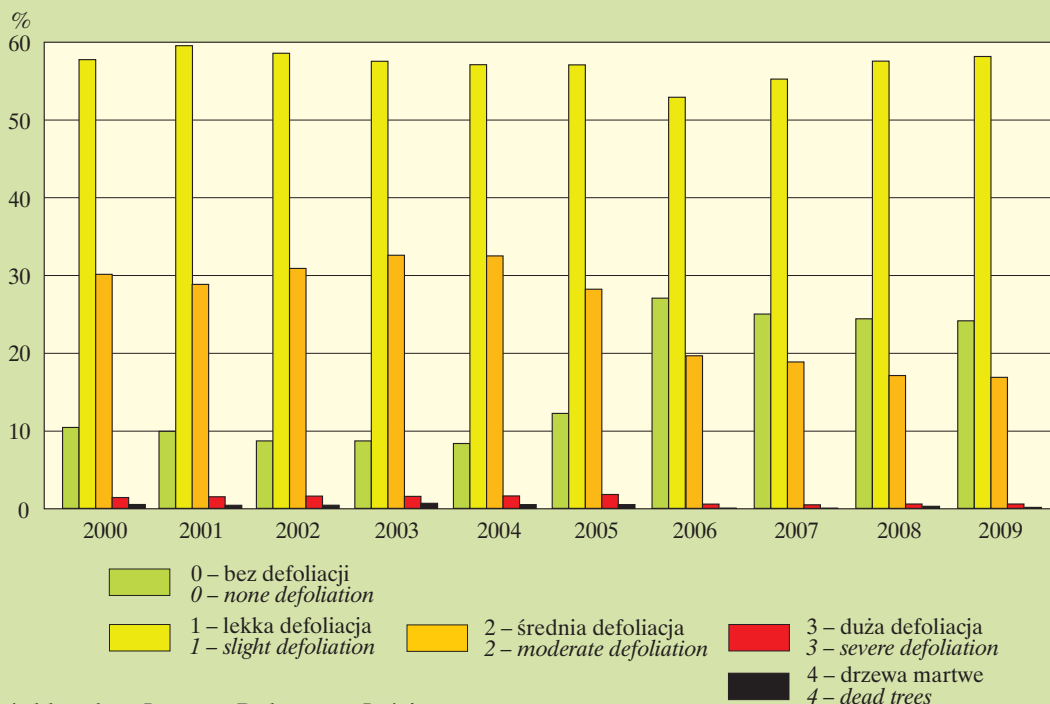
AREA OF SPECIAL NATURAL VALUES PROTECTED BY LAW BY VOIVODSHIPS IN 2009

As of 31 XII

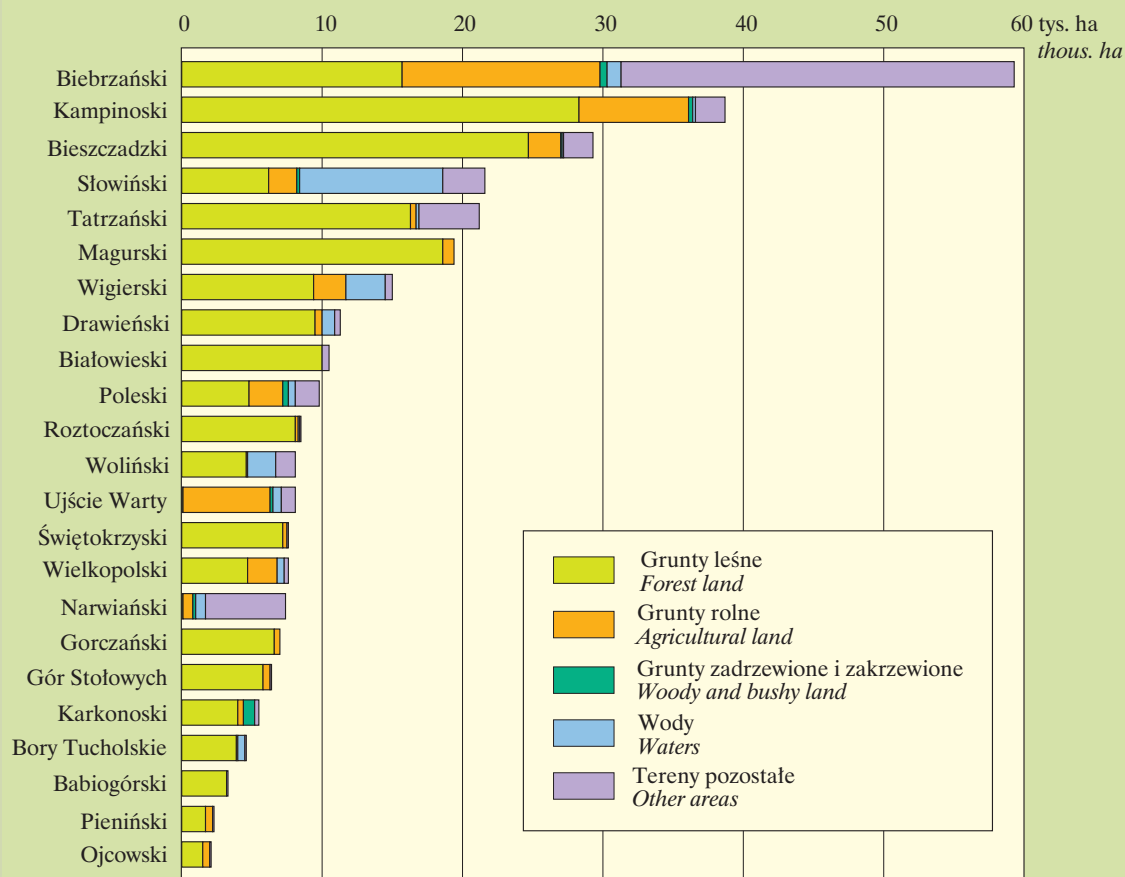
PROCENTOWY UDZIAŁ DRZEW W KLASACH DEFOLIACJI W LATACH 2000–2009

THE PERCENTAGE SHARE OF TREES IN DEFOLIATION CLASSES IN THE YEARS 2000–2009

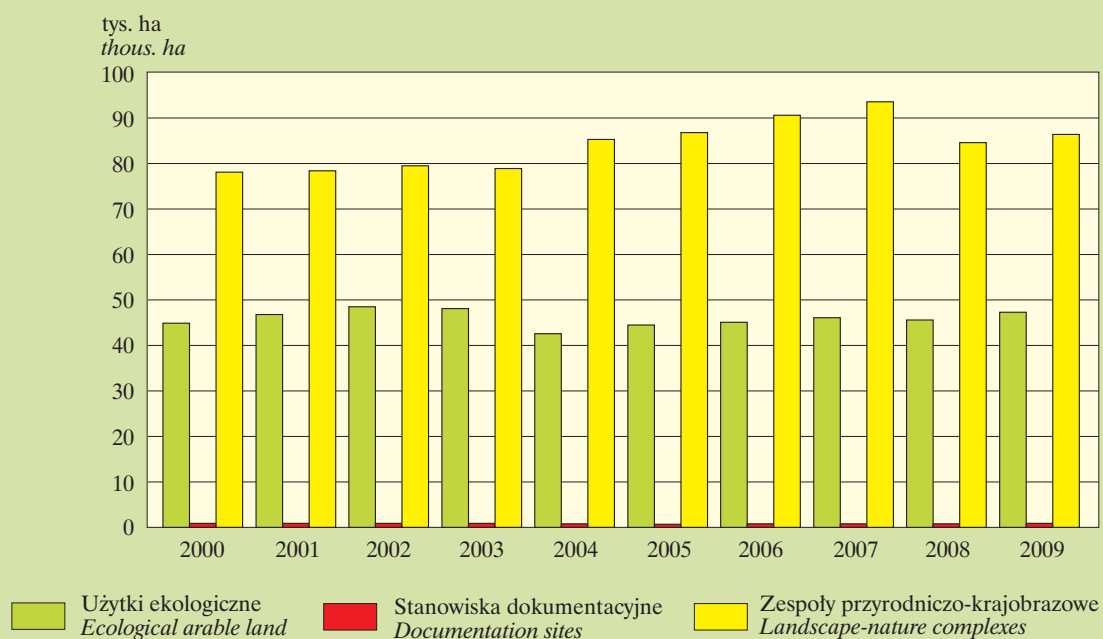

Źródło: dane Instytutu Badawczego Leśnictwa.
Source: data of the Forestry Research Institute.

PARKI NARODOWE W 2009 R. NATIONAL PARKS IN 2009

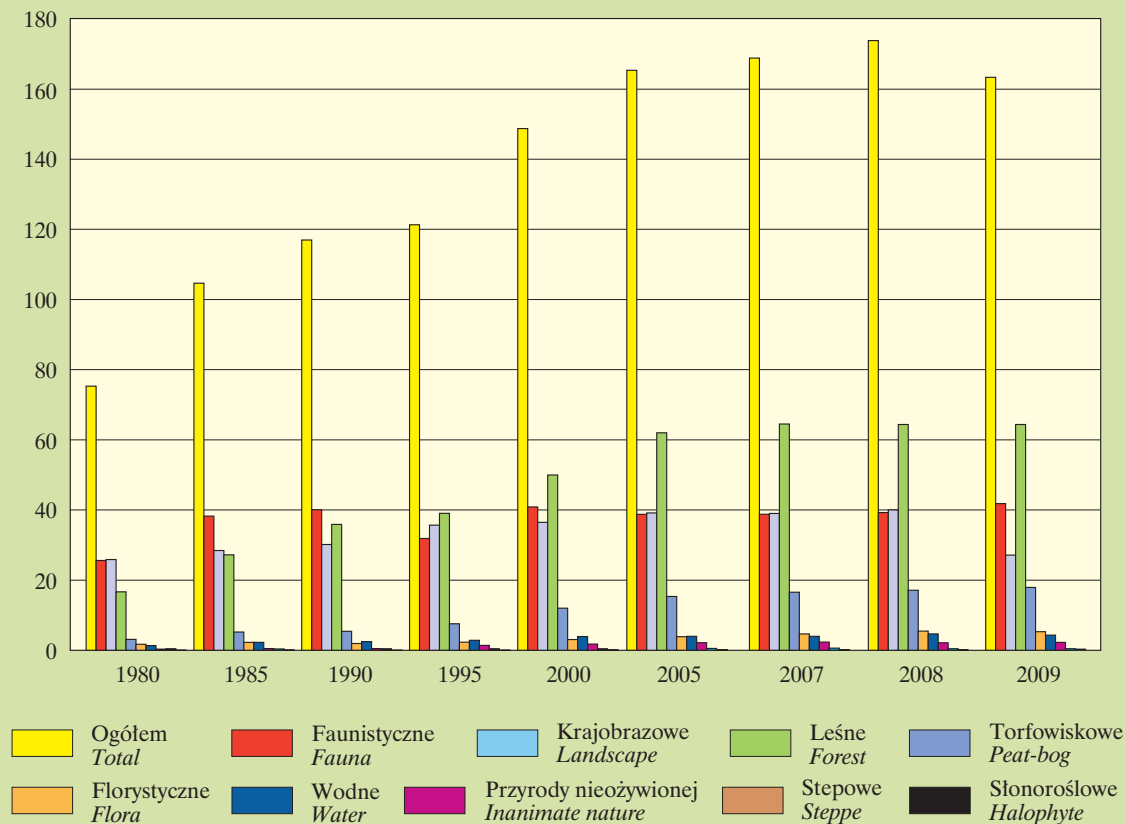
INDYWIDUALNE FORMY OCHRONY PRZYRODY W LATACH 2000–2009 INDIVIDUAL FORMS OF NATURE PROTECTION IN THE YEARS 2000–2009

REZERWATY PRZYRODY W LATACH 1980–2009

NATURE RESERVES IN THE YEARS 1980–2009

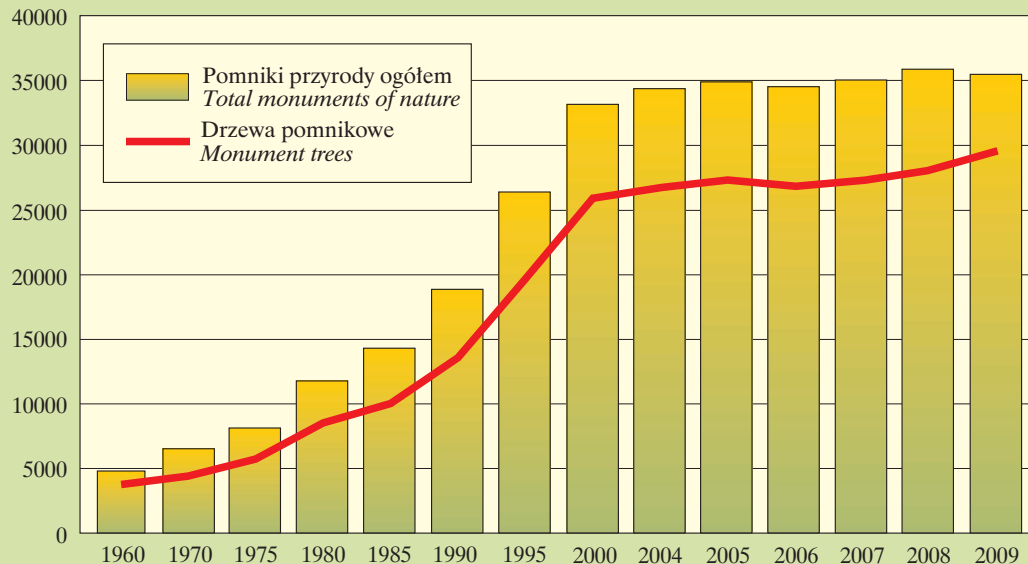
tys. ha
thous. ha

POMNIKI PRZYRODY W LATACH 1960–2009

MONUMENTS OF NATURE IN THE YEARS 1960–2009

Liczba
Number

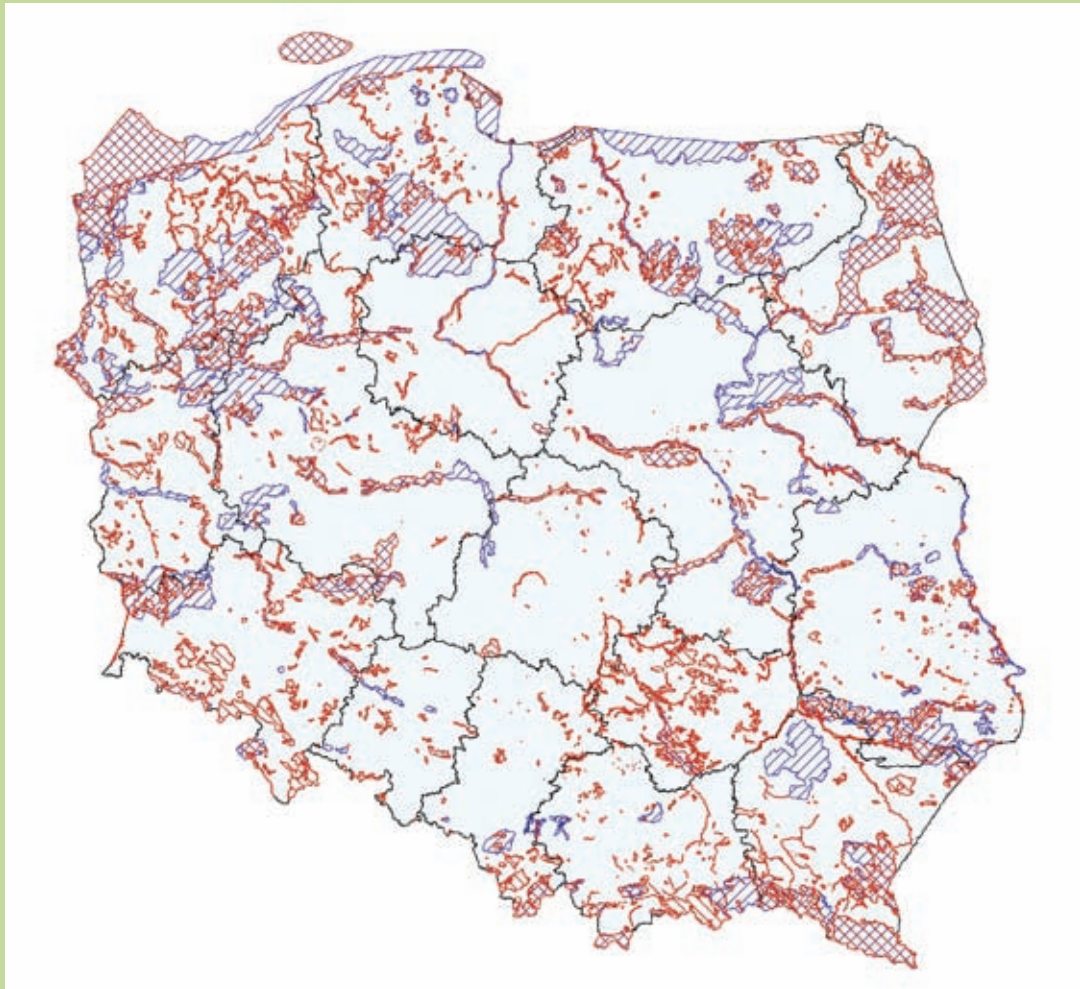

SIEĆ NATURA 2000

Stan na 2009 rok.

IN TERMS OF FUNCTIONALITY "NATURA 2000" NETWORK

As of 2009

 Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk (SOO)
Special Habitat Management Areas (SOO)

 Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków (OSO)
Special Bird Protection Areas (OSO)

 Granice województw
Voivodship borders

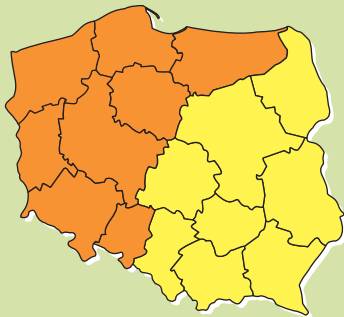
 Cieki
Rivers

 Wody
Waters

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.
Source: data of the Ministry of Environment.

REGIONALNE ZRÓŻNICOWANIE INTENSYWNOŚCI GOSPODAROWANIA W KRAJOBRAZIE ROLNICZYM

REGIONAL DIVERSIFICATION OF THE INTENSITY OF AGRICULTURAL WORKS IN AGRICULTURAL LANDSCAPE

- Rolnictwo intensywne
Intensive agriculture
- Rolnictwo ekstensywne
Extensive agriculture

WARTOŚCI WSKAŹNIKA LICZEBNOŚCI POSPOLITYCH PTAKÓW FBI KRAJOBRAZU ROLNICZEGO W LATACH 2000–2009

VALUE OF THE FARMLAND BIRD INDEX (FBI) OF AGRICULTURAL LANDSCAPE IN THE YEARS 2000–2009

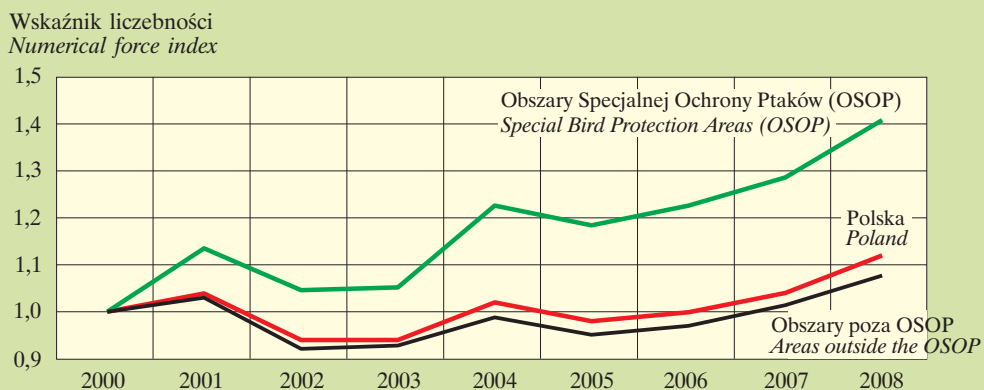

Źródło: dane Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Source: data of the National Bird Protection Association obtained within the National Environmental Monitoring.

WSKAŹNIK LICZEBNOŚCI 87 NAJBARDZIEJ ROZPOWSZECHNIONYCH GATUNKÓW PTAKÓW W LATACH 2000–2008

NUMERICAL FORCE INDEX OF 87 MOST WIDESPREAD BIRD SPECIES IN THE YEARS 2000–2008

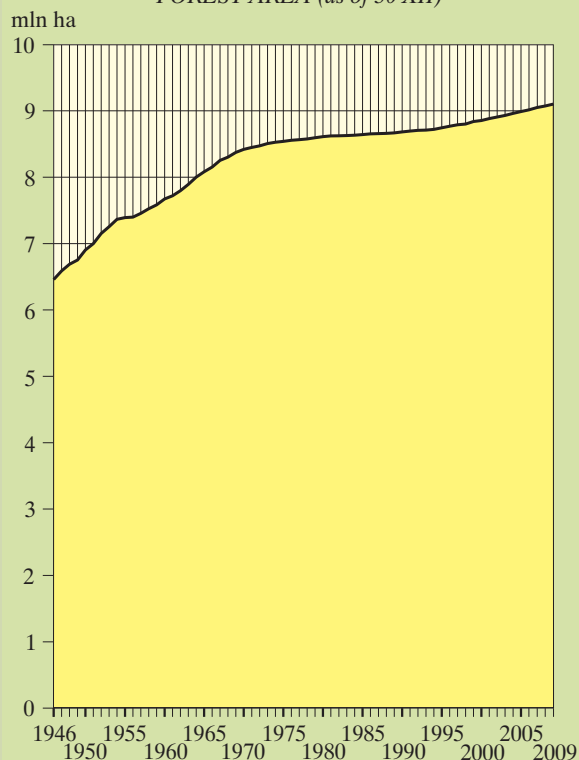

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

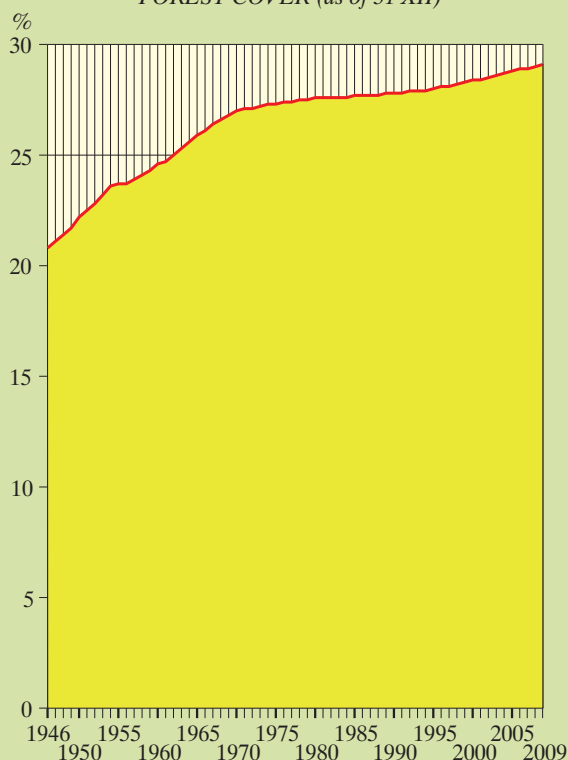
Source: data of the Inspectorate for Environmental Protection.

LEŚNICTWO W LATACH 1946–2009
FORESTRY IN THE YEARS 1946–2009

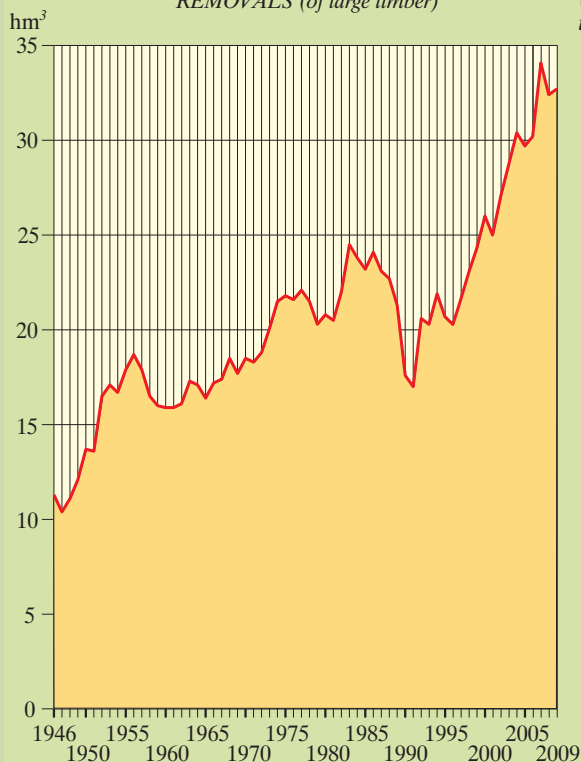
POWIERZCHNIA LASÓW (stan w dniu 31 XII)
FOREST AREA (as of 31 XII)

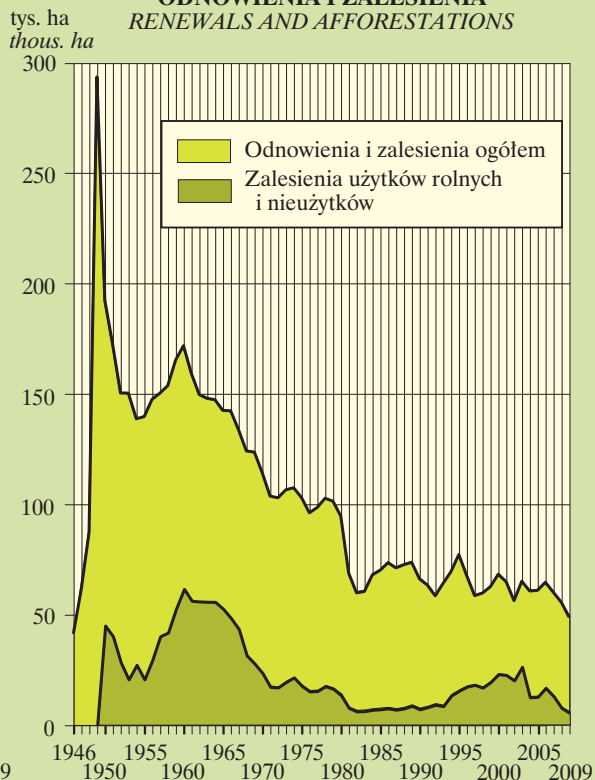
LESISTOŚĆ (stan w dniu 31 XII)
FOREST COVER (as of 31 XII)

POZYSKANIE DREWNA (grubizny)
REMOVALS (of large timber)

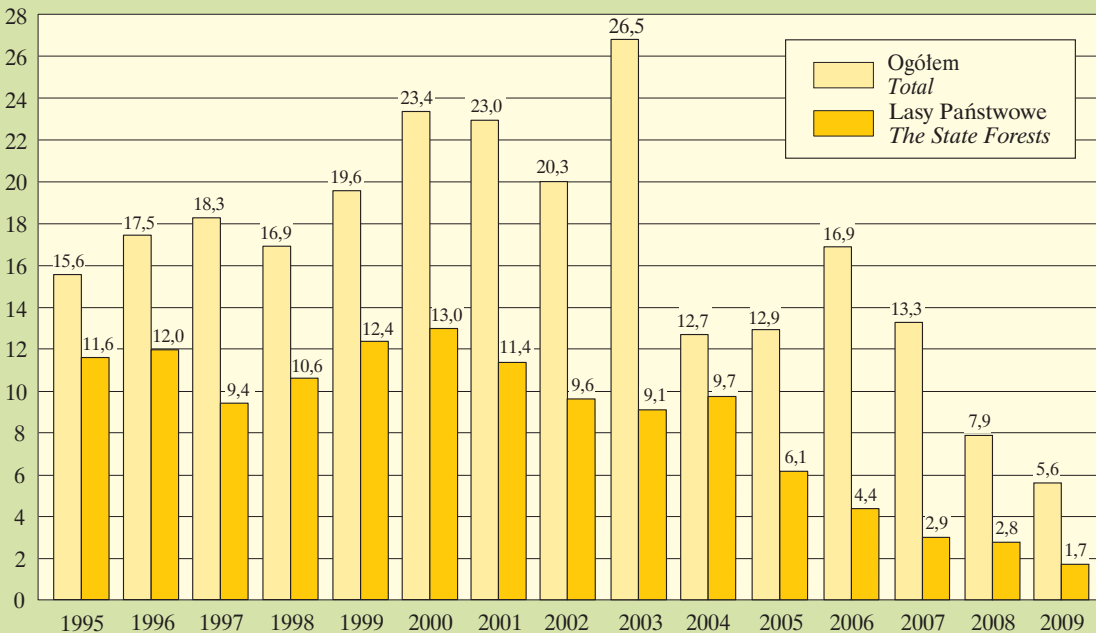
ODNOWIENIA I ZALESIENIA
RENEWALS AND AFFORESTATIONS

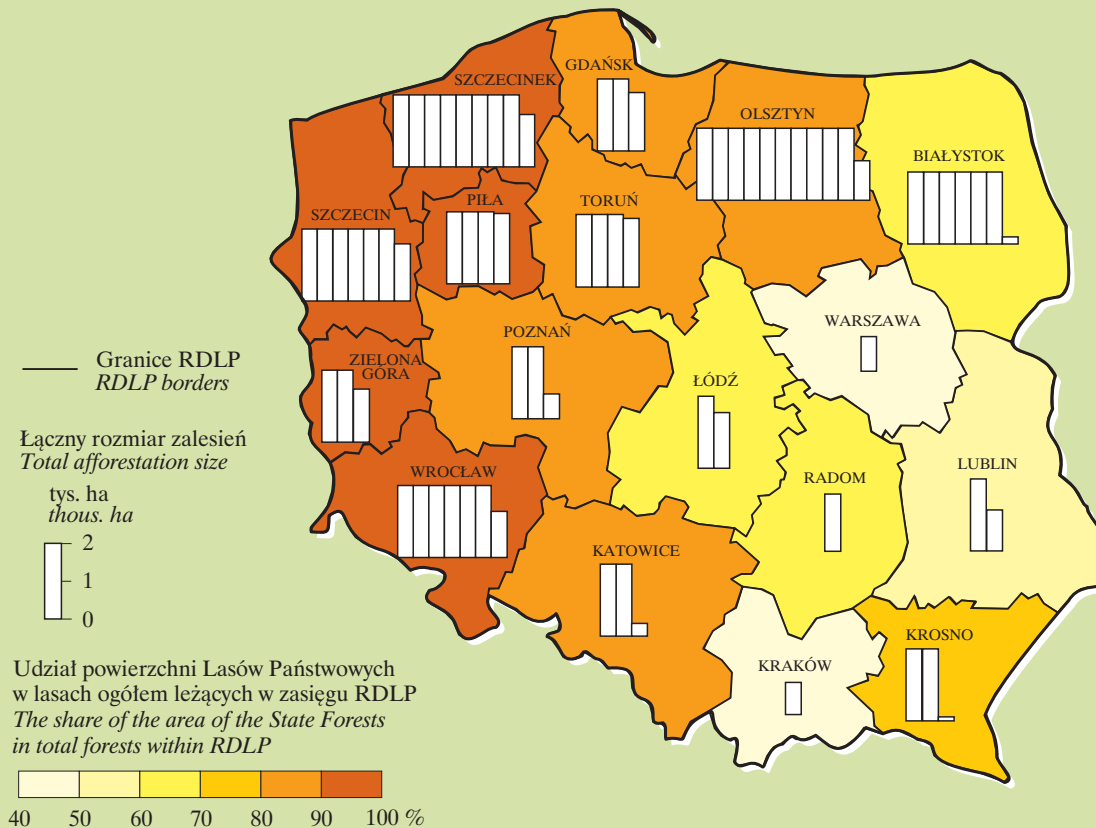

WYKONANIE ZALESIENÍ W LATACH 1995–2009
AFFORESTATION IN THE YEARS 1995–2009

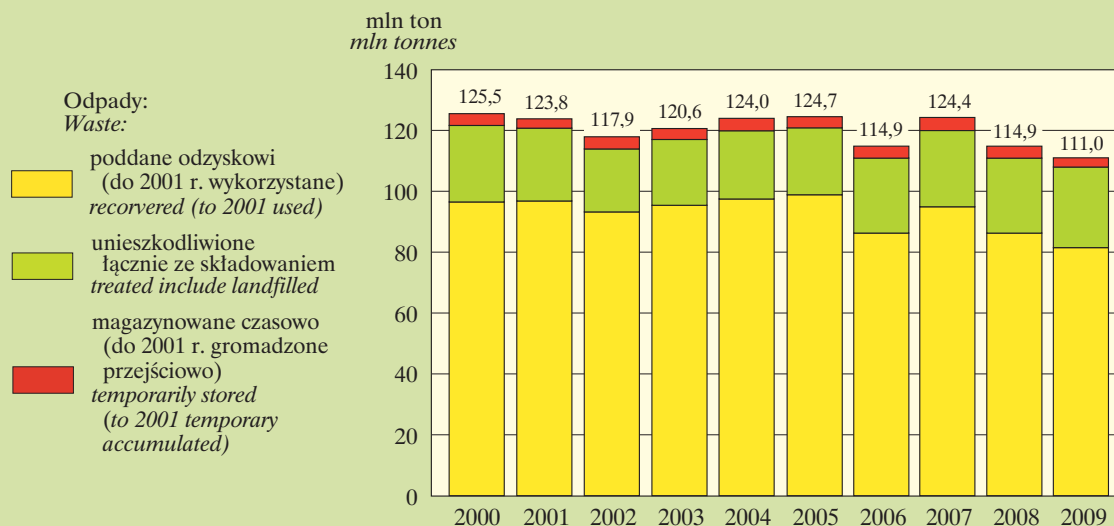
tys. ha
 thous. ha

1995–2009
(w Lasach Państwowych według regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych)
(in the State Forests by regional directorates of the State Forests - RDLP)

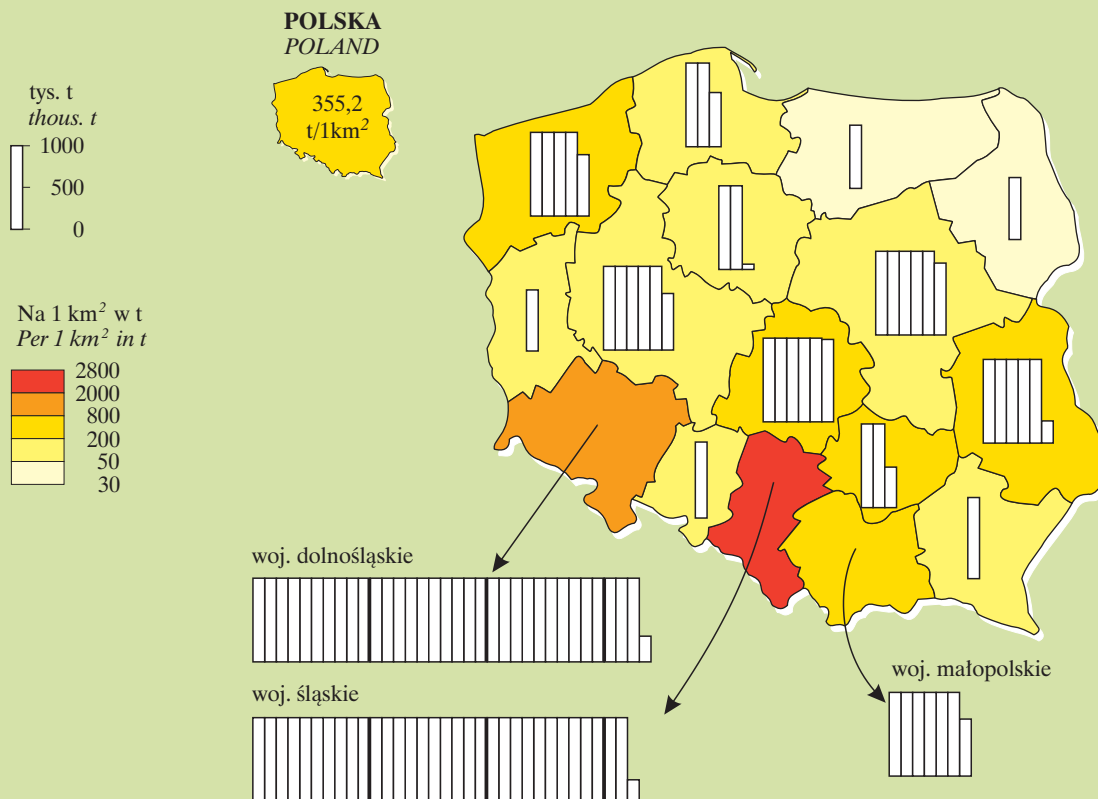

ODPADY^a WYTWORZONE W LATACH 2000–2009
WASTE^a GENERATED IN YEARS 2000–2009

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.
a Excluding municipal waste.

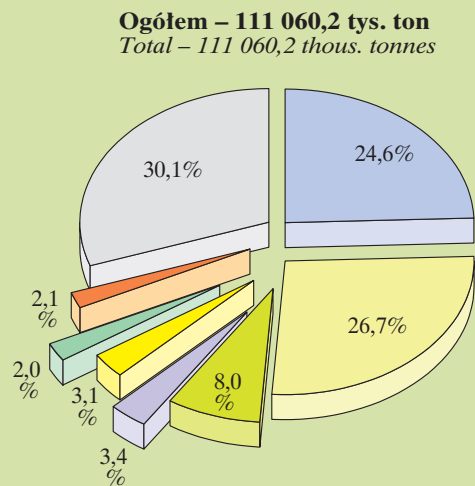
ODPADY^a WYTWORZONE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
WASTE^a GENERATED BY VOIVODSHIPS IN 2009

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.
a Excluding municipal waste.

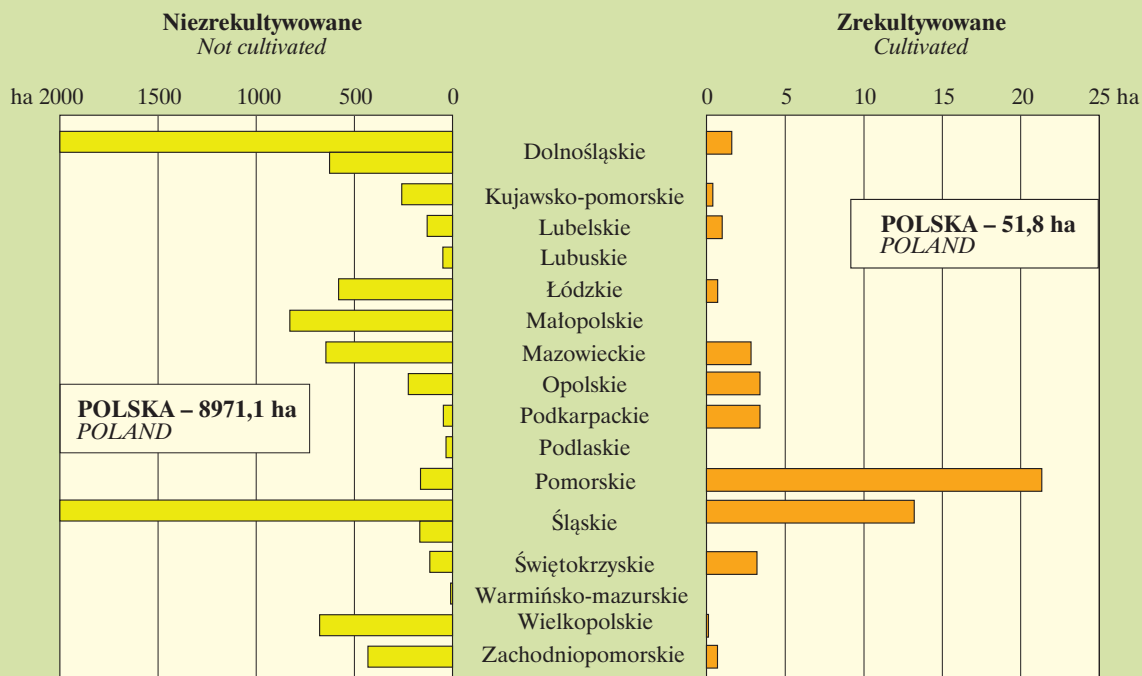
ODPADY^a WYTWORZONE WEDŁUG RODZAJÓW W 2009 R.
WASTE^a GENERATED BY TYPES IN 2009

- Odpady powstające przy płukaniu i oczyszczaniu kopalin
Waste generated at washing and cleaning minerals
- Odpady z flotacyjnego wzbogacania rud metali nieżelaznych
Waste from floatation dressing of non-ferrous metal ores
- Mieszanki popiołowo-żuźlowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych
Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste
- Popioły lotne z węgla
Coal fly ash
- Mieszanki popiołów lotnych i odpadów stałych z wapniowych metod odsiarczania gazów odlotowych
Mixtures of flyash and solid waste originating from limestone methods of desulphurisation of waste gases
- Żuźle z procesów wytapiania
Waste from the processing of slag
- Odpady z wydobywania kopalini innych niż rudy metali
Waste from mineral non-metalliferous excavation
- Pozostałe
Other

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.
^a Excluding municipal waste.

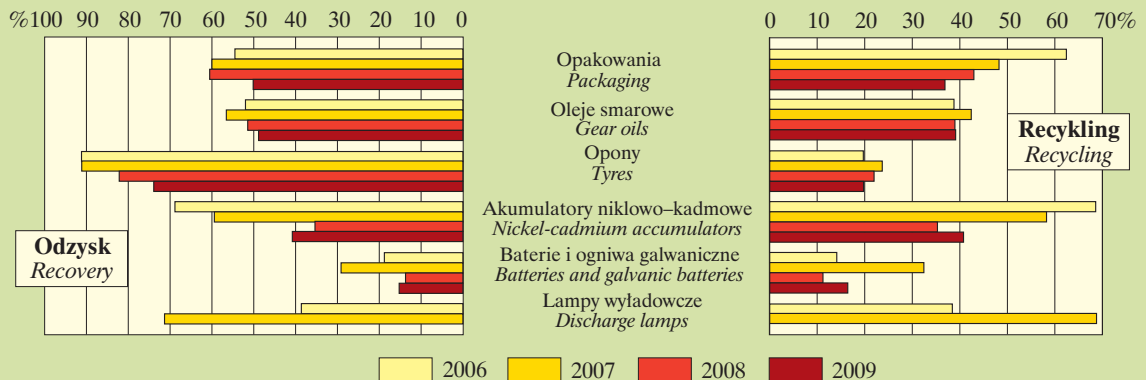
TERENY SKŁADOWANIA ODPADÓW^a W 2009 R.
WASTE^a LANDFILL SITES IN 2009

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.
^a Excluding municipal waste.

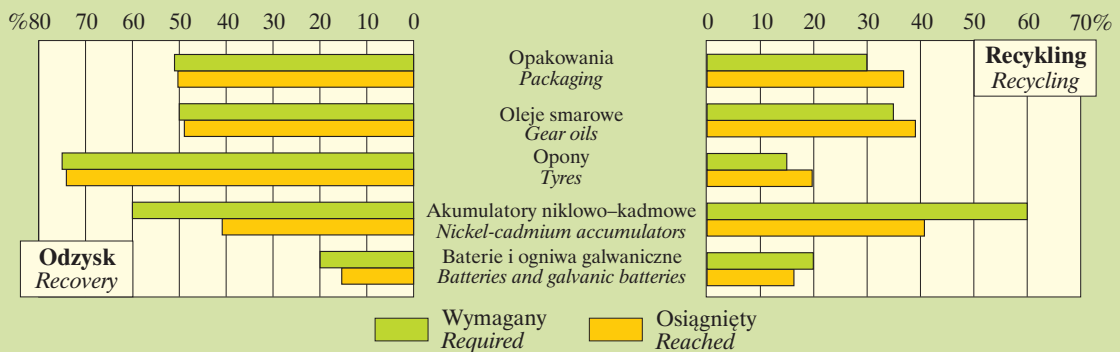
OSIĄGNIĘTY POZIOM ODZYSKU I RECYKLINGU^a ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH I POUŻYTKOWYCH W LATACH 2006–2009

REACHED LEVEL OF RECOVERY AND RECYCLING^a OF PACKAGING AND END-OF-LIFE WASTE IN THE YEARS 2006–2009

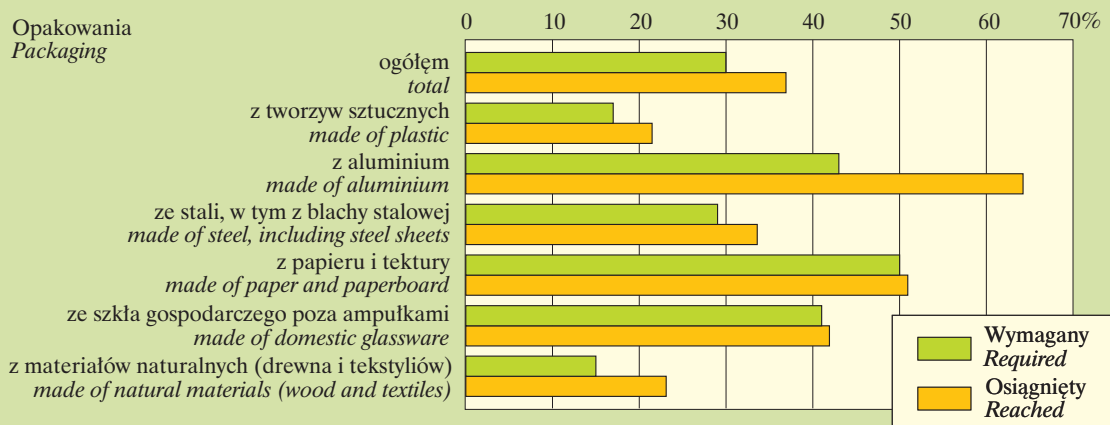
WYMAGANY I OSIĄGNIĘTY POZIOM ODZYSKU I RECYKLINGU^a ODPADÓW POUŻYTKOWYCH W 2009 R.

REQUIRED AND REACHED LEVEL OF RECOVERY AND RECYCLING^a OF END-OF-LIFE WASTE IN 2009

WYMAGANY I OSIĄGNIĘTY POZIOM RECYKLINGU^a ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH W 2009 R.

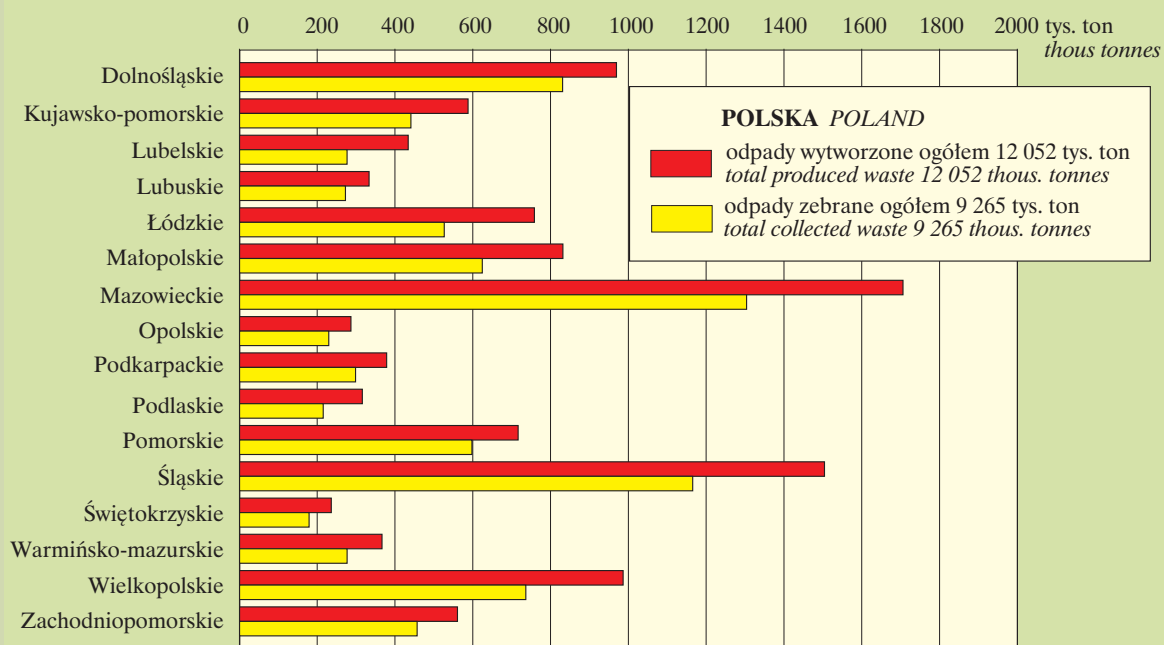
REQUIRED AND REACHED LEVEL OF PACKAGING WASTE RECYCLING^a IN 2009

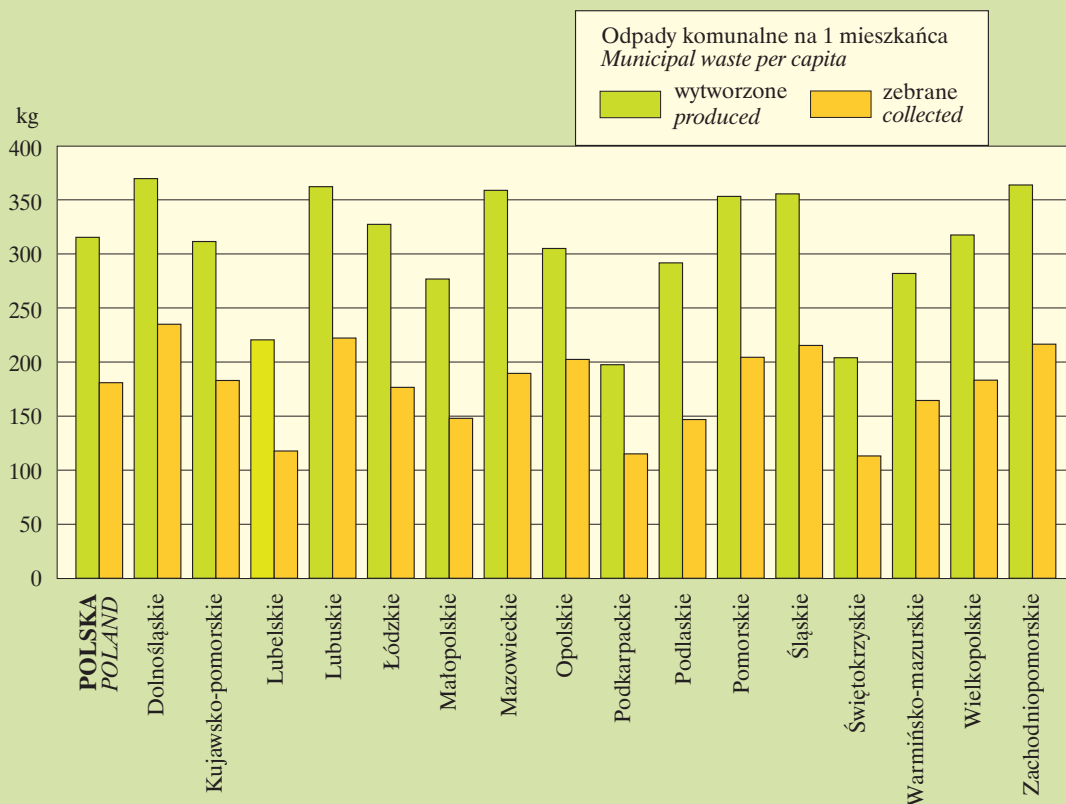
^a Sposób obliczania poziomu odzysku/recyklingu został opisany w Uwagach metodycznych.
^a The method of calculating the level of recovery/recycling has been described in "Methodological notes".

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.
 Source: data of the Ministry of Environment.

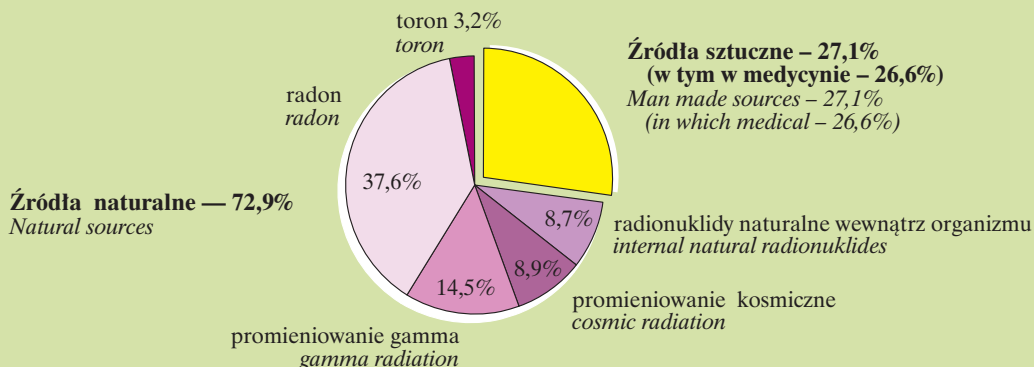
WYTWORZONE I ZEBRANE ODPADY KOMUNALNE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
PRODUCED AND COLLECTED MUNICIPAL WASTE BY VOIVODSHIPS IN 2009

WYTWORZONE I ZEBRANE ODPADY KOMUNALNE NA 1 MIESZKAŃCA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.
PRODUCED AND COLLECTED MUNICIPAL WASTE PER CAPITA BY VOIVODSHIPS IN 2009

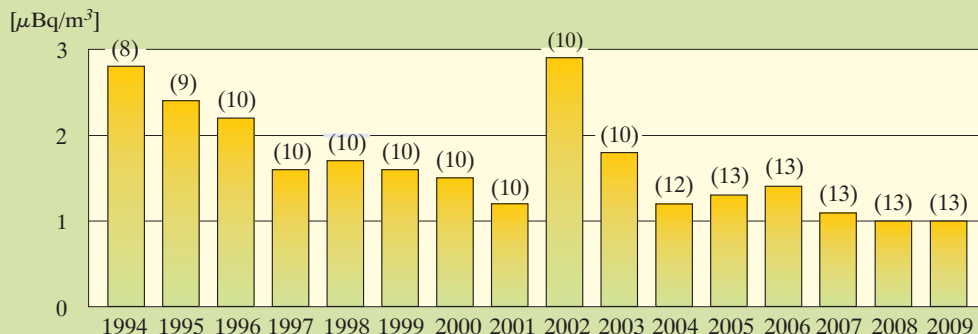

UDZIAŁ ŹRÓDEŁ PROMIENIOWANIA JONIZUJĄCEGO W ŚREDNIOROCZNEJ DAWCE SKUTECZNEJ OTRZYMANEJ PRZEZ STATYSTYCZNEGO MIESZKAŃCA POLSKI W 2009 R.
CONTRIBUTION OF RADIATION SOURCES TO THE AVERAGE ANNUAL INDIVIDUAL EFFECTIVE DOSE IN POLAND IN 2009

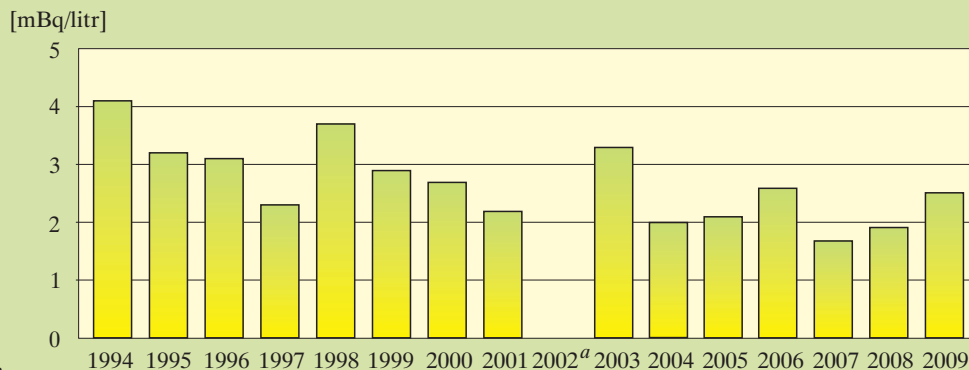
Źródło: dane Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej (patrz Uwagi metodyczne).
 Source: data of the Central Laboratory for Radiological Protection (see Methodological notes).

ŚREDNIE ROCZNE STĘŻENIE CEZU-137 W POWIETRZU W POLSCE W LATACH 1994–2009
 (w nawiasach podano liczbę czynnych stacji ASS-500 z końcem danego roku)
AVERAGE ANNUAL CAESIUM-137 CONCENTRATION IN THE AIR IN POLAND IN THE YEARS 1994–2009
 (the number of active ASS-500 stations at the end of a given year is given in brackets)

Źródło: dane Państwowej Agencji Atomistyki (patrz Uwagi metodyczne).
 Source: data of the National Atomic Energy Agency (see Methodological notes).

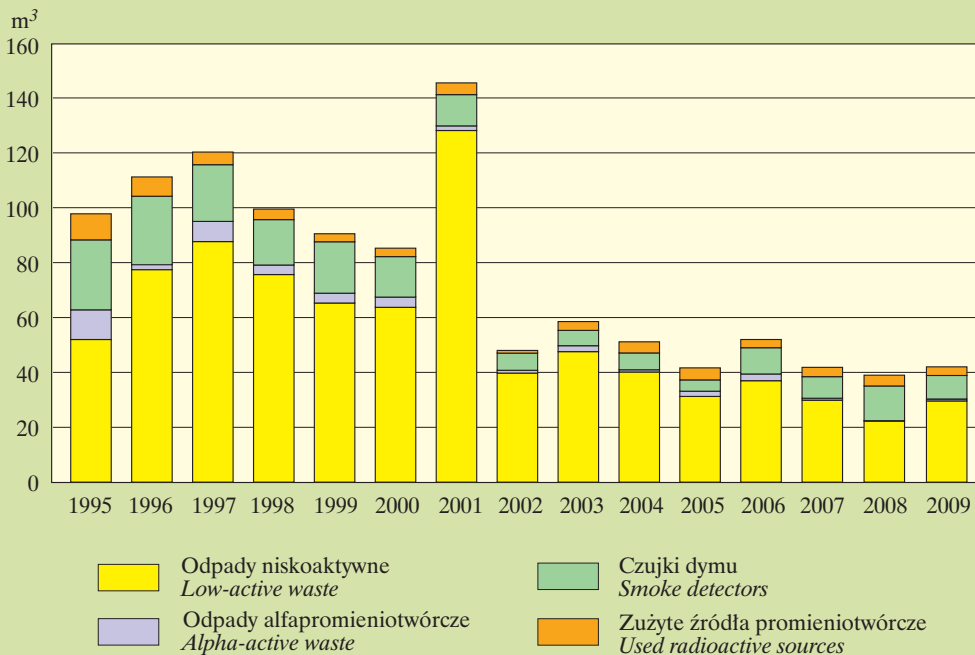
STĘŻENIE CEZU-137 W WIŚLE (WARSZAWA) W LATACH 1994–2009
CAESIUM-137 CONCENTRATION IN THE VISTULA RIVER (WARSAW) IN THE YEARS 1994–2009

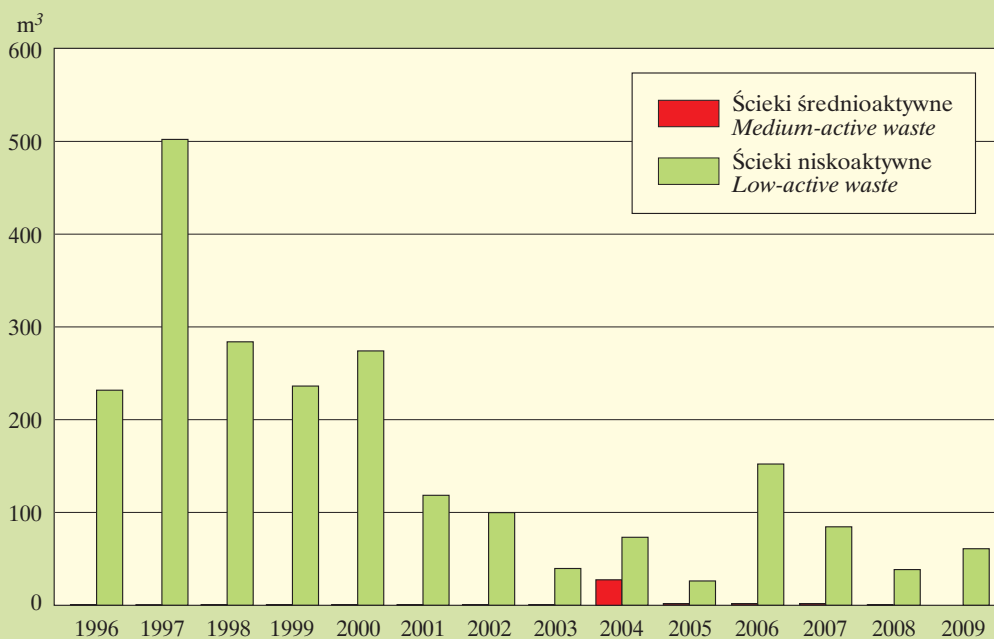
^a Brak danych.
^a No data.

Źródło: dane Państwowej Agencji Atomistyki (patrz Uwagi metodyczne).
 Source: data of the National Atomic Energy Agency (see Methodological notes).

**STAŁE ODPADY PROMIENIOTWÓRCZE ODEBRANE PRZEZ ZAKŁAD
UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW PROMIENIOTWÓRCZYCH W LATACH 1995–2009**
*SOLID RADIOACTIVE WASTE RECEIVED BY THE RADIOACTIVE WASTE NEUTRALISATION
PLANT (ZUOP) IN THE YEARS 1995–2009*

**CIĘKŁE ODPADY PROMIENIOTWÓRCZE ODEBRANE PRZEZ ZAKŁAD
UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW PROMIENIOTWÓRCZYCH W LATACH 1996–2009**
*LIQUID RADIOACTIVE WASTE RECEIVED BY THE RADIOACTIVE WASTE NEUTRALISATION
PLANT IN THE YEARS 1996–2009*

Źródło: dane Państwowej Agencji Atomistyki na podstawie wyników ZUOP.
Source: data of the National Atomic Energy Agency based on the results of the ZUOP.

ELEKTROWNIE JĄDROWE W ODLEGŁOŚCI DO OK. 310 km OD GRANIC POLSKI^a
(w nawiasach podano liczbę czynnych reaktorów energetycznych)
NUCLEAR POWER PLANTS AT THE DISTANCE OF UP TO ABOUT 300 km FROM POLISH BORDERS^a
(the number of active energy reactors is given in brackets)

Wyżej wymienione elektrownie jądrowe obejmują:
czternaście bloków z reaktorami WWER-440
 (każdy o mocy 440 MW_e):

- 2 bloki elektrowni Bohunice (Słowacja),
- 2 bloki elektrowni Równe (Ukraina),
- 4 bloki elektrowni Paks (Węgry),
- 2 bloki elektrowni Mochovce (Słowacja),
- 4 bloki elektrowni Dukovany (Czechy),

sześć bloków z reaktorami WWER-1000
 (każdy o mocy 1000 MW_e):

- 2 bloki elektrowni Chmielnicki (Ukraina),
- 2 bloki elektrowni Równe (Ukraina),
- 2 bloki elektrowni Temelin (Czechy),

cztery bloki z reaktorami BWR:

- 3 bloki elektrowni Oskarshamn (Szwecja)
o mocach 487, 623 i 1197 MW_e,
- 1 blok elektrowni Krümmel (RFN)
o mocy 1316 MW_e,

jeden blok z reaktorem RBMK:

- 1 blok elektrowni Ignalino (Litwa)
o mocy 1300 MW.

*The above mentioned nuclear power plants include:
 fourteen blocks with WWER-440 reactors (each with
 the power of 440 MW_e):*

- 2 blocks of the Bohunice power plant (Slovakia)
- 2 blocks of the Równe power plant (Ukraine)
- 4 blocks of the Paks power plant (Hungary)
- 2 blocks of the Mochovce power plant (Slovakia)
- 4 blocks of the Dukovany power plant (the Czech Republic)

*six blocks with WWER-1000 reactors (each with the power
 of 1000 MW_e)*

- 2 blocks of the Chmielnicki power plant (Ukraine)
- 2 blocks of the Równe power plant (Ukraine)
- 2 blocks of the Temelin power plant (the Czech Republic)

four blocks with BWR reactors:

- 3 blocks of the Oskarshamn power plant (Sweden)
with the power of 487, 623 and 1197 MW_e
- 1 block of the Krümmel power plant (Germany) with the
power of 1316 MW_e,

one block with the RBMK reactor:

- 1 block of the Ignalino power plant (Lithuania), with the
power of 1300 MW.

^a W 2010 r. dokonano weryfikacji odległości bloków jądrowych od granic Polski na podstawie zaktualizowanych map cyfrowych.

^b Z dniem 31 grudnia 2009 roku wyłączony został w Ignalinie (na Litwie) drugi blok reaktora typu RBMK, zgodnie z postanowieniami umowy akcesyjnej pomiędzy Litwą a Unią Europejską.

^a In 2010 the distance of nuclear blocks from Polish borders was verified on the basis of the updated digital maps. ^b The second block of the RBMK type reactor was turned off in Ignalina (Lithuania) on 31st December 2009 in accordance with the provisions of the accession agreement between Lithuania and the European Union.

Ź r ó d ł o: publikacja PAA pt.: *Działalności Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki oraz Ocena Stanu Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Radiologicznej w Polsce w 2009 roku*, Warszawa 2010 r.

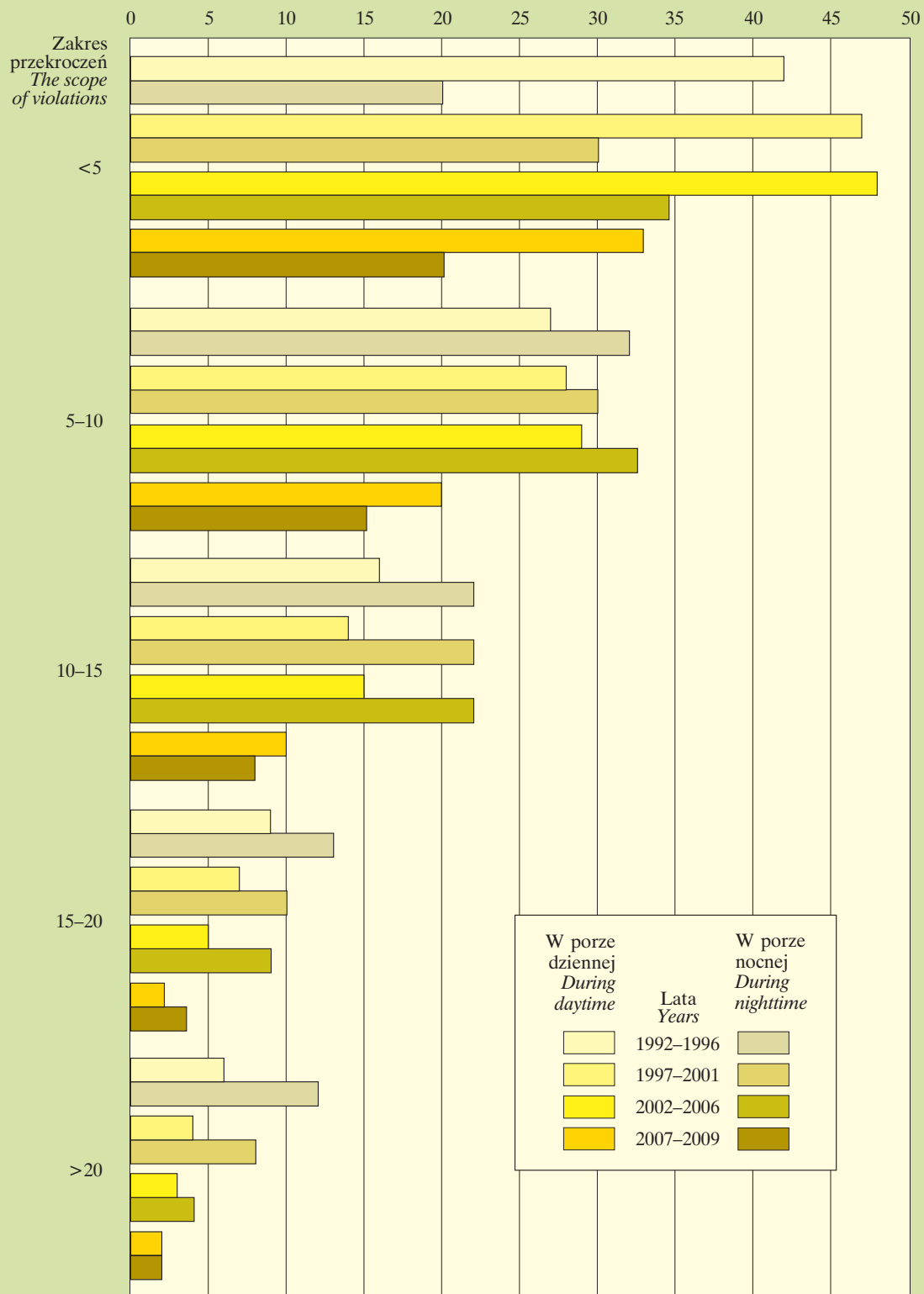
S o u r c e.: publication of the Polish Atomic Energy Agency entitled: "Actions of the President of the Polish Atomic Energy Agency as well as Evaluation of the State of Nuclear Safety and Radiological Protection in Poland in 2009", Warsaw 2010

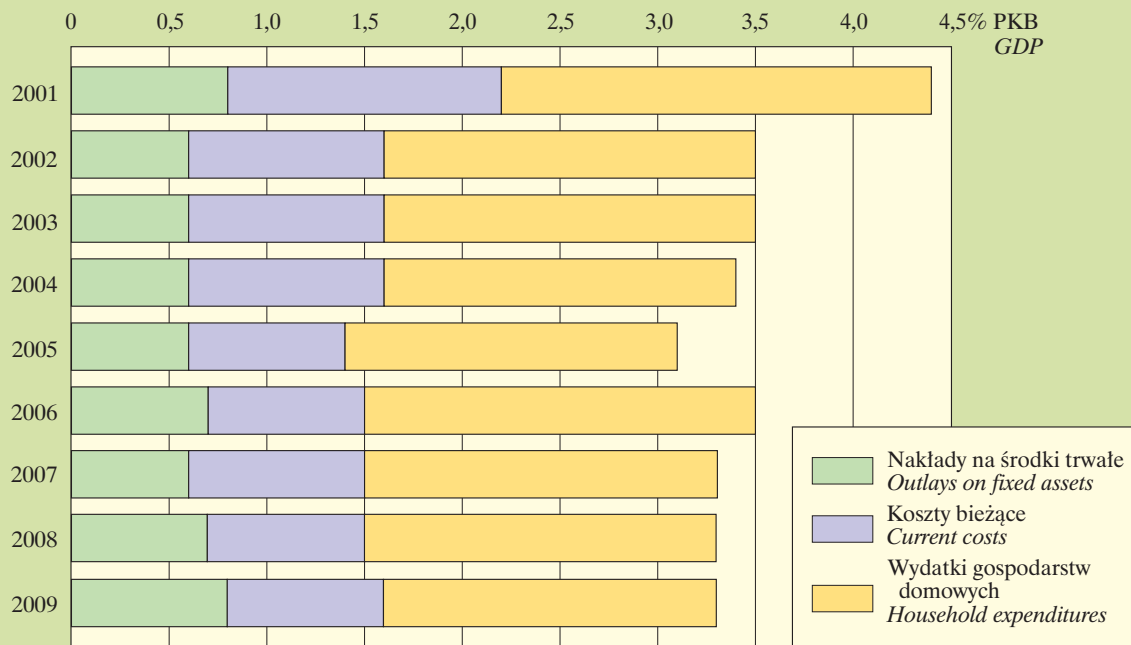
ROZKŁAD PRZEKROCZEŃ POZIOMÓW DOPUSZCZALNYCH HAŁASU DLA ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH

DISTRIBUTION OF VIOLATIONS OF PERMISSIBLE NOISE LEVELS FOR INDUSTRIAL PLANTS

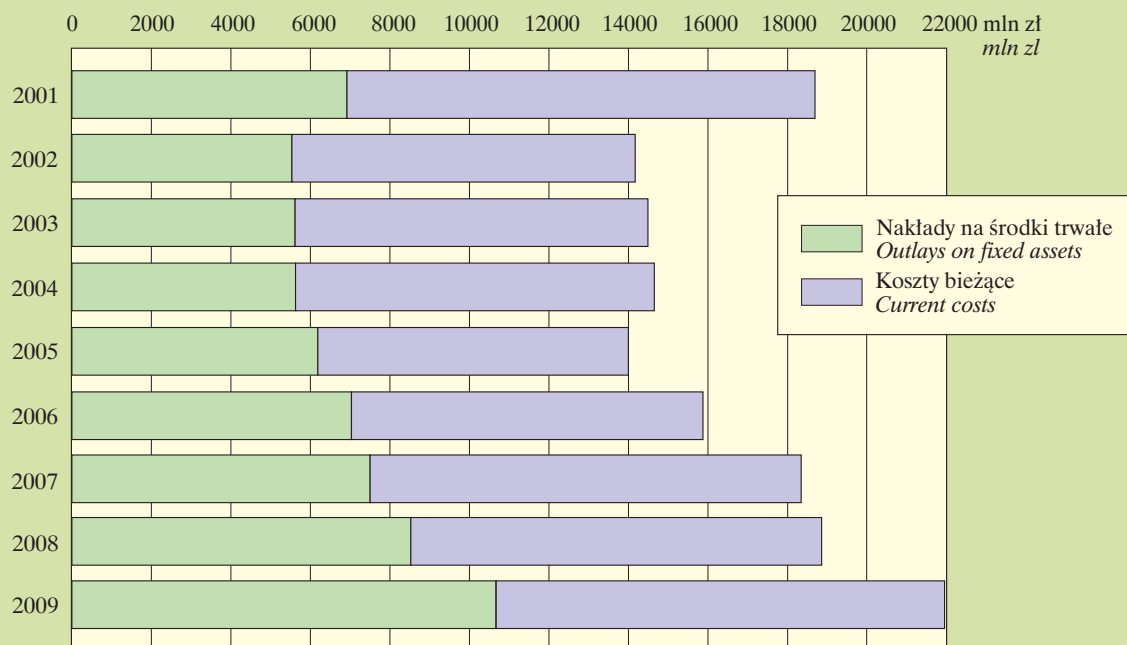
% liczby zakładów przemysłowych
% of the number of industrial plants

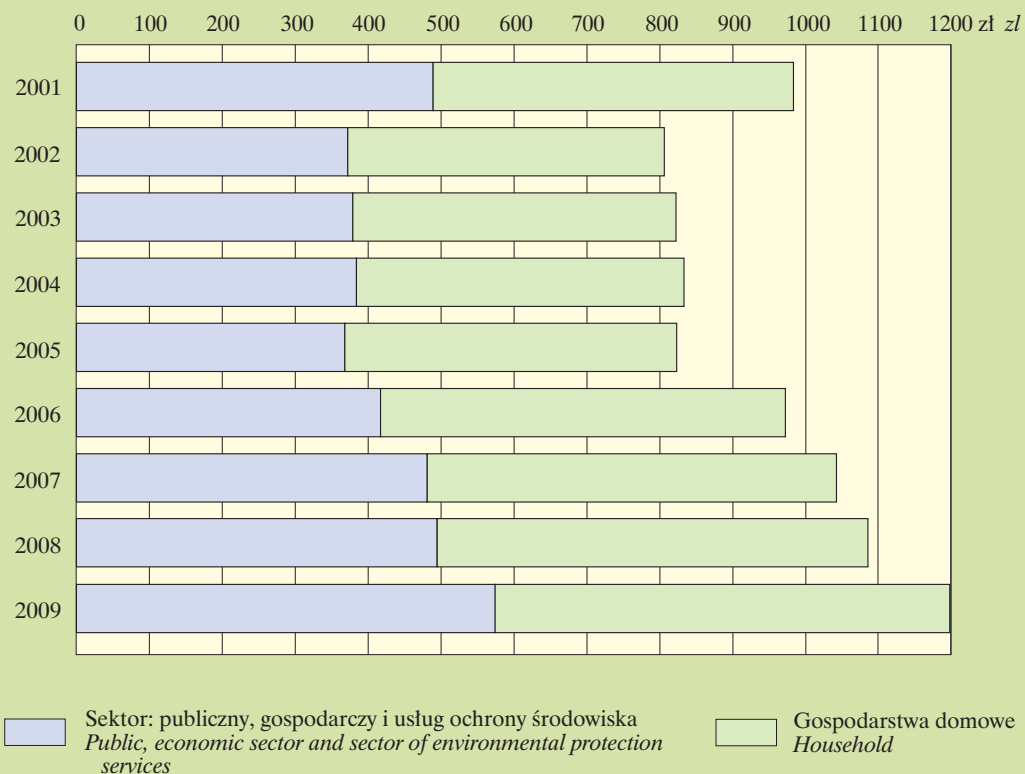
UDZIAŁ NAKŁADÓW NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA W PRODUKCIE KRAJOWYM BRUTTO W LATACH 2001–2009 (ceny stałe 2009 r.)
THE SHARE OF OUTLAYS ON ENVIRONMENTAL PROTECTION IN GROSS DOMESTIC PRODUCT IN THE YEARS 2001–2009 (fixed prices 2009)

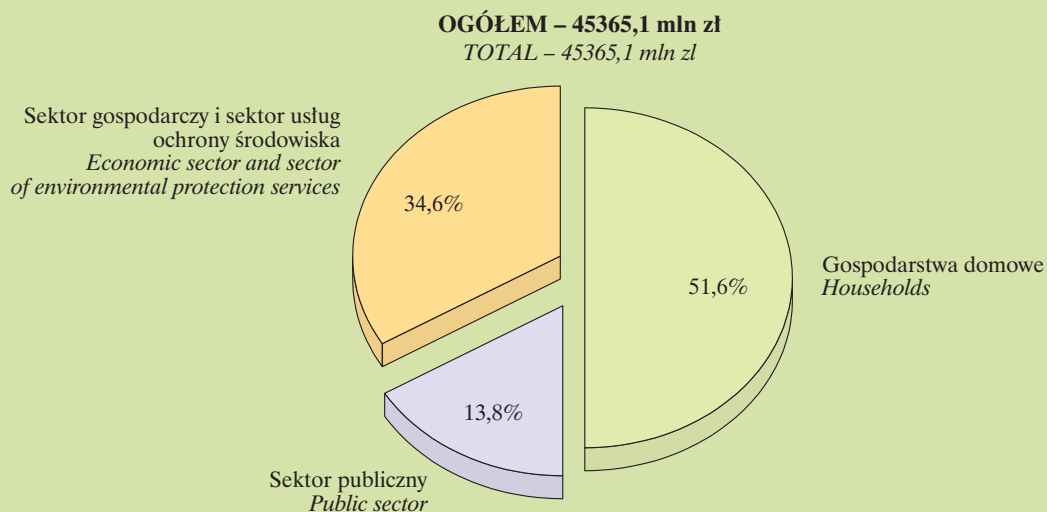
NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE I KOSZTY BIEŻĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA (BEZ SEKTORA GOSPODARSTW DOMOWYCH) W LATACH 2001–2009 (ceny stałe 2009 r.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS AND CURRENT COSTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION (EXCLUDING THE HOUSEHOLDS SECTOR) IN THE YEARS 2001–2009 (fixed prices 2009)

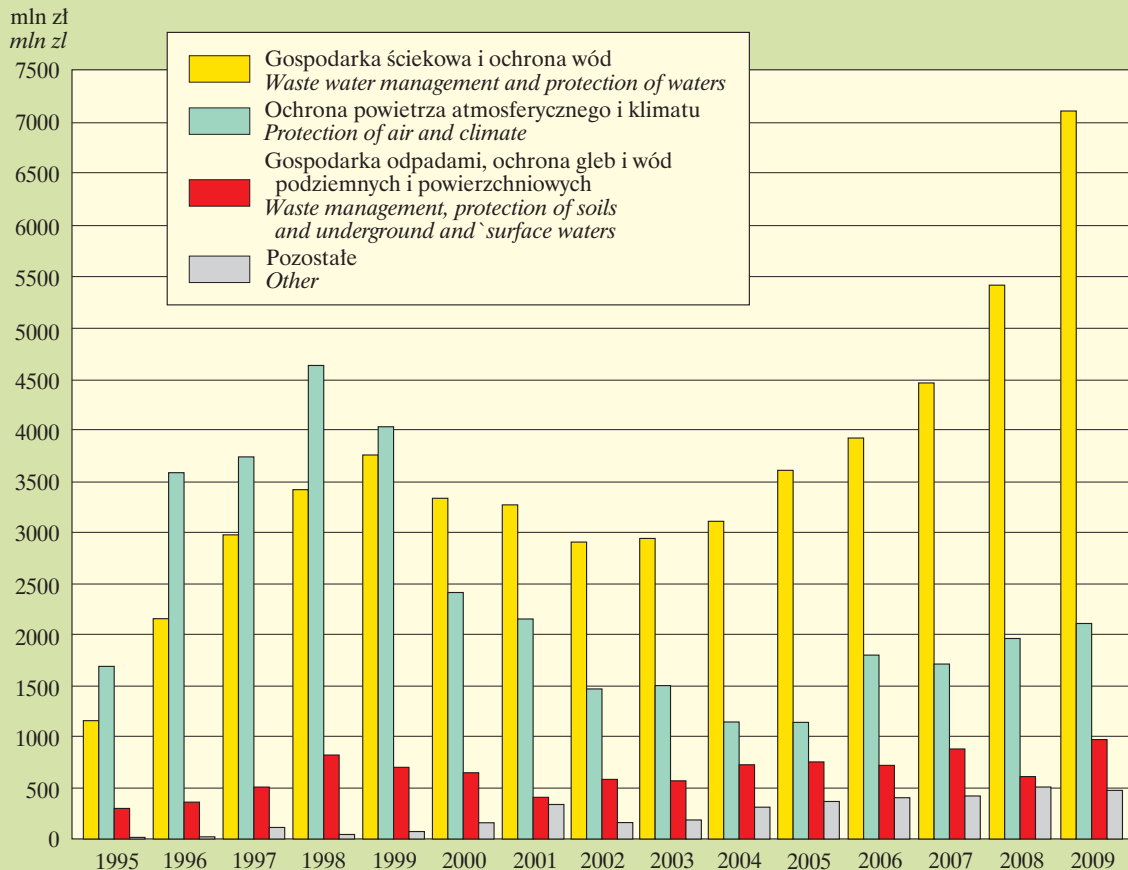
NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I KOSZTY BIEŻĄCE PRZYPADAJĄCE NA 1 MIESZKAŃCA W LATACH 2001–2009
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND CURRENT COSTS PER CAPITA IN THE YEARS 2001–2009

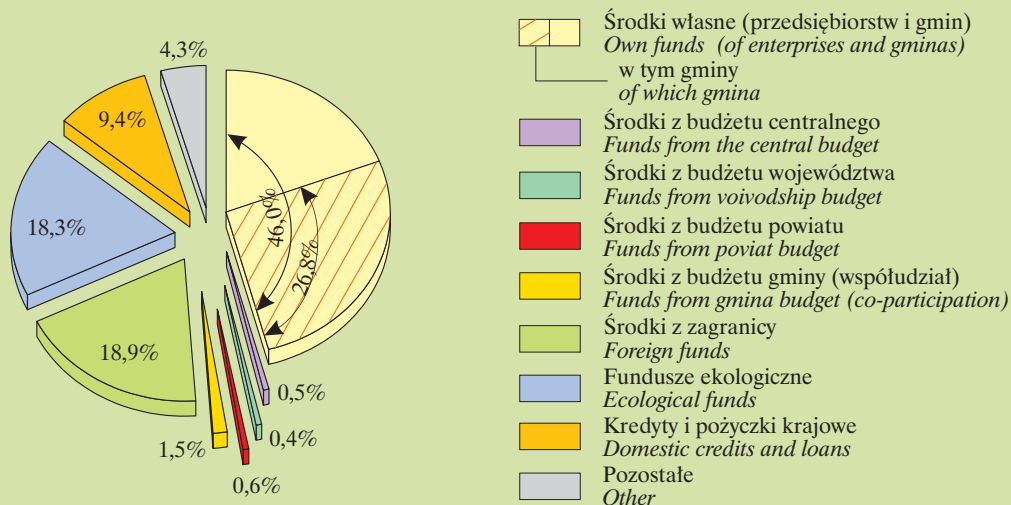
STRUKTURA NAKŁADÓW NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA WEDŁUG SEKTORÓW W 2009 R. (ceny bieżące)
STRUCTURE OF OUTLAYS ON ENVIRONMENTAL PROTECTION BY SECTORS IN 2009 (current prices)

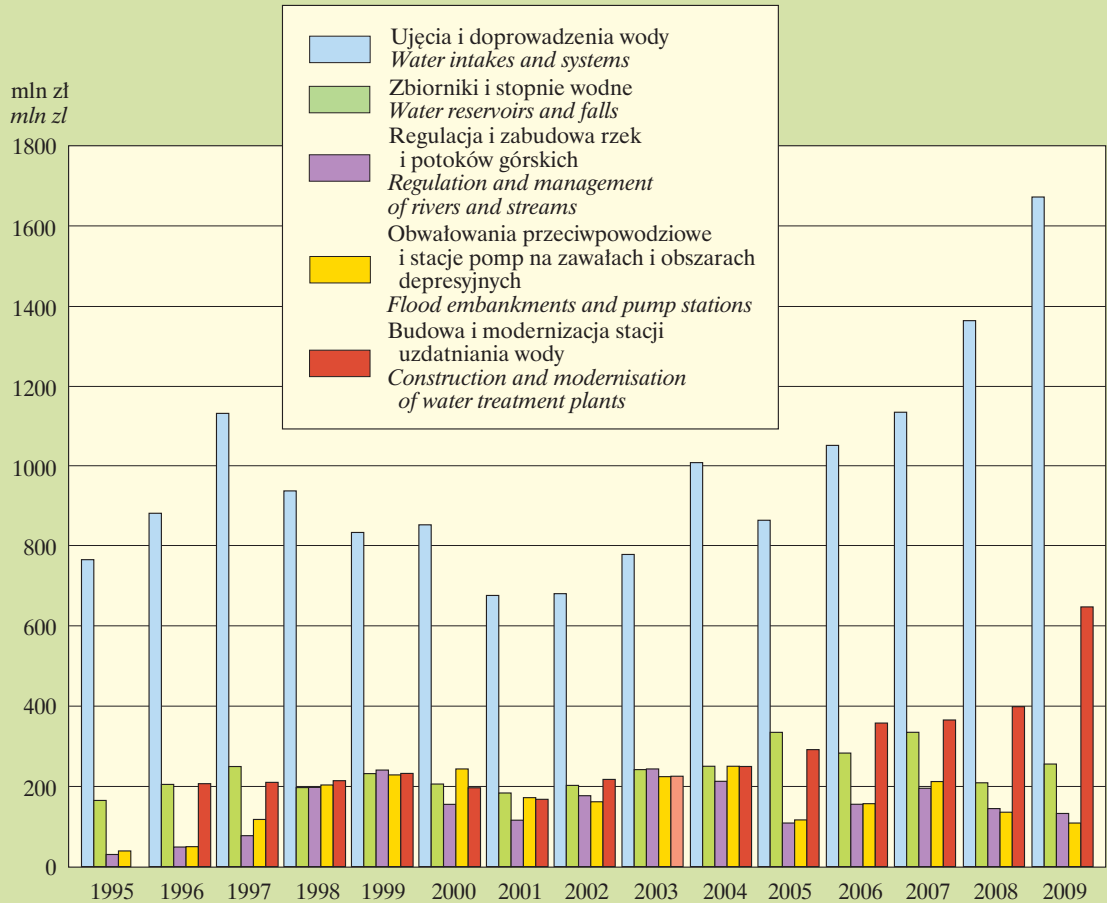
**STRUKTURA NAKŁADÓW NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCYCH OCHRONIE ŚRODOWISKA
W LATACH 1995–2009 (ceny bieżące)**
STRUCTURE OF OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION
IN THE YEARS 1995–2009 (current prices)

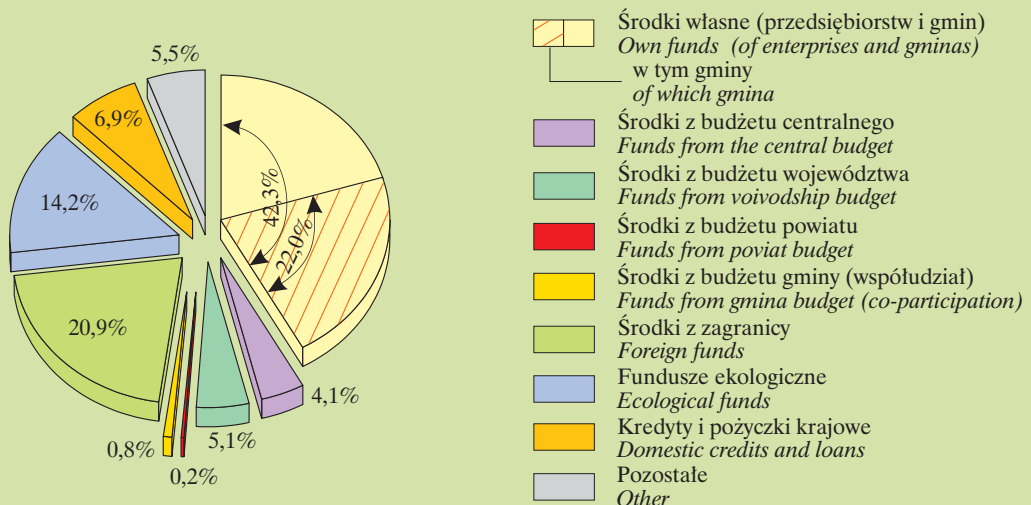
**STRUKTURA NAKŁADÓW NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCYCH OCHRONIE ŚRODOWISKA
WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA W 2009 R. (ceny bieżące)**
STRUCTURE OF OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION BY SOURCE
OF FUNDS IN 2009 (current prices)

**STRUKTURA NAKŁADÓW NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCYCH GOSPODARCE WODNEJ
W LATACH 1995–2009 (ceny bieżące)**
**STRUCTURE OF OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN WATER MANAGEMENT
IN THE YEARS 1995–2009 (current prices)**

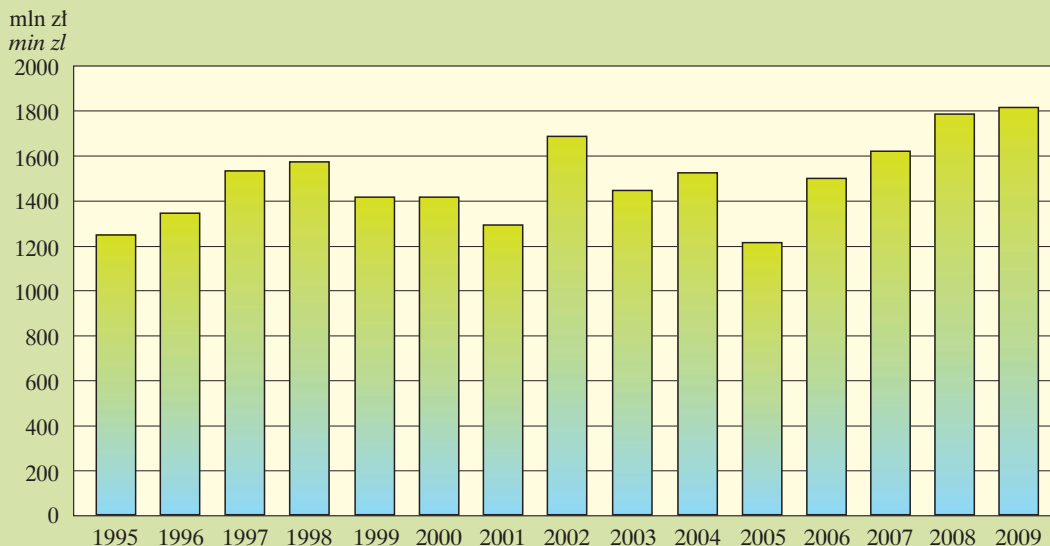

**STRUKTURA NAKŁADÓW NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCYCH GOSPODARCE WODNEJ
WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA W 2009 R. (ceny bieżące)**
**STRUCTURE OF OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN WATER MANAGEMENT BY SOURCE OF FUNDS
IN 2009 (current prices)**

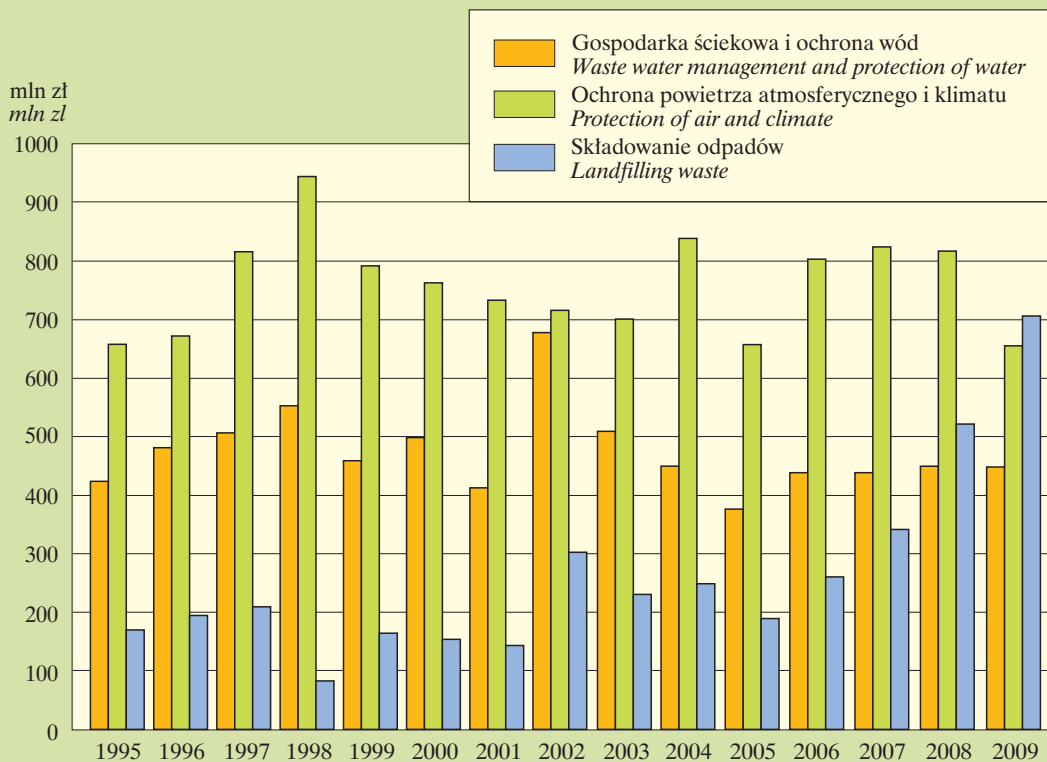
FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ – WPŁYWY Z OPŁAT W LATACH 1995–2009

ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS – REVENUES FROM PAYMENTS IN THE YEARS 1995–2009

WPŁYWY NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG RODZAJÓW OPŁAT W LATACH 1995–2009

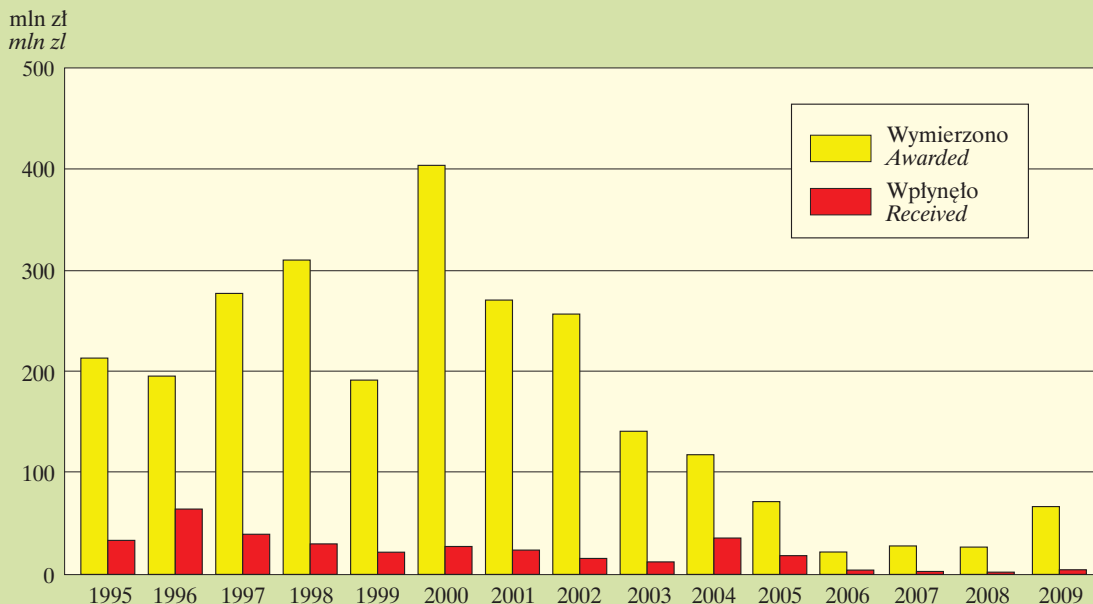
REVENUES OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS BY TYPES OF PAYMENTS IN THE YEARS 1995–2009

Źródło: dane Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
Source: data of the National Environmental Protection and Water Management Fund.

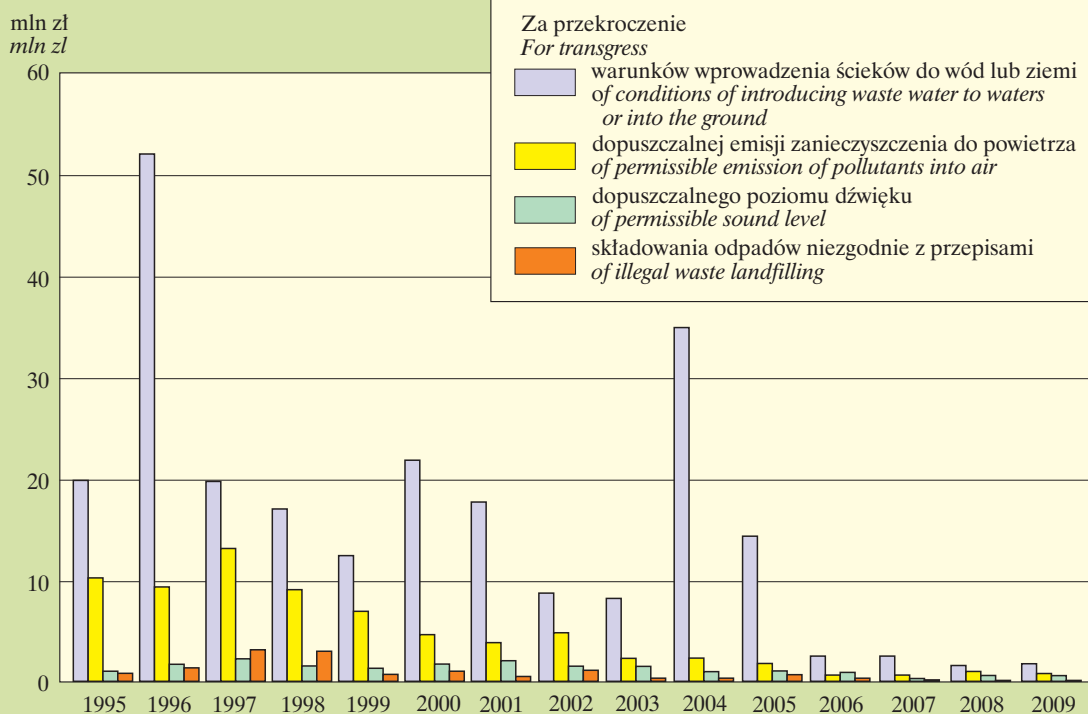
FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ – KARY W LATACH 1995–2009

ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS – FINES
IN THE YEARS 1995–2009

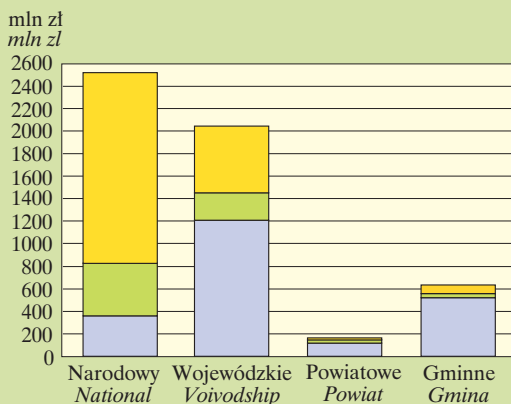
WPLYWY NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG RODZAJÓW KAR W LATACH 1995–2009

REVENUES OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND MANAGEMENT FUNDS BY TYPES
OF FINES IN THE YEARS 1995–2009

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.
Source: data of the Inspectorate for Environmental Protection.

WIELKOŚĆ I STRUKTURA FINANSOWANIA ZE ŚRODKÓW FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG BENEFICJENTÓW W 2009 R.
THE SIZE AND STRUCTURE OF FINANCING FROM ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS BY BENEFICIARIES IN 2009

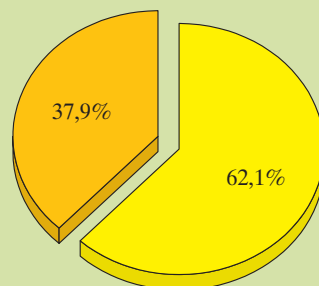

Beneficjenci

Beneficiaries:

- jednostki samorządu terytorialnego
local self-government units
- inne jednostki należące do sektora finansów publicznych
other units from the sector of public finance
- jednostki nie należące do sektora finansów publicznych
units outside the public sector

STRUKTURA FINANSOWANIA ZE ŚRODKÓW FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ WEDŁUG FORM FINANSOWANIA W 2009 R.
THE STRUCTURE OF FINANCING FROM ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS BY FORMS OF FINANCING IN 2009

Formy finansowania
Forms of financing:

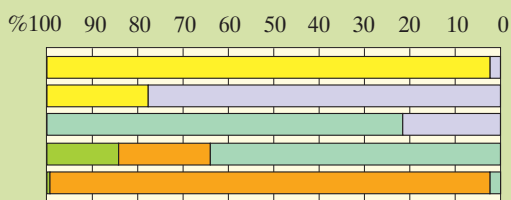
- zwrotne
redeemable
- bezzwrotne
non-redeemable

Źródło: dane Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
 Source: data of the National Environmental Protection and Water Management Fund.

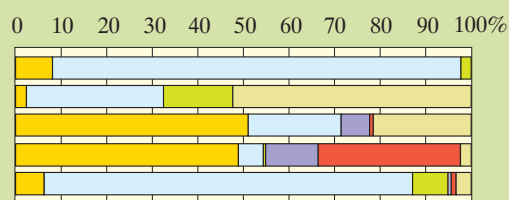
POMOC ZAGRANICZNA PRZYZNANA POLSCE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA W LATACH 2005–2009

FOREIGN AID GRANTED TO POLAND FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION IN THE YEARS 2005–2009

Według źródeł pochodzenia
By origin

Według dziedzin ochrony środowiska
By field of environmental protection

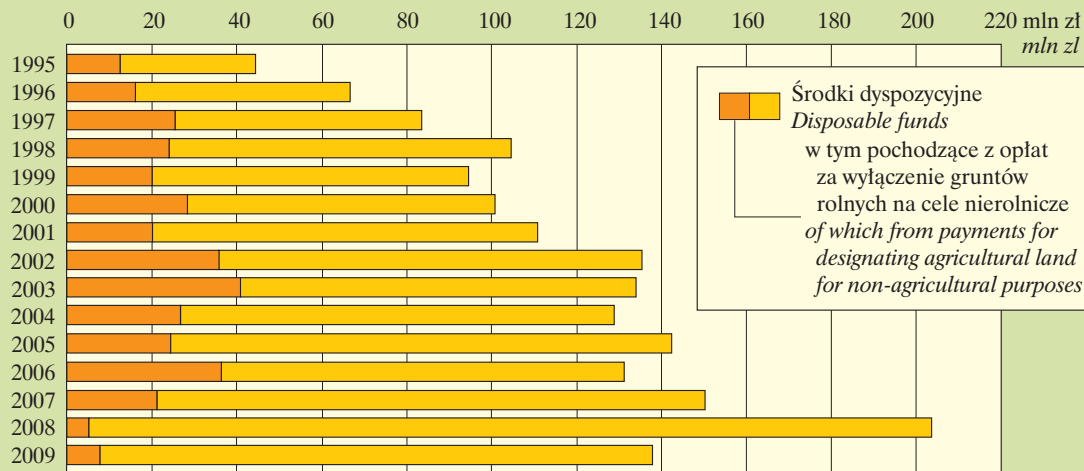

- Fundusze Strukturalne
Structural Funds
- Fundusz ISPA/Fundusz Spójności
ISPA Funds/Coherence Funds
- Środki Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskigo Mechanizmu Finansowego
Funds of the European Economic Area and the Norwegian Financial Mechanism
- Program Organizacyjny Infrastruktura i Środowisko
The Infrastructure and Environment Organisational Programme
- Instrument Finansowy LIFE+
The LIFE+ Financial Instrument
- Ochrona powietrza
Air protection
- Ochrona wód i gospodarka wodna
Water protection and management
- Ochrona powierzchni ziemi
Earth surface protection
- Ochrona przyrody
Nature protection
- Monitoring środowiska
Environmental monitoring
- Inne dziedziny
Other fields

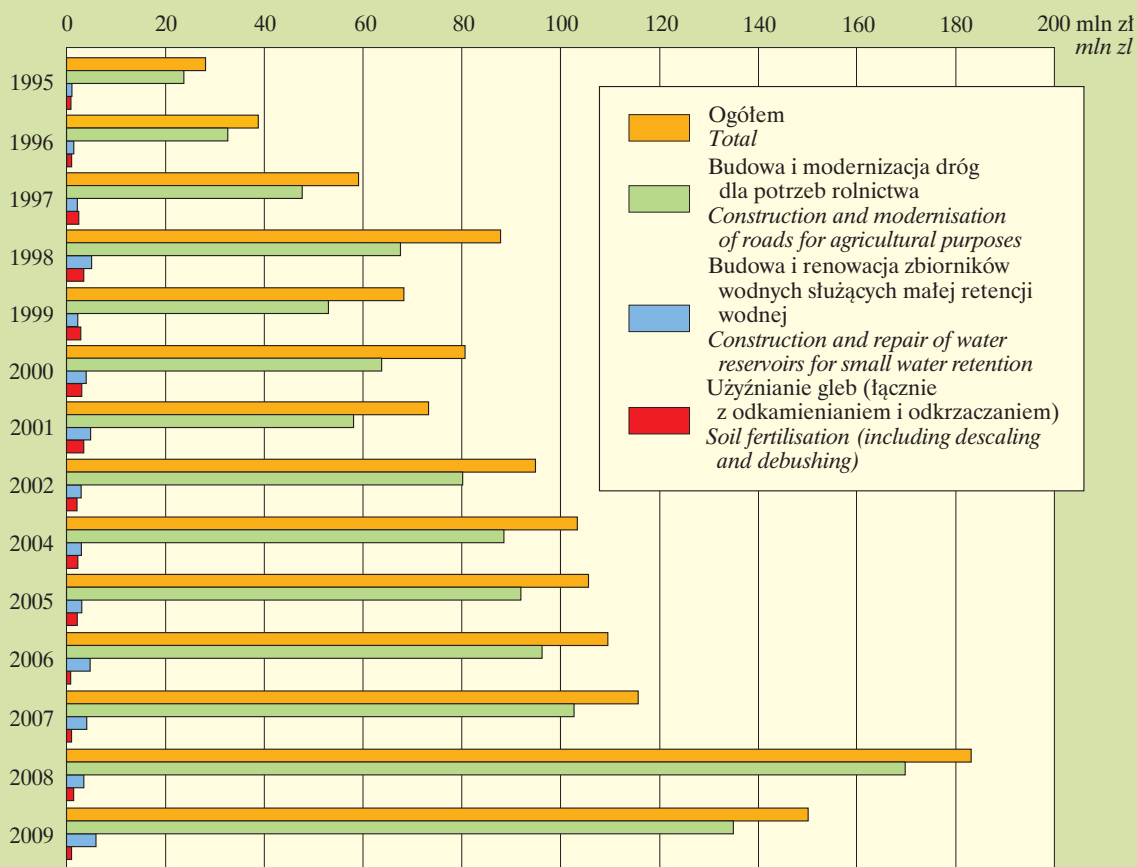
Źródło: dane Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
 Source: data of the National Environmental Protection and Water Management Fund.

**ŚRODKI DYSPOZYCYJNE FUNDUSZU OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH
W LATACH 1995–2009**
*DISPOSABLE FUNDS OF THE AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND
IN THE YEARS 1995–2009*

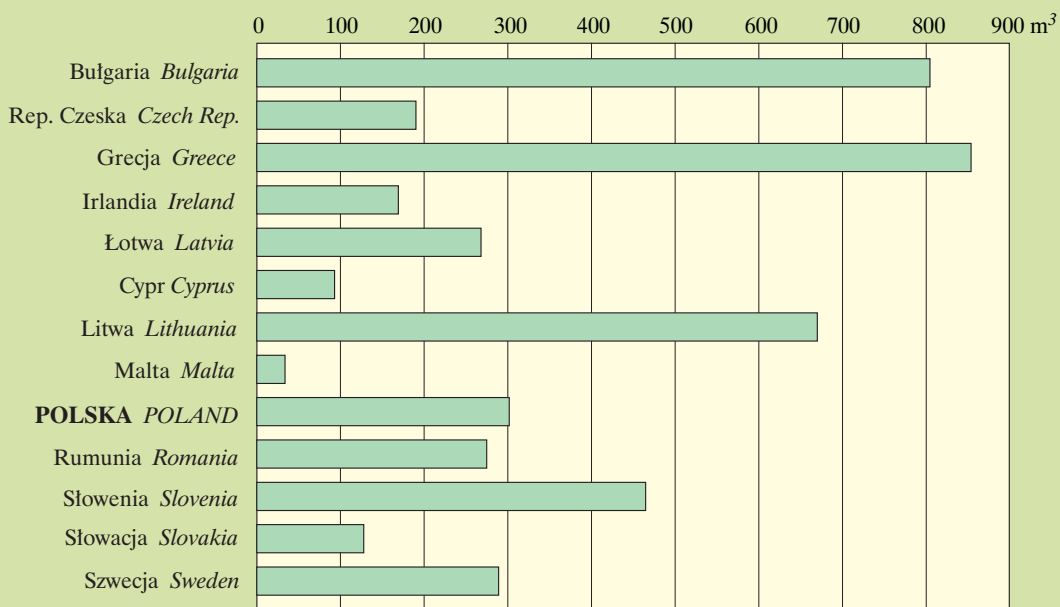

**WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW FUNDUSZU OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH
W LATACH 1995–2009**
USE OF THE AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND IN THE YEARS 1995–2009

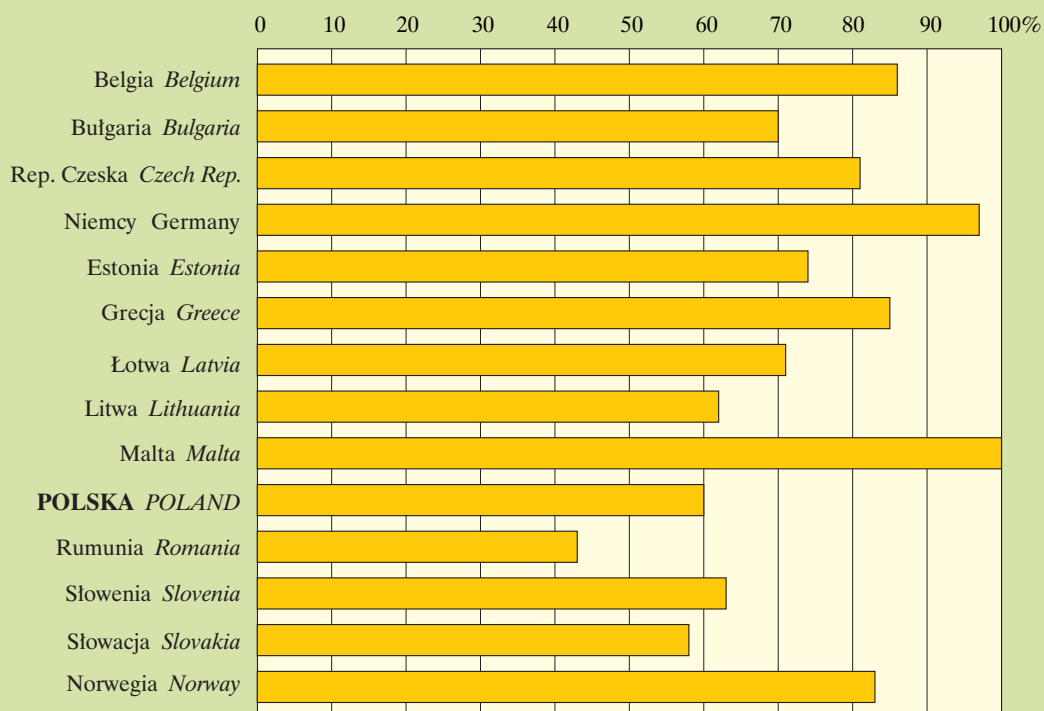

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

POBÓR WODY NA 1 MIESZKAŃCA W 2007 R.
WATER ABSTRACTION PER CAPITA IN 2007

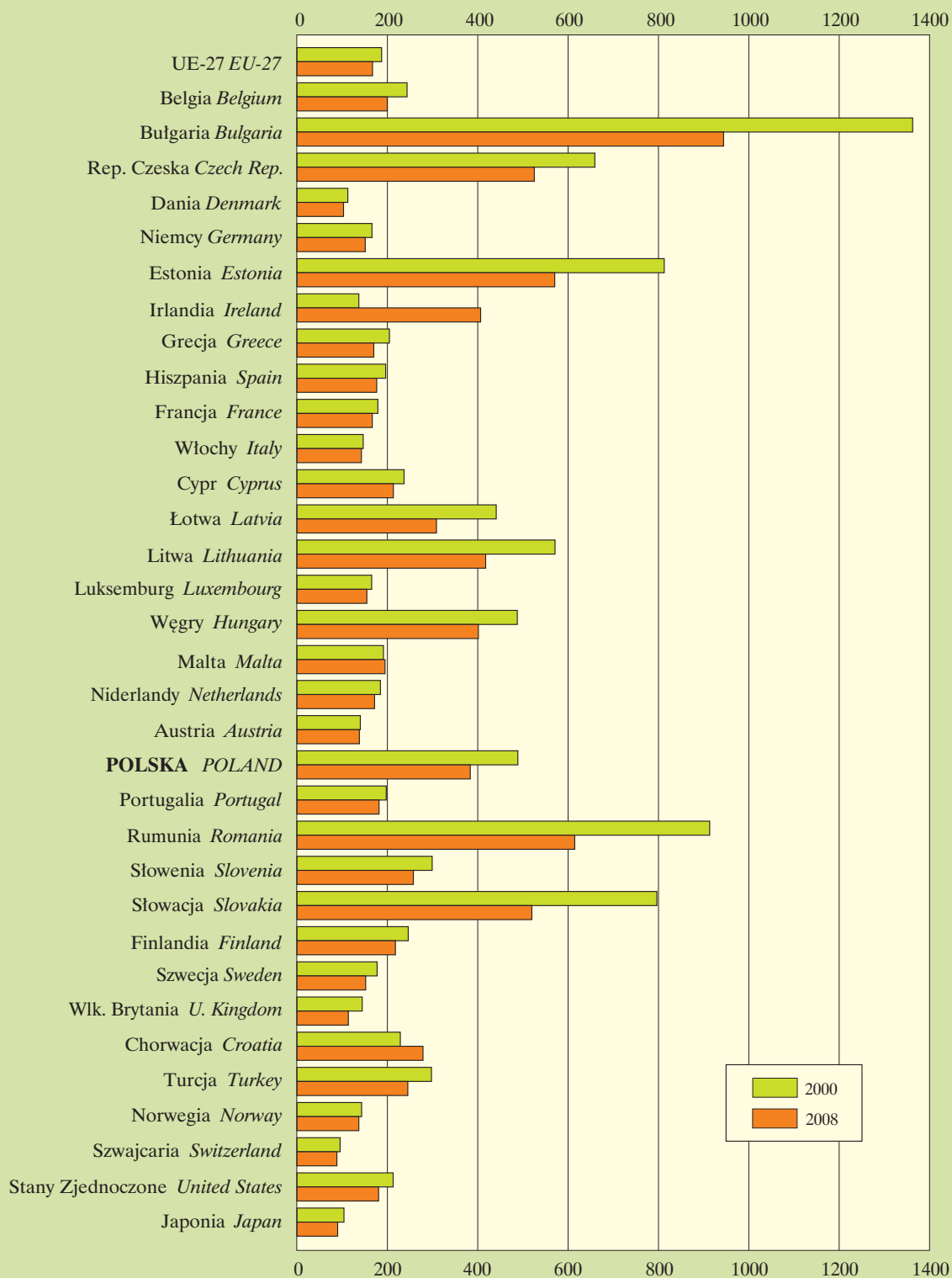
LUDNOŚĆ OBSŁUGIWANA PRZEZ SIEĆ KANALIZACYJNĄ W 2007 R.
POPULATION CONNECTED TO URBAN WASTEWATER COLLECTING SYSTEM IN 2007

Źródło: Baza danych Eurostatu.
 Source: Eurostat's Database.

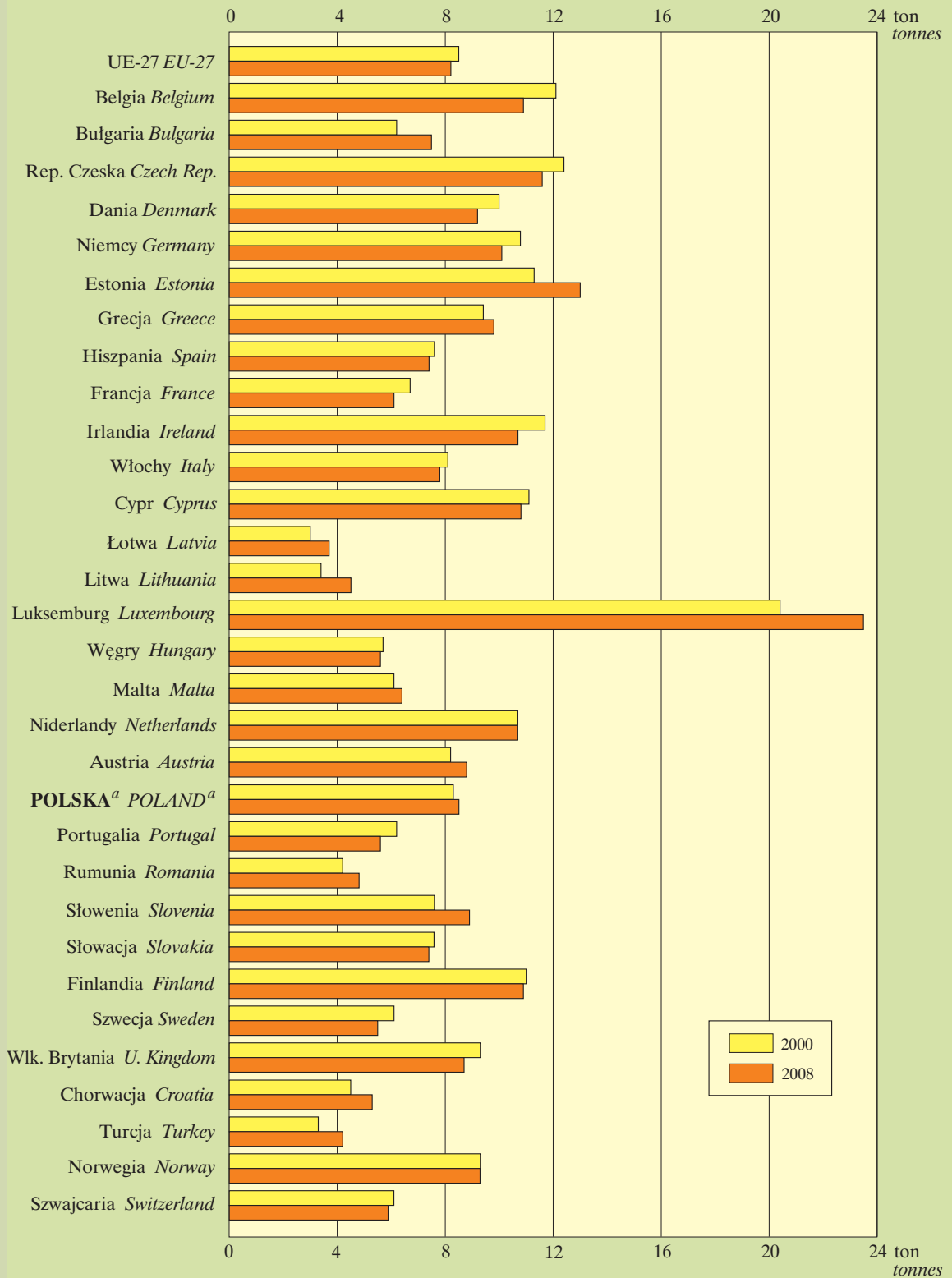
ENERGOCHŁONNOŚĆ GOSPODARKI W KG OLEJU EKWIWALENTNEGO NA 1000 EURO PKB

ENERGY INTENSITY OF THE ECONOMY IN KILOGRAM OF OIL EQUIVALENT PER THOUSAND
OF EURO OF GDP

Źródło: Baza danych Eurostatu.
Source: Eurostat's Database.

EMISJA DWUTLENKU WĘGLA NA 1 MIESZKAŃCA
EMISSION OF CARBON DIOXIDE PER ONE INHABITANT

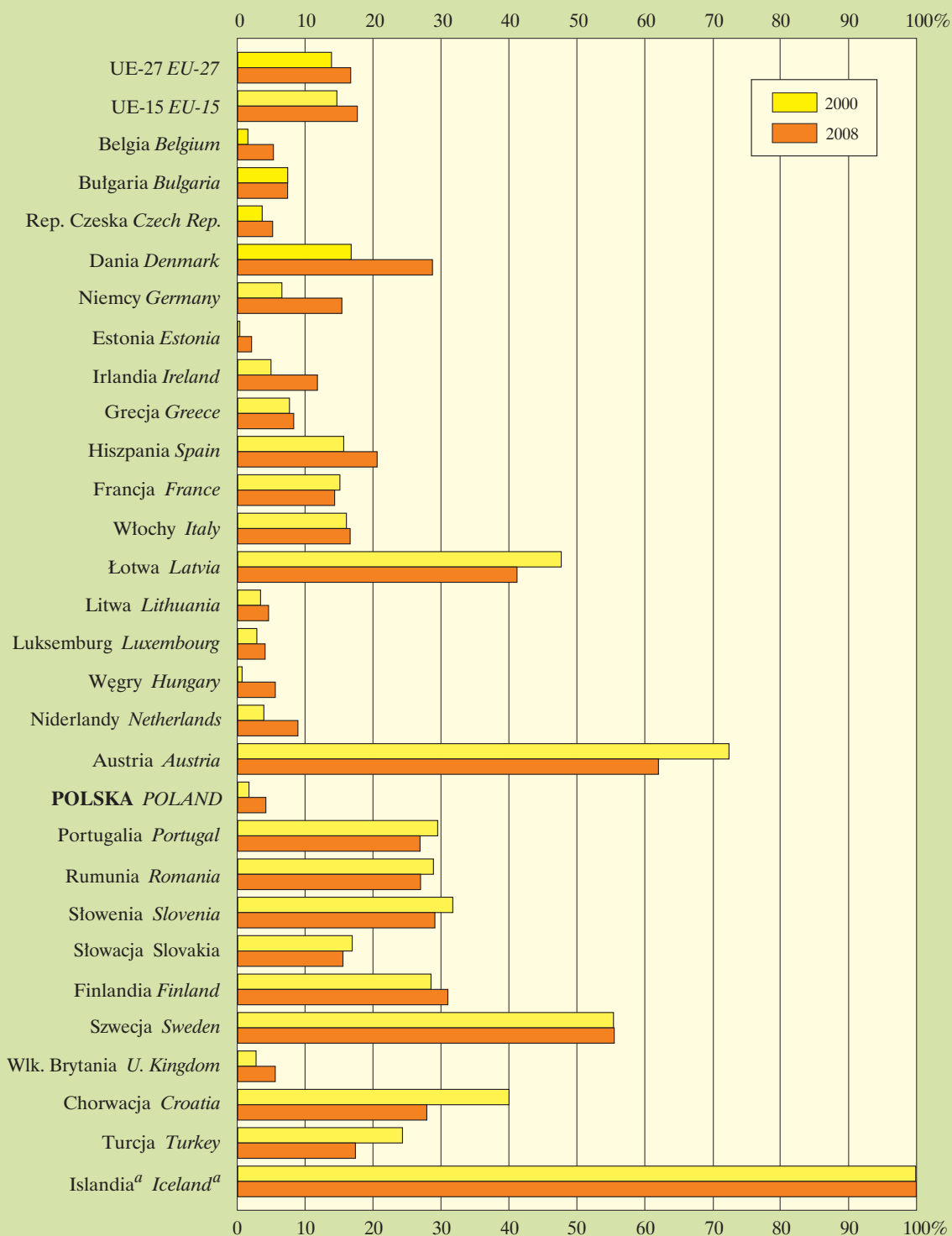

^a Dane Krajowego Centrum Inwentaryzacji Emisji, zatwierdzone przez Min. Środowiska.
^a Data of National Emission Centre, approved by the Ministry of Environment.

Źródło: Eurostat's New Cronos Database.
 Source: Eurostat's New Cronos Database.

UDZIAŁ ELEKTRYCZNOŚCI ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH W CAŁKOWITYM ZUŻYCIU ENERGII ELEKTRYCZNEJ

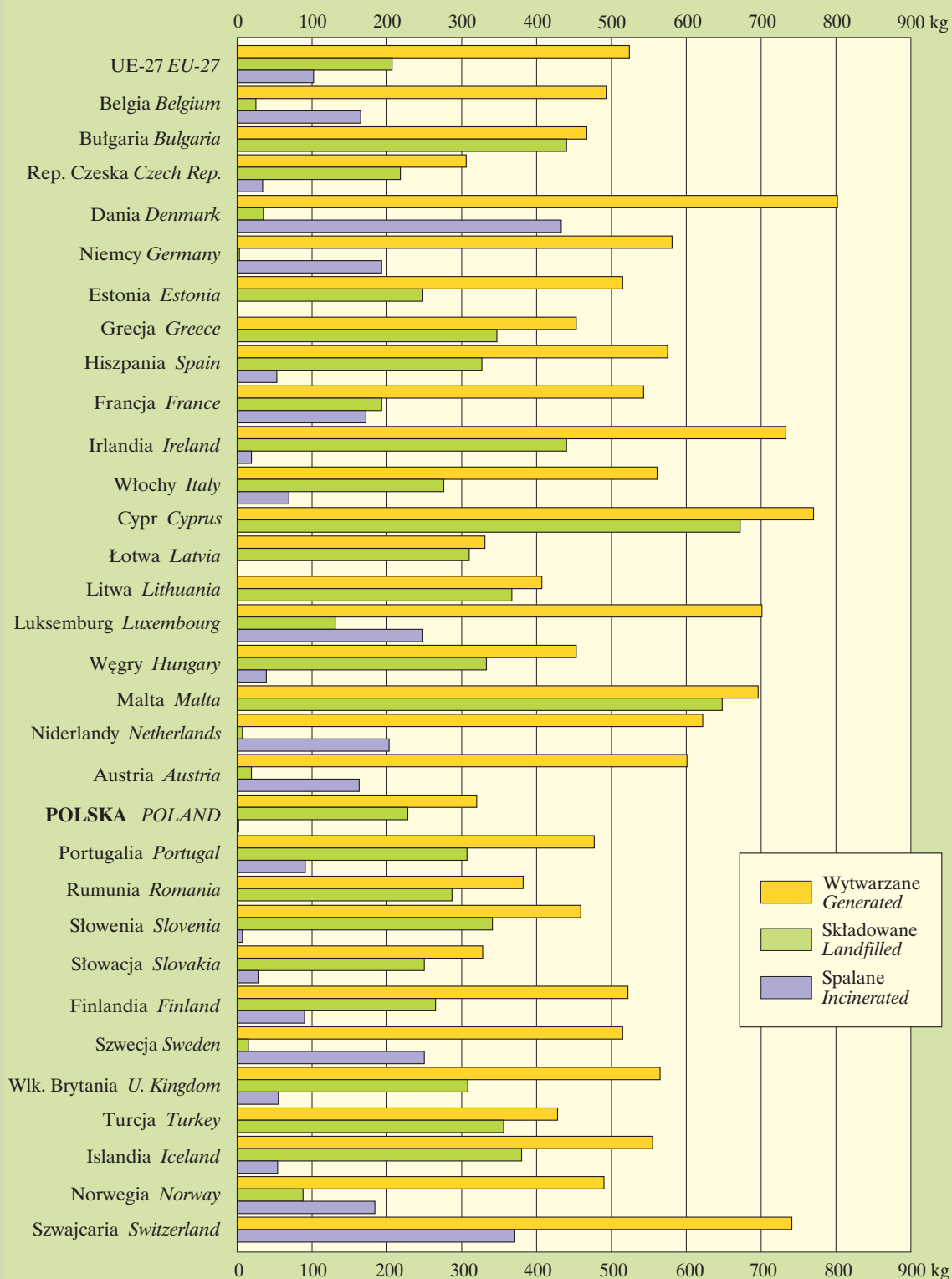
SHARE OF ELECTRICITY GENERATED FROM RENEWABLE ENERGY SOURCES IN GROSS ELECTRICITY CONSUMPTION

^a Dane 2008 r. dotyczą 2006 r.
^a Data of 2008 concern 2006.

Źródło: Baza danych Eurostatu.
 Source: Eurostat's database.

ODPADY KOMUNALNE NA 1 MIESZKAŃCA W 2008 R.^a
MUNICIPAL WASTE PER 1 INHABITANT IN 2008^a

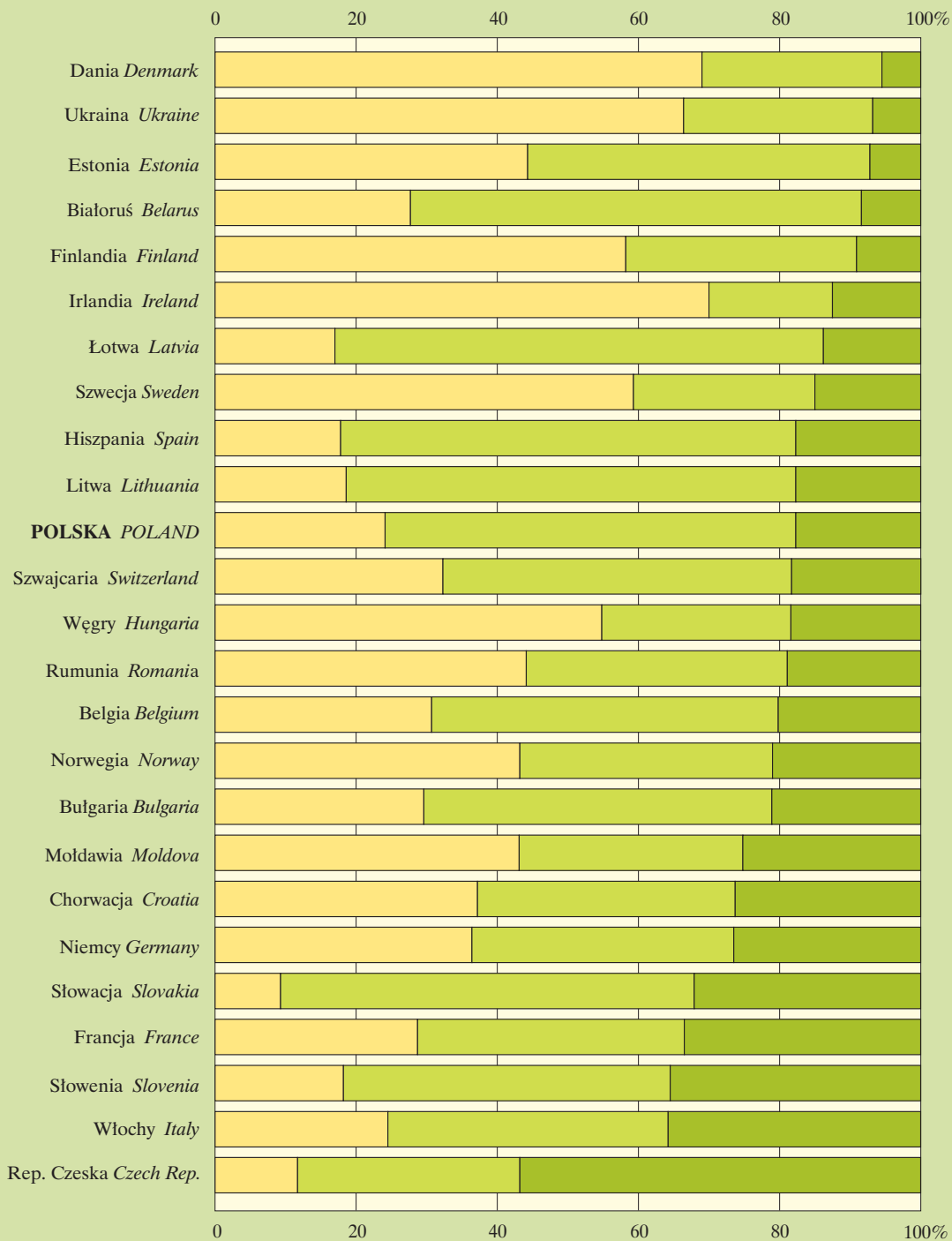

^a Niektóre dane obejmują szacunki.
^a Some data cover estimations.

Źródło: Baza danych Eurostatu.
 Source: Eurostat's Database.

USZKODZENIE (DEFOLIACJA) DRZEWOSTANÓW W WYBRANYCH KRAJACH EUROPY W 2009 R.

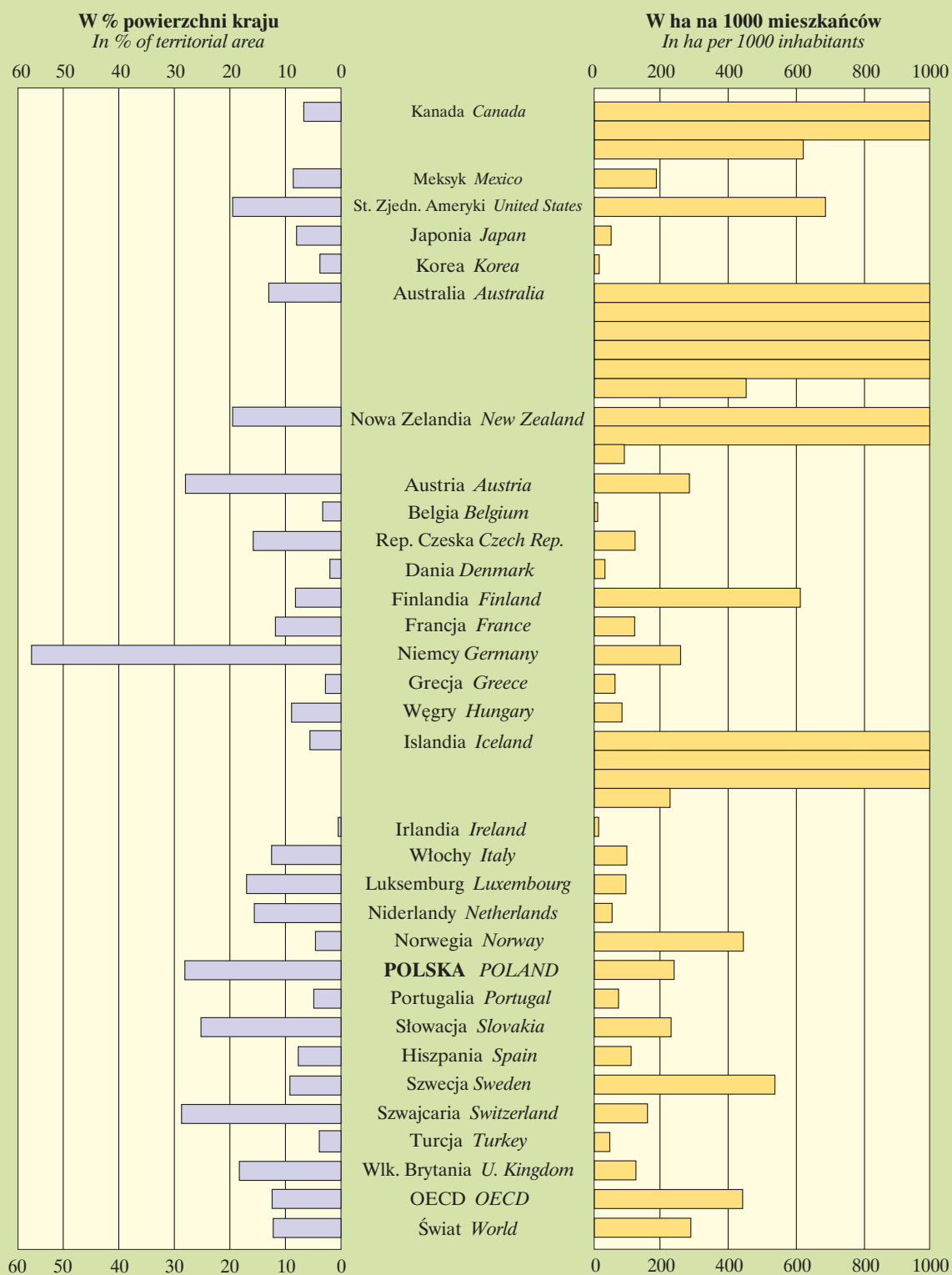
DAMAGE (DEFOLIATION) OF FOREST STANDS IN SELECTED EUROPEAN COUNTRIES OF EUROPE IN 2009

Defoliacja (ubytek aparatu asymilacyjnego): 0 – 10 11 – 25 powyżej 25 i drzewa martwe
 Defoliation (loss of assimilation apparatus): 0 – 10 11 – 25 above 25 and dead trees

Źródło: Forest Condition in Europe 2010 Technical Report of ICP Forests, Hamburg 2010.
 Source: Forest Condition in Europe 2010 Technical Report of ICP Forests, Hamburg 2010.

WAŻNIEJSZE OBSZARY CHRONIONE^a MAJOR PROTECTED AREAS^a

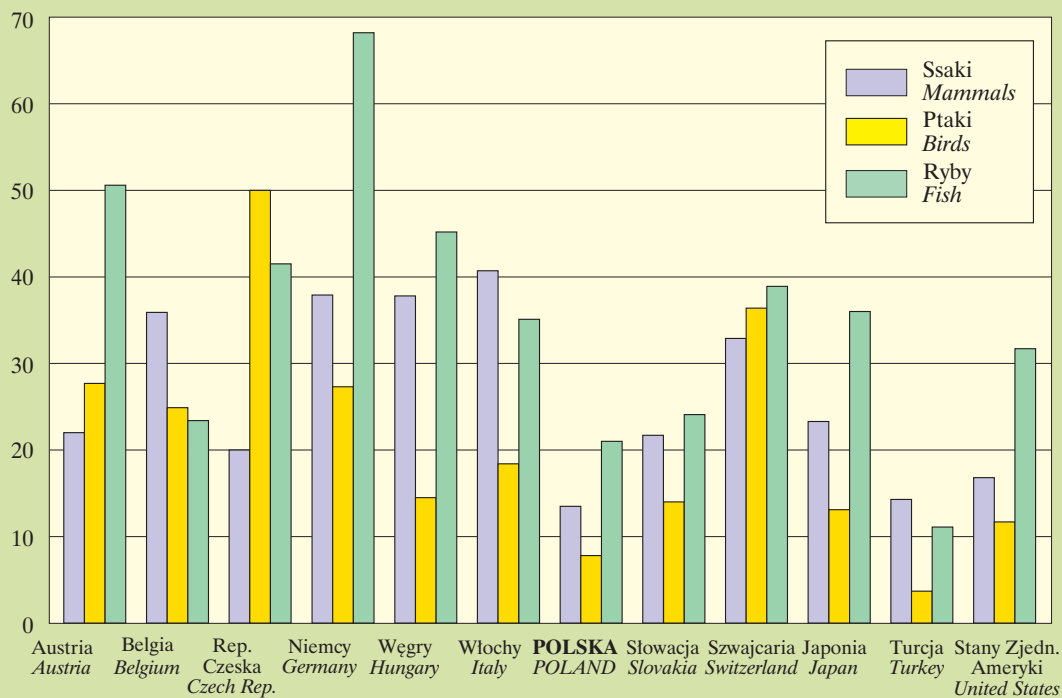

^a Dane dotyczą 2007 r.
^a Data concern 2007 r.

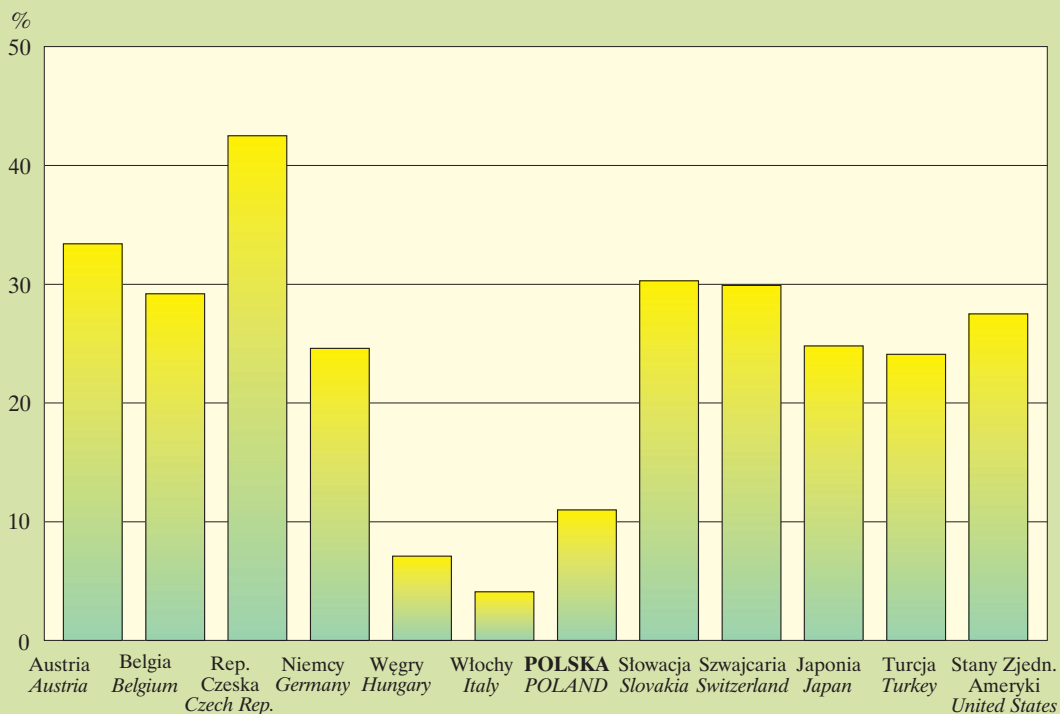
Źródło: OECD Environmental Data Compendium 2008.
Source: OECD Environmental Data Compendium 2008.

ZAGROŻONE GATUNKI ZWIERZĄT W WYBRANYCH KRAJACH
THREATENED ANIMAL SPECIES IN SELECTED COUNTRIES

ZAGROŻONE GATUNKI ROŚLIN NACZYNIOWYCH W WYBRANYCH KRAJACH
THREATENED SPECIES OF INVERTEBRATES IN SELECTED COUNTRIES

Źródło: OECD Environmental Data. Compendium 2008.
 Source: OECD Environmental Data. Compendium 2008.